

MĀNĀSA BHĀJARE GURU CHARANAM **(O ume, štuj Guruova stopla)**

Ovaj povijesni govor, u kojem je Bhagavān objavio svoju Božansku Misiju , prvo je Njegovo javno predstavljanje, održano na blagdan Vijaya Dasami / Dasara / 1953. godine. Suvremenici āvatara vrlo su sretni jer su svjedoci rascvjetavanja Njegove Božanske Misije pred Njihovim očima, u zadnjih sedam desetljeća.

Bezuvjetna vjera u Boga tajna je duhovnog napretka

Dok sam u Uravakondi polazio viši razred osnovne škole, jednoga dana sam otišao, odložio svoje knjige i objavio: "Moj posao me čeka." Teluški pandit u svom je večerašnjem govoru svima taj događaj opisao svima vama. /*pāndita* - učen čovjek, znalac koji razumije i tumači *śāstre* i svete indijske tekstove, op. prev. / Dakle, toga dana kada sam izašao u javnost kao Sai Baba, prva pjesma koju sam učio pjevati okupljene u vrtu, nakon što sam napustio kuću *Seshame Rajua*, bila je:

*Mānasa bhajare guru charanam,
Dustara bhava sagara taranam*

*(O ume, štuj guruova stopala, koja
omogućuju prelazak preko teško
savladvog oceana rađanja i smrti.)*

Pozvao sam sve koji trpe i pate, zarobljeni u beskrajnom krugu rađanja i smrti, da štuju guruova stopala, da se poklone duhovnom učitelju koji se upravo objavio i koji je ponovno došao da preuzme na Sebe breme onih koji u Njemu traže utočište. To je bila Moja prva poruka čovječanstvu. "*Mānasa bhajare*" znači štovanje umom, "*O ume, štuj guruova stopala*". Ne trebaju mi ni vaši cvjetni vijenci, niti voćni plodovi, stvari koje možete kupiti za jedan ili dva anna (anna – 1/16 rupije): oni nisu stvarno vaši. Dajte mi nešto što je uistinu vaše, nešto što je čisto i mirisno, što ima okus vrline i nedužnosti i što je oprano suzama pokajanja. Vijenci i voće koje mi donosite na dar samo su predmeti na izložbi vaše predanosti. Siromašniji poklonici, koji nemaju novca za takve darove, osjećaju se poniženima; tužni su zbog svoje bespomoćnosti i nesretni jer ne mogu prikazati svoju predanost na način kako to vi činite.

Ustoličite Boga u svom srcu, prinesite Mu plodove svojih djela i cvjetove svojih skrovitih misli i osjećaja. To je štovanje koje najviše volim i predanost koju najviše cijenim.

Ponovno odgajanje čovjeka potrebno je u svakom vremenskom razdoblju

U trgovinama stvari su zapakirane u posebnim pakovanjima, a svaka trgovina specijalizirana je za prodaju nekih artikala, ili više njih. No, kada se održava izložba, vlasnici stotina dućana ujedanjuju se u nastojanju da ponude što više vrsta proizvoda. Uređuju se izlozi, prave se posebni ukrasni aranžmani i ističu razni oglasi i obavijesti za kupce. Ja sam do sada davao pojedinačne savjete, odgovarao sam na individualna pitanja i to je bilo dostupno, isto kao i pojedinačni paketići u dućanu. Ovaj današnji "govor" za vas je novo iskustvo. Danas se obraćam svima okupljenima. Iako je to za vas možda novost, za Mene nije. I prije sam se obraćao velikim skupovima i savjetovao mnoge, no to nije bilo u ovom Utjelovljenju. Svaki puta kada bezobličan – *nirākāra* poprimi oblik i postane *sākāra*, On mora ispuniti svoju Misiju i to čini na različite načine. No, jedna zadaća je trajna, bez obzira na vremensko razdoblje – *yuga*, a to je ponovno obrazovanje čovjeka.

Već sam vam rekao da je prvih 16 godina ovoga života bilo vrijeme božanske igre božanskog djeteta – *bāla līlā*, dok će sljedećih 16 uglavnom biti godine čuda – *mahimā*, koje će ovoj generaciji donijeti radost i zadovoljstvo – *santoša*. Radost i zadovoljstvo kratko traju, zato trebate uhvatiti to raspoloženje i učiniti ga svojim trajnim vlasništvom. To treba postati božanska sreća – *ānanda*. Nakon Moje 32. godine, vidjet ćete da sam sve više aktivan u davanju duhovnih uputa – *upadeśa*, u poučavanju čovječanstva kako da izbjegne pogriješke i zablude i usmjeravanju svijeta na put istine, ispravnosti, mira i ljubavi – *sathya*, *dharma*, *śanti*, *prema*. To ne znači da ću iz Svojeg djelovanja isključiti božanske igre i čuda. To samo znači da će Moji glavni zadatci u tom razdoblju biti ponovno uspostavljanje ispravnosti – *dharma*, ispravljanje krivina ljudskog uma i vraćanje čovječanstva na put vječnog, neprolaznog zakona, vječne univerzalne religije – *sanāthanadharma*.

Ne dajte se zavesti nikakvim sumnjama ni ispraznim raspravama; ne pitajte Me kako i kada ću sve to učiniti. Pastirice u *Brindavanu* također su sumnjale hoće li maleni dječak, koji je rastao u njihovoj sredini, moći podići brdo *Govardhana* i držati ga na prstu, visoko u zraku. Ono što vam treba je vjera i samo vjera. (*Govardhana* - brdo u *Brindavanu* koje je *Kṛṣṇa* sedam

dana držao na malom prstu da bi spasio tamošnje stanovnike od poplave, op. prev.)

Tajna duhovnog uspjeha

Jednom su *Kṛṣṇa* i *Arjuna* išli cestom. Na obzoru se pojavila ptica i *Kṛṣṇa* je upitao *Arjuna*: "Je li to golub?" *Arjuna* je odgovorio: "Da, to je golub." *Kṛṣṇa* je ponovno upitao: "Nije li to orao?" *Arjuna* je spremno odgovorio: "Da, to je orao." "Ne, *Arjuna*, Meni to izgleda kao vrana", primijetio je *Kṛṣṇa*. *Arjuna* je odgovorio: "Ah, da, to je svakako vrana." *Kṛṣṇa* se nasmijao i ukorio ga zato što prihvaća svaki Njegov prijedlog. No, *Arjuna* je odvratio: "Tvoje riječi za mene su istinitije od onoga što vidim svojim očima. Ti možeš stvoriti vranu, goluba ili orla i kada kažeš da je to vrana, onda je to tako." Bezuvjetna vjera tajna je duhovnog uspjeha.

Zapamtite, Bog više voli poklonikovu predanost prožetu ljubavlju – *bhakti*, nego samog poklonika – *bhakta*. Božja milost je poput kiše, poput čistih kapljica vode koje svuda jednako padaju. No, okus vode mijenja se ovisno o tlu kroz koje ona teče. Slično tomu, Gospodove su riječi jednima slatke, a drugima gorke. Tajnoviti su putovi Gospodnji. On je blagoslovio *Viduru* riječima: "Raspadni se i nestani!", a *Dussassami* je rekao: "Živi tisuću godina." Pritom je mislio da *Vidurino* "Ja" treba razoriti i iskorijeniti, a da će zli *Dussassama* morati trpjeti nedaće i patnje ovoga svijeta još deset stoljeća. Vi ne znate koji se stvarni razlozi nalaze u osnovi Božjih djela. Ne možete razumjeti ni motive drugih ljudi koji su gotovo u svemu slični vama, koji su vođeni isti pobudama i koji imaju iste sklonosti i nesklonosti kao i vi. A kako olako otkrivате motive Jednog, koji je daleko, daleko iznad razine čovjeka. Kako ste okretni na jeziku kada govorite i sudite o nečemu što vam je toliko nepoznato, kao što je zrak nepoznat ribi.

Muke navještaju rođenje novog života

Postoje četiri tipa ljudi: "mrtav"- to je tip čovjeka koji poriče postojanje Boga i izjavljuje da postoji sam on. Sebe smatra nezavisnim, slobodnim, onim koji sâm određuje pravila i sam sobom upravlja; "bolestan"- to je tip čovjeka koji se obraća Bogu kada ga zadesi nevolja, ili kada se osjeća napuštenim, ili ne zna kako koristiti uobičajene izvore pomoći; "otupio"- on zna da je Bog vječni pratilac i čuvar, no toga se sjeti tu i tamo, kada uoči da je Božja zamisao jaka i snažna; "zdrav"- to je tip čovjeka koji ima postojanu vjeru u Boga i koji uvijek boravi u Njegovoj ugodnoj i nadahnjujućoj prisutnosti.

Krećete se od "smrti" do "života" i od "bolesti" do "zdravlja", doživljavajući pritom udarce svijeta, koji vas uče razlikovanju pojava. Svijet je vrlo bitan dio čovjekov. Kroz agoniju traganja rađa se dijete, mudrost. Bolovi su vrijedni da ih čovjek proživi; oni navještaju rođenje novog života. Kroz nemir- *aśānti* stječete vrhovni mir - *praśānthi*; kroz vrhovni mir stječete duhovni sjaj - *prakānti*; a kroz *prakānti* dobivate vječno svjetlo duha – *paramajyotis*. To je kao izmjenjivanje dana i noći, radosti i tuge. Noć i dan su sestre blizanke, obje su potrebne da bi se povećala plodnost tla, da bi se aktivirao i osvježio život. To je kao ljeto i zima. Neki od Mene traže: "Baba, učini ovo ljeto manje vrućim." No, u vrućini ljeta zemlja upija u sebe energiju sunca koja joj treba kada dođu kiše da bi urod bio dobar, a žetva bogata.

Blistajte svojom pravom prirodom

"Hladno" i "vruće" dijelovi su Božjeg plana. To trebate znati i smatrati ih dragocjenima. U prirodi rastu biljke s trnjem i one bez njega. Mudar čovjek zna vrijednost jednih i drugih. On sadi biljke bez trnja i okružuje ih biljkama koje ih imaju da bi ono što uzgaja ostalo neoštećeno. Djelovanje ili aktivnost može vas spasiti, ali i ubiti. Ono je poput mačke i njezinih zuba. Mačka svoje mlade uhvati zubima za kožu na vratu i tako ih prenosi s mjesta na mjesto da bi bili sigurni. Međutim, kada uhvati štakora, koristi zube da bi ga ubila i pojela. Postanite kao mačići i djelovanje ili aktivnost će vas spasiti, poput majke koja vas voli. Postanete li štakor, izgubljeni ste.

Bog svako stvorenje privlači k Sebi. Po prirodi stvari, oboje imaju tu sklonost jer su jedno te isto. Oni su kao magnet i željezo. No, ako je željezo zahrđalo i prekriveno slojem nečistoće, magnet ga ne može privući. Uklonite zapreku, to je sve što trebate učiniti. Zablistajte čistim i pravim sjajem svoje prirode i Bog će vas privući u Svoj zagrljaj. Nevolje i patnje, teškoće i iskušenja, to su sredstva za čišćenje prljavštine sa željeza. Zato je *Kunti* molila *Kṛṣṇu*: "Daj nam da uvijek budemo tužni, kako Te nikada ne bismo zaboravili." To je poput prehrambenih i drugih ograničenja koje liječnik propisuje da bi pojačao učinak lijeka koji se zove stalno prizivanje Božjeg imena - *nāmasmarana*.

Ne odustajte od duhovne prakse – *sādhana*

Saija vole svi ljudi, svima je drag - *sarvajanapriya*. Možete ponavljati svako Božje ime koje vam donosi radost. Ukusi su različiti, ovisno o temperamentu

i karakteru koje je čovjek stekao kroz mnoge aktivnosti kao živo biće na ovom svijetu. Kada vlasnika kavane zaboli glava, on odlazi u najbližu ljekarnu po tablete protiv glavobolje, a kada ljekarnika boli glava, on odlazi u kavanu po šalicu kave, za koju misli da mu pomaže. Ljudi su takvi. Ukusi su različiti - *lokobhinna ruchi*. Mudrac – *jñāni* kaže: "Sve je u Bogu – *sarvam brahmamaya*." Yogi će reći: "Sve je energija", a netko treći, ako je poklonik - *bhakta* kaže: "Sve je božanska igra – *līlā*. Svatko zaključuje u skladu sa svojim sklonostima, željama i svojim napretkom u duhovnoj disciplini – *sādhāna*. Nikome se ne rugajte i nikoga ne ismijavajte jer svi su hodočasnici koji mukotrpno kroče istim putem.

Duhovna praksa – *sāadhanā* potrebna je radi kontrole uma i kontrole želja. Ako vam se čini da u tome niste uspješni, ne odustajte od *sādhane*, već ju pojačajte. To je predmet iz kojeg niste dobili prolaznu ocjenu pa on zahtijeva dodatno učenje, zar ne? *Sāadhanā* podrazumijeva unutarnju i vanjsku čistoću. Ako nakon kupanja odjenete neopranu odjeću, ne osjećate se osvježeno. Isto tako, nemate osjećaj svježine ako odjenete čistu i opranu odjeću, a ne okupate se. Potrebno je jedno i drugo, vanjsko i unutarnje, *bahya* i *bhāva*.

Djeca vjeruju vašim riječima kada im kažete da će ih uhvatiti policajac ili da će ih istući zla vještica. Puna su straha i vjere. No, kada odrastu i napune svoje glave svim vrstama doktrina i dogmi, teorija i argumenata, trebaju koristiti razlučivanje – *viveka*, da bi na mnogo teži način otkrili Boga. Mogu vam samo reći da nema načina da se to izbjegne. Sva bića moraju, prije ili kasnije, doći do Boga, bilo dužim bilo kraćim putem.

Dijelovi *Bhāgavanovog* prvog javnog govora, održanog na blagdan *Vijaya Dasami*, 1953. godine u Prasanthi Nilayamu.

MJESEC I UM

Mahašivaratri, 07. veljače 1959. godine.

U šastrama ima mnogo različitih priča koje objašnjavaju podrijetlo svetkovine u noći izranjanja Šivine linge (šivaratri), a neke ste od njih već maloprije čuli od ljudi koji su govorili prije mene. Jedna druga priča kazuje da je to bio dan kad je Šiva u svojoj ekstazi plesao kozmički ples (tandava), a svi su bogovi i mudraci sudjelovali u tom kozmičkom događaju. Kad je popio sveuništavajući otrov (hala-hala), koji je nastao iz oceana mlijeka, kao odgovor na molitve svjetova kojima je otrov prijetio uništenjem, osjetio je da je vrelina isparenja gotovo nepodnošljiva čak i za Njega. Kaže se da se zbog toga rijeka Ganga neprekidno slijevala niz Njegove kovrčave uvojke (ovo je objašnjenje zašto se u svim Šivinim hramovima vrši obred polijevanja kipa svetom vodom, uljem i mlijekom (abhišeka), koje može trajati satima, a u nekim se mjestima uopće i ne prekida). Ali, Šiva je bio samo djelomično izbačen pa Mu je stavljen na glavu hladni Mjesec. To Mu je donijelo izvjesno olakšanje. Zatim je Ganga počela neprestano teći po Njegovim kovrčavim uvojcima. Nastupilo je veliko olakšanje. Nakon toga, Šiva je sa svim bogovima plesao kozmički ples (tandava). Tako kaže priča, ali sve se to nije dogodilo nekog određenog dana pa se za šivaratri ne može reći da slavi uspomenu na taj dan.

Neki kažu da se Šiva rodio na ovaj dan, kao da se Šiva može roditi i umrijeti poput drugih smrtnika! Postoji priča o lovcu, koji je sjeo na stablo bilve (bilva - vrsta jabukovog drveta čije se trokrako lišće koristi pri izvođenju obreda kojim se štuje Šiva, trolistan) odakle je vrebao životinje i nehotice, nesvjesno ispustio lišće tog stabla, koje je slučajno bilo bilva, na lingam koji se nalazio ispod njega te je na taj način postigao spasenje. No ta priča objašnjava samo važnost ovog dana, ali ne i njegovo podrijetlo! Osim toga, ne postoji samo velika Šivina noć (mahašivaratri). Svakog mjeseca je šivaratri, noć posvećena štovanju Šive. Može se postaviti pitanje zbog čega je ta noć (ratri) značajna?

BLISKA SRODNOST IZMEĐU UMA I MJESECA

Noću vlada Mjesec. On ima šesnaest faza (kala). Kada se nalazi u fazi opadanja, svakim se danom smanjuje za jednu fazu sve dok konačno ne nestane u noći mladog mjeseca. Nakon toga se svakodnevno povećava za jednu fazu, dok se konačno ne popuni u noći punog Mjeseca. Mjesec je vladajuće božanstvo uma (candrama manaso jatah). "Mjesec je rođen iz uma Najvišeg Bića (puruša)". Bliska je srodnost između uma i Mjeseca, oboje je pod utjecajem smanjenja i porasta. Smanjenje Mjeseca simbolizira iščezavanje uma, jer um se mora obuzdati, njegova moć smanjiti i naposljetku uništiti. Cijela je sadhana usmjerena prema tom cilju. Um se mora uništiti (manohara) kako bi se privid (maya) razbio na komadiće, a božansko se zbilja objavilo.

Svakog dana za tamne polovine mjeseca, Mjesec i um, onaj dio čovjeka koji

mu simbolično odgovara (manas) - opadaju i smanjuju se za jednu fazu. Snaga Mjeseca opada i konačno četrnaeste noći (caturdasi) preostaje još samo njegov neznatan djelić. Ako tog dana sljedbenik duhovnog puta (sadhaka) uloži samo mali dodatni napor, čak se i taj neznatni ostatak može ukloniti i postići nadzor nad umom (manonigraha). Četrnaesta se noć tamne polovine Mjeseca zove šivaratri i tu noć treba provesti u meditaciji o Šivi i ponavljanju Njegova imena, bez ikakve druge misli, bilo o jelu ili snu. Tada je uspjeh osiguran. Jednom u godini, u velikoj Šivinoj noći (mahašivaratri) preporučuje se uložiti naročito velik napor u duhovnoj aktivnosti, tako da uklanjanjem troske, koju zovemo um (manas), ono što je mrtvo tijelo (šava) može postati vječno biće (Šiva).

SIMBOLIČKO ZNAČENJE RIJEČI KOJE SE KORISTE U SVETIM TEKSTOVIMA

To je svrha svetkovine šivaratri te je glupa pa čak i štetna zablude misliti da je bit njene proslave "ostati budan". Te noći ljudi pokušavaju izbjeći spavanje kartajući se, odlazeći na kino predstave, na neke druge predstave ili drame koje se otegnu do zore. To nije sadhana koju bi trebalo još i pojačati prilikom svetkovine šivaratri. To je potpuno iskrivljavanje zavjeta "budnosti", ponizuje vas, a u vama potiče zlo i lijenost, zloću i licemjerje.

Na šivaratri um se mora stopiti s beskonačnošću (laya), mora se svesti na ništa. Simbol božanskog (linga) znači ono u čemu svijet (jagat) postiže stapanje (liyate) i ono u što taj svijet odlazi (gamyate). Istražite lingu. Tri promjenjiva svojstva prirode (guna), predstavljena su trostupanjskim postoljem na kojem stoji linga i simbolizira cilj života. Linga znači "simbol", simbol stvaranja, rezultat aktivnosti triju guna i brahmana vrhovne stvarnosti koji ga prožima i daje mu značenje i vrijednost. Kada štujete lingu, trebate to činiti s vjerom u njezino simboličko značenje.

Svaka riječ, svaki Božji lik koji se pojavljuje u šastrama ima simboličko značenje koje mu daje vrijednost. Riječ "prapanca" koju tako slobodno upotrebljavate da biste označili stvoreni svijet, znači "ono što je sastavljeno od pet elemenata (pancabhuta) - zemlje, vatre, vode, vjetra i etera". Uzmite riječ "hrdaya" koja znači srce. Sastavljena je od riječi "hrdi" što znači "u srcu", i "ayam", što znači "On", to jest ona ne označava organ koji tjera krv u sve dijelove tijela, već prijestolje Božje, oltar na kojem je ustoličen Šiva, mjesto gdje gori svjetiljka duhovnog znanja (jnana). Šiva ne jaši na životinji koja se u ljudskom govoru naziva "bik"! Bik je samo simbol ispravnosti (dharma), koji stoji na četiri noge istine (satya), pravičnosti (dharma), mira (šanti) i ljubavi (prema).

LINGA JE SIMBOLIČKI OBLIK GOSPODA

Tri Šivina oka su ona koja otkrivaju prošlost, sadašnjost i budućnost. Samo ih Šiva ima sva tri. Slonova koža, od koje je izrađen njegov plašt, tek je simbol osnovnih životinjskih primitivnih osobina koje njegova milost razara čineći ih

slabima i neškodljivima. U stvari, on ih kida na komadiće ili, da tako kažemo, odere ih i učini nedjelotvornima. Njegova četiri lica simboliziraju spokojstvo (šanta), srčanost (rudra), milostivost (mangala) i odlučnost (utsaha). Dok štujete lingu, predočite sebi na ovaj način unutarnji smisao brojnih Šivinih osobina. Meditirajte tako o Šivi na taj dan kako biste se oslobodili i posljednjeg preostalog traga obmane.

Kao što je OM zvučni simbol Boga, linga je Njegov simbolički oblik, ona je samo oblik. Sve je privid (maya) i da biste ga shvatili, morate se njime baviti. Inače nećete biti u stanju uvidjeti moć privida (mayašakti). Bog je isto tako imanentan u univerzumu kao što je život prisutan u jajetu. Pile je u svakom dijelu jajeta, isto je tako Bog u svakom dijelu svijeta. Više mi se sviđa objašnjenje: unutarnji upravljač svega što postoji (sarvantaryamin) od objašnjenja: unutarnji duh svih bića (sarvabhutantaratman). Svi ste vi u ovoj dvorani, ali nitko u sebi nema dvoranu, zar ne? Na isti su način svi u Njemu. To je točnije nego reći: On je u svemu.

Privid (maya) vezuje i sputava čovjeka. Sva je sadhana usmjerena nadvladavanju privida. Komad će željeza potonuti u vodi, ali ako ga iskujete i ono postane šuplje, željezo će plivati. Zato kujte um i učinite ga šupljim, tada će on plivati morem ovozemaljskog života (samsara). Najvažnije je da imate moć razlučivanja (viveka), ne dajte se zavesti na neki pogrešan korak.

RASTITE NE SAMO U TJELESNOM VEĆ I U DUHOVNOM SMISLU

Ne trebate tratići vrijeme pokušavajući otkriti mene i moju prirodu. Shvatite ono što poučavam, a ne "onoga tko je učitelj" jer ja sam izvan dohvata vašeg intelekta i moći poimanja (šakti). Razumjet ćete me jedino kroz moje djelovanje. Zbog toga vam u namjeri da otkrijem tko sam zaista - ponekad i sam pokazujem svoju "posjetnicu", nešto što vi nazivate čudom. Pojmite tu tajanstvenost (marman) i nastavite djelovati, to jest izvršavati dužnost (karma) koju vam dodjeljujem.

Sljedećih 15 godina veliki će broj mladih ljudi, koji sada odrastaju, blistati kao predani tražitelji na duhovnom polju. Oni znaju da je svaki od njih vječnost (nitya), istina (satya) i čistoća (pavitra) da je dijete vječnosti (amrtaputra). Oni odrastaju u duhu razlučivanja (viveka) i nevezanosti (vairagya), pročišćavaju se prizivanjem Božjeg imena (namasmarana). Ali, odrasli se smiju tim mladićima jer su izabrali Božji put. Možda bi bili sretni da ih vide kako u grupama dangube po ulicama, pušeći, psujući i buljeći u postere.

Odrasli bi međutim trebali biti ponosni što njihova djeca koračaju kraljevskim putem k istinskoj radosti i zadovoljstvu, što će daleko bolje služiti sebi i svijetu. Sami niste u stanju od zlata napraviti ukras i zato zlato dajete zlataru. Zašto brinuti ako ga on rastapa, kuje, buši i rasteže u žicu, te savija i reže? Dozvolite Onom koji poznaje to umijeće da oblikuje dijete u ukras društva, vi ne brinite.

Morate se iz dana u dan razvijati ne samo u tjelesnom već i u duhovnom smislu. Koliko ćete dugo ostati u osnovnoj školi ispisujući slova abecede?

Ustanite, zatražite polaganje ispita, položite ga i krenite u viši razred!

ČOVJEK MORA NAJPRIJE OVLADATI UNUTARNJIM SVIJETOM

Vi sada sjedite na podu dvorane. Potražite načine da vidite i gornje katove. Napredujte! Idite naprijed! Tada će šivaratri za vas postati mangalaratri (noć milostivosti). Inače će to biti još jedna potraćena noć.

Mnogi bi vas mogli obeshrabriti tvrdnjom da se s meditacijom i bogoštovljem započinje tek kada se zađe u zrelo doba, kao da su to povlastice ili posebne kazne za ostarjele. Uživajte u svijetu dok možete, a nakon toga razmišljajte o sljedećem - izgleda da je to njihov stav. Dijete napravi svoje prve korake u relativnoj sigurnosti doma, ono se gega po kući, dok koraci ne postanu čvrsti, a ravnoteža stabilna, da bi konačno moglo trčati naokolo bez straha i pratnje. Tek se tada usuđuje izaći na ulicu i dalje u široki svijet.

Isto tako i čovjek (jivin) mora najprije ovladati unutarnjim svijetom, mora postati čvrst pred iskušenjima, naučiti da ne padne kad ga osjetila navedu da se spotakne, mora postići ravnotežu uma da se ne nagnje više na jednu stranu nego na drugu. A onda, kad je ovladao sposobnošću razlučivanja (viveka), moći će s pouzdanjem krenuti u vanjski svijet bez straha od nesreća koje bi ga mogle zadesiti. Otuda i ovaj naglašeni zahtjev za nespavanjem ili bdijenjem.

Za sebe ne možete tvrditi da ste odgojeni i obrazovani ili odrasli ako niste svladali umijeće samonadzora i iskorijenili osnovni uzrok opsjene. Ne bi trebali provesti samo ovu noć u razmišljanju o Šivi. Cijeli ovaj život morate proživjeti u stalnoj prisutnosti Gospoda.

ČOVJEKOVA TEMELJNA PRIRODA TRAGA ZA UNUTARNJIM ZADOVOLJSTVOM

Ne govorite mi da vam nije stalo do tog blaženstva, da ste zadovoljni s opsjenama, da niste voljni podnijeti napore bdijenja. Vaša se temeljna priroda, užasava ove dosadne, turobne kolotečine svakodnevnog uzimanja obroka i spavanja, vjerujte mi! Ona traga za nečim što zna da je izgubila, a to je unutarnje zadovoljstvo i mir (šanti), traži oslobođenje od robovanja trivijalnom i prolaznom. Svatko za tim čezne u dubini svog srca. A to se može dobiti samo na jednom mjestu - u kontemplaciji o najvišem Sebstvu, koje je temelj sve ove pojavnosti.

Ma koliko visoko se ptica vinula, prije ili kasnije mora sletjeti na vrh stabla da bi uživala u miru. Isto tako, doći će dan kada će čak i oni najoholiji, najtvrdoglaviji, najveći nevjernici pa čak i oni koji tvrde da nema radosti niti mira u kontemplaciji o najvišem Sebstvu, morati moliti: "Bože, podari mi mir, podari mi utjehu, snagu i radost."

Božanski govor Bhagavāna Sri Sathya Sai Babe, održan 27. srpnja 1961.
u gradu Mysore, povodom blagdana *Gurupūrṇima*

POSIJTE SJEME BOŽJEG IMENA U SVOM SRCU

BOŽJA MILOST MOŽE UBLAŽITI DJELOVANJE SUDBINE

Iako u ovaj grad dolazim već 20 godina, ovo je prvi puta da govorim ljudima koji ovdje žive. Naime, vrijeme, potreba i djelo trebaju se podudariti, a to se danas dogodilo. *Gurupūrṇima* je obuhvatila ovo troje i ujedinila

la u ovom moru čovječanstva vode iz različitih područja, pristigle kroz mnoge kanale i pritoke. Mysore je poznat po svojoj privrženosti glazbi, kiparstvu, likovnoj umjetnosti i arhitekturi. No, postoji umjetnost koja je suptilnija i

Za postizanje ozračja predanosti, Bhaktisūtra propisuje devet načina, no najlakši i najpraktičniji je smaraṇa, život prožet neprestanim prisjećanjem na Božje ime.

Komad željeza zbog težine potone u vodu, no ako ga kovanjem pretvorite u prazan lonac, veselo će plutati po površini, a može ponijeti i neki teret. Isto tako, čovjekov um lako potone u more osjetila. Ispraznite ga ponavljanjem Božjeg imena. Nakon toga, on će sigurno plutati po moru teškoća. Ne budite poput gramofonske ploče, koja mehanički svira svaku pjesmu, ne prepoznajući iskreno glazbeno nadahnuće. Pjevajte o milosti i slavi Gospodinovoj, na temelju vašeg vlastitog iskustva.

ljepša od svih koje sam nabrojio. To je umjetnost življenja. Mnogi ljudi, koji su uspješni u ostalim područjima, potpuno su neuspješni kada se radi o ovoj umjetnosti. Oni žive bijedno, bez imalo radosti, zadovoljstva i mira. Poznaju samo bol i patnju i samo to prenose drugima.

Mysore je glasovit i po ugodnom mirisu sandalovine. No, ja bih želio da taj miris izvi-re iz vaših misli, osjećaja i djela, a ne toli-ko iz drveća koje raste u šumama. Tek tada bi ugled bio potpuno zaslužen. Ako osjećaj ljepote i osjećaj sklada nisu pretočeni u sva-kodnevn život muškaraca, žena i djece, tada je njihov život pust i predstavlja teret i mu-kotrpnu borbu bez radosti. Čovjek se, kroz svoju *sādhānu*, mora uzdići iznad životinjske razine. Postoje tri tipa ljudi: *paśavi* ili animalni tip, *sahaja* ili ljudski tip i *divya* ili božanski tip. Čovjek se razvijao iz kamena, preko biljaka i drveća, gusjenica i insekata, ptica i sisavaca. No, neki još uvijek pužu kroz ranije stadije, iako su stekli ljudski oblik.

Svijet je velika bolnica

Premijer Jatti rekao je da ste vi poput velikog kamenja, oštrog, neobrađenog i tvrdog, i da je predanost Bogu snaga koja vas može učiniti mekanima, nježnima i glatkima. Dakle, što čini kipar kada ugleda velik, neobrađen kamen? U svojem umu zamišlja ljupki lik Boga koji u njemu spava. Postaje obuzet mišlju da oslobodi Božji lik iz tog čvrstog zagrljaja. Uzima dlijeto i klesanjem uklanjanja nepotrebne dijelove, koji se nalaze oko prekra-snog lika.

I konačno, oslobađa kip. Kamen mora pre-trpjeti sve te udarce dlijetom da bi postao kip Boga. Isto tako i vi trebate ukloniti svoje mane, opterećenja i smetnje koje vas vuku

Ako osjećaj ljepote i osjećaj sklada nisu pretočeni u svakodnevni život muškaraca, žena i djece, tada je njihov život pust i predstavlja teret i mukotrpnu borbu bez radosti. Čovjek se, kroz svoju sādhānu, mora uzdići iznad životinjske razine. Postoje tri tipa ljudi: paśavi ili animalni tip, sahaja ili ljudski tip i divya ili božanski tip. Čovjek se razvijao iz kamena, preko biljaka i drveća, gusjenica i insekata, ptica i sisavaca. No, neki još uvijek pužu kroz ranije stadije, iako su stekli ljudski oblik.

prema dolje i čine od vas velik, neobrađen kamen, umjesto da budete poklonik, ostvarena duša ili čak najuzvišeniji *ātman*.

Svijet je velika bolnica u kojoj je čovječanstvo prikovano za krevet. Neki se svijaju od boli zvane zavist, neki su naduti od oholosti, neki pate od nesanice izazvane mržnjom, neki su oslijepili od škrtosti, a neke je u krevet oborila sebičnost. Svatko ima ovakvu ili onakvu bolest. Na ovaj *Gurupūrṇimā* dan trebate izraziti zahvalnost liječnicima, koji su vam postavili dijagnoze vaših bolesti i prepisali lijekove, kao i medicinskim sestrama, koje vas njeguju i pomažu vam da ozdravite. Danas trebate odlučiti da ćete provoditi preporučeno liječenje i uzimati propisane lijekove. Nije dovoljno samo naučiti napamet ono što piše na receptu, ili tri puta dnevno pročitati natpis na bočici s lijekom, ili svakoga dana ići u bolnicu. Zahvaljivanje liječniku i isticanje njegovih zasluga može kod njega izazvati samilost

prema vama, no vaša bolest može biti izliječena jedino uzimanjem lijeka, pridržavanjem ograničenja u hrani i piću i promjenom vaših navika.

Kada govorim o liječnicima, moram reći da su oni, koji se bore za pacijentov novac ili ga pokušavaju preoteti drugom liječniku, opasnost za društvo. Liječnik koji prezire druge liječnike, ili se posvetio liječenju svog pacijenta bez obzira na uspjeh ili neuspjeh terapije, ili kojeg vode njegove mušice, hirovi i predrasude, ili kojemu je važniji društveni sloj pacijenta od same bolesti, takvi liječnici također su opasni. Danas ima liječnika i gurua, koji su pali na tako niske grane da se otimaju za pacijente i njihov novac, kao i za prodaju svojih vlastitih ili tuđih lijekova.

Vyāsa je najveći od svih duhovnih liječnika

Ovo je dan kada čovječanstvo odaje počast najvećem od svih duhovnih liječnika, mudracu Vyāsi. On je najveći zato jer je skupio Vede, napisao *Mahābhāratu* i *purāṇe* i čovječanstvu darovao *Bhāgavatam*. On je iskonski guru svih onih koji kroče putem prema Bogu. Vyāsa je posijao sjeme teizma, vjere u postojanje jednoga Boga, i hranio tu vjeru kroz vedsku objavu istine – *śruti*, kroz tekstove koje su stvorili sveci i mudraci - *smṛti*, kroz svete spise – *śāstra* i kroz mitološke tekstove - *purāṇa*. Dao je svijetu *Bhagavadgītu* i *Brahmasūtru*, djela u kojima je zapisana misao o urođenom *ātmanu*, kao i priču o Gospodovim božanskim igrama, koje predstavljaju tajnu ove promjenjive kreacije. Živio je oko 3.800 godina prije Krista. Bio je slavni unuk sveca *Vasiṣṭhe*, sin *Parasare* i otac glasovitog mudraca *Suke*. Njegova životna priča sastoji se od niza čuda. To je božanska saga. Poja-

Ovo je dan kada čovječanstvo odaje počast najvećem od svih duhovnih liječnika, mudracu Vyāsi. On je najveći zato jer je skupio Vede, napisao Mahābhāratu i purāṇe i čovječanstvu darovao Bhāgavatam. On je iskonski guru svih onih koji kroče putem prema Bogu. Vyāsa je posijao sjeme teizma, vjere u postojanje jednoga Boga, i hranio tu vjeru kroz vedsku objavu istine – śruti, kroz tekstove koje su stvorili sveci i mudraci - smṛti, kroz svete spise – śāstra i kroz mitološke tekstove - purāṇa. Dao je svijetu Bhagavadgītu i Brahmasūtru, djela u kojima je zapisana misao o urođenom ātmanu, kao i priču o Gospodovim božanskim igrama, koje predstavljaju tajnu ove promjenjive kreacije.

vio se iz sveprožimajućeg Boga – *Vāsudeva*, svima potanko opisao *Vāsudevīne* božanske igre i ponovno se stopio s Njim.

Vyāsa je započeo eru recitiranja Božjeg Imena - *namapārāyaṇa* i čitavo čovječanstvo učinio svjesnim slatkoće tog Imena, koje priziva Njegov lik i Njegovu milost.

Svakodnevno se molite Bogu

Vyāsa je prvi ljudima otkrio tajnu kako um učiniti jasnim i čistim i kako ga ispuniti mirnim i hladnim zrakama, poput mjeseca u noći kada je pun. Zbog toga je ova *pūrṇimā* povezana s njim i sa svim guruima. Danas svaki vjernik – *āstika* mora otkloniti zadovoljstvo koje proizlazi samo iz gozbe, svetkovine i slušanja predavanja. Umjesto toga treba posijati sjeme Božjeg imena – *nāma* bija u svoje dobro pripremljeno srce, očišćeno od trnja egoizma, treba ga zalijevati ljubavlju – *prema*, zaštititi mladicu ogradom nepokolebljive vjere – *śradda*, hraniti ju prisjećanjem na Božje ime - *smaraṇa*, a s naraslog stabla *mantra* ubrati plod blaženstva – *ānanda* i uživati u njegovoj slatkoći.

Čovjek se može hvaliti velikim bogatstvom koje drži pohranjeno u trezoru banke, ali kredit će dobiti samo za ono što je stvarno zaradio i položio na bankovni račun. Ne trošite vrijeme koje vam je dodijeljeno. Prinesite ga kao žrtvu *Keśavi*, koji je utjelovljenje vremena. Znaite da je buđenje iz sna rođenje, a odlazak na spavanje smrt. Svako jutro nakon buđenja molite: “*O, Gospode, sada sam rođen iz utrobe sna. Spreman sam izvršiti sve današnje zadatke i ponuditi ih kao žrtvu Tebi, koji si stalno prisutan pred očima moga uma. Učini moje misli, riječi i djela čistim i svetim. Ne dopusti da bilo komu nanese bol, niti da meni itko učini zlo. Usmjeravaj me i vodi kroz*

Svako jutro nakon buđenja molite: “O, Gospode, sada sam rođen iz utrobe sna. Spreman sam izvršiti sve današnje zadatke i ponuditi ih kao žrtvu Tebi, koji si stalno prisutan pred očima moga uma. Učini moje misli, riječi i djela čistim i svetim. Ne dopusti da bilo komu nanese bol, niti da meni itko učini zlo. Usmjeravaj me i vodi kroz današnji dan.” A kada navečer uđete kroz vrata sna, molite ovako: “ O, Bože! Zadatci današnjeg dana, koje sam ujutro kao breme stavio na Tebe, izvršeni su. Ti si me pokretao, govorio, mislio i djelovao kroz mene. Sada pred tvoja stopala stavljam sve svoje misli riječi i djela. Moj posao je završen. Primi me. Vraćam se natrag Tebi.” Neka to budu vaše svakodnevne molitve.

današnji dan.” A kada navečer uđete kroz vrata sna, molite ovako: “ *O, Bože! Zadatci današnjeg dana, koje sam ujutro kao breme stavio na Tebe, izvršeni su. Ti si me pokretao, govorio, mislio i djelovao kroz mene. Sada pred tvoja stopala stavljam sve svoje misli riječi i djela. Moj posao je završen. Primi me. Vraćam se natrag Tebi.”* Neka to budu vaše svakodnevne molitve. Najbolje je da vam vaše vlastito Sebstvo bude izvor svjetla, da bude vaš guru. Unutarnja inteligencija, unutarnji guru, otkrit će vam istinu. Ova molitvena navika usmjerit će vaše porive i impulse tako da će unutarnja inteligencija potpuno doći na vidjelo.

Činite sve u duhu posvećenosti

Počnite s njegovanjem ljubavi. Poklonite joj više pažnje. Ustanovio sam da narod države Karnataka gaji čvrstu vjeru i predanost Bogu.

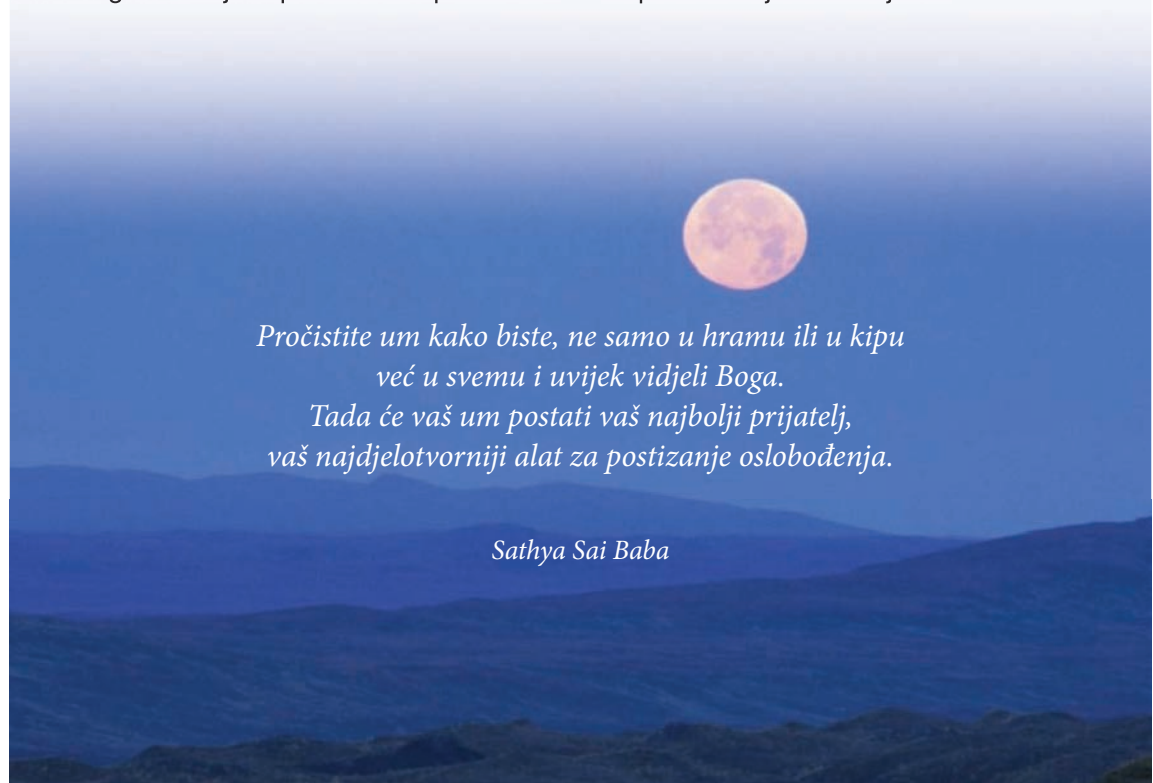
Ljudi su ovdje jednostavni i prirodni u svojim navikama i mislima. Ne dozvolite da to oslabi i propadne. Pažljivo njegujte te vrijednosti. Premijer je rekao da su svi Božja djeca. No, bolje je reći da su svi glumci u drami koju je Bog zamislio, lutke koje glume i plešu onako kako On povlači konce.

Uloga koju glumite može biti državni činovnik, policajac, vojnik, buntovnik, prosjak ili službenik. Igraite dobro svoju ulogu da bi drama uspjela. Činite sve u duhu posvećenosti i požrtvornosti. U svakom trenutku dok glumite, govorite ili izražavate osjećaje, neka to bude u skladu s uputom koju ste dobili. Za postizanje ozračja predanosti, *Bhaktisūtra* propisuje devet načina, no najlakši i najpraktičniji je *smaraṇa*, život prožet neprestanim prisjećanjem na Božje ime.

Komad željeza zbog težine potone u vodu, no ako ga kovanjem pretvorite u prazan lo-

nac, veselo će plutati po površini, a može ponijeti i neki teret. Isto tako, čovjekov um lako potone u more osjetila. Ispraznite ga ponavljanjem Božjeg imena. Nakon toga, on će sigurno plutati po moru teškoća. Ne budite poput gramofonske ploče, koja mehanički svira svaku pjesmu, ne prepoznajući iskreno glazbeno nadahnuće. Pjevajte o milosti i slavi Gospodinovoj, na temelju vašeg vlastitog iskustva.

Ako zadobijete Božju milost, čak i vaša sudbina može biti promijenjena. Ima lijekova koji su zapakirani u bočice, na kojima je proizvođač označio do kada vrijede, a nakon toga oni prestaju biti djelotvorni. Naravno, lijek će i dalje biti u bočici, ali više ne će djelovati. Slično tomu, Božja milost može ublažiti djelovanje sudbine. Guru je taj koji vam pokazuje put do Božje milosti. Jednom takvom velikanu posvećen je današnji dan

*Pročistite um kako biste, ne samo u hramu ili u kipu
već u svemu i uvijek vidjeli Boga.*

*Tada će vaš um postati vaš najbolji prijatelj,
vaš najdjelotvorniji alat za postizanje oslobođenja.*

Sathya Sai Baba

MADHURA NAGARA

Dasara   Prasanthi Nilayam, 10.10.1961.

Ovdje je svaki dan svečanost; u Prasanthi Nilayamu Dasara je tijekom cijele godine. Ali ipak, kako bi se pokazalo da je poželjno cijeniti tradiciju i svetkovati drevne i duboko utemeljene običaje, ova se svečanost ovdje i proslavlja. Kada voće dozrije, ispuni se slatkim sokom. Tada čak i margos gubi svoju gorčinu i postaje sladak. Isto tako, konačna sudbina čovjeka je, bez obzira na to kako teška i gorka do sada bila, da sazrije i postane slatka. Svatko će izgubiti gorčinu i zadobiti slatkoću; u to nema sumnje. Ta će slatkoća k njima privući gospodara slatkoće (*madhura*²), Gospoda Kṛṣṇu.

Nisam osobito sretan kada podižem zastavu vrhovnog mira (*praśānti*) na ovu zgradu. Bit ću sretan jedino onda kada je svatko od vas izvjesi i pusti da leprša na palači svoga srca. Samo tada možete uživati u miru, zadovoljstvu i čistoći. Pustite da vam izrastu krila ljubavi i vjere. Tada ćete moći nesmetano lebdjeti po nebu Gospodove milosti. Gospoda možete vidjeti samo kroz Njegova čuda. Njegovi su zakoni jedinstveni i tajanstveni. Nema nikakve koristi od prepiranja oko njih jer je iskustvo jedini dokaz njihove stvarnosti. Vi ih kušate i zato su stvarni. Ne tratite inteligenciju na besmislena nagađanja. Tajna avatara je izvan dosega inteligencije. Samo istinska vjera može je dokučiti. Ne može se dokučiti logikom; organi za djelovanje (*karmendriya*) i organi percepcije, saznanja (*jñānendriya*) beskorisni su instrumenti jer tijelo, um i inteligencija pripadaju kategoriji 'viđeno', a ne kategoriji 'promatrača viđenog'. Da bi se ugledao promatrač, potrebno je razviti unutarnju viziju. Sve dok se osjećate odvojenima, ne možete vidjeti cjelinu. Pojedinac (*vyakti*) nikada ne može ugledati vrhovnu moć (*śakti*).

Vežanost za bilo koje tijelo nije poželjna

Čak i kada Gospod dođe u fizičkom tijelu, sumnja napada. To je u samoj prirodi čovjeka. Ne govorim ništa nevažno, ne činim ništa nesvrhovito. Ne smišljam besmislena djela, ne činim ništa što nije sveto, ništa mi ne treba. Moja radost leži u ispunjavanju vaših ciljeva, u omogućavanju da postignete svrhu. Jedino što tražim jest srce ispunjeno ljubavlju. Ne dopustite sebi da budete uhvaćeni u zamku ispraznih objašnjenja i nestvarnih tvrdnji. Vjerujte i čvrsto se toga držite, to je put do uspjeha.

Ne razvijajte vežanost za ovo tijelo. Vežanost za bilo koje tijelo nije poželjno. Ova ruka vam daje predmete. Ali ona isto tako sve stvara. To 'sve' je moje tijelo. Moj put je jedinstven, različit od svega što poznajete. Ne poistovjećujem se ni sa čim. Led je voda, voda je led. *Saguṇa* (uobičajeno) je *nirguṇa* (bezoblično); *nirguṇa* je *saguṇa*. Možda ćete pasti u močvaru sumnje: "Rāma je došao, Kṛṣṇa

je došao, Širdi Sai Baba je došao, a sada dolazi ovaj Sai Baba iz Puttaparthija i izazovno tvrdi da je on svi ovi prije njega! Kako to može biti?" Taj fenomen nikada nećete razumjeti; to je sve objašnjenje koje vam je potrebno. Ja sam neshvatljiv. Vidjet ćete za godinu ili dvije kako će svjetina nahrupiti ovamo. Zapamtite da ni u jednom prijašnjem dobu ljudi nisu dobili toliko mnogo jasnih najava o prirodi avatara kao sada; uistinu ste sretni. Gospodov lik može se ugledati samo okom ljubavi, mudrosti ili yoge, a ne okom osjetilne aktivnosti.

Gospoda zanima vaše nastojanje da pročistite svoje srce

Kali doba je uistinu vrlo sveto doba; vi ste isto tako vrlo sretni. Imate priliku vidjeti, dotaknuti i razgovarati s Utjelovljenjem Boga. Nema samo deset avatara; ima ih vrlo mnogo. Ali morate razlikovati djelomična božanska utjelovljenja prožeta božanskom biti, božanske glasnike i instrumente Božje volje i svrhe, od avatara. Paraśurāma nije avatar u pravom smislu riječi. Prijašnji avatari su sjekli drveće napadnuto termitima. Ali ovaj je avatar drukčiji i jedinstven. Termiti su uklonjeni; stablo je spašeno, zaštićeno, njegovano i potaknuto da raste. Nisam sklon kažnjavanju, zlatar popravlja i iznova oblikuje polomljen nakit. Rāma je došao kao utjelovljenje istine, ispravnosti i mira, a Kṛṣṇa kao utjelovljenje ljubavi. U današnje vrijeme potrebno je utjelovljenje svih četiriju vrijednosti, jer je znanje preraslo doseg karaktera.

Ne možete uopće shvatiti koliko se Gospod brine za vas. Njegova je briga iznad vaše hirovitosti i svjesnog zapostavljanja Njegovih riječi. Jer Njega zanima vaše nastojanje da pročistite svoje srce. Vrlo sam gorljiv da vas sve odvedem do cilja. Moj zadatak je pročistiti vaša srca. Ako se s odanošću, poniznošću i vjerom posvetite neprekidnoj meditaciji na Gospodovo ime, Gospod će stati na vrata vaše sobe za *pūj*u i čekati vas da mu kažete svoju želju. Ali ne smijete dopustiti umu da posrće. Istinska će čežnja pročistiti vaše srce.

Za vas je bitno vaše vlastito iskustvo. Što je temelj vašeg razumijevanja božanskog? Temelj mu je blaženstvo koje ste osjetili i iskusili. Kažete da je Gospod spasio Draupadī od sramote, Ahalyu od skamenjivanja, Prahlādu od mučenja, Gajendru od smrti. Ali znate li koliki su mnogi još bili blagoslovljeni na sličan način? Rijeka milosti uvijek teče brzo i u ponoći. Milost nema granica, ali vi je vidite kao ograničenu.

Tri Gospodove aktivnosti

Došao sam s ograničenjima koja su vam potrebna. Tri Gospodove aktivnosti su stvaranje, održavanje i razaranje; to su Gospodova obilježja. Njegovi motivi za zaštitu i dobrobit svijeta uvijek su čisti. Moja radost je moja; moji poticaji su moji. Nikada se neću prikloniti tuđim svidanjima i nesvidanjima; ne pridajem tomu važnost. Ja sam ono što je svjedok svakomu i svemu. Sve je pod mojim nadzorom. Kako da mi onda netko govori što da učinim? Za nekoliko godina, godina koje se na prste mogu izbrojiti, svi ćete shvatiti da sam utjelovljenje svih

božanskih moći. Mudri, oni koji traže odgovore i oni koji pate, iz svih krajeva svijeta okupit će se ovdje. Čvrsto prionite i recite: "Bez obzira na to hoću li od tebe dobiti izvanjske plodove ili ne, neću te se odreći." Ne budite potišteni kada dođe patnja i odvratite vas od Gospoda i ne krivite Njega zbog toga; time vi gubite, a pokajanje će biti mučno. Vi niste gladni. Kada biste osjećali istinsku glad, ne bih dopustio da vas ona muči. Bućkajte um i skupite maslac te ga rastopite čežnjom srca. Ako se maslac ne topi, čežnja nije dovoljno jaka. Ne odobravam da me veličate opisujući moju slavu. Iznesite činjenice. To pruža radost. Svetogrđe je iznositi manje ili više. Zatražite od mene, s potpunim pravom, da uklonim vaše patnje. Dajte mi svoje srce i zatražite moje; ako mi date samo riječ, zauzvat ćete dobiti samo riječ. Dajem vam samo ono što tražite, zapamtite to!

Bez patnje nema slatkoće

Kada dođe patnja, zašto se otuđujete od Gospoda? On vam pruža patnju radi vašeg vlastitog dobra kako bi učvrstio vašu odanost. Ako vam se podari patnja, vi tražite mir. Vi tragate za spoznajom tajne. Ali u toj potrazi odlazite k desetero ljudi od kojih vam svaki otkriva jedan oblik istine. Bez patnje nema slatkoće. Ako, dok patite, osjećate: "Gospod više nije moj" te skrenete s puta, Gospod će isto tako izjaviti: "Niti on više nije Moj." Stoga, budite oprezni.

Gdje god se nalazili, ako mi se cijelim srcem želite pokloniti, moja će se stopala naći ispred vas! '*Sarvataḥ pāṇipādaḥ*' - 'Njegove su ruke i stopala svuda', objavljeno je. Ako ste ljuti i kažete: "Gospode, zar ne čuješ moju molitvu?", moje će uši biti uz vas kako bi vas čule! Ako zaplaćete: "Gospode, zar ne vidiš?", moje će oči biti tamo istog trena. Rāma, Kṛṣṇa, Shirdi Sai, ovaj Sathya Sai - ovaj lik je ovakav, onaj lik je onakav; čemu sve te bojazni i sumnje? Tijelo je isto, samo je odjeća različita. Ne dopustite da vas drugi zbunjuju. Možda me doživljavate drukčije, ali Gospod će uvijek održati zadanu riječ. Sve što se događa, moja je volja. Ona se ostvaruje. Postoje tri vrste odluka: *yojanasaṅkalpa*, odluka donesena nakon dugog promišljanja, *mananasaṅkalpa*, odluka potaknuta željom, te *svasaṅkalpa*, gdje se želja i ispunjenje poput praska oružja i pogotka u metu događaju u istom trenutku.

Ponavljanje Božjeg imena trebalo bi biti neprekidno poput disanja

Ne klevećite i ne grдите druge ili sebe kao slabe, grešne, zle i niske. Kada to činite, klevećete i grдите mene koji sam u vama. Svi posjeduju božansku prirodu *ātmana*. Svi su čisti i sveti. Neki su možda zastranili u korištenju inteligencije i razlučivanja koje im je Gospod podario te su krivi zbog svojih pogrešaka. Ali nisu grešni. Koriti sebe kao grešnika rođenog iz grijeha najgori je grijeh! Upotrebljavajte svoju inteligenciju i nastavite koračati ostavljajući miljokaze jedan za drugim! Neprestano ponavljajte Božje ime kako bi ono postalo neprekidno i nužno poput disanja. Od kakve je koristi vječno boraviti na istom stupnju

napretka? Odaberite lik koji želite, ime koje volite, činite *japu* ili meditirajte i zle se misli neće pojavljivati; one će uteći. Kada nestanu, ono što ostane jest utjelovljenje *ātmana*.

Morate živjeti u skladu s mojim uputama i riječima, bez najmanjeg ublažavanja. Imajte najprije vjeru, a onda će vam biti podareno iskustvo. I kod prijašnjih avatara bio je takav razvoj događaja, zar ne? Štujete s vjerom i doživljavate milost. Vjera rezultira milošću a da niste toga svjesni. Morate uzimati lijek koji dajem, držati se dijete koju propisujem i izbjegavati stvari koje zabranjujem.

Uvijek djelujem smireno. Nikada se ne žurim. Na svaki vaš zahtjev kažem: "Neka bude tako." Došli ste na ovaj svijet spoznati Gospoda. Nesvjesni te svrhe, stavili ste na svoju glavu teret privida i trudite se skinuti ga jer patite pod njegovom težinom. Od kakve je koristi juriti za izvanjskim zadovoljstvima i prolaznim radostima? Dok ste zahvaćeni neznanjem, ne možete okusiti blaženstvo samoostvarenja; ne možete ga čak ni prepoznati, a kamoli postići. Ali ako ste strpljivi i pribrani, bez sumnje ću vam podariti radost. Ne očajavajte. Čak i mali pupoljci lotosa procvjetaju kada za to dođe vrijeme. Nagomilavanjem dobra učinjenog u mnogim prošlim životima osigurali ste sebi ovu sreću. Ne znate koliko ste toga prošli, ali ja znam! Ispunit ću sve vaše potrebe, znali vi to ili ne.

Ne odnosite se prema tijelu s prezirom

Djelovanje (*karma*) iz prošlih života određuje vaše sadašnje tijelo. Težnje njegovane u prošlosti određuju vaš sadašnji karakter. Tijelo je posljedica *prārabdhakarme*, a *guṇe sañcitakarme*. Ne zavaravajte se da ste tijelo i ne budite opčinjeni privrženosti za njega. Ali vaša je dužnost zaštititi ga od ozljeđivanja i čuvati ga u dobrom stanju. Jer, zar ne upijate s pomoću njega radost Gospodova blaženstva i veličanstvenosti? Stoga, ne ismijavajte tijelo i ne odnosite se prema njemu s prezirom. Ta naprava je namijenjena vašem putovanju prema Gospodu; ono je sâma Gospodova kočija. Ne zanemarujte je, niti je zapuštajte. "Takva mi je sudbina, moja me vlastita prošlost kažnjava. Ali moram proći kroz to i propatiti što se mora; to ne mogu izbjeći", tako se ljudi obeshrabruju. Ako je vaša sudbina neizbježna, koja je korist od molitve, ponavljanja Božjeg imena, meditacije ili obrednog štovanja? Zadobijte Gospodovu milost i sav će se teret u trenutku pretvoriti u pepeo! Čemu kriviti Gospoda jer je zapisao sudbinu na vaše čelo? Vi ste ti koji je zapisujete i koji je morate izbrisati. Počinjeno zlo zapisuje, učinjeno dobro briše! Neka um razmišlja o Gospodu i magla će prošlih života nestati pred sunčevim zrakama svitanja. Ako ne stvorite te zrake, magla će se zgusnuti u tamu.

Nikada ne odbacujte mogućnost za radost

U prijašnjem tijelu sam rekao: "Doći ću ponovno za osam godina." Dikshith je to zapisao kao da sam rekao: "Pojavit ću se kao osmogodišnjak!" To je

pogreška. Odbacivši tijelo 1918. godine na dan Vijayadašami, slijedećih sam šest godina podario stvarni *daršan* mnogim poklonicima. Jednom sam se pojavio pred Abdul Babom i rekao mu: "Tijelo je uništeno, ali tko može uništiti Mene?" Otkrio sam Abdul Babi novosti o svome idućem silasku. Ali ne gubite vrijeme na rasprave o identitetu, je li onaj ovaj i ovaj onaj! Vjerujte u ono što ste spoznali. Ne poričite radost koju ste iskusili niti odbacujte mogućnost za radost.

Štovanje, darovi, mirisni štapići, kruženje svjetlom - sve su to uvodni koraci, nekoliko prvih prečki na ljestvama. Ostanete li zauvijek na učenju abecede, kako ćete naučiti slovati te čitati riječi i rečenice? Treba li Gospod stvari koje mu nudite? Zahtijeva li On udobne i skupocjene stvari? Ne, **vi** ih trebate! Živi li On od hrane koju Mu nudite? Zapamtite, pobjeđuje onaj koji svlada izvanjsko. Gospod nije zadovoljan izvanjskim. On traži osjećaje, unutarnji poticaj. Ne želim voće, cvijeće ni razne pakete koje mi donosite kada dolazite k meni. Dođite praznih ruku i recite: "Što da ti pružim, a da nije proizašlo iz tebe? Kada si mi podario srce, ono je bilo čisto. Sada, nakon što sam u toj posudi pripremio hranu dosad odživljena života i očistio je od svih tragova nagona, odnosno mirisa kuhane hrane, vraćam ti je čistu, kakvu si mi je i podario." Recite to i ponudite mi svoje srce.

Njegujte povezanost sa srcem uz pomoć ljubavi prema Bogu

Koliko ćete dugo ostati u prvom razredu u kojem se štuje listom, cvijetom, voćem i vodom? Čuvajte na listu tijela voće srca, cvijet uma i vodu koja izvire iz vaših očiju. Tada će se milost bez sumnje spustiti na vas. Neka ruke budu prazne, a srce puno. Njegujte povezanost sa srcem uz pomoć ljubavi prema Bogu i vjere. Smanjite izvanjske vezanosti i pokazivanja. Tražim vašu radost, vašu sreću, vaš mir uma, vašu nepresušnu hrabrost i odluku.

Uistinu, sretniji ste od drevnih vidjelaca, Rāminih majmuna i Kṛṣṇinih pastirica. Vaša je prilika veća. Dobivate viđenje, dodir i razgovor, sve troje. Stoga, ne tražite ispunjenje bezvrijednih želja, već zamolite: "Učini me vječnim i apsolutnim."

Započeo sam zadatak zbog kojeg sam došao. Do sada sam bio zaokupljen prikupljanjem materijala - željeza, cementa, cigle, vapna i ostalog. Izgrađeni su čvrsti temelji, na redu je podizanje građevine. Ta moja građevina prekrit će cijeli svemir. Ova dvorana za molitvu neće moći primiti sve ljude koji će se ovdje okupiti. Jedino će nebo biti dovoljno velika dvorana za sve. Od sada više nema zaustavljanja! U kratkom ćete razdoblju biti svjedoci mnogih čudesnih događaja. Dok ćete se čuditi, Puttaparthi će se pretvoriti u Madhuru.

---

¹ madhura nagara - Madhura=Mathura rodni Kṛṣṇin grad

² madhura – sladak, ugodan, privlačan; epitet Kṛṣṇe

BOG SE UTJELOVLJUJE DA BI VODIO ČOVJEKA BOŽANSKIM PUTEM

POSVETITE SVOJ ŽIVOT SLUŽENJU DRUGIMA

Do sada vam nisam imao namjeru govoriti. Ali Kasturi mi je spomenuo da oni među vama koji su ovdje već godinama, u zadnja tri mjeseca nisu imali priliku čak niti za pozdrav sklopljenim rukama u znak poniznosti i štovanja – *namaskāra*, zapravo od *Śivarātrija*, kada su se rijeke poklonika počele slijevati ovamo. Rekao Mi je da ste gladni Mog daršana, jer Ja provodim sate i sate u razgovoru s poklonicima koji se spremaju otići svojim kućama. Dva puta dnevno pojavim se za vrijeme *bhajana*, ali kratko, i kada primim *ārati*, odlazim. Vidim da ste svi tužni, jer pogrešno mislite da vas odbacujem. Zato ću u vaša klonula srca uliti malo ljekovitog tonika.

Dobiti Božji daršan najveći je blagoslov

Dakle. Imate priliku vidjeti i doživjeti utjelovljenog Gos-

Posvetite svoj život služenju drugima, jer oni su vidljivi predstavnici Gospoda koji prebiva u vama. Došao sam obnoviti i popraviti put koji čovjeka vodi k Bogu. Pridružite Mi se i postanite iskreni i vješti radnici, inženjeri i nadglednici. Vede, upanišade i śāstre pokazuju put o kojem vam govorim. Došao sam ih ponovno otkriti i oživjeti.

poda i primiti Njegove blagoslove, koji uklanjaju i čiste vaše grijehе. Tu priliku ste zaslužili mnogim dobrim djelima u prošlim životima. Te zasluge dovele su vas ovamo, kada sam Ja sišao na Zemlju. U prošlim vremenima, za tu povoljnu priliku dugo su molili mudraci, sveci i božanska bića. Sada kada ste dobili tu šansu, nastojte okusiti slatkoću i postići blaženstvo stapanja, ne gubeći ni jedan jedini trenutak. Zrake koje izbijaju iz Mene mogu se svrstati u tri kategorije: grube – *sthūla*, koje ispunjavaju Prasanthi Nilayam, suptilne – *sūkṣma*, koje prožimaju Zemlju, i uzročne – *kāraṇa*, koje obuhvaćaju čitav svemir. Ljudi koji imaju privilegiju živjeti u ovom Nilayamu doista su sretni, jer su najbliže tim zrakama. *Sthūla* zrake čine čovjeka sljedbenikom duhovnog puta, *sūkṣma* ga čine velikom dušom – *mahātma*, a *kāraṇa* ga pretvaraju u ostvarenu dušu – *paramahansa*. Stoga ne tratite svoje dane maštajući o svjetovnim željama i ambicijama, stvarajući planove kako da ih ostvarite. Uspjeh ili neuspjeh u svjetovnim poslovima ne treba vas ushititi ni obeshrabriti. Kada je za vas pripremljena gozba s obiljem hrane, čemu skupljati mrvice s tuđih stolova? Takvi planovi i želje nisu trajni ni nepromjenjivi. Oni nemaju istinsku vrijednost.

Upravlajte umom, pazite na ponašanje

Imajte pred očima jasno postavljen glavni cilj, zadatak zbog kojeg ste došli u ovu školu. Ne udaljavajte se od njega, bez obzira na privlačnosti koje vas mame da se odvojite i skrenete s pravog puta. Upravlajte umom, pazite na ponašanje, da bi cilj mogao biti ostvaren. Ne dozvolite da briga o tijelu i uzdržavanju obitelji ili zahtjevi za raskoši i vanjskim sjajem, preplave i nadjačaju zov Duha. Vrhovna stvarnost – *Śiva*, pojedinačna duša – *jīva* i vanjski svijet – *prakṛti* predstavljaju tri

načela s kojima se susrećete. *Jīva* treba koristiti vanjski svijet da bi stigla do *Śive*, koji je temeljna stvarnost jednog i drugog. Sve dok spoznajom *Śive* ne postignete blaženstvo *ātmana* – *ātmānanda*, vanjski svijet pritiskat će vas svojom težinom i gotovo vas ugušiti. Nakon toga on će nastaviti postojati neovisno od bilo čega drugog.

Zadobiti Božju milost lako je kao rastopiti maslac. Zato se Božje srce i uspoređuje s maslacem. Kaže se da je ono isto tako nježno i mekano. Malo topline dovoljno je da ga rastopi. Malo suosjećanja i ljubavi za bližnjega koji pati, malo žara i predanosti prilikom izgovaranja Njegovog imena, dok ga premećete po jeziku, da tako kažem, bit će dovoljno. Ime je izvor svijesti – *caitanya* koju dobivate *nāmasmaraṇom*. To je životni nektar, vodoskok praiskonske energije. Izgovarajte i zazivajte Ime, i Onaj koji nosi to Ime stvorit će se pred vama. Zamislite lik Onoga čije Ime želite izgovarati, i ono će se samo stvoriti na vašim usnama. Ime i lik su dvije strane istog novčića.

Usmjerite um na Ime

Postoje ljudi koji se zavjetuju da će *Rāmino* ili neko drugo Ime ispisati milijun puta, no često je to samo mehaničko pisanje. Um onoga koji piše je poput žlice koja ne poznaje okus meda kojega grabi. Um ne smije odlutati od Imena, već se treba zadržati na slatkoći koju to Ime uključuje. Trebate stalno zamišljati ljepotu Lika kojeg dozivate i opojnost mirisa kojeg taj Lik širi. Ponašanje i držanje onoga koji piše treba dolikovati sluzi Božjem. Ostali trebaju biti nadahnuti kad ga vide, i njihova vjera treba oživjeti potaknuta iskustvom onoga koji Ime ispisuje. Samo je jedan način na koji možete zaslužiti milost Učitelja: poštuje

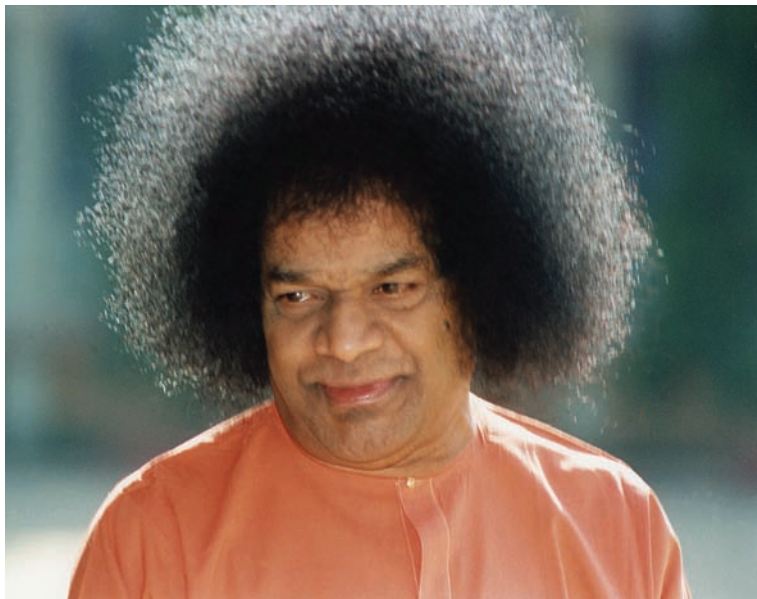

Njegove upute bez mrmljanja i prigovaranja. Govorim vam Moju istinu, ne da bih uzdigao Sebe, već da biste Me razumjeli. Ako vam Ja ne kažem o Sebi, tko će to učiniti? Milost se slijeva na one koji poštuju upute i slijede zapovijedi. Ali broj takvih pojedinaca vrlo je malen. Pa, iako su upute lako ostvarive, smišljene su tako da vas vode izvan dohvata trostruke razlike između hodočasnika, puta i cilja, između onoga koji voli, onoga kojeg se voli i ljubavi sâme.

Drevni put koji čovjeka vodi Bogu

Vi ste u jednom trenutku predani Bogu – *ambarīṣatattva*, a u drugom ste već ogorčeni i ljuti – *durvāsastattva*. To je pogrešno. Trebate biti postojani, čvrsti u svojim odlukama i ponašanju. To je razlog zbog kojega izvan Prasanthi Nilayama, u svojim govorima nudim ono što nazivate gozba i obilje – *vindu*, a ovdje vam uvijek dajem lijek – *mandu*. Ovo ovdje je *ken-dra*, sjedište vojske onih koji vjeruju u Boga – *āstika*, i koji će izgraditi svijet blagostanja, ljepote i čistoće – *loka kalyānam*. Naravno, svuda insistiram na pobožnosti i visokom moralnom životu. No, ovdje postavljam još oštrija i stroža pravila. Pa dobro, reći ću vam i neke teške riječi. Vi um često proglašavate majmu-

Imajte pred očima jasno postavljen glavni cilj, zadatak zbog kojeg ste došli u ovu školu. Ne udaljavajte se od njega, bez obzira na privlačnosti koje vas mame da se odvojite i skrenete s pravog puta. Upravlajte umom, pazite na ponašanje, da bi cilj mogao biti ostvaren. Ne dozvolite da briga o tijelu i uzdržavanju obitelji ili zahtjevi za raskoši i vanjskim sjajem, preplave i nadjačaju zov Duha. Vrhovna stvarnost – Šiva, pojedinačna duša – jīva i vanjski svijet – prakṛti predstavljaju tri načela s kojima se susrećete. Pojedinačna duša treba koristiti vanjski svijet da bi stigla do Šive, koji je temeljna stvarnost jednog i drugog.

nom, ali vjerujte Mi, stvari su daleko gore od toga. Majmun skače s grane na granu, no um skače s najviših vrhova Himalaja u najveće dubine oceana, iz sadašnjosti skače natrag u daleku prošlost. Ukrotite ga *nāmasmaraṇom*. Učinite ga, kao što je to učinio Rāmdās, *Bhadrācalom*, čvrstom i mirnom planinom.

To je zadatak koji vam dajem. Učinite svoje srce Ayodhyom, ponavljajući Rāmino ime. Ayodhyā znači grad koji se ne može osvojiti silom. Ayodhyā i Bhadrācala su vaša prava priroda. Ako to zaboravite, izgubljeni ste. Ustoličite Rāmu u svom srcu, i nikakva vanjska sila ne će vam moći naškoditi.

Shvatite da, poput morskih valova, sreća i nesreća – *sukha* i *dukha*, uzdižu se i padaju. One su kao udah i izdah. Ako postignete takvu mirnoću, tlo na kojem stojite postat će sveto – Kāśī, a svaki vaš čin pretvorit će se u najviši oblik štovanja Śive – *śiva pūjā*. Istražujte područje svog uma i otkrijte njegove sklonosti i tajne. Ne sanjajte o putovanjima u strane zemlje prije nego postanete vladar u svom vlastitom kraljevstvu. Spoznajte sebe. Kada jednom naučite tu lekciju, lakše, brže i točnije razumjet ćete druge ljude.

Posvetite svoj život služenju drugima, jer oni su vidljivi predstavnici Gospoda koji prebiva u vama. Došao sam obnoviti i popraviti put koji čovjeka vodi k Bogu. Pridružite Mi se i postanite iskreni i vješti radnici, inženjeri i nadglednici. *Vede*, *upanišade* i *śāstre* su put o kojem vam govorim. Došao sam ih ponovno otkriti i oživjeti.

Lotos vašeg srca cvjeta obasjan Mojim božanskim zrakama

Pravila koja sam propisao onima koji dolaze u Nilayam mogu izgledati stroga, no to je sve za vaše dobro. Najprije unutarnja čistoća, a iza toga ona vanjska, to je prirodni slijed. Osjećate se ugodno kada se okupate i nakon kupanja odjenete čistu odjeću. Moram biti strog i nepopustljiv, jer ako vam opravdam jednu pogrešku, učinit ćete i druge. Biljka će dobro rasti ako je zemlja oko stabljike obrađena i pograbljana, te izložena suncu i

*Imate priliku vidjeti i doživjeti utjelovljenog Gospoda i primiti Njegove blagoslove, koji uklanjaju i čiste vaše grijehe. Tu priliku ste zaslužili mnogim dobrim djelima u prošlim životima. Te zasluge dovele su vas ovamo, kada sam Ja sišao na Zemlju. U prošlim vremenima, za tu povoljnu priliku dugo su molili mudraci, sveci i božanska bića. Sada kada ste dobili tu šansu, nastojte okusiti slatkoću i postići blaženstvo stapanja, ne gubeći ni jedan jedini trenutak. Zrake koje izbijaju iz Mene mogu se svrstati u tri kategorije: grube – *sthūla*, koje ispunjavaju Prasanthi Nilayam, suptilne – *sūkṣma*, koje prožimaju Zemlju, i uzročne – *kāraṇa*, koje obuhvaćaju čitav svemir.*

kiši. Želim da odbacite duboko ukorijenjene navike besmislenih razgovora, taštine, ispraznosti, zavisti i ogovaranja. Ne trebate živjeti kao ozbiljni *sādhake* samo zato da bih ja bio zadovoljan. To je obveza koju dugujete sami sebi, i zato se morate pridržavati pravila koja sam propisao, ma gdje bili. Ne samo unutar Nilayama. Naravno, primijetiti ćete da Prasanthi Nilayam nema zidova niti bilo kakvih ograda. Nije omeđen nikakvim granicama. On se širi i širit će se sve dok ne obuhvati čitav svemir.

Obično govorim blago i slatko, no kada je u pitanju disciplina, ne dopuštam nikakve olakšice ni ustupke. Nije Me briga jeste li došli, hoćete li doći ili otići. Idite. Zahtijevam strogu poslušnost. Ne ću smanjivati Svoje zahtjeve da bi ih prilagodio vašoj razini, jer bi vas to uništilo. Ja vodim računa o vašoj konačnoj dobrobiti. Živite mirno, sretno, zadovoljno,

i prihvatite svaki novi dan kao Božji dar. Ne žurite i ne jurite, ne ljutite se i ne bjesnite. Budite na oprezu i ne dozvolite pohlepi i srdžbi da se uvuku u vaš život.

Prisustvujte svemu što se ovdje događa: pjevanju svetog sloga *om – prañava japa, bhajanima* i Mojim govorima. Ne izmotavajte se raznim izgovorima. Ako ste bolesni, *bhajan*i će vam pomoći da ozdravite. Ili, da vam i to kažem, najbolje je umrijeti za vrijeme *bhajan*a, s Božjim imenom na usnama. No, poklonici biraju pogrešan put. Poštivanje pobožnih i plemenitih ljudi je u opadanju, jer se poklonici ne drže tog težeg puta. Razni ustupci su ih pokvarili. U sljedećem životu ne ću vam dozvoliti nikakva zastranjivanja. Ovdje ste već godinama, i zato vas smatram odraslima, a ne djecom. Zbog Moje čiste ljubavi prema vama, grdim vas i korim kada učinite neku pogrešku. Zrake Moje milosti – *anugraha k*irana, djeluju tako da lotos vašeg srca cvjeta.

Bilo gdje se nalazili, blizu ste Meni

U bolnici, liječnici liječe bolest i ne brinu o tome koliko novca pacijenti imaju u banci. Bolest je najvažnija. Isto tako, oni koji pate od bolesti rađanja i umiranja – *bhāvaroga*, i koji su izloženi djelovanju dvojnosti dobra i zla, imaju pravo na skrb i njegu liječnika. On im prepisuje lijek i određuje način života. To dvoje se nadopunjuje. Kada ponovno zapadnete u stanje sumnji i tjeskobe, uzmite lijek više puta dnevno i u većoj dozi. Pridružite se plemenitim ljudima i budite u njihovom društvu. Baš kao što pitomi slonovi okruže divljeg slona i spriječe njegovo kretanje da bi ga mogli pripitomiti, oni koji vjeruju prisilit će onoga koji sumnja na posluš, i potaknuti ga da se promijeni i bude izliječen.

Električna struja stalno teče kroz žice. Trbate samo pritisnuti prekidač i upaliti svjetlo.

*Zadobiti Božju milost lako je kao rastopiti maslac. Zato se Božje srce i uspoređuje s maslacem. Kaže se da je ono isto tako nježno i mekano. Malo topline dovoljno je da ga rastopi. Malo suosjećanja i ljubavi za bližnjega koji pati, malo žara i predanosti prilikom izgovaranja Njegovog imena, dok ga premećete po jeziku, da tako kažem, bit će dovoljno. Ime je izvor svijesti – *caitanya* koju dobivate *nāmasmarāṇom*. To je životni nektar, vodoskok praiskonske energije. Izgovarajte i zazivajte Ime, i Onaj koji nosi to Ime stvorit će se pred vama. Zamislite lik Onoga čije Ime želite izgovarati, i ono će se samo stvoriti na vašim usnama. Ime i lik su dvije strane istog novčića.*

Ako je prekidač neispravan, tok struje bit će otežan a može se dogoditi i kratki spoj. Vi ste ti koji uključujete i isključujete. Mijenjate komande uključiti – isključiti i imate dan i noć. Proučavajte *Gītu*. *Gītā* povlači crtu koju ne smijete prijeći. Ne tražim od vas da se zavjetujete. Zašto bih vas prisiljavao na zavjete, kad znam da biste ih prekršili. No, u tom slučaju vaš život postaje poderana i slabo zakrpana tkanina, a ta zakrpa može ponovno popustiti već kod najmanjeg potezanja. Na kraju, reći ću vam još jednu stvar. Kakvi god da ste, Moji ste. Ja vas ne ću napustiti. Gdje god se nalazili, blizu ste Meni. Ne možete otići izvan Mog dohvata.

Teret volonterske značke

Prashanthi Nilayam, 24. veljače 1965.

Pozvao sam vas sve ovamo danas kako bih vam rekao nešto o stavu kojega morate njegovati dok dobrovoljno služite u Nilayamu. Ja sam vas osobno odabrao za taj posao, a to je rijetka prednost. Među tisućama onih koji su došli za svečanosti Upanayana i Śivarātri, mnogi svim srcem mole da dobiju ovu priliku; ali vi ste Mi zapeli za oko i samo ste vi izabrani. Moram vam reći da dobrovoljan rad nije tek trenutni bljesak naše dobre volje; za njega je potrebna velika disciplina, duga priprema i poniznost. Ne možete najednom biti spremni za tu ulogu samo zato što su vam na košulju pričvrstili značku volontera.

Prvo, morate biti svjesni vrijednosti zapovijedi - *ajña* koja je, što se Mene tiče, više uputa nego naredba. *Gītā* je bila Kršnina *ajña*, iako je Kršna nadopunio opširnim objašnjenjima o tome zašto i zbog čega. Arjuna je potvrdio da se predao Njegovoj volji. Zato mu Krišna nije trebao obrazlagati niti ga uvjeravati u ispravnost svoje zapovijedi. Ipak, da bi se Arjuna borio svim svojim srcem, Kršna mu je dao razloge koji su podržavali smjer koji je on za njega postavio. Tako i Ja hoću da znate zašto toliko želim da djelujete na poseban način i zašto Mi se ne sviđa da se ponašate drukčije.

Drugo, morate razvijati nesebičnu ljubav prema svima. Nemojte misliti da je volonter nadmoćna osoba, predanija od drugih; ne gledajte s visine na ostale, kao na smetala i gnjavatore. Ako imate *ljubavi* za Mene, imat ćete *ljubavi* za sve, jer Sai je u svakome. U *bhajanu* pjevate, *anthā sāt mayam; eei jagamanthā sāt mayam*---«Sve ovo je Sai u potpunosti; ovaj Svijet je Sai u potpunosti.» Pa kako onda možete osjećati ljubav samo za ovog Saija? Na zidovima ove dvorane za molitvu imate mnogo Saijevih slika; vi ih štujete; smatrate da su sve one Ja. Ako netko o nekoj kaže nešto loše, vama se to ne sviđa, zar ne? Stojite pred slikama i radosno uzvikujete, «O! Svami!» Zapamtite, svako ljudsko biće je

Moja slika pa svako je biće Ja. *Anthā sāl mayam*, zar ne? Zato, kad ste prema nekome grubi, grubi ste prema Meni. Kad nekoga vrijeđate, vrijeđate Mene.

Šest dužnosti svakog domaćina

Ovo je vaš dom i svi oni koji su se okupili na ovim svečanostima su gosti ili vaši rođaci. Šest je dužnosti koje svaki domaćin - *grihasta* mora svakodnevno obavljati: kupanje, jutarnja, podnevna i večernja molitva, ponavljanje Božjeg imena, ponuda obrednih predmeta žrtvenoj vatri, obredna molitva Gospodu, i gostoprimstvo gostima. Morate se pobrinuti da se prema gostima postupa u tom duhu gostoljubivosti. Vi ste volonter, onaj koji je posvećen služenju. Bilo da vam ljudi kojima služite zahvaljuju ili vas ogovaraju, vi morate dodijeljeni vam zadatak radosno obaviti. Jer, vi služite sebi, ne njima, zapamtite to. Buketi cvijeća ili udarci, primite ih istom mirnoćom. Vesele se ili pate samo oni koji se identificiraju s tijelom; morate osjetiti da ste onaj koji nastanjuje tijelo – *Sebstvo - dehi*, a ne tijelo - *deha*, i to će vam dati snagu da služite najbolje što možete.

Dok obavljate svoj posao nemojte se sporiti oko toga kako je nešto vaša dužnost a drugo nije; nemojte biti pobornici granica i ograničavanja. Podržite jedni druge; nadopunjujte se radosno surađujući; ohrabrujte jedni druge. Djelujte kao savršena duhovna skupina - *satsanga*, dajući jedni drugima energiju i zanos. To ne znači da biste trebali ponijeti teret veći od onoga koji vam je dodijeljen. Nemojte se neobuzdano protiviti onome što drugi ljudi rade; ili neprijazno kritizirati druge. Zavrijedite status osoba povezanih s Prashanthi Nilayamom. U vašem srcu ne bi trebalo biti mjesta zloći ili zavisti ili čak natjecateljskom duhu. Širite oko sebe ozračje mirnoće - *praśānhi*; ne jurite naokolo, nasrćući na sve i svakoga, pronalazeći greške ondje gdje ih nema. Jer, to je pogrešno usmjereni entuzijazam.

Poštujte pravila Prashanthi Nilayama

Ne činite ništa što bi moglo drugima poremetiti mir; jer, vi znate koliko vama samima vrijede mir i spokojstvo. Ja se nadam da znate. Prema drugima se ponašajte onako kako biste htjeli da se oni ponašaju prema vama. To je mjerilo vaše ljubavi. Potražite starce, koji sjede na suncu ili su se negdje skrili izvan dvorane, jer oni su preslabi da bi se progurali do prvih redova; potražite one koji slabo vide ili čuju; nježno ih dovedite do podija i zamolite mlađe ljude da im ustupe mjesto. Ne biste trebali, zbog značke, tražiti posebne prednosti za sebe u dvorani za *bhajane*. Onaj tko dođe prvi ima pravo zauzeti mjesto; ne svađajte se i ne pravite scene. Neka ljudi mirno sjede ondje gdje ima mjesta kad dođu; svatko mora zavrijediti i tražiti svoje mjesto, ne u dvorani već u Mojem srcu; ne tražite ga u opekama i žbuci ovih zidova.

U pravilima ponašanja u Prashanthiju stoji da oni koji zakasne na *bhajane* ili predavanje, ne smiju smetati onima koji su se udubili u slušanje, hodajući prema prvim redovima ili prema nekom slobodnom mjestu naprijed. Pobrinite se da se ovo poštuje u potpunosti. Nitko ne smije napraviti ništa što bi odviklo pozornost nakon što je program već počeo. Došli ste ovamo, daleko od rođaka i prijatelja, sa željom da se uzdignete i napredujete na duhovnom putu; zašto biste se onda upustili u stare navike iz kojih se rađaju sebičnost i mržnja?

Volonteri ne smiju čekati da prilike za služenje dođu k njima već moraju biti uvijek na vidiku, radosni i spremni biti na usluzi. Tako će ih naći svugdje. Kamenno srce osljepljuje oko za patnju drugih.

Potražite priliku za služenje

Uputio sam sve stanovnike ašrama, to im je bio prvi zadatak, da upitaju svoje susjede jesu li dobro. Nije to samo gesta učtivosti nego istinski znak ljubavi. Među tisućama onih koji su se ovdje

okupili, ima mnogo onih koji bi sa zahvalnošću prihvatili pomoć, neku dobru ruku koja bi ih odvela do hrane ili prenoćišta, do rijeke ili do hrama, dvorane ili bolnice. Nježno im se obratite i ponudite im svoju uslugu.

Vidite li me i čujete li me dok se krećete među njima? Ja govorim nježno i umiljato; jer silno ih volim, usprkos svim njihovim pogreškama. Zašto biste, onda, vi bili nemilosrdni i grubi? Nijedna srodnost nije tako dragocjena kao ona koja se stvori u duhovnosti. Obiteljski odnosi se ne zasnivaju tako čvrsto na istim ciljevima i jednakim naporima. Vežu vas spone koje su dugotrajnije i ugodnije. Neka se ovi ljudi vrate kući radosni zbog otkrića da su u Prashaanthi Nilayamu stekli rođake i prijatelje koji ih vole i poštuju kao ni jedan srodnik do tada.

Volonteri bi trebali napustiti lagodan život

Morate shvatiti sada da ova značka koju sam vam dao nije putovnica za lagodan život; ona podrazumijeva marljivu uvežbanost, odricanje od udobnosti, prihvaćanje teškog posla, besanosti i žrtve. Ako ste navikli na lagodan život, beskorisni ste kao volonter, ni od kakve koristi za bilo što drugo. Smanjite svoje želje na minimum; nemojte popustiti iskušenju nošenja transistora sa sobom i slušanja svih tih iscrpljujućih gluposti. Pregledajte svoju sobu, stol, garderobu, kovčeg, i otkrijte koliko ste suvišnih stvari nagomilali. Imate ih jer ste vidjeli da ih netko drugi ima, i pomislili ste da ćete izgledati manje vrijednim u njegovom društvu ukoliko ih i sami ne budete imali.

Bespredmetna želja da se vrednujete onim što je suvremeno, da idete za modom, učinila je da gomilate nepotrebne navike i nepotrebne stvari. Čovjek može biti sretan s mnogo manje opreme od one koju smatrate osnovnom. Kad koristite neku stvar na kratko vrijeme, osjećate da vam je prijeko potrebna i ne znate kako biste živjeli bez nje. Poput dudova prelca, vi tkate kukuljicu za sebe, iz svoje uobrazilje. Ne dopustite skupim navikama da se razvijaju, skupim i s novčanog i s duhovnog gledišta. Promatrajte budnim

okom ono što vam se sviđa i ono što vam se ne sviđa, i otpustite sve što bi moglo opteretiti vaš put.

Nevezanost ni za što, obično se naziva *vairāgya*, ili odsutnost vezanosti – *rāga*. Ona je dragocjena duhovna vrijednost, koja se, ukoliko vas mora krijepti, zasniva na znanju - *jñāna*. Evo, ovdje imate srebreni kip Shirdi Sai Babe; kad mislite na srebro, njegovu finoću, skupocjenost, i ostalo, nema Saija; kad mislite na Saija, Njegovu *čudesnu snagu* - *mahima*, Njegovu božansku igru - *līlā*, nema srebra!

Uloga volontera je poziv na osobno napredovanje

Ukoliko, dok stojite pred kipom Venkatešvare u Thirupathiju, mislite na kamen, njegovu boju, njegov geološki sastav, njegovu težinu, i ostalo, u vašem umu ne može biti Venkatešvare; ispuniti se mislima o Gospodaru Sedam Brežuljaka i, ispred vas više neće biti kamena! Isto tako, u svemu vidite temeljnog *Brahmana* (vječno savršeno), u ovom sagu, ovom ručniku, ovoj posudi, ovom zidu, i ispunit ćete se duhovnim znanjem - *jñāna*. Neće biti vezanosti jer « Sve je ispunjeno *brahmanom* - *sarvam brahmamaya*», to je konačnica svake duhovne discipline - *sādhana*. Ne očajavajte; počnite prakticirati odmah, korak po korak; barem vidite kao da je sve Njegovo; sve ponudite Njemu; sve radite kao za Njega, sve prepustite Njemu. Budite instrument; instrument nema sklonosti i predrasuda; budite samo oruđe; budite djelotvorno oruđe.

U svakoj prilici širite radost. Ne opterećujte druge svojom mukom i brigom; smiješite se tako da svatko tko vas vidi može zamijetiti tu radost. Kad drugima pričate o svom uspjehu, to činite zato da izazovete zavist u njima. Ne samo što morate voljeti druge već morate biti tako dobri da i oni vole vas. Pokušajte utješiti, ohrabriti, ojačati i poučiti one koji su nesretni, malodušni, slabi ili neupućeni. Pripremite se za ovu ulogu. To je uloga koju sada preuzimate. Ova prilika koju sam vam dao, da se krećete ovuda kao volonteri, poziv je na osobno oplemenjivanje i duhovnu

disciplinu. U vrijeme kad tisuće ljudi vape za ovom mogućnošću, zamislite kako ste sretni i kako veliku odgovornost imate.

Kad pomažete nekom revnom početniku da u miru meditira, ne zaslužujete samo zahvalnost, nego čak i dio zasluge. Na primjer, neka majka žuri u dvoranu kad zvono označi 4.30 ujutro za ponavljanje kozmičkog zvuka *om - pranava* ostavljajući dijete da spava. Ukoliko se dijete u međuvremenu probudi i počne vrištati, volonterka ne mora zvati majku već treba sama uzeti dijete u svoje krilo i umiriti ga nježnom uspavankom dok majka ne dođe. Radosno služite drugima; ne služite s izrazom nadmoćnosti ili kiselog lica zbog gađenja. Neka ljudi znaju da vam je iskreno drago što ste u prilici da pomognete.

Služite s radošću

Nemojte se praviti važni i ne ponašajte se nadmoćno. Ako samo kažete, «Ne govorite glasno» ili nešto zapovjedite, ponašate se nadmoćno i prezrivo prema ljudima. Oni zaslužuju da im se objasni zašto. Recite im da je tišina prva stepenica na ljestvici duhovne discipline, da je ona obilježje Prashanthi Nilayama; da glasno govorenje smeta onima koji ponavljaju Božje ime ili meditiraju ili glasno izgovaraju Božje ime; da buka stvara buku. Ovo ovdje je radionica gdje oštećeni umovi i srca dolaze na popravak i ispitivanje. U radionicama se čuje zveket čekića, tutnjavu kotača, fijuk stroja i štropot lanaca. U ovoj radionici, mora se čuti samo šapatom izgovoreno ime Božje. Opremljeni novim dijelovima i svježe obojeni, automobili izlaze iz radionice kao novi i lagano voze, bez poteškoća, miljama. Ljudi moraju ovo mjesto shvatiti i kao radionicu za osobe umorne od putovanja, iscrpljene, ili koje su na početku jednog dugog puta.

Božanski govor Bhagavāna Sri Sathya Sai Babe, održan 19. travnja 1965. godine u Prasanthi Nilayamu na blagdan Sri Rāma Navamī

Rāma je ispravnost, ispravnost je Rāma

"Da biste spoznali Boga, pozdravite teškoće, iskušenja i patnje i izrazite im dobrodošlicu. Posvetite se Imenu i Liku, budite u tome uporni i imajte vjere. Odbacite sve manje važne izvore radosti", rekao je Bhagāvan u svom nadahnutom govoru 19. travnja 1965. godine, na blagdan Rāminog rođenja – Sri Rāma Navami.

U *Garuda purāni* Bog poučava *Garudu* o razlozima svakodnevnog propadanja ljudskog života i o udarcima koje čovjeku nanosi smrt, šaljući mu bolesti, nesreće i katastrofe.

Zaslužili ste ovo ljudsko tijelo brojnim vrijednim djelima u prošlim životima u kojima ste živjeli kao niža bića. Zato je glupo potratiti ovu dragocjenu priliku čineći djela koja su svojstvena tim nižim bićima. Život teče vrlo brzo pa se ljudi često pitaju kako to da su u tako kratkom vremenu postali tako stari. Čini im se da su još jučer bili na koledžu ili su se igrali na ulici, a sada gledaju svoje unuke kako se igraju. I dok život ljude tako brzo nosi prema smrti, oholost ih potiče da druge prisiljavaju na pokornost, a sami nemaju dovoljno poniznosti da ničice padnu pred Svemogućim.

Od noći mladog mjeseca, cijela zemlja slavi Rāmino rođenje – *Rāmajananam*, a danas je stvarni Rāmin rođendan – *Rāma navami*. Rāma je ispravnost, ispravnost je Rāma. Četiri cilja čovjekovog života, kako navode Vede, su: ispravnost - *dharma*, bogatstvo koje je čovjeku potrebno za život – *artha*, zadovoljenje čudorednih želja – *kāma* i oslobođenje, odnosno izbavljenje iz kruga rađanja i umiranja – *mokṣā*. Ispravnost - *dharma* osnova je svega. Ako ju zanemarimo ili odbacimo, bit ćemo trajno nesretni. Rāma je *dharmu* smatrao najvažnijom. Kada je njegovog brata Bharatu svladala tuga zbog smrti oca, majčine pohlepe i Rāminog progonstva, Bharata ga je tražio i našao u šumi te se, u velikoj boli, bacio pred njegova stopala. Rāma ga je nježno podigao i, što mislite, što ga je pitao? Pitao ga je: "Održavaš li *dharmu* u kraljevstvu Ayodhya? Poštuješ li podanike, siromahe, starce, učene ljude, svece i mudrace?" I onda kada čovjeka zadesi najteža nesreća, on ne smije skrenuti s puta moralnosti i pravednosti. Rāma je probudio Bharatu iz sna neznanja; siroti čovjek bio je toliko svladan svojom boli, kao da su otac, majka, braća, kraljevstvo, moć i

položaj važni, kao da su oni stvarni i vječni. Rāma ga je podsjetio da su to samo instrumenti koje svatko mora koristiti da bi djelovao ispravno.

U području duha, vjera je najvažnija

Baš kao što se divlji slon, koji luta šumom kao predvodnik stada, može uloviti i dresirati da u cirkuskom krugu sjedi na tronošcu i čovjekov um treba vježbati podvrgavajući ga sustavnim postupcima discipline, kao što su: kontrola osjetila, suzdržavanje od svjetovnih zadovoljstava, strpljivost, čvrsta vjera i duboka koncentracija – *sāma, dama, uparati, titikṣa, śraddhā, samadhana* kako bi mogao služiti čovjekovim najboljim interesima.

Da biste mogli doći na sud, stati pred suca i govoriti u nečiju obranu, morate diplomirati pravo i položiti odvjetnički ispit; da biste bolesnom čovjeku smjeli prepisati lijek, morate diplomirati medicinu, dobiti dopusnicu za rad i steći potrebne uvjete za upis u registar liječnika-praktičara. Svuda, u svakom zvanju ili poslu, pitaju vas za vaše kvalifikacije. Možete zamisliti kakve se tek kvalifikacije traže u području duha radi stjecanja Božje milosti. Postavljate si visoke ciljeve, ali ne ulažete dovoljno napora za njihovo ostvarenje.

U području duha, vjera je najvažnija. Sumnja može uzdrmati temelje duhovne discipline - *sādhāna* i zato ju treba izbjegavati. Vjerujete mudrosti starih naroda, ne suprotstavljajte svoj sićušni mozak intuiciji svetaca i njihovim otkrićima. Na primjer, uzmite obred stavljanja žrtvene riže u vatru, prilikom obljetnice smrti roditelja, što se naziva *pinda pradan*. Kada se danas spomene taj običaj, ljudi ga s prezirom odbacuju. Pitaju: "Kako hrana stavljena ovdje, može stići tamo? Umrle osoba je negdje ponovno rođena i njezina sadašnja adresa nije poznata. Može li obrok poslužen jedan dan u godini ublažiti glad koja se skupljala 365 dana?" Podsmjehuju se govoreći: "Posjednite svoga oca na terasu vaše kuće i zatim mu hranu stavite u prizemlje. Može li on dohvatiti tu hranu ili će ona morati narasti da dođe do njega, bez obzira na sve vaše molitve i mantre?" Dalje prigovaraju: "Zašto mrtvima ostavljati hranu kada živi gladuju i trpe?"

Znanost o duhu

Kada pismo ubacite u poštanski sandučić, ono putuje izravno osobi kojoj je upućeno, ma gdje se ona nalazila i bez obzira na udaljenost. Znači li to da je poštar vaš prijatelj ili ste mu posebno simpatični pa ima puno razumijevanja za vašu želju da se dopisujete s osobom kojoj ste poslali

pismo? Ako je adresa napisana ispravno i čitko, ako je plaćena poštarina i ako su zalijepljene poštanske marke, pismo će putovati autom, autobusom, vlakom, avionom, brodom ili će ga nositi poštar i sigurno će stići osobi čije ime je napisano na kuverti. Obredna vatra je poštanski sandučić; ona je i poštar, a mantrе su poštanske marke.

Kao što postoji znanost o materiji, postoji i znanost o duhu; ona ima svoja vlastita pravila i svoj vlastiti način djelovanja. Ima svoje vlastite stručnjake, zakone i teze.

Samo uz pomoć duhovne discipline - *sādhāna*, mogu se otkriti tajne materije ili uma, može ih se svladati i upotrijebiti za nečiju dobrobit. U *Vivekacūdāmani*

(naziv najpoznatijeg Šankarinog djela, op. prev.), Šankara kaže: "Ako *nikshepu*, ili blago koje je skriveno u dubini zemlje hoćete izvući na površinu, samo dozivanje po imenu neće biti od pomoći. Koristeći upute znalaca, morate saznati gdje se ono nalazi. Zatim trebate kopati na tom mjestu, micati kamenje i stijene, uklanjati pijesak koji se pritom stvara, uhvatiti, čvrsto držati i, konačno, izvući blago na površinu." Na isti način, o stvarnosti Sebstva trebate najprije učiti od poznavalaca apsolutne stvarnosti - *brahman*. Zatim trebate proći kroz proces slušanja, razmišljanja i kontemplacije – *śravavaṇa*, *manana*, *nididhyāsana*. Konačno, kada u bljesku prosvjetljenja otkrijete istinu, vaše Sebstvo mora se čvrsto utemeljiti u blaženstvu tog trenutka.

Neka bude Njegova volja

Brahmasūtra, (temeljni tekst filozofskog smjera *vedānte*, op. prev.) započinje tvrdnjom: "Poslije toga čeznite za razumijevanjem *Brahmana* – *athato brahmajijñasa*." Poslije čega? Koji su prethodni koraci koje trebate učiniti? Kada osoba stječe pravo sudjelovanja u raspravi i proučavanja apsolutne stvarnosti - *brahman*? Dva su spisa koja trebate prethodno proučiti: jedan kaže: "*Athato brahmajijñasa* i upućuje nas da težimo razumijevanju *karme*. Drugi spis započinje riječima: "Težite razumijevanju ispravnosti - *dharma* – *athato dharmajijñasa*." Dakle, čovjek stječe pravo na znanje o univerzalnom načelu, koje je oduvijek istinska bît svega, tek kada je njegov um pročišćen *karmom* i *dharmom*.

Nakon što zalogaj hrane stavite na jezik, otkrit ćete je li dovoljno slana ili uopće nije posoljena. Grahorice - *pappu* zahtijevaju sol - *uppu*; znači da kuhane grahorice trebate začiniti solju radi okusa. Isto tako, trebate živjeti u svijetu i djelovati u skladu s moralnim zakonima da biste otkrili kako bez soli mudrosti- *jñāna* ništa u svijetu nije ukusno. No, dodajte samo

prstohvat te soli - *jñāña*, a to znači znanje da niste tijelo nego stanovnik tijela, da ste samo svjedok stalnih promjena na panorami prirode i osjećat ćete se mirno i sretno. Polagano, korak po korak, učvrstite se u uvjerenju da je cijeli svijet sjedinjen u *Brahmanu*. Tada će vam i bez vaših molitvi biti dano sve što trebate. Zato Thyagaraja pjeva: "Tko je doživio više od ovoga?" Prepustite sve Njemu neka bude Njegova volja, ne tražite ovo ili ono. Je li Sabari molio za nešto? Je li Jatayu prizivao Njegovu prisutnost? Jeli Guha preklinjao Rāmu da se pojavi pred njim?

Slijedite pravila ponašanja vašeg zvanja

Svatko od vas mora slijediti moralni kodeks propisan za vaše zvanje, za vašu dob i položaj koji ste stekli. Jednom je kralj velikog kraljevstva pitao isposnika – *samnyāsin*, može li čovjek živjeti prema najvišim moralnim načelima. Isposnik je odgovorio da može. Nakon nekog vremena kralj je umro i, prema tadašnjim običajima, kraljevski slon, okićem cvjetnim vijencem, poslan je uokolo da izabere kraljevog nasljednika. Slon je stavio vijenac oko vrata isposnika. No, on je odbio molbe podanika i pobjegao u šumu. Sklonio se u najdublje skrovište i bio sretan što je izbjegao nesreću koja ga je umalo zadesila. Tako je *samnyāsin* dokazao da je stvarno samoprijegorni asket.

Pravila moralnog ponašanja zapisana su u svetim spisima – *śāstra*. U Prasanthiju je formirana skupina učenih ljudi – *Prasanthi vidvam mahasabha*, koji na jednostavan način i jednostavnim riječima poučavaju ljude koje su njihove glavne dužnosti. To nije zatvorena skupina učenjaka s ograničenim djelokrugom rada; svatko ima pravo doći k njima i koristiti njihovo znanje. Nema drugog razloga za formiranje *Mahasabhe*. Ona postoji za sve vas, bez obzira odakle dolazite. U vezi s djelovanjem *Mahasabhe* nedavno sam posjetio nekoliko mjesta istočnog i zapadnog Godavari okruga. Bio je to trijumfalni pohod, prožet predanošću, vjerom i srećom tisuća ljudi koji su mu prisustvovali. Oduševljenje i zanos onih koji su željeli čuti poruku drevne mudrosti sadržane u Vedama – *sanāthanadharmā*, koju sam im donio, bilo je vrlo poticajno za sve u mojoj pratnji. Prizori su podsjećali na *kṛta*, *tretā* i *dvāparayugu*, a ne samo na sadašnje doba – *kaliyuga*. Događaji opisani u *Bhagavati* oživjeli su pred nama. Zemljište veličine 12 jutara bilo je premaleno da primi sve okupljene. Na jednom drugom mjestu ljudi su se penjali na drveće i visjeli s grana, čak i na drvcima slabašnim poput batića za bubnjeve. Sve su to znakovi da je oživljavanje *dharme* na dohvata ruke.

Izrazite dobrodošlicu teškoćama da bi spoznali Boga

Jedino što trebate je čvrsta odluka da u potpunosti iskoristite ovu povoljnu priliku. Vi ste mi blizu, a oni koji su daleko, udaljeni su samo prostorno, a ne obzirom na moju ljubav. Da biste spoznali Boga, pozdravite teškoće, iskušenja i patnje i izrazite im dobrodošlicu. Posvetite se Imenu i Liku, postojano i s vjerom. Odbacite sve manje važne izvore radosti.

Kada vam se rodi sin, s njim se rodi i briga; briga da bude zdrav i čestit kada odraste, da bude učen i dobar, ugledan i ponizan, i da svojoj obitelji priskrbi dobro ime. Zapravo, savjetujem vam da odgodite proslavu rođenja sina sve do dana dok ne stekne ugledno ime - *satkirti* za svoju obitelj i domovinu. Tako slavite i stečeno bogatstvo, trošite ga pravedno i s ljubavlju za korisne i potrebne svrhe.

Drvo postoji zbog mirisnih cvjetova i slatkih plodova. Ako mu se listovi osuše, cvjetovi otpadnu, a plodovi ne sazrijevaju, poljoprivredni stručnjak će pogledati korijenje i otkriti da su ga nagrizle štetočine i bijeli mravi. Isto su tako uništeni ili oštećeni korijeni ljudskosti, ako ljudske vrijednosti ne cvjetaju i ne donose plodove. Zavist, pohlepa, zloba i pakost, to su štetočine koje brzo uništavaju korijenje.

Mijenjanjem i prilagođavanjem prehrambenih navika i navika pijenja, može se stvoriti osnova za duhovni život. Trebate uzimati uravnoteženu i čistu hranu – *sāttvika*, a ne onu koja unosi nemir, pohlepu i strast – *rājasika*. Pijući opojna pića gubite kontrolu nad emocijama i strastima, impulsima i instinktima, govorom i pokretima i srozavate se na razinu zvijeri. Jedući meso, razvijate nasilničke sklonosti i obolijevate od životinjskih bolesti. Uzimanjem *rājasika* hrane um postaje neukrotiv; nikada ga ne ćete preoblikovati, ako jedete hranu koja u čovjeku pobuđuje bolest i depresiju – *tāmasika*. Da biste se mogli stalno držati Rāminog načela – *rāmatattva*, morate biti oprezni s hranom i pićem koje unosite u tijelo i um. U svojoj bîti, Rāmino načelo - *rāmatattva* načelo je najuzvišenijeg blaženstva – *ānandatattva*. Rāma znači "onaj koji ugađa", "onaj koji ispunjava srećom", "onaj koji je izvor blaženstva u svakom srcu". Tako ponavljanjem Rāminog imena – *rāmanāma* dotičete sâm Izvor sreće, dotičete Boga koji je najviše Sebstvo – *ātmarāma*. Baš kao što ste vi stigli ovamo različitim putovima i pravcima, iz različitih sela i gradova, tako i svi ljudi moraju stići do Izvora jer jedino tamo mogu naći sreću – *ānanda* bez koje nema mira.

Dijelovi Bhagavānovog govora, održanog u Prasanthi Nilayamu 19. travnja 1965. godine, na blagdan Rāminog rođenja – *Rāmanavāmi*.

ROĐENDANSKA PORUKA

23.11.1966. godine

U tijeku vremena bez početka i kraja, noć i dan, ljeto i zima, kotrljaju se beskonačno. Oni se kao bujica nastavljaju nemilosrdno valjati univerzumom. Sa svakim se danom živim bićima skraćuje vrijeme. Dok ga nosi ta bujica, čovjek je, začudo, potpuno nesvjestan svoje sudbine. On uopće ne razmišlja o svome brzo nestajućem životnom vijeku. Potpuno je slijep u svome neznanju.

Blago i bogatstvo kratkog su vijeka. Služba i položaj su privremeni. Životni dah je plamičak što treperi na vjetru. Mladost je "trodnevna fešta". Zadovoljstvo i sreća su gomila patnje. znajući to, čovjek je uistinu blagoslovljen ako svoj ograničeni ljudski vijek posveti služenju Bogu.

Potražite utočište pred Božjim stopalima, prije no što životni dah napusti kavez vašeg tijela. To je otvoreni kavez. Svakog trenutka ptica može odletjeti. To je činjenica. Neznalice to ne shvaćaju. Oni udaraju u svoje bubnjeve ponosno objavljujući kako su bogati ili sretni, okruženi svojim sinovima i unucima. Ali isti taj fizički lik koji su tako brižljivo njegovali od rođenja, trune i otpada. I što onda da kažemo o onima koji misle za stvari da su "njihove"? Njihova je samo zabluda nerazboritog uma. Sve je nestvarno. Sve je netrajno. Samo fatamorgana, pusti snovi.

Razmišljajte o toj istini. Pridite Bogu i slavite Ga. Samo to vam može donijeti trajnu radost.

U prostoriji zvanoj tijelo, u čvrstoj kutiji zvanoj srce, nalazi se dragi kamen zvan *jñāna* ili duhovno znanje, mudrost. Četiri opaka neprijatelja zvani *kāma*, *krodha*, *lobha* i *asūyā*, odnosno, želja, srdžba, pohlepa i zavist, čekaju u zasjedi da ga opljačkaju. Probudite se i postanite svjesni opasnosti prije no što bude prekasno. Obnovite svoje snage uz pomoć Sveopćeg čuvara, Boga, i zadržite dragulj netaknutim. To će vam donijeti bogatstvo *preme*, ljubavi; bogatstvo *śānti*, mira.

Kad steknete blaženstvo, više nema patnje

Kad vjetrovi rastjeraju oblake koji skrivaju lice mjeseca, on zasja jasan i hladan. Isto tako, kad rastjera oblake egoizma, čovjekov će um zasjati čist i pun svojim vlastitim urođenim svjetlom. To je stupanj blaženstva. Kad dostignete taj stupanj, više nema patnje. Gdje je svjetiljka, ne može biti tama. Svjetiljka *jñāne*, mudrosti, kad se jednom upali, nikad se više ne gasi, ne blijedi, ne titra. Ni *ānanda* i *śānti*, blaženstvo i mir, nikad ne blijede, ne titraju. No, *ānanda* i *śānti* koje čovjek, tjeran svojim osjetilima, traži u svjetovnim stvarima, ubrzo zatitraju, izbljede i umru. Oni samo na trenutak zadovolje nerazumnu zaludenost. Njih se stječe kroz pohlepu, srdžbu, mržnju i zavist, i stoga su lažni i treperavi. Nadzirite ih i pobijedite. Tek tada ćete postići stvarnu *ānandu* i *śānti*. Ne samo da ćete ih postići, nego ćete to i postati.

A čemu vas drugom i uče ratovi čovječanstva, nego da su pohlepa, srdžba, mržnja i zavist zle sile koje progone čovjeka? Pogledajte anarhiju i bezakonje, kaos i ubijanje koji su se danas pojavili u svijetu. Oni su proizvod tih sila. Pa i bolesti vaših tijela i domova samo su posljedice tih zala. Nesvjestan vlastitih pogrešaka i slabosti, čovjek te iste pogreške i slabosti pripisuje drugima, optužujući ih i pozlijeđujući. To je grijeh. To vam, doduše, daje privremeni osjećaj nevinosti i uzvišenosti, no, zapravo vam ne može donijeti ništa drugo do brige, patnju i bol.

Duhovni tražitelji moraju kontrolirati srdžbu

Mržnja i zavist remete čovjekovu istinsku ljepotu. Srdžba je gorivo za sve vrste grijeha. Kad vas spopadne napad bijesa, samo se pogledajte u ogledalu i otkrit ćete da ličite na Surpanakhu ili Lankini (dvije poznate demonice) iz davnih vremena. *Rajoguna* koja vas tada savladava vaša je demonska (*rakšasa*) crta koju morate naučiti izbjegavati. Zato oni koji misle uspjeti na duhovnom planu moraju odlučiti da će nadzirati srdžbu, da će zauzdati lutanje svog uma s njegovim promjenljivim odlukama da nešto čini ili ne čini. Moraju odbaciti svoju mentalnu uzburkanost i brige i paziti da i drugima ne prouzrokuju brige. Moraju uvjeriti sebe da je u svakome *Śiva* (Bog) kojega se može prepoznati kao *svāsa* ili dah. Moraju razviti *viśvapremu*, univerzalnu ljubav, i očitovati je u svojim riječima i djelima. Na taj način svi steknite *satyu*, *śānti* i *sukhu*, istinu, mir i sreću. Stopite se s izvorom sve *ānande* ili blaženstva.

Ima još nešto. *Śāstre* (sveti spisi) kažu da su zavist, pohlepa, pohota i srdžba *vyādi kārana* ili izvori bolesti. Oni koji su zahvaćeni tom bolešću mogu jesti najzdraviju hranu, no ona im neće donijeti zdravlje. Oni će patiti od mnogih probavnih i nervnih smetnji. Zato poklonici i svi koji teže oslobođenju moraju potpuno odrezati te loše sklonosti pomoću mača *jñāne* ili duhovnog znanja. Moraju moliti Boga da ih sačuva od svakog dodira s tim lošim osobinama. Od ovog trenutka molite za milost koja će vam omogućiti da ih nadzirete i pobijedite. Produbite svoju vjeru u Boga. Proširite svoju ljubav i uključite u nju cijelo čovječanstvo. Za *bhaktu* nema alternativnog puta.

Nikad se ne smijete dati uhvatiti u stupicu ovog svijeta i njegovih problema.

Nastojte pobjeći u prozračnost duhovnosti kad god možete, s Božjim imenom na usnama.

Od 24 sata tijekom dana, neka vam 6 sati bude za vaše osobne potrebe, 6 sati za služenje drugima, 6 sati za spavanje i 6 sati za boravak u Božjoj prisutnosti. Tih će vas 6 sati opskrbiti snagom čelika.

AṅGA (TIJELO) I LIṅGA

Mahāśivarātri I, Prasanthi Nilayam, 9. ožujka 1967. godine.

Slava Indije stiže i na kraj svijeta. Ona je utjelovljenje duhovne pobjede. Rodila je nepokolebljive junake koji su se borili s unutarnjim neprijateljima i upuštali se u pustolovna istraživanja dalekih predjela stvarnosti. Oni su propisali različite discipline koje bi trebale voditi čovječanstvo i pripremiti ga za slične sjajne uspjehe. Među njima, najvažnije su svečane proslave određenih blagdana posvećenih intenzivnoj meditaciji o različitim božanskim osobinama. Može se razumjeti da se Zapadnjaci, u svom neznanju, izruguju tim blagdanima, ali je žalosno pronaći Indijce među kleveticima! Indijci su također postali slijepi za svrhu i značenje svoga naslijeđa. Oni nisu okusili plodove discipline jer je nisu provodili u djelo. Kako se dakle ikakva vrijednost može pridavati njihovom mišljenju?

Stanje indijske nacije može se sažeti u poslovice: "Otac je sretan sa svojom drugom ženom, a djeca su nesretna s maćehom." Tehnička civilizacija Zapada, kultura koja životni standard cijeni više nego način na koji je on postignut, kultura koja leti na Mjesec, ali se plaši zaviriti u vlastiti um, postala je omiljena žena. A djeca, koja bi se trebala hraniti na majčinu mlijeku vječne religije (*sanātanadharma*), žive u bijedi jer nisu naučili kako da ga dobiju. Iako rođena s bogatim naslijeđem, ona odrastaju u siromaštvu i bespomoćnosti. U svakom od vas pohranjena je božanska moć neuništivog *ātmana*. Uspostaviti dodir s tom stvarnošću osnovna je svrha života. Ali ona se zanemaruje i dragocjeni se dani troše na niže ciljeve.

Čovjek želi mir a njeguje brigu

Svake je noći Ramakrishna Paramahansa plakao jer je prošao još jedan dan u kojem nije mogao, putem svojih molitvi, predložiti Božansku Majku kao živu. To je čežnja koju bi čovjek morao njegovati umjesto natjecateljske pohlepe za osjetilnim zadovoljstvima, lažnima i prolaznima. Morao bi se baviti onim djelatnostima koje će mu pružiti mir i trajnu radost. Svatko treba sâm za sebe preispitati vrijednosti različitih aktivnosti i izabrati samo one koje mu donose dobrobit. Čovjek želi mir, a njeguje brigu i tjeskobu. Sadi drvo limuna, ali se nada da će na njemu izrasti mango. To je puko neznanje, tvrdoglava sljepoća, ili posljedica krive usmjerenosti.

Ako želite ugljen učiniti bijelim, glupo ga je prati u mlijeku jer će i mlijeko postati crno. Morate ga ugrijati do crvenog usijanja i nastaviti postupak dok se ne pretvori u bijeli pepeo. Pepeo ostaje pepeo zauvijek. Slično tomu, um koji je trom, zaokupljen trivijalnostima, utonuo u neznanje i crn (*tāmasika*), treba pretvoriti procesom duhovne discipline ili zagrijavanjem u djelatni, strasni ili crveni um (*rājasika*), a potom u mirni, pobožni i bijeli um (*sāttvika*). Crnilo i

crvenilo potječu od osobina kao što su pohlepa i požuda. Redovito uzimanje lijeka samokontrole (*nigraha*) izliječit će vas od njih. Ovi su blagdani propisani za svečano uvođenje u postupak liječenja. *Śāstre* veličaju lijek i objašnjavaju način njegove upotrebe. Životi svetaca ohrabruju vas da ga potražite i da se njime spasite. Na taj način možete se uzdići od razine životinje do razine čovjeka te od razine čovjeka do razine Boga. Da, i vi možete postati božanski. Ja nemam ništa što i vi ne posjedujete. U vama je to skriveno, a u meni očito i moćno. To je jedina razlika.

Svetost *śivarātri*a i izranjanje *liṅge*

Život je kratka i prolazna prilika. Svaku minutu iskoristite na najbolji mogući način. To znači da je morate posvetiti otkrivanju vlastite stvarnosti koja će vam pružiti vrhunsku radost. Ne trošite vrijeme istražujući odakle dolaze i zbog čega postoje drugi. Istražujte sebe! Kada se približavaju izbori, lutate od vrata do vrata i padate svima i svakom pred stopala kako biste dobili njihove glasove. Umjesto da se ponižavate na taj način, padnite pred Gospodova Stopala i postanite vrijedni Njegove milosti. Tada će vas ljudi sami prisiliti da se kandidirate na izborima i ispunit će glasačke kutije glasovima za vas. Zato morate imati vjeru, vjeru u Boga i u Njegovu milost. No, većina ljudi nema vjere i što je još gore, podsmjehuju se onima koji je imaju, preziru one koji vjeruju i šire je.

U čemu je svetost *śivarātri*a? Vi kažete: "*Liṅga* izlazi iz Svamijevog abdomena (*udara*)". Zapravo, *liṅga* je u svakom od vas. U tijelu (*aṅga*), sastavljenom od udova postoji uvijek kretanje uma prema vanjskim predmetima. Zbog toga kretanja (*jaṅga*) javlja se vezanost (*saṅga*). Zbog vezanosti i patnje koja iz nje izvire pojedinac osjeća potrebu za djelotvornošću *liṅge* ili za Bogom koji je njegova najdublja bit. Budite svjedoci izranjanja simbola najvišeg duha (*ātmaliṅga*) i opijte se blaženstvom. Ali, nastojte biti dostojni toga blaženstva.

Noć *śivarātri*a trebali biste provesti budni

Primjera radi, reći ću vam zašto se današnji dan smatra svetim. Danas je četrnaesti dan tamne polovice Mjeseca, kada je Mjesec skoro potpuno nevidljiv jer je samo na trenutak njegov mali djelić vidljiv. Mjesec je božanstvo koje vlada umom, a um je izvor svih želja i emocija koje čovjeka zarobljavaju. Stoga je um skoro potpuno bespomoćan toga dana. Ako samo ovu noć provedete budni i u prisutnosti Boga, moći ćete potpuno svladati um i postići oslobođenje. Tako je, jednom mjesečno četrnaestog dana tamne polovice Mjeseca, propisana intenzivnija *sādhana*, a jednom je godišnje, ova Velika Śivina noć (*māhaśivarātri*) pružena kao prilika za ostvarenje velikog cilja.

Budnost se te noći mora održavati *sādhanom*, što znači pjevanjem bogoštovnih pjesama (*bhajana*) i čitanjem ili slušanjem svetih tekstova, a ne prisustvovanjem kino predstavama, kockanjem ili igranjem karata. Bavite se gledanjem dobrog, slušanjem dobrog, govorite o dobrom, razmišljajte o

dobrom i činite dobro. To neka bude vaš program za održavanje budnosti ove noći, a neka to bude i program za cijeli vaš život.

Neki je otac poslao sina na tržnicu i dao mu nešto novca da donese malo voća. Dok je nosio voće kući, dječak je na putu naišao na nekoliko prosjaka. Čuo je njihove jadikovke i shvatio da su vrlo gladni te im je najhitnije potrebno voće. Zato im je dao svoje voće i vratio se kući praznih ruku. Kad ga je otac zbog toga prekorio sin mu je odgovorio: "Donio sam ti nevidljivo voće koje je slađe i trajnije." Da, voće samilosti ponuđeno potrebitima zaista je slađe i trajnije. Iskoristite svaku priliku kako biste činili takva dobra dijela.

Sada ću podignuti zastavu Prasanthija. No, ništa dobro neće se dogoditi samim time što ću je podignuti na ovu zgradu. Vrhovni mir (*praśānti*) može se postići samo ako je svatko od vas podigne u svom srcu. Razmislite o svemu što sam vam rekao kada stignete kući, asimilirajte to, neka to poveća vašu snagu i strpljivost. Posvetite sva svoja djela, riječi i misli Vrhovnom vladaru (*sarveśvara*). Izranjanje simbola ovalnog oblika koji predstavlja Bezobličnog (*liṅga*) dogodit će se danas. U nestrpljivoj želji da uhvatite mjesto za sjedenje, nemojte već od tri sata poslijepodne sjediti na suncu i pri tome ugroziti svoje zdravlje, niti se previše iscrpljivati. Tako dugo dok ste ovdje nemojte protratiti niti jedan trenutak u bezvrijednom naklapanju. Sada ću otići gore na terasu i podići zastavu. Ne bacajte se jedni na druge, ne otimajte se za cvijeće koje će odozgo pljuštati. Obuzdajte se i budite mirni. Nakon toga krenite prema predavaonici u kojoj će se održati obredno kupanje (*abhiśeka*). Prisustvujte svemu, doživite punu radost.

NI OGLEDALO, NI ODRAZ

Mahāśivarātri II , Prasanthi Nilayam, 9. ožujka 1967. godine.

Kada se izgovori riječ "svjetiljka", tama ne iščezava. Kad se pacijentu kažu sastojci lijeka, njegova bolest neće biti izliječena samo pažljivim slušanjem. Ako se čovjeku koji pati od očajnog siromaštva, predlože različiti načini kojima mu novčana sredstva mogu pomoći, on se neće osjećati nimalo bolje. Gladan čovjek ostaje gladan i nakon što sasluša primamljiv opis hrane s veličanstvenog banketa. Ako se vječna religija (*sanātanadharma*) veliča do nebesa kao lijek za sve individualno, društveno i nacionalno nezadovoljstvo koje u velikoj mjeri prevladava u čovječanstvu, ono se neće ni malo smanjiti. Morate je veličati s vjerom i to iz najvećih dubina svoga iskustva. Morate steći vlastito iskustvo i postići stanje savršene i trajne radosti, a zatim nastupiti kao svjedok njezine vrijednosti. Umjesto toga zanemarili ste lijek i tako pogoršali bolest.

Naravno, mnogo je odlučnih pokušaja učinjeno da bi se prevladala tuga i postigla radost, ali uspjeh je izostao. Čak i kad je postignut, bio je prividan. Čovjek ne preispituje vjerodostojnost svoga iskustva. Neprestana samokritičnost potrebna je kako biste izbjegli zamke i skretanja na stranputice. Ovoga svetog dana provedite svaku minutu u tom intenzivnom traganju. Zato vam i govorim o ovim temeljnim stvarima. Čemu služi sav taj napor u životu? Povodom vjenčanja mladenke i mladoženje ulažete mnogo napora, pozivate rođake i prijatelje, ukrašavate kuće, pripremate hranu i organizirate muziku i ples. Sve to činite zato da bi mladenka i mladoženja nakon vjenčanja mogli zauvijek sretno živjeti zajedno, zar ne? Tako i sve te zarade i troškovi, sva čežnja i uzdisaji, sve knjige i predavanja služe samo zato da bi se pojedinac vjenčao sa Sveobuhvatnim, od kojeg se bio razdvojio, i time stekao vječno blaženstvo.

Do Boga možete stići samo čvrstom disciplinom

Sveobuhvatnoga se može spoznati za tren oka, blaženstvo možete postići u trenutku, ali morate poznavati način da to postignete. Možete imati svježe povrće, najbolju vrstu riže, odličnu leću (*dhāl*) i očišćeni tamarind, dakle sve što vam je potrebno za pripremanje dobrog ručka, ali ako ne posjedujete znanje o umijeću kuhanja, od kakve vam je sve to koristi? Morate učiti, čeznuti, boriti se i tada uspjeh neće izostati. Započnite s postupkom, napravite prvi korak. Slušajte pažljivo, promišljajte o onome što ste čuli i nastojte provesti u djelo bar jednu ili dvije stvari od onoga što vam je rečeno.

U današnje vrijeme, gotovo u svakom području, uspjeh možete postići podmićivanjem. Ali Boga ne možete osvojiti ni prevarama ni prečicama. Njega možete steći samo putem teške borbe, nevezanošću i čvrstom disciplinom. Čeznite očajnički za Njim, uhvatite Ga čvrsto i ispunite um Njegovim likom, Njegovom veličanstvenošću, Njegovom slavom i Njegovom milošću. Čovjeku je Bog urođen, pa On sâm po sebi ulazi u njegovu svijest. Ali zastor zablude

(*māyā*) sprečava taj ushićujući dodir, to blistavo otkriće. No, ta je zabluda također božanska tvorevina, Gospodovo sredstvo, izazov (*upādhi*).

Postoji priča o tome kako se Bog jednom naljutio na zabludu i poželio da ona nestane jer zavodi ljude svojim lukavstvima. Čini se da je zabluda rekla: "Ja sam veo koji Ti nosiš. Ja sam magla koja se podigla zahvaljujući Tvojim vlastitim volji. Rasprostranjena sam u istoj mjeri kao i Ti. Nalazim se svuda gdje si i Ti. Pokaži mi mjesto gdje Te nema, pa ću se tamo skloniti." Svatko od vas može sâm razderati veo zablude postizanjem znanja o stvarnosti Boga, ili može usrdno zamoliti Boga da ga malo odmakne kako bi mogao imati viziju Njegove stvarnosti.

Učite i provodite u djelo jogu razlučivanja (*vibhāgayoga*)

Krećite se svijetom poput glumca, ali sve vrijeme budite svjesni da ste na putu kući kako biste ponovno bili s Gospodom od kojeg ste i došli. Kad god vam se u umu pojavi osjećaj da je drama stvarna, odlučno ga zaniječite. Nemojte se poistovjećivati s ulogom koju igrate jer će takvo poistovjećivanje kočiti vaš napredak.

Morate učiti i provoditi u djelo ono što se u *Gīti* zove *vibhāgayoga*. Što *vibhāga* znači u izrazu iz *Gīte*, *kṣetra-kṣetrajña-vibhāgayoga*? *Vibhāga* znači dijeljenje, razlikovanje, razlučivanje i odvajanje jedne stvari od druge. Pokušajte razumjeti razliku između tijela ili polja (*kṣetra*) te znalca tijela (*kṣetrajña*), Onoga koji je svjestan svega što se događa, koji je svjedok, utjelovljeni (*dehī*), Onoga koji je iznad svih dvojnosti užitka i boli, iznad dobra i zla.

Neplemeniti metal moderne civilizacije pomiješao se sa zlatom *sanātanadharma* te stoga moramo napraviti odvajanje (*vibhāga*) kako bismo dobili čisto zlato. Oduševljeno plješćete podvizima kad se netko vine u svemir i počne kružiti oko Zemlje ili juri na Mjesec, ali ne uviđate da ljudi na Zemlji gladuju zbog te skupe avanture koja je istovremeno zatrovana mržnjom i ponosom. Jedna jedina raketa stoji koliko i cjelokupni proračun svih sveučilišta u Indiji za dvadeset godina! Krajnji je rezultat svega tog "napretka" jedino ovaj: čovječanstvo živi u nesigurnosti, obuzeto užasom, na rubu samouništenja. Čovjek se plaši odjeka vlastitih koraka!

Revno priskočite u pomoć drugima

Čovjek osjeća da je gospodar univerzuma, da čitav univerzum postoji samo zbog njega. Kako dakle može posjedovati mir? Ta će uobraženost samo pospješiti njegov pad. On mora postati ponizan i uvidjeti da zna vrlo malo čak i o samom sebi. Bez poznavanja vlastitog Sebstva, od kakve su vrijednosti sve te suvišnosti kojima je trenutno ispunjen njegov um? Budite ponizni, čisti i korisni drugima. To je put kojim se postiže mir i radost.

Danas je *śivarātri* pa uzmite Śivu kao uzor. Kada je razorni otrov (*hālāhala*) izronio iz oceana, životu na Zemlji zaprijetilo je trenutno i potpuno uništenje. Śiva

se ponudio da će popiti otrov i tako spasiti svijet. Njegovo je grlo još uvijek plavo jer se natopilo otrovom. Budite revni u služenju i pomaganju. Budite uvijek spremni priskočiti u pomoć drugima. Zbog toga morate njegovati uravnoteženost i strpljivost (*sahana*). Inače će vam život biti bijedan, nalikovat će odmoru u debeloj sjeni drveta koje je napadnuto crvenim mravima! Ako nekoga može svladati nestrpljivost, ljutnja i mržnja, od kakve su koristi njegova ostala dostignuća? Na nebu vašeg srca, imena Božja moraju sjati kao zvijezde, a povjerenje koje izrasta iz znanja o *ātmanu* kao pun i svijetao Mjesec.

Ovo je presudno vrijeme za ljude u Indiji kada im je najpotrebnije samopouzdanje izraslo iz samospoznaje. I žene i muškarci moraju steći to saznanje i cijeniti ga kao najveću dragocjenost. Muškarci moraju odbaciti ponižavajući stav prema ženama. Žene nisu "sluškinje" kojima treba gospodariti. I one imaju svoje samopoštovanje i individualnost. U stvari, u većoj mjeri nego muškarci, žene posjeduju vrline kao što su predanost, suosjećanje, požrtvornost, strpljivost i mnoge druge. Ali usprkos tome, među muškarcima prevladava osjećaj da je na neki način ponižavajuće prihvatiti njihov savjet. Taj se stav mora odbaciti. Ukažite poštovanje duhovnim odlikama i sposobnosti razlučivanja gdje god se one očituju.

Čeznite za postizanjem savršenog blaženstva

Najviša svijest prema kojoj vodi sav duhovni napor jest spoznaja da je samo Bog stvaran, a svijet je obmana (*brahmā satyam, jagan mithyā*). Svaki atom i stanica nakupina je energije koja izražava Božju volju. Materija i energija zapravo nisu odvojene. Sve je to jedna Volja koja se ostvaruje i izvršava, koja potiče i traje. Da biste iskusili svijet kao takav, morate prevladati sve kategorije dvojnosti i dostići jedinstvenu, zajedničku osnovu. Tu osnovu morate prepoznati i utemeljiti se u njoj. Kad je oko ispunjeno vizijom Boga (*jñāna*), svijet se doživljava kao vječni Apsolut (*brahman*). Tada će svijet i cijeli sustav bivanja i nastajanja poprimiti jednu jedinu boju, Božju boju, a vi ćete postići savršenu uravnoteženost, koju neće dirati nikakve promjene. Ni ogledalo, ni slika! Postoji samo Osoba, odraz (*bimba*), jedan Jedini. Čeznite za postizanjem takvog stanja savršenog i postojanog blaženstva.

Ovo stanje možete spoznati i cijeniti samo ako nastojite biti u društvu duhovnih tražitelja (*sādhaka*) i svetaca. Kada se sandalovo drvo posiječe sjekirama i oštrica sjekire miriše na sandalovinu. Takva je priroda dobrih, oni blagoslivljaju čak i one koji ih povređuju ili im čine zlo. Ne obraćajte pažnju na cinični podsmijeh i oštru kritiku svijetu okrenutih ljudi. Kad se netko poznati zaustavi pred vašim vratima, ući će u kuću i malo ostati kod vas, samo ako krenete da ga pozdravite i izrazite mu dobrodošlicu. Ali ako mu ne uputite ni pogled prepoznavanja, bit će toliko uvrijeđen da će se okrenuti i otići. Tako se ni vi nemojte obazirati na primjedbe nerazboritih ljudi pa će se one vratiti onima koji u njima uživaju.

I ja sam meta takvih primjedbi. Ljudi ne razumiju Božje putove. Mogu li oni

znati zašto se određeni događaj odigrao u određeno vrijeme na određen način? Samo On to zna. Ali, ljudi si pokušavaju prisvojiti pravo da drugima sude i govore loše o njima, kao u slučaju kad neki bolesnik umre na ovom mjestu! Kako itko može izbjeći smrt? Čak i božanske inkarnacije (*avatāra*) napuštaju tjelesni lik kada je zadaća zbog koje su došli završena. Najveća je glupost izgubiti vjeru u Boga kad umre netko o kome ste se brinuli. Kazna koju je dobio je odslužena i on je oslobođen. Nitko se ne rađa i nije mu dopušteno živjeti zbog drugoga. Zato nemojte dopustiti nikakvim okolnostima da utječu na vašu vjeru u Boga vam je sva vaša snaga i utjeha.

Stoga vam savjetujem da iskoristite svaki trenutak svoga života na najbolji mogući način. Služite bližnjima najbolje što možete, negujte ljubav prema čitavom čovječanstvu, odbacite mržnju i zlobu. Vjerujte da je vaš Bog, u liku kojeg poštujete, u svakomu. Posvetite Mu sva svoja djela i izvršavajte ih kao obred štovanja toga lika. Pjevanje bogoštovnih pjesama (*bhajana*) nastaviti će se tijekom noći. Sudjelujte u tome i ispunite svoj um mislima o veličanstvenosti Boga, o veličanstvenosti koja ste i vi sâmi.

SATHYA SAI SLUŽENJE – SEVĀ

*Prva indijska konferencija Sri Sathya Sai sevā organizacije,
Madras, 21. travnja 1967. godine.*

Vede su nadahnute svetim duhom Božjeg milosrđa. One žele čovječanstvu prenijeti tajnu sretnog života na zemlji te vječnog oslobođenja. *Vede* otkrivaju bit Božje veličanstvenosti i tisućljećima su bile izvor duhovnog znanja cijelom čovječanstvu. Intelpekt kojim je Bog obdario čovjeka kako bi razlikovao dobro od zla i *Vede* sredstva su koja će sačuvati i unaprijediti kulturu ove zemlje. Kad inteligencija istražuje riznicu *vedskog* blaga, temeljna priroda sebstva (*ātmatattva*) postaje očigledna, a kad to čovjek spozna, postaje zauvijek sretan i ispunjen mirom. Zbog općinjenosti načinom života u zemljama izvan Indije, ovo je blago zanemareno i obezvrijeđeno, ali zadnjih nekoliko godina, među ljudima se javlja osjećaj poštovanja prema *vedskoj* kulturi i spremnost na kajanje.

Ova je konferencija znak upravo tog preporoda. Dodijeljena vam je zadaća da u domove ljudi ponovno unesete poruku o snazi i jedinstvu *ātmana*. Pretvaranje "čovjeka" u "Boga" i iskustvo toga blaženstva (*ānanda*) jedino je dostignuće kojem treba posvetiti život. Napor koji činite u svom okruženju usmjeren je osvještavanju toga cilja u svakom čovjeku. Naravno, postoje mnoge organizacije i društva koje dijele svojim članovima različite lijekove za duhovne bolesti pa se postavlja pitanje je li potrebna ova dodatna institucija. No, potreba ipak postoji kako bi se naglasila temeljna i veoma bitna disciplina, sveopća i primjenjiva u svakodnevnom životu, koja je još davnih dana propisana radi otkrivanja Boga u čovjeku.

Prije svega treba njegovati kulturu Indije

Cijeli univerzum prikazan je u *Vedama* kao tijelo Višṇua. A Indija (*bhārata*) je oko toga univerzuma. To je zbog toga što je sve vrijeme ona imala najispravniju viziju svemira. Majka želi da sin održi obiteljsku čast. On treba sačuvati pošteno ime oca i majke. Stoga svaki Indijac treba naučiti i provesti u djelo duhovno znanje koje su mudraci ove zemlje istraživali i otkrili. Međutim, zbog neprijateljskih sila, lošeg društva i općinjenosti nastale iz neznanja, Indijci su zapostavili ovu najvažniju dužnost. Zaraza je stigla i dobro se ugnijezdila u organizam. Sada je moramo suzbiti. Ova konferencija i organizacije koje predstavljate pokušaji su da se ona izliječi. Svrha svih organizacija je ista, bez obzira na ime koje nose: *Praśānti vidvanmahāśabha*, *Sathya Sai sevā samithi*, *Sathya Sai sevā dhāl* ili *Sathya Sai bhakta mandali*.

Njihov osnovni cilj jest njegovati i oplemeniti indijsku kulturu. Svatko bi trebao provjeriti njezinu valjanost u svakodnevnom životu i vlastitim putem otkriti njezinu vrijednost, a zatim neka je prenesu drugima oni koji su iskusili mir i radost što je ta kultura pruža. Ne želim da ovaj lijek veličaju oni koji se sami nisu njime izliječili. U današnje vrijeme, baš u samoj zemlji u kojoj je ova kultura rasla

i cvjetala, nemoralnost i podmićivanje uništavaju sreću i zadovoljstvo. Mnogi osuđuju te pojave, ali upravo oni sami čine greške koje ne odobravaju. A oni koji izjavljuju da su vođe drugima i sami podliježu kušnjama koje ih odvlače s pravog puta. Zato su najvažniji ideali što ih morate imati na umu kad osnivate i vodite takve organizacije sljedeći: ne težite statusu, autoritetu ili položaju. Nemojte dopustiti nikakvu pretjeranost ili predstavu. Ne natječite se za publicitet, priznanje ili nagradu.

Jedinstvena svijest je životni dah Indije

Dužnost je Bog. Obavljajte je savjesno i budite zadovoljni. Možda imate želju za napredovanjem i snujete kako da je ispunite. Znam da su neki od vas već zacrtali planove da zauzmu položaje u javnoj službi. No, morate obuzdati i uništiti takve želje. Slijediti moje upute bez imalo oklijevanja najbolji je plan. Dok ste uključeni u služenje (*sevā*), pogrešno bi bilo popustiti nižim porivima ili slijediti vlastitu neobuzdanost. *Vede* objavljuju da se jedino požrtvovnošću (*tyāga*), predanošću i poslušnošću može postići besmrtnost.

Sigurno ste zamijetili kako su u povijesti Indije svi veliki pokreti i kraljevstva nastajali na temeljima duhovnih strujanja, a ne pod političkim ili ekonomskim pritiscima. Tek je nakon pojave Istočno indijskog društva prevladala politika i borba za političku moć. Politiku morate podrediti potrebi za unapređivanjem i usavršavanjem temelja indijske kulture.

Univerzum je tijelo Božje. U tom tijelu Indija je jedinstvena svijest, osjećaj jednosti (*ekabhāva*). Stvarnost je jedna (*ekam sat*), objavile su *Vede* u drevnoj prošlosti. Ta je izjava danas životni dah Indije i razlog zbog kojeg se ovdje pojavljuju mudraci, sveci, božanske osobe i utjelovljenja te iz ove zemlje prenose svoju poruku čovječanstvu. Ova se dragocjena poruka danas izvozi, ali veoma se malo koristi u zemlji, što je velika tragedija.

Sai organizacije moraju unapređivati vjeru u Boga

Zbog utjecaja koji nastaje iz vladajućeg položaja te stjecanja i gomilanja moći, jedni govore loše o drugima i pothranjuju mržnju. Od zore do mraka i od mraka do zore, glavno je zanimanje današnjih ljudi pronalaženje grešaka u drugima te pokušaj da se one javno obznane. Ovakvo je stanje uvreda bačena u lice našoj kulturi vrijednoj poštovanja, a nastaje iz želje za jeftinom popularnošću i prolaznom slavom.

Vaša organizacija mora težiti unapređivanju vjere u Boga. Ako nema tog temelja, štovanje Boga, *bhajani*, *pūjā* i dobra djela, sve to postaje besmislenim mehaničkim obredima koji se vrše zbog socijalnog pritiska. Unutarnja preobrazba, plod tih obreda, može se postići jedino ako se oni obavljaju s vjerom, a ona može izrasti samo iz dubokog istraživanja i time se učvrstiti. Kod članova s kojima dolazite u dodir morate stoga ohrabrivati istraživanje i prihvaćati njihove napore za stjecanjem vlastitih iskustava.

Čovjek nastoji da se zbog potreba tijela opskrbi hranom, odjećom i krovom nad glavom, ali mora se također pobrinuti i za ono što će njegov um održati zdravim i sretnim. Um je taj koji uvjetuje čak i tijelo. Um je instrument, točak zamašnjak, najprisniji čovjekov prijatelj. Zahvaljujući njemu možete se potpuno uništiti ili osloboditi. Miran i kontroliran um, usmjeren u odgovarajućem pravcu može vas osloboditi, dok vas mušičav i kolebljiv um može zarobiti i čvrsto vezati. Pokušajte saznati kada zapravo čovjek posjeduje potpuni i nepomućeni mir. Vidjet ćete da je potpuno miran jedino u stanju dubokog spavanja (*suṣupti*) i to stoga što u to vrijeme osjetila nisu aktivna, a um je nepokretan, odvojen od osjetila i njihovih ciljeva. Dakle, jedino kada osjetila nisu u mogućnosti općiniti um, može se postići mir. To je istinska i temeljna *sādhana*, povlačenje osjetila iz objektivnog svijeta (*nivṛttimārga*).

Dva zmijska zuba koja truju čovjeka

Vježbajte um da počiva na unutarnjoj stvarnosti, a ne na vanjskim privlačnostima. Koristite ga da pročistite osjećaje, poticaje, stavove, sklonosti i razinu svijesti. Ne dopustite mu da skuplja nečistoće iz vanjskoga svijeta i pohranjuje ih u sebi. Ako je um vezan za djelovanje (*pravṛttimārga*), posljedice djelovanja vežu se za njega. Djelovanje bez vezanosti je najčišće. Ono ne opterećuje um ni oduševljenjem ni razočaranjem. "Ja sam to učinio" i "To je moje", dva su zmijska zuba koja truju pojedinca. Izvadite li zube, moći ćete uhvatiti zmiju i igrati se njome kao s kućnim ljubimcem. Ove organizacije moraju biti budne kako bi spriječile da ih ne osvoje sebičnost ili osjećaj osobnog posjedovanja, ponosa ili dostignuća. To je cilj koji treba imati u vidu.

Kada se osniva neka organizacija trebaju se postaviti određena pravila i odredbe. Ali naša su pravila drukčije prirode jer naglašavaju da članovi organizacije moraju najprije provoditi u djelo ono za što se zalažu. Sve što želite da drugi čine, morate najprije iskreno i postojano uvesti u svoju dnevnu disciplinu. Tako na primjer, prije nego li drugima govorite o djelotvornosti pjevanja *bhajana* morate ih redovito i sustavno pjevati sami. Ako želite da vas drugi poštuju, najprije morate naučiti da vi poštujete njih.

Bhagavān je lijek protiv bolesti rađanja i umiranja (*bhavaroga*)

Riječ služenje mnogi koriste, ali njezina je vrijednost vrlo umanjena zbog licemjerja onih koji se njome služe. Iskreno govoreći, jedino oni koji i sami osjećaju duboku bol kada su suočeni s tuđom boli i patnjom te s nevoljom ili bolešću drugih, imaju pravo ponuditi služenje bližnjemu, jer oni zapravo ne služe drugima već sebi sāmima kako bi što brže i razumnije uklonili vlastitu bol. Služenje drugima je lijek, potreban čovjeku da ublaži bol koja se javlja kad vidi patnju drugoga bića. Znajte da služite sebi, da obuzdavate vlastiti ego kako služenje ne bi povećalo vaše samoljublje i izazvalo osjećaj nadmoćnosti. Oba su osjećaja štetna za vaš duhovni napredak.

Hrana je lijek za bolest zvanu glad, piće je lijek za bolest zvanu žeđ, a Bhagavān je lijek za bolest ciklusa rađanja i umiranja (*bhavaroga*). Za bolest zvanu želja posebni lijek je mudrost (*jñāna*). Za bolesti sumnje, očaja i nesigurnosti, koje su profesionalne bolesti *sādhake*, najdjelotvorniji lijek je činiti dobra djela drugima (*paropakāra*). Za najrašireniju zarazu, uznemirenost uma (*aśānti*), odgovarajući postupak liječenja su *bhājani*. Opskrbiti ovim lijekovima sve nesretnike, zadatak je kojem se treba organizacija posvetiti.

Duhovna organizacija je u stvari iznad svih pravila i odredbi. Kraljevstvo *ātmana* je s one strane svih ograničavajućih pravila. U tom smislu, u Sathya Sai organizacijama pravila su suvišna ili beznačajna. Ali, ako ni zbog čega drugog, onda zbog zakona države kojima podliježu udruženja takve vrste, neka se pravila moraju usvojiti. Na primjer, pravila trebaju odrediti tko sve može biti članom tih organizacija i koje preduvjete mora ispunjavati. 1. Članovi organizacije moraju prije svega biti gorljivi tražitelji duhovnog napretka. 2. Oni moraju imati potpunu vjeru u ime koje organizacija nosi i u širenje tog imena na način dostojan njegove poruke i veličanstvenosti. 3. Osim toga, članovi bi morali biti na glasu kao dobri ljudi. To su svi uvjeti koji se traže, ništa drugo ne dolazi u obzir. Nema potrebe da članovi organizacije posjeduju novac ili zemljište, obrazovanje, utjecaj, autoritet ili službeni položaj.

Zakletva se mora dati iz same dubine srca

Imate li te tri spomenute osobine obećavam vam da, čak i ako niste član ni jedne organizacije koja nosi moje ime, imat ćete svoje mjesto ovdje (Baba je pokazao na Svoje srce kao na mjesto gdje će takve osobe biti prihvaćene). Organizacije moraju biti takve da ih članovi dožive kao mjesta bliska svojoj duši, gdje mogu produbiti *sādhanu*, njegovati vrline i svladavati svoj ego u dodiru s ostalim djelatnicima koji su oslobođeni i najmanjeg traga toga smrtonosnog otrova. Ako se to postigne, njihov uspjeh je osiguran.

Druga važna stvar koju treba odrediti pravilima su dužnosti članova i dužnosnika. Poznato vam je da država zahtijeva svečanu zakletvu kad preuzimate neki ured ili ulazite u neko povjereništvo. Slično tome, svaki član i dužnosnik organizacije, mora položiti zakletvu, iz same dubine svoga srca, prije nego li se počne baviti našim djelatnostima: "Svami, sačuvaj me od svakog propusta u vršenju mojih dužnosti koji bi mogao štetno djelovati na ova tri uvjeta što si ih propisao. Blagoslovi me potrebnom vještinom, inteligencijom i zanosom kako bih obavio zadatke kojima sam se posvetio radi ostvarivanja vlastitog napretka. Vodi me ispravnim putem, obaspi me Svojom milošću da mogu steći pošteno ime u tom nastojanju, čuvaj me od iskušenja i pogrešnih koraka." Kad u zoru ustanete, molite se na taj način. A uvečer, kad pođete na spavanje, duboko promislite o svojim djelatnostima tijekom dana i preispitajte ih kako biste provjerili jeste li postupili protiv bilo kojeg uvjeta članstva. Ako ste nešto loše učinili nesvjesno, molite da se to više ne dogodi. Donesite odluku da ćete se posvetiti radu koji je pred vama na takav način i s tim idealima.

Ne razvijajte isključivost u Sai aktivnostima

Sljedeća točka koju želim naglasiti jest ova: u ovoj zemlji postoji mnogo drugih organizacija s duhovnim ciljevima, koje djeluju pod različitim nazivima, a povezane su s drugim Božjim imenima i likovima kao što su Rāma ili Kṛṣṇa. Zna se da indijska kultura izričito traži da se jednako poštuju sva imena i likovi jednoga Boga. U vašim bi se organizacijama mogli naći neki koji bi zahtijevali da se pjevaju samo Saijevi *bhajani*, da se koristi samo Saijevo ime i lik. To bi bila velika pogreška jer na taj način vrijeđate Saiju. Ako se vežete za Saiju, a pritom se odričete Kṛṣṇe dobit ćete plus na jednoj, a minus na drugoj strani pa će dobiveni rezultat biti nula. U takvim stvarima nemojte razvijati isključivost i sektaštvo. Drugi mogu imati propuste te vrste, ali to nije razlog zbog kojeg biste se i vi trebali ponašati prema njima na isti način. Učinite sve što možete da izbjegnute ovu zaraznu bolest. Ako druge organizacije traže pomoć, idite i pomozite im. To će im omogućiti da shvate sveobuhvatnu ljubav koja je priroda vašeg stava.

Osim toga, nemojte ohrabrivati naglašavanje različitosti koje se temelji na regiji, jeziku, vjerskoj pripadnosti ili na bilo kojoj drugoj tako nevažnoj osnovi. Na primjer, ljudi koji pretjerano ističu te razlike tvrde kako se u Madrasu trebaju pjevati samo tamilske, a u Andhra Pradeshu samo teluške pjesme. Ako takve ideje prodru u organizaciju, ugrozit će duhovne (*ādhyātmika*) nazore, odnosno stav jedinstvenosti i jednostiti koji je temeljni ton duhovnosti. To je područje u kojem su unutarnja radost, unutarnje zadovoljstvo i čistoća mnogo važniji od vanjskog izražaja.

Ja ne volim skupljanje novčanih sredstava. Ali, s obzirom na to da će se pojaviti određeni troškovi, dozvolit ću to pod vrlo strogim uvjetima. Svaka organizacija ima oko deset do petnaestak članova. Sva sredstva koja odluče potrošiti na rad u organizaciji (*samiti*) moraju skupiti između sebe, ali ne smiju tražiti pomoć izvan svoga kruga. Svatko mora naravno doprinijeti u skladu s vlastitim mogućnostima, a rad treba ograničiti samo na sredstva kojima raspolažu.

Upozorenja vezana za skupljanje novčanih sredstava i njihovu potrošnju

Nemojte planirati potrošnju izvan svojih mogućnosti pa ići od člana do člana i tražiti novac. Na taj način, organizacija će doći na loš glas, a ni vi sami nećete biti pošteđeni. Možda ćete reći: "Ali ako Svami dođe u naše mjesto, morat ćemo mnogo potrošiti na pripreme za doček." To nije tako, ja ne trebam sjajne ukrase, goleme nadstrešnice, cvjetne svodove, zastave i slični nakit. Tražim samo mikrofona kako bih vam mogao prenijeti svoju poruku. Čak je i stolac suvišan! Mogu govoriti i stojeći. Trošite umjereno za najnužnije potrebe, nemojte se upuštati u prevelike troškove. Bilo bi mi drago da sav višak novca koji imate

potrošite na hranu za siromašne ili u neku sličnu dobrotvornu svrhu.

Na mnogim se mjestima pokušavaju izgraditi hramovi, dvorane u kojima bi se štovao Sathya Sai (*Sathya Sai mandir*), ali Sathya Sai će biti zadovoljan ako ga budete štovali u svom srcu. Srce je hram koji volim, a ne ovi što se grade. Želite li izgraditi ove druge hramove, morate obilaziti ljude i tražiti dobrovoljne priloge. Religija se u ovoj zemlji spustila na niske grane upravo zbog takvog načina traženja i davanja donacija. Iskreno govoreći, najdragocjenija donacija je čist um. Darujte ga organizaciji i ona će procvasti.

Reći ću vam kako trebate skupljati dodatni novac koji vam može zatrebati za neku akciju čiju provedbu organizacija ima u planu. Procijenite unaprijed koliko će iznositi svi troškovi. Pretpostavimo da s radi o svoti od tisuću rupija. Obavijestite o tome svih petnaest članova i odredite dan kada se trebaju sastati. Tog dana stavite u jednu prostoriju zaključanu kutiju s prorezom na poklopcu. Neka svatko sâm ode u tu prostoriju i priloži u kutiju onoliko novca koliko osjeća da može dati. Budući da ne postoji nikakva prisila, svatko ima pravo izaći iz prostorije, a da ne ostavi ništa u kutiji jer je potpuno slobodan tako postupiti.

Ako se novčana sredstva skupljaju tako da svi znaju koliko je tko dao, oni koji nisu u mogućnosti dati onoliko koliko i ostali, mogli bi se osjetiti poniženi. Zato je ovo najbolji način. Kad svi završe s davanjem dobrotvornih priloga, kutija se može otvoriti kako bi se prebrojio novac. Ako nešto nedostaje do predviđene sume, raspodijelite taj iznos podjednako na sve članove i neka svatko priloži svoj dio. Ako postoji višak zadržite ga do sljedeće prilike.

Bitka za prikupljanje novčanih sredstava izazvat će lažne optužbe

Nemojte sastavljati popise, pozive, knjige primanja i sve te opterećujuće stvari koje prate kampanju za prikupljanje novčanih sredstava jer taj put vodi lukavštinama i neiskrenosti, natjecanju i lažnim optužbama. Učinite to na tihi i sveti način, dostojan duhovnih i plemenitih ciljeva koje imate.

Neki delegati predlažu osnivanje posebnih ovlaštenih odbora. Ali to će povećati broj uključenih osoba i tako će nastati mogućnost za veći broj grešaka. Neka odgovornost snosi nekoliko predanih osoba. Predsjednik određenog područja mora nastojati da mala udruženja u selima dobiju odgovarajuće vodstvo i pomoć u provođenju akcija koje poduzimaju. Mora im poslati stručnjake za *vedsku* kulturu koji će ih poučiti i nadahnuti. Također morate nastojati širiti duhovno znanje te usaditi težnju za duhovnom *sādhanom* među studente i mlade.

Nemojte postavljati ograničenja proslavama blagdana

Sathya Sai *sevā* organizacija mora imati na umu riječ služenje (*sevā*) i prihvatiti takav rad s oduševljenjem. Služenje se mora usmjeriti na uklanjanje tjelesnih nevolja, olakšavanje psihičkih patnji i ispunjavanje duhovnih čežnji. Neka su područja pogođena poplavama, a neka sušama. Organizacija mora

nastojati ublažiti patnje onima koji trpe od takvih ili nekih drugih prirodnih nepogoda.

Organizacije kao što su *Bhajana mandali*, *Satsaṅga* i *Bhakta mandali* koje su sada osnovane, moraju širiti poruku o važnosti *nāmasmarāṇe*, *bhajana* i *nāmasankīrtana* na svakom mjestu i u svako doba. Jayadeva, Gauranga i Thyāgarāja obilazili su tržnice i ulice pjevajući *bhajane* i druge pjesme o Božjoj veličanstvenosti, a njihov je zanos punio srca tisuća i tisuća ljudi božanskim plamom.

Jučer je netko pročitao popis svetkovina koje bi organizacije trebale slaviti. Na tom su popisu bili spomenuti blagdani kao što su *śivarātri*, *navarātri*, *gurupūrṇimā* i Svamijev rođendan. Ali morate slaviti i rođendane svetaca (*mahātman*) koji su vodili čovjeka k Bogu u njemu samom kao i sve one dane što ih vaša braća smatraju svetima. No, nemojte se ograničiti samo na te svetkovine i spomenute dane. Učinite svaki dan svetim i ispunite ga prisjećanjem na Boga i njegove glasnike.

Najprije uspostavite jedinstvo među sobom. Nemojte tražiti greške u drugima, a isticati svoje vrline. Imajte punu vjeru u očinstvo Boga i bratstvo među ljudima te ispunite svaki svoj čin s takvim poštovanjem i ljubavlju. Sastajte se jednom tjedno, jednom u dva tjedna ili bar jednom mjesečno. Neka netko pripremi predavanje a možete pjevati i *bhajane*, proučavati duhovne tekstove ili meditirati. Iskusite ushit duhovnog prijateljstva. Svakom članu organizacije mora biti dodijeljen neki zadatak i on mora prisustvovati održavanju svim takvim sastancima osim, naravno, ako je fizički spriječen.

Moram vam reći još nešto. Gdje god se nalazite, koji god posao obavljate, radite ga kao čin štovanja i posvećenosti, kao čin kojim veličate Boga koji je izvor nadahnuća, svjedok i učitelj. Nemojte dijeliti svoje aktivnosti na "ovo radim za sebe", a "ovo za Boga". Čak i ako nulu podijelite s nulom dobit ćete jedan.

Kad radite, ne smije biti ostataka, ništa ne smije preostati. Smatrajte da je sve što radite jedan isti posao. U ciklusu rađanja i umiranja ne smiju vam, kao što kažu *śāstre*, preostati nikakvi zaostaci kao što su novčani dugovi, bolesti, ili osvete neprijateljima. Dovršite sve zadatke do posljednjeg. Oni vas ne smiju vratiti u ponovno rođenje. Ako sve svoje djelovanje ponudite Gospodovim stopalima i oslobodite ga i najmanjeg traga sebične vezanosti, posljedice vas neće vezati. Bit ćete slobodni, bit ćete oslobođeni, dobit ćete oslobođenje (*mokṣa*).

Tri u jednom, sada

Prasanthi Nilayam, Kṛṣṇa Janmāṣṭami 28. srpnja 1967. godine.

Ovaj je dan svet jer poklonici promišljaju o sjaju i veličanstvenosti Gospoda te uživaju u slatkom okusu Njegova imena koje im je toliko drago jer u sebi sadrži čitavu *Bhāgavat*. Avatar Kṛṣṇa bio je puno utjelovljenje, sa svih šesnaest osobina koje su otkrivale Njegovu veličanstvenost. Avatar Rāma imao ih je manje od šesnaest jer je svaki od njegova tri brata imao po jednu. Paraśurāma je privremeno imao jednu sve dok ga Rāma nije sreo i porazio te ponovno prisvojio taj dio božanske moći. Druga su utjelovljenja imala posebnu svrhu, odnosno trebala su suzbiti zlo koje je predstavljala jedna osoba ili jedna grupa ljudi. *Avatari* Rāma i Kṛṣṇa došli su radi općenitijeg zadatka, a to je obnavljanje *dharme* i njegovanje života u skladu s vrlinama. Uz to, trebali su kazniti zle i naučiti svijet da grijeh nikada neće pobijediti. Čovjek je mješavina ljudskog, životinjskog i božanskog. Velika je nesreća ako se ne može osloboditi životinjskog u sebi, ali još je veća nesreća ako ne može njegovati svoju božanskost. Kontemplacija o *avatarima* Rāmi i Kṛṣṇi i njihovim božanskim igrama (*līlā*) te čudotvornim moćima (*mahima*) najbolji je način njegovanja božanskog u čovjeku.

Prije svakog utjelovljenja pojavljuju se i dva suradnika u zadaći zbog koje je utjelovljenje došlo. To su snaga obmane (*māyāśakti*) i snaga ujedinjenja s božanskim (*yogaśakti*). Obmana dolazi kao starija sestra da bi upozorila zle. *Yoga* dolazi kao stariji brat da bi izazvao oduševljenje i bio stalno društvo *avataru*. Obmana je gurala Kamsu sve dublje u vječno prokletstvo, kako bi njegov pad bio što strašniji i poučniji. Ali u ovoj *kaliyugi*, zli se trebaju promijeniti i izgraditi bolji karakter putem ljubavi i suosjećanja. To je razlog zbog kojeg je ovaj *avatār* došao nenaoružan. Došao je s porukom ljubavi. Jedino oružje koje može promijeniti podle i opake jest Gospodovo ime koje se izgovara s ljubavlju.

Zgoda s Kālingom - velika pouka čovjeku

Božje je ime prožeto opojnim mirisom Njegove veličanstvenosti. Ako se neprestano ponavlja, pretvorit će vaš um u oruđe oslobođenja od pričina. Možete ponavljati jedno od imena koje se koristi za Kṛṣṇu, kao na primjer, Kradljivac maslaca (*navanītacora*). To ime ne označava osobu koja juri uokolo s ukradenim maslacem. Maslac kojeg on krade ne dobiva se bućkanjem zgrušanog mlijeka. To je maslac vjere, a dobiva se postupkom bućkanja zvanim "čežnja" iz zgrušanog mlijeka "svjetovnog iskustva". Jedino takav maslac on želi. Kada je Yaśoda korila malog Kṛṣṇu zbog njegovih "krađa", on joj je rekao: "Ali, majko, ljudi me vole zato jer kradem maslac. Bili bi tužni kad to ne bih činio.

Maslac rade s nadom da ću ga ja ukrasti, a kada ga ukradem njihova se srca razvedre i oni se bude."

Među svim čudesnim pustolovinama kojima je Kṛṣṇa u ljudima izazivao divljenje tijekom svoga djetinjstva, a koje su otkrivale njegovu božanskost, zgoda s Kālingom je najznačajnija. Zmija Kālinga trovala je svojim dahom rijeku Yamunu i njeno okružje. Svi koji su se približili tom području, i ljudi i stoka, padali su mrtvi. Ali, Kṛṣṇa, božanski dječak, skočio je u dubinu rijeke i prisilio odvratnu zmiju da izviri iznad razine vode. Zatim je skočio na njezine hitre glave te plesao na njima svojim nježnim lotosnim stopalima. Pritisak tih mekih, svilenih tabana bio je dovoljan da čudovišna kobra ispusti smrtonosni otrov iz svojih zubi i tako postane zauvijek bezopasna.

Dopustite da božansko u vama zavlada vašim umom

Zgoda s Kālingom velika je pouka za čovjeka jer je božanska igra (*līlā*) bila malo drukčija od ranijih događaja koji su pokazivali djetetovu nadljudsku snagu i mudrost. Kṛṣṇu je otela demonska oluja, udarilo demonsko tele, oborila demonska kola, ključala demonska roda i pokušala otrovati demonska njegovateljica. Sumnjičavci bi lako mogli nazvati ova čuda nezgodama, slučajnom podudarnošću ili pretjerivanjem. Ali, zgoda s Kālingom dragocjena je pouka u duhovnoj disciplini.

U dubokom i mirnom jezeru uma (*manasarovar*) svakog čovjeka, vreba otrovna kobra sa šest glava: požude, ljutnje, pohlepe, vezanosti, ponosa i mržnje, a koje zagađuju zrak i uništavaju sve što im dođe u blizinu. Kada Gospodovo ime zaroni u dubinu uma, ono prisiljava kobru da izroni na površinu kako bi mogla biti uništena. Zato dopustite Bogu u vama, Kṛṣṇi, da zavlada vašim umom. Dopustite Mu da gazi po siktajućim glavama i pripitomi opaku otrovnicu. Neka ona izbaci smrtonosni otrov i postane pobožna (*sāttvika*) i slatka. To je duhovna disciplina kojoj vas poučava ova zgoda, to je dužnost koju treba obaviti.

I Kṛṣṇa je, kao i svi *avatāri*, malo po malo, korak po korak, objavljivao svoj dolazak svijetu, provjeravajući neprestano do koje mjere široki sloj ljudi može prihvatiti tu Stvarnost. Svrha znakova i čuda bila je tada, kao i danas, objava *avatara*. Još dok je bio dijete u kolijevci, jednog je dana iznenadio Yaśodu. Ona je obično pjevala uspavanke i pričala priče kako bi dijete zaspalo. Tako mu je jednom prepričavala zgone iz *Rāmāyaṇe*. Pričala je o kralju Daśarathi koji je imao četiri sina, o tome kako je rastao njegov najstariji sin Rāma te kako nije bio okrunjen za princa jer je njegova pomajka prisilila Daśarathu da ga na četrnaest godina pošalje u izgnanstvo u šumu. Pričala je kako se zli Rāvana pretvorio u zlatnog jelena i opčinio Rāminu voljenu ženu te kako ga je Rāma slijedio u namjeri da ga uhvati. Rāvana je tu prijevaru izveo s namjerom da privremeno ukloni Rāmu s puta te istovremeno dođe u pustinjačku kolibu i prisilno odvede Sītu u svoje kraljevstvo na otoku! Kada je Yaśoda to izrekla izgledalo je da se dijete strašno naljutilo. Podiglo je ruku i povikalo: "Lakṣmaṇa! Daj mi moj luk i

strijelu!" Majka se prisjetila da je Lakšmaṇa bio Rāmin brat koji ga je pratio u šumu i to ju je uvjerilo da je onaj koji je bio Rāma ponovno došao na svijet kao Kṛṣṇa.

Kṛṣṇina objava

Caitanya je također svojoj majci, još kao dijete dao nagovještaj da je *avatar*. Tada je bio djetešce koje je puzalo. Njegova je majka u kući ugostila jednoga starog, ortodoksnog svećenika. On je sam kuhao svoj ručak od namirnica koje mu je majka dala jer je želio da njegova hrana bude obredno čista, nezagađena dodiranjem tuđih ruku. Hranu koju je namjeravao jesti najprije je nudio Bogu, to je bio njegov zavjet. Bilo je već poprilično kasno kada je ručak bio gotov i spreman da se ponudi Bogu. Upravo kad je svećenik sjeo ispred Kṛṣṇinog kipa da bi Ga štovao, odnekud je dopuzalo dijete koje je uronilo svoje prste u posudu s hranom i tako je učinilo nečistom. Stoga je svećenik dobio nove namirnice da bi ponovno mogao pripremiti ručak. Kasno poslijepodne sve je opet bilo spremno za obred štovanja. I ovog puta, dijete je od nekuda dopuzalo i zagadilo svetu hranu! Nestašluk se ponovio i treći puta. Majka je tada odvukla dijete u stranu i zaprijetila mu da će batinama istjerati te neslane šale iz njegove glave. Ali dijete je sasvim nedužno reklo majci: " Svećenik me sâm zove da jedem tu hranu, a ljuti se kad joj se približim." Tako je Caitanya otkrio da je on Kṛṣṇa koji je ponovno došao.

Svi *avatari* poučavaju da je odbacivanje vezanosti prva stepenica na dugom putu *sādhane*. Tekst *Yogavāsista* je u *tretā yugi* naučavao isto pravilo. U *dvapara yugi* Kṛṣṇa je poučavao Arjuna kako da odbaci vezanost za vanjski svijet (*viśayavāsana*).

Bio je tako jednom neki asketa koji je odbacio sve vezanosti. Išao je duž staze na Himalajama kada mu je zapuh vjetra nanio kosu preko lica i spriječio ga da vidi ispred sebe. Zato se okrenuo i pošao u suprotnom smjeru. Nije bio vezan ni za kakav smjer ili mjesto.

Ljudi ponavljaju Kṛṣṇa, Kṛṣṇa, Kṛṣṇa s prividnom vjerom, ali nikada ne odbacuju žeđ (*tṛṣṇa*) za svjetovnim dobrima i slavom. U svakoj *yugi* postojao je *avatar* Gospoda koji je došao spasiti, oživjeti i ponovno izgraditi svijet. U današnje vrijeme sišle su zajedno u jednom ljudskom liku vrhunska božanska moć (*mahāśakti*), moć pričina (*māyāśakti*) i moć sjedinjenja s Bogom (*yogaśakti*). Nastojte se približiti tom *avatāru* i zaslužiti njegovu milost.

PROSVIJETLITE SVOJ INTELEKT DA BISTE SPOZNALI BOGA

SLUŽENJE JE NAJBOLJI LIJEK ZA EGOIZAM

Pjesnici opisuju Sankranti kao blagdan koji donosi manje sunčevih zraka i topline, svježiji povjetarac i predah od ljetne vrućine. Ptice se raduju i veselo pjevaju. Božica zemlje nosi zeleni sari prošaran crvenim i žutim cvjetovima. Ljudi i životinje radosni su jer su svojim teškim radom osigurali sebi i svojim obiteljima bogatu ljetinu. Jedva čekaju da nekoliko tjedana provedu u igri i dokolici, odmarajući se i razmišljajući. Za čovjeka to je vrijeme

blaženstva – *ānanda*, kako unutarnjeg tako i vanjskog. Sankranti je blagdan zelene boje, u vanjskom i unutarnjem svijetu.

Važno je unutarnje prosvjetljenje

Taj dan označava novu fazu u kretanju Sunca. Ona se naziva *uttarāyana* jer od tog dana Sunce u svom hodu kreće prema sjeveru. Sljedećih šest mjeseci ono malo–pomalo putuje na sjever. Dakle, to se naziva sjeverno

Mitološka priča kaže da se na današnji dan Sunce okreće i kreće prema Bogu. Sunce je poštar. Ono će nositi vaša pisma Gospodu, ako su ispravno adresirana i ako je nalijepljena marka iskrenosti, a od Njega će vam donijeti Njegovu milost. Stavite vaše čežnje u kuvertu odluka i svakoga dana predajte ju Suncu. Nemojte pisati da tražite kuću, sina ili zlato. Tražite prosvjetljeni intelekt da biste mogli spoznati Božju veličanstvenost. Molite za upornost i ustrajnost u služenju, molite da se možete diviti Gospodu i obožavati Ga.

– *uttarā* putovanje – *ayaṇa*. Sunce nadahnjuje i jača inteligenciju. Bhisma je čekao taj dan kako bi mogao napustiti tijelo i putovati izvan dohvata smrti, s prosvijetljenim intelektom, svjesnim njegove istovjetnosti s Onim koji sve nadilazi.

U indijskim svetim spisima sjeverni smjer Sunca smatra se dobrim predznakom, dobrom kobi, povoljnim i sretnim znamenjem. Zato se i tih šest mjeseci smatra posebno pogodnima za provođenje duhovnih vježbi i bogoštovnih obreda. No, moram vam reći da se trebate više pozabaviti suncem na vašem unutarnjem nebeskom svodu, nego na onom vanjskom. Trebate se više baviti unutarnjim prosvjetljenjem, nego vanjskim svjetlom i energijom. Koja duhovna vježba može usmjeriti vaše unutarnje sunce prema Bogu? Bog je skriven i zastrt oblacima egoizma. Oslobođanje od egoizma duhovna je vježba koju trebate provoditi.

Neka vaša *sādhana* bude ublažavanje boli i patnje vaših bližnjih

Naučite lekciju od stabla. Kada je rodno i puno plodova, ono ne podiže ponosno glavu, već se savija prema dolje, spušta grane nisko, kao da ne želi preuzeti nikakvu zaslugu za svoje postignuće, već vam želi pomoći da uberete plod.

Naučite lekciju od ptica. One hrane druge ptice koje ne mogu daleko letjeti. Pomažu i služe jedne drugima bez ikakve primisli o nagradi. Zamislite samo koliko čovjek mora biti okretan, budan i pažljiv, sa svojim nadmoćnim sposobnostima i vještinama. Služenje je najbolji lijek za egoizam. Zato se posvetite pomaganju onima koji trpe i pate ili onima koji su žalosni, onoliko koliko možete.

Poklonik je zadovoljan viđenjem malog dijela cjeline. Ako kuša šećer, čini to tako da proba zrnce po zrnce. Ne teži tomu da on sam postane šećer ili da se stopi s brdom šećera. Nitko ne može vidjeti čitavo nebo jer, kada dublje istražujete, vidite da neba uopće nema. Poklonikovo nebo ograničeno je njegovim vidokrugom. Sa svake točke promatranja vidi se drugačiji horizont, ali nitko ne može vidjeti ono što je iza toga. Ograniči nebo i uživaj u njegovoj prostranosti i ljepoti. To je ono što poklonik čini. Tako dugo dok ste u tijelu, možete zamišljati samo utjelovljeno božansko načelo.

U epu *Rāmāyaṇa* opisano je kako su veliki čovjekoliki majmuni dovukli i bacili u more ogromne kamene gromade da bi od njih napravili prijelaz preko mora za Rāmu i Njegovu vojsku. Pomagala im je i mala vjeverica, onoliko koliko je mogla. Ona se na morskoj obali kotrljala u pijesku, a zatim potrcala prema hrpi kamenja koja je bila dio prijelaza i tamo snažnim pokretima otesla pijesak sa svojega krzna. Tako je dodala malu količinu materijala velikoj hrpi koju su dovukli majmuni. Rāma je promatrao vjevericu i divio se njezinoj predanosti. Nježno ju je stavio na dlan, pogladio rukom po leđima i blagoslovio ju. To je bila velika nagrada za vjevericu. Od tada, vjeverice kao životinjska vrsta, imaju na leđima tri tamne pruge, kao znak Božje nagrade i milosti. Ublažite, koliko možete, bol i patnju drugih. To je najbolja *sādhana* za svakog duhovnog tražitelja.

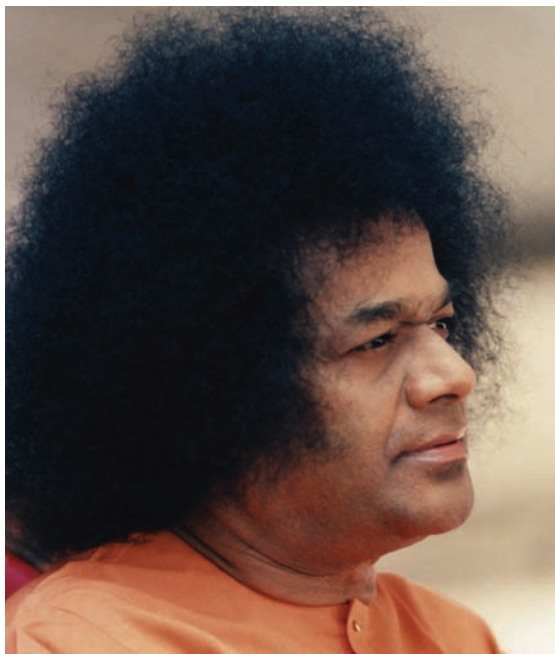

Čovjek korača na dvije noge: jedna je ispravnost – *dharma*, a druga je Stvoritelj – Brahṁā, u ovome svijetu – *iha* i u onom drugom, uzvišenijem – *para*. Ako je posve zaokupljen ovim svijetom, čovjek je odabrao da cijelog života hoda uz velike teškoće, poskakujući na jednoj nozi. To je i opasno, jer može slomiti potkoljeničnu kost. A to mu se i događa. Za sretno putovanje kroz život od najveće je važnosti pridavati podjednaku važnost jednom i drugom, znači dobroti na ovome svijetu i pobožnosti, za život poslije smrti. Čovjek treba vježbati budnost i oprez i, korak po korak, hodati na obje noge.

je jednom rekao Arjuni da će, u područje gdje žive pastiri – *gopa* i pastirice – *gopikā*, a koje se naziva Vrajamandala, moći ući tek kada ovlada svojim osjećajima i nagonima i kada bude u stanju nadzirati sklonost udovoljavanja osjetilima.

Jednoga se dana, Nārada (vedski mudrac kojega smatraju posrednikom između ljudi i bogova; jedan od sedam najpoznatijih mudraca i proroka, op. prev.) iskrcao na pjeskovitom koritu rijeke Yamune u Vrajamandali. Bio je iznenađen dubokom tišinom koja je vladala na tom mjestu. Voda je tekla bez žuborenja, nije se čulo zapljuskivanje valova, ni

*Moram vam reći da se trebate
više pozabaviti Suncem na vašem
unutarnjem nebeskom svodu, nego na
onom vanjskom.*

*Trebate se više baviti unutarnjim
prosvjetljenjem, nego vanjskim
svjetlom i energijom. Koja duhovna
vježba može usmjeriti vaše unutarnje
Sunce prema Bogu?*

*Bog je skriven i zastrt oblacima
egoizma. Oslobođanje od egoizma
duhovna je vježba koju trebate
provoditi.*

Nadzirite sklonost udovoljavanju osjetilima

Kada ulazite u područje spoznaje, trebate zakoračiti desnom nogom, Brahminim korakom. Do tada osjetila već trebaju biti obuzdana. “Go” znači “osjetila”, a “gopi” označava osobu koja je svladala osjetila, kao rezultat predanosti *Gopali*, gospodaru osjetila. Kršna

jedna grančica, list ili latica nisu zatreperili da ne poremete tišinu. Izgledalo je kao da su i insekti svjesni da trebaju poštovati taj mir pa nisu pomicali krila, već su se odmarali u tišini. Nije bilo zujanja, brujanja, psikanja, pištanja, graktanja, gukanja, glasanja sove, lepeta krila, bučnih udaraca ni pucketanja. Šumarci na obali izgledali su kao naslikani na platnu.

Nārada je ugledao ženu, sjajnu poput zvijezde, utonulu u duboku meditaciju. Bio je začuđen blistavim krugom na vrhu njezine glave koji je izgledao poput krune. Pitao se bi li on mogao postići tako duboko iskustvo meditacije bilo kada u životu. Njegova prisutnost ju je prenula i, kada ju je oslovio, otkrila mu je svoj identitet. Rekla je da je ona božica znanja, znanja o najvišoj stvarnosti– *brahmavidyā*, božica istine koju otkriva mudrost i razumijevanje vlastite istinske prirode – *jñāna*. To otkriće još je više začudilo Nāradu. “Što je to u tebi što te potiče na meditaciju? Čemu ta intenzivna usredotočenost koja je stižala svu prirodu oko tebe? O čemu meditiraš?” pitao je Nārada. Ona je objasnila: “Usrdno molim za vrhunsku radost koju donosi kontemplacija o Kršninim lotosnim stopalima. Meditiram o njima i tako postajem *gopī* koja Mu je bila potpuno predana.” Eto, takva se slatkoća postiže kroz ovakvu kontemplaciju i ovakvu predanost Bogu – *bhakti*.

Čovjek može shvatiti Boga jedino u ljudskom liku

Poklonik je zadovoljan viđenjem malog dijela cjeline. Ako kuša šećer, čini to tako da proba zrnce po zrnce. Ne teži tomu da on sam postane šećer ili da se stopi s brdom šećera. Nitko ne može vidjeti čitavo nebo jer, kada dublje istražujete, vidite da neba uopće nema. Poklonikovo nebo ograničeno je njegovim vidokrugom. Sa svake točke promatranja vidi se drugačiji horizont, ali nitko ne može vidjeti ono što je iza toga. Ograniči nebo i uživaj u njegovoj prostranosti i ljepoti. To je ono što poklonik čini. Tako dugo dok ste u tijelu, možete zamišljati samo utjelovljeno Božanstvo.

Prema predaji, Umin otac, vladar Himalaya, ovako se molio Šivi: “Budi milostiv i daruj mi viziju makar malog djelića Tvojeg univerzal-

nog Sebstva. Kako da inače, svojim osjetilima i ograničenom inteligencijom, spoznam ono što je beskonačno?”

Čovjek može zamišljati Boga samo u ljudskom liku. Kršna u Gīti kaže: “Ja sam orao među pticama, lav među zvijerima, banyan među stablima.” Znači, ptice zamišljaju Boga kao pticu koja može letjeti na najvećoj visini, čije su oči najoštrije, koja ima najveća i najšira krila. Bog u ljudskom liku – *daivam mānuša rūpena*. To je jedini način na koji čovjek može shvatiti Božanstvo. Ovdje i sada, Boga se može osjetiti i doživjeti samo kao ljudsko biće. O Bogu se ne može reći da nekamo silazi ili uzlazi jer, On je svuda. Možete Ga postati svjesni kroz ljepotu, istinu, dobrotu, moć, ljubav ili bilo koju od božanskih osobina.

Molite se Suncu za prosvijetljeni intelekt

Na ovaj sveti dan, odlučite provesti svaki trenutak u kontemplaciji o Božjoj slavi. Činite to makar iz dužnosti prema Bogu jer će ta kontemplacija potaknuti u vama ushit i nesvjesno vas ohrabriti da nastavite s još većim žarom. Mitološka priča kaže da se na današnji dan Sunce okreće i kreće prema Bogu. Sunce je poštar. Ono će nositi vaša pisma Gospodu, ako su ispravno adresirana i ako je nalijepljena marka iskrenosti, a od Njega će vam donijeti Njegovu milost. Stavite vaše čežnje u kuvertu odluka i svakoga dana predajte ju Suncu. Nemojte pisati da tražite kuću, sina ili zlato. Tražite prosvijetljeni intelekt da biste mogli spoznati Božju veličanstvenost. Molite za upornost i ustrajnost u služenju, molite da se možete diviti Gospodu i obožavati Ga.

Dijelovi Bhagavānovog božanskog govora, održanog na blagdan Sankranti, 13. siječnja 1968. godine u Prasanthi Nilayamu.

Božanski govor Bhagavāna Sri Sathya Sai Babe, održan 16. kolovoza 1968. godine u Prasanthi Nilayamu, prilikom proslave blagdana Sri Kṛṣṇa Janmashtami

"Bog najviše voli dharmu. Da bi ju zaštitio i obnovio njezinu čistoću i jasnoću, On milostivo poprima ljudski lik i korača među ljudima kao da je jedan od njih. Zato, ako tražite Božju milost, neka vam dharma bude nadahnuće za svaku vašu misao, riječ i djelo," rekao je Bhagāvan u svom Božanskom govoru, kojeg je održao na blagdan Sri Kṛṣṇa Janmashtami, 16. kolovoza 1968. godine.

USADITE BOGA U SVOJE SRCE

Ovo je dan kada svijet slavi dolazak Gospoda Kṛṣṇa, koji je sišao na Zemlju da bi ju pretvorio u nebo, a ljude učinio bogovima. Ovaj dan bio je proslavljan stotinama i tisućama puta, no blista li današnji čovjek poput dragulja koje mu je Kṛṣṇa prosuo u krilo? Je li u svoje srce usadio Njegovu poruku, je li ona procvala obiljem cvjetova i podigla njegov život i težnje na višu razinu? Ne. Razlog se nalazi u licemjerstvu koje se prikazuje kao predanost. Riječi koje čovjek izgovara u suprotnosti su s djelovanjem njegovog uma i njegovih osjetila.

Bog je sreća, zanos i milina

Čovjek zaboravlja da je sa svakim izlaskom i zalaskom sunca nestao jedan dan, jedan od ukupnog broja dana koji su mu dodijeljeni kao životni vijek. Od kolijevke pa do groba čovjek svoj život živi kolebljivo i nepostojano. Ne vidi svjetlo mudrosti – *jñāna*, dok se mukotrpno probija kroz nepreglednu prašumu materije. To svjetlo otkrit će Duh koji se nalazi u svakoj stvari i svakom biću; ono je božansko i stoga ujedinjuje.

Kṛṣṇa, čiji dolazak danas slavite, nije samo pastir koji je sviranjem flaute očaravao stanovnike sela, već Kṛṣṇa koji je nedokučivo božansko načelo koje se ne može definirati, onaj koji je rođen iz pupka tijela u gradu *Mathurā*, kao proizvod božanske energije koju predstavlja Kṛṣṇina majka *Devaki*, a koji je zatim prenesen u usta koja predstavlja grad na rijeci *Yamuni* gdje je proveo svoju mladost - *Gokula*, a othranio Ga je jezik kojeg predstavlja Njegova pomajka *Yaśoda*, kao izvor njegove slatkoće. Kṛṣṇa je vizualizacija istinskog Sebstva – *ātman* koju nam daruje izgovaranje Božjeg imena, vizualizacija kakvu je uspjela ostvariti *Yaśoda*. I vi takvoga Kṛṣṇu trebate hraniti na svom jeziku. Kada On pleše po jeziku, otrov koji se nalazi

na jeziku u potpunosti nestaje, a da nikoga nije povrijedio, kao što se to već jednom dogodilo kada je kao dječak plesao na glavi zmiје *Kaliye*.

Nakon što je *Kṛṣṇa* razbio posudu u kojoj je *Yaśoda* radila kiselo mlijeko, ona Ga je, prema otiscima Njegovih stopala, slijedila na mjesto gdje se sakrio. To je simbolična priča koja pokazuje kako Gospod prekida naše poistovjećivanje s tijelom i vodi nas prema Sebi uz pomoć zvukova i signala koje ostavlja svuda oko nas. Ti znakovi uvijek su prisutni u prirodi i u našoj blizini, a mogu se vidjeti i čuti kao izlazeće sunce, ljepota duge, umilni pjev ptica, površina jezera po kojoj su razasuti cvjetovi lotosa, tišina snježnih planinskih vrhova, zapravo, obzirom da je Bog milina, slatkoća i ekstaza – *rāsa*, sva priroda, koja nije ništa drugo nego On sâm u djelovanju, također je slatka i zanosna. Bilo da je u nekom liku ili bez njega, On je blaženstvo – *ānanda*. Izrazite Mu dobrodošlicu i ustoličite Ga u svom srcu kao *Rāmu* ili kao onoga koji je čista radost i koji daruje radost, kao *Kṛṣṇu* koji vas očarava radošću koju vam donosi. Živite svaki trenutak s Njim, posvetite mu svoju meditaciju - *dhyana*, svoje obredno štovanje - *pūjā*, svoje izgovaranje Božjeg imena - *japa*. To će vam otvoriti vrata mudrosti - *jñāna* i oslobođenja. To je znak mudrih, dok oni koji to nisu, lutaju kroz pustoš i troše svoje vrijeme na besmislene sitnice, bezvrijedne igračke i razne trice.

Čovjekova osnovna pogreška

"Za čim trebam žaliti, koga oplakivati?" pitao se *Hariśchandra* noću, dok su mrtva tijela gorjela na krematoriju gdje je on bio čuvar. Prije je bio vladar velikog carstva; zatim je mudrac zatražio od njega njegovo blago i cijelo kraljevstvo; *Hariśchandra* mu je sve to dao. Držao se istine kao najvišeg ideala. I konačno, kada je ostao bez ičega, mudrac je od njega zatražio dar u novcu – *dakṣiṇā*.

Hariśchandra je prodao svoje stvari, suprugu i sina prodao je u ropstvo i zaposlio se kao čuvar da bi sakupio novac koji je tražio mudrac. "Trebam li žaliti zbog gubitka kraljevstva, ili zbog sudbine moje žene i moga sina, ili zbog mog sadašnjeg odvratnog posla? Ne.

Plakat ću i lijevati suze samo zato jer do sada nisam ni spoznao niti ugledao Njega" jadikovao je. "Ja za tebe, ti za Mene", to je sve što čovjeku treba i za što treba moliti. Mudraci su otkrili ovu istinu nakon mnogo godina provedenih u tjeskobi i molitvi; toj istini poučavali su čovječanstvo. Čovjek današnjice treba im vratiti dug tako što će koračati stazom koju su oni utrli i poštovati granice koje su oni postavili da bi osigurali sigurno i pobjedničko putovanje.

Kada je *Uddhava* došao u *Gokulu* i pozvao *gopike* da se okupe oko njega da bi slušale njegovo poučavanje o tome kako postići mudrost – *jñāna*, one se

na njega nisu obazirale. Nisu htjele gubiti svoje dragocjeno vrijeme pa su mu rekle: "Sati, dani i noći nisu nam dostatni za uživanje u imenu Gospoda. Ne trebaju nam tvoje verbalne akrobacije da nas uvjere kako je Bog utjelovljenje bitka, svijesti i blaženstva – *saccidānanda*. Mi u svakom trenutku znamo, osjećamo i imamo iskustvo sreće i blaženstva.

Kṛṣṇa je rekao *Uddhavi* da je najveća ljudska zabluda vjerovanje da je tijelo Sebstvo. To je osnovna pogreška. Kada se ona ukloni, slijedi oslobođenje. Indija poznaje tajnu tog procesa oslobođenja. Pa ipak, Indijci su zaljubljeni u blještavilo i lažni sjaj zapada, s njegovom nezasitnom pohlepom za senzacijama i pobjedama u natjecanju svake vrste. Oni ne shvaćaju da se zapadnjaci guše u tjeskobi, strahu i frustraciji. Postoji priča u kojoj *Lakṣmī* pita *Viṣṇua* hoće li se čovječanstvo ikada okrenuti Bogu, obzirom da ga je On snabdio vještinama i potrepštinama neophodnim za udoban život. *Viṣṇu* je odgovorio: "Obdario sam ljude s dva svojstva koja će ih privući k Meni: sposobnošću odvajanja i nezadovoljstvom." Kada se čovjek okrene Bogu, odvajajući se od ropstva svijeta, više neće trpjeti. Između ta dva procesa, vezanja za božansko i odvajanja od svjetovnog, rijeka života može teći bez usporavanja i ispravnim putem stići do oceana božanske milosti. Vidite u sebi božansku bît, vidite ju i u drugima. Okrenite se od svega ostalog u sebi i svojim bližnjima. To je suština duhovne discipline – *sādhāna*.

Nadmoć predanosti gopika

Nārada je jednom pitao *Kṛṣṇu*: "Mudraci koji su postigli najveću mudrost u spoznaji *ātmana*, nisu mogli zadobiti Tvoju milost; ali stekle su ju neuke mljekarice iz *Gokul*, koje si očarao svojom ljepotom, šalama, glazbom, cvrkutanjem, slatkoćom i svojom nedokučivom tajnom. Kako je to moguće?" Kasnije se *Nārada* i sam uvjerio da je *Kṛṣṇa gopikama* bio dah njihovog života, vid njihovih očiju, zvuk njihovih ušiju, okus njihovih jezika i dodir njihove kože. Dok su čuvale krave i telad, dvorile svoje muževe, vodile brigu o djeci i obavljale tisuću poslova u svjetovnom životu, živjele su u *Kṛṣṇi*, s *Kṛṣṇom* i za *Kṛṣṇu*. "Svuda, u svako vrijeme i u svim okolnostima promišljaj o Bogu – *sarvada sarva kaleshu sarvatra hari chintanam*." Kako bi im Bog, u tom slučaju, mogao uskratiti svoju milost? Nakon ovog otkrića o snazi i nadmoći predanosti Bogu – *bhakti*, *Nārada* je napisao *Bhakti sūtre* koje su postale putokaz duhovnim tražiteljima. *Vede* izbavljaju i spašavaju dušu snagom zvuka - *nāda* koji odzvanja tajnovitim odjecima u prostranstvu čistog srca. Melodija *Kṛṣṇine* flaute koju je svirao da bi privukao *gopike* koje predstavljaju čiste duše, zvuk je *Veda*, *veda nāda* u drugom obliku.

Rāmā je mamio srca trncima radosti koju je darivao. *Kṛṣṇa* je očaravao srca božanskim ushitom koji je izazivao. To su samo različiti izrazi iste milosti. Iz tog neiscrpnog spremnika netko crpi radost kroz *Rāmu*, a netko drugi jednaki ushit i snagu crpi iz *Kṛṣṇe*. To je različitost u kojoj nema razlike. Zbog toga, bez oklijevanja naglašavam važnost provedbe *nāmasankirtana* i *nagarasankirtana*. Puka dijalektička vještina sada se među običnim ljudima predstavlja kao duhovna pouka i duhovno tumačenje. To najčešće rade oni koji ne vjeruju ni u učenje koje zagovaraju, niti u vrijednosti koje preporučuju. Oni su kao *Hariśchandre* koji na pozornici vještīm pretvaranjem i glumom propagiraju vrhovnu moć istine, a izvan pozornice žive svoje živote pune varki, smicalica i lukavština.

Svakog trenutka budite sve bliži Bogu

Ako ne provodite u djelo ono što javno iskazujete, bit ćete proglašeni za poklonike koji svoju predanost glume na pozornici ('drama bhaktas'). Indija ne bi pala tako nisko da su njezini sinovi i kćeri primijenili u praksi makar mali dio onoga za što su izjavljivali da je njihova dužnost i obveza prema bližnjima i prema Bogu. Kao što rijeka tiho i postojano teče prema moru, ma koliko dugačak i mukotrpan bio njezin put, tako i čovjek treba neprestano imati Boga pred svojim očima i svakog trenutka dolaziti Mu sve bliže, dok se konačno s Njim ne stopi.

Bog najviše voli *dharmu*. Da bi ju zaštitio i obnovio njezinu čistoću i jasnoću, On milostivo poprima ljudski lik i korača među ljudima kao da je jedan od njih. Zato, ako tražite Božju milost, neka vam *dharma* bude nadahnuće za svaku vašu misao, riječ i djelo. Neka vas znanje o tome da su svi dio božanske riznice nadahnjuje ljubavlju, tolerancijom, suosjećanjem i dubokim poštovanjem. Kroz djelovanje ispunjeno *dharmom* napredujete prema bogoštovlju koje je ispunjeno sviješću o tome da se božanskost nalazi u svima. Uz pomoć takvog bogoštovlja steći ćete mudrost kada doživite božanskost koja sve ispunjava. Rad, štovanje Boga, mudrost – nezrelo voće, zrelo voće i voće puno soka: tim redom odvija se duhovni napredak svakog pojedinca. Kada je voće zrelo i puno slatkoga soka, pada sa stabla. To je dovršenje procesa.

Nārāda je jednom od *Kṛṣṇe* tražio da mu otkrije tajnu uz pomoć koje Njegovo sviranje na flauti privlači pastirice u Brindavanu. "Trče li one k Tebi ili Ti k njima?", pitao je *Nārāda*. "Među nama ne postoji Ja i one. Kako se slika može odvojiti od platna na kojem je naslikana? Ja sam neodvojivo i nerazmršivo utisnut u njihova srca" odgovorio je *Kṛṣṇa*. Usadite Boga u svoja srca i budite zauvijek utemeljeni u Njemu, to je Moja poruka vama, na ovaj poseban dan.

SPOZNAJTE BOŽANSTVO I POSTANITE BOŽANSKI

Dijelovi *Bhagavānovog* govora održanog u Prasanthi Nilayamu
23.11.1968.povodom Njegovog 43. rođendana

VAŠE SRCE JE MOJ DOM

Ovo je lonac, ovo slamnati krov, ovo je zid, ovo džungla, ovo brežuljak; ovo je zemlja, ovo je jezero, ovo vatra, ovo vjetar, ovo je nebo. Ovo je sunčani dan, ovo je svjetiljka u noći, ovo su zvijezde, ovo planeti, ovo je nepomično, ovo je puno života, ovo je on, ono je neka osoba. Sve je to odvojeno od Mene. Ovaj materijalni svijet različit je od Mene. Dakle, kao svjedok Ja sve to poznajem i sve ispunjavam načelom postojanja, bez pomoći bilo kojeg znanstvenog procesa, jer sam iznad toga i daleko izvan dohvata materijalnog svijeta.

Koristite elemente pažljivo i s poštovanjem

Ovo je sretni trenutak u povijesti Indije, u kojem vam je dana velika prilika da saznate istinu zapisanu u svetim spisima ove zemlje i otkrijete ideale sadržane u načinu života, propisanom pravilima koja su iznijeta u tim spisima. Da biste mogli ostvariti jedini cilj ljudskoga života, a to je da spoznate da ste Božanstvo i da postanete božanski, Onaj koji je vječan ograničio je Sebe i pojavio se u ovom ljudskom liku. On će vam ponovno otkriti ideale i afirmirati ih među svim ljudima. Naravno, onima koji ne poznaju učenja sadržana u svetim spisima teško je shvatiti tajnu ovog Dolaska. Usprkos tome, mogu vam reći da je svih pet elemenata, eter, zrak, vatra, voda i zemlja stvoreno voljom Svevišnjega. Zato ih treba koristiti s dužnim poštovanjem i budnim razlučivanjem. Bezobzirno iskorištavanje bilo kojega od njih vratit će vam se kao udarac i nanijeti vam ogromnu štetu. Vanjska priroda i čitav vanjski svijet zaslužuju da se s njima postupa pažljivo i s poštovanjem.

Kontrolirajte jezik, kontrolirajte govor

Isto zaslužuje i vaša unutarnja priroda, vaši unutarnji instrumenti. Od svih njih, dvoje vam mogu nanijeti veliku štetu: to su jezik i seks. Obzirom da hrana i piće potiču i raspaljuju seks, trebate paziti što jedete i pijete. Dok vam oči, uši i nos služe kao instrumenti za stjecanje znanja o pojedinom

svojstvu prirode, jezik možete koristiti za dvije svrhe: za procjenjivanje i ocjenjivanje okusa i za izricanje govornih simbola u komunikaciji. Jezik trebate nadzirati s dvostrukom pažnjom jer vas on može pozlijediti na dva načina.

Bez kontrole osjetila, duhovna praksa - *sādhana* je uzaludna i neučinkovita. Ako *sādhanu* provodite na takav način, to je kao nalijevanje vode u lonac pun rupa. *Patañjali*, slavni filozof i autor djela *Yogasūtra*, rekao je da kada pokorite jezik, pobjeda je vaša. Kada jezik čezne za nekom poslasticom, odmah recite da ne ćete udovoljavati njegovim hirovima. Ali, to nije lako. Čak i redovnici i samostanske starješine padaju kao žrtve jezika i nisu sposobni oduprijeti se njegovim mušicama. Iako nose odjeću odricanja, glasno zahtijevaju ukusne slastice i tako poziv redovnika dovode na zao glas. Ako uspijete u tome da jedete jednostavnu hranu koja nije začinjena i teška, već samo dovoljno hranjiva, jezik će se vrpolti nekoliko dana, no uskoro će postati zadovoljan. To je način da ga obuzdate i izbjegnute da vam on postane gospodar, sa svim lošim posljedicama koje iz toga mogu proizaći.

Obzirom da je jezik podjednako uporan kada se radi o skandalima i lascivnom govoru i tu njegovu sklonost trebate suzbiti. Govorite malo; govorite slatko; govorite samo ako postoji prijeka potreba; govorite samo onima kojima morate; ne vičite i ne podižite glas u ljutnji i uzbuđenju. Takva kontrola poboljšat će vaše zdravlje i duševni mir. To će dovesti do boljih međusobnih odnosa s drugima i manjeg sudjelovanja u kontaktima i konfliktima s okolinom. Mogu vam se rugati i smatrati da svima kvarite veselje, no za vas postoji dovoljno zadovoljština. Uštedjet ćete vrijeme i energiju; svoju unutarnju energiju moći ćete bolje upotrijebiti. Ovo možete smatrati Mojom posebnom rođendanskom porukom vama: kontrolirajte jezik, kontrolirajte govor!

To je tek dio šireg programa nadziranja osjetila. Svoju predanost Bogu možete najbolje izraziti unapređivanjem njihove kontrole. Jer, ona jure prema privremenom, prolaznom i jeftinom. Zato prljaju srce. Od vas ne tražim nikakav drugi dar, nikakvu drugu ponudu ni žrtvu, već samo srce koje sam vam darovao. Dajte Mi to srce, onako čisto kao što je bilo kada sam ga Ja dao vama, puno nektara ljubavi kojim sam ga napunio.

Ne kličite od veselja jer se ovo tijelo rodilo na današnji dan prije 43 godine. Rođenje i smrt nezaobilazni su događaji u životu ovih fizičkih omotača. Vrijednost se procjenjuje prema onomu što se događa u intervalu između rođenja i smrti. To je ono čemu se treba veseliti. Iskoristite to razdoblje za napredovanje duha. Tri su pravca prema kojima trebate usmjeriti svoja nastojanja: 1. duhovna vježba i disciplina, 2. njegovanje

nevezanosti i 3.razvoj pouzdanja u vlastito Sebstvo.

Bez tog troje, život je zamorno i dosadno putovanje kroz pustinju.

Odricanje je svojstvo koje vam je potrebno za duhovni napredak. No, to se ne odnosi na odricanje od vrijednosti neke stvari. Odnosi se na odricanje od sebičnosti i na uzvišenost poriva koji se nalazi u osnovi nekog čina.

Smatrajte svaki trenutak korakom prema Bogu

Sve dok u čovjeku prevladavaju osjetilna zadovoljstva, ne može se reći da je započeo njegov duhovni razvoj. Mnogi tragaju za iskustvom duhovnog blaženstva, no samo rijetki ga nalaze jer su ostali preslabi da bi odbacili zahtjeve osjetila. Već kratko istraživanje otkrit će vam da su osjetila loši gospodari i nedostatni izvori znanja. Radost koju donose prolazna je i iza nje slijedi tuga. Sâmo znanje ne će vas obdariti izvorom radosti u srcu. Jedino promišljanje o svemoći i veličanstvenosti Boga, kakvoga vidimo u Svemiru, može biti nepresušni izvor radosti i sreće. Ne postoje dvije osobe koje se mogu u svemu složiti, bilo da se radi o braći i sestrama, životnim partnerima ili ocu i sinu. Jedino ako postanu hodočasnici na putu prema Bogu, mogu se iskreno uskladiti i s ljubavlju surađivati.

Možete biti hodočasnici na putu duhovnosti i dok obavljate svakodnevne poslove. Ono što je potrebno je vaš osjećaj da je svaki trenutak korak prema Bogu. Sve što činite posvetite Njemu, sve usmjerite na Njega, radite svaki posao tako da Mu se divite, da Ga obožavate, ili da služite Njegovoj djeci. Provjeravajte vaše misli, riječi i djela pitajući se: "Hoće li to Bog odobriti? Hoće li to uveličati Njegovu slavu?"

U epu *Rāmāyana* nalazite kralja *Daśarathu* koji je, zaslijepljen svojom dragom suprugom *Kaikeyī*, na njezino traženje, poslao svoga sina *Rāmu* u šumu na 14 godina. Sin tako iskreno slijedi ispravnost pa protjeruje svoju dragu suprugu *Situ* u šumu, vjerujući govorkanjima i klevetama jednog dijela svojih podanika. Otac je bio rob osjetila, a sin je bio njihov gospodar. Bog odobrava ovo drugo, a odbacuje prvo. Isto tako, oni koji nemaju predodžbu o Bogu kao onomu koji je iznad i izvan dohvata svih ljudskih formi i konvencionalnosti, mogu prigovarati i nekim *Kṛṣṇinim* postupcima, no oni koji su svjesni Njegove božanske prirode, razumjet će pravo značenje tih postupaka.

Zvuk *Kṛṣṇine* flaute je Gospodov poziv čovjeku

Kada se posvetite slavljenju Boga, poštovat ćete tijelo, osjetila, inteligenciju, znanje, djelovanje, misli i osjećaje kao instrumente neophodne

za ostvarenje Njegove zadaće. Dok su ostali opijeni ponosom, poklonik je opijen čistom ljubavlju – *prema*.

Sigurno ste čuli da, kada je Božanski Pastir svirao na flauti, muškarci, žene, djeca, pa čak i domaće životinje u *Brindavanu*, hrlili su k Njemu, privučeni neodoljivim čarima Njegove glazbe, božanske melodije koja smiruje nemirne valove radosti i tuge. Ostavljali su posao koji su radili i nisu mislili ni na što drugo osim da stignu do Božanske Prisutnosti. Krave su prestajale pasti, telad je prestajala sisati mlijeko. Priča o *Kṛṣṇi* i *gopikāma* ima duboko unutarnje značenje. *Brindāvan* nije neko posebno mjesto na zemljopisnoj karti; to je sâm Univerzum.

Svi ljudi su pastiri; sve životinje su krave. Svako srce ispunjeno je čežnjom za Bogom. Flauta je Božji zov. *Rāsakrīdā* je nježni ples mladoga *Kṛṣṇe* s pastircama iz *Brindāvana*, u kojemu je *Kṛṣṇa* opisan kako pleše s njima na mjesečini, pri čemu svaka djevojka u plesu drži dječaka - *Kṛṣṇu* za ruku. Taj ples simbolizira čežnju onih koji teže dosegnuti Njegovu Prisutnost. Gospod pokazuje toliko milosti, da svatko od vas ima čitavog Gospoda za sebe. Ne trebate biti tužni zbog toga što On pripada i drugima, ni ponosni zato što, dok pripada vama, ne može istodobno pripadati i njima. Bog se nalazi na oltaru svakoga srca.

Budite čisti i ponizni kako to dolikuje hodočasnicima

Darujte Mu cijeloga sebe, čitav svoj život; tada će vas vaše štovanje preobraziti tako brzo i potpuno, da ćete se vi i On moći stopiti u Jedno. On misli, osjeća i djeluje isto kao vi; vi mislite, osjećate i djelujete isto kao On. Bit ćete preobraženi kao što je stijena rukom kipara preobražena u prekrasan kip kojemu se iskreno dive naraštaji čovječanstva. U tom procesu morat ćete podnijeti mnoge udarce čekićem, dlijeto će vam zadati mnoge boli jer On je kipar. On vas oslobađa okamenjenosti. Predajte svoje srce Bogu, dopustite Mu da vas preoblikuje Svojim rukama. Ne tratite vrijeme, ne propustite ovu životnu priliku baveći se bezvrijednim stvarima bez prave svrhe i cilja. Vaše hodočašće na ovo mjesto ovom prilikom tek je dio dugačkog hodočašća na koje ste krenuli kada ste rođeni i koje ne mora završiti kada umrete. Ne zaboravite ovu istinu. Budite čisti, budni i ponizni, kako to hodočasnici trebaju biti. Spremajte u sebi dobro koje vidite i najvažnije istine koje čujete. Neka vam to budu poticaji za daljnje napredovanje na ovom putovanju.

Nema smisla samo priznati da je Bog došao, a ne težiti tomu da vam Njegov dolazak pomogne u ostvarenju mnogih blagodati. U prijašnjim razdobljima – *yuga*, koja zovemo *krita*, *treta* i *dvapara*, utjelovljenja Boga

nisu bila prihvaćena kao takva od ljudi koji su tada živjeli. Njihovi roditelji, rođaci i prijatelji oklijevali su sa štovanjem. Samo je nekoliko svetaca i mudraca, koji su odnjegovali unutarnju viziju kroz duhovnu disciplinu i praksu – *sadhāna*, spoznalo stvarnost tih utjelovljenja.

Održavajte neprekinutu povezanost s ovim Utjelovljenjem

No danas, u ovoj *kaliyugi* (željezno doba, posljednje i najnesretnije od četiri vremenska razdoblja prema hinduističkom poimanju vremena: razdoblje u kojemu i mi živimo, op. prev.), dok struje osporavanja i prepirki podrivaju vjeru i obožavanje Boga, vaša je velika sreća što se našli licem u lice sa Mnom. To je rezultat zasluga stečenih kroz mnogo vaših prijašnjih života. To nije samo obična sreća. Ovo Utjelovljenje je s vama u vašim radostima i tugama, da bi vas utješilo, ohrabrilo i liječilo. Taj odnos je jedinstven i treba ostati neprekinut sve dok ne bude dostignut cilj. Poklonici koji su Mi odani imaju posebnu odgovornost. Prorektor, dr. Gokak, osvrnuo se u svom govoru na Moju uputu da nitko ne smije skupljati novac za bilo koju svrhu u Moje ime. Želim da zamijenite želju za bogatstvom - *dhana* željom za ispravnošću - *dharma*. Tražite *dharmu*, ne *dhana*. Ne pružajte ruku prosci milostinju od čovjeka, već tražite od Boga, a On će vam ju napuniti neprocjenjivim blagom. Vjerujte u to i nastavite s vašim hodočašćem.

Ovdje bih spomenuo pismo koje Mi je uputio dr. K.M. Munshi, osnivač zaklade *Bharatiya Vidya Bhavan*. Napisao Mi je da je došao, vidio i bio pobijeđen. Zapravo, ono što se stvarno dogodilo bilo je stapanje njegove ljubavi s Mojom; njegovo blaženstvo – *ānanda* stopilo se u jedno s Mojim blaženstvom i on je toliko sretan da se to ne može opisati. U pismu je predložio da, kao što postoje dani koji se u cijelom svijetu slave kao blagdani i Moj rođendan treba postati blagdan za čitav svijet. Molio Me je da blagoslovim plan da se na ovaj dan izvodi *Sathyanārāyaṇa pūjā* u cijelom svijetu. Cijenim njegovo divljenje i predanost, no ne ohrabrujem štovanje samo jednog imena i jednog lika, što se odnosi i na Moje sadašnje ime i sadašnji lik.

Vježbajte i provodite šutnju, čistoću i strpljivost

Ne želim privlačiti ljude k Sebi, a udaljavati ih od štovanja Mojih drugih imena i likova. Iz onoga što nazivate Mojim čudima mogli biste izvesti zaključak da to činim zato da vas namamim i vežem uz Sebe i samo uz Sebe. Čuda se ne događaju zato da bi nešto dokazala, prikazala ili nečemu

dala publicitet. Ona su samo spontani i popratni dokazi božanske veličanstvenosti. Ja sam vaš i vi ste Moji za sva vremena. Postoji li potreba za privlačenjem i stvaranjem dojma, za dokazivanjem vaše ljubavi ili Moje samilosti? Ja sam u vama, vi ste u Meni. Nema udaljenosti ni razlike. Sada podižem Prasanthi zastavu u ovom Prasanthi Nilayamu. Zastava je znak koji je važan za svakoga od vas. Ona vas podsjeća na vašu dužnost prema samima sebi, i zato, kada ju podignem na ovu zgradu, vi ju trebate razmotati na vašim vlastitim srcima. Ta zastava vas opominje da trebate prevladati bujicu niskih želja te ljutnje i mržnje kada su vaše želje osujećene. Ona vas potiče da proširite svoja srca kako biste mogli zagrliti cijelo čovječanstvo, sav život i čitavu Kreaciju u njenom punom opsegu. Ona vas upućuje da utišate vaše porive i mirno meditirate o vlastitoj unutarnjoj stvarnosti. To vam obećava da će lotos vašega srca procvasti, a iz njegovog središta pojavit će se plamen božanske vizije, koja jamči vrhovni mir - *prasanthi*.

Moram vam nešto reći i o nekim pripremnim postupcima. Dok ste ovdje, vježbajte i provodite tri discipline: šutnju, čistoću i strpljivost. U tišini i šutnji možete čuti Božji glas, koji ne ćete čuti u graji i bučnom slavlju. Kroz vanjsku čistoću dolazite do one unutarnje. Strpljivost vam pomaže u njegovanju ljubavi. Danas ste došli u svoj vlastiti dom. To je vaš dom, ne Moj. Moj dom je vaše srce. Zato, ne pokušavajte objedovati nigdje drugdje, nego u svome domu. Danas ćete ovdje dobiti hranu koju sa Ja blagoslovio za vas – *prasādam*. (*Prasāda* - blagoslovljena hrana koja ima duhovnu moć; milost, blagodat Božja - op. prev.)

Moje poslanje, Moja zadaća

Prasanthi Nilayam, 23.11.1968 (43. rođendan)

Moja glavna zadaća

Radi zaštite kreposnih, radi uništenja zlotvora i radi postavljanja pravednosti na čvrste temelje, ja se utjelovljujem od vijeka do vijeka. Kad god nesklad (*aśānti*) zavlada svijetom, Bog će se utjeloviti u ljudskom obličju da bi uspostavio načine kojima se može doseći mir (*praśānti*), odnosno da bi ponovo podučio ljudsku zajednicu kako da ide putem mira. U današnje vrijeme, nesloga i sukobi oteli su mir i jedinstvo iz obitelji, škola, zajednice, društva, sela gradova i država. Sveci i mudraci također su željno iščekivali dolazak Gospodina. Sveti ljudi (*sādhū*) su molili i ja sam došao.

Moja je glavna zadaća brinuti o *Vedama* i brinuti o sljedbenicima. Vaša krepost, vaša samokontrola, vaš odmak od osjetila, vaša vjera, vaša nepokolebljivost - to su znaci po kojima ljudi prepoznaju moju slavu. Vi smijete tvrditi da ste sljedbenici samo onda kad ste se prepustili u moje ruke potpuno i do kraja, bez traga ega. Možete uživati u blaženstvu kroz iskustvo koje avatar udjeljuje. Avatar se ponaša kao čovjek, tako da ljudi mogu osjetiti srodstvo s njim, a uzdiže se u svoje nadljudske visine zato da bi ljudi onamo stremili, i stremeći tako, uistinu ga i dosegнули. Spoznavanje Boga kao svoje unutarnje pokretačke sile, zadaća je zbog koje On dolazi u ljudskom obliku.

Ostali avatari

Avatari poput Rāme i Kṛṣṇe morali su smaknuti jednu ili više osoba koje su se mogle smatrati protivnicima ispravnog (*dharmičkog*) načina življenja i tako obnoviti vrline u životu. Ali sada nema nikoga tko je potpuno dobar, pa tko onda zaslužuje zaštitu Boga? Svi su okaljani zloćom pa tko će onda preživjeti ako se avatar odluči iskorijeniti zlo? Stoga sam došao da bih ispravio inteligenciju (*buddhi*) različitim sredstvima. Na meni je da savjetujem, pomažem, upravljam, sudim, budem prisutan kao prijatelj i da svima želim dobro, tako da bi se ljudi odrekli zlih sklonosti i prepoznali ispravan put, stupili na njega i dosegli cilj. Na meni je da ljudima otkrijem značenje *Veda*, *śāstra*, i ostalih duhovnih tekstova koji sadrže propise ponašanja.

Ako me prihvatite i kažete 'da', ja isto odgovaram i kažem: "Da. da. da." Ako me poreknete i kažete 'ne', ja također kažem: "Ne". Dođite istražite, iskusite, to je način na koji ćete me iskoristiti.

Nisam govorio o sebi kao Sai Babi niti u jednome svom govoru, iako se imenujem avатарom Sai Babe. Ne pravim niti najmanju razliku između različitih pojava oblika Boga - Saija, Rāme, Kṛṣṇe itd. Ne proglašavam da je jedan važniji od drugoga. Nastavite svoje bogoslužje prema Bogu kojega ste već odabrali, obredom koji već poznajete. Tada ćete vidjeti da ste mi sve bliže i bliže, jer su sva imena moja i svi su oblici moji. Nema potrebe napuštati svog

izabranog Boga i usvajati novog nakon što ste mene vidjeli i čuli.

Svaki je korak u avatarovom poslanju predodređen. Rāma je došao njegovati korijenje istine (*satya*) i ispravnosti (*dharma*), Kṛṣṇa je došao njegovati mir (*śanti*) i ljubav (*prema*). Danas, sve ove četiri vrline u opasnosti su da presuše. Zato je došao sadašnji avatar. Ispravnost koja je pobjegla u šume mora se vratiti natrag u sela i gradove. Neispravnost koja je pokvarila sela i gradove treba se protjerati natrag u džunglu.

Vaše oslobođenje, moj posao

Priđete li mi samo jedan korak, ja ću načiniti sto koraka prema vama. Prolijete li samo jednu suzu; ja ću ih obrisati stotinu iz vaših očiju. Ja vas blagoslivljam da bi vaše blaženstvo (*ānanda*) raslo. Došao sam da bih vam dao ključeve tog kovčega s blagom - blaženstva, da bih vam rekao kako da uronite u to vrelo, jer ste zaboravili kako do blaženstva doći. Propustite li tu priliku svog spasenja, onda je upravo to vaša sudbina. Dolazite mi da biste od mene tražili bezvrijedne ukrase, sitna mala izlječenja i napredovanja, svjetovne ugone i udobnosti. Samo je mali broj vas koji želi od mene ono što sam vam došao dati, naime, oslobođenje sâmo. Pa čak i među njima, tek je nekolicina onih koji se drže staze duhovne prakse (*sādhana*) i u tome ustraju.

Vaša svjetovna inteligencija ne može dokučiti putove Gospodnje. On se ne može spoznati pukom inteligencijom. Možete steći mnogih dobrobiti od Boga ali ga ne možete objasniti. Vaša objašnjenja samo su nagađanja, nastojanja da svoje neznanje odjenete u razmetljive fraze. Unesite nešto u vašu svakodnevicu kao dokaz vašeg posjedovanja znanja o tajni višeg života koju ste doznali od Mene. Pokažite da možete biti bolji, govoriti s više ljubaznosti i samokontrole. Podnosite poraze jednako kao i pobjede, s mirnim odstupom. Ja sam uvijek svjestan budućnosti, prošlosti i sadašnjosti svakoga od vas, tako da ne djelujem uvijek samilosno. S obzirom da znam vašu prošlost, pozadinu, moja je reakcija drugačija. Ona je posljedica nekih vaših zlih, namjerno učinjenih nedjela u ranijem životu, stoga dopuštam da vaša patnja potraje, često s malim ublaženjima. Ja ne uzrokuje niti radost niti tugu. Vi ste tvorci obaju tih lanaca koji vas vežu. Ja sam Utjelovljenje Blaženstva (*ānandasvarūpa*). Dođite, uzmite od mene blaženstvo i ostanite u tom blaženstvu ispunjeni mirom. Moja djela su temelji na kojima gradim svoje djelo, zadaća zbog koje sam došao. Sva čuda koja čujete i vidite treba tumačiti u tom smislu.

Temelj za nasip zahtijeva različite materijale. Bez toga on ne bi izdržao nabujale vode. Kada se Bog utjelovljuje, upotrebljava različite načine da bi oplemenio čovječanstvo.

Bez publiciteta

Bog nema namjeru reklamirati se. Ja ne trebam publicitet kao niti bilo koji avatar Božji. Što ste se to drznuli reklamirati? Mene? Što vi znate o meni? Jednu stvar o meni kažete danas a drugu sutra. Vaša vjera nije postojana. Hvalite me

kada vam u životu ide dobro, a krivite kada sve pođe po zlu. Kad započnete s reklamom, vi se spuštate na razinu onih koji se natječu u omalovažavanju drugih i uzdizanju samih sebe. Tamo gdje se novac broji, sprema i pokazuje kako bi se vidio nečiji uspjeh, Mene nema. Ja dolazim samo tamo gdje je iskrenost, vjera i predanost. Samo sitne duše pokazuju se u javnosti veličajući sami sebe. Takvo što nema veze avatarima i njima nije potrebna reklama. Moj je put utemeljenje dharma, ispravnosti. Učenje i širenje dharma, moj je cilj. Ta čuda, kako ih zovete, samo su sredstva u službi tog cilja.

Savjeti za aspirante

Neki od vas upamtili su da je Ramakrishna Paramahansa rekao da su jogijske moći (*siddhi*) zapreka na putu duhovnog tražitelja (*sādhaka*). Da, *siddhi* mogu duhovnog tražitelja odvesti na stranputicu. On se mora držati ispravnog puta i ne obazirati se na njih. Njegov će ga ego upropastiti bude li se razmetao jogijskim moćima.

To je ispravan savjet kojeg bi se svaki aspirant, putnik na duhovnom putu, trebao držati. Ali, greška stoji u izjednačavanju mene sa *sādhakom*, poput onoga kome je Ramakrishna želio pomoći, voditi ga i upozoravati. Te *siddhi* ili moći naprosto su u prirodi avatara. Stvaranje predmeta s namjerom pružanja zaštite ili radosti, spontano je i trajno.

Stvaranje, čuvanje i razaranje može izvršiti samo Svevišnji i nitko drugi. Cinici samo kude, a bez znanja su. Kad bi proučili svete spise, ili kad bi se potrudili njegovali direktno iskustvo, mogli bi me razumjeti. Vaša prirođena lijenost sprječava vas da radite duhovne vježbe što je nužno da biste shvatili prirodu Boga. Morate se riješiti te lijenosti. Mora se ukloniti iz ljudske prirode u kakvom god obliku se pojavila. To je moje poslanje.

Božja odlučnost

Moja zadaća nije samo liječiti, tješiti i uklanjati muke i jad pojedinaca. Ona je nešto daleko važnije. Otklanjanje jada i nevolje je uzgredno u mojem poslanju. Moj je glavni zadatak ponovno ustoličenje *Veda* i *śāstra*, i otkrivanje njihove vrijednosti svim ljudima. Taj će zadatak uspjeti. Ništa ga neće omesti niti usporiti. Kad Bog odluči, Njegovu božansku volju ništa ne može zaustaviti. Sigurno ste čuli kako ljudi govore da sve što činim jest puka magija, ali manifestiranje božanske moći ne smije biti tako tumačeno. Opsjenari izvode svoje trikove da bi osigurali sredstva za život, svjetovnu slavu i bogatstvo. Njihova se djela temelje na laži i tako uspijevaju u prijevari, ali ovo se tijelo nikad ne može spustiti na tako nisku razinu.

Ovo je tijelo došlo Božjom odlukom. Namjera joj je održati istinu (*satya*). Božanska odluka je uvijek istinita i prava odluka. Upamtite, ne postoji ništa što božanska moć ne može postići. Ona može preobraziti zemlju u nebo i nebo u zemlju. Sumnja u to, dokaz je da ste preslabi za shvaćanje velikih stvari, veličanstvenost svemira. Došao sam da bih vas sve poučio o suštini *Veda*, svima

podijelio taj dragocjeni dar, zaštitio drevnu mudrost (*sanātanadharmā*) i sačuvao je. Moje poslanje jest širenje sreće i ja sam uvijek spreman doći među vas - ne jednom, ne dva ili tri puta - nego toliko puta koliko puta vi to želite.

Dobrodošlica problemima

Mnogi od vas vjerojatno misle da mora da je riznica Nilayama prepuna zahvaljujući priložima ljudi koji dolaze u Puttaparthi iz svih dijelova Indije pa čak i iz prekomorskih zemalja. Ali, da vam kažem istinu, ja ne uzimam ništa ni od koga, osim ljubavi i predanosti. Kroz sve ove godine, to je bila moja stalna praksa. Ljudi koji dolaze ovamo daju mi samo obilje vjere, pobožnosti i ljubavi. To je sve. Mnogi od vas dolaze mi sa zdravstvenim problemima i duševnim brigama ove ili one vrste. One su samo mamac kojim ste dovučeni ovdje. Ali, glavna svrha vašeg dolaska jest da biste našli moju milost i učvrstili svoju vjeru u Boga. Problemi i brige uistinu su dobrodošli, i uče vas poniznosti i dubokom poštovanju. Trčanje za vanjskim stvarima donosi svo to nezadovoljstvo. Ta vrsta želje nema kraja. Jednom kad postanete robom osjetila, ona će vas mučiti do smrti. Želje su neutaživa žeđ. Ali, ja vas zovem k sebi, čak vam darujem svjetovne blagodati, kako biste se okrenuli Bogu.

Niti jedan avatar ranije nije tako postupao - išao među mase, savjetovao ih, vodio ih, tješio, uzdizao i usmjeravao ih na put istine, ispravnosti, mira i ljubavi (*satya, dharma, śanti, prema*). Svoje postupke i djela nikad neću izmijeniti, bez obzira na bilo čije i bilo kakvo mišljenje o tome. Ja neću mijenjati svoje naume vezane uz ponovno uspostavljanje *dharme (dharmasthāpana)*, svoje istupe i svoje postupke. Držim se tih odrednica kroz sve ove mnoge godine i predan sam zadaći zbog koje sam došao – snaženje vjere u stazu najvišeg duhovnog mira (*praśānti*). Neću zastati niti odstupiti. Čak me niti najveći znanstvenici ne mogu razumjeti pomoću svoga laboratorijskog znanja. Ja sam uvijek ispunjen blaženstvom. Što god da se dogodi, ništa ne može stati između mene i mog smiješka. Zato sam u mogućnosti pružiti vam radost i učiniti vaš teret lakšim. Ja se nikad ne uzvisujem kad me drugi veličaju, niti uzmičem kad me grde.

Velika prilika

Tek nekolicina je shvatila moju svrhu i značaj, ali nisam zabrinut. Kad mi se pripisuju stvari koje nisu u meni, zašto bih brinuo? Kada se spominju stvari koje su u meni, zašto bih se uznosio? Za mene, to je uvijek “da, da, da”. Ako dajete sve i predate se Bogu, On će vas štititi i voditi. Bog je došao samo zbog te zadaće. Jasno je rekao da će tako učiniti i da je to zadatak koji Ga je doveo ovamo. Ja poznajem oluje u vašim srcima i vaše težnje ali, vi ne poznajete moje srce. Ja reagiram na bol koju trpite i na radost koju osjećate, jer ja sam u vašim srcima. Ja sam stanovnik u hramu svakog srca. Ne gubite dodir ni druženje sa mnom, jer samo kad je komad ugljena u doticaju sa živom žeravicom, tada i sam može postati žeravicom. Njegužite bliskost sa mnom u svom srcu i bit ćete nagrađeni. Tada ćete i vi dostići uzvišenu ljubav. To je velika prilika.

Sprečavanje krize

Takva vam se prilika neće ponoviti. Budite toga svjesni. Ako ne želite prijeći more boli koristeći tu priliku sada, kad ćete ju ponovo zadobiti? Budite uvjereni da ćete svi biti oslobođeni. Znajte da ste spašeni. Idite i recite svima da ste bili u Puttaparthiju i da ste saznali tajnu oslobođenja.

Mnogi se ustežu vjerovati da će se stvari poboljšati, da će život svima biti sretan i pun radosti, da će opet osvanuti Zlatno doba. Dozvolite da vam kažem da ova *dharmasvarūpa*, ovo Božansko Tijelo, nije došlo uzalud. Ono će uspjeti ukloniti tešku krizu koja je snašla čovječanstvo.

Dijelovi Bhagavānovog govora u Ahmedabadu 15. svibnja 1969. godine

NJEGUJTE ZAJEDNIŠTO S BOGOM – *YOGA*, SMANJITE ŽELJE – *THYAGA* I ŽIVITE JEDNOSTAVNIM ŽIVOTOM

U ovom mnoštvu ljudi govore različite jezike. Svatko od njih može razumjeti samo jezik kojim govori i želio bi da mu se drugi obraćaju na tom jeziku. Ali, postoji i jezik srca koji svi mogu razumjeti i koji bi svi htjeli čuti. To je jezik kojim Ja govorim, jezik koji teče od mog srca do vašeg. Kada se srce obraća srcu, tada se prenosi ljubav bez ikakvih zadržavanja.

Iskušenja i nemiri, tjeskoba i strah, traženje i tuga odražavaju se na sve ljude. Otvoreno srce to osluškuje sa suosjećanjem i odgovara s ljubavlju.

Budite poput lotosa na vodi

Svatko teži tome da bude sretan, svatko želi raditi manje a ostvariti više, dati manje a dobiti obilato, ali nitko ne eksperimentira s primjenom druge metode, a to je željeti manje a davati više. Svaka je želja okov koji ograničava kretanje, to je kočnica koja usporava korak. Mladi student koji polazi koledž može slobodno lutati bez cilja na svoje dvije noge. Kada se oženi tada postaje osoba s četiri noge! Djeca će ga pretvoriti u osobu sa šest nogu i prostor njegovog kretanja postaje ograničen. Što

Smanjite želje, živite skromno, to je put prema sreći. Vezanost sa sobom nosi tugu. Na kraju, kada smrt od nas zatraži da sve ostavimo i da svakoga napustimo, vama će ovladati tuga i žalost! Budite poput lotosa na vodi, budite na vodi a ne u vodi. Voda je potrebna da bi lotos mogao rasti, ali on neće dopustiti da ga smoči niti jedna kapljica. Pojavni svijet je pozornica vrlina i vježbaonica duha. Ali, koristite ga samo za tu svrhu, nemojte ga uzdizati na višu razinu ili obožavati kao da je najvažniji od svega.

je više nogu to je manja brzina, što je manja brzina veće je prigibanje prema zemlji, tako da onaj sa stotinu nogu mora puzati. Više stvari, više prepreka, više teškoća. Gomilanje kauča i stolaca, kreveta i stolova, polica i drugih stvari zakrčit će hodnik i učiniti kretanje sporim i opasnim.

Smanjite želje, živite skromno, to je put prema sreći. Vezanost sa sobom nosi tugu. Na kraju, kada smrt od nas zatraži da sve ostavimo i da svakoga napustimo, vama će ovladati tuga i žalost! Budite poput lotosa na vodi, budite na vodi a ne u vodi. Voda je potrebna da bi lotos mogao rasti, ali on neće dopustiti da ga smoči niti jedna kapljica. Pojavni svijet je pozornica vrlina i vježbaonica duha. Ali, koristite ga samo za tu svrhu, nemojte ga uzdizati na višu razinu ili obožavati kao da je najvažniji od svega.

Bog je vidljiv kada se oživotvori kroz duhovnu vježbu – *sādhana*

Postoje ljudi koji hodaju naokolo i objavljuju kako Bog ne postoji zato što Ga ne mogu vidjeti. Govore da su pretražili čitav svemir na putu do Mjeseca i čak da su pretražili i Mjesec, ali nigdje ni traga Svemogućem. A oni su sami, cijelo to vrijeme, hramovi u kojima On prebiva! Ljudi kao papagaji ponavljaju ovu pomodnu krilaticu. Nitko ne vidi korijenje, ali ono postoji, duboko u zemlji, skriveno od očiju. Možete li ustvrditi da drveće nema korijenje, da ga ništa ne hrani niti ne drži odozdo? Bog hrani, održava i drži čvrsto – a nije odmah vidljiv. Mogu Ga vidjeti samo oni koji se potrude slijediti upute propisane za tu svrhu od prethodnika koji su Ga uspjeli iskusiti i doživjeti. Bog je poput maslaca u mlijeku. Može Ga se vidjeti tek kroz duhovnu vježbu i disciplinu – *sādhana*.

Željâ – *kāma* potrebno se je osloboditi putem odricanja – *tyāga*, a Boga – *Rāma* može se dostići kroz jogu. Želja zamućuje inteligenciju, iskrivljava prosudbu, snaži apetit osjetila. Ona nudi lažni mamac pojavnog svijeta. Kada želja nestane ili kada se usredotoči na Boga, inteligencija se sama po sebi prosvjetljuje i sjaji svojim izvornim sjajem, a taj sjaj otkriva Boga u nama i izvan nas. To je izravna spoznaja istinskog Sebstva – *ātma sākṣātkāra*.

Temelje nebodera s velikim brojem katova ne možete vidjeti. Je li to razlog da tvrdite da on naprosto stoji na zemlji? Temelji ovog života položeni su duboko u prošlosti, u životima koje ste već proživjeli. Vaša sadašnja struktura oblikovana je osnovnim planom iz prošlih života, koji se ne vidi. Ono što nije moguće vidjeti određuje raspored unutrašnjih i vanjskih zidova, broj katova, visinu i težinu.

Usmjerite svoje želje prema Bogu

Bog je veliko Nevidljivo i prostrano Nepoznato. Iako ne vidite korijenje drveća, koje se je duboko i široko razraslo ispod površine zemlje, vi zalijevate vodom deblo drveta, kako bi voda mogla doprijeti do korijenja, zar ne? Očekujete da će ona doprijeti do korijenja i da će voćka uroditi plodom. Isto tako, otkrijte i spoznajte da postoji Bog, kao osnova svega stvorenog. Uputite Mu molitve i On će vas nagraditi plodovima. Najvažnije sredstvo uz pomoć kojeg se možete odvezati od onoga što vam odvraća pažnju i vezati se uz Boga je

zajedništvo s Njim – *yoga* i smanjivanje želja – *tyaga*. Željâ – *kāma* potrebno se je osloboditi putem odricanja – *tyāga*, a Boga – *Rāma* može se doći kroz jogu. Želja zamućuje inteligenciju, iskrivljava prosudbu, snaži apetit osjetila. Ona nudi lažni mamac pojavnog svijeta. Kada želja nestane ili kada se usredotoči na Boga, inteligencija se sama po sebi prosvjetljuje i sjaji svojim izvornim sjajem, a taj sjaj otkriva Boga u nama i izvan nas. To je izravna spoznaja istinskog Sebstva – *ātma sākṣātkāra*.

Blagoslivljam vas da ostvarite uspjeh u duhovnoj disciplini – *sādhana* koju provodite. Ako trenutačno ne provodite nikakvu duhovnu disciplinu, savjetujem vam da započnete s jednostavnim izgovaranjem Božjeg imena – *nāmasmaraṇa* usporedo s iskazivanjem poštovanja roditeljima, starijima i učiteljima te služenjem onima koji su siromašni i bolesni. Promatrajte svakoga od njih kao vaše odabrano božanstvo – *iṣṭadevatā*. To će ispuniti vaše srce ljubavlju i podariti vam stabilnost uma i mir.

*Nakon dugih traganja, ovdje i ondje,
po hramovima i crkvama,
po zemlji i nebu,
konačno ste se vratili.
Zatvorili ste krug ondje odakle ste pošli
prema vlastitoj duši i otkrili da je Onaj
koga ste tražili po cijelom svijetu,
za kojim ste plakali i molili se
u crkvama i hramovima,
na koga ste gledali kao na
tajnu svih tajni,
zaodjenutog u oblake,
spoznali ste da je On vama netko najbliži,
da je vaše vlastito sebstvo, stvarnost vašeg života,
vašega tijela i duše.*

Sathya Sai Baba

MOJA JE STVARNOST ISTINA, DOBROTA, LJEPOTA

Ja nisam ni čovjek niti nebesko biće. Nisam ni *brāhmaṇa* niti *kṣātrya*, nisam ni *vaiśya* niti *śūdra*. Ne može me se opisati kao neženju ili kućedomačina, kao redovnika ili pustinjaka. Smatrajte me Učiteljem Istine.

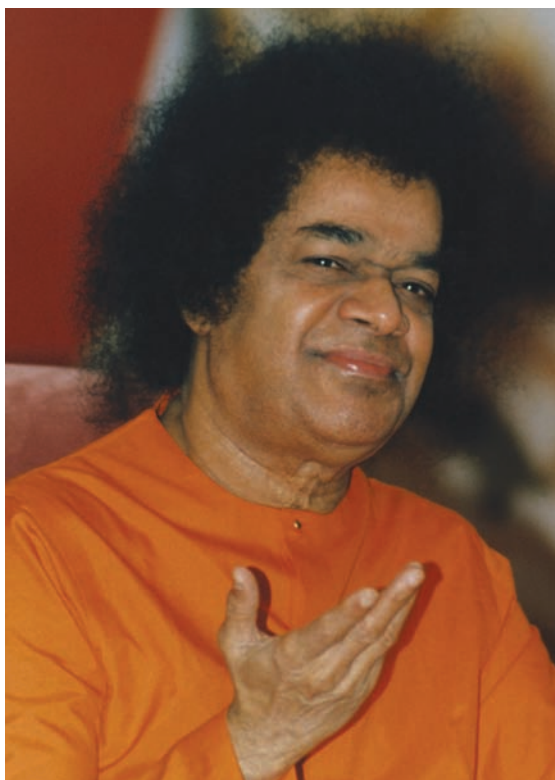
Moja je stvarnost istina - *satya*, dobrota - *śiva*, ljepota – *sundara*.

Sankrtski stihovi

RĀMA I KĀMA NE IDU ZAJEDNO

I naša je stvarnost istina, dobrota, ljepota. Bez istine nema dobrote; bez dobrote – od kakve je koristi ljepota? Učinak istine na um je dobrota; radost, koja izvire iz do-

brote, istinska je ljepota koju vole umjetnici. Ovo troje jedno je i nedjeljivo. Istina je dobrota, a dobrota je ljepota. Doživite ovu istinu. Ona će vam donijeti najviše blaženstvo. Ne

Stvarni Mjesec za čovjeka je njegov um. Kada osvoji i pokori taj Mjesec, dobrota i blagost osvijetle noć i ona se pretvara u dobru, sretnu i povoljnu noć - śivarātri. Inače ostaje noć mrtvaca – śavarātri. Sve dotle dok je čovjek nesvjestan sebe i svoje božanske prirode, on nije ništa drugo nego mrtvac. Indijski su mudraci propisali različite obrede i ceremonije, razne oblike pokore i discipline, načine ponašanja i druga pravila kako bi pomogli čovjeku da pročisti svoje osjećaje i učvrsti svoju vjeru. Propisali su i pravila kojih se treba pridržavati u vezi hrane koju ljudi uzimaju. Jedite samo jednostavnu, čistu i uravnoteženu hranu koju su mudraci nazvali satvičkom.

dopustite da vam neznatne radosti odvuču pažnju. Ne tratite energiju na ludosti poput dobitka i gubitka, sakupljanja i rasipanja, na stjecanje prolazne slave, bogatstva i sreće. Krenite ravno, kraljevskim putem koji vodi do samospoznaje; ne skrećite u sporedne ulice lažnih zadovoljstava. To ne znači da trebate napustiti rođake i prijatelje ili ih ostaviti da se snalaze sami. Društvo u kojem živite arena je u kojoj možete pobijediti, vježbaonica u kojoj učite vještinu pobjeđivanja. Duhovni put vodi kroz suosjećanje, razumijevanje, međusobno pomaganje i služenje, a sve to poticano je od društva i treba biti upotrijebljeno za njegovu dobrobit.

Ljubav je najjači protuotrov za pohlepu

Rāvaṇa je bio najmoćniji vladar svoga doba, kako ga opisuje Vālmīki. Njegov glavni grad bio je neosvojiva tvrđava, puna neprocjenjivog blaga. Bio je vrhunski poznavalac četiriju *Veda* i šest *śāstra*. (*śāstre* – sveti indijski spisi koji sadrže učenja mudraca; poučavaju čovjeka mudrom načinu življenja. – op. prev.) Duryodhana, najstariji od stotine braće Kaurava, bio je, kako ga opisuje Vyāsa, nenadmašiv po brojnosti i snazi svoje vojske i naoružanja, kao i po svojim diplomatskim vještinama. Pa ipak su obojicu, Rāvaṇu i Duryodhanu, tijekom mnogih stoljeća, proklinjali i stari i mladi. Zbog čega? Zbog toga što su s ljudske razine pali na životinjsku, umjesto da se od ljudske razine uzdignu na božansku.

Obojica su imali istu manu: pohlepu. Nisu poznavali tajnu kako biti zadovoljan. Bili su opterećeni pohlepom – *kāma* i željom da imaju još više. Rāma i *kāma* ne idu zajedno. U čovjekovom unutarnjem svetištu ima mjesta samo za jedno od toga dvoje, za Rāmu ili *kāmu*.

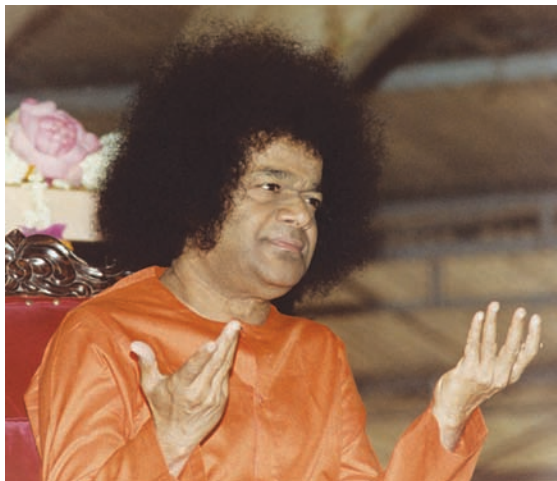
Ako volite drugog čovjeka, ne ćete mu zavidjeti ni na položaju i časti, niti na imovini. Ne ćete biti zavidni ni ako napreduje, niti radosni kada mu loše krene. Ljubav je najjači protuotrov za pohlepu. Zato je osnovna duhovna disciplina dati ljubav i primiti ljubav. Možda ste čuli za *bhūtabali*, to je riječ koja označava žrtvu ili dar za druga živa bića. *Bali* znači i naknada, taksa. *Bhūtabali*, kojoj se svatko raduje kada ju daje, naknada je koja se prinosi elementima – *bhūta* za ovu sjajnu priliku ljudskog rođenja. Trebate prinijeti dar za sve dobre riječi koje su vam upućene, za sva dobra djela učinjena za vašu dobrobit, za sve dobre misli koje unose mir u vaše srce i osvjetljaju put kojim idete.

Saijeve poklonike trebaju krasiti praštanje i samilost

Ljubav vas potiče da razmišljate o nevolji i tjeskobi drugih, svaki puta kada ste potreseni njihovom nesrećom. Suosjećate s onima koji su pogođeni tugom. Postajete zaokupljeni patnjom i jadima bližnjih i tako zaboravljate na svoje vlastite probleme. Draupadī je pred Kršṇom oplakivala svoju sudbinu. Vapila je i preklinjala: “Kršṇa! Kada majka izgubi dijete, koje joj smrt istrgne iz krila, ona je preplavljena tugom. Aśvatthaman je u gluhoj noći zaklao moju djecu koja su mirno spavala. Sve sam ih izgubila. Kako da se utješim? Kako da vratim svoju djecu?” Kršṇa je odgovorio: “Sestro! Hrabro si podnijela napade zlih Kaurava koji su ti nanijeli bol i patnju na njihovom dvoru. Izdrži ovaj udarac s jednakom hrabrošću. Pogledaj Gaṇḍhari, majku Kaurava. Preuzela je na sebe sljepoću od koje je bolovao njezin muž. Izgubila je sve svoje sinove, njih stotinu. Ni jedan nije preživio.” Kršṇa ju je tješio, dajući joj primjer velike unutarnje snage jedne druge majke. Budite osjetljivi za bol va-

Ne trajte energiju na ludosti poput dobitka i gubitka, sakupljanja i rasipanja, na stjecanje prolazne slave, bogatstva i sreće. Krenite ravno, kraljevskim putem koji vodi do samospoznaje; ne skrećite u sporedne ulice lažnih zadovoljstava. To ne znači da trebate napustiti rođake i prijatelje ili ih ostaviti da se snalaze sami. Društvo u kojem živite arena je u kojoj možete pobijediti, vježbaonica u kojoj učite vještinu pobjeđivanja.

ših bližnjih i podijelite s njima njihovu tugu. Suosjećajte s njima i sudjelujte u njihovoj žalosti više nego u svojoj vlastitoj. To je znak iskrenog Saijevog poklonika. Njega treba krasiti suosjećanje, samilost, razumijevanje i opraštanje. Ako toga nema, postat će meta izrugivanja i to opravdano.

Ljudi podrugljivo pitaju: "Gdje je taj tvoj Bog? Kako izgleda? Što radi?" i tomu slično.

Rugaju se, puni prezira, jer ima vrlo malo onih koji su doživjeli Božju slavu i veličanstvenost. Bog je istina, dobrota i ljepota, ali samo oni koji imaju to iskustvo i koji su istinski doživjeli Boga, mogu tako govoriti i uvjeravati druge. Možete imati vrč pun *amṛte*, no dok ne stavite kapljicu amrite na jezik, kako možete osjetiti njezin miris i slatkoću? (*amṛta* – nektar besmrtnosti, hrana bogova, ambrozija – op. prev.) Kroz vas, Saijeve poklonike, treba biti izvršena transformacija u ljudskim umovima, vi ju trebate započeti i poticati. Zato je vaša odgovornost vrlo velika.

Ljubav može zatomiti žestinu ljutnje

U epu *Mahābhārata* opisano je sljedeće: kada se rat između Kaurava i Pāṇḍava više nije mogao izbjeći, u društvenim krugovima koji su poznavali sva zla svoga vremena, govorilo se da samo gusta kiša strijela može ugasiti plamenove mržnje. U današnje vrijeme vrijedi upravo obrnuto: samo jaki pljusko-vi ljubavi mogu zatomiti i iskorijeniti žestinu ljutnje, straha i tjeskobe, koji obavijaju svijet. Nedavno sam primio grupu znanstvenika koji su mi rekli: "Svami! Govoriš o plamenovima tjeskobe i straha, ali sigurno ćeš znati cijiniti veliki korak naprijed koji je učinio čovjek, spustivši se na Mjesec." Odgovorio sam im da je bilo pogrešno potrošiti stotine milijuna dolara na takav pothvat. Uvjeravali su Me da, iako od utrošenog novca možda ne će biti neposredne koristi, mogućnosti za dobrobit svih ljudi vrlo su velike. Rekao sam im: "To je pitanje prioriteta. Na prvom mjestu treba biti ono što je najpotrebnije. Dok toliki ljudi na Zemlji gladuju ili nemaju dovoljno hrane, dok ima puno nepismenih i neobrazovanih, beskućnika i onih koji žive u teškom siromaštvu, pomanjkanje je razlučivanja trošiti vrijeme, znanje i

novac na takvu spektakularnu, natjecateljsku avanturu. Kasnije, kada Zemlja postane dom velike i sretne obitelji čovječanstva, mogu se planirati i takvi pothvati.

Poštujte disciplinu koju su propisali mudraci

Zemlja je čovjekova prirodna postojbina. Zašto bi se upuštao u avanturu lutanja izvan područja elemenata od kojih je sastavljeno njegovo tijelo i pokušavao doći do onih mjesta na koja sa sobom mora ponijeti vodu, hranu, zrak i druge stvari neophodne za život? Kada krene na Mjesec, čovjek svoju tjeskobu, strah, licemjernost i dvoličnost ne ostavlja na Zemlji. Njegov um je Mjesec na koji on treba putovati, a ne ovaj tromi satelit koji nema ni sposobnost da osvijetli samoga sebe. U epu *Rāmayaṇa* opisano je kako je Rāvaṇa vješto izradio voštanu glavu, sličnu Rāminoju i sve pripremio da tu glavu vidi Sītā, ne bi li povjerovala da je to odrubljena glava njezinog Gospoda. Rāvaṇa se nadao da bi ona, u tom slučaju, mogla odustati od pomisli da će ponovno živjeti s Rāmom i da će se prepustiti lukavštinama svoga otmičara, Rāvaṇe. Mjesec je poput te beživotne imitacije Rāmine glave. Pravi Rāma je živ, on vibrira, aktivan je i postoji negdje drugdje.

Stvarni Mjesec za čovjeka je njegov um. Kada osvoji i pokori taj Mjesec, dobrota i blagost osvijetle noć i ona se pretvara u dobru, sretnu i povoljnu noć – *śivarātri*. Inače ostaje noć mrtvaca – *śavarātri*. (*śava* – mrtvo tijelo, onaj koji je mrtav za stvarnost; misli se na tijelo koje je mrtvo, beživotno, bez *ātmana*, bez duše koja mu daje život – op. prev.) Sve dotle dok je čovjek nesvjestan sebe i svoje božanske prirode, on nije ništa drugo nego mrtvac. Indijski su mudraci propisali različite

te obrede i ceremonije, razne oblike pokore i discipline, načine ponašanja i druga pravila kako bi pomogli čovjeku da pročisti svoje osjećaje i učvrsti svoju vjeru. Propisali su i pravila kojih se treba pridržavati u vezi hrane koju ljudi uzimaju. Jedite samo jednostavnu, čistu i uravnoteženu hranu koju su mudraci nazvali satvičkom. To znači, uzimajte hranu koja ne potiče nagone i emocije, koja ne raspljuje strasti, ne narušava smirenost i ne šteti zdravlju. Hrana ponuđena Bogu ne sadrži u sebi štetne vibracije koje na razne suptilne načine oštećuju tijelo i psihi. Hrana ponuđena gladnima koju oni zatim pojedu, u sebi također sadrži blagotvorno svojstvo. S obzirom da hrana na suptilan način djeluje na čovjekove misli i osjećaje, čovjek treba biti stalno budan i paziti što jede.

Iz Bhagavānovog govora, održanog 6. ožujka 1970. u Prasanthi Nilayamu, na blagdan Śivarātri.

*Prvi korak sādhanе je
pročišćavanje govora.
Govorite nježno, bez ljutnje.
Ne hvalite se svojim
obrazovanjem ni postignućima,
budite ponizni,
spremni služiti,
ne govorite mnogo.
Uglavnom šutite!
To će vas spasiti od prepirki,
uzalud potrošenih misli
i nesloge.*

Baba

Bangalore 24.12.1972

ONAJ KOJEG JE KRIST NAVIJESTIO

Veliki Učitelji pripadaju čovječanstvu. Pogrešno je vjerovati da Isus pripada samo kršćanima i da je Božić blagdan samo za zapadnjake. Prisvojiti jedan blagdan kao isključivo svoj, a odbaciti ostale kao tuđe, znak je uskogrudnosti. Krist, Rāma, Krišna – svi oni pripadaju svima.

Religije se pojavljuju iz misli dobrih ljudi koji se trude da sve ljude učine dobrima. One nastoje ukloniti zlo i izliječiti zle. Ima ih mnogo, obzirom da se moraju prilagoditi pojedincima, njihovim aktivnostima, zanimanjima i ulogama, karakteru i osobinama. Svatko bi se morao početi pridržavati postavljenih propisa i ograničenja, te tako steći radost i snagu. Njegov će ga pročišćeni um voditi prema sve višim i višim razinama, a od toga će imati koristi i on i društvo.

Zato je prikladno slaviti rođendan Isusa koji je osjećao potrebu da spasi čovječanstvo i trudio se da to i ostvari. No, proslava mora biti takva da se njome izražava prihvatanje njegovog učenja, odanost principima, sprovođenje propisanih disciplina i doživljavanje svjesnosti Boga koju je nastojao probuditi.

Svijet se danas zadovoljava pustim riječima i domišljatim pravilima kojima se prikrivaju vlastite pogreške. Rođendani Velikih slave se s velikim licemjerjem i izvanjskom pompom. Nema istraživanja u svjetlu poruke koju su nam donijeli, niti ikakvog nastojanja da se ta poruka provede u djelo i da se tako postigne blaženstvo koje obećava.

Veliki Učitelji pripadaju čovječanstvu. Pogrešno je vjerovati da Isus pripada samo kršćanima i da je Božić blagdan samo za zapadnjake. Prisvojiti jedan blagdan kao isključivo svoj, a odbaciti ostale kao tuđe, znak je uskogrudnosti. Krist, Rāma, Krišna – svi oni pripadaju svima.

LJUDSKI ŽIVOT UVJETOVAN JE OSJEĆAJIMA I DJELIMA

Različiti organi i udovi oblikuju tijelo; različiti narodi i zajednice oblikuju svijet. Životvorna Božja Milost prožima cijelo tijelo pomažući mu da skladno funkcionira. Rijeka Ljubavi, dar Milosti Božje, mora strujati svakom državom i svakom zajednicom, tako da svijet živi u miru i radosti. Ako shvatite tu istinu, nećete ni pomišljati na razlike.

Ako su članovi porodice u zavadi, njihova će zemlja i ostala dobra koja posjeduju, biti zapostavljena i postojat će opasnost da ih upropaste ili izgube. Odvajanje bilo kojeg člana također će biti veliki gubitak jer će se milost, koja održava porodicu, smanjivati i na kraju nestati. Primjerice, za vrijeme amputiranja ruke, osim što taj ud gubi svoju funkciju, tijelo će pretrpjeti veliki gubitak krvi za vrijeme te operacije. Isto tako gubi se i Božja Milost Ljubavi kad se neka država izdvoji; ona time također postaje slab i nefunkcionalan ud svjetske zajednice.

Raskol, nesloga i odvajanje prekida vezu sa životvornom Milosti koja hrani svaku stanicu tijela i svakog pojedinca na svijetu. Ta ista Milost održava svijet. Drvo za svoj rast treba zemlju, sunčevo svjetlo i zrak. Ali ono što je najbitnije jest sjemenka.

Ljudski život uvjetovan je osjećajima i djelima te posljedicama tih osjećaja i djela. Ali njegovo postojanje, njegova bit, ovisi o Volji Božjoj.

Rast drveća može biti različit, ovisno o vrsti i kvaliteti zemlje te količini sunčeva svjetla koje dopire do njega. Isto su tako i ljudi različiti, zahvaljujući vrsti osjećaja i djela koji izviru iz njih. Ali kao što je točno da su sjemenke iste, Jedno, bez ikakve različitosti, tako su i različiti običaji, različiti osjećaji i stavovi, različite zajednice i stupanj njihovog poštenja, rezultat čovjekovog ignoriranja svog temeljnog Jedinstva s jednom Božanskom Voljom, i njegovog djelovanja suprotno tom Jedinstvu.

ZNAČENJE TRI KRISTOVE OBJAVE

Isti Mjesec vidimo u dubinama nemirnih riječnih voda, u mirnim jezerskim vodama kao i visoko na nebu. Mjesec na površini nemirne rijeke je izobličen i razlomljen i čini se kao da brzo teče zajedno s vodom. Mjesec na jezeru je spokojan, miran i nepokretan. No oba su samo odraz stvarnog Mjeseca na nebu. Mjesečev odraz na rijeci pojedinačna je, individualna Duša, zapletena u razne aktivnosti i smetena je *māyom*, uzrokom i posljedicom. Mjesečev odraz na mirnoj jezerskoj površini je *Yogi*, Svetac, onaj koji je postigao uravnoteženost, mir i uronjenost u Jedno. Stvarni Mjesec na nebu je Vječni Svjedok, Apsolut, Prvobitni Princip.

Isus je o ovo troje govorio kad je, jednu za drugom, dao svoje tri objave. Misleći na aktivnu pojedinačnu dušu, treperavi Mjesec, rekao je: "Ja sam glasnik Božji"; misleći na sebe kao *Yogija*, koji se izdigao iznad dualnosti te dosegao ravnotežu, rekao je: "Ja sam Sin Božji". Shvativši da je ovo dvoje samo odraz, a da se stvarni Mjesec, stvarni Svjedok nalazi na nebu, te da je On također Bezoblični, Bezimeni Apsolut, objavio je pred kraj svog života: "Ja i Moj Otac smo JEDNO".

Sva su bića odraz Univerzalnog *ātmana*, u prividnim imenima i oblicima. Ova se istina, detaljno obrazložena i razrađena, nalazi pohranjena u duhovnim tekstovima Indije koji čine temelj kulture *Bharata*. Srž svih religija i vjera je stapanje s tim Jednim. To stapanje je cilj svih duhovnih nastojanja. Sva traženja su usmjerena ka spoznaji tog Jednog. Ali, ova očigledna činjenica se zanemaruje i ljudi stvaraju razdor, tjeskobu i nemir među sobom. Čine težak zločin podupirući nejedinstvo koje je tako drago njihovim raskolničkim umovima.

LJUDI DANAS UŽIVAJU U SVEMU ŠTO RELIGIJA OSUĐUJE

Tijek vremena potamnio je sjaj poruke, opčinjenost svjetovnim i materijalnim odvukla je ljude s pravoga puta, a razvoj nauke i tehnologije ispunio ih je taštinom i bezumljem. Tako da danas uživaju u svemu što je zabranjeno te reklamiraju i šire sve što religija osuđuje. Primjerice, sve religije uče da roditelje treba poštovati i iskazivati im zahvalnost, dok je danas postalo vrlo moderno ismijavati ih i zapostavljati. Sve religije naređuju da se poštuje starije jer su oni riznica iskustva i njihovo je vodstvo prijeko potrebno. No danas se sa starijima postupa kao s dosadnim, hendikepiranim zanovijetalima. Sve religije insistiraju na istini; ali danas se čovjeka, koji se drži istine, ismijava i proglašava budalom. Okrutnost i nasilje, koje sve religije osuđuju uzdigle su se do statusa oruđa napretka i legitimnog sredstva za ostvarenje željenih ciljeva. Bilo kako bilo, to ne utječe na temeljne istine religije. One ne gube sjaj zbog zla koje ljudi čine ni zbog njihovog uživanja u konkurenciji i propagandi.

NA KRISTOV ROĐENDAN ŽRTVUJTE BAR ŽELJU ILI DVIJE

Samo oni koji ne žele iskreno prakticirati Kristovu poruku rasipaju energiju na omalovažavanje drugih religija uz istovremeno veličanje vlastite. Jednom, kad iskreno i predano stupite na put duhovnosti, nestat će potrebe za traženjem tuđih grešaka uz istovremeno hvaljenje vlastitih vrлина. Takvi će ljudi slaviti rođendane Osnivača sa čistom posvećenošću i dubokom vjerom u svojim srcima. Štovat će njihova učenja sa živom gorljivošću, umjesto da se upuštaju u bespotrebna nadmudrivanja. Čezne li netko da dosegne cilj, mora slijediti put koji do njega vodi. Kad učite kako stići do Boga, morate slijediti smjernice koje nam je On sam odredio.

Nema potrebe zadržavati se sve vrijeme na Njegovom imenu ili na Njegovim značajkama! To vas neće daleko odvesti. Nego, nastavite ići Putem i svakim korakom bit ćete mu bliže. Želite li doći do sela, morate ustati i krenuti prema njemu; neće selo ustati i krenuti prema vama! Kad želite stići do Boga, ustanite i krenite, onako kako vas je On uputio. Samo na taj način, učinit ćete svoj život vrijednim življenja.

Isus je za dobro cijelog čovječanstva, podučavao jednostavnim i praktičnim lekcijama o duhovnom napretku. Pokazivao je božanske moći da bi tako usadio vjeru u valjanost svojih učenja i označio put koji će ljudima donijeti slatki nektar *ānande*. Poukama i vlastitim primjerom poticao je ljude na razvijanje vrлина kao što su milosrđe, sućut, strpljivost, ljubav i vjera. To nisu neke daleke i nedostižne osobine, to su samo neke od mnogih faceta božanskog u čovjeku koje on mora prepoznati i razvijati.

ZNAKOVITOST PRIČE VEZANE UZ KRISTOVO ROĐENJE

Ljudi govore kako je raspeće dokaz Kristove žrtve. Ali njega je uhvatila i vezala obična rulja koja ga je potom okrunila trnovom krunom, da bi ga naposljetku pribila na križ. Čovjek, kojeg policija uhvati i pretuče, ne može reći da je bilo što žrtvovao, zato što nije slobodan. Stoga obratimo pažnju na žrtvu koju je Isus činio dok je bio slobodan, po svojoj slobodnoj volji. On je žrtvovao svoju sreću, blagostanje, udobnost, sigurnost i položaj; neustrašivo se suprotstavio mržnji i neprijateljstvu moćnih. Odbacio je popustljivost i kompromise. Odbacio je ego kojega se najteže riješiti. Slavite ga zbog toga. Dobrovoljno je žrtvovao želje kojima tijelo muči čovjeka; to je veća žrtva od žrtvovanja tijela u uzama.

Proslavu Njegova rođendana trebali biste obilježiti vlastitim žrtvovanjem bar jedne do dvije želje te svladavanjem barem najpogubnijih poriva svog ega.

Isusovi sljedbenici rascijepili su se u brojne šizme; ali Kristov život je lekcija o Jedinstvu. Dok je bio na križu, mučila ga je kivnost prema svojim mučiteljima. Iznenada je čuo glas koji ga je opomenuo: "Sav Život je Jedno, dragi moj Sine! Postupaj jednako prema svakome!" Za ovim je slijedila sljedeća opomena: "Smrt je odjeća života." Kao što čovjek odbacuje iznošenu odjeću, da bi obukao drugu, tako i duša oblači i odbacuje tijela. Zato je Isus bio upozoren da ne gaji mržnju i neprijateljske osjećaje, niti da jadikuje za onim čega je samo baštinik (za tijelom op. pr.).

ZNAKOVI KOJI SU VIĐENI KAD SE RODIO KRIST

Ličnosti poput Krista živjele su zato da donesu dobro čovječanstvu, svijetu napredak i mir, a pojedincima oslobođenje od robovanja osjetilnim željama i strastima. To potvrđuju i neobične pojave u vrijeme njihovog adventa. Vjeruje se da su se one pojavile i u času Kristovog rođenja.

Ondašnji je vlastodržac naredio popis stanovništva i svatko se za vrijeme popisa morao nalaziti u svome rodnom selu. Tako su se Marija i njezin muž zatekli na putu za svoje rodno selo. Na pola puta, u usputnom zaselku u kojem nisu nikoga poznavali, Mariju, koja je čekala bebu, spopali su trudovi. Sklonište su morali potražiti u štali. Josip je napravio mjesta među kravama te u noć izašao van na cestu, ne bi li pronašao neku ženu da pomogne. No, ubrzo je začuo dječji plač.

I, kako kaže priča, na nebu se pokazala Zvijezda koja je pala zasjavši Novim Svjetlom, te je pvela nekoliko Tibetanaca i drugih do mjesta gdje se rodio Spasitelj. Mnogi su ovu priču pročitali i povjerovali u nju, iako zvijezde, niti padaju, niti se spuštaju tek tako. Značenje priče je zapravo sljedeće: - golema, veličanstvena aura svjetlosti obasjala je nebo iznad sela u kojem se rodio Isus. To je značilo da se upravo rodio Onaj, koji će nadvladati mračne sile zla i neznanja te zasjati Svjetlom Ljubavi u srcima ljudi i skupštinama čovječanstva.

UPOTREBA I ZLOUPOTREBA BOGATSTVA I MUDROSTI

Veličanstvene pojave i ostali znakovi koji nagovještavaju osvit nove ere prirodni su kad se takve inkarnacije pojavljuju na zemlji. Isus je imao raspršiti tamu koja je obavila svijet i aura svjetla bila je znak koji je navijestio taj događaj. Učitelji stižu kao odgovor na čovjekovu molitvu. "*Tamaso mā jyotir gamaya*" (Iz tame u svjetlo vodi nas!)

Ako svatko vrši svoju dužnost u duhu predanosti, Svjetlost će obasjati sve, ali ako su vrata srca zatvorena prema Svjetlu, kako će tama nestati? Ne možete samo sjediti kao klade i očekivati da će vam Učitelj donijeti mir i svjetlo. Učitelj dolazi da opomene, da vodi, da probudi, da položi put i obasja ga svjetlom Ljubavi. No, čovjek mora slušati, učiti i pokoravati se s nadom i vjerom.

Postoji stara priča o tome kako su se jednoć Mudrost i Bogatstvo dugo svađali na sav glas oko toga koje od njih ima veći značaj. Bogatstvo je dokazivalo da bi bez njega tijelo postalo slabo, mozak mutan, a razum razuzdan. Mudrost je uzvratila da bi bez nje čovjek bio nesposoban razlikovati vrijedno od bezvrijednog, niti bi znao kako steći bogatstvo i kako ga upotrijebiti. U to se uključila Duša koja im je rekla da su oboje podjednako važni, uz uvjet da se ispravno koriste. Bogatstvo bez mudrosti postaje instrumentom izrabljivanja i tiranije, dok mudrost bez bogatstva postaje pusta tlapnja i hrpa neostvarljivih planova. Pravilna ih upotreba čini vrijednima, dok ih zloupotreba čini pogubnima.

To je kao što nož u rukama manijaka postaje instrument smrti, dok nož u rukama kirurga postaje instrument spašavanja života! Da li sa svojim bogatstvom činite dobro? Pomažete li drugima svojom mudrošću? ... To neka vam bude test. Danas, na Božić, kad slavimo Kristovo rođenje, donesite odluku da ćete svoje živote posvetiti služenju slabih i bespomoćnih, onih koji su u nevolji i neutješeni. Njeguajte toleranciju i strpljivost, milosrđe i velikodušnost. Prihvatite kao svoje ideale koje je Isus postavio i provodite ih u svom svakodnevnom životu.

NAJBOLJI NAČIN DA SE PROSLAVI KRISTOV ROĐENDAN

Način na koji se danas slavi Božić pokazuje koliko su se ljudi udaljili od spomenutih ideala, koliko su sramote natovarili na njegovo ime. Iščekuje se ponoć, upaljene su svijeće, bor je okičen i onda se cijelu noć provodi u pijančevanju i plesu. To bi trebao biti dan Svetog blaženstva, no blaženstvo se svodi na razinu pogubnog, pijanog uzbuđenja!

Pijenje je toliko pogubna i zla navada, da se čovjek, kad istrese bocu u sebe, sam nađe u boci i ne može pobjeći van! Prvo čovjek pije vino, potom vino pije sve više vina da bi na koncu vino popilo čovjeka samog! On potone i utopi se u piću. Piće uništava ljudskost u čovjeku! Pa kako da onda razvija božanskost u sebi? Čovjek mora plesati u božanskom Blaženstvu, no on se umjesto toga naslađuje otrovnim senzualnim plesom! Učinite svoja srca čistima, svoje

djelatnosti svetima a svoje osjećaje blagotvornima za sve. To je najbolji način da se proslavi Kristovo Rođenje.

Na nešto vam danas naprosto moram skrenuti osobitu pozornost. U trenutku kad se Isus stapao s Uzvišenim Božanskim Principom, priopćio je svojim sljedbenicima neke novosti, koje su kasnije na razne načine interpretirali brojni komentatori i oni koji uživaju u dopisivanju već napisanog i pronalaženju nekog novog značenja već postojećem, dok se sve nije pretvorilo u jednu golemu zbrku.

KRISTOVA NAJAVA BABINOG DOLASKA

S tom se objavom manipuliralo dok se nije zamrsila u zagonetku. Kristova je izjava bila jednostavna: "Onaj koji me poslao među vas, doći će ponovo!" i pri tome je pokazao na Janje. Janje je samo simbol, znak. Ono se glasa: Ba - Ba; bio je to navještaj Babinog dolaska. "Njegovo će ime biti Istina", objavio je Krist. *Sathya* znači Istina. "Nosit će crvenu odjeću, krvavo crvenu odjeću." (Ovdje je Baba pokazao na odjeću koju je imao na sebi!). "Bit će nizak i imat će krunu (kose)". Janje je znak i simbol Ljubavi.

Krist nije objavio da će se on vratiti ponovo. On je rekao, "Onaj koji me je stvorio doći će ponovo." Onaj Ba - Ba je ovaj Baba, i Sai, niski, krunom kovrčave kose okrunjeni, u crveno odjeveni. Baba je došao. On nije samo u ovom obličju, već je u svakome od vas kao stanovnik vašeg srca. On je u njemu, malen, s odjećom iste boje kao i krv koja to srce ispunjava.

U *Vedama* se nalaze veliki aksiomi kulture *Bhāratīya*, stanovnika drevne Indije: - "Bog je unutrašnji Pokretač svih bića (*īśvarah sarvabhūtānām*); Sve je ovo obavijeno Bogom (*īśāvāsyam idam sarvam*); Sve je to Vāsudeva, Bog (*vāsudevah sarvam idam*)"...i oni su prisutni u svakome. To je skriveni smisao Inkarnacije, Božje inkarnacije u svima! Svi su Jedno; Jedno je Sve.

Postoji samo jedan Bog; On je Sveprisutan; Postoji samo jedna religija, religija Ljubavi; Postoji samo je jedna kasta, Kasta Čovječanstva; Postoji samo jedan jezik, Jezik Srca.

LJESTVE I PREČKE

Brindavan, 21.05.1973

Indija je bila rasadište junaka koji su odvažno ulazili u kraljevstvo duha te odnosili pobjede nad silama zla. Prokrčili su putove prema Bogu koji su opisani u tekstovima *sanātanadharme*. Indija je sveta zemlja iz koje je širom svijeta odjeknuo glas Veda. To je zemlja koja čvrsto podupire veličanstvenost *yoge* i slavu odricanja. Svaki se Indijac sada mora upitati je li svjestan te činjenice i pomaže li svojim djelima, riječju i mislima promicanju te slave i veličanstvenosti. Međutim, morate priznati da sjaj tamni i veličanstvenost blijedi sve brže. *Gāyatrī mantra*, koju su svi prihvatili jer je krucijalna mantra svih Veda, pretvorila se u puki ritual u kojem se stisnutih nosnica ispuštaju neartikulirani zvukovi. *Prānāyāma*¹ i njezina kasnija stepenica *pratyāhāra*², nalazi se još jedino u rječnicima. *Yama*³ i *niyama*⁴ - prvi koraci duhovne discipline uopće se ne prakticiraju, uključujući čak i one koji se izdaju za učitelje i vođe. Članovi redovničkih zajednica, koji su se zavjetovali na bezuvjetno odricanje od svega svjetovnog, jure bezglavo uokolo, zgrćući i obrćući novac, čak s većom predanošću od obiteljskih ljudi. Mnogi će se na sve ovo zapitati je li to ista ona zemlja o kojoj su čitali, zemlja koja posjeduje najuzvišenije duhovne ideale.

Odlaskom Krišne, pošto je odigrao svoju (avatarsku) dramu, Kali doba je mrakom obavilo svijet. Mnogi učitelji, mudraci i sveci neprestano su se trudili podsjećati ljude na njihovo porijeklo, vodeći ih drevnim putem. Među njima, najučinkovitiji je bio Šankara (ili Šankarācārya) koji je shvatio slabosti dualističkog tumačenja Univerzuma i potrebu za filozofijom jednote. Rodio se u selu Kaladi, smještenom u državi Kerali. Poslije inicijacije u *Gāyatrī mantru* u svojoj petoj godini, potpuno je ovladao Vedama i njihovim dopunskim tumačenjima vezanim uz gramatiku, logiku, prozodiju⁵, astrologiju itd., te se u svojoj četrnaestoj godini smjelo otisnuo na put širom zemlje u misiju usmjerenu protiv sila sumnji, nesuglasica i neslaganja te uspostavljanja vjere, mudrosti i bogoštovlja. Raspravljao je s brojnim glasovitim učenjacima onoga doba koji su svoje reputacije stekli dijalektičkom vještinom, te ih uvjerio u valjanost nedualističkog temelja subjektivnog i objektivnog svijeta. Napisao je komentare na *Upanišade*, *Bhagavadgītu* i *Brahmasūtre* – općeprihvaćene kao autentične spise hinduističke vjere. Posve je posvetio svoj kratki život od trideset i dvije godine oživljavanju *sanātanadharme*.

Kad je Šankara živio u Varanasiju (Benares) na Gangi, običavao je u pratnji svojih učenika posjećivati *pandite* u njihovom domu te ih uvlačiti u dobrohotne razgovore na filozofske teme. Kad je jednog dana pošao jednome od njih,

---

¹ *prānāyāma* – kontrola disanja, usklađivanje disanja; usklađivanje pet različitih životnih dahova.

² *pratyāhāra* – povlačenje osjetila iz pojavnoga svijeta, udubljivanje u vlastitu svijest.

³ *yama* – nadzor nad tijelom i osjetilima; jedan od osam stupnjeva *rājayoge*.

⁴ *niyama* – samonadzor; jedan od osam stupnjeva *rājayoge* koji uključuje strogo pridržavanje propisanih moralnih navika.

⁵ prozodija – teorija o građenju stihova; nauka o dugim i kratkim, naglašenim i nenaglašenim slogovima.

zatekao ga je udubljenog u zamršena gramatička pravila. Na upit zašto se upustio u takvo intenzivno proučavanje gramatike on mu odgovori da će mu to lako priskrbiti nekoliko srebrnih novčića. "Pošto sam znan kao *pandit*, lako mogu poći u dom kakva velika zamindara⁶ te se nadati njegovim poklonima kojima ću moći održati svoju veliku obitelj", reče on. Šankara mu dade nekoliko praktičnih uputa, oboruža ga samopouzdanjem i hrabrošću.

Vrativši se u svoju kolibu, Šankara napiše stihove sumirajući upute koje je dao siromašnom *brahminu*:

*Bhaja Govindam, bhaja Govindam
Govindam bhaja mūdamathe
Samprapte sannihite kale
Nahin nahin rakšati dukrun karane.*

"O budalo, pjevaj ime Govinde (Boga),
jer kad ti smrt pokuca na vrata,
nikakva gramatika neće te spasiti!"

Šankara je ponukao svoje učenike da razglase upozorenje iz njegovih stihova, te ih nadahnuo da i oni napišu svoje stihove u istom duhu. Svaki od njih četrnaest napisao je po jedan. Šankara je napisao još dvanaest svojih, te na njih nadodao još četiri koji govore o transformaciji koju će to učenje podariti. I tako, ima sve zajedno trideset i jedan stih koji čine tekst nazvan *Bhaja Govindam* ili *Moha Mudgaram*. Ovaj potonji naziv znači: "Oružje pomoću kojeg može biti uništena zabluda". Svaki od stihova jest jedna prečka na ljestvama koje uzdižu čovjeka do Boga.

Proučavanje tih stihova, te nadahnuće koje se crpi iz njih, razvijaju razlučivanje i nevezanost te time pripremaju um za viziju Najuzvišenijeg. Vi trebate biti upoznati s porukama koje one u sebi nose sada dok ste mladi i na pragu životnih izazova. Stoga sam odlučio da vam svakoga dana, tijekom ovoga Ljetnog predavanja (Ljetni pljuskovi u Brindavanu 1973., op. prev.), rastumačim po jedan stih.

Šankara je svoje stihove uputio "budali" (*mūdha mathi*). Dakle, tko su te budale? Odgovor nam je dao u drugom kontekstu: "Budale su oni koji niječu *ātman*" (*nāstiko mūdha ucyate*). Onih koji ustrajno vjeruju: "Ja nisam ovo tijelo koje će jednom iščeznuti. Ja nisam ovaj slabašni intelekt. Ja sam besmrtni, vječni, sveznajući i sveobuhvatni *ātman*", zaista ima tek nekoliko. Golema većina ustrajna je u uvjerenju: "Ja sam gospodar svoje sudbine. Ja sam kapetan svog broda. Ja odabirem što mi se dopada, a što ne. Ja sam kovač svoje sreće." To su te budale.

Ta golemo većina uredno plaća svoje račune: za stanarinu, za vodu i struju koju troše. Plaćaju poreze na prihode od svojih zanimanja. Međutim, plaćaju li oni ičim Njemu, Njemu koji im pruža osnovne uvjete da bi uopće preživjeli: Sunce, Mjesec, vatru vodu, zrak i sl.? Ti koji ne prepoznaju Osobu, princip, Onoga koji daje, koji omogućuje – ti su budale.

---

⁶ zamindar – veleposjednik

Znanstvenici mogu vagati, mjeriti i analizirati postojeće oblike materije. Oni različitim postupcima mogu na različite načine kombinirati ili preoblikovati već postojeću materiju. Ali nisu u stanju stvoriti kisik ili vodik ili bilo koju drugu tvar iznova. To se jedino događa Voljom Boga. Nijedan znanstvenik nije u stanju stvoriti niti jedan element ni iz čega. Posve su bespomoćni izvan carstva zemlje, vode, vatre, zraka i prostora, dakle materije koju su u stanju determinirati svojim osjetilima. Njihovo polje djelovanja ograničeno je na prirodu koja je samo jedan dio Božje manifestacije.

Stih kojim Šankara započinje Mohamudgaram (čekić za iluziju – jedno od Šankarinih djela) govori o trenutku približavanja kraja života. U tome se djelu ukazuje na to da je od svih strahova koji ga opsjedaju, strah od smrti najviše zastrašujući za čovjeka, ali istovremeno i najbudalastiji. Zbog grešaka koje uzrokuju rođenje, smrt je za sve neumitna. Za čovjeka je jedini dostupan način izlaska iz 'kotača' neprestanih rađanja i umiranja, osvješćivanje jedine Stvarnosti, ātmana, koji niti se rađa, niti umire. Stoga Šankara upućuje čovjeka da se moli Govindi, Bogu. Govinda znači "onaj koji nalazi (vinda) goveda - pastir". Čovjek je biće koje istovremeno ima i životinjske i božanske osobine. On se uzdiže sa životinjske razine, na putu je da očituje svoju božanskost i treba biti na velikom oprezu da opet ne otkliže natrag prema životinji. Čovjek je u stanju uzdići se do Boga, jer je za to dostignuće obdaren svim potrebnim sposobnostima.

TEMELJNA POGREŠKA

Dharmaksetra, 11-05-1975

Možete posjedovati krave raznih pasmina i boja, iz raznih krda i kontinenata, no sastav njihova mlijeka bit će uvijek isti. Možete imati zlatni nakit nabavljen na raznim mjestima, od raznih zlatara, različitih ukrasa, no temeljna osnova bit će uvijek ista. Zlato ostaje zlato za sva vremena. Živa bića pripadaju najrazličitijim vrstama, no iskra života, pojedinačna duša (*jiva*) je u svakom jednaka. Bog je cilj svake molitve, bilo kojim jezikom ili narječjem je ona izgovarana. Možemo vidjeti ljude koji kleče ili su u prostraciji, skupljenih dlanova ili raširenih ruku, u crkvama ili hramovima, no oni uvijek traže pomoć, snagu, mudrost, sigurnost ili sreću iz neizmjernog spremnika sreće, mudrosti i snage, **Boga**. No, ljudi u svojoj malenkosti ne prepoznaju temeljnu istinu, već se ponose svojom svetošću i omalovažavaju one koji su skrenuli s pravog puta. Oni nemaju mir uma, niti dozvoljavaju drugima da žive u miru. To je poput gluposti fanatika.

Dobro je i korisno imati neprijatelja

Ne razaznavajući da jedinstvo čovjeka leži u božanskoj duši (*atma*), čovjek je sklon svađama i razdoru. Neke među svojim suvremenicima razvrstava na prijatelje neke na neprijatelje. Stvara dvojnost, tamo gdje postoji temeljno jedinstvo. To su samo vlastita svidanja i nesvidanja, predrasude i strasti koje se vraćaju, stvarajući reakciju ljubavi i mržnje, kao i svu tu odzvanjajuću *jeku* nesloge i svađe. Prijateljstvo i neprijateljstvo izrastaju iz vaših srca; to su etikete koje ste sami prišili, a ne obilježja s kojima ste se rodili. Ista osoba je istovremeno najbliži prijatelj jednoj osobi, a smrtni neprijatelj drugoj... oboje samo zbog jednog djela ili jedne riječi!

Svakako, nije dobro razvijati preveliku vezanost i biti uronjen u nježni lanac prijateljstva ili željezni lanac mržnje. No, ako me baš pitate, bolje je njegovati neprijatelje. **Kabir** je nekoliko puta rekao da je vrlo dobro i korisno imati neprijatelja koji je uvijek spreman kritizirati vaše greške, a ne prijatelja koji će vas slijepo slušati. Neprijatelj uživa u tome što vas zlostavlja, a u mitološkim legendama *puranama* piše da je posljedica toga što vas on nastoji poniziti, brisanje s vašeg računa grijeha koje biste trebali proživjeti u bijedi. Što vas više i bolje zlostavlja, brže ćete i bolje napredovati u budućnosti. Neprijatelj upija vaše grijeha i njihove učinke.

Istovremeno, ukoliko ste uvijek svjesni neprijatelja i njegove taktike, bit ćete oprezni i nećete mu pružiti mogućnost da u vas upre prstom. On je vaš procjenjivač, ispravljač i savjest. Budite zahvalni onome tko o vama govori loše, svakako, on vam čini veliku uslugu preispitujući jesu li vaša djela u skladu s moralnošću, istinom i ispravnim djelovanjem.

Mnogi ljudi žive površnim životom

Najbolji put za duhovnog tražitelja (*sadaku*) je da transcendira sve dvojnosti i prepozna jedinstvo *atme* iza svih različitosti prirode. Temeljna pogreška koja

čovjeka dovodi do patnje i boli je pogrešno viđenje jednoga kao mnoštvo. On vidi mnogostrukost, uključuje se u višestruka djelovanja, vuče ga se na sve strane, on je zbunjen i potresen. On nema vremena za meditaciju o temeljnoj istini. Zbunjen je kaleidoskopskim preobrazbama. Stiješnjen je između ljubavi i mržnje, vezanosti i odbojnosti.

Nedavno, dok sam obilazio područje oko Delhija, požalili su mi se neki da su brisani iz članstva jer nisu bili na 60% bhajana, studijskih kružoka, i ostalog. "Zašto ne možete dolaziti na studijske kružoke?" Iznenadit će vas odgovor koji sam dobio. "Svami! Mi nemamo vremena niti da umremo!" To je to loše stanje što proizlazi iz temeljnog neznanja o jednome (koji se prikazuje kao mnoštvo) koje je zavelo ljude.

Čovjek ne ulazi u dubinu značenja zbivanja oko njega. **Sidarta**, koji je postao **Buddha**, imao je tu potrebu da sazna i preispituje. Mnogi žive površno. Oni su poput drvenih klada prepušteni komešanju valova mora, neosjetljivi i tupi, (*tamas*). Žurba dovodi do gubitka; gubitak povećava brigu. Vi nemate vremena za meditaciju o vlastitoj stvarnosti, vlastitom znanju i vlastitoj radosti. Ako to učinite, možete doseći do samog izvora postojanja, svog znanja i blaženstva. No, ne poduzimate čak niti prvi korak u samoispitivanju. Kako onda možete polučiti samozadovoljstvo u svojoj toj praznini, neuništivosti, beskonačnoj snazi i mudrosti?

Dužnost moramo obavljati umješno, iskreno i s ljubavlju

U vama postoji snaga da putove kojima kročite po zemlji obasipate cvijećem, umjesto trnjem. Prepoznajte boravište **Saija** u svakom srcu i sve će vam postati glatko, meko i slatko. **Sai** će biti izvor ljubavi u vašem srcu i srcima svih onih s kojima dolazite u doticaj. Znaite da je **Sai** sveprisutan, u svakom živom biću pa tako i u vama. Obožavajte svakoga kao što obožavate **Saija**. Dozvolite ostalim ljudima slobodu koja i vas čini sretnima; činite drugima ono što bi željeli da oni čine vama. To je bit duhovnog napretka (*sadhana*).

Čovjek korača cestom i jako zamahuje štapom. Zadovoljan je sobom i tim načinom hodanja. On ima na to puno pravo. No, mora znati da cestom hodaju i drugi ljudi koji također imaju to pravo. Znači, zamah njegova štapa ne bi smio pozlijediti nikoga na cesti. Vaša sloboda je ograničena slobodom koju moramo podijeliti s ostalim članovima društva u kojem živimo. U stvari ako ne postoji "druga osoba", vi i nemate dužnosti. Dužnost se javlja kada s druge strane postoji druga osoba. Vaša dužnost postoji prema drugome, a on bi trebao uvidjeti zaslužuje li tu dužnost koju vi prema njemu ispunjavate. Dužnost morate zaslužiti; morate je ispunjavati umješno, iskreno i s ljubavlju. To je lagano kad osjećate da je dužnost dio vašeg štovanja, da to podarujete **Saiju** koji se nalazi u drugoj osobi. Vaša je dužnost prema vama samima, **Saiju** koji je vaša stvarna bit.

Budimo svjesni svih svojih dužnosti i odgovornosti

Bit ćete neiskreni prema **Saiju** ako odlažete ono što treba napraviti, ili to činite nespretno i površno. Vaše mjesto u životu, vaš položaj i autoritet, vaš odnos s drugima, vaš status oca ili sina, muža ili žene, gospodara ili sluge, učitelja ili učenika, svaki od njih ima pojedinačnu ispravnost i dužnost (*svadharma*)... dužnosti i odgovornosti. Ustrajte na njima, budite ih uvijek svjesni. Kultura Indije to naglašava u svim svetim spisima i svakom epu.

Počnite svoj duhovni put (*sadhana*) nudeći radost pojedinačne duše (*jiva*) božanskom biću (*deva*)! Naravno, božanskom biću nije potrebno nuditi radost pojedinačne duše (*jiva*). Vodama jezera ne trebaju ribe koje će u njemu plivati; radost jezera nije umanjena ako nema riba. No, voda je potrebna ribi. Nemojte misliti da će se Bog osjećati napuštenim ako neće imati poklonike i štovatelje! Osoba koja u srcu nosi predanost, žudnju uma za istinom i za predanošću, sasvim sigurno će se osjećati izgubljenom ako neće biti Boga kojem može pristupiti ili Ga obožavati.

Ispunjavajte svoje dužnosti najbolje što možete i budite marljivi

Vjera u Boga mora se pretvoriti u djelovanje. Imperativni dio štovanja znači ispunjavati predano sve svoje dužnosti i obveze. Bit će opasno ako u pravo vrijeme, prava osoba ne izvrši svoj zadatak ispravno. Morate stremiti da svoje dužnosti ispunjavate najbolje što je moguće. Samopoštovanje ćete održati samo s takvim odnosom i takvim osjećajem odgovornosti. Morate biti pažljivi oko časti i ugleda vaše obitelji i predaka.

U selu je živio perač rublja koji je pripadao obitelji koja je generacijama prala rublje. To je bilo njegovo nasljeđeno zanimanje. Svatko, bio bogat ili siromašan nosio mu je rublje na pranje i glačanje. Imao je dva magarca koja su mu služila za nošenje rublja do rijeke i raznošenja rublja po kućama. Također je imao psa koji je pazio na oprano rublje dok se sušilo. Jednog dana, trebao je oprati veliku količinu svilenih *sarija* i *dotija*, jer se u selu ženio jedan od bogatih mještana. Bila je noć. Pas i magarci su se iza kuće odmarali. U svojoj, žurbi da stigne oprati svo to rublje, perač je zaboravio nahraniti psa, pa je jedna životinja ostala gladna i ljuta. Kada je tijekom noći u kolibu ušao lopov i počeo krasti *sarije* i *dotije*, pas nije zalajao.

Magarci su to uočili i uznemirili se jer je njihov gazda opljačkan ispred njihovih očiju. Počeli su glasno njakati. To je probudilo perača rublja; istrčao je iz kuće sav crven u licu, jer su magarci uznemirili njegov odmor. Dohvatio je štap kojim je nemilosrdno izmlatio magarce. Patili su samo zato jer su na sebe preuzeli odgovornost koja im nije pripadala. To nije bila njihova dužnost (*svadharma*).

Poniznost, strpljivost, iskrenost, to su osnovne vrline iskrenog sina i kćeri Indije. Vaša je dužnost da to njegujete i učinite Bombay, koji je trbuh Indije, čistim i zdravim. Tek onda će Indija biti sretna. Zato je potrebno u vašem gradu prvo uspostaviti polje ispravnosti (*dharma kšetra*) i podići spomenik moralnosti (*dharma stupa*).

MARAMA I ZNAČKA

Govor sevacima 14. 11. 1975.

Naiđe jednom čovjek na drugoga koji se borio za život utapajući se u jezeru. Nije znao plivati i bespomoćno se koprcalo. No prolaznik, bez i trunčice sućuti ili suosjećanja te bez i najmanje namjere da ga pokuša spasiti, nađe drskosti te ga upita: “Koliko je duboko jezero?”

Takvo je ponašanje većine današnjih ljudi.

Ti su ljudi utonuli u *tamas* – previše su kruti i tupi, previše tvrdi i nedostupni. Tek kad se čovjek oslobodi *tamasa*, može se uzdići do *rajasa* – područja aktivnosti, osjećaja, predanosti, suosjećanja i služenja. Kad se uzdigne još više, na satvičku razinu, njegova se aktivnost uzdigne u *sādhanu* i rezultat je još duhovniji.

Vidim ovdje tisuće mladih ljudi, članova *seva dala* (krila služenja), sakupljenih iz svih krajeva Indije. Ovo je treća Sveindijska konferencija Sathya Sai *seva dala*. Vrijeme je da procijenimo što je do sad postignuto i je li ostvarena temeljna svrha zbog koje je ovo krilo i osnovano. Čuli smo izvještaje mnogih koordinatora krila služenja iz brojnih indijskih država o mnogim aktivnostima služenja koje obavljaju jedinice tog krila. Napomenuo bih vam samo da se puko izvršavanje dužnosti u skladu s pravilima krila služenja ne može prihvatiti

kao *bhakti* ili čin predanosti. Dužnost izvršena bez ljubavi je za žaljenje; dužnost izvršena s ljubavlju je za pohvalu. No čin ljubavi koji proizlazi iz čovjeka zato što je to dio njegove prirode, a ne iz osjećaja dužnosti, doista je božanski! Reći ću vam još nešto:

Svaki dužnosnik ponavljao je riječi svojih prethodnika. Bilo je više imitacija nego originalnosti u idejama i programima. Činiti nešto zato što je to već učinjeno negdje drugdje znak je slijepog neznanja.

Programi moraju zadovoljavati lokalne potrebe, rješavati lokalne probleme. Oni moraju proizlaziti iz stvarnih potreba i moraju biti prilagođeni lokalnim uvjetima – bilo da je to urbano ili ruralno, industrijsko i poljoprivredno područje; bilo da je u pitanju hodočasničko središte ili gradsko područje, područje u razvoju ili u gospodarskom opadanju, plemensko ili brdsko područje. Onaj tko posudi i provede ideju s nekog drugog područja može osjećati zadovoljstvo da je ostvario neki konkretni program. No, osjećaju li se ljudi kojima je pokušao pomoći bolje ili sretnije? To je mjerilo. Nemojte razmišljati o slavi ili pohvalama koje ćete osvojiti. Razmišljajte o dobru koje će ljudi imati od toga. Ne žudite za publicitetom. Žudite za sjajem na licima onih kojima ste pomogli. *Sevā* vas približava meni. Cvijet vašeg srca dobiva miris putem *seve* koju

činite i tako postaje prihvatljivije. Suština tog mirisa je ljubav. Kroz *sevu* spoznajete da su sva bića valovi oceana Božanskosti. Ni jedna druga *sādhana* ne može vas dovesti do neprekidnog razmišljanja o jednoti svih živih bića, kad tuđu bol osjećate kao svoju vlastitu, kad u tuđem uspjehu uživate kao u svojem vlastitom. Vidjeti svakoga kao samog sebe i sebe u svakome, to je prava srž *sevā sādhanē* ili duhovne discipline kroz služenje potrebitima.

Zatim, *sevā* čini da vaš ego izblijedi pred pomanjkanjem hrane. Ona vas čini poniznima pred patnjama drugih i kad pohrlite u pomoć, ne kalkulirate kako je visok ili nizak njihov socijalni ili ekonomski status. I najtvrdje srce omekšat će poput maslaca kroz mogućnosti koje pruža krilo služenja.

Stoga je *sevā* propisana kao jedan od devet koraka do samospoznaje. Zato ju morate shvatiti ozbiljno i radovati se svakoj prilici služenja starima, bolesnima, defektnima, onemoćalima i jadnima.

Držati plod u ruci je samo prvi korak. Potom ga trebate pojesti i probaviti, tako da budete zdravi i sretni. Isto tako, nositi maramu i značku oko vrata samo je nagovještaj radosti koja je na domak ruke kad doista služite. Vaša će se *sevā* prosuđivati na temelju mentalnog stava koji ide uz nju. Zato,

kakav god posao da vam je dodijeljen, obavite ga revno, s razumijevanjem i štovanjem. Neka sva vaša pozornost i vještina bude posvećena njegovom uspješnom izvršenju. U *sevi* ne postoji visoko i nisko, jer je Sai u svima. Sai prima vašu *sevu*, kome god ju vi uputili. Nemojte biti tužni što ste postavljeni na dužnost zbog koje ste daleko od Mene. Znaite da sam najbliži onome koji Me zaziva i koji Me vidi u svim bićima.

Današnji svijet podijeljen je u frakcije i grupe koje se međusobno mrze i bore. Ni jedna im metoda nije preokrutna ako služi uništenju grupe koju žele uništiti. Nisu svjesni urođenog jedinstva, uvijek prisutne struje Božanskosti koja pokreće svako pojedino ljudsko biće na svijetu. Vaša je uloga da pokažete kako nije sve izgubljeno. Kako još postoje ljudi koji vjeruju u istinu, ispravnost, mir i ljubav. Kako djela služenja s ljubavlju, učinjena s poniznošću i poštovanjem, još uvijek čine ljude sretnima. I kako već sviće dan kad će blistavo i prekrasno sjajiti bratstvo ljudi i očinstvo Boga. Danas su svi naponi usredotočeni na proizvodnju više hrane, izgradnju više kuća i proizvodnju više tkanina.

No, ono što je danas najpotrebnije je sveopći napor da se cijelo čovječanstvo potakne da pokaže više tolerancije, više poniznosti, više bratstva, više

suosjećanja i dubljeg shvaćanja da se u svačijem srcu nalaze izvori radosti mira. Ova zemlja, Bharata (Indija), mora biti na čelu te duhovne pustolovine. Ljubav otapa i najtvrdja srca. Bez ljubavi, slobodne, pune i bez želje za bilo kakvim uzvratom, nikakva duhovna disciplina nema izgleda na uspjeh. Bez nje su *bhajani* samo traćenje daha. *Satsang* je samo traćenje vremena. Meditacija je samo zavaravanje. *Bhajani*, *satsang* i meditacija učinjeni s umom uronjenim u ljubav mogu donijeti mir, radost i mudrost. Kad kišna kap padne u more, ona dobije ime, oblik i osobine mora. Isto tako, kad se pojedinac stopi s ogromnim skupom čovječanstva i osjeti se jednim sa svima, stječe ime, oblik i osobine Boga.

Što god činili kao služenje, kome god to ponudili, vjerujte da to stiže do Boga koji je u toj osobi. *Īśvara sarvabhūtānam* – Bog je u svim bićima. Stoga je to *Īśvarārpanam* – žrtva Bogu.

Pridružili ste se krilu služenja (*seva dal*) u najvažnijem razdoblju svog života. Mladost je doba života kad su samonadzor, samoispitivanje i vlastiti naponi najpotrebniji i najmanje prisutni u praksi. Koju ogromnu mogućnost napretka mladi danas trate na ispraznosti i mentalno lutanje. Kad bi samo hrabrost, optimizam, snaga i mašta mladih bile usmjerene u konstruktivne tokove, koliko bi

toga moglo biti napravljeno i kako bi brzo ljudsko društvo postiglo mir i prosperitet. Mladi se lako upuštaju u divlje avanture, junačenje i pokazivanja hrabrosti i ekshibicije grupnog fanatizma. Podložni su iznenadnim promjenama raspoloženja i osjećaja. Mladi su širom svijeta pali pod utjecaj valova srdžbe i tjeskobe. Sudbina svijeta ovisi o smjeru kojim će mladi krenuti u ovim teškim vremenima.

Mladi se ne smiju dati zavesti na put licemjerja, prevare i pohlepe. Moraju postupati u skladu sa svojim riječima; moraju govoriti u skladu sa svojim mislima. Mislite dobre misli; govorite dobre riječi; činite dobra djela. To će vam donijeti unutarnju radost i zadovoljstvo. To će vas učiniti stvarnim sinovima i kćerima ove drevne zemlje. Tijekom idućih dana ćete se vi, članovi *Seva dala* i Dobrovoljačkih snaga, sakupljeni ovdje sa svih strana Indije i čak i iz prekomorskih zemalja, suočiti s mnoštvom zadataka na planu služenja. Trebate na svoja leđa preuzeti teške odgovornosti i izvršavati mnoge dužnosti, sve u duhu *sādhane*, što vas upućuje da dužnost poštujete kao Boga i da se prihvatite posla, ne kao muke i gnjavaže, nego kao štovanje samog Boga. Vi ste se posvetili *sevi* koja treba biti prožeta nesebičnom ljubavlju. Vaše vas služenje treba usrećiti, ne vašim vlastitim

zadovoljstvom, nego srećom i olakšanjem onih kojima služite. Ako onima koje služite nije lakše i ako ih niste usrećili, kakve svrhe ima onda vaše ushićenje i radost zbog pomoći koju ste im pružili? Vaš cilj mora biti radost primatelja. Nemojte samo govoriti kako ste učinili ono što se od vas očekivalo. Nastojte otkriti je li vaše služenje doista bilo korisno, je li bilo učinjeno inteligentno, s punim uvažavanjem posebnih okolnosti pojedinca kome je bilo namijenjeno? Nemojte na to gledati kao na obvezu koju vam nameću pravila Organizacije ili osoba koja vam je nadređena. Nemojte maramu i značku koje nosite osjećati kao prepreke do slobode. One su podsjetnici na visoku misiju u koju ste inicirani, ključevi za vašu spoznaju Stvarnosti kroz *sādhānu* služenja. I kad ne nosite maramu i ne paradirate sa svojom značkom, morate biti revni i spremni pružiti *sevu* bližnjima kojima je potrebna. Čovjek je obdaren osjetilima, razumom, osjećajima, strastima i nevezanošću, tako da se može držati podalje od napasti zadovoljstava i godine svog života utrošiti na pomaganje, služenje, hranjenje i čuvanje svojih bližnjih. On treba živjeti u *sevi* a ne *bhogi*, u služenju a ne uživanju.

Značka na prsima pomaže vam da držite ego po strani, širite srce i usredotočite svu svoju pozornost

na Boga koji boravi u svima. Ona je poput hodalice koja pomaže malom djetetu da hoda. Trebate ju poštovati, sve dok je ne prevladate i ne osjetite da je cijelo čovječanstvo vaš rod. Značku ne smijete zaprljati padanjem u vatru bijesa, ili odbijanjem pomoći onima kojima je potrebna, ili svojom navikom da se movate po prljavim mjestima, ili sudjelovanjem u slobodnim i niskim razgovorima, ili nepoželjnim navikama kao što su pušenje, piće i kocka. Nemojte kimati ili se prepirati zbog prepirke same. Neka vam riječi budu malobrojne, poštene i iskrene. Mekan govor pridonosi slatkoći života.

Čak i kad međusobno razgovarate, budite kratki i slatki. Neki od vas odabrani su za vođe i voditelje. Izvršavajte njihove naloge bez oklijevanja i dovodenja u pitanje. Ako imate bilo kakve sumnje u odnosu na primjerenost i preporučljivost tih uputa, razgovarajte o tome s vođama nasamo i prijateljski. No ne odbacujte ih i ne mijenjajte ni pod koju cijenu. Vođa mora imati u vidu sveukupnu situaciju, koja vama i ne mora biti sasvim jasna. Ljudi iz više od 45 zemalja sa svih strana svijeta dolaze na Svjetsku konferenciju, tako da će se svaka slabost ili greška u vašoj vjeri ili u ispunjenju dužnosti koje su vam povjerene odraziti na to veliko mnoštvo. Bharata je zemlja u kojoj je

prvi put propisana trostruka *sādhana* discipline, predanosti i dužnosti, odnosno 3D – “Discipline, Devotion and Duty”, i u kojoj ta *sādhana* već stoljećima ima najviše sljedbenika. Stoga trebate pokazati posjetiteljima da se tu lekciju osobito poštuje i provodi danas i tu, u ovoj zemlji. I ne samo to. Trebate čuvati i ugled Sathya Sai organizacije. S jedne strane imate zov majke domovine, a s druge imate zapovijed Saija koji je zapravo sama Majka. Za Ganešu se kaže da ima dvije majke – Gaurī i Gangu. Gaurī je kćer Himalaja koja je stopljena s lijevom polovinom Šivinog tijela. Gangā je druga kćer Himalaja koja je smještena u zamršenu kosu koja čini Šivinu krunu. I vi također imate dvije majke – to su Bharata mātā i Sai mātā, odn. majka Indija i majka Sai. Trebate oponašati Ganešu. Ne u količini hrane koju pojede, nego u njegovom aspektu Vinayake (vođe bez vođe, bez gospodara nad sobom), jer da biste postali Vinayaka, posebna vrsta vođe, morate biti usrdni i revni sluga, zaokupljen služenjem s ljubavlju. Služenje je najbolja škola za učenje vodstva. U toj školi trebate ukloniti svaki trag odbojnosti, srdžbe i nestrpljenja. Ponos i vlastite predrasude nastojati će vas ometati dok budete išli služiti jadne i bolesne. No tokom svih tih kušnji nemojte nikad odustati od vjere u ispravnost puta

koji ste odabrali. Prisjetite se da ste *sādhaka*, duhovni tražitelj, i da je *sevā* duhovni put kojim ste krenuli; najbolji i najlakši put. Kad se budete družili s dobrovoljcima i drugima koji nemaju slatkih iskustava ili duboku vjeru u vrijednost *seve*, možete se naći usred razgovora koji bi mogao uzdrmati vaša uvjerenja. Nemojte dopustiti da njihovo površno rasuđivanje potkopa vašu postojanost. Držite se podalje od takvih grupa. Pustite ih neka svoje sumnje iskušaju na testu svojih vlastitih iskustava sa *sevom*. Ili ih odbacite kao jedan od mnogih tipova ljudi koji čine ljudsku vrstu. Tolerirajte ih, sve dok vam se previše svojevolumeno ne približe. Kad se sakupi veliko mnoštvo i kad se na okupu nađu tisuće običnih nevinih ljudi, tada se oko njih sakupljaju i ljudi kojima su oči prikovane za njihove torbice i džepove.

Vi morate budno paziti na te lopovske stručnjake i biti spremni da ih osujetite. Budite posebno budni kad ljudi napuste svoje šedove i šatore i odu na rani jutarnji *nagarasankirtan*. Nemojte ni pomišljati da se i sami pridružite *nagarasankirtanu*. Vaša je dužnost tada da pazite na šedove i druge nastambe. Nemojte nikome dozvoliti da, tijekom noći ili u vrijeme *bhajana* i *nagarasankirtana*, izađe iz njih s kutijom ili torbom.

Kad naidete na nekoga kome je zlo, ili se onesvijestio, ili ima napadaj, ili je bolestan, ne okupljajte se oko njega tako da spriječite dotok zraka. Pošaljite nekoga po liječnika. Utoplite i utješite pacijenta. Mi smo upravo iz tog razloga propisali vrlo rigoroznu i opsežnu obuku naših članova *seva dala* (krila služenja). No vidim da je veoma mali broj vas koji ste došli ovamo kao članovi *seva dala* prošao cijelu obuku – duhovnu i svjetovnu. Nemojte se ponositi time što ste postali članovi *seva dala*. Hoću da svi vi kroz šest mjeseci prođete kroz kompletan program obuke. U suprotnom, nećete moći biti u *seva dalu*. Nama nije važan broj – važan nam je kvalitet. Nama nije važna predstava, nego težak, pošten i inteligentan rad.

Disciplina zahtijeva striktno poštivanje pravila, propisa i uputa. Osjećaj dužnosti može donijeti rezultate samo ako se poštuje disciplina. A predanost Saiju i Njegovoj poruci čini temelj osjećaja dužnosti koji vas tjera da uvijek poštujete disciplinu. Nemojte biti povremeni poklonici (part-time devotees) koji žive na jedan način kad nose maramu i značku, a drugi kad ih skinu i nađu se kod kuće ili u svojoj školi, na radnom mjestu ili na mjestu za razonodu. Budite uvijek *sādhake* i *sevaci*. Nemojte to zaboraviti. Nemojte se

mijenjati. Nek' na putu služenja koji ste odabrali ne bude rupa sumnje ili poskakivanja koja bi vas skretala s puta. Idite naprijed glatko i hrabro, očiju uprtih u cilj – u milost koju vam udjeljuje Bog. Nastojte razviti ljudski, a ne majmunski um.

Nemojte skakutati od odluke do neodlučnosti, od sumnje do poricanja. Budite ljudi. Nemojte biti tupi poput životinja ili hiroviti poput majmuna. I iznad svega, njegujte ljubav, zračite ljubav, radite zajedno s ostalim članovima *seva dala* s ljubavlju. Neka ljubav bude sam vaš dah. Neka sunce ljubavi pomogne lotosu vašeg srca da se rascvjeta. Osvajajte pobjede u svim svojim poduhvatima služenja. To je moj blagoslov svakome od vas.

Prvi intervju grupi novinara – rujan 1976.

Poveći intervju koji je Bhagavan Sri Sathya Sai Baba dao Sri R.K. Karanjii, uredniku časopisa Blitz News Magazine u rujnu 1976 godine:

Svamiji, na početku bismo željeli saznati nešto o vašoj trostrukoj inkarnaciji – prošloj, sadašnjoj i budućoj – kao Shirdi Sai Baba, Sathya Sai Baba i (budući) Prema Sai Baba, a prema vašim tvrdnjama.

Kao prvo, morate shvatiti potpunu istovjetnost triju sadašnjih inkarnacija s ranijim inkarnacijama, kao što su Rama i Krišna. To je težak zadatak. Kad ljudi ne mogu shvatiti sadašnjost, kako će tek shvatiti prošlost? Svaka je inkarnacija potpuna i cjelovita u odnosu na vrijeme, prilike i vlastiti zadatak. Nema razlike između raznih Božjih pojava, kao što su Rama, Krišna ili Sai.

Rama je došao nahraniti korijene istine i pravednosti, potom je došao Krišna njegovati biljku mira i ljubavi. Sad su sva ta načela u opasnosti da budu potpuno uništena zbog ljudske slabosti pred navalom zlih sila. One nadvladavaju ono dobro, duhovno i božansko u čovjeku. To je razlog što je sadašnji avatar došao oboružan svim kozmičkim silama, kako bi spasio *dharmu*, ispravnost, od *adharme*, njene suprotnosti.

Pod 'sadašnjim avatarom' vi mislite na Sai Babu?

Da. Ja se utjelovljujem od ere do ere, kad je za to vrijeme, da bih *dharmu* zaštitio od *adharme*. Kad god sukobi, nesloga i nesklad preplave svijet, Bog se utjelovljuje u ljudskom liku, kako bi čovječanstvu pokazao put ljubavi, sklada i mira.

To je razumljivo. No skeptici se pitaju – zašto bi Bog uzimao ljudski lik?

Zato što je to jedini način da se Bog pojavi među ljudima. Avatar uzima ljudski lik i ponaša se kao čovjek, kako bi ljudi mogli osjetiti svoje srodstvo s božanstvom. No istovremeno se izdiže u božanske visine, kako bi naveo ljude da nastoje stići do Boga. Spoznaja da se Bog nalazi u čovjeku kao pokretač života, je zadatak zbog kojeg se avatari pojavljuju u ljudskom liku.

Prethodni avatari, kao što su bili Rama i Krišna, morali su uništiti samo nekoliko pojedinaca koje se moglo označiti kao neprijatelje pobožnog načina života i time su obnovili dharmički put. No danas je zloća uprljala tolike, da se cijelo čovječanstvo nalazi pod prijetnjom uništenja. Zato sam u svom sadašnjem 'silasku' (avatara = silazak) došao oboružan svim moćima bezobličnog Boga, kako bih čovječanstvo ispravio, ljudsku svijest digao i ljude vratio na pravi put istine, ispravnosti, mira i ljubavi prema Bogu.

Zašto taj zadatak treba biti podijeljen na tri različite inkarnacije – Shirdi, Sathya i Prema Babu?

Oni nisu različiti. Već sam spomenuo potpuno jedinstvo to troje sa stanovišta konačnog cilja ove misije. Dat ću vam jedan primjer: Uzmite kilu gura (slatkog). Ona cijela ima sladak okus. Zatim ju razlomite na male komade. Svaki od njih je sladak. Na kraju i njih smrvite na male komadiće. Vidjet ćete da su i oni jednako slatki. Dakle, razlika je u kvantitetu, a ne u kvalitetu. Isto je i s avatarima. Njihovi zadaci i odgovarajuće moći razlikuju se u skladu s vremenom, situacijom i okolnostima. No oni pripadaju i proizlaze iz istog *dharma svarūpa*, odn. Božjeg tijela.

Pogledajmo to na primjeru voćke. Ona počinje sa sjemenkom koja izraste u drvo, na kojem izraste plod. Tako se rad može usporediti sa sjemenkom, štovanje s drvetom, a mudrost s plodom.

Prethodni avatar, Shirdi Baba, položio je temelje svjetovnoj integraciji i donio čovječanstvu poruku da je dužnost štovanje. Misija sadašnjeg avatara je - natjerati svakoga da shvati da isti Bog ili božanstvenost prebiva u svakome. Ljudi se trebaju međusobno poštovati, voljeti i pomagati jedni drugima, bez obzira na boju ili vjeru. Tako svaki rad može postati oblik štovanja. I na kraju će Prema Sai, treći avatar, pronijeti 'radosnu vijest' da ne samo da Bog prebiva u svakome, nego da svatko jest Bog. To će biti konačna mudrost koja će svakom čovjeku omogućiti da stigne do Boga. Tako tri avatara nose trostruku poruku rada, štovanja i mudrosti.

Dakle, to je sveta misija i božanska svrha ove trostruke inkarnacije?

Ujediniti cijelo čovječanstvo u jednu kastu ili porodicu i ostvariti jedinstvo, odn. spoznaju *ātmana* u svakom čovjeku, sebstva na kojem počiva cijela kozmička kreacija. Kad to jednom spozna, tada će opće božansko nasljeđe, koje čovjeka povezuje s čovjekom i Bogom, postati očigledno i prevladati će ljubav kao svjetlo-vodilja cijelog univerzuma.

Kao prvo, čovjek se mora razviti u čovječanstvo u svoj punini svog urođenog potencijala. Danas čovječanstvo kao takvo ne postoji na svijetu. Nema jedinstva misli, riječi i djela. Čovjek danas misli jedno, govori drugo, a radi nešto sasvim treće. Tako postoji samo pojedinac – zbunjen, zbrkan i bombardiran kontradiktornim mislima. Ono čega nema je čovječnost u njemu koju motiviraju dobre misli, dobre riječi i dobra djela. Trebamo ga natjerati da spozna Boga u sebi, kako bi stvorio sintezu i povezao misli, riječi i djela.

Kad se ta temeljna pouka jednom bude učila u obitelji, u školi, na fakultetu, u društvu, u gradovima, državama i narodima širom svijeta, tada će čovjek postati svjestan činjenice da cijelo čovječanstvo pripada jednoj porodici. Kao što je Krist propovijedao – 'svi su jedno; odnosi se jednako prema svima.' Ključno pitanje je jednota: jedna kasta, jedna klasa, jedna vjera čovječanstva. A to se može postići samo tako da čovjek svoj ego preda čistoj, nesebičnoj, univerzalnoj ljubavi i predanosti. Ljubav je temelj, zajednički nazivnik, a predanost je božanska iskra, onaj spajajući, ujedinjavajući, integrirajući faktor između čovjeka i čovjeka, i čovjeka i Boga.

Dopustite mi jednu ilustraciju: (Baba između nas na podu raširi maramicu). Ovo je komad platna. Kao što vidite, on se sastoji od niti. Izvucite iz njega niti i platno će

postati slabo. Vratite ih natrag i opet će biti jako i čvrsto. Isto je i s ljudima. Ljubav ih povezuje kao milion, milijardu niti u čvrsto platno, a predanost ih ponovno sjedinjuje s Bogom. Zato ja utjelovljujem ljubav i koristim je kao svoje oruđe kojim obnavljam čovjeka i širim bratstvo među ljudima uz pomoć njihove predanosti. Ja uvijek ponavljam:

Započni dan s ljubavlju;
Ispuni dan ljubavlju;
Završi dan s ljubavlju.
To je najbrži i najsigurniji put ka Bogu.

Život je ljubav – uživaj u njoj;
Život je izazov – suoči se s njim;
Život je pjesma – pjevaj je;
Život je san – ostvari ga;
Život je igra – igray je!

Je li Shirdi Baba zaista tvrdio da će se ponovno roditi osam godina poslije svoje smrti 1918 godine?

Da. To su čuli Kaka Dikshit i mnogi drugi Shirdi Babini sljedbenici.

Po čemu ste vi tako sigurni da ste vi inkarnacija Shirdi Babe?

Po znanju svog vlastitog nedvojbenog iskustva, naravno. Budući da danas više nema među živima nikoga tko je poznao Shirdi Babu, tako više ne postoji nikakvo drugo svjedočanstvo osim mog vlastitog znanja i iskustva. Sama činjenica da sam obznanio da sam Sai Baba iz Shirdija prije 40 godina, dok sam još bio desetgodišnjak i dok još nitko u ovom dijelu južne Indije nije ni znao, ni čuo za Shirdi Babu, je dokaz.

Postojeća situacija u kojoj zle sile vode ka uništenju, kao što ste točno primijetili, kao da upućuje na neizbježnost novog Mahabharata rata. Znači li to da spas na kojem radite može uslijediti tek poslije razornog rata.

Zlo mora biti, i bit će, uklonjeno, prije nego dođe do takve katastrofe. Biti će, naravno, manjih ratova i čarki – to se u postojećim okolnostima ne može izbjeći. No Mahabharata rat je bio nešto sasvim drugo. Sam Gospod Krišna je odlučio o njemu i, zapravo, vodio Arjunu na bojno polje da svijet riješi zlih ljudi i sila.

No danas je, kao što sam već napomenuo, zlo toliko rašireno, da bi cijelo čovječanstvo bilo uništeno u nuklearnom holokaustu, u slučaju novog svjetskog rata. Ovaj avatar je došao spriječiti takvu katastrofu i podići ljudsku svijest iznad postojećeg sindroma ljutnje, mržnje, nasilja i rata, i spasiti tako svijet od propasti. To se može ostvariti samo ponovnim uspostavljanjem bratstva među ljudima – uz pomoć Veda, Šastra i svih religija, sa svojim evanđeljem *dharme* – kako bi se ljudska rasa oslobodila lanaca karme. Ja uvijek ponavljam: Nek postoje različite vjere, nek cvjetaju, nek se pjeva u Božju slavu na svim jezicima i na razne načine. To treba biti ideal. Nek se poštuju razlike među vjerama i neka ih se smatra vrijednima, dok god ne diraju plamen jedinstva.

Iz onoga što Baba kaže, čini se da nema mnogo razlike ili dihotomije između Boga i čovjeka. Jesam li u pravu?

Potpuno ste u pravu. Bog je čovjek i čovjek je Bog. Svi mi imamo nešto Božjega, božansku iskru u sebi. Svi su ljudi božanski kao i ja, s duhom utjelovljenim u ljudskoj krvi i mesu. Jedina je razlika u tome što su oni nesvjesni svoje božanstvenosti. Oni su u ovaj karmički zatvor stigli zahvaljujući greškama iz mnogih prethodnih života, a ja sam uzeo ovaj smrtni lik svojom slobodnom voljom. Njima je tijelo suđeno, dok sam ja slobodan od te vezanosti. Bitna razlika je u tome što su oni žrtve svojih želja koje ih bacaju simo-tamo, dok sam ja bez želja, osim jedne uzvišene – da ih oslobodim želja.

Uzmimo, kao ilustraciju, rižu. Svako zrno riže zatvoreno je u ljusku. Da biste došli do zrna, morate ukloniti ljusku. I ljuska, i zrno potječu iz iste sjemenke. Zrno predstavlja Boga u čovjeku, dok se ljusku može usporediti sa željama koje Boga svode na razinu čovjeka. Stoga moja formula glasi:

Život + želja = čovjek

Život – želja = Bog

Na koji način može život bez želja od ljudi učiniti bogove?

Život bez želja znači spoznati čisto, istinsko sebstvo koje je *ātman*. Kad je vezano željama, sebstvo degenerira u sebičnost. *Ātman* se pretvori u ego. Do samospoznaje se stiže tako da se sebstvo očisti od ega i sebičnosti. Tada postižete stanje svijesti s onu stranu uma ili intelekta, u kojem otkrivате istinsko sebstvo, koje je Bog. Um je poput platna koje prekriva i prigušuje svijest, a sastoji se od niti koje su želje. Ako odbacimo želje, niti se raspadaju i platno nestaje, otkrivajući tako našu pravu prirodu. Na to misli Vedānta (zadnji, filozofski dio Veda – op. prev.) kad tvrdi da se čovjek mora riješiti ega da bi spoznao sebe.

Vi dakle kažete da sam čovjekov um stvara blokadu između čovjeka i Boga?

Da. Treba razlikovati um koji je ego i stvarno sebstvo koje je svijest. Ovo drugo nam pomaže da predemo granicu ega-uma i postanemo svjesni sebe kao svjedoka istine. Znanstvenici uma gledaju prema van, na ono što se može opaziti osjetilima koja postoje u svijetu uma i pitaju: što je ovo? Znanstvenik svijesti, s druge strane, uvijek gleda prema unutra, na ono što je izvan dosega osjetila i uma i pita: što je to?

Stoga se čovjek mora uzdići iznad uma – do svijesti, da bi postigao samospoznaju. Da bi doseglo beskrajnog, univerzalnog *ātmana*, utjelovljeno sebstvo mora se probiti iz bijednog malog ograničenog zatvora osobnosti. Želje pripadaju osjetilima, mozgu, umu. Kad ih se jednom riješite, spoznate sebstvo, *ātmana*, svijest, prosvjetljenje i postanete jedno s kozmičkom silom. Spoznaja sebe je spoznaja Boga. Tako čovjek stiže do Boga.

Koje je značenje vibhutija, svetog pepela, i ostalih sitnica koje materijalizirate i dajete ljudima? Da li je potrebno da Bogo-čovjek pokazuje takva čuda koja može izvesti svaki mađioničar?

Kad je riječ o meni, to su dokazi moje božanstvenosti. To ni na koji način nije egzibicija božanstvenosti. Svi mađioničarski trikovi, kao što znate, izvode se da bi se zaradilo novac. To su trikovi mađioničarskog zanata. Oni su zapravo, na neki način, legalizirano varanje, prenošenje nekog predmeta s jednog mjesta na drugo vještim trikom ruku koji je neprimjetan. Oni ne uključuju nikakav *siddhi*, nikakve okultne ili čudesne moći.

Ono što ja činim je nešto sasvim drugo – to je čin stvaranja. Nije to ni magija, a ni *siddhiji*, okultne moći. Osim toga – ja ne tražim ništa za uzvrat. Dakle, ja ljude ne varam premještajući predmete – ja ih stvaram. Ja to ne činim da bih pokazivao i razmetao se svojim moćima. To su naprosto moje posjetnice kojima ljude uvjeravam u svoju ljubav prema njima i za uzvrat pobuđujem njihovu predanost. Budući je ljubav bezoblična, vršim materijalizacije kao dokaze moje ljubavi. To je naprosto simbol.

Ja još uvijek ne razumijem zašto biste materijalizirali prstenje, narukvice, satove i slične sitnice?

Većina ljudi želi neki talisman kao simbol moje zaštite. I ja im ga dajem. Kad su u nevolji, osjete dodir prstena, narukvice ili sata, sjete me se i pozovu me u pomoć. S druge strane, ako im dam nešto što ne mogu nositi, vjerojatno će to negdje spremi i zaboraviti.

Glavno je da te sitnice ili talismani, zovite ih kako hoćete, daju ljudima osjećaj sigurnosti i zaštite koja im je potrebna u vrijeme nevolja ili kriza, i da stvaraju simboličnu vezu koja premošćuje veliku udaljenost između njih i mene. Kad me poklonici trebaju, ti mi predmeti isti čas pošalju bežičnu poruku i ja im smjesta dolazim u pomoć.

Oprostite mi što sam tako uporan, Svamiji, ali nije li poklanjanje Omega ili HMT ručnog sata čin varanja kompanije ili povreda njenog patenta?

Uvjeravam vas da tu nema ničeg sličnog. Varanje kompanije ili povreda patenta bilo bi kad bi u pitanju bilo prenošenje sata s jednog mjesta na drugo. Ali ja ne prenosim – ja u potpunosti stvaram. Što god da hoću, to se smjesta ostvaruje (materijalizira). Ne znam ni za jednu kompaniju koja se žalila zbog povrede patenta.

A što je s vibhutijem koji materijalizirate? Željeli bismo znati nešto o njegovoj vjerodostojnosti, jer vas vaši kritičari nastoje diskreditirati šaljući okolo mađioničare koji proizvode jednake replike vibhutija.

Ono što ja materijaliziram je očitovanje božanstvenosti s dubokim značenjem i simbolikom. Pepeo simbolizira kozmičku, besmrtnu i beskrajnu prirodu svih oblika Boga, *ātmana* ili duha, odnosno ono što preostaje kad sve svjetovno, prolazno i promjenljivo sagori.

Već sam vam govorio o nužnosti života bez želja. Kad je Šiva spalio Kamu, boga želja, u hrpu pepela, namazao se tim pepelom da pokaže svoju pobjedu nad željama. Kad je Kama bio uništen, zavladała je Prema (ljubav) kao božica ljubavi. To je značenje pepela.

On prvenstveno simbolizira ciklus rađanja i smrti, u kojem sve na kraju završava u obliku pepela. "Iz prašine dolaziš i u prašinu ćeš se vratiti." Prašina, odn. pepeo, je konačno stanje stvari. On se više ne može mijenjati. U duhovnom smislu, on predstavlja upozorenje onome koji ga prima, da odbaci želje, spali sve strasti, vezanosti i napasti i pročisti svoje misli, riječi i djela.

Da bih duboko usadio tu lekciju onima koji mi dolaze s ljubavlju i predanošću, materijaliziram im pepeo. Kao i ostale materijalizacije i to djeluje kao talisman, liječeći bolesne i pružajući zaštitu onima kojima je potrebna. To je simbol božanstvenosti, upravo suprotno od mađioničarskih trikova koje ste spomenuli.

Za vas se vjeruje da ste izveli razna čudesna iscjeljenja, uključujući i uskršavanje mrtvih. Ima slučajeva kad ste, kažu, spasili ljude od utapljanja i drugih nesreća na udaljenim mjestima. Medicinski stručnjaci svjedoče o daljinski upravljanim kirurškim operacijama koje ste izveli. Kako to postižete?

Svojom *sankalpom*, odn. svojom voljom i moći. Kao avataru, ta mi je moć urođena, apsolutno prirodna i podložna mojoj volji i odluci. Meni ne treba ni *mantra* (mistična formula), ni *sādhana* (duhovna praksa), ni *tantra* (sveti zapis), ni *yantra* (mistični diagram), da bih izvodio takozvana 'čuda' koja su mi sasvim prirodna. Moje su moći naprosto izražavanje ili očitovanje stvarnosti dobrote koja me stapa sa svime, svagdje, uvijek i na svakom mjestu. Čuda spadaju u bezgraničnu Božju moć.

Sad smo došli do ključne točke u vašem pitanju – fenomen iscjeljivanja. On ima dva aspekta: Ja mogu ljude izlječiti, spasiti, pa čak i dići iz mrtvih, pod uvjetom da su u stanju duhovne prijemчивosti. To je kao pozitivni i negativni pol električne struje. Moja sposobnost iscjeljivanja može se usporediti s pozitivnim polom. Vaša predanost s negativnim. Kad se to dvoje spoji, tada predanost omogućuje da se dogodi ono što što se naziva čudom iscjeljenja.¹

Zapravo je čovjekov um odgovoran za njegovu bolest ili zdravlje. On sam je uzrok i jednog, i drugog. Stoga, kad je u pitanju iscjeljenje ili izlječenje, nužno je da on u svome umu stvori za to potrebnu vjeru. Sve što ja činim jest da ga opskrblim povjerenjem, voljom i snagom da izlječi sam sebe. Moja bezgranična ljubav, kao odgovor na snagu njegove vjere u mene, je to što proizvodi željeni rezultat.

Dakle, to nisu siddhi moći ili mađioničarski trikovi, kao što tvrde vaši kritičari?

To nisu ni mađioničarski trikovi, ni okultne moći ili siddhiji, koje svatko može steći odgovarajućom disciplinom i jogijskim vježbama. Moja moć da ljude zaštitim, iscijelim i spasim i da materijaliziram predmete dolazi od Boga i može ju upotrijebiti samo avatar. To nije ni stvoreno, ni uvježbano, ni razvijeno, nego proistječe iz kozmičke sile.

Neki tvrde da vi zapovijedate nevidljivim duhovima koji, na vašu zapovijed, mogu prenijeti predmet s jednog mjesta na drugo.

---

¹ (Isus je također rekao: "Tvoja te je vjera izlječila." Op. prev.)

Nema potrebe da zapovijedam nevidljivim duhovima, jer moja božanska volja sama materijalizira te predmete. Ja sam sve i svagdje; sveprisutan, sveznajući i svemoguć. I tako, što god hoću, to se smjesta ostvaruje. To su stvari koje, kao osobine istine, ljubavi i mira, uzrokuju atmičke (božanske) ili kozmičke sile s onu stranu univerzuma.

Svamijevi kritičari pitaju zašto Sai Baba ne pomogne ljudima u nevolji, tako da im donese kišu kad je suša ili stvori hranu u vrijeme gladi, pomoću svoje sankalpe (božanske moći). Zar avatar ne može pomoći čovječanstvu u kontroliranju prirodnih sila i sprečavanju nesreća kao što su potresi, poplave, suše, glad i epidemije?

Upravo to i jest ono što ja radim utjelovljujući se kao Bog u čovjeku, kako bih nadvladao te nesreće. No postoje dva načina da avatar pomogne ljudima: trenutačno rješenje i dugoročno rješenje.

Trenutačno rješenje protivi se temeljnim svojstvima same prirode, kao i zakonu karme (uzroka i posljedice). Većina ljudi živi u materijalnom svijetu svojih želja i ega, kojim upravlja taj zakon. Oni žanju plodove svojih djela. To uzrokuje njihovu evoluciju ili devoluciju. Kad bi se avatar umiješao i trenutačno riješio njihove probleme, to bi zaustavilo njihovo kretanje, razvoj, pa čak i evoluciju. Dakle to rješenje treba odbaciti, jer potpuno negira prirodne zakone.

Druga i efikasnija alternativa donosi dugoročno rješenje, tako što avatar ljude vodi na više razine svijesti kako bi mogli shvatiti istinu duhovnih zakona i okrenuti se ispravnosti, te neumorno raditi na poboljšanju uvjeta. To ih vraća prirodi i karmičkom zakonu uzroka i posljedice. Na taj će način nadići krug uzroka i posljedica, čije su danas žrtve, i naučiti kontrolirati i zapovijedati prirodnim silama kako bi mogli izbjeći nesreće koje ste spomenuli.

Hoćete reći da vi sad dižete svijest čovječanstva do božanske svijesti, kako bi moglo vladati svojom vlastitom sudbinom?

Upravo to. Postaću dioničari moje *sankalpa śakti* (božanske moći, univerzalne energije). Ja moram djelovati kroz njih, probuditi Boga u njima i uzdići ih na razinu više stvarnosti, kako bi mogli vladati prirodnim zakonom i silama. Kad bih sad odjednom sve riješio, ostavljajući ljude na istoj razini svijesti na kojoj jesu, oni bi uskoro opet sve zabrljali i navalili jedan na drugog, a rezultat bi bio opet isti kaos.

Patnje i muke su neizbježni čin kozmičke drame. Ne određuje Bog sve te nevolje, nego ih čovjek priziva kao kaznu za vlastita loša djela. To je korektivna kazna koja čovjeka tjera da odustane od krivog puta i vrati se na pravi, tako da može upoznati božansko stanje *sat-cit-ānande*, odn. života u mudrosti i blaženstvu. Sve je to dio jedne velike sinteze u kojoj negativno služi veličanju pozitivnog. Tako smrt veliča besmrtnost, neznanje veliča mudrost, patnja veliča blaženstvo, a noć veliča zoru.

I tako, kad bi avatar nevolje koje ste spomenuli naglo prekinuo, što ja mogu, i što i činim kad je to baš nužno, cijela bi drama kreacije sa svojim karmičkim zakonom propala. Zapamtite da se te nevolje događaju, ne zbog toga što je Bog učinio od čovjeka, nego zbog toga što je čovjek učinio od čovjeka. Stoga se čovjek mora

rasčiniti i ponovno sačiniti (reprogramirati) i pritom uništiti svoj ego i zamijeniti ga transcendentnom sviješću, tako da se može izdići iznad karmičkog zakona.

Jeste li uspjeli u postizanju te sinteze, Svamiji, osobito kod bogatih i moćnih slojeva?

Ja se ne bavim njima kao klasom, nego kao pojedincima i rezultati su ohrabrujući. Naravno da bogati i moćni predstavljaju ozbiljan problem u pogledu preobrazbe. Za njih je potreban poseban pristup. Nasuprot tome, siromašni su jako kooperativni. Oni razumiju moje planove i ideje, prihvaćaju ih sa zahvalnošću i pomažu.

Koje je rješenje za ovu eskalaciju sukoba između bogatstva i moći s jedne strane, i siromaštva i nemoći s druge?

Preobrazba i jednog i drugog u jedinstveno suradničko bratstvo, u kojem će vladati jednakost bez suparništva i sukoba. To može proizaći samo iz istine i ljubavi. Ključno je spojiti te dvije klase u jednu jedinstvenu klasu. No problem je dovesti ih do zajedničkog stanovišta. Bogati žive odvojeno u jednim uvjetima. Siromašni žive isto tako odvojeno u drugim uvjetima. Kako ih spojiti?

Stoga ja na mnogo suptilnih načina slamam prepreke bogatstva i siromaštva i stvaram osjećaj jednakosti i jedinstva između bogatih i siromašnih. U ovom ašramu možete ih vidjeti kako zajedno žive i rade, pa čak i služe, u uvjetima potpune jednakosti. Ovdje nema razlika, ni posebnih uvjeta za bogate. Svi žive, jedu, rade, štiju Boga i spavaju poput siromašnih. Svi žive kao zajednica radnika, zajednički sudjelujući u strogom životu ašrama.

I unatoč našoj strogoj disciplini, industrijalci i poslovni ljudi žele doći ovamo. Zašto? Zato što ovdje postižu duševni mir koji im nikakvo zemaljsko blago ili moć ne može donijeti ili osigurati.

Tako im mi otvaramo prekrasni novi svijet duhovnog blaga, a oni se za uzvrat moraju odreći svojih materijalnih prohtjeva i komfora. Moja je misija da im pokažem kako doći do duševnog mira koji svi, i bogati, i siromašni, jednako žele. U tom procesu duhovnog razvoja tražitelj nauči da se to stanje blaženstva ne može kupiti novcem u dućanu, niti mu ga može pokloniti itko osim njega samog. Ono dolazi jedino iz univerzalnog izvora božanstvenosti, iz Boga u čovjeku koji jednako obuhvaća i bogate, i siromašne. Taj koncept stvara sveopće drugarstvo, bratstvo davanja i primanja između bogatih i siromašnih. Oni koji imaju previše dužni su se odreći nepotrebnog viška, a onima koji imaju premalo treba zadovoljiti potrebe.

Na kraju krajeva, u duhovnom smislu cijelo čovječanstvo pripada jednoj te istoj klasi, kasti ili vjeri. Božanski principi u svakome proizlaze iz jednog te istog Boga. To temeljno jedinstvo ljudi trebaju uvidjeti kroz neposredni kontakt s duhovnom stvarnošću i uvjerljivim širenjem snage ljubavi, sve dok ne postanu dio univerzalne religije rada, štovanja i mudrosti.

Ovo sve bi moglo biti jednostavno i dobrodošlo evanđelje za siromašne koji vašom filozofijom ne gube ništa, a dobijaju sve. No što je s bogatima koji bi trebali izgubiti sve, ako bi je htjeli slijediti?

U tome i jest problem. Oni naprosto moraju ostaviti, predati, odbaciti svoje lažne vrijednosti ako hoće moju milost. Dok god će ljudi biti robovi materijalističkih definicija bogatstva i siromaštva, neće biti rješenja. Zato ja nastojim njihove umove i srca okrenuti duhovnim vrijednostima i istinama.

Na kraju krajeva, tko je najbogatiji? Onaj koji ima najveće prohtjeve i stoga i najveće brige i glavobolje? Ili onaj koji je zadovoljan s najnužnijim za život i stoga je manje-više bez želja i uglavnom sretan (u usporedbi s onim prvim). Mjereno tim mjerilima sreće, siromašni su duhovno bogati, a bogati su duhovno siromašni. Na koncu, ne materijalno, nego duhovno zadovoljstvo je to što život čini vrijednim.

Kao što sam već rekao, život bez želja donosi čovjeku božanstvenost i oni koji traže moju milost moraju odbaciti želje i pohlepu. Bogatstvo donosi opasna iskušenja. Ono je izvor i uzrok ljudske vezanosti. Želja da se podigne životni standard ne može nikad biti zadovoljena. Ona vodi u umnožavanje želja, a onda i problema i frustracija koje iz toga proizlaze.

Rješenje je u stavljanju naglaska na kvalitet, a ne kvantitet, odn. životni standard; na uzvišene misli i skroman život. Um je konj, a tijelo je kočija. Da biste postigli duševni (mentalni) mir, morate staviti konja uzvišenih misli ispred kočije fizičkog komfora.

Ovo je zdrava filozofija, no kako je primjenjujete u praksi?

I bogati, kao i siromašni, dolaze Sai Babi u potrazi za ljubavlju, mirom i oslobođenjem od svojih muka i problema. Recept koji im prepisujem je potpuna nesebičnost i odbacivanje želja. Siromašnima je to normalno stanje. Stoga moja ljubav teče prema njima prihvaćajući njihovu predanost. Tako stječu moju milost.

Bogati, s druge strane, ne mogu dobiti tu milost bez odbacivanja svog materijalističkog gledišta i sebične vezanosti. Tako za njih postaje nužnost da žrtvuju materijalnu pohlepu, da bi dobili duhovnu milost. Ja im govorim:

Ego živi uzimajući i zaboravljajući;   Ego lives by getting and forgetting;

Ljubav živi dajući i praštajući.   Love lives by giving and forgiving.

Na taj način mijenjam njihov mentalni stav. Mijenjam njihov majmunski um u um pun ljubavi, davanja i praštanja.

Majmunski um Baba? Što mislite pod time?

To je osobina koju seljaci koriste da bi uhvatili i istrijebili majmune. Kad seljak hoće uhvatiti majmuna, uzme kao zamku veliki ćup s uskim grlom. U ćup stavi nešto što majmun voli jesti. Majmun nađe ćup i gurne u njega ruku, zahvativši čim više te hrane. Kad to učini, ne može više izvući šaku kroz maleni otvor ćupa. On pomisli da ga je nešto u ćupu uhvatilo za šaku, pa se krene boriti, pokušavajući se osloboditi i pobjeći s ćupom, no u tome ne uspijeva i biva uhvaćen. A nitko ga ne drži. On se uhvatio sam, zbog vlastite pohlepe. Da samo ispusti ono što drži u šaci, bio bi slobodan.

Isto to govorim i bogatim ljudima. Čovjeka dovode u napast svjetovno bogatstvo, užici i želje. Kad se izgubi u toj vezanosti, ispaštajući posljedice svoje pohlepe, on pomisli da ga je nešto uhvatilo i vezalo i da ga hoće uništiti. A čim se odrekne materijalnog bogatstva i želja, slobodan je. Ja mu pomažem da shvati svoju vezanost za majmunski um i da se oslobodi.

Čini se da Baba sugerira neku vrstu duhovnog socijalizma, koji bi se temeljio na pretvaranju bogatstva u skrbništvo, kako bi se ukinulo siromaštvo.

Da. Skrbništvo utemeljeno na ljubavi, suradnji i bratstvu. A što drugo? Promjena mora doći iz srca. Nju se ne može nametnuti izvana. Sve materijalističke doktrine promašile su u pokušaju provođenja bilo kakve stvarne promjene. Nigdje nema jednakosti. Samo duhovna preobrazba u beželjni mentalitet može izvesti nužni preokret (revoluciju) u ljudskoj svijesti, iz koje jedino može i doći do željene promjene.

Moramo društvo okrenuti od lažnih ka stvarnim vrijednostima. Moramo ljude uvjeriti da je ideal visokog životnog standarda pogrešan. Njega treba zamijeniti visokom razinom života i mišljenja utemeljenog na poniznosti, moralu, sućuti i nevezanosti, nasuprot postojećoj pohlepi, natjecanju u luksuzu i potrošačkom mentalitetu. Ljudi se moraju uvjeriti da je jedini način da se probudi njihova latentna božanstvenost taj, da zagospodare svojim željama i pobijede svoju pohlepu za užicima i luksuzom, umjesto da budu robovi tih lažnih materijalističkih vrijednosti.

Iz toga, čini se, proizlazi da su brojne odgojno-obrazovne ustanove i organizacije služenja društvu koje vodi Baba – a ima ih oko 3000 – pokrenute da bi stvarale kadrove nužne za provođenje željenih društveno-ekonomskih promjena i to putem ljubavi i uvjeravanja?

One su osnovane da bi novu generaciju dovele na Saijev put istine, ispravnosti, mira, ljubavi i nenasilja. Njihovo geslo ‘Rad je štovanje, a dužnost je Bog’ zahtijeva uvođenje novog društvenog poretka koji će se temeljiti na *satyi*, istini i *dharmi*, ispravnom djelovanju.

Indiju se opisuje kao bogatu zemlju siromašnih ljudi. Imamo sva blaga svijeta zakopana u našu dobru zemlju. A ljudi svejedno ostaju ekonomski siromašni i zaostali. Imate li neko rješenje za spašavanje naše ekonomije?

Vaš zaključak je točan. Rješenje problema koji ste naveli je u teškom radu i povećanju proizvodnje na temelju suradnje. Da bi se to postiglo, ljudi se moraju riješiti bolesti individualnosti, pohlepe i sebičnosti. Svakog pojedinca treba naučiti da misli i radi u širem kontekstu društva i njegovih potreba. Kad se to jednom dogodi, bit će manje priče, a više rada.

I opet vidimo da je duhovni put jedini koji može spasiti ovu zemlju i svijet od grešaka materijalističkog poretka. Treba nam spoj duhovnog i materijalnog aspekta života. To će čovjeku donijeti društvenu svijest i suradnički duh nužan za stvaranje nacionalnog bogatstva i blagostanja kroz nesebičan, suradnički rad.

Vrlo dobar savjet, Svamiji. No problem je, čini se, u tome, što se sve bogatstvo stvoreno radom nekako slijeva u džepove bogate i moćne manjine. Imate li vi neki duhovni recept za tu nejednakost?

Nema sumnje da je raspodjela nepravedna. Postojeće doktrine jednakosti, socijalizma, itd., nisu uspjele postići jednakost pri raspodjeli dobara i imovine. Problem je u tome što vi pravednu raspodjelu bogatstva, zemlje i imovine rješavate zakonima, no kako da zakon donese jednakost u ljudskim željama? To traži ljekoviti dodir duhovnosti.

Prvo treba liječiti želje i njihove loše posljedice. Moramo uvjeriti bogate da su želje i ispunjavanje njihovih materijalističkih prohtjeva, jedan vid majmunskog uma, koji im može samo naškoditi i dovesti ih u ropstvo. Samo to može riješiti problem nejednakosti i nepravedne raspodjele.

Bogati će se odreći svojih ekstravagantnih prohtjeva, siromašni će dobiti ono što im je potrebno i još malo više i taj će proces dovesti do ujednačenije raspodjele.

Da završimo s ovom temom Svamiji, možete li ukratko navesti glavne razloge socijalne i ekonomske zaostalosti Indije?

S čisto materijalnog stanovišta, to je pitanje ponude i potražnje. Zbog prevage materijalnih vrijednosti u našem društvu, potražnja sve više raste, dok ponuda ostaje ista ili se čak i smanjuje. Rješenje je očito ili u povećanju ponude, ili u smanjenju potražnje. Zatim, naravno, tu je i problem porasta stanovništva. Taj trokut, kao izvor neravnoteže, treba produhoviti, ako se želi naći djelotvorno rješenje.

Tu se naše inzistiranje na životu bez želja, u kojem su ljudski prohtjevi svedeni na zadovoljavanje minimalnih potreba, pokazuje kao jedini mogući način za obnavljanje društvene i ekonomske ravnoteže. Zauzdajte svoje želje, ograničite svoje prohtjeve, živite u duhovnoj skromnosti i postojeća materijalna dobra bit će dovoljna za čitavo čovječanstvo. Osim toga, nestat će i napetosti proizašle iz natjecateljskog društveno-ekonomskog sustava i tako ćete vratiti duševni (mentalni) mir.

Život je kao putovnje vozilom između rođenja i smrti. Tijelo je vozilo u kojem se vozite prema smrti. Što manje prtljage imate, to bolje za vas. Čemu se opterećivati svjetovnim bogatstvom i materijalnim komforom, kad ćete možda morati promijeniti smjer ili se čak suočiti i s nekim poremećajem ili nesrećom, da bi, kako god da okrenete, na kraju puta bili prisiljeni ostaviti svu svoju imovinu osim *ātmana*, odn. sebstva ili duše. Zar ne bi bilo pametnije brinuti o besmrtnom duhu, nego gubiti vrijeme, koje vam ističe, trčeći za gomilanjem bogatstva i komfora?

To je logika duhovnosti kojom nastojim promijeniti stavove ljudi.

Baba je već razjasnio većinu pitanja koja postavljaju Dr. Narasimhiah i ostali kritičari. No neka su svejedno ostala bez odgovora. Narasimhiah pita zašto ne materijalizirate bundeve ili krastavce, ili satove s drugačijim markama (od postojećih) i tako dokažete da su vaša vlastita kreacija, a ne samo prijenos tuđeg djela.

Bundeve i krastavce može se materijalizirati jednako lako kao i prstenje ili druge predmete. Ali to su raspadljivi predmeti, a cijeli smisao materijalizacija, kao što sam već objasnio, je u njihovoj trajnosti. Stoga prstenje i satovi mnogo bolje služe svrsi da budu talismani, odn. sredstva kontakta i komunikacije između avatara i njegovih poklonika.

Ono na što oni pokušavaju ukazati je da se velike predmete, kao što su bundeve, ne može prenijeti (teleportirati), dok se male, kao što su prstenovi, može. Ali, kao što sam već toliko puta rekao, ja zamahom ruke ne prenosim stvari. Ja ih stvaram.

No, kad smo već kod pitanja prstena ili sata drugačije marke koja bi dokazivala da je to moja vlastita kreacija – biste li htjeli da i vama nešto materijaliziram?

Da Svamiji, naravno da bih.

(Baba zamahne rukom po zraku i napravi srebrni prsten sa znakom Om (h) u sredini i slovima Sai Ram sa strane, primi me za desnu ruku i nježno mi ga stavi na treći prst. Bio je točno po mjeri i baš ono što sam želio od Babe.)

Hvala vam Baba. Divno ste odgovorili na ovo pitanje. No da se vratimo Narasimhijahovom pitanju o lažnom Sai Krišni iz Pandavapura, kojeg je njegov odbor razotkrio kao podvalu i prijevaru. On tvrdi da je dječak bio pod vašim patronatom.

Uvjeravam vas da nema apsolutno nikakve veze između njega i mene. Njegovi su ljudi više puta pokušavali dogovoriti naš susret, no mi smo njihove zahtjeve odbili. Naravno, na tisuće ljudi, kao što ste jutros mogli vidjeti, dolazi ovamo na daršan. Ima i drugih koji se predstavljaju kao moji učenici i nastoje izvući neki novac koristeći pritom moje ime. To se događa i u drugim državama, pa i u inozemstvu i mi tu ne možemo ništa. Oni se prije ili poslije sami razotkriju, kao u slučaju ovog dječaka. Ja nemam apsolutno nikakve veze s takvim ljudima.

Narasimhijahov odbor htio je naučno istražiti vaša čuda u kontroliranim uvjetima, kako su to oni nazvali. Vi ste to odbili. Biste li to prokomentirali?

Kako da nauka, koja je ograničena fizičkim i materijalističkim gledištem, istražuje transcendentne pojave izvan svog područja, dosega ili shvaćanja? To je očigledna zabluda. Jedno pripada materijalnoj, a drugo duhovnoj razini. Nauka svoja istraživanja mora ograničiti samo na područje ljudskih osjetila, dok je duhovnost s onu stranu osjetila. Ako hoćete shvatiti prirodu duhovnih sila, tada to možete učiniti samo duhovnim, a ne naučnim putem. Ono što je nauka uspjela razotkriti samo je mali djelić kozmičkih pojava. No ona nastoji preuveličati svoja dostignuća.

To je istina, Svamiji, ali znanost se stalno razvija, tako da jučerašnja metafizika postaje današnja fizika.

Točno. No još je uvijek slijepa za ogromno nevidljivo carstvo svijesti. Sama činjenica da se nauka neprestano mijenja dokazuje njenu nesposobnost da istražuje konačnu i apsolutnu istinu. Još su nedavno znanstvenici tvrdili da se atom ne može cijepati, a

nedavno su ga uspjeli rascijepiti. Oni još uvijek ništa ne znaju o *prāni*, sili koja stoji iza atoma i koja je njegova najsitnija komponenta.

Znanost je kao obična krijesnica u usporedbi sa svjetlošću i sjajem sunca. Istina je da ona može istraživati, otkriti i sakupiti mnoštvo informacija o prirodi i njenim materijalnim funkcijama i upotrijebiti ih za razvoj svjetovnih stvari. Duhovnost, nasuprot tome, vlada kozmičkim područjem u kojem znanost nema što tražiti. Zbog toga su neka otkrića znanosti korisna, dok druga mogu biti razorna.

Kao što sam već rekao, Dr. Narasimhiah i njegova grupa su poput ljudi koji govore teluški, a odu gledati film na tamilskom. Oni će vidjeti samo ples, borbu i nasilje, junake i nitkove, zvijezdu s prekrasnim licem i takve nevažne stvari, ali će im promaći suptilniji aspekti kao što su glazba i poezija, zaplet, dialozi, šale i slično.

No, kao što sam već toliko puta rekao, oni koji me hoće shvatiti su dobrodošli. Važan je istraživački duh. Strani parapsiholozi bili su ovdje i istraživali me na takav pozitivan i konstruktivan način. Vidjeli ste njihove izvještaje. Oni ne pišu pisma, niti ističu javne zahtjeve.

Narasimhiahov pristup je bio neprimjeren, zato sam ga odbio. Da nije tako, on bi bio dobrodošao. Ja ne zovem ljude ovamo da se poklone Bogu. Ja samo želim da dođu, vide, čuju, prouče, promotre, iskuse i spoznaju Babu. Tek će me tada shvatiti i početi cijeniti Avatara.

Dr. Narasimhiah tvrdi da prema znanosti “ništa ne može biti stvoreno ni iz čega”. Vi očito negirate taj znanstveni zakon transcendentalnom formulom kontrole nad kozmičkom energijom i upotrebom nadnaravnih moći. Možete li objasniti tu tajnu?

Formula po kojoj se ništa ne može stvoriti ni iz čega vrijedi samo za ograničeno polje i dimenzije znanosti. No uopće ne vrijedi za transcendentalno polje i dimenzije duhovnosti. Na ovom drugom planu, bilo što može biti stvoreno vrhovnom voljom. Može se učiniti da sve što postoji nestane, a sve što ne postoji da se pojavi.

Naša povijest i tradicija, sveti spisi i književnost, puni su takvih događaja, koje se naziva čudima. Za božanstvenost materijalni zakoni i formule naprosto ne važe. Za mene tu nema ničeg tajnovitog ili mističnog. Što god hoću, dogodi se; što god naredim, materijalizira se.

Čini se da se Dopredsjednik ruga vašoj tvrdnji: “Bog je u svima nama.” On pita: “Zar to nije puki eskapizam, bježanje od stvarnosti? Kako Bog može biti tako nesiguran u sebe?” Vaš odgovor, molim?

Njegovo je pitanje u kontradikciji sa samim temeljima Indijske filozofije, kao i većine religija. Svi naši sveti spisi tvrde da je Bog prisutan u svakome. Prema Vivekanandi: “Bog je prisutan u svemu.” Jedino što je očito i zajedničko cijelom svijetu i, zapravo, vlada i upravlja cijelim univerzumom, je božanstvenost. Zapravo i ne postoji ništa osim Boga.

To što ja tvrdim nije eskapizam, nego temeljna i vječna istina. Ja to ne govorim zato što bih bio nesiguran u svoju božanstvenost. Moja sigurnost u pogledu apsolutne i

potpune autentičnosti te činjenice tjera me da to tvrdim. Znanstvenici su ti koji su toliko nesigurni u sebe, da pribjegavaju eskapističkim teorijama.

Na primjer, oni tvrde da je Mjesec beživotan. Istovremeno tvrde da se sva materija sastoji od krećućih atoma. Pa kako onda može biti beživotna? Nema materije koja se ne sastoji od atoma - elektrona, neutrona i protona, koji se neprestano kreću. Ta energija je, također, Bog.

Tako dakle nema ni ljudskog bića u kojem nema božanstvenosti. Tvrditi da u čovjeku nema Boga je isto kao i tvrditi da u Mjesecu, ili bilo kojoj materiji, nema atoma. Božja sveprisutnost u našim se drevnim spisima opisuje kao: *“anor anīyān mahato mahian”* – “manji od najmanjeg i veći od najvećeg”. Kako se, u tom kontekstu, može reći da Bog nije u čovjeku?

Drugo umjesno pitanje koje ponavljaju vaši kritičari je da pokazujete veću sklonost za bogate i moćne, nego za siromašne i slabe u pogledu božanskih darova, čudesnih iscjeljenja i individualnih daršana. Je li to točno? Ako jest, zašto?

To nije točno. Ja nikad ne vidim niti pravim ikakvu razliku između bogatih i siromašnih. Ja na njih gledam samo sa stanovišta njihove predanosti, njihovih želja, sa stanovišta žrtve koju su spremni učiniti i sa stanovišta njihovih nevolja. Bili ste jutros ovdje i vidjeli stotine ljudi – nekoliko bogatih i većinu siromašnih. Jeste li primijetili da pravim ikakvu razliku? Svi koje sam doveo u ovu sobu bili su siromašni i slabi, bolesni i jadni. Kako ja to vidim, oni koji u svijetu izgledaju kao bogati i moćni, zapravo mi dolaze sa svojim izmučenim srcima i bolesnim umovima. Ja ih liječim tako da tražim od njih da materijalno bogatstvo i moć otpuste u zamjenu za duhovni mir i milost.

Iz onoga što je Baba do sada rekao, čini se da je vaša misija pomoći čovječanstvu da nanovo otkrije i utjelovi svoju izgublenu božanstvenost. Jesam li u pravu?

U pravu ste. Kad se čovjek okrene prema unutra kako bi spoznao svoje istinsko sebstvo, tada mu se Bog razotkrije. Spoznaja sebe je spoznaja Boga. Jednostavno rečeno, to je spoznaja da niste samo tijelo i um s fizičkim organima, nego da u vama postoji i sebstvo – *ātman*, odn. Bog – koje se razlikuje od tih prolaznih stvari (tijela, itd.). To je sebstvo sveprisutno, sveznajuće i svemoguće. Spoznaja te istine dovodi vas na pravi put do spoznaje Boga.

Dakle vaš se cilj može zajednički nazvati bratstvom ljudi koje treba postići kroz doktrinu ljubavi?

Da. A što bi drugo moglo spasiti svijet od termonuklearne vatre? Sve ukazuje na strah od prijetećeg velikog požara. A moja misija je da preduhitrim vatru obnavljanjem *dharme* (ispravnosti) i duhovnog zakona jednog Boga, jedne religije, jednog jezika i jednog čovječanstva.

Ja propovijedam samo jednu religiju za sve – religiju ljubavi. Jedino ona može ljudsku vrstu ujediniti u bratstvo ljudi pod očinstvom Boga. Ja poznajem samo jedan jezik – jezik srca, koji je s onu stranu uma i intelekta i koji povezuje čovjeka s čovjekom i čovječanstvo s Bogom, stvarajući tako uzajamno razumijevanje, suradnju

i društveni život u miru i skladu. Na tim osnovama kanim izgraditi jedno čovječanstvo, bez ikakvih vjerskih, klasnih ili bilo kakvih drugih barijera, u sveopćem carstvu ljubavi koje će mojim poklonicima omogućiti da cijeli svijet osjećaju kao svoju porodicu.

Lijepo rečeno, Baba, no neće li se ta dharma sa svojom hinduističkom orijentacijom sukobljavati s postojećim religijama?

Ne, neće se dogoditi ništa od toga, jer je moj cilj uspostavljanje *sanātana dharme* (vječne *dharme*, odn. religije ili Zakona) koja vjeruje u jednog Boga kojem su se molili osnivači svih religija. Stoga nitko ne treba odbacivati svoju religiju ili božanstvo, nego kroz njih treba štovati jednog te istog Boga u svima. Ja nisam došao omesti ili poništiti, nego potvrditi i učvrstiti svakoga u njegovoj vlastitoj vjeri.

Ali kako će to spriječiti nuklearni holokaust?

Tako što će ukloniti sve uzroke, izvore, barijere i provokacije klasa, kasta, vjera, boja i rasa i zamijeniti postojeću mržnju i nasilje ljubavlju i nenasiljem. Ja čovječanstvu želim donijeti 'radosnu vijest' (evangelje) miroljubive suradnje koja će zamijeniti sadašnju eskalaciju smrti i uzajamnog uništenja.

R.K.Karanjia: Hvala vam, Svamiji. Ja sam vam i više nego zahvalan, jer uistinu nisam očekivao da odgovorite na cijelu dugu listu mojih pitanja.

BOLNICE I ZDRAVLJE

Dan Ganeše 28. 08. 1976.

Zdravlje je čovjekova nasušna potreba. Bolestan čovjek nema snage ni za najlakše poslove. Sveti spisi objavljuju da je zdravlje sam temelj za četiri područja ljudskog djelovanja – ispravnost, bogatstvo, želju i oslobođenje (*dharmā, ārthā, kāmā, mokṣā*). Bez zdravlja, čovjek se ne može suprotstaviti iskušenjima, zaraditi za pristojan život, zadovoljiti svoje osnovne potrebe ili uspjeti u svojoj duhovnoj disciplini. Čovjek se može upustiti u obavezne i slobodne aktivnosti samo ako je zdrav.

Hrana i rekreacijske navike dva su glavna uzroka lošeg zdravlja. Treba jako paziti da ih loše sklonosti ne ugroze. Iako se broj lijekova danas povećao i bolnice se podižu na svakom koraku, bolesti je sve više. To se može pripisati širenju pogubnih prehrambenih navika i zabave.

Također je važno da se mjesta na kojima ljudi rade i žive čuvaju od zagađenja dimom, prašinom i prljavštinom. Odjeću koju čovjek nosi, kao i tijelo u koje je smješten, treba stalno čistiti i održavati čistima. Zdravlje čovjeku podaruje radost i bistrinu. Plodovi drveta ljudskog života su slatki, no zatvoreni su u gorku ljusku sebičnosti i neznanja i imaju tvrde nejestive sjemenka želja, srdžbe, ponosa, itd. Čovjek mora upotrijebiti inteligenciju i oguliti vanjsku koru neznanja, baciti sjemenke poroka i zloće i uživati u slatkoj jezgri života.

Za uklanjanje zla sebičnosti, najefikasnije sredstvo je služenje. Služenje će kod onoga koji služi stvoriti utisak jedinstva cijelog čovječanstva. Onaj koji svoje vrijeme, vještinu i snagu posvećuje služenju, ne može doživjeti poraz, tugu i razočaranje, jer je sâmo služenje njegova nagrada. Njegova će riječ uvijek biti slatka i meka, njegove geste uvijek pune poštovanja i poniznosti. On neće znati za neprijatelje, umor ili strah.

Jedinice Sathya Sai Seva Organizacije zaokupljene su entuzijastičkim služenjem na području zdravlja i obrazovanja. Da bi se zdravlje naroda unaprijedilo i održavalo, potrebno je kontinuirano obrazovanje o principima i održavanju higijene i čistoće okoliša. Naobrazba je najdjelotvornija zaštita od fizičkih i mentalnih bolesti. Stoga su te dvije djelatnosti međusobno usko povezane. Tijelo je privremeno boravište. Ono je podložno svim mogućim bolestima i povredama. Pa ipak, tijelo je jedini čamac za prelazak oceana života. Taj čamac treba držati u čistom i upotrebljivom stanju. Ono ne bi trebalo zaokupljati našu pažnju više od minimuma nužnog za njegovo održavanje. Treba ga koristiti za smanjivanje tereta drugih, a ne da ono samo postane teret. Ono treba služiti drugima, a ne tražiti njihovo služenje. Zbog toga je ova bolnica ovdje i podignuta – da liječi bolesti i pomogne ljudima da svoja tijela održavaju u dobroj kondiciji.

Ljudi iz ovog i okolnih sela dolazit će u ovu bolnicu po liječničku pomoć i savjet. Nažalost, bolnice koje se prema pacijentima odnose s ljubavlju i brigom, s predanošću i poštovanjem, danas su rijetkost. Ima bolnica sa skupom opremom i liječničkim ekspertima, velikih zgrada s krasno uređenom

unutrašnjošću, no one se više bave profitom, nego pružanjem pomoći. Njihove su usluge samo za one koji imaju puno novaca. Seljaci tamo nisu dobro došli i ne mogu im niti blizu. Zato je ova bolnica podignuta u seoskom području, tako da i oni dobiju stručni savjet i pomoć u ljubaznoj atmosferi punoj poštovanja i predanosti. Tu se ni jedna usluga neće naplaćivati. Seljaci i drugi mogu doći ovamo povratiti zdravlje i potom se vratiti kući zdravi i orni za izvršavanje svojih zadataka i ispunjavanje svojih dužnosti.

Liječnici i volonteri koji pomažu u ovoj bolnici moraju shvatiti kao svoju dužnost da seljake savjetuju po pitanju higijene, čistoće okoliša i mjera zaštite. Članovi Sathya Sai Seva Dal-a (krila služenja) posebno su dužni vršiti takvo služenje. Oni moraju posjećivati sela i, pošto steknu povjerenje i ljubav ljudi, moraju im pomoći savjetima o dobrim prehrambenim navikama i drugim načinima održavanja zdravlja. Moraju također ljude upozoriti da odu u ovu bolnicu čim se pojave prvi simptomi bolesti. Rana intervencija sačuvat će ih od dugog ležanja u krevetu, daleko od njihovih polja. Seljaci danas jedu hranu siromašnu vitaminima i proteinima, iako uzgajaju povrće i drugu hranu u kojoj toga ima na pretek i prodaju je stanovnicima gradova. Treba im reći za vrijednost voća i povrća kao izvora hranjivih tvari koje će unaprijediti i čuvati njihovo zdravlje, jer zdravi roditelji znače i zdravu djecu, dok bolesni roditelji prenose svoje bolesti i na iduće naraštaje. Članovi Sathya Sai Seva Organizacije mogu se pridružiti krilu služenja u toj kampanji obrazovanja seljaka. Ta djelatnost donosi jednake zasluge kao i molitva.

Danas je proslava dana Vignešvare, dana kad cijela zemlja slavi i štuje tog slonolikog boga koji čovjeku pomaže da savlada sve prepreke. Štovanje Vignešvare (odn. Vinayake ili Ganapatija, kako ga još zovu) daje čovjeku hrabrost i pouzdanje potrebno da se upusti u bilo koji poduhvat i izvrši ga. Slon je najveća životinja u šumi. On je vrlo inteligentan i ima snažno pamćenje. Dok prolazi kroz gustu džunglu, pravi prolaz za sve ostale životinje. Slonoliki bog podaruje inteligenciju i pamćenje, kao i snagu da se nadvladaju zlo i poroci. Stoga je on i utirač puteva. Zato je primjereno da svaki obred, ceremonija ili projekt započne štovanjem tog boga. Ovu bolnicu otvaramo danas da bismo osigurali dobro i trajno služenje ljudima ovog kraja.

Liječnicima koji ovdje služe moram naglasiti da lijepa i topla riječ, izrečena s ljubavlju i naklonošću, može često brže i bolje pomoći u izlječenju njihovih pacijenata od lijekova koje im prepisuju. Gledajte na njih kao na svoje najbliže, kao na najdraže goste, najbolje prijatelje, i pristupite im s ljubavlju i brigom. Tražim od vas da takav stav zadržite u svakoj situaciji. Zapamtite da pacijent mora surađivati s vama da bi liječenje bilo uspješno, a kad se izliječi – donosi vam zadovoljstvo, radost i osjećaj uzvišenosti. Budite zahvalni pacijentu na svemu tome.

Imamo u ovoj bolnici jednu visoko kvalificiranu poklonicu koja je obavila izuzetno služenje u zabačenim područjima Nigerije i Etiopije. Imamo i druge, jednako sposobne i pune entuzijazma. Bolnicu će povremeno posjećivati i eksperti u pojedinim područjima medicine i kirurgije, koji će dijagnosticirati,

savjetovati i pomagati pacijentima koji trebaju njihovu pomoć. Na vama je sad da na najbolji način iskoristite ove mogućnosti koje vam se nude badava i otvorenog srca.

Drago mi je da su glavešine ovog, kao i okolnih, sela danas ovdje s nama i da su bili s nama od samog početka ovog projekta. Ako samo pomognu pacijentima iz svojih sela da budu zdravi i sretni, neće više morati sakupljati glasove od vrata do vrata kad dođu izbori. Glasači će sami doći u velikom broju da bi ih izabrali i tako osigurali njihove usluge i u budućnosti. Indija je dugo bila poznata po svom osjećaju samilosti koji je pokretao njen narod. Danas ju neki sramote nazivajući je “siromašnom” zemljom. Ali ne! Ona je stoljećima bila učitelj svijeta i danas opet stječe taj status. Indija je zemlja u kojoj su rođeni i doživjeli svoj procvat ideali služenja, odricanja i duhovnog napretka. Tek danas, kad je Indija pala pod utjecaj stranih kultura koje naglašavaju materijalnu udobnost, fizički luksuz, čulnu slobodu i vanjsko pokazivanje, Indijci su krenuli krivim putem eksploatacije i nasilja, lijenosti i pompe. Sa širenjem strane kulture i stranog načina mišljenja i življenja, razmnožile su se i bolesti i povećala se mentalna neravnoteža. No kad se obnovi skromnost i poniznost i ideja služenja društvu (kojemu je korijen u štovanju Boga u čovjeku), narod će opet biti sretan i zdrav, ispunjen mirom, blagostanjem i radošću.

Gašenje žedi

Sathya Sai nam govori broj 13, Poglavlje 19

Bhagavān Sri Sathya Sai Baba

Brindavan 06. ožujak 1977. godine

Velika je odgovornost Organizacije nesebičnog služenja – *sevadāl*. Ona treba voditi svoje članove, ali i cijelo čovječanstvo, putem duhovne discipline – *sādhana*, koja će omogućiti pojedincu da s pozicije "ja" dođe na poziciju "mi". To daje Organizaciji nesebičnog služenja mjesto koje zaslužuje. Da bi to razumjeli, trebamo duboko zaroniti u njezino značenje i smisao. Sve što radite smatrajte bogoštovljem i pokušajte ispuniti svaki trenutak svoga života takvim nastojanjem. Tek tada ćete moći opravdati svoje članstvo u toj Organizaciji.

Djelovanjem čovjek postiže čistoću svijesti. Zapravo, aktivnosti bi trebalo smatrati dobrodošlima, imajući u vidu njihovu krajnju svrhu. A zašto treba težiti prema čistoj svijesti? Zamislite izvor s mutnom i blatnom vodom, od koje se ne vidi dno. Slično tomu, u čovjekovom srcu, duboko uronjen u njegovu svijest, nalazi se Božanski duh – *ātman*. No, to možemo spoznati samo kada nam je svijest jasna i čista. Vaša zamišljanja, vaša zaključivanja, vaša prosuđivanja i predrasude, vaše patnje i čeznuća, zanos i osjećaji, kao i vaše egoistične želje, sve to zamućuje svijest i čini je neprozirnom. Kako u tom slučaju možete postati svjesni *ātmana*, koji se nalazi u dubini, u samom temelju svijesti? Kroz nesebično služenje – *sevā*, koje činite bez imalo želje za isticanjem vlastitog ega, i s jedinom namjerom da pridonesete dobrobiti drugih, možete pročistiti vašu svijest i otkriti najviše Sebstvo – *ātman*.

Nesebičnim služenjem na najbolji način služite samima sebi

Dakle, zbog koga radite *sevu*? Radite ju zbog sebe. Angažirani ste nesebičnim služenjem da bi mogli osvijestiti *ātmana* u sebi, da bi mogli otpustiti privlačnosti vašega ega, da bi mogli spoznati sebe i dobiti odgovor na pitanje koje vas razdire i muči, a to je: "Tko sam ja?" Ne služite drugima, služite sebi, ne služite svijetu, služite svom najboljem interesu.

Možete se upitati: kako se može nadići ego kroz nesebično služenje – *sevā*? Tako što ćete služenje prožeti ljubavlju. To je način na koji se svaki rad može pretvoriti u bogoštovlje. Kada ono što radite ponudite Bogu, to postaje posvećeno štovanje – *pūjā*, očišćeno od grijeha. U tom slučaju

nestaje ego. Nestaje i svjetovna želja za uspjehom i svjetovni strah od neuspjeha. Kada obavite posao posvećen Bogu najbolje što možete, osjećate da je bogoštovlje završeno. A tada će vam Onaj, koji je vaše štovanje prihvatio, dati ono što smatra da je za vas najbolje.

Takav stav učinit će svako djelovanje nevezanim - *niškama*. Redovito vježbanje ove discipline održavati će svijest jasnom i čistom: pospješit će i razvijati čistoću svijesti - *cittasuddhi*. Bez ove osnovne opreme, kako se čovjek može nadati da će dostići duhovne visine? U davnoj prošlosti, gotovo svi veliki mudraci proveli su rane godine svog života u duhovnim vježbama koje su im osiguravale čistoću svijesti. Ma koliko obećavajuća bila vaša karijera, ma koliko novca zaradili za vaš udoban život, na koje god visoke društvene položaje se popeli zahvaljujući vašoj inteligenciji, sva ta postignuća će biti ništavna, ukoliko svaka vaša aktivnost nije prožeta božanskom čistoćom koja je prirodjena svijesti i u njoj se nalazi.

Blagoslovljeni ste ili kažnjeni ovisno o vašim vlastitim djelima

Objasnit ću vam ovo. Uzmite običnu poštansku kovertu. Na njoj zlatnim slovima napišite adresu osobe kojoj tu pošiljku želite poslati, koristeći pritom umjetničku kaligrafiju. U kovertu stavite pismo sastavljeno od najljepših riječi i osjećaja, i zatim to ubacite u poštanski sandučić. Što će se desiti? Pismo će ostati u sandučiću i neće biti isporučeno primatelju.

A sada uzmite običnu dopisnicu, jeftinu i neuglednu. Na njoj napišite adresu bez nekog posebnog nastojanja da to izgleda lijepo. Načrčkajte poruku koju želite poslati. Na dopisnicu zalijepite poštansku marku, ubacite u isti sandučić u kojem se već nalazi vaše pismo, i gledajte što će se desiti. Vidjet ćete da se umjetnički ukrašena koverta neće niti pomaknuti, dok će obična, nimalo umjetnička i jeftina dopisnica, putovati tisućama milja prema osobi kojoj je upućena. Dakle, ma kakva bila posebnost ili važnost, osobitost ili privlačnost, *sevā* koju radite ne može uroditi plodom, ako nije posvećena čistim mislima - *citta* i čistim nakanama.

Vaša živa želja, vaše čeznuće da nesebično služite i vaš entuzijazam dok radite *sevu*, štiti vas od svake nevolje. Bog je svjedok. On nema želje za blagoslivljanjem, niti ljutnje koja bi ga potakla na kažnjavanje. Blagoslovljeni ste ili kažnjeni ovisno o vašim vlastitim mislima, osjećajima i djelima. Postajete ono što mislite i kako se ponašate - *yad bhāvat tad bhavati*.

*Loša djela nikada ne donose dobro.
Dobra djela nikada ne rađaju zlo.*

*Drvo neem neće roditi plodovima
manga, a sjemenke manga neće se
razviti u drvo neem.*

Zato, netko može biti stručnjak u mnogim područjima "znanja", svestrano obrazovan i bez premca u mnogim materijalnim vještinama, ali bez unutarnje čistoće njegov mozak i razum su nenastanjena pustinja, ogroman kamen bez tračka ljubavi, samilosti i vrline.

Ritualni rijetko pročišćuju ljudsku svijest

Jedan od devet koraka duhovne discipline - *sādhana*, kako je opisano u aforizmima predanosti - *bhakthi sūtra*, koji vodi do spoznaje Sebstva, odnosa gospodar-sluga - *dāsyam* ili do namjere pojedinca da nesebično služi - *sevā*, je vrlo blizu krajnjeg cilja: to je osmi korak. Proučavanje svetih spisa, odricanje od bogatstva zbog samilosti, ponavljanje božjeg imena ili pjevanje psalama i himni, sve to može biti dobra vježba za posvećivanje uma i izbjegavanje puteva koji vode prema lošim djelima i štetnim zabavama, ali to vrlo rijetko pročišćava čovjekovu svijest. Umjesto toga, te aktivnosti većinom služe za manipulacije ega i bujanje ponosa, a to dovodi do neodoljive čežnje za natjecanjem i superiornošću. Možete sjediti u dvorani u kojoj se pjevaju bogoštovne pjesme - *bhajana*, i glasno pjevati u zboru, no istovremeno vaš um može biti jako zabrinut za sandale koje ste ostavili ispred dvorane. U pozadini vašeg uma nalazi se strah od toga da ćete izgubiti sandale, da će vam ih netko uzeti. To kvari vaše pjevanje *bhajana* i čini ga jalovom predstavom.

Nesebično služenje - *sevā*, učinjeno biću koje pati, stiže do Boga

Duhovni način nesebičnog služenja – *sevā* je potpuno drugačiji. U takvom služenju svu svoju energiju i pažnju posvećujete onome što radite, jer je to požrtvovno služenje. Zaboravljate svoje tijelo i ne primjećujete njegove potrebe. Stavljate po strani svoju individualnost, svoj ugled i svoju dobrobit. Režete u korijenu svoj ego i odbacujete ga. Ne obazirete se na vaš društveni status, taštinu, mušice, hirove, vaše ime i oblik, i tako držite svoje misli - *citta*, čistima.

Ma kakav zadatak obavljali, odrecite se svoje osobnosti i podijelite uspjehe i neuspjehe, plodove i blagodati, s Bogom. Ne tražite Boga negdje izvan vas samih, jer je On cijelo vrijeme u vama. Ta istina treba biti vaše vlastito otkriće, vaše vlastito blago i vaša vlastita snaga. To je najviši smisao

Organizacije nesebičnog služenja - *seva dhal*. Zbog toga *Sevadāl Organizaciji* pripada tako visoko mjesto unutar *Sathya Sai Organizacije*.

Neki pobožni čovjek krenuo je iz mjesta *Kaši* u *Rameshwaram*, koji se nalazi na sasvim drugom kraju ove velike zemlje. Sa sobom je ponio nešto svete vode iz rijeke *Gange*, koju je htio pomiješati s oceanom u *Rameshwaramu*. Tako je namjeravao dovršiti svoje dugo i naporno hodočašće, obilazeći mnoga sveta mjesta i mnoge svete rijeke.

Negdje na pola puta, pokraj ceste, ugledao je magarca u samrtnim mukama, nesposobnog da se pomakne i krene tražiti izvor vode, kojom bi utažio žeđ. Njegov suhi jezik i izmučene oči ukazivali su na agoniju izazvanu strašnom žeđi. Hodočasnik je bio toliko potresen tim tragičnim prizorom, da je dragocjenu vodu iz *Gange*, koju je nosio sa sobom, izlio u grlo iznemogle životinje. Nekoliko trenutaka kasnije magarac se oporavio i stekao dovoljno snage da se otrgne iz zagrljaja smrti.

Vidjevši to, hodočasnikov pratilac ga je upitao: "Učitelju, sveta voda koju si ponio iz *Kašija* trebala je biti darovna oceanu u *Rameshwaramu*. Zašto si učinio svetogrđe i izlio ju u usta ove nedostojne životinje?" Hodočasnik je odgovorio: "Pa zar nisi vidio da sam svetu vodu upravo izlio u sam ocean?"

Svako nesebično služenje - *sevā*, učinjeno pojedinačnom živom biću - *jīva*, koje pati, dopire do samoga Boga i nikada ne može biti svetogrđe, jer je služenje pojedincu - *jiva*, ujedno i služenje Bogu - *deva*. Čvrsto vjerujte u ovu istinu.

Drama koju su odigrali *Šiva* i *Parvati*

Milijuni ljudi dolaze u *Kaši* kao hodočasnici. Vjeruje se, kako se onaj tko posjeti *Kaši*, ne će morati ponovno roditi. Jednoga dana, dok su zajedno boravili na svetoj planini *Kailasa*, *Parvati* je upitala *Šivu*: "Moj Gospode, čula sam priče o tome da će svi koji posjete *Kaši*, u kojem se nalazi hram posvećen Tebi, stići na *Kailasu* i ostati ovdje u tvojoj prisutnosti. Obzirom da milijuni dolaze u *Kaši*, hoće li tu biti dovoljno mjesta za njihov smještaj?" *Šiva* je odgovorio: "Svi neće moći stići do *Kailase*. Smislit ću igru, koja će jasno pokazati tko od tih milijuna hodočasnika može doći ovamo. U toj predstavi ćeš i ti odigrati ulogu. Učini kako ti kažem."

Parvati se pretvorila u ružnu staricu od 80 godina, a *Šiva* u klimavog starca od 90. Starica je držala nemoćnog starca na svome krilu, sjedeći odmah do ulaza u poznati *Šivin* hram posvećen *Višvešvari*, gospodaru cijelog univerzuma. Bolnim glasom je preklinjala hodočasnike, koji su

prolazili pokraj nje, na putu u hram: "Moj muž je jako žedan. Samo što nije izdahnuo od žeđi. Ne mogu ga ostaviti samog i otići do rijeke *Gange* da mu donesem vode. Hoće li netko od vas uliti malo vode u njegova usta, i tako mu spasiti život?"

Nema molitve korisnije od nesebičnog služenja - *sevā*

Hodočasnici su se uspinjali stubama koje vode prema hramu, nakon obrednog kupanja u svetoj rijeci. Odjeća im je još bila mokra i prilijepljena uz tijela.

Neki su prigovarali da ih uznemiruje pogled na ovaj jadni par, govoreći: "Došli smo ovamo po Božji blagoslov - *darśana*, a gle što nas je dočekalo!" Drugi se uopće nisu obazirali na njezine vapaje, već su prolazili, prezirno dignuvši nos. Treći su govorili: "Čekaj. Pusti da obavimo bogoštovlje u hramu, a nakon toga ćemo ti donijeti vodu iz *Gange*." I tako, nitko nije htio priteći u pomoć starom nesretniku.

Upravo u to vrijeme, kradljivac koji je žurio u hram da bi ispraznio nekoliko džepova, čuo je tužni glas stare žene i zaustavio se pored nje. Upitao je: "Majko, što trebaš?" *Parvati* je uzvratila: "Sine, došli smo ovamo po blagoslov – *darśana*, Boga *Višvešvare od Kasija*, no moj se muž onesvijestio od žeđi i iscrpljenosti. Oživjelo bi ga malo vode iz *Gange*, koju bi netko donio i ulio mu u grlo. Ne mogu ga ostaviti samog i otići po vodu. Molim te pomози i zasluži blagoslov.

Kradljivca je preplavila samilost. U posudi, napravljennoj od izdubljene sušene tikve, imao je malo vode iz *Gange*. Kleknuo je pokraj umirućeg starca, koji je ležao na krilu ružne starice, no ona ga je zaustavila i rekla: "Onog časa kada voda iz *Gange* ovlaži njegovo grlo, moj muž bi mogao umrijeti. Zato najprije reci istinu, a iza toga ulij vodu." Kako kradljivac nije razumio što žena hoće reći, pojasnila mu je: "Reci mu na uho, tako da te može čuti, koja si dobra djela učinio u svom životu, a zatim ulij vodu u njegova usta."

Kradljivac je bio zbunjen. Iako domišljat, nije znao što da učini, kako bi udovoljio takvoj molbi. Napokon je rekao: "Majko, da ti iskreno kažem, do sada nisam učinio niti jedno dobro djelo. Davanje vode ovom žednom čovjeku je prvo dobročinstvo koje sam spreman učiniti." Zatim je prislonio tikvu s vodom na starčeve usne i dao mu gutljaj.

U tom je trenutku nestalo ostarjelog para, a na njihovom su mjestu stajali *Šiva i Parvati*, koji su blagoslovili kradljivca. *Šiva* je rekao: "Sine, život treba posvetiti služenju drugima, a ne svojim sebičnim interesima. Ma koliko da si loših djela učinio do sada, zbog nesebičnog darivanja vode iz

Gange i tvog iskrenog priznanja, blagoslivljamo te ovom spoznajom: zapamti da nema veće vrline od istine i da niti jedna molitva nije plodonosnija od nesebičnog služenja, učinjenog s ljubavlju – *sevā*."

Tri faze istraživanja apsolutne stvarnosti – *brahman*

Na kraljevskom putu prema duhovnom ostvarenju, tri su etape, koje spominju sveti spisi: traženje znanja putem djelovanja - *karmajijñāsa*, traženje znanja putem ispravnosti - *dharmajijñāsa* i traženje znanja putem apsolutne svijesti - *brahmaj-jñāsa*. *Jijñāsa* znači traženje znanja. Pojedinaac postaje spreman za istraživanje apsolutne stvarnosti – *brahman*, i u tome uspijeva onda, kada je njegova svijest uvježbana i oblikovana istraživanjem načina djelovanja i etike ponašanja, akcije – *karma* i ispravnosti – *dharma*, koje razjašnjavaju i pročišćuju. Onaj koji dobro razmisli i razluči prije nego se upusti u neku aktivnost, bit će prirodno ispravan u djelovanju i ponašanju.

Dobra *karma* će automatski voditi prema dobroj *dharmi*. Uzmite, na primjer, domaći umak od kokosa (chutney). On se kuša tek kada je kokos samljeven i jelo gotovo. Dok ga jedete, otkrivате jeli dodana sol ili nije. Ako ustanovite da je umak premalo slan ili da uopće nije posoljen, dodat ćete izvjesnu količinu soli da bi bio ukusniji; ali ne ćete dodavati sol dok ne kušate malu količinu. Dakle, tri su etape: 1. mljevenje, 2. kušanje i 3. dodavanje soli. Priprema umaka je *karma*, kušanje je *dharma*, a dodavanje soli, da bi jelo bilo ukusnije i da bi dulje ostalo svježije, je *brahman*. Djelovanje, požrtvovnost i štovanje, to su načini kojima se postiže čista svijest.

Svako djelo posvećeno Bogu, koji se nalazi u svemu, postaje isto toliko sveto kao i najviša *sevā*. Posvetite cijelog sebe takvoj *sevi*. Božanska utjelovljenja – *avatara*, također sudjeluju u nesebičnom služenju – *sevā*; to je razlog zbog kojega silaze i utjelovljuju se. Zato, kada nesebično služite čovječanstvu, *Avatar* će biti zadovoljan, i vi ćete zaslužiti Njegovu milost. To je velika prilika koju imate kao članovi *Sathya Sai Seva Organizacije* – *sevadāl*. Nadam se da ćete tu priliku iskoristiti na najbolji mogući način. Blagoslivljam vas da u tome uspijete.

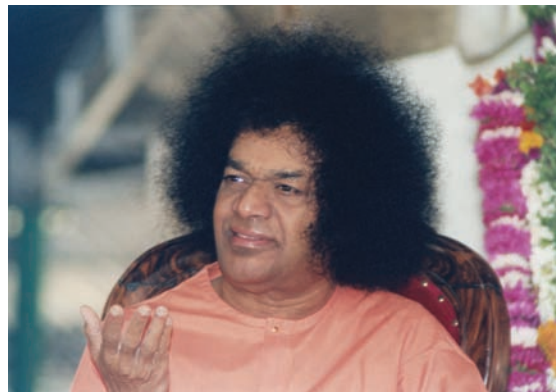

ZAPOČNITE S NOVIM POKRETOM RAZVOJA SELA

SLUŽENJE ČOVJEKU SMATRAJTE SLUŽENJEM BOGU

Danas se proslavlja sveti blagdan Ugadi, teluška Nova godina. Opraštamo se od godine koja je prošla i iskazujemo dobrodošlicu novoj godini. Nadamo se da će tijekom ove godine naše vrijeme i aktivnosti koje ćemo provoditi biti od koristi. Molimo se da nova godina podari svim bićima dugovječnost, zdravlje i sve dobro. Lijepa iskustva i neugodne uspomene iz prethodne godine, koje smo sačuvali u sjećanju, nose u sebi mnoge dobre pouke. Kada u sebi preispitamo godinu koja je prošla, uvidjet ćemo koliko smo vremena proveli sebično, a koliko smo vremena posvetili služenju.

Čovjek je postigao određeni napredak na fizičkom i znanstvenom području, ali je na području moralnosti doživio pad. Što je uzrok tom padu? Egoizam, sebičnost, neukost i neznanje – avidyā jedini su uzroci. Sebičnost je ta koja danas djeluje i pokreće svaku misao, riječ i djelo čovjeka. Oni koji teže za radošću oslobođenja, trebali bi tu sebičnost sagorjeti u vatri mudrosti – jñāna. U protivnom, za čovjeka nema budućnosti.

Čovjek je postigao određeni napredak na fizičkom i znanstvenom području, ali je na području moralnosti doživio pad. Što je uzrok tom padu? Egoizam, sebičnost, neukost i neznanje – *avidyā* jedini su uzroci. Sebičnost je ta koja danas djeluje i pokreće svaku misao, riječ i djelo čovjeka. Oni koji teže za radošću oslobođenja, trebali bi tu sebičnost sagorjeti u vatri mudrosti – *jñāna*. U protivnom, za čovjeka nema budućnosti.

Nemojte tratići vrijeme koje je dragocjeno. Vrijeme brzo leti. Život je poput lonca koji je porozan. Neznanje o tome temelj je neukosti. Dobro upotrijebite vrijeme prepoznavanjem onoga što je u ljudskom životu trajno i istinsko.

Njeguajte osjećaj jednote

U našoj je zemlji 564.000 malih sela. Stanje u kojima se ona nalaze je teško i vrijedno žaljenja. Ljudi koji žive u gradovima trebali bi

Naš današnji život okaljale su želje i bogatstvo. Bogatstvo truje čovjeka i stvara od njega luđaka. Novac je potreban, ali do određene granice. Previše novca može samo štetiti. Mnogo je teže potrošiti novac, no zaraditi ga. Još je teže brinuti se za novac. Ta poteškoća ima jednu prednost – iskoristite novac za nešto dobro i potrošite ga na one koji žive u ruralnim područjima i one koji su u potrebi.

se uključivati u programe služenja u društvu i pomoći svojim bližnjima. Zbog vaše sebičnosti vi postajete beskorisni drugima. Nadate se mnogim stvarima, a na kraju doživljavate razočaranje. Ljudi propovijedaju o mnogim stvarima, ali se ni jedne ne pridržavaju.

S govornica vam se obraćamo s 'Braćo i sestre'. Smatramo da smo svi braća. No, čak se i braća sude oko vlasništva nad imovinom i obraćaju se Vrhovnom sudu kako bi donio presudu. Umjesto razmišljanja da smo svi braća i sestre, trebali bismo njegovati viši duhovni osjećaj jednote. Očinstvo Boga i bratstvo svih ljudi tek će tada imati smisla. Danas je sveti blagdan Ugadi. Nije dovoljno na današnji dan odjenuti novu odjeću i uživati u blagovanju i svečanosti. Započnite novi pokret kako biste obilježili novu godinu. Ljudi koji žive u selima nemaju prostora u kojima bi im se pružale zdravstvene usluge ili u kojima bi njihova djeca polazila školu. Nemaju pitku vodu ni uređene sanitarne prostore. Mnogi od njih nemaju ni hrane. Osigurajte im to što im je potrebno i na taj način spoznajte bo-

žanskost. Ono što je u ovom trenutku najpotrebnije jest čovjek na djelu, a ne čovjek koji samo govori. Naša zemlja, Indija – *Bhārata bhūmi* zemlja je djelovanja – *karma bhūmi*. Djelovanje – *karma* je nastojanje, pothvat. Ova sveta zemlja isto tako je poznata i po svojoj ljubavi spram Boga.

Upotrijebite svoj novac kako biste pomogli ljudima koji su u potrebi

Naš današnji život okaljale su želje i bogatstvo. Bogatstvo truje čovjeka i stvara od njega luđaka. Novac je potreban, ali do određene granice. Previše novca može samo štetiti. Mnogo je teže potrošiti novac, no zaraditi ga. Još je teže brinuti se za novac. Ta poteškoća ima jednu prednost – iskoristite novac za nešto dobro i potrošite ga na one koji žive u ruralnim područjima i one koji su u potrebi. Nije novac taj koji predstavlja temelj cijelog svijeta, već je ispravnost ta koja predstavlja temelj cijelog svijeta. Ako se novac gomila, s njim se gomila i nemir. Novac sa sobom nosi patnju. Bogataš je napadnut s tri strane – od strane države, obitelji i lopova. Samo je Bogu poznata agonija koju proživljava bogataš.

Oni koji su nagomilali bogatstvo kako bi ga ostavili svojim sinovima, sami sebi puno toga uskraćuju i zbog toga pate, a samim time uništavaju i živote svojih sinova. Svoj biste novac trebali poklanjati u dobrotvorne svrhe i omogućiti da se upotrijebi na najbolji mogući način. Članovi Sathya Sai organizacije trebali bi obići svako selo i poboljšati uvjete u kojima živi to stanovništvo. To je novi izazov koji se postavlja pred članove Organizacije.

Ja ću posjetiti svako selo, zajedno s vama i služiti svim seljanima, bez razlike na kastu, porijeklo, rasu ili klasnu pripadnost. Želio bih da Sathya Sai organizacija, od danas pa na-

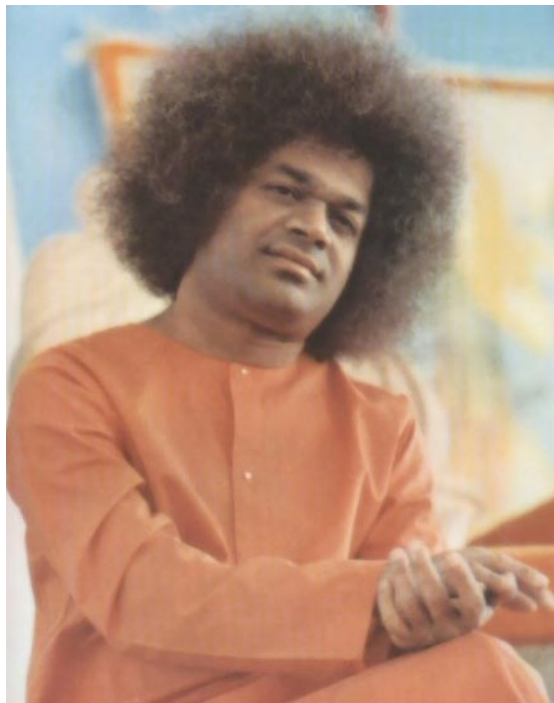

dalje, započne s programima razvoja sela, posjeti svako selo i osigura što je potrebno za školovanje i zdravstvenu zaštitu. Meditacija i pokora su od koristi za svakog pojedinca, ali dobrobit svijeta u velikoj mjeri ostvaruje se kroz požrtvornost. *Upanišade* navode kako je požrtvornost jedini način za spasenje – besmrtnost se ostvaruje samo kroz žrtvu. Želio bih da članovi Sathya Sai organizacije razviju duh požrtvornosti i osiguraju ono što je najpotrebnije za život stanovništvu ruralnih područja. U selima je još uvijek očuvana određena razina moralnosti i poštenja. Nadam se da će svi koji su bogati nastojati poboljšati uvjete u kojima se nalaze sela.

Znači li proslava samo odijevanje nove odjeće i uživanje u slatkišima? Oslobodite se starog načina mišljenja i prihvatite novi. Mješavina kiselo–slatkih okusa jela koja se poslužuju tijekom Ugadija ukazuje kako bismo se prema ugodi i bolu trebali odnositi jednako.

Studente je potrebno obučiti kako bi služili u ruralnim područjima. U našoj zemlji danas živi oko 20 milijuna djece. Četrdeset posto njih nemaju osnovno što im je potrebno za život. Nije dobro šutjeti kada posvuda naokolo nailazimo na takve teške prilike u društvu.

Znači li proslava samo odijevanje nove odjeće i uživanje u slatkišima? Oslobodite se starog načina mišljenja i prihvatite novi. Mješavina kiselo–slatkih okusa jela koja se poslužuju tijekom Ugadija ukazuje kako bismo se prema ugodi i bolu trebali odnositi jednako.

Trebali bismo odustati od molitve i duhovne prakse te kroz služenje i požrtvornost pomoći u napretku tih ljudi. Trebali bismo spoznati kako je služenje čovjeku služenje Bogu.

Svi biste vi trebali donijeti odluku, povodom ove Nove godine, kako ćete na najbolji mogući način služiti onima koji žive u ruralnim područjima. Trebate to učiniti kao svetu dužnost koja nadilazi različitosti vezane uz politiku, kastu i porijeklo. Takav se osjećaj snaži kroz samopouzdanje i istovjetno prihvaćanje radosti i tuge. Kažemo da smo svi mi djeca Indije. No, na koji način održavamo kulturu Indije? Kulturu nije moguće očuvati bez odgovarajuće vjere. Vjera i samopouzdanje neophodni su za duhovni razvoj. Uz nadu da ćete služenje u ruralnim područjima smatrati služenjem Bogu, blagoslivljam vas.

Iz Bhagavānovog božanskog govora održanog u Sivamu,

Hyderabad, 28. ožujka 1979. godine

Iz Bhagavānovog božanskog govora, održanog 21. studenog 1979. godine,
na Sveindijskoj konferenciji Balvikas učitelja, u Prasanthi Nilayamu

SVJETLOST JE BOG; BOG JE SVJETLOST

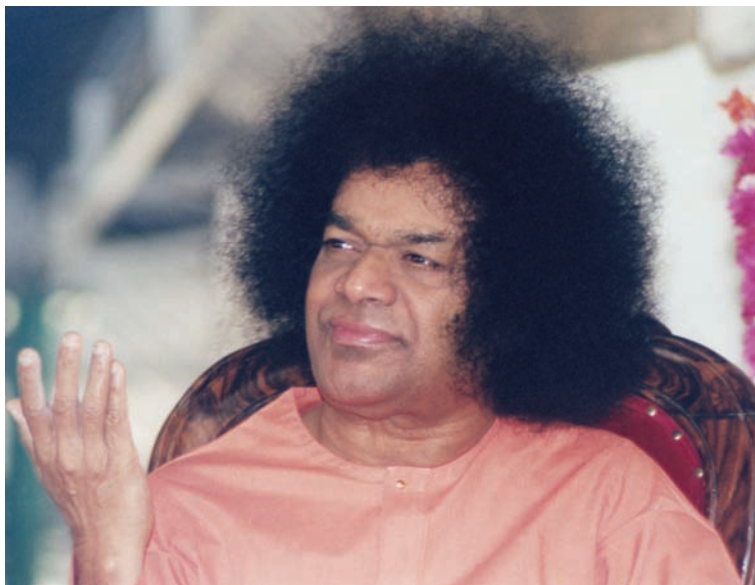
Kontemplirajte uvijek o jednom Božjem imenu

Bilo da je netko glasoviti učenjak s izvrsnim znanjem o dubljim razinama religijske znanosti ili je vladar koji uživa u sjajnom luksuzu ili je heroj mnogih bitaka ili je pak jadna žrtva siromaštva – ako nema predanosti Bogu, ne zaslužuje poštovanje, počast ili pažnju.

Tijelo je prolazno

Fizičko tijelo, osjetila, um, intelekt – sve to možemo smatrati odjećom koju nosimo. Preporuča nam se da kontroliramo svoja osjetila no to se može učiniti samo kada analiziramo i znamo njihovu pravu prirodu. Kada to ne znamo, suočavamo se s različitim preprekama.

Tijelo se naziva *deha*, što znači 'ono što se spaljuje vatrom'. Spaljuje se na lomači kada ga život napusti, a dok život traje razdiru ga plamenovi želja. Ono se spaljuje na lomači tjeskobe i straha dok je još živo! Postoji još jedna

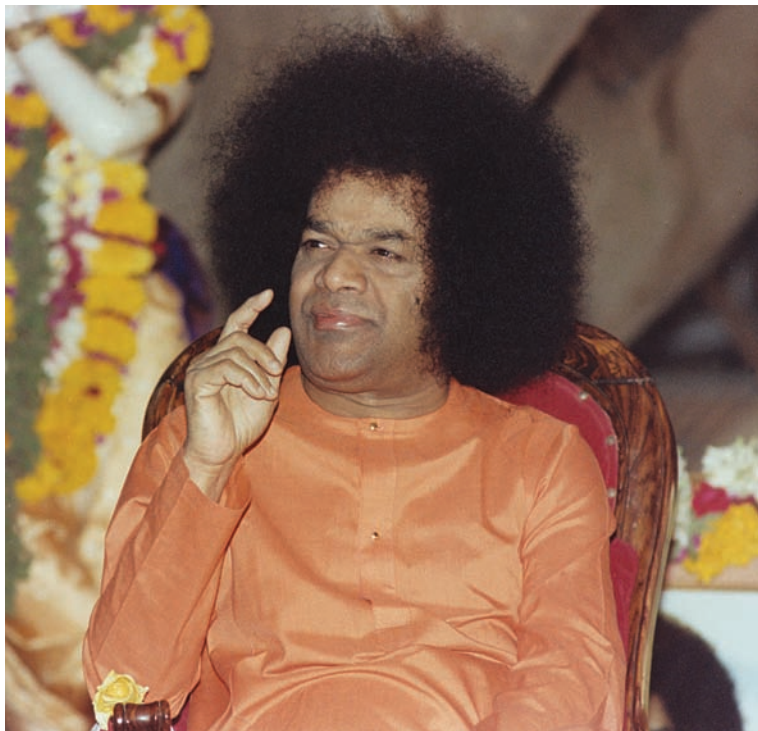
Svakim dahom dokazujete so'ham (Ja sam To). Ne samo vi, svako biće ga dokazuje. To je činjenica koju ste tako dugo ignorirali. Sada vjerujte. Kada pratite svoj dah i meditirate o toj velikoj istini, postupno će se „ja“ i „To“ stopiti i so'ham će se transformirati u om̐, prvotni zvuk – praṇava za koji Vede kažu da je simbol bezoblične Vrhovne Stvarnosti – nirākāra parabrahman. Taj om̐ je vaše prirodno stanje – svarūpa – to je Stvarnost izvan dosega sve ove relativne nestvarnosti.

riječ, *śārīra* koja znači 'ono što propada' što također označava tijelo. Dok živi, na njega utječu želje i potrebe koje ga lišavaju mira. Kada je mrtvo, postaje prašina. Počevši svoje putovanje kao nakupina tkiva uskoro se pretvara u nježnu, dražesnu bebu, a potom u živahno dijete. Zatim izrasta u pravog, snažnog i privlačnog mladića te kasnije postaje nemoćni starac. Stoga se naziva tijelo – *śārīra*, a osoba koja u njemu živi kao stanovnik tijela naziva se *śārīri*.

Tijelo je kuća koju je čovjek unajmio. Poznato nam je da vlasnik kuće progoni stanara kako bi ga natjerao da isprazni kuću kada stanarina nije plaćena ili kada stanar ne održava kuću brižno i oštećuje je nemarom ili iz puke objesti. Stoga je naša dužnost držati tijelo u dobroj formi i izbjegavati bijes vlasnika. Vlasnik će zasigurno cijeliti obzirnog, uljudnog stanara koji surađuje s vlasnikom. Stanar može steći ljubav i poštovanje vlasnika kroz svoju dobrotu, iskrenost i ozbiljnost.

Budući da svjetlost svakoga dana obasjava sva vaša osjetila sve dublje i sistematičnije, doći će vrijeme kada više nećete moći gledati tamu i zlo, niti čeznuti za jezivim i mračnim pričama, nećete više čeznuti za nezdravom, štetnom, toksičnom hranom i pićem, ponašati se neprilično, niti ići na mjesta koja su na lošem glasu niti ćete moći ikoga ozljeđivati na bilo koji način. Ostanite u tome oduševljenju svjedočenja Svjetlosti posvuda. Ako obožavate Boga u bilo kojem liku, sada vizualizirajte njegov lik u sveprožimajućoj Svjetlosti. Jer Svjetlost je Ljubav; Bog je Svjetlost.

Meditacija na svjetlost

O tehnici meditacije – *dhyāna* različiti učitelji i oni koji podučavaju meditaciju daju različite savjete. No, ja ću vam sada dati najuniverzal-

niji i najučinkovitiji oblik meditacije. To je prvi korak u duhovnoj disciplini. Za to, svakoga dana odvojite nekoliko minuta, a kasnije to vrijeme produžujete onoliko dugo koliko ćete

osjećati blaženstvo. Neka to bude u satima prije zore. To je vrijeme kada je tijelo odmorno nakon spavanja i kada dnevni događaji još nemaju utjecaja na vas.

Ispred sebe stavite svjetiljku ili svijeću s mirnim plamenom. Sjednite u položaj lotosa, *padmāsana* ili u bilo koji drugi udoban položaj ispred svijeće. Kroz neko vrijeme mirno gledajte u plamen svijeće i zatvarajući oči, pokušajte osjetiti plamen između obrva. Neka taj plamen klizne u lotos vašeg srca osvjetljavajući pri tome put. Kada stigne do srca, zamislite da se lotos srca otvara, laticu po laticu, kupajući svaku misao, osjećaj i osjet svjetlošću te tako iz njih uklanja tamu. Za tamu više ne postoji mjesto gdje se može sakriti. Svjetlost plamena postaje sve šira i jasnija. Neka svjetlost prožme sve vaše udove. Sada se oni ne mogu više uključiti u nepromišljene, sumnjive i nemoralne aktivnosti; sada su postali instrumenti svjetlosti i ljubavi. Kako svjetlost dolazi do jezika, s njega nestaje neistina. Neka se svjetlosti uzdigne do očiju i ušiju i uništi sve loše želje koje ih napadaju i koje vas vode do izopačenih prizora i ispraznih razgovora.

Neka vam je glava ispunjena svjetlošću, a sve loše misli neka nestanu. Zamislite da svjetlost sve snažnije i snažnije svijetli u vama. Dopustite joj da svijetli oko vas, neka se širi od vas u sve većim krugovima obuhvaćajući vaše drage osobe, rodbinu, prijatelje, suradnike, neprijatelje i rivale, strance, sva živa bića, cijeli svijet.

Budući da svjetlost svakoga dana obasjava sva vaša osjetila sve dublje i sistematičnije, doći će vrijeme kada više nećete moći gledati tamu i zlo, niti čeznuti za jezivim i mračnim pričama, nećete više čeznuti za nezdravom, štetnom, toksičnom hranom i pićem, ponašati se neprilično, niti ići na mjesta koja su na lo-

šem glasu niti ćete moći ikoga ozljeđivati na bilo koji način. Ostanite u tome oduševljenju svjedočenja Svjetlosti posvuda. Ako obožavate Boga u bilo kojem liku, sada vizualizirajte njegov lik u sveprožimajućoj Svjetlosti. Jer Svjetlost je Ljubav; Bog je Svjetlost.

Pratirajte ovu meditaciju svakodnevno kao što sam vam savjetovao. U ostalo vrijeme, ponavljajte Božje Ime (svako Ime koje odiše nekom od Njegovih mnogih veličanstvenosti) uvijek pazeći da ste svjesni Njegove moći, milosti i Njegove silne darežljivosti.

Ne budite obeshrabreni ako se u početku ne možete dugo koncentrirati. Kada učite voziti bicikl, umijeće uspostavljanja ravnoteže ne naučite odmah. Vozite bicikl na otvorenom polju te skaćete i gurate ga oslanjajući se na jednu pa na drugu stranu. Čak i bicikl pada na vas u mnogim pokušajima prije nego što ga postanete sposobni vješto voziti i nikada više brinuti o ravnoteži. Tada automatski možete napraviti potrebne prilagodbe za ispravljanje ravnoteže. Kada ste naučili tu vještinu, bicikl možete voziti uskim ulicama i uličicama i više vam nije potreban otvoreni prostor. Svojim biciklom možete savladati i najnapućenija mjesta. Na isti način, praksa će vas opskrbiti koncentracijom, a koncentracija će vas podržavati i u najgušćem okruženju kao i u najtežim situacijama. Stoga, nemojte naglo ustajati i odmah se kretati započinjući raditi posao. Polagano opustite udove, oprezno i postupno prije nego započnete uobičajene dužnosti.

So'ham meditacija

Svakim dahom dokazujete *so'ham* (To sam ja). Ne samo vi, svako biće ga dokazuje. To je činjenica koju ste tako dugo ignorirali. Sada vjerujte. Kada pratite svoj dah i meditirate o

toj velikoj istini, postupno će se „ja“ i „To“ stopiti i *so'ham* će se transformirati u *om*, prvotni zvuk – *praṇava* za koji *Vede* kažu da je simbol bezoblične Vrhovne Stvarnosti – *nirākāra parabrahman*. Taj *om* je vaše prirodno stanje – *svarūpa* – to je Stvarnost izvan dosega sve ove relativne nestvarnosti.

To je prava *sādhana*, krajnji korak u napredovanju svih tražitelja. Ali ima mnogo pripremnih koraka od kojih svaki zahtijeva mnogo snage i odlučnosti. Primjerice, savjetovao bih vam da uvijek razmišljate o Imenu Božjem,

o jednoj od Njegovih personifikacija, brojnih vidova Njegove veličanstvenosti. Tada će se vaša ljubav proširiti i ukloniti mržnju i zavist iz vašeg mentalnog sklopa. Vidite Boga kojeg obožavate u svakoj osobi tako usredotočeno kao što Ga vidite u sebi. Tada ćete postati utjelovljenja ljubavi, mira i radosti.

Iz Bhāgavanovog božanskog govora, održanog 21. studenog 1979. godine, na Sveindijskoj konferenciji Balvikas učitelja, u Prasanthi Nilayamu.

Božanski govor Bhagavāna Sri Sathya Sai Babe, održan u travnju 1981. godine povodom blagdana Rāmanavamī, u Golden Jubilee Hallu, Lal Bagh, Bengaluru

RĀMA PROSVJETLUJE SVE TRAŽITELJE

Ātman je vječni izvor blaženstva

Čovjek je znatno napredovao u iskorištavanju prirodnih bogatstava Zemlje u svrhu poboljšanja životnog standarda. Ali ni pojedinac niti društvo nisu otkrili put do unutarnjeg mira.

Odbacite sklonost sebičnom bogaćenju

Zavist i pohlepa pokvarile su odnose među narodima i pojedincima, potiskujući svijest o jedinstvu koje se nalazi u osnovi cijele Kreacije. Glavni uzrok ove nesretne situacije je čovjekov krajnji egoizam. Svatko pokušava ugrabiti za sebe ono što doprinosi moći i komforu. Ego je ljude pretvorio u marionete kojima upravlja. Čovjekove riječi i djela odražavaju sklonost sebičnom zgrtanju bogatstva. Svaki korak i svaki potez određeni su potrebama pojedinca. Sve je podređeno zadovoljavanju nečijih sebičnih interesa. Da bi se obnovio mir u pojedincu i društvu, um, u kojem se rađaju želje i oblikuju odluke, treba biti oslobođen vezanosti za čovjekovu nižu prirodu i sebične porive. Želje su isprepletene u umu kao poprečne i uzduž-

Slava i dobar glas božanske osobe raste sa svakom riječi koju izgovori i sa svakim djelom koje se udostoji učiniti. Rāmina slava blistavo sjaji i nakon tisuća godina. Njezin sjaj ostat će isti i u vremenima koja dolaze. Njegovo ime znači: onaj koji raduje i razveseljava, onaj koji ugađa i ispunjava blaženstvom. Nema većeg blaženstva od Njegovog ātmana, koji je vječni izvor radošti. Čovjek treba na prvo mjesto staviti svijest o ātmanu i sreću koju ta svijest donosi, jer je ona važnija od bilo koje druge, sporedne i trenutne radosti.

ne niti tkanine. Kada su želje usmjerene na ego, izgubljeno je vrijeme i trud, zanemarena je dužnost, a tijelo i njegove sposobnosti zloupotrebljavaju se. Sve to skraćuje život. U svakom trenutku život curi poput vode iz lonca punog rupa. No čovjek nije svjestan tragedije koja se približava i koja će se neminovno dogoditi.

Utjelovljenja univerzalnog *ātmana*!

Čovjek u sebi ima sposobnost da se razvije u čistu božansku osobu. No, zbog neznanja i tvrdoglavosti, zakrčljao je i zaostao u razvoju. Vezao se za nedolične misli i shvaćanja i tako pao u mrežu straha i tuge. *Upanišade* potiču čovjeka da se probudi i postane samome sebi gospodar. "Probudi se, ustani, potraži plemenite ljude i nauči od njih tajnu dostizanja božanskosti – *uttishtha jagratha prapya varannibodhata*."

Čovjeka je svladao duboki san neznanja. Treba se probuditi iz tog sna i od starijih i mudrih učiti o dragocjenom naslijeđu koje je izgubio. Uzrok neznanja je trostrukost želja – *ishanatraya*, to jest, vezanost uz bračno drugu, djecu i bogatstvo. Naravno da čovjek treba imati dovoljno za jednostavan život. Ali, gomilanje bogatstva iznad razumnih granica, uzdiže ego te rađa loše želje i navike. Bogatstvo treba koristiti za one aktivnosti koje doprinose ispravnom življenju i omogućuju pojedincu obavljanje dužnosti na dobrobit društva.

Odricanje je prava joga

Indija ima veliku sreću. Vjekovima su u njoj živjeli proroci i sveci koji su naglašavali vrijednost visoko postavljenih ideala. U njoj su se rađali avatāri i božanstva. Naglasak je čitavo vrijeme bio na načelu *ātmana*, načelu koje je srž svakog bića, a to učenje ulijeva

hrabrost, zadovoljstvo, mir i sklad. Doista je jedno vidjeti ljude kako slijede hirove uma i izvrgavaju se opasnosti, umjesto da koriste svoj intelekt u svrhu razlučivanja između prolaznog i neprolaznog.

Intelekt treba držati um pod svojom kontrolom. U suprotnom, loše odluke imat će za posljedicu tugu i žalost. Ustrajte na dobrim djelima i žanijte radost. Naravno, ako se čovjek može uzdržati od želja i sklonosti da juri za zadovoljstvima svih vrsta, imat će nepomućeni mir. Ako je um raspušten i ako mu se dozvoli da vlada, čovjek doživljava nevolje jednu za drugom i gubi samopoštovanje. Omalovažava zakone i pravdu, krši pravila ponašanja i ne prihvaća propise koji vladaju u društvu.

Život mu postaje neobuzdana jurnjava od mjesta do mjesta i od cilja do cilja. Jedino nezvezanost može vam donijeti sreću. Odricanje – *tyāga* istinska je joga. Prije nego se uzdigne do svoje prave uloge, čovjek se treba odreći triju loših osobina. To su: ljutnja koja guši mudrost – *jñāna*, požuda /strast/ koja ometa djelovanje – *karma* i zavist koja razara ljubav – *prema* spram Boga i ljudi. Mjerilo koje određuje vrijednost nekog djela je odricanje. Grijeh je ono djelo koje je usmjereno samo na vlastiti interes i koje pomaže raspirivanju ega.

Odbacite ljutnju, strast i pohlepu

Ono što Indiji danas najviše treba nije novo vjerovanje niti neki od brojnih "izama", nije novo društvo niti novi ideal, već su to muškarci i žene koji s obožavanjem i upornošću slijede čiste osjećaje i motive, ljudi koji se odriču ljutnje, požude i pohlepe. Priča o Rāmi sadrži ovu životno važnu poruku. To je cvijet Veda, to je doista ocean mlijeka. Vālmīki

je svako poglavlje epa Rāmāyana nazvao *kānda*, što znači “slatkoća šećerne trske.” Ma koliko stabljika trske bila svinuta, grbava ili iskrivljena, svaka njezina kriška i svaki dio jednako su slatki. Slično tomu, kako god da je prikazana neka situacija ili opisana neka emocija, bilo da se radi o krunidbi ili progonstvu, pobjedi ili porazu, junaštvu ili malodušnosti, ljubavi ili mržnji, radosti ili žalosti, ep Rāmāyana u svim je svojim dijelovima jednako sladak i očaravajući. Dvije su prevladavajuće *rase* – bujice osjećaja i raspoloženja u priči o Rāmi: bujica samilosti i milosrđa – *karunā*, utjelovljena u Rāmi, i bujica božanske ljubavi – *prema*, utjelovljena u Lakšmaṇi. Stapanje te dvije *rase* dovodi do božanske sreće – *ānanda*. *Ānanda* je Rāmina istinska priroda – *svabhāva*. Rāma je sām Bog, iako Vālmīki to nigdje izričito ne navodi. On opisuje Rāmu kao onoga koji je po hrabrosti jednak Višṇuu, ali ne navodi da je to sām Višṇu. Tajna je otkrivena tek kada su o njoj progovorili Rāmini sinovi.

Riječ *bhagavān* ima tri sloga i znači: *bha* – sjaj, *ga* – manifestacija, *vān* – onaj koji je sposoban. Onaj koji ima moć stvoriti svjetlost – *jyoti*, božansku svjetlost, svjetlost *ātmana*, on je *sambhartha*.

Jedino nevezanost može vam donijeti sreću. Odricanje – tyāga istinska je joga. Prije nego se uzdigne do svoje prave uloge, čovjek se treba odreći triju loših osobina. To su: ljutnja koja guši mudrost – jñāna, požuda /strast/ koja ometa djelovanje – karma i zavist koja razara ljubav – prema spram Boga i ljudi. Mjerilo koje određuje vrijednost nekog djela je odricanje. Grijeh je ono djelo koje je usmjereno samo na vlastiti interes i koje pomaže raspirivanju ega.

To je Onaj iz kojega je izronio čitav stvoreni Univerzum i koji je usredotočen na njegovo održavanje. Svi koji u Rāmi vide zaštitnika Univerzuma i onoga iz kojeg izbija kozmički

sjaj i mudrost, dostojni su zvati se poklonici-
ma – *bhakta*. No, većina današnjih tražitelja
samo su povremeni poklonici, honorarni, s
nepunim radnim vremenom / part time devo-
tees/. Oni nisu stalno sjedinjeni s Bogom –
satatam yoginah. Ujutro su potpuno okrenuti
Bogu – *yogi*, u podne su sladokusci – *bhogi*,
a navečer su bolesnici – *rogi*.

Rāma je uzor i mjerilo za svakoga

Rāma nadahnjuje svakog duhovnog traži-
telja jer je svakodnevno provodio u djelo ono
što je smatrao ispravnim. Tako je postao mje-
rilo i ideal za svakog člana obitelji, društva,
naroda i čovječanstva u cjelini. Cijenjen je
kao najviši uzor poslušnog sina, ali i kao vla-
dar koji osluškuje reakcije svojih podanika.
Kao sin smatrao je obvezom poštovati riječ
svoga oca – *pitṛvakya paripāla*, a kao vladar
prihvaćao je kao svoju kraljevsku obvezu po-
štovati riječ naroda kojim je vladao – *janava-
kya paripāla*. Korijen jednog i drugog je riječ
roditelja i riječ naroda. Plod je oslobođenje
– *mokṣa*. Oslobođenje je konačni cilj, nei-
zbježna sudbina. Klica voćke postaje najprije
zametak ploda, zatim zeleno voće i konačno
zreli plod, pun slatkog soka. Ova tri razvojna
stupnja slijede jedan za drugim. *Vede* kažu
da klica djelovanja – *karma* najprije postaje
plod štovanja i molitve – *upāsānā*, a iza toga
slijedi faza zrelog ploda ili mudrosti – *jñāna*.
Rāma svojim životom ocrtava ovaj proces
evolucije u kojemu se duša razvija i prelazi
u svjesnost.

Rāma je primjer nepokolebljive privrženosti
istini i ispravnosti. Samo oni koji su Mu pot-
puno predani mogu uživati u Njegovoj slavi.
On je veličanstveni uzor o kojem trebate pro-
mišljati. Na taj način možete upiti i razviti Nje-
gove vrline, polagano i tiho.

Stablo voćke godinama tiho raste, prije
nego počne donositi plodove. Ne stvara ih
odmah niti na brzinu. Kokosova palma i sta-
blo manga pripadaju toj skupini. Njihovi su
plodovi mnogobrojni i vrlo hranjivi. Ima i voć-
ki koje brzo donose plodove, a iza toga se
posuše i nestanu. Slava i dobar glas božan-
ske osobe raste sa svakom riječi koju izgovori
i sa svakim djelom koje se udostoji učiniti.
Rāmīna slava blistavo sjaji i nakon tisuća go-
dina. Njezin sjaj ostat će isti i u vremenima
koja dolaze. Njegovo ime znači: onaj koji ra-
duje i razveseljava, onaj koji ugađa i ispunja-
va blaženstvom. Nema većeg blaženstva od
Njegovog ātmana, koji je vječni izvor radosti.
Čovjek treba na prvo mjesto staviti svijest o
ātmanu i sreću koju ta svijest donosi, jer je
ona važnija od bilo koje druge, sporedne i
trenutne radosti. Upaniṣade kažu: “Besmrtnost
se postiže jedino žrtvom i požrtvovnošću
thyagenaika amrutatthvamanasu.”

**Božanski govor Bhagavāna Sri Sathya Sai
Babe, održan u travnju 1981. godine povodom
blagdana Rāmanavamī, u Golden Jubilee Hallu, Lal Bagh, Bengaluru.**

*Mnogi ljudi misle na Boga samo
kada ih preplavi tuga. Naravno,
dobro je činiti tako, to je bolje nego
tražiti pomoć od onih koji su isto
tako podložni tugovanju. No, puno
je bolje misliti na Boga u trenutcima
tuge i radosti, mira i sukoba,
u svim prilikama.*

– Baba

GĀYATRĪ MAJKA VEDA

Om

Bhūr Bhuvah Svah

Tat Savitur Varenyam

Bhargo Devasya Dhīmahi

Dhiyo Yo Nah Pracodayāt

“O Majko, koja prožimaš sve tri *kāle*, sve tri *loke* i sve tri *gune**, molim Te osvijetli moj intelekt i rasprši moje neznanje, kao što blistavo Sunce raspršuje tamu. Molim Te, učini moj intelekt spokojnim, jasnim i prosvijetljenim.”

(*Tri *kāle* su tri vremena: prošlo, sadašnje i buduće; tri *loke* su tri područja ili “svijeta”: nebo, zemlja i niža područja; tri *gune* su tri temeljna svojstva: *taṃas*, *rajas* i *sattva*, odnosno tromost, žustra aktivnost i smirena uravnoteženost.)

Djelovanje rađa vezanost, zabludu.

Iz zablude niču loše misli.

Loše misli vode u loša djela.

A rezultat takvih djela je ponovno rođenje.

(pjesma)

Mlada utjelovljenja Boga!

Velika zgrada hinduističke misli podignuta je na četiri zida koji se zovu: *karma*, *janma*, *dharma* i *brahman*, odnosno: djelovanje, rođenje, ispravnost i Apsolut. To četvero je međuzavisno. Nitko ne može izbjeći posljedice onoga što čini, bilo to dobro ili loše, učinjeno svjesno ili nesvjesno. Svatko se mora suočiti

s posljedicama svojih djela – bilo dobrih ili loših. Niti jedno djelo ne nestaje. Stoga je očito da zakon karme predstavlja osnovno načelo koje upravlja čovjekovim životom.

Čovjek se rađa zahvaljujući karmi,
raste i razvija se kroz karmu
i umire s karmom.

Karma je njegov jedini božanski sudac
i ona je uzrok njegove sreće i nesreće.

Dobro je rečeno da je “prava svrha tijela da nam omogući *dharmasādhanu*”, disciplinu provođenja *dharme*, a provođenjem *dharme*, stiže se do spoznaje *brahmana*. Gītā je objasila da se svaki put, kada se dharma nađe u opadanju, na svijetu pojavi avatar. Iz toga proizlazi da je svrha ljudskog života čuvati *dharmu*. Budući da je kreacija čin Božje volje, onda bi i cilj svakog ljudskog bića morao biti život usklađen s tom voljom. Čovjek bi svoj život trebao posvetiti služenju Bogu, umjesto svojim sebičnim interesima, odnosno interesima svojih najbližih. Što god nekome činili, ako to činimo kao žrtvu Bogu, to će stići do Boga. Čovjek treba posvetiti svako svoje djelo tako da ga prinese Bogu kao žrtvu.

DRUGO ROĐENJE

Čovjekova prva karma, njegova prva aktivnost je trenutak njegova rođenja. Taj je trenutak zajednički svima i uvodi čovjeka u prvi, najniži stupanj njegova razvoja, stupanj *śūdre*. To je čovjekovo prvo rođenje. Kad primi Gāyatrī mantru, to je njegovo drugo rođenje. Čovjek tada postaje *dvija*, drugi put rođeni. No, što je zapravo Gāyatrī? Ona je sama srž Veda i naziva ju se *chandasām mātaha*, Majka Veda. Značenje riječi *gāya* je *jīva*, po-jedinac, odnosno čovjek. Gāyatrī je ono što štiti i čuva *gāye*.

Dakle, danas ste, primivši Gāyatrī mantru, drugi put rođeni. Kad počnete ponavljati mantru, pridržavajući se određenih uputa i pravila, ona će vas sigurno dovesti do svog ispunjenja. Tu stižete do trećeg životnog stupnja zvanog *vipratva*, kad počinjete učiti

Vede. To je vaše treće rođenje. Na tom stupnju, učeći Vede, pjevajući Vede, shvaćajući Vede, živeći u potpunosti u skladu s uputama Veda, stječete pravo na spoznaju *brahmana* (Apsoluta). Spoznavši *brahmana*, stapate se s *brahmanom*. Tek kad spozna *brahmana*, čovjek stječe pravo da se nazove brahmanom (najviša, svećenička kasta). Dakle, ne samo rođenjem, nego spoznajom *brahmana*, čovjek postaje brahmanom.

Gāyatrī mantru trebate ponavljati tri puta dnevno – u zoru, u podne i u sumrak. Ta tri doba dana nazivaju se *sandhyā* - vrijeme susreta noći i dana (zora), jutra i večeri (podne) i dana i noći (sumrak). Vrijeme, kao i čovjek, ima tri svojstva: *sattva*, *rajas* i *tamas*. Stoga se i dan dijeli na tri dijela. Četiri sata između 4 i 8 sati ujutro, te 16 i 20 sati uvečer imaju svojstvo *sattve*. Osam sati između 8 i 16 sati (dan) imaju svojstvo *rajasa*. I osam sati između 20 i 4 sata (noć), koje uglavnom koristimo za spavanje, imaju svojstvo *tamasa*.

Osam sati tokom dana (od 8 do 16) sva bića, uključujući tu i ptice i životinje, koriste za izvršavanje svojih svakodnevnih dužnosti i njih se smatra rajasličkima. Kad četiri jutarnja i četiri večernja satvička sata koristi za dobre aktivnosti, kao što su bogoštovlje, dobra djela i boravak u dobrom društvu, čovjek može biti siguran da će se uzdići s ljudske na božansku razinu. Upravo je to satvičko vrijeme (od 4 do 8 ujutro i od 16 do 20 navečer) pravo vrijeme za ponavljanje Gāyatrī mantre. Gāyatrī je *sarvadaivatvasvarūpa*, utjelovljenje svih Božjih likova i oblika. Ona se ne odnosi ni na koju određenu kastu, sektu, vjeru ili instituciju.

Opis Gāyatrī sadrži devet obilježja: 1. Om; 2. Bhūr; 3. Bhuvah; 4. Svah; 5. Tat; 6. Savitur; 7. Varenyam; 8. Bhargo; 9. Devasya. *Dhīmahī* (meditirajmo) spada u meditativni aspekt mantre, dok je *Dhiyo yo nah pracodayāt*

(neka prosvijetli naše umove/intelekte) molitva, dakle njen treći aspekt. Tako mantra u cjelini ima tri aspekta: opisni, meditativni i molitveni.

JEDNOTA I RAZLIČITOST

Na temelju svojih različitih funkcija, *antahkarana* ili naš unutarnji instrument dobio je četiri imena. Kad je zaokupljen mislima, nazivamo ga *manas* ili um. Kad je nemiran i luta, nazivamo ga *citta* ili duh. Kad je zaokupljen razlučivanjem i zaključivanjem, nazivamo ga *buddhi* ili intelekt. Kad pokazuje svoju sebičnost, svoj osjećaj za "ja i moje", nazivamo ga *ahamkāra* ili ego. Dakle, jednom te istom instrumentu dana su četiri različita imena – um, duh, intelekt i ego. No, koja je suštinska razlika između uma i intelekta? Um je, po svojoj prirodi, zaokupljen podjelama i razlikama, *dvaitom*. Intelekt je, pak, iznad tih podjela. On je zaokupljen sažimanjem, jednotom, *advaitom*. On u temelju svih različitosti razotkriva jednotu. Nastojte uvijek otkriti jednotu u svojoj različitosti, umjesto različitosti u jednosti.

Gāyatrī je sveta mantra koja vam pokazuje jedinstvo u različitosti. Shvaćajući to jedinstvo, možemo shvatiti i mnoštvo, različitost. Glina je jedna, no iz nje se mogu napraviti posude raznih oblika i veličina. Zlato je jedno, no zlatni nakit je raznovrstan. *Ātman* je jedan, no utjelovljeni oblici u kojima boravi su mnogobrojni. Krave mogu biti bilo koje boje, no mlijeko je uvijek bijelo.

Ne postoji predmet koji nema ime i oblik. Kozmos se sastoji od predmeta s imenom i oblikom. No, dok se oblici stalno mijenjaju, imena ostaju nepromijenjena. Oblik se može mijenjati, pa čak i potpuno nestati, no ime ostaje isto, nepromijenjeno. Na pr. ime "krava" ostaje isto i nakon što životinja s tim

imenom nestane. Kad jednom znamo ime, znamo i koga ili što ono predstavlja. Pronaći nekoga u velikom mnoštvu samo na osnovi opisa nije nimalo lako. No dovoljno je samo zazvati ga imenom i on se odmah odaziva. Isto tako, dovoljno je zazvati ime Božje i Bog će se odmah odazvati.

TRI BOŽICE – PET LICA

No, tko je Gāyatrī? To je božica koja ima tri različita imena za tri različite uloge, a to su: Gāyatrī, Sāvitrī i Sarasvatī.

Za Gāyatrī se također kaže da ima pet lica.

Prvo je – *Om*.

Drugo je – *Bhūr Bhuvah Svah*.

Treće je – *Tat Savitur Varenyam*.

Četvrto je – *Bhargo Devasya Dhīmahi*.

Peto je – *Dhiyo Yo Nah Pracodayāt*.

U tih njenih pet lica predstavljeno je pet *prāna* ili životnih sila. Gāyatrī je zaštitnica tih pet životnih sila u čovjeku. *Gāyantam trāyate iti gāyatrī* – "Ono što štiti onoga koji to ponavlja, naziva se Gāyatrī."

Kad djeluje kao zaštitnica životnih sila, naziva se Sāvitrī. Prema jednoj priči iz purāna, Sāvitrī je odana žena koja je svog supruga Satyavāna vratila u život. Sāvitrī je *pancaprānasvarūpīnī*, utjelovljenje pet *prāna*, odnosno vladajuće božanstvo pet životnih sila. Simbolično značenje oživljavanja Satyavāna je da ona štiti one koji žive životom istine - *satya*.

Dakle kad, zahvaljujući izgovaranju mantre, ona razvija vašu inteligenciju i intuiciju, naziva se božicom Gāyatrī. Kad štiti vaš život, naziva se božicom Sāvitrī. A kad štiti i njeguje vaš govor, naziva se božicom Sarasvatī. Dakle, jedno te isto božanstvo štiti i razvija sve

vidove vašeg života (Sāvitṛī – život; Sarasvatī – govor; Gāyatrī – intelekt) i zato se kaže da je Gāyatrī *sarvadaivatvasvarūpinī*, utjelovljenje svih božica.

Veoma je važno da Gāyatrī mantru ponavljate barem tri puta ujutro i tri puta navečer. To će smanjiti posljedice loših djela učinjenih toga dana. To je kao da robu kupujete za gotovinu, umjesto na kredit. Ne gomila vam se karmički dug, jer se svakodnevna karma otplaćuje redovitim ponavljanjem Gāyatrī.

Izgovor da niti ujutro, niti navečer ne možete naći vremena za ponavljanje Gāyatrī je smiješan i neodrživ. Ljudi tokom dana gube toliko vremena, da sigurno mogu naći nekoliko trenutaka ujutro kad se probude i navečer prije spavanja za ponavljanje Gāyatrī, samo ako hoće. Možete Gāyatri ponavljati i dok se tuširate ili kupate. To će onda biti obredno kupanje, žrtva prinesena božici. U podne, ako ponavljate Gāyatrī prije jela, time ćete pročistiti i posvetiti hranu i ona će postati žrtveni prinos.

ISKUPLJUJUĆA MOĆ

Možete ili ne morate ponavljati bilo koju drugu mantru, no zapamtite da redovito ponavljanje Gāyatrī mantre zbog njezine iskupljujuće moći ima za vas najveće povoljne učinke. Danas ste, primivši Gāyatri mantru, drugi put rođeni. Tek kad ispunite svrhu tog drugog rođenja, bit ćete sposobni za uspon na sveti treći stupanj, zvan vipratva, koji vodi ka spoznaji *brahmana*.

Brahmavid brahmaiva bhavati – “Onaj koji je spoznao *brahmana* i sam postaje *brahman*” glasi vedska izreka. Da bi shvatio načelo *brahmana*, čovjek mora shvatiti svoju pravu prirodu. Evo jedne priče koja vam pokazuje kako ćete znati da li ste stekli pravo na spoznaju *Brahmana*.

Kada se djevojka, koja mu je do tad bila “tuđa”, uda za muškarca i on joj sveže *mangalasūtru* (vjenčanu ogrlicu) oko vrata, ona stječe pravo na polovicu njegove imovine. Upravo joj ta sveta ogrlica daje to pravo. Isto tako je i čovjek Bogu “tuđ” sve dok ne stavi oko vrata *śaranāgatisūtru*, ogrlicu predanosti Bogu. Kad jednom stavi tu svetu ogrlicu oko vrata, čovjek stječe pravo na polovicu Božje moći i energije. Zato morate s najvećim žarom nastojati podvrgnuti sve Božjoj volji i predati sve Bogu. Taj stav predanosti rasti će u vama sve više kako budete redovito ponavljali Gāyatrī mantru. Zato se dječake inicira u mantru već u ranoj životnoj dobi. No ima još jedan razlog za tako ranu inicijaciju. Završne riječi mantre – *Dhiyo yo nah pracodayāt* – znače sljedeće: Prije nego što ste dobili ovu mantru bili ste malo lijeni i mentalno i intelektualno zaostali, a imali ste i neke negativne osobine. No, pošto ste primili ovu mantru, pruža vam se prilika da razvijete oštrinu intelekta i inteligencije, revnost i entuzijazam i da postanete oštroumni, što će vam svakako pomoći pri učenju, a i kasnije u životu. To su činjenice koje dokazuje iskustvo. Kao što svitanje rastjeruje tamu noći, tako i Gāyatrī rastjeruje tamu neznanja. *Dhiyo yo nah pracodayāt* – neka svjetlost Gāyatrī mantre prosvijetli naše umove i intelekate i unaprijedi naše znanje, mudrost i razlučivanje.

Svim mladim posvećenicima dajem svoj blagoslov, tako da od danas redovito ponavljaju Gāyatrī, žive uzornim životom i izrastu u dobre, pobožne, obrazovane i prosvijetljene građane Bhārate (Indije).

Sanathana Sarathi 4, 1983. godine
Preveo s engleskog: Hrvoje Marjanović

JEDINSTVO I ČISTOĆA: poruka Ramazana

**Bhagavânov govor
kojega je održao prilikom
svetog Ramazana,
12. srpnja 1983.godine.**

Gospod, onaj koji je zastupao univerzalnu ljubav prekoračujući religijske barijere, onaj koji je grlio čovječanstvo univerzalnim pogledom na Jednotu, kao na djecu jednoga Boga, mnogo je puta milostivo govorio o slavlju i njegovom velikom značenju u Prasanthi Nilayamu. Pročitajte jedan takav nadahnjujući Bhāgavanov govor kojega je održao prilikom Svetog Ramazana, 12. srpnja 1983.godine.

Tkogod govori, izričaj započinje s „Ja“ i vrti se oko „Ja“. „Ja hodam“, „Ja sjedim“, „Ja jedem“, „Ja odlazim“, „Ja slušam“, „Ja gledam“ – „Ja“ je uvijek ispred. Na taj način

čovjek upravlja životom. „Ja“ sam činitelj, kakvogod da je djelo, tkogod i kadgod.

Tko je ustvari taj „Ja“, izvršitelj, činitelj? Postoje tri aspekta koji se povezuju s „Ja“. „Ja sam ovo tijelo“ je prvi; „Ja sam životna snaga u njemu“ je drugi; „Ja sam *ātman*“ je treći.

„Ja sam taman (crn)“, „Ja sam svijetao (bijeli)“, „Ja sam nizak“, „Ja sam visok“ – ovo su izjave koje se općenito daju. „Ja sam mlad“, „Ja sam star“, „Ja sam *brahman*“, „Ja nisam *brahman*“ – uključene su i ovakve izjave. Ove kvalitete se odnose samo na tijelo. Kada je osoba van svijesti ili u dubokom

snu ili mrtva, ona nije svjesna ni jedne od ovih karakteristika koje se odnose na njeno tijelo. One su strane istinskom „Ja“ jer osobi ne pripadaju ili otpadaju kada prođe vrijeme ili se promijene okolnosti.

Sljedeće, *jiva*—princip ili životna snaga: neprekidno aktivna svijest je uvijek kolebljiva i nemirna. Kažemo: „Moja inteligencija nije jasna“, „Moj um je kompliciran“. Ovo pripada samo drugoj faceti tog „Ja“. Ta je faceta povezana također i s tijelom kroz jednu cjelinu: osjetila—um—razum.

Onda treće, *ātman*: „Ja sam Sadanand, Nityanand, Satcitanand! Ja sam Nirmal. Ja sam Nishal. Ja sam sve. Ja sam *brahman* — *aham brahmāsmi*.“ Tijelo je smrtno; *jiva* princip prolazi kroz transformaciju; ali *ātman* je besmrtn. *Ātman* opstaje u nedodirljivoj slavi u budnom stanju, pri sanjanju, u stanju

sna i iznad — u četvrtom nivou. Materijalno tijelo je aktivno u budnom stanju; suptilna Ja—svijest je na oprezu u snovima, kauzalni *ātman* je sanjalačko „Ja“ u snu. Istinsko „Ja“ ili *ātman* nema isključivu povezanost s jednim tijelom, jednom zemljom, jednom nacijom ili jednim spolom. On je u svakom biću, svugdje, u ptici i zvijeri, biljci i drvetu. Svako od njih objavljuje svoje postojanje. *Ātman* je sveprožimajući i prisutan u Indiji (Bharat), Rusiji, Americi, Engleskoj, svuda po svijetu.

Svi osnivači religija čuli su ovaj neosoban glas Boga koji je objavljivao *ātmana*, koji pokreće cijelu Kreaciju. Kao što su ‘čuli’ *Vede* i širili su ih kao ‘čuvene’ *śruti*, prorok Muhamed je također ‘čuo’ *Kur’an*. *Kur’an* ima, kao dva oka, *salat* i *zakat*. *Salat* znači molitva; *zakat* znači milosrđe. Oni koji milosrđe smatraju uzvišenom dužnošću i uzdižu svoju svijest kroz molitve i stalnu meditaciju o

Bogu su muslimani. Islam je riječ koja ne označava određenu religiju, nego stanje uma – stanje potpune predanosti Gospodovoj volji. Islam znači odanost, predaju, mir i spokojstvo. On označava društvenu zajednicu čiji članovi su postigli uzvišeni mir kroz predaju *svemilosrdnom*, *sve-mogućem* Bogu i koji su se zavještovali da će živjeti u miru sa svojom ljudskom braćom. Kasnije je ovo pripisano zajednicama koje su sebe smatrale odvojenima i različitima te su tako postale neprijatelji

ostalima. Islam poučava nešto više. On usmjerava pažnju na Jednog u mnogima, na Jedinstvo u različitosti i vodi ljude do Stvarnosti zvane Bog.

Svako ljudsko biće ima tri potrebe: potrebu za hranom, odjećom i zaklonom. Tražeći ispunjenje toga čovjek je razvio različitu hranu da bi napunio svoj mali trbuh ignorirajući svrhu ishrane (jedenja). Odjeća se treba nositi da zaštiti tijelo od hladnoće, ali mi pridajemo jako veliku važnost odijevanju. Naravno, čovjek tre-

ba imati kuću da bi u njoj živio i polegnuo svoje tijelo da se odmori. Musliman, Gibran, pita zašto je onda potrebno graditi ove giantske stanove? Oni su podignuti ne zbog sebe, nego zbog čovjekovog blaga i bogatstva. Gibran kaže da su ti stanovi grobnice koje su mrtvi podigli za življenje.

Prorok Muhamed je Božju poruku, koju je čuo, objavio stanovnicima Meke. U ono vrijeme ljudi se nisu obazirali na božanske objave. Oni su ga prisiljavali da napusti mjesto, ali prorok Muhamed je znao da će istina pobijediti i Bog će prevladati. On je znao da se napad i povrede odnose samo na tijelo; *ātman* nikada ne može biti povrijeđen.

Mjesec Ramazana je izdvojen za sveti zadatak koji će donijeti u sjećanje i praksu učenje koje je objavio prorok Muhamed te će doseći stanje jedinstva i čistoće koje je zaista božansko. Islam pridaje važnost Mjesecu koji regulira mjesece. Hindus smatra Mjesec božanstvom koje vlada umom. Svetkovina Ramazana započinje uz daršan mladog Mjeseca te završava kada je mladi Mjesec ponovo vidljiv. 'Svetkovanje' se ne sastoji samo u odricanju od jela i pića. Svetkovanje započinje kada izađe Sunce i prekida se nakon njegovoga zalaska, a smatra se najrigoroznijim.

Buđenjem rano, oko tri ili četiri sata ujutro, u vrijeme *brahmamuhūrte*, započinje molitva i traži se da čovjek iskusi stalnu prisutnost Boga. To je značenje svetkovanja. Za vrijeme mjeseca Ramazana također se izbjegava suparništvo, obustavlja se mržnja, muž i žena žive odvojeno u istom domu, majka i djeca jednako slijede isti duhovi raspored aktivnosti i uspostavlja se atmosfera bratstva. Tijelo, osjetila i um su podvrgnuti rigoroznoj disciplini.

Razdoblje svetkovanja koje traje mjesec dana propisano je u svim religijama. Hindus ga poštuje u Magha i Shravana mjesecima. Zoroastrijcima i kršćanima su za istu svrhu također dodijeljeni mjeseci.

Kur'an govori da bi svi ljudi trebali njegovati osjećaj jedinstva, unutarnje predanosti, nesebične ljubavi i prisutnosti Boga. Općenito, svi ljudi za tijelo uzimaju hranu ove ili one vrste pet puta na dan – jedna šalica kave rano ujutro, u krevetu, doručak dva sata kasnije, obilan ručak u podne, čaj u četiri i jaku večeru u devet. Islam propisuje hranu za duhovnu prirodu čovjeka i upućuje da bi ona trebala biti uzimana pet puta tijekom dana, u obliku molitve. Za podizanje božanske svijesti, za stjecanje duhovne radosti i promoviranja očitovanja duhovnog prosvjetljenja, molitva je propisana pet puta na dan, po slobodnoj procjeni, od trenutka kada se počinje promišljati pa sve do trenutka smrti.

Molitva u Islamu također je aktivnost za okupljanje. Molitva u grupi proizvodi korisne vibracije. Islam obećava veličanstven dotok ekstaze kada ogroman skup čeznutljivih srdaca obožava Boga. Svi se duboko klanjaju s pogledom na džamiju. Oni sjede u redovima sa savijenim koljenima te se naginju naprijed sve dok njihovi dlanovi i čela ne dodirnu tlo u poniznoj podčinjenosti Božjoj volji. Krivo razumijevanje, sukob i mržnja ne bi trebali uznemirivati mirnoću ove prilike. Tako Islam naglašava Jednog u mnogima, potrebu za Bogom koji se u raznim umovima manifestira na raznim stupnjevima. Jedinstvo je osnovno učenje u svakoj religiji. Vjera u jedinstvo je najvažnija. Bez nje ni jedan sustav vjerovanja i ponašanja ne može biti religija. Bog je jedan i učenje u svim vjerama jest da je Njegovo uzdizanje moguće samo kroz ljubav, sućut, toleranciju i simpatiju. Tragedi-

religiji. Sljedbenici prihvaćaju pravila koja vole, a krše ona koja smatraju pretjeranima. akle, postaju uskogrudni i nepošteni. Oni racionaliziraju svoje pogreške i opravdavaju svoje osjećaje i tako se navikavaju na ovu primjenu samoobmane.

Budući da Islam znači predaju Bogu, **svi koji u duhu predaje i posvećenosti žive u miru i slozi u društvu, govoreći istinu, pripadaju Islamu.** Islam zahtjeva potpunu koordinaciju misli, riječi i djela. Muslimanski sveti ljudi i mudraci naglašavali su da moramo istraživati vrijednost „Ja“ koji osjeća da je tijelo i „Ja“ koji osjeća da je um te doći do zaključka da je istinsko „Ja“ ono *samo eznuće* za *samo ostojećim* Bogom. Mjesec Ramazana, svetkovanje i molitve, sve je to stvoreno da bi probudilo i pokazalo ovu stvarnost. Koja god da je religija, ona naglašava jedinstvo, slogu i jednako uvažavanje. Zato njegujte ljubav, toleranciju i sućut i dokazujte Istinu u svakodnevnoj aktivnosti. Ovo je poruka koju vam dajem s blagoslovima.

Prevela: židija Horvat

Izvornik: [...sssbpt.org ...
ramzandivinediscourse ...html](http://...sssbpt.org...ramzandivinediscourse...html)

ja je što ni muhamedanci, niti hindusi, a niti sljedbenici drugih religija ne prakticiraju ove kvalitete u svakodnevnom životu.

Islam poučava da se Božja milost može zadobiti kroz pravedan i ispravan život. Bogaštvo, obrazovanost i moć ne mogu je zadobiti. Samo Sveta žjubav može zadovoljiti Gospoda.

Ovo je poruka svake religije, ali čovječanstvo je ignoriralo tu krucijalnu točku. Ramazan spaja u vezu ljubavi rodbinu i rođake, bliske i daleke, prijatelje i neprijatelje. Ova vrsta zanemarivanja događa se u svakoj

Božanski govor Bhagavāna Sri Sathya Sai Babe, održan 31. kolovoza 1983. godine
u Prasanthi Nilayamu, prilikom obilježavanja Kṛṣṇinog rođendana

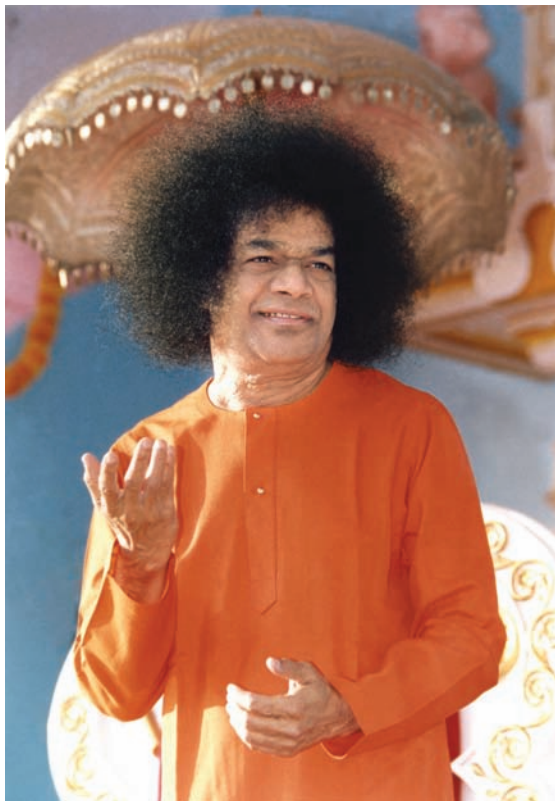
ZAŠTO AVATĀR DOLAZI MEĐU LJUDE?

NJEGUJTE DUBOKU LJUBAV ZA BOGA DA BISTE STIGLI DO NJEGA

Tijelo je hram u kojem boravi Bog – *deho devalaya proktho jivo deva sanathana*. Vječno, savršeno, vrhovno Biće nalazi se u hramu ljudskog tijela. Svi *avatāri* poprimaju ljudski oblik, jer je ljudsko tijelo najsvetije.

U *Gīti*, Gospod Kṛṣṇa kaže da je On u čovjeku moć razlučivanja, odnosno intelekt – *buddhi*. Čovjek ne može samo tako postati

velik, uzvišen i plemenit, iako može imati sve vrste bogatstva. Njegov intelekt je taj koji ga čini velikim, uglednim i sjajnim. Onaj tko ne koristi moć razlučivanja nije bolji od ptice ili nekog drugog nižeg bića. Bog silazi među ljude kao *avatār* da bi ih uzdigao na višu razinu. Riječ *avatār* znači silazak, odnosno utjelovljenje Božanske svijesti. Baš kao što se

Ljubav za Boga je sredstvo i cilj. To je tajna koju su nam otkrile gopike. One su u svemu vidjele ljubav. Prepoznale su je u melodiji Kṛṣṇine flaute, koja je ispunjavala svijet ljubavlju i natapala isušenu i sprženu zemlju tim božanskim osjećajem.

Bog je u svakome. No, postoji samo jedan način da biste Ga spoznali. Trebate njegovati duboku ljubav za Boga. Kṛṣṇin rođendan je svaki dan u kojem čovjek teži razviti u sebi takvu ljubav. Kṛṣṇa nije rođen na svaki *gokulāṣṭamī* blagdan. On je rođen u nama kada nastojimo ojačati božansku ljubav kao sredstvo za svladavanje vezanosti. Živjeti u skladu s Kṛṣṇinim učenjem istinski je način za slavljenje Njegovog rođendana.

majka saginje da bi podigla svoje dijete, zagrlila ga i dragala, i Bog se spušta na ljudsku razinu da bi podigao čovjeka koji se zapleo u mrežu sitnih želja i beznačajnih htijenja. Bog uči čovjeka kako sam sebe može učiniti božanskim. To je učenje *Gīte*, *Biblije* i drugih svetih spisa. Oni sami po sebi ne mogu spasiti čovjeka niti ga mogu osloboditi od grijeha. To su samo putokazi. Sveti spisi naznačuju put kojim treba ići da bi se stiglo do Boga.

Hodočašća ne brišu vaše grijeha

Svi su *avatāri* Božja utjelovljenja u punoj božanskoj slavi i sjaju - *pūrṇavatār*. Imaju sve značajke Boga. No, sveti spisi – *śāstra* iznose tvrdnju da je samo Kršna bio potpuna božanska inkarnacija, sa svih 16 atributa koje Bog treba imati. Usprkos Njegovoj svemoći, Kršna je bio lako dostupan poklonicima i potpuno im se podredio. Kada smo ispunjeni predanošću, Bog je spreman služiti nam kao sluga. Pripravan je izložiti se bilo kojoj teškoći ili kušnji da bi zaštitio svoje poklonike i da bi im pomogao. Sveti tekstovi također navode da se Bog podređuje odanosti i vjernosti poklonika. Mnogi su poklonici pjevali hvalospjeve Kršni i jadikovali nad činjenicom da nisu bili dovoljno sretni roditi se u vrijeme Njegova silaska, kako bi uživali u Njegovoj božanskoj glazbi i svjedočili Njegovim božanskim djelima. No, ti glupi nevjernici nisu mogli sakriti svoje bezvrijedne želje, niti su tražili sreću koja proizlazi iz predanosti Bogu.

Mnogi poklonici odlaze na hodočašća u Benares /Varanasi/, Prayag i druga sveta mjesta, nadajući se da će tamo dobiti oprostjenje grijeha. Hodočašća nisu sredstvo kojim se mogu izbrisati grijesi.

Ono što se traži je pročišćenje srca i uma. Ako je um pročišćen *sādhana*om, Bog će otkriti

Sebe svojom vlastitom voljom. Mira je poslala istu takvu poruku kada je pjevala bhajane, pozivajući um da ode do Gange i Yamune. Pritom Ganga i Yamuna nisu bile rijeke u sjevernoj Indiji nego su to bili *Ida* i *Pingala* nadiji, suptilni energetski kanalići u kičmenom stupu ljudskog tijela. Središnja točka između obrva je *Prayag*, mjesto gdje se sastaju Ganga i Yamuna, a koncentracijom na to mjesto može se otkriti Kršnu. Mira opisuje tu točku kao hladnu, mirnu, čistu i nepomućenu. Udisanje – *pūraka* i izdisanje *rechaka* simboliziraju ono što netko treba unijeti u sebe i ono što treba izbaciti, dok zadržavanje daha – *kumbhaka* predstavlja ono čega se čovjek treba ustrajno držati, a to je Bog. U sebe treba unijeti ono što je čisto, a odbaciti sve što je nečisto.

Bog odgovara na čežnju svojih poklonika

Gītā je postavila tri pravila: ne bojte se briga i nevolja, ne zaboravite Boga i ne divite se onome što je lažno. Držeći se ove tri zapovijedi, bezbrojni duhovni tražitelji vjekovima su pokušavali spoznati Boga putem duhovne discipline – *sādhana*. *Bhāgavatapurāṇa* pokazuje kako Bog odgovara na čežnju svojih poklonika i kako ublažava njihovu tjeskobu izazvanu odvajanjem od Njega.

Kada je Kršna otišao u *Mathuru*, gopike /čuvarice krava – op. prev./ venule su i kopnile od tuge, jer nisu mogle podnijeti odvajanje od Njega. Cijelo su vrijeme gledale prema *Mathuri*, očekujući da se Kršna vrati. Jednoga dana ugledale su oblak prašine i pomislile da je Kršna konačno osjetio samilost i da se vraća u *Gokul*. Vidjele su kočiju i muškarca koji je u njoj sjedio. Kočija je stala, ali u njoj nije bio Kršna. Sa svojim srcima predanim ljubljenom Gospodu, gopike nisu htjele ni pogledati stranca, iako je to bio Kršnin bliski prijatelj

Bog silazi među ljude kao *avatār* da bi ih uzdigao na višu razinu. Riječ *avatār* znači silazak, odnosno utjelovljenje Božanske svijesti. Baš kao što se majka saginje da bi podigla svoje dijete, zagrlila ga i dragala, i Bog se spušta na ljudsku razinu da bi podigao čovjeka koji se zapleo u mrežu sitnih želja i beznačajnih htijenja. Bog uči čovjeka kako sam sebe može učiniti božanskim. To je učenje *Gīte*, *Biblije* i drugih svetih spisa. Oni sami po sebi ne mogu spasiti čovjeka niti ga mogu osloboditi od grijeha. To su samo putokazi. Sveti spisi naznačuju put kojim treba ići da bi se stiglo do Boga.

Uddhava. Kṛṣṇa je bio svjestan njihove patnje, pa je poslao Uddhavu da ih utješi.

Nakon što je sišao s kočije, Uddhava je započeo svoj govor upućen gopikama kao opomena. "Oh, vi gopike! Nemate pojma o *śāstrama*. U vama nema mudrosti. Zato toliko čeznete za Kṛṣṇom. Kada bi poznavale učenje *śāstra*, znale bi da je Kṛṣṇa stalno s vama. On prebiva u vašim srcima. Umjesto da se radujete tome što je Kṛṣṇa stalno u vašoj nutrini, vi čeznete za Njegovim fizičkim likom. To je zato jer ste neznalice. Ja ću vas poučiti mudrosti joge, zbog čega me je Kṛṣṇa i poslao."

Istinska predanost gopika

Gopike su smatrale nedoličnim izravno razgovarati s neznancem. Zato su odlučile da se obraćaju pčeli kako bi odgovorile Uddhavi. Rekle su: "Oh pčelo! Tvoje riječi /misleći

na Uddhavine riječi/ samo dolijevaju ulje na vatru koja plamti u nama zbog odvajanja od Kṛṣṇe. Dosta je! Prestani govoriti!" Na to im je Uddhava pružio pismo koje je poslao Kṛṣṇa i rekao: "Ovo je Kṛṣṇina poruka za vas. Barem ju pročitajte." Jedna od gopika odmah je rekla: "Oh pčelo! Mi smo nepismene seljanke. Shrvane smo tugom. Pokaži nam Kṛṣṇu." Druga gopika je jadikovala: "Izgaramo od boli i tuge koju je izazvao Kṛṣṇin odlazak. Ako dotaknemo Njegovo pismo, ono će sagorjeti u prah i pepeo. Ne usuđujemo se dotaknuti ga." Sljedeća gopika je dodala: "Suze iz naših očiju zaprljati će slova Kṛṣṇinog pisma, koja su poput bisera. Ne bismo podnijele da vidimo Njegovu poruku zamrljanu našim suzama."

Na to je Uddhava odgovorio: "Barem poslušajte poruku. Ja ću vas poučiti mudrosti joge." Ne mogavši kontrolirati svoju bol, Gopika je odgovorila, obraćajući se pčeli: "Oh pčelo!

Mi imamo samo jedan um i jedno srce, i to je otišlo s Kṛṣṇom u *Mathuru*. Da ih imamo četiri, mogle bi se okrenuti jogi i drugim stvarama. Ali ovako, srce i um predale smo Kṛṣṇi. U nama više nema mjesta za nikakvu poduku iz joge.” Uddhava je bio zapanjen kada je uvidio njihovu bezuvjetnu ljubav i predanost Kṛṣṇi. Bit svih *Veda* i *śāstra* je usmjerenost jednom cilju. Ta usmjerenost dovodi do potpune i bezuvjetne predanosti Bogu. Uddhava je razmišljao o tome kako on sam nije postigao takvu usmjerenost i predanost kakvu su pokazale gopike.

Među gopikama, Kṛṣṇi su bile najodanije Rādhā i Nīraja. Prije nego što je Uddhava otišao, susreo je Rādhu koja je stalno mislila na Kṛṣṇu i molila da ga vidi, jer je jedino On mogao utješiti njezino srce shrvano tugom. Dok je tako ležala u polusvijesti na pješčanom prudu, Uddhava ju je pitao ima li kakvu poruku za Kṛṣṇu. Nakon što se malo pribrala, Rādhā je kroz plač izgovorila:

*Da si stablo koje uvis stremi,
pripijala bih se uz Tebe kao povijuša.
Da si mirisni cvijet u punom cvatu,
lebdjela bih oko Tebe kao pčela.
Da si visoka planina Meru,
prelijevala bih se preko Tebe u kaskadama.
Da si beskrajni nebeski svod,
blistala bih u Tebi kao zvijezda.
Da si duboko more kojem se ne vidi dno,
stopila bih se u jedno s Tobom poput rijeke.
Gdje si, oh Kṛṣṇa? Kuda si otišao, Kṛṣṇa?
Zar nemaš samilosti, Kṛṣṇa! Kṛṣṇa!*

Stihovi na teluškom

Ljubav prema Bogu je sredstvo i cilj

Vidjevši Rādhu u tom tužnom stanju Uddhavino srce bilo je ganuto. Shvatio je da ga je Kṛṣṇa poslao na taj zadatak da bi naučio što

je istinska predanost Bogu – *bhakti*. Uddhava je uvidio da je Kṛṣṇa odigrao tu dramu da bi mu pokazao kako i oni koji dobro poznaju učenje *śāstra* trebaju shvatiti istinu o tome što je stvarna predanost Bogu, imajući pred očima čistu i bezuvjetnu ljubav gopika prema Kṛṣṇi. Ljubav za Boga je sredstvo i cilj. To je tajna koju su nam otkrile gopike. One su u svemu vidjele ljubav. Prepoznale su je u melodiji Kṛṣṇine flaute, koja je ispunjavala svijet ljubavlju i natapala isušenu i sprženu zemlju tim božanskim osjećajem.

Bog je u svakome. No, postoji samo jedan način da biste Ga spoznali. Trebate njegovati duboku ljubav za Boga. Kṛṣṇin rođendan je svaki dan u kojem čovjek teži razviti u sebi takvu ljubav. Kṛṣṇa nije rođen na svaki *gokulāṣṭamī* blagdan. On je rođen u nama kada nastojimo ojačati božansku ljubav kao sredstvo za svladavanje vezanosti. Živjeti u skladu s Kṛṣṇinim učenjem istinski je način za slavljenje Njegovog rođendana.

Gītā je postavila tri pravila: ne bojte se briga i nevolja, ne zaboravite Boga i ne divite se onome što je lažno. Držeći se ove tri zapovijedi, bezbrojni duhovni tražitelji vjekovima su pokušavali spoznati Boga putem duhovne discipline – *sādhana*. *Bhāgavatapurāṇa* pokazuje kako Bog odgovara na čežnju svojih poklonika i kako ublažava njihovu tjeskobu izazvanu odvajanjem od Njega.

ISKAZUJTE DUBOKO ŠTOVANJE PREMA ISTINI I VOLITE SVOJE RODITELJE

ISPUNITE SVOJE SRCE ČISTOM I NESEBIČNOM LJUBAVI

Život u ovom svijetu je prolazan. Prolazne su i mladost i bogatstvo. Žena i djeca isto tako nisu zauvijek. Samo su istina i ugled trajni. Onaj tko spozna tu istinu može se smatrati pravim ljudskim bićem.

(sanskrtski stihovi)

Utjelovljenja ljubavi!

Osim čovjeka, sva bića koja je Bog stvorio, žive u skladu sa zakonima prirode i čine ono što im je namijenjeno obavljati. Ona žive ne brinući o tome što će biti sutra, zadovoljna svime u čemu mogu uživati. Priroda se brine da im ne nedostaje ništa od onoga što je potrebno za njihovo postojanje.

Ljubav je temeljna odlika čovjeka

Kao suprotnost tomu, čovjek nikada nije zadovoljan, bez obzira na to koliko stekao i u kojim sve zadovoljstvima uživa. Čezne za raznim stvarima i želju za tim stvarima smatra ljubavlju. Kada se njeguje takva vezanost za stvari, željama nema kraja. Čovjek ne spoznaje kako je takva ljubav temeljena na koristoljublju i zaokupljenosti samim sobom. Trebalo bi nam biti jasno da je ono što se danas u svijetu smatra ljubavlju u stvarnosti sebičnost i zaokupljenost samim sobom. Zloduh zaokupljenosti samim sobom prisutan je u svakoj misli, svakoj riječi i svakom djelu u koje se čovjek upušta. Čovjek se pretvorio u igračku sebičnih poriva. Zapleten u konopce sebičnosti, njegov se cijeli život pretvara u zabludu i zamku. On je zarobljenik svoje sebičnosti i nikada ne može doživjeti ono što je njegova prava sloboda.

Što je onda istinska ljubav - *prema*? Neokaljana i čista, nesebična ljubav za sva živa bića koja se smatraju utjelovljenjem božanskosti, bez očekivanja bilo kakve nagrade, istinska je ljubav. Onaj tko je razvio ljubav za sva bića i ne poznaje mržnju prema bilo kome, prema svima se odnosi prijateljski i sa suosjećanjem - *adveṣṭa sarvabhūtānām maitra karunā eva ca*. S takvim pristupom prepoznajete božanskost koja je prisutna u svim

bićima i tek tada vaša ljubav može biti istinska. Neovisno o obratima sreće s kojima se suočavate, o osobnim patnjama i oskudici koje vas snalaze, istinska će ljubav ostati nedirnuta. Danas, kada vas snađu bilo kakve teškoće ili se nenadano pojavi neka nevolja, ljubav se pretvara u mržnju. Istinska ljubav slastan je voćni plod koji izrasta iz mirisnog cvijeta dobrih djela. Ljubav vlada bez pomoći sablje. Ona obvezuje bez zakona. Ljudskim bićem može se opisati samo onaj tko ima takvu istinsku ljubav. Čovjek bez istinske ljubavi ima samo ljudski lik. Kao što se lotos rascvjeta kada zasja sunce, tako se i srce čovjeka rascvjeta kada u njega uđe ljubav. Kao što je žar u plamenu, kao što je zraka suncu, kao što je val oceanu, tako je i božanska ljubav temeljna odlika pravog ljudskog bića. Tek kada se čovjek ispuni čistom ljubavlju, nesebičnom ljubavlju, može se nazvati ljudskim bićem.

Spoznajte prirodu božanske ljubavi

Kada se želje i brige primjerene tijelu povežu s takvom neokaljanom, božanskom ljubavlju, to utječe na njezinu čistoću. Tko su naši roditelji? Tko su nečija djeca, rođaci ili prijatelji? Tko smo mi? Tko smo bili u našim prošlim životima? Tko ćemo biti u budućnosti? Uronjeni u misli o ovim prolaznim odnosima, mi gubimo iz vida tu božansku ljubav koja je vječna i nepromjenjiva. Prirodu božanske ljubavi trebalo bi razumjeti čak i u prolaznim odnosima. Rođenje u ljudskom liku podrazumijeva postojanje roditelja. No, odnos između sina i njegovih roditelja na tjelesnoj je razini. Roditelji su samo kao instrumenti pomogli prilikom rođenja ali nisu njegov uzrok. Međutim, čak iako su samo instrumenti, u njima su prisutni elementi božanskosti.

Trebali bi razumjeti da je čovjek potomak istine - *satya* i ljubavi - *prema*, one su njegovi pravi otac i majka. Čak i kada naši biološki roditelji nisu prisutni, ne bismo smjeli zaboraviti naše stvarne roditelje - istinu i ljubav. Kada istina i ljubav rode mudrost - *jñāna* kao sina, tada se uspostavlja istinsko rodoslovlje čovjeka. Istina je sveta. Ona vrijedi u svim vremenskim razdobljima - prošlosti, sadašnjosti i budućnosti. Ona je nepromjenjiva. Ljubav je vječna. Njezina je slatkoća neopisiva, poput nektara. Mogu li takva istina i ljubav kako nasljednika dobiti nepravičnog i zlonamjernog sina? Samo onaj tko je mudar i oslobođen zablude i neznanja može biti istinsko ljudsko biće.

Neznanje nije obilježje koje je svojstveno čovjeku. U njemu nema mjesta za skretanje s pravog puta. Egoizam ne postoji. Trebao bi uživati u zanosu mudrosti, svjesnosti o božanskom. Njegov istinski oblik trebalo bi biti blaženstvo. Sposobnost razlučivanja trebala bi mu biti prirođena. Danas

čovjek zaboravlja svoju pravu prirodu. Pitate se mogu li istina i ljubav kao nasljednika dobiti samo sina, a ne i kćer. Postoji i kćer koja se može poistovjetiti s mirom - *śantī*. Na taj način, mudrost bi trebala biti obilježje muškarca, dok bi mir trebala biti odlika svojstvena ženi.

Dužnost studenata u odnosu prema roditeljima

Koga bi trebalo smatrati prijateljima i rođacima? One koji su u potpunosti okrenuti prema Bogu - *jogin* trebalo bi promatrati kao prijatelje, a dobre vrline trebalo bi smatrati istinskim rođacima. Duhovna praksa - *yoga* ne sastoji se samo od meditacije i strogosti ili različitih načina nadzora disanja. Istinska duhovna praksa je sjedinjenje duše pojedinca s Najvećim Sebstvom. To je odvlačenje osjetila od predmeta vanjske prirode i njihovo usmjeravanje prema nutrimi. Dozvoliti osjetilima da slobodno preuzmu vlast nije duhovna praksa - *yoga* već osjetilno uživanje - *bhoga*. Takvo udovoljavanje osjetilima dovest će do bolesti - *roga*. Duhovna praksa uključuje nadzor nad samim sobom i odricanje što će dovesti do doživljaja blaženstva - *ānanda*.

Vas obavezuje najveća dužnost u odnosu na vaše roditelje koji su odgovorni za sve ono što vi jeste. Bit ćete manji od ljudskog bića ako im ne iskažete svoju zahvalnost za sve ono što su učinili za vas. Roditeljska ljubav njihovoj djeci predstavlja ono što sunčane zrake znače cvijetu koji se rascvjetava. Kamo god pošli, što god postigli, kakav god položaj zauzeli, svojih roditelja uvijek se morate prisjećati s ljubavlju i štovanjem. Onaj tko majku i domovinu ne nosi u sjećanju pravi je zloduh. U takvoj osobi nema ničeg ljudskog. S najdubljim osjećajima trebali biste voljeti svoju majku i zemlju u kojoj ste rođeni. Bez majke ne biste bili rođeni. Predanost i ljubav koje se iskazuju prema majci obilježja su istinskog ljudskog bića jer je ona odgovorna za vaše postojanje.

Razvijte nesebičnu, neograničenu ljubav

Kako biste razvili vrline i vodili život dostojan čovjeka, trebate razviti čistu, nesebičnu i neograničenu ljubav. Čovjek stječe mnoge dobrobiti od životinja, ptica, biljaka i stabala. Te dobrobiti nisu podarene zbog nekih njihovih osobnih interesa ili želje za nagradom. Čovjek uživa u tim dobrobitima ne izražavajući nikakvu vrstu zahvalnosti. Danas čovjek ne samo da ne pomaže drugima, već nanosi štetu sâm sebi svojim djelovanjem. Na taj način on sebe dehumanizira. Zato postoji izuzetna potreba da mladi razviju istinski duh ljubavi i to putem duhovne vježbe - *sādhana* i

nesebičnog služenja – *sevā*, da pročiste svoj život. Oni ne bi trebali potratiti svoj život u potrazi za prolaznim zadovoljstvima i ugodom. Mladi današnjice ne čine ni najmanji napor da razumiju temeljnu svrhu ljudskog života i onoga što je nepromjenjivo i trajno. Oni promiču neslogu i različitosti umjesto da njeguju jedinstvo i sklad. Sebičnost je temeljni uzrok tih nepoželjnih sklonosti. Bez odricanja od sebičnosti nema slobode od ega - *ahankāra*. Razmetanje je sin ega. Oni koji su ispunjeni zavišću i razmetanjem, stvarna su djeca ega. Prvi zahtjev koji se postavlja je oslobađanje od ega. Sva loša obilježja potječu od ega.

Kraljevska cesta za osvajanje Božje milosti

Što leži u osnovi ega? Ako netko iskazuje ego, tada mora postojati nešto što opravdava taj osjećaj. Ako u nekome ne postoji nešto što bi jamčilo ego, nad čime bi se moglo uživati? Možete biti učena osoba ili bogataš, ili izuzetno pametna i inteligentna osoba, ali sve to vam neće pomoći da osigurate Božju milost. Tukaram je pjevao: 'O, Svami! Ja nisam obdaren znanjem. Ja ne mogu izvoditi nesebično djelovanje - *yajña* žrtvene obrede - *yāga* ili provoditi strogu pokoru. Postoji jedan laki put koji znam kako bih osvojio Tvoju milost. To je put Božje ljubavi. To je kraljevski put koji će me dovesti da se nađem u prisutnosti Rāme.' Tukaram je nedvosmisleno objavio da Rāmu nije moguće spoznati niti jednim drugim putem već samo putem ljubavi. To je unutarnje značenje izjave: *Ljubav je Bog, Bog je ljubav*.

Zato, u ovom dragocjenom razdoblju vaše mladosti, u ovom posvećenom zlatnom vremenu, morate njegovati posvećene misli i svete sklonosti. Morate biti ispunjeni osjećajem nesebične predanosti. To se može postići samo nesebičnim služenjem - *sevā* drugima, služenjem u kojem nema egoističnog ponosa. Morate više uživati u davanju nego u primanju. Kada postoji Bog koji će vam dati sve što vam je potrebno, zašto tražiti ili primati bilo što od drugih?

Sva vaša djelovanja trebala bi biti usmjerena na pročišćenje uma i srca kako biste doživjeli božansko. Kada je srce čisto, u njemu svijetli svjetlo mudrosti. Srce koje je osvjetljeno postaje spremnica čiste ljubavi. Ljubav je sve. Osoba bez ljubavi je živi leš. Ljubav nije odnos između čovjeka i čovjeka ili između čovjeka i drugih stvari. Ona je svojstvena svakom biću. Ja sam prisutan kao istinsko Sebstvo u svakom biću. Istinsko Sebstvo - *ātman* prisutno je u svim bićima. Ono nema nikakvog oblika. Može se doživjeti kao ljubav. Kada nema ljubavi, nema ni istinskog Sebstva. Zato je ljubav naš životni dah. Ljubav je naša duša. Ljubav je naše sve. Trebala bi

biti nepromjenjiva. Ljubav za Boga - *daivaprīti* i strah od grijeha - *pāpabhīti* dvije su potrepsotine kako bismo posvetili naš život. Mladi bi ljudi trebali njegovati nepokolebljivu ljubav i postojanu viziju.

Vječna majka i otac čovjeka

Temeljna stvar koju bi trebali znati je: djelovanje - *karma* glavni je uzrok našeg rođenja. Ono što uzrokuje karmu je patnja. Neznanje je to koje uzrokuje patnju. Neznanje samo po sebi proizlazi od zablude - *bhrama* koja dovodi do toga da ono što je stvarno smatramo nestvarnim, a ono što je nestvarno smatramo stvarnim. Tako dugo dok postoji zabluda - *bhrama*, ne može se prepoznati Bog - *Brahmā*. Kada se oslobodimo tog privida, nestat će i patnja. Kada se patnja smanji, nestat će i neznanje.

Neprestano biste trebali težiti tome da ugodite svojim roditeljima. Ako ne iskazujete ljubav prema svojim roditeljima koji su vas podigli s velikom ljubavi i naporom, kome ćete drugome biti zahvalni? Trebalo biste njegovati širokogrudnost i razviti ljubav prema svim bićima kao utjelovljenjima Boga. Trebali biste živjeti u skladu s uputama iz *upanišada* i prihvatiti svog oca, majku, učitelja i gosta kao Boga.

Vaša ljubav se ne bi trebala temeljiti samo na fizičkom liku. Tijela se troše i netrajna su. Pored bioloških roditelja postoje i vječni roditelji koje biste trebali štovati. To su istina i ljubav. Iako tijelo odlazi, istina ostaje kao vječni otac. Isto tako, ljubav je vječna majka. S prolaskom vremena ona raste i nikada se ne smanjuje. Smatrajući istinu i ljubav svojim roditeljima, neophodnim za vaše postojanje kao što su vam potrebne i oči ili kao dva krila ptici ili dva kotača dvokolici, živite dostojnim životom. Na ovaj sveti dan prisjećanja, čvrsto pohranite u svojim srcima štovanje za istinu i ljubav i učinite svoj život uzvišenim pružanjem posvećenog služenja vašim bližnjima, muškarcima i ženama.

Iz Bhagavānovog govora održanog na Easwaramin dan, 6. svibnja 1985. godine u Prasanthi Nilayamu

Bog jest

Mantra od pet slova

*Sathya Sai nam govori broj 19, Poglavlje 14
Bhagavān Sri Sathya Sai Baba
Prasanthi Nilayam 21. srpanj 1986. godine*

Čovjek je jedino biće obdareno oružjem koje se naziva um. Tko god ima sposobnost da ovlada njime - t. j. da postane njegov gospodar, može reći da živi život pobjednika. Onaj tko je njegov rob ne može ostvariti sretan život.

Tijelo sa svim svojim osjetnim organima, građeno od pet elemenata, predstavlja boravište uma i sredstvo njegova izražavanja. Ono je kao oklop. Um je njegov temelj. On je uzrokom svih svjetovnih aktivnosti i iskustava. Tijelo bez uma je kao škola bez učitelja, kao osušena biljka bez vode, kao hram bez božanstva ili kao električna žica bez struje - potpuno neupotrebljiva i bez života.

Čovjek je najčešće sklon promatrati uma kao nešto intimno povezano s tijelom, vjerujući da je tijelo stalno i stvarno, te mu zato služi i sve vrijeme radi za njegovu dobrobit. Čovjek je na gubitku ako se slijede svjetovne stvari. Najviši stupanj ostvarenja postiže se kroz inteligenciju - *buddhi* preko koje se nauči i najviša mudrost - *vijñāna* a kroz nju i pobjeda nad umom. Upanišade objašnjavaju: 'Ostvarenje Brahmana je najviša mudrost - *prajñānam brahmā*. To ostvarenje biva postignuto samo kroz dobre misli.

Plemenite misli su najdragocjeniji imetak. One su ispunjene snagom, čistoćom i božanstvenošću. One daju život, održavaju ga i uroditi će željenim plodom u skladu s načinom na koji su upotrijebljene.

Preobrazba od grešnika do sveca

Treba napomenuti da um nije nešto kao prazan papir. On je pergament koji nosi utiske iskustava i akcija mnogih prošlih života, a manifestira se kao odraz duha - *ātman*. *Ātman* + um = čovjek, čovjek - um = *ātman*. Um je uzrokom vezanosti ili oslobođenja. Ako čovjeka ispunjavaju plemenite misli u svakoj situaciji, njegov će život postati posvećen. Zato je potrebno da svatko uvidi na koji način će najbolje moći njegovati dobre i plemenite misli i učiniti da one upravljaju njegovim životom i akcijama.

Prvo pomagalo u njegovanju dobrih misli je druženje s dobrim ljudima - *satsanga*. Sveti spisi su objašnjavali vrijednost dobrog društva navodeći određene primjere. Ratnākara je bio drumski razbojnik koji je uzdržavao svoju obitelj napadajući putnike i otimajući njihovu imovinu. Družeći se sa sedam velikih mudraca - *saptārṣi* među kojima su bili Viśvāmitra, Bharadvāja, Vasiṣṭya i drugi, on se potpuno promijenio i kasnije je to bio veliki Vālmīki, veliki *Adi Kavi* koji je napisao ep *Rāmāyana*. Ne samo da je bio najveći među pjesnicima, već je postigao isti status kao mudrac Vyāsa. Sedam mudraca su Vālmīkija oslovljavali kao 'stvaraoca stiha' - *śloka dātā* koji dolazi odmah iza Boga, stvaratelja svih stvari - *loka dātā*.

Drugi primjer: U Budhino vrijeme živio je jedan okrutan i vrlo zao čovjek znan kao Angulimala. Kao i Ratnākara pljačkao je putnike, otimao im dragocjenosti i kod toga bi im odsijecao palce koje bi nosio oko vrata na ogrlici. Buddha je mogao preobraziti čak i tako okrutnu osobu u tražitelja na duhovnom putu.

Snaga vjere

Gauranga je pripadao skupini poznatoj kao Jagayi-Madhayi a to su bili drumski razbojnici poznati po okrutnosti. No druženjem sa svetom osobom on je postao veliki Božji poklonik i stekao je ime Chaitanya (jer je uvijek bio uronjen u svijest Kršne). Oni su postali veliki sljedbenici Boga te su svoj život posvetili pjesmi i plesu u Njegovu slavu.

Kroz stoljeća postojale su osobe koje je druženje sa dobrim i svetim ljudima preobrazilo u svece. Također u novije vrijeme ima mnogo takvih primjera. U državi Tamil Nadu prije nekoliko desetaka godina živio je mladić koji je pripadao siromašnoj brahminskoj obitelji. U to vrijeme Gandhi je postao vođom nacionalnog pokreta za oslobođenje Indije. Svatko je govorio o tom advokatu koji je pokazao odlučnost da pomogne svojoj zemlji da se oslobodi strane dominacije. Majka tog dječaka brahmīna je željela da njen sin postane advokat kao što je bio Gandhi. Ona mu je rekla: 'Dragi moj sine, moraš učiti kao Gandhi i pokušati osloboditi siromašne od patnje.

Moraš postati veliki heroj kao on. Slijedi ispravnost - *dharma* i bori se za pravdu.' Od toga dana mladić se predao učenju misleći na majčin savjet. Odlučio je postati advokat da služi siromašnima i onima u nevolji. Savladao je bezbrojne poteškoće i opterećenja. Kako nije imao mogućnosti da koristi svjetiljku u kući, učio je pod uličnom svjetiljkom i tu se pripremao za svoje ispite. Često je bio gladan. Noć uoči advokatskog ispita, zadrijemao je ispod

ulične svjetiljke. Kako si nije mogao priuštiti šalicu čaja, iako je vrlo malo koštalo, umio je lice hladnom vodom i nastavio učiti. Ispit je položio vrlo uspješno.

Uvijek je imao na umu odluku i obećanje da će živjeti kako je njegova majka govorila. Radio je s nekolicinom starijih kolega na sudu i advokaturi i tako napredovao. Duboko je vjerovao u Boga. S kakvim god poteškoćama se sukobljavao, prihvaćao je to kao dar sudbine za vlastito dobro. Zbog vjere u Boga i druženja s dobrim ljudima u njegovoj karijeri došlo je do velike promjene. Imenovan je za suca Vrhovnog suda u Madrasu - bio je prvi Indijac kojem je ukazana takva čast. To je bilo dostojno priznanje njegovom karakteru i sposobnostima. Takva je bila karijera T. Muthuswamy Iyera.

Kad je predanost Bogu povezana sa dobrim namjerama, ništa nije neostvarivo. Kao u slučaju Muthuswamy Iyera. Postoje mnogi primjeri mladih ljudi i iz drugih zemalja koji na početku svoje karijere zarađuju za život čisteći cipele, prodavajući novine ili perući suđe po hotelima. No oni postižu visoke položaje zbog dobrih odluka i nepokolebljive vjere u Boga. Neki od njih postaju vrlo učenici i vode posvećeni život.

Čovjek ima neograničene mogućnosti

U Britaniji je živio siromašan mladić koji se uzdržavao pisanjem adresa na kovertu ljudima koji su bili nepismeni i od podučavanja djece. Svaki put kada bi ispisao adresu običavao bi reći: 'Neka te Bog blagoslovi'. Također je običavao govoriti djeci prije nego bi odlazili svojim kućama nakon podučavanja: 'Neka Bog iskaže svoju milost prema vama.' Čvrsto je vjerovao da će ga Bog jednog dana staviti na položaj koji će mu omogućiti da služi drugima. Svojim mladim studentima bi uvijek govorio: 'Vjerujte u Boga'. Njegova je vjera bila zaista čvrsta.

Nakon nekog vremena postao je premijer Britanije. To je bio James Ramsay MacDonald. Od siromašnog pisara adresa do premijera Velike Britanije - koji je sretni obrat nastao utjecajem Božje milosti!

Spoj plemenitih težnji s vjerom u Boga može se usporediti sa spojem pozitivnog i negativnog pola električne žice. Takvom kombinacijom svaki poduhvat može biti uspješno ostvaren.

Danas se ne ostvaruju bezgranične mogućnosti čovjeka. Ne samo u njegovom fizičkom smislu nego također u odnosu na inteligenciju, čovjek je daleko iznad svih bića na zemlji. Može postići sve za što razvije volju. Čak može postati gospodar svijeta. Površno gledajući djeluje kao slabić. Sputan je nekim ograničenjima. Koliko god bio inteligentan, ne zaboravlja da postoje i upravljaju njime ta ograničenja. Čovjek treba upotrijebiti

inteligenciju kojom je obdaren; sa svim ograničenjima koje život donosi; treba voditi primjeren i idealan život. Ako inteligencija nije upotrijebljena pravilno, život postaje isprazan.

Zloupotreba talenta za postizanje sebičnih pobuda

Zbog nepravilnog načina mišljenja i nepravilnog stava prema životu snaga intelekta je danas zloupotrijebljena. Talenti se razvijaju sa sebičnim pobudama. Čovjek posjeduje začuđujuće intelektualne mogućnosti, ali ih zloupotrijebljava. Osobni interes i isticanje izopačili su njegov pogled na svijet i vode ga krivim putem. Istina i zajedništvo izgubili su svoju vrijednost. Moralni standardi su u padu. Razlike u kastama i vjerovanje se šire. U župama se razvijaju do smrtnih neprijateljstava i mržnje. Duhovna svijest slabi. Zavist i mržnja gospodare. Strah od grijeha pretvorio se u sklonost prema grijehu. Sve što je duhovno promatra se kao lakomislenost.

Koji je razlog svemu tome? Uronjen u senzualne želje i svjetovna zanimanja i težnje čovjek je izgubio osjećaj za moral i dobrotu. Izgubio je osjećaj vlastite božanske prirode. Pohlepa je okrenula čovjeka protiv čovjeka. Loše misli i bolesno shvaćene želje dovode do duhovne pustoši.

Udruženim snagama treba promijeniti takvo stanje kroz pravilan način mišljenja i pravilan stav prema životu. Prije svega treba razviti snagu volje - *icchāśakti* usmjeriti ju na pravi put. Kad je snaga volje razvijena, ostale kvalitete: sposobnost razlikovanja dobra i zla, inteligencija, pamćenje, izražavanje, analiza, kontemplacija i kreativna akcija mogu se razviti. Bez čvrste volje ništa se ne može ispuniti niti dovršiti. Ona je potrebna da bi se, na primjer, oslobodili navike pušenja. Kroz tu snagu želje svih vrsta mogu se staviti pod kontrolu. Stari mudraci su bili u stanju pobijediti sve želje strogim pokorama odričući se svih svjetovnih stvari. Volja treba biti usmjerena prema Bogu.

Produbite svoju vjeru

Vjera u Boga je čvrst temelj na kojem bi trebao biti izgrađen život. Netko može proučiti sve spise, biti uključen u sve rituale, vladati naučavanjem *Gīte* i upanišada, no sve će to biti bez prave vrijednosti ako nema duhovne vjere u Boga. To će predstavljati samo fizičko ili intelektualno izražavanje. Ono može samo jačati zabludu u odnosima između tijela i uma.

Produbljujte vjeru u Boga. Kako bi mogao postojati taj čudesni kozmos bez Boga? Koja je to sila koja drži milijune zvijezda na njihovim

mjestima? Kako se Zemlja okreće oko svoje osi a bez osi? Kako vjetar puše da bi širio svoje blagodati? Te pojave su izvan ljudske moći. Sve to radi nevidljiva sila skrivena iza zastora. Postoji Nevidljivo koje održava ono vidljivo. To je snaga Boga.

Osam vrsta duhovnih učitelja - *guru* i njihova područja djelovanja

Danas je svetkovina noći posvećene duhovnom učitelju - *guru*, noć punog, najsvjetlijeg Mjeseca u godini - *gurupūrīma*. Indijci - *bhāratrya* gledaju na život tako da ga posvete traženju duhovnog učitelja - *guru* i da djeluju u skladu s njegovim učenjem. Postoji osam vrsta duhovnih učitelja - *guru*:

1. *Bodha guru*
2. *Veda guru*
3. *Nišiddha guru*
4. *Kāmya guru*
5. *Vāchaka guru*
6. *Suchaka guru*
7. *Kārana guru*
8. *Vihita guru*

Bodha guru - duhovni učitelj usmjeren na znanje, učenje, uvid, razumijevanje i svjesnost uči zakone, propise i svete spise - *śāstra* i potiče svoje učenike da djeluju po zakonu i u skladu s tim svetim spisima.

Veda guru - duhovni učitelj usmjeren na najviše sveto znanje iz najstarije indijske književnosti kazuje unutarnje značenje Veda učvršćujući učenika u spiritualnoj istini i okrećući njegov um prema Bogu.

Nišiddha guru - duhovni učitelj usmjeren na ispravno postupanje - *dharma* koje je zabranjeno saopćava znanja o duhovnim dužnostima i ukazuje na dobrobiti koje se mogu tako steći.

Kāmya guru - duhovni učitelj koji je usmjeren na ono što je poželjno, milo i drago, što se vrši iz želje za korišću ili iz sebičnih motiva uči kako se čineći dobra djela postiže sreća u oba svijeta.

Vāchaka guru - duhovni učitelj koji je usmjeren na ono što je disciplina naučava znanje o duhovnoj praksi - *yoga* i priprema učenika za duhovni život.

Suchaka guru - duhovni učitelj koji je usmjeren na različite discipline uči različite discipline kojima se kontroliraju osjetila.

Kārana guru - duhovni učitelj koji je usmjeren na razlog, porijeklo, motiv, sredstvo, koji izvršava, čini i stvara otkriva jedinstvo čovjeka, nositelja životne iskre - *jīvin* i duha, istinskog Sebstva - *ātman*.

Vihita guru - duhovni učitelj koji je usmjeren na ono što je propisano - *dharma* razrješava sve sumnje, pročišćava um i pokazuje kako se može postići samo-realizacija.

Od tih osam duhovnih učitelja - *guru*, *Kārana guru* je jedinstven. Kroz različita učenja i njihovu primjenu pomaže svijesti pojedinca da se uzdigne od ljudske do božanske. Samo božanstvo može djelovati kao takav učitelj. Ostali duhovni učitelji - *guru* su od pomoći, samo do određene granice. Postoje osobe koje tvrde da su duhovni učitelji, ali stoje čvrsto iza novaca svojih učenika. Oni trguju mističnim slogovima i riječima - *mantra* i magijskim i mističnim učenjima - *tantra*. Samo-realizacija se ne može postići mantrama i tantrama. Samo pročišćavanje uma može se ostvariti sveopće sebstvo.

Bog je prisutan u svakome

Univerzum je prožet Višnuom - *sarvam višnumayam jagat*. Sve u kozmosu je Brahman - *sarvam brahmayam jagat*. Višnu i Brahman znače jedno i isto, Univerzalnu Svijest koja prožima sve u kozmosu.

Božanstvo je prisutno u svakome. Imajući to uvijek na umu, ne bi se smjelo povrijediti nikoga jer to povređuje Boga koji je u svakome. Danas govorimo o miru u svijetu. Kako on može biti uspostavljen izvana? Njega možete potražiti samo u vama samima. Kako ćete uspostaviti mir u svijetu koji je tako 'raskomadani' (igra riječi u engleskom jeziku *peace* - mir i *pieces* - komadići)? Govoriti o miru i u isto vrijeme držati u ruci atomsku bombu, sasvim je besmisleno. Ako ste prožeti strahom, kako možete naći mir?

On se može postići ako se ukloni atomska bomba. Pravi mir dolazi tek kad se svjetovne misli zamijene mislima o Bogu. Bog je stvaralac i čuvar mira. Kada tu spoznaju povežemo s Njim, možemo zadobiti istinski mir.

Bog je(st) - *God is* - moćna mantra od pet slova

Na ovaj dan kada se proslavlja noć punog mjeseca i posvećena je guruu - *gurupūrnīmā* ne namjeravam vam dati mantru sa osam slova koja je posvećena Mahāvišnuu - *aṣṭākṣarī* ili sa pet slova - *pañcākṣarī* kojoj bi osnova bila određeno ime Božanstva. Isto tako ne propisujem da studirate upanišade, *Gītu* ili temeljne tekstove *vedānte* - *brahmasūtra*. Postoji

jednostavno izgovaranje riječi od pet slova: '*God is* - Bog je(st)' - *devudunnaadu* na telugu. Učinite to vašim sidrom za spašavanje. Ako živite izgovarajući to, uronjeni u blaženstvo tog iskustva, vi ćete dati najveći doprinos dobrobiti svijeta. (Bhagavān je recitirao poemu u slavu Božje kreacije da dokaže *devudunnaadu*.)

Shvatite ovu *mantru* kao poruku za ovaj *gurupūrnimā* dan, objavite je u svakoj prilici i na svakom mjestu sa dubokim uvjerenjem i svom snagom koju posjedujete. Svijet može biti preobražen u zemaljski raj ako učvršćujete vjeru u Boga i pokazujete je vašim djelovanjem. Morate imati hrabrosti i odlučno se suočavati sa svim problemima i poteškoćama. Šireći ovu *mantru* vi ćete širiti među ljudima ljubav Božju i strah od grijeha. Mantra 'Bog je(st)' može biti mnogo snažnija od mantre čija je osnova ime određenog božanstva. Štoviše, pusto ponavljanje bilo koje mantre je od slabe koristi. Veća od snage mantre ili dijagrama koji se koriste kao simbol Boga - *yantra* je snaga čistog srca - *cittaśuddhi*. Vaša vjera mora poticati iz srca, koje je sjedište božanstva.

U *Gīti* Bog je otkrio u kojem dijelu tijela boravi božanstvo. Obznanio je da uzimajući oblik koji pripada svim ljudima - *vaiśvānara* Bog ulazi u tijelo svakog bića, uzima hranu i probavlja je. To znači da božanstvo boravi i u želucu, probavlja svaku hranu koja je konzumirana i omogućava hranjenje svih dijelova tijela. Ako se jede loša hrana, efekti će biti loši. Probavna energija provodi čiste ili nečiste proizvode kroz tijelo, ovisno o prirodi hrane koja joj je data.

Neka *mantra* od pet slova bude vaš stalni pratilac

Duhovna disciplina određuje karakter osobe. Karakter određuje sudbinu - bilo dobru ili lošu. On se gradi neprestanim bavljenjem dobrim djelima. Djelovanja se temelje na određenom načinu razmišljanja i na namjerama. Kad god se pojavi neka misao u umu, čovjek treba ispitati da li je ona dobra ili loša, da li je dobra za društvo i da li će mu naškoditi. Svako djelo mora biti osnovano na takvom preispitivanju. Činimo krivo ako vrijeđamo bilo koga zbog naših propusta. Naše misli i akcije same su odgovorne za naše nevolje. Ako čovjek misli i djeluje s čvrstom vjerom u Boga, bit će obdaren Božjom milošću.

Neka ova petoslovna *mantra* bude vaš stalni pratilac i jačajte vjeru u Boga. To će vas, s vremenom, usmjeriti u realizaciju Boga. Nepokolebljiva vjera će pojačati duhovnu snagu i donijeti duhovni mir - *ātmaśakti* i podariti neopisivo blaženstvo. Ne treba dozvoliti da niču sumnje. Vjera je neophodna za izvršenje bilo čega u životu. Bez vjere čak i obične stvari nisu moguće.

Od danas razvijte vjeru u Boga, posvetite se predanom služenju društvu i osmislite svoj život pomažući onima kojima je to potrebno ili onima koji su u nevolji. Zapamtite: kome god služite, vi služite Bogu. To je moj blagoslov za sve vas.

Tko sam ja?

*Sathya Sai nam govori broj 20, Poglavlje 6
Bhagavān Sri Sathya Sai Baba
Prasanthi Nilayam, 30. ožujak 1987. godine*

Kozmos predstavlja manifestaciju Božanstva. Ludi su oni koji gledajući Njegovo remek djelo misle da On ne postoji. Čovjek traži Boga ovdje ili ondje a ne shvaća Njegovu sveprisutnost. To je posljedica dualističkog odnosa gdje se čovjek identificira s tijelom i tako udaljava od Boga. Budući da je On sveprisutan može se prepoznati i u božanskoj manifestaciji same prirode. Svijest tijela je ta koja nas sprečava da doživimo jedinstvo s Božanskim.

Kako se može Bog spoznati? Prvi uvjet za to je čistoća srca, koju sve religije naglašavaju kao osnovu. Cilj svih duhovnih vježbi - *sādhana* je postignuće mira. Milosrđe prema svim bićima služenje je Bogu.

Bog se ne može doživjeti kroz rituale i bogoslužjenja. Tamo gdje je prisutna predstava i pompa ne može biti božanskosti ni blaženstva. Kao što sjeme neće niknuti na stjenovitom tlu, tako i blaženstvo Boga ne može biti ostvareno bogoslužjenjem bez iskrenosti i poniznosti.

Različiti oblici duhovne vježbe - *sādhana* ne vrše se za to da bi se ostvarilo istinsko Sebstvo - *ātman*. Nema potrebe da ga tražimo jer je ono sveprožimajuće i sveprisutno. Duhovne vježbe se provode da bi se oslobodili od onoga što sprečava viđenje istinskog Sebstva, od ne Sebstva - *anātman*. Čovjek zaboravlja svoju pravu prirodu i gubi se u svjesnosti onoga što on nije. Zaboravlja da je njegova istinska stvarnost *ātman*.

U stanju dubokog sna on se ne sjeća svog imena, obličja, položaja i drugih stvari. Ali, u budnom stanju, svjestan svog 'Ja' on shvaća da je ono prisutno i u stanju dubokog sna. Svrha svih duhovnih vježbi je da se otkrije prava priroda toga 'Ja' koje postoji i u svim stanjima (budno, san, duboki san).

Istinsko sebstvo - *ātman* je temelj svega

Čovjek se poistovjećuje s imenom i likom te na osnovu toga izgrađuje sve svoje odnose. Koliko ima u tome stalnosti i stvarnosti? To sve su projekcije uma i postoje tako dugo dok postoji tijelo i um. *Ātman* predstavlja

srce koje je samosjajeće. Njegova svjetlost, *ātman*, obasjava um i omogućava mu viđenje vanjskog svijeta bez kojeg ga ne bi mogao razumjeti.

Um je poput mjeseca koji prima svjetlo od Sunca jer svoje ne posjeduje. Ono je također svjetlost istinskog Sebstva - *ātman*. Dok Sunce sja, mjesec je jedva vidljiv. Slično tome, ako postoji svjesnost istinskog Sebstva um postaje neprimjetljiv. *Ātman* je osnova svega.

Čovjek je naivan i zamišlja da je *ātman* u tijelu. Prava istina leži u tome da su tijelo, um i kozmos u istinskom Sebstvu - *ātman*. Ona ne može biti unutar bilo čega, jer ona je sve i svuda. Ako čovjek, obavljajući molitvu - *japa*, meditaciju - *dhyāna* i bogoštovni obred - *pūjā* zamišlja da je Bog odijeljen od njega tada je on žrtva dualnosti. Bez obzira na učenost oni ne shvaćaju pravu prirodu i udaljavajući se od Boga udaljuju se od samih sebe. Bog je srce čovjekovo.

Neophodan cilj duhovne potrage

Sve duhovne vježbe izvode se na mentalnoj razini i na taj način *ātman* ne može biti ostvaren. Vede tvrde: 'Ono što je iznad riječi i uma. Govorom i umom ne može se izraziti i shvatiti priroda istinskog Sebstva - *ātman*.' Um je usmjeren prema vanjskom svijetu preko organa osjetila i dok oni privlače njegovu pažnju ne mogu se stvoriti uvjeti za razvoj unutarnje vizije - *antar mukha*.

Princip 'Ja' prisutan je posvuda i njegov početak je u samom Božanstvu. Prva riječ bila je 'aham' - 'Ja'. Čak je i sveti slog *om* - *pranava* slijedio iza riječi 'aham'. Prije cijele kreacije postojao je samo 'Ja' - *aham* koji je postao mnoštvo. Kada netko ostvari jedinstvo onoga što se smatra svojim 'Ja' s kozmičkim 'aham' tada spoznaje svoju pravu stvarnost. Univerzalni 'Ja' pojavljuje se u različitim oblicima i imenima i tijelima, što ovisi o vremenu i okolnostima. Jedna te ista osoba podliježe mnogim promjenama oblika i odnosa u toku života. No, 'Ja' ostaje isti i nepromijenjen. To se može usporediti s glumcem koji stavlja na sebe različite maske a sam ostaje uvijek isti. Ostvarenje nepromijenjenog i univerzalnog 'Ja', istinskog Sebstva - *ātman* osnovni je predmet duhovnog traganja.

Strogost mora dovesti do smekšavanja srca

Osjećaj dualnosti javlja se onda kada 'Ja' - *aham* poprimi određeni oblik i ime. Rezultat te promjene u obliku je osjećaj za ego, svijest o sebi - *ahamkāra*. Čovjek može otkriti svoje istinsko božansko Sebstvo samo ako

se odijeli od imena i oblika. Zaboravljajući svoju izvornu božanskost te poistovjećivanje s promjenjivim i nestalnim oblikom uzrokuje vezanost i patnju. Um je taj koji stvara krivu identifikaciju zato što je uključen u vanjski svijet i prima podražaje putem osjetila. Kada se shvati način njegovog funkcioniranja moći će se spoznati stvarnost istinskog Sebstva - *ātman* koja je izvan uma i predstavlja jedno sveprisutno i nepromjenjivo načelo.

Dvojnost je uobičajena činjenica svakodnevnog života. Svi sveti spisi - *śāstra*, sveti tekstovi - *purāṇa* i povijesne legende - *itihāsa* ukazuju na to i nastoje uskladiti ljudski život u tom smislu. Tako dugo dok je čovjek uključen u aktivnosti pojavnog svijeta u bilo kojem smislu, dualistički odnos je neizbježan. Sva pisana pravila svetih spisa oblikovana su tako da vode čovjeka kroz pojavni i vremenski svijet. Vede pridaju veliku važnost vremenu. Sveti spisi propisuju dužnosti koje su povezane s vremenom, okolinom i situacijom. Astrološka nauka propisuje što treba biti učinjeno u skladu s promjenama u vremenu. Peterodijelni astrološki kalendar - *pañcāṅga* ukazuje na događaje koji su uvjetovani astrološkim datumima. Ova Nova godina - *prabhāva* pokazuje znakove ohrabrenja. Od devet planeta sedam ih je dobro položeno. Mjesec zauzima mjesto vladara, a Mars je ministar i zato je njegov utjecaj ove godine snažan. Utjecaj Saturna je oslabljen. Neće biti nestašice hrane ni vode. Štoviše, proizvodnja hrane biti će u znatnom porastu.

Koliko god mnogi utjecaji na području prirodnih sila mogu biti blagotvorni bez promjena u ljudskom mentalnom sustavu i samom ponašanju, to neće donositi velike blagodati. Ima mnogo ljudi koji tvrde da provode stroga odricanja i pokoru - *tapas*. Koja je korist od toga? No, ako su njihova srca blaga i pokazuju milosrđe prema bespomoćnima i patnicima, tada to ima smisla. Pravi plod pokore je srce puno suosjećanja. Svi oblici duhovne vježbe - *sādhana* kod osobe tvrda srca posve su uzaludni.

Meditacija se uključuje u sve dnevne poslove

Mnogi ljudi sjede u meditaciji kao duhovnoj vježbi i više sati dnevno, ali, u stvari, u meditaciju bi trebalo ubrojiti sva djelovanja od jutra do mraka. U smislu koncentracije ona uključuje sve dnevne kućanske poslove kao što je uzimanje hrane, odlazak na posao, obavljanje posla i slično. Čovjek je u meditaciji za vrijeme čitanja, kupovanja ili igre. Da bi aktivnost bilo koje vrste mogla biti obavljena, potrebna je koncentracija. Ukoliko je ona usmjerena na Boga tada to postaje duhovna meditacija. Zahtijeva li ona određeno vrijeme ili mjesto? Ne postoji posebna tehnika za meditaciju niti

posebni nazivi jer time bi zaboravili njezino pravo značenje. Na primjer, ako ljudi ne slušaju Svamijev govor s usmjerenom pažnjom - *dhyāna* oni neće zapamtiti što je rečeno. Čak i slušanje zahtijeva usmjerenu pažnju. Ona nema specifičnu formu. Nikakva meditacija i usmjerena pažnja - *dhyāna* nije moguća kod lutajućeg uma.

Vidite Boga u svemu što činite

Pomoću usmjerene pažnje moguće je izvoditi i određene akrobacije. Umjesto da se sati provode u takozvanoj meditaciji s nemirnim umom koji skače kao majmun bilo bi bolje da se vode s puno koncentracije, ozbiljnosti i predanosti kućni poslovi, specijalne i društvene aktivnosti. Nije li to meditacija? Kakva je korist od sjedenja u meditaciji čitav sat ako ne možete držati vaš um mirnim niti minutu? Mislite na Boga dok obavljate svoje redovne dužnosti i posvetite sav svoj rad kao žrtvu Njemu. Promatrajte Boga u svemu što radite. Ljudi se bave različitim oblicima 'duhovnog gimnasticiranja i hazarda' umjesto da slijede taj lak i jednostavan put. Posvetite se svojim dužnostima. Meditacija nije ograničena na jedan predmet, ona treba biti stalna i prisutna u svakoj akciji.

Neki tražitelji na duhovnom putu žele samoću - *ekāntam*. Ali, biti sam ne znači biti u samoći. Ljudi odlaze u Rišikeš, Haridvar ili Tapovanam i traže samoću. Samo oni koji je razumiju njeno pravo značenje krenuti će na takav put. Prava samoća je samo tamo gdje je um potpuno miran. Ako sjedite sami u šumi a vaš um razmišlja o poslovima ovog svijeta, kako se to može nazvati samoćom. Bez obuzdavanja misli samoća se ne može naći nigdje. Misli trebaju nestati ili ih treba usmjeriti na Boga.

Mnogi ljudi zamišljaju da sreća leži u uživanju svjetovnih stvari. Trebali bi se pitati tko uživa koga? Ako pomnije razmislimo uvidjet ćemo da su stvari te koje posjeduju čovjeka. Mržnja, ljutnja, pohlepa i druge loše karakteristike vode u bolest i patnju. Kada bi materijalna dobra bila izvor sreće, tijelo ne bi trebalo patiti od raznih bolesti. Čovjek je izgubio pravu sreću onda kada se vezao za stvari koje mu to ne mogu pružiti.

Usmjerite svoj pogled na Vrhovno

Onaj koji vjeruje u ono što govori Gīta uvidjet će da je ovaj svijet prolazan, da je to 'dolina suza' i da se stalni mir i blaženstvo ne mogu naći vezivanjem za njega. Izvor sreće nalazi se unutar nas samih a to je istinsko sveprisutno Sebstvo - *ātman*. Zato treba razvijati svjesnost da je istinsko Sebstvo - *ātman* sve činitelj i ono što proizlazi iz njega. Kada se svijest

proširuje na taj način može se postići samoostvarenje. Ako je tvoja vizija široka tada će i tvoje odredište biti iste veličine. Usko gledanje može voditi samo kroz uski prolaz. Ako ste sve vrijeme zaokupljeni sitnicama svjetovne egzistencije kako ćete razumjeti stvarnost koja je iznad fizičkog i mentalnog. Usmjerite svoj pogled na uzvišeno i svjetlost će se pojaviti poput bljeska.

Svatko bi trebao razvijati svijest u smislu 'Ja sam istinsko Sebstvo - *ātman*, Ja sam najviše Sebstvo - *brahman*'. Kada netko kaže 'Ja sam brahman' to je jasno da je 'Ja' u Brahmanu. Tko je taj 'Ja'? Brahman označava prožimajuće. Kroz izjave 'Ja sam Brahman' razvit će se svijest sveprožimajućeg Brahmana. Sebe trebate promatrati kao sveprožimajućeg. Što god radite, vidite ili govorite, prožmite to s božanskošću i tako ćete postati svjesni svoje stvarnosti.

Otkrijte tko zaista jeste

Svijet će za vas postojati tako dugo dok je u vama osjećaj dualnosti. U stanju dubokog sna vi uživate pravo blaženstvo a niste svjesni vašeg tijela, uma, osjetila, kvalitete i misli, no one ipak postoje. Ta ista čistoća (blaženstvo) postoji i u budnom stanju i u stanju sna, u grubom, suptilnom i kauzalnom tijelu. U svim promjenjivim stanjima i stupnjevima načelo istinskog Sebstva - *ātman* je stalno i bez promjena.

Fizičko tijelo koje sudjeluje u različitim oblicima molitve - *japa*, meditacije - *dhyāna* ili drugih duhovnim vježbama samo je 'vođeni mjehurić'. Um kojem je osnova fizičko tijelo je kao ludi majmun. Kako možete očekivati da ćete pomoću vodenog mjehurića i majmunskog ludog uma dostići veličinu i postojanost istinskog Sebstva- *ātman*? Molitva, meditacija, pjevanje u slavu Boga, odricanja i žrtve, sve su to metode za privremeno kontroliranje uma.

Ali, ne postoji praksa koja bi imala trajni učinak. Zbog toga treba istraživati dalje pitajući se 'Tko sam Ja?' i tražiti da se otkrije prava istina. Istraživanje treba ići u sljedećem pravcu: 'Ovdje je moje tijelo, um, srce, osjećaji, intelekt, moja moć pamćenja ali ja nisam ništa od svega toga. Netko me hvali, netko kudi, no kome sve to pripada? Samo fizičkom tijelu.' Na taj način razvit ćete osjećaj nevezanosti i požrtvornosti. Kako može jedno fizičko tijelo zloupotrebljavati drugo fizičko tijelo? Jedno i drugo je inertno i kako kao takovo može kritizirati ili vrijeđati? Ne može. Kako ono može služiti bilo čemu? Ne može. A može li istinsko Sebstvo - *ātman* kritizirati istinsko Sebstvo - *ātman*? To je apsurd.

Čovjek koji je vidio Boga kaže: 'Bog postoji.' Drugi pak, koji Ga nije vidio, kaže: 'Bog ne postoji.' Ako ga netko nije vidio kako može tvrditi da ne

postoji. Evo primjere koji govori o Nanjundalahu. Ako netko pokaže na čovjeka imenom Chakravarti onom tko zna Najundalaha i kaže: 'To je Nanjundalah,' odgovor će biti: 'Ne, to nije on.' Ali onaj koji nije nikada vidio Nanjundalaha ne može tvrditi da to on je ili nije. To može samo ona osoba koja ga je već prije vidjela. Na sličan način, onaj čovjek koji je Boga vidio i poznaje Ga može vjerodostojno tvrditi da Bog postoji. Potvrđivali ili poricali Njegovo postojanje, On je uvijek prisutan za obojicu, jer postoji samo jedno istinsko Sebstvo - *ātman* ili najviše Sebstvo - *brahman* i ništa osim toga.

Vjera i Bog su jedno te isto

Mnogi ljudi čeznu za ljubavlju, milosti, predanosti i poniznosti. Sve su to oblici istinskog Sebstva - *ātman*. Bog nije odijeljen od vjere - oni su isto. Ljubav je Bog, predanost je Bog - to nisu različite stvari. Koji je smisao predanosti? Ona omogućava pokloniku da se manifestira ono nemanifestirano božansko načelo u obliku unutarnje vizije. Od tada za takvog poklonika ne postoji ništa više već samo On. Da bi to postigli trebate u sve svoje dužnosti unijeti misao na tu suštinu. Trebate prijeći duboki i široki ocean svjetovnog bivstvovanja pomoću malog čamca kojeg predstavlja Božje ime kako bi mogli uživati beskrajnu božanskost prave stvarnosti. U početku duhovnog života ime je osnova za napredovanje ali ono samo ne može biti oslonac tijekom cijelog života.

Kakvo god služenje provodite nemojte misliti da služite drugima, već znajte da je to služenje Bogu. Dok kupate djecu ili sebe mislite da je to obred čišćenja za Boga. Kada poslužujete hranu mislite da je prinosite kao žrtvu Bogu. Isto tako kada je pružate prosjaku znajte da je Bog poprimio taj lik.

Čini se da služite Njemu i da je istinsko Sebstvo - *ātman* ono koje uživa u posluženoj hrani. Kada sjeckate povrće za kuhanje zamislite da režete vaše želje i ego nožem mudrosti. Dok metete pod nemojte prigovarati: 'Opet i iznova je prljavo.' Radije zamišljajte da čistite svoje srce. Dok mijesite kod kuće tijesto za pogače chapati osjećajte veselje i užitak kao da sve to isto radite sa svojim srcem. Tako ćete shvatiti da je to sve za Boga. Postoji li uopće nakon takvog odnosa prema svemu potreba za posebnom pokorom ili bogoštovljem?

Ljubav može postići sve na svijetu

Promatrajte svoje srce kao istinsko Sebstvo - *ātman*. Smekšajte ga i ispunite suosjećajnošću. To je jedina duhovna vježba koju treba provoditi. Narasimha vam je rekao kako velik broj ljudi dolazi u Prasanthi Nilayam iz različitih dijelova svijeta. Što ih dovodi ovamo? Jesu li im poslane pozivnice? Je li itko tražio da dođu? Oni dolaze zbog ljubavi koja ovdje zrači iz srca u srce. Ljubav je ta koja nas osposobljava da učinimo sve na ovome svijetu. Shvatite ljubav kao istinsko Sebstvo - *ātman*. Koliko god svetih spisa proučili i duhovnih vježbi provodili, ako ne dozvolite vašem srcu da bude nježno i milosrdno, sve je uzalud. Sve vježbe trebaju biti usmjerene na to da srce ispunite ljubavlju i ljubaznošću. Razvijte osjećaj suosjećanja i nastojite da ono procvate među ljudima cijeloga svijeta.

BOŽJA IGRA

Ramin rođendan 7.4.1987

*O ume,
neka ti slatko ime Rāmā
uvijek bude na pameti!
Slade od šećera
i ukusnije od meda.
(Stihovi na teluškom)*

Utjelovljenja Božje ljubavi. Rāmāyana nije samo priča o Rāmi, nego i ep koji kroz Rāmin princip objavljuje veličinu triju gradova: Mithile, Ayodhye i Lanke.

Rāmā je utjelovljenje *dharme*, ispravnosti, Lakšmana *śraddhe*, vjere i pouzdanja, Bharata predstavlja *bhakti*, predanost, a Satrughna *śakti*, energiju i snagu. *Dharma* je povezana sa *śraddhom*, a *bhakti* za zaštitni omotač ima *śakti*. Zato su Rāmā i Lakšmana uvijek zajedno kao jedan par, a Bharata i Satrughna kao drugi.

Kad je Rāmi bilo šesnaest godina, na scenu je stupio mudrac Višvamītra i to je početak epa o Rāmi – Rāmāyane. Od tada počinje i uništenje *rākṣāsa*, demona. Započeta s Višvamītrinom *yajnom*, žrtvenim obredom za zaštitu, ona predstavlja neprekidnu sagu o oslobađanju Ahalye (okamenjene žene mudraca Gautame) od prokletstva koje prelazi na grad Mithilu; zatim o lomu Śivina luka; o udaji Sīte (kao inkarnacije *mahāmāye*); o poniznoj predaji Paraśurāme kad je presreo Rāmu na putu za Ayodhyu; o životu u šumi kao utočištu; o potrazi za Sītom; o napadu na Lanku; o uništenju Rāvane; o uspostavljanju Vibhiśanine vladavine na Lanki i trijumfalnom povratku u Ayodhyu. U toku cijelog tog perioda, Rāmin život bio je bez predaha ispunjen brojnim akcijama i avanturama.

Ime *Rāmā* znači punina ljubavi i prijaznosti, a *ayana* znači kretanje ili putovanje. *Rā* je *ātman*, a *mā* je um. Rāmin princip znači stapanje uma s *ātmanom*. Rāmāyana predstavlja natapanje svijeta božanskim Rāminim principom. No u taj proces nije uključen samo Rāmā, već i njegova supruga Sītā. Rāmā je drugo ime za Sītu. Prema tome, Rāmāyana je zajednički ep Rāme i Sīte – Rāmā- Rāmāyana. U običnom svijetu rijetko vidimo bračni par koji je potpuno identičan – u svom fizičkom izgledu, osobinama, ponašanju, mišljenju i sposobnostima. No kod Rāme i Sīte ta je istovjetnost bila potpuna u svakom pogledu. Nije bilo razlike u izgledu, u osobinama, ni u bilo kojem drugom pogledu. Tu je istinu jednom shvatio Hanumān kad je, gledajući Sītu, pomislio da je to Rāmā koji je uzeo ženski lik. Stoga Rāmu i Sītu treba promatrati kao jednu jedinstvenu pojavu, a ne kao dva odvojena bića.

Tri grada

Unutarnji smisao priče o Sīti i Rāmi bit će jasniji kad shvatimo ulogu triju gradova u Rāmāyani. Prvi grad je Mithila u kojoj vlada kralj Janaka. On je bio *brahmajñanin* koji se odrekao svega. Poput kapi na lotosovom listu, bio je potpuno odvojen od svjetovnih stvari. Kako nije imao svoje djece, s velikom je ljubavlju odgojio Sītu¹ koju je našao u brazdi prilikom žrtvenog obreda. U njegovom kraljevstvu bile su dvije vrlo snažne pojave – Sītā i Śivin luk. Jednom dok se igrala, Sītā je s nevjerojatnom lakoćom maknula gigantski Śivin luk (koji inače nitko nije mogao ni pomaknuti – op. pr.). Zapanjen tim događajem, Janaka je zaključio da Sītu može udati samo za onoga koji će s jednakom lakoćom moći rukovati Śivim lukom i tako postati vrijedan njezine ruke. S tom namjerom

---

¹ Sītā – brazda. Priča kaže da se djevojčica pojavila u obrednoj brazdi koju je za vrijeme žrtvenog obreda zaorao sam kralj Janaka. Otuda joj i ime “Brazda”, odn. Sītā.

pozvao je sve tadašnje prinčeve. Došao je i Rāmā koji je jedini mogao podići Šivin luk s jednakom lakoćom kao i Sītā. Janaka je shvatio da Rāmā i Sītā pristaju jedno drugom u svakom pogledu – kako po ljepoti, tako i po karakteru i snazi.

Sītā nije bila obična žena, nego utjelovljenje *mahāmaye*, “velike obmane”, i kao takva ušla je u Rāmin život. Sītā je pak osjetila jedinstvo s atmičkim principom koji je predstavljao Rāmā. Vjenčanje Rāme i Site predstavlja vezu *ātmana* i *maye*. U tako kombiniranome liku *ātmana* i *maye* Rāmā je ušao u Ayodhyu.

Ayodhya znači – nepobjediv. Njezin vladar bio je Daśaratha – “vlasnik deset kočija”, odn. onaj koji upravlja sa svojih deset osjetila (pet organa djelovanja i pet osjetila) kao kočijom. Alegorijski, to znači da Daśaratha predstavlja tijelo s njegovih deset organa. Ti su osjetilni organi povezani s tri *gune*, tri svojstva, a to su: *satva*, *rajas* i *tamas*. Daśarathine tri žene (Kausaliyā, Sumitrā i Kaikeyī) simboliziraju te tri *gune*.

Kad je čovjek pod utjecajem *guna*, tada se u njemu javljaju i želje. Četiri Daśarathina sina predstavljaju utjelovljenje njegovih želja. Rāmā, Lakšmana, Bharata i Satrugna simbolički predstavljaju četiri Vede: Rigvedu, Sāmavedu, Yajurvedu i Atharvavedu. Rigveda je utjelovljenje *dharme*, tako da se u različitim oblicima ogleda u Sāmavedi i Yajurvedi. Yajurveda utjelovljuje mantre. Lakšmana je neprekidno razmišljao o Rāmi i utonuo u Rāmā mantru. Bharata nije mogao podnijeti odvojenost od Rāme i stalno je imao na umu Rāmin lik i ime. On je bio utjelovljenje Sāmavede. Satrugna je pak ovladao svim znanostima, tako da je svoje moći koristio da bi zaštitio svoju braću. Znao se koristiti svim vrstama oružja. Tako su se četiri Vede, utjelovljene u četvorici braće, igrale u Daśarathinoj palači.²

---

² Vede – ovdje treba spomenuti da su četiri Vede: *Rigveda*, veda stihova; *Sāmaveda*, veda pjesama; *Yajurveda*, veda žrtvenih pravila; i *Atharvaveda*, veda *Atharvana*. Prema tradiciji, žrtvenu ceremoniju vode četiri glavna svećenika: 1. Prinositelj žrtve (*hota*) koji je recitirao himne *Rigvede*; 2. Pjevač (*udgātā*) koji je pjevao pjesme iz *Sāmavede*; 3. Izvježbani svećenik (*adhvaryu*) koji je

Ubrzo nakon svog ulaska u Ayodhyu, u pratnji Sīte kao *maye*, Rāmā je morao stupiti u džunglu života. Oni koji su povezani s *mayom* susreću se s mukama i iskušenjima. Tako je Rāmā krenuo u potragu za Sītom. Na tom putu sreo je Sugrīvu. Sugrīva i Vali bili su braća i predstavljaju osobine *viveke*, razlučivanja, i *dhīrate*, hrabrosti. Rāmā je sa Sugrīvom našao zajednički razlog da svladaju Valija. Stekao je za prijatelja Ānjaneyu (Hanumāna) koji je simbolizirao *dhairyu*, neustrašivost i snagu. Uz pomoć Sugrīve i Hanumāna, Rāmā je prešao preko oceana *mohe* (opsjene) i ušao u Lanku. Tu je ponovo naišao na tri *gune*: *satvu*, *rajas* i *tamas* u liku trojice braće – Vibhiśane, Ravane i Kumbhakarne. Pobijedio je *rajogunu* i *tamogunu* (Ravanu i Kumbhakarnu) i okrunio *satvagunu* (Vibhiśanu) za kralja. Pronašao je Sītu (koja je u međuvremenu poprimila oblik *anubhāvajñāne*, mudrosti rođene iz iskustva) i ponovo s njom ušao u Ayodhyu.

Ep Rāmāyana nosi u sebi ove važne poruke, kad se ispravno shvati simbolika njegovih likova i događaja.

Senzualna Lanka

Ovdje možemo spomenuti jedinstvene osobine Lanke. Njen vladar je bio desetoglavi Ravana. Iako je posjedovao sve moći, bio je stalno uronjen u *mohu*, odn. zaludenost ženama. Zvali su ga *Daśagriva* – deset glava. Ko što je u Ayodhyi vladar bio Daśaratha, tako je u Lanki bio Daśagriva. Daśaratha je svojih deset osjetila koristio kao vozilo. Ravana je u svojih deset osjetila uživao kao tipični "senzualac". Ma kako netko bio učen, bogat ili jak, ako nema nadzor nad osjetilima, spušta se do najnižih dubina vlastite degradacije. Bez nadzora nad osjetilima će čak i onaj koji je možda pobijedio i sva tri svijeta biti samo rob svojih nagona. Ravanine loše osobine dijelili su s njim i ostali stanovnici Lanke. Izreka kaže: "Kakav vladar, takvi

---

poznavao svete rituale i pritom pjevao odgovarajuće stihove žrtvenog dijela *Yajurvede* i 4.

Vrhovni svećenik (*atharvan*) koji je bio zadužen za nadgledanje i vođenje cijelog žrtvenog obreda.

i podanici.” Kad se vladar prepušta senzualnim užicima, tada to rade i podanici. I tako je Lanka utonula u tjelesne užitke. Njeni stanovnici nisu bili svjesni ni ljudskih, a kamoli božanskih osobina. Tjelesna zadovoljstva bila su njihova jedina preokupacija. No u isto su vrijeme vršili obrede – brojne *yāge* i *yajñe*. Vidjevši veličanstvenost i ljepotu Lanke s njezinim velikim zgradama i prekrasnim vrtovima, i rasplamsanu žrtvenu vatru u svakome domu, Hanumān se pitao da li je moguće da vladar takvog raja na zemlji može učiniti nešto tako grozno kao što je otići Sītu? Kasnije je shvatio da je Lanka poput kakve trule smokve – lijepa i privlačna izvana, no crvljiva iznutra. Unatoč svoj svojoj veličanstvenosti i ljepoti, Lanka je u sebi krila sile zla i pokvarenosti. Preobrazba takvog boravišta zla u kraljevstvo pravednosti, kroz ustoličenje Vibhiśane na prijestolje, vrhunac je priče u Rāmāyani.

Tok preobrazbe

Tema epa Rāmāyana je preobrazba demonske prirode u božansku. U vrijeme rata u Lanki, jedna od Lakšamninih strelica pogodila je dijete u majčinom naručju. Lakšmana je tada vidio kako ta majka ne brine za svoje mrtvo dijete, već spašava sebe. Ispričao je to Rāmi i ustvrdio da takvo odsustvo osjećaja otkriva njenu demonsku prirodu. Rāmā mu je rekao da se strpi, jer će se ženska srca pročistiti kad ugledaju Njega (Rāmu). One će tada odbaciti sve strasti i vezanosti. Potom je rekao Lakšmani da pozove tu ženu i provjeri je li pobjegla zbog svoje osobne sigurnosti, ili zbog nekog višeg razloga. Kad ju je jedan od majmuna doveo, žena na njihovo pitanje odgovori sljedeće: “Rāmācandra, nije da ja ne volim svoje dijete, ali sudbina je, na nesreću, htjela da ono umre, a ja preživim. Ja želim živjeti. Jer, kad Rāmā pobijedi Ravanu i odvede *rākṣāse* (demone) u Ayodhyu, ja ću moći služiti Rāmi i napasati svoje oči na njemu. Jednog dana Rāmā će blagosloviti narod Lanke

i povesti ga u Ayodhyu i ja ću mu tada moći služiti u njegovoj palači. Ja se borim za život samo s tom nadom.”

Dobro i zlo

Pouka ove epizode je da se dobro nalazi usred zla i zlo usred dobra.³ Isto tako se i čistoća nalazi usred nečistoće, a nečistoća usred čistoće. Zato odgovor na pitanje “Gdje možemo naći Boga?” glasi: “Iz nemira proizlazi mir. Iz mira prosvjetljenje. Prosvjetljenje otkriva vrhunski Božji sjaj. U tome sjaju je Bog.” Dakle, mir (*śānti*) postoji u nemiru (*aśānti*). Kaže se da čovjek koji nema mira ne može biti sretan. To baš i nije sasvim točno jer, umjesto da jadikuje kako nema mira, čovjek treba, s hrabrošću i vjerom, nastojati postići pravi mir. U tome je razlika između optimista i pesimista. Gledajući u čašu napola ispunjenu vodom, pesimist kaže: “čaša je poluprazna”, dok optimist kaže: “čaša je polupuna”. Pesimist na ruži vidi samo trnje, dok optimist uživa u ljepoti ruže. Svatko bi trebao razviti optimistički pogled na svijet, biti pun nade. Ta nada ne bi smjela biti usredotočena na svjetovnost, nego na samospoznaju. Čak i na Lanki, postojbini *rākṣāsa*, bilo je tražitelja *ātmana*. U Ayodhyi se pak činilo kako su svi pobožni i puni vrlina. No i u tako svetoj zemlji našlo se onih koji su bili dovoljno bedasti i uskogrudni da ocrne i samog Boga i nađu mu mane. Tako je jedan perač pogrdno govorio o Sīti i Rāmi, što je dovelo do Sītinog progonstva u šumu.

Prepoznavanje božanstvenosti

Tri su osobe bile svjesne dubljeg značenja Rāminog principa. To su bili Hanumān, Sumitrā i Viśvāmitra. Hanumān nije bio običan čovjek. Bila je to plemenita i snažna osoba, obdarena ogromnim znanjem i mudrošću. On je bio potpuno svjestan Rāmine božanstvenosti, dok recimo Kausalyā, unatoč

---

³ To možemo jasno vidjeti u kineskom simbolu *jīn-jang*. *Op. prev.*

svojoj satvičkoj prirodi, nije bila svjesna Rāmine božanstvenosti tako kao Sumitrā. Kausalyā je, čuvši da Rāmā mora u progonstvo, gorko plakala. Nasuprot tome, Sumitrā se obradovala kad je saznala da će ga njezin sin Lakšmana pratiti u progonstvo, rekavši mu: “Gdje god je Rāmā, tu je i Ayodhya, a gdje Rāme nema, tu je prava džungla. Rāmā je sam Gospod Nārāyana. Idi i služi Rāmi i Sīti s mojim blagoslovom.” Sumitrā je Lakšmani objasnila kako je i on sam jedan Rāmin aspekt, s obzirom na okolnosti njegova rođenja.

Među četvoricom braće vladala je međusobna bezgranična ljubav i poštovanje. Kad je Rāmā otišao u šumu i našao se na Citrakuti, Bharata je došao za njim kako bi ga nagovorio da se vrati u Ayodhyu i, kao zakoniti nasljednik, sjedne na prijestolje i preuzme vlast. Rāmā je to odbio uz objašnjenje da je Bharata određen da vlada Ayodhyom u skladu s obećanjem koje je dao njihov otac Daśaratha. Raspravu između njih dvojice konačno je prekinuo mudrac Vasiṣṭha koji je rekao Bharati: “Nemoj nanositi bol Rāmi, koji je sam Bog i koji je došao zaštititi dobre i uzdignuti *dharmu*.” Bharata je tada zamolio Rāmu da mu da svoje sandale (*paduke*) koje će postaviti na prijestolje da u njegovoj odsutnosti vladaju kraljevstvom sve do njegova povratka u Ayodhyu.

(Svami je dalje ispričao niz epizoda iz Rāmāyane, kako bi pokazao koliko je duboka bila ljubav među četvoricom braće i kako su mlađa braća bila odana Rāmi. Takva bratska ljubav ostala je kao primjer svijetu za sva vremena.)

Rāmāyana je knjiga vodilja koja ocrtava idealne odnose između majke i djece, muža i žene, među braćom, između vladara i podanika, gospodara i slugu, i još mnoge druge ljudske odnose.

(Svami je opisao kako je Rāmā pokazao sućut prema umirućem orlu Jatayuu koji se borio s Ravanom kad je odvodio otetu Sītu na Lanku, pa kako je Rāmā pružio utočište Vibhiśani, makar i protiv Lakšmanine volje, kao primjere

Rāmine uzvišene dobrote i velikodušnosti prema svakome tko mu se obraćao sa štovanjem ili tražio njegovu zaštitu. Rāmā je rekao Lakšmani: “Tko god dođe k meni u duhu predanosti, bilo tko, taj je moj i ja sam njegov. Ja ću mu pružiti utočište i zaštitu. To je moj zavjet.” Rāmā je bio čovjek odan jednoj riječi, jednoj ženi i jednoj strelici.

Svami je govor završio pozivom poklonicima da ustoliče Rāmu u svojim srcima i slave Rāmānavamī (Rāmin rođendan) kako bi postigli atmičko blaženstvo. Čitajući Rāmāyanu, trebali bi postići stanje *ātmarāme*, jedinstva s Univerzalnim duhom. U takvom stanju nema mjesta *ahamkāri*, odn. egu.

Svami je na kraju otpjevao baladu o Rāmi, čiji refren glasi: *Rāmā Rāmā Rāmā Sītā...*)

Božanski govor Bhagavāna Sri Sathya Sai Babe, održan 6. svibnja 1987. godine
u Brindavanu, Whitefield, na proslavi Easwaraminog dana

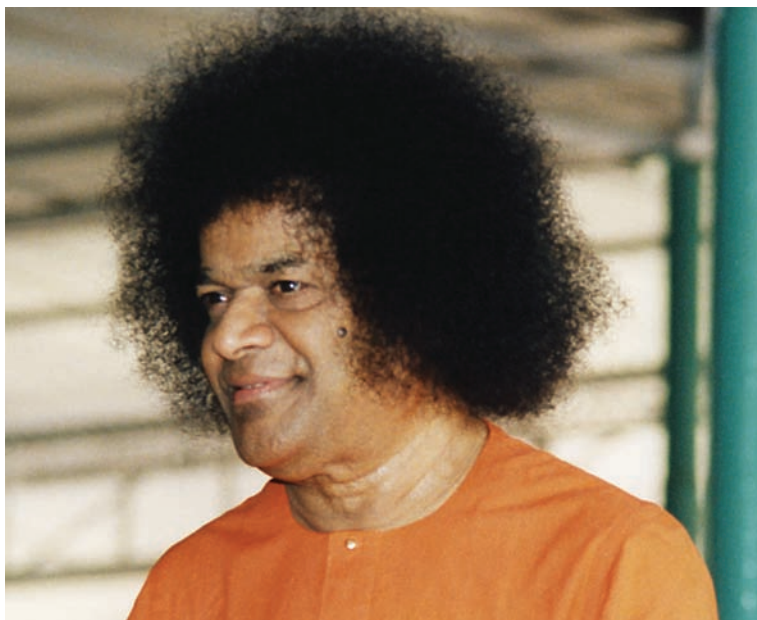
SPOZNAJA BOGA CILJ JE ŽIVOTA

NEOBUZDANI ŽIVOT SROZAVA ČOVJEKA NA RAZINU ŽIVOTINJE

U svakodnevnom govoru čujemo riječi majka, otac, učitelj i Bog, tim redom. Već je sam taj redoslijed značajan. Majka je ta koju dijete prvu vidi nakon rođenja. Ona djetetu pokazuje oca. Otac ga vodi učitelju, a učitelj Bogu. Svatko treba razumjeti unutarnje značenje ove četiri riječi.

Put prema oslobođenju

Od duhovnih tražitelja čujemo četiri pojma: predanost – *bhakti*, mudrost – *jñāna*, odricanje – *vairāgya* i istinska stvarnost – *tattva*, tim redom. Redoslijed kojim se ti pojmovi navode ima svoj smisao. Predanost budi mudrost, mudrost potiče odricanje, a odricanje razvija znanje o istinskoj stvarnosti. Palaču oslobođenja – *mukti* možemo dostići jedino ako kao sredstvo za postizanje cilja koristimo predanost, mudrost, odricanje i znanje

Spoznaja Boga cilj je i sudbina ljudskog života. Od trenutka rođenja patnja progoni čovjeka na ovaj ili onaj način. Ako želi ostati staložen i miran usred tih teških kušnji, čovjek mora živjeti ispravno i čvrsto vjerovati u Boga. Nema potrebe prestati obavljati normalne obveze studenta ili kućedomaćina. No, sve što čovjek čini treba ponuditi kao žrtvu i dar Bogu. Na taj način svaki čovjekov čin, pa i onaj najobičniji i svakodnevni, postaje svet. Ljubav prema Bogu treba se očitovati u obliku posvećenosti svakog djelovanja. To je Moja poruka vama na ovaj sveti dan.

o istinskoj stvarnosti. Glavna je poruka epa *Bhāgavatam* – predanost Bogu. Majka je simbol te predanosti – *bhakti*, otac simbolizira mudrost – *jñāna*, a učitelj predstavlja odricanje – *vairāgya*. Bog je utjelovljenje znanja o *ātmanu*.

Bhāgavatam samim svojim naslovom potvrđuje ovu istinu. Izraz “Bhagavatamu” na teluškom sastoji se od pet slogova: **bha, ga, va, ta, mu**. **Bha** označava predanost – *bhakti*, **ga** se odnosi na mudrost – *jñāna*, **va** znači odricanje – *vairāgya*, **ta** simbolizira znanje o istinskoj stvarnosti – *tattva*, a **mu** se odnosi na oslobođenje – *mukti*. *Bhāgavatam* nam daruje oslobođenje, tako što nas vodi kroz predanost Bogu, mudrost, odricanje i znanje o istinskoj stvarnosti. Prahlāda nam je ostavio *dvadaśakśara* mantru, svetu formulu od 12 slogova: *throva vedhuku konuta dodda buddhi*. Na teluškom ta mantra sastoji se od 12 slogova. Njezino je značenje da se najviša mudrost nalazi u pronalaženju puta. Koji je to put koji treba tražiti? To je put prema božanskosti. Kako ga možete naći? Tako što ćete spoznati izvor iz kojega ste potekli. Došli ste od Boga i Njemu se trebate vratiti.

Putovanje od Boga k Bogu

Sedma kitica 15. poglavlja *Bhagavadgīte* otkriva da potječemo od Boga. Božja objava glasi: “Svako biće dio je Mojega vječnog Sebstva – *mamaivamśo jīvaloke jīva bhūtaḥ sanathana*. To znači da ste vi aspekt Mene. Niste aspekt Prirode niti njezinih pet elemenata.

Obzirom da je to tako, za vas nema radosti ni mira sve dok se ne vratite i ponovno stopite sa Mnom.” Kao što dijete ne može živjeti bez majke, kao što rijeka mora tražiti ocean iz kojega je potekla, kao što grana ne može živjeti

Rođeni smo na ovome svijetu jer smo zaboravili Boga. Moramo pronaći način da Mu se vratimo, Njemu koji je naše konačno odredište, tako što ćemo se vraćati istim putem.” *Bhāgavatam* kaže: “Sva živa bića moraju se vratiti izvoru iz kojega su došla u život.” Naša je nesreća što smo zaboravili ovu životno važnu poruku. Sjećati se izvora iz kojeg smo potekli najvažniji je duhovni zadatak svakog čovjeka.

odvojena od stabla, i kao što riba ne može živjeti izvan svog elementa – vode, tako ni čovjek, koji je došao od Boga, ne može biti uistinu sretan sve dok se ponovno ne ujedini sa Stvoriteljem.

Jedan poklonik pjevao je na kannada jeziku ovako: “Zaboravivši Tebe, došao sam na ovaj svijet. Ostavivši Tebe, koji si vječan, zaronio sam u ovu prolaznu i privremenu svjetovnost. Kakvu radost mogu pronaći na ovoj grudi zemlje, kada su sve radosti u Tebi, i samo u Tebi?” Rođeni smo na ovome svijetu jer smo zaboravili Boga. Moramo pronaći način da Mu se vratimo, Njemu koji je naše konačno odredište, tako što ćemo se vraćati istim putem.” *Bhāgavatam* kaže: “Sva živa bića moraju se vratiti izvoru iz kojega su došla u život.” Naša je nesreća što smo zaboravili ovu životno važnu poruku. Sjećati se izvora iz kojeg smo potekli najvažniji je duhovni zadatak svakog čovjeka.

Stalno se sjećajte cilja svog života

Umjesto da čini sve što može da bi spoznao načelo *ātmana*, čovjek trati svoje vrijeme u ispraznoj jurnjavi za hranom – *anna*. Životinje su u stalnoj potrazi za hranom. Čovjek, kojem je darovana inteligencija, ne bi smio biti zadovoljan da bude poput životinje. On treba težiti dostizanju istinske stvarnosti. Hrana, spavanje, strah i produženje vrste, zajednički su čovjeku, pticama i životinjama. Danas je čovjekov život u velikoj mjeri ograničen s ove četiri stvari. Ljudsko rođenje treba koristiti za spoznaju božanskosti u nama, a ne za putene i razbludne aktivnosti. Chaitanya je govorio: “Danas smo postavili nečiste misli i osjećaje na oltar svoga srca, umjesto da tamo postavimo Boga.”

Očito je da većina vas treba živjeti normalnim svjetovnim životom, ali to ne znači da trebate potpuno uroniti u taj život. Nije pojava svijet - *saṃsāra* ono što vas svuda prati. *Saṃskāra*, što znači čistoća koju ste postigli, stoji pored vas u sljedećem životu. Neki stariji ljudi dolaze Svamiju i mole ga da im pokaže put prema Bogu. Koji je to put? To je put koji vas vodi natrag na mjesto s kojega ste pošli. Pretpostavimo da odete u grad i tamo odsjednete u hotelu nekoliko dana. Nakon što završite posao u gradu, morate se vratiti kući. Ne možete zauvijek ostati u hotelu, pogrešno ga smatrajući svojim domom. Pojavni svijet je poput hotela u koji ste došli da biste doživjeli i iskusili posljedice svojih prošlih djela. Tijelo je hotelska soba u kojoj morate proživjeti i pretrpjeti karmičke posljedice.

Vrijeme i tijelo trebate koristiti da bi misija zbog koje te došli mogla biti izvršena. No, vi radite upravo suprotno. Angažirani ste u stjecanju bogatstva, zlata i drugih materijalnih vrijednosti. Istina je da vam novac treba

za život na ovome svijetu. Ali mora postojati granica u njegovom stjecanju. Blagostanje i sreća u životu ne mogu se ostvariti bez poštivanja granica. Neobuzdani život sroza čovjeka na razinu životinje.

Zaboravljajući primarni cilj života, ljudi uludo troše svoje vrijeme. A vrijeme je dragocjeno. Mač smrti visi iznad svake glave. Naš životni vijek brzo se skraćuje, baš kao voda koja curi iz probušenog lonca, ili santa leda koja se topi. Smrt odnosi mnoge živote prije nego ljudi shvate što je njihova životna misija.

Tijelo je sastavljeno od pet elemenata i mora nestati prije ili kasnije.

Ali unutarnji stanovnik tijela nema ni rođenja ni smrti. On nema nikakve vezanosti i vječni je svjedok.

Stihovi na teluškom

To je istina koju svi trebaju spoznati. Životni smisao ne može se pronaći u hrani i piću.

Vrijeme i tijelo trebate koristiti da bi misija zbog koje te došli mogla biti izvršena. No, vi radite upravo suprotno. Angažirani ste u stjecanju bogatstva, zlata i drugih materijalnih vrijednosti. Istina je da vam novac treba za život na ovome svijetu. Ali mora postojati granica u njegovom stjecanju. Blagostanje i sreća u životu ne mogu se ostvariti bez poštivanja granica. Neobuzdani život sroza čovjeka na razinu životinje.

Majka je vaš prvi Bog

Svatko treba njegovati ljubav prema majci. Umjesto toga današnji čovjek teži za bogatstvom i pun je pohlepe, a zanemaruje ljubav prema majci. Jedva jedan od milijun ljudi shvaća da majci duguje hranu, krv i život. Rečeno je: “Poštuj majku, oca, učitelja i gosta kao Boga - *mātrdevobhava pitṛdevobhava ācāryadevobhava atīthidevobhava.*” Između ovih četvero, majka je na prvom mjestu. Ona je svakome prva učiteljica. Majka se bori da svom djetetu osigura blagostanje i obasipa ga bezgraničnom ljubavlju. Ona je ta koja djetetu pokazuje oca. Međutim, današnja djeca ne obaziru se na majčine zahtjeve, nego čeznu za njezinim bogatstvom. Koja je korist od takve djece? Ona su prokletstvo za utrobu koja ih je rodila.

“Koja je korist od sina koji svoje ruke ne podiže u molitvi Bogu, koji ne izgovara Božje ime sve dok ga ne zabole usta, i koji nije prigrlio Boga u svom srcu? On je sramota za majku koja ga je rodila.” Tako kaže *Bhāgavatam*. U tom jednom stihu rečeno je sve što je bitno, a odnosi se na predanost Bogu, aktivnost, duhovnu mudrost i odricanje. Koje su dužnosti ruke i jezika istinskog poklonika? Bog je svakom čovjeku dao jedan želudac i dvije ruke. Ako naporno radi s obje ruke, čovjek ne će umrijeti od gladi. Ne će biti nestašice hrane. Onaj tko svoje ruke ne koristi kako treba, nema pravo tražiti da ga drugi uzdržavaju. *Vede* su proglasile vrhovnu vlast *karme*.

Upotrebljavajte jezik na posvećen način

Jezik treba zaposliti posvećenim aktivnostima. Čovjek treba govoriti svete i slatke riječi, i ne smije svojim govorom nanositi bol niti povređivati druge ljude. Bog prebiva u svakome. Osoba koja grdi i psuje druge, zapravo

čini to Bogu. Jayadeva je svakoga poticao na posvećenu upotrebu jezika i na neprekidno pjevanje božanskih imena, kao što su *Govinda*, *Mādhava* i *Dāmodhara*. Jezik doživljava tugu i bol u svojoj vlastitoj kući, bez ulaženja u tuđe domove. On unaprijed diskretno odlučiti treba li neka hrana biti pojedena ili ne. Ako je nešto slatko, on daje svoj pristanak da se pošalje prema dolje i probavi. No, ako je hrana gorka, on ju ispljune. Ako jezik pravilno upotrebljavate, on može postati sredstvo za postizanje božanskosti. Neka Božje ime uvijek pleše na vašem jeziku, jer je prisjećanje na Ime najlakši put do oslobođenja u ovoj *kaliyugi*. Jezik trebamo upotrebljavati za izricanje slatkih i istinitih riječi. No, taj sveti instrument se često zloupotrebljava. Četiri su grijeha koja jezik može počiniti: laganje, klevetanje, vrijeđanje i brbljavost. Jezik postaje svet ako se suzdržava od sudjelovanja u ova četiri grijeha.

Zaboravljajući odakle su došli, ljudi se gube u svjetovnim željama. Samo nekolicina njih, poput Prahlade, uspije spoznati svoju urođenu božanskost u trenutku rođenja. Oni čim se rode govore : So'ham, so'ham – Ja sam On, Ja sam On.” No, obični smrtnici pitaju: “Ko'ham, ko'ham – tko sam ja?, tko sam ja?” i ne nalaze odgovor do kraja života. Ne shvaćaju da odgovor glasi: “Ja sam Bog.” Samo nekolicina najiskrenijih tražitelja počne s ko'ham i završi sa so'ham.

Pundarikino uzorno služenje roditeljima

Svatko treba u svom srcu čuvati ljubav prema majci, koja ga je rodila, odgojila, hranila i s ljubavlju njegovala. Čovjek koji izgubi majčinu ljubav, ne zaslužuje ljubav niti od bilo koga drugoga. Pundarika se posvetio služanju svojim ostarjelim roditeljima. Pritom se pridržavao pravila koja je sam sebi postavio. Nije uzimao nikakvu hranu, sve dok njegovi roditelji ne bi otišli na spavanje. Jednom prilikom Gospod Pāṇḍuraṅga /jedno od Kṛṣṇinih imena – op. prev./ želio je provjeriti Pundarikinu ljubav za njegove roditelje. Došao je u Pundarikinu kuću i stajao pred njim, dok je ovaj masirao stopala svojim roditeljima. Pundarika je nastavio služenjem ocu i majci, koji još nisu otišli na spavanje. Gospod je rekao Pundariki da Ga pogleda, na što je ovaj odgovorio da još ima posla. Pāṇḍuraṅga je rekao: “Pundarika, želiš li doživjeti viziju Mene barem jednom?” Pundarika je odgovorio: “Sve dok moji roditelji ne odu na spavanje, ne mogu tražiti Tvoju viziju. Ako želiš da Te vidim, molim Te pričekaj trenutak. Doći ću k Tebi čim moji roditelji odu na spavanje.” Rekažući to, gurnuo je opeku prema Pāṇḍuraṅgi, što je bio znak da traži od Njega da ostane i pričekava dok on ne završi služenje. Gospodu se svidjela Pundarikina ljubav i predanost ocu i majci, pa ga je blagoslovio. Ono što je Gospoda Pāṇḍuraṅgu potaklo da Pundariku obaspe milošću, bila je njegova velika predanost roditeljima.

Od ko'ham do so'ham

Od trenutka rođenja čovjek je zabrinut za svoju budućnost. Dijete svojim prvim plačem kao da pita: “Odakle sam došao?” Ako pratite što vam se svakodnevno događa, razumjet ćete zašto dijete nakon rođenja plače.

Čovjek je sklon činiti pogreške, svjesno ili nesvjesno. No, jednu pogrešku ne smije učiniti nikada i ni pod kojim uvjetima. Ne smije zaboraviti što sve duguje svojoj majci. Ljubav majke može spasiti njegov život, bez obzira na mnogobrojne propuste i pogreške. Najveći dar roditelja je tijelo djeteta, sa svim njegovim sposobnostima. Iako Bog vlada svim životima, roditelji su ti koji djetetu daruju tijelo.

Vidjevši pred sobom nepregledan niz nevolja koje ga očekuju, dijete plače: “Gdje sam ja to?” Zaboravljajući odakle su došli, ljudi se gube u svjetovnim željama. Samo nekolicina njih, poput Prahlade, uspije spoznati svoju urođenu božanskost u trenutku rođenja. Oni čim se rode govore : So'ham, so'ham – Ja sam On, Ja sam On.” No, obični smrtnici pitaju: “Ko'ham, ko'ham – tko sam ja?, tko sam ja?” i ne nalaze odgovor do kraja života. Ne shvaćaju da odgovor glasi: “Ja sam Bog.” Samo nekolicina najiskrenijih tražitelja počne s ko'ham i završi sa so'ham.

Čovjek je sklon činiti pogreške, svjesno ili nesvjesno. No, jednu pogrešku ne smije učiniti nikada i ni pod kojim uvjetima. Ne smije zaboraviti što sve duguje svojoj majci. Ljubav majke može spasiti njegov život, bez obzira na mnogobrojne propuste i pogreške. Najveći dar roditelja je tijelo djeteta, sa svim njegovim sposobnostima. Iako Bog vlada svim životima, roditelji su ti koji djetetu daruju tijelo.

Glina i voda su darovi Prirode, no lončar je taj koji od njih oblikuje lonce. Dakle, zahvalnost roditeljima je glavna čovjekova dužnost.

Mladost, bogatstvo i moć kratkotrajni su i prolazni

Ovih dana studenti pitaju: “Zašto bi trebali biti zahvalni roditeljima?” Oni trebaju znati da ako danas svojim ponašanjem nanese bol ili stvore nevolje svojim roditeljima, ne bi se trebali iznenaditi kada njihova djeca počnu to isto činiti njima. To je zakon akcije i reakcije koji uvijek djeluje. Nemojte postati tašti zbog vaše mladosti, bogatstva ili snage. Sve je to prolazno. Adi Šankara dao je ljudima ozbiljno upozorenje: “Ne budite ponosni zbog bogatstva, potomaka i mladosti, jer sve to može nestati u jednom trenutku.” Poklanjajući vjeru prolaznim stvarima, ljudi zaboravljaju vječne istine i izvor istinskog blaženstva. Bez obzira na to koliko svjetovnog bogatstva možete steći i u kakvim sve udobnostima možete uživati, samo vjera u Boga dat će vam stvarni mir uma. Klima uređaj može rashladiti vaše tijelo, ali samo Božja milost može osvežiti vaš pre-grijani mozak i smiriti nemirno srce. Ta milost spustit će se na one koji su zahvalni svojim roditeljima i koji im s ljubavlju služe. Budite u prvom redu zahvalni svojoj majci, a zatim ocu i učitelju. Ako ste zahvalni ovoj trojici, spoznat ćete u njima prisutnost trojstvenog Boga, i ubrat ćete plod štovanja Božanskog trojstva, Brahme, Višṇua i Šive.

Dužnost je roditelja da pravilno odgajaju svoju djecu

Nažalost, danas je 90% djece razmaženo od svojih vlastitih roditelja, koji nad njima ne provode odgovarajući nadzor. Ako se pogrešni postupci sinova i kćeri korigiraju na licu

Adi Šankara dao je ljudima ozbiljno upozorenje: “Ne budite ponosni zbog bogatstva, potomaka i mladosti, jer sve to može nestati u jednom trenutku.” Poklanjajući vjeru prolaznim stvarima, ljudi zaboravljaju vječne istine i izvor istinskog blaženstva. Bez obzira na to koliko svjetovnog bogatstva možete steći i u kakvim sve udobnostima možete uživati, samo vjera u Boga dat će vam stvarni mir uma.

mjesta, oni će rasti na pravilan način. Roditelji ne bi smjeli popuštati djeci koja krenu krivim putem. Roditeljska pogrešno usmjerena ljubav dovodi do toga da njihova zalutala djeca odrastaju bez ispravljanja neprihvatljivog ponašanja. Koja je korist od djece koja ne slijede ispravnost? Što je Dhr̥taraštra imao od svojih stotinu zlih i pokvarenih sinova? On ih nije htio sputavati niti im postavljati granice, usprkos upozorenja Kr̥ṣṇe i Vidure. Konačno, cijela obitelj bila je osuđena na propast i uništena. Nema smisla veseliti se kada se dijete rodi. Vrijeme za radost dolazi kada dijete odraste, kada stekne ugled i dobro ime za sebe i svoju obitelj. Svaki sin mora nastojati učiniti sretnom svoju majku. Od nje treba tražiti samo ljubav i blagoslove. Majke se trebaju truditi i boriti da izvedu svoju djecu na pravi put. Samo takve majke i takva djeca zavrijedili su ugled, čast i dobar položaj u društvu. Kada se majke i djeca ponašaju i djeluju na ispravan način, čitava nacija se razvija u dobrom smjeru. Ispravnost se širi iz obitelji na čitav svijet.

Ima roditelja koji ispituju svoju djecu kada ova idu Svamiju: "Kakva te je to ludost spopala? Zašto ideš Saiju?" Koji oblik ludosti ti roditelji priželjkuju za svoje potomstvo? Žele li da im djeca postanu razbijači, izgrednici, najmljeniji ubojice i teroristi? Ili žele da im djeca budu luda za novcem? Što se može kupiti novcem, a da je iste vrijednosti kao Božja milost? Ono što svatko treba tražiti je Božja milost, koja je veće blago od bilo kakvog svjetovnog bogatstva.

Bog je cilj ljudskog života

Ne dozvolite da vas bilo što zaustavi na putu traženja Boga. Morate biti spremni na svaku žrtvu i suočavanje sa svim zaprekama, koje trebate ukloniti radi Boga. Prahlađa se izložio gnjevu i mržnji svog oca Hiranyakašipua, ali se nije pokolebao u vjeri u Gospoda Nārāyaṇu. Vibhišana se odrekao svog brata Rāvaṇe, kada mu se ovaj ispriječio na putu predanosti Rāmi. Ako vam vaša majka prepriječiti put predanosti Bogu, morate biti spremni ukloniti ju s puta, baš kao što je to učinio Bha-

rata, kada ga je njegova majka Kaikeyī pokušala odvojiti od Rāme. Mīrā Bāi bila je spremna odreći se muža, ali ne i napustiti svoju posvećenost i predanost Kṛṣṇi. Kralj Bali odbio je savjet svojeg učitelja Sukrācārye, koji mu je savjetovao da povuče obećanje dano Vāmani /Višṇu/.

Spoznaja Boga cilj je i sudbina ljudskog života. Od trenutka rođenja patnja progoni čovjeka na ovaj ili onaj način. Ako želi ostati staložen i miran usred tih teških kušnji, čovjek mora živjeti ispravno i čvrsto vjerovati u Boga. Nema potrebe prestati obavljati normalne obveze studenta ili kućedomaćina. No, sve što čovjek čini treba ponuditi kao žrtvu i dar Bogu. Na taj način svaki čovjekov čin, pa i onaj najobičniji i svakodnevni, postaje svet. Ljubav prema Bogu treba se očitovati u obliku posvećenosti svakog djelovanja. To je Moja poruka vama na ovaj sveti dan.

Božanski govor Bhagavāna Sri Sathya Sai Babe, održan 6. svibnja 1987. godine u Brindavanu, Whitefeld, Bangalore, na proslavi Easwaraminog dana.

Na vašem putu prema Bogu ne smije biti zastoja niti skretanja s puta.

To je neprekidno putovanje danju i noću, preko brda i dolina.

Tamo gdje put završava, čeka vas Bog,

a hodočasnik otkriva da je putovao od sebe k Sebi.

Baba

Božanski govor Bhagavāna Sri Sathya Sai Babe, održan 24. rujna 1987. godine u
Sri Sathya Sai Institutu za više obrazovanje u Prasanthi Nilayamu,
na Nacionalnom simpoziju o ljudskim vrijednostima

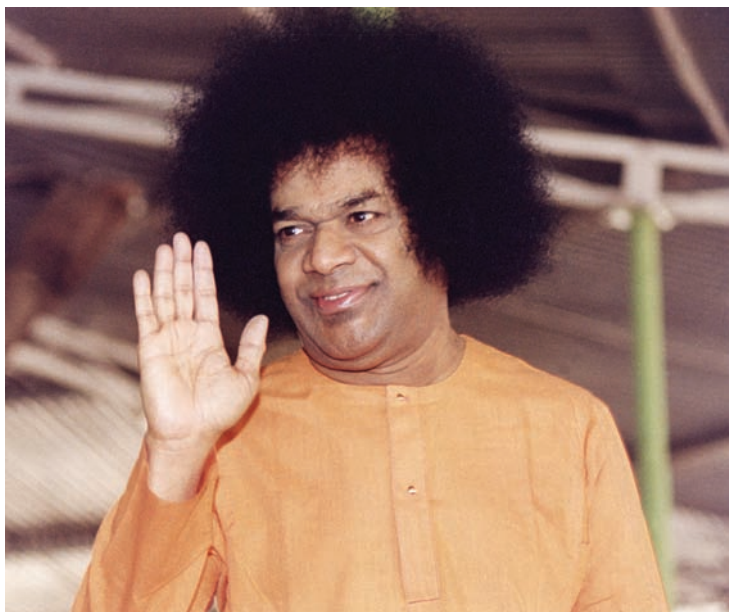
DUHOVNA OSNOVA UČENJA O LJUDSKIM VRIJEDNOSTIMA

NE ZABORAVITE UZVIŠENOST I SVETOST LJUDSKOG ŽIVOTA

Ljudski život je vrlo svet i dragocjen. Zato se prema njemu treba dostojno odnositi. Tijelo, um i *ātman* zajedno čine čovjekovu suštinu. Tijelo je zaduženo za aktivnost, a um za spoznaju. Ono što ostaje je *ātman*. *Ātman* je božanski duh prisutan u ljudskom srcu. Aktivnost, svijest i postojanje tri su aspekta ljudskog života koje treba ispravno razumjeti. Iako se čine odvojenima, njihovo jedinstvo predstavlja puninu ljudskog života.

Prajñānam brahman **Najuzvišenija mudrost** **je Bog**

Unutarnji instrumenti psihe - *antahkāraṇa* prisutni su u mislima, a potiču i želje i aktivnosti. Kada se *antahkāraṇa* izražava kroz dobre ili loše misli, poznata je kao um - *manas*. Kada djeluje kao moć razlučivanja, nazivamo ju intelekt - *buddhi*. Kada se očituje kao volja,

Život je zahtjevan i strog učitelj. Odatle i potreba da čovjek uvijek bude na oprezu s onim što čini. To je abeceda života: uvijek budi oprezan. /ABC of life – always be carefull/. Svatko se treba stalno prisjećati da je ljudski život neizmjereno svet. Čovjek može doživjeti istinsko blaženstvo samo kada prepoznaje istinu, mir i ljubav koji nastaju iz prājñe, te najviše božanske mudrosti i znanja, i na temelju toga oblikuju njegov život. Ljudske vrijednosti ne mogu se primjenjivati ni provoditi čitanjem knjiga i slušanjem predavanja. Njih se mora njegovati osobnim naporom i nastojanjem.

nazivamo ju *citta*. Kao manifestacija božanskosti u pojedincu poznata je kao ja ili ego – *ahamkāra*. *Antahkāraṇa* je zajedničko ime za um – *manas*, intelekt – *buddi*, volju – *citta* i ego – *ahamkāra*. U osnovi svega toga nalazi se jedno zajedničko osnovno načelo. Ono je poznato kao božanska mudrost – *prājñā*. Nju se opisuje kao razlučivanje, inteligenciju, sposobnost shvaćanja i slično. No, ona nije ništa od toga. *Prājñā* se stvarno odnosi na načelo *brahmana* u čovjeku. U *Vedama* je zapisano: *prājñanam brahman*, najuzvišenija mudrost je Bog. *Prājñā* je načelo koje je jednako prisutno u tijelu, u *antahkāraṇi* i u *ātmanu*. Zato ju možemo promatrati kao stalnu integriranu svijest. Ta stalna integrirana svijest izvor je svih vrijednosti u čovjeku. *Prājñā* je prožeta ljubavlju.

Istina je odjek koji odzvanja iz *prājñe* ispunjene ljubavlju. Sve aktivnosti, koje proizlaze iz te ljubavlju ispunjene *prājñe*, reakcije su koje tvore *dharmu*. Mir – *śanti* odraz je ove istine i *dharme*.

Dakle, istina, ispravnost i mir nastaju kao reakcija, odraz i odjek iz *prājñe* ispunjene ljubavlju. Ishodište i priroda istine, ispravnosti, mira i ljubavi je *ahimsa*, to jest stanje uma koje ne dozvoljava čovjeku da razmišlja kako će nekoga povrijediti. Zato *prājñā* treba biti polazište za sve čovjekove aktivnosti.

Istina – *satya* nije samo nabranje činjenica onako kako ih netko vidi ili čuje. Istina u svom pravom značenju nadilazi ograničenja vremena, prostora i okolnosti. Teško je u svakodnevnom životu provoditi tu transcendentalnu istinu i živjeti u skladu s njom. *Vedanta*, /završni dio *Veda* – *upanišade*/, opisuje ju kao načelo cjelovitosti – *ritham*. Ona je temelj ljudskog postojanja. U skladu s tim načelom treba ispravno razumjeti činjenice pojavnog svijeta. Čovjek ne smije reagirati istoga tre-

Istina – satya nije samo nabranje činjenica onako kako ih netko vidi ili čuje. Istina u svom pravom značenju nadilazi ograničenja vremena, prostora i okolnosti. Teško je u svakodnevnom životu provoditi tu transcendentalnu istinu i živjeti u skladu s njom. Vedanta, /završni dio Veda – upanišade/, opisuje ju kao načelo cjelovitosti – ritham. Ona je temelj ljudskog postojanja.

nutka kada mu se pojavi neka misao. Dobre i loše strane neke ideje treba pažljivo razmotriti i tek onda, kada ju srce odobri, treba uslijediti akcija. To je proces oplemenjivanja vrijednosti. Ono što um misli treba kritički preispitati srcem, a prava odluka treba biti izvršena rukama. To treba biti glavni učinak obrazovnog procesa.

Kreativnost i znanost

Ovdje govorimo o obrazovanju u duhu ljudskih vrijednosti. Ono što nam doista treba nije obrazovanje koje nazivamo EHV /education in human values/, već nam trebaju 3HV vrijednosti /head – heart – hand values/. Ruka /hand/ treba provoditi zamisli koje dolaze iz glave /head/ i koje je odobrilo srce /heart/. Taj trostruki objedinjujući proces opisan je u *Vedanti* kao trostruki sklad, odnosno jedinstvo misli, riječi i djela – *trikāraṇa sudhī*. Djelovanja koje proizlazi iz *trikāraṇa sudhī* izražava

Ako se posvetite zadatku da odgoj i obrazovanje usmjerite prema ljudskim vrijednostima, doći će do znatnog napretka u ovom životno važnom djelokrugu rada. Da bi se ponovno uspostavila vladavina ljudskih vrijednosti u svim područjima nacionalnog života, vodeći učitelji, profesori i pedagozi iz cijele zemlje trebaju osnovati udrugu. Ta udruga ne smije imati nikakve veze s Vladom. Jedino ako bude autonomna i potpuno neovisna, moći će postići svoje ciljeve.

se na dva načina: kroz umjetničku kreativnost i kroz znanstveno istraživanje. Između toga dvoje važnija je umjetnička kreativnost. Osjećaj za lijepo temelji se na kreativnoj imaginaciji. Kipar koji želi isklesati kip iz komada kamena mora u svojoj mašti vidjeti taj kip dok je još u neobrađenom kamenu. To nadahnuće – *bhava* nalazi kreativni poticaj – *icchāśakti* u samom kiparu. Ako kreativno nadahnuće izostane, iz kamena ne će nastati kip. Zbog toga umjetničku imaginaciju i kreativni poticaj treba pravilno razumjeti. Oboje imaju korijen u najvišoj mudrosti – *prāñña*, koja je božanski izvor svake kreativne aktivnosti. Usporedimo sada tu umjetničku kreativnost s porivom za znanstvenim istraživanjem. To istraživanje bavi se prvenstveno predmetima vanjskog svijeta. Vizija eksperimentalnog istraživanja okrenuta je prema van. Ali čak se i ona temelji na unutarnjoj viziji – *antardṛṣṭi*.

Nacionalno jedinstvo mora postati naš način života

Posljednjih desetljeća znanost je značajno napredovala. Bez sumnje, svijetu su potrebna znanstvena otkrića. No, ako se zaboravi temelj tih otkrića, a pažnja usmjeri samo na nadgradnju, to će postati izvor mnogih nevolja i briga.

Takav pristup može prouzročiti sve vrste problema. Znanost se odijelila od duhovnosti i vjere u Boga. Mnogi misle da ona može stvoriti nebo na Zemlji. No, kakvo je to nebo? Je li to uživanje u materijalnim i senzualnim zadovoljstvima? Takav hedonistički pristup podriva sve ljudske vrijednosti.

Istraživanja se nastavljaju u nedogled. Znanost neprekidno traži odgovore na različita pitanja. Ali, koliko su ti odgovori ispravni i točni? Postupno, ali sve brže, znanost razara ozračje mira. Ako želimo osigurati mir, znanost se mora razvijati na ispravan način i na ispravnim postavkama. To poziva na jedinstvo među ljudima. Služenje društvu mora postati osnovna svrha i smisao. Svi govore o potrebi svjetskog jedinstva. No, stvarno jedinstvo mora započeti s pojedincem i njegovom obitelji. Iz obiteljskog doma ono se mora proširiti na selo, grad, naciju i svijet. Nacionalno jedinstvo izbija u prvi plan svaki puta kada se pojavi opasnost izvana, od Kine ili Pakistana. No, čim ta prijetnja prođe jedinstvo se zaboravlja. A ono bi trebalo postati jedan od najvažnijih dijelova našeg postojanja. Trebalo bi postati način života i biti shvaćeno kao značajna vrijednost. Od vitalnog je značenja vidjeti jedinstvo koje se nalazi u temelju ove prividne raznolikosti. Tijela su mnoga, ali život je jedan. Bića su mnoga, ali blaženstvo je jedno. Religije su mnoge, ali istina je jedna. To je ona vrsta jedinstva koje se treba doži-

vjeti u dubini srca. *Prajñāna*, koja je stalna integrirana svijest, sadrži u sebi svjetovno znanje – *vijñāna*, a obuhvaća i duhovno znanje i pravu mudrost – *sujñāna*. *Prajñāna*, *vijñāna* i *sujñāna* zajedno pridonose čovjekovoj punini.

Ključ za čovjekovu besmrtnost

Život je zahtjevan i strog učitelj. Odatle i potreba da čovjek uvijek bude na oprezu s onim što čini. To je abeceda života: uvijek budi oprezan. /ABC of life – always be carefull/. Svatko se treba stalno prisjećati da je ljudski život neizmjerljivo svet. Čovjek može doživjeti istinsko blaženstvo samo kada prepozna istinu, mir i ljubav koji nastaju iz *prāṇe*, te najviše božanske mudrosti i znanja, i na temelju toga oblikuju njegov život. Ljudske vrijednosti ne mogu se primjenjivati ni provoditi čitanjem knjiga i slušanjem predavanja. Njih se mora njegovati osobnim naporom i nastojanjem. Studenti! Istinsko obrazovanje sastoji se u posvećivanju i čišćenju od grijeha svega onoga što govorite, mislite i činite. Skromnost i poniznost temelji su obrazovanja. Njegužite ih jer je to prvi korak. *Pokori tijelo, obuzdaj osjetila, umiri um. To je ključ besmrtnosti*. Ljudske vrijednosti nisu samo za studente. Svatko ih treba primjenjivati u praksi i koristiti kao znak da je ljudsko biće. Kada ljudsko biće kaže da je čovjek, to je smo pola istine. Treba također reći da nije životinja. Napuštanje životinjskih osobina i provođenje u praksi ljudskih vrijednosti učinit će čovjeka istinskim ljudskim bićem.

Obrazovanje mora dovesti do preobrazbe

Obrazovni proces ne će biti potpun bez širokog općeg znanja i zdravog razuma, uz specijalizaciju u nekom posebnom predme-

Skromnost i poniznost temelji su obrazovanja. Njegužite ih jer je to prvi korak. Pokori tijelo, obuzdaj osjetila, umiri um. To je ključ besmrtnosti. Ljudske vrijednosti nisu samo za studente. Svatko ih treba primjenjivati u praksi i koristiti kao znak da je ljudsko biće. Kada ljudsko biće kaže da je čovjek, to je smo pola istine. Treba također reći da nije životinja. Napuštanje životinjskih osobina i provođenje u praksi ljudskih vrijednosti učinit će čovjeka istinskim ljudskim bićem.

tu. Mnogim poznatim znanstvenicima koji su postigli značajne rezultate u području svojeg znanstvenog interesa, nedostajalo je opće znanje i sposobnost učinkovitog rješavanja problema u svakodnevnom životu.

Danas je postignut velik napredak u proučavanju različitih područja znanja, u matematici, fizici, kemiji, biologiji i slično. Ali nije se ni pokušalo proučavati duhovnost. Čitavo naše znanje završava istraživanjem materije, biljnog svijeta i živih stvorenja. Obrazovanje mora ići dalje od toga, sve do razumijevanja Onoga koji je sve to stvorio. Jedino to je istinsko obrazovanje. Zadatak je takvog obrazovanja da od čovjeka stvori uzornu i primjernu osobu. Tijekom godina došlo je do značajnih otkrića, a svijetu su predstavljeni veliki znanstvenici. No, koliko su pritom isticane i razvijane ljudske vrijednosti i kakvu je transformaciju doživjelo čovječanstvo? Na ta pitanja

Ono što nam doista treba nije obrazovanje koje nazivamo EHV /education in human values/, već nam trebaju 3HV vrijednosti /head – heart – hand values/. Ruka /hand/ treba provoditi zamisli koje dolaze iz glave /head/ i koje je odobrilo srce /heart/. Taj trostruki objedinjujući proces opisan je u Vedanti kao trostruki sklad, odnosno jedinstvo misli, riječi i djela – trikārana sudhī. Djelovanje koje proizlazi iz trikārana sudhī izražava se na dva načina: kroz umjetničku kreativnost i kroz znanstveno istraživanje. Između toga dvoje važnija je umjetnička kreativnost. Osjećaj za lijepo temelji se na kreativnoj imaginaciji.

nema odgovora. Promicanje i podizanje ljudskih vrijednosti na višu razinu mora postati integralni dio obrazovnog procesa. Zbog toga što današnji učenici i studenti nisu usvojili ljudske vrijednosti, često se ponašaju poput demona.

Uključite ljudske vrijednosti u obrazovanje

Danas su na ovom Nacionalnom simpoziju okupljeni vodeći prorektori, pedagozi, profesori i drugi prosvjetni stručnjaci. Ako se posvetite zadatku da odgoj i obrazovanje usmjerite prema ljudskim vrijednostima, doći će do znatnog napretka u ovom životno važnom djelokrugu rada. Da bi se ponovno uspostavila vladavina ljudskih vrijednosti u svim područjima nacionalnog života, vodeći učitelji, profesori i pedagozi iz cijele zemlje trebaju osnovati udrugu. Ta udruga ne smije imati nikakve veze s Vladom. Jedino ako bude autonomna i potpuno neovisna, moći će postići svoje ciljeve. Na fakultetima predaju i rade istaknuti profesori i pedagozi. Oni imaju odlične ideje ali nemaju slobodu da ih provedu u djelo. No, treba im dati odriješene ruke da isprobaju svoje zamisli. Autoritet treba biti razmjeran dužnosti. Prorektori će tada biti u mogućnosti promovirati ljudske vrijednosti među stu-

dentima i profesorima. Ako će sve obrazovne ustanove zajedničkim snagama težiti tomu da studentima usade ljudske vrijednosti, Indija će postati uzorna zemlja i primjer cijelom svijetu. Odgoj i obrazovanje trebaju pomoći da se promijene shvaćanja i predodžbe ljudi i da se prošire njihovi vidici. Svatko bi trebao osjećati da je njegovo ili njezino blagostanje povezano s blagostanjem društva.

Znanost i duhovnost trebaju ići zajedno

Svatko bi trebao biti ponosan na drevnu kulturu Indije i njezino duhovno nasljeđe. Duhovno znanje i znanstvene spoznaje trebaju ići zajedno. Među njima ne smije biti podvojenosti. Istinska sreća može se doživjeti samo ako se znanost i duhovnost udruže. Razvoj znanosti i tehnologije ne će pomoći ljudima da se oslobode loših misli, loših želja i loših djela jer znanost sama po sebi ne može pročistiti život niti ga učiniti boljim i plemenitijim.

Jedino duhovnost može poticati moralne vrijednosti, duh tolerancije i uravnoteženo

prihvatanje dvojnosti. Znanost o duhu neophodna je za razvoj ljudskih vrijednosti. Predanost Bogu prvi je korak na duhovnom putu. No, umjesto predanosti, ljudi su duboko urojeni u svjetovni život. Za vrijeme bućkanja Oceana mlijeka, prvo što se pojavilo bio je otrov *halahala*. *Amrita* je došla kasnije. Kada se bućka Ocean svjetovnog postojanja, najprije se pojavljuje odricanje – *vairagya*. Nektar blaženstva dolazi kasnije. *Vairagya* je odricanje od vezanosti za fizičko i materijalno.

Studenti trebaju razvijati duh uzajamnog uvažavanja i međusobnog sklada. To će ih dovesti do dobrog ponašanja. Kada studenti jedne obrazovne ustanove budu odrastali na takav način, postat će primjer svima ostalima. Studenti trebaju odbaciti uskogrudna shvaćanja i zatvorenost u sebe i pripremati se za služenje cijelom društvu i svijetu. Sve zaključke do kojih su došli profesori, pedagozi i prorektori okupljeni na ovom simpoziju trebate širiti po cijelom svijetu. Trebate postati njihovi glasnici.

Sreća što je pružate drugima uzrokovat će na poslijetku i vašu sreću. Čovjek mora shvatiti da ne može dobiti ništa ako to ne podijeli s drugima oko sebe. Stoga morate vjerovati da će sreća ljudi oko vas vrlo brzo i vama donijeti sreću. Nemojte misliti da su samo oni poklonici Božji koji štiju Njegovu sliku ili lik na izvanjski način. Tko god se kreće ispravnim putem, tko god radi onako kako govori i govori onako kako osjeća, koga god dira nevolja njegova blišnjega i veseli njegova radost - taj je poklonik Božji, možda čak i veći od onoga koji izvanjski štije Božji lik.

Baba

BOG I ZLO

28.10.1989.

Što je razlog svom ovom nasilju na svijetu?
Nerazumne želje su u porastu, a nesebično služenje opada.
Potraga za svjetovnim željama bez straha od grijeha,
smanjila je ljubav za Boga.
Čovjek je izgubio čovječnost -
a kao posljedica toga – i mir je u svijetu uzdrman.

"Ja sam u svjetlosti. Ja sam svjetlost. Svjetlost je u meni. Svjetlost sam ja."
Mudrac koji ostvari tu istinu postaje jedno s Apsolutom.

Utjelovljenja ljubavi!

Bog je onaj koji se očituje u kozmosu s nebrojeno glava, očiju i nogu. Vječna beskonačnost je blizu nas u punini svoje sveprisutnosti, no mi ipak krećemo u potragu za njom naokolo po cijelom univerzumu. To je isto tako budalasto kao kad od susjeda tražimo mlijeko, a istovremeno u dvorištu imamo *Kamadhenu*¹ koja ispunjava sve naše želje. Zaista je besmisleno kad čovjek traži Boga izvan sebe, a On se nalazi u njemu.

Nitko ne može potpuno shvatiti ili opisati slavu i tajnu prirode (*prakriti*). Priroda je odraz Božanske igre. Oživljavaju je tri gune, koje se očituju kroz trojstvo (*Brahma, Višnu i Šiva*). Bog njeguje i podupire prirodu koristeći tri *gune* kroz mnogobrojne oblike i mogućnosti. Svrha čovjekova života jest doživjeti svetost prirode kao odraz Boga.

Vrijednost vremena

Vrijeme ima neprocjenjivu vrijednost. Ono nikoga ne čeka. Svi se moramo podvrgnuti vremenu. Ono ne ovisi ni o čemu. Samo kada se vrijeme ispravno koristi, ispravnim djelovanjem, čovjek se može uzdići na Božju razinu. Čovjekova je glavna dužnost svojim tijelom kao "vozilom" ispravno iskoristiti vrijeme. U ovom pojavnom svijetu čovjek je vezan svojim djelima.

Bog je sveprisutan, ali čovjek to ne uspijeva prepoznati. On ne može zahvatiti zrak koji ga okružuje. Nesposoban je vidjeti svjetlost koja je u njemu. Stvarnost koju tražite svuda u vanjskom svijetu, nalazi se u vama. Svevišnji Gospod prisutan je i vani i unutra, posvuda u univerzumu. Danas čovjek poput životinje vidi samo izvanjski svijet. Istinska osobina ljudskog bića jest unutarnja vizija. Čovjek je izgubio svoju moć razlučivanja jer je opsjednut izvanjskom vizijom, a vlastitom je krivnjom izgubio unutarnju viziju.

Kad se upitamo što znači svečanost *Dipavali* koju danas slavimo, saznajemo da predaja kaže kako je to svečanost radosti kojim se slavi *Śri Krišnino* uništenje demona *Narake* (*Narakasura*). Tek kad shvatimo značenje Krišninog načela, moći ćemo razumijeti i značenje Narakinog načela. *Krišna* je utjelovljenje pet

---

¹ Kamadhena - sveta krava čije je mlijeko simbol obilja.

elemenata (eter, zrak, vatra, voda i zemlja). On je također utjelovljenje pet životnih dahova (*prāna, apāna, samāna, udāna i vyāna*). *Kleem - Krišnāya - Govindāya - Gopijanavallabhaya - Svāh*. Ova mantra u sebi sadrži bit *Bhagavate*. Pet imena predstavljaju pet životnih dahova (*prana*). *Kleem* označava zemlju. *Krišnāya* označava vodu. *Govindāya* se odnosi na vatru (*agni*). *Gopijanavallabhaya* se odnosi na zrak (*vayu*). *Svāh* se odnosi na nebo (*eter*). Kad prepoznamo božansku sveprisutnost u svih tih pet elemenata, shvatit ćemo kako u kozmosu ne postoji mjesto u kojem nema svih pet elemenata. Ljudsko tijelo sastoji se od pet elemenata. Ti elementi mogu utjecati samo na tijelo, jer sačinjavaju tijelo, no nikako ne mogu utjecati na **ātmana**.

Simboli u Bhagavati

Mnogi pisci dali su pogrešna tumačenja priče o *Krišni* iz *Bhagavate*. Jedno takvo pogrešno tumačenje vezano je uz *Krišnine* žene.

U ljudskom tijelu nalazi se šest duhovnih centara, (*shadcakras*). Dva su od njih najvažnija: središte srca (*hridayacakra*) i tisućlatično središte (*sahasrara*). *Tisućlatično središte (hridayacakra)* također je poznato kao "lotos srca" (*hridayakamala*) i *sahasrara* koja se također zove tisućlatični lotos. Lotos srca ima osam latica. Tih osam latica simbolizira osam svjetova, osam smjerova, osam čuvara svijeta, osam duhova i osam dijelova zemlje (*bhuta*). Budući da je *Krišna* bio gospodar tih osam latica, opisan je kao muž osam kraljica². To je simbolički odnos, a ne odnos muž-žena u svjetovnom smislu. *Bhagavata*³ je pogrešno tumačena, zbog nerazumijevanja ezoteričnog značenja.

Također postoji tvrdnja prema kojoj je *Krišna* imao 16.000 *gopika*. Tko su *gopike*? One nisu pastirice u fizičkom obliku. U ljudskoj glavi postoji lotos s tisuću latica. Svaka od tih latica ima šesnaest dijelova (*kala*). Gospod je opisan kao utjelovljenje tih 16 dijelova (*kala*). Kako je Gospod tisućlatičnog lotosa (*sahasrare*), On nadzire 16.000 dijelova (*kala*) koji se nalaze u tom lotosu. Božanska kozmička energija (*kunadalini śakti*) koja se nalazi na dnu same kralježnice (*muladhara*), diže se i stapa s 16.000 entiteta u krunskoj čakri (*sahasrari*). To je ezoteričko obilježje i značenje Božje uloge u tijelu.

Krišna i Naraka

Potrebno je razumjeti sukob *Krišne* i demona *Narake* imajući tu pozadinu u vidu. *Naraka* znači onaj koji se protivi *ātmanu*. *Naraka* ne označava demona. To je ime satelita koji kruži oko Zemlje. U trenucima kad su ljudi bili ispunjeni strahom od satelita koji je prijetio Zemlji, kada se činilo da se približava Zemlji, *Krišna* je odagnao njihov strah i uništio ga. Povremeno se predviđaju opasnosti s drugih planeta. Na primjer unatrag nekoliko godina ljudi su očekivali veliku opasnost za svijet zbog kombinacije osam planeta (*astagraha*). Prije pet tisuća godina ljudi su strahovali zbog približavanja planete Zemlji. Da bi otklonio njihove strahove, došao je *Krišna* da ih spasi i otkloni prijeteću opasnost.

---

² Gospodar se zove *pati*, a oni koji su mu podložni opisani su kao njegove žene.

³ Zbog toga što ezoteričko značenje tih odnosa nije bilo ispravno shvaćeno, naslijedili smo ovu krivo tumačenu *Bhagavatu*.

Dipavali se slavi kao dan oslobođenja od demona *Narake*, a veliča pobjedu *Krišne*. To je dan koji se smatra prigodom kad Bog vodi čovječanstvo iz tame u svjetlost.

Prema legendi, događaj s demonom *Narakom* opisuje demona kao gospodara *Prāgjyothishapure*. Simbolički *Prāgjyothishapura* označava mjesto koje je zaboravilo na *ātmana*. Unutarnje značenje jest da demonske sile stoluju u svakom mjestu koje je zaboravilo *ātmana*. Sav kaos i zlo u današnjem svijetu nastaju jer je čovjek zaboravio Uzvišeni duh (*ātman*). Svaki je čovjek svjestan tijela i pojedinačne duše, no nije svjestan božanskosti (*paramātman*) u sebi.

Od hrane do blaženstva

Čovjek je obavijen s pet omotača (*koša*): *annamayakoša*, *prānamayakoša*, *manomayakoša*, *vijnānamayakoša* i *anandamayakoša*. Fizičko tijelo je *annamayakoša* omotač čiji je temelj hrana. Čovjek se dobro brine o tijelu. Također vodi brigu o *prānamayakosi* jer ne može živjeti bez životnog daha. Bez mentalnog omotača (*manomayakoše*) čovjek ne može ispuniti niti jednu svoju želju. Čovjek se danas nalazi na stupnju razvoja kad isključivo vodi brigu o prva tri omotača. Sukladno tom stupnju razvoja, okrenut je k izvanjskom. *Vijnanamayakoša* nalaže traženje unutrašnje spoznaje. Ono vodi k razumijevanju omotača vrhovnog blaženstva (*anandamayakoše*) Čovjek bi trebao napredovati od tjelesnog omotača (*annamayakoše*) prema omotaču blaženstva i ne bi smio stati nasred puta na mentalnom omotaču. Stoga se i razvijaju demonske osobine u čovjeku koje ga odvede u pakao (*naraka*). Te demonske osobine (simbolički prikazane kroz demona *Naraku*) trebamo uništiti čime ćemo izbjeći da ne uronimo u pakao (*naraku*). Čovjek se može osloboditi svih tih demonskih osobina ako potraži utočište u *Krišni*, koji je uništio demona *Naraku*.

Značenje svečanosti *Dipavali*

Na dan *Dipavali*, pale se mnoge svjetiljke s jednom svijećom. Simbol Boga je svjetlost, plamen kojim smo upalili druge svjetiljke. Druge su svjetiljke (*jivana jyotish*). One žude za svjetlošću iz jedne vrhovne svjetlosti. Svečanost svjetlosti (*dipavali*) svetkuje se zato da čovjek nauči tu istinu.

Dakle, svaka svetkovina ima svoje unutarnje značenje i svrhu. To zaboravljamo pa na svetekovine gledamo samo kao na priliku da se zabavimo i gozbimo. Svetkovine u Indiji imaju duboko duhovno značenje. No, ljudi to zaboravljaju i gube se u besmislenim običajima vezanim uz svečanostima.

Prema legendi, *Krišna* je ubio demona *Naraku* uz pomoć *Satyabhame*. Što to znači? Svatko od nas trebao bi se boriti i uništiti demonske snage koje su u nama, tako da prione uz istinu (*satyu*). *Satyameva jayate* obznanjeno je u *upanišadama* "samo istina pobjeđuje". Vede izričito nalažu "Govori istinu". Jednom se prilikom božica Zemlje potužila *Višnuu* da može podnijeti bilo koji teret, ali ne teret koji govori neistinu. Moramo biti spremni podnijeti bilo koju žrtvu u cilju očuvanja istine. To je lekcija koju je poučavao *Haricanadra*, koji je

žrtvovao svoje kraljevstvo, ženu i sina, zbog zadanog obećanja. On je bio oličenje uzvišenog branitelja istine.

Svatko bi trebao prijanjati uz istinu. Istina je Bog. S vjerom u Boga i prijanjanjem uz istinu, sve se demonske snage mogu pobijediti.

DAN VELIKE PROMJENE

“Ime Prasanthi Nilayama doprlo je u sve dijelove svijeta. Ovamo dolaze ljudi iz svih zemalja. Prasanthi Nilayam je postao svijet u malom. Ono što je ovdje postignuto za pedeset godina, negdje drugdje ne bi bilo moguće ni za petsto godina. Ta neodoljiva sila što privlači tolike ljude iz svih krajeva svijeta može pripadati samo Bogu.” objavio je Sai Baba tokom dirljivog govora 20. listopada 1990. ispred hrama u Prasanthi Nilayamu.

Bio je to, u mnogo pogleda, povijesni dan. Na taj dan navršio se zlatni jubilej – 50 godina – od Bhagavānove objave sebe kao avatara. To se dogodilo u Uravakondi (mjestu blizu Puttaparthija) gdje je išao u školu, nakon što je napustio školu i dom kako bi se prihvatio svoje misije duhovnog služenja milijunima poklonika.

Tog dana bilo je u mandiru i ispred njega okupljeno neviđeno mnoštvo poklonika koji su došli proslaviti s Bhagavānom taj izuzetni jubilej, primiti Njegov daršan i blagoslove i, slušajući Njegov Božanski govor, ponovno napuniti „baterije“.

Dan je učinilo još nezaboravnijim to što su poklonici iz cijele Andre Pradesh (savezne države u kojoj je i Puttaparthi) došli s upaljenim sujetiljkama i Babinim slikama u rukama, sa željom da iskažu poštovanje svom božanskom Sadguruu koji je upalio plamen predanosti i Božje ljubavi u njihovim srcima.

Svoj govor pred tim neviđenim mnoštvom Baba je započeo osurtom na sveprožimajuću moć vremena u određivanju svih događaja u ljudskom životu i nastavio osurtom na jyoti, plamen u sujetiljkama koje su poklonici donijeli sa sobom. Rekao je:

Nema ničeg većeg i veličanstvenijeg od *jyoti*a, odn. od svjetlosti. Ništa drugo nema moć svjetlosti. Samo svjetlost ima moć da rasprši tamu. No svjetlost ima još jednu moć – plamen (svjetlost) uvijek stremlji prema gore. Čak i kad svjetiljku sakrijete u rupu, njezin plamen će i dalje stremiti prema gore. Dakle dvije važne osobine svjetlosti su da raspršuje tamu i stremlji prema gore.

Uloga Boga

No da bi svjetlo sijalo bez prekida (*akhand*a *jyoti*) treba mu prava podloga. Kao prvo, svjetiljka treba posudu. Zatim stijenj. A mora biti i ulja u stijenju i u posudi. No ni sve to troje nije dovoljno da bi se upalilo svjetlo. Za to je potrebna šibica. Možete li upaliti svjetlo samo s posudom, stijenjom i uljem? Možete li napraviti nakit samo sa zlatom i draguljima? Možete li napraviti cvjetni vijenac samo s iglom, koncem i cvjetovima? Treba vam netko da napravi vijenac. Treba vam zlatar da napravi nakit. Isto tako, treba vam netko da upali svjetiljku, čak i kad imate sve drugo. A taj netko je – Bog. Kad tražite Bogospoznaju, vaša

ljudska priroda se preobražava u božansku.

Upalite svjetiljku ljubavi

Utjelovljenja Božje ljubavi! Neka vaša srca budu posuda, um stijenj, a predanost ulje. Nevezanost neka vam bude šibica. Kad upalite tu svjetiljku, njen plamen će biti ljubav. Bez tog plamena ljubavi, čovjek je uronjen u tamu neznanja. Ljubav je važna za svako stvorenje. Zato su gopike molile Krišnu da svojom božanskom frulom upali svjetiljku ljubavi u njihovim srcima.

Čovjek danas treba zasaditi sjemenku ljubavi u svoje srce. Ljubav je Bog. Ne treba ostaviti nikakvog prostora vezanosti i mržnji. Čovjek mora njegovati čistoću i sklad svojih misli, riječi i djela.

Povijesni dan u Uravakondi

Bio je to ponedjeljak, 20. listopada 1940. Toga dana izgovorio sam ovo:

*Znaj da sam ja zapravo Sai;
Odbaci svoje vezanosti i nastojanja;
Sa starim odnosima je gotovo;
Nitko, ma kako bio ugledan, ne može promijeniti moju odluku.*

Kad sam to objavio, tada su me Tammiraju, Hanumantha Rao, Bhojaraju i Seshamaraju, zajedno sa svojim obiteljima, molili da ne odem od kuće. To se dogodilo u Uravakondi – mjestu blizu Puttaparthija. Kad su u čovjeku svijest o ljudskom tijelu i vlastitoj božanstvenosti prisutne istovremeno, potreban je određeni stupanj spokoja i odricanja da bi se očitovalo to stanje uma.

Gradonačelnikovo obožavanje

Za vrijeme mog boravka u Uravakondi izvjesni Ramaraju, gradonačelnik Bellarya, došao je vidjeti Svamija, kojeg su tada familijarno zvali samo "Raju". Tada je zamolio Seshamarajua, Svamijevog brata: "Molim te, dopusti da ovog dječaka uzmemo sa sobom za praznike u Bellary." Tada je dodao: "Seshamaraju, nemoj gledati na njega samo kao na dječaka i svog brata. On nije običan smrtnik. Ja sam jako ganut čistoćom i sjajem njegova lica i srce mi se topi od miline. Ima u njemu neki božanski sjaj. Dođi i ti s njim i ostani s nama nekoliko dana."

Gradonačelnik nas je tada sve poveo u Hampi (poznato svetište). Nemojte misliti da je ovo što ću vam sad ispričati hvalisanje, umišljenost ili pretjerivanje.

U Hampiu su svi otišli u Virupakšin hram. Da sam im rekao da ne želim s njima ući unutra, mogli bi se ljutiti ili uvrijediti. Zato sam im rekao da me boli u trbuh i da ne idem u hram. Svi su, uključujući i Thamirajua, ušli unutra. Bilo je tu 50-60 osoba. No Ramaraju nije mislio ni na što drugo osim na Svamija. Uzeo je moje ruke u svoje i zamolio me nekoliko puta: "Molim te, Raju, uđi s nama." No vidjevši moju odlučnost, odustao je od daljeg nagovaranja.

Raju kao Virupakša

Tada su u hramu ponudili *arati* Virupakši, božanstvu tog hrama. No na opće zaprepaštenje, umjesto Virupakše, u svetištu su vidjeli samo Rajua. Seshamaraju, Svamijev brat, bio je ljut. Mislio je da sam izveo neki trik. Pomislio je da sam se, glumeći da ostajem vani, nekako uvukao unutra i stao ispred idola. Kakva bi to greška bila! Kakav grijeh! Zauzeti mjesto idola za vrijeme izvođenja *arati*! No Ramaraju je čvrsto vjerovao da je to bio Raju i da su Raju i Virupakša jedno te isto.

Seshamaraju izleti van i nađe me kako sjedim pod drvetom. Nije vjerovao vlastitim očima i poslao je nekog unutra da vidi da li sam još uvijek tamo, dok me on gledao tu vani. No Raju je bio i tu i tamo. Seshamaraju je potajno bio veoma sretan, no nije o tome htio razgovarati sa mnom. Držao je to jedinstveno iskustvo za sebe.

Zlatna igla za Rajua

Iz Hampia su me odveli u Bellary. Tu je Ramaraju predstavio Svamija svim općinskim službenicima (u to vrijeme bio sam samo Raju, a ne Svami). Neki su se otvoreno podrugivali njegovom poštovanju prema tome malenom dječaku. Prije no što me poveo u Hampi, Ramaraju mi je kupio kratke hlače i košulju. I sad sam malen. Možete samo zamisliti kako sam tek bio malen tada, s dvanaest godina. U to je vrijeme, prije pedeset godina, bila među mladima moda nositi iglu za ovratnik. Danas je ta moda potpuno nestala. No ta je igla za ovratnik tada bila statusni simbol. Ramaraju se nije mogao sjetiti ničeg podesnijeg, pa je tako odjurio zlataru i za jedan sat je imao za mene zlatnu iglu za ovratnik. Dok mi ju je stavljao na ovratnik rekao mi je: “Raju, kad god vidiš ovu iglu – sjeti se mene.”

Igla je izgubljena – *maya* je otišla

Vratili smo se autobusom u Uravakundu. Dva dana kasnije škola se opet otvorila. Dok sam išao u školu, igla mi je negdje ispala. Više ju nisam uspio naći. Taj gubitak igle oslobodio me od vezanosti. Tada sam zapjevao ovu pjesmu:

*U ponedjeljak, dvadesetog listopada,
po povratku iz Hampia, Baba je išao u školu.
Izgubio je svoju iglu i više je nije mogao naći.
Bio je to dan preobrazbe.
Gubitak igle bio je uzrok velike promjene.
Vezanost svjetovnim vezama je nestala.
Hodočašće u Hampi izvršilo je svoju svrhu.
Maya ga je napustila i bio je slobodan.*

Toga dana napustio sam kuću. Vezanost za svjetovne stvari je *maya*, obmana i onog časa kad se oslobodimo te vezanosti, oslobađamo se i *maya*.

Anjaneyuluova predanost

Istoga dana otišao sam do poreznog inspektora Anjaneyulua i sjeo na veliku stijenu ispred njegove kuće. On je bio jedan od onih koji bi, vidjevši Svamija, dobili neizreciv duhovni poriv. Njegova je kuća bila na putu do škole. On i njegova žena običavali bi me čekati na vratima svoje kuće s kakvim zalogajem. Poslali bi djecu u kuću, da ne steknu pogrešan dojam o svojim roditeljima. Čim bih ušao u kuću, uhvatili bi me za stopala. Ja bih na to protestirao govoreći: “Gospodine, vi ste stariji od mene. Ne biste trebali činiti takvo što.” A oni bi na to odgovorili: “Raju, možda smo stariji tijelom, no u pogledu mudrosti mi smo samo mala djeca, a ti si utjelovljenje samog Gospoda Krišne.” Tako bi me opisivali. No činili su to u najvećoj tajnosti, kako ih ljudi ne bi ismijavali.

Zbrka u školi

Toga dana, u ponedjeljak 20. listopada 1940. nisam išao nikud. Ni u školu. U to je vrijeme moja dužnost u školi bila izgovaranje jutarnje molitve na malom podiju s nekoliko stepenica. U molitvi je bila i sljedeća pjesma:

“Aharaha thava āhvāna pracāritha

Śuni thava udhāra vāni

Hindhu Buddha Sikha Jaina

Pārasika Musalmāno Christāni.”

Već sam tada pridavao važnost jedinstvu vjera. Neki nastavnici bi se čudili kako se jedan obični dječak usuđuje propagirati jedinstvo vjera.

No tog je dana moje odsustvo izazvalo veliku zbrku u školi. Svi su pitali “Gdje je Raju, zašto ga nema?” Nitko taj dan nije obraćao pažnju na molitvu, nego su trčeći došli do Anjaneyuluove kuće. Ja sam tamo naprosto sjedio na stijeni, ni s kim ne govoreći. Dječaci su nagađali među sobom: “Raju se promjenio; što mu se dogodilo? Možda mu se nešto dogodilo kod kuće poslije povratka iz Hampia ...?”

Śirdi Baba na fotografiji

Predložio sam im: “Ako hoćete znati tko sam, snimite moju fotografiju.” Kad su napravili fotografiju, preda mnom se pojavila slika Śirdi Sai Babe. U to vrijeme nitko nije znao za Sai Babu. Danas je ovdje s nama i Anjanaiya, koji je sad predsjednik Sathya Sai organizacije u okrugu Anantapur. On zna tu fotografiju.

Rekao sam dječacima da odu u školu i započnu molitvu.

U međuvremenu je Seshamaraju poslao u Puttaparthi telegram s novostima u Uravakondi. Roditelji su smjesta dojurili u Uravakundu i odveli me u Puttaparthi. U to vrijeme nije bilo autobusa do Puttaparthija, pa ni do Bukkapatnama. Autobus je vozio samo do Penukonde. Dalje se moralo volovskom zapregom.

Svi su dječaci htjeli s Rajuom u Puttaparthi.

Tragedija dvojice prijatelja

Tada se dogodio jedan tragičan događaj. U školi su u istoj klupi sjedila tri dječaka. Sa mnom su u klupi sjedili sin sheristadara s jedne strane i sin

poreznog inspektora s druge. Obojica su bili iz vrlo imućnih obitelji. No zbog njihovog stalnog druženja sa mnom njihova su srca doživjela veliku preobrazbu. Kad sam napustio školu, njih su dvojica doživjeli strašan šok. Jecajući su ponavljali "Raju, Raju!" Kad su me vidjeli kako ulazim u autobus, sheristadarov sin je izgubio razum, skočio u bunar i utopio se. "Ne mogu živjeti bez Rajua!" bile su mu zadnje riječi. Drugi je dječak stalno tulio "Raju, Raju!" i ležao kao paraliziran, odbijajući hranu i piće. Takvo stanje mentalne neravnoteže naziva se *unmatha* i to je najviše duhovno stanje. Ljudi misle da je to ludilo, no to je zapravo odbacivanje vanjskog svijeta iluzije.

S obzirom na tragičan kraj te dvojice dječaka, njihov je razred od tada bio zaključan. I danas tamo stoji klupa na kojoj piše 'Sathya Sai Babina klupa'.

Ravnateljeva predanost

Tada je ravnatelj škole bio Lakshmipathi. Čim bih stigao u školu, on bi me odveo u svoj ured, zatvorio vrata, posjeo me u svoju stolicu, sjeo na pod i počeo mi s obožavanjem masirati stopala. To se ne događa svakome. Takvim su osjećajima blagoslovljeni samo oni koji su nakupili puno dobrih djela u prošlim životima. Ja bih mu često nevino govorio: "Gospodine, ne biste to trebali činiti." No on bi mi samo govorio: "Ti to ne razumiješ. Velika je *śakti* u tebi."

Mnoge takve stvari događale su se u Uravakondi tih dana.

Promjena u Uravakondi

Taj 20. listopada 1940. donio je veliku promjenu u Uravakundu. Velika promjena dogodila se kod svih đaka. Dati ću vam jedan mali primjer da vam pokažem koliko su privrženosti i ljubavi gajili prema meni. Dan poslije mog odlaska iz škole, jedan se drugi dječak popeo na podij za molitvu. Počeo je molitvu, no odmah je briznuo u plač. Sjetio se Svamija i nije mogao nastaviti. Na to su i svi ostali briznuli u plač. Tako se molitva pretvorila u opći plač. Tada je ravnatelj objavio: "Danas nema potrebe za molitvom. Ovaj plač je sam po sebi molitva." Od tada je soba za molitve zatvorena, da bi kasnije bila pretvorena u svetu sobu za pokazivanje.

Učenici su u to vrijeme bili puno čišći. Nisu se usuđivali govoriti glupe primjedbe, niti se upuštati u nagađanja kao današnji učenici. Današnji su učenici inteligentniji i intelektualno razvijeniji, ali imaju manje dobrih osobina. U ono je vrijeme bilo obratno – manje inteligencije, ali više dobrote.

Čudo u Puttaparthiju

Danas su upaljene svjetiljke u spomen tih nezaboravnih događaja i da pokažu kako ljudi države Andra Pradesh prihvaćaju i šire Saijevu poruku.

Utjelovljenja ljubavi! Nemojte misliti da vam ovo govorim kako bih vam laskao. To je naprosto kazivanje istine.

Ono što je u Prasanthi Nilayamu postignuto za proteklih pedeset godina, negdje drugdje ne bi bilo moguće ni za petsto godina! Iako su mnogi avatari činili velike stvari, nijedan avatar nije učinio tako nevjerojatne stvari, kakve su učinjene ovdje u proteklih pedeset godina. Sve je to ostvareno ovom jednom

jedinom rukom. Osnovano je izvanredno sveučilište. Podignut je planetarij. U ovako malom selu napravljen je i aerodrom. Ime Prasanthi Nilayama proširilo se u sve krajeve svijeta. U Prasanthi Nilayamu nalazi se svijet u malom. Ovamo dolaze ljudi sa svih kontinenata. Još ćete svašta vidjeti 23. studenog.

Božanska privlačnost

Bi li ljudi iz drugih zemalja došli ovamo čak i da su pozvani? A nikakvi pozivi ni leci nisu nikome poslani. Ja čak mnogima koji namjeravaju doći savjetujem da ne dolaze. Ta neodoljiva moć privlačenja koja privlači tolike ljude širom svijeta može pripadati samo Bogu. Cvijet širi miris na sve strane. Zove li cvijet pčele? Ne. Ali pčele hrle sa svih strana prema cvijetu da bi uživale u slatkoći njegova nektara. A idu li na plastični cvijet?

Gdje je Argentina? Na drugom kraju svijeta. A u Argentini se bhajani pjevaju na svakom koraku. U Panami su se vojni časnici pobunili protiv Vlade i zahtijevaju 'Sathya Sai Vladu'. Te su časnike uhapsili i strpali u ludnicu smatrajući ih ludima. No oni su preobratili i liječnike i sestre u Saijeve sljedbenike. Nije to lako učiniti. Takve se promjene ne događaju zbog riječi, nego zbog promjene u srcu.

Ne bombe, nego predanost

Utjelovljenja ljubavi! Taj žar s kojim nosite ove svjetiljke od kuće do kuće ne dolazi izvana, nego iznutra. Ta svjetlost izvire iz vašeg srca. Zato je važnije da osim paljenja vanjskog plamena razgorite taj plamen iznutra i pročistite svoja srca. Cijela Sathya Sai organizacija mora biti prožeta ljubavlju. Ne treba ostaviti ni malo prostora silama podjele. Treba u potpunosti odbaciti kastinske i vjerske razlike. Karakter treba biti jedini znak nečije pripadnosti. Ljubav treba postati jedino obilježje nečije vjere. Samo moral treba određivati prirodu nečije pripadnosti. Zato na pitanje: "Kojem narodu pripadaš?" trebate odgovoriti: "Ja pripadam narodu morala." Na pitanje: "Koja je tvoja religija?" trebate odgovoriti: "Moja religija je ljubav." Na tim osnovama razvijajte predanost Bogu. Samo pobožnost čuva svijet i ništa drugo. Nikakve vlade, bombe ili tenkovi ne mogu spasiti svijet. Samo istinski vjernici mogu zaštititi svijet. Zato negujte pobožnost, želite dobro cijelom svijetu i sudjelujte u bhajanima i *nagarsankīrtanu*.

(Bhagavan je govor završio bhajanima: '*Bhajana binā...*', '*Prema mudita...*' i '*Subrahmanyam...*'. Dok su Bhagavanu prinosili *ārati*, cijelo je nebo na zapadu bilo u veličanstvenom plamenu i činilo sa kao da sam bog Sunca te nezaboravne večeri prinosi *ārati* Bhagavanu.)

ŠTOVANJE VINAYAKE NA PRVOM MJESTU

Dan Ganeše u Prasanthi mandiru, 12. 09. 1991.

*Mogli ste ovladati vedskim tekstovima
i dovesti do savršenstva umjetnost njihova tumačenja;
no ako vam um nije ispunjen dobrim osobinama,
vaša je učenost nalik usjevu s jalovog tla.
Ako ne možete shvatiti Svamija pred sobom,
nego lutate, tražeći Boga na sve strane,
tada ste nalik čovjeku koji traži maslo,
dok drži maslac u ruci.*

Utjelovljenja Božje ljubavi!

Prakrti, pojavni svijet, je ono što je čovjeku očigledno i što ga zavodi. Hrpa predmeta. Po svojoj prirodi, svaki predmet je netrajan. Takvi netrajni predmeti ne mogu vam dati trajno blaženstvo, *ānandu*. Predmeti koji vam donose zadovoljstvo su netrajni. I čovjek, koji doživljava to zadovoljstvo, također je netrajan. Kako jedno netrajno biće može steći trajno blaženstvo od netrajnog predmeta? Zato odmah na početku trebate zaboraviti netrajno kako biste mogli doživjeti vječnu i nepromjenjivu Stvarnost.

Čitav Kozmos je manifestacija triju *guna*, triju svojstava. To su *satva*, *rajas* i *tamas* – uravnoteženost, žustra aktivnost i tupa inertnost. Njih se poistovjećuje s tri boje – bijelom, crvenom i crnom. Nije moguće shvatiti svijet bez ta tri svojstva. U prirodi je nemoguće pronaći situaciju u kojoj su ta tri svojstva prisutna u jednakoj mjeri. Kad preteže *satva*, *rajas* i *tamas* miruju. Kad prevladava *rajas*, ostala dva su prigušena. Vrlo rijetko su sva tri svojstva jednako uravnotežena i u međusobnom skladu. Ta su tri svojstva prisutna i u svakom dijelcu ljudskog tijela. Dakle, ta se tri svojstva jednako očituju i u Univerzumu, i u ljudskom tijelu, i u ljudskom umu. Sveti spisi objavljuju da se Univerzum sastoji od ta tri svojstva.

Tri čovjekova stanja

Smatra se da postoje tri čovjekova stanja – *prakrti*, *avidya* i *maya*. S vremenom se pojam *prakrti* počeo koristiti za ljudsko tijelo. U nekim krajevima Indije ljudi imaju običaj obraćati se pojedincu kao '*prakrti*'. U sjevernoj Canari ljudi kažu: "Moje *prakrti* nije dobro" kad hoće reći da im tijelo nije dobro. No *prakrti* se odnosi na ono što je predmet svih vrsta *vikrti*, odn. iskrivljenja i promjena. Ta je *prakrti* temelj cijele Kreacije.

Drugi pojam je *avidya*. *Avidya* znači – ono što je suprotno od znanja (a-vidya = ne-znanje). *Avidya* uzrokuje da nešto nestvarno smatramo stvarnim i obratno, nešto stvarno nestvarnim. Tako dovodi čovjeka u zabludu, navodeći ga da traži osjetilne užitke. *Avidya* slijedi *prakrti* kao sjenka. Upravo zbog nje čovjek nije u

stanju spoznati svoju pravu prirodu. *Avidya* je uzrok čovjekove nesposobnosti da shvati svoj pravi oblik. Dok god je ona prisutna, čovjek se ne može osloboditi nevolja.

Treći pojam je *maya*. *Maya* je obmana, iluzija koja čini da čovjek umišlja prisutnost nečega čega nema. Dok god traje ta *bhrama* (obmana), nije moguće spoznati *brahmana* (Apsolut).

Što je, zapravo, ta obmana? Uzmimo, na primjer, konopac. U sumrak vam se može učiniti da je to zmija. No, kad prinesete svjetlo, vidite da je to samo konopac. To je cijelo vrijeme i bio samo konopac i zmije nije ni bilo. Samo je trenutna iluzija prouzročila pojavu zmije i nestanak konopca. To se zove *maya*. Ona čini da umišljate prisutnost nečega čega nema, a da ne opažate ono što stvarno jest tu. Uvjerenost u postojanje nepostojećeg i nepostojanje onog što je stvarno efekt je *maye*. Zbog kombinacije moći tih triju – *prakrti*, *avidye* i *maye* – čovjek zaboravlja svoju pravu prirodu.

Čovjek često zamišlja kako je postigao mnoge stvari. Polazeći od pretpostavke da je sve što je postigao plod njegovih vlastitih napora i sposobnosti, on sam sebe dovodi u zabludu i zaboravlja vlastita ograničenja. On zaboravlja istinu da postoji Viša sila koja je pokretačka sila svih aktivnosti, kao i tvorac svih njihovih rezultata. To je temeljna priroda *bhrame*, zablude.

Molitva Vinayaki

Kako bi se riješili te zablude i omogućili čovjeku da spozna svoju urođenu božansku prirodu, drevni mudraci smislili su molitvu. To je molitva Vinayaki.

Tko je Vinayaka? U strofi koja počinje riječima “*Śuklāmbaradharam Viṣnum*” opisan je lik božanstva. *Śuklāmbaradharam* znači – onaj koji je odjeven u bijelo. *Viṣnum* znači – sveprožimajući. *Śaśivarnam* znači da je pepeljastosive boje. *Caturbhujam* znači da ima četiri ruke. *Prasannavadanam* znači da uvijek im ugodan izraz lica. *Sarvaviḡhnopaśāntaye* znači da uklanja sve prepreke. *Dhyāyet* znači – meditirajmo.

Vinayaka je božanstvo koje uklanja sve loše osobine i koje pokloniku koji na njega meditira donosi mir. Tako ovu molitvu interpretiraju vjernici.

Ateisti su od nje načinili parodiju, tumačivši molitvu kao opis magarca koji nosi bijelu odjeću, koji je pepeljastosive boje, koji luta naokolo, ima četiri noge i umiljat pogled.

Bez gospodara nad sobom

Pa ipak, princip Vinayake ima samo jedno značenje i ono važi za sve – i vjernike, i nevjernike. *Vinayaka* znači – onaj koji je u potpunosti sam svoj gospodar. On nema gospodara nad sobom. On nikome ne pripada. Zovu ga još i Ganapathi, što znači da je gospodar *gana* – božanskih trupa (duhovnih sila – op. prev.). To također znači da je gospodar intelekta, odn. čovjekove moći razlučivanja. On posjeduje veliku inteligenciju i znanje. Takvo znanje proizlazi iz čistog i posvećenog uma i vodi u mudrost, *vijñānu*. Budući da posjeduje *buddhi* i *siddhi* (inteligenciju i mudrost ili spoznaju) opisuje ga se kao gospodara

buddhija i *siddhija*. Navodi se da su *buddhi* i *siddhi* Vinayakine supruge.

Vinayakin prijenosnik ('vozilo') je miš (*mūṣikā*). Koje je unutarnje značenje miša? Miša se smatra utjelovljenjem osjetila mirisa. Miš je simbol vezanosti za *vāsane* (želje, sklonosti, instinkte). Opće je poznato da, ako hoćete uloviti miša, trebate u mišolovku staviti mamac jakog mirisa. Miš simbolizira i tamu. On dobro vidi u mraku. Kao Vinayakin prijenosnik, miš predstavlja ono što čovjeka vodi iz tame u svjetlost. Stoga princip Vinayake znači – ono što uklanja sve čovjekove loše osobine, loše misli i loše postupke te mu usađuje dobre osobine, dobre misli i dobro ponašanje.

Prathama vandana

Vinayaku zovu i Vighneśvara, gospodar prepreka. *Īśvara* je onaj koji je obdaren svim mogućim obiljem – bogatstvom, znanjem, zdravljem, blaženstvom, ljepotom, itd. Vighneśvara je onaj koji štiti i uvećava sve to mnogobrojno obilje i koji uklanja prepreke na putu do njega. On sve to obilje udjeljuje onima koji ga štiju.

Jedan od njegovih atributa je i *prathama vandana* – prvoštovani, onaj kojega se prvog štije. Kako svatko želi obilje i napredak, svatko daje prvenstvo štovanju Vighneśvare.

Tek kad shvatimo unutarnje značenje brojnih aspekata božanstva, možemo ga štovati sa smislom. Kako se ovih dana, nažalost, tekstovi svetih spisa tumače samo sa svjetovnim i praznovjernim značenjem, pobožnost kod ljudi stalno opada. Od najveće je važnosti za svakoga da shvati unutarnje značenje vedskih tekstova. Možete beskrajno vjerovati u Boga, no s vremena na vrijeme snaga *maye* potkopava tu vjeru. (Bhagavan iznosi dva primjera iz Mahabharate kao ilustraciju da su čak i nepokolebljivi Krišnini sljedbenici poput Dharmaraje i Arjune pokazali oklijevanje kad je trebalo djelovati prema Krišninom nalogu, pa su, svaki posebno, morali dobiti pouku od Bhišme i Draupadi.)

Važna je nepokolebljiva vjera

Vjera u Boga nikad se ne smije kolebati. Ni pod kojim uvjetima ne smijete ići protiv Božjih zapovijedi. Kakvo god štovanje prakticirali, koliko god meditirali – ako kršite Božje zapovijedi, sve vam je to zaludu. Razlog je to što Bog nema sebičnih ciljeva ili namjera. Ljudi postupaju protivno svetim Božjim zapovijedima iz uskogrudnih i sebičnih razloga. Čak i mali prijestupi mogu s vremenom poprimiti opasne razmjere.

Kao što vjetrovi sakupljaju ili raspršuju oblake na nebu, tako i protok vremena čovjeku donosi bilo zajedništvo, bilo odvojenost od prijatelja; sreću ili žalost. Vrijeme je oblik Boga. Ne treba ga trošiti uludo. Svečanosti kao ova se i slave da bi se shvatile te svete istine.

Ganeśina inteligencija

Kako je Vinayaka stekao *siddhije*, moći? Njegovi su roditelji (Śiva i Pārvati) upriličili takmičenje za svoja dva sina – Ganešu i Subrahmanyu. Obećali su da će svoju milost, slatki plod, dati onome koji prvi obiđe Univerzum.

Subrahmanya, mlađi sin, smjesta je zajašio svog pauna i dao se na put. Kad je ugledao brata kako se, na svom povratku s obilaska Univerzuma, približava roditeljima, Vinayaka, koji je sve to vrijeme mirno sjedio, ustane, napravi krug oko roditelja i ponovo sjedne. Pārvatī je smatrala da je pobjednik Subrahmanya, koji je s toliko muke obišao Univerzum. No Parameśvara (Śiva) upita Vighneśvaru (Ganeśu) što je trebao značiti njegov obilazak oko roditelja? Ganeša odgovori: "Čitav Univerzum prožet je Vama. Cijela Kreacija je manifestacija principa Śiva- Śakti. Besmisleno je obilaziti pojavni Univerzum. Dovoljno je obići oko Vas dvoje i obišao sam cijeli svijet." Tada Pārvatī izjavi: "Slatki plod je tvoj." I Ganeša postane gospodar (Īśvara) nebeskih trupa (*gana*). Īśvara je bio tako zadivljen njegovom vrhunskom inteligencijom, da mu je rekao: "Neka svi koji žele štovati Mene prvo iskažu štovanje tebi."

Takvu je milost dobio Vinayaka. A zašto? Zbog svoje vjere u Boga i Njegovu sveprisutnost. Ispravan put za sve je razvijati vjeru u Boga i živjeti pobožnim životom.

Vighneśvaru se također smatra obdarenim mudročću slona (*gaja thelivi*). Slon je poznat po svojoj visokoj inteligenciji, ali i po svojoj apsolutnoj vjernosti gospodaru. Spreman je za gospodara žrtvovati i život. Neposredan dokaz za to je i Sai Gita (Babina slonica). Cestom prolazi na stotine automobila i Sai Gita uopće ne obraća pažnju na njih. Ali kad naiđe Svamijev auto, ona ga odmah osjeti i pohrli prema cesti, trubeći radosno. Koja ljubav prema Svamiju! Neće biti pretjerano ako se vjera izjednači sa slonom.

Kad slon prođe kroz džunglu, to postane prolaz za sve životinje. Zato je on predvodnik svih životinja. Tako je i Vinayaka vođa svih božanskih bića. Vjeru u Vinayaku treba razvijati kao primjer za sva božanska bića i treba ga štovati kao utjelovljenje Boga.

RAZVIJTE DUHOVNO JEDINSTVO

25. 12. 91.

Utjelovljenja Božje Ljubavi!

Bezbrojni valovi pojavljuju se iz ogromnog oceana. Čini se kao da se ti valovi oblikom razlikuju jedan od drugog. No, svi ti valovi ne razlikuju se od oceana. U svima njima nalaze se osobine i priroda oceana. Isto tako, čini se da se bezbrojna bića koja vidite u ovom bezgraničnom kozmosu međusobno razlikuju, no ona sva izviru iz istog kozmičkog izvora čiji je oblik *sat-cit-ānanda*, odn. postojanje-svijest-blaženstvo.

Kad kiša sipi s neba, njena čista voda pada na zemlju, planine, rijeke i mora. Tu kišnica, koja je čista, poprima boju i okus mjesta (ili područja) na koje padne. Isto su tako i proroci i mesije (ili spasitelji), silazeći u različite dijelove svijeta i u različito vrijeme, prenosili svoju poruku riječima koje su bile primjerene određenom mjestu i vremenu i tadašnjoj svijesti čovječanstva. No, to nije razlog da se religije smatraju međusobno različitim.

“Sve su religije poučavale samo ono što je dobro za čovječanstvo.

Religiju treba upražnjavati s tom sviješću.

Ako su umovi čisti, kako religija može biti loša?”

(pjesma)

Smatrati jednu religiju superiornom, a drugu inferiornom, i na tome temeljiti religiozne razlike, znak je očitog neznanja. Učenja svih religija su sveta. Njihove temeljne doktrine zasnivaju se na istini. *Ātmatattva*, duhovni princip, bit je svih religija, poruka svih Svetih spisa i temelj sveukupne metafizike. Prvenstvena dužnost ljudskih bića jest da shvate da se putovi koje nam pokazuju različite religije mogu razlikovati, no cilj je uvijek isti.

Ljubav, žrtvovanje, sućut, moral, čestitost, i slične osobine, zajedničke su svim religijama. Sve su religije nastojale promicati jedinstvo u različitosti, samo na različite načine.

Filozofija, kultura i sveti način života Bharatiya (Indijaca) kao podzemni tok prožimaju i sjaje u svim religijama. Kultura Bharatiya potvrdila je duboku vedsku istinu da postoji jedan Duh koji boravi u

svim živim bićima - *eka vāsi sarvabhūta antarātma*. Isto to jedinstvo Duha proglašavaju, samo na različite načine, i učenja Budizma, Kršćanstva i Islama.

Iako se, s gledišta fizičkog oblika, ljudska bića čine različitima, s gledišta Duha - svi su jedno. To je istina koju širi Kršćanstvo. Ono objavljuje da su svi djeca jednog Boga i da, vjerujući u očinstvo Božje, svi trebaju živjeti u slozi.

Poruka jedinstva

Ta temeljna istina o duhovnoj jednoti cijele Kreacije ističe se u kulturi Bharatiya na svakom koraku. *Ekam sat, viprāh bahudhā vadanti* - "Stvaran je Jedan, a mudri ga nazivaju raznim imenima!" Konačna stvarnost jest samo Jedan. Reakcije vašeg uma izazivaju pojavu mnoštva. Ono što trebate ponuditi Bogu je osjećaj duhovne jednote, *ekatvabhāva*. Bharatiye imaju običaj sklopiti ruke na *namaskār*, pozdrav. Koje je unutarnje značenje takvog načina pozdravljanja? To je izražavanje jedinstva mnoštva u Jednom.

U Islamu se kao pozdrav koristi izraz *salaam*. Sa u toj riječi označava kombinaciju četiriju riječi: *sālokya*, *sārūpya*, *sāmīpya* i *sayujya* - pogled na Boga, viđenje Božjeg lika, približavanje Bogu i stapanje s Bogom. Kad se ta četiri pojma stope u jedan, a *la* označava stapanje, imate *salaam* - stapanje mnoštva s Jednim.

U Kršćanstvu se izraz *Esu*, Isus, upotrebljava za opis Krista. Taj izraz također označava i jednotu Boga. Unutarnji smisao izraza *Esu* jest spoznaja jednog Boga u svim bićima.

I u Jainizmu je Mahāvīra naučavao istu istinu. Kad osjetilima dozvolite da krenu svojim putem, pokrećete lanac svih mogućih posljedica. Samo kad osjetila dovedete pod jedinstvenu kontrolu, možete shvatiti prirodu Boga. Oči vide. Uši čuju. Sposobnosti svih osjetilnih organa - vid, sluh, govor, itd. - potječu od Boga. Bog je taj koji očima omogućuje da vide, ušima da čuju, umu da misli i doživljava razna iskustva, itd. Samo kad, pobjedom nad osjetilima, sve osjetilne procese dovede pod jedinstvenu kontrolu, čovjek postaje pobjednik - *jina*, kako to nazivaju Jaini. Budući da je Mahāvīra pobijedio svoja osjetila, dodijeljen mu je naslov pobjednika. (*maha* = veliki; *vīra* = pobjednik, junak - op. prev.)

Kao što je nakit različit, no zlato je isto, tako su i religije različite, no temeljna duhovna istina je ista. I Budizam objavljuje istu tu jednotu.

On objavljuje da je ljubav to što treba zračiti iz svakog ljudskog bića. Život može teći bez svega drugoga, no ne može bez ljubavi. Ljubav je sam životni dah svakog bića. Kad ljubav pokreće čovjeka, on neće pribjegavati nasilju, nego će provoditi *ahimsu*, nenasilje. Buddha je isticao da ljudi trebaju njegovati ljubav, ako hoće iskupiti svoje živote.

Tako, ako pokušamo shvatiti temeljnu istinu svake religije, vidjet ćemo da nas uči samo jedinstvu. Religijske razlike truju um. Nitko ne bi trebao otvarati prostor religijskim razlikama. Duhovno su svi jedno.

Isusov advent

U tom kontekstu trebate shvatiti da se proroci, mesije i avatari manifestiraju s vremena na vrijeme na Zemlji kako bi propovijedali veličanstvenost ljudskog postojanja i potakli rascvjetavanje ljudskosti u čovječanstvu.

Prije dvije tisuće godina u Palestini, pokrajini Rimskog carstva, živjeli su Židovi koji su ispovijedali Judaizam. Židovi su vjerovali u jednog Boga, zvanog Jehova. Vjerovali su da će Bog narodu Izraela poslati Mesiju. Jeruzalem je bio židovski sveti grad i nastavio je to biti i pod Rimljanima.

To je bilo vrijeme u kojem se rodio Isus. On je još u djetinjstvu pokazivao svete osobine, kao što je sućut, ljubav i požrtvornost. Shvaćajući već u ranoj mladosti da je prvenstvena obaveza ljudskog bića izvršavanje svojih dužnosti, Isus je pomagao svome ocu u njegovom tesarском poslu. Otac je umro kad je Isusu bilo dvanaest godina. Još je neko vrijeme obavljao očev posao, no kad je došlo vrijeme, krenuo je u svoju misiju služenja ljudima. Isusova božanstvenost bila je očita još od ranog djetinjstva, kao miris u cvjetnom pupoljku. U vrijeme njegova rođenja, s istoka su ga došla vidjeti tri kralja. Vidjevši dijete, prvom dođe misao kako će biti ljubitelj Boga; drugom, kako će biti ljubimac Božji; trećem, kako će jednog dana objaviti svoju jednotu s Bogom. Misao prvog ukazivala je na Isusovu ulogu "Glasnika Božjeg", misao drugog na to da će biti "Sin Božji", a misao trećeg na to da će to dijete jednog dana objaviti - "Ja i Otac smo jedno".

Tko je glasnik Božji? To je onaj koji shvaća svrhu svog života. Sin Božji je onaj koji se drugima ukazuje kao božanstvo. "Ja i moj Otac smo jedno" ukazuje na istinsku prirodu čovjeka, na njegovu istovjetnost s Bogom. Na taj je način Krist napredovao u svojoj misiji.

Objavljivao je svoju poruku jednostavnim i uvjerljivim riječima.

Promjene vremena, mjesta i okolnosti donose sa sobom i promjene religioznih ideja i institucija. To se vidi u povijesti svih religija i vjera. Takvih je promjena bilo i u povijesti Kršćanstva i razvoju Katoličke crkve. Jedna od očitih promjena bila je Reformacija koju je donio Martin Luther.

Kristovo temeljno učenje odnosilo se na poticanje sućuti, suosjećanja, ljubavi, požrtvornosti i bratstva među ljudskim bićima. Isus je nazvan Krist jer su ga smatrali "izabranim" Božjim glasnikom.

Srednjovjekovni uspon Kršćanstva doživio je vrhunac u vrijeme rimskog cara Konstantina, kad je Kršćanstvo steklo status državne religije. Usporedo s usponom Kršćanstva, u njemu su se razvijale i šizme, vjerski raskoli.

Porast šizmi često ima za posljedicu opadanje duhovnosti. Kako se kod ljudi razvijaju svjetovne želje, tako im opada religiozno uvjerenje. Ljudi ne shvaćaju da je trčanje za fizičkim užicima isto kao i trčanje za fatamorganom u želji da utaže žeđ?

Izvor istinskog blaženstva.

Utjelovljenja Božje ljubavi! Shvatite da ljudsku sreću ne možete naći u osjetilnim predmetima i doživljajima. Kakav god vam užitak to pružalo, on je kratkotrajan i prolazan. Istinsko i trajno blaženstvo možete naći samo u svojoj nutrini. Tijelo je *annamaya*, sazdano od materije. Život je *prānamaya*, zasnovan na *prāni*, životnom dahu. Umi je *manomaya*, suptilan. Tako je čovjek ovijen s pet omotača: *annamaya*, *prānamaya*, *manomaya*, *vijñānamaya* i *ānandamaya*. Prva dva omotača su grubi, a preostala tri su suptilni.

Čovjek je proizvod svog uma. Umi se sastoji od gomile misli. Misli vode u aktivnosti. Aktivnosti su izvor radosti i tuge koje svakodnevno doživljavamo. Iz toga proizlazi da je svijet danas u lošem stanju zato što su ljudske aktivnosti krivo usmjerene. Sve dobro i loše na svijetu temelji se na ljudskim aktivnostima. Kad bi one bile plemenite, svijet bi bio divan i uzvišen.

Četiri stanja čovjeka

Kad govorimo o čovjeku, trebamo ga shvatiti kao kombinaciju tijela, uma i Duha (*ātmana*). Tijelo je instrument za izvršavanje aktivnosti. Umi je sposobnost da se odredi što je pravo, a što krivo. Duh, *ātman*, jest ono što je uvijek čisto, nepromjenjivo i trajno.

Pojam 'čovjek' podrazumijeva tri stvari: činiti, znati i biti. Kad su podjednako prisutni tijelo, um i *ātman*, kažemo da je to ljudsko biće. Kad je, ne mareći za um i *ātman*, aktivno samo tijelo, za osobu se kaže da je na 'životinjskoj' razini. Kad, ne mareći za *ātman*, zajedno djeluju tijelo i um, to se smatra 'demonskim' stanjem. Kad, ne mareći za tijelo i um, djeluje samo *ātman* u skladu sa svojom prirodom, govori se o 'jednoti s Bogom' i to je 'Božansko' stanje čovjeka. Tako čovjek u sebi nosi sve četiri mogućnosti: životinjsku prirodu, čovječnost, demonsku prirodu i Božanstvenost.

"Brahmaniśtharatho devah" kažu Vede. To znači da je onaj, koji je uvijek utonuo u kontemplaciju o Bogu, *brahmanu*, božanski. Takav čovjek uvijek je posvećen pravednosti i čestitosti i živi kreposnim životom. Nastojeći uvijek da bude od pomoći drugima, on sve obasipa ljubavlju i nikome ne čini zlo. To je najviša kategorija.

"Satyanityaratho mārtyah" znači da je onaj, koji je uvijek oženjen s istinom, istinski čovjek. Samo se onoga koji se u svakodnevnom životu drži istine i ispravnog ponašanja i djelovanja, može nazvati čovjekom. To je druga kategorija.

"Madhyapānorathah dānavah" znači da je onaj, koji je ovisan o opojnim pićima, koji jede meso i živi čulnim životom, demonsko biće. Takav je čovjek izrazito sebičan, nema osjećaja za druge, niti ga je za njih briga. Takav zao čovjek, pod utjecajem zlih motiva i djela, opisan je kao demon. To je treća kategorija.

Četvrtu kategoriju čine stvorenja koja su život posvetila samo jedenju, spavanju i seksu, koja nisu svjesna stvarnog smisla ljudskog života. Takva bića-neznalice, utonula u osjetilne užitke, opisana su kao jednaka životinjama.

Osjetila treba shvatiti kao instrumente za pružanje pomoći drugima. Treba odbaciti glupu pomisao kako se svo zadovoljstvo nalazi u prepuštanju osjetilnim užicima. Samo se životinje zadovoljavaju time da svu radost nalaze jedino u osjetilima. Zato svaki čovjek treba čvrsto ustvrditi: "Ja sam čovjek, a ne životinja." Tek kad prihvati to dvostruko uvjerenje, čovjek će prestati biti životinja i iskazati će svoju ljudskost. Danas, nažalost, ljudi tvrde da su ljudi, a ponašaju se kao životinje.

Sve su religije u svojim temeljnim učenjima isticale istu istinu. No, samo nekolicina ljudi nastoji shvatiti unutarnji smisao tih religija. Iz uskogrudnog stanovišta da je 'naša' religija superiorna, a sve su druge

inferiorne, pripadnici jedne vjere razvijaju mržnju prema pripadnicima drugih vjera i ponašaju se kao demoni. Svi trebaju shvatiti da je temeljna istina svih religija ista, makar su imena i likovi različiti.

Ljubav je Bog - Bog je Ljubav

Zahvaljujući tako uskogrudnim gledištima, danas širom svijeta bjesne sukobi, neredi i nasilje. Ima jednostavan način da se te nevolje prevladaju: ljudi se moraju čvrso uhvatiti misli "Ljubav je Bog i Bog je Ljubav." Živite u ljubavi. To je zadatak za svakoga od vas. Gdje prevladava ljubav, tu će rasti i mir.

Prvo sredstvo širenja ljubavi je vjera. Samo kad vjerujete da vam je neka osoba majka, razvijete prema njoj ljubav. Kad je ne biste smatrali svojom majkom, ne biste osjećali ni ljubav prema njoj. Dakle, vjera je polazna točka.

Gdje je Ljubav, tu je i Mir;
gdje je Mir, tu je i Istina;
gdje je Istina, tu je i Blaženstvo;
gdje je Blaženstvo, tu je i Bog.

Ljudi su stalno u potrazi za mirom. Svi ga traže. No mir nije moguće naći u vanjskom svijetu. Mir je u vama. Sam Bog u vama temelj je vašeg unutarnjeg mira. Kad ste okrenuti prema van, vidite samo "pieces", djeliće, a ne "peace", mir. Nastojte shvatiti svoju istinsku prirodu. Kad počnete ponavljati afirmaciju: "Ja sam Bog, ja sam Bog", spoznat ćete svoju božanstvenost, kao što objavljuju Upanishade - *brahmavid brahmaiva bhavati* - poznavalac *brahmana* i sam postaje *brahman*.

Molite za Božju ljubav

Kao prvo, ojačajte vjeru. Bilo kakvo štovanje i duhovna disciplina bez vjere je beskorisno - obično traćenje vremena. Za početak, gajite ljubav. Sve raste iz ljubavi. Ljubav će vam otkriti vaše istinsko jastvo. Ljubav će vam podariti blaženstvo. Zato odbacite mržnju i gajite ljubav. Nije to što jedete najvažnija stvar na svijetu. Recimo, koliko je važan kruh? Je li kruh to što vas održava na životu? Naravno da ne. Samo je Bog taj koji vas održava na životu i štiti. Koliko milionera ima širom svijeta i u kakvom luksuzu žive? A ipak, samo ih Božja milost može zaštititi. Bez nje, svo njihovo bogatstvo ne vrijedi im ništa.

Ono za što trebate moliti jest Božja ljubav. Koliko ste, sa svom

svojom naobrazbom, svim svojim naučnim dostignućima, svim svojim bogatstvom i moći, imali uspjeha u podizanju svog statusa - ljudskog bića? Uolikoj ste mjeri sačuvali svoju ljudskost? Bez čuvanja vlastite ljudskosti, čovjek ne može sačuvati ni mir i sigurnost.

PROČISTITE SVIJET SANKĪRTANOM

Prasanthi Nilayam, 3. 3. 1992.

*Nema doba kao što je Kali doba, niti jednog,
kad se, samo meditacijom na Božje ime,
može ostvariti najviši cilj.
O, blagoslovljeno doba!*

(Pjesma)

*Čak se i multimilijuner mora zadovoljiti
običnom odjećom i hranom.
Ne može živjeti hraneći se zlatom.
Kad je vrijeme nepovoljno i štap se može pretvoriti u zmiju.
Dok se, kad je povoljno i prašina može pretvoriti u zlato.
Kotač vremena može i učenog čovjeka načiniti glupanom,
a glupan može postati mudrac.
I bogataš može odjednom postati igračkom božice siromaštva.
Koliko god molili, ne možete dobiti ono što vam nije suđeno.
O mladi ljudi, ne gajite nikakve želje.
Umjesto toga, živite inteligentnim i uzvišenim životom.
Što još da vam kažem, o dobri ljudi okupljeni ovdje?*

(Pjesma)

Utjelovljenja Božje ljubavi!

"Samyak-kīrtanam sankīrtanam" (skupno pjevanje bhajana je najbolji oblik pjevanja bhajana). Velika je razlika između *kīrtana* i *sankīrtana*. *Kīrtana* je osobna stvar. To je pjevanje pojedinca za ispunjenje vlastitih molitvi. Sankīrtana ima za cilj dobrobit čitavog Univerzuma. Opisuje ga se i kao zajedničko pjevanje - "Samājika bhajan". Takav način pjevanja bhajana prvi je pokrenuo Guru Nānak, osnivač Sikhizma. *Sankīrtana* ima za cilj pokazivanje jedinstva u različitosti. Kad se svi sudionici sjedine i pjevaju unisono, u jedan glas, to se zove *sankīrtana*.

Četiri vrste sankīrtane

Postoje četiri vrste *Sankīrtane*: prva je *guṇasankīrtana*, druga je *līlasankīrtana*, treća je *bhāvasankīrtana* i četvrta je *nāmasankīrtana*.

Guṇasankīrtana se odnosi na vrstu bhajana kojima poklonici nabrajaju dobre osobine Boga, doživljavaju jedinstvo s Bogom i stječu Božje osobine. Tyāgarāja je njegovao taj način pjevanja. U jednome od svojih *kīrtana* uzviknuo je: "O Gospode! Ti si iznad svih riječi. Je li moguće čak i Brāhmi, ili drugim božanstvima, uveličati Tvoje veličanstvene podvige? Ja čekam Tvoju milost. Poslušaj moje usrdne molbe. Ti si učitelju vratio sina, kojeg mu je odnio bog Smrti. Ti si pobijedio boga Ljubavi. Ti si oslobodio iz zatvora Vasudev u Devaki. Ti si zaštitio Draupadī, kad te molila u očajanju. Ti si bio čuvar Pāndava. Ti si Kucelu oslobodio njegovog siromaštva. Ti si spasio 16000 djevoja od ropstva!" Tako je Tyāgarāja u svojim pjesmama nabrajao veličanstvene Božje osobine.

Līlasankīrtana se odnosi na uživanje poklonika u svetim Božjim igrama - na potpunu zaokupljenost ekstatičkim plesom i pjevanjem. Primjer za to je Jayadevina "Gītagovinda".

Bhāvasankīrtana - ilustracija za taj oblik je sama Rādhā koja izražava svoje različite osjećaje prema Bogu i poistovjećuje se s Bogom u svakom načinu štovanja. Ona je svoje štovanje izražavala na pet načina - *śānta* (spokojstvo), *sākhya* (prijateljstvo), *vātsalya* (majčinska ljubav), *anurāga* (privlačnost), *madhura* (slatkoća). Rādhā i Mīrā su bile predstavnice *bhāvasankīrtane*.

Nāmasankīrtana - predstavnik tog oblika *kīrtane* bio je Caitanya. "Sva su imena Tvoja. U Kozmosu ne postoji ništa što ne nosi biljeg Tvog imena ili oblika." "*Sarvarūpa dharam sāntam sarvanāmadharam Śivam saccidānanda rūpam advaitam Satyam Śivam Sundaram*". (Svami je otpjevao ovu strofu.) Caitanya je uživao u pjevanju Božjeg imena, kao oznake svega što je prekrasno i veličanstveno u Univerzumu.

Sjaj Prasanthi Nilayama

Dok su u svakoj od prethodnih era vjernici prihvaćali jedan ili drugi način pjevanja u Božju slavu, oni koji danas borave u Prasanthi Nilayamu imaju izuzetnu sreću da uživaju u sva četiri oblika *sankīrtana*. *Bhajani* koji se ovdje pjevaju kombinacija su sva četiri oblika *sankīrtane*. Tu je još i jedan poseban oblik veličanja Božjeg Imena - *nāmalikhita* (pisanje Božjeg Imena). Mentalno kontempliranje o Božjem imenu, izgovaranje Imena ustima i pisanje Imena rukom, služe pročišćenju uma, govora i djela (*trikārana śuddhi*).

Ime Gospodnje bilo je slavljeno na različite načine širom svijeta. Jayadeva je bio onaj koji je uvijek uživao u Božjim igrama (*līlāma*), doživljavajući prisustvo Boga u sebi, posvećujući svaku svoju svakodnevnu djelatnost uživanju u Božjoj igri, osjećajući kako nije ni za što drugo, osim za Božju ljubav, stapajući svoju ljubav s Božjom ljubavlju te je tako postao utjelovljenje same Božje ljubavi. Kako ljudi nisu shvaćali duhovno značenje njegovih *kīrtana*, pogrešno su razumjeli i tumačili značenje Jayadevinih stihova.

Hanumānova jedina želja

Hanumān je po završetku svoje misije na Lanki, otišao Sītī po njen blagoslov prije povratka Rāmi. Tada je majka Sītā blagoslovila Hanumāna ovim riječima: "Hanumān! Ti si pun smjelosti, inteligencije i hrabrosti. Neka nikad ne ostariš." To nije razveselilo Hanumāna. Primjerivši njegovo razočaranje, Sītā ga blagoslovi ponovo: "Hanumān! Ti si pun vrlina! Neka stanovnici svih triju svjetova hvale tvoje osobine." Hanumān je bio zbunjen i pognuo je glavu, kao da mu je neugodno slušati pohvale. Vidjevši Hanumānove reakcije, Sītā ga konačno

blagoslovi ovako: "Neka te Śrī Rāmā uvijek voli!" Čim je čuo te riječi, Hanumān se oduševio. "To je sve što sam htio," reče on. "Moram biti vrijedan Rāmine ljubavi. Život bez Rāmine ljubavi je potpuni promašaj. To je živa smrt. Jedino što želim je Rāmina ljubav."

Hanumān je bio majstor za glazbu. Nije bilo nikoga tko bi ga nadvisio u pjevanju. Čak ga ni Narada i Tumbura nisu mogli nadvisiti. Iako tako veliki pjevač, uvijek je pjevao samo Rāmino ime.

Pobožno pjevanje

Pa što je onda bit *sankīrtana*? Njegova osnovna svrha je stjecanje Božje ljubavi. Kombinirajući glas, melodiju, osjećaj i ritam (u odgovarajućem ritmu pjesme), poklonik treba utonuti u pjevanje. Uskladiвши osjećaj s predanošću i ljubavlju, svete riječi trebaju biti izljev ljubavi za Boga. Samo to je pobožno pjevanje. Kad se pjesma izvodi bez shvaćanja značenja riječi i bez ikakvog unutarnjeg osjećaja, odnosno istinske ljubavi za Boga, to je mehanička izvedba. *Bhāva* (osjećaj), *rāga* (melodija) i *tāla* (ritam) su ključni za ispravno pjevanje. I samo ime Bharata (Indija) predstavlja kombinaciju ta tri elementa - *Bha* - *ra* - *ta*. Na kombinaciju ta tri elementa treba paziti pri svakoj aktivnosti u svakodnevnom životu. To pravilo treba primijeniti čak i kod učenja. *Bhāva*, u odnosu na učenje nekog predmeta, znači potpuno razumijevanje predmeta. *Rāga* podrazumijeva njegovanje ljubavi za predmet, a *tāla* znači izražavanje vlastitog znanja suvislo i jasno. Ne obraćanje pažnje na riječi prilikom izvođenja Thyagarajinih pjesama, dalo je smiješne rezultate. Tyāgarājine pjesme su na teluškome jeziku. Tamiški muzičari, inače vrsni glazbenici, često bi pri izvođenju Tyāgarājinih pjesama unakazili riječi i učinili ih besmislenima.

Thyagaraja, u jednoj od svojih pjesama pjeva: "*Ne pogadakunte nīkemi kodavu Rāmā!*" (Ako Te ja ne slavim, što Ti time gubiš, o Rāmā!?). Tamiški glazbenik pjevao je pjesmu tako da je njeno značenje bilo: "Ako ja jedem pakode, što ti time gubiš?"

Izuzetno je važno da se pri izvođenju pjesme za vrijeme *sankīrtana* i *bhajana* točno prenese smisao riječi, osjećaji skladatelja i melodija pjesme. Tko ne razumije smisao riječi, neka pita one koji znaju.

Utjelovljenja Božje ljubavi! Smatrajte skupno pjevanje svetim bogoštovnim činom. Čak ako i nemate glazbenih sposobnosti, ponavljajte imena Božja s osjećajem i ljubavlju. Od pjevanja Božjih imena nema moćnijeg sredstva za spoznaju Boga u Kali dobu.

Dhyāna (meditacija) u *kritayugi*, *yajna* (žrtva) u *tretāyugi*, *arcana* (štovanje Idola) u *dvāparayugi* i *nāmasankīrtana* (ponavljanje Božjeg imena) u *kalīyugi* - to su načini propisani za spoznaju Boga.

Nāmasmarana

Držanje Imena na umu je panaceja (lijek za sve bolesti). Kad se Ime pjeva kao uglazbljena pjesma, ono beskrajno usređuje srce. Mnogi *pāṇḍiti* recitiraju Imena kao stihove (*śloke*). Oni ne poznaju osjećaj snažne čežnje koji je izražen tim stihovima. Neki glumci mogu izgovarati riječi glasno i jasno, a bez ikakve dubine osjećaja. No, kad se Imena pjevaju melodiozno, ona diraju u srce i pjevače i slušače. Čak i nevjernici i agnostici zadovoljno kimaju glavama, kad slušaju pobožnu glazbu.

Riječi pjesme mogu biti izrečene na prozaičan način, ne dirnuvši slušatelja. No, kad ih se melodiozno otpjeva (kao u pjesmi "*Rāmā, nannu kāpādu!*" - Rāmā, spasi me!) one trzaju strune u našim srcima. (Svami otpjeva pjesmu da demonstrira njenu moć). Takvu slatkoću sadrži pjesma kad se izvede melodiozno.

Svatko, bio upućen u glazbu ili ne, treba pažljivo slušati pjevača i pokušati s osjećajem ponoviti riječi pjesme.

Neki ljudi za vrijeme *bhajana* uopće ne miču usnama. Moglo bi se reći da oni pjevaju mentalno, u sebi. No to nije ispravno. Ako imate pobožne osjećaje, trebate ih izraziti jezikom sjedinjenim s *bhajanima*. Samo tada se to može nazvati *sankītranom* – unisonim pjevanjem s drugima.

Trebate Imena pjevati glasno, punim glasom, koliko god vam grlo dopušta. Samo tada će Bog odgovoriti punom mjerom i prosipati svoju milost na vas. Nitko neće utopljeniku priskočiti u pomoć ako su mu uzvici slabašni. Samo kad glasno viče u pomoć, najjače što može, ljudi će čuti njegovu viku i potrčati mu u pomoć. *Sankīrtana* znači pjevati s predanošću i žarom.

Svi trebaju shvatiti da je svaki ud i organ dat čovjeku da ih koristi u svete svrhe: jezik – za ponavljanje Božjeg Imena, ruke – za štovanje, noge – za odlazak u hram, itd. Te se organe ne smije koristiti u isprazne i ne-svete svrhe. Posvećujući tako svako svoje osjetilo, čovjek treba pročišćavati um i razmišljati o Bogu.

Zagađeni svijet

Utjelovljenja Božanske Ljubavi! Nemoguće je opisati slatkoću i svetost Božjeg imena. Razmjerno snazi predanosti s kojom pjevate ime Gospodnje, steći ćete dobrobiti i radost. Svi se trebaju truditi da pjevaju Imena u jedan glas. Danas je svih pet elemenata što čine svijet – prostor (eter), zrak, vatra, voda i zemlja – zagađeno. Ne možete više doći do čiste vode ili čistog zraka.

Zvuci koje čujete, su nečisti. Zemlja je zagađena. *Kaliyuga* (doba sukoba, razdora i svađa) postala je "*kalmaša yuga*" (doba prljavštine). Jedino sredstvo za pročišćenje svega toga je pjevanje Božjeg imena. Ljudi danas troše većinu svog vremena na gledanje televizije i videa. Pa zar je onda čudno što su djeca, rođena u tim okolnostima, proizvod televizije? Ona se od djetinjstva ponašaju kao

glumci. Opijaju se senzacijama. Za to su krivi samo roditelji. U stara vremena, kad bi žena bila trudna, slušala bi priče o Prahlādi, Satyavānu i drugim uzvišenim likovima. Tako bi i dijete u utrobi bilo pod utjecajem takvih priča. Eksperimenti u Rusiji i drugim zemljama pokazali su uzajamni odnos između hrane koju jedete i vaših mentalnih sposobnosti. Ustanovili su recimo, da je dijete, hranjeno tokom razvoja u maternici sokom od jabuke, pokazivalo ljubav prema jabukama i poslije rođenja. Ponavljanje Božjeg imena pomoći će da se pročisti atmosfera, kao rezultat upijanja svetih zvučnih valova u atmosferu. Moć zvučnih valova vidljiva je iz načina na koji se radio valovi odašilju i primaju na velike daljine. Atmosfera zagađena nečistim zvučnim valovima može se pročistiti pjevanjem Božjeg imena.

Isto tako će i čiste misli, čiste riječi i čista djela pročistiti druge zagađene elemente. Ne postoji bolje sredstvo za čišćenje od toga. Potrošene su milijarde na pročišćenje vode Gange. Kakva je korist od toga, kad je Ganga i dalje zagađena ispuštanjem otpadnih voda u rijeku? Prvo treba spriječiti utjecanje prljavih voda u Gangu. Isto tako treba odstraniti i zle misli koje nastaju u umu i ispuniti ga čistim božanskim mislima, kroz ponavljanje Božjeg imena. Svatko, tko sudjeluje u *bhajanima*, treba pjevati Božje ime i time služiti u pročišćenju atmosfere i unapređivanju dobrobiti naroda.

(Bhagavān je govor završio *bhajanom* "Govinda Krishna Jai!")

RODITELJI I UČITELJI MORAJU DAVATI PRIMJER

Iz Bhagavānovog govora na Majčin dan 06. 05. 1992.

Život na ovome svijetu je prolazan;
bogatstvo i mladost nisu trajni;
i žena i djeca jednako su netrajni;
samo Istina i ugled su trajni.

Zabrinut za njegovo dobro
i podučavajući ga istini
učitelj može kazniti pa i istući učenika,
kao majka kad djetetu daje gorki lijek
za njegovo vlastito dobro.
Ne zaboravite ovu istinu.

Koji je dar veći od dara hrane?
Koje je božanstvo veće od vlastitih roditelja?
Koji je moral veći unaprjeđivanja općeg dobra?
Koja pravednost može nadmašiti samilost?
Ima li većeg dobitka od druženja s dobrima?
Ima li veće slabosti od neprijateljstva?
Ima li na svijetu gore smrti od beščašća?
Ima li ičeg vrjednijeg od trajnog ugleda?
Ima li veće potpore od prisjećanja na Boga?
Ima li višeg raja od unutarnje radosti?

Utljelovljenja božanskog *ātmana*!

Ako hoćemo da nam djeca postanu ljudi dobrog karaktera koji će se držati dobra, tada i roditelji moraju biti dobrog karaktera i primjernog vladanja.

Veliki učitelj Adi Shankaracarya bio je dijete roditelja najveće vrline i plemenitog ponašanja. Ramakrishna Paramahansa i Svami Vivekananda mogu svoj veliki ugled zahvaliti roditeljima. Mnogi veliki ljudi stekli su ugled i slavu prateći u stopu svoje roditelje.

POUKA ZA GANDHIJA

To, što je Gandhi, iako običan čovjek, mogao postići veličinu i svjetsku slavu, može zahvaliti poukama iz dobrog vladanja koje je dobio od svoje majke. Njegova se majka držala jednog zavjeta: ujutro bi jela tek pošto bi se oglasila kukavica. Jednom, dok je Gandhi još bio dječak, majka je dugo čekala na kukavičin zov. Vidjevši to, mali Gandhi izađe iz kuće, oglasi se kao kukavica i vrati se u kuću govoreći majci da se eto kukavica oglasila i da sad može jesti. Majka, koja je prozrela njegovu podvalu, na to ga ošamari govoreći: "Ti zločesti dječake! Kakav sam to grijeh morala počiniti da dobijem sina poput tebe?" Bila je sva jadna što je rodila tkvo dijete. To je Gandhija duboko dirnulo u srce. Od tog trena on je čvrsto odlučio da nikad više ne izreče laž.

Gandhi je u djetinjstvu bio pun strahova. U kući su imali djevojku imenom Rambha i on joj se povjerio kako je stalno uplašen. Ona mu je savjetovala: "Dijete, uvijek ponavljaj Ramino ime i tvoj strah će nestati." Od tada Gandhi je

uvijek pjevao Ramino ime. Navika ponavljanja Raminog imena, koja je počela još u djetinjstvu, pratila ga je sve do smrti. No to nije sve. Uz pomoć Raminog imena, Gandhi je uspio ostvariti svoj cilj – postići oslobođenje zemlje nenasilnim sredstvima. Za život takve čistoće i vrline zaslužni su prvenstveno roditelji.

GRIJESI RODITELJA

Nažalost, zato što danas i samim roditeljima nedostaje čistoća karaktera i profinjene osobine i jer ne žive urednim životom, loši običaji i zlo bujaju širom svijeta. Kada roditelji ustaju iz kreveta grdeći jedan drugog, tada i djeca počnu napadati jedan drugog. Usljed lošeg djelovanja kalijuge roditelji su svadljivi. Očevi se ponašaju kao Hiranyakašipu. Zbog takvih roditelja Bharat (Indija) svjedok je širenja nepravde i loših običaja.

U stara su vremena ljudi Bharata stjecali ugled i slavu živeći krjeposnim i posvećenim životom i bili su primjer svijetu. Današnja djeca samo se povode za svojim roditeljima. Drvo proizlazi iz sjemenke. Sjemenka određuje prirodu drveta. Za današnje stranputice i loše ponašanje djece krivi su samo roditelji. Samo mali broj roditelja odlučno upućuje svoju djecu da govore istinu, da se ponašaju ispravno i da stječu ugled. Zbog takvih loših roditelja i zemlja je izgubila ugled. Bilo bi bolje da takva djeca nisu ni rođena. Ona su sramota i za svoje roditelje i za svoju zemlju. Njihova naobrazba i zaposlenja mogu im pomoći da steknu moć, položaj i bogatstvo, ali ne mogu pomoći rastu njihovih vrline – samilosti, ljubaznosti, žrtvovanju. Sve to što stječu nije trajno. Kako god netko bio snažan, bez Božje snage je slabić. Što se dogodilo hrabrom junaku poput Karne? Imao je i fizičku snagu i intelektualne sposobnosti i visoku naobrazbu. No, budući da nije imao i Božju podršku, doživio je tužan kraj.

GREŠKA UČITELJA

Za sve zlo koje danas pogađa zemlju odgovorni su roditelji i učitelji. Učitelji ne kažnjavaju đake i budući da đaci za greške nisu kažnjeni, ponašaju se kako im se sviđa. Tako su učitelji odgovorni za njihove grijehe. Ne uče ih pravom putu. Predaju im samo knjiško znanje, ali ne i pravo znanje o mudrom življenju i višim vrijednostima. Bez morala i ljudskih vrijednosti čovjek postaje demon.

OD ŽIVOTINJE DO BOŽANSTVA

Pravi čovjek je samo onaj koji tijelo, um i duh dovodi u sklad. Život koji se zasniva na tijelu i osjetilima je životinjski. Onaj, kojim potpuno vladaju misli i maštarije uma, demonski je. Onaj, koji ignorira zov tijela i uma i slijedi zov duha, božanski je. Čovjek može birati između životinjske, demonske i božanske prirode. Zato se onoga koji cijeni samo tijelo i slijedi zov osjetila može usporediti sa životinjom. Zapravo se životinju može smatrati superiornom u odnosu na takvog čovjeka jer ona ima razloga za svoje ponašanje. No onaj koji nosi ljudski lik, a čezne samo za osjetilnim užicima, gori je od životinje.

I za te tri vrste ponašanja odgovorni su roditelji i učitelji. Oni su odgovorni za dobro ili loše ponašanje učenika. Roditelji su ti koji ili vode djecu u najviše visine, ili uzrokuju njihov pad u najniže dubine.

KARAKTER VAŽNIJI OD BOGATSTVA

Roditelji brinu samo o materijalnom prosperitetu svoje djece, a uopće ne brinu o njihovom moralnom i duhovnom dobru. Otkad im se dijete rodi, roditelji se trude da stekne naobrazbu, ode u inozemstvo i da tamo zarađuje koliko god može, ne birajući sredstva. To je sve čemu uče svoju djecu. Ljudi danas zarađuju novac na čitav niz načina – od prosjačenja do razbojništva. Nije bogatstvo to što je važno – važan je karakter. Roditelji ne potiču djecu da razvijaju dobre osobine. Oni ne nadziru djecu da ne skrenu s pravog puta. Oni djeci opraštaju greške i često ih i ohrabruju u njihovim lošim navikama. Tako su djeca ohrabrena na pogrešnom putu, kao što je i Duryodhana bio ohrabrivan od svog oca Dhritaraštre. Zahvaljujući takvim roditeljima djeca kreću pogrešnim putem.

Dhritaraštra nije bio samo fizički slijep, nego mu je nedostajalo i oko mudrosti. On je bio potpuno slijep. Današnji roditelji skloni su istom takvom sljepilu. Oni ne ispravljaju greške svoje djece i ne kažnjavaju ih zbog njih, bojeći se da bi djeca mogla pobjeći od kuće i počiniti samoubojstvo. No roditelji imaju pravo opominjati i ispravljati djecu. Zašto bi se toga bojali? Kakve ima veze što će se dogoditi s tako zločestom djecom? Bolje da ih nema, nego da budu živa rana svojim roditeljima. I smrt je bolja od sramote. Nema većeg blaga od ugleda. Bolje je imati uglednog sina koji će živjeti kratko, nego neuglednog koji će živjeti dugo.

PRAHLĀDIN PUT

Najvažnija stvar koju čovjek danas treba steći je Božja ljubav. Ta će ljubav donijeti mir u svijetu, mir u društvu i mir u kući. Kroz čovjekovu ljubav i moral, mir i sigurnost stići će u kuću. Mir i red u društvu osigurava se kroz ljude koji stječu Božju ljubav. Kada su ljudi puni Božje ljubavi, čitav svijet uživa u sreći i miru.

Sreću i mir nećete naći u bogatstvu, položaju i moći. Sve to rađa samo strah i strepnju, a ne sreću i mir. Danas ni visokoobrazovani ljudi ne shvaćaju tu istinu. Prave se vjernicima, a slijede primjer svojih roditelja. Demonski kralj Hiranyakašipu nastojao je svim sredstvima svog sina Prahlādu odvratiti od predanosti Bogu. Dječak je bio podvrgnut svim zamislivim metodama mučenja i kušnji – gaženju slonovima, ujedima kobri, davljenju u moru, itd. No, Prahlādina predanost Bogu spasila ga je. Prezirući svog izopačenog oca, Prahlāda se čvrsto držao Boga. Nema ničeg velikog u tome da se bude otac. Nijedan se otac nema posebnog razloga radovati samom sinovljevom rođenju. Tek kad ljudi počnu hvaliti sinovljeve vrline, može se otac radovati njegovom rođenju. Ispravan sin iskupljuje i sebe i svoju porodicu. Roditeljima se zaista mogu nazvati samo oni koji podignu na noge tako čestitu djecu. Prahlāda je rekao: "Otac je samo onaj koji svom sinu kaže: 'Dijete, spoznaj Boga'. Pravi guru je samo onaj koji svog učenika vodi k Bogu." No, takvi roditelji i učitelji postali su ovih dana rijetkost. Sve što je u prošlosti zemlji donijelo ugled i slavu izgubljeno je zbog opadanja moralnih vrijednosti i lošeg ponašanja. Obrazovni sustav potpuno je iskvaren.

Nema nastojanja da se unaprjeđuju ljudske osobine. Plemeniti i uzvišeni osjećaji su nestali. Krajnje je neprikladno da se oni, koji sebe nazivaju ljudskim bićima, ponašaju poput životinja, bez predanosti Bhagavānu, odn. Bogu.

"BHAGAVĀN"

Što znači riječ Bhagavān? Nije to samo obična titula. '*Brahmeti, Paramātmēti, Bhagavaeti sah*' kažu Vede. To znači da je Bhagavān onaj koji je Najviši Apsolut i Nadduša. Riječ *bhaga* znači: i *sambhartā* i *bhartā*. *Sambhartā* je onaj koji je odgovoran za stvaranje Kozmosa. *Bhartā* je onaj koji održava i čuva Kozmos. Prema tome, Bhagavān je onaj koji ima moć stvaranja i zaštite. *Bha* znači: *kānti* i *sānti*, sjaj i mir. Ga znači: onaj koji je sveprožimajući. Vān znači: onaj koji ima moć. Stoga se Bhagavān odnosi na onoga koji osvjetljava Univerzum i daruje mu mir.

Čovjek danas ne nastoji shvatiti unutarnje značenje Bhagavāna, Boga. Ništa na svijetu ne postoji odvojeno od Boga. Sve što vidimo u pojavnom svijetu prožeto je Bogom. Čovjekova egocentričnost i uobraženost, koja ga je navela da pomisli kako je on i činilac i uživatelj, uzrok je njegove propasti. Taj egoizam treba iskorijeniti. Čovjek mora nastojati očitovati svoju božanstvenost. Samo tako mogu se u svijetu uspostaviti mir i sigurnost. Treba uložiti sve napore u nastojanje da se postigne božanska ljubav i čistoća. Onaj koji postigne božansku ljubav, može postići bilo što. Ništa mu nije nedostupno. Zato trebate biti vrijedni Božje milosti. Bez Božje milosti čovjek nije više od životinje. Čovjek mora nastojati držati osjetila pod kontrolom, razvijati dobre osobine i živjeti uzornim životom. Za podizanje djece koja će živjeti takvim uzornim životom najodgovorniji su roditelji i zato moraju prvo promijeniti sebe.

Danas su roditelji širom zemlje zabrinuti ponašanjem svoje djece i uopće nisu sretni. Oni očajavaju nad ponašanjem svoje djece, ne shvaćajući da su sami za to krivi. Da su roditelji djecu izveli na pravi put, da li bi ona s njega skrenula? Ugađajući djeci na sve moguće načine, puštali su ih da lutaju naokolo kao psi litalice. I kako sad promijeniti takvu djecu? To nije moguće. Kada raste bogatstvo raste i oholost, a smanjuje se moral.

Ljudi moraju shvatiti da je ljudski život bez Božje ljubavi potpuno bezvrijedan. Obična ptica, poput Jatayu, stekla je Božju milost. Neuka stara žena, poput Sabari, stekla je Božju ljubav, a današnji čovjek, unatoč svoj naobrazbi i naučnom znanju, ne poduzima ništa da stekne Božju ljubav. Kakva korist od sve te učenosti i znanosti? Prava znanost treba služiti unaprjeđenju napretka zemlje. A danas se svijet, u ime znanosti, razara. Naobrazba ne bi trebala stvarati klasu 'parazita' koji izrabljuju ostale. Ona bi trebala pomagati širenju vrline.

ISTINA I ISPRAVNOST

Studenti trebaju zapamtiti da je ova zemlja u prošlosti bila poznata kao zemlja u kojoj su ljudi živjeli životom istine i ispravnosti. Krišna je rekao Arjuni da najvažnijima treba smatrati Boga i dharmu. Zato što su se držali dharme i imali čvrstu vjeru u Boga, Pāndave su na kraju uživali sve blagodati i sreću. Zahvaljujući svojoj ljubavi prema Bogu, mogli su hrabro podnijeti sve nevolje i

teškoće. A kakva je sudbina snašla Kaurave koji su ignorirali Boga? Ni jedan od Dhritaraštrinih stotinu sinova nije preživio. Iako su na svojoj strani imali sva moguća sredstva i herojske vojskovođe, nisu na svojoj strani imali i Boga. Stvarnu pobjedu možete izboriti samo Božjom milošću.

Studenti! Nastojte steći Božju ljubav. Ljubav se danas zloupotrebljava za zadovoljavanje osjetila i to s poraznim rezultatom. (Svami tu ispriča dijalog između Yajnavalkye i njegove žene Maitreyī o vezanosti za svjetovne stvari i naglasi pritom kako se Maitreyī bila spremna odreći svjetovne imovine jednako kao i sam mudrac.) Danas su takvi parovi rijetki. Mora biti parova koji će rađati čestitu djecu. Samo čestita djeca mogu zemlji donijeti ugled.

Kakva korist od sina koji ne koristi svoje ruke za vršenje dobrih djela, svoj jezik za ponavljanje Božjeg imena i koji u svom umu ne njeguje istinu i samilost? To je *trikaranasudhī*, trostruka čistoća koja ljudski život čini uzvišenim.

Studenti trebaju svoj život posvetiti služenju drugima. Gajite ljubav. Pamтите velike majke iz prošlosti koje su s vremena na vrijeme svijetu davale avatare. Koje je unutarne značenje današnje proslave Majčinog dana? To, da žene trebaju postati takve velike majke. Očevi trebaju biti uzorni u svom ponašanju. Kad očevi ne predstavljaju dobar primjer, djeca trebaju smoći hrabrosti i ispraviti roditelje. No, nažalost, danas nema ni uzornih roditelja, ni uzorne djece.

Bhagavān je svoj govor završio savjetom studentima:

“Ispunite svoja srca ljubavlju!”

SAM BOG JE SADGURU

Iz Bhagavānovog govora u Poornachandra Auditoriju, 14.07.1992.

*Brahmānandam Parama Sukhadam Kevalam Jñanamurtim
Dvandvatītam Ganga Sadriśam Tattvamasyadilakṣyam
Ekam Nithyam Vimalam Achalam Sarvadhī
Sakshibūutam Bhavatītam Trigunarahitam Sadgurum*

Utjelovljenja božje ljubavi!

Nije lako razumjeti božanski princip. Ego vašeg “ja” i vezanost uz “moje” snose odgovornost za sve poteškoće. Čovjek vrlo lako doseže božanstvenost čim odbaci ego i vezanost. Ātman je sveprisutan. Ātman je beskonačan. Ātman je Jedan bez drugog, no zbog različitih oblika pojavljuje se kao mnoštvo. Duhovnost je ono što prepoznaje Jednog koji kao Ātman obuhvaća svaku različitost.

Nažalost, danas ima mnogo intelektualaca koji dijele Jednog na mnoge. A vrlo ih je malo koji vide Jednog u mnogima. Evo jednog primjera: Sagradili smo kuću. U toj kući imamo prostoriju za kupanje, prostoriju za kuhanje, prostoriju za ručanje i prostoriju za dnevni boravak. Što čini tu podjelu? Zidovi. Ako uklonite zidove, kuća će opet biti jedan prostor. Zbog unutarnjih pregradnih zidova, postoje različite prostorije, s različitim imenom i oblikom. Isto tako, i kuća Ātmana samo je jedna. Pošto smo u toj kući stvorili različite prostorije tijela, osjetila, uma, intelekta, volje i ega, pojavila se različitost.

Tko je guru

Budući da je danas ljudska sklonost ka podjelama u porastu, javlja se velika potreba za guruom. Tko je istinski guru? Koja se istina nalazi u pozadini principa gurua? Je li guru onaj koji poučava svjetovno znanje? Je li guru onaj koji istražuje svojstva materije? Je li guru onaj koji u detalje opisuje prirodne znanosti? Ne, to su samo učitelji. Pravi guru je utjelovljenje *brahmānande*, transcendentalnog blaženstva. Tko je taj Brahmananda? Gdje on živi? Kad to pođemo istražiti, saznamo da se ništa u univerzumu ne može usporediti s njim. Sve radosti svijeta nalaze se u *brahmānandi*.

Brahmānanda

Koju vrstu radosti osjeća čovjek dok je sretan, zdrav i zadovoljan? Koju vrstu radosti uživa čovjek od bogatstva, imovine, užitaka i blagostanja? To se naziva *manuśyānanda*, ljudska radost.

Sto puta veća od *manuśyānande* je *indrānanda* (100);
sto puta veća od *indrānade* je *devendrānanda* (10.000);
sto puta veća od *devendrānande* je *devānanda* (1.000.000);
sto puta veća od *devānande* je *brihaspatiānanda* (100.000.000);
sto puta veća od *brihaspatiānande* je *prajapatiānanda* (10.000.000.000);
sto puta veća od *prajapatiānande* je *brahmānanda* (1.000.000.000.000).
To je stvarna veličina *brahmānande*.

Ovakav pojam, kao što je *brahmānanda*, transcendentarno blaženstvo, koja je iznad svakog ljudskog poimanja, koristi se u svakodnevnom govoru kao oznaka svjetovne radosti. Ljudi govore: “Vjenčanje moje kćerke izvedeno je s *brahmānandom*!”, ili “Moj

sin je u inozemstvu s *brahmānandom!*”, ili “Moj sin je postigao na ispitima dobre rezultate s *brahmānandom!*” No, je li *brahmānanda* nešto što se tako lako postiže? Je li ona svjetovna, materijalna? Niti govora. *Brahmānanda* nadilazi materijalne, moralne, religiozne i duhovne vidove života. Pravi guru je onaj koji doživljava najviše blaženstvo *brahmānande*. Tko je taj? Nitko do samog Boga nije u stanju osjetiti takvo blaženstvo. Sve druge radosti sadržane su u tom blaženstvu.

Vrhunska sreća

Sljedeći aspekt gurma je “*parama sukhadam*”, najviša sreća. Ta je sreća veća od svih sreća na svijetu. To nije svjetovna sreća, koja ima početak i kraj i uvijek je promjenljiva jer dolazi i prolazi. *Parama sukhadam* niti dolazi niti prolazi. Svjetovna zadovoljstva samo su vođeni mjehurići. Oni mogu iščeznuti svakog trena. Promjenljiva sreća nije prava sreća. Sva zadovoljstva, koja čovjek uživa na ovom svijetu, mijenjaju se s vremenom i prostorom. Pravi guru je onaj koji uživa i udjeljuje nepromjenljivu, najvišu sreću.

Treći aspekt gurma je “*kevalam*” - konačan, krajnji, prvobitan. Što je *kevalam*? To je ono što nadilazi prostor i vrijeme. Sve na svijetu ograničeno je vremenom i prostorom. Ali On je izvan prostora i vremena i ne postoji ništa više od Njega. Zato ga zovu *Kevalam*. On nije nitko drugi nego sam Bog.

Jñānamurti

On je *Jñānamurti*, utjelovljenje mudrosti. Što je *jñāna*, prava mudrost? Je li to materijalno, odnosno svjetovno znanje? Znanje o kemiji? Ne. Sve to znanje odnosi se na materijale svijeta. A prava *jñāna* je temelj svih vrsti znanja i nalazi se iznad njih. Ona je bezgranična, nemanifestirana i ostaje uvijek Jedno. “*Advaita darśanam jñānam*” - prava mudrost je viđenje Jednote. Sve je to Jedan i ne postoji drugi objekt na svijetu. Ako i postoji drugi objekt, on nije ništa drugo nego odraz, reakcija i odjek onog prvog Jednog. Stvarna mudrost je viđenje svoje prave prirode, poznavanje sebe. Kamo ide čovjek koji želi upoznati sebe? Kod kojeg će gurma potražiti zaklon? Je li čovjek koji pita druge “Gdje sam ja?”, mudra osoba? Ne, on je neznalica. Nitko neće tražiti sebe u vanjskom svijetu. No, danas su ljudi baš takve neznalice. Onaj koji poznaje sebe pravi je mudrac. On nije nitko drugi do Bog. Bog je samo utjelovljenje mudrosti. On je sam oblik istinitog i beskonačnog. *Satyam Jñānam Ānantam Brahma* - Brahma je Istina, Mudrost i Beskonačnost.

Iznad dvojnosti

Slijedi “*dvandvātītam*”, odnosno Jedan koji nadilazi parove suprotnosti. Što znači to načelo? On nadilazi vrućinu i hladnoću, sreću i nesreću, dobitak i gubitak, slavu i sramotu. To načelo može biti samo Bog. Nitko drugi nema tu moć - samo On je istinski guru.

Sveprožimajući

Sljedeći vid je *gagana sadriśam*, poput neba. Gdje je *gagana*, nebo? Ono je sveprožimajuće. “*Ākāśam gaganam śūnyam*” - zaista, to se ne može vidjeti. Mi gledamo prema gore i kažemo da je to nebo. No, nije nebo ono što je zapravo samo kombinacija oblaka. Nebo je ono što im daje prostor. To nebo, prostor, postoji svagdje. Je li ga moguće pokazati? Da, moguće je. Ono je tu kad pucnete prstima i pljesnete rukama. Ono je tu dok Svami govori. Što je priroda *ākāśe*, prostora? Zvuk je njegova priroda. Gdje god je zvuk, tu je i prostor. Čak i udah i izdah su zvukovi. Stoga, gdje postoji mjesto bez prostora? Takvo mjesto ne postoji. Prostor se nalazi svugdje. Onaj koji je sveprisutniji od

prostora je sam Bog. Tako je Bog istinski Guru.

Mahāvākye

Naredni aspekt je *tattvamasyadilakṣyam*. Što je *tattva*? Postoje četiri *mahāvākye*, velike objave:

"*Pragñānam Brahma*" je srž *Rig Vede*;

"*Aham Brahmāsmi*" je srž *Yajur Vede*;

"*Tat Tvam Asi*" je srž *Sāma Vede*;

"*Ayam Ātma Brahma*" je srž *Atharvana Vede*.

Sve te četiri velike objave ukazuju na Jednog Boga. Iako su im izjave i objašnjenja različita, njihov cilj je Jedan Bog.

Prva objava je "*Pragñānam Brahma*". Što je *pragna*? Mi inteligentnog čovjeka nazivamo "*pragnasali*". Da li je *pragna* samo inteligencija ili pamet? Ne. Gdje je *pragna*? *Pragna* je prisutna u tijelu, osjetilima, umu, intelektu, unutarnjoj volji, egu, posvuda. *Pragna* je jednako prisutna i u živom i u neživom. Naziva ju se Neprekidna Sveobuhvatna Svjesnost (CIA – Constant Integrated Awareness). Što je svjesnost? Svjesnost je znanje. Znanje čega? Je li to djelomično znanje? Ne, to je sveukupno znanje. To je znanje načela koje se jednako nalazi i u živom i u neživom. Zapravo su *pragna* i *brahman* sinonimi. Neki učenjaci tumače da *pragna* jest *brahman*. To nisu dvije različite stvari. Što je *brahman*? *Brahman* je Jedan sveprožimajući. To je načelo *brihata* (velikog, golemog). Sam univerzum je načelo *brihata*. *Brahman* je prisutan u čitavom Kozmosu. Jednostavnije rečeno, *brahman* znači prožimanje. On je sveprožimajući. Pravi guru je onaj koji ima te osobine.

Sveprisutni svjedok

Druga objava je "*Aham Brahmāsmi*". Ljudi misle da "*aham*" znači "ja". No, ima on i drugo značenje - svjedok. On je svjedok svega. On je *ātman*. *Aham* je sam oblik *ātmana*. Svijest, koja je sveprisutna, stavljena je u čovjeka kao *ātman*. *Ātman*, svijest i *brahman* nisu različiti. Što je ovo? (Bhagavan pokaže maramicu u svojoj ruci). To je tkanina. Ako uklonite ideju tkanine, vidite nit, a ako uklonite ideju niti, vidite pamuk. Tkanina, nit i pamuk su jedno te isto. Isto tako, isto načelo uzima imena *ātmana*, *brahmana* ili *ahama* u različitim prilikama i situacijama. Stoga, izjava "*Aham Brahmāsmi*" znači da je svjedok *ātmana* odnosno "ja" u meni sam *brahman*.

Treća izjava je "*Tat Tvam Asi*". To je srž *Sāma Vede*. "*Tat*" znači "to", a "*tvam*" znači "ovo", dok "*asi*" znači "jedno te isto". Kad "Ja" i "Ti" stojimo odvojeni, "Ja" sam različit od "Tebe". No, kad smo "Ja" i "Ti" zajedno, razlika se gubi, i zajedno postajemo "Mi". Dva su postala jedno. Onaj sa *upadhi*, tijelom, je "*tvam*", a onaj bez *upadhi*, bestjelesan, je "*tat*". Prvi je *jiva*, čovjek, a drugi je *deva*, Bog. *Sāma Veda* jasno pokazuje kako su *jiva* i *deva* jedno te isto.

Tri u jednom

"*Ayam Ātma Brahma*". Trebate pažljivo istražiti i tu izjavu. Tu su tri riječi - *Ayam*, *Ātma* i *Brahma*. No one su jedno te isto. Ta izjava zorno prikazuje jednotu tri osobe - "Onoga koji ti misliš da jesi", "Onoga koji drugi misle da jesi", i "Onoga koji stvarno jesi" - odnosno tijelo, um i *ātman*. Vi djelujete tijelom, mislite umom i svjedok ste i jednom i drugom kao *ātman*. Dok ste budni vi ste "*viśva*", u snu ste "*thaijasa*", a u stanju dubokog sna ste "*prajña*". Tko je *prajña*? *Prajñanam Brahma*. *Prajña* je *ātman*.

Istinski guru

Istinski guru je utjelovljenje Božanskog načela, koje je unutarnje značenje te četiri velike objave. On je onaj koji doživljava i uživa u suštini tih objava, te uzima na sebe oblik, kako bi o njima poučavao druge.

"*Ekam*". *Brahman* je jedan bez drugog. On je samo Jedan. On je Jedan koji postoji prije rođenja, poslije smrti i tokom života. On se ne mijenja. Bog je Jedan jedini. Sve drugo su samo različite manifestacije. Guru je onaj, koji je spoznao da mnogi postoje u Jednom. Uzmimo na primjer sjemenku banyan drveta. Ona je jedna. No u toj maloj sjemenki nalazi se veliko drvo s granama, grančicama, cvjetovima i plodovima. Korijenje je različito, grane su različite, cvjetovi i plodovi su različiti. Ali svi oni potječu iz iste sjemenke. Stablo je jedno, no jedan može gledati grane, drugi listove, treći plodove, četvrti cvjetove. A guru je *ekam*, jedan. Tko je on? Sam Bog.

"*Nityam*" - Jedan koji se nikad ne mijenja, bez obzira na okolnosti. Sunce i Mjesec se kreću i mijenjaju, no On se ne mijenja. Kad se netko rodi, prvo je dijete, pa s deset godina postaje dječak, s trideset muškarac i sa sedamdesetpet djed. Tako se čovjek s vremenom mijenja. No, On ostaje isti i prilikom rođenja i u smrti. Zapravo, On niti se rađa, niti umire. Niti ima početak, niti kraj. On je sam Bog, On je *guru*.

Sljedeća osobina je "*Vimalam*". On je onaj koji nema nikakve mrlje. On je čist, neokaljan i svet. On nije zaprljan ničim svjetovnim. Što god stavite u vatru, izgori u pepeo. Ono što stavljate u vatru može biti i čisto i nečisto. No vatra uvijek ostaje čista. Možete u vatri spaliti tijelo, drvo, željezo ili zlato, vatra time neće biti zaprljana. On je čist i svet. Tko je On? On je Bog.

"*Acalam*" (miran, nepokretan). Sve se stvari mijenjaju i kreću. Zemlja se vrti oko svoje osi brzinom od 1.016 milja na sat. Ne samo da se vrti oko sebe, nego i oko Sunca, brzinom od 66.000 milja na sat. No, mi ne možemo vidjeti njeno kretanje. Mi mislimo da se mi krećemo, a zemlja da miruje. Ne. Zemlja se kreće. I mjesec, sunce i planete također se kreću. Na filmskom platnu kreće se 16 slika u sekundi, no platno miruje. Isto tako i On je miran i nepokretan. On se ne mora nikud micati, jer On je ovdje, tamo i svagdje.

Vječni svjedok

"*Sarvadhī sakṣibhūtham*". On je svjedok svega. Na pozornici se daje drama. Kralj veličanstveno govori, ministar nešto objašnjava, a sluga stoji s palicom u ruci. No svjetlo na pozornici ostaje nepromijenjeno njihovim razgovorom, ono uvijek ostaje isto. Hariscandra je pun boli, Candramati jeca, Rohitasya pada mrtav od zmijskog ujeda. No ništa od toga ne dira svjetlo na pozornici. Sve promjene odnose se na glumce na pozoricima. Svjetlo time nije ni taknuto. Ono ostaje pukim svjedokom. Guru je jedan takav Vječni Svjedok.

"*Bhavātītam*". On nadilazi umno shvaćanje i verbalno objašnjenje. Nitko ne može objasniti Njegovu prirodu. On je iznad svih osjećaja i misli. On je Guru.

"*Trigunarahitam*" (iznad triju svojstava). Priroda ima tri svojstva - *sattva*, *rajas* i *tamas*. Gdje god postoje ta svojstva, postoji sreća i nesreća. Kad nema tih triju svojstava, nema ni sreće ni nesreće. Tko je iznad tih svojstava? Bog. On je stvarni guru.

Tko je Guru?

Gurur Brahmā Gurur Višnur

Guru Devo Maheśvarah

Guru Sākṣāt Para Brahma

Tasmai Śri Gurave Namah

Guru je Brahmā, guru je Višnu,
guru je Gospod Šiva;
guru je uistinu *parabrahman*;
tome presvetom guruu klanjam se.

Guru je Brahmā. On je Stvoritelj; On sam je i stvoreno - Kreacija, Univerzum, a on je i Onaj koji postoji u stvorenom. Univerzum je ispunjen Brahmanom. Otuda je jasno da je Onaj, koji je sam postao Univerzum, Guru.

Guru je Višnu (sveprožimajući). Tko je Višnu? Je li to onaj sa školjkom, diskom, žezlom i lotosom u rukama? Ne. Višnu je onaj koji ima svojstvo prožimanja. On je Činitelj i Učinjeno. Univerzum je aktivnost, Bog je Činitelj. Bog je svijest koja stoji iza uzroka i posljedice. Čitav univerzum je Višnuov lik. Taj Višnu je Guru.

Značenje pojma "guru"

Tko je *guru*? Je li onaj koji poučava mantru *guru*? Ne.

Gukaro Gunātītah

Rukara Rūpavarjitah

Gukaro Andhakārascha

Rukaro Tannivāranah

"*Gu*" znači *gunātīta*, onaj koji nadilazi tri *gune*, tri svojstva, dok "*Ru*" znači *rūpavarjita*, onaj koji je bez oblika, *rūpe*. "*Gu*" također znači i tama neznanja. Što može odagnati tamu? Samo svjetlo. Stoga je guru onaj koji rastjeruje tamu neznanja. Guru nije onaj koji vam daje mantru, ili vas podučava Vedāntu. Oni koje u svakodnevnom govoru nazivamo guruima, nisu pravi gurui! Možete ih zvati učiteljima. Oni koji poučavaju i čine to što poučavaju, nazivaju se "*ācāryama*". *Ācārya* je onaj koji pokazuje primjerom kroz praksu. Danas nemamo ni *ācārya* ni *guru*a. Danas vam takozvani "*gurui*" šapću mantru u uho i pružaju ruku za novac.

Guru je "*Maheśvara*". Tko je *Maheśvara*? Onaj koji vlada svim bićima u univerzumu. On naređuje i određuje sve u univerzumu, na ispravan način. Izlazak i zalazak sunca odvijaju se prema Njegovoj zapovijedi. Godišnja doba, kiša, dan i noć, Njegove su zapovijedi. Īšvara je Onaj koji sve to čini - slijedite Ga i nećete pogriješiti. Guru nije onaj koji naprosto poučava. Guru je svemoguć, sveznajuć i sveprisutan. On je sam Bog.

Spoznajte da je jednota božanstvo

Guru je Brahmā, Višnu i Īšvara. Neki mogu reći da Višnu i Īšvara ne idu skupa. No to je samo neznanje. To je samo uskogrudnost tih vjernika. Neki sebe nazivaju Vaišnavitima (štovaocima Višnua), a drugi opet Śaivitima (štovaocima Śive, odnosno Īšvarae). No Višnu i Šiva su isto.

Višnu u svoje četiri ruke drži školjku, disk, žezlo i lotos. Školjka je simbol zvuka, disk

je simbol vremena, žezlo (toljaga) je simbol moći, a lotos je simbol srca. On je gospodar zvuka, vremena, snage i srdaca svih živih bića. Isto tako, Šiva u rukama drži *damaru* (bubanj) i *trišulu* (trozub). Ovdje *damaru* predstavlja zvuk, a *trišula* trostruko vrijeme (prošlost, sadašnjost, budućnost). On je gospodar vremena i zvuka. Tako su obojica isti; razlika je samo u liku i imenu.

Evo jednog primjera u kontekstu indijske tradicije. I Vaišnaviti i Šaiviti posjećuju Tirupati (poznato svetište). Unutra je samo jedan Bog. Šaiviti Ga zovu Venkatešvara, a Vaišnaviti Ga zovu Venkatarāmana. Razlika može postojati u njihovim glavama, no Bog je jedan. Oni prave razliku kako bi zadovoljili svoje male umove. Drugi primjer: Šivu nazivaju Paśupati, Gospodar *paśua*, odnosno bića. Oni koji posjeduju načelo uma su bića. Višnua nazivaju Gopāla, Gospodar goveda odnosno bića. I jedno i drugo znače isto. Samo uskogrudni umovi prave razliku. Uskogrudni ljudi nikad ne mogu dosegnuti viša stanja, kakvim god vježbama se bavili, bez obzira kako dugo. Trebate spoznati jedinstvo u različitosti. To je istinska duhovnost. Vi sami ste Bog. I dok god ne znate tu istinu, vi ste *jīva*, pojedinac; kad ju jednom saznate, vi ste *deva*, Bog.

Snaga vjere i predanosti

Danas ste čuli Anil Kumara kako radosno govori o predanosti i doživljajima poklonika u Japanu, Thailandu i Hongkongu. Neki bi mogli pomisliti: "Kako to da ti ljudi, tako daleko, imaju tako jaku vjeru, predanost i tolike doživljaje, dok mi koji smo tako blizu Svamija već tako dugo nemamo takvih iskustava?" Svami na njih ne prosipa nikakvu posebnu naklonost. Bog se odaziva zavisno o nečijoj vjeri. Za sve je odgovorna njihova vjera. Naravno da ispravno i neispravno postoji i tu i tamo. No kod njih se, zbog velike razdaljine, razvija snažnija vjera i osjećaj predanosti. Snažni osjećaji ostaju sigurni u svim uvjetima. Kad vjera nije snažna, postaje kolebljiva. Evo jednog primjera. Postoji veliko drveće uz ceste. Ono ostaje zeleno unatoč suši i oskudici. S druge strane, u blizini imate rižino polje. Njega svaki dan treba navodnjavati. Ako ga samo jedan dan ne zalijete, osušit će se. Netko neupućen može pomisliti: "Rižino polje se posuši u jedan dan, ako ga se ne zalije. Kako ovo drveće ostaje zeleno čak i za duge suše?" Zaista, zbog čega? Zato što korijen drveta ide duboko u zemlju, sve do razine na kojoj ima vode, dok rižin korijen ostaje na površini. Mi nemamo postojanu i jaku vjeru. Vjera je naš dah. Svaki dan slušamo Svamijeve govore, ali od toga nemamo koristi. Ima opet nekih, koji čuju samo jedan, ali ostanu zauvijek čvrsti. Anil Kumar je držao govore širom Indije. Njegovi govori su izuzetno lijepi i slikoviti. No njegov 'monkey mind' - majmunski mozak' pun je skokova i padova. Koji put i sam sumnja u ono što govori. Da bih uklonio njegove sumnje, poslao sam ga u Tokio. Bio je tamo i vidio svojim očima njihovu vjeru i predanost. Shvatio je da je ključ svega njihova vjera. Sve teškoće započinju kad vam se vjera pokoleba.

Prahlada je Harija (Boga Višnua) volio, a njegov otac Hiranyakaśipu Ga je mrzio. Otac je krenuo raspravljati i poricati postojanje Boga, dok je sin i dalje tvrdio da postoji. Tko je Prahladu zaštitio kad je bio bačen niz liticu? Zaštitila ga je njegova vjera, a ne Višnu. Njegova vjera uzela je oblik Višnua.

Božanstvo u svim oblicima - epizoda iz Shirdia

Jednom, u Shirdiju, Tatyina žena molila je Babu da posjeti njihov dom i objeđuje s njima. Baba je prihvatio njihov poziv i obećao da će ih posjetiti. Ona je sve pripremila za Babin posjet i držala sve spremno. No, u dogovoreno vrijeme Baba nije došao. Ona stavi

hranu na tanjur i krene pred Babinu sliku s riječima: "Baba, zašto me sramotiš? Još gore od poniženja mene, tebe će zvati lažljivcem ako ne dođeš. Zašto si izrekao laž? Trebao bi držati riječ!" Dok je ona to govorila, u kuću uđe pas i počne jesti hranu iz tanjura namijenjenog Babi. Ona se okrene i ugleda psa. Razljuti se i istuče ga štapom te otjera van. Bila je sva nesretna što je pas pojeo hranu namijenjenu Babi. Idući dan, ode k Babi i stane Ga moliti: "Baba! Zar Ti ne bi trebao držati svoju riječ? Zašto govoriš neistinu?" Baba se razljuti na nju i poviče: "Saitan! Zbog čega bih ja izrekao laž?" (U Shirdiu, Baba je često upotrebljavao izraz "*saitan*", danas Svami koristi riječ "*dunnapotu*" - ti vole). Baba ljutito nastavi: "Ne moram ja govoriti nikakve laži, pa niti da bih tebe zadovoljio. Moj oblik je Istina, no ti ga, zbog ograničenosti svog uma, nisi u stanju prepoznati. Ti misliš da je Sai Baba ovo tijelo od pet i pol stopa. Svi oblici su moji! No ti to nisi u stanju shvatiti, jer si ograničena. Pas nije bio nitko drugi, do ja osobno."

Božanstvo je ono što se poistovjećuje sa svim oblicima. Ograničeno je misliti kako se božanstvo može svesti na jedan tjelesni okvir i temeljiti sve naše štovanje na tom liku. Bog može doći u bilo kom obliku. Svi likovi su Njegovi. On može poslati poruku na bilo koji način. Netko može umrijeti od zmijskog ujeda, netko od udara groma, netko se može okliznuti i pasti. Ljudi se mogu pitati - "Zašto je umro na ovakav način? Zašto ga Bog nije zaštitio?" Ali zmije i munje šalje sam Bog. Oni nisu ništa drugo do glasnici Božji.

Superspecijalistička bolnica

Izgradili smo ovdje superspecijalističku bolnicu. Zašto smo je započeli? Mnogi ljudi pate od mnogih bolesti. Teško je od svakoga očekivati da razvija božanski osjećaj vjere i predanosti. Neki ljudi vjeruju u lijekove, neki u operacije, mnogi u liječnike.

Kad spavate, svejedno je da li je to na verandi ili u sobi. Isto tako, naš cilj je da se ljudi riješe svojih bolesti, da steknu dobro zdravlje i žive sretno. Mnogi medicinski stručnjaci, kao dr. Venugopal i njegov tim iz Delhija, pa tim iz Hyderabad, izvode operacije s velikom predanošću i posvećenošću. Što vodi sve te ljude ovamo, vršiti operacije? Osim vjere i predanosti, oni imaju i želju da usreće sve i svakoga. Oni to sve čine imajući Svamija pred očima.

Ranije je operacija srca bila zastrašujuća stvar. Ljudi bi se tresli pri samoj pomisli na nju. Bojali bi se posljedica. Pacijenti bi plakali i natjerali bi u plač rodbinu i prijatelje. No danas je u Prasanthi Nilayamu operacija srca postala nešto tako lako kao vađenje trna iz noge. Nitko se ne boji. To je neustrašivost! Čak i mala djeca dolaze u našu bolnicu s osmijehom na licu. Kad je Svami otišao u bolnicu, malo ga je dijete u krevetiću poslije operacije pozdravilo sa širokim osmijehom. Ni roditelji ni rođaci nisu bili tu, pa ipak je bila radosna. Zašto? Zbog okoline. Njena vjera je glavni razlog tome. Sve se odvija radosno. Svatko misli kako je to Božje djelo. Nema ni traga ega u onima koji ovdje rade.

Možemo donijeti svježe povrće s tržnice. Krenemo pripremati dobar sambar (umak) s dhalom (lećom), tamarindom, chilijem (začini) i solju. Ali sambar ne valja. Je li greška u soli, ili dhalu, ili tamarindu? Ne, nego posuda nije pocinčana. Možete se podvrći operaciji, potrošiti gomilu novaca, no ako pri tome nema ljubavi i predanosti, to je kao kuhanje sambara u nepocinčanom loncu. Vjera je najvažnija. Za uspjeh ili neuspjeh odgovorna je vjera ili nedostatak vjere. Ako bez vjere krenete u raspravu u ime predanosti, to će biti samo rezultat ega i razmetljivosti.

Bog - jedini guru

Utjelovljenja Božje ljubavi! Ako hoćete shvatiti Boga, morate čvrsto vjerovati da je

Bog svagdje. Ne postoji mjesto ili predmet bez Boga. Gurupūrnima znači pun mjesec bez mana i praznina. Mjesec nije ništa drugo do um. Kad je um potpuno savršen, on prosipa svjetlo. Gurupūrnima se ne slavi obilaženjem i prinošenjem žrtve guruu. Što je prava žrtva? Žrtvovanje vaše ljubavi. Znati da je Bog svagdje je obilaženje. Ako to shvatite, svaki dan je Gurupūrnima. Postoji samo jedan Guru, a to je Bog - i nema drugog Gurua. Kontemplirajte o tom Guruu.

(Bhagavān je zaključio bhajanima "Bhajana Bina Sukha Śanti Nahin" i "Prema Muditha Manase Kaho Rāma Rāma Rām")

SMISAO ŠTOVANJA VINAYAKE

Iz Bhagavanovog govora u Prasanthi Mandiru 31.08.1992.

Tijek ljudskog života označen je različitim stupnjevima. Na svakom stupnju čovjek pada kao žrtva poroka, kao što su egoizam, ljubomora i laž, umjesto da njeguje istinu, pravednost i poniznost. Život, koji bi trebao biti svet i čist, biva pretvoren u otrov. Ono što bi trebalo biti - božanstveni ljudski život s dubokim smislom, pretvoreno je u bezvrijedan i zao život.

Djetinjstvo je prvi stupanj čovjekovog života. Na tom stupnju on živi nevinim životom, nesvjestan postojanja svjetovnog, ili svetog puta (*preyo* ili *sreyo marga*). No tijekom odrastanja, on se radije priklanja svjetovnom, nego uzvišenom putu (*sreyo marga*). Obdaren mladalačkom snagom i posjedujući u potpunosti mentalnu kao i druge moći, on zaboravlja svoje temeljne ljudske osobine i živi svjetovnim životom bez ikakvog smisla. Gubi moć razlučivanja dobrog od lošeg i zaboravlja što je visoko, a što nisko. On zaboravlja čak i svoju suštinsku ljudsku prirodu. Nije svjestan Boga. Spušta se na nivo životinje. Na kraju - prestaje biti čovjek.

Uronjenog u rijeku želja, bacanog valovima obmane, utonulog u vode porodičnog života i preplavljenog nemirom i sukobima, čovjeka progutaju ralje nezadovoljstva. Da bismo ljudski život od njegovog svjetovnog postojanja okrenuli ka Bogu, bitno je da budemo povezani sa "Sat" (*Satsangam*). Izraz "Sat" odnosi se na ono što ne podliježe promijeni tijekom vremena. Istina je to što ostaje isto, bez obzira na vrijeme, mjesto i okolnosti. Čovjek se treba povezati s tom Istinom, on treba doživjeti blaženstvo takve povezanosti. *Satsangam* (povezanost s Istinom) znači doživljavanje *Sat - Chit - Anande* (Istine - Svjesnosti - Blaženstva).

Satsanga, prema navodu u *Manu dharma sastri*, ima tri lica - "*Bhadram pasyanthu, Bhadram srunathu, Bhadram kurvanthu*". Vidi samo dobro, čuj samo dobro i čini dobro. Na žalost, na sadašnjem stupnju čovječanstva, čovjek nema te osobine. Na ovom stupnju može se činiti da je pobožan, no nije u tome ni iskren, ni postojan. Na duhovnost se gleda više kao na formalno poštovanje vjerskih običaja, nego kao na unutarnji doživljaj.

Što zaista čini duhovnost? Da li bhajani čine duhovnost? Ili ponavljanje riječi "Sai Ram"? Ili hodočašće u hramove? Sve su to znakovi ljudske slabosti. Prava duhovnost se sastoji od uklanjanja svih životinjskih nagona u čovjeku i očitovanja božanskog svijetla u njemu. To je stvarno značenje duhovnosti.

Čovjek danas, prakticirajući meditaciju i molitvu, dopušta da se zajedno s njima razvijaju i životinjske osobine. Dok god postoje te osobine, vršenje religijske prakse je bezvrijedno. Sve takve duhovne prakse jednake su praksi varanja samog Boga. Stoga, prava *sadhana*, odnosno duhovna praksa, znači riješiti se svih životinjskih osobina u čovjeku, kao što su okrutnost, zloća, itd. Dvije osobine čine čovjeka stranim Bogu: zavist i egoizam (*asūya* i *ahamkara*). Zavist i egoizam su dvije štetočine, koje razaraju drvo života. One lišavaju čovjeka njegove suštinske ljudske prirode. S tim lošim osobinama ljudi se odvajaju od društva dobrih.

SMISAO PROSLAVE

Ključna svrha *Vinayaka caturthi* proslave je poučiti čovjeka da izbjegava društvo loših ljudi i da njeguje druženje s dobrima. Što znači izraz *Ganapathi*? "*Ga*" znači *buddhi*, odnosno intelekt. "*Na*" znači *vijnāna*, odnosno mudrost. "*Ganapathi*" znači - onaj koji je Gospodar (Bog) intelekta i mudrosti. On je i gospodar *Ganasa* (duhovnih bića). *Ganasi* simboliziraju i osjetila. "*Vigatho Nayaka Iti Vinayakah*" - *Vinayaka* je onaj koji nema Gospodara nad sobom.

Sve proslave *Bharatiya*, pune su transcendentalnih značenja i nisu u vezi sa svjetovnim pojavama. Prvo što se čini na dan proslave je da se na kućna vrata objesi vijenac od zelenog lišća. Taj je vijenac znak povoljnosti. Stavljajući takav vijenac na vrata, domaćin ističe da želi samo povoljne događaje. I taj običaj ima naučno objašnjenje. Zeleno lišće obješeno na vrata služi za apsorpiranje ugljičnog dioksida koji ljudi izdišu, a ispušta kisik koji udišu. Tako,

naučno gledano zeleno lišće ima vrlo važnu svrhu.

UNUTRAŠNJA I VANJSKA ČISTOĆA

Na dan proslave, svaki se ukućan rano ujutro okupa u uljanoj kupki. Osobna čistoća vodi k dobrom zdravlju. Štoviše, budući da Bog boravi i izvan tijela i u tijelu, vanjska je čistoća vrlo važna. Da bi postigao unutanju čistoću, čovjek se treba riješiti loših osobina i njegovati dobre. Smisao nošenja nove odjeće u danima proslave je da se prljavo "tkanje" u umu zamijeni dobrim mislima. Srce se naziva "*vasta*", što je izraz koji se koristi za tkaninu. Stoga, unutrašnju čistoću treba postići pročišćenjem srca. Nošenje nove odjeće ima svrhu poslužiti kao uvod u pročišćenje srca iznutra. Tako različiti običaji vezani uz proslave imaju svoje unutrašnje značenje, bez obzira na vanjsku formu.

PRASADAM ZA GANEŠU

Povezano s Ganešinom proslavom, Božanstvu se nudi *prasadam* u obliku "*kudmulu*" i "*undrallu*". Koje vrste jela treba ponuditi Božanstvu? Ona ne smiju tijekom pripreme uključivati upotrebu ulja ili vatre. Trebaju biti kuhana na pari. Koristeći rižino brašno, razne mahunarke i til (sjemenka), priprema se jedna vrsta žrtve Ganeši. Smisao te žrtve je sljedeći: tijekom mjeseca Bhadrapade, seljaci donose kući žetvu tilovih sjemenki. Te sjemenke imaju ljekovito svojstvo, liječe plućne i očne bolesti. Kad se tilove sjemenke zajedno s mahunarkama skuhamo na pari, to je jelo lako probavljivo. Ponudivši Božanstvu takvu hranu, postižu se dvije stvari: žrtvena je hrana i ukusna i zdrava (donosi zadovoljstvo i pomaže dobrom zdravlju). To su bili razlozi naših predaka za održavanje proslava.

BUDDHI I SIDDHI

Inteligencija cvjeta samo kad je čovjek čist. Samo procvatom inteligencije postiže se duhovni cilj (*siddhi*). Vinayaka vlada intelektom i duhovnom spoznajom (*bhuddhijem* i *siddhijem*). Siddhi znači ostvarenje (spoznaju) mudrosti. Zapisi kažu da su Siddhi i Buddhi Vinayakine supruge, a Kshema i Ananda njegova dva sina. Siddhi i Buddhi simboliziraju privlačne moći Ganapathija.

"VIDI SVOJE GREŠKE"

Ganapathijeva proslava je prilika za ljude da očiste svoj um. Ljudi su uglavnom skloni vidjeti svoje vlastite greške u drugima. Jednostavno nastoje prikriti svoje vlastite greške, pripisujući ih drugima. To je loša osobina. Čovjek se može popraviti samo prepoznajući vlastite greške, a ne videći ih kod drugih. U drugima trebate gledati ono što je dobro, a greške trebate tražiti u sebi. Samo tako čovjek može napredovati. Čovjek vrši nasilje nad svojom ljudskom prirodom ignorirajući vlastite nedostatke, a uvećavajući nedostatke drugih. Ta crta uvelike prevladava među današnjim studentima. Studenti trebaju težiti postizanju sklada (između) misli, riječi i djela.

SKLAD U BOŽJOJ PORODICI

Ljudi su danas previše uronjeni u sebične težnje. Čak i životinje i ptice pokazuju manje sebičnosti od ljudi. Svrha proslava, kao što je *Ganeśacaturthi* je, da podsjetite ljude na njihovu urođenu božanstvenost i da probude u njima osjećaj jednote čitavog čovječanstva.

Ísvarina porodica sastoji se od Íive, Parvati, Ganapathija i Subrahmanye. Kad pogledate njihove prjenosnike, vidjet ćete da su oni međusobno neprijateljski nastrojeni. Íivin prjenosnik je Nandi (bik). Parvatin prjenosnik je lav. Po prirodi bik i lav međusobno su neprijateljski nastrojeni. Na Ísvarinoj glavi je Ganga. Na čelu Mu je vatra. Postoji prirodni antagonizam između vode (Gange) i vatre. Ganapathi ima glavu slona, a prenosnik mu je štakor. Postoji prirodni antagonizam između Parvatinog lava i Ganapathijeve slonovske glave. Isto tako postoji prirodno neprijateljstvo između zmije, ovijene oko Ísvarinog vrata i Ganapathijevog prjenosnika miša. Neprijateljstvo je i između Íivine zmije i Subrahmanyinog pauna. Unatoč prirodnom neprijateljstvu različitih prjenosnika Ísvarine porodice, među njima uopće nema nesklada. Među članovima porodice i njihovim prjenosnicima, vlada savršen sklad. Taj sklad i

jedinstvo, primjer su svijetu.

DOBRO DRUŠTVO

Jedinstvo je bitno za postizanje dobrih stvari. Ono ne bi smjelo postojati za loše namjere. Hoće li čovjek sticati ugled ili propadati, zavisi o vrsti ljudi s kojima se druži. Međutim, studenti se ne trebaju družiti s prijateljima koji su to sam u dobru. Jedini istinski prijatelj je Bog. Svi drugi su prijatelji samo iz svojih sebičnih razloga. Bog je uvijek s vama, u vama i oko vas. On vas ni u kakvim okolnostima neće ostaviti. No, ako vam je srce zagađeno, Bog će vas napustiti. U zagađenom srcu nema mjesta za Boga.

SLONOVSKA GLAVA

Vinayaka ima glavu slona. Što to znači? Ni jedno ljudsko biće nema slonovsku glavu. To je protuprirodno. Pa kako je onda Vinayaka dobio slonovsku glavu? To ima jedan dublji smisao. Vinayaka je poznat po svojoj vrhunskoj inteligenciji. Slon je također poznat po svojoj visokoj inteligenciji (*gajatelivi*). Slon ne vjeruje nikome, osim svom gospodaru. Budući da je Vinayaka obdaren izuzetnom inteligencijom, njegovo slonovsko lice upravo to simbolizira - vrhunsku inteligenciju. Vi, koji stanujete u hostelu (boravište studenata u Puttaparthiju), vidate svakodnevno automobile koji prolaze cestom. Nasuprot hostela je Sai Gita (Bhagavanova slonica). Sai Gita ne obraća nikakvu pažnju na bezbrojne automobile koji prolaze cestom. No, bez da ga vidi, kao da nanjuši prolazak Svamijevog auta, smjesta dotrči trubeći na pozdrav Svamiju. To je privrženost Sai Gite svom Gospodu. Slonova vjera jaka je koliko i njegova inteligencija. Jednako je jaka i njegova ljubav prema gospodaru. Ta je ljubav nepokolebljiva. Ove osobine privrženosti, vjere i inteligencije pripisuju se slonu. Tko god ima te osobine, može se smatrati obdarenim slonovskom glavom.

SVRHA PROSLAVA

Studenti, koji možda gaje sumnje u odnosu na razloge zbog kojih Ganeša ima glavu slona, trebaju shvatiti unutrašnji smisao te pojave, odvojeno od onog što se vidi na površini. Nažalost, ljudi pridaju više pozornosti vanjskoj formi, nego dubljem smislu.

Kao rezultat toga, proslave, koje imaju duboki smisao, često se svode na praznovjerne svetkovine, a sveti rituali na smiješne običaje.

(Svami za ilustraciju priča priču o nekadašnjem običaju stavljanja kućne mačke u košaru u vrijeme izvođenja *Sathyanarayana Vrate*, kako ne bi pojela žrtvenu hranu prinesenu Bogu. Mačku se nekad držalo u kući kako štakori ne bi pojeli žito koje je u kući bilo pohranjeno. Iako u kućama više nema štakora pa prema tome ni potrebe da se drže mačke, običaj stavljanja mačke u košaru zadržao se kao dio religiozne ceremonije. To je dobar primjer kako se običaji, koji su nekad imali svrhu, održavaju i danas, kad više nemaju svrhe.)

“KAKO SIJEŠ”

Studenti! Trebate shvatiti da svaka aktivnost nosi sa sobom i posljedice i da rezultat svake aktivnosti zavisi o prirodi te aktivnosti, kao što i priroda drveta ovisi o prirodi sjemenke iz koje je izraslo. Posljedice vlastitih aktivnosti su neizbježne i zbog toga je kralj Manu propisao da se svi trebaju držati *dharme*. Posljedice aktivnosti mogu se pojaviti prije ili poslije, no pojaviti će se sigurno.

Studentima se sviđa štovati Ganapathija. Oni mole Ganešu da im podari *buddhi* (inteligenciju) i *siddhi* (sposobnost da ostvare svoje težnje). U imenu Ganapathi “Ga” označava Gunu, odnosno vrlinu, a “Na” predstavlja Vijnānu, odnosno mudrost. Kad se udruže Ga i Na, dobivamo kombinaciju *vijnāne* (naučnog znanja) i *prajnāne* (duhovne mudrosti). Iz kombinacije *jñāne* i *prajnāne* pojavljuje se *sujnāna* (najviše znanje). *Sujnāna* je karakteristično obilježje istinskog čovjeka. *Ajnāna* je znak neznanja. Ganapathi je Bog *vijnāne* i *prajnāne* - svjetovnog znanja i duhovne mudrosti. Zato, kad vjernik moli Ganešu, on moli da mu se udijeli *vijnāna*, *prajnāna* i *sujnāna*.

Današnjoj naobrazbi nedostaju sve tri navedene vrste znanja. Imate samo knjiško, površno

znaje. Ono možda ima neku prolaznu vrijednost dok ne prođu ispiti. Ako je svrha naobrazbe da traje čitav život, tada studenti trebaju njegovati vjeru u Boga. Trebaju shvatiti da kad stalno misle na Boga i obavljaju sve aktivnosti s pobožnim mislima, doživjet će puni procvat svojih ljudskih osobina. Svaku aktivnost smatrajte posvećenu Bogu. Aktivnosti ne možete izbjeći. Trebate rad pretvoriti u štovanje. Trebate raditi u tom duhu. Ne možete rad zamijeniti molitvom. Trebate kombinirati rad i štovanje.

(Bhagavan je završio svoj govor bhajanom "Bhajana Binā Sukha Santhi Nahi").

ŽIVOT SHIRDI SAI BABE

Prvi govor o Shirdi Babi 27. 09. 1992.

(Baba pjeva: "*Jihva gre...*")

Utjelovljenja božanske ljubavi!

Svo bogatstvo i dobro, koje čovjeka zapadne, nastaje na osnovu riječi. Riječ je ta koja stvara prijateljstvo i odnose svih vrsta. Ali, riječ je također uzročnik vezanosti, pa čak i na smrti čovjek trpi zbog riječi. Dakle, riječ u čovjekovu životu zauzima središnje mjesto. Tko pročišćuje svoj govor, postaje svet. S riječima i govorom moramo po svaku cijenu biti vrlo pažljivi. Traženjem dobrog društva čovjek vježba korištenje dobrih riječi.

(Baba pjeva: "*Sath guna...*")

Kako netko, tko nema vrlina i dobrih misli, može svoj duh ikada "usidriti" u meditaciji? Kako ćeš graditi kuću bez opeke, kamenja ili cementa?

Svako je živo biće, ne samo čovjek, zarobljenik šest neprijatelja. Od tih neprijatelja prva dva su požuda i ljutnja. Iako govorimo o dva pojma, o požudi i ljutnji, ipak je prvi pojam ishodišni, jer iz njega proizlazi drugi pojam. Četiri daljnja pojma: gramzivost, opsjena, ponos i zavist također proizlaze iz prvog pojma. Dakle, požuda je ishodište preostalih pet pojmova.

Iz požude proizlazi intenziviranje naklonosti. Naklonost postaje želja za posjedovanjem određenih stvari. Ako se želja ne ispuni, preoblikuje se u ljutnju koja dovodi do opsjene i pogrešne prosudbe.

Zasljepljenost raste, te prelazi u gubitak mogućnosti razlikovanja prolaznog od neprolaznog. Ako je netko izgubio moć razlikovanja, on također gubi inteligenciju. Ako je izgubljena inteligencija, izgubljeno je i sve drugo. Zbog toga je želja stvarni uzrok gramzivosti te svih strahova i problema. Stoga, potrudite se kako biste vaše želje držali pod kontrolom.

Odlučio sam da danas neću govoriti o *navaratiriju* ili

shivaratriju već o nečemu ŠTO DOSAD NIKOME NIJE BILO POZNATO.

U državi Nysam bilo je jedno selo, daleko od svake civilizacije. Ime mu je Pathri. U tom je selu živio pobožni par: Ganga Bhavadyaya i Deva Giriamma. Nisu imali djece, te su zbog toga bili jako zabrinuti. Ali, njihove su molitve konačno bile uslišane te se njima 28. rujna 1835. godine rodio sin. Današnji dan je dan njegova rođenja. Ime djeteta, rođenog toga dana, bilo je Sai Baba. Bračni je par bio velik u odricanju. Ganga Bhavadyaya nije dijete niti pogledao. Odmah po rođenju djeteta, povukao se u šumsku osamu. Deva Giriamma, koja se strogo pridržavala propisa svoje dharme i religije, bez pogovora i prirodno, slijedila je svog muža.

U istom selu bio je jedan fakir koji je pripadao sufi tradiciji. I on je bio bez djece. Zbog toga je k sebi uzeo odbačeno dijete i odgojio ga. Od rođenja, od 1835. do 1839. godine (dakle, četiri godine) dijete je živjelo u fakirovoj kući. Tada je fakir umro od starosti i drugih okolnosti. Nakon njegove smrti, fakirova je žena teško živjela, a mali Baba bio je nesvakidašnje dijete što joj, ni u kom slučaju, nije olakšavalo situaciju.

U to su vrijeme, u svim krajevima bili žestoki sukobi mišljenja i nesporazumi između muslimana i hindusa. Dječak je išao u hinduski hram te pjevao pjesme o Muhamedu i Alahu.

(Baba pjeva: "*Mai Allahu...*")

Dječak je također pjevao: "Ja sam Svemogući, a Bog je Gospodar." Hindusi su ga često udarali kako bi ga kaznili za te riječi. Osim toga, išao je i u džamiju i tamo pojašnjavao: "Rama je Gospodar, a Shiva je Allah."

Tako je dječak hodao, sad u hram, sad u džamiju. U hinduskom je hramu pjevao pjesme Muslimana, a u džamiji pjesme Hindusa.

Pripadnici obiju religija išli su do fakirove žene i tužili se na dječaka.

Nedaleko je živio veliki učenjak, pandit i svetac imenom

Venkusa. Fakirova žena uzme dijete i odnese ga Venkusi.

Dječak je u Venkusinom ašramu boravio dvanaest godina, od 1839. do 1851. godine. Venkusa je jako volio dječaka. Mali je Baba kod njega uvijek imao prednost pred ostalima te je u njegovom srcu zauzimao prvo mjesto. To je, naravno, izazivalo mržnju i ljutnju drugih stanovnika ašrama. Bili su ljubomorni na dječaka.

Nakon što je Baba u ašramu boravio dvanaest godina, jedne noći je nestao. Došao je u Shirdi. Shirdi je tada bilo malo selo. Tamo je ostao samo dva mjeseca, a zatim je putovao od mjesta do mjesta. Nakon što je nekoliko godina tako putovao, došao je u selo po imenu Dudkeda. U vrijeme dok je tamo živio, bila je svadba Chandubay Pathelovih nećaka. Baba se pridružio svadbenoj povorci te je tako s njima došao u Shirdi. To je bilo 1858. godine.

Nakon toga, Baba je još neko vrijeme putovao i boravio u raznim mjestima, a zatim se iste godine vratio u Shirdi. Od 1858. pa do 1918. godine on više nikada nije napustio Shirdi. Tamo je ostao punih šezdeset godina; živio i rješavao probleme ljudi, razgovarao s njima, jačao njihovu odvažnost te s njima boravio. Postupno se širio glas o njemu.

U okrugu Bombay živio je čovjek koji se zvao H. V. Satha. Bio je poreznik i vladin opunomoćenik (H. V. znači Hari Vinaya). Umrula mu je žena, te je bio jako tužan i pun briga. U ono vrijeme dođe mu u posjet prijatelj koji se zvao G. G. Nurke. On pokuša utješiti Sathea, te mu reče: "Bilo bi najbolje otići nekom svetom čovjeku. On bi ti sigurno pružio utjehu." I tako su oni došli u Shirdi.

Ispričat ću vam priču o Satheu, jer je ona zaista neobična. Dakle, on je doputovao u Shirdi i dobio Babin darshan. Baba je pomaknuo ruke na poseban način i pritom se osmijehnuo. Sathe se potajno pitao je li Baba zaista sveti čovjek ili možda luđak!? Ta ga misao više nije napuštala. Sathe i Nurke su stigli u Shirdi, a da se pritom nisu ni s kim savjetovali niti se kome

predstavili. Samo su htjeli vidjeti Babu. Baba direktno reče Satheu: “Ne budi žalostan, Sathe! Tijela nisu ništa drugo do mjehurići na vodi. Ne vezuj se za tijelo i ne daj da te tijelo prevari! Vezuje se samo za stanovnika tijela. Brige su kao oblaci - prolaze pokraj nas. U životu svakog čovjeka postoje brige. Budi hrabar i brini se za dijete!” (Naime, Satheova je žena umrla odmah po porodu. Ni profesor Nurke, njegov prijatelj, nije to znao.) Nakon što je Svami ovo rekao, Sathe više nije dvojio radi li se o svetom čovjeku ili o luđaku. Sathe je spoznao da je Svami sveznajući.

Iako je Sathe prvotno doputovao samo radi darshana i namjeravao odmah otputovati, ostao je još dva dana.

Ubrzo je ponovno došao u Shirdi. Primjetio je da poklonici nemaju mjesto gdje bi mogli ostati te je tako za njih sagradio kuću. Još uvijek je tamo i zove se ‘Sathe Vaada’.

Sathe je bio prvi koji je u Shirdiju napravio kuću. Nakon što je dugo godina radio kao državni namještenik, dođe mu misao: “Za što ja zapravo radim? Cijelo je moje bogatstvo ipak prolazno.” Tom se mislju bavio kada je drugi put posjetio Shirdi. Svami se nasmješi i reče mu: “Sathe, čini se da se želiš povući iz svojeg svjetovnog posla. Također razmišljaš o tome kome trebaš dati sve što si zaradio i uštedio. Zašto ne bi započeo s gradnjom? Napravi veliku zgradu od kamena za Shirdi.”

Sathe odgovori: “Svami, pa ja nisam milijunaš. Kako ću s ograničenim sredstvima što sam ih uštedio sagraditi tako veliku zgradu?”

Svami mu reče: “Sagradi koliko možeš! Čemu strah kada sam ja ovdje, dragi moj!”

Nakon tih ohrabrujućih riječi Sathe je imao dovoljno odvažnosti i povjerenja. Njegov je ujak imenom Kerka također došao u Shirdi. On je za njega sagradio veliku zgradu od kamena. Sathe je iz Poone poslao novac kojim je njegov ujak sagradio tu zgradu.

Baba je Sathea od početka koristio kao svoj instrument. Bio mu je iznimno važan instrument. Kada je Baba Sathea smjestio u svoju blizinu i prepustio mu sve poslove da ih on obavlja, postadoše ljudi u Shirdiju zavidni Satheu. Kada netko nešto ne može izvršiti, ljudi smatraju da je to u redu. Ali, kada netko nešto izvrši, to ljudi ne podnose. Oni idu onome koji drugome poklanja svoju naklonost te se ti isti ljudi tuže na one koji su primatelji te naklonosti. Mnogi ljudi su dolazili Babi i tužili se na Sathea. Kako opisati te ljude? Baba je rekao: "Takve ljude treba nazvati neprijateljima prosjaka." Tko su neprijatelji prosjaka? Psi! Baba je rekao da su ljudi koji se tuže na druge kao psi koji laju.

Baba je običavao činiti dvije stvari. Od svih koji su k njemu dolazili tražio je ritualni poklon za učitelja (*dakshina*). Običavao je uzimati dvije, tri, pet ili osam rupija (ne četiri). Uzimao je od jedne osobe i u njezinoj prisutnosti davao drugoj. Za sebe nije nikad ništa zadržao.

Jednog dana u Shirdi je došao čovjek imenom Pradhan. Prije toga je razmišljao kako će Babi dati dvadeset rupija. Tada još nije bilo novčanica od jedne, dvije ili pet rupija. U optičaru su bile samo kovanice i to srebrne. Ne tako bezvrijedne kovanice kao što su današnje! Današnje kovanice izrađene su od aluminijske, čak nisu niti od bakra. U ono vrijeme kovanica jedne rupije sadržavala je deset grama srebra. Pradhan je mislio kako nije praktično nositi u džepu tolike srebrne kovanice i zbog toga je uzeo zlatnu kovanicu, jedan sovereign, te ga je dao Babi. Baba je vrtio i okretao zlatnu kovanicu te, na kraju, upitao: "Što je to? Ja takvo što još nikad nisam vidio!" Čovjek koji je sjedio kraj njega reče: "Svami, to je zlatna kovanica!" "Zato je ne želim," reče Baba, "ja želim samo rupije! Daj mu za to rupije! Koliko rupija mogu dobiti za ovu kovanicu?" Zlatna kovanica teška deset grama, jedan sovereign, vrijedila je petnaest rupija. Sathe je Pradhanu dao petnaest rupija, a za uzvrat uzeo zlatnu kovanicu. Tada je

Pradhan Babi dao petnaest rupija! Ali Baba mu reče: “Pradhan, od tebe trebam dobiti još pet rupija!”

Pradhan koji je bio sudac, počne razmišljati: “Kako je uopće došlo do toga?! Sovereign vrijedi petnaest rupija i ja sam mu ih dao. Zašto od mene traži više?” Takve su mu misli prolazile glavom. Baba reče: “Prvo mi daj pet rupija! Zatim možeš dalje razmišljati!”

Nakon što mu je Pradhan dao pet rupija, Baba reče: “Kada si se spremao doći k meni, namjeravao si mi dati dvadeset rupija!” Pradhan, koji bijaše sudac, misljaše: “Zapravo, Sai Baba je najbolji sudac!”

Babin običaj bio je uzeti novac od poklonika koji su bili na odlasku, a zatim, još u njihovoj prisutnosti, novac proslijediti potrebitima.

Jednog dana zamolio je Kerku da obavi *gurupuju*. To je štovanje duhovnog učitelja. Jer, bila je *gurupurnima*, dan što ga se slavi u čast učitelja koji rastjeruje tamu. Nitko nije znao što je *gurupurnima*! Kerka, Satheov ujak, bio je prvi poklonik koji je u Shirdiju, u čast *guruu*, izveo *gurupuju*.

Kerka nije znao što znači “*gurupuja*”! Svami ga upita: “Što misliš, tko je učitelj (*guru*)? Onaj tko napamet zna sve o religiji, taj nije *guru*. Učitelj nije ni yogin koji se odrekao svega zemaljskoga. Sam Bog je učitelj!”

(Baba pjeva: “*Brahma anandam...*”)

Brahmino blaženstvo je najviši oblik blaženstva. Ne posjeduje ga nijedno ljudsko biće!

(Baba pjeva: “*...sukhladam...*”)

Sve radosti koje se mogu pribaviti bogatstvom ovog svijeta brzo prolaze. Učitelj je *paramatman*, *Sveduša* sama.

(Baba pjeva: “*Devanam...*”)

On je utjelovljenje sveg znanja. Znanja o čemu? O stvarima, o prirodi? Ne, ne!

(Baba pjeva: “*Devanam...*”)

Pravo znanje je znanje o tome da je u stvarnosti sve Jedno

(*advaita*), a ne dvojstvo (*dvaita*). U stvarnosti nema dvojstva, sve je Jedno. Samo Jedno je sve i u svemu. Sam Bog utjelovljenje je ovog duhovnog znanja i Bog je Jedan (Jedno).

(Baba pjeva: "*Brahma anandam, parama sukladam*")

On transcendirira predmetnu stvarnost, tj. dvojstvo.

(Baba pjeva: "*Aham brahmasmi...*")

Kakvo je to znanje? Znanje Brahme transcendirira sve vrste znanja. Na taj način Baba je objasnio da pravi Učitelj (*guru*) može biti samo Bog. Pravi Učitelj je onaj koji je jedno s Brahmom, Višnuom i Mahešvarom; jedno sa Stvoriteljem, Održavateljem i Razarateljem. Samo Bog je Učitelj (*guru*).

Koliko je molio: "Molim Te, reci mi, trebam li se moliti Brahmi, Višnuu ili Mahešvari?" S glumljenom ljutnjom Baba mu reče: "Poslušaj, ja sam ovdje! Moliš mi se! Ja sam Brahma, Višnu i Rudra i ostali! Ja sam ja! Jednostavno moli se Božanskom Principu koji govori: "Ja sam ja!"

Svi koji su se tamo nalazili vjerovali su da je Shirdi Sai Baba bio Paramešvara, Najviši Gospodar.

S vremenom, rasli su zavist i negodovanje stanovnika Shirdija prema Satheu. Htjeli su mu se osvetiti. Razlog je bio taj što je Sathe želio svim novcem kojega su duhovnom Učitelju davali poklonici, graditi još više kuća. Također je izbila afera zbog srebrne kočije sa srebrnim konjima. Nepoznati kradljivci ukrali su ovu kočiju skupa s konjima. Ljudi su okrivljavali Sathea da nije spriječio kradljivce. Rekli su da i on, zacijelo, ima prste u tome.

Jednog je dana na Sathea vrebao čovjek naoružan sjekirom. To je opazio Satheov ujak te ga je na to upozorio. Rekao mu je: "Sathe, moraš otići odavde! Babi se možeš moliti i na nekom drugom mjestu. Najbolje bi bilo da odmah kreneš na put!"

Satheu je bilo jako teško napustiti Shirdi, ali je i sam uvidio da je to potrebno učiniti. Baba je i dalje zvao Sathea: "Sathe, Sathe!" Ali, Sathe više nije bio tu. Moglo se primjetiti da je

gubitkom Sathea Baba bio tužan. Sathe mu je bio blizak i drag. Drugi poklonici su razgovarali o tome kako je Svami jako nesretan zato što ga je napustio tako blizak poklonik.

Želim vam također ispričati priču o Shyamu. Shyam je imao dvije godine kada su ga roditelji doveli sa sobom u Shirdi. Ime mu je bilo Mohan Shyam. Roditelji su ga zvali Mohan, a Baba ga je uvijek zvao: "Shyam, Shyam!" Nakon što su mu roditelji otišli u mirovinu nastanili su se u Shirdiju. Dijete je u Shirdiju išlo u školu.

Nakon što je Sathe otišao, Baba je sebi približio Shyama. Shyam je završio školu i započeo učiteljsku izobrazbu. Postao je učiteljem u školi u Shirdiju. Danju je poučavao učenike. Baba je stanovao u sobi do učionice. Shyam je spavao u učionici. U zidu između te dvije prostorije nalazila se jedna rupa. Kroz taj mali otvor Shyam je noću mogao promatrati što je Baba radio. Često ga je vidio kako se ljuti, kako se sam sebi osmjehuje, kako razgovara sam sa sobom te kako ruke pokreće na čudan način.

Baba je uvijek spavao na drvenoj dasci, širokoj otprilike pedeset centimetara koja je visila na dvije sajle. On se na toj dasci njihao amo-tamo. Shyam je Babu promatrao kroz otvor u zidu te za njega strahovao svaki put kada bi ga gledao što radi. Bojao se da će Baba pasti s daske!

Jednoga dana, kada je služio kod Svamija, pitao ga je: "Svami! Vidim kako noću nikad ne spavaš. Uvijek razgovaraš sam sa sobom ili se sam sebi osmjehuješ. Zašto to radiš?"

"Glupi mladiću! Misliš li da si ti jedini zbog koga sam ja ovdje?! Ima ih na tisuće, a rasuti su cijelom zemljom! Svi su oni moji poklonici!"

"Kada nešto u zraku pišem, tada je to moj plan. To znači da preoblikujem vaše mišljenje. Kada pokrećem usne, tada vam govorim. Kada se smijem, smijem se vašem neznanju. Dijete, kada me noću promatraš, vidiš me kako radim s mojim poklonicima!"

Shyam je molio Svamija: “Ja poučavam djecu samo nekoliko sati dnevno. Kako bih Ti rado služio i boravio kraj Tebe! Molim Te, pruži mi tu mogućnost!”

Bila je tamo jedna gospođa koja je za Svamija kuhala. Zvala se Lakshmi Bay. Shyam je uvijek išao k Lakshmi Bay te joj je pomagao izrolati rižine lepinje. Baba je naročito volio jedno jelo koje se zvalo ‘*brinjan*’. Shyam je otišao do Lakshmi Bay, a ona mu je pokazala kako se sprema to jelo. I tako se Shyam dosjetio kako će služiti Svamiju. On sam znao je koliko mu je radosti pricinjalo služenje Svamiju.

Shirdi Baba mogao je u svako vrijeme postati nestrpljiv i ljut, ali u stvarnosti nije bio ni nestrpljiv ni ljut. On se je samo pravio da je ljut. Kada se na nekoga “ljutio”, uzeo bi stolčić i bacao ga. Zbog takvog ponašanja Shyam mu je često govorio: “Svami, ako Ti nekoga gađaš drvenim stolčićem pa ga nespretno pogodiš i tako povrijediš te od toga čak i umre, doći ćeš na loš glas. Zašto to radiš?”

A Baba mu je odgovorio: “Shyam, Shyam! Sjedni i poslušaj me. Ne brini! Ljudski život je u mojim rukama. Dok ga ja ne pustim, nitko ne može otići (umrijeti). Što se ti o tome brineš?! Idi i radi svoj posao! Neki ljudi krenut će pravim putem tek kada im dam na znanje da sam ljut! Ako ću uvijek i sa svakim biti blag, popet će mi se na glavu! Nužno je koristiti prikladne izraze kako bi ljudi svoj posao radili ispravno.”

Baba je Shyamu povjerio da, zapravo, on nikada nije bio ljut. Samo da ljudima ukaže kako trebaju ispravno djelovati, pravio se da je ljut. Ovu tajnu on je povjerio samo Shyamu.

Babin život i njegovo učenje sastojali su se samo od ljubavi. U njemu nije bilo ničeg doli ljubavi. Svami je iz ljubavi dao Shyamu priliku da mu bude blizu i da mu služi.

I Pradhan je od Babi dobio mnoge zapovjedi kako bi mu služio. Pradhan je Babi gradio grobnicu (*samadhi*).

Došla je 1918. godina. Pradhan je uglavnom boravio u Shirdiju, a njegova žena u njihovom selu. Ona je jedne noći

sanjala da je Baba umro. Pradhan je baš u to vrijeme bio u Shirdiju. Žena je djeci ispričala san i plakala. Nato je u kući čula jedan glas koji je govorio: “Ne govori: “Baba je umro!”, reci: “Baba je u *samadhiju*!”

Samadhi znači da je čovjekovo srce uvijek u ravnoteži. Za čovjeka koji živi u *samadhiju*, smrt i rođenje su isto. Radost i žalost, dobitak i gubitak, za njega su također isti.

Glas je također rekao: “Za Babu nema smrti.” Dok je Pradhanova žena još tražila tko to govori, došao je glasnik s viješću: Baba je napustio tvorno tijelo. Ali, stvarno napuštanje tijela nije bilo 29. rujna već jednog dana u kolovozu!

Život Shirdi Sai Babe

Sri Sathya Sai Babin drugi govor o Shirdi Sai Babi

28.09.1992

Do sada nitko nije ništa znao o Babinom rođenju i odrastanju. Važno je također razumjeti okolnosti njegova rođenja. Njegovi roditelji, Ganga Bhavadyaya i Deva Giriamma, živjeli su u selu Pathriju. Deva Giriamma bijaše poklonica Pārvatī, Božanske Majke, Śivine “supruge”. Ganga Bhavadyaya bijaše poklonik Parameśvare, Najvišeg Gospodina. Oboje su se molili svakodnevno, zajedno i s punom predanošću Božanskoj Majci i Gospodu, ali nisu imali djece što im je smanjivalo životnu radost. Stoga su se s dvostrukom poniznošću priklonili molitvi. Ganga Bhavadyaya imao je čamac pa je na rijeci radio kao lađar (prijevoznik).

Jednog se dana rijeka izlila iz korita jer je neuobičajeno jako kišilo. Ganga Bhavadyaya reče ženi kako bio htio vidjeti je li s čamcem sve u redu te da će noć vjerojatno morati provesti vani, kraj čamca. Pripremila mu je večeru i on je otišao. Bilo je sedam sati kada je ona večerala. U devet sati začuje kucanje na vratima. Mislila je kako je njezin muž ipak došao kući te požuri otvoriti mu vrata. U kuću uđe nepoznat, vrlo star čovjek. “Majko”, rekao je, “vani je jako hladno. Dopusti mi da prenoćim u tvojoj kući!” Deva Giriamma bijaše vrlo plemenita gospođa. Dopustila je nepoznatom da ostane u kući. Na verandi mu je namjestila krevet. Zatvorila je za sobom vrata.

Ubrzo zatim nepoznati čovjek pokuca na vrata koja su vodila u unutrašnjost kuće. Deva Giriamma otvori vrata, a starac reče: “Majko, gladan sam. Mogu li dobiti nešto za jelo?” Ona mu odgovori: “Nemam ništa pripravljenog, ali vidjet ću mogu li ti što pripremiti!” Od preostalog brašna i malo gustog mlijeka ona mu pripravi mali noćni obrok. Nakon što je starac pojeo, ona se povuče u svoju sobu i zaključa vrata.

Opet se čulo kucanje. Starac je ovaj put rekao: “Majko, bole me noge. Hoćeš li mi ih, molim te, izmasirati?” Deva Giriamma nije znala kako se sada treba postaviti. Otišla je u drugu sobu i molila se Božanskoj Majci: “Majko, što znači ovaj ispit?! Trebam li mu služiti zato što je moj gost?! Ili, ne trebam mu služiti zato jer sam ja gospođa?!”

Tada je Deva Giriamma napustila kuću na stražnja vrata i otišla jednoj susjedi za koju je znala da ljude masira za novčanu nadoknadu. Ali, te žene nije bilo kod kuće. Te večeri nije bilo moguće naći ni jednu ženu koja bi starcu izmasirala noge!

Utučena, ona se vrati u kuću kroz stražnja vrata. Tada netko pokuca na ta vrata. Ona otvori, a u kuću uđe neka visoka žena. Žena reče Deva Giriammi: “Majko, ti si bila ta koja je kod nas kucala u potrazi za nekim tko bi starcu izmasirao noge? Tada me nije bilo kod kuće, ali, pričali su mi o tome poslu pa sam ja, evo, upravo došla! Mogu li štogod za tebe učiniti?”

Deva Giriamma, presretna, ode u drugu sobu zahvaliti Božanskoj Majci: “Osobno si mi poslala ovu ženu i spasila mi čast!”

Odvela je ženu na verandu. U trenutku kad je za njom zatvorila vrata, starac i žena se preobraze u Pārvatī i Parameśvaru. Visoka žena, koja je ušla za Deva Giriammom na stražnja vrata nije bila nitko drugi do Pārvatī, a starac bijaše Parameśvara osobno.

Njih dvoje započnu razgovor. Parameśvara je rekao Pārvatī: “Pārvatī, ispuni joj njezine želje!” A Pārvatī je istovremeno rekla Parameśvari: “Molim te, hoćeš li je ti blagosloviti i ispuniti joj sve želje?!” Parameśvara joj je odgovorio: “Ja sam je došao provjeriti. Ti si je došla spasiti. Dakle, tvoj je zadatak pokazati svoju milost i ispuniti joj želje!”

Oni pokucaše na vrata. Ovaj se put Deva Giriamma nije bojala otvoriti vrata verande jer je sada u kući bila još jedna

žena. Ali što je vidjela! Pred njom je stajao nebeski par: Pārvatī i Parameśvara! Preplavljena radošću i blaženstvom Deva Giriamma im padne pred stopala. Pārvatī se sagne k njoj i blagoslovi je riječima: “Imat ćeš sina i kćer!” Parameśvara joj se obratio riječima: “Majko, tvoja me predanost razveselila. Rodit ćeš mene osobno kao svoje treće dijete!” Puna pobožnosti, Deva Giriamma položi čelo na njihova stopala, a zatim su oboje nestali.

Te noći Deva Giriamma uopće nije spavala. Njezino radosno uzbuđenje bijaše preveliko. Jedva je dočekala zoru. Njezin muž je došao kući rano ujutro. Deva Giriamma ga je dočekala na kućnim vratima te ga odmah, uzbuđena, izvijestila što joj se dogodilo. Ganga Bhavadyaya je vjerovao da je ona luckasta: “Ti si to sanjala, vjerojatno si postala histerična i imaš priviđenja!” On se ustezao njezin doživljaj uzeti za ozbiljno.

Malo zatim, Deva Giriamma je zatrudnjela. Rodio im se sin, a godinu dana kasnije i kći. Tek nakon kćerinog rođenja Ganga Bhavadyaya je povjerovao ženi da su joj se u ljudskom liku ukazali Pārvatī i Parameśvara. Ali, nije ga napuštala misao da je njegova žena imala tim činom veliku sreću koju on nije imao.

Nakon što je Deva Giriamma i treći put zatrudnjela, u Ganga Bhavadyayinom srcu zbile su se velike promjene. Obuzela ga je duboka čežnja i u njemu se stvorila odluka da napusti svjetovni život i ode u šumsku osamu činiti pokoru kako bi umilostivio Pārvatī i Parameśvaru da se i njemu ukažu. Nakon devet mjeseci on je donio čvrstu odluku. Spremio se i otišao u šumsku osamu. Deva Giriamma kao vjerna žena, pratila ga je. Pošto su propješačili dobar dio puta, nju uhvatiše trudovi. Ona u šumi rodi treće dijete. Umotala ga je u sari, položila ga u sjenu jednog stabla te požurila dalje za svojim mužem. I tako se dogodilo DA DO SADA NITKO NIJE ZNAO TKO SU BILI BABINI RODITELJI. Samo je fakir znao okolnosti pod kojima je Baba rođen. On je k sebi uzeo dijete i odgojio ga. Do sada

je bio poznat samo onaj dio Babinog života koji počinje njegovim dolaskom u Shirdi. Iz vremena prije toga nisu bile poznate nikakve činjenice.

Svami je 1917. godine pozvao k sebi Dadu, Nanu, Abdul Babu, Shandrakara, Mahasvati i druge.

Dadi, koji je bio glumac, te je za život zarađivao izvodeći priče o Bogu, on je rekao: “Dada, znaš li ti tko si?”

“Ja sam Tvoj sljedbenik, Svami!”, odvrati Dada.

Baba se obratio Nani: “Nana, Nana, znaš li ti tko si?”

“Svami, ja sam također Tvoj sljedbenik!”

Ali, Baba im je odgovorio: “Ne koristite tu riječ! Na cijelom svijetu ja ne znam niti jednog sljedbenika! Ima na tisuće ljudi koji, puni predanosti, vole Boga, koji su poklonici (devotees), ali, niti jedan nije sljedbenik. Vi ne znate razliku između sljedbenika i onoga tko voli Boga (poklonika). Svatko može postati duhovni poklonik (devotee), ali nitko nije sljedbenik! Što znači izraz “sljedbenik”? Sljedbenik je onaj koji se zakleo da za njega ne postoji ništa drugo osim zapovjedi njegova Božanskog Učitelja. Koliko od vas je spremno slijediti moje naredbe? Pravi sljedbenici govore: “Osim Tebe, Bože, ja nemam ništa!” Tko me slijedi kao moja sjena, taj je moj sljedbenik. Nasuprot tome, duhovni poklonik (devotee) je netko tko se može moliti Bogu gdje god se nalazi. Sljedbenik znači da, iako postoje dva tvarna tijela, postoji samo jedna duša i jedna volja. Ne smije se imati osjećaj da smo mi jedni od drugih različiti. Ti si drukčiji od mene, ja sam drukčiji od tebe. Ne! Ja i ti smo Jedno! Ali, na svijetu nema takvih ljudi. Ima na stotine tisuća poklonika (devotee), ali nema niti jednog sljedbenika!”

Dok je Baba tako govorio, Shyam je bio jako povrijeđen: “Osim služenja Tvojim lotosovim stopalima, za mene ništa drugo na svijetu ne postoji!”

Baba je ustao i ušao u kuću. K sebi je pozvao Shyama i, kada su ostali sami, rekao mu je: “Shyam, na cijelom svijetu imam samo jednog sljedbenika, a to si ti! Osim tebe, svi su samo poklonici.”

Shyam je kleknuo pred Babu i čvrsto obgrlio njegova lotosna stopala. Neprestano je govorio: “Nitko osim Tebe, nitko osim Tebe, nitko osim Tebe...” Ponavljajući te riječi, on je umro.

Baba je imao osamdeset i dvije godine. Osamdeset dvije godine ni za kim nije prolio niti jednu suzu. Ali, kada je umro Shyam, Baba je prolio tri suze. Svi prisutni poklonici pitali su: “Svami! Sve je u Tvojim rukama! Reci, zašto si tako tužan?”

Baba je odgovorio: “Zapravo, ja nisam tužan. Sprani su svi Shyamovi grijesi. Ostala je još samo jedna malenkost. S ove tri suze sprao sam i nju.”

Iz toga se može vidjeti da sve što Baba kaže, sve što se kroz Babu događa, služi samo blagostanju poklonika i nikakvoj drugoj svrsi.

Na kraju, do Svamija dođe Abdul. Svami mu reče: “Doći ću opet i dobit ćeš darshan.” Abdul upita: “Kada će to biti?” “Dat ću ti daršan za osam godina”, odgovori Svami. “Prvi Avatar u Maharashtri, drugi u državi Madras”, rekao je. Kada je ovo tvarno tijelo rođeno, Andhra Pradesh je bila dio države Madras.

“Ali, Svami, kako ćeš nam dati daršan?”, pitao je Abdul. Svami je rekao samo Abdulu: “Kada ću ti dati daršan, zvat ću se Sathya.” To je ovaj Sai Avatar. Dva su različita tvarna tijela, ali Božanskost u njima jedna je.

Prvo je Saijevo tijelo došlo navijestiti božanskost. Drugo je tu kako bi božanskost dalo, a treće će božanskost poučavati. Tvarna tijela zovu se: Shirdi Sai, Sathya Sai i Prema Sai.

28. rujna 1835. godine rođendan je Shirdi Saija. Zbog toga sam vam danas, 28. rujna, o njemu mnogo ispričao. Tvarno je tijelo Shirdi Baba napustio 1918. godine. Tijela su kao

mjhurići na vodi. Uzeti su za blagostanje poklonika. Kada ne bi bilo nijednog tvarnog Božjeg obličja, nitko ne bi mogao vjerovati u bezobličnog Boga. Oblik je temelj za razumijevanje Bezobličnog. Ali, nitko nije u stanju razumjeti potpunu prirodu Boga. Bog postoji, kako s oblikom, tako i bez oblika. On je najmanja čestica u malom atomu. Nijedan čovjek nije u stanju pojmiti što znači malen, a što velik. Nitko nije u stanju shvatiti što je oblik, a što bezobličnost.

(Baba pjeva: *“Nim gana guna gana Ram”*)

Stoga je rečeno u Gīti: “Postoji li netko tko Te, Bože Krišna, može razumjeti? Ti si najmanja čestica u malom, a najsnažnija u snažnom. Ti si “kradljivac” na poseban način. Ti kradeš srca!”

To znači: Bog je najveći “kradljivac”! Kada vas On “okrade”, osjetit ćete samo radost. Nikad vam neće nanijeti bol. Ali, kada vam netko kaže da ste vi kradljivac, bit ćete uvrijeđeni.

(Baba pjeva: *“Citta cora yaśodā ke bāl navanīta cora gopāl”*)

Ali, u vašoj ljubavi prema Bogu, vi ga nazivate “kradljivcem srca”, a osjećate radost i blaženstvo kada vam “okrade” srce. Ovaj “kradljivac srdaca” koji se ovdje nalazi, donosi vam samo blaženstvo. Ljudi koji vam uzimaju novac, donose vam samo brige. Ljudi vam krađu novac, a Bog vam “krade srca”. Nitko ne može razumjeti Božju tajnu. Dakle, budući da je ne razumijete, bolje je da mirno šutite. Prije svega, ne smijete pokušavati Boga pogrešno razumjeti. Molite mu se, pjevajte njegova imena, trudite se biti predani i vjerovati. Tako ćete učiti razumijevati Gospodovu Božanskost.

Baba pjeva:

Sāi bhajana binā sukha śānti nahīn

Hari nāma binā ānanda nahīn

Prema bhakti binā uddhāra nahīn

Guru sevā binā nirvāna nahīn
Sāi bhajana binā sukha śānti nahīn
Japa dhyāna binā Sanyoga nahīn
Prabhu darśa binā Prajñāna nahīn
Dayā dharma binā satkarma nahīn
Bhagavān binā Koi Apnā nahīn
Sāi nāth binā paramātmā nahīn

DUHOVNA OSNOVA DASARA PROSLAVE

Tijekom svog govora na Vijayadasami dan (6.10.'92) Bhagavan je zaključujući Navaratri proslavu rekao:

Gospod je sve stvorio iz Istine i sve je prožeto Istinom. Shvatite da nema ničeg na svijetu što se ne temelji na Istini, i da se sve sastoji od *suddha satve* (Božanske suštine). Čovjek je zaboravio tu činjenicu.

Čovjek je nastao iz Boga (*Madhava*). Zaboraviti tu istinu je obmana (*maya*) od koje čovjek pati. Istinsko ljudsko biće ne može patiti od vlastite iluzije.

Utjelovljenja Božanske Ljubavi! Ljudskost je nerazmrsivo povezana s božanstvenošću i ne može se odvojiti od nje. Isti *ātman* prebiva u svim bićima.

Tijelo ima različite udove i organe kao što su ruke, noge, oči, nos, usta, uši itd. Svi su oni sastavni dio tijela. Između tih različitih organa i stanovnika tijela (*sariri*) postoji bliska povezanost. *Jivātma* je stanovnik. Organi sačinjavaju tijelo. Odnos između Stanovnika i tijela je neodjeljiv. Svi organi pripadaju pojedincu. Stoga Stanovnik ne mrzi ni jedan organ. Stanovnik (*sariri*) neće biti sretan bude li i jedan organ patio, jer svi organi pripadaju njemu i sva njihova iskustva su također njegova.

Isto tako i Višnu prožima Kozmos kao svoje tijelo. Svi objekti u Kozmosu su organi u Višnuovom tijelu. Stoga nitko ne treba gajiti bilo kakvu odbojnost spram bilo čega u Univerzumu. Ne treba mrziti nikoga, jer je isti Bog prisutan

u vama kao i u svemu ostalom u Univerzumu. Kozmos ima tri oblika: grubi, suptilni i kauzalni. Fizički Univerzum predstavlja grubi oblik. Suptilni oblik je um, a još suptilniji od uma je *ātman*.

PET OMOTAČA (KOSA)

Ljudsko biće ima pet omotača. Tih pet omotača grupirano je u tri skupine. Grubi omotač je *annamaya kośa*, (ovojnica od hrane - materijalna). Skupine od tri *kośe* (omotača) – *prānamaya* (životni dah), *manomaya* (mentalni omotač) i *vijnānamaya* (intelektualni omotač) – zajednički sačinjavaju suptilni omotač. Kauzalni omotač je *ānandamaya kośa* (omotač Blaženstva). Čak ni ovaj posljednji omotač ne predstavlja potpuno blaženstvo, jer iznad *ānandamaya kośe* postoji još viši entitet. On se naziva *mahakāraṇa*, ili superkauzalni entitet. To je ātmički princip.

Svaki pojedinac se, zato što ima ta tri tijela, naziva *tripurasundari*. Svako ljudsko biće ima ta '*tripura*' (tri grada). Te tri *pure* su tijelo, um i srce. Budući je *Prakriti* element, koji je po prirodi ženski, prisutan u tijelu u većoj mjeri, naziva se *sundari* (prekrasna djevojka).

Tijekom Navaratri proslave štuje se *Tripurasundari*. Nažalost, još od davnih vremena ljudi su provodili samo vanjsku formu štovanja, bez razumijevanja dubljeg značenja proslave. Čitav Kozmos je hram. Gospod prožima Kozmos. Priroda (*Prakriti*) nas uči duhovnu istinu o Navaratri. Spoznajte Saijevu ljubav kroz duhovnu praksu.

Boga treba spoznati kroz *sādhana*. *Sādhana* ne znači obožavati Boga na određenom mjestu i u određenom liku. Ona znači misliti na Boga pri svemu što činite i gdje god da jeste. Možete se upitati da li je to uopće moguće. Odgovor je – da, moguće je, tako da svaku aktivnost posvetite Bogu.

SAMOZAVARAVANJE PRILIKOM ŠTOVANJA

Tijekom Navaratri ima i jedan oblik štovanja koji se naziva *angārpana puja*. Prilikom tog štovanja, svi se udovi u duhu predavanja (*śaranagati*) nude kao žrtva Bogu. Predavanje znači žrtvovanje svega Bogu i odbacivanje ideje odvojenosti sebe od Boga. Dok god postoji osjećaj odvojenosti, ne može biti stvarnog predavanja. Mora postojati čvrsto uvjerenje da isti Bog boravi u svim bićima (*Ekam vasi sarvabhuta – antarātma*).

Tijekom izvođenja *angārpana puje* pojavljuje se jedan oblik samozavaravanja. Kad poklonik kaže "*netram samarpayāmi*" (žrtvujem svoje oči Gospodu), i žrtvuje Gospodu samo cvijet, on se zapravo na neki način, upušta u prevaru. Ispravno bi bilo reći da žrtvuje cvijet. Zapravo mantrе kao "*netram samarpayāmi*" imaju za svrhu da naznače kako čovjek koristi svoje oči samo da vidi Boga. Stvarno značenje te mantrе je da mislite na Boga ma što vidjeli ili činili. Stoga je pravi smisao *angārpana puje* taj da izjavite kako nudite svoje udove na službu Bogu. To znači da štogod radili trebate to učiniti kao žrtvu Bogu. Danas je među poklonicima jako raširena sebičnost i oni vole Boga ne zbog Boga, nego da bi im se ispunile njihove

sebične želje. Dok god prevladava sebičnost, ne može se razumjeti Božanstvo.

Navaratri proslavu trebate iskoristiti kao priliku da istražite vlastitu narav i saznate da li ste ljudsko, životinjsko ili demonsko biće, te da nastojite pretvoriti svoju životinjsku prirodu u ljudsku, a ljudsku da posvetite u Božansku. Mudrost se ne može steći izvana. Do nje treba stići unutarnjom *sāadhanom*.

»ČOVJEK NIJE SHVATIO NEDJELJIVU POVEZANOST IZMEĐU ČOVJEČANSTVA I PRIRODE«

U posljednje vrijeme, svjedoci smo sve učestalijih prirodnih katastrofa s rastućom razornom snagom, a time i sve težim posljedicama. Potaknuto prizorima patnje i razaranja, potražili samo što nam o tome govori Bhagāvan Sri Sathya Sai Baba.

Dijelovi božanskog govora Bhagavāna Sri Sathya Sai Babe održanog 22. studenog 1992. godine

Svemir je beskrajan i čudesan. Nesposoban razumjeti pravu prirodu Kreacije, čovjek postaje žrtvom sila koje narušavaju jedinstvo. Kreacija objavljuje volju Svevišnjeg. Ta volja manifestira se kao priroda – *prakrti*. Čovjek je rođen da bude glasnik Božje volje. On je dio Kreacije. Ograničen je materijalnim pojavama i predmetima oko sebe. Njegova svjesnost zasniva se na njegovoj percepciji svijeta. Čovjek treba posvetiti svoj život jačanju i širenju kreativnog procesa.

Nažalost, danas, kao posljedica znanstvenog i tehnološkog napretka, ljudskost je u opadanju, a čovjek smatra da je svijet namijenjen samo njegovoj zabavi i uživanju. Kao rezultat toga, sile prirode koriste se na način koji predstavlja veliku prijetnju svijetu. Svijet nije stvoren samo za uživanje. Zloupotreblja-

vajući bogatstva prirode i zaboravljajući svoju vlastitu ljudsku prirodu, čovjek ide protiv svrhe i smisla Kreacije. Mnoge prirodne katastrofe izazvane su u potpunosti čovjekovim ponašanjem. Potresi, erupcije vulkana, ratovi, poplave, glad, siromaštvo i druge velike nesreće posljedica su teških i smrtonosnih

Čovjek je neka vrsta redatelja svega što se događa u prirodi. Zaboravljajući svoje odgovornosti, on se bori za svoja prava. Ako se nad ovim duboko zamislite, shvatit ćete da čovjek na ovom svijetu nema nikakvih prava. On ima samo obveze, dužnosti i odgovornosti, a nema prava. Glupo je boriti se za prava, bez izvršavanja dužnosti koje su mu dodijeljene. Sav kaos i svi sukobi u svijetu proizlaze iz toga što je čovjek zaboravio svoje dužnosti. Kada bi svatko izvršavao svoje obveze i zadatke, svijet bi bio mirno i sretno mjesto za život.

zloupotreba prirode. Te zloupotrebe proizlaze iz čovjekovog ponašanja. On nije shvatio nedjeljivu povezanost između čovječanstva i prirode.

Čovjek je neka vrsta redatelja svega što se događa u prirodi. Zaboravljajući svoje odgovornosti, on se bori za svoja prava. Ako se nad ovim duboko zamislite, shvatit ćete da čovjek na ovom svijetu nema nikakvih prava. On ima samo obveze, dužnosti i odgovornosti, a nema prava. Glupo je boriti se za prava, bez izvršavanja dužnosti koje su mu dodijeljene. Sav kaos i svi sukobi u svijetu proizlaze iz toga što je čovjek zaboravio svoje dužnosti. Kada bi svatko izvršavao svoje obveze i zadatke, svijet bi bio mirno i sretno mjesto za život.

Ono što danas trebamo nije neki novi obrazovni sustav, niti novo društveno uređenje, čak niti nova religija. Ono što danas doista trebamo su *uttama purushula*, plemeniti i moralni muškarci i žene. Narod će biti uspješan

i sretan samo onda kada se u društvu pojave plemeniti ljudi, čistih umova i srca i plemenitih duša. Takvi ljudi pojavit će se u društvu tek onda kada umovi budu pročišćeni i kada u zajednici prevlada moralnost. Samo društvo zasnovano na moralnim temeljima može stvoriti i odgojiti plemenite ljude.

Moralnost i poštenje zasnivaju se na duhovnoj svijesti. Samo duhovnost može voditi čovjeka posvećenim putem prema njegovoj sudbini. Samo duhovnost može ga oplemeniti i uzdići na višu razinu. To je način i sredstvo za ostvarenje istinskog nacionalnog napretka, procvata i blagostanja. Svjetski mir može se osigurati samo kroz duhovnost. Ona je sredstvo za iskupljenje i spas čovječanstva.

Dijelovi božanskog govora Bhagavāna Sri Sathya Sai Babe održanog 7. listopada 1993. godine

Danas se u mnogim dijelovima svijeta događaju prirodne katastrofe, poput potresa, gladi, oskudice, siromaštva, poplava velikih razmjera i vulkanskih erupcija. Zašto se to događa? Događa se zbog duhovnog propadanja čovječanstva. Duhove pogreške i grijesi ljudi dovode do takvih velikih nesreća. Uzne-mirenost, tjeskoba i razni drugi poremećaji u ljudskim srcima manifestiraju se kao potresi. Zato ispunite svoje umove dobrim mislima i činite dobra djela. Srca ispunite mirom i ljubavlju. Pjevajte i recitirajte Božje ime. Kada je eter ispunjen vibracijama Božjeg imena, čitava okolina postaje pročišćena. Oni koji udišu takav pročišćeni zrak imat će čiste misli i čista srca. Pročistite zemljin zračni omotač, pročistite atmosferu koja je sada zagađena.

Za početak, iskorijenite ego. To će smanjiti ljutnju. Izvršavajte svoje dužnosti i obveze. Ne potičite bujanje ega. Razvijajte uzajamno

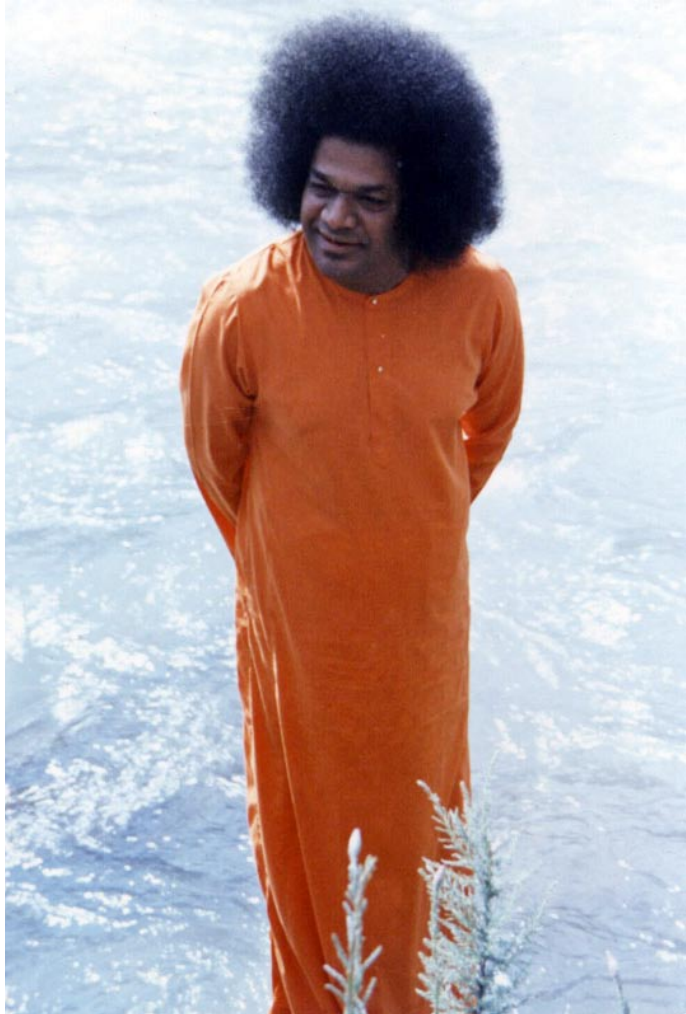

pomaganje. Radosno obavljajte ono što radite. Prijateljski se odnosite jedni prema drugima. Ako se ponašate na takav način, osjetit ćete sve dobrobiti od duhovnih vježbi i obreda koje provodite.

Danas se duhovne vježbe svode na slušanje govora, a ne na provođenje duhovnog učenja u praksi. Slušanje je postalo neka vrsta bolesti. Nakon slušanja, ljudi idu naokolo i hvale se da sve znaju. Takva glupa hvalisavost samo produbljuje njihovo neznanje. Svatko se treba duboko zamisliti nad onim što je čuo. Nakon toga treba te lekcije provesti u praksi. Tako će postići trostruku čistoću misli, riječi i djela.

**Dijelovi božanskog govora
Bhagavāna Sri Sathya Sai Babe
održanog 21. veljače
2001. godine**

Čovjek treba postaviti strop nad željama. No, obzirom da je njegovo ponašanje i djelovanje često nerazumno i neumjereno, svjedoci smo prirodnih katastrofa na raznim stranama svijeta. Poznato vam je kakvo je razaranje izazvao potres u državi Gujarat. Tisuće ljudi izgubilo je život. Uzrok potresa bile su neskromne i pretjerane želje stanovnika tog područja. Bog održava savršenu ravnotežu u svojoj Kreaciji. U njoj, zemlja i oceani u prirodnom su skladu. Ali čovjek nekritički iskorištava zemlju i crpi iz nje velike količine nafte. Isto tako, iz oceana svakodnevno izlovljava tone i tone ribe. Ta prekomjerna eksploatacija prirode ima za posljedicu zemljinu neravnotežu, što dovodi do katastrofa u kojima stradava velik broj ljudi. Kada

se čovjek oslobodi prevrtljivosti i nestalnosti u sebi – *kāmpam*, potresi – *bhukāmpam* ne će se više događati. Ne samo narodi Indije, nego i cijelog svijeta, trebaju težiti tomu da zadrže ravnotežu. Pet elemenata Božja su manifestacija. Ljudski život postat će siguran tek kada čovjek shvati ovu istinu i počne djelovati u skladu s njom.

Prije nekoliko dana poslao sam kamione s rižom i drugim namirnicama kao pomoć nastradalima od potresa u Gujaratu. Jedan čovjek Me upitao: “Svami, zašto trošiš toliko novca da bi poslao pomoć u hrani i potrebstinama stanovništvu Gujarata? Mogao

Danas se u mnogim dijelovima svijeta događaju prirodne katastrofe, poput potresa, gladi, oskudice, siromaštva, poplava velikih razmjera i vulkanskih erupcija. Zašto se to događa? Događa se zbog duhovnog propadanja čovječanstva. Duhove pogreške i grijesi ljudi dovode do takvih velikih nesreća. Uznemirenost, tjeskoba i razni drugi poremećaji u ljudskim srcima manifestiraju se kao potresi. Zato ispunite svoje umove dobrim mislima i činite dobra djela. Srca ispunite mirom i ljubavlju. Pjevajte i recitirajte Božje ime. Kada je eter ispunjen vibracijama Božjeg imena, čitava okolina postaje pročišćena. Oni koji udišu takav pročišćeni zrak imat će čiste misli i čista srca. Pročistite zemljin zračni omotač, pročistite atmosferu koja je sada zagađena.

si umjesto toga spriječiti potres.” Odgovorio sam: “Dragi moj, ljudi su sami krivi za taj potres. Zbog velike pohlepe za bogatstvom i novcem, poremetili su ravnotežu Zemlje. Zato je nastao potres. To je zakon prirode. Sada ostali trebaju iskazati svoju čovječnost i ljubav tako što će pomoći onima koji su preživjeli katastrofu.” Ljubav je vaša priroda. Baš kao što je ravnoteža od vitalnog značenja za prirodu, tako je ljubav od vitalnog značenja za čovjeka.

Ljubav je ono što je čovjeku najpotrebnije. Trebate znati da je sve što je Bog stvorio, stvoreno za dobrobit čovječanstva. Od prirode trebate uzimati onoliko koliko vam treba za podmirenje osnovnih potreba. Prirodu se ne smije izrabljivati niti otimati njezina bogat-

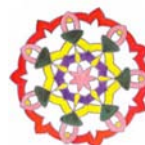
stva da bi se zadovoljila nečija pohlepa. Evo primjera.

Jedan lakomi čovjek imao je patku koja je svakog dana nesla po jedno zlatno jaje. U svojoj pohlepi, on je razrezao patkin trbuh, misleći da se u njoj nalazi puno zlatnih jaja, koje će na taj način moći uzeti odjednom. I današnji čovjek upušta se u takve glupe i nerazumne pothvate. Umjesto da je zadovoljan onim što mu priroda daje, on traži sve više i više i, u tom procesu, stvara neravnotežu u prirodi.

Znanstvenici su danas zainteresirani za sve više novih otkrića. Napredak znanosti i tehnologije također je utjecao na stvaranje neravnoteže Zemlje. Kao posljedica toga javljaju se potresi, kiša više ne pada u određeno vrijeme, a događaju se i druge velike nesreće. Znanost treba koristiti samo onoliko koliko je to stvarno potrebno. Ona ima svoja ograničenja, a nepoštivanje zakona prirode vrlo je opasno.

Pred vama je dug put. Držite se istine i ispravnosti. Naši drevni mudraci običavali su reći: “Govori istinu, govori blago i ne izgovaraj onu istinu koja je neugodna.” Štedljivo i ispravno postupajte s prirodnim bogatstvima. Nemojte ih uništavati ni zloupotrebijavati. Pomozite svima i svakoga učinite sretnim. Podijelite s drugima sve ono dobro što ste naučili. To je vaša prva i najvažnija dužnost.

Prevela: Nada Đureković

BOŽANSKA PORUKA O ODGOJU I OBRAZOVANJU U DUHU LJUDSKIH VRIJEDNOSTI

(Sathya Sai Baba, 20.11.1993. godine.)

Istinska snaga čovjeka leži u njegovu karakteru, a ne u njegovoj inteligenciji, bogatstvu ili obrazovanju. Pored karaktera jedino ga čestito ponašanje može dovesti do uzvišenih visina, jer su vrlina i dobro ponašanje preduvjeti za mir i sreću.

Na svijetu ima mnogo obrazovanih i inteligentnih ljudi pa ipak posvuda je toliko patnje. Čak i danas pamtim drevne mudrace i vidoce jer su iz srca širili dobrobit začestito življenje čovječanstva.

Učitelj je zvijezda vodilja svijetu. Ako mu nedostaje čestito ponašanje, učenici neće napredovati. Učitelj treba biti učeniku uzor za kojim će se povoditi, stoga učitelj treba provoditi u djelo ono što poučava.

Ljudske vrijednosti se ne mogu usvojiti putem knjiga, niti vam ih netko može darovati. One spontano izviru iz čovjekova srca. Odgoj i obrazovanje nisu samo puko prikupljanje znanja, već njihovi temelji trebaju počivati na djelima. Istinski odgoj i obrazovanje u duhu ljudskih vrijednosti treba se odraziti na naše ponašanje u svakodnevnom životu. Ove vrijednosti prirodno postoje u čovjekovu biću. Istinu treba govoriti, ispravno djelovanje provoditi, a ljubav je čovjekova priroda. Dakle, sve su to prirodni oblici ljudskosti. Istinsko ljudsko biće je ono koje krase ljubav, samilost, obzirnost, istina i poštivost. Negativne osobine poput ljutnje, srdžbe, ljubomore i

ega, životinjske su. Kada čovjek primijeti da se u njemu počinje javljati ljutnja, trebao bi prizvati moć razlikovanja i podsjetiti se: „Ja sam čovjek, nisam životinja“, te se potruditi da pobijedi ljutnju. Ljubomora je drugo zlo koje uništava čovječanstvo. Čak su i životinje pošteđene ove bolesti. U svakom vidu života,

ljubomora muči čovjeka. On ne može prihvatiti napredak drugoga. Kako možemo sebe nazivati ljudskim bićima kada ni životinje ne pate od ljubomore.

Da bismo razvili ljudske vrijednosti, prvo trebamo njegovati osjećaj da smo ljudska bića. Naša su srca ispunjena štetnim, negativnim osjećajima i sve dok ih se ne riješimo, ne možemo ih napuniti vrijednostima i vrlinama.

Ne znajući ništa o ispravnosti, čovjek i dalje korača putem neistine. U njegovu srcu nema nimalo ljubavi i on živi neprirodnim životom. Kako onda može njegovati ljudske vrijednosti? To je problem s kojim se učitelj danas mora suočiti. On treba očistiti svoje srce, ispuniti ga ljudskim vrijednostima i sam provoditi te vrijednosti prije nego ih počne podučavati.

Učitelji su poput spremnika za vodu. Kada su napunjeni čistom vodom, iz njih teče čista voda. Učenici su poput slavine, kakva je voda u spremniku takva je i ona koja curi iz slavine. Kako ispunimo život, takav će on i biti. Učitelj treba uvijek biti spreman na žrtvu, ali ne bi smio postati žrtvom pohlepe. Velika plaća, a malo rada je ono što vidimo posvuda. Također se mnogo poučava, ali se malo toga provodi u djelo. Zbog toga je zemlja preplavljena svim mogućim problemima.

Učitelj bi trebao imati nepokolebljiv um. Doista, učitelj je poput putokaza. Ako je putokaz čvrsto postavljen, putnik neće imati poteškoća na putu. Ako je pak putokaz labav, klatit će se amo– tamo i putnik neće moći krenuti pravim smjerom. Sve dok učitelj nema postojan um, on ne zaslužuje dozvolu za podučavanje.

Učenici su danas vrlo inteligentni i učitelj može zadobiti njihovo poštovanje i ljubav samo ako provodi u djelo ono što podučava.

Najprije BUDI, potom ČINI, a tek onda GOVORI – ovo bi trebalo biti učiteljsko geslo.

U Sathya Sai organizaciji veliki broj učitelja naporno radi. Mnogi nemaju pravilno vodstvo pa stoga ni pravog znanja o ljudskim vrijednostima. Na primjer, nenasilje znači da ne bismo smjeli nikoga povrijediti, čak ni našim mislima.

Ne gledaj zlo – vidi samo dobro;
Ne slušaj zlo – slušaj samo dobro;
Ne govori loše – govori samo dobro;
Ne misli loše – misli samo dobro;
Ne čini zlo – čini samo dobro,
To je put do Boga.

Što je istina? Istina je ono što treba zadovoljiti vašu savjest. Istina je Bog. Na takav jasan način treba podučavati ljudske vrijednosti – istinu, ispravno djelovanje, mir, ljubav i nenasilje.

Svi bi se učitelji programa Sathya Sai odgoja i obrazovanja u duhu ljudskih vrijednosti trebali ispravno ponašati. Dovoljno je da jedan učitelj podučava desetak učenika. Sai želi kvalitetu, a ne kvantitetu. Trebali biste se potruditi da najprije iskusite, zatim provodite a tek onda podučavate.

Učitelji rade iskreno, ali ne pronalaze zadovoljstvo u svom radu. Razlog tomu jest da nemaju pravilnog vodstva. Sathya Sai organizacija ima na desetke milijuna dobrih radnika, kakve ne možete naći ni u jednoj drugoj organizaciji. Stoga je važno da učenicima darujete svoju ljubav u izobilju, kao i vlastitoj djeci. Usprkos savršenog podučavanja, roditelji kvare djecu. Roditelji su u potpunosti odgovorni za propast vlastite malodobne djece. Takvi su očevi Dhritaraštrina braća. Stoga je sada od najveće važnosti pravilno podučavati roditelje istim vrijednostima.

Ljudi se danas bave svim vrstama yoge, ali njihova djela su razlog svih bolesti. Uzrok tomu su loše misli i loši osjećaji. Ako vam je srce ispunjeno lošim osjećajima, svako vježbanje yoge bit će beskorisno. Stoga njegujte čiste osjećaje. Služite nesebično, dijelite svoju ljubav, imajte srca ispunjena ljubavlju. Vaš će život tada biti otkupljen.

Zbog svega toga trebamo razvijati ljudske vrijednosti. Ovo poziva na savršeni sklad misli, riječi i djela. Tada LJV uistinu postaju 3H. Prvo H se odnosi na srce (engl. heart), drugo na glavu (engl. head), a treće na ruke (engl. hands). Kada postoji sklad između ova 3H, čovjek postaje velikim Božjim čovjekom. Ako

3H nisu u suglasju, tada čovjek čini prijestup i postaje prijestupnik.

U kulturi Indije postoji pozdrav, koji izvodimo tako da sklopimo dlanove – time združujemo pet vanjskih i pet unutarnjih osjetila. To znači jedinstvo u različitosti. Na isti se način mogu ujediniti i 3H. To je istinska ljudska vrijednost.

Trebali bismo poučavati „sebstvo“ i „pomaganje“, to znači da je sebstvo temelj, a pomaganje vrhunac. Sebstvo je i ispravnost. Pomaganje je vrhunac, oslobođenje. To su četiri cilja u čovjekovu životu. Sva četiri cilja – ispravnost, stjecanje bogatstva, zadovoljenje želja i oslobođenje trebalo bi pretvoriti u dva. Trebali bismo jedino željeti živjeti ispravno i oslobođenje. Čovjek je svojim željama vezan uz obitelj, bogatstvo i slavu, a to je ono što će uništiti njegove ljudske odlike.

Odgovaj i obrazovanje koji se danas provode u svijetu ne pomažu razvijanju ljudskih vrijednosti. Pjevamo sloke, mantre i čitamo tolike tekstove, ali kakva korist od svega toga ako ne prakticiramo čak ni malo od onog što učimo. Jedna žličica kravlje mlijeka bolja je od bačve magarećeg. Morali bismo provoditi u djelo ono što učimo iz tekstova.

Utjelovljenja ljubavi, u Sathya Sai organizaciji trebamo razvijati jedinstvo. Trebamo njegovati bratstvo ljudi i očinstvo Boga. Među nama ne bi smjelo biti mržnje, ljubomore, niti ikakvih razlika. Trebali bismo raditi kao braća. To ne bi smjelo biti izvještačeno već od srca (engl. not artificial, but heartifical). Radite sve s ljubavlju. To je istinska ljudska ljubav. Nikada ne rabite oštre riječi. Ne možete uvijek učiniti svakome po volji, ali možete govoriti ljubazno, nježno. Ako imate loše misli, razlučite i recite: „Ja nisam životinja“ i tada će takve misli nestati. Kada je netko ljut,

nemojte se upuštati u prepirku s njim. Napustite to mjesto. Zapitajte se: “Jesam li čovjek ili životinja?” Na ovakav biste način trebali uložiti napor da se udaljite od loših osobina. Držeći se pravilnog vodstva i bez usiljenosti trebamo se posvetiti poučavanju, provodeći u djelo ono što govorimo.

Dr. Jumsai je rekao da se SSOLJV provodi na nekoliko koledža i fakulteta. To je razlog za ogromnu radost. Međutim, moramo biti vrlo pažljivi. Učenici će u početku biti vrlo sretni. Ako se vrijednosti ne provode u djelo, učenici će pružati otpor i rezultati će biti loši. Stoga bismo se trebali razvijati polako i mirno ići dalje. Ako idete polako, razvijat ćete nepokolebljivost. Stoga bi veliki broj učitelja trebao proći poduku o ljudskim vrijednostima.

Cijeli svijet je pun bolesti ljubomore. Da bismo se oslobodili ove bolesti trebamo naučiti otpustiti, a uvažavanje će vam dati snagu da pobijedite bolest.

Učitelj bi trebao njegovati 3P (purity, patience, perseverance) – čistoću, strpljenje i ustrajnost. S njima možete postići sve. Odsustvo vjere uzrokuje gubitak strpljenja i nedostatak čistoće. Ako imate punu vjeru u Svamiju, imat ćete i čistoću. Ako vam je ravnoteža poremećena pa i dalje budete „nevjerni Tome“, ne ćete imati čistoću. Neophodna je potpuna vjera, tada ćete imati i potpuno strpljenje. Svi učitelji ljudskih vrijednosti trebali bi imati čvrstu vjeru. Osjećajte da je to vaš način života i neka vam ne smeta ono što bi drugi ili društvo mogli o tomu reći.

Svrha života jest spoznati vlastito sebstvo. Najprije sebi postavite pitanje – tko sam ja? Ako spoznate sebe, spoznat ćete i drugog čovjeka. Čovjek koji nije spoznao sebe nastavlja optuživati i kritizirati druge. Stoga bismo trebali razvijati ljubav prema sebi.

Pet ljudskih vrijednosti – istina, ispravno djelovanje, mir, ljubav i nenasilje su poput pet prstiju. Tek kada se združe mogu nešto držati. Nikada ne razdvajajte ovih pet vrijednosti, one trebaju djelovati u potpunom skladu. Ovo je istinska ispravnost. Jedinstvo je cilj života. Ono osigurava stapanje s božanskim. Trebali bismo te ljudske vrijednosti poučavati kod kuće i izvan nje. Zašto učitelj ne poučava vlastitu djecu ljudskim vrijednostima? Započnite s time kod kuće, pobrinite se da vaša djeca nauče te vrijednosti. Zatim izađite i vrijednostima podučavajte druge. Tada će se pojaviti jedinstvo, iz njega će se razviti čistoća.

Odsutnost ljudskih vrijednosti danas je u svijetu uzrok sve nesreće i patnje. Ako razvijemo samilost, ljubav i strpljenje, imat ćemo mir i moći ćemo živjeti kao braća. Istinske vrijednosti proizlaze iz srca. Njih je uistinu teško provoditi u djelo. Ali, trajnom podukom i upornim radom moći ćemo ih razviti. Tada će cijeli svijet od toga imati dobrobiti.

Sathya Sai ima samo jednu misao: „Svi bi trebali biti dobro i sretni. Nikoga se ne smije povrijediti.“ Zato je mudrac Vyasa rekao: „Pomozi uvijek, nikada ne povrijedi.“

Zbog počinjenih pogrešaka trebali bismo se zaista bojati samo Boga i njegovati Božju ljubav. Utemeljite moralnost u društvu. Zato treba željeti dobrobit za društvo. Tako postupajući, poučavajte ljudske vrijednosti!

Učitelji! Budite poletni. Poučavajte ljudskim vrijednostima ne samo djecu, već i starije. Tada će učenje ostati trajno. Svami zna da su učenici odlični. Ako slijedimo put istine, sve će se zemlje razvijati. Ove vrijednosti trebamo posvuda razvijati.

Prevela: Vesna Ćuk

SRI RĀMA: IDEAL ZA ČOVJEČANSTVO

(Iz Bhagavānovog govora 20.04.1994. u Kodaikanalu)

Slade od šećera
Slade od meda
Slade od nektara samog
Ime je Rāmino.
Pjevajući to ime
Okusit ćete obilje
Nektar - slatkoće

U TJELOVLJENJA BOŽANSKOG SEBSTVA

Mudrac Valmiki, koji je bio čist, svet i potpuno nesebičan, napisao je *Rāmāyanu* u milijunima strofa, za spas čovječanstva. Ali su *deve* i *rišiji* uočivši božansku veličinu *Rāmāyane*, zatražili od Valmikija dio njegovog velikog djela.

Udovoljavajući njihovoj molbi, Valmiki je podijelio *sloke* (strofe) među obitavatelje sva tri svijeta. Nakon dijeljenja sloka na tri jednaka dijela, preostala je jedna *sloka* od 32 sloga. Nakon njezina dijeljenja na jednake dijelove, dakle 30 od njih, preostala su još dva sloga. Ta dva sloga bila su slova "RA-MA" i ta dva sloga imena Božjeg Valmiki je ponudio jednako svim stanovnicima svih triju svjetova. Ista ta dva sloga nalaze se u imenima Krišne, Harija, Isusa, Alaha i Sāyia.

Rāma je čovječanstvu najbliskiji. Gdje god da su, kojem god podneblju pripadali, ljudi bi posvuda morali razumjeti Rāmino načelo. Rāma je bio savršen sin. Svaka obitelj treba savršenog sina. Na svoju krunidbenu večer on je odabrao progonstvo u šumu, a sukladno naredbi svog kraljevskog oca. U provođenju očevog naloga, Rāma se ističe kao uzvišeni primjer.

Rāma je, nadalje, bio savršen brat. On služi kao primjer sklada i ljubavi među braćom. On se odnosio spram braće kao prema svom vlastitom životnom dahu te ih je sve podjednako obasipao svojom ljubavlju. Tako je Rāma za svaku obitelj primjer bratske ljubavi.

Rāma je bio savršen suprug. Rāmino pristajanje uz načelo monogamije mora se ispravno razumjeti. Valmiki je to vrlo dobro razumio. Rāmino pravilo je bilo - jedna riječ, jedna strjelica, jedna žena. Koji je razlog? U tijelu je mnogo organa. Ali svi se oni pokreću, hrane i podupiru samo jednim srcem. U istom smislu, žena je za muža samo jedna te muž za ženu samo jedan. U iskazivanju ideala monogamije svijetu Rāma se iskazuje primjerom.

SAVRŠEN PRIJATELJ ILI NEPRIJATELJ

Rāma je bio savršen prijatelj. Od Rāme ne može biti većeg prijatelja. Na svijetu uvijek ima prijatelja za "dobra vremena", koji iskazuju svoje prijateljstvo dok je netko bogat ili moćan. Ali čim to bogatstvo i moć mine, nijedan prijatelj neće pokazati svojega lica. Rāma, međutim, nije bio takav prijatelj. On je bio nježan, pažljiv i pun ljubavi, jednako u dobru i jadu, u vremenima radosti ili tuge. Guha je bio običan lađar. Rāma ga je držao za svog četvrtog brata te ga obasipao svom ljubavlju. Rāma se s istim prijateljskim duhom odnosio prema svima koji su mu dolazili po pomoć ili tražili u njemu utočište. Tako se on u svijetu ističe kao savršeni prijatelj.

Rāma nije bio samo idealan prijatelj; on je bio također i savršeni neprijatelj. U svijetu je uobičajeno da čovjek gaji svaku vrstu opakih misli za uništenjem svojih neprijatelja. Ali Rāma nije nikada potpao pod takav nedostojan običaj. Rāma je slijedio plemenit junački put, čak i kad je imao posla s neprijateljem. Na primjer, jednom za Rāmine borbe s Rāvanom ovaj više nije bio u stanju obraniti se od Rāminih strjelica. Sva su Rāvanina oružja bila uništena. Rāma

je opazio da je Rāvana umoran i bez oružja. U takvoj bi situaciji bilo neprikladno ubiti neprijatelja. Nema junaštva u ubijanju slabog ili bespomoćnog neprijatelja. Neprijatelja treba uništiti onda kada je on jak i moćan. Uočivši nevolju u koju je upao Rāvana, Rāma je položio oružje te mu rekao:

“O, Rāvana! Ti si umoran i bez oružja. Nisi baš u najboljem stanju za nastavak borbe. Pođi kući, odmori se, te se sutra vrati u bitku. Sutra ćemo nastaviti gdje smo stali.”

Pokazujući tu vrstu velikodušnosti prema svom neprijatelju, Rāma je pokazao da je on savršen neprijatelj.

Rāma je, iznad svega, bio idealan sin. U svakoj zemlji, bilo gdje u svijetu, svaka obitelj treba savršenog sina. Zato, priča o Rāmi ne nosi poruku samo za Bharatijce (Indijce). Ona posjeduje poruku za svaku zemlju, za cijelo čovječanstvo.

RĀMIN PRIMJER

Treba se uočiti znakovitost Rāminog primjera kao idealnog brata. Danas se braća među sobom bore, sude do najvišeg suda te čak gube svoje živote u međusobnim gorkim svađama. Za ljubav bijedne svote novca ili posjeda, danas su ljudi spremni žrtvovati sve bratske osjećaje. Rāmin put bio je drugačiji. Štovao je svoju braću kao dio svog vlastitog bića i nije im htio nanijeti ni najmanju bol. Tako je svoju braću doveo do najvišeg dobra za razliku od današnje braće koji svojim parničenjem stižu do najvišeg suda. To nikako nije u redu.

Rāma je bio idealan muž. Kada je Sītā bila oteta, Rāma je taj gubitak osjećao kao gubitak polovice svog tijela. On je na svoju žemnu gledao kao “ardhāngini”, polovicu sebe sāma. Kada je Rāma pokazao svoju pogođenost bolom zbog Sītine odsutnosti, on je samo htio pokazati svijetu što znači gubitak žene. On nije nikad pomislio na drugu ženu. Rāma je osjećao: “dužnost mi je štiti svoju ženu”. Svaki muž na svijetu trebao bi imati isto uvjerenje.

Danas se u svijetu prijatelji preko noći preokrenu u neprijatelje. To nikako nije u redu. Prijateljstvo bi trebalo biti izdržljivo i trajati za sva vremena. A normalno traje toliko koliko netko ima bogatstva i moći. Ali Božje prijateljstvo nije takvo. Bog je uvijek s tobom, u tebi, pored tebe, oko tebe. To je vrsta prijateljstva koju bi svaki čovjek trebao iskusiti.

NEKA LJUBAV UPRAVLJA SVIJETOM

Hanuman je bio sluga. On je bio primjer savršenog sluge. Rama je zagrlio Hanumana i rekao: “Dragi prijatelju Hanumane! Ti po svojem fizičkom obličju pripadaš drugoj vrsti. Ti si majmun, a ja sam čovjek. Ali načelo ljubavi je jedno i isto je u nama obojici.”

Kasta i vjera mogu se razlikovati. Ali princip ljubavi je jedan. U svim bićima, u svim zemljama, u svakom pojedincu ljubav je ta koja svakoga potiče. Danas bi se vladavina takvog načela ljubavi trebala utemeljiti širom svijeta. Bog je stanovnik srca. Srce je puno ljubavi. Ljubav mora biti dijeljena sa ostalima. Samo kad se razmjenjuje ljubav shvatit će se ona stara izreka o jednakom stanju uma u radosti i tuzi, dobitku i gubitku.

RĀMINA STALOŽENOST

Ovdje je prikaz te istine:

Mnogi ljudi u Ayodhyi su znali da Rāma odlazi u šumu. Saznavši za to jedan je stari i siromašni brahmin imenom Trijata uzviknuo: “Čujem da Rāma ide u šumu na četrnaest godina. Ja ne znam hoću li poživjeti toliko dugo.” S tim osjećajima, stari je brahmin, pošao pješice na veliki put po posljednji bljesak Rāminog pogleda. Oči su čovjeku podarene, ne da gleda svijet, već da gleda Boga. Stoga, moć gledanja trebala bi biti posvećena Bogu. S tim ciljem starac je prošavši mnoge nevolje, stigao do Rāme. Što je Rāma radio u tom času? Onaj koji je u jednom trenutku trebao biti okrunjen za kralja u slijedećem je trenu bio spreman otići u progonstvo u šumu. Bi li ijedno ljudsko biće bilo u stanju podnijeti takav obrat sreće s takvom hladnokrvnošću? Bi li ono bilo u stanju na oboje gledati s istim stavom uma? Svakog drugog osim Rāme shrvala bi tuga. Ali Rāma je, uoči svog odlaska u šumu, bio zabavljen dijeljenjem sveg svog nakita i imetka siromašnima. Ono što je trebao biti tren jada

Rāma je preokrenuo u priliku radovanja dijeljenja svega ljudima. Ništa u ljudskom životu nije trajno. Nitko ne može reći kada će mu, gdje i pod kojim okolnostima život doći svome kraju. Život se može okončati u djetinjstvu, mladenaštvu, srednjoj dobi ili starosti. Smrt je neumitna. Dakle, čovjek mora naučiti kako se riješiti vezanosti posjedovanja.

RĀMA I STARI BRAHMIN

Dakle, Rāma je dijelio sve svoje stvari. Kad mu je stari brahmin pristupio, on je upravo bio dijelio svoje krave i namještaj. Kad je Trijata to vidio uzviknuo je:

“O, kakvo utjelovljenje žrtvovanja je Gospod! Zaista besmrtni je, jer djeluje kako je zapisano u Vedama. Besmrtnost se može postići samo kroz žrtvovanje, a ne kroz dobra djela, nasljedstvom ili bogatstvom. On je utjelovljenje blaženstva. On je najodličniji oblik *dharme!*”

Gledajući u Rāmu, uzviknuo je:

“Rāma! Ti si zaista utjelovljenje *dharme!*”

Dharma (ispravnost) je životni dah svakog tijela. Za *dharmu*, žrtvovanje je jedno od elementa. Za ispravnost (*dharma*) i žrtvovanje (*tyāgā*), temelj je ljubav (*prema*). Zato, *dharma*, *tyāgā* i *prema* srž su svakog ljudskog bića. To su tri sile koje pokreću tijelo, um i *ātmu*.

Ugledavši starog brahmina, Rāma mu da znak da mu priđe bliže. Upitao ga je:

“O plemeniti brahmine! Pošto si došao?”

Starac mu odgovori:

“Svami! Ja sam u poodmaklim godinama. Čuo sam da odlaziš u šumu na četrnaest godina. Ja ne znam hoću li živjeti tako dugo. Želio bi se zagledati u Tvoje predivno lice bar jednom, iskusiti Tvoju ljubav bar na tren, taknuti Tvoja sveta stopala i ispuniti svoj život.”

Rāma ga upita:

“Nemaš li koju drugu želju?”

“Ja nemam nikakvu drugu želju. Život mi je težak. Ali ja sam se s tim pomirio jer sam to zaslužio sukladno svojoj karmi. To me nikad nije uznemirivalo. Ja samo silno želim vidjeti Te, govoriti s Tobom, dodirnuti Te”.

Tada ga je Rāma upitao koja bi blagodat bila od toga troga.

Starac je rekao:

“Svami! Čovjeka progone tri nevolje: grijeh, posljedice njegovih djela i tuga. Da bih se oslobodio tih stvari, ja Te želim vidjeti, dodirnuti Tvoja stopala i razgovarati s Tobom”. (“*darśanam pāpanāśanam*” - vizija Gospoda uništava sve grijehe. “*sparśanam karma vimocanam*” - dodirivanje Gospodovih stopala oslobađa od ropstva karme. “*sambhāśanam sankatanāśanam*” - razgovor sa Gospodom raspršuje sve jade.)

Rāma je bio prezadovoljan Brahminovim riječima. Privukao ga je k sebi, zagrlio ga i upitao:

“Raduje te li ovo?”

Lijući obilne suze, starac reče:

“Ja ne znam što je nebo. Nemam predodžbu što je *kailās* ili *vaikuntha*. Ali u Tvom zagrljaju ja sam iskusio sve to. Ovo je moje nebo. Podaj mi neku milostinju. Trebam se vratiti u svoje mjesto.”

Rāma je rekao:

“Dijete! Pošto si mi ponudio svoju ljubav, ja ti moram uzvratiti svojom ljubavlju. To je put ljubavi - dati i primiti. Kao što sam ja primio tvoju ljubav, ti moraš primiti nešto od mene.”

Starac je u ruci nosio štap. Rāma je rekao:

“Dijete! Mojim dodirom, primio si veliku snagu. Tvoja je starost iščezla. Baci svoj štap toliko daleko koliko ti snaga dozvoljava. Sva dobra i krave u području pokrivenom tvojim hicem bit će tvoja.”

Rāmin dodir obdario je starog brahmina nevjerojatnom snagom. Osjećao je da bi trebao djelovati po Rāminom nalogu.

“Moj će život inače postati besmislen”, mislio je, “premda nemam nikakvih želja, pokorit ću se Rāminom nalogu”. S tim osjećajima hitnuo je štap svom svojom snagom. Zahvaljujući Rāminoj snazi štap je preletio obale Saraye te se vratio na mjesto gdje je stajao Rāma. Nekoliko dvorova, zgrada i stada unutar tog područja pripalo je brahminu kao Rāmin dar. Brahmin je rekao Rāmi:

“O, Gospode! Došao sam jedino zbog toga da Te vidim, zašto si me opteretio sa toliko posjeda?”

Rāma je odgovorio:

“O plemeniti brahmine! To su plodovi dobrih djela iz tvojih prethodnih života, to nije nagrada stečena u sadašnjem životu. Zamisli koliko mnoštvo dolazi me vidjeti iz daleka dok se ja spremam na odlazak u šumu? Tvoja je želja ta koja je potakla moju ljubav. Da nije zakona koji upravljaju kraljevstvom ja bih ti dao cijelo kraljevstvo. Moja ljubav, za tebe je najveći dar”.

Rekavši to, Rāma je Brahminu dao zemlju.

Brahmin na to uzviknu:

“Ovo je uzvišeni primjer za sve ljude. Čak i u času kada Rāma odlazi u šumu, a cijela je Ayodhya utonula u tugu, On iskazuje svoju ljubav dijeleći svoj imetak. Njegova najviša odlika je žrtvovanje!”

MILOSRĐE I ŽRTVOVANJE

Tako, Rāmin nas primjer uči važnosti milosrđa i žrtvovanja. Rāma nije utjelovljivao samo jedne ili dvije velike odlike. Rāmin je cijeli život bio ispunjen idealima svake vrste. Da bi čovječanstvu prenijelo velike lekcije Rāmine životne priče, božanstvo se inkarnira s vremena na vrijeme i s razdoblja do razdoblja. Kada se Gospod inkarnira? Odgovor je dan u Gīti: “Da zaštititi dobro, kazni izopačeno te ustanovi *dharmu*, Gospod se inkarnira iz ere u eru.”

Kad su ugnjetavani čisti, sveti, bogobojažni i dobri, Gospod se inkarnira da ih zaštititi i kazni zle. Da ih oslobodi patnji te podijeli svoj blagoslov čovječanstvu, Gospod silazi na zemlju. Kada izopačenost raste te sile zla podižu svoje glave, Gospod dolazi da ih porazi te ustanovi pravednost u čovječanstvu.

Danas u svijetu bujaju nepoštenje, nepravda i izopačenost. Čovječnost je satrta u prašinu. Iza ljudskog obličja nema ljudskih kvaliteta. Na ljudske se vrijednosti ne obazire. Ljubav ne vlada među ljudima. Ako je ljubav izgubljena, što preostaje? Ljubav je život. Čovjek bez ljubavi, živuće je truplo.

ŽIVITE U LJUBAVI

Stoga njegujte ljubav. Dijelite je. Živite u ljubavi. To je potreba Kali doba. (Osvrnuvši se na drugu epizodu iz *Rāmāyane* koja pokazuje koliko su ljubavi ljudi Ayodhye i Mithile nosili za Rāmu i Sītu, Bhagavan je rekao): “Ljudi Ayodhye u tisućama su hrlili da bi bili svjedoci vjenčanja Rāme i Site u Mithili. Cijela je Mithila dala oduška svom veselju zbog sretnog događaja. Jedne su žene pozivale sve druge žene i djecu da budu na tom svetom vjenčanju. One su govorile jedne drugima: “Sestre! Koja je to jedinstvena prilika svjedočiti veličanstvenom vjenčanju Rāme i Site!”

VJENČANJE RĀME I SĪTE

Vjenčanje Rāme i Site nije bilo vjenčanje jednog mladog čovjeka i jedne mlade žene. To vjenčanje je bilo ujedinjenje kozmosa (*prakriti*) sa uzvišenim Gospodom (*puruša*). Jedna je starica pjevala pjesmu kojom je pozivala sve žene da se pridruže ljudima koji su išli na vjenčanje. Opisivala je ukrašenost Mithile, božansku ljepotu Rāme i Site, veličanstvene prizore u palači te predočila nezaboravne scene koje će vidjeti na vjenčanju. (Svami je otpjevao pjesmu svojim medenim glasom i to tako zanosno i dražesno da se cijeli prizor vjenčanja u

svoj svojoj veličajnosti pojavio pred mnoštvom). Isti je poziv dolazio i sa muške strane, opisujući vjenčanje kao prigodu koja će im kao promatračima iskorijeniti grijeh. “Dodite svi vi, na veličanstveno vjenčanje Kausalyinog sina” - bio je refren te pjesme.

Činilo se da se cijeli svijet radovao vjenčanju Rāme i Site zbog njegovog kozmičkog značenja jer je ono predstavljalo jedinstvo *prakriti* (Sitā) sa *Purušom*, Vrhovnim Apsolutom. Svako biće u kozmosu, bilo kojeg da je spola u vanjskom obličju, u biti je žensko. Priroda (*prakriti*) je žensko. Ona predstavlja jednu polovinu Gospoda - *Ardhāngini*. *Paramātmā* (najviše Sebstvo) je *puruša* (Vrhovno Božanstvo). Zajedno, *prakriti* i *puruša* predstavljaju koncept “*Ardhanareśvara*” - Božanstvo izraženo kao pola-muško i pola-žensko. To jedinstvo muškog i ženskog nalazi se u svakom ljudskom biću. Svatko bi trebao razumjeti taj aspekt *Rāmāyane*. *Rāmāyana* se ne bi trebala cijeliti kao sveti ep samo za Indijce. Termin “Rāma” znači “Onaj koji razveseljava srce” (“*Rāmāyati iti Rāmah*”). Kome god da se klanjate jedno je Božanstvo koje razveseljava srce. Samo je jedan Bog i jedan cilj.

BOG JE JEDAN

Gledajte na čovječanstvo kao jedan rod, Bog je jedan jedini, kojim god imenom da ga opisujete, bilo kao Allaha, Isusa, Rāmu, Krišnu ili Buddhu. Indijci se drže vjerovanja da je Bog jedan, iako ga mudri mogu zvati različitim imenima. Sve svete knjige i svi sveci u svim razdobljima štovali su Boga kao jednog. Stoga nitko ne bi smio imati osjećaje različitosti ili čak gajiti neprijateljstvo spram drugih. Gajite osjećaje Očinstva Boga i Bratstva čovjeka. Ne nosite breme neprijateljstva spram nikoga.

Pomažite uvijek, ne ozljeđujte nikad.

Rāma izljuje svoju ljubav na svakoga. Ljubav je najvažniji čimbenik u životu. Ljubav je Bog. Živite u ljubavi.

(Bhagavān je svoj božanski govor zaključio bhajanom: “Prema mudita manase kaho Rāma! Rāma! Rām!”)

SLAVA KRIŠNA AVATARA

Gokulashtami, Brindavan 28.08.1994.

UTJELOVLJENJA LJUBAVI:

Bila je sredina *dvāparayuge*. Ne mogavši podnositi zlodjela koja su nad dobrim ljudima činile demonske vođe, božica Zemlje uporno je molila Gospoda za pomoć. Za utjehu ojađenoj božici Gospod je rekao: “Devi! Možeš se vratiti na Zemlju. Ja ću učiniti sve što se treba učiniti. Bit ćeš oslobođena svog bremena”. Ohrabrivši je tako Gospod je poslao Majku Zemlju natrag u svijet. Potom Gospod sazove sve deve (stanovnike božanskog svijeta) te im naloži da se rode u klanu Yadava. Začetnik tog klana je bio Yayathi. Njegov najstariji sin bio je znan kao Yadu i njegovi su potomci vremenom postali znani kao Yadave. Među njima bio je vođa imenom Ahuka koji je bio osoba ispravna, sjedinjena s istinom. Osobe koje se pojavljuju u legendi o Krišni pripadaju Ahukinoj lozi.

Ahuka je imao dva sina - Devaku i Ugrasenu. Ugrasena je imao sina Kamsu a Devaka kćer Devakī. Pošto Kamsa nije imao rođene sestre on je prema svojoj rođakinji Devakī gajio veliku ljubav i prema njoj se ophodio kao da mu je prava, rođena sestra.

UPOZORENJA KAMSI

U Yadava klanu živio je Vasudeva, sin Sure. Vasudeva je bio jedan od namjesnika u kraljevstvu Yadava. Bio je poznat po tome što je uvijek stajao iza svoje zadane riječi. Ugrasena i Kamsa nakon velike potrage odabrali su Vasudevnu kao najpovoljnijeg mladoženju za Devakī. Vasudeva je već imao ženu imenom Rohini, ali u to doba nije bilo ograničenja što se tiče mnogoženstva. Obzirom da s Rohini nije mogao imati djece, Vasudeva pristane oženiti Devakī.

Poslije vjenčanja, Kamsa je priprazio kočiju kojom će odvesti

Vasudev u i Devakī njihovom domu. Kamsa je teška srca osobno vozio kočiju, preplavljen žalom zbog skorog rastanka od svoje voljene rođakinje. Devakī mu je bila draga poput vlastitog životnog daha. Devakī je napuštala roditeljski dom uz pratnju slonova, konja i stražara koji su uz mnogobrojne druge vrijedne darove bili darovi kojima ju je obasipao Ugrasena.

Dok je kočija u veličanstvenoj povorci polako išla naprijed, odjednom Kamsa začuje kako se s neba prolomio glas: "Ti budalo! Ti ne znaš što ti se sprema! Onaj koji će te pogubiti zbog svih tvojih zlodjela, bit će rođen kao osmo dijete tvoje sestre." Pošto je to izrekao, glas s neba iščezne.

Kad je Kamsa čuo te riječi u trenu je pobjesnio. Skočio je sa kočije, uhvatio Devakī za kosu i trgnuo sablju da joj odsječe glavu. Vasudeva, koji je bio utjelovljenje mira, istine i ispravnosti, primio je Kamsine ruke i upitao ga zašto je toliko zabrinut zbog najavljene mu smrti: "Smrt je neizbježna i može te snaći već danas ili za dogledno vrijeme. Što god da učiniš ne bi li se od nje zaštitio, smrt će doći u svoje vrijeme čak i ako se sakriješ u šumu. Svim bićima koja su rođena predodređeno im je da umru. Kamsa! Taj glas s neba rekao ti je da će ti smrt doći od ruke osmog (Devakīnog) sina, a ne odmah. Još je mnogo godina pred tobom do rođenja osmog djeteta. Nema potrebe da gubiš živce. Pusti tu djevojku koju si volio kao vlastitu sestru. Ja ću ti predati svako dijete koje će ona roditi." Kad je Vasudeva dao to svoje obećanje, Kamsa je povjerovao u istinitost njegovih riječi te je oslobodio Devakī iz svojih ruku. Kamsa se vratio u palaču ne popevši se više na svoju kočiju.

Vasudeva i Devakī stigli su u svoj dom teška srca. Kako su dani prolazili, a Kamsa je sve dublje tonuo u brigu oko izglednosti svoje smrti. Jednog dana mu dođe mudrac Narada. Nakon uobičajenog razgovora, prije odlaska, Narada reče Kamsi: "Ti si zaista budala. Ti nisi svjestan svog stvarnog položaja. Glas s neba je rekao da će Devakīno osmo dijete biti

tvoj ubojica. Ali ti ne možeš biti siguran neće li ti koje od njene druge djece donijeti smrt. Ne možeš se pouzdati ni u jedno od njih.”

Od toga su trenu Kamsina muka i strah porasli. Naredio je Vasudevi da mu preda svako dijete te je tako pobio šestoro novorođenčadi koja su mu bila predana.

Kad je Devakī bila trudna po sedmi put *Śrīmad Nārāyaṇa* je sve uredio kako bi ispunio svoje obećanje dano Majci Zemlji. Da unaprijedi dobro svijeta, da utemelji *dharmu* među ljude, da poduprije istinu i ulije ljubav za Boga u čovječanstvo, božanski se proces morao pokrenuti. *Deve* su se rodile kao Yadave. Višnu je naredio svojoj sveprožimajućoj *yogaśakti* (kozmičkoj energiji): “Pođi odmah te uđi u utrobu Yaśode”. Pozvavši Adišešu (božansku zmiju) Gospod mu naredi da ode u Gokulam i uđe u utrobu Rohini (Vāsudevina starija žena). Ja ću ući u utrobu Devakī.”

KRIŠNINO ROĐENJE U ZATVORU

U Devakīnoj sedmoj trudnoći Gospod je fetus prenio u Rohininu utrobu, a Kamsa je bio obaviješten da je Devakī pobacila. Krišna je svoj silazak učinio u njenoj osmoj trudnoći. Bojeći se opasnosti od Kamse, Vāsudeva je poslao Rohini u Nandin dom jer je Rohini bila Yaśodina sestra. Očekujući smrtnu opasnost po sebe od osmog Devakīnog djeteta, Kamsa je strpao Vāsudev u Devakī u strogo čuvani zatvor, a ključ zatvorske brave držao je kod sebe.

Devakī je rodila sina na jedan *ashtami* (osmi dan po mladom mjesecu) u konstelaciji zvijezda Rohini. Dijete koje je bilo rođeno bilo je sām Gospod sa svim svojim sjajem i sa svim obilježljima Višnua. Na djetetovim prsima bio je *srivatsa* madež. *Kausthubha* ukras sjao je briljantnim sjajem. Devakī i Vāsudeva sklopili su svoje ruke u štovanju, zaslijepljeni sjajem božanskog djeteta. Osjećali su da su njihovi životi bili ispunjeni rođenjem Gospoda kojeg su, eto gledali svojim očima. Prišavši

djetetu te milujući mu dlanove i stopala, molili su se Gospodu: “Hvala na našoj dobroj sudbini da si se rodio kao naš sin. Ali mi nismo u stanju da te zaštitimo. Moraš upotrijebiti svoju božansku snagu da nekako izađeš iz zatvora.”

Vāsudeva je sjeo uz djetesce i počeo moliti. Odjednom se ispred njega pojavila košara. Stavivši božansko dijete u nju pogledao je spram zatvorenih vrata. Vidio je da su otvorena. Božanski putovi su veličanstveni i tajnoviti, osjećao je Vāsudeva. Izašao je iz zatvora. Svi čuvari su čvrsto spavali. Izišao je van gdje je bjesnjela teška oluja. Yamuna je nabujala. On je molio Nārāyaṇu da mu ukloni zapreke na njegovom putu zaštite božanskog djeteta. Yamuna mu je dala prolaz. On je stigao do Nandine kuće. Isti je dan i Yaśoda rodila dijete. Yaśoda je bila bez svijesti. Dijete nije bilo nitko drugi nego Mayadevi. Kad je ona bila rođena, oboje, Nanda i Yaśoda bili su u stanju transa. Ostavivši malenog Krišnu uz Yaśodu, Vāsudeva se vrati u Mathuru sa drugim djetetom. Kad je Vāsudeva napustio Nandinu kuću, dijete ostavljeno uz Yaśodu počelo je plakati. Yaśoda i Nanda nisu znali je li novorođenče dječak ili djevojčica. Čuvši dječji plač Yaśoda ga je pogledala i vidjela da je dijete dječak.

KAMSINA NOĆNA MORA

Vāsudeva je donio (žensku) bebu natrag u svoj zatvor. Tamo je djetesce počelo plakati. Začuvši plač svi čuvari su se probudili. Utvrdili su da su vrata zatvora zatvorena. Odmah su obavijestili Kamsu o rođenju djeteta. Kamsa koji je zabrinuto očekivao novosti, uletio je u zatvor. Ščepao je novorođenče iz Devakīnih ruku, bacio ga u zrak s namjerom da ga ubije svojom sabljom. Dijete, Mayadevi, progovorila je odozgo: “Ti blesane! Dijete koje će te ubiti već je rođeno. On raste na sigurnom mjestu. Ne možeš umaći svojem predodređenom kraju.” Izrekavši to, Mayadevi je iščeznula.

Od tog trenu, Kamsa je bio zaokupljen samo time da

pronađe boravište djeteta koje je trebalo biti njegov ubojica. Pustio je Devakī i Vāsudevu iz zatvora.

Jednom, Vāsudeva i Nanda kao namjesnici u Kamsinom kraljevstvu stigli su u Mathuru da bi Kamsi platili svoj godišnji porez. Jedan drugome su se stali jadati. Vāsudeva je predosjećao da će se u Repalli (Nandino mjesto) dogoditi nešto vrlo loše. "I u Gokulamu je također moguće da se dogode neki ružni događaji. Nanda, nemoj predugo ostati u Mathuri. Odmah napusti mjesto."

KRIŠNA I PUTHANA

Čuvši to upozorenje, Nanda se odmah vratio u Repallu. U međuvremenu, u Repalli su demoni cijelo vrijeme bili vrlo aktivni. Prva od njih bila je Puthana koja je izgubila život kad je htjela podojiti Krišnu. Puthana u prethodnom životu bila Ratnavali, kćer kralja Balijsa. Gospod, kao Vāmana pojavio se za vrijeme žrtvovanja koje je izvodio kralj Bali kao jedan iznimno pristao mlad momak. Ratnavali je toliko bila očarana Vāmaninom ljepotom, da je osjetila je silnu želju za tim da ga tetoši kao svoje dijete. U tim mislima ona je zatekla Vāmanu koji je svoje stopalo stavio na Balijsu glavu (nakon što je sa svoja prethodna dva koraka već izmjerio i nebo i zemlju). Razbjesnivši se na tu scenu, poželjela ga je ubiti. Zbog toga što je isprva poželjela Vāmanu maziti kao dijete, a poslije ga ubiti, ona je bila rođena kao Puthana te je sada došla do Krišne da ga nahrani, a potom ubije. Ali, na koncu, izgubila je vlastiti život. Bog ima Svoje putove da ispuni želje ljudi. Stoga je bitno gajiti dobre misli i dobre želje.

Kad je Krišna imao tri godine, vidio je jednu staricu kako se iz džungle vraća s košarom punom voća. Krišna ju je zamolio malo voća. Starica mu je rekla da ga može dobiti samo ako ga ako plati po cijeni. Krišna je nevino upitao o značenju riječi "cijena". Žena mu je rekla da bi nešto trebao dati za voće. Krišna je otišao i donio punu šaku riže. Žena je stavila rižu u

košaru, a Krišni dala voća. Bila je očarana ljupkošću djeteta. Vraćajući se u svoju kolibu osjetila je da joj je košara otežala. Vrativši se u kolibu bila je iznenađena kad je vidjela da su se sva zrnca riže pretvorila u drago kamenje. Pomislila je da mora da je dijete božansko jer kako bi se drugačije mogla riža pretvoriti u dragulje? Smatrajući sebe izuzetno sretnom pozvala je svoje susjede da vide to čudo.

YAŚODIN STRAH

Krišna je nagovarao Yaśodu neka mu dozvoli s ostalim pastirima ići u šumu. Ona nije htjela da Krišna ide u šumu pa ga je htjela uspavati dajući mu mlijeko. Krišna nije bio obično dijete. Dok je pio mlijeko počeo se pretvarati da je pospan. Zijevao je kako bi potkrijepio svoju dremljivost. U tim otvorenim ustima Krišne, Yaśoda je ugledala sve moguće stvari - sve svjetove u pokretu i bezbrojna božanstva. Nije mogla shvatiti što to znači. "Je li to san ili Višnuova *maya*? Ili je to neka moja fantazija? Ili je to stvarno? Jesam li ja Yaśoda? Da li sam 'skrenula'?" Takve su misli mučile njen um. "Moj sin je samo dijete. Kako se mogu svi svjetovi pojaviti u tim sitnim ustašcima. To mora da je moja mašta". Takve sumnje nastaju u umovima onih koji su uhvaćeni u zabludu tjelesnosti.

Popustivši pred njegovim usrdnim molbama, Yaśoda je dopustila Krišni da pođe u šumu sa ostalim malim čuvarima krava. Gotovo svakog dana Krišna je imao okršaj sa ponekom od nemani ih sve ubijao. Njegovi drugovi u igri običavali su kasnije svojim starijima prepričavati ta Krišnina junaštva, opisujući kako se on borio s demonima i kako ih je uništavao.

Yaśoda je unatoč tome običavala reći: "Bog štiti moje dijete. Kako bi inače mogao izvoditi tolika junaštva?" Pastiri su primijetili: "Kad je On sâm Bog, zašto bi on trebao ičiju zaštitu, o majko!" Yaśoda se nije obazirala na dječake čiju je prosudbu držala vrlo naivnom. "Bi li Bog došao spašavati nekoga tako lako? Jedino zbog mojih molitvi moje je dijete

zaštićeno”. S tim uvjerenjem Yaśoda je običavala izvoditi razne obrede kad se Krišna vraćao iz šume, da bi izrazila svoju zahvalnost providnosti što ga je sačuvalo od uroka zlog oka i ostalih opasnosti.

KAKO JE KRIŠNA NADVLADAIO BRAHMU

Među nebeskim bićima (*devama*) zavladała je velika radost kad su čuli kako na zemlji mnogobrojni demoni pogibaju od ruke Gospoda Nārāyaṇe u njegovoj inkarnaciji Krišne. Čuvši te priče Brahmā se sam htio uvjeriti u istinu o Krišninoj odvažnosti i čudima koja su mu pripisivana.

Te iste noći Krišna je dao upute svojim drugovima: “Danas ne izvodimo svoje krave na pašu već ćemo povesti samo telad. Ponesite i svoje najomiljenije muzičke instrumente. Provest ćemo dan uz glazbu.” Većina njih je najbolje svirala frule i tako su došli držeći pastirske štapove u jednoj ruci, a frule u drugoj. Samo su dva dječaka donijela dva zemljana lonca da bi im poslužili kao bubnjevi. (Sviranje na zemljanim loncima danas je poznato kao “*ghataṇḍyam*”. Ta umjetnost drevna je kao *dvāparayuga*.)

Mali pastiri dotjerali su telad i okupili se na obali Yamune. Jedni su svirali na svojim frulama, drugi bubnjali na zemljanim loncima dok je Krišna na tu muziku plesao. Kad bi Krišna prestao s plesom, ostali bi ga započeli. Nakon nekog vremena Dāma, jedan od dvojice prisnijih Krišninih prijatelja (drugi je bio Subāla) požalio se Krišni da je gladan i da bi želio malo palmina ploda sa palmi koje su rasle nedaleko od njih. Balarama, koji se našao u blizini, ponudio se da će on otići po voće. Balarama je otišao do drveća i počeo ih tresti tako snažno da je svo voće palo. (Svami se osvrnuo na to kako je svojedobno, kad se dodjeljivalo ime ovom prazniku (Gokulastami day), mudrac Garg govorio o snazi male djece i rekao da je Balarami (od sanskrske riječi *bala* - snaga, moć) njegovo ime vrlo dobro pristajalo.) U taj čas tamo se pojavio

golemi magarac. Svi su se uplašili. Balarama je dohvatio magarca za prednje noge i tresnuo ga o zemlju tako jako da je ovaj na mjestu uginuo. Mali pastiri pozdravili su Balaramu kao heroja te zaplesali od radosti.

Čekajući svojih pet minuta, Brahmā je u tom času stvorio golemu pećinu. Dok su dječaci bili obuzeti svojim veseljem, odveo je u pećinu svu telad. Izgubivši blago, dječaci su ga počeli tražiti istovremeno zazivajući Krišnu. Krišna je znao što je na stvari te je naložio svojim drugovima da potraže telad u obližnjoj pećini. Svi su ušli u nju. U trenu se ulaz u pećinu zatvorio. Dječaci i stoka bili su uhvaćeni unutra te su tamo proveli cijelu godinu dana.

Krišna je htio Brahmi dati lekciju. On je uzeo obličje svih teladi i malih pastira zatvorenih u pećinu. Tu večer i svake večeri tijekom cijele godine Krišna i Balarama su vodili stoku i dječake kući. Stariji su bili uvjereni da su telad i dječaci njihovi vlastiti. Brahmā je bio u čudu što se događa i pitao se je li to Krišna oslobodio dječake i stoku iz spilje? Kad je otišao u spilju našao ih je sve unutra. Bio je zapanjen kad je pronašao da su dječaci i telad unutra isti kao i oni vani. On je tada shvatio koliko su nedokučivi Božji putovi. “Kako te netko može spoznati, o Krišna ! Sićušniji si od atoma i beskrajniji si od najbeskrajnije kreacije. Ti prebivaš u nebrojenim vrstama, u svim svjetovima i kako te itko može spoznati?” Zamolio je Krišnu za oprost te je oslobodio stoku i male pastire iz pećine.

SNAGA GOSPODA

Ova epizoda objavljuje da Vrhunski Gospod može poprimiti bezbroj obličja. On može poprimiti oblik cijelog Svemira. Zato Upanišade kažu: “Cijeli Kozmos ispunjen je Gospodom”. Sve je oblik božanskog. Kako je to moguće? Snagom Božje Volje. Ako čovjek, kad pođe spavati i iskusi sve vrste događaja u snu, uključujući svoje vlastito kretanje, a u stvari bespokretan leži u krevetu, što je to nego moć Svevišnjeg Gospoda? Gledajući

Boga u ljudskom liku, ljudi se mogu sumnjičavo pitati kako takva inkarnacija može imati takvu čudesnu snagu, a ima isto tijelo poput njihovog. Oni ne mogu pojmiti jedinstvenost *ātme*. Teško je prepoznati Boga u ljudskom obličju.

Ne mogavši prepoznati Njegovu božanstvenost mnogi ljudi grde Krišnu i nazivaju ga ljubakalom i kradljivcem. Te optužbe nimalo ne škode Njegovoj veličini. One su rođene iz zablude. Ljudi čine istu grešku spram sebe samih, zaboravljajući svoju prirođenu božanstvenost i identificiraju se sa svojim tijelima. Krišna se pojavio u ljudskom obličju da nauči čovječanstvo kako nadvladati svoju svjesnost o tijelu.

KRIŠNINA BOŽANSTVENOST

Krišnine igre (*līle*) usmjerene su na jedan ili drugi način ka objavi Njegove Božanskosti. Jednom je Balarama zadirkivao Krišnu: "Ti nisi Yaśodin sin i možeš me pitati zašto to kažem. To je stoga što Nanda i Yaśoda imaju svjetli ten, a ti si tamnopus. Ti nisi njihovo dijete. Ti mora da si rođen negdje drugdje." To što je Balarama pričao bila je istina i Krišna je to znao. Ali napravivši krajnje nedužno lice Krišna je pošao Yaśodi i stao se žaliti: "Majko! Balarama kaže da ja nisam tvoj sin. Kaži mi istinu." Yaśoda mu uzvratila: "Krišna, što Balarama zna? On je jedno nevino dijete i ne obaziri se na njegove riječi. Ti si jako sladak i vrlo si pametan. Ti si zaista moj sin. Boja kože je dar Božji, stalna je, ali sama po sebi nije važna. Mnogi ljudi si na razne načine nanose bol ne bi li zatajili svoj identitet. Sve je to prolazno. Boju podarenu od Gospoda ne može nitko promijeniti. Bog voli tamni ten. Ti si dobio boju božanskosti".

Gopike su Krišnu običavale opisivati na razne načine. Njihova ljubav spram Krišne bila je posve duhovna. Njihovi osjećaji bili su potpuno čisti.

Dok je Parikšit slušao Sukinu priču o Krišninim *līlāma*, počele su mu se javljati mnoge sumnje, no, Suka ih je sve raspršio: "Parakšite! Ti promatraš stvari sa svjetovne točke

gledišta i propuštaš istinu. Nitko ne može determinirati Božje obličje. On može poprimiti bilo kada i bilo koje obličje koje zaželi. Ali kad Bog želi pokazati svoju narav čovječanstvu, On mora doći u ljudskom obličju. Ali, čovjek je zbog svog okaljanog uma nesposoban prepoznati božansko u ljudskom liku”.

Čak se i Yaśoda, usprkos mnogim prigodama u kojima je Krišna demonstrirao svoju Božanskost, nastavila ophoditi prema njemu kao prema običnom djetetu i često je zahvaljivala Gospodu što je sačuvalo njeno dijete od mnogih opasnosti.

Krišna je u različitim prigodama nastojao promijeniti njeno gledište. Jednom prilikom kad ga je Yaśoda upitala je li istina, prema navodima Balarama, da on običava jesti blato, Krišna je odgovorio: “Mama, jesam li ja maleno dijete ili zločesti dječak ili luđak pa da jedem blato? Ljudi su ludi kad se o meni radi. Ja sam ovdje da izliječim svijet od njegova ludila”. Poslije tih riječi Yaśoda je počela prepoznavati da Krišna nije obično dijete već manifestacija božanskog.

PUTOVI AVATARA

Ima mnogih suptilnih i teško razumljivih istina koje se odnose na takvu inkarnaciju. Samo opisivanje raznih igara i poduhvata Krišne kao djeteta samo je zabava. Božji su putovi beskrajni i nedokučivi. Nitko ne može određivati ili diktirati Bogu kako bi trebao djelovati. On može sve u trenutku preoblikovati. Jasno mora biti shvaćeno da je Krišna bio takva manifestacija Boga. Krišnino ime se mora pravilno razumjeti. “*Kriś*” + “*na*” = Krišna. To znači da je “On taj koji oplemenjuje” (*Kriś*) srce. “*Kars*” + “*na*” je druga izvedenica koja nam ukazuje da je Krišna “Onaj koji privlači” (*karsathi-iti-kriśnah*). Krišna ne privlači ljude samo svojom neusporedivom ljepotom. On privlači ljude i svojom glazbom, svojim plesom, svojim igrama i svojim riječima. Krišna je na svoj dražestan način mogao

preobraziti ljutnju gopika, zbog svojih obijesnih nepodopština, u zabavnu šalu.

No to nije sve. Krišna je u ispunjenju obećanja koje je On dao Majci Zemlji, oslobodio svijet mnogih opakih vođa i tražio da se ustanovi Kraljevstvo Ispravnosti za zaštitu dobrih.

Bog se inkarnira iz doba u doba iz razloga zaštite kreposnih, da kazni opakost i uspostavi *dharmu*. Za Krišnu se govori da je uništio mnogo opakih osoba. Ali to nije potpuno ispravno. Njihove vlastite opačine su te, koje su uništile te zle osobe.

Ako u današnje doba Bog hoće kazniti zlo i zaštititi ispravne tada to neće učiniti u liku samo jedne potpuno ispravne osobe. Svi će biti kvalificirani za kažnjavanje. Nije u pitanju samo uništenje zla. Danas je zadatak preobrazba neispravnog (*adharmu*) u ispravnost (*dharma*). Kako to izvesti? Samo kroz ljubav.

Krišna je, također, kroz ljubav promijenio srca mnogih ljudi. Može se postaviti pitanje: Nije li Krišna bio taj koji je ubio Kamsu? Ne, nikako. To je verzija iz knjiga. Po istini, Kamsu je ubila njegova raspaljena uobrazilja (*bhrama*). Njega je neprestano proganjao strah od Krišne i njegova smrt bila je rezultat i reakcija na taj strah.

Ljudske misli određuju ljudsku sudbinu. Stoga ljudi bi trebali gajiti dobre misli i ustezati se od loših osjećaja.

Bog ne gaji nesklonost spram nikoga. Nema zlobe ni za koga. Ne gaji neprijateljstva spram nikoga i isto tako nikoga ne favorizira. Milost koju netko dobiva, rezultat je njegovih vlastitih osjećaja. Bog je iznad osjećaja i atributa (*bhāvāthītham trigunarahitham*). On je Jedan, Istina, Čistoća, Nepokolebljivost (*ekam, sathyam, vimalam, achalam*): On je Vječni Svjedok u svim umovima (*sarvadhī sākshibhutham*).

Kad se danas sljedbenici žale da ih Gospod na različite načine kažnjava, oni ne shvaćaju da nije Bog taj koji kažnjava. Njihovi vlastiti strahovi i uobrazilje uzrokom su njihovih nevolja.

Samo pravi je onaj sljedbenik koji shvaća da su njegove patnje posljedica njegovih vlastitih loših misli i djelovanja. Takva jedna poklonica bila je Kunthidevi, Vāsudevina sestra (i majka Pāndava). Ona je bila Kršnina rođena teta.

KUNTHINA MOLITVA

Krišna je napuštao Hastinapuru i spremao se poći u Dwaraku. Oprostio se od svoje rodbine te od Dharmaje i ostalih. Svi su tiho prihvatili njegovu odluku. Kočija je bila spremna za Krišnin odlazak. Ali Bog se može predomisliti svakog trena. Nakon oproštaja sa svima On je pošao do Kunthi. Ona mu reče: "Krišna! Sve nevolje koje smo iskusili možemo zahvaliti našim zabludama. Da Dharmaja nije bio namamljen u igru kocke mi ne bismo bili prisiljeni na odlazak u šumu i na sve nevolje kroz koje smo prošli. Ti si uvijek bio naš zaštitnik. Za sve vrijeme naših nevolja ja sam uvijek mislila na Tebe. U svijetu ljudi se sjete Boga samo u doba teškoća, a nikad kad su sretni. Stoga, Krišna, sve dok imam tijelo, uvijek mi daj nevolje. U svakom slučaju, imali smo Tebe uza se tolike godine i svi smo duboko potreseni što Te vidimo u odlasku. Ja nemam moći da promijeniš Svoj naum. Stoga Te jedno molim, ne zaboravi svoju tetu."

UTTARINA MOLBA KRIŠNI

Nakon toga, Krišna je pošao do Uttari (Abhimanyina žena). Čuvši da Krišna odlazi za Dwaraku, Uttara je potrčala prema Krišni te je pala pred Njegova stopala: "Gospode! Od Abhimanyine smrti čvrsto se trudim da mirno podnesem bol koja mi razdire grudi. U utrobi mi gori vatra. Ja ne mogu naslutiti razlog. Ne bi trebalo sada otići u Dwaraku. Ti moraš ostati. Bio si zaštitnik mojih predaka kroz mnoge generacije. Ti si bio spasitelj klana Pāndava i dijete u mojoj utrobi jedina je njegova nada. Ako se nešto nepovoljno dogodi tom djetetu, dinastija Pāndava će utrnuti. Stoga, ti ne smiješ otići". Rekavši to Uttara se nježno uhvatila Krišninih stopala.

Krišna je bio duboko dirnut Uttarinom dubokom pobožnošću. Od puta u Dwaraku se odustalo uz Njegovo čvrsto obećanje Uttari: “Neću otići u Dwaraku dok se tvoje dijete ne rodi”.

Od tog trena, Dharmaja i njegova braća, Draupadi i Subhadra slavili su Uttarino bogoštovle. Premda mlada po godinama Uttara se isticala svojom pobožnošću. To je bilo stoga jer, kad je postala trudna, Krišna je ušao u njenu utrobu da zaštiti plod od Brahmastre iz Aswathāme. Ona je u snu imala viziju da Krišna ulazi u njenu utrobu. Od tog trena ona je bez prestanka ponavlja Krišnino ime te vidjela Krišnu u svakoj osobi, u svakom predmetu.

Zbog toga, kad se dijete rodilo, Krišna ga je nazvao “Parikshit” jer je u svakome nastojao prepoznati Krišnu.

BOŽANSKO LUDILO

Jasno je da su Božje igre nepojmljive i beskrajne. Apsurdno je tražiti boravište Boga, Njega, koji je sveprisutan. Uttara je ona koja je shvatila sveprisutnost Božju. Prepoznavši njenu uzvišenu pobožnost, Krišna je bio u stanju promijeniti svoj plan. Ljudi bi trebali shvatiti da Bog odgovara samo na duboku i iskrenu pobožnost. Verbalne molbe neće biti dovoljne. Poklonik bi morao steći čežnju koja će rastopiti Božje srce. Jedino toplina topi maslac. Isto tako, da bi se rastopio maslac ljudskog srca mora se primijeniti toplina ljubavi prema Bogu (*bhakti*). Tako je silna pobožnost gopika bila ta, koja je učinila da se Krišna nastani u njihovim srcima. One su bile opijene Bogom. Jednom kad im je Krišna iščeznuo iz njihovog vidokruga one bi Ga stale tražiti posvuda, među drvećem, u šipražju Brindavana, zaboravljajući sve ostalo. Njihove molbe kojim su molile povijuše da im kažu gdje se među njima krije Krišna, mogu se činiti histerične. Ali bila bi odlična stvar kad bi takva “histerična” ljubav za Boga danas ispunila ljudska srca. Svijet bi bio smirenije i bolje

mjesto.

Neki ljudi sarkastično govore Sai sljedbenicima: “Poludjeli ste za Sai Babom”. To ludilo je uzvišeno ludilo. U ludnicama ima svih vrsta luđaka, mnogi od njih čine teške probleme doktorima. Ako bi neki sljedbenik, lud za Bogom sjedio u kutu ponavljajući Božje ime, koje bi to olakšanje bilo za doktore? Ako razvijete tu vrstu ludila zaista ćete biti izuzetni sretnik. Svatko bi trebao biti lud za Bogom. Samo tada će se svi riješiti lude čežnje za bogatstvom i stvarima ovog svijeta. Ludilo za novcem uzrokom je svih zala ovog svijeta. Kao rezultat toga, čežnja za Bogom opada.

Zbog ludila za bogatstvom, sva ostala zla kao oholost, pohlepa, zavist i mržnja rastu među ljudima. Bogatstvo je naravno, potrebno, ali bogatstvo Božanske Milosti i blago Božanske Ljubavi. To je jedino trajno. sve ostale stvari su prolazne.

Jednom je Yaśoda molećivo upitala Krišnu zašto ide u kuće gopika u krađu maslaca kad ga ima toliko u vlastitoj kući. Mali Krišna je odgovorio: “Majko, ja ne kradem maslac već srce gopika”. (Svami je otpjevao prekrasnu pjesmu potkrijepivši tu epizodu). “Njihova su srca čista i puna pobožnosti uz koju one bućkaju maslac. Njihovi udarci za vrijeme bućkanja davali su im takt uz pjevanje Krišninog imena. Takav maslac koje su dobile sadržavao je srž Veda”. Krišna je upitao Yaśodu postoji li takva vrsta bućkanja i u njihovu domu.

U tom smislu svaka Krišnina riječ ispunjena je duhovnim značenjem.

Avatar Krišna pozdravljen je kao “*purna avatar*” u usporedbi sa svim prethodnim Avatarima.

Vyasa je stekao mir uma jedino kada je poslušao savjet mudraca Narade i počeo opisivati slavu Božjih inkarnacija (opisanih u Bhagavathamu). Sve njegovo ranije pisanje, uključivši kodifikaciju Veda te pisanje Purana nije mu moglo

pružiti takav mir.

Utjelovljena ljubavi! Nikakva količina školskog znanja neće vam pružiti mir, sve dok niste ispunjeni ljubavlju spram Boga.

Bhagavān je zaključio svoj govor bhajanom: “Prema muditha manase kaho Rama! Rama! Ram!”

(Iz Bhagavānovog govora na Gokulashtami day u Sai Ramesh Hallu, Brindavan 28.08.1994.)

Voli sve služi svima

Ljubav - *prema* i trostruka čistoća

*Sathya Sai nam govori broj 28, Poglavlje 2
Bhagavān Sri Sathya Sai Baba
14. siječanj 1995. godine*

Utjelovljenja božanske ljubavi!

Onaj tko spoznaje da je istinsko Sebstvo - *ātman* u njemu i u svim bićima jedno te isto boravi u stalnoj prisutnosti Boga, bio on kućedomaćin ili isposnik, bio on sam ili se nalazio u gomili. Svatko bi trebao prepoznati božanskost koja je prisutna u svim ljudskim bićima.

Svetac Narada je objavio: 'Ljubav je utjelovljenje božanskog nektara, ambrozije.' U pojavnom svijetu čovjek razlikuje četiri životna cilja - *puruṣārha* kao načine za postizanje oslobođenja - *mokṣa*. To nije ispravno. Ispranost - *dharma*, materijalno bogatstvo - *artha*, zadovoljavanje želja - *kama* i oslobođenje - *mokṣa* koji se smatraju četirima ciljevima za ljudsko postojanje, nisu sve. Postoji i peti cilj za čovječanstvo koji nadilazi čak i oslobođenje. To je najviša ljubav - *parama prema*. To načelo ljubavi je božansko.

Ljubav i Bog nisu odijeljeni jedno od drugoga. Bog je ljubav a ljubav je Bog. Tek kada se razumije istina o tom načelu ljubavi može se spoznati značenje postojanja kao čovjeka. Pjesma na teluškom govori:

*Gospod Sai je utjelovljenje ljubavi,
Koji nas je poučio načelu ljubavi,
Proglasio jednakost svih bića,
I otkrio dragocjenost čovječnosti.*

U domu u kojem žive tri osobe, ako postoji sklad u njihovim odnosima i ako međusobno surađuju, tada je taj dom istinski raj u kojem kraljuje božansko blaženstvo. Suprotno tomu, ako između te tri osobe manjka sklada i prilagodbe, ako se međusobno ne podnose i ponašaju se kao neprijatelji, tada nema goreg pakla od onog u kojem žive.

U davna su vremena smatrali trostruko jedinstvo oblikom duhovne discipline - *yoga*

Raj i pakao ovise o načinu ponašanja ljudi. Tijelo je dom u kojem borave tri entiteta koji se nazivaju um - *manas*, govor - *vāk* i udovi kao organi djelovanja. Istinska čovječnost sastoji se u jedinstvu misli, riječi i djela. U Vedama se jedinstvo opisuje kao trostruka čistoća i trostruki sklad - *trikārana sudhī*. Istinsko oslobođenje - *mokṣa* sastoji se u izražavanju riječima onih misli koje nastaju u umu i provođenja u djelo onoga što se govori. Ljudi koji su živjeli u davna vremena smatrali su tu trostruku čistoću oblikom duhovne discipline - *yoga*. Oni čije su misli, riječi i djela u potpunom skladu, su vrlo duhovna bića. Zli i pokvareni su oni čije misli odstupaju od njihovih riječi i djela.

Zato bi svaki čovjek trebao težiti za postizanjem jedinstva misli, riječi i djela. To je potvrda čistoće i simbol čovječanstva. Duboka istina objavljena je u Vedskoj izreci da je tijelo hram u kojem boravi vječno istinsko Sebstvo - *ātman*. Vede su dualističke. Vedanta je monistička, nedvojna - *advaita*. Suština Veda je trostruko jedinstvo misli, riječi i djela. U tom jedinstvu može se doživjeti istinsko blaženstvo. Ono isto tako predstavlja duhovnu osnovu božanskosti.

Nema nikakve koristi od Vedante ako se ne provodi u djelo ono što ona propisuje

Danas postoji velik broj učenih ljudi koji tumače Vedantu i brojni su slušatelji kojima se obraćaju. Rezultat svega toga je jako mali. Razlog je tomu što se učenja vedante ne provode u djelo. Sve proučavanje Vedante nije ni od kakve koristi ako se ne provodi u djelo ono što ona propisuje.

Ljudi bi trebali otkriti koji su laki načini provođenja u djelo preporuka koje su navedene u vedanti. Najlakši je način njegovanje sklada između misli, riječi i djela. Jedna pjesma na teluškome govori o tome:

Može li se tama svijeta raspršiti tako da se govori o veličanstvenosti svjetla?

Može li se patnja čovjeka koji je bolestan otkloniti time što se hvali lijekom koji sve liječi?

Može li se siromaštvo očajnika ublažiti slušanjem o značenju bogatstva?

Može li se potreba čovjeka koji je gladan utažiti opisivanjem delikatesa?

Umjesto da se sluša način na koji se izgovaraju preporuke, bolje je provoditi u djelo i najmanji djelić učenja.

Ono što bismo danas trebali provoditi u djelo je nešto što je jako lagano i jako istančano. Duh služenja kraljevski je put koji bi trebalo slijediti. Na koji način se može njegovati duh služenja? Gīta stavlja naglasak na riječ prijatelj - *suhṛith*. Tko je istinski prijatelj? Može li on biti u potpunosti nesebičan? Hoće li vam pomoći ne prihvativši ništa za uzvrat? Bilo da se radi o vašoj majci, suprugu, ženi ili sinu, svi vas oni vole zbog njihovih osobnih sebičnih razloga. U svijetu nije moguće pronaći prijatelja koji bi bio u potpunosti nesebičan. Teško je pronaći nekoga tko provodi služenje u potpunosti oslobođeno osobnih interesa.

Samo je Bog u potpunosti nesebičan kao prijatelj i dobročinitelj. Boga se opisuje kao prijatelja koji je naš *alter ego*. Bog ne traži nikakvu naknadu bilo koje vrste. Nema ni najmanjeg traga osobnog interesa kod Njega. Samo Bog može biti u potpunosti nesebičan i ispunjen ljubavi, ne očekujući ništa zauzvrat.

Slijedite kraljevski put Božjih zapovijedi

Ako upitate prijatelja gdje stanjuje, on će vam kazati određenu adresu. No, ta se adresa odnosi samo na mjesto na kojem boravi tijelo. Njegovo istinsko boravište je njegovo istinsko Sebstvo - *ātman*. To istinsko Sebstvo je utjelovljenje ljubavi. Zato biste trebali boraviti u ljubavi i živjeti u ljubavi. Morate posvetiti svoj život toj ljubavi. Ako posvetite svoj život trčanju za prolaznim stvarima, dobit ćete samo ono što je kratkotrajno. Trebali biste tražiti ono što je trajno i stalno. Što je to? To je Božja zapovijed - *bhagavat ājñā*. Kada se uputite kraljevskim putem slijeđenja Božjih zapovijedi, tada ćete postati svjesni svih svojih želja.

Međutim, trebali biste se podsjetiti da su jedino želje te koje vas sve više vežu što ih više njegujete. Vezanosti se smanjuju kako se smanjuje broj vaših želja. Mora postojati granica za želje.

Slično tome, trebala bi postojati granica u razvijanju vezanosti. Kada u nekoj obitelji umre neko od članova, javlja se tuga. Je li smrt uzrok te tuge? Ne. Vezanost koju smo razvili prema osobi koja je umrla uzrok je tuge. Postupak oslobađanja od vezanosti opisan je u Vedanti kao nevezanost - *vairāgya*. Postupno bi vezanosti trebalo ukloniti. Na životnom putu što manje prtljage nosite sobom, to će vam putovanje biti ugodnije.

Može se postaviti pitanje: 'Kako je moguće da smanjiti vezanosti i želje u svjetovnom životu?' Odgovor je: 'Obavljajte svoj posao ili ostale aktivnosti u duhu posvećenosti Bogu.' Sva bi djelovanja trebala biti provedena s uvjerenjem da su ona posvećena Bogu. To je put koji je lako slijediti. Smatrajte da su sva djelovanja kao djelovanja koja su provedena uz

Božju moć, bilo da se radi o tome da nešto promatramo, slušamo, govorimo ili činimo nešto. Bez Božje moći mogu li oči vidjeti ili uši čuti?

Božja moć je izvor svih talenata

Prvi preduvjet koji se postavlja pred čovjeka je da spozna božanske mogućnosti koje su u njemu koje su izvor svih sposobnosti i talenata kojima raspolaže. To je istina, neovisno o tomu je li ta osoba nevjernik, vjernik ili agnostik. Nitko u svijetu ne može opstati bez te energije. Tu energiju može se nazivati različitim imenima. Imena nisu važna. Ono što je važno je energija. To je božanska energija koja usmjerava čovječanstvo na pravi put. Čovjek bi trebao težiti za time da prepozna prisutnost božanskog čak i u najmanjim stvarima.

U svojem govoru kojeg je danas nešto ranije održao, Anil Kumar je govorio o Sai organizaciji. Sai organizacije provode svoje aktivnosti s predanošću i posvećenošću. One ne pokušavaju utvrditi koji je ideal koji bi trebali ostvariti. 'Obavljaš li ti ovaj posao radi sebe ili da bi njime učinio zadovoljstvo Bogu?' To je pitanje koje bi si trebali postavljati.

U vezi s time možemo se prisjetiti jednog događaja opisanog u Bibliji. Jednom je neki poklonik otišao Isusu u upitao ga: 'O, Gospode! Koja je to snaga uz pomoć koje se možemo zaštititi?'

Isus mu je odgovorio: 'Sine moj! Kada voliš Boga ta će te snaga sama po sebi zaštititi.'

U Bhagavadgīti Arjuna pita Krišnu: 'Što bi trebao učiniti kako bih zaslužio Božju ljubav?'

Gospod mu je odgovorio: 'Ti ludo jedna! Ti misliš da voliš Boga. Istina je da Bog traži istinskog poklonika.'

Milijuni ljudi širom svijeta traže Boga. No, gdje Ga to traže? Koliko ja vidim, promašen je najbolji način da se pronađe Bog. Nema potrebe da se upuštate u potragu za Bogom. Bog je sveprisutan. On je posvuda. Poklonici misle da traže Boga. To nije istina. Bog je taj koji je u potrazi za poklonicima. 'Gdje se može pronaći poklonika čije su misli, riječi i djela čisti?' Bog je u potrazi za takvim poklonikom.

Nije potrebno da se upuštate u potragu za Bogom. Bog vam je bliži nego što su to vaša majka i otac. Vi sami ste božanski. Kako se možete upustiti u potragu za samim sobom? To je pogreška koju činite. Kada je sve prožeto božanskošću, tko je onaj koji je u potrazi za božanskošću? Zato što u svijetu ne postoje ljudi koji bi mogli objavljivati istinu koja je sadržana u Vedanti nakon što su ju i sami doživjeli došlo je do toga da je svijet potonuo na tako nisku razinu.

Najbolji način za voljeti Boga je - Voli sve, služi svima

Nije potrebno upuštati se u potragu za Bogom. Zaista, vi ste božanski. Težite za time da spoznate tu istinu. Za to postoji jednostavan i lak način. Vjerujte u to da je svako ljudsko biće utjelovljenje božanskosti. Volite svakoga. Služite svima. Najbolji način za voljeti Boga je da se vole svi i da se služi svima.

Morate svakoga voljeti zato što je Bog u svakome. Svako ljudsko biće je manifestacija Boga. Na kozmičkoj pozornici svaki se čovjek poistovjećuje s oblikom i imenom koji su mu dani. No on nije svjestan toga koji je njegov pravi lik i pravo ime.

Jučer navečer ste pogledali film u kojem je Anjalidevi igrala ulogu Sakkubai. U filmu ona je izgledala kao Sakkubai a ne kao Anjalidevi. No obje su bile jedna te ista osoba. Bog poprima ljudski lik i silazi kao ljudsko biće. Kada ljudsko biće prepozna svoju temeljnu božansku prirodu ono postaje božansko. Tako dugo dok mislite da ste samo ljudsko biće, ostat ćete samo ljudsko biće. No kada se počnete smatrati božanskim s čvrstim uvjerenjem tada ćete doživjeti transformaciju u božansko.

Promatrajte svemir kroz naočale duhovne jednote

Na taj način misli i osjećaji određuju tko ste vi. Promijenite svoje misli. Ako odbacite svjetovni način gledanja i počnete promatrati svijet s duhovne točke gledanja, tada će svijet - *viśva* i Bog - *Viśnu* postati jedno. Zato promijenite svoj način promatranja. Umjesto da promijeni svoj način gledanja - *dōṣýi* čovjek pokušava promijeniti ono što je stvoreno - *sōṣýi*. Nitko ne može promijeniti kreaciju. Ono što je potrebno promijeniti je način na koji vi promatrate stvari.

Ako želite doživjeti jednotu trebali biste promatrati svemir kroz naočale duhovne jednote - *ekātmabhāva*. U suprotnom će vam se svijet činiti kao raznolikost koja zbunjuje jer ćete ga promatrati kroz naočale koje imaju tri svojstva - *guna*: čistoća i smirenost - *sattva*, nemir - *rajas* i tromost i neznanje - *tamas*. Ostavite po strani te troje naočale. Stavite naočale osjećaja jedinstva u duhu - *ekātmabhāva*. Ljubav je jedna. 'Najviši je Jedan ali mudri Ga nazivaju različitim imenima.'

Božansko treba objaviti to jedinstvo kada Bog siđe u ljudskom liku te živi i kreće se među ljudskim bićima. Božansko nema nikakvih sklonosti ni nesklonosti. Ono ne razlikuje da je nešto 'moje' i 'tvoje'. Ono je izvan

područja pohvale ili pokude. Kako bi se onda božansko, u ljudskom liku, trebalo ponašati? Svatko bi to trebao razumjeti.

Svami i poklonici

Mnogi jadikuju nad činjenicom da Svami s njima ne razgovara iako često dolaze. 'Ljuti li se Svami na mene?', pitaju se. To nije mentalna poremećenost. Do toga dolazi zbog potpunog neznanja. Takva pitanja nastaju u umu samo kada se ne razumije Svamijeva prava priroda. Ja nemam nikakve antipatije prema bilo kome. Ja nikoga ne mrzim. Svi su moji. A ja pripadam svakome. No, u kontaktu s poklonicima moram se ponašati kao liječnik koji prepisuje poseban način liječenja za svakog bolesnika. Na primjer, postoji bolesnik koji je obolio od dijabetesa. On ne bi smio uzimati ništa slatko. Ako poklonik razmišlja na način: 'Ja volim slatkiše. Zašto bi mi Majka Sai zabranila jesti slatkiše?'. Odgovor da je to za vaše vlastito dobro. Kada Svami ne bi imao na umu dobrobit bolesnika, pustio bi ga da pati, dajući mu slatkiše. Majka Sai mu brani uzimati slatkiše zbog ljubavi prema pokloniku. Svami propisuje te različite načine prehrane imajući na umu kako izliječiti bolesti od kojih poklonik pati.

Postoje i neki drugi koje obuzimaju druge vrste tuge. Na primjer, studenti se često žale da Svami ne razgovara s njima zato što se na njih ljuti. Ja se na nikoga ne ljutim. Vjerovali ili ne, ali ja uopće ne znam što je to ljutnja. No, ponekad se čini da sam jako ljutit. To je neizbježno, jer kada se ne bih pravio da sam ljutit i tako se ponašao, studenti ne bi ozbiljno shvaćali moje riječi. Ja im govorim da bi se trebali ponašati na određeni način. Neki studenti slušaju što im govorim i pokušavaju se ponašati u skladu s time. Neki drugi ne slušaju i ponašaju se suprotno od uputa koje im dajem. Kada do toga dođe moram na neki način osigurati da se poštuje ono što govorim. Od kakve je koristi govoriti onima koji ne pridaju nikakvu važnost mojim riječima? Nemam namjere dopustiti da se moje riječi obezvređuju.

Istina je život zadane riječi. Moje riječi nose obilježje istine. Ja se ne mogu odvojiti od istine. Ja se ne obraćam onima koji ne pridaju nikakvu vrijednost mojim riječima. To bi trebali spoznati oni koji se žale da Svami s njima ne razgovara. Kada ljudi uzimaju u obzir i poštuju moje riječi ja sam im spreman pomoći na svaki mogući način i podariti im sreću. Ja ne činim ništa samo zbog sebe. To je moja istina.

Sve što ja činim je samo zbog vas

Super-specijalistička bolnica izgrađena je uz trošak od mnogo stotina tisuća rupija. Je li to bilo zbog mene? Isto tako izgrađeno je i Sveučilište pri čemu je potrošeno na stotine tisuća rupija. Za koga? Da li za mene? Prekrasna dvorana koja se naslanja na mandir izgrađena je kako bi se poklonici zaštitili od vrućine i kiše. Spavam li ja u toj dvorani? Sve što činim samo je radi vas. Iznenaden sam da to ne možete spoznati. Može li pokloniku manjkati toliko inteligencije? U meni ne postoji ni najmanji trag sebičnosti, nigdje. Ja ne poznajem nikakvu vrstu straha. Samo onaj tko osjeća krivnju proganjan je strahom. Ja nikome nisam učinio ništa nažao tako da nemam straha. Ali u svakom sam pogledu koristan poklonicima.

Ne shvaćajući tu istinu neki poklonici zamišljaju da se Svami na njih ljuti ili da je prema njima neprijateljski raspoložen. Oslobodite se takvih pogrešnih misli. Budite uvjereni da sve ono što vam Svami govori služi samo za vaše vlastito dobro i da biste se trebali ponašati u skladu s time. Ja nemam ništa od vašeg dobrog ponašanja. Ja ne gubim ništa zbog vašeg lošeg ponašanja. Zato što vas volim, ja ne želim da patite zbog posljedica vaših pogrešnih djela.

Razumijte Božju ljubav

Kada govorimo o Božjoj ljubavi, reći ću vam da 99% poklonika ne razumije što znači riječ ljubav - *prema*. Ta ljubav se shvaća u svjetovnom smislu. To dovodi do toga da oni zastranjuju. Vezanost između muža i žene, između majke i djeteta, među prijateljima, između rođaka - sve se to olako opisuje kao ljubav - *prema*, no ta vezanost nastaje zbog privremenih i netrajnih odnosa i po svojoj prirodi je prolazna. Ljubav - *prema* je takva ljubav koja traje kroz tri kategorije vremena - prošlost, sadašnjost i budućnost - *trikāla abādhyam*. Takva ljubav može postojati samo između Boga i poklonika i ne može se primijeniti ni na bilo koju drugu vrstu odnosa.

Vama nije lako shvatiti pravu prirodu Božje ljubavi. Vi ste svjesni samo svjetovnih vezanosti koje su podložne usponima i padovima. Ono što je podložno takvim promjenama ne može se nazivati ljubavlju. Istinska ljubav je nepromjenjiva. Ona je božanska. Ljubav je Bog. Živite u ljubavi.

Krenite tim putem ljubavi. Vi ste skloni osjećati se ushićenim zahvaljujući beznačajnim zadovoljstvima ili potištenim zbog neznatnih gubitaka. Božja je ljubav trajna i nepromjenjiva. Pokušajte razumjeti tu ljubav. Kako bi to trebalo učiniti? Njegovanjem osjećaja da je sve što vam se dogodi, bilo to ugodno ili neugodno, samo je za vaše vlastito dobro. Kada ste čvrsto u to uvjereni, vrijednost Božje ljubavi za vas sve više raste.

Većina ljudi osjeća neograničenu radost Božje ljubavi tako dugo dok su u Svamijevoj blizini. No, taj osjećaj nestaje onog trenutka kada se nađu u okruženju izvanjskog svijeta. Trebali biste moći vidjeti da isto sveto okruženje postoji neovisno o tome gdje se nalazite, tako da nosite svoju predanost svugdje kamo god idete i širite božansku poruku do svakog i najudaljenijeg kutka vaše zemlje. Izgovarajte Božje ime svugdje gdje se nalazite - u selu, na ulici, kod kuće, u svom govoru i pjesmama. To je način da se osigura da vaša ljubav za Boga bude nepokolebljiva i nesmanjena.

Bog od toga nema nikakve koristi zato što On nema nikakvih želja. On ne želi ništa. To je samo za vaše vlastito dobro. Uzdignite Sebstvo svojim vlastitim snagama - *uddhāra ātmanātmanam*. Ne mogavši spoznati tu istinu, mnogi ljudi misle da Sai Baba priređuje neprekinuto pjevanje u slavu Boga - *akhandabhajana* i proslavlja različite blagdane u slavu svojeg imena. To su osobe koje su skroz poludjele. Sai Baba od nikoga ništa ne traži. Trebali biste se promijeniti na bolje. Postanite boljim. Doživite vaše blaženstvo. Učinite svoj život uzvišenim. Iskoristite te proslave i poklonstvene aktivnosti za svoje dobro.

Istina, dobrota, ljepota - *satyam śivam sundaram*

Utjelovljenja ljubavi! Budući da je ljubav vaš istinski oblik, izražavajte ju na svaki mogući način. Dijelite ju s drugima. Gospod je onaj koji boravi u vašem srcu, stanovnik srca - *hrdayavāsin*.

Onaj koji održava sva bića, koji je utjelovljenje mira,
Onaj koji nosi sva imena, koji je utjelovljenje dobrote.
Utjelovljenje bitka-svijesti-blaženstva, Jedan koji je bez drugoga.
On je istina, dobrota i ljepota.

Grčki filozof Platon - učitelj Aristotela, kod kojeg je učio i Aleksandar Veliki - objavio je tri stvari kao temeljne istinitosti: istina, dobrota i ljepota. To su isti pojmovi kao i *sathyam, śivam, sundaram* koje su koristili indijski mudraci kako bi opisali božanskost. Isto tako i sve religije i filozofije tijekom vjekova određuju to troje kao oblike božanskosti. Ljubav je oblik božanskosti. Ispravnost - *dharma* je oblik božanskosti.

Majka i domovina više su od samog raja

Prvi impuls koji je potekao od vas bila je božanska ljubav - *prema*. Sve ostalo došlo je nakon toga. Svako dijete koje se rodi istog trenutka

razvija ljubav prema svojoj majci. Svako dijete pokušava prepoznati među ostalima majku i oca. Isto tako bi i svaki pojedinac trebao prepoznati zemlju u kojoj je rođen i svoje kulturno nasljeđe - *saîskōti*. Svoj narod i svoju kulturu trebali bismo poštovati kao svoje roditelje. Naš narod je naša majka. Naša kultura je naš otac. Duboku istinu je objavio Rāma kada je rekao: 'Majka i domovina više su od samoga raja.' Volite svoju majku. Volite kulturu svoje zemlje. To su dvije dužnosti čovjeka koje dolaze na prvo mjesto. One bi trebale biti glavni cilj života.

Kada ljudi slijede taj put istine i ispravnosti, ljubav će sama po sebi niknuti u njihovim srcima. Sve znanje i učenost nisu ni od kakve koristi ako se ne primjenjuju vrline. Provodite u djelo barem jedno od učenja i doživite radost.

Utjelovljenja ljubavi! Poklonici iz Istočnog i Zapadnog Godavarija, Guntura i okruga Krishna pridružili su se proslavi nečega što su oni nazvali Zlatna obljetnica Sai pokreta. Nema potrebe tražiti razlog da bi se doživjela radost. Uvijek, u svakom trenutku i na svim mjestima promišljajte o Bogu - *hari*. Pretvorite svaki trenutak u blagdan. Osnažite svaku riječ snagom svetog sloga - *mantra*. Posvetite zemlju na kojoj hodate. Pretvorite to u misiju svojeg života. Ne gubeći ni najmanjeg trenutka, iskoristite sve vrijeme koje vam je na raspolaganju da širite poruku Božjeg imena u svaki i najmanji kutak Indije.

Želje je moguće smanjiti izgovaranjem Božjeg imena

Danas smo posvuda svjedoci korupcije, nasilja, zla i nedjela. Temeljni razlog svemu tome je sebičnost. Nezasitne želje su korijen svih tih zala. Izgovaranjem Božjeg imena moguće je smanjiti želje, dok se istodobno opravdane želje ispunjavaju.

Sakkubai je molila i težila za time da ode u Padharpur kako bi vidjela - *darśana* Pāndurangu. Pretrpjela je razne vrste nevolja i ponižavanja te zaslužila Božju milost. Kako možete zadobiti Božju milost a da se ne podvrgnete iskušenjima? Poznato vam je kroz kakve postupke prolazi zlato od grumena do materijala od kojeg je moguće napraviti nakit. Bez boli nema ni radosti. Kada od nekoga tražite pomoć tada morate biti spremni dopustiti mu da vas suoči s iskušenjima koja su neophodna prije nego što doživite ono što je za vas dobro. Ugoda i bol u ovom svijetu idu ruku pod ruku. U Gīti Gospod govori da je On i tijelo - *kṣetra* i stanovnik tijela - *kṣetrajña*.

Ono što bi ljudi trebali danas naučiti je da odbace vezanosti za svjetovne stvari i krenu u potragu za Božjom ljubavi. Kada se njeguje Božja ljubav, odbacivanje svjetovnih stvari postaje tako jednostavno kao

odbacivanje rupčica. Vezanje uz vlasništvo je teško. Odbacivanje je lako kada ljudi razumiju značenje Božje ljubavi. Neka ljudi, neovisno o tome gdje bili, u selima ili gradovima, njeguju vjeru u Boga, razvijaju ljubav i dijele ju sa svima i svakime. Tada će doživjeti neopisivo blaženstvo. Oslobođenje neće doći kroz meditaciju i pokoru. Ljubav je jedino sredstvo. Ljubav je peti cilj čovjekovog života - *puruṣārtha*, najviši cilj života. Ljubav je isto tako lijek za sve vrste bolesti koje danas pogađaju društvo. Mržnja je uzrok svim bolestima. Zato bi trebalo iskorijeniti mržnju, kao što to objavljuje Gīta.

Ne dajte mjesta bilo kakvim lošim osjećajima u svojem srcu, jer u njemu stoluje Bog. Posvetite svoj um Bogu. S vremenom vi ćete se sjediniti s božanskim i postati jedno s Bogom.

Zdravlje, hrana i božanskost

Sri Sathya Sai bolnica u Whitefieldu 03. 06. 1995.

*Ni pokorom, ni kupanjem u svetim vodama,
ni proučavanjem svetih spisa, ni molitvom
ne možete prijeći ocean sujetovnog postojanja (rađanja i smrti).
To je moguće postići samo služenjem dobrim ljudima.
(Stihovi na sanskrtu)*

Čovjek želi prijeći ocean *samsāre* pomoću pokore, hodočašća na sveta mjesta, proučavanjem svetih tekstova i meditacijom. No, sve to nije ni od kakve koristi bez služenja dobrim ljudima. Sve su te duhovne djelatnosti obuhvaćene *sevom*, služenjem.

Za postizanje četiriju *puruśārta*, tj. četiriju glavnih životnih ciljeva – *dharme*, *atrhe*, *kāme* i *mokše*, odn. ispravnosti, bogatstva, želja i oslobođenja, bitno je zdravlje. Bez zdravlja, čovjek ne može ostvariti ni najbeznačajniju stvar. Zato je zdravlje bogatstvo. No, zbog utjecaja sadašnjeg *kali* doba, doba razdora, sukoba i svađa, čovjek postaje žrtvom mnogih bolesti i nema spokojstva, unatoč svim mogućim oblicima bogatstva i blagostanja, a ni liječnika mu ne nedostaje. Pa zašto onda čovjeka pogađaju tolike bolesti, unatoč svem tom obilju? No, još više od tjelesnih bolesti raste broj mentalnih bolesti. A mentalne bolesti, koje uzrokuju napetost i brige, donose nam i sve tjelesne bolesti.

Čovjeka danas muči nezadovoljstvo. Kad zadovolji jednu hrpu želja, pojave se nove. No ako smanji želje, zadovoljstvo raste.

K tome je još, zbog izopačenosti *kali* doba, zagađeno i svih pet osnovnih elemenata – prostor, zrak, vatra, voda i zemlja. Voda koju pijemo je nečista. Zrak koji udišemo je zagađen. Hrana koju jedemo je zagađena. I kao posljedica – i um nam je zagađen.

Shvatite vezu između materije i uma

Čovjek danas mora shvatiti stvarnu povezanost materije i uma. Kad ga upitate za um (mind), on kaže “nije me briga” (I don’t mind). Kad ga upitate za materiju (matter), on kaže “nije važno” (it doesn’t matter). Zbog takve površnosti, čovjek ne uspijeva shvatiti um i materiju. Samo kad shvati prirodu uma, moći će shvatiti i stvarnu prirodu ljudskosti. Što je um? Nije to nešto negativno, nego pozitivno. On predstavlja snagu *ātmana*, snagu *sankalpe*, volje. On može prevaliti bilo koju udaljenost. U stanju je istražiti moć atoma. Um je u stanju spoznati istinu koja vrijedi za sva tri vremena – prošlo, sadašnje i buduće. Stoga je um bitan za čovjekov svakodnevni život. On je izvor svake snage. No, čovjek danas ne mari za važnost i moć uma.

Tražite sreću u sebi

Čovjek od rođenja do smrti traži sreću. Ta potraga započinje obrazovanjem. No, naobrazba mu ne donosi sreću. Potom želi posao, no, ni to mu ne donosi sreću. Tada se hoće oženiti kako bi postigao sreću. No, sreća ga zaobilazi jer

žena traži jednaka prava. I tada izjavljuje: “Moj je život potpuni mrak.” A što je uzrokovalo taj osjećaj? Ego. Kako raste čovjek, tako raste i njegova sebičnost. Želje se množe jedna za drugom, a njihovo mu ispunjenje ne donosi sreću koju traži.

Pa gdje naći tu *ānandu*, tu sreću? Nje nema u materijalnim stvarima. Ne može ju se naći ni u fizičkim zadovoljstvima. Zapravo je sam čovjek utjelovljenje blaženstva, a traži ga izvan sebe. To je očito neznanje. Kad je sam utjelovljenje blaženstva, kako da ga nađe vani?

Danas je čovjek, unatoč svem svom bogatstvu, nesretan. Stalno ga progoni nemir. Poklonici dolaze ovamo sa svih strana svijeta i svi oni traže mir. Kažu “Ja hoću mir!” (I want peace!) No tu imamo tri riječi: “Ja”, “hoću” i “mir”. “Ja” je ego. “Hoću” je želja. Uklonite ego i želju i imate mir. Ego i želja su omotali mir. Kad se omot makne, pojavi se mir.

Čovjek može živjeti blaženim životom samo kad je zdrav. Bogatstvo mu može pružiti udobnost, no ne i mir. Bogatstvo vam može omogućiti višekratnu zgradu, no ne i zdrav san. Bogatstvo vam može pružiti tjelesnu udobnost, no fizička udobnost ne donosi blaženstvo. Air-condition i udobni madraci mogu pružiti udobnost tijelu, no kad nemate spokojsva, što vam vrijedi sva ta udobnost? Tijelo je poput vodenog mjehurića, um je poput majmuna – ne slijedite tijelo i um, slijedite savjest.

Danas čovjek ne slijedi svoju savjest, nego se drži tijela i uma koji su beskorisni. Pokuša li odgovoriti na pitanje “tko sam ja?” ustanovit će da su tijelo, osjetila i um samo instrumenti, a on im je gospodar. No, gospodar je danas postao rob svome tijelu i umu koji bi mu trebali biti sluge. Vi ste duša i neka to bude temelj svih vaših djelatnosti.

Prvo shvatite ljudske vrijednosti

Danas čovjek zaboravlja suštinu svoje ljudskosti. Prvo što mora shvatiti su ljudske vrijednosti – istina, ispravnost, mir i ljubav. Da bi se žarulja upalila, potrebna vam je žica, prekidač i struja. Ta je struja za čovjeka istina ili Bog. Ona je energija. Ta božanska energija mora teći kroz žicu *dharme* ili ispravnosti, stići do žarulje mira ili *sānti* i proizvesti svjetlo ljubavi ili *preme*. Ljubav je Bog. Živite u ljubavi. Ljubav je sve. Čovjekov je život bez ljubavi živa smrt.

Ljubav se kod različitih ljudi očituje na različite načine, no u stvari je jedna. Danas je ljubav uprljana sebičnošću, bilo da je u pitanju ljubav prema majci, ženi, djeci ili drugima. Čovjekova sebičnost zagađuje cijelo društvo. Vezanost za druge je prirodna, no treba imati neku granicu. Kad se ta granica prijeđe, vezanost postane bolest. To je točno kako god okrenuli. Čovjek je, zbog svojih prekomjernih želja, postao žrtva svih mogućih bolesti.

Danas je najčešći uzrok bolesti kod ljudi napetost. Što uzrokuje napetost? Sva moguća pretjerivanja. Čovjek mora naučiti da bude umjeren u svojoj grozničavoj životnoj jurnjavi. Žurba uzrokuje brige, brige uzrokuju bolest. “Žurba, brige i prejaka hrana” (hurry, worry, curry) uzročnici su srčanih bolesti. Stoga je prvo potrebno uspostaviti nadzor nad hranom i glavom (umom). Kad budete nadzirali to dvoje, neće više biti mjesta bolesti.

Važnost oka

Danas je u našoj bolnici otvorena nova operacijska dvorana. Liječnici znaju da se u oku nalazi na bilijune stanica koje reagiraju na svjetlosne zrake. Ako je napadnuta ijedna od tih stanica, napadnut je vid. Za čovjeka je vid najvažniji organ u poimanju svijeta. Zato oko treba smatrati svetim instrumentom. Ne možete promijeniti kreaciju, no promjenom svog načina gledanja možete je vidjeti na ispravan način.

Evo jednog primjera. Bio jednom kralj koji je imao akutnu bol u trbuhu. Ni jedan od lijekova koje su mu davali liječnici nije mu pomogao. Tada je za pomoć zamolio velikog *yogina*, koji mu je rekao da za svoj problem s trbuhom mora liječiti vid. Mora svagdje vidjeti samo zeleno. Kad je *yogin* otišao, kralj naredi da se sva mjesta u njegovom kraljevstvu oboje u zeleno. Nešto kasnije *yogin* se vrati i nađe ljude kako sve farbaju u zeleno. Na njegovo pitanje zašto, oni mu odgovore da izvršavaju kraljevu naredbu. *Yogin* potom ode do kralja i reče mu da je, da bi sve vidio zeleno, dovoljno da stavi zelene naočale. Nema smisla sve bojiti u zeleno.

Isto tako, ako promijenimo svoj način gledanja, osjetit ćemo mir. Kad ljudi budu svijet gledali pogledom ljubavi, steći će mir. Sve će bolesti biti izliječene. Većina bolesti nastaje u umu. Sve ima psihički temelj. Kad čovjek osjeća da s njim nešto nije u redu, razvije bolest. Za zdravo tijelo nužan je zdrav um. No, nije dovoljno biti fizički zdrav. Treba imati i Božju milost, *daiva-anugraham*. Da biste stekli Božju milost, morate njegovati ljubav prema Bogu. Danas je ljubav postala neka vrsta predstave. Prava ljubav mora izvirati iz srca. "Započni dan s ljubavlju, provedi dan s ljubavlju, završi dan s ljubavlju – to je put do Boga!" Razvijete li ljubav, bolest vam neće moći ni blizu.

Shvatite vrijednost zdravlja

Meni je 70 godina, no mogu vidjeti i mrava u daljini. To nema veze s mojom božanskom moći, nego samo s fizičkom. Kako? Ishrana. Imam istu težinu već preko šezdeset godina – 108 funti (oko 54 kg). U životu treba održavati primjerenu ravnotežu. Treba uravnotežiti odnos prema znanju i nekim drugim stvarima. Učenici zagađuju svoje znanje gledanjem lošeg, slušanjem lošeg i lošim mislima. Umovi su im izopačeni ovisnošću o filmovima. Moraju naučiti živjeti čistim životom. Samo će tako steći blaženstvo i zdravlje.

Utjelovljenja Boga!

Shvatite vrijednost zdravlja. Za održavanje zdravlja bitno je samoobuzdavanje. Regulirajte svoje navike i razvijte dobro ponašanje koje je oznaka istinskog čovjeka. Isto tako, dobar poklonik je onaj koji izvršava svoje dužnosti. Dužnost je Bog. Svatko mora razviti ponašanje u svakodnevnom životu. Ono mora biti takvo da donese samozadovoljstvo. Morate se primjereno ponašati ne zbog drugih, nego zbog vas samih. Kad ostvarite samozadovoljstvo, ostvarit ćete i samospoznaju. A za to sve morate imati samopouzdanje. Mnogi ljudi danas nemaju povjerenja u sebe i stalno ih razdiru sumnje. U Isusovo vrijeme bio je jedan sumnjičavi Toma, a danas su svi sumnjičavi Tome. Svatko sumnja u svakog.

Za svakog čovjek bitne su dvije stvari: *arogya* ili zdravlje i *ānanda* ili blaženstvo, sreća. Zdravlje za tijelo i blaženstvo za duh. S ta dva krila možete se vinuti u bilo koje visine. No potrebna su vam oba krila, a za to vam je potrebna Božja milost. A da biste stekli Božju milost, morate se uključiti u svete aktivnosti. Imajte na umu 3P: Purity, Patience and Perseverance, odn. Čistoću, Strpljivost i Ustrajnost. S njih tri sigurno ćete steći dobro zdravlje i blaženstvo.

Bhagavānov primjer

Vjerovali ili ne, njih su tri zaslužne za moju *arogyu* i *ānandu*, tj. za moje zdravlje i blaženstvo. Ja sam uvijek sretan. Najradije bih trčao, no nema mjesta na kojem bih to mogao. Ja mogu dignuti bilo koga unatoč godinama. Ta je snaga potencijalno prisutna u svakome. No, vi je tratite. Ako na ispravan način u sebi sačuvate tu energiju, možete učiniti bilo što. Ova je bolnica započela s malim koracima, sa samo jednom sobom. Tokom godina se širila. Doktorica Rajeshvari, majka Srinivasa (bivšeg ravnatelja brindavanskog hostela) naporno je radila kako bi razvila ovu bolnicu. Sva svoja primanja ulagala je u razvoj ove bolnice. Radila je neumorno danju i noću. Na poslijetku je i preminula u njoj. Bolnica je bila njezin dom.

Poslije nje, posao je nastavila doktorica Savitri. I ona neumorno radi. Svagdje je osobno prisutna. Radeći za pacijente i sama je postala pacijent. Morala bi pripaziti na svoje zdravlje. Samo kad je liječnik zdrav, može se primjereno brinuti za pacijente. Kakav liječnik, takvi i pacijenti. Zato se Savitri mora pobrinuti za svoje vlastito zdravlje. To je sve potrebnije jer bolnica stalno raste. Srinivas pomaže bolnici na svaki način, a tu su i drugi koji pomažu na razne načine.

Besplatna zdravstvena skrb

Whitefieldska bolnica, koja je počela s jednom sobom, izrasla je do sada u veliki kompleks. Liječnici se suočavaju sa sve većim zahtjevima u odnosu na svoje usluge. Broj pacijenata koji dolaze u bolnicu neprestano raste. Sve su usluge potpuno besplatne. Od pacijenata se ne uzima ni novčića. Ovakva besplatna zdravstvena skrb ne postoji nigdje drugdje u svijetu. To se odnosi i na Superspecijalističku bolnicu u Puttaparthiju. Drugdje su bolnice postale veliki biznis. Zapravo u svim sferama života možemo vidjeti divljanje komercijalizacije. Obrazovanje je biznis; glazba je biznis; zdravlje je biznis... Cijeli je svijet postao jedna velika trgovina. Službe socijalne skrbi moraju biti besplatne za sve. Ogroman broj ljudi ne može si priuštiti troškove liječenja. Takvim ljudima liječnici su dužni pružati besplatne usluge. Nemojte me krivo shvatiti. I u zarađivanju mora postojati neka granica. Mnogim liječnicima nedostaje ispravan cilj. Oni se bolnici pridružuju zbog dobre plaće. No kad im poslije par mjeseci druga bolnica ponudi veću plaću, oni odu u nju. I tko zna koliko ćete dugo ostati i na tom mjestu. Seljakajući se tako, na kraju ćete izigrati povjerenje uprave u vas. I radnici se tako ponašaju. I oni se sele s mjesta na mjesto. A ispravno je da na poslu ostanete najmanje tri do četiri godine. Tada će vam vaš rad automatski donijeti priznanje.

Liječnici moraju pacijentima ulijevati povjerenje

Liječnici su opsjednuti plaćama. Trebali bi se više brinuti o pacijentima. Budu

li se usredotočili na pacijente, postat će izvrsni liječnici. Ulijevajte pacijentima povjerenje. Tada će svaki lijek, koji im date činiti čuda i pacijenti će takvog liječnika hvaliti kao “dobrog liječnika”. A “dobar liječnik” (good doctor) s vremenom će postati “božanski liječnik” (God doctor). Kaže se: “*Vaidyo Nārāyano harih*” – “Liječnik je sam Bog”. Liječnici bi morali služiti u tom duhu. Služenje je Bog.

U našoj je bolnici obavljen vrlo dobar posao, kao uostalom i na drugim područjima. Bharat ne bi bio to što jest da nema dobrih ljudi. Može li na svijetu biti svjetla bez dobrih ljudi? Na svijetu ima dobrih i loših ljudi, no svi trebaju postati dobri ljudi i razviti se u pobožne ljude. Isti je *ātman* prisutan u svima. Liječnici se o svojim pacijentima moraju brinuti s istom posvećenošću s kojom se brinu o svojoj obitelji. Tada će svi uživati u jednakom blaženstvu.

LJUBAV I POŽRTVOVNOST SPASIT ĆE ČOVJEČANSTVO

Vidyagiri stadion, 23.11.1995.g.

UTJELOVLJENJE SVIH OBLIKA, UVIJEK SPOKOJAN,
KOJI NOSI SVA IMENA, UVIJEK MILOSTIV, SIVAM,
SATH-CHITH-ANANDA, RUPAM, ADVAITAM,
SATHYAM, SIVAM, SUNDARAM

SJAJNIJI OD SUNCA, ČISTIJI I BJELJI OD SNIJEGA,
SUPTILNIJI OD NEBESKOG SVODA
PRISUTAN U SVIM BIĆIMA
NI NAJMANJA ČESTICA NIJE BEZ SEBSTVA,
KOZMIČKA SVIJEST
JE U TEBI I TI SI BRAHMAN
ŠTO BIH VIŠE MOGAO REĆI VAMA,
DOBRIM LJUDIMA KOJI STE SE OKUPILI OVDJE?

(teluška pjesma)

Utjelovljenja ljubavi,

Istina (sathyam) se očitovala u kozmosu. Bez istine ne može biti ni univerzuma, Sve je nastalo iz istine. "Bog je sve stvorio iz istine. Nigdje ne postoji mjesto bez istine. Ona je čisto, apsolutno Sebstvo."

(teluška pjesma)

Svo bogatstvo, sva zadovoljstva proizlaze iz istine. Vede, upanišade i svi sveti spisi imaju svoj izvor u istini. Istina je pravo boravište Boga. Istina i Bog nerazdvojivi su.

Istina je Bog. Upanišade objavljuju: "raso vai saha" (Bog je slatkoća sâma). To znači da je Bog, u suptilnom obliku prisutan svugdje, poput šećera u šećernoj trsci ili poput maslaca u mlijeku. Ali, ipak je teško izravno poimanje Boga. Njegovo se prisustvo može iskusiti na mnogo načina. Slatkoća u šećeru, kiselost u limunu, gorčina u listu margose, sve svjedoči prisustvo božanskog. Kad vidite planinu, vodopad ili šumu osjećate se sretnim. Svi oni objavljuju prisustvo božanskog. Svjetlo svijetli, zvijezde trepere, sunce plamti, planeti se okreću u svojim orbitama. Sve te pojave očitovanje su božanskog. Razumijete li narav plamena, razumijet ćete i narav vatre. Ispitivanjem kapljice vode, možete saznati kakva je narav Gange. Isto tako, razumijevajući istinsku narav ljudskosti (*manavatvam*) možete razumijeti božanskost (*daivatvam*).

Usprkos svim aktivnostima kojima je čovjek uposlen od zore do sumraka, on ne razumije svoju pravu narav. Poistovjećuje se sa tijelom, osjetilima i umom te zaboravlja da je iza svega toga njegovo istinsko Sebstvo. Tijelo, osjetila i um su samo oruđa. Vedanta poziva čovjeka da spozna samoga sebe. Označja s kojima se čovjek poistovjećuje u svakodnevnom životu nisu pokazatelji njegovog pravog Sebstva. Postoje dva entiteta u čovjeku - tijelo (*deha* ili *kshetra*) i Duh koji ga nastanjuje (*dehi* ili *kshetrajna*). Poznavati *kshetrajnu* znači poznavati i čovjekovo istinsko Sebstvo.

TROJSTVO ILI TRI *GUNE*

U ovom ljudskom tijelu, sastavljenom od pet elemenata, Bog prebiva u obliku tri gune. Indijci obažavaju trojstvo - Brahmū, Višnua i Mahešvaru. To trojstvo nisu utjelovljena bića. Nitko ih nikad nije vidio. Niti ih je moguće iskusiti na bilo koji način. Trojstvo boravi u ljudskom tijelu kao tri gune: *satva*, *rajas* i *tamas*. Te tri kvalitete oblik su božanskog. Brahmā je odgovoran za stvaranje. Proces stvaranja suptilan je i ne može se spoznati nijednim od osjetila. Taj transcendentalni proces poučava majka. Svje je stvoreno od majke. Stoga, Upanišade kažu: "Poštuj majku kao Boga." Majku treba štovati kao Brahmū, Stvoritelja. Poštuj majku, služi majci i vjeruj majci. To simbolizira štovanje Boga.

Sljedeći je otac. On štiti dijete, brine o njegovom odgoju i vodi ga k Bogu. Ta dužnost zaštite pripisuje se Višnuu. Otac simbolizira Višnua kao Zaštitnika. Stoga, slijedi nalog: "Poštuj oca kao Boga." Prema tome, majka i otac su odraz Brahme i Višnua.

Zatim slijedi Īsvara. On se naziva i Bolāśankara. On daje sve što ga netko moli. Nikada ne kaže "ne" molitelju. To utjelovljenje istine (Śiva) ne može se sakriti. *Tamas* je način da iskusimo ovo utjelovljenje naklonosti. Obilježje *tamasa* se obično povezuje s tromošću i lijenošću. Ali to nije njegovo ispravno značenje (kao svojstva Śive). Śivina uloga je da vodi čovjeka ispravnim putem do spoznaje svoje božanskosti.

Trojstvo u obliku tri *gune* prisutno je u svakom ljudskom biću. To je istaknuto u svetim spisima: "*Īśvara sarvabhūthānām*" (božansko je prisutno u svim bićima) i "*Īśāvāśyam idam jagath*" (Bog je stanovnik kozmosa). Kad se razumije značenje triju *guna*, može se razumjeti i priroda trojstva.

TIJELO, UM I SAVJEST

Bog nije negdje vani, izvanjski. On je stanovnik tijela. Grijeh je rezultat čovjekovih vlastitih djela. Stoga je ludost tražiti Boga negdje drugdje. Čovjek želi saznati sve o svijetu i upušta se čak i u istraživanje svemira. A nije sposoban spoznati svoju istinsku prirodu. Kako da spozna svoje Sebstvo? Sebstvo se naziva savjest. Duhovno traženje znači iskoristiti vibracije iz savjesti za razumijevanje istine. Danas čovjek slijedi samo tijelo i um i postaje plijen svakojakih nevolja.

Čovjek treba otkriti svoju božanskost. Odgovor je dao Rāma u Rāmāyani. Umjesto da se muči otkriti gdje je Bog, dovoljno je čovjeku štovati majku i oca koji su živa utjelovljenja Boga. Ugađajući im i djelujući prema njihovim željama, čovjek može zadobiti i njihov blagoslov. Zabluda je tražiti nevidljivog Boga ne obazirući se na božanstva koja su izravno vidljiva u liku roditelja.

Rāma je primjerom pokazao tu istinu kad je rekao kralju Janaki da bez pristanka svojih roditelja neće pristati oženiti Sītu, premda je pobjedom zadobio njezinu ruku podigavši Śivin luk. Isto tako, kada su Bharata i Vashista došli u šumu da pozovu Rāmu da se vrati u Ayodhyu da vlada kraljevstvom, Rāma je

odlučno objasnio da mora ispuniti riječ koju je njegov otac dao Kaikeyi i čitavo vrijeme izgnanstva provesti u šumi. Poštivanje riječi roditelja je najviša vrлина. Toga bi se svatko trebao pridržavati.

Brahmā i Višnu se zato trebaju štovati u liku roditelja. Ta dva božanstva nemaju oblik. Oblici viđeni na slikama Ravi Varma rezultat su njegove mašte. Oni nemaju osnovu u stvarnosti.

Bezoblično božansko mora se iskusiti u procesu disanja koji potvrđuje jednotu individue i kozmičkog Sebsta u zvuku "so'ham". Udisajem, zvukom "so" i izdisajem, zvukom "ham", životni dah objavljuje: "Ja sam Bog, "Ja sam Bog".

POŽUDA, POHLEPA I MRŽNJA

Za Bharatiye (Indijce) Rāmāyana, Mahābhārata i Bhāgavata su najsvetiji tekstovi. Rāmāyana ističe pogubne posljedice požude (*kāma*). Mahābhārata poučava da pohlepa (*lobha*) donosi potpunu nesreću. Bhāgavata kroz primjer Hiranyakasipua pokazuje posljedice mržnje (*krodha*) prema Bogu.

Svijet štuje Rāmu, a prezire Rāvanu. Zašto? Rāma je riznica svih vrлина.

LJUBAV I POŽRTVOVNOST

Utljelovljenja ljubavi!

Vi imate uzvišenu dužnost poštovati majku i domovinu. Kamo god pošli i gdje god radili, nikad nemojte zaboraviti domovinu. Studenti danas moraju slijediti dobra učenja naših drevnih mudraca i proroka, te živjeti čudorednim životom. "Živimo zajedno, težimo zajedno, i nemojmo biti kivni jedni na druge". To je poruka Veda. Neka vaša ljubav obuhvati cijeli svijet. Smatrajte cijelo čovječanstvo jednom obitelji. Sve nacije moraju biti sretne i napredne.

Morate shvatiti da je život poput krila u ptice. Krila su: ljubav i požrtvornost. Pomoću tog dvoga morate težiti da dosegnete uzvišeni cilj.

Što je to što čovjek mora činiti kako bi unaprijedio blagostanje društva. Ljudi tvrde da je to služenje društvu, ali njihovi motivi su sebični. Suprotno tome, trebali bi biti svjesni svega što duguju društvu i služiti u duhu nesebičnosti. Trebali bi prepoznati svoju istovjetnost s društvom. Trebate prepoznati svoju duhovnu zbilju i činiti korisna djela. Učinite služenje prepoznatljivom oznakom svoga života.

PREDANO SLUŽENJE

Na ovom su skupu sudjelovali ljudi iz mnogih zemalja. Koja je najistaknutija poruka ovog skupa? Pružanjem pomoći gdje god je to potrebno, morate biti spremni posvetiti svoj život služenju. Možete postati vođom jedino kada ste ispunjeni duhom služenja.

Danas se molite rijeci: "O, rijeko, nabujaj". Nemojte se moliti rijeci. Upravite svoju molitvu kiši. Kada kiša odgovori, rijeka će neminovno nabujati. Isto tako,

kad služite društvu kao Bogu, vaše će želje automatski biti ispunjene.

SVAMI PRIPADA VAMA

Poklonici očekuju mnoge stvari kao rezultat njihove predanosti Bogu. Danas, na sedamdeseti rođendan ovog tijela, morate obratiti pažnju na jednu stvar. Sami ništa ne treba. Čak niti male poklončiće. Svami pripada vama. On nije odvojen od vas, niti ste vi odvojeni od Svamija. To je neraskidiv odnos. Promičite blagostanje zaostalih i siromašnih sela.

Mora da ste slušali nabranje poklona zlatnih ukrasa nekih od poklonika. Što je ukras za Bhagavana? Samo blaženstvo. Ljubav je ukras. On je Ljepota sama. Zašto ga prikrivati obiljem nakita? Kipar kleše prekrasan kip. Zašto tu ljepotu prekriti odjećom, nakitom i vijencima? Sve je to umjetno. Samo prirodna ljepota daje istinsku radost.

DRAŽBA UKRASA

Ne opterećujte se donošenjem takvih ukrasa. Ne smijete se uopće baviti takvim mislima. Ni poklonici također. Bhagavan je rekao Centralnom Trustu neka stave na dražbu, na ovu pozornicu, sve ukrase dobivene od poklonika. Novac dobiven na taj način biti će upotrijebljen od strane Trusta. Taj nakit uopće nije trebalo nositi u Prasanthi Nilayam. Nisam tražio ništa ni od koga. Ali bit ću sretan s bilo kojom vrstom služenja koje budete provodili. Potrošite svoj novac da pomognete potrebitima. Pomozite pri opskrbi vodom. Zadovoljite potrebe ljudi za naobrazbom i priskrbite medicinsku pomoć. Činite sve za dobrobit društva, a ne za svoje dobro. Imajte na umu blagostanje društva.

ZDRAVLJE, ZNANJE I ŽIVOT

Osim nakita, također se nudio i novac. Sva ta novčana sredstva upotrijebit će se za dovršenje projekta pitke vode. Problem vode u Rayalaseemi bit će u potpunosti riješen. To je sušno područje. Nema dovoljno pitke vode. Kako drveće može rasti u takvom području? Ali bez drveća, ljudi ne mogu imati dovoljnu količinu kisika. Voda je, dakle, neophodna za život. Dugo vremena razmatrao sam taj problem. Za zdravlje je važno srce. Za znanje, bitna je glava. Za tijelo, neophodna je voda. Svo troje mora se pribaviti besplatno. I ne smije biti komercijalizirano. Sve to dolazi od Boga.

Poput ulja za svjetiljku ljubav je neophodna za život. Bez ulja ili ljubavi prevladala bi tama. Služite sve s ljubavlju. Prepoznajte Boga u sebi i shvatite da imate sve sposobnosti da činite velika djela.

Od danas, naša organizacija treba rasti iz dana u dan i obuhvatiti cijeli svijet. Stavite u stranu osobne interese. Neka blagostanje društva bude vaša osnovna briga. Ma gdje bili, u bilo kojoj zemlji ili mjestu, sudjelujte tamo u aktivnostima služenja.

SLUŽITE DARIDRA NARAYANU

Danas su se ovdje okupili poklonici iz 137 zemalja. Koliko se služi u tim zemljama? To je mjerilo. U svim zemljama postoje ljudi koji su nesretni. Oni su utjelovljenje "Daridra Narayane" (Boga u liku siromašnih). Čemu služiti Sriman Narayanu? Njemu služi veliko mnoštvo ljudi. Morate služiti "siromašnim Narayanama" koji nemaju nikog da im pomogne.

Posadite sjeme plemenitih misli, pustite da izraste u ogromno drveće i dopustite da ljudi pod njim pronađu zaklon. To je jedini rođendanski poklon koji tražim od vas. Vaša dobrobit je vaš poklon meni. Postanite primjerne osobe. Kad se vratite u svoje zemlje nakon ovog skupa, morate razvijati vaše centre bez sustajanja, iz dana u dan. Polučite dobro iz Božanskog Trojstva u vama. Prepoznajte Boga u svojoj majci, ocu i učitelju i poštujujte ih. Razvijte vjerovanje da je Bog kojeg štujete, koji je vaše omiljeno Božanstvo, unutar vas. To božanstvo je "*Sathyam, Sivam, Sundaram*" (Istina, Dobrota i Ljepota). Platon (grčki filozof) objavio je da su Istina, Dobrota i Ljepota, Bog. Neovisno o zemlji, to su tri vječne istine. S tim istinama u srcu, upustite se u služenje i donesite dobro ime Indiji (*bharatu*).

Rayalseemi se mora osigurati opskrba vodom tokom cijele godine. Danas je to "Raallaseema" - kamenit predio). Taj predio mora biti pretvoren u "Rathnaalaseemu" (predio svjetlucavih dragulja). To je kolektivna odgovornost tamošnjih ljudi.

Sakupite se u vijenac, a Ja ću biti nit koja drži sve cvjetove zajedno. Smatrajte sebe djecom jedne majke, koja pripadaju ljudskoj obitelji. Ne ostavljajte mjesta razlikama među rasama, vjerama i nacionalnostima. Svi pripadaju kasti čovječanstva, religiji ljubavi i jeziku srca. Ista stvar, voda npr., naziva se različitim imenima na različitim jezicima. Isto tako, Bog je jedan, bez obzira na različita imena kojima ga imenuju – bilo Allah, Isus, Buddha ili Rama -imajte tu vjeru. Ne kritizirajte ni jednu religiju. Razvijanjem tog jedinstva, pružite radost Bhagavanu.

Mnogi poklonici iz prekomorskih zemalja, jutros su mi čestitali "Sretan rođendan". Ja sam uvijek sretan. Dovoljno je ako ste vi sretni. Istinska sreća nalazi se u jedinstvu s Bogom.

Od danas morate krenuti novim putem. Morate provesti svoje živote u harmoniji, suradnji i uzajamnom poštovanju. Vidite Boga u svim stvarima. To je izvor istinskog i trajnog blaženstva. Ono se može zadobiti jedino pomoću ljubavi.

Bhagavan je završio govor bhajanom: "Prema Mudhita Manase Kaho..."

DUHOVNA OSNOVA LJUDSKIH VRIJEDNOSTI

Govor u srednjoškolskom hostelu 18. 01. '96.

Iako rođeni i odrasli kao ljudska bića, ljudi su zaboravili na vrijednost ljudskog postojanja. Povećavajući razlike među religijama i razvijajući demonske sklonosti, ljudi razaraju mir. Kakav je danas ljudski život? Poštivanje ljudskih vrijednosti trebalo bi biti na prvome mjestu. Bez obzira na intelektualnu veličinu ili stupanj naobrazbe, važno je postići čovječnost. Bez čovječnosti, naobrazba i intelektualna veličina nemaju nikakvu vrijednost.

Tek kad će ljudi razvijati čovječnost, društvo će moći zablistati, a zemlja i svijet napredovati. Jedino se duhovnošću može unaprijediti čovječnost. Kao što sjeme može proklijati samo ako se posadi u zemlju i zalije, tako i ljudske vrijednosti mogu rasti samo na duhovnom tlu. Želi li čovjek uzgojiti ljudske vrijednosti, mora u svoje srce nanijeti gnojivo duhovnosti i zaliti ga ljubavlju. Ljudskom je društvu prijeko potreban osjećaj zajedništva i jedinstva. Kada to dvoje bude prisutno, procvat će čovječnost.

Pet principa yame

Kako stječemo ljudske vrijednosti i kako ih možemo unaprijediti? Ljudske se vrijednosti rađaju s čovjekom. One žive s čovjekom. Na žalost, danas se čovjek odvaja od ljudskih vrijednosti premda želi živjeti kao ljudsko biće. Da bi obnovio ljudske vrijednosti, čovjek mora krenuti duhovnim putem. U duhovnoj praksi treba poštivati osam disciplina: *yama*, *niyama*, *āsana*, *prāṇāyāma*, *prathyāhāra*, *dhyāna*, *dhāraṇā* i *saṁādhi*. Prva je disciplina *yama*. Dovoljno je ako se poštuje samo ta disciplina. *Yama* uključuje sve ljudske vrijednosti. Ona uključuje i čovječnost. *Yama* sadrži pet životnih dahova (*panca prāṇā*), pet elemenata (*panca bhūta*), pet ovojnice (*panca kośa*), pet osnovnih principa (*panca tattva*) i pet oblika (*panca rūpa*). Pet oblika su oblik *Gāyatrī*. Pet osnovnih principa su: nenasilje (*ahimsā*), istina (*satya*), celibat (*brahmacarya*), ustezanje od krađe (*asteya*) i neprimanje darova (*aparigraha*). Tih pet principa čine *yamu*. Nenasilje je prvi princip. Buddha je najveću važnost pridavao upravo nenasilju. Smatrao je da je nenasilje najvažnija dužnost. '*Ahimsā paramo dharmaha*', rekao je Buddha.

Šire značenje nenasilja

Koje je značenje nenasilja? Nenasilje ne znači tek ustezanje od povređivanja drugih. Nenasilje znači i uzdržavanje od povređivanja samih sebe. Može li se onaj tko povređuje sebe uzdržati od nanošenja boli drugima? Svi oni koji žele poštivati nenasilje, moraju se pobrinuti da ne provode nasilje nad samim sobom. Kako to postići? Tako da čovjek neprestano provjerava jesu li njegovi postupci ispravni ili pogrešni. Na primjer, što se tiče govora, treba vidjeti nanose li izgovorene riječi drugima bol ili ne. Čovjek bi morao paziti na to da ono što gleda nije obojeno lošim namjerama ili mislima. Ne bi smio slušati razgovore o onome što je loše. Sve to može povrijediti pojedinca. Svi bi se stoga trebali

pobrinuti da ni u čemu ne vide ništa loše, da ne slušaju ono što je loše, da ne razgovaraju o onome što je loše, da ne misle o onome što je loše i da ne čine ništa loše. Kako ćete prepoznati ono što je loše? Pitat ćete svoju savjest. Uvijek kad djelujete protiv naloga svoje savjesti, uslijedit će loši rezultati. Savjest je oblik koji Bog poprima u svakom čovjeku. Što god činili, savjest će vam reći je li to ispravno ili pogrešno. Ipak, da biste bili sigurni u upute savjesti, trebate pričekati određeno vrijeme. Ne smijete se žuriti. Kad nešto želite reći, morate na trenutak razmisliti o tome je li to ispravno ili nije i tek tada govoriti. Kada nešto želite čuti, morate najprije provjeriti je li to što ćete čuti dobro ili loše i tek tada odlučiti hoćete li slušati ili ne.

Trebate paziti ne samo na svoje djelovanje u odnosu na pet elemenata, već i na svoju prehranu. Preobilni obroci su nasilje nad vašim tijelom. Umjerenost u jelu pridonosi sreći. Nenasilje je stoga ono što vas čini sretnima, a nasilje je ono što vas povređuje. To nije sve. Čak i kad pijete vodu trebate poštovati ograničenja. Isto tako, cijelim vašim životom treba upravljati princip nenasilja. Mnoge bakterije umiru kad se kupate, šecete ili radite bilo što drugo. Mnoge bakterije umiru čak i prilikom disanja. Nasilje je prisutno u svim tim radnjama. Da biste izbjegli posljedice takva nenamjernog nasilja prema živim bićima, sve što činite posvetite Bogu.

Nema smisla posvetiti Bogu svjesna djela nasilja. Savjest to neće odobriti. U Vedānti savjest se naziva *cit*. Naziva ju se i svijest. Svijest je i potpuno razumijevanje. Svako ljudsko biće ima sposobnost tog potpunog razumijevanja. Svi bi trebali nastojati izraziti tu svijest. Tako je nenasilje prva čovjekova dužnost.

Drži se istine

Istina (*satya*) je druga čovjekova dužnost. Istina ne znači samo iskazati činjenice o onome što se vidi, čuje ili zna. To su privremene istine. U svome pravom značenju pojam istina može se primijeniti samo na ono što dolazi iz vašeg srca u čistu i neokaljanu obliku kao glas savjesti. Ta se istina naziva i *rita*, najviša, božanska istina. Ona je istinita za sva vremena – prošlost, sadašnjost i budućnost. Na nju ne utječu promjene koje nastaju u odnosu na vrijeme ili mjesto. Ona je nepromjenljiva i ne može se zatajiti. Istina je sama sebi dokaz. Ona je Božji oblik koji je opisan u vedskoj izreci: Istina, najviša mudrost i beskonačnost je apsolutno Sebstvo (*satyam jñānam anantam brahma*). Istina je tako druga ljudska vrijednost.

Ne kradi

Ustezanje od krađe (*asteya*) treća je dužnost. Značenje joj je u tome da nije dopušteno krasti vlasništvo drugih. Vlasništvo nije ograničeno na fizičke predmete poput knjige, na primjer. Kad vam je nešto potrebno, nema ničega lošeg u tome da to uzmete uz dopuštenje vlasnika. Uzeti ili upotrijebiti kakav predmet bez takva dopuštenja, isto je što i ukrasti. Čak je i kritiziranje nekoga,

tako da ga se time pozlijedi, krađa (njegova ugleda). Posudba i korištenje fotografskog aparata uobičajeno je među studentima. No kad se aparat pokvari, odgovornost za njegov popravak treba snositi onaj koji ga je upotrebljavao. Tako možete razumjeti kako se pojam krađe može primijeniti i na obične događaje iz svakodnevnog života. To je treća dužnost.

***Brahmacarya* – celibat**

Brahmacarya je sljedeća dužnost. *Brahmacarya* se tumači različito. Prema jednom značenju, ne bi se trebalo ženiti. To je pogrešno tumačenje. Istinski je smisao te riječi "kretati se u *brahmanu* (Vrhunskom sebstvu)". *Brahmacarya* znači biti stalno u mislima s Bogom. *Carya* znači kretati se ili koračati, a *brahmacarya* znači kretati se s Vrhunskim sebstvom. Da biste bili *brahmacarya*, nije dovoljno da budete neoženjeni. Oženjen se čovjek naziva *grihasta*, obiteljski čovjek. I u njegovu životu ima *brahmacarye*. Ona se sastoji u tome da bračni život provodi samo sa svojom suprugom. Ako je podložan promiskuitetu, tada ne poštuje *brahmacaryu*. Čak i u mislima i pogledima treba biti suzdržljiv i pridržavati se seksualne čistoće. *Brahmacarya* ima veliko značenje jer su je strogo provodili naši stari mudraci.

Nesvjesno ili kako drukčije, ljudi su skloni tome da se razbacuju svojom energijom. Sve su to propusti koji proistječu iz nedovoljnog poštovanja *brahmacarye*. Nadzor nad osjetilima bitan je u provođenju suzdržljivosti. Lakše je osvojiti Gospodara bogova nego ukrotiti osjetila. Nadzor nad osjetilima značajna je ljudska vrijednost. Te se važne discipline poštuju sve do današnjih dana zahvaljujući tome što su ih sveci, mudraci i ostali poštivali od davnina. *Bharat* je u svojoj dugoj povijesti proživjela bezbrojne promjene, uključujući i strane okupacije. Usprkos tome, ljudi su uspjeli sačuvati ljudske vrijednosti.

Ne primaj darove od drugih

Aparigraha je peta disciplina. *Aparigraha* znači da ne treba primati darove od drugih. Imate pravo primiti dar ili bilo što drugo od svojih roditelja. Vi ste proistekli od njih i stoga od njih možete primiti sve što vam daju. *Aparigraha* sadrži neke tanane implikacije. Nije, na primjer, ispravno primati darove čak ni od stričeva ili ujaka pa ni od vlastita brata. Kad od tih rođaka dobijete bilo koji dar, morate na njega uzvratiti odgovarajućim darom. Danas se bezobzirno krši zakon *aparigrahe*. Na primjer, kad se mladići žene nakon završena školovanja, oni za vjenčanje dobivaju miraz. To je posve pogrešno. Čak je i grijeh. Vjenčanjem se mladiću nudi dobro obrazovana djevojka. To je samo po sebi velik dar. Čemu uz djevojku tražiti još i novac? Djevojčini roditelji mogu joj dati sve što žele. Ali mladoženja ne smije od njih ništa očekivati niti prihvatiti.

To je stav koji bi trebalo imati spram darova drugih. *Bharat* danas proživljava razne nevolje zato što su mnoge od tih starih zabrana 'ukinute'.

Darovi od Boga

Darove možete primiti od roditelja, svog učitelja i Boga. To su iznimke od pravila *aparigrahe*. Od roditelja, svog učitelja i Boga možete primiti bilo što. Ali čak ni od roditelja ne biste trebali nastojati dobiti nešto silom ili sudskim sporom. Ono što roditelji nude s ljubavlju, trebalo bi i primiti s ljubavlju. Dakle, ograničeno je i ono što možete primiti od roditelja. No, ono što možete primiti od Boga nema granica. Od Boga možete primiti sve jer je On Gospodar svega. Može vas osloboditi od grijeha i iskupiti od posljedica. U Bogu su sadržani svi odnosi i stoga biste se trebali poistovjetiti s Bogom. "Ti i ja smo jedno." Doživljavajući Boga kao oca ili majku, odnosu između Boga i čovjeka postavljamo ograničenja koja vežu.

Potruga za Bogom

U velikom oceanu bitka-svijesti-blaženstva (*sat-cit-ānanda*) mnogobrojna su ljudska bića, različitih imena i oblika, poput valova. Kao što se valovi sastoje od iste vode, oceana, sva su ljudska bića božanske iskre.

Bitak, svijest i blaženstvo prisutni su u svakome ljudskom biću. Ne znajući to, ljudi odlaze u potragu za bitkom, sviješću i blaženstvom. Neznanje proizvodi glupost. Glupost dovodi do sebičnosti. Sebičnost potiče vezanost. Vezanost vodi k mržnji. Mržnja potiče djelovanje, karmu. Karma dovodi do rođenja. Neznanje je izvorom cijelog niza procesa koji dovode do rođenja. Što je neznanje? To je stanje podijeljenosti. Gledati na "Ono" kao na nešto različito od vas, je neznanje. Neznanje je razlikovati Boga od sebe. Svi su djelići Boga, iskre jednog te istog plamena. Kad su iskre pored vatre, one zadržavaju svoju toplinu i svjetlost. Daleko od vatre, pretvaraju se u ugljen. Isto tako, kad je netko blizu Boga, bitak-svijest-blaženstvo bit će u njemu. Kad se udalji od Boga, izgubit će sve oznake božanskoga. Utonuti će u neznanje. Načitanost i naobrazba ne čine nekoga poznavateljem vrhunske Istine. "Uočiti Jednoga je Znanje."

Tek kad očitujete blaženstvo koje je u vama (bitak-svijest-blaženstvo), možete se nazvati pojedincem (*vyakti*). Taj se izraz ne može primijeniti na sve. Pojedincem se može nazvati samo onaj koji očituje nevidljivog Boga u sebi.

Jedinstvo s Bogom

Što znači *sat-cit-ānanda* (bitak-svijest-blaženstvo)? *Sat* je bitak, ono što je vječno i nepromjenljivo. Slatkoća šećer je stalna, bez obzira na oblik u kojemu se šećer nalazi. Za usporedbu, šećer se može opisati kao *sat* (bitak). *Cit* (svijest), može se usporediti s vodom čija je osobina pokretljivost. Kad se šećer i voda pomiješaju, više nemate ni šećer ni vodu, već nov proizvod – sirup. Kad su bitak i svijest zajedno, imate blaženstvo. Ljudi misle da će blaženstvo naći u poslu, braku, vlasništvu ili potomcima. No nije tako. Tražite sreću u jednoj stvari pa onda u onoj nakon nje, itd.: u školovanju, pa u poslu, braku, djeci i tako dalje.

Ali sreća vam izmiče. Trajna se sreća može postići jedino kad ste jedno s Bogom. Na pitanje "Što je sreća?", odgovor je: "Sreća je jedinstvo s Bogom." Studenti to katkad zaboravljaju, tražeći ovozemaljska zadovoljstva. Do ove se spoznaje može doći jedino iskustvom. Na primjer, ljeti je zemlja suha. Nakon kišne noći, vidjet ćete travu kako niče. Odakle dolazi? Iz zemlje. Ono što je bilo u zemlji kao sjeme, nakon kiše je niknulo kao trava. Isto tako će proklijati i blaženstvo koje je u vama kad svoje srce, koje gori od žeđi, zalijete kišom božanske ljubavi.

Znanstvenici su danas došli do mnogih zapanjujućih otkrića. Ali nisu postigli mir. Nisu uspjeli razumjeti vedsku istinu o svojoj vlastitoj prirodi. Stoga ne mogu iskusiti blaženstvo Duha koji je u njima. Ljudi ne bi smjeli podcijeniti moći koje su prisutne u atmosferi. Atmosfera je, na primjer, ispunjena radiovalovima koji dolaze iz raznih odašiljača. Ali valovi održavaju svoju vlastitu valnu dužinu i ne sudaraju se jedan s drugim. Ta je električna energija božanska. Jedna od tajni procesa stvaranja. Tijelo je poput radioaparata. Ne "podesite" li se pravilno, nećete odabrati pravu stanicu. Koncentracija je vrlo važna u bilo kojoj aktivnosti. Studenti bi trebali shvatiti koliko samo mogu profitirati ako smanje želje. Mogu to iskušati tako da smanje količinu kave koju piju. Vidjet će da će time povećati sposobnost pamćenja. Kako budu smanjivali želje, tako će im se povećavati moć volje. Tu moć volje danas se uništava. To ima za posljedicu smanjenu sposobnost djelovanja. Iz toga slijedi i gubitak moći mudrosti.

Oslanjajte se na Boga

Studenti! Shvatite da pojedinci nemaju slobodnu volju. Stegnuti su raznim ograničenjima. Jedino Bog ima potpuno slobodnu volju. Svi su drugi vezani, na ovaj ili onaj način. Koliko god se trudili, konačni rezultat ovisi o Bogu. Stoga se pouzdajte u Boga i činite ono što vam je dužnost, gdje god bili. Nemojte drugima nanositi bol. Budite u svemu suzdržani, nemojte biti gramzivi i živite poštenim i ispravnim životom. Loša navika koja se u početku čini beznačajnom, kasnije se u životu može razviti u prijetnju. Ispravljajte takve greške u samom začetku. Obavljajte duhovne vježbe s istim zanosom s kojim vježbate kakav sport ili učite.

(Bhagavan je ispričao priču o Ghora Kumbharu i njegovim konačnim stapanjem s Gospodarom Pandarpura, Pandurangom. Bhagavan je istaknuo da je svetim ljudima trebala Božja milost da bi mogli vidjeti Boga ili govoriti s Njim. Oni su se poslije rodili kao majmuni da bi mogli razgovarati s Bogom, da bi se nakon toga opet rodili kao pastiri i pastirice kako bi bili zajedno s Bogom. Bhagavan je tada rekao studentima da je zadatak Sai avatara različit od Ramina i Krišnina jer su snage dobra i zla sada prisutne u svakom čovjeku pa se proces preobrazbe mora izvesti u uvjetima koji se jako razlikuju od prijašnjih.) U *kaliyugi*, dobu razdora i svađa, proces preobrazbe je individualiziran. Svatko treba ispraviti sebe. "Dijete moje! Moraš se kazniti. Moraš se spasiti. Ja sam u tebi prisutan kao svjedok." To je poruka Gospodnja. I zato bi svatko trebao

nastojati sam sebe preobraziti. Morate razlučiti što je ispravno, a što pogrešno i riješiti se onoga što je loše.

Nada u studente

Božji su putovi nepredvidivi. Bogu ne biste smjeli pripisivati motive koji su odraz vaših vlastitih osjećaja. Zato je samoispitivanje iznimno važno. Krenite s iskrenošću na put k Bogu. Postat ćete vođe u ovome svijetu. Mnogo očekujem od vaše budućnosti. Štujte svoje roditelje, služite društvu i štitite svoju zemlju. Tri četvrtine svog vremena posvećujem vama studentima kako biste postali takvi mladi ljudi. Činite ono što vam Svami kaže. Zaslužite dobro ime. Sačuvajte dobar glas Saijevih obrazovnih ustanova. To je način da Saiju iskažete zahvalnost. Ne razmišljajte samo o nalivperima i drugim darovima koje ste primili. Sjetite se samo da vam je Svami dao razboritost. Razvijte dobrotu i božanstvenost. Obrazovanje vam ne može dati ništa veće od toga.

(Bhagavan je govor završio bhajanom *Govinda Krišna Vithale...*)

Iz Bhagavanova govora održana u Hostelu srednje škole 18. siječnja 1996.

RAZVIJTE SVOJU VJERU UZ POMOĆ LJUBAVI PREMA BOGU

Možete biti visoko obrazovani učenjak koji je ovladao Vedama, šāstrama i purāṇama,

Možete biti moćni vladar koji upravlja prostranim kraljevstvom,

Ali nitko ne može biti ravan pokloniku koji je sve žrtvovao za Gospoda.

Postoji li nešto važnije što bi bilo potrebno prenijeti ovom skupu plemenitih ljudi?

Teluški stihovi

ONAJ TKO PORIČE BOGA PORIČE SEBE

Studenti!

Od davnina mnogi su ljudi pokušavali dosegnuti Boga provođenjem raznih vrsta štovanja i iskazivanja počasti – āṛādhana kao što je to propisano u kulturi drevne Indije – Bhārata: *Satyavati* āṛādhana, *Aṅgavati* āṛādhana, *Anyāvati* āṛādhana i *Nidanavati* āṛādhana.

put smatraju da je svaki od pet elemenata, odnosno eter, zrak, vatra, voda i zemlja manifestacija Boga i zato ih štuju. Tih pet elemenata prisutni su u ljudskom tijelu kao zvuk – śabda, dodir – *sparśa*, vid – *rūpa*, okus – *rasa* i miris – *gaṇḍha*. Čak i danas ljudi štuju

Raznovrsni načini štovanja Boga

Prva od njih je *Satyavati* āṛādhana. U tom obliku iskazivanja počasti i štovanja – āṛādhana poklonik štuje Gospoda vjerom koja je svojstvena i prisutna u svakom dijelu univerzuma, kao što se maslac nalazi u svakoj kapljici mlijeka. Isto kao što se ulje nalazi u sjemenkama sezama i kao što drvo omogućava gorenje vatre, tako i Bog prožima sve što je stvoreno. Poklonik štuje Boga svjestan da Gospod *Viṣṇu* prožima cijeli svijet – *viśva viṣṇumāyā jagat* i vjeruje da je svijet posljedica kojoj je Bog uzrok.

Postoji drugi suptilni način štovanja pod nazivom *Aṅgavati* āṛādhana. Oni koji slijede taj

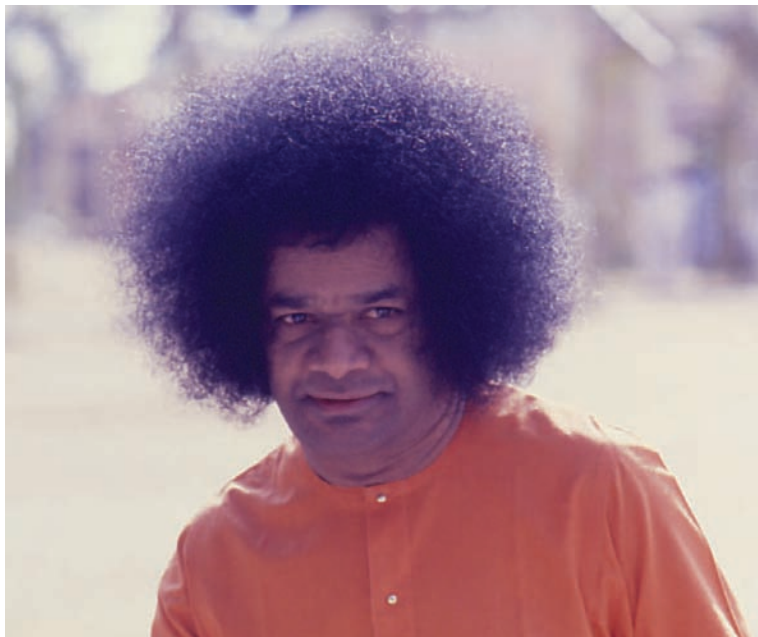
U svemu što vidite postoji samo Jedno, a to je Bog. Da biste spoznali Boga trebate se baviti određenim vježbama. Vježbom je sve moguće postići. Ustrajnim vježbanjem postat ćete pjevač. Ustrajnim promišljanjem o Bogu sigurno ćete doživjeti božanskost. Trebali bi se u potpunosti usredotočiti na Boga.

vodu kao Majku Gangu – *gaṅgā* mata, zrak kao Boga vjetra – *vayu deva*, a kišu kao Boga mora i rijeka, gospodara voda – *varuṇa deva*. Na taj su način drevni Indijci štovali pet elemenata u skladu s njihovom drevnom kulturom. To je *Aṅgavati ārādhana*.

Treći je način štovanja *Anyāvati ārādhana*. Ljudi koji slijede taj put i način štovanja pripisuju Bogu raznovrsna imena i oblike s posebnim obilježjima, kao što je onaj koji rukuje nepobjedivim lukom – *kodaṇḍa* simbolizira Rāmu – *kodaṇḍapani* dok onaj koji nosi Gangu u svojoj kosi – *gaṅgādhari* određuje Boga – *īśvara*. Isto tako, *Viśṇu* je onaj koji drži školjku, disk, žezlo i lotos u svoje četiri ruke. *Kṛṣṇa* je onaj koji nosi paunovo pero na glavi i svira na božanskoj flauti. Božica *Sarasvatī* opisana je kao ona koja u rukama drži glazbeni instrument *vīṇu* – *vīṇā pani*. Na taj su način naši preci štovali Boga dodjeljujući mu različita obilježja. Jedno je oblik a drugo je ime. Oni su štovali Boga dodjeljujući mu određeno ime i lik. Tek kada spoznate jedinstvo imena i lika možete doživjeti božanskost. Ovo je kutija šibica. /Svami je materijalizirao kutiju šibica/. Ista je moć sadržana u kutiji za šibice kao i u samoj šibici. Jedno predstavlja oblik a drugo ime. Vatra nastaje tako da se šibicom povu-

Kao što *Vede* naglašavaju istinu da je Bog prisutan u svemu što je stvoreno, znanost tvrdi da je sve što je stvoreno sastavljeno od atoma. Ne postoji ništa što ne bi bilo stvoreno od atoma. Snaga atoma prisutna je u mravinjacima, kamenju, zemlji, drveću i drugome. Kada znanstvenici tvrde da je snaga atoma prisutna u svemu, to znači da je božanskost prisutna u svemu što je stvoreno. To je razlog zašto su naši preci promicali istinu 'Sve je prožeto Rāmom, cijeli je svijet ispunjen Rāmom'.

če po kutiji. Na isti se način stvara vatra mudrosti – *jñānagni* kada se spoje ime i lik. Ista je moć prisutna u imenu i liku. Ime ukazuje na lik dok lik podsjeća na ime. Isto načelo jedinstva i božanskosti prisutno je u oboje. Kada se spoje ime i lik dolazi do manifestacije božanskog načela. Od *Vedskih* vremena drevni su Indijci slijedili to načelo i doživljavali

često po kutiji. Na isti se način stvara vatra mudrosti – *jñānagni* kada se spoje ime i lik. Ista je moć prisutna u imenu i liku. Ime ukazuje na lik dok lik podsjeća na ime. Isto načelo jedinstva i božanskosti prisutno je u oboje. Kada se spoje ime i lik dolazi do manifestacije božanskog načela. Od *Vedskih* vremena drevni su Indijci slijedili to načelo i doživljavali

božanskost. Oni su potpuno vjerovali u jedinstvo imena i lika. Vjerovali su da ne postoji niti jedna stvar ili ime na ovome svijetu koji nisu božanski. Postoji li ime koje nije povezano s likom?

Uzmite, na primjer, ime Bog. Odakle dolazi to ime, Bog? Kada ne bi bilo Boga, kako bi moglo postojati ime Bog? Međutim, neki se ljudi s time ne bi složili. Oni navode ime *Gagana Pushpam* – cvijet na nebu i pitaju: ‘Postoji li cvijet na nebu? Ako Gagana Pushpam ne postoji, kako onda mogu postojati takve riječi?’ No, oni su u zabludi. *Gagana Pushpam* nije jedna riječ, to je spoj dviju riječi – *Gagana* – nebo i *Pushpam* – cvijet. A Bog je samo jedna riječ. Kada ne bi bilo Boga ovaj svijet ne bi ni nastao. Zato su od davnina ljudi vjerovali da postoji nerazdvojna povezanost između imena i lika. Nitko ne može poreći tu istinu.

Četvrti način štovanja je *Nidnavati* ārādhana. Ljudi koji provode ovu vrstu duhovne discipline – *sādhana* slijede devet puteva predanosti: slušanje – śravaṇa, pjevanje u slavu Boga – *kīrtana*, promišljanje o Višṇuu – *viṣṇu smaraṇa*, služenje Njegovim Lotosnim stopalima – *pādasevana*, štovanje – *vandana*, obredno bogoštovlje – *arcana*, služenje – *dāsya*, prijateljstvo – *sneha* i potpuna predanost – ātmanivendana. Slijedeći tih devet puteva predanosti ljudi su promišljali o Bogu i ostvarili životni cilj.

Životni cilj moguće je ostvariti uz moć štovanja – *upāsana*. Nikada ne biste smjeli zaboraviti na životni cilj i skrenuti s odabranog puta, trebali biste ga ostvariti uz pomoć predanosti koja je usmjerena na Jedno. Tražitelji na duhovnom putu – *sādhaka* u to su vrijeme ostvarivali božanskost slijedeći put koji je bio propisan u *Vedama*. Zbog posljedica utjecaja vremena, prostora i okolnosti mladi današ-

njice zanemaruju takvu svetu praksu. Postavljaju pitanje: ‘Kako se kamenje, drveće, mravinjaci i životinje mogu smatrati božanskima?’ To odražava njihovu uskogrudnost. Koje je značenje *Vedske* objave ‘Bog boravi u svim bićima – Īśvara *sarva bhūtanam*?’ Kao što *Vede* naglašavaju istinu da je Bog prisutan u svemu što je stvoreno, znanost tvrdi da je sve što je stvoreno sastavljeno od atoma. Ne postoji ništa što ne bi bilo stvoreno od atoma. Snaga atoma prisutna je u mravinjacima, kamenju, zemlji, drveću i drugome. Kada znanstvenici tvrde da je snaga atoma prisutna u svemu, to znači da je božanskost prisutna u svemu što je stvoreno. To je razlog zašto su naši preci promicali istinu ‘Sve je prožeto Rāmom, cijeli je svijet ispunjen Rāmom’. Znanstvenici današnjice hvale se kako su ostvarili velik napredak na području znanosti i tehnologije. Kažu da se sve na ovome svijetu temelji na znanosti. Ali, ne bi trebalo zaboraviti da usporedo sa znanošću i znanstvenim spoznajama dolazi i do porasta neznanja – *ajñāna*. Znanje slijedi neznanje isto kao što i sjena prati stvarnost. Što je to znanost? Neznanje povezano sa znanošću nije prisutno ni u čemu drugome. Ne možete razviti vjeru u Boga dok ne razumijete tu suptilnost.

Čvrsto vjerujte u Boga

Dječak koji vam se maloprije obratio molio je: ‘Svami, blagoslovi nas čvrstom vjerom i razvijaj ju u nama.’ Takva je molitva proizašla iz nedužnosti. Vjera nije nešto što bi u vama mogao razviti netko drugi. Vjera postoji u vama od trenutka rođenja. Kada spoznate tu istinu, vjera će se sama po sebi pojaviti. Kada kažete: ‘Ona je moja majka’, to se temelji samo na vjeri. Bez vjere vi tu osobu ne biste mogli nazvati svojom majkom. Isto tako,

kada čvrsto vjerujete u prisutnost Boga, vaša se vjera sama po sebi razvija. *Vjera u sebe, vjera u Boga. To je tajna veličine.* Prije svega, vjerujte u sebe. Ako nemate vjeru u sebe ne možete imati vjeru u Boga. Zato, onaj tko poriče Boga poriče i sebe. Onaj tko vjeruje u sebe ima i vjeru u Boga. Čovjek je po svojoj prirodi božanski. To je razlog zašto *Vede* objavljuju:

*Puno je ono, puno je ovo,
Puno se iz punoga izlijeva.
Oduzme li se puno od punoga,
Samo će puno preostati.*

Isto božansko načelo prisutno je u Bogu i u čovjeku. U ovom pojavnom svijetu nailazimo na različita imena i likove. Jedan Bog ima mnoga imena – *ek prabhu ke aneka nāman*. Želja je Jednoga da postane mnogi 'Jedan sam, postat ću mnogi – *eko'ham bahuh syām*'. Božja je volja bila da poprими mnoga imena i likove. To je razlog zbog kojeg nam se čini da je jedinstvo mnogostrukost. Naši su preci propisali puteve rada, štovanja i mudrosti da bi nas poučili tom načelu jedinstva u različitosti. Ljudi su slijedili ta tri puta kako bi spoznali jedinstvo u različitosti. Postoji samo Jedan. Istina je jedna, ali mudraci su je opisivali kao da ih ima mnogo – *ekam sat viprāh bahudhā vadanti*. Sva druga imena i likovi potječu od tog Jednog. Uzmimo na primjer dvije brojke, jedan i devet. Čak i da upitate dijete ono će vam odgovoriti da je devet veći broj. Ali, to nije istina. Jedan je najveći. $1+1+1+1+1+1+1+1+1=9$. Kako možete doći do broja devet ako nemate jedan? Slično tome, Jedan je junak dok je svijet ništica. Junak postaje ništicom ako zaboravi na Boga. Jedinstvo je božanskost. Ako zaboravite na to Jedno, ništa drugo na svijetu nema važnosti. Kultura drevne Indije isticala je to od

Božanska moć nije nešto što bi se moglo nekome dati ili uzeti. Vi ju možete steći svojom vjerom. Ako vaša vjera ostane nepokolebljiva od samog početka do kraja, to se naziva istinskim poklonstvom ili predanošću. To je postojana predanost – *sthira bhakti* i poistovjećivanje s Bogom – *ananyabhakti*. Kada je vaša predanost tako čvrsta i postojana, tada ćete imati nepokolebljiv um i duboku vjeru koji su neophodno potrebni na duhovnom putu. Ponekad vam se čini da vas Bog podvrgava kušnjama. Činjenica je da vam Bog ne dodjeljuje patnju ili veselje, On je samo svjedok. Vaša su djela odgovorna za vašu patnju.

davnina. Zato bi trebali razviti vjeru u načelo jednote.

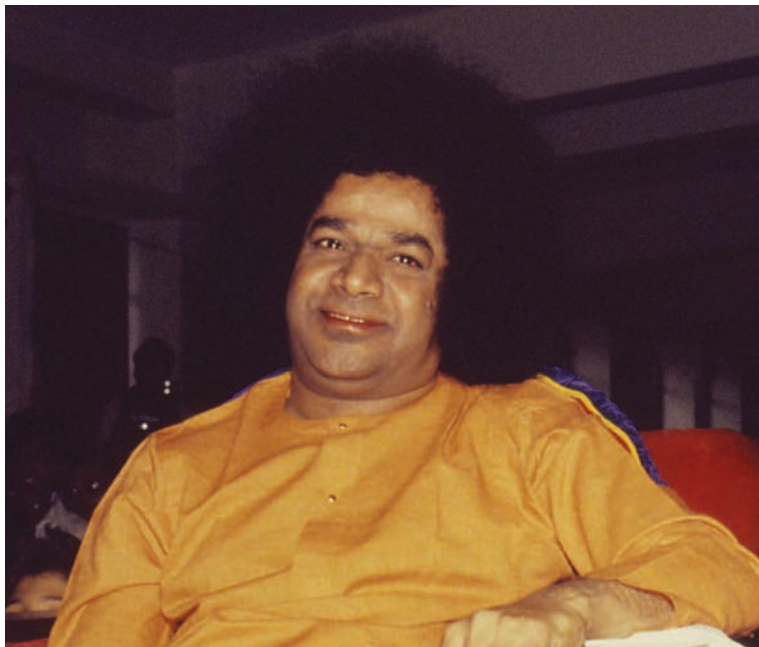
U svemu što vidite postoji samo Jedno, a to je Bog. Da biste spoznali Boga trebate se baviti određenim vježbama. Vježbom je sve moguće postići. Ustrajnim vježbanjem postat ćete pjevač. Ustrajnim promišljanjem o Bogu sigurno ćete doživjeti božanskost. Trebali bi se u potpunosti usredotočiti na Boga. Neka- da davno svi su u drevnoj Indiji bili zaokupljeni promišljanjem o Bogu. Pod utjecajem današnjeg vremena mnogi ljudi ne vjeruju u Boga i smatraju štovanje kipova nečim besmislenim. Vjerovanje Indijaca da je Bog prisutan čak i u pticama i životinjama određuje društvenu sigurnost. Takvu vrstu društvene sigurnosti ne možemo naći nigdje drugdje osim u Indiji. Prema vjerovanju drevnih Indijaca stablo je Bog, kamen je Bog pa čak i mravinjak je Bog.

Kipar će isklesati kip Rāme iz običnog kamena s planine. Je li kipar isklesao Rāmu iz kamena ili je Rāma već bio prisutan u kamenu? Rāma je već bio prisutan u kamenu. Kipar je samo očistio i isklesao kamen da bi iz njega izvukao Rāmu. Isto tako, božanskost je prisutna u svemu. Kip Rāme postavite u hramu i iskazivati mu štovanje smatrajući da je on sam Gospod Rāma. Na brdu će ostati mnoštvo naokolo rasutih kamenčića. Hoćete li štovati i njih? Ne. Zašto ne? Zato što nisu poprimali oblik kipa. Usprkos tomu, ti preostali kamenčići na brdu objavljuju: 'To si ti, to je tvoja umjetnost – *tat tvam asi*. Kip u hramu i mi smo jedno te isto. Jedino što nas je kipar odvojio'. Ista je istina sadržana u velikoj izreci – *mahāvākya* 'Ja sam Bog – *aham brahmāsmi*'. Pod utjecajem vaših svjetovnih osjećaja i zabluda vi mislite da ste različiti od Boga. Pogreška leži u pojedincu a ne u božanskoj moći. Kamo god pogledate Bog je prisutan. Trebali biste imati čvrstu vjeru u to da Bog sve prožima.

Doživljaj zajedništva s Bogom

Jednom je prilikom stariji brat Thyagaraje bacio kip Rāme kojeg je Thyagaraja štovao u rijeku Cauvery. Razlog takvom postupku

Boga se opisuje kao onoga koji ima kozmički oblik – *viśva virāt svarūpa*. Kozmičko biće ima tisuću glava, očiju i stopala – *sahasraśīrśa puruṣa sahasrāśa sahasrapada*. Što to znači? Sve oči, sve glave su Njegove. Postoji li nešto što ne pripada Njemu? Trebali bi imati takvu snažnu vjeru u Boga. To nije nešto što bi vam netko mogao dati ili uzeti. Neki ljudi mole: 'Svami, daruj mi duboku vjeru.' Kada se radi o vjeri to nije nešto što bi se moglo davati ili uzimati. Vi biste sami trebali razviti vjeru. Kada ste gladni tada trebate uzeti hranu da biste utažili glad. Kada ste bolesni tada trebate uzeti lijek da bi izliječili bolest. Isto tako svoju vjeru trebate razviti putem ljubavi prema Boga.

bila je njegova ljutnja na Thyagaraju zato što je Thyagaraja odbio primiti dragulje i ostale poklone koje mu je poslao kralj Thanjavur rekavši: 'O, ume! Reci mi, nalazi li se sreća u bogatstvu ili u blizini Boga?' Kada je primijetio da kip Rāme nedostaje na oltaru, Thyagaraja se uputio u potragu za njime. Pjevao je:

‘O, Rāma, gdje da Te tražim? Kako Te mogu ograničiti na neko određeno mjesto?’ Nakon što je dugo vremena tražio kip Rāme umorio se i uputio do rijeke Cauvery da bi se okupao. Kada je dlanovima zagrabilo vodu da bi prinio žrtvu riječima *Keśavaya namah, Mādhavaya namah, Govindaya namah* kip Rāme našao se u njegovim rukama. Kada imate takvu čvrstu vjeru u Boga uvijek ćete doživjeti jednotu s Njim. Nikada nećete pomisliti da je On odvojen od vas.

Kada nam neki stari prijatelj dođe u posjetu u naš dom, obratit ćemo mu se neslužbeno: ‘Daj, uđi.’ Kada novi prijatelj dolazi u posjet našem domu ponudit ćemo mu da sjedne uz svu pažnju i poštovanje, uz molbu: ‘Molim te, sjedni.’ Starom ćete se prijatelju obratiti riječima kojima izražavate bliskost: ‘Što radiš? Što te dovodi ovamo?’ Isto tako, ako imate čvrstu vjeru u Boga i osjećate jedinstvo s Njime, ne ćete Mu se obraćati službeno. Thyagaraja je smatrao Rāmu svojim starim prijateljem i obraćao mu se prijateljski i neslužbeno. ‘Dođi k nama u naš dom – *ra ra ma intidaka*,’ obraćao se Rāmi takvim riječima zato što je smatrao da je blizak njegovom srcu. Pjevao je: ‘Gdje da te tražim, o Rāma, ne pronalazim utočište nigdje drugdje osim u Tebi, o Rāma.’ Koristio je riječi ‘*ra ra*’ koje se upotrebljavaju u teluškom jeziku da bi se obratio bliskim prijateljima. Uživao je u takvoj slobodi obraćanja Rāmi zato što ga je smatrao svojim starim prijateljem.

Nije moguće spoznati Boga

Treballi biste znati da ovo nije vaše prvo rođenje, već ste se puno puta rodili prije toga. Sam pojam čovjek – *mānava* određuje da vi niste novi. ‘*Ma*’ znači ne. ‘*Nava*’ znači novi. Isto tako, Bog nije nov vama, On je vaš stari

prijatelj. Nikada se ne bi trebali odnositi prema Bogu kao prema vašem novom prijatelju. Onaj koji je bez početka – *anādī*, beskrajn – *ananta* i neizmjeran – *aprameya*, to su neka od imena Boga. Mi obično stječemo znanje kroz četiri načina spoznavanja – *pramāṇa* a to su: spoznaja stečena izravno putem osjetila – *pratyajpa pramāṇa*, spoznaja stečena izvođenjem zaključaka – *anumana pramāṇa*, spoznaja stečena analogijom – *upamana pramāṇa* i spoznaja stečena doslovnim svjedočenjem – *śabda pramāṇa*. Bog je izvan ta četiri načina spoznaje. Zato se Njega naziva neizmjernim i neograničenim – *aprameya*. Bez obzira na to koliko nastojite saznati i koliko saznajete o Bogu, još uvijek će ostati puno toga sto trebate saznati o Njemu. Do sada nema nikoga tko bi mogao reći da je u potpunosti razumio Boga.

Jednom je mudrac sjeo u meditaciju i sklopio oči u namjeri da spozna Boga. Bog sâm je došao pred njega u liku malog dječaka i upitao ga: ‘Djede, što to radiš?’ Mudrac mu je odgovorio: ‘Drago dijete, pokušavam spoznati Boga.’ ‘Jesi li ga spoznao?’ upitao je dječak. Mudrac mu je odvratio: ‘Još nisam.’ Dječak je otišao. Mudrac nije shvatio da je dječak bio nitko drugi već Bog, zato što je promišljao o Bogu koji je bez lika. Isto tako, mnogi ljudi zanemaruju izravne dokaze Božje prisutnosti i traže neizravne dokaze. Kada se dijete vratilo nakon mjesec dana, oči mudraca bile su napola otvorene. Dijete ga je upitalo: ‘Djede, jesi li spoznao Boga?’ Mudrac mu je odgovorio: ‘Da, spoznao sam o njemu toliko koliko su moje oči otvorene.’ Dijete mu je na to reklo: ‘Dobro, spoznao si polovinu od onoga što nastojiš spoznati. Uloži napor da bi ga spoznao u potpunosti.’ Rekavši to udaljilo se. Dijete se ponovno vratilo nakon mjesec dana. Do tada su oči mudraca

Kada ste suočeni s teškoćama trebali bi ostati mirni i krenuti dalje. Sve što vam se dogodi smatrajte da je za vaše dobro. Kada imate takvu nepokolebljivu vjeru tada možete postići sve. Nemojte gubiti vrijeme, novac i energiju trčanjem za lažnim duhovnim učiteljima – *guru*. Dosegnite Boga nepokolebljivim umom i postojanom vjerom. Sai uvijek naglašava jedno – bhajani, bhajani, bhajani. Kada pjevate bhajane s ljubavlju tada možete doći do Boga bez obzira na to gdje se nalazite.

bile u potpunosti otvorene. Dijete je ponovno upitalo: 'Jesi li uspio u svojem nastojanju da spoznaš Boga?' Odgovorio je: 'Da, spoznao sam istinu.' Dijete ga je upitalo: 'Što si to spoznao?' Mudrac mu je odvratio: 'Spoznao sam da nije moguće spoznati Boga.'

Kako Ga itko može spoznati? Kada se Bog sam pojavio u liku djeteta, mudrac Ga nije prepoznao. Kako je onda moguće da itko dade Bogu određeni lik? To je ono o čemu je pjevao svetac Thyagaraja: 'O, Gospode! Kako ću znati kakav si Ti stvarno, jesi li dobar – šiva ili sladak – *mādhava*?' Istina je da su svi oblici Njegovi. Sve pohvale koje upućujete stići će do Boga i sve pokude koje izgovarate stići će do Boga. Bog boravi u svim bićima. Svi su oblici Njegovi. Bog je u liku ljudskog bića. Tu biste istinu trebali spoznati prije svega.

Boga se opisuje kao onoga koji ima kozmički oblik – *viśva virāṭ svarūpa*. Kozmičko biće ima tisuću glava, očiju i stopala –

sahasraśīrśa puruṣa sahasrāśa sahasrapada. Što to znači? Sve oči, sve glave su Njegovе. Postoji li nešto što ne pripada Njemu? Trebali bi imati takvu snažnu vjeru u Boga. To nije nešto što bi vam netko mogao dati ili uzeti. Neki ljudi mole: 'Svami, daruj mi duboku vjeru.' Kada se radi o vjeri to nije nešto što bi se moglo davati ili uzimati. Vi biste sami trebali razviti vjeru. Kada ste gladni tada trebate uzeti hranu da biste utažili glad. Kada ste bolesni tada trebate uzeti lijek da bi izliječili bolest. Isto tako svoju vjeru trebate razviti putem ljubavi prema Boga. Ljubav nije nešto što bi vam bilo moguće pokloniti kao dar. Kada krenete putem ljubavi tada će se vaša ljubav spram Boga sama od sebe razvijati. Kada posijete sjemenku i redovito ju zalijevate vodom te prihranjujete gnojivom, ona će izrasti u drvo. Isto tako, kada redovito zalijevate vodom ljubavi mladice vjere, ona će izrasti u ogromno stablo. S druge strane, ako svako malo vadite mladice da bi vidjeli koliko je narasla, ona će se slomiti. Rast mladice vaše vjere ovisi u potpunosti o vama i o nikome drugom. Vi ju sami trebate odnjegovati. Ljubav i vjera nalaze se u vama. Ono što vi trebate učiniti je da ih usmjerite prema Bogu. Tada će se rad pretvoriti u štovanje. Sve što činite smatrajte da je posao koji obavlja Bog. Svaki lik koji vidite smatrajte likom Boga. Bog ima beskrajno mnogo likova. Ovo je isto tako jedan od tih likova. U svoje srce trebali bi usaditi samo jedan lik Boga. Tada ćete spoznati da svi likovi pripadaju Njemu. Na taj su način drevni mudraci i vidioci slijedili ta četiri puta – *Satyavati* ārādhana, *Aṅgavati* ārādhana, *Anyāvati* ārādhana i *Nidānavati* ārādhana kako bi štovali Boga i ostvarili oslobođenje. Oni nisu bili nerazumni. Činjenica je da su proveli opsežno istraživanje i duboko proučavanje, doživjeli sreću i podijelili ju s

drugima. Samo današnje obrazovane budale sumnjaju u mudrost naših drevnih mudraca.

Pjevajte bhajane s ljubavlju

Nitko ne može reći Bog je ovakav ili onakav. Ako vam netko pride i kaže: 'Zašto govoriš o Bogu? Boga nigdje nema' trebali biste mu odvratiti: 'Bog je sada ovdje'. /igra riječi u engleskom jeziku – nigdje – nowhere i sada ovdje – now here, op. prev./ Ako je vaša vjera u Boga čvrsta koji bi trebao biti vaš odgovor? 'O, baš si nepromišljen. Ti možeš reći da tvoj Bog ne postoji. Ali, tko si ti da poričeš postojanje mogega Boga? Ja imam svojeg Boga.' Kada je vaša vjera tako čvrsta, tada možete postići sve u životu. Ako je vaša vjera poljuljana uvijek kada neki Tom, Dick ili Harry nešto primijeti, tada nećete ostvariti ništa. Trebali bi donijeti čvrstu odluku. Prije sam govorio o značenju tri P – čistoća /purity/, strpljenje /patience/ i ustrajnost /perseverance/. Uspjeh možete postići samo ako ste usvojili ta tri P. Prije svega bi trebali donijeti čvrstu odluku. Odluku o čemu? Odluku o tomu da ćete činiti samo dobro, da nećete činiti ništa loše. Ako je vaša odluka da činite nešto loše, onda je to ludost a ne odluka. Čak i po cijenu vlastitog života trebali biste donijeti odluku da ćete činiti dobro. Dijete Prahlāda nastavilo je izgovarati ime *Nārāyaṇe* usprkos svim iskušenjima i nevoljama. Ničega se nije bojao. Njegov vlastiti otac podvrgnuo ga je raznim vrstama mučenja. Na kraju, njegova ga je čvrsta vjera zaštitila, a njegovog je oca kaznila. Zato bi trebali donijeti čvrstu odluku da hoćete zaslužiti Božju milost. Nije u redu da se zanosite onim što su vam Ellaiah i Mallaiah rekli kada ste se sreli na tržnici. Možete i sami vidjeti da

ljudi danas ne vjeruju u Boga ali da vjeruju onome što pročitaju u tjednim časopisima, besmislenim pričama, a isto tako su spremni povjerovati bilo kojem astrologu.

Danas postoje neki ljudi koji nose haljinu koja je poput Moje, kosa na glavi im je bujna i tvrde da im je Sai Baba podario posebne moći. Neki ljudi vjeruju takvim prevarantima i dopuštaju da budu prevareni. Nikada im se nemojte približavati. Božanska moć nije nešto što bi se moglo nekome dati ili uzeti. Vi ju možete steći svojom vjerom. Ako vaša vjera ostane nepokolebljiva od samog početka do kraja, to se naziva istinskim poklonstvom ili predanošću. To je postojana predanost – *sthira bhakti* i poistovjećivanje s Bogom – *ananyabhakti*. Kada je vaša predanost tako čvrsta i postojana, tada ćete imati nepokolebljiv um i duboku vjeru koji su neophodno potrebni na duhovnom putu. Ponekad vam se čini da vas Bog podvrgava kušnjama. Činjenica je da vam Bog ne dodjeljuje patnju ili veselje, On je samo svjedok. Vaša su djela odgovorna za vašu patnju. Kada ste suočeni s teškoćama trebali bi ostati mirni i krenuti dalje. Sve što vam se dogodi smatrajte da je za vaše dobro. Kada imate takvu nepokolebljivu vjeru tada možete postići sve. Nemojte gubiti vrijeme, novac i energiju trčanjem za lažnim duhovnim učiteljima – *guru*. Dosegnite Boga nepokolebljivim umom i postojanom vjerom. Sai uvijek naglašava jedno – bhajani, bhajani, bhajani. Kada pjevate bhajane s ljubavlju tada možete doći do Boga bez obzira na to gdje se nalazite.

Bhagavān je završio svoj govor bhajanom '*Prema Mudita Manase Kaho...*'

SHVATITE BOŽANSKO NAČELO LJUBAVI

BHAGAVĀNOV GOVOR ODRŽAN 23. LIPNJA 1996. GODINE

Kvrgavo i savinuto deblo drveta moguće je izravnati da bude kao štap.

Bezobličnu kamenu gromadu moguće je isklesati u lik prekrasnog idola,

no, postoji li netko tko može promijeniti ljudski um?

(teluški stihovi)

BOG POPRIMA LJUDSKI OBLIK DA BI U ČOVJEKU RAZVIO BOŽANSKOST

Um je izuzetno čudljiv i prevrtljiv. Izuzetno je moćan i može se jako brzo kretati. Osoba može sjediti na nekom mjestu, no njegov um može u trenutku odletjeti tisućama kilometara daleko, vizualizirajući nešto na tako velikoj udaljenosti. Isto to je i Arjuna kazao Gospodu Krišni u Bhagavadgīti: 'Ovaj je um jako nepostojan, nemiran i moćan.' Upitao Ga je kako nadzirati tako moćan i čudljiv um.

Pridružite se Božjem društvu

U umu se nalaze životinjska i ljudska obilježja. Trebali biste razumjeti što se smatra pod životinjskim obilježjima a što pod ljudskosti. Kada umom vlada šest unutarnjih čovjekovih neprijatelja, a to su želja - *kāma*, bijes - *krodha*, pohlepa - *lobha*, zabluda - *moha*, oholost - *mada* i zavist – *matsarya*, čovjek zaboravlja svoju ljudskost te kreće putem životinjskih obilježja i spušta se na razinu životinje. S druge strane, kada um slijedi put čovječnosti te se na ispravan način koriste um, sudbina, položaj i bogatstvo koje mu je dao Bog, čovjek se može uzdići do razine

božanskosti i učiniti veliko dobro svojoj zemlji i cijelom čovječanstvu. Um je temeljni uzrok svega što je dobro ili loše. Plemenitost koja postoji u umu ne može se naći nigdje drugdje. Slično tome, zloba koja se nalazi u umu ne može se naći nigdje drugdje. Um je toliko dobar koliko je i pokvaren.

Um je po svojoj prirodi potpuno neokaljan. Samo zahvaljujući utjecaju lošeg društva um postaje pokvarenim. Uzmimo, na primjer, novine. Ako u njih zamotate cvijet jasmína on će poprimiti miris cvijeta jasmína. Slično tome, ako u novine zamotate pakode (vrstu indijske slastice), iz njih će se širiti miris pakoda. Novine same po sebi nemaju nikakav miris. Kada u njih nešto zamotamo, one će poprimiti miris onoga što smo umotali. Slično tome, ako um slijedi plemeniti put i vi poistovjećujete um sa svime što je dobro, tada će isto tako i um postati dobrim. Što je to plemeniti put? Kako bi plemenit trebao postati um kada se povezuje sa posvećenim osjećajima, dobrim mislima, plemenitim ponašanjem, dobrim društvom, duhovnim djelatnostima, moralnim vrijednostima i ispravnim djelovanjem! S druge strane, kada se poveže sa obilježjima pokvarenosti, pokvarenim mislima, lošim društvom i neprimjerenim ponašanjem, on postaje izuzetno pokvaren. U stvari, pretvara se u demonski um. Ne postoji ništa dobro ili loše u samom umu. Samo zahvaljujući dobrim ili lošim utjecajima on postaje dobar ili loš. Ako želite da vaš um bude dobar, trebali biste se povezati s dobrim društvom. Ponekad se čini da je ono što je dobro loše, a ono što je loše čini se da je dobro. Tada postaje teško razlučiti što je dobro, a što je loše. Dobre navike, dobar govor, dobro ophođenje i dobro ponašanje na kraju će i nas učiniti dobrima. Zato su dobre navike od izuzetne važnosti za svako ljudsko biće. Trebali biste se osloboditi vaših loših obilježja i razviti dobre osobine.

Ljubav Sai Babe iz Širdija prema Nani

Jednog se dana Sai Baba iz Širdija odjednom počeo grohotom smijati. Nitko nije mogao razumjeti koji je tomu razlog. U to vrijeme neki su ga smatrali redovnikom-prosjakom, neki fakirom dok ga je nekolicina ostalih čak smatrala divljakom. Onima koji su smatrali da je fakir, on se i činio fakirom, dok se onima koji su ga smatrali divljakom, on takvim i činio. Dok se tako grohotom smijao, Baba je kazao: 'Oh, Kulkarni, dođi ovamo.' Kulkarni je bio jedan od onih koji su živjeli zajedno s Babom. Kada je Kulkarni upitao Babu što zapovijeda, Baba je iz svojeg džepa izvadio dva novčića i dao mu ih govoreći: 'Idi i dovedi sa sobom Nanasaheb Chandokara.' Nana je bio Tahsildar. U to se vrijeme Tahsildara smatralo izuzetno visokim dužnosnikom. Tahsildar je bio taj koji je odlučivao po svim pitanjima koja su se odnosila na prihode. Pored toga što je zauzimao tako visoki položaj Nana je isto tako bio dobro verziran u poznavanju sanskrta. Pored toga što je bio visoki dužnosnik i jako učena osoba, isto ga je tako krasila zadivljujuća osobnost. Zbog svega toga on je bio jako ponosan.

Kada je Kulkarni stigao k njemu, Nana ga je upitao: 'Što te nosi ovamo?' Kulkarni je odvratio: 'Baba te zove.' Naljutivši se na to, Nana mu je kazao: 'Stid te bilo! Imaš li ti pameti? Ja sam Tahsildar i veliki učenjak. Ako me tamo neki fakir pozove, trebam li ići k njemu? Želiš li da idem k nekom tamo fakiru? Miči se odavde.' Kada je Kulkarni izvijestio Babu o tome da Nana odbija doći, Baba ga je zamolio da ponovno ide i da ga dovede sa sobom. U stvari, Baba je počeo vikati poput luđaka: 'Želim vidjeti Nanu, želim vidjeti Nanu.' Kulkarni je bio zbunjen i pomislio je: 'Što se to sada ovdje zbiva? Nana me isto tako vrijeđa. Kako to da Baba ima toliko ljubavi prema tako oholoj osobi da me traži ponovno i uvijek iznova da ga dovedem?' Kulkarni je ponovno otišao do Nane, čvrsto se primio za njegova stopala dok je lio suze i plačnim glasom molio: 'Baba te želi vidjeti i ti moraš doći.' Napokon se Nana smekšao i rekao Kulkarniju: 'Doći ću samo zbog tebe, a ne

zbog Babe. Ja nemam ništa s njime i nemam nikakve potrebe ići vidjeti ga.' Kulkarni ga je ponovno molio: 'Molim te, usliši moju molitvu i dođi.'

Nana je stigao u Širdi i upitao Babu: 'Zašto si me pozvao ovamo? Imam li ja nešto s tobom obaviti? Ja sam visoki dužnosnik, a ti si samo fakir. Ja nemam ništa s tobom, a isto tako ni ti nemaš ništa sa mnom.' Baba mu je prišao i rekao: 'Sjedni. Toliko uzbuđenja i ponosa nije dobro. Ja ne ću izgubiti ništa zbog tvog ponosa. Samo ćeš ti biti taj koji će biti na gubitku. Smiri se, ja ću ti nešto reći.' Kada je Nana sjeo, Baba mu je rekao: 'U ovom rođenju nas dvoje nismo ni na kakav način povezani. No, u prethodnim rođenjima među nama je bila bliska veza. Vezano uz taj bliski odnos među nama, ja sam te želio vidjeti.' Na to se Nana još više razljutio: 'Što je sad ovo? Kada nemamo ništa zajedničko jedan s drugim u sadašnjosti, zašto ti govoriš o nekim odnosima iz prošlosti? Nitko ne zna što se dogodilo u prošlosti. Ja ne vjerujem u te stvari.'

Baba je ustao i položio svoje ruke na Nanine oči. Kada je Nana otvorio svoje oči, mogao je vidjeti svoj prošli život. Međutim, Nanu to nije uvjerilo i rekao je Babi: 'Ja sam mogao vidjeti samo svoju prošlost. Ne bih li trebao moći vidjeti isto tako i tvoju prošlost?' Na to je Baba prvo dotaknuo svoje oči, a nakon toga je dotaknuo Nanine oči. Poslije toga je Nana jasno mogao vidjeti tko je bio on, a tko je bio Baba u prošlosti. Istog trenutka poklonio se pred Babom i rekao: 'Baba! Zbog svojeg neznanja ja sam se ponašao suludo. Mi smrtnici ponašamo se kao da znamo sve, dok u stvarnosti ne znamo ništa. S druge strane, ti se ponašaš kao da ništa ne znaš, iako znaš sve.' To je razlika između Boga i čovjeka. Čovjek se ponaša kao da je sakupio sve znanje, a u stvari ne zna ništa, dok Bog posjeduje sve znanje, a ponaša se kao da ništa ne zna. Bog se pretvara da ne zna ništa i ne čini ništa, no On čini sve i privlači svakoga. To je razlika između Boga - deva i čovjeka - jīva. Kako bismo razumjeli tu istinu, trebali bismo razviti smireni um, svete osjećaje i postojani uvid. Nemojte ni pod bilo kakvim okolnostima dopuštati da se razviju bilo kakve sumnje.

Nemojte dozvoliti da vas sumnje potpuno sputaju i potisnu. Istodobno, nemojte se pretjerano uzvisivati kada primite Božju milost. Sačuvajte smirenost u obje situacije. To stanje možete doseći samo kada imate potpunu vjeru u Boga.

Čovjek Boga može doživjeti kada se Bog pojavi u ljudskom liku

Bog silazi na zemlju u ljudskom liku. Čovjeku nije moguće doći u Njegovu blizinu kada poprimi bilo kakav drugi lik osim ljudskoga. Purandaradasa je rekao: 'Ljudi nude slatkiše, obilaze ga u krugovima i klanjaju se kamenom idolu u obliku zmije. No, kada spaze živu zmiju, bacaju na nju kamenje i nastoje ju povrijediti.' Bog se utjelovljuje na Zemlji u ljudskom liku kako bi pružio mogućnost čovjeku da spasi svoj život kroz duhovno iskustvo blizine Boga - *sāmīpya*, sličnost s Bogom - *sārūpya* i potpuno stapanje s Bogom - *sāyujya*. Čovjek se Bogu može približiti samo kada se On pojavi u ljudskom liku. Čovjek raspolaže inteligencijom koja mu omogućuje da razumije drugog čovjeka, ali ne i Boga. Zbog tog ograničenja u inteligenciji, čovjek može doživjeti Boga samo kada siđe u ljudskom liku. Čovjekova inteligencija nalazi se ispod osjetila, dok je božansko načelo izvan područja osjetila. To je razlog zašto se Bog mora pojaviti u ljudskom liku kako bi uspostavio bliski odnos s čovjekom, kako bi mu bio bliže, kako bi s njim mogao razgovarati i, na kraju, kako bi mu darovao izravni doživljaj božanskosti. Na primjer, ako se Bog pojavi u liku Višnua sa školjkom, diskom, žezlom i lotosom u ruci, čovjek s Njime neće moći uspostaviti bliski odnos. Takav oblik nije čovjeku razumljiv (prirodan). Zato je potrebno da se Bog pojavi u ljudskom liku kako bi čovjek na prirodan način mogao s njime uspostaviti bliski odnos. To je razlog zašto Bog silazi na Zemlju u ljudskom liku kako bi razvio božanskost u čovjeku.

Silazak Boga ne znači da on dolazi na Zemlju s nekog mjesta negdje gore, u visinama. To naprosto znači da poprima ljudski lik. Samo zato što On silazi i spušta se na ljudsku razinu ne postoji baš

nikakva manjkavost u Njegovoj božanskosti. Kada dijete leži na zemlji, majka se prigiba kako bi ga pridigla i uzela u ruke. Njezin status kao majke tim postupkom nije obezvrijeđen samo zato što se pognula. Slično tomu, Božja slava ne doživljava nikakvo opadanje kada se spušta s božanske razine na ljudsku razinu kako bi zaštitio i spasio svoje poklonike. No, čovjek je zbunjen kada vidi Boga u ljudskom liku. On misli: 'Kako može Bog biti tako u ljudskom liku? On se kreće i razgovara kao bilo koje ljudsko biće. Kako Bog može učiniti nešto takvo? Njegova bi priroda trebala biti transcendentna.' Ako ne možete razumjeti Boga kada se pojavi u ljudskom liku, kako onda možete razumjeti transcendentno božansko načelo? To je nemoguće. Ili biste se vi trebali uzdići na razinu Boga ili se Bog treba spustiti na vašu razinu. Tek tada se između vas može razviti bliski odnos. Samo zbog toga što se avatar ponaša kao bilo koje ljudsko biće, ne biste trebali podcjenjivati Njegovu božanskost. Sva su ljudska bića božanska. Njihova imena i likovi međusobno su različiti, ali načelo istinskog Sebstva - *ātman* jedno je i isto u svima. Prije svega, trebali biste razumjeti tu istinu.

Bez sjemenke nema ni stabla

Vaše sadašnje rođenje nosi sa sobom cjelokupnost svih urođenih sklonosti, unutarnjih poriva na djelovanje - *saîskāra* iz vaših prethodnih rođenja. Nećete vjerovati tomu kako ste se zvali i kako ste izgledali u vašim prethodnim rođenjima. Koji je razlog tom nevjerovanju? Budući da se poistovjećujete sa svojim sadašnjim imenom i likom, u potpunosti ste zaboravili svoja prethodna rođenja. Čak i ako postanete svjesni i upoznate se sa svojim prethodnim rođenjima, još uvijek ćete se suočavati s teškoćama da u to povjerujete. Evo jednog malog primjera. Vi znate i telugu i engleski jezik. Kada govorite telugu, tada ne koristite riječi engleskoga jezika. Samo zbog toga što ne koristiti engleske riječi u svojem govoru to ne znači da vi ne znate govoriti engleski. Sada Anil Kumar na engleski prevodi moj govor koji je

na telugu. Kako bi ga preveo na engleski jezik, mora znati telugu. Naravno da on zna telugu. No, kada prevodi govor, on koristi samo engleske riječi. Isto tako, čak i ako ste upoznati s vašim prošlim životima, vi ih zaboravljate zato što se usredotočujete na vaš sadašnji život. Kada vam je prikazan vaš prošli život, vi ćete ga se prisjetiti.

Međutim, ne biste trebali brinuti o svojoj prošlosti. Budućnost je neizvjesna. Nemojte se prepuštati mislima o budućnosti. Sadašnjost je izuzetno važna. To nije obična sadašnjost, sadašnja prisutnost, već sveprisutnost (igra riječi u engleskom jeziku, sadašnjost - *present* i sveprisutnost - *omnipresent*, op.prev.) Prije svega, trebali biste razumjeti kako sadašnja prisutnost postaje sveprisutnost? Vaša sadašnja prisutnost sadrži u sebi rezultate iz prošlosti, a vaši budući rezultati ovisit će o vašim sadašnjim postupcima. Podrigivat će vam se po onom što ste pojeli ujutro. Po onom što ste pojeli sada podrigivat će vam se kasnije. Prošlost i budućnost su poput stabla dok je sadašnjost u sjemenki. Bez sjemenke nema ni stabla. Sjeme sadašnjosti nastalo je kao plod stabla prošlosti, a stablo budućnosti izrast će iz sjemenke sadašnjosti. U skladu s time Gospod Krišna je u Bhagavadgīti objavio: 'Ja sam sjemenka svih živih bića.' Bog nema rođenja, no sva imena i likovi su Njegovi. U jučerašnjem govoru govorio sam vam sam vam o tome kako je pogače chapatija, koje je donijela Lakšmibai Shinde, pojeo pas, a Baba je rekao kako je on bio taj koji ih je pojeo. Bog ne primjećuje nikakvu razliku između onoga što je visoko ili nisko. Ista božanskost prisutna je u svim imenima i likovima. To predstavlja jednotu svega stvorenoga.

Čistoća srca neophodna je za spoznaju Boga

Um je temeljni uzrok svemu što je dobro ili loše. To je razlog zašto je bilo rečeno: 'Um je uzrok vezanosti i oslobođenja čovjeka.' Djeci sam puno puta ispriповjedio primjer o lokotu i ključu. Kada se ključ okrene udesno, lokot se otvori. Kada ga okrenete ulijevo, lokot se zaključa. Istodobno, radi se o istom lokotu i o istom

ključ. No, razlika je samo u načinu okretanja ključa. Srce je lokot, dok je um ključ. Kada svoj um okrenete prema Bogu, tada razvijate nevezanost. Kada ga okrenete prema svijetu, tada razvijate vezanost. Kada promatrate svijet sa svjetovnim osjećajima, tada zamjećujete samo svijet - *prakrti*. S druge strane, ako promatrate svijet s božanskim osjećajima, tada ga vidite kao manifestaciju Boga.

Um je samo jedan, no on poprima različite oblike. Koji je tomu razlog? Ovisno o vrsti zamisli koja je oblikovana u umu - sankalpa, njegov oblik se mijenja. Bilo kakav oblik on poprimio, um bi trebao djelovati u skladu s njim. Njegova djelovanja ne mogu biti protuslovlju s njegovim oblikom. Evo jednog primjera. Nekoć je živio veliki glumac imenom Nagayya. Jednom je prilikom igrao ulogu Thyagayye. Kada je preuzeo igrati ulogu Thyagayye, trebao bi se ponašati kao Thyagayya. S druge strane, ako se ponaša kao Nagayya nakon što je preuzeo glumiti Thyagayyu, ljudi će vrlo vjerojatno baciti kamenje na njega. On može i dalje biti Nagayya izvan pozornice, ali onog trenutka kada se pojavi na pozornici, on treba biti Thyagayya. Slično tomu, vi se možete razlikovati od mene sa svjetovne točke gledanja. Jednom kada prevladate svoju svjetovnost, vi i ja smo Jedno.

Vi cijelo vrijeme vidite Boga, no usprkos tomu vi težite za time da vidite Boga. Sve što vidite je Bog. Sve glave koje vidite pripadaju kozmičkom obliku Boga. Sve u ovom svijetu je utjelovljenje božanskosti. Svaki je pojedinac u svojoj biti božanski. Svaki je entitet po svojoj prirodi božanski. Usprkos tomu što zamjećujete manifestacije Boga posvuda i u svemu, vi govorite kako želite vidjeti Boga. Kako ste samo uskogrudni i luckasti! Kakav bi, po vašem mišljenju, trebao biti lik Boga? Kada ga vidite, hoćete li vjerovati da je to Bog? Vi ne znate tko je Bog i kako On izgleda. Kako je onda moguće da, kada nešto vidite, povjerujete da je to Bog? To je potpuna ludost. Sve predstavlja manifestaciju Boga. Kada razvijete čvrstu vjeru u tu istinu, tada ćete spoznati da ne postoji vjera koja bi bila veća od toga.

Kada je kralj Parikšit saznao da mu je preostalo još samo sedam dana života na zemlji zbog prokletstva koje je na njega bacio mudrac -riši, pomislio je: 'Zašto bih potratio dragocjeno vrijeme od sedam dana? Provest ću ih u promišljanju o Bogu.' Zamolio je sveca Suku da mu u sedam dana ispriповjedi priču o Bhagavānu. Suka je na prekrasan način govorio o ljubavi pastirica - gopikā prema Krišni. To je pobudilo sumnju u umu Parikšita i upitao je Suku: 'Svami! Pastirice su bile neuke. Nisu bile upućene u znanje sadržano u Vedama, svetim spisima - *śāstra*, legendama - *itihāsa* i mitovima - *puṇiā* i nisu provodile nikakvu duhovnu vježbu. Kako su onda mogle privući Božju ljubav?' Suka je odgovorio: 'Mogu li svi oni koji su upućeni u znanje sadržano u Vedama, svetim spisima, legendama i mitovima vidjeti Boga? Vede, sveti spisi, legende i mitovi samo opisuju različita obilježja koja se pripisuju Bogu, no, da bi se spoznalo Boga, najvažnija od svega je čistoća srca.' Možete postati učena osoba nakon što ste pročitali svete tekstove, no to nije božansko znanje. Ne možete steći božansko znanje pukim čitanjem svetih tekstova. Oni će samo dovesti do promjene u vašem umu. Pretpostavimo da dijete lista stranice Rāmāyane. Isto to čini i učena osoba. Dijete zamjećuje samo slike koje su prikazane u knjizi dok učena osoba nastoji spoznati sukus onoga što je napisano. U oba slučaja je listanje stranica je isti čin. No, razlika je u pristupu. Čak i nakon što je prelistalo stranice knjige, dijete ostaje u neznanju u kakvom je bilo i prije, dok učena osoba postaje mudrac - *jñānin* i onaj koji je usvojio i naučio ono što je napisano.

Čovjek bi trebao živjeti život dostojan ljudskog bića

Jednom, kada je zločesti dječak počeo plakati i gnjaviti svoju majku, ona ga je zamolila da sjedne pored oca. Otac se bavio svojim uredskim poslovima. Kako je dječak sjeo uz njega, počeo se igrati očevim službenim papirima. Otac je zamijetio kartu svijeta koja se našla u blizini, razrezao ju je na komadiće i zamolio dječaka da složi komadiće natrag, u kartu, kako bi ga na neki način

zaposlio. No, dječak nije znao koja se zemlja svijeta gdje nalazi i kamo bi trebalo složiti komadić koji ju prikazuje. Kada je ponovno pogledao, primijetio je da se na stražnjom strani karte nalazi slika čovjeka. To mu je bilo poznato i činilo se lagano. Pronašao je ruke, noge i ostale dijelove ljudskog tijela tako da je spojio komadiće i složio od djelića ljudski lik. Lik čovjeka složio je ispravno. Kada je slagao lik čovjeka, istodobno se složila i karta svijeta koja je bila na otisnuta na drugoj strani, a koju dijete nije razumjelo niti je bilo s njom upoznato, tako da ju nije moglo složiti. Kako je karta svijeta složena ispravno? Složena je ispravno zašto što je lik čovjeka bio složen ispravno.

Zato bi čovjek, prije svega, trebao postati dobar. Tada će i cijeli svijet postati dobrim. Zato bi se čovjek, na prvom mjestu i prije svega, trebao ponašati na način koji je dostojan ljudskoga bića i trebao bi voditi život ljudskog bića koji je primjeren njegovom statusu, statusu ljudskog bića. To će, samo po sebi, preobraziti čovjeka u božansku osobu. No, s druge strane, ako se čovjek pretvori u životinju, kako može učiniti bilo što dobro za ovaj svijet? To je nemoguće. Zato je prva stvar koju bi čovjek trebao učiniti je da živi život dostojan ljudskog bića; ne bi se smio izroditi i spustiti na razinu životinje niti bi trebao postati zloduh. Dovoljno je da čovjek živi život kao ljudsko biće. To je put koji vodi do božanskosti.

Um je taj koji je odgovoran da čovjek živi kao čovjek, da se uzdigne do razine božanskosti ili da se izrodi i spusti na razinu životinje. Čovječnost, životinjske osobine i božanskost ne postoje odvojene jedne od drugih. Sve su prisutne u čovjeku. Kada živite svoj život ispunjen ljubavlju, uljudnošću i suosjećanjem, tada se uzdižete na razinu Boga. To su osobine uravnoteženosti - *sattvaguna*. S druge strane, ako postanete robom svojih osjetila i podvrgnete se njihovom upravljanju, s vremena na vrijeme postajete ljuti i uzbuđeni. To su osobine strastvenosti i nemira - *rajoguna*. U tom ćete slučaju stvarno postati zloduh. Pod utjecajem svojstva inertnosti - *tamoguna* čovjek vidi ono što je dobro kao loše, a ono što je loše kao dobro. Čovjek predstavlja kombinaciju

osobina uravnoteženosti, strastvenosti i nemira te svojstva inertnosti. Svijet je isto tako kombinacija ova tri obilježja. Čovjek bi trebao nadići ova tri obilježja. Tek tada može doživjeti najviše blaženstvo - *brahmānanda*. Pokorite se božanskim zapovijedima i ponašajte se u skladu s njima. Pokušajte razumjeti što Bog od vas očekuje. Razvijte sveti osjećaj da usprkos tome što je Bog prisutan u svemu, On poprima ljudski oblik kako bi spasio čovjeka. Ako zamjećujete samo Njegov fizički lik i mislite da je On poput bilo kojeg drugog ljudskog bića, tada nećete postići ništa. Fizički lik Boga može nalikovati bilo kojem drugom ljudskom liku. Razlika se sastoji u osjećajima. Bog je onaj koji je sklon unutrašnjim božanskim osjećajima - *bhāva priya*, a ne vanjskom izgledu - *bahya priya* dok je čovjek sklon vanjskom izgledu, a ne unutrašnjim božanskim osjećajima. Trebali biste nadići vanjski izgled i učiniti napor kako biste razvili božanske osjećaje.

Samo Bog ima slobodnu volju

To su bile sumnje s kojima se na početku susreo Nana. Kasnije je Nana razvio toliku vjeru u Babu da ga nije ni na trenutak napuštao. Kada je Baba poželio pušiti, Nana je bio taj koji mu je pripremio i napunio lulu. Nana je postao Babin bliski poklonik. Razvio se tako bliski odnos između Babi i Nane da Baba ne bi uzimao jelo, ako Nane nije bilo u blizini, dok Nana isto tako nije htio jesti, ako Baba nije bio u blizini. Obični ljudi nisu mogli razumjeti tajnovitost tog odnosa. Neki od njih su prigovarali zašto Baba uzima hranu dok nema Nane. Tada im je Baba rekao: 'To je moja vlastita, slatka volja. Zašto vas to muči? Tko ste vi da preispitujete moje postupke? Osjećam da mogu uzimati hranu samo kada je Nana uz mene.' Bog je ocean suosjećanja. On je 100%-tno suosjećanje i 100%-tna ljubav. Ne postoji nitko tko bi imao više suosjećanja i ljubavi od Njega. Trebalo biste ispravno razumjeti ovo božansko načelo ljubavi. Ta je ljubav prisutna u svima. Zato biste trebali voljeti sve i ne biste nikoga smjeli mrziti. Ako mrzite druge, tada će i drugi mrziti vas. Sve je reakcija, odraz

i odjek. Nitko ne može kazati kakvo je bilo njegovo prethodno rođenje, kao što nitko ne može kazati što ga čeka u sadašnjem životu. Ljudima kao što je Nana, neovisno o tome kakvog se posla prihvatili, sve će samo po sebi biti obavljeno. Čak iako ne izražavaju težnju za Bogom, sâm Bog privući će ih k sebi. Koji je razlog tomu? Glavni razlog su zasluge koje su stekli tijekom svojih prethodnih rođenja. Sjemenka njihovih prethodnih rođenja postaje stablo i rodi plodom u njihovom sadašnjem životu. Nije moguće da stablo izraste bez sjemenke.

Pretpostavimo da jednoga dana navečer odete na plažu. Tamo će biti samo pijesak. Ako sljedeći dan padne kiša, tada ćete dan kasnije vidjeti da iz pijeska niču brojni izdanci. Jučer nije bilo nikakvih izdanaka, no danas se sve zeleni. Koji je tomu razlog? Jučer su kao sjemenke ležali u pijesku, a danas su sjemenke proklijale i postale izdanci. Da jučer nije bilo sjemenki, ne bi danas bilo ni izdanaka. Sjemenke nije bilo moguće vidjeti, dok su nam izdanci postali vidljivi. Slično tomu, naša djelovanja iz prošlosti nisu nam vidljiva. Međutim, ne biste trebali brinuti o svojem prošlom životu. Čekajte na Božju milost. Kada dođe vrijeme, ona će se spustiti na vas. Nemojte gubiti vrijeme. Gubljenje vremena je traćenje života. Svaki pojedinac ima jedinstven odnos s božanskošću, o kojem nitko ništa ne može reći. Jedino Bog zna za taj odnos.

Mnogi mladi danas govore o slobodnoj volji. Koje je značenje slobodne volje i tko ima slobodnu volju? Nitko osim Boga. Vi govorite kako vi imate slobodnu volju da izvedete određeni zadatak. No, već sljedećeg trenutka javit će se sumnja možete li ga izvesti ili ne. Kako onda možete kazati da imate slobodnu volju? Nikada nemojte misliti na to da imate slobodnu volju. Samo je Bog taj koji ima slobodnu volju i nitko drugi. Čak je i predsjednik države obvezan poštovati određena pravila i odredbe. No, Bog nije podložan nikakvim takvim ograničenjima; On može učiniti sve. To je slobodna volja. Riječ 'slobodna volja' ne bi se smjela koristiti kada se govori o ljudskim bićima. Samo Bog ima slobodnu volju. To je istinska moć. Čovjek bi trebao živjeti

(Bhagavān je završio svoj govor bhajanom '*Govinda Krishna jay...*')
 _____

BOG JE U ČOVJEKU PRISUTAN KAO LJUBAV **BHAGAVĀNOV GOVOR OD 24. LIPNJA 1996.**

Što mogu zli utjecaji kaliyuge učiniti čovjeku čije je srce puno samilosti, čiji je govor prožet istinom i čije je tijelo posvećeno služenju bližnjih?

(Stihovi na sanskrtu)

Sreća u društvu plod je služenja

Utjelovljenja ljubavi!

Svaki pojedinac koji u duhovnosti želi napredovati, treba imati tri vrline, poznate kao 3P: čistoću, strpljivost i ustrajnost. Blagoslovljen je svatko tko u sebi razvije te vrline. (Nazivi za '3P' vrline' u engleskom jeziku su: purity, patience i perseverance – op. prev.)

*Čovjek bez karaktera, obrazovanje bez cilja
i čovječanstvo bez moralnosti bezvrijedni su.
Život pojedinca lišenog mira nije ništa bolji
od noći bez mjesečevog sjaja.*

Poslušajte, o hrabri sinovi Indije – Bhārata!

(Stihovi na teluškom)

Zapravo, ljudskom biću darovane su te tri vrline, to jest: čistoća, strpljivost i ustrajnost. Onaj tko ih izgubi, izgubio je čovječnost. Obzirom da današnjem čovjeku nedostaju ove tri vrijednosti, više je nalik životinji nego čovjeku. Današnji čovjek ima oblik ljudskog bića, ali njegovo ponašanje nije takvo. Vrine su čovjekovo temeljno životno načelo. On je bez njih beživotan.

Karakter je životno načelo obrazovanja

Želite li razumjeti pravo značenje riječi "ljudskost", trebate najprije razviti ljudske vrijednosti. Zato su one nezaobilazni uvjet

za sve ostalo. U stvari, moral i ljudske vrijednosti glavna su svojstva ljudskog bića. Karakter je osnovna, skrivena snaga morala i ljudskih vrijednosti. Zato, studenti trebaju znati da je karakter njihova najvažnija vrijednost. Netko može imati veliko bogatstvo, visoku naobrazbu, veliku tjelesnu snagu i visok položaj u društvu, ali sve je to beskorisno ako nema karakter. Suvremeno obrazovanje zahvaćeno je propadanjem jer ne doprinosi moralnom, religijskom i duhovnom razvoju učenika i studenata.

*Studenti trebaju stjecati obrazovanje koje ih
obogaćuje uzvišenim vrijednostima, poput dobrog
karaktera, privrženosti istini, predanosti Bogu,
discipline i prihvaćanja dužnosti.*

(Stihovi na teluškom)

Sâmo znanje stečeno iz knjiga ne može se smatrati obrazovanjem. Svaki obrazovani pojedinac treba pokazati svoju ljudskost radeći za dobrobit društva i gradeći budućnost svoje domovine. Svatko treba razumjeti koliko je sveta, božanska, veličanstvena i uzvišena pripadnost ljudskom rodu.

*Ptice i životinje nemaju nikakvog obrazovanja
pa ipak žive discipliniranim životom.
Nažalost, čovjek, iako obdaren inteligencijom,
ne živi disciplinirano.*

Treba li ovome još nešto dodati, uvaženi i plemeniti skupe?

(Stihovi na teluškom)

Među svim živim bićima, ljudsko rođenje najrjeđe je i najdragocjenije. Što ga čini tako rijetkim i dragocjenim? Hrana, spavanje, strah i produženje vrste, sve je to zajedničko ljudima i životinjama. Znanje je ono po čemu se ljudska bića razlikuju od životinja i ptica. Zato se kaže: znanje daje posebno mjesto čovjeku - *adhikā viśeṣa*, čovjek bez znanja je poput životinje - *jñānena*

śūnya paśu sāmāna. Zapravo, znanje je čovjekovo treće oko. Bez tog oka čovjek nije bolji od životinje.

Karakter treba smatrati najvažnijim ciljem obrazovanja. Samo proučavanje svetih spisa, poput *Veda i Śastra* nije dovoljno. Morate poduzeti sve što možete da razvijete karakter i ljudske vrijednosti.

*Usprkos obrazovanju i inteligenciji,
budala neće spoznati svoje istinsko
Sebstvo, a nerazborit čovjek neće se
odreći svojih loših osobina.*

(Stihovi na teluškom)

*Suvremeno obrazovanje sastoji se
jedino od dokazivanja i borbe mišljenja,
a to ne vodi do sveobuhvatne mudrosti.
Koja je svrha stjecanja obrazovanja koje
vas ne može dovesti do besmrtnosti?
Obrazujte se tako da vas to učini besmrtnima.*

(Stihovi na teluškom)

Nije samo tijelo tō koje umire. Sve što se rodi mora umrijeti. Načelo *ātmana* je vječno; ono niti je rođeno niti će umrijeti. Trebali biste spoznati ovo božansko načelo koje nadilazi beskonačni krug rađanja i umiranja.

*O Gospode! Uhvaćen sam u krug rađanja i smrti.
Proživljavam agoniju boravka u majčinoj utrobi
Tako je teško prijeći ocean svjetovnog života.
Molim te, povedi me preko tog oceana i daruj mi
oslobođenje.*

(Stihovi na sanskrtu)

Oslobodite se vlastite sebičnosti

U životu trebate postići tjelesni, etički, moralni i duhovni napredak te ovaj kratki boravak na Zemlji oplemeniti stalnom kontemplacijom o Bogu. Svijet je danas znatno napredovao u područjima znanosti i svjetovnog obrazovanja, ali nazadovao u područjima moralnosti i ljudskosti. Što je tome razlog? Razlog je sebičnost i briga za vlastiti interes. Bilo koji posao radi, motivi suvremenog čovjeka su sebični. Jedino je vlastiti interes cilj svih njegovih misli i djela. Sve pokreće interes za ostvarenje vlastitih ciljeva. Zapravo, čovjek je postao oličenje sebičnosti. Na sve gleda sebično. Ustvari, okovan je lancima sebičnosti. U trenutku kada će promijeniti glavni motiv svojega života, od sebičnosti prema društvenoj dobrobiti, doživjet će bît istinskog obrazovanja. Zato je potrebno osloboditi se sebičnosti i brige za vlastiti interes i ispuniti srce plemenitim mislima o napretku i blagostanju društva. Na taj će način čovjekovo srce postati čisto, ispunjeno svetim mislima i osjećajima, a nestalnost uma bit će obuzdana. Koji god posao radili čistog srca, mirnog uma i s nesebičnim namjerama, postat ćete pobjednici na vašem duhovnom putovanju.

Neki bogat čovjek odlučio je hodočastiti na sveta mjesta. Da bi izbjegao moguće neprilike koje uzrokuje višak prtljage, uzeo je samo najpotrebnije stvari, smotao ih u zavežljaj i krenuo na put. Poslovica kaže da manje prtljage čini putovanje udobnijim. Tako je on, ugodno putujući, obišao mnoga sveta mjesta, kao što su Kaši (Varanasi), Mathura, Brindavan i druga. Tijekom dana razgledavao je hramove, klanjao se prekrasnim kipovima raznih božanstava, obavljao obredno kupanje u svetim rijekama i činio druga pobožna djela. Vizija Boga uklanja sve grijehe, Njegov dodir raskida okove karme, razgovor s Njim odnosi sve nevolje. Nakon što bi cijeli dan proveo čineći sveta i uzvišena djela, navečer bi legao u krevet s namjerom da zaspi. Ali, nije mogao ni oka sklopiti. Zbog toga je bio vrlo iscrpljen. Bez hrane, može se živjeti neko vrijeme, ali ne i bez spavanja. Iako je na tjelesnoj razini činio plemenita i dobra djela, nije imao duševnog mira. Koji je tome bio razlog? Razlog je

bio taj što je u svojoj posteljini ponio puno stjenica. One su ga po noći grizle i zato nije mogao spavati. Današnji čovjek nalazi se u isto takvoj situaciji. Na tjelesnoj razini ostvario je udobnost i komfor te izgleda kao da je sretan. No, u sebi skuplja stjenice loših osobina, zlih misli i nečasnih motiva što narušava i razara njegov mir. Sve dok u sebi nosi negativne misli i osjećaje, ne može steći mir. Mir se ne nalazi u vanjskome svijetu. Tamo su samo krhotine mira.

(igra riječi u engleskom jeziku: *peace* – mir i *pieces* – krhotine, komadići; igra riječi koju Svami često koristi – op. prev.) Pravi mir nalazi se u vašoj nutrini. Ne možete ga steći baveći se svjetovnim poslovima, obrazovanjem ili usvajanjem učenja bilo kojeg učitelja. Vi sâmi utjelovljenja ste mira. Vi ste utjelovljenja istine. Vi ste utjelovljenja Boga. Trebate spoznati tu vječnu i svetu istinu.

Mir i sreća dolaze iz vas

Mir i sreća ne mogu se naći u predmetima vanjskog svijeta. Vi imate svjetovne stvari potrebne za zadovoljavanje vaših potreba i osiguravanje komfora i udobnosti, zar ne? Ako vam te vanjske blagodati mogu donijeti mir i sreću, zašto ih onda ne osjećate, iako ste vlasnici svih tih korisnih, upotrebnih predmeta? Isto tako, vaši mili i dragi su s vama. Ali, ni oni vam ne donose sreću. Pokušajte razumjeti da se mir i sreća ne mogu naći ni u drugim ljudima, niti u predmetima materijalnog svijeta. Sreća dolazi iz vas samih, iz vaše nutrine; vi ste izvor mira i sreće. Zato, nema potrebe da ih tražite na sve strane. Sreću ne treba tražiti. Ona će se pojaviti iz vas samih. Trebate ju doživjeti, osjetiti, prepoznati i osvijestiti, a ne ju tražiti oko sebe. Pokušajte spoznati to vječno načelo istine koje se nalazi u vama. Mislite da će vas ovaj ili onaj usrećiti. No, to je vaša zabluda – *bhrama*. Tako dugo dok ste u zabludi – *bhrama*, ne možete vidjeti Boga – *brahman*. Zato, oslobodite se zablude – *bhrama*. Nakon toga će se iz vas, iznutra, pojaviti Bog – *brahman*. Bog nije različit od vas. Vi i Bog ste jedno. Istina je jedna, no mudri ju nazivaju različitim imenima – *ekam sat viprāh bahudhā*

vadanti. Istina je jedna, ne postoje dvije istine– *ekameva advitīya brahman*. Bog je jedan jedini. Tô vječno, božansko načelo prisutno je u svima. Ne možete reći da je prisutno u jednoj osobi, a u drugoj nije. Bog je unutarnji stanovnik svih bića – *īśarah sarva bhūtānām*. Studenti trebaju čvrsto vjerovati u ovu istinu. U kojem je obliku Bog prisutan u svima? Prisutan je kao ljubav. Mnogo puta sam rekao da je načelo ljubavi prisutno u svima. Ljubav je Bog, Bog je ljubav – *prema īśvara hai, īśara prema hai*. Zato, čuvajte čistoću i svetost ljubavi. Ne prljajte ju svjetovnim željama. Svjetovna ljubav uopće i nije ljubav. Prava ljubav odnosi se samo na *ātmana*. *Ātman* je ljubav, ljubav je *ātman*. *Ātman* je Bog, Bog je *ātman*. Ljubav je Bog, živite u ljubavi. Studenti trebaju ispravno razumjeti ovo načelo ljubavi. No, nažalost, oni danas svoju ljubav usmjeravaju prema nepoželjnim ciljevima i na taj način postaju žrtve mnogih nevolja i teškoća.

Zadržite mir i spokoj

Mladost nije trajna. To je privremeno razdoblje koje dolazi i prolazi, kao oblaci. Ne tratite svoj život kličući prolaznoj i kratkotrajnoj mladosti. Mladost je vrlo sveta, ali studenti ju pokušavaju učiniti svjetovnom. Ne smijete srozati dragocjeno ljudsko rođenje na kratkotrajne i prolazne stvari. To je smisao onoga što je rekao Adi Śankara: "Ne budite ponosni na vaše bogatstvo, potomstvo i mladost jer ih tōk događaja u trenutku može uništiti."

Mladost je razdoblje u kojem svatko doživljava razne vrste uzbuđenja. Te čežnje i uzbuđenja treba kontrolirati izgovaranjem Božjeg imena i govoreći sâmome sebi: "Meni ne dolikuju takve uznemirujuće misli. One za mene nisu dobre. To su samo oblaci koji prolaze; dođu i odu. Moj je život vječan, a ove misli su prolazne, kao oblaci." Srce je poput neba, um je mjesec, a intelekt sunce. Mjesec je rođen iz uma, a sunce iz očiju Vrhovnog bića. Oblaci misli dolaze na nebo srca i prekrivaju sunce i mjesec. Ponekad se u mladosti javljaju vrlo gusti oblaci misli. Od njih se

ne vidi ni sunce niti mjesec. No, kako će dugo sunce i mjesec biti nevidljivi? Samo nekoliko trenutaka jer su te misli prolazne, poput oblaka. Budite strpljivi i oblaci će se sami razići. Budite ustrajni u strpljivosti. Ne žurite. Žurba stvara nemir, a nemir potiče brige. Zato, nemojte žuriti. Žurba nije dobra, osobito ne u tom životnom razdoblju. Zadržite mirnoću. "Netko može biti isposnik, a netko mudrac, no nitko ne može biti sretan bez mira i spokoja", rekao je Thyagaraja.

Mir i spokoj u životu su vrlo važni, kako na razini tijela, tako i na razini uma. Kada se osjetila povežu sa svojim objektima, vaš um odražava želje na tjelesnom i mentalnom planu. Tako postajete žrtve zlih misli, zlih osjećaja i zlih pobuda. Kontrolirajte te nepoželjne misli, osjećaje i pobude. To podrazumijeva kontrolu osjetila, a naziva se *kriya yoga*. Što je *kriya yoga*? Kontrola loših misli, osjećaja i motiva je stvarna *kriya yoga*. Kada ste u stanju kontrolirati svoje vlastite misli, osjećaje i motive, u vama se javljaju sveti osjećaji i božanske misli.

Iskreno i svim srcem služite društvu

Studenti!

Već u ranoj dobi učinite svoj život uzornim i vrijednim življenja. Postanite dobri mladići i dobre djevojke i pomognite društvu u kojem živite da postane savršenije i bolje. Suvremeno društvo u kaotičnom je stanju. Što je tome razlog? Razlog je to što se ljudi prepuštaju imitaciji, a to je znak slabosti. Imitacija je ljudska, a Kreacija je božanska. Nikada ne pribjegavajte imitaciji. Danas je slabost, koju zovemo imitacija, postala široko rasprostranjena u cijelom društvu. Kontrolirajte svoja osjetila, pokažite dobre osobine i postanite uzorni studenti. Uklonite prljavštinu koja se uvukla u društvo i promijenite takvo stanje. To je ono što se danas očekuje od vas. Kada završite studij, ne trčite okolo tražeći posao. Što je vaš stvarni posao? *Yoga* je vaš stvarni posao. *Yoga* je povezana sa srcem. Naučite tu *yogu*. Što je stvarna *yoga*? Služenje – *sevā* je *yoga*. Posvetite se služenju društvu. Ništa

nije vrednije od toga. Kada na uzoran način služite društvu, čupate korijenje vašeg ega. A ego je taj koji potiče čovjekov pad. Kada služite društvu, spašavate se stiska njegovih pandži. Služite cijelim srcem, ispunjeni svetim osjećajima i bez imalo želje za plodovima rada.

Sreća u društvu plod je služenja. Možete li očekivati bolji plod od doživljaja blaženstva? Sreća i blaženstvo su Bog. Bog je utjelovljenje vječnog blaženstva, apsolutna mudrost, onaj koji nadilazi parove suprotnosti, velik i nepregledan kao nebo, cilj naznačen velikom vedskom izrekom – *māhavākyā*, "To si ti" – *tat tvam asi*, jedan bez drugoga, vječan, čist, nepromjenjiv, svjedok svih funkcija intelekta, onaj koji nadilazi sva mentalna stanja i tri promjenjiva svojstva prirode – *guna*: uravnoteženost – *sattva*, nemir – *rajas* te neznanje i tromost – *tamas*.

To je vječno, duhovno, nedvojno blaženstvo Sebstva – *yogānandam*, *advaitānandam*, *ātmānandam*. Blaženstvo koje izvire iz Sebstva – *ātmānanda* ne možete dobiti od nekog drugog. Ono nastaje u vama, iz vas samih, na prirodan način. Ono stvara samo sebe. To je vaše osobno vlasništvo. Čeznete za tuđom imovinom, a zanemarujete ono što pripada samo vama. Nikada to nemojte činiti. Ništa ne očekujte od drugih. Dovoljno vam je ono što imate. Dajem vam sve što trebate. Ništa vam ne nedostaje. Cijeli svijet je u vama. Zašto biste čeznuli za nečim što pripada drugome? Sve vidljivo na ovome svijetu potječe iz vas samih. Kada zatvorite oči, ne vidite ništa. A kada ih otvorite, vidite cijeli osjetilni svijet. Odakle dolaze prizori koje vidite u svijetu? Dolaze iz vas, kroz vaše oči. No, današnji čovjek nije svjestan božanskog načela koje se nalazi u njemu. On putuje tisuće kilometara u svemir, ali ne ulazi niti pola centimetra u svoje unutarnje biće. Juri svuda naokolo, ali ne ulazi u svoje unutarnje biće. Koliko god po vani jurili, nećete ništa postići. To je beskorisno, beskorisno, beskorisno. Uđite pola centimetra u svoje unutarnje biće. To je dovoljno. Sve će vam postati vidljivo. Odakle potječe sve što vidite?

U snu vidite kuće, zgrade i razne druge objekte, a kada otvorite oči, njih nema. Dok sanjate, vidite i doživljavate mnogo toga, no sve nestaje kada se probudite. To je noćni san. Danju vidite sve i svašta i imate puno iskustava i doživljaja. No, sve to postaje nevidljivo kada otiđete spavati. To je dnevni san. Vi sudjelujete i u noćnom i u dnevnom snu. Za vrijeme dnevnog sna nema onog noćnog, ni noćnog u onom dnevnom snu. Ali, vi ste ipak prisutni u oba stanja. Znači, sveprisutni ste. Zato, smatrajte sebe temeljnom božanskom bîti.

Zadobijte Božju ljubav

Već sam mnogo puta rekao da ste vi Bog: Bog se ne razlikuje od vas. Vaš unutarnji glas vas također uči toj istini, kroz zvuk *so' ham, so' ham, so' ham*, Ja sam On, ja sam On, ja sam On. Vaš unutarnji glas stalno vas podsjeća na vašu božansku stvarnost, ali vi se na to ne obazirete. Priklanjate se onome što vam kažu drugi, a ne vjerujete samome sebi. Kako možete vjerovati bilo kome drugome, ako ne vjerujete sebi? Zato, najprije steknite samopouzdanje. Tek tada možete osjetiti da ste zadovoljni sobom, a to će vas usmjeriti na put samopožrtvovnosti i, konačno, dovest će vas do samospoznaje i samoostvarenja. Dakle, prvo i najvažnije je da vjerujete sebi. Bog je u vama. Bog je utjelovljenje ljubavi. On se nalazi u vama kao ljubav. Ne rasipajte i ne prljajte ovo načelo božanske ljubavi. Usmjerite tu ljubav na put svetosti. Ne okrećite ju prema nečem što je zlo i što nije sveto. Ne usmjeravajte ju prema niskim željama vašega tijela ili prema bogatstvu. Ljubav postoji zbog ljubavi. Načelo ljubavi čuvajte u svom srcu kao najveće blago i molite se Bogu. Ako zadobijete Božju ljubav, postići ćete sve. Kako su završile Kucheline nevolje? Završile su tako da je stekao Krišninu ljubav. Uz pomoć Božje ljubavi možete sve postići. Nema toga što ne možete postići na taj način. Vaši neprijatelji postat će vaši prijatelji, a oni rezervirani i hladni postat će vaši mili i dragi. Na isti način, ljubav vas može ponovno zbližiti s onima koji su se od vas odvojili i udaljili. Zato, negujte ljubav

jer je ona sveta, uzvišena i dragocjena. Današnji svijet preplavljen je tugom jer mu nedostaje ljubavi. Ljubavi nema između majke i sina, nema je među braćom, ni između žene i muža. Kamo je ljubav otišla? Kako je nestala? Današnji čovjek poznaje samo umjetnu (artificial) ljubav. U stvari, cijeli ljudski život danas je postao umjetan. Umjetnost je vani, srce je unutra. (Igra riječi u engleskom jeziku: *art* – umjetnost i *heart* – srce, koju Svami koristi; op. prev.) Prava umjetnost također izvire iz srca. Studenti trebaju ispravno razumjeti ovu istinu. Zapravo, sve izvire iz vašeg srca. Srce je izvor ljubavi koja je simbol svih moći. Zato, postignite sve uz pomoć ljubavi.

Bhagavān je govor završio bhajanom: *prema mudita manase kaho*

Govor Bhagavāna Sri Sathya Sai Babe održan 25. lipnja 1996. u Sai Kulwant Hallu u Prasanthi Nilayamu na blagnan Ekādaši

JEDINSTVO JE TEMELJ MIRA I SREĆE

*Ako je misao iz koje proizlazi neko djelo dobra,
rezultat će također biti dobar. Al,i ako je misao loša
i rezultat će biti isto takav.*

(stihovi na teluškom)

ISKORJENITE ZLE MISLI DA BISTE POSTIGLI OSLOBOĐENJE

Dragi studenti!

Um je svežanj misli. One određuju prirodu čovjekovih aktivnosti. Sreća i tuga rezultat su njegovih postupaka. Svako dobro ili zlo koje čovjek iskusi u životu neposredan je rezultat njegovih djelovanja. Misli su osnovni uzrok svih ljudskih aktivnosti. Misli stvaraju um, a um stvara čovjeka. Dobio je naziv „čovjek“ jer mu je izvor u umu. On ne može postojati bez uma. Onaj tko je obdaren umom naziva se čovjekom. Ptice, životinje i zvijeri nemaju uma.

POSTIGNITE JEDINSTVO MISLI, RIJEČI I DJELA

Govor proizlazi iz uma, um izvire iz ja - *aham*, a *aham* dolazi iz *ātmana*. *Aham* je zapravo odraz *ātmana*. Dakle, govor, um, *aham* i *ātman* članovi su iste obitelji. Čovjek se uzdiže do božanske razine uz pomoć govora, uma i ja – *aham*. Usklađenost tog troje pomaže mu da postigne božanskost. Ako su govor, um i *aham* neusklađeni, čovjek gubi mir i zadovoljstvo. Pretpostavite da u kući žive tri brata. Ako se sva trojica vole, pomažu jedan drugome, žive u jedinstvu i njeguju bratske osjećaje, u kući će biti mir. S druge strane, ako braća potiču međusobne razlike ili se u njihovim umovima iz bilo kojih razloga pojavljuje mržnja, u kući će vladati nemir, zbrka i sukobi. Jedinstvo je osnova mira i sreće. Gubitak jedinstva glavni je uzrok nezadovoljstva i nemira. Što simbolizira kuća? Što predstavljaju tri brata? Tijelo je hram u kojem boravi Bog – *deha devālayam proktho jīva deva sanātana*. Tijelo je kuća ili hram. U kući se nalaze tri brata. Njihova su imena: misli, riječi i djela. Ukoliko među braćom vladaju jedinstvo, sklad i dobri odnosi, moći ćete sva svoja nastojanja okruniti pobjedom. No, ako se vaše misli kreću u jednom smjeru, vaše riječi u drugom, a djela u trećem i ako među njima nema jedinstva, nećete uspjeti niti u jednom nastojanju.

Jedinstvo misli, riječi i djela naziva se *trikāranā śuddha*. Morate razviti potrebnu moć i snagu da biste postigli jedinstvo toga troje.

DOBRO DRUŠTVO JE VELIK BLAGOSLOV

Ratnākara je bio okrutan i nemilosrdan razbojnik. Pljačkao je i ubijao putnike na cestama da bi napunio svoj želudac i nahranio obitelj. Činio je brutalna djela i išao krivim

putem. I njegove su misli bile okrutne. Suosjećajnost mu je bila potpuno strana. Bio je nemilosrdan i surov. Jednom prilikom sreo je sedam velikih mudraca - *sapta ṛṣi*. Zaustavio ih je putu s namjerom da ih orobi i ubije. No, iako mu je glava već dugo bila puna zlih misli, a u duši je skupljao opake i strašne osjećaje i njegovao loše osobine, svi su njegovi grijesi nestali blagoslovljenim pogledom sedam mudraca – *darśana*. Oni su mu savjetovali: "Dragi! Ubijanje drugih ne predstavlja veliko djelo. Čak i insekti i razne druge štetočine mogu činiti zlo. Istinsko ljudsko biće uvijek drugima čini dobro. I ti trebaš činiti dobro i tako postići božanskost. Nemoj se ponašati poput insekata i životinja. Nikada ne učini nikakvo zlo. Pokušaj činiti samo dobra djela." Pitali su ga: "Zašto ubijaš ljude?"

O čovječe! Stječeš različite vrste obrazovanja i boriš se da bi napunio svoj želudac. Usprkos tvom obrazovanju, nisi u stanju doživjeti sreću. Zašto se na takav način utapaš u nesreći? Zar Bog svojim poklonicima ne pokazuje pu, koji se sastoji u neprestanom ponavljanju njegovog imena?

(stihovi na teluškom)

"O nepromišljeni čovječe! Kakva je to sreća nanositi bol velikom broju ljudi da bi napunio svoj mali želudac. I je li to sreća za tvoju obitelj? Ne upuštaj se u grješna djela. Ti si jak i sposoban čovjek. Zato zaposli svoje tijelo djelima koja su vrijedna muke i truda i zarađuj za život napornim radom." Tako su mudraci govorili Ratnākari, prenoseći mu svoje učenje. Ratnākarinu mišljenje potpuno se promijenilo pod utjecajem pogleda, dodira i razgovora s mudracima – *darśana*, *sparśana*, *sambhāṣana*. Zle misli su iskorijenjene iz njegove glave zahvaljujući dobrom društvu. Iskorjenjivanje zlih misli osnova je za čovjekovo oslobođenje. Koncentraciju je moguće postići samo uklanjanjem takvih misli. Čovjek mora poduzeti sve što može da bi njegovao dobre misli. A dobre misli moguće su samo u dobrom društvu. Zato dobro društvo treba biti glavni cilj čovjekovog života. Učenje i ohrabrenje sedam mudraca potaknuli su Ratnākaru na kontemplaciju o Rāmi. Stalnim ponavljanjem Rāminog imena postigao je blaženstvo.

U dodiru sa Stvoriteljem svijeta - *loka dātā*, Rātnakara je postao pjesnik-*śloka dātā*. Božanska slava Stvoritelja univerzuma širila se poezijom tog božanski nadahnutog pjesnika. Tako je Vālmīki postao uzor svijetu. Svaki bi čovjek trebao biti uzoran. U ljudskosti se nalazi najviše blaženstvo.

Moći prisutne u ljudima nisu viđene niti u jednoj drugoj vrsti. U stvari, sve moći su prirodene čovjeku, a on ih treba usmjeriti u pravom smjeru. Treba iskorijeniti loše osobine, razvijati one dobre, i djelovati u skladu s njima. Tek tada će vodoskok blaženstva snažno izbiti iz vaše nutrine. Dakle, svako ljudsko biće treba iskorijeniti loše osobine i usvojiti one dobre. Samo na taj način može se osloboditi žalosti i steći sreću. Onaj tko čini dobra djela i čija je vjera u Boga iskrena i čvrsta, nikada neće trpjeti štetu.

NAJVAŽNIJA JE VJERA

Mnogi ljudi nastradali su zbog nedostatka vjere. Ali, ne postoje oni koji su nastradali zato što su vjerovali. Današnji čovjek izgubio je vjerski pogled na svijet. Štoviše, vjeruje u mnoge pojave kojima ne treba vjerovati, a zanemaruje ono u što bi svakako trebao vjerovati. Današnji čovjek vjeruje u svakoga osim u sebe. Što to znači? Znači da nema vjere u Boga. Prema kalendaru, danas je *Ekadaśi*. Kalendar je pripremio čovjek koji je za to zadužen – Siddhanti. Vi vjerujete kalendaru koji je on pripremio i počinjete postiti i davati zavjete. Ako je danas nedjelja, ljudi će to smatrati danom odmora. Odakle potječe nedjelja? Odakle potječe *Ekadaśi*? Kako stječete vjeru u njih? Zar nedjelja dolazi rano ujutro s natpisom: "Ja sam nedjelja" ili *Ekadaśi* dolazi s natpisom: "Ja sam *Ekadaśi*"? Ne, ne. Temelj svega toga je ono što je napisao Siddhanti. Vi vjerujete u to što je on napisao. Ali, zašto ne vjerujete u najviše objave Veda, kao što su: To si ti, tvoja istinska stvarnost je Bog - *tat tvam asi*, najuzvišenija mudrost je Bog - *prajñānam brahmā*, ovaj Atman je Bog - *ayam ātma brahmā*, ja sam Brahman - *aham brahmāsmi*? To je najveća čovjekova slabost. On ne vjeruje onome što je istinito, nego onome što je prividno. Zbog toga je podložan teškoćama, žalostima i brigama. Trebao bi vjerovati Božjim riječima i djelovati u skladu s njima. Tek tada bi se njegovo stanje moglo popraviti. Ali nažalost, današnji čovjek nema vjere.

Jednom je Mainatai, kćerka Nanasaheba Chandorkara, nekoliko dana imala porođajne muke što ju je jako izmučilo. U jednom trenutku njezino je stanje bilo tako kritično da se nije znalo hoće li preživjeti. U tim vremenima bolnice, liječnici i medicinske sestre nisu bili lako dostupni. Nanasaheb je stalno ponavljao Babino ime (misli se na Shirdi Sai Babu, op. prev.) i usrdno ga molio da spasi njegovu kćerku. Između Boga i njegovih poklonika postoji bežična veza.

Ma gdje se poklonik nalazio i ma kakva bila njegova molitva, ona odmah stiže do Boga. Poklonikova veza s Bogom ide od srca k srcu i ljubavlju do ljubavi (heart-to-heart i love-to-love). U komunikaciji bežičnim uređajima može doći do zastoja, ali u komunikaciji s Bogom putem molitve takvog zastoja nema. Molitva Nanasaheba odmah je stigla do Babe. U mjestu Shirdi živio je Babin poklonik po imenu Ramgirbuva, kojega je Baba zvao Bapugirbuva ili Bapu. Baba ga je pozvao i rekao: "Bapu! Uzmi ovaj pepeo - *ūdi* (*ūdi* je pepeo iz žeravice što ga je dijelio Sai Baba iz Shirdija), idi u Jamner u kojem živi Nana i daj mu pepeo." Čuvši Babinu naredbu, Ramgirbuva je pretražio svoje džepove i našao samo dvije rupije. S tim novcem mogao je stići jedino do mjesta Jalgaon i to vlakom. Zato je rekao: "Baba! Nemam novca za putovanje u Jamner. S dvije rupije, koliko imam, mogu stići samo do Jalgaona. Ne znam kako bih mogao dalje do Jamnera." Baba je odgovorio: "O, nevjerniče! Kada sam ti rekao da ideš, znači da ću osigurati sve što je potrebno. Ne sumnjaj u to!"

U vrijeme *āvatara* Rāme, Hanuman je u početku također dvojio o tome kako će prijeći preko oceana i stići u Lanku u potrazi za Sītom. No, kada se sjetio Rāme, osjetio se sigurnim. "Obzirom da taj posao obavljam za Rāmu, on osobno će se pobrinuti za sve što mi je potrebno. Rāma je taj zadatak dao meni, a ne nekom drugom zato jer želi da ga ja obavim. Kada Bog nekome daje zadatak koji treba izvršiti, On će učiniti i sve pripreme za njegovo izvršenje." Razmišljajući na taj način, Hanuman je razvio čvrstu i nepokolebljivu vjeru u snagu Rāminog imena – *Rāma nāma* i prešao preko oceana s potpunom sigurnošću. Ramgirbuva su također mučile sumnje: "Kako mogu ići u Jamner s dvije rupije u džepu? To je mjesto udaljeno 50 kilometara od Jalgaona. Kako ću prevaliti tako dugačak put?" Trebao je putovati dvokolicom – *tonga*. U to vrijeme nije

bilo automobila ili taksija, već je glavno prijevozno sredstvo bila dvokolica koju je vukao konj. Ramgirbuvu su i dalje mučile sumnje: "Hoće li mi ijedan vlasnik *tonge* dozvoliti da ju koristim iako nemam novca? Možda ću morati cijeli put prevaliti pješice. Hoću li moći tako daleko hodati?" Da bi otklonio njegove sumnje, Baba ga je umirio i ohrabrio rekavši: "Vjeruj mojim riječima, poslušaj moju zapovijed i idi." Ramgirbuva je bez riječi poslušao Babinu zapovijed.

Ukrcao se u vlak i stigao u Jalgaon usred noći, u 1.30. Izašao je iz vlaka i razmišljao o tome treba li odmah pješice produžiti u Jamner ili noć provesti na željezničkoj stanici. Sjedeći tako, nesposoban za bilo kakvu odluku, zatvorio je oči i počeo moliti, izgovarajući Babino ime. Uskoro se pojavio visok čovjek u uniformi, s turbanom na glavi i stao glasno dozivati: "Tko je Ramgirbuva koji je vlakom stigao iz Shirdija?" Ramgirbuva je odgovorio: "Ja sam Ramgirbuva. Došao sam iz Shirdija. Baba me poslao." Čovjek u uniformi mu je rekao: "Dođi, dođi. Dvokolica te čeka." Kada je upitao odakle je dvokolica došla, čovjek je odvratio: "Nanasaheb ju šalje." *Tonga* je bila udobna i lijepa, a konj koji ju je vukao bio je jak i snažan. Ramgirbuva je ušao u *tongu* i ona je počela brzo juriti. Tako je lagano klizila, da se Ramgirbuvi činilo da se uopće ne kreće. Razmišljao je o tome kako je konj Nanasaheba toliko brz da ga niti automobil ne bi mogao prestići. S tim mislima stigao je u selo u kojem je živio Nana. Vozač je stigao pred kuću i rekao: "Evo, to je Nanina kuća." Ramgirbuva je izašao iz dvokolice i krenuo prema kući. Nakon nekoliko koraka osvrnuo se u namjeri da nešto kaže vozaču. Iznenadio se kada je vidio da nema niti dvokolice niti vozača.

Ramgirbuva je ušao u Nanasahebovu kuću. Držeći u ruci sveti pepeo - *ūdi* koji mu je dao Baba, rekao je: "Nanasaheb! Molim te uzmi ovaj pepeo. Baba ti ga šalje." Nanasaheb je upitao kada je Baba poslao taj pepeo, a Ramgirbuva je odgovorio da je to bilo navečer prethodnog dana. "Stigao sam vlakom na stanicu u Jalgaonu po noći, u 1.30. No, kako si ti znao da ja stižem upravo u to vrijeme? Obzirom da si poslao po mene dvokolicu, brzo sam stigao do tvoje kuće" rekao je Buva. Nana je bio iznenađen. Rekao mu je: "Ja nemam dvokolicu i nikoga nisam poslao na željezničku stanicu. Nisam imao pojma da dolaziš. Zašto mi to uopće govoriš? Gdje je ta dvokolica? Pokaži mi ju!" Ramgirbuva je odvratio: "Gospodine, čim sam izašao iz *tonge*, ona je nestala zajedno s vozačem. On mi je rekao da si ga ti poslao po mene." Kako nije bilo vremena za dalju raspravu o tome, Nana je ušao u kuću i dao blagoslovljeni pepeo - *prasadam ūdi* svojoj kćerki. Nana je stajao pokraj vrata i iskreno se molio, izgovarajući Babino ime. Nedugo zatim začuo je dječji plač. Njegova kćerka rodila je muško dijete. Nana je bio izvan sebe od sreće. Vratio se natrag Ramgirbuvi i upitao: "Reci mi što se zapravo dogodilo. Što je Baba rekao? Kako si stigao iz Shirdija?" Ramgirbuva je odgovorio: "Ja sam imao samo dvije rupije za vlak do Jalgaona. Sve ostalo je učinio Baba. On nikada ne bi iznevjerio one koji u njega vjeruju. Vjera je najvažnija."

Današnji je čovjek izgubio oba svoja oka vjere. Postao je stvarno slijep. A mogao bi postići sve u životu da vjeruje. Zahvaljujući svojoj vjeri u Shirdi Babu, Nana je doživio neizmjernu sreću. Tri dana poslije kćerkinog poroda, Nana je otišao Shirdiju zajedno s Ramgirbuvom. Rekao mu je: "Baba! Tvoja božanska igra ne može se opisati riječima. Koju poruku nam daješ tvojim djelima i božanskim igrama - *līlā*?" Pastirice - *gopika* u *dvāparayugi* i majmuni - *vānara* u *tretayugi* doživjeli su Božju milost na sličan način. Nana je imao ugodan glas. Lijepo je pjevao. Skladao je sljedeću pjesmu u slavu Boga:

*Oh, Baba! Hoćemo li ikada moći razumjeti tvoju stvarnost?
Ti si suptilniji od najsuptilnijeg i veći od najvećeg. Stalno si
prisutan u svim živim bićima i nikada se ne odvajaš od njih.
Prisutan si u svakom trunku prašine i svakoj vlati trave. Tvoj
kozmički oblik sve prožima. Oh, Baba! Hoćemo li ikada moći
razumjeti tvoju stvarnost? Ti si veliki kradljivac
naših srdaca - cittacora.*

(stihovi na teluškom)

Nana je dalje rekao: "Baba! Ti sve znaš, a ponašaš se kao da ništa ne znaš. Ti si kradljivac naših srcâ." Ako nekome kažete da je kradljivac, on će se razljutiti i upitati vas: "Zašto me nazivaš kradljivcem? Što sam učinio? Što sam ukrao?" Započet će svađu s vama. No, ako isti naziv upotrijebite u pjesmi koju pjevate u slavu Boga, kao na primjer: *Badā cittacora Brindāvana sañcra, gopāla gopāla, hey muralī gopāla*, svi će pjevati s vama, uz odgovarajući ritam i pljeskanje. Pjevanje u slavu Boga vrlo je slatko. Postajete opijeni kušajući eliksir ljubavi koji sadrži ova pjesma. Nitko nije u stanju opisati sreću koju doživljavamo pjevajući pjesme koje opisuju slatkoću Božje ljubavi.

BHAJANE PJEVAJTE ISKRENO I OD SVEG SRCA

Evo primjera kojeg bi naši studenti trebali razumjeti. Boga nazivamo zaljubljenikom u glazbu – *gana priya*. Kada slavite Boga pjevanjem, to je tako ljupko. No, ako mu se molite u stihovima ili u prozi, to je nešto sasvim drugo. "Oh, Rāma, kako si samilostan." Rečeno u stihovima, to ne dotiče vaše srce. No ako iste riječi pretočite u pjesmu koju pjevate, odmah osjetite uzbuđenje i treperenje srca. "Rāma, smiluj mi se i spasi me – *Rāma, nanukāpādumā*". Kada pjevate te riječi, one postaju tako slatke. Ako ih izgovarate, nisu toliko djelotvorne. Bog je ljubitelj pjevanja i glazbe i to ga čini sretnim. Nana je mogao pjevati pjesmu koja hvali i uzdiže Boga i u svojoj kući, no u Shirdiju je Baba bio ushićen i u zanosu slušao, njišući glavom. Nana pjeva tu pjesmu i u zboru, zajedno s drugima. Kada pjevač pjeva u zanosu, slušatelji su oduševljeni pjevanjem. I Bog postaje blažen kada čuje pjevanje svojih poklonika. Pjevanje je puno slatkoće i miline. Molitva Bogu postaje vrlo snažna kada ju poklonici pjevaju u obliku bhajana. Zato, bhajane pjevajte uvijek iz sveg srca.

Vālmīki je za svog života napisao Rāmin životopis, a Rāmini sinovi Lava i Kusha su ga pjevali, iskazujući počast svome ocu. Kako je moguće, da je okrutni i brutalni Ratnakara, koji je činio samo nečovječna djela, nakon svega toga opisao božanski Rāmin život u obliku epa i dao ga svijetu?

To je bio učinak izgovaranja Rāminog božanskog imena koje može smekšati i srca tvrda poput stijene.

Rāmīno božansko ime može posijati sjeme čovječnosti čak i u kamenom srcu. Ovdje ima puno studenata koji studiraju različite znanosti. Oni znaju da, ako sjeme držimo na kamenu, ono će se osušiti ili će ga pojesti ptice. Ni jedna biljka ne može rasti na tvrdom kršu. No, pod utjecajem topline i kiše, velike stijene se rastaču i mijenjaju, postajući plodno tlo. Kada posijete sjeme u takvo tlo, ono će izrasti u biljke. Nakon nekog vremena biljke će postati drveće koje će ljudima donositi plodove. Ti plodovi nastali su na tvrdim stijenama. Plod simbolizira čovječnost. Na isti način, tvrdo Ratnākarino srce

preobrazilo se pokorom koju je provodio. Dok je potpuno predano meditirao, na njegovom tijelu nastao je veliki mravinjak – *vālmīk*. Kasnije, kada je kiša smočila mravinjak, on je izašao iz njega. Obzirom da je izašao iz mravinjaka – *vālmīk*, nazvan je *Vālmīki*. Što je bilo glavni čimbenik koji je doveo do njegove potpune preobrazbe i učinio ga velikim mudracem i pjesnikom? To je bilo društvo sedmorice mudraca i njihovo učenje koje je *Vālmīki* u potpunosti slijedio. Zato, poštujujte vaše starije i tražite njihov blagoslov.

Vaši su roditelji važniji od svih ostalih. Zato se kaže: "Poštuj majku i oca kao Boga – *māṭṛdevobhava*, *pitṛdevobhava*." Pozdravite ih svakoga dana i primite njihove blagoslove. Ako se tako ponašate, steći ćete izravnu viziju Boga. Studenti trebaju paziti na to da se u njihovim srcima ne pojave zli i okrutni osjećaji. Umjesto toga, trebaju njegovati dobre misli, dobre osjećaje i plemenite namjere. Samo tada će se tvrdo srce poput Ratnākarinog moći promijeniti u nježno i blago. Bog voli nastaniti se u takvom srcu. Ne dopustite nikome da zauzme Božje mjesto u vašem srcu. Kome pripada to prijestolje optočeno draguljima? Pripada Bogu. Nitko nema pravo sjediti na Božjem prijestolju. Možete dopustiti mnogim ljudima da uđu u vaš um i izraziti im dobrodošlicu. Tamo ima mjesta za sve njih. Ali, u vašem srcu je samo jedno mjesto. To je sofa s jednim sjedalom, a ne s dva. Vaše srce nije mjesto za natjecanje pjevačkih zborova. Ne dopustite da se mijenjaju oni koji ga zauzimaju. Neka samo Bog zauzme to mjesto. Neka ono bude stalno rezervirano za Njega. To je ono što danas trebate učiniti.

NIKADA NE ODGAĐAJTE DOBRA DJELA

U ovome svijetu vidite i doživljavate puno toga. Poznata su vam i iskustva drugih. Svako dobro i zlo koje doživite dolazi iz vaših vlastitih misli i vašeg vlastitog ponašanja, a ne od drugih. Stoga, najprije pročistite svoje misli. Čim se u vašem umu pojavi misao, odmah provjerite jeli ona dobra ili loša. Je li ispravna ili pogrešna. Uzmite vremena i analizirajte.

Ako osjetite da misao nije dobra, odmah ju odmaknite od sebe. Ali, današnji čovjek nema strpljenja. Kakva god mu se misao pojavi u umu, odmah ju hoće ostvariti.

Kada je Rāmina strijela pogodila Rāvanu, on je pao na zemlju i osjetio da mu se približava smrt. Prišli su mu mudraci i okružili ga. Rāvana je bio vrlo učen čovjek. Činio je brojna djela pokore i tako stekao različite moći. Mudraci su htjeli znati koja je njegova zadnja poruka svijetu. Pitali su ga: "Rāvana! Koji je bio smisao tvog života i što si postigao?" Kada ga je pogodila Rāmina strijela, nestali su svi njegovi grijesi i na njihovom mjestu pojavili su se sveti osjećaji. Zadnjim snagama sklopio je ruke u znak pozdrava i rekao: "O, plemeniti mudraci! Što da vam kažem? Htio sam učiniti mnogo dobra. No, nisam uspio. Iz mojega života trebate naučiti jednu stvar. Ako se u vama pojavi misao da učinite nešto dobro, učinite to odmah i bez odlaganja. Nikada ne odgađajte dobra djela. Odmah ih izvršite. Misli i dobra djela trebaju biti istovremeni. No, ako vam se u umu pojavi loša misao, odagnajte ju. Uzmite dovoljno vremena da procijenite razloge za i protiv. Ja sam namjeravao pretvoriti slanu morsku vodu koja okružuje Lanku u slatku vodu. No, odgađao sam to, misleći da još imam vremena. Konačno, nisam stigao učiniti to dobro djelo. Osim toga, razmišljao sam kako stanovnike pakla preseliti u raj i tako ih osloboditi patnji i učiniti sretnima. No, i to sam odlagao. Na taj način nastavio sam odgađati izvršenje mnogih dobrih djela, a sada me je sustigla smrt.

Nisam stigao učiniti ono o čemu sam razmišljao. Zato vam savjetujem, čim se u vašem umu pojavi dobra misao, odmah ju ostvarite i doživite sreću koja iz toga proizlazi."

RAZVIJTE VISOKO MORALNI KARAKTER

Ne gubite uzalud vrijeme potrebno za ostvarenje dobrih djela. Lošim mislima ne dajte ni blizu. To je ono što bi današnja mladež trebala naučiti. Današnji mladi su budući dobročinitelji svoga naroda. Zato bi trebali njegovati uzvišene misli i osjećaje, slijediti posvećeni put i postati uzorni građani. Kada postanete uzorni građani, doživjet ćete veliku sreću. Dakle, njegujte plemenite misli i osjećaje. To se naziva individualnim karakterom. Veliki vođe možete postati samo kada imate plemenit individualni karakter. Zato je potrebno razviti i dobre osobine. Kada steknete dobar individualni karakter, trebate razviti i onaj nacionalni. Dakle, njegujte individualni i nacionalni karakter i duh pripadnosti naciji. Nažalost, duh pripadnosti svome narodu kod mladih je potpuno nestao. Oni čak ne razumiju ni što znači taj pojam. Njihov je vidokrug ograničen na "ja, moja obitelj i moji mili i dragi." To nije ispravno. Stavite svoju zemlju na prvo mjesto. Kultura Indije - *Bhārata* ne može se s ničim usporediti i vrlo je sveta.

*Zaista je živi mrtvac onaj tko s ponosom ne izjavljuje:
to je moja domovina, to je moj materinji jezik i to je
moja vjera.*

(stihovi na teluškom)

Oni koji nemaju ljubavi za domovinu nisu bolji od živih mrtvaca. Zato razvijte ljubav prema svojoj zemlji. Volite domovinu kao što volite sami sebe jer su vaša tijela - *deha* i domovina - *deśa* poput zrcala - *bimba* i odraza u njemu - *pratibimba*. Zato, studenti trebaju preoblikovati svoje misli i razviti dobre osobine i plemenit karakter. Ne dajte ni malo mjesta lošim mislima. Ako im ustupite imalo prostora, poprimit će divovske razmjere. Zato, ne dozvolite da uđu u odaje vašeg srca. Ako pokušaju ući, otjerajte ih. Kako? Tako što ćete zatvoriti vrata srca. Kada gradite kuću napravite na njoj vrata i prozore. Zašto napravite vrata? Zato da možete ući u kuću i iz nje izaći. I vaša rodbina i prijatelji mogu ući i izaći. No, hoćete li dozvoliti psima, svinjama i magarcima da uđu u kuću samo zato jer ona ima vrata? I smeće držite izvan kuće, a ne unutra. Na isti način, ne dozvolite smeću zlih misli da uđe u vaše tijelo. Sve što je zlo treba ostati vani. Njegujte dobre osobine, čvrsto i odlučno. Loše osobine držite daleko od sebe. Ne dozvolite im da vam se približe. Zbog takve odlučnosti Ratnākara se preobrazio i postao mudrac Vālmīki. Ako je tako zla osoba mogla postati svetac, kakve li sramote da se čovjek sa svim svojim obrazovanjem i prirođenim vrijednostima ne uspijeva vinuti do razine božanskosti. Čovjek, obdaren svjetovnim znanjem - *vijñāna* i božanskom mudrošću - *prajñāna*, mora biti u stanju dostići božanskost. Uz pomoć *vijñāne* i *prajñāne*, on mora njegovati božanske misli i osjećaje - *diviya bhava* i oblikovati se u božansko biće. Kako to možete učiniti?

U svakom Šivinom hramu, ispred *linge*, postavljen je kip bika po imenu Nandi. Nandi je životinja. U što ta životinja gleda? Na što je usmjeren njegov pogled? Pogled mu je usmjeren na Boga. Bik Nandi ne gleda svijet oko sebe. Obzirom da mu je pogled

usmjeren na Boga s punom koncentracijom, bik zaslužuje naše štovanje. Kako je to postigao? Svojim jednousmjerenim pogledom na Boga. Tako čak i životinja može postati vrijedna štovanja. Dakle i vi trebate učiniti svoje viđenje svetim i usmjeriti ga prema Bogu. To se naziva *sudaršana*, a znači "pobožna vizija." Da biste razvili takvu pobožnu viziju, kontemplirajte o Bogu, molite mu se i preoblikujte svoje ljudske misli i osjećaje u božanske. Tako ćete dostići božanskost.

Bhagavān je završio govor bhajanom: " *Govinda hare, gopala hare.*"

Božanski govor održan u Sai Kulwant Hallu u Prasanthi Nilayamu 25. srpnja 1996. godine

STRPLJIVOST JE ČOVJEKOVA NAJBOLJA ZAŠTITA

26. LIPNJA 1996. GODINE

Strpljivost je istina, strpljivost je ispravnost, strpljivost je ono čemu nas uče Vede, strpljivost je nenasilje, strpljivost je požrtvornost, strpljivost nam donosi sreću i nebesko blaženstvo. Zapravo, ona je sve u svim svjetovima.

KADA RAZVIJETE PRAVU LJUBAV, NEĆETE IMATI VIŠE NIKAKVIH DVOJBI

Studenti!

Strpljivost je prva i najvažnija osobina koju čovjek treba razviti. Tu svetu vrlinu ne možete naučiti iz knjiga, od vaših profesora ili prijatelja. Ne možete ju ni kupiti u dućanu, niti naručiti od bilo kojeg dobavljača. Možete ju steći samo tako da slijedite put istine i ispravnosti u svakodnevnom životu i da to stalno vježbate. Nema drugog načina za postizanje strpljivosti.

Nedaće vam pomažu da se očituje vaša ljudskost

Strpljivost je poput čovjekovog zaštitnog oklopa. Onaj tko nosi taj oklop moći će podnijeti sve vrste teškoća, sve nevolje i patnje i napredovat će bez zastoja jer ga nikakve nedaće ne će moći zaustaviti. Nema veće snage od snage strpljivosti. To je najvažnija osobina ljudskog bića. No, današnji čovjek ju je izgubio, zajedno sa svojom ljudskosti, zbog posvemašnje uključenosti u svjetovne i neduhovne aktivnosti. I onda kada vas nedaće, teškoće i patnje pritišću sa svih strana, kada vas čvrsto stežu, pokušajte zadržati strpljivost. Ali, današnji čovjek potpuno je svladan poteškoćama i nevoljama u svakodnevnom životu pa je izgubio tu dragocjenu osobinu. Ljudski život vrlo je dragocjen i svet. To je dugo putovanje koje treba obaviti idući ispravnim putem. Na tom

svetom putovanju strpljivost je najvažnija. Samo vam teškoće mogu pomoći da razvijete tu vrlinu. Ne možete ju steći bez prolaženja kroz bol i patnju. Zadovoljstvo je razdoblje između dviju patnji. Samo vas poteškoće mogu učiniti svjesnima vrijednosti ljudskog života. Nevolje vam pomažu da se očituje vaša ljudskost. Čime god se u životu bavili, nikada ne smijete izgubiti ljudskost. Upravo je strpljivost štitila braću Pāndave kada su zapali u teškoće. Zapravo, teškoće su odskočna daska za sreću.

Bez obzira na sve nedaće, čovjek ne smije odustati od strpljivosti i opraštanja. Pri tome, opraštanje treba koristiti u skladu s vremenom i situacijom. Budite razboriti i oprezni u primjeni opraštanja i procijenite kada ćete oprostiti i kome.

Kada je Mohammad Ghorī napao Pritvi Raja, ovaj ga je u potpunosti porazio. No, kako je Pritvi Raj bio velikodušan vladar, oprostio je svome neprijatelju i pustio ga da slobodno ode. Kasnije Mohammad Ghorī ponovno je napao Pritvi Raja i tog puta on je pobijedio. Bacio je Pritvi Raja u tamnicu i dao ga oslijepiti. Nije prema njemu imao milosti, iako ga je Pritvi Raj nakon poraza pustio da ode nekažnjen i bez posljedica. Zato, kod opraštanja morate biti oprezni, posebice ako želite oprostiti okrutnoj i nečovječnoj osobi. Bez sumnje, opraštanje je velika vrлина, ali učinit će više štete nego koristi ako se primijeni na osobu čiji je um ispunjen zlim mislima i namjerama.

Današnjem čovjeku potpuno nedostaje osjećaj zahvalnosti. Obzirom da je zaglibio u sebičnost i brigu o vlastitom interesu, postao je žrtvom brojnih poteškoća. Zbog toga, čovjek treba postaviti granicu svojoj sebičnosti i vježbati kontrolu uma.

*Čovjek može steći sve vrste znanja
može nadmašiti svoje protivnike u govorništvu,
može se hrabro boriti na bojnom polju,
može biti car i vladati velikim carstvima,
može drugima darovati veliko blago kao znak milosrđa,
može prebrojiti bezbrojne zvijezde na nebu,
može naučiti imena svih živih bića na Zemlji,*

*može biti stručnjak za svih osam stupnjeva yoge - ašṭāṅgayoga,
može stići čak i na Mjesec, ali, postoji li itko tko je u stanju
kontrolirati tijelo, um i osjetila?*

*Okrenite svoju viziju prema svojoj nutrini
i postignite stanje savršene smirenosti uma.*

Stihovi na teluškom

Sakkubaina primjerna predanost

Kontrola osjetila i predanost Bogu vrlo su važni za razvoj strpljivosti. Bez predanosti Bogu, bez ljubavi prema Bogu i bez Njegove milosti ne može se razviti strpljivost. Strpljivost je istina, strpljivost je ispravnost, strpljivost je sâm Bog. Istina je Bog i ljubav je Bog. Kada u vama ojača ljubav, automatski dolaze istina i strpljivost. Sakkubai je promišljala o Gospodu *Pāndurangi* i imala njegov lik pred očima, iz dana u dan, s nepokolebljivom vjerom. Smatrala ga je ciljem i svrhom svoga života. Svekrva i muž izlagali su ju velikim patnjama. Oni su joj zadavali izvršenje mnogih teških poslova s jedinom namjerom: da ju kazne. U takvoj situaciji strpljivost je bila njezina najveća snaga. Ta vrlina donosila joj je mir i unutarnju stabilnost. Sakkubai je sve teške poslove obavljala s osjećajem predanosti Bogu. Sav svoj napor i nastojanje usmjerila je na to da Mu ugoditi. Svoju veliku bol izrazila je Gospodu, neprestano ga moleći:

"Oh, *Pānduranga*! Bez ikakve zaštite i zaklona nosim ovo teško breme samo iz ljubavi prema Tebi. Postajem nemirna kada ne vidim Tvoj prekrasni smiješak. O, *Kṛṣṇa*! Dođi barem u moje snove. Podari mi Tvoju prisutnost makar samo u mašti jer više ne mogu podnositi odvojenost od Tebe."

Stihovi na teluškom

"Oh, *Kṛṣṇa*, pjevaj Tvoju slatku pjesmu i ispuni moje srce božanskim zvukom Tvojih riječi. Daruj mi božansko blaženstvo. Sâm srž Veda pretvori u božansku melodiju. Sviraj na Svojoj

čarobnoj fruli i osvoji me Tvojom pjesmom. Pjevaj, oh, *Kṛṣṇa*.
Pjevaj za mene!"
Stihovi na teluškom

Izgovarajući tu molitvu počela je ručno mljeti zrnje žita koje joj je u vrećama poslala svekrva. Na koncu, bila je potpuno iscrpljena i onesvijestila se. No, nije izgubila vjeru u *Pāndurangu*. Kakvi osjećaji, takav rezultat – *yad bhāvat tad bhavati*. Kakve god osjećaje imali, rezultati će biti u skladu s njima. Kakve su vam misli i osjećaji, takve će biti i vaše osobine. Kakva djela, takvi rezultati. Budite neustrašivi kada se radi o stvarima povezanim s Bogom. S takvom hrabrošću i uvjerenjem moći ćete razviti osobinu strpljivosti. Bog je u izvjesnoj mjeri pod kontrolom svojih poklonika. Sakkubai ga je molila:

"Koliko još dugo moram podnositi ovu patnju, oh, *Ranga*? Zašto me izlažeš tako teškim iskušenjima? Ne osjećaš li nimalo samilosti prema meni? Jesi li nezadovoljan sa mnom? Zar Te ne boli srce vidjevši moje jadno stanje? Nije li točno da sam Tvoja odana sluškinja? Zar ne škodi Tvome ugledu tô što me izlažeš tolikim patnjama?"
Stihovi na teluškom

Sakkubai je dalje žarko molila: "Ako sam Tvoja odana sluškinja, zašto trebam toliko trpjeti? Mora u meni biti neki nedostatak. Mora da sam počinila neki grijeh. To je razlog zbog kojeg odgađaš priteći mi u pomoć i spasiti me. Usrdno Te molim da mi pokažeš moju pogrešku kako bih ju mogla ispraviti." U tom se trenutku pred njom *pojavi Pānduranga*. Cijeli svijet prožet je Bogom – *isavasyam idam jagat*. Bog ispunjava čitav Svemir. Svi su utjelovljenja *Brahmana*. Svi imaju Božji oblik. Ne postoji ni ime niti lik koji ne pripada Bogu. Kozmičko biće ima tisuće glava, očiju i nogu. Bog može poprimiti tisuće likova i oblika. Tako je *Pānduranga* poprimio lik Sakkubai i obavljao sve teške poslove koje je ona do tada morala raditi, a nju je poslao u *Pāndharpur*, da bi tamo bila sretna. (*Pāndharpur* je mjesto ukazanja i svetište u

kojemu se štuje *Pānduranga Viṭṭhala* – *Kṛṣṇa* u južnoj Indiji, op. prev.) Nikada nemojte pomisliti da je Bog ovdje, a negdje drugdje ga nema. On je tamo gdje god ga tražite.

Usmjerite pogled prema Bogu

Nije teško imati viziju Boga ako je vaše srce čisto. Ustvari, tada ga vrlo lako možete vidjeti. Niste u stanju približiti mu se jedino ako vam nedostaje čistoća. Morate otvoriti oči da biste vidjeli sunčev sjaj. Ako zatvorite oči, kako na nebu možete vidjeti blistavo sunce? Slično tome, trebate pročistiti svoju unutarnju viziju. Tada ćete svuda vidjeti Boga. Ali, ljudsko srce prekriveno je debelim slojem prljavštine i zlih misli. Um mu je ispunjen svjetovnim, fizičkim i prolaznim željama. Vrlo je važno pročistiti vaša srca da biste vidjeli Boga koji je vječan i uvijek istinit.

Ne možete vidjeti svoj odraz u ogledalu ako stražnja strana ogledala nije premazana tamnom emulzijom. Srce je ogledalo, a ljubav je emulzija. Kada ogledalo vašeg srca premažete emulzijom ljubavi, odmah ćete imati viziju Boga. Ali, taj sloj ljubavi potpuno nedostaje u srcu današnjeg čovjeka. Umjesto ljubavlju, njegovo je srce ispunjeno zlim osjećajima i osobinama, poput mržnje, ljubomore, ega i razmetljivosti. Bog bez prestanka izlijeva svoju milost na čovjeka, u svim vremenima. No, čovjek nije u stanju primiti tu milost zbog svojeg pogrešnog shvaćanja. Zapravo, čovjek je potpuno izgubio svoju ljudskost. Sve što u svijetu vidite samo je odraz vaših vlastitih misli i osjećaja. Bog je bez svojstava, neokaljan, konačno utočište, vječan, čist, prosvijetljen, slobodan i utjelovljenje svetosti. On je nepromjenjiv u svim vremenima. Ali, vi ste zavedeni svojim mislima i osjećajima, a oni nisu usmjereni prema Bogu.

Kada je Gospod Nārāyana požurio spasiti Gajendru kojega je uhvatio krokodil, njegova je supruga Lakṣmī bila u dilemi treba li Nārāyanu pitati kamo ide, ili ne treba.

Lakṣmī je najprije brzim korakom slijedila Nārāyanu da bi ga stigla pitati kamo ide. Zatim je stala i pomislila da joj suprug možda neće odgovoriti jer je u velikoj žurbi. U toj pomutnji, njezina kosa spletena u pletenicu rasplela se i onemogućila joj da krene naprijed, ili da se vrati natrag.

Stihovi n teluškom

Lakṣmī je najprije krenula prema naprijed, a zatim se istim putem vratila natrag. Iako je bila Nārāyanina žena, nije bila sigurna hoće li joj suprug odgovoriti na pitanje. Kada se pojavila ta sumnja? Sumnja se pojavljuje kada u osobi postoji neki nedostatak. Koji je nedostatak imala Lakṣmī? Ego je bio njezina mana. Ego se pojavio kada je pomislila: "Zašto Nārāyana odlazi, a da mi ništa ne kaže?" Ego je bio njezin glavni nedostatak. To je glavni problem i kod većine drugih ljudi. Ego je uzrok čovjekovog pada. Božansko načelo ljubavi očitovat će se onda kada čovjek pokori vlastiti ego. Ako se želi osloboditi loših osobina, poput ega, razmetljivosti i ljubomore, mora razvijati strpljivost. Strpljivost je istina, strpljivost je ispravnost, strpljivost je duhovna disciplina, strpljivost je uistinu Bog. Strpljivost je sve.

Danas ljudi samo govore o ljubavi, no ona je nestala iz njihovog srca. Ljudi se prave da vole, ali zapravo ne razumiju što znači ljubav. Ako u sebi nosite ljubav, ne ćete se bojati, ljutiti se ili nekoga mrziti. Nema potrebe ići u šumu i tamo provoditi pokoru, niti je potrebno poduzimati razne duhovne vježbe. Dovoljno je da svoje srce ispunitе ljubavlju. Ona je uvijek čista i uzvišena. Zbog nedostatka ljubavi ljudi počinju sumnjati čak i u Boga. Kada se ispune istinskom ljubavlju, nestaju njihove sumnje. Bog je uvijek spreman pomoći i služiti svojim poklonicima koji mu se potpuno predaju. Takvi poklonici sami ne trebaju ništa činiti. Oni stalno misle na Boga, a On se neprestano brine o njihovoj dobrobiti. Bog stalno podučava čovjeka o tome što je za njega dobro i korisno. No, čovjek mora bezuvjetno poštovati Božje zapovijedi. To treba biti cilj i svrha njegovog života. Zaboravljajući tu istinu, današnji čovjek upušta se u sasvim nepotrebne stvari. To nije dobro.

Snaga i veličina Draupadi

Koje je pravo značenje opraštanja - *kṣama*? Aśvattāman je ubio petoricu Draupadinih sinova, usred noći, dok su spavali. (Aśvattāman je ime junaka iz epa *Mahābhārata* koji se borio na strani Kaurava i bio je Dronin sin, op. prev.) Djeca su bila potpuno nevina i ništa mu nisu skrivila. On ih je ipak, bez milosti, poubijao. Arjuna je uhvatio Aśvattāmana i doveo ga pred Draupadi. Uvjerite se sami kako je velika bila njezina moć opraštanja u tim okolnostima. Draupadi mu je rekla:

"Pred stopalima tvojega oca Droṇāchārije moji su muževi naučili sve što znaju. Obzirom da si ti Droṇācārijin sin, zar ti doliči to što si poubijao moju djecu? Kako si imao srca ubiti dječake koji su bili nenaoružani, mladi, zaspali i koji ti ništa nisu ni učinili niti zamjerali i nisu smišljali nikakvo zlo koje bi ti nanijeli?

Stihovi na teluškom

"Je li bilo pravedno ubiti nevinu djecu koja se nisu nalazila na bojnom polju i nisu imala nikakvog oružja?" pitala je dalje Draupadi. Zatim je pala pred Arjunina stopala i rekla:

" Oh Partha! Nije pravedno ubiti čovjeka koji je u strahu, ili je izgubio hrabrost, onoga koji spava ili je pijan, onoga koji traži utočište ili je žena. Ne smiješ ubiti Aśvattāmana, jer je on sin tvojeg učitelja."

Stihovi na teluškom

Kada je Draupadi izrekla ove riječi opraštanja, Bhima se strašno razbjesnio i rekao: "Ova Draupadi je stvarno glupa žena! Traži slobodu za tog bijednika i hulju. Ne osjeća nimalo ljutnje prema ubojici svojih sinova. Aśvattāman je nitkov, a ne brahmin. Ne smije biti oslobođen, nego ga treba ubiti. Ako ti to nećeš učiniti, ja ću mu osobno smrskati glavu svojom šakom koja udara poput malja! Tako da znaš!"

Stihovi na teluškom

Draupadi se prepirala s Bhimom: "Nije pravedno ubiti Aśvattāmana! Kao što sam ja shrvana bolom zbog smrti svojih sinova, zar i Aśvattāmanova majka ne će tugovati na isti način zbog smrti njezinog sina? Mojih sinova tako i tako više nema. Ne mogu pobjeći od te nesreće. Zašto bi sada Aśvattāmanovim pogubljenjem bol i žalost prouzročio njegovoj majci?"

To je stvarno opraštanje. Trebate razumjeti istinu da će druga osoba trpjeti isto kao i vi ako ju povrijedite. Postoji li danas na svijetu majka koja je u stanju pokazati takvo opraštanje i tolerantnost? U tome je Draupadina veličina. Ona nije bila obična žena. Rođena je iz žrtvene vatre i imala je potpunu kontrolu nad svojim osjetilima. Od pradavnih vremena, mnoge uzvišene i plemenite žene rođene su u ovoj svetoj zemlji Bharati i svojim su životima svjedočile o istinskom sjaju njezine kulture. No, današnji stanovnici Indije nisu u stanju razumjeti veličinu kulture vlastite zemlje. Studenti bi to trebali znati i ponašati se na doličan način.

U slučaju bilo kakve nevolje pokažite strpljivost kako bi vaš život bio miran i spokojan. Indijski narod cijeni ovu osobinu i od pamtivyjeka ju nosi u srcu. Strpljivost je bila glavna osobina naših mudraca - *ṛṣi*. U tome je bila njihova istinska ljepota. No, neki mudraci su doživjeli neuspjeh svojih duhovnih nastojanja jer su izgubili vrlinu strpljivosti. Nestalo je sve što su postigli snagom pokore koju su godinama provodili. I mnogi kraljevi izgubili su svoja kraljevstva, a veliki učenjaci nisu ništa postigli jer su izgubili tu osobinu. Zato strpljivost smatrajte vrlinom koja vas u potpunosti štiti. Ona je vaš zaštitni oklop. Ako zaboravite na zaštitni oklop strpljivosti i tražite svjetovna i prolazna zadovoljstva, izložiti ćete se nepodnošljivim teškoćama.

Ljutnja je veliki grijeh

Studenti!

Strpljivost je najvažnija. Ma kakve bile okolnosti ili situacija, uvijek se držite strpljivosti. Nikada ne žurite. Žurba donosi gubitak, a on stvara brige. Zato nemojte žuriti. Budite uvijek mirni

i sabrani. Ne činite ništa u žurbi. Zadržite svoj mir. Ako ste mirni, možete postići sve. Nitko ne može biti sretan bez mira i unutarnje tišine. Zato budite u tišini, to je vaša najveća zaštita. Ništa ne treba činiti u žurbi. To se osobito odnosi na studente jer su mnogi od njih 'usijane glave'. Za njih je strpljivost od osobite važnosti. Oni trebaju razvijati tu vrlinu i biti spremni na sve vrste iskušenja. Zadržite strpljivost i mir i onda kada vas drugi zasipaju uvredama i psovkama. U suprotnom, ako odmah reagirate na nečije prigovore i kritike, izgubit ćete dragocjenu osobinu strpljivosti. Zadržite mirnoću i onda kada vas drugi ogovaraju. Strpljivost je u takvim situacijama dragocjena, poput dijamanta. Ne dajte svoj dijamant u zamjenu za drveni ugljen besmislenog ogovaranja. Nemojte biti uznemireni kada drugi o vama govore zlonamjerno.

Današnji čovjek uludo troši svoj život zbog nedostatka strpljivosti. Svaki čas zapada u bijes. Ljutnja je veliki grijeh. Ima ljudi koji i molitvu Bogu izgovaraju u ljutnji. Na primjer, kada sjedite na bhajanima, onaj tko sjedi pored vas može vam prouzročiti neudobnost jer nema dovoljno mjesta za sjedenje. Nemate drugog izbora nego podnositi tu neudobnost. Na kraju bhajana tri puta se pjeva: mir, mir, mir – *śānti, śānti, śānti*. Ali, vi zbog ljutnje prema osobi pored vas koja vas je cijelo vrijeme gurala, pjevate *śānti, śānti, śānti* u ljutitom tonu. Kako u toj situaciji možete steći mir? Smatrajte to kušnjom za vaše strpljenje i budite potpuno mirni. No, danas su poklonici puni gnjeva dok pjevaju: mir, mir, mir. Koja je svrha pjevanja bhajana bez predanosti Bogu? Ako je vaša predanost iskrena, bit ćete strpljivi u svakoj situaciji. Ali, vi postajete ljutiti i uznemireni čak i zbog sasvim beznačajnih stvari. Počinjete mrziti druge i svađati se s njima i na taj način stvarate nemir u društvu. To nije dobro. Trebali biste uvijek biti smireni, donositi mir svojoj obitelji i širiti ga u društvenoj zajednici. To je vaša dužnost. U suprotnom, ako vi niste smireni, ako širite nemir oko sebe, to je veliki grijeh. Zato razvijajte vrlinu strpljivosti i smatrajte ju jednim od vaših najvažnijih životnih načela.

**Božanski govor Bhagavāna Sri Sathya Sai Babe, održan 30. lipnja 1996.
U Prasanthi Nilayamu**

USTANITE, PROBUDITE SE I POSTIGNITE CILJ ŽIVOTA

*Ne možete postići dobre rezultate ako činite zla djela. Isto tako, ne ćete
polučiti loše rezultate ako činite dobra djela. Ne možete dobiti plodove
manga ako posijete sjemenke neema. Niti će plodovi neema izrasti na
drvetu manga.*

(stihovi na teluškom)

VJERUJTE U BOGA I ČINITE DOBRA DJELA

Studenti!

Bilo koje sjeme posijete, ono će izrasti u mladicu, zatim u stablo i donijet će
onakve plodove kakvo ste sjeme posijali. To je zakon prirode i tajna
kreacije. Netko se s tim može složiti ili ne složiti, ali to ovu istinu ne će
promijeniti.

Kako siješ, tako ćeš i žeti

Svako čovjekovo djelo ima rezultat. Kakvo djelo, takav rezultat. Kakvo je
sjeme, takva je i mladica koja iz njega raste. Kada sijete određenu vrstu
sjemena, ne možete dobiti mladicu različitu od tog sjemena. Zato, kakvo god
djelo učinili, dobit ćete slične rezultate. Dakle, čovjek treba činiti samo
dobra djela da bi ubirao dobre plodove. Danas ljudi ne teže za plemenitim
aktivnostima, ali hoće steći zasluge.

*Iako ljudi ne čine dobra djela, žele ubirati
slatke plodove. Upuštaju se u grješne aktivnosti,
a žele izbjeći njihove posljedice.*

(stihovi na sanskrtu)

Čovjek čini grješna djela, ali ne želi snositi njihove posljedice. To je rezultat
čovjekovog neznanja. No, pritom nije u pitanju samo ljudska sklonost, nego
i utjecaj okolnosti. Kada ljudi više ne mogu podnijeti teškoće, tuge i nevolje,
jadikuju i prigovaraju: "O, Bože! Zašto me stavljaš na tako teške kušnje?"

Ali, Bog nije odgovoran za vaše teškoće i nevolje. Sreća i nesreća koje
doživljavate rezultat su vašeg vlastitog djelovanja. To vam nije dao Bog.
Bog je vječni svjedok. On je poput poštara. Koje god pismo, dopisnica ili
poštanska uplatnica glasi na vaše ime, poštar će vam ih donijeti. On nije
odgovoran za dobre ili loše vijesti koje se nalaze u kuvertama ili na
dopisnicama. Vi ste ti koji trebate doživjeti radost ili tugu nakon primitka
dobrih ili loših vijesti. Poštar s tim nema ništa.

Na isti način, koje god dobro ili loše djelo učinili, morate osjetiti posljedice.
Bog vam ne daje ni dobro ni zlo, niti vas tjera da iskusite posljedice toga što

ste učinili. Ali, postoji nešto što se zove posebna milost. Kada se iskreno i od sveg srca molite Bogu, On će vam priteći u pomoć. Dakako, mora postojati valjan razlog da bi Bog pružio ruku i pomogao vam. On uzima u obzir dobra djela koja ste učinili u ovom životu ili u prošlim životima i obasipa vas svojom milošću.

Prije nekoliko minuta jedan učenik viših razreda govorio je o Draupadinoj predanosti. Duryodhana je izložio Draupadi velikoj patnji i pokušao ju osramotiti na dvoru Kaurava. Ona se molila Krišni i preklinjala Ga: "*Oh, Keśava! Mādhava! Deva! Madhusūdana! Nārāyana!* Dođi i spasi me!" *Keśava* označava onog koji ima tamnu, kovrčavu kosu i koji je utjelovljenje *Brahme, Višnua i Mahešvare*. Krišna je čuo njezine vapaje i na trenutak razmišljao o tome zbog kojih zasluga da joj pomogne. Pregledavao je Draupadin protekli život i tražio dobra djela koja je učinila ne bi li među njima našao temelj za pomoć u sadašnjici. Zapela mu je za oko mala, ali značajna zgoda iz Draupadinog života.

Bio je blagdan *Sankranti. Sathyabhama, Rukmini, Jambavathi, Draupadi* i ostale gopike uživale su u božanskom Krišninom društvu. Na taj poseban dan svi su žvakali šećernu trsku. Dok je gulio šećernu trsku, Krišna se porezao i iz njegovog prsta počela je kapati krv. Ustvari, *Krišna* je to namjerno učinio da bi ih sve iskušao. Bog voli svoje poklonike stavljati na kušnju i u tome uživa. Svojom posebnom milošću obasipa one koji prođu na takvim provjerama. Prije upisa u prvi razred osnovne škole dijete je podvrgnuto testiranju. Na taj se način vidi može li mu se dozvoliti upis ili ne. Bog ne testira svoje poklonike zato jer ih ne voli ili jer ih mrzi, niti to čini zbog svoje zabave. Bog poklonike stavlja na kušnju zbog svoje velike ljubavi, suosjećanja i dobrote i na taj im način iskazuje svoju milost. *Sathyabhama, Rukmini, Jambavathi i Draupadi* vidjele su kako krv kaplje iz Krišninog prsta. Mogle su to vidjeti jer su Mu bile vrlo blizu. Sluge to nisu mogle vidjeti jer nisu bili dovoljno blizu.

Sathyabhama je odmah pozvala sluškinju i rekla joj da uđe u kuću, uzme komad platna i zaveže ga oko Krišninog prsta. *Rukmini* je sama otrčala u kuću i uzela komad tkanine. A *Draupadi* je smjesta otrgnula nezategnuti kraj svoga sarija i omotala ga oko Krišninog prsta. Kada su to vidjele *Sathyabhama i Rukmini*, pogledale su se, zadivljene *Draupadinom* predanošću. Osjećale su se posramljene, i u sebi mislile: "Mi nemamo toliko ljubavi, predanosti i uviđavnosti kao *Draupadi*. Vezane smo samo uz Krišnin fizički lik, no stvarno ne razumijemo Njegove potrebe."

Kada je *Draupadi* molila Krišnu da joj pomogne, On se sjetio toga događaja i odlučio da je došlo vrijeme da ju nagradi za čin požrtvornosti koji je učinila toga dana, na blagdan *Sankaranthi*.

Bog se utjelovljuje da bi spasio cijelo čovječanstvo

U ovom fizičkom svijetu, ako nešto želiš imati, trebaš nešto za uzvrat dati. Kada hoćeš kupiti maramicu, ideš u dućan, daješ prodavaču približno 10 rupija, a on tebi daje maramicu. I Bogu moraš nešto ponuditi da bi zaslužio Njegovu milost. Ako mu daš i mali dar, On će te obilato nagraditi.

Kuchela je Krišni ponudio šaku oljuštene riže, a On mu je zauzvrat darovao veliko bogatstvo. *Sathyabhama* je učinila sve što je mogla da procijeni koliko zlata treba darovati Krišni, ali nije uspjela. Dar kao što je list biljke *tulasi*, koji je *Rukmini* s predanošću ponudila *Krišni*, bio je za Njega dovoljno vrijedan. Prije nego što je stavila list na vagu, *Rukmini* je molila:

*Netko Ti može darovati list, cvijet ili vodu,
no ako je istina da daješ Sebe onome tko
Ti je predan, oh, Krišna, molim Te da ovaj
list tulasija bude za Tebe dovoljno vrijedan.*

(stihovi na teluškom)

Što predstavlja list? On predstavlja ovo fizičko tijelo sa svoja tri svojstva: mirnoćom i uravnoteženošću – *sattva*, snažnom i neumornom aktivnošću – *rajas*, te lijenošću i tromošću – *tamas*. Što znači cvijet? Znači čisto srce puno miomirisu. Voćni plod označava um. Plod uma pun je slatkog soka, no um ne poznaje njegov okus, kao što ni drvo ne poznaje okus svojih plodova, a povijuša ne može okusiti nektar svojih cvjetova. Na isti način, svjetovni čovjek ne može prepoznati okus one srži koju sadrže sveti spisi. Žrtvena ponuda samo jednog *tulasi* lista, koju je s predanošću i bez ikakvih očekivanja učinila *Rukmini*, bila je dovoljna da zavrijedi milost Gospodara univerzuma. I *Draupadi* je učinila žrtvu posvećenu Krišni, bez ikakvih očekivanja. Suočena s teškom kušnjom na dvoru *Kaurava*, zatvorila je oči i molila Krišnu: "*Keśava! Madhāva! Madhusūdana!* Spasi me!" Iako su bili prisutni i njezini moćni muževi, oni nisu mogli ni otkloniti opasnost, niti ovladati situacijom. *Draupadi* je zavapila: "Oh, Krišna! Ti si za mene jedino utočište." Krišna se prisjetio kako je ona otrgnula dio svog sarija da bi njime omotala Njegov ozlijeđeni prst. U zamjenu za taj mali komadić tkanine, Krišna joj je dao beskrajno dugačak sari da zaštiti svoju čast. Dakle, ako Bogu ponudite i najmanji dar, bit ćete dostojni primiti Njegovu veliku milost.

Prema božanskom zakonu, nitko ne može izbjeći posljedice svojih djela. Kakva su vam djela, takvi će biti i rezultati. Samo vas Božja milost može spasiti od posljedica vaših vlastitih aktivnosti.

*O, čovječe, je li moguće pobjeći od posljedica
djelovanja? Možeš proučavati svete spise i*

*štovati obiteljska božanstva, možeš otići u šumu
i provoditi tešku pokoru, ali ne možeš pobjeći
od posljedica svojih djela. Možeš zgrabiti samo
onoliko vode koliko stane u tvoju zdjelu, bez obzira
jesi li ju uronio u malo jezero ili u moćni ocean.*

(stihovi na teluškom)

Božja milost koju zaslužuješ ovisi o posudi tvoga srca. Posudu možeš učiniti većom ako ti Bog daruje posebnu milost. Bez Njegove milosti ništa ne možeš postići.

*Možeš imati fizičku hrabrost i moć inteligencije,
ali nastradat ćeš ako ti nedostaje Božja milost.
Karna je bio veliki ratnik, ali kakva je bila njegova
sudbina? Nikada ne zaboravi ovu istinu.*

(stihovi na teluškom)

(*Karna* – ime polubrata braće *Pandava*, hrabar ratnik koji se kasnije borio na strani *Kaurava* – op. prev.)

Bog na sve prosipa svoju milost. To je kao padanje kiše. Pada li kiša samo za jednog čovjeka? Ne. Pada za sva ljudska bića. Ona svakog osvježava i svakome taži žeđ. I zrak struji za sve, a ne samo za pojedinca. Zapravo, elementi su stvoreni za hranu i potporu svim bićima. Isto tako, Bog se ne utjelovljuje radi dobrobiti određenog pojedinca, rase ili države. On se utjelovljuje da bi spasio cijelo čovječanstvo.

Izbjegavajte loše društvo

Karna je bio obdaren snagom inteligencije, snagom korištenja svih vrsta oružja i fizičkom snagom. Ali, nedostajala mu je božanska snaga. Iz kojeg razloga? U njemu su se pojavile zle sklonosti jer se povezao s lošim društvom i postao jedan od razbojničke četvorke. Obzirom da se pridružio trojici zlih osoba, to jest *Duryodhani*, *Dussasani* i *Sakuni*, postao je četvrti član njihove opake skupine. Dakle, nikada se ne povezujte s lošim društvom. Loše društvo potiče razvoj loših sklonosti, a one vode do loših djela.

Društvo u kojem se krećete ima na vas velik utjecaj. Reci mi s kim se družiš i reći ću ti kakav si. Kada mi kažeš u kakvom se društvu krećeš, reći ću ti koja si vrsta osobe i koje značajke imaš. *Karna* je po prirodi bio plemenit i krjepostan. Trebali biste učiti o njegovoj plemenitosti.

Za vrijeme rata opisanog u *Mahābhārati* Krišna je odlučio *Arjuni* pokazati svu *Karṇinu* veličinu. Zbog čega?

Arjuna je bio pun ega, misleći da je najbolji strijelac lûkom i da mu u tome nitko nije ravan. Osim toga, Krišna mu je bio bliski prijatelj i rođak koji mu je mogao ispuniti svaku želju. Krišna je na obziran način htio obuzdati *Arjunin* ego. Zato ga je poveo *Karni* koji je ranjen ležao na bojnom polju.

Približili su se *Karni* prerušeni u *brahmine*. *Karna* je bio teško ranjen i njegovo je stanje bilo kritično. Krišna je došao do njega i rekao: "*Karna*, ti si poznat kao milosrdan čovjek. U svojoj kući moram obaviti sveti obred pa sam te došao zamoliti za milodar, iako znam da s moje strane nije u redu tvoju pomoć tražiti u ovoj situaciji." Ležeći na zemlji, *Karna* je upitao: "Što želiš?" Krišna je odgovorio: "Želim malo zlata." Na to mu je *Karna* rekao: "O, *brahmine*! Otiđi mojoj kući i reci mojoj ženi da te ja šaljem. Dobit ćeš onoliko zlata koliko želiš." Krišna je na to odgovorio: "Nisam došao ovamo da bih sudjelovao u takvoj poslovnoj transakciji. Nemoj mi reći da idem tvoj ženi ili punici ili nekom rođaku. Došao sam zamoliti milodar direktno od tebe. Ako možeš, daj mi, ako ne možeš, otići ću dalje svojim putem." *Karna* je zatvorio oči i na trenutak razmišljao kako da na bojnopolju pribavi zlato. Sjetio se da ima dva zuba presvučena zlatom. U to vrijeme bilo je uobičajeno da se zubi oblažu zlatnom presvlakom, iako još nije bilo zubara. *Karna* je rekao Krišni: "Iščupaj mi dva zuba koja su presvučena zlatom." Krišna je odvratio: "Šta je ovo? Kako da ja izvadim tvoje zube? Zar moram prema tebi biti nasilan da bih dobio tu malu količinu zlata? Kako bih nazvao taj milodar? To uopće i nije milodar. Ne namjeravam niti dotaknuti tvoje zube." *Karna* je tada uzeo mali kamen, razbio svoje zube i zlato ponudio Krišni. No, Krišna ga je htio još iskušavati. Rekao je: "Ja sam *brahmin*. Kako da dotaknem zlato koje je krvavo? To je protivno mojim običajima." *Karna* je smjesta uzeo lûk i odapeo strijelu koja se zabola u zemlju. Iz zemlje je šiknuo mlaz vode u kojoj je *Karna* oprao svoje izvađene zube i desnom ih rukom pružio Krišni. U tom je trenutku Krišna značajno pogledao *Arjunu* koji je stajao pognute glave, u dubokom poštovanju prema *Karninoj* veličini. *Arjuna* je rekao Krišni: "Nikada kod nikoga nisam vidio takav duh požrtvornosti, plemenitosti i predanosti. Čak se ni ja ne mogu usporediti s *Karninom* veličinom. Ispričavam ti se zbog moje drskosti." Ljudi toga vremena smatrali su svojom najvažnijom obvezom i *dharmom* Bogu ponuditi sve što imaju.

Svako djelo ima ovakav ili onakav rezultat. To je poput sjemeni. U svakoj se sjemenki nalazi stablo, a u svakom stablu je plod. Stablo će roditi onakvim plodovima kakvo je bilo sjeme. Stoga trebate odlučiti da ćete činiti samo sveta djela. No, vi ste sretni kada radite nešto loše, a suze vam teku kada trebate podnijeti posljedice. Zato, prije nego poduzmete bilo kakvu aktivnost, promislite je li ta aktivnost dobra ili loša.

Radite samo ono što je dobro. Ali, vi govorite i djelujete bez promišljanja. Rezultat toga je vaša patnja.

Vezanost za tijelo uzrok je čovjekove boli

Prije obavljanja bilo kojeg zadatka, promislite i razlučite je li zadatak dobar

ili loš. Činite samo ono što je dobro. Vodite računa o tome da vaše aktivnosti na bilo kakav način nikoga ne povrijede. To vama izgleda nemoguće - radi vaše vezanosti za tijelo. Samo oni koji su odustali od te vezanosti mogu uvijek činiti dobra djela. Ustvari, vaša svjetovnost i briga za stvari ovoga svijeta uzroci su svih vaših nevolja. Tako dugo dok ste vezani za tijelo imate svjetovne nazore. Sve dok imate svjetovne misli i osjećaje, podliježete žalosti i boli. Čim uklonite vezanost za tijelo, nestaje i vaša svjetovnost. Kada nema svjetovnosti, nema ni patnje niti bola.

Kako se to događa? U budnom stanju vezani ste za tijelo i imate svjetovne osjećaje. Kao rezultat toga doživljavate zadovoljstvo i bol. U stanju dubokog sna zaboravljate tijelo i svijet. Kada nema svijeta, nema ni tuge. Zapravo, u tom stanju nema niti sreće niti nesreće. Kako ćete jačati svoju vezanost za Boga, smanjivat će se vaša vezanost za tijelo. Postupno će nestajati vaše svjetovne misli. Oslobodit ćete se boli tek kadaćete biti sposobni smanjiti svoju svjetovnost. Zar šumski požar zahvaća samo stabla *neema*, a zaobilazi stabla *manga*? Ne. Požar zahvaća sve. Isto tako, kada se oslobodite vezanosti za tijelo, nadići ćete kako sreću tako i nesreću. Kuće i zgrade koje vidite u snu nestat će čim otvorite oči. To je razlog zbog kojeg *Upaništade* pozivaju čovjeka: "Ustani, probudi se, otiđi plemenitim ljudima i saznaj od njih tajnu kako postići božanskost." Probudi se iz sna neznanja. Sagledaj svoju stvarnost u svjetlu mudrosti. Nesposoban da spoznaš da si ti sâm utjelovljenje istine, u potragu za njom krećeš kojekuda. Istina se ne nalazi negdje izvan tebe. Ti si bitak - svijest – blaženstvo – *saccidānanda*. Zamisli jednog premijera, predsjednika ili kralja. Dok spava, on neće imati osjećaj da je premijer, predsjednik ili kralj. Tek kada se probudi iz sna, moći će shvatiti: "Ja sam premijer, ja sam predsjednik, ja sam kralj." Slično tome, onaj koji je izgubljen u snu neznanja te svjetovnih misli i osjećaja, neće spoznati istinu: "Ja sam utjelovljenje bitka, svijesti i blaženstva – *saccidānanda*. Zato, probudite se iz sna neznanja. Otvorite oči i krenite putem mudrosti. Tek tada ćete biti sposobni spoznati vašu stvarnost.

U snu ne znate tko ste. Tek kada se probudite, znat ćete svoje ime, oblik i položaj. Kakva je vaša sadašnja situacija? Izgubljeni ste u snu svjetovnosti i neznanja. Zato niste sposobni shvatiti da ste vi utjelovljenja bitka, svijesti i blaženstva – *saccidānanda*. Ustanite, probudite se i postignite cilj svog života. Pretpostavite da sanjate kako vas je ugrizla zmija i počinjete plakati. Može li bol u vašem snu popustiti kada lijek stavite direktno na tijelo? Ne. Tek kada vas netko probudi iz sna, nestat će bol od zmijskog ugriza. Bojite se zmije tako dugo dok spavate. Kada vas netko probudi, neće više biti ni zmije, ni straha niti rane od njezinog ugriza. Kakav je vaš današnji život? Čovjek je izgubljen u snu neznanja i vezanosti za tijelo. Zato Krišna kaže:

"Svijet je prolazan i pun jada, stoga stalno promišljajte o Meni." Ovaj svijet je poput sna. U tom snu prolazite kroz različite patnje. Što je sredstvo za njihovo liječenje? Jedini lijek je buđenje iz sna neznanja.

Vežanost za tijelo uzrok je svih čovjekovih patnji. Zato tu vežanost treba postupno smanjivati. Samo će tada čovjek moći doživjeti sreću. Moći će doživjeti onoliko sreće koliko smanjite vežanost za tijelo. Dakle, svatko tko želi biti sretan mora smanjiti svoju vežanost. Onaj tko je vežan za tijelo, razvijat će ego, bilo zbog bogatstva, bilo zbog hrabrosti, bilo zbog položaja i autoriteta ili zbog potpore svojih pristaša. Kada su oblaci puni vode, postaju teški i iz njih pada kiša. Kada je voćka puna plodova, njezine se grane savijaju prema dolje. Slično tomu, kako ćete vi rasti i napredovati, vaš ego i vežanost za tijelo postajat će sve manji.

Razvijajte moć Sebstva

Što čovjek danas smatra svojim uporištem? Evo primjera. Mala ptica sjedi na visokoj i tankoj grani stabla. Ne boji se kada se grana njiše na vjetru. Zašto? Razlog je taj što se ptica više oslanja na svoja krila nego na granu na kojoj sjedi. Grana se može njihati, tresti i puknuti, no ptica je sigurna u svoja krila. Ali, današnji čovjek nema samopouzdanja, niti toliko koliko ga ima ptica. Sjedeći na stablu svijeta, čovjek se boji i najmanje opasnosti. Zašto je to tako? Zato jer mu nedostaje samopouzdanje. Nema vjere u sebe. Ptica se ne boji jer vjeruje u svoja krila. Ali, čovjek ne vjeruje u sebe. Zato ga uznemiruje i najmanji problem. Nije u stanju podnijeti ni najmanju teškoću. S druge strane, ptice i životinje nemaju straha jer svoje živote žive potpuno prirodno.

Današnji čovjek ovisi o svojoj fizičkoj snazi, bogatstvu i inteligenciji. Ne traži uporište u snazi Sebstva. Sve se može postići ako imate samopouzdanje. Koliko dugo će trajati vaše bogatstvo? Ono dolazi i odlazi poput oblaka. Koliko dugo možete ovisiti o potpori drugih ljudi? Tako dugo dok ste moćni i bogati, svi vaši prijatelji i rođaci bit će uz vas. No, kasnije, tko će vam iskazati poštovanje? Kada razvijete moć Sebstva, imat ćete i sve ostale moći. Zato: odlučite da ćete proživjeti svoj život oslanjajući se na snagu *ātmana* i na snagu Boga.

Vjerujte u Boga i činite dobra djela. Kakve su vaše akcije, takav će biti i rezultat. Kakva je hrana, takva je probava. Kakvo je brašno, takav je kruh. Dakle, sudjelujte u plemenitim aktivnostima i doživite vječno nebesko blaženstvo. To je čovjekov glavni cilj i osnovna svrha. Ne možete postići dobre rezultate ako činite zla djela.

Zato: činite dobro. Uložite napor da dođete što bliže Bogu. Svaki vaš korak treba vas voditi u blizinu Boga i pomoći vam da Mu postanete dragocjeni. Samo tada moći ćete pobjeđivati u životu.

Božanski govor Bhagavāna Sri Sathya Sai Babe, održan 1. srpnja 1996. u Prasanthi Nilayamu

BUDITE ZAHVALNI BOGU ZA SVE NJEGOVE DAROVE

Današnji studenti traže različite vrste obrazovanja. U skladu s tim rastu i njihove želje. Postali su heroji na riječima, a nule na djelu. Čemu služi njihova inteligencija, ako u praksi ne primjenjuju makar djelić onoga što uče?(stihovi na teluškom)

Čovjek treba živjeti zadovoljnim životom

Studenti!

Suvremeno obrazovanje usmjereno je samo na stjecanje svjetovnih udobnosti i praktične koristi. Ono nije usmjereno na razvijanje društvenog blagostanja, uspostavljanje ispravnosti i poticanje mira u svijetu.

Upotrijebite svoje obrazovanje za dobrobit društva

Danas se obrazovani ljudi natječu i bore za pronalaženje dobro plaćenih poslova. Smatrajući to osnovnim životnim ciljem, koriste svoje obrazovanje za osobne probitke, a ne za napredak i blagostanje svoje zemlje. Ujutro odlaze u urede ili koledže, a navečer se vraćaju. Kratko vrijeme nakon povratka kući, presvuku se u drugu odjeću, odlaze u klubove i tamo provode vrijeme u razonodi. Nadaju se da će tako pronaći mir i sreću. Može li se mir pronaći u klubu? Može li im klub pribaviti odmor i relaksaciju? Ne može. Klub je zapravo slabost takozvanih obrazovanih ljudi. U zabludi su kada misle da mir i opuštanje mogu pronaći u klubu. Jednostavno ležanje u krevetu kod kuće, nakon napornog radnog dana, može ih više odmoriti i opustiti nego boravak u klubu. Što čine u klubu da bi se odmorili i opustili? Uživaju u piću i kartanju. Kada im osjetila otupe od konzumiranja opojnih pića, zavaravaju se mislima da su postigli mir i opuštenost. Je li to uzvišen i plemenit ili nizak i podao put? Je li to način koji dolikuje obrazovanim osobama? Oni koji se tako ponašaju pokazuju, u stvari, potpuni nedostatak obrazovanja. Navika pijenja opojnih pića nije štetna samo za osobu koja se tome prepušta, nego uništava i njezinu obitelj, a opasna je i za društvo u cjelini. Umjesto da postane žrtvom takvih štetnih navika, obrazovana osoba treba koristiti svoje obrazovanje za dobrobit obitelji i blagostanje društva.

Kamo vodi opijanje? Najprije čovjek pije vino, zatim vino traži još vina i, konačno, vino pije čovjeka. Nesposobni razumjeti ovu istinu, takozvani obrazovani ljudi kreću tim štetnim i kobnim putem i upadaju u zabludu, misleći da su veliki intelektualci.

Smatraju da svojim prijateljima čine uslugu time što im prave društvo u opijanju i kartanju. Čak se i zahvaljuju onima koji s njima žele odigrati partiju karata. Prije nego popiju alkoholno piće, kucnu se čašama i nazdravljaju govoreći: "Živjeli!" Što znači ta prljava navika? Ona ukazuje na potpuni nedostatak obrazovanja. To nikako nije znak obrazovane osobe.

Budite zahvalni Bogu

Kada vam netko u nečemu pomogne ili se raspituje za vaše zdravlje ili vas jednostavno upita "Kako ste?", vi mu ljubazno zahvalite. Ako netko podigne maramicu koja vam je pala na pod i toj osobi zahvalite. Gradskoj upravi koja vam osigurava korištenje vode u domaćinstvu plaćate novčanu naknadu za vodu. Tvrtki koja distribuira električnu energiju plaćate naknadu za korištenje te energije. Ako kupite komad zemlje na kojem hoćete sagraditi kuću, tvrtki koja gospodari zemljištem plaćate određenu svotu za izdavanje građevinske dozvole. No, plaćate li ikakvu naknadu Bogu za sve darove i svo obilje koje vam daje? Jeste li Mu bar malo zahvalni za to? Kada koristite električni ventilator, morate platiti struju. No, plaćate li ikakvu naknadu Bogu koji vam daje zrak? Kakvu naknadu dajete Suncu koje blista u punom sjaju i svojim svjetlom obasjava cijeli svijet? Isto tako, plaćate li porez Bogu koji vam šalje obilne kiše, puni vaše spremnike vodom i obnavlja presahnule potoke, kanale i rijeke na Zemlji? Može li vas bilo kakav broj crpki snabdjeti onom količinom vode koju vam daje Bog? Plaćate poreze i naknade državi za podmirenje osnovnih životnih potreba. Ali, sve ono što vam daje Bog besplatno je. Zrak je besplatan, voda je besplatna, svjetlost je besplatna. Bog vam sve to osigurava bez ikakve naknade i plaćanja. Cijeli planet Zemlja dar je od Boga. Ako imate mali komad zemlje u svom vlasništvu, veličine 30x40 m, morate platiti porez na to vlasništvo. Iako uživete u svim Božjim darovima, kakvu naknadu dajete Njemu? Da li itko, pa ma koliko bio obrazovan, ikada razmišlja o tome? Za beznačajne, prolazne i svjetovne stvari plaćate novčane naknade i pritom ste zahvalni. No, jeste li zahvalni Bogu, koji vam je dao pet elemenata, koji su Njegov istinski oblik i koji su neophodni za život? Niste platili nikakvu naknadu za sve ono što vam je On do sada dao. Baš naprotiv, prigovarate Bogu da vam nije dao ovo ili ono. Zar nije čista pohlepa s vaše strane očekivati od Njega još više? Pohlepa potiče mnoge loše osobine. Pohlepa, ego i bezbožnost nisu

prirodne čovjekove osobine. Najvažnije osobine su mir, strpljivost, suosjećanje i zadovoljstvo. Iskreno govoreći, čovjek bi trebao živjeti zadovoljnim životom. Trebao bi uvijek biti zahvalan Bogu. Jednom je poklonik došao Gospodu *Narayani* i izrazio Mu zahvalnost govoreći: "Moj Gospode! Ti si stvorio planinu Meru, sazdanu od čistoga zlata, da bi ljude učinio bogatima. I ne samo to! Stvorio si velike šume koje upijaju ugljični dioksid, a za uzvrat daju kisik koji je čovjeku potreban za život. Stvorio si planine koje zaustavljaju kišne oblake i tako potiču padanje kiše."

Gospod Šiva koji boravi na planini Kailāsa, pojavio se u svom božanskom obliku, s polumjesecom na glavi, vodom rijeke Gange koja teče niz Njegove kuštrave uvojke, blistavim okom na sredini čela i vratom purpurne boje, sjajnim poput kupine. Nosi narukvice u obliku zmije i isto takav pojas, tijelo Mu je prekriveno vibhutijem, čelo ukrašeno točkom kumkum, usnice blistavo crvene od žvakanja biljke betel, dijamantne naušnice njišu se na Njegovim ušima, a cijelo tijelo blista božanskim sjajem.
(stihovi na teluškom)

Taj blistavi oblik Boga donosi ljepotu cijelom svijetu. Kamo je Gospod *Šiva* stavio polumjesec? Stavio ga je na svoju glavu, tako da sjaji i blista čitavom svijetu i da svima donosi svježinu, spokojstvo i mir. Rijeka *Ganga*, koja teče niz Njegove kuštrave uvojke, dijeli se na mnoštvo rijeka i rječica i donosi sreću, napredak i blagostanje cijeloj Zemlji. Zanimajući takav uzvišen i divan Božji dar, čovjek žudi za svjetovnim, beznačajnim i ništavnim zadovoljstvima. Bog je čovjeku dao čudesni dar srca. Kakvo je to srce? Srce koje je Bog dao čovjeku puno je ljubavi, dobrote, mira i suosjećanja. No, čovjek ga prlja i kvari. Sramota je za cijelo čovječanstvo što takvo sveto srce izlaže prljavštini i ne poštuje njegovu svetost.

Za sve obilne darove čovjek bi Bogu trebao dati nešto zauzvrat. Drevni mudraci nazivali su to *bali*. To znači ponuditi Bogu zahvalnost kao žrtvu. No, ljudi pogrešno shvaćaju značenje žrtve. Misle da trebaju žrtvovati

neku životinju i ponuditi je Bogu. Pravo značenje riječi *bali* nije ubijanje životinje i prinošenje mrtvog tijela Bogu na dar. Njezino pravo značenje je iskazivanje zahvalnosti Bogu za svo obilje koje daje čovjeku. Riječ *bali* ima mnogo značenja. Uzmite na primjer riječ *shikhandi*. Vi mislite da ta riječ označava onoga koji nije niti muškarac, niti žena. No, to nije njezino jedino značenje. *Shikhandi* je također i jedno od imena *Kṛṣṇe* i *Nārāyaṇe* jer označava onoga koji na glavi nosi krunu s paunovim perom. Bez poniranja u unutarnje značenje te svete riječi, pogriješno ju razumijete i počinjete vjerovati da je to ispravno. Isto tako, riječ *bali* ne podrazumijeva ubijanje životinje. Ona znači izražavanje zahvalnosti Bogu za sve što je dao čovjeku. Kako ćete Bogu izraziti svoju zahvalnost? Učinite to u obliku molitve koja dolazi iz dubine srca i koja izražava vašu radost i zahvalnost. Jedan od načina je i taj da uvijek govorite istinu.

Milostinja je istinski ukras ruke.

Istina je najvrjednija ogrlica.

(sanskrtski stihovi)

Izrazite svoju zahvalnost Bogu tako što ćete govoriti istinu i činiti milosrdna djela. Isto je rekao *Potana* u knjizi *Bhagavatam*. "Koja je korist od ljudskog rođenja ako ne koristite ruke za štovanje Boga, a grlo za glasno pjevanje u Njegovu slavu?"

Ma što drugi rekli, pjevajte o Njegovoj nadzemaljskoj ljepoti i molite Mu se, a ego i ponos ostavite po strani. Ako vas drugi kritiziraju ili vam se rugaju, ne obazirite se na to. Neki ljudi imaju lijep glas, a ipak ne pjevaju pjesme koje slave Boga. Zašto vam je dan jezik? Zar zato da brbljate o svemu i svačemu? Vaša je nesreća što ne koristite jezik za pjevanje pjesama u čast Boga. U tom slučaju vaš jezik nije ništa bolji od jezika žabe. Jezik vam je darovan da biste se molili Svevišnjem. Zato pjevajte Njemu u slavu i izrazite Mu zahvalnost. Drugačije ne možete otplatiti svoj dug Bogu. Čemu služe vaše ruke ako nisu sklopljene u molitvi? Sklopite svojih deset prstiju koji predstavljaju jedinstvo deset osjetila i vašu molitvu uputite Gospodu. To je ono što trebate učiniti, to je ono što Mu dugujete. Bez iskazivanja zahvalnosti Bogu nikada ne ćete moći otplatiti svoj dug.

Svi su utjelovljenja Boga

Nikoga nemojte kritizirati. Kritiziranje ljudi prerasta u kritiziranje Boga.

*Griješite ako kritizirate druge. Nikada ne ćete moći
pobjeći od posljedica tog grijeha, jer su drugi sâm Bog.*

(stihovi na teluškom)

Čovjek smatra da su drugi različiti od njega. Ali nema tih drugih. Postoji samo Bog. Svi su Božja utjelovljenja. Zato nikoga nemojte ni kritizirati niti grditi. Budite svima zahvalni jer vam svatko na neki način pomaže. No, čovjek pribjegava svim vrstama varkā i pokušava zaobići izražavanje zahvalnosti. Na taj način razara svoju vlastitu ljudskost. To je posljedica suvremenog obrazovanja. Umjesto toga, treba izraziti zahvalnost Bogu, bez pribjegavanja bilo kakvim trikovima. Da bih to ilustrirao, često pričam priču o majmunu i krokodilu. Sigurno ste ju čuli puno puta. Evo je ponovno.

Bio jednom jedan krokodil koji je boravio u jezeru pokraj kojeg je rastao grm kupine. Na tom grmu živio je majmun. On je običavao jesti kupine i pritom baciti nekoliko bobica u jezero gdje ih je pojeo krokodil. Kako je vrijeme prolazilo majmun i krokodil postali su dobri prijatelji. Jednoga dana krokodil je pozvao majmuna da ga posjeti u njegovom boravištu. Rekao je: "Dobri moj prijatelju! Svakodnevno jedem bobice koje ti bacaš u jezero i zbog toga sam vrlo sretan. Želim ti uzvratiti za to dobročinstvo pa te pozivam da budeš gost na večeri u mom domu." Majmuna je iznenadio krokodilov poziv. "Bože, gdje na svijetu krokodil im kuću? Gdje on zapravo stanuje?" Majmun je neko vrijeme duboko razmišljao o krokodilovom pozivu.

Ustvari, majmuni su vrlo pametni. Ljudska vrsta vuče svoje podrijetlo od majmuna. Hanuman je postao Rāmin sluga i odigrao važnu ulogu u Njegovoj misiji.

Konačno, majmun je pristao sudjelovati na večeri na koju ga je pozvao krokodil. Ipak je upitao: "Kako da dođem do tvoje kuće? Ti živiš u vodi. Niti ja mogu u vodu, niti ti možeš iz nje. Kako da te posjetim u tvojoj kući?" Krokodil je predložio: "Prijatelju moj! Ja imam veliko tijelo. Sjedni na moja leđa i ja ću te poput čamca donijeti do mjesta gdje stanujem." Malo prije nego što su stigli na drugu obalu, krokodil je majmunu otkrio svoju pravu namjeru. Rekao je: "Moja žena želi pojesti majmunovo srce.

Želim joj ispuniti tu želju. To je razlog zbog kojeg sam te pozvao svojoj kući." Majmun je na trenutak razmišljao, a zatim lukavo odgovorio: "O, nesmotreni krokodilu! Zašto mi to nisi rekao prije nego što sam sišao s ovoga grma? I ja ću biti sretan ako tvoja žena bude zadovoljna. Kao što znaš, ja stalno skačem po granama. Zato imam običaj privezati za njih svoje srce, da ne bi palo na tlo dok skačem. Molim te odnesi me natrag, kako bih s grane uzeo svoje srce i ponovno krenuo s tobom." Krokodil je povjerovao majmunovim riječima. Iako je fizički vrlo snažan, krokodilu nedostaje pameti, baš kao i takozvanim obrazovanim ljudima današnjice. Zato je okrenuo natrag i doplivao do mjesta na kojem je stanovao majmun. Stigavši do obale, majmun je odmah skočio s krokodilovih leđa, i popeo se na grm kupine. Sa te sigurne pozicije, rugao se govoreći: "Glupi krokodilu! Zar ne znaš da se srce ne može izvaditi iz tijela i držati na nekom drugom mjestu? Idiote jedan! Ne želim više s tobom biti prijatelj. Pokušao si me ubiti, iako sam ti pružio ruku prijateljstva. Zar je to zahvalnost koju mi duguješ?" Rekavši to, majmun je raskinuo prijateljstvo s krokodilom. Pravi prijatelj je onaj koji je s nama i u sreći i u nesreći.

Darujte Bogu svoje srce. To je ono što Mu dugujete. To srce i tako nije vaše. Bog vam ga je dao.

*O Gospode! Darujem ti srce koje si mi dao. Postoji li nešto
vrjednije u meni što bih mogao staviti pred Tvoja lotosna
stopala u znak štovanja? Molim Te, primi ovaj dar uz moje
ponizne pozdrave.*

(stihovi na teluškom)

"O Gospode! Prinosim Ti ono što si Ti meni dao. Ne posjedujem ništa drugo što bih Ti mogao ponuditi. Ja sam ništa. Ti si sve." Bogu trebate ponuditi svoje srce, ispunjeno svetim osjećajima potpune predanosti. Na takav način je Lakšmana ponudio sebe za slugu Gospodu Rāmi.

*Predao sam Tebi svoje bogatstvo, obitelj i sve
što sam imao. Osim Tebe nemam drugog utočišta.
Molim te, priteci mi u pomoć i spasi me.*

(sanskrtski stihovi)

Lakšmana je rekao Rāmi: "Tražim utočište u tvojim lotosnim stopalima. Nema ničega što bi bilo moje. Sve pripada Tebi." Na takav način trebate Bogu izraziti svoju zahvalnost. Dok to ne učinite, ostat ćete

zarobljeni u beskonačnom krugu rađanja i smrti. Svatko treba postupiti na takav način, bio on teist, ateist ili teist-ateist. Ima onih koji sebe nazivaju Božjim poklonicima, ali nisu spremni izvršiti ovu svetu dužnost. Oni riječ "poklonik" dodaju svojem imenu kao titulu. Svima vam je poznato da prilikom traženja zaposlenja, ljudi svojim imenima dodaju titule koje se odnose na njihovo završeno školovanje, na primjer, prof., dipl. ing., mr. sci., dr. sci. i slično. Na temelju toga poslodavci im ponude posao.

Jednom je potpuno nepismeni čovjek, po imenu Ramaiah, tražio posao i iza svog imena stavio titulu: T.D.F.S. Titula je trebala označiti njegovu kvalifikaciju stečenu obrazovanjem. Poslodavac je bio iznenađen vidjevši takav akademski stupanj i pitao je što to zapravo znači. Ramaiah je odgovorio: "T.D. znači deset kćeri (ten daughters), a F.S. odnosi se na pet sinova (five sons). Je li rađanje djece akademski stupanj? Navođenje takvih "stupnjeva" potpuno je besmisleno. Poslušajte, o djeco besmrtnosti! Trebali biste steći taj "akademski stupanj" i doživjeti iskustvo božanskog načela koje vam govori da ste aspekt Boga. "Svako biće dio je Mojega vječnog Sebstva – *mamaivamšo jīvaloke jīva bhūtah sanathana*." Tako je govorio Gospod *Kṛṣṇa*, a zapisano je u *Bhagavadgīti*. "Vi ste dio Mojega bića, a ne prirode ili pet elemenata. Izravna ste manifestacija Moje božanskosti" govorio je *Kṛṣṇa*. Bez nastojanja da zaslužite takvu božansku titulu, vi jurite za svim onim što je svjetovno i beznačajno. U konačnici, što ćete time postići?

Tijelo, sazdano od pet elemenata, slabo je i osuđeno da propadne. Iako je predviđeno da ljudski vijek traje sto godina, to ne treba uzeti kao gotovu činjenicu. Čovjek može napustiti tijelo i životne muke u svako doba, bilo u djetinjstvu, mladosti ili starosti. Smrt će doći, to je izvjesno. Zato, prije nego tijelo nestane, čovjek treba poduzeti sve što može da spozna svoju pravu prirodu.

(stihovi na teluškom)

Smrt nikoga ne štedi. Ne znate kada, gdje ni kako će doći. Zato predajte sebe Bogu prije nego vas ona zadesi. Tijelo nije vječno. *Ono je kao vođeni mjehurić. Um je poput majmuna. Ne slijedite tijelo. Ne slijedite ni um. Slijedite vašu savjest.* Slijedite načelo *ātmana*, a to znači, slijedite srce. Darujte srce Bogu i postanite njegov pravi sljedbenik – *sādhaka*. Nije dovoljno ponuditi Bogu list, cvijet ili plod, jer oni brzo venu i nestaju. Bog ima sve. Ne postoji ništa što vi imate, a Bog nema. Nitko ne zna kakve se sve dragocjenosti i kakvo blago nalazi kod Boga. Vi ne znate ni koliko vam je dragocjenih stvari On dao.

Zato Mu nudite takve beznačajne sitnice poput lista, cvijeta ili voćnog ploda. Je li to zahvalnost koju dugujete Bogu? U stvari, vaše tijelo je list, vaše srce je cvijet, vaš um je voćni plod, a vaše suze radosnice, a ne one koje vam teku kada ste žalosni, voda su sa sjajem dragulja i to je ono što trebate darovati Bogu. No, vi ne nastojite razumjeti vječnu istinu da su to dragocjenosti koje Mu trebate darovati. Nudite Bogu fizičke stvari koje možete vidjeti očima i doživjeti osjetilima. Sve te stvari moraju nestati, prije ili kasnije. Sve na ovom svijetu ima svoj kraj jer je svijet privremen i prolazan. Jedino što je stalno je načelo *ātmana*.

Postoji samo Bog

Mir se ne nalazi u jelu, opojnim pićima ni u kartanju. Svi ti poroci odvođe čovjeka na demonski put. Kada bi se mir nalazio u jelu, čovjek bi mogao sjediti i jesti 24 sata dnevno. No, on nije rođen samo zato da jede i pije. Treba jesti da bi živio, a ne živjeti da bi jeo. Treba živjeti uzornim životom, dijeliti ovo vječno znanje s drugima i poticati ih da krenu posvećenim putem. Prenesite drugima ono što je istinito i vječno.

Studenti!

Upotrijebite svoje obrazovanje na ispravan način. Podijelite suštinu tog obrazovanja sa svojim sunarodnjacima i vodite ih ispravnim putem. Svrha obrazovanja nije u tome da napunite svoj želudac. Obrazujete se zato da biste stekli znanje. Kakvo znanje? Takvo koje vam omogućuje da razlikujete ono što je vječno od onoga što je prolazno i beznačajno. Suština obrazovanja je sposobnost razlučivanja. Današnji ljudi su potpuno obuzeti nemirom. Pri tome ne znaju koji je ni pravi uzrok toga njihovoga stanja, niti kako ga se mogu osloboditi. Ne poduzimaju prave mjere da izliječe bolest koja ih muči. Možete li izliječiti grčeve u želucu tako što ćete u oči nakapati kapljice? Bolujete od jedne bolesti, a uzimate lijek koji liječi neku drugu bolest. Isto tako, bolujete od bolesti koja se zove nemir i u nastojanju da ju izliječite činite upravo ono što će tu bolest još pojačati. Evo primjera.

Živio jednom dječak koji je bio sin jedinac svojih roditelja. Oni su ga zato neizmjereno voljeli. Jednoga dana, igrajući se loptom u svojoj sobi, dječak je otrčao u kut sobe i tamo ga je ugrizao škorpion. Gorko plačući došao je ocu i rekao mu što se dogodilo. Otac je smjesta požurio liječniku. Nakon što je pripremio ljekovitu mast, liječnik je dao uputu ocu kako ju treba koristiti. Rekao je: "Stavljaš ovu mast na mjesto gdje je škorpion ugrizao tvoga sina. To će umrtviti to mjesto i dijete više ne će osjećati bol." Ne razumjevši što mu je liječnik stvarno rekao, otac se, obuzet strahom,

vratio kući i upitao sina: "Gdje te je ugrizao škorpion?" Dječak je pokazao u kut sobe i rekao: "Eno, tamo me je ugrizao." Na to je otac odmah stavio ljekovitu mast u taj kut. Jesu li dječaku mogli prestati bolovi nakon ovog budalastog postupka njegovog oca? Trebao je staviti mast na onaj dio tijela svoga sina na kojem ga je ugrizao škorpion. Dječaku nisu mogli prestati bolovi ako je mast stavljena u kut sobe. Sva nastojanja današnjeg čovjeka da se oslobodi bolesti nemira upravo su poput ove priče.

Prvo, čovjek bi trebao istražiti koji je uzrok njegovog nemira, a zatim poduzeti prave mjere da taj uzrok ukloni. Bez razumijevanja toga u čemu je pravi problem i koje je moguće rješenje, čovjek svoja nastojanja usmjerava u pogrešnom pravcu.

U potrazi za Bogom čovjek obilazi razna hodočasnička mjesta. Ide od planine do planine i tako zaokruži cijelu Himalaju. No, postoji li mjesto na kojem nema Boga? Dokle god vam pogled seže, On je tamo. I vi sâmi ste Bog. On se nalazi u vašem srcu, a ne negdje drugdje. Bog je s vama, u vama, oko vas, iznad vas i ispod vas. Ako Ga tražite izvan sebe, kako Ga možete naći? Usmjerite pogled prema svojoj nutrini. Učvrstite svoju vjeru. Onaj tko misli da je Bog ovdje, a negdje drugdje Ga nema, nije mudrac – *jñāni* i ne posjeduje istinsko duhovno znanje. Ovdje, tamo i kamo god pogledate, prisutno je samo jedno načelo, a to je načelo *ātmana*. Svuda oko vas postoji samo Bog. On je jedan jedini. Nema drugoga – *ekameva advitiyam brahmā*. Ne postoji ništa što bi se moglo nazvati "moj Bog" i "tvoj Bog". Znak je neznanja reći da postoji takva razlika. *Rāmā*, *Kṛṣṇa* i *Śiva* ne razlikuju se jedan od drugoga. Imena i oblici različiti su, ali božansko načelo je jedno te isto. Sa čvrstom vjerom u to načelo jednote, istovjetnosti, bilo gdje se nalazili, ako se iz dubine srca molite Bogu, On će se pojaviti pred vama. *Sai* se utjelovio da vam pomogne spoznati načelo istine i ljubavi. Došao sam da biste razumjeli da se Bog nalazi svuda. Možete se pitati je li *Sai* trebao doći da bi pokazao kako je Bog sveprisutan i kako sve prožima.

Postoji svjetiljka, ulje i stijenj. No, može li ona zasvijetliti sama od sebe? Zar nije potreban netko tko će ju upaliti?

Postoji cvijeće, igla i konac. No, može li vijenac nastati sam od sebe? Zar nije potreban netko tko će ga oblikovati nizanjem cvijeća?

Postoje dijamanti i postoji zlato. No, može li se nakit napraviti sâm od sebe? Zar nije potreban zlatar koji će oblikovati dijamante i zlato te od njih napraviti nakit? (stihovi na teluškom)

Isto tako, Bog poprima ljudski oblik da bi pokazao svoju sveprisutnost.

*Ako je potreban strojovođa da bi upravljao vlakom i
željeznički službenik da nadzire prometnu signalizaciju,
zar nije potreban Stvoritelj da upravlja svijetom?*
(stihovi na teluškom)

Potreban je strojovođa koji upravlja vlakom. Potreban je i službenik koji kontrolira prometne signale. No, potreban je i netko tko će stvoriti svijet. Potreban je netko tko će vam pokazati da je Bog sveprisutan i da se nalazi svuda. Bog se utjelovljuje s tom svrhom. On ne silazi na Zemlju samo zato da vam objavi tu istinu, nego i zato da čovjeku podari svoju ljubav. Dakako, količina ljubavi koju primete ovisi o veličini vašeg spremnika, to znači vašeg srca. Stoga, povećajte svoj spremnik korištenjem viđenja, dodira i razgovora s Bogom – *darśana*, *sparśana*, *sambhāśana*. Možete sakupiti onoliko božanskog nektara za koliko povećate svoj spremnik.

Bhagavān je završio govor *bhajanom*: *Bhava Bhaya harana .."*

Božanski govor kojeg je *Bhagavān* Sri Sathya Sai Baba održao 1. srpnja 1996. godine u Prasanthi Nilayamu.

BHAGAVĀNOV GOVOR OD 2. SRPNJA 1996. **GODINE**

NEKA ISTINA POSTANE VODEĆE NAČELO VAŠEG ŽIVOTA

**Govor Bhagavāna Sri Sathya Sai Babe, održan 2. srpnja 1996. godine
u Prasanthi Nilayamu**

Čovjek je utjelovljenje blaženstva

Utjelovljenja ljubavi!

Istina, ispravnost, mir, ljubav i nenasilnost – *satya, dharma, śanti, prema, ahimsa*, osnovna su čovjekova životna načela.

Istina je zbiljski oblik Boga

Ljudi misle da se njihova ljudskost ogleda u bavljenju uobičajenim poslovima koji čovjeka zaokupljaju u svakodnevnom životu. Ti su poslovi svjetovni, a ne duhovni. Opisivanje događaja onakvima kakvi jesu, kakvima ih vidite i kako u njima sudjelujete, predstavlja samo svjetovnu istinu. Duhovna istina je drugačija. Ona nadilazi sferu vremena, prostora i okolnosti i nije povezana niti s jednim posebnim vremenskim razdobljem, posebnim mjestom, niti s nekom posebnom osobom. Duhovna istina nadilazi sva tri promjenjiva svojstva prirode: uravnoteženost, čistoću i jasnoću - *sattvaguna*, aktivnost, strast i nemir - *rajoguna*, te tromost, inertnost i lijenost - *tamoguna*. Ta istina je pravi Bog i sve izvire iz nje.

Kreacija izranja iz istine i s njom se ponovno stapa.

Postoji li u svemiru mjesto gdje nema istine?

Predočite si tu čistu i nedirnutu istinu.

(stihovi na teluškom)

Svih pet elemenata nastalo je iz istine. Nesposobni da to razumijemo, smatramo svjetovne i fizičke pojave istinitima. Svjetovna istina je ono što vidite svojim očima, čujete svojim ušima i mislite svojim umom. Ta svjetovna istina uzrok je radosti i tuge. Ona označava svjetovnu stvarnost koja je podložna promjenama koje donosi vrijeme. No, duhovna istina se ne

mijenja ni u jednom od tri vremenska razdoblja. Zato se kaže: "Istina ostaje nepromijenjena u sva tri vremenska razdoblja - prošlosti, sadašnjosti i budućnosti - *trikālabadhyam satyam*." Ta istina je temelj čitave kreacije. Što mislimo kada kažemo istina - *satya*? Ta riječ se sastoji od tri sloga: *sat+y+am*. "Sat" znači načelo života; "y" označava hranu, a "am" znači sunce. Svako biće obdareno je načelom života, kojemu je u temelju hrana. Sunce je uzrok rasta biljaka i dozrijevanja njihovih plodova koji su hrana za ljude. Kombinacija načela života, hrane i sunca tvori istinu.

Prema tome, sve ovo troje su utjelovljenja *brahmana*. Život je *brahman*, hrana je *brahman* i sunce je *brahman*.

Riječ "Satya" sastoji se od tri sloga: "Sa", "tha" i "ya". Kada obrnemo poredak ovih slogova, dobivamo "ya", "tha" i "sa". "Ya" se odnosi na stupnjeve *aśyāōgayoge*, koja uključuje strogo pridržavanje propisanih moralnih pravila, pri čemu prvi stupanj - *yama* nalaže što ne činiti, a drugi stupanj - *niyama* zapovijeda što treba činiti. "Tha" znači "*tāpa*", odnosno bol, patnja i pokora, dok "sa" označava Boga koji je utjelovljenje istine. Zato, kada činite pokoru, poštujući sva ograničenja, ali i sve što je dopušteno, *yama* i *niyama*, imat ćete viziju Boga. To je pravo značenje riječi "satya". Pridržavanje *yame* i *niyame* zahtijeva kontrolu pet osjetila percepcije i pet osjetila djelovanja. Trebate nadzirati osjetila i provoditi pokoru - *tapas*. Što znači pokora? To ne znači da trebate zauzeti pozu s glavom dolje, a nogama gore. Pravo značenje riječi "pokora" je jedinstvo misli, riječi i djela - *trikāranā sudhī*. Govori ono što misliš i čini ono što govoriš. Usklađenost misli, riječi i djela predstavlja trostruki sklad - *trikāranā sudhī*. Samo kada poštujete *yamu* i *niyamu* i kada ste u trostrukom skladu - *trikāranā sudhī*, možete imati viziju Boga. To znači da je *brahman* utjelovljenje istine, mudrosti i vječnosti - *sathyam jñānam anatham brahma*. Istina je mudrost, mudrost je beskonačnost i Bog je beskonačan. *Brahman* označava beskonačnost i nepregledno prostranstvo. Dakle, istina je pravi oblik Boga. No, današnji čovjek smatra da je svjetovna stvarnost istina. On zaboravlja duhovnu istinu, ide stazom neznanja i nije sposoban vidjeti svjetlo mudrosti.

Duhovna istina je nepromjenjiva

Prema drevnoj indijskoj tradiciji, ljudski život podijeljen je na četiri stupnja razvoja, odnosno na četiri vremenska razdoblja - *āśrama*. To su redom: razdoblje u kojem je čovjek učenik i živi u celibatu - *brahmacārya āśram*, razdoblje obiteljskog čovjeka i domaćina - *grhastha āśram*, razdoblje

šumskog pustinjaka – *vānaprastha āśram* i razdoblje isposnika - *samnyasa āśram*. To su imena četiriju razdoblja čovjekovog života. To je svjetovna istina. Osoba koja prolazi kroz ta vremenska razdoblja je jedna te ista. Ono što se mijenja je svjetovna istina, a ono što ostaje nepromijenjeno je duhovna istina. Nepromjenjiva istina je osnova. Na temelju te istine – *satya* stoji kuća *dharme*. Kuća može biti obojena bilo kojom bojom, može nositi bilo koji naziv, može biti ukrašena na razne načine. Ali osnova kuće ne može se promijeniti. Ta osnova je ono na što mislimo kada kažemo *satya*. "Nema veće ispravnosti od privrženosti istini – *satyanasti paro dharma*". *Satya* je osnova *dharme*. Ono što nosi, podupire, ustraje i ne popušta, to je *dharma* - *dharayati iti dharma*. Nju podupire i održava istina - *satya*.

Zapravo, istina je osnova i temelj svega. Ali, nažalost, današnji čovjek zaboravio je to osnovno načelo. Naša drevna vedska kultura podučava: "Govori istinu, djeluj ispravno - *satyam vada dharmam cara*. No, danas je teško naći jednu osobu između tisuću ili čak milijun njih, koja se drži istine. Ljudi slave i štiju *Sathyanārāyanu* tako što jednom godišnje prirede obred *Sathyanārāyana vrata*, a u ostatku godine vraćaju se na put neistine. U jednom trenutku mogu govoriti istinu i biti joj privrženi, no u ostatku svojih života utječu se neistini. To ne predstavlja ljudskost. Prava ljudskost ogleda se u privrženosti istini cijeloga života.

Svi ste utjelovljenja božanske sreće i blaženstva - *ānanda*

Koje je značenje riječi "ljudskost"? Značenje te riječi je "ponašanje bez neznanja". Da bi živio bez neznanja, čovjek mora temeljiti svoj život na istini. Samo tada se može zvati ljudskim bićem - *mānava* u pravom smislu te riječi. Riječ *mānava* sastoji se od tri sloga: *mā* – *na* – *va*. "*Mā*" znači neznanje, "*na*" znači bez i "*va*" znači ponašati se, živjeti. Dakle, *mānava* je onaj koji živi svoj život bez neznanja. Da bismo riječ *mānava* definirali na drugačiji način, moramo ju podijeliti na dva dijela: "*mā*" i "*nava*". "*Mā*" znači ne, a "*nava*" znači nov. U tom slučaju se riječ *mānava* odnosi na onoga koji nije nov. To je osoba kojoj ovo nije prvi život u tijelu. To je onaj koji je vrlo star i vječan. Pojam *mānava* označava tu istinu. Zato, čovjek treba posvetiti svoj život načelima istine i ljudskosti.

Cilj je ljudskog života da iskusi stanje bitka, svijesti i blaženstva – *sat – cit – ānanda*. "*Sat*" označava biće koje je vječno. "*Cit*" označava apsolutnu svijest, čistu najvišu mudrost. Kada čovjek spoji "*sat*" i "*cit*" prirodno je da doživi sreću i blaženstvo – *ānanda*. No, obzirom da čovjek nije u stanju iskusiti *ānandu*, on ju uporno traži negdje drugdje. Iskreno, sreća je pravi

oblik čovjeka. Nesposoban shvatiti tu istinu, čovjek je u potrazi za srećom svuda naokolo. A zapravo, on traži samoga sebe. Ludost je tražiti svoj vlastiti oblik bilo gdje izvan sebe samoga. Ljudi čeznu za srećom i govore: "Želim *ānandu*, želim *ānandu*. Istražuju koji im to predmet ili osoba mogu donijeti to što traže. Pokušavaju pribaviti razne svjetovne stvari i upoznati razne ljude, da bi od njih izmamili sreću za sebe. U tom smislu čine mnoge napore. No, *ānanda* se ne nalazi u predmetima, osobama ili svjetovnim stvarima. *Ānanda* je u vama. Vi sâmi ste njezin pravi oblik. Ustvari, uronjeni ste u ocean sreće i blaženstva, uronjeni ste u ocean *ānande*.

Vodeni mjehurić nastaje u vodi, raste u vodi, s njom se ponovno stapa i u njoj nestaje. Čovjek je vodeni mjehurić, a Bog je voda. Poslušajte ovu istinu, o hrabri sinovi Indije.

(stihovi na teluškom)

Odakle dolazi ta potreba da se *ānanda* traži negdje drugdje? Obzirom da današnji čovjek nije u stanju razumjeti istinu, postaje neznalica. To je posljedica privida – *māya*.

*Život je privid,
svjetovne vezanosti su privid,
obiteljski život je privid,
smrt je privid. Zašto bi bilo
tko postao žrtvom privida?*

(stihovi na teluškom)

Vi sâmi ste uzrok privida. *Māyā* je nešto što nigdje ne možete vidjeti. Ustvari, ona uopće ne postoji. Obzirom da nigdje ne postoji, zove se obmana, opsjena, iluzija, privid – *māyā*. Gdje je *māyā* ? Mogli biste ju vidjeti jedino kada bi postojala. U mraku umjesto komada užeta vidite zmiju. Zbog vašeg zamagljenog mišljenja, obavijenog obmanom, bježite od užeta. No, kada ga osvijetlite svjetlošću baklje, shvaćate da je to samo uže. Vaš strah tada nestaje. Taj komad konopca možete držati u ruci. Kada ste uže pogreškom zamijenili za zmiju, to je i dalje bilo uže, a kada ste vidjeli da to nije zmija, uže je i dalje bilo to što je. Kada konopac osvijetlite svjetlom, zmija ne bježi i na njezinom mjestu se ne pojavljuje konopac. On je od početka bio konopac i to je ostao. Isto tako, vi ste utjelovljenja sreće i

blaženstva – *ānanda*, znali vi to ili ne. Jedino zbog neznanja osjećate da ste ju izgubili. Kada se oslobodite neznanja i steknete mudrost – *jñāna*, shvatit ćete da ste utjelovljenja *ānande*. Božansko načelo blaženstva niti dolazi, niti odlazi. Kada spoznate ovu istinu, spoznat ćete sve. Što je ova istina? To je trostruki sklad – *trikāranā sudhī*. Govorite ono što mislite i činite ono što govorite. Istina je jedinstvo misli, riječi i djela. Između toga troje postoji bliska povezanost.

Neki dan sam vam govorio o tome da je *aham* (Ja) rođen iz *ātmana*. Znači, *aham* je sin *ātmana*. Um je rođen iz *ahama*, što znači da je to *ātmanov* unuk. Govor je rođen iz uma pa je to *ātmanov* praunuk. Iz toga proizlazi da *ātman*, *aham*, um i govor pripadaju istoj obitelji. Na isti način, trebala bi postojati bliska povezanost između srca i govora i između govora i djelovanja. Usklađenost srca, govora i djelovanja je *trikāranā sudhī* i to je istina – *satya*. Ona nije ograničena samo na ono što vidite i čujete. Istina je vaš pravi oblik. Što vas potiče da zaboravite istinu? To se može ilustrirati jednim svjetovnim primjerom.

Uvijek tražite utočište u istini

Studenti! Vi još nemate takvog iskustva, no činjenica je da, kada se netko oženi, mora proći kroz mnoge poteškoće. U svjetovnom životu – *samsāra* nema sreće.

Riječ *samsāra* sastoji se od slogova "*sam*" i "*sāra*", a označava ono što sadrži malo bitnoga – *sāra*. U *samsāri* nema velike sreće. Ona vam može donijeti samo malo zadovoljstva. Mnoge nevolje i previranja započinju u obitelji čim se oženite i dobijete suprugu. Vaše nevolje će se udvostručiti ako imate dvije supruge. *Dhruvin* otac *Uttanapada* imao je dvije žene. Kao rezultat toga morao se suočiti s velikim poteškoćama. Njegova druga žena nije dozvoljavala *Dhruvi* da sjedi u očevu krilu jer ga je rodila *Uttanapadina* prva žena. Druga žena se svađala s kraljem, svojim mužem, zahtijevajući da samo njezin sin sjedi u očevu krilu. Kao posljedica toga, *Dhruva* je otišao u šumu, što je kod kralja izazvalo neopisivu patnju i tugu. Svima vam je poznata priča o kralju *Daśarathi* koji je imao tri žene. On je u potpunosti udovoljio željama svoje treće supruge i prognao *Rāmu*, kojega je rodila *Daśarathina* prva supruga, u šumu, iako je *Rāmā* bio inkarnacija Gospoda *Nārāyane*. Kakva tek sudbina može zadesiti onoga tko ima deset žena! A tko to ima deset žena? Um je taj koji ih ima toliko. Njegovih deset žena su deset čovjekovih osjetila. Kakvu mu samo patnju stvaraju! Oči zahtijevaju: "Kupi mi televizor i vodi me u kino!" Jezik počinje gnjaviti: "Odvedi me na najbolju *masala dosu* (vrsta palačinke punjene povrćem – op.

prev.) i *dahi vadu*. Nos kaže: "Za mene uberi najmirisniji cvijet!" Uši žele slušati dobru glazbu. Kako je moguće odgovoriti svim tim zahtjevima koje postavljaju osjetila? Teško je udovoljiti i samo jednom njihovom zahtjevu. A kako onda zadovoljiti sva osjetila? Obzirom da je um nesposoban udovoljiti svim njihovim zahtjevima, podlošan je neizrecivom jadu i bijedi. Tek tada on počinje moliti: "O, Bože! Ne želim ovaj svakodnevni svjetovni život-*samsāra*!" i počinje nadzirati osjetila. Koje to brige muče um?

*Rođenje je briga,
boravak na Zemlji je briga,
svijet je uzrok briga isto kao
i smrt, cijelo djetinjstvo je briga,
a isto tako i starost. Život je briga,
neuspjeh također. Sva djela i
poteškoće uzrokuju brige, čak je i
sreća misteriozna briga. Samo
predanost Svamiju okončat će sve
vaše brige. O, ljudi! Steknite takvu
predanost i ljubav.*

(stihovi na teluškom)

Samo istina pobjeđuje

Tada um počinje moliti: "O, Bože, ne mogu više podnositi svu tu patnju. Molim te, priteci mi u pomoć i spasi me." Do tada nije niti pomislio na Boga. Ljudi se mole Bogu samo kada im je teško. A kada vas to brige bolno muče? Onda kada zaboravljate istinu. Uzrok svih briga koje danas muče čovjeka je to što je zaboravio istinu. Držite se istine i bit ćete uspješni u svemu što radite u životu. Pobjeda uvijek pripada onima koji slijede istinu i nikome drugom. Ne možete pobijediti zahvaljujući samo vašoj fizičkoj snazi, intelektualnim sposobnostima, velikom bogatstvu ili brojnim sljedbenicima. Sve to zajedno ne može nadomjestiti istinu. Istina je ta koja pobjeđuje. Ništa na ovome svijetu ne može ju zamijeniti. Samo istina pobjeđuje – *satyameva jayate*. Ništa drugo ne dovodi do pobjede. "Istina je jedna, no mudri ju nazivaju različitim imenima – *ekam sat viprāh bahudhā vadanti*. Kada slijedite istinu, možete pobijediti u svim vašim nastojanjima. Svaki ozbiljan problem s kojim se suočite može biti uspješno riješen uz pomoć istine. Nema ničega na ovome svijetu što istina ne može postići. Ona može postići sve. *Satya* je toliko moćna da može zemlju pretvoriti u nebo, a nebo u zemlju. Zato, uvijek tražite utočište u istini. Istina je Bog. Život nema

smisla ako ju zaboravite. Ljudi na ovome svijetu postaju žrtve tolikih problema i patnji samo zato što su zaboravili istinu. Ako ju zaboravite i tražite utočište negdje drugdje, ne možete pobijediti. Možete imati ugledan položaj u društvu i visoko obrazovanje, no to vas ne će dovesti do istine. Zbog čega je to tako? Zbog toga što su sve to svjetovna postignuća i ona omogućuju ostvarivanje svjetovnih ciljeva. *Satya* vas usmjerava na put nevezanosti – *nivṛtti*. Tek kada spoznate ovu istinu, možete biti uspješni u životu.

Studenti!

U bilo kojoj nepovoljnoj životnoj situaciji, neka istina bude načelo koje vas vodi i koje stalno imate pred očima. Držite se svog obećanja u svim okolnostima. Kada nekomu nešto obećate, morate se držati tog obećanja do zadnjeg daha. Kada je *Vāmāna* zatražio tri stope zemlje, kralj *Bali* je obećao da će mu ih dati. Kraljev učitelj *Sukrachariya* zabranio mu je da udovolji *Vāmāninoj* želji. No, *Bali* je rekao: "Ima li većega grijeha nego pogaziti vlastito obećanje? Dao sa mu svoju riječ i ne ću je povući ma što se dogodilo." Trebate se ugledati u takve uzore i živjeti u skladu s istinom. Svijet može biti spašen jedino ako ljudi odluče slijediti načelo istine. Čine li to današnji ljudi, slijede li put istine i ispravnosti? Ne. Oni slušaju brojne govore, čitaju na tisuće knjiga i susreću stotine plemenitih duša. A što od toga primjenjuju u praksi? Koliko toga usvajaju kao svoje iskustvo? Ništa. Uopće ništa.

Oslobodite se dvojnosti svoga uma

Mnogi sebe nazivaju učenim ljudima – *pandita*. No, što znači taj pojam? Je li *pandit* onaj tko je temeljito proučio *Vede*, svladao svete tekstove, onaj tko poznaje epove, legende i mitove? Ili je to onaj koji je odličan tumač svetih spisa? Ili je to osoba koja je stekla veliko znanje? Ne, ne. *Bhagavadgīta* opovrgava takve tvrdnje i izjavljuje:

"*Pandit* je onaj koji se jednako odnosi prema svemu – *pandita samadarshina*. Istinski *pandit* postiže staloženost i smirenost u svim okolnostima. S jednakim mirom prihvaća sreću i nesreću, pohvale i pokude, zadovoljstvo i bol. Ravnodušan je prema toplini i hladnoći. Zna da na ovom svijetu mora postojati i jedno i drugo. Dvojnosti su dio pošiljke koja je odaslana u svjetovni život. Kada u ljetu teško podnosite vrućinu, čeznete za prohladnom zimom. No, kako dugo možete uživati u zimskoj hladnoći? Ponovno ćete poželjeti ljetnu vrućinu. Ako je prevruće, reći ćete: "O Bože, ne mogu više izdržati ovu vrućinu" i opet ćete željeti hladnoću zime. No,

nadzirete li vi toplinu i hladnoću? Ne, one su Božji darovi. Dvojnosti su obilježja ovoga svijeta, njegovi znakovi i putokazi. Čovjek može uživati u životu i doživjeti mir i sreću samo zahvaljujući dvojnostima. Nitko ne želi cijelo vrijeme jesti slatkiše. Ako ih jedete deset dana, jedanaestog dana zaželjete u obroku ukiseljeno povrće. A ako nekoliko dana jedete ukiseljeno povrće, ponovno ćete poželjeti slatkiše. Čovjek treba ostati uravnotežen i staložen u sreći i nesreći, dobitku i gubitku, pobjedi i porazu. Treba se jednako odnositi prema svim dvojnostima. Zadovoljstvo i bol, dobitak i gubitak, potpuno su prirodni u ovom svijetu. Dakako, u dvojnosti treba vidjeti jednost. Ne smijete usmjeriti svoj um prema dvojnostima jer ih na ovome svijetu ima i previše. Čovjek, čiji je um ispunjen dvojnošću, napola je slijep. Zato, neka vam um ne bude zarobljen njome, neka joj ne bude podložan.

Čovjekov um je nestalan poput njihala zidnog sata i bez prestanka se kreće s jedne na drugu stranu. Sve dok se nastavlja to kolebanje uma, čovjek će doživljavati samo dvojnost. No, kada se njihalo zaustavi, um će postati tih i postojan. Tek tada će doživjeti jedinstvo pojedinačne duše – *jīva* i Boga – *brahman*. Zbog toga čovjek treba nadzirati hirove uma. Tako dugo dok je um nestalan, vezani ste vremenom. Kada um postane miran i vi spoznate načelo jedinstva, nadići ćete vrijeme. Vrijeme je Bog.

*Klanjam se vremenu, klanjam se Onome koji
je izvan dohvata vremena, Onome koji je
pobijedio vrijeme, Onome koji nadilazi vrijeme,
Onome koji je utjelovljenje vremena, Onome
koji određuje vrijeme.*

(sanskrtski stihovi)

Dostignite cilj svoga životnog putovanja

Bog je gospodar vremena. Kada u njemu potražite utočište, vrijeme ne će imati više nikakvu moć nad vama i ne će vam moći naškoditi. Zapravo, čovjek bi trebao postati gospodar vremena. Pravo ljudsko biće je ono koje nadilazi vrijeme. Vrijeme je Bog. Bog je stanovnik vašega srca. Snaga i uzvišenost čovjeka nemjerljive su jer sâm Bog prebiva u njegovom srcu. Bog pomaže i služi svom pokloniku. Zato je netočno misliti o sebi kao inferiornom biću u bilo kojem smislu. Među svim živim bićima ljudsko rođenje je najdragocjenije – *jantunam nārā jañmā durlabham*. Velika je sreća roditi se kao ljudsko biće. Nikada ne omalovažavajte rođenje u

ljudskom tijelu – *nārā jañmā*. Ono se treba ponuditi Gospodu *Nārāynī* kao dar. To je istinski smisao ljudskog rođenja.

Čovjek se treba uzdići do razine Božanstva. Treba evoluirati od životinjske naravi do ljudskosti i od ljudskosti do božanskosti. Nažalost, čovjek danas ide u suprotnom smjeru i pada na razinu životinje. Nikada ne vozite natraške, ne stavljajte mjenjač brzina u poziciju za komandu "natrag". Vozite prema naprijed, prebacite mjenjač na komandu "naprijed". Gdje trebate stati? Ne zaustavljajte se dok niste dostigli cilj. To je svrha putovanja kroz ljudski život.

Kako trebate živjeti? Tako da slijedite četiri F, o čemu sam vam već govorio. Prvo F znači: "Slijedi učitelja! – Follow the master"! Tko je učitelj? Vaša savjest je učitelj. Drugo F znači: "Suoči se s vragom! – Face the devil"! Treće F je: "Bori se do kraja! – Fight to the end"! i četvrto F je: "Završi igru! – Finish the game"! To je cilj života i igra života.

Život je igra, igray je.

Život je san, ostvari ga.

Život je izazov, suoči se s njim.

Život je ljubav, uživaj u njoj.

Ljudski je život prepun dubokih unutarnjih značenja i predivnih tajni. No, današnji čovjek srozava svetost, božanskost, plemenitost i veličanstvenost ljudskog života na najniže grane. Zbog čega je to tako? Zbog toga što je zaboravio istinu. Mnogi misle da život predstavlja tri četvrtine istine. No, ja to ne prihvaćam. Što je s onom preostalom četvrtinom? Dakle, ne samo tri četvrtine, nego cijela istina je život. Istina je Bog, a Bog je punina.

Puno je ovo i puno je ono.

*Kada se puno oduzme od
punoga, ono što ostaje
ponovno je punina.*

Om pūrnamadah pūrnamidam,

Pūrnat pūrnamudacyate

Pūrnasya pūrnamādāya

Pūrnamevāvaśiṣyate

Bog je punina, vi ste punina, svijet je punina i sve je punina. Stoga, istina je punina, a punina je istina. Shvatite to i izbjegavajte neistine koliko

god možete. U situaciji kada iznošenje istine može biti opasno za vas ili se možete naći u nevolji, ne pribjegavajte niti istini niti neistini. Ostanite tihi. Treba govoriti samo istinite, ugodne i dobronamjerne riječi koje su korisne drugima.

Molite iskreno i čistoga srca

Jednom je Gospod *Indra* odlučio podvrgnuti kušnji velikog yogija koji se pridržavao dva zavjeta. Prvi zavjet bio je da nikoga neće povrijediti niti mu nanijeti bol, a drugi zavjet bio je da nikada neće izreći laž. Da bi te zavjete mogao primijeniti u praksi, provodio je tešku pokoru. Gospod *Indra* pojavio se pred njim u liku lovca koji lovi jelena. Kada je jelen protrčao kraj njega, yogi je otvorio oči i vidio jelena skrivenog u grmlju. Lovac je došao do yogija i upitao: "Svami, došao sam ovamo loveći jelena. Jesi li ga možda vidio? Yogi je bio u velikoj dilemi. Ako kaže da nije vidio jelena, izreći će neistinu. S druge strane, ako lovcu otkrije gdje se jelen nalazi, lovac će ga ubiti. Na svaki način, njegovi će zavjeti biti prekršeni. Zato je molio Boga da mu dade viziju ili neku ideju kako da održi oba zavjeta. Bog mu je istog časa darovao viziju. Bog odmah odgovara na molitve onih koji mu se mole čistog srca. Onima koji Mu upućuju molitve bez imalo iskrenosti, Bog ne će uslišati molbe, bez obzira na to koliko dugo molili. Onima koji mole iskreno i čistoga srca, Bog će odmah odgovoriti. Obzirom da mu je Bog dao viziju, yogi je odgovorio lovcu: "Oči koje vide ne mogu govoriti, a jezik koji govori ne može vidjeti. Zato ne znam što da ti kažem." Oči koje su vidjele jelena nisu mogle govoriti. Jezik koji je mogao govoriti nije vidio jelena. Viđenje jedne stvari, a govorenje o drugoj predstavlja laž. Izbjegavši to, yogi se spasio iz teške situacije.

Na ovome svijetu, kada god se čovjek nađe zarobljen sličnom dilemom, treba se pokušati spasiti slijedeći opisani put. Ne govorite istinu koja drugoga dovodi u opasnost. No, ne činite niti grijeh tako što ćete izreći neistinu. Slijedite srednji put, jer svijet je pun varka. Od vaše najranije dobi izbjegavajte govoriti laži. U teškim i opasnim situacijama ne recite laž, ali ni istinu. Budite tihi.

Bhagavān je završio govor bhajanom: " *Hey Śiva Śankara Namami Śankara...* "

Dijelovi božanskog govora održanog 2. srpnja 1996. godine u Prasanthi Nilayamu.

LJUBAV JE SIGURAN PUT DO SVAMIJEVE MILOSTI

Kako možete spoznati pravu prirodu čovjekova bića ako se ne odreknete lijenosti, tromosti, i neznanja – tamas? Nije moguće razviti predanost Bogu bez napuštanja nemira, strasti i težnje za plodovima djelovanja – rajas. Njegovanje uravnoteženosti, čistoće, jasnoće i smirenosti – sattva, pravi je način za postizanje predanosti Bogu – bhakti.

Poslušajte, o hrabri sinovi Indije!

Stihovi na teluškom

SVATKO SE MOŽE PREOBRAZITI U URAVNOTEŽENU I ČISTU OSOBU – SĀTTVIKA

Svatko se može preobraziti u uravnoteženu i čistu osobu – sātṭvika

Tri promjenjiva svojstva prirode – *sattva*, *rajas* i *tamas* osnova su vidljivog svijeta. Sva-ko ljudsko biće ima sva ova tri svojstva. Kako čovjek može izbjeći njihov utjecaj u svakodnevnom životu? Jedino tako da stekne mudrost razlučivanja i vidi koje je od ta tri svojstva dobro, a koje loše.

Razvijajte uravnoteženost i čistoću – sattva

Tamas označava tupost, dosadu, zabludu, neznanje, okrutnost, spavanje i mrtvilo i najniže je od triju promjenjivih svojstava prirode. S druge strane, *sattva* je najviše svojstvo i predstavlja mir, spokojnost, mudrost, sklad, čistoću, jasnoću, vedrinu, uravnoteženost, radost, sreću i tako dalje. *Rajas* označava želju, strast, neumornu aktivnost, uzbuđenost, zabrinutost, nemir, uznemirenost i tako dalje. Sve čovjekove želje nastaju iz svojstva *rajas*. Čak i želja za Bogom pripada tom svojstvu.

Onaj tko nema nikakvih želja ne će čeznuti ni za oslobođenjem. Ljutnja, mržnja, ljubomora, ego, razmetanje, hvalisavost i tako dalje – sve je to *rajas*. Želja može biti bilo koje vr-

Razvijajte i jačajte ljubav. Od sutrašnjeg dana pa nadalje sa svakim govorite ljubazno. Svakome odgovorite s ljubavlju. Ako znate odgovor na postavljeno pitanje, odgovorite ispravno. Ako ne znate, recite: "Oprostite, ne znam." Puno puta sam vam rekao: Ne možete uvijek učiniti uslugu, ali uvijek možete govoriti susretljivo i ljubazno.

Govorite manje. Samo tada moći ćete se osloboditi životinjskih osobina. Kako se možete ponašati kao ljudska bića ako u sebi skupljate životinjske osobine? Zato se najprije riješite njih. Ljubav, ljubav, ljubav. Širite svoju ljubav svima. To je prava satvička vrlina.

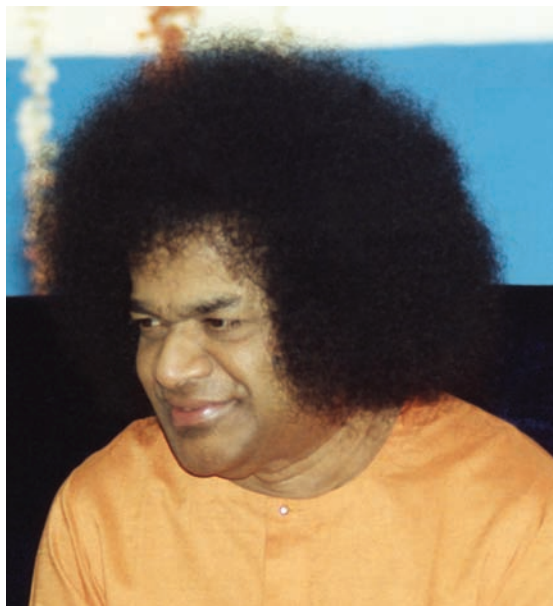

ste, ali njezina osnovna priroda ostaje ista. *Sattva* je struja koja teče ispod površine svojstava *rajas* i *tamas* i ima nevidljivi utjecaj, baš kao što rijeka Sarasvatī teče kao nevidljiva struja ispod površine rijeka Gange i Yamune. *Sattva* će se manifestirati u vama kada postupno odbacite *rajas* i *tamas* i njihove aspekte, jedan po jedan. *Tamas* i *rajas* sredstva su za postizanje cilja, a koja vode do *sattve*. Tek kada odbacite ono dvoje, možete razvijati uravnoteženost, čistoću, jasnoću, radost i sreću – *sattva*.

Nadidite *tamas* i *rajas*

Što znači *tamas*? Razbojnik Ratnākara primjer je toga promjenjivog svojstva prirode. Bez imalo samilosti i suosjećanja napadao je putnike iz zasjede, ubijao ih, i pljačkao njihov novac za svoje sebične potrebe.

Nedostatak dobrote i samilosti opisuje svojstvo *tamas*. Pa ipak i tako zla osoba kakav je bio Ratnākara, preobrazio se u čovjeka koji je provodio intenzivnu pokoru – *mahatapasvi*, te je postao i slavni pjesnik, zahvaljujući društvu sedmorice velikih mudraca – *saptā rṣi*. Svoju poeziju posvetio je slavljenju Boga. Tko je istinski pjesnik? Istinski pjesnik je onaj koji je spoznao svoju pravu prirodu i stekao znanje o sva tri vremenska razdoblja, prošlosti, sadašnjosti i budućnosti. No, zbog utjecaja željeznog doba – *kaliyuga* u kojemu živimo, svatko tko je u stanju sročiti makar samo nekoliko stihova ili rima smatra se pjesnikom. Ali to nisu pjesnici u pravom smislu te riječi. Mudraci kao Vālmīki i Vyāsa bili su pravi pjesnici. Snagom svoje pokore spoznali su prošlost, sadašnjost i budućnost. Ali ne samo to, uzdigli su se iznad vremena i stekli viziju Boga. Glavni uzrok i pokretač Rātnakarine preobrazbe iz okrutne i pohlepne u uravnoteženu i čistu osobu – *sāttvika*,

Ovdje trošimo desetke milijuna rupija na bolnice. Pa zašto se onda ne odnosite prema bolesnicima s ljubavlju? Neki liječnici posvećuju se svojim pacijentima s ljubavlju i pažnjom. Kada razgovaraju s njima nježno i slatko, pola bolesti već je izliječeno. No, ima i onih koji pacijente otprave riječima: “Sada nemam vremena”. Ne kažu kratko: “Molim vas, izađite” nego puno više od toga. Takve osobe ne mogu se nazvati ni liječnicima niti poklonicima. U stvari, oni uopće nisu ljudska bića. Ako ste stvarno došli Svamiju i zbog Svamija, trebate se napuniti ljubavlju. Svami je utjelovljenje ljubavi od glave do pete. Ja dajem samo ljubav. Vi primajte Moju ljubav, ali ju ne znate koristiti.

bilo je druženje s pobožnim ljudima – *satsan-ga* kakvi su bili sedmorica mudraca i Božja milost. Zapravo, Božja milost je najvažnija za čovjekovu transformaciju. Nitko ne može znati kada, gdje i kako će Bog prosuti svoju milost na nas. Zato, osoba koja je prepuna svojstva *tamas* ne mora zauvijek ostati takva, već može izravno postati osoba s prevladavajućim svojstvom *sattva*. Nije potrebno da se najprije iz *tamasa* preobrazi u *rajas*, a iz *rajas* u *sattvu*. Uz pomoć Božje milosti i učenja plemenitih duša, osoba s *tamas* svojstvima može direktno postati osoba sa *sattva* svojstvima, baš kao što je to uspjelo Rātnakari, uz pomoć učenja sedmorice mudraca i zado-bivanja Božje milosti koju je zavrijedio provođenjem intenzivne pokore.

Drugo promjenjivo svojstvo prirode je *rajas*. Mržnja, ljubomora, hvalisavost, ego, ljutnja i t.d. *rajas* su svojstva. Svetac Viśvāmitra primjer je toga svojstva. Cijeli njegov život bio je ispunjen *rajas* osobinama, ali konačno se, ipak, preobrazio u velikog mudraca i sveca. Mudraca Vasiṣṭhu smatrali su božanskim svecem – *brahmaṛṣi*, dok su Viśvāmitru smatrali kraljevskim svecem – *rājarṣi*. To je bio glavni uzrok njegove ljubomore i mržnje prema Vasiṣṭhi. Do koje mjere je nabujala mržnja u Viśvāmitri? Mržnja je u njemu poprimila takve razmjere da je Vasiṣṭhi odlučio oduzeti život. U noći punog mjeseca Vasiṣṭha je razgovarao sa svojom ženom Arundhati. Ona se divila mjesečevom sjaju govoreći: “Danas je mjesec bez ijedne sjenke.” Vasiṣṭha je odgovorio: “To je stvarno istina. Mjesec prekrasno sja bez mrlje i sjenke, baš kao i Viśvāmitrina pokora.” Viśvāmitra, koji se skrivao u obližnjem grmu u namjeri da ubije Vasiṣṭhu, čuo je taj razgovor. U tom trenutku otvorile su mu se oči. Rekao je sebi: “Mudrac Vasiṣṭha pred svojom ženom hvali uzvišenost moje pokore.

Može me biti sram što u sebi nosim toliko mržnje prema tako plemenitoj osobi. To je velika pogreška. Na mene djeluje *rajoguna* i to je njezin zli utjecaj.

Ta *rajoguna* može navesti čovjeka da počinj bilo koje opako djelo.” Tako razmišljajući bacio je u stranu svoju sablju, potrčao prema Vasiṣṭhi i pao pred njegova stopala. Istog trenutka Vasiṣṭha ga je blagoslovio, ne pogledavši njegovo lice. Rekao je: “Viśvāmitra! Brahmaṛṣi! Ustani!” Vasiṣṭha, koji ga je do tada oslovljavao jedino s *rājarṣi*, sada ga je bez oklijevanja nazvao *brahmaṛṣi*. Viśvāmitra je bio presretan i upitao je Vasiṣṭhu: “Do sada si me zvao samo *rājarṣi*.”

Zbog čega mi se sada obraćaš s *brahmaṛṣi*? Vasiṣṭha je odgovorio: “Viśvāmitra!

Do sada si bio opsjednut egom. Rođen si u egu, rastao si u egu i živio si život pun ega. Nikada ni pred kim nisi sagnuo glavu. No, danas si pao pred moja stopala, odbacivši sav svoj ego. To je znak da za tebe ego više ne postoji. Zbog toga si sada zavrijedio društveni položaj božanskog mudraca. Načelo božanskog mudraca – *brahmaṛṣi* znači da ego više ne postoji. *Brahmaṛṣi* je onaj koji je potpuno lišen ega, vezanosti i hvalisavosti.

Ma kako obrazovana i učena neka osoba bila, ma kako visok položaj zauzimala u društvu, uvijek treba razmišljati na sljedeći način: “Ja sam samo lutka u Božjim rukama. Sve na ovom svijetu Božja je predstava. Kako god On povlači konce, lutke tako plešu.” Kada čovjek ima takve misli i osjeća je, tek tada postaje vrijedan da ga se nazove božanskim mudracom – *brahmaṛṣi*. Ako je čovjek pun ega i vezanosti pa razmišlja ovako: “Ja sam taj koji nešto čini, ovo je moje, ono je tvoje,” postaje ispunjen svojstvom *rajas*. Osjećaji za “ja” i “moje” ukazuju na ego i vezanost. U

trenutku kada čovjek iskorijeni to dvoje, uzdiže se do razine božanskog mudraca – *brahmarši*. Pojam “*rši*” ne odnosi se na osobu koja je učena ili provodi intenzivnu pokoru. Taj pojam odnosi se na svojstvo *sattva*. Promjena *tamasa* i *rajasa* u *sattvu* odaje svetost i božanskost.

Nikada ne napuštajte istinu i ispravnost

Čovjek bi u sebi trebao nositi ljubav za Boga, strah od grijeha i osjećaj moralnosti za društvenu zajednicu – *daivapriti*, *pāpabhīti*, *sanghaniti*. To su prirodne vrline ljudskog bića koje daju veliku vrijednost ljudskoj naravi. S obzirom da je današnji čovjek zaboravio istinu – *satya* i napustio ispravnost – *dharma*, njegova vrijednost kao ljudskog bića je u opadanju. Ptice i životinje žive u skladu sa svojim prirodnim osobinama. Nažalost, čovjek je obezvrijedio sebe time što ne slijedi svoje prirodne vrline. Radije se priklanja osobinama koje za njega nisu prirodne.

Student koji je govorio malo prije, govorio je o *svadharmi* i *paradharmi*. *Svadharmu* je povezana s *ātmanom*, a *paradharma* s tijelom. *Paradharma* vodi prema svjetovnom putu i životu – *pravṛttimārga*, dok je *svadharmu* usmjerena na put duhovnosti – *nivṛttimārga*. Današnji je čovjek zaboravio *svadharma* i slijedi *paradharma*.

Zbog toga su njegove vrline u opadanju, dok su težnje prema svim vrstama ugodnosti u porastu, što uključuje i prehranu najfinijim povrćem poput brinjala i bamija. Što je glavni uzrok čovjekova pada? Glavni uzrok je to što je zaboravio istinu – *satya* i ispravnost – *dharma*. S obzirom da je napustio *dharmu*, *dharma* je napustila njega. Ako štitiš *dharmu*, ona će štiti tebe, odnosno, *dharma* štiti svoga zaštitnika – *dharma rakṣāti rākṣitāram*. Oni

koji ju razaraju i zatiru, bit će od nje uništeni. Čovjek treba govoriti istinu i slijediti ispravnost. Današnji čovjek samo govori o *dharmi*, ali ju ne slijedi. Koja je svrha govorenja bez primjene u praksi? Stojeći na govorničkoj tribini ljudi drže dugačka predavanja o *dharmi*. No, čim siđu s tribine prestanu misliti o njoj, a o njezinoj primjeni nema ni govora. Kako *dharma* može štiti takve ljude?

Danas mnogi ljudi hvale i propagiraju *dharmu*, ali sami ju nikada ne primjenjuju u praksi. Propovijedanje i propagiranje nije važno: najvažnija je praksa. Može li samo čitanje knjige u kojoj su opisana najfinija jela napuniti vaš želudac? Možete pročitati nazive različitih slatkiša, kao to su Gulab Jamun, Palakova, Burfi, i t.d., ali njihovu slatkoću i okus možete osjetiti tek kada ih stavite u usta. Isto tako, čovjek danas govori o istini i ispravnosti jedino na temelju znanja iz knjiga. Samo govorenje o tome nije dovoljno. Primijenite ih u svom životu, djelujte u skladu s njima.

Rātnakara, koji je imao puno loših osobina, nije samo slušao poučavanja sedmorice mudraca. On je ta poučavanja primijenio u praksi tako što je neprekidno ponavljao Božje ime. U dubokoj kontemplaciji izgubio je svijest o tijelu. Zapravo, smanjio je ego i vezanost za tijelo do te mjere da nije osjetio ni kada su mravi na njemu napravili mravinjak koji ga je potpuno prekrrio. Ponos zbog obrazovanja, bogatstva i obiteljskog ugleda te vezanost za tijelo uzrok su čovjekovog ropstva. Onoga dana kada je Rātnakara odbacio sve te vezanosti, preobrazio se u velikog mudraca. Ali, ne samo to. Stekao je i zaslugu da napiše životopis Gospoda Rāme. Preobrazba u velikog mudraca bila je posljedica gledanja, dodira, razgovora i slušanja sedmorice mudraca – *darśana*, *sparśana*, *sambhāṣana*. Sve njegove loše osobine pretvorile su se u

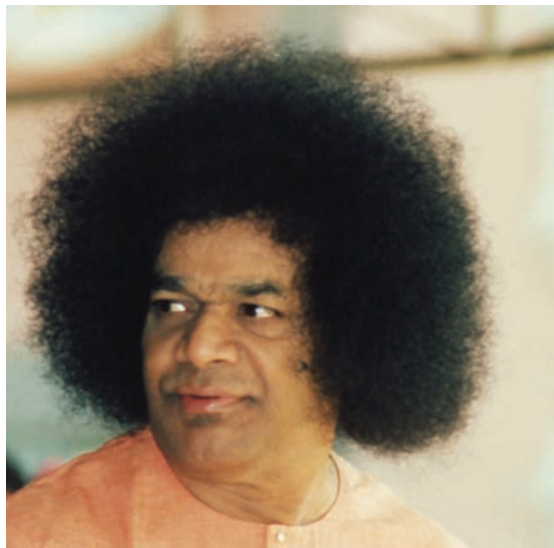

vrline zahvaljujući druženju s pobožnim i duhovnim osobama kakvi su bili mudraci. Sličan je i slučaj Viśvāmitre. U početku, on je bio kralj po imenu Kaušika koji je bio primjer svih *rajasičkih* osobina. No, kada se odrekao kraljevstva, svih zadovoljstava i svega komfora i počeo provoditi intenzivnu pokoru, postao je kraljevski mudrac – *rajārši*. Prihvativši učenje Vasiṣṭhe, konačno je postao božanski mudrac – *brahmaṛši*.

Obraćajte se poklonicima s ljubavlju

Treće promjenjivo svojstvo prirode je *sattva*. Što zapravo znači *sattva*? Mir, strpljivost, razumijevanje drugoga, privrženost istini i tako dalje, osobine su satvičke osobe. U njoj ne postoji 6 loših osobina, a to su: želja, ljutnja, pohlepa, zabluda, oholost i ljubomora. Satvička osoba može čak promijeniti mržnju u ljubav. Koja je svrha provođenja pokore ako netko to ne može učiniti? Da bih ilustrirao ovo što govorim, dat ću vam jedan primjer kako biste Me bolje razumjeli. Svami neprestano poučava načelo ljubavi. U svakom govoru ustrajno ponavlja ljubav, ljubav, ljubav. No, koliko vas slijedi to učenje i koliko vas je doživjelo tu ljubav? Ako poklonik dođe k vama i nešto vas upita, odgovorite li mu s ljubavlju? Osobu koja bi na pitanje odgovorila s ljubavlju ne može se nigdje vidjeti ni sreći. Nitko ne govori s ljubavlju, bilo da ste u *mandiru*, kantini, paviljonu za smještaj, uličnoj knjižari ili bolnici. Pa koja je onda svrha slušanja Svamijevih govora? Postoji li makar jedna osoba koja govori s ljubavlju? Kada dođe novi poklonik i upita: “Kada je Svamijev daršan?”, dobije otresit odgovor: “Ma pusti me, ne znam.” Pa i u slučaju da zaista ne znate, zar ne biste trebali odgovoriti pristojno? Čak i obrazovane osobe daju uvredljive odgovore, kao: “To nije moja briga. Odlazi!”

Svami neprestano poučava načelo ljubavi. U svakom govoru ustrajno ponavlja ljubav, ljubav, ljubav. No, koliko vas slijedi to učenje i koliko vas je doživjelo tu ljubav? Ako poklonik dođe k vama i nešto vas upita, odgovorite li mu s ljubavlju? Osobu koja bi na pitanje odgovorila s ljubavlju ne može se nigdje vidjeti ni sreći. Nitko ne govori s ljubavlju, bilo da ste u mandiru, kantini, paviljonu za smještaj, uličnoj knjižari ili bolnici. Pa koja je onda svrha slušanja Svamijevih govora? Postoji li makar jedna osoba koja govori s ljubavlju? Kada dođe novi poklonik i upita: “Kada je Svamijev daršan?”, dobije otresit odgovor: “Ma pusti me, ne znam.” Pa i u slučaju da zaista ne znate, zar ne biste trebali odgovoriti pristojno?

Zar je stvar nečije dužnosti i brige dati točan odgovor? Gubite li nešto ako ono što znate kažete blago i s ljubavlju?

Određeni broj muškaraca i žena i živi u ašramu dvadeset, trideset, a neki čak i četrdeset godina. No, postoji li među njima barem jedan čije je srce puno ljubavi? Oni provode razne duhovne vježbe kao što su ponavljanje Božjeg imena – *japa*, pokora – *tapas* i meditacija – *dhyāna*. Zbog čega sjede u meditaciji? Kamo je nestala njihova ljubav? Oni su doslovno ubili ljubav i razvili mržnju. Kada već slušaju Svamijeve govore, zašto ih ne primjenjuju u praksi? Oni borave u ašramu, ali ako pogledate njihova djela, ona su veoma loša. Obavljaju li oni ijedan zadatak iskreno i predano? Govore li igdje istinu? Izgovaraju li makar jednu jedinu riječ s ljubavlju? Ja ne vidim i ne čujem ništa što bi bilo izgovoreno s ljubavlju i prožeto istinom. Kada vas netko nešto pita, odgovorite mu blago i obzirno. Pa i kada postavlja nepotrebna pitanja i pokušava produžiti razgovor, odgovorite mu s ljubavlju. Recite: “Molim vas, oprostite. Svami ne voli da se puno priča. Stoga, ne želim nastaviti ovaj razgovor jer poštujem Svamijeve upute.” Ima li u takvom odgovoru nešto loše?

Među studentima, učiteljima, liječnicima, medicinskim sestrama i drugim djelatnicima ne mogu naći nikoga tko govori s ljubavlju. Pa koja je onda svrha slušanja Svamijevih govora? Kada pada kiša, tlo postaje vlažno, nije li tako? Kada slušate što vam govorim, zar se to učenje ne bi trebalo odraziti u vašim djelima i ponašanju? Za vrijeme daršana, *bhajana* i Svamijevih govora svatko pokušava zauzeti mjesto u prednjim redovima. U dvorani za *bhajane* žene se međusobno svađaju jer žele što bolje mjesto. Ima li potrebe za takvim sukobima ega? Je li važno gdje sjede? Zar ne bi trebale biti sretne i zadovoljne da mogu uživati u stalnom prizivanju Božjeg imena – *nāmasmaraṇa*?

Ispunite srce ljubavlju

Trebate ispuniti svoja srca ljubavlju i suosjećanjem. Kada jako pada kiša, možete skupiti vode koliko god želite, ako lonac stavite van, držite ga otklopljenim i postavljenim uspravno. No, ako ga okrenete naopako, s otvorom prema dolje, ne ćete uhvatiti ni kap vode, iako može biti pljusak. Slično tomu, ljudi slušaju Svamijeve govore, no posudu svoga srca drže okrenutom naopako. Zbog toga ne mogu skupiti ni malo ljubavi u svom srcu. Zašto ste došli ovamo? Koja je svrha vašeg boravka ovdje? Zašto ne odete na neko drugo mjesto? Koju dobrobit vam donosi vaš dolazak ovamo? Što ste postigli? Što doživljavate? Osjećate li sreću i blaženstvo? Ne, uopće ne. Vi jednostavno tratite svoje vrijeme. Shvatite ovu istinu, i barem od danas pa nadalje govorite s ljubavlju svima koji vam dođu i zatraže vašu pomoć.

Ima puno mjesta, poput prijavnog ureda, recepcije za smještaj, ureda za informacije, kantine, bolnice, ulične knjižare i slično, gdje službenici rade sa strankama i ljudima koji nešto trebaju. Neki od tih službenika ponašaju se poput buldoga i njemačkih ovčara. Nigdje ne nalazim ljubaznu osobu ni službenika dobra srca. Koji je smisao takvog života? Ovdje trošimo desetke milijuna rupija na bolnice. Pa zašto se onda ne odnosite prema bolesnicima s ljubavlju? Neki liječnici posvećuju se svojim pacijentima s ljubavlju i pažnjom. Kada razgovaraju s njima nježno i slatko, pola bolesti već je izliječeno. No, ima i onih koji pacijente otprave riječima: “Sada nemam vremena”. Ne kažu kratko: “Molim vas, izađite” nego puno više od toga. Takve osobe ne mogu se nazvati ni liječnicima niti poklonicima. U stvari, oni uopće nisu ljudska bića. Ako ste stvarno došli Svamiju i zbog

Svamija, trebate se napuniti ljubavlju. Svami je utjelovljenje ljubavi od glave do pete. Ja dajem samo ljubav. Vi primete Moju ljubav, ali ju ne znate koristiti.

Samilost i suosjećanje znak su istinskog poklonika

Utjelovljenja ljubavi!

Iako u vama možda nema ljubavi, Ja vam se ipak obraćam s "Utjelovljenja ljubavi." Ne trebate činiti ništa drugo nego u sebi razvijati ljubav. Kada to uspijete, steći ćete veliku snagu pokore. Što je mudrac Vasištha rekao svojoj ženi Arundhati? On je hvalio Viśvāmitru u njegovoj odsutnosti i rekao: "Kako mjesec prekrasno sjaji, bez ijedne sjenke, baš kao i Viśvāmitrina pokora." Kada je Viśvāmitra čuo te riječi ispunjene ljubavlju, njegovo srce bilo je ganuto i topilo se od miline. Kada novi poklonici dođu u ašram, osobe koje rade u uredu za smještaj i drugim službama ašrama, trebaju im izraziti srdačnu dobrodošlicu i prihvatiti ih s pažnjom i dobrotom, kao pravi domaćini. I studenti u Institutu trebaju se ponašati na takav način. Kada novi studenti dođu u Institut, oni stari ih trebaju prihvatiti kao braću, kako bi mogli prevladati osjećaj tuge i potištenosti zbog odvajanja od roditelja.

U drugim koledžima novi studenti izloženi su teškim kušnjama, zlostavljanju, obijesti i neslanim šalama, pri čemu neki izgube i život. Oni koji se tako ponašaju prema novopridošlima zaista su pravi demoni. Hoće li oni mučiti novog studenta ako shvaćaju da je to njihov brat? Umjesto da ih ohrabre i podrže, stariji studenti u njima stvaraju strah i tjeskobu. To nije znanje ni obrazovanje – *vidyā*. To je potpuno neznanje – *avidyā*. To nije znak mudrosti i razlučivanja – *viveka* ni suosjećanja i milosrđa – *dayā*. To je znak gluposti – *aviveka* i okrutnosti – *kruratva*. Nove studente treba pozdraviti s puno ljubavi. Treba

Što je glavni uzrok čovjekova pada?

Glavni uzrok je to što je zaboravio istinu – satya i ispravnost – dharma.

S obzirom da je napustio dharmu, dharma je napustila njega. Ako štitiš dharmu, ona će štiti tebe, odnosno, dharma štiti svoga zaštitnika

– dharma rakṣāti rākṣitāram. Oni koji ju razaraju i zatiru, bit će od nje uništeni. Čovjek treba govoriti istinu i slijediti ispravnost. Današnji čovjek samo govori o dharmi, ali ju ne slijedi. Koja je svrha govorenja bez primjene u praksi? Stojeći na govorničkoj tribini ljudi drže dugačka predavanja o dharmi. No, čim siđu s tribine prestanu misliti o njoj, a o njezinoj primjeni nema ni govora. Kako dharma može štiti takve ljude?

ih posjesti na mjesto odmah do sebe. Ali, nažalost, to se danas ne događa. Stariji studenti rezerviraju sebi mjesto u učionici i kažu: "To je moje mjesto." Novima ne dozvoljavaju da sjede ni blizu njih. To nije dobro. Svi trebate živjeti jedinstveno i skladno. Samo tada moći ćete razumjeti Svamijevo načelo ljubavi.

Kome god govorite, činite to s ljubavlju. Ako niste u mogućnosti odgovoriti na neko pitanje, recite ponizno: "Ne znam. Molim vas, oprostite." No, nažalost, vi ih otjerate kao da su životinje i kažete: "Odlazi, odlazi, ne znam." To nipošto nije ispravno ponašanje. Sve su to ljudska bića. Zato, poštuju te i volite svakoga. Samo tako ćete zavrijediti Božju ljubav, jer Bog se nalazi u svakom biću.

Kakvo je to štovanje ako se klanjate Bogu u obliku nekog beživotnog idola, a nanosite bol živim bićima koja su stvarna i nedvojbeno Božja stvorenja? Volovi i bikovi teško rade dan i noć, a vi ih tučete bičem. No, kada u hramu ugledate kameni kip bika Nandu, obilazite oko njega u znak štovanja – *pradakšina*, klanjate mu se i iskazujete počasti. To je štovanje kamena, a ne stvarno štovanje Boga. Kako se mogu beščutni ljudi kamena srca uopće nazivati poklonicima? Barem od danas nadalje, ispunite svoja srca suosjećanjem i milosrđem. Svatko govori suosjećanje, suosjećanje, suosjećanje, ali gdje je to suosjećanje? To je samo pomodnost, a ne suosjećanje (fashion – compassion, igra riječi koju koristi Svami – op. prev.) Ima ljudi koji drugima stalno nanose bol i patnju. To nije dobro. Vi već dugo boravite u ašramu. Što je ašram? To je mjesto na kojem ne bi trebalo biti nesreće ni patnje. No, poklonici koji dolaze ovamo izloženi su mnogim nevoljama i misle: “Ako nam Svami dade intervju, bit ćemo sretni barem dok smo kod Njega u sobi za intervju jer se vani prema nama odnose kao prema psima.” Koliko ljudi Ja mogu primiti na intervju? Mogu li razgovarati sa svima koji dolaze ovamo? Ne mogu. Zato dajem ovaj zajednički intervju svima vama koji ste ovdje.

Ljubav je najveća satvička vrlina

Razvijajte i jačajte ljubav. Od sutrašnjeg dana pa nadalje sa svakim govorite ljubazno. Svakome odgovorite s ljubavlju. Ako znate odgovor na postavljeno pitanje, odgovorite ispravno. Ako ne znate, recite: “Oprostite, ne znam.” Puno puta sam vam rekao: *Ne možete uvijek učiniti uslugu, ali uvijek možete govoriti susretljivo i ljubazno.*

Govorite manje. Samo tada moći ćete se osloboditi životinjskih osobina. Kako se mo-

žete ponašati kao ljudska bića ako u sebi skupljate životinjske osobine? Zato se najprije riješite njih. Ljubav, ljubav, ljubav. Širite svoju ljubav svima. To je prava satvička vrlina. No, vi živite život prožet svojstvom *rajas* koje sadrži demonske osobine. Vi ste ljudsko biće. Pitajte se i sami sebi odgovorite: “Tko sam ja? Ja nisam životinja ni demon. Ja sam čovjek, ja sam čovjek, ja sam čovjek.” Vi niste niti životinja, niti demon niti zla osoba. Vi ste ljudsko biće. Stalno se podsjećajte: “Ja sam ljudsko biće, ja sam ljudsko biće.” Samo tako uzdići ćete se na razinu božanskog. Kada se preispitujete na takav način, iz vaše nutrine odmah dolazi odgovor.

Danas ljudima nedostaju suosjećanje i ljubav. Nitko vam na pitanje ne će točno odgovoriti. Barem od sada pa nadalje vi odgovarajte točno. Pacijentima koji dolaze u bolnicu govorite s ljubavlju. Nakon obavljenih pretraga dajte im pravi lijek. No, nažalost, danas je među ljudima u porastu okrutnost. Koji je tomu razlog? Razlog je utjecaj suvremenog obrazovanja koje potiče ego i srozava čovjeka na razinu životinje. Nepismeni seljaci ponašaju se ponizno i uljudno. Oni su puno kulturniji. Nažalost, današnji ljudi izgubili su kulturu. Puni su nemira. Obrazovani ljudi trebaju se osloboditi ega i nemira. Predanost Bogu – *bhakti* nije ograničena samo na pjevanje *bhajana* i na bogoštovne obrede. Prava predanost nalazi se u razvijanju i jačanju ljubavi za Boga. Kada se napunite ljubavlju, vaša ljudskost pretvorit će se u božanskost. Ljubav je siguran put za postizanje Svamijeve milosti.

Bhagavān je završio govor *bhajanom*:
“*Prema muditha manase kaho*”

Iz govora Bhagavāna Sri Sathya Sai Babe, održanog 3. srpnja 1996. godine u Prasanthi Nilayamu.

ZABORAVITE ONO ŠTO NISTE I PROMIŠLJAJTE O ONOME ŠTO STVARNO JESTE

Čovječe! Živi svoj život čineći dobra djela, budi požrtvovan, njeguj ljubav, suzbijaj svoje demonske sklonosti i koračaj putem predanosti Bogu.

Stihovi na teluškom

RAZVIJANJE SVETIH MISLI I OSJEĆAJA PRAVA JE SĀDHANĀ

Utjelovljenja ljubavi!

Ljudsko rođenje vrlo je rijetko i dragocjeno. Još je rjeđe i dragocjenije postići mir u ljudskom životu. Od rođenja do smrti čovjekov život podložen je mnogim promjenama. No čudno je da ljudi ne shvaćaju ovu istinu.

U djetinjstvu, čovjek je zaokupljen igrom i uživanjem u društvu svojih vršnjaka.

U mladosti i srednjoj dobi najviše pažnje poklanja uspostavljanju svjetovnih odnosa i zarađivanju novca.

U starijoj dobi žali što nema ovo i ono. U visokoj starosti još uvijek čezne za novcem a ne misli na Boga. Na taj način čovjek samo trati svoje dragocjeno ljudsko rođenje.

Stihovi na teluškom

Smatrajte dužnost koju obavljate duhovnom vježbom – sādhanā

Čovjek je obdaren velikom snagom inteligencije. No, obzirom da ju ne zna ispravno koristiti, kreće pogrešnim putem. On zna što

je dobro a što loše, što je ispravno a što neispravno. Ako ga upitate zašto je krenuo pogrešnim putem, navest će kao ispriku: "Sve je to utjecaj obmane pojavnog svijeta – māyā."

Čovjek može živjeti na ovome svijetu bez ikakvih briga ako usvoji jedno načelo. Koje je to načelo? To je načelo ljubavi. Ako ste ispunjeni ljubavlju, možete imati sve. Imat ćete fizičku hrabrost, intelektualnu snagu i sve ostale moći. Svi oblici moći i snage koji su vam potrebni na ovome svijetu, nalaze se u ljubavi. Kada sa sobom imate zlato, možete od njega napraviti bilo koji ukras ili nakit. Isto tako, kada zadobijete Božju milost, možete postići sve. Kada Bog postane vaš najbliži i najdraži, što još trebate tražiti? Ima li išta dragocjenije i veće od toga?

Ljudi misle da su sve obmane koje prevladavaju u ovom svijetu igra *māye*. Što je *māyā*? To je samo ime bez stvarne egzistencije. Učeni ljudi nazivaju *māyu* plesačicom koja zavodi um – *nartakī*, i navodi stare i mlade da plešu onako kako ona svira. Pa onda, kako možete staviti tu *nartakī* pod svoju kontrolu? Ako riječ *nartakī* čitate u obrnutom smjeru, dobit ćete riječ *kīrtana*, što znači zajedničko pjevanje u slavu Boga. Dakle, *māyu* možete ukrotiti tako da krenete putem predanosti Bogu i pjevanja u Božju slavu.

Osoba koja je potpuno uronjena u ljubav ne može opisati to svoje iskustvo, baš kao što niti osoba koja je potpuno pod vodom ne može govoriti. Samo onaj tko doživljava ljubav na površan i plitak način može o njoj govoriti. Smiješno je kada ljudi, koji nisu nikada doživjeli ljubav niti osjetili njezinu milinu, drže predavanja o načelu ljubavi. Koju duhovnu vježbu – *sādhana* treba provoditi u praksi da bi iskusili ljubav? Što znači *sādhana*? Prava *sādhana* znači zaboraviti sve ono što nije *ātman*, što je prolazno i kratkotrajno, što je ne-Sebstvo, što je *ānatman*, i promišljati o onome što jest *ātman*, što jest istinsko Sebstvo. *Sādhana* znači zaboraviti neznanje – *avidyā*, i usvajati znanje i mudrost – *vidyā*, zaboraviti sve što je prolazno, i misliti samo o onome što je vječno. *Sādhana* nije ograničena na ponavljanje Božjeg imena ili mantr – *japa*, niti na pokoru – *tapas*, niti na meditaciju – *dhyāna*, niti na izvođenje žrtvenih obreda – *yajña*. Mnoge žene obavljaju poslove u kućanstvu požrtvovno i predano, i brinu o potrebama svoga muža i djece. Neke od njih osjećaju se loše jer ne mogu sudjelovati u duhovnim aktivnostima kao što je studijski kružok – *satsaṅga* ili slušanje predavanja iz duhovnosti, jer čitavo vrijeme provode u obavljanju poslova u domaćinstvu. Koja je to

Sve dotle dok duhovni tražitelj ne spozna istinu da se Bog nalazi u njemu, on će ga tražiti u vanjskom svijetu. Jednom kada spozna da je Bog u njemu, ne treba više provoditi nikakvu duhovnu vježbu – sādhana. Svatko treba razumjeti ovo načelo Božje sveprisutnosti. Zapravo, vi sami ste Bog. Vaše tijelo je Božji hram, a vaše srce najsvetije mjesto u tom hramu (sanctum sanctorum). Shvatite ovu istinu.

velika prednost ako sudjelujete u duhovnim aktivnostima a zanemarite obveze u kući? Za ženu je prava *sādhana* briga o djeci i njihovom odgoju, briga o suprugu i njegovoj sreći, održavanje čistoće u kući, i vođenje skladnog obiteljskog života. Pripremanje hrane za muža i djecu ujutro i navečer, slanje djece u školu, pomaganje suprugu da se spremi

i na vrijeme stigne u ured, te uzorno održavanje čitave kuće, sve to je također velika *sādhana*.

Provodite *sādhanu* da biste duhovno rasli

Čak i obavljanje svakodnevnih kućanskih poslova kao što je kuhanje, može postati najviša duhovna praksa. Prebiranje riže prije kuhanja, vađenje malih kamenčića iz nje i uklanjanje svih nečistoća, može se usporediti s duhovnom vježbom razlikovanja polja i znalca polja – *kṣetra kṣetrajña vibhaga yoga*, kao i s duhovnom disciplinom razlikovanja triju promjenjivih svojstava prirode, *sattva*guṇa, *rajo*guṇa i *tamo*guṇa – *guṇatraya vibhaga yoga*, kako je opisano u *Bhagavadgīti*. To se može promatrati i kao joga razlučivanja između *ātmana* i *anātmana*. Pritom kamenčići koji su izvađeni iz riže predstavljaju polje – *kṣetra*, a riža predstavlja znalca polja – *kṣetrajña* (*kṣetra* – polje; ono što nema nikakve svijesti o sebi, ono što pripada pojavnom svijetu; riječ se koristi uglavnom kao oznaka za čovječje tijelo u kojem pojedinac ubire plodove svog djelovanja; područje osjetila. *Kṣetrajña* – znalac polja, onaj koji na njemu živi, stanovnik tijela – *paramātmān*, op. prev.)

Žene – domaćice često kuhaju povrće. Dok ga režu nožem, trebale bi misliti: “Ne režem povrće nego svoje loše osobine, koristeći pritom nož mudrosti.” Iza toga, dok peru povrće, trebale bi misliti kako to čine u vodi ljubavi. Dok stavljaju povrće da se kuha na vatri i dodaju sol i začine, trebale bi misliti da je to vatra razlučivanja, na kojoj u jelo dodaju sol i začine nepokolebljive vjere i predanosti Bogu. To je duhovna praksa – *sādhana* koja može potaknuti njihov duhovni rast. Majka navečer za djecu priprema laganu večeru koja se sastoji od okruglica i pogačica.

Danas ste mladi kao tek procvali cvijet, a sutra ćete biti stari, izgubiti ćete svježinu i uvenuti. Tijelo je podložno promjenama, dok je načelo ātmana u tijelu nepromjenjivo u sva tri vremenska razdoblja. Nit Apsoluta – brahmasūtra je poput niti na koju su nanizani svi cvjetovi koji čine vijenac. Ta nit, to načelo brahmana, prisutno je u svim bićima. Bića su podložna promjeni, ali načelo brahmana ostaje uvijek isto.

Pritom koristi brašno. Ne treba se osjećati loše jer ne stigne otići na *bhajane* niti razmišljati o tome kako sve svoje vrijeme provodi u kuhinji. Dok rukama oblikuje i pritišće brašnaste okruglice da bi postale šire, trebala bi imati sveti osjećaj da širi svoje srce. Isto tako, dok mete i pere pod, trebala bi misliti: “Ja ne čistim samo svoju kuću, nego i svoje srce, koje postaje čisto i sjajno, bez ikakve prljavštine. Tijelo je hram u kojem stanuje Bog. Razvijanje svetih misli i osjećaja istinska je *sādhana*. Nema smisla odlaziti na duhovna okupljanja i slušati duhovna predavanja, a po povratku kući sve to zaboraviti. Umjesto toga, ostanak kod kuće i obavljanje poslova u domaćinstvu, na posvećen način, najbolja je *sādhana*. Izvršavanje dužnosti najviša je *sādhana*. Što bi moglo biti veća *sādhana* od koraćanja tim svetim putem? Zar svakodnevno ne susrećete ljude odjevene u haljine

narančaste boje, koji se pretvaraju da su se odrekli svijeta, a nisu u stanju osloboditi se svojih ega i vezanosti?

Odustajanje od vlastitih loših osobina istinsko je odricanje

Za vrijeme svog trijumfalnog putovanja zemljom, sa svrhom širenja vedskog znanja, Ādi Śaṅkara susreo je velikog vedskog učenjaka Mandana Misru i upustio se s njim u raspravu. Mandana Misrina supruga bila je također učena i mudra žena. Živjela je u ašramu i podučavala učenike načelima ispravnog ponašanja. Jednoga dana pošla je sa svojim učenicima na kupanje u rijeci Gaṅgi. Usput je primijetila isposnika koji se odrekao svega svjetovnog, kako leži u sjeni drveta. Ispod glave je stavio izdubljenu i osušenu tikvu, koja mu je služila kao posuda za vodu. Tikvu je pažljivo čuvao da ju netko ne ukrade. Ubhayabharati je uočila isposnikovu vezanost za tikvu i rekla učenicima: "Gledajte! Ovaj čovjek sebe naziva onim koji se odrekao svega svjetovnog – *saṁnyāsin*, no veoma je vezan za osušenu tikvu u kojoj nosi vodu. Kako se osoba koja je toliko vezana može odreći svega?" *Saṁnyāsin* je čuo njezinu primjedbu, ali nije ništa rekao. Kada se Ubhayabharatī sa učenicima vraćala s kupanja u rijeci, on je bacio pred njih tikvu s vodom, kako bi pokazao svoju nevezanost. Promatrajući isposnikov postupak, Ubhayabharatī je dosjetljivo primijetila: "Mislila sam da je opsjednut samo svojom ohološću – *abhimāna*, a sada vidim da je u pitanju i ego – *ahaṅkāra*." Odbacivanje tikve s vodom ne ukazuje na njegov smisao za odricanje, već pokazuje njegov ego.

Kako može netko tko je bahat i egoističan postati mudrac i asket? Koju korist može imati takva osoba od izvođenja duhovnih vježbi?

Tada je Ubhayabharatī rekla isposniku "Ako si se odrekao svega svjetovnog u svom životu, zašto još uvijek nisi napustio ego i vezanost? To nije dobro." Na taj način prenijela je *saṁnyāsinu* znanje o tome što je pravo odricanje i pokazala mu put mudrosti. On je pao pred njezina stopala i obećao da će od sada odbaciti ego i vezanost, i živjeti život istinskog odricanja. Isto tako, mnogi ljudi su u zabludi kada misle da su odbacili sve svjetovno. No, čega su se zapravo odrekli? Koje je pravo značenje odricanja?

Odricanje ne znači samo odustajanje od bogatstva i obitelji, ili odlazak u šumu. Pravo odricanje predstavlja odbacivanje vlastitih loših osobina. To je istinsko odricanje i nevezanost – *tyāga*, to je prava duhovna disciplina – *yoga*.

Stihovi na teluškom

Mnogi ljudi se odriču jednog dijela svog svjetovnog i materijalnog bogatstva. Ali to nije odricanje u pravom smislu te riječi. Trebate odbaciti loše osobine, zla djela, ego, misli i osjećaje koji nisu sveti, a nalaze se u vama. To je pravo odricanje. Nije tako teško odreći se svojih bližnjih i svog doma. Ono što trebate odbaciti su vaše loše osobine, koje vas odvede na krivi put i izazivaju veliku patnju. Ljudi su zabrinuti zbog utjecaja devet planeta – *navagraha* na njihove živote. No, ono što stvarno uzrokuje bol i patnju nije devet planeta – *navagraha*, nego samo dvije *grahe*, a to su vezanost – *rāga* i mržnja – *dveṣa*. Kada se oslobodi od te dvije osobine, čovjek postiže unutarnji mir.

Nema potrebe poduzimati neke posebne duhovne vježbe da bi stekli mir. Njega možete steći kada ozbiljno i odgovorno izvršavate svoje dužnosti. Ako ste obiteljski čovjek

– *gr̥hastha* trebate obavljati dužnost kućedomačina. Ako ste mladi čovjek koji živi u celibatu i posvećuje se učenju *Veda – brahmacārin*, slijedite načela i pravila takvog načina života. Na taj način svatko će poštovati *dharmu* propisanu za njegovu fazu života i njegov stupanj razvoja, i posvetiti svoje vrijeme kontemplaciji o Bogu. No, čudni su putevi kojima ljudi idu u ovom životu. Ne zanimaju ih razgovori o svetim i plemenitim temama. Ali zato s velikim interesom slušaju brbljanje o lošim i nemoralnim stvarima. Niti dva uha nisu im dovoljna za slušanje takvih štetnih priča. Od drugih čak posuđuju slušalice da bi mogli slušati te brbljarije.

Ljudi ne slušaju pobožne riječi koje izviru iz čistog srca. Ali, pretvore se u uho kada čuju loše i pokvarene riječi.

Kako takvi ljudi mogu shvatiti Moju božanskost?

Koja je korist od njihovog obrazovanja?

Stihovi na teluškom

To je način na koji se ponaša današnji čovjek. Ne zanima ga da vidi nešto dobro. Teži tome da vidi samo ono što je loše. Njegov um nije prijemčiv za ono što je ispravno, no uvijek je spreman zaokupiti se onim što je štetno. Ako od današnjeg čovjeka zatražite da misli o nečem dobrom, njegov um ostat će potpuno prazan. S druge strane, bez ikakvog napora prima i podržava loše misli. One mu dolaze automatski. Zbog čega je to tako? Zbog toga što se čovjek tokom života naviknuo na takvo ponašanje. Zato treba promijeniti navike i okrenuti se ispravnim postupcima.

Mnoge žene obavljaju poslove u kućanstvu požrtvovno i predano, i brinu o potrebama svoga muža i djece. Neke od njih osjećaju se loše jer ne mogu sudjelovati u duhovnim aktivnostima kao što je studijski kružok – satsaṅga ili slušanje predavanja iz duhovnosti, jer čitavo vrijeme provode u obavljanju poslova u domaćinstvu. Koja je to velika prednost ako sudjelujete u duhovnim aktivnostima a zanemarite obveze u kući? Za ženu je prava sādhanā briga o djeci i njihovom odgoju, briga o supruhu i njegovoj sreći, održavanje čistoće u kući, i vođenje skladnog obiteljskog života.

Tijelo je podložno promjenama, dok *ātman* ostaje isti

Božansko načelo je jedno, no pojavljuje se u mnogo različitih oblika. Pogledajte ovaj cvjetni vijenac. U njemu su raznobojni cvjetovi, ali nit na koju su nanizani jedna je. Ta nit ne podliježe promjeni. Bila je ista jučer i biti će ista sutra. No, cvjetovi su jučer bili pupoljci, danas su se rascvali, a sutra će uvenuti. Ljudsko tijelo je poput ovih cvjetova. Danas ste mladi kao tek procvali cvijet, a sutra ćete biti stari, izgubit ćete svježinu i uvenuti. Tijelo je to koje je podložno promjenama, dok je načelo *ātmana* u tijelu nepromjenjivo u sva tri vremenska razdoblja. Nit Apsoluta – *brahmasūtra* je poput niti na koju su nanizani svi cvjetovi koji čine vijenac. Ta nit, to načelo *brahmana*, prisutno je u svim bićima. Bića su podložna promjeni, ali načelo *brahmana* ostaje uvijek isto. Ne trebate biti zabrinuti zbog tijela koje podliježe stalnim promjenama. Trebate iskreno pokušati dosegnuti ono što je vječno. To je *sādhana* koju trebate provoditi. Ispravno koristite um i intelekt koje vam je Bog dao da biste mogli provoditi ovu *sādhanu*.

Zamislite čašu s vodom na čijem se dnu nalazi šećer. Ne možete osjetiti slatkoću šećera sve dok pijete vodu s površine. Kada žlicom dobro promiješate vodu, slatkoća šećera potpuno će ju prožeti. Na isti način, šećer božanskosti nalazi se na dnu vašeg srca. Ako promiješate vodu vaših misli žlicom intelekta – *buddhi*, božanskost će prožeti čitavo vaše srce. To je *sādhana* koju trebate provoditi. Da biste mogli obavljati takvu duhovnu praksu, ne morate nikuda ići. Posuda srca je u vama, a isto tako šećer božanskosti i žlica intelekta. Pa, gdje je tu potreba za traženjem? Gdje tražiti? Kuda ići? Puko je neznanje tražiti božanskost negdje drugdje.

Tyāgarāja je tražio Gospoda Rāmu na sve strane, dok konačno nije shvatio da nema potrebe tražiti Jednoga koji je uvijek s njim. (Tyāgarāja, 1767.–1847. – svetac, pjesnik i glazbenik s juga Indije, tvorac brojnih *kīrtana* i *rāga* na teluškom jeziku, većinom posvećenih Rāmi, čiji je poklonik bio. Vjerovao je da se pjevanjem bogoštovnih pjesama može postići oslobođenje – op. prev.) Jednom je kralj Thanjavur pozvao Tyāgarāju na svoj dvor da bi slušao njegove skladbe. Tyāgarāja je uočio mnoge poznate osobe koje su ga također došle slušati. Sa svom poniznošću započeo je koncert pjesmom: “Ima mnogo plemenitih duša, ponizno se klanjam svima njima.” Slušajući tu slatku pjesmu, okupljeni su bili očarani. Kralj ga je želio nagraditi i ponudio mu je novac. Vidjevši to, Tyāgarāja je upitao: “O, ume! Reci mi nalazi li se sreća u novcu ili u Božjoj blizini?” Nakon kraćeg razmišljanja, odbio je uzeti novac koji mu je ponudio kralj. Zatim se vratio u svoje selo u zatvorenoj kraljevskoj nosiljci, praćen svim počastima.

Vidjevši Tyāgarāju u kraljevskoj nosiljci, nekoliko lopova krenulo je za njim, misleći da sa sobom nosi veliku svotu novca. Nosači su uočili lopove i rekli Tyāgarāji: “Svami, prate nas lopovi. Mogli bi nas napasti i ubiti.” Tyāgarāja je odgovorio: “Zašto se bojite? Nemate novca koji je uzrok straha. Samo se vlasnici novca boje. Zašto bi se oni, čije se bogatstvo sastoji od vrlina, bojali lopova? Vi imate samo vrline, a nemate novac. Zato se ne bojte.” Nakon nekoliko trenutaka lopovi su dotrčali do Tyāgarāje, pali pred njegova stopala i preklinjali: “Zaštiti nas, spasi nas.” Tyāgarāja ih je upitao: “Od koga da vas zaštitim? Zašto tražite da vas spasim? Koja vas je nevolja snašla?” Lopovi su rekli Tyāgarāji kako su im dva mladića, oboružana lukovima i strijelama zaprijetila da će ih kazniti. Čuvši

to, Tyāgarāja je shvatio da je Rāma uvijek s njim i da ga ne treba nigdje tražiti. Zatim je ispjevao ovu pjesmu u Rāminu slavu: “Oh, Rāma! Ti si ispred mene, iza mene i pored mene, sa obje strane.” Rāma mu je pomogao da spozna Njegovu sveprisutnost kroz iskustvo s lopovima. Bog je uvijek zajedno s takvim plemenitim dušama, i štiti ih na svaki način kada zapadnu u teškoće. Hvaleći i slaveći Rāminu samilost, Tyāgarāja je u zanosu pjevao: “Rāma, molim te budi moj zaštitnik – *Rāma nannu brovara.*”

Sve dotle dok duhovni tražitelj ne spozna istinu da se Bog nalazi u njemu, on će ga tražiti u vanjskom svijetu. Jednom kada spozna da je Bog u njemu, ne treba više provoditi nikakvu duhovnu vježbu – *sāadhanā*. Svatko treba razumjeti ovo načelo Božje sveprisutnosti. Zapravo, vi sami ste Bog. Vaše tijelo je Božji hram, a vaše srce najsvetije mjesto u tom hramu (sanctum sanctorum). Razumijte ovu istinu.

Griješite kada kritizirate druge. Nikada ne ćete moći pobjeći od posljedica tog grijeha, jer drugi su sam Bog.

Stihovi na teluškam

Oni koje smatrate “drugima”, zapravo to nisu. I oni su utjelovljeni Bog. Zato, nikoga ne možete kritizirati, grditi ili omalovažavati. Zbog čega? Zbog toga što je Bog prisutan u svima. Jednom kada spoznate načelo božanskosti, nestat će sve vaše brige. Koga god sretnete, volite ga i poštujte. Evo primjera.

U ljubavi se nalazi sva moć i snaga

Mladić, koji je govorio malo prije, rodом je iz Shimle. Prije deset godina, kada je krenuo u osnovnu školu, bio je malo dijete. I njegov brat je ovdje na školovanju. Njihov otac do-

Mnogi ljudi se odriču jednog dijela svog svjetovnog i materijalnog bogatstva. Ali to nije odricanje u pravom smislu te riječi. Trebate odbaciti loše osobine, zla djela, ego, misli i osjeća-je koji nisu sveti, a nalaze se u vama. To je pravo odricanje. Nije tako teško odreći se svojih bližnjih i svog doma. Ono što trebate odbaciti su vaše loše osobine, koje vas odvođe na krivi put i izazivaju veliku patnju.

nio je njihovu majku iz Himacal Pradesha u Brindavan na nosilima. Rekao sam njihovoj majci: “Od sada, oni su Moja djeca. Ne brini za njih.” Predajući Mi djecu, njihova majka je rekla: “O, Sai majko! Ostavljam ti svoju djecu da o njima skrbiš i brineš.” Zatim je zatvorila oči i izdahnula. Doveo sam dječake u Prasanthi Nilayam i primio ih u osnovnu školu. Tada je ovaj dječak rekao: “Sai je moja prava majka.” I njihov otac bio je sretan da ih može prepustiti meni na odgoj i skrb. Od tog dana dječaci više nisu plakali. Iako imaju nježna srca, čvrsto se drže obećanja koja su dali Svamiju.

Jednom kada sebe predate Bogu, više nikada ne ćete biti tužni. To je prava predanost. Njihova majka je umrla. Njihov otac ne dolazi često ovamo, jer zna da Svami vodi brigu o njima. Svakoga dana Ja ih vidim, razgovaram s njima i pitam jesu li dobro. Njihova nježna srca ispunjena su čvrstom vjerom. Danas je ovaj dječak odlično govorio o toj temi, jer je njegovo srce ispunjeno vjerom. Oni ne pate zbog odvojenosti od majke. Jednom se ovaj

dječak sjetio svoje majke i počeo plakati. Nadzornica ga je dovela k Meni i rekla: "Svami, prestao je jesti i cijelo vrijeme plače." Tada je dječak bio u prvom razredu. Svami ga je doveo u sobu za intervju, materijalizirao za njega prsten, govorio mu nježno i blago, i dječak je bio sretan. Od toga dana njegovo lice stalno je nasmiješeno. (Uslijedio je dugotrajan pljesak.) Djeca imaju čisto i sveto srce i zato mogu osjetiti Božju ljubav. Za razliku od njih, odrasli ju nisu u stanju doživjeti. Ljubav je vrlo sveta, i može pružiti neizmjernu hrabrost i unutarnju snagu. Ovi dječaci žive ovdje sretno jer su sa Svamijem. Da li bi bili sretni da su negdje drugdje? Ne bi. Svami im daje više ljubavi nego tisuću majki. Čak niti oni koji sebe nazivaju isposnicima i koji su se odrekli svega svjetovnog, ne mogu razumjeti ovu istinu. Oni provode duhovne vježbe, poput ponavljanja Božjeg imena i meditacije. Ali koja je korist od toga, kada njihovim umom vladaju ego i vezanost?

Čovjek može živjeti na ovome svijetu bez ikakvih briga ako usvoji jedno načelo. Koje je to načelo? To je načelo ljubavi. Ako ste ispunjeni ljubavlju, možete imati sve. Imat ćete fizičku hrabrost, intelektualnu snagu i sve ostale moći. Svi oblici moći i snage koji su vam potrebni na ovome svijetu, nalaze se u ljubavi. Kada sa sobom imate zlato, možete od njega napraviti bilo koji ukras ili nakit. Isto tako, kada zadobijete Božju milost, možete postići sve. Kada Bog postane vaš najbliži i najdraži, što još trebate tražiti? Ima li išta dragocjenije i veće od toga? Zato, shvatite ovo načelo božanske ljubavi i djelujte u skladu s njim. Dovoljno je da odbacite sve vaše loše osobine. Ako to uspijete, ne trebaju vam više nikakve duhovne vježbe. Čvrsto vjerujte da je Bog kojeg štujete prisutan u svima. Studenti trebaju vjerovati u načelo jednote. Kada ra-

zvijete u sebi to načelo, možete postići sve. Bogatstvo i obilje su kao oblaci koji prolaze. Dođu i odu. Dakako, potrebni su vam u izvjesnoj mjeri da bi mogli živjeti na ovome svijetu.

Ja osobno vodim brigu o svemu, bilo da se radi o malim ili velikim stvarima. Vi se osjećate loše kada Svami ne razgovara s vama, jer niste svjesni ove istine. Ja pozovem ravnateljicu i raspravim s njim i najmanje pojedinosti. Iako imam toliko drugih obveza, razgovaram o svakom studentu ponaosob. (glasni pljesak) No, oni među vama koji su uskogrudni i ograničeni misle: "Jao! Svami nije razgovarao sa mnom, nije me niti pogledao." Ali ja sve vidim, sve znam i vodim brigu o vašoj dobrobiti. Dječak koji je govorio malo prije, rekao je: "Izgubio sam jednu majku, a stekao sam ljubav tisuću njih." Koliko ljudi ima takvu veliku sreću? Koliko ih može govoriti na takav način i s takvim uvjerenjem? Zbog toga Mi se ovaj dječak na početku svoga govora obratio sa "Moja Sai majko". Ljude koji su obdareni takvom čvrstom vjerom, ta ista vjera štiti i brani. Njihova vjera osigurava im uspjeh u svemu. Slično tome, i ljubav donosi sve vrste uspjeha. Zato, jačajte ljubav. Bit ćete pobjednici u svemu što poduzimate ako razvijate ljubav.

Budite tihi i poštuju disciplinu

Želim vam reći još jednu važnu stvar. A to je da trebate poštovati disciplinu. Kao što sam vam jučer napomenuo, uvijek govorite blago i s ljubavlju. Upozorio sam vas također da ne koristite grube ni oštre riječi dok razgovarate s drugima. No, u zadnjih nekoliko mjeseci u Prasanthi Nilayamu popustila je disciplina. Kada završe *bhajani*, poklonici prilikom odlaska stvaraju veliku galamu. Nakon što oda-

berem one kojima ću dati intervju i uđem s njima unutra, ljudi na verandi, ali i izvan nje, ustanu i stvore takvu gužvu, kao da su na tržnici. Kada završi program u Mandiru, razidite se u tišini i promišljajte o onome što je Svami rekao, umjesto da se upuštate u nepotrebne međusobne razgovore.

S jedne strane žene stvaraju veliku graju, a s druge strane to isto čine muškarci. Cijelo vrijeme oni govore, govore i govore. Ne samo ovdje u Mandiru ili u Prasanthi Nilayamu, već i na ulici ili bilo gdje drugdje, ne upuštajte se u dugačke i nepotrebne razgovore.

Disciplina treba biti poput vaše sjene. Treba vas slijediti kuda god išli. Ne samo u ovom kampusu, nego i vani dok hodate ulicom, budite disciplinirani. Najvažnije što Bog očekuje od vas je disciplina. Kada završi pjevanje

bhajana razidite se u tišini i krenite kući. Razgovarajte tek kada stignete u svoje domove. Bilo da se nalazite u Prasanthi Nilayamu ili negdje drugdje, nemojte sudjelovati u nepotrebnim razgovorima. To nije vaš posao. Kada previše govorite gubite puno energije. I samo slušanje raznih suvišnih priča narušava mir vašeg uma. Kada previše pričate postajete nervozni i razdražljivi. Može vam se desiti i gubitak pamćenja. Zato, strogo se pridržavajte discipline i ostanite tihi. Žene i muškarci u Mandiru ne trebaju međusobno razgovarati. To mogu činiti kada dođu kući. No, nigdje ne vodite nepotrebne razgovore, bez obzira jeste li u Mandiru ili na tržnici ili u robnoj kući. I ne samo to. Neki odrasli dugo i nepotrebno razgovaraju pred studentima, i tako im daju loš primjer. Odrasli se trebaju ponašati na uzoran način. Kada ste u tišini, možete čuti zvuk svemira – *sabda brahman*. Zato, barem od danas nadalje, budite tihi i poštujte disciplinu. Osim toga, ne koristite oštre riječi kada govorite drugima, kao što sam vam jučer rekao.

Ispunite život ljubavlju i smatrajte ju svojim životnim dahom. Vjerujte da je ljubav Bog. Ako zaboravite ljubav, zaboravili ste Boga. Natopite svoj govor ljubavlju. Živite život tako da ga ispunite samilošću i opraštanjem. Postignite stanje u kojem ćete, kontemplirajući o Bogu, zaboraviti vrijeme.

Bhagavān je završio govor *bhajanom*: “*Govinda Kṛṣṇa Jay*”

Bhagavānov govor, održan 4. srpnja 1996. godine u Prasanthi Nilayamu

Zamislite čašu s vodom na čijem se dnu nalazi šećer. Ne možete osjetiti slatkoću šećera sve dok pijete vodu s površine. Kada žlicom dobro promiješate vodu, slatkoća šećera potpuno će ju prožeti. Na isti način, šećer božanskosti nalazi se na dnu vašeg srca. Ako promiješate vodu vaših misli žlicom intelekta – buddhi, božanskost će prožeti čitavo vaše srce. To je sādhanā koju trebate provoditi.

LJUBAV JE NAJJAČA POVEZUJUĆA SILA

Koja je korist od duhovnih vježbi bez kontrole osjetila?

Koja je korist od joge ako nemate strpljivosti?

Koja je korist od ponavljanja Božjeg imena bez unutarnjeg mira?

Sve to uzaludno je poput oranja neplodne zemlje.

Stihovi na teluškom

SVAKI POSAO SMATRAJTE BOŽJIM POSLOM

Studenti!

Svaki zadatak na ovome svijetu može se obaviti uz odgovarajući trud i zalaganje. Da bi postigao uspjeh u bilo kojem području djelovanja, čovjek mora uložiti potreban rad i znanje. Čak i mali mrav može prijeći kilometre udaljenosti ako učini neophodan napor. S druge strane, orao se ne će moći pomaknuti ni korak naprijed, ako nije odlučan da to učini. Čovjek ne može izvršiti ni najmanji zadatak ako za to nema volje, ili ako ne usmjeri svoje nastojanje u ispravnom pravcu.

Neka ljubav bude temelj svih vaših duhovnih aktivnosti

Svojom velikom snagom volje i intenzivnom pokorom Dhruva je već u ranom djetinjstvu postigao viziju Boga, hrabro i odlučno nadilazeći sve teškoće i patnje. Snagom volje postigao je besmrtnost i postao blistava zvijezda na nebu. Jednako tako, svatko može postići uspjeh, ako svoje poslove obavlja s pouzdanjem i uvjerenošću, bez obzira u kojoj je životnoj dobi i kakve su mu sposobnosti.

Sigurno su vam poznati životopisi mnogih svetaca koji su bili suočeni s neuspjesima i razočaranjima, iako su se podvrgli intenzivnoj pokori.

Svaki zadatak na ovome svijetu može se obaviti uz odgovarajući trud i zalaganje. Da bi postigao uspjeh u bilo kojem području djelovanja, čovjek mora uložiti potreban rad i znanje. Čak i mali mrav može prijeći kilometre udaljenosti ako učini neophodan napor. S druge strane, orao se ne će moći pomaknuti ni korak naprijed, ako nije odlučan da to učini. Čovjek ne može izvršiti ni najmanji zadatak ako za to nema volje, ili ako ne usmjeri svoje nastojanje u ispravnom pravcu.

Ali, nedostajala im je strpljivost i ustrajnost. Viśvāmitra je takav primjer. On je izgubio sve što je pokorom postigao jer nije imao strpljivosti i nije kontrolirao svoja osjetila. Zato je morao ponovno početi s odricanjem i to od samog početka. Na svakom području djelatnosti najvažniji je uloženi vlastiti napor.

Vaše izvođenje neke melodije postaje vježbanjem sve bolje.

I plod neema postaje slađi što ga duže žvačete.

Stihovi na teluškom

Zahvaljujući ustrajnom i predanom vježbanju, studenti tako lijepo pjevaju bhajane. Iako se mudrac Durvāsas podvrgao intenzivnoj pokori, ipak nije uspio ovladati sobom. Bio je pun ljutnje, a nedostajao mu je i unutarnji mir. Zato se nije mogao vinuti ni do jednog uzvišenog stanja. Uz svu pokoru koju je provodio i uz sve stečene moći, bio je potpuni gubitnik. Nedostajao mu je unutarnji mir. Osim unutar-njeg mira, čovjek bi trebao imati strpljivost i ustrajnost. Strpljivost je čovjeku važna kao oko u glavi.

Strpljivost je istina, strpljivost je ispravnost, strpljivost je ono što poučavaju Vede, strpljivost je nenasilnost, strpljivost je požrtvornost, strpljivost donosi sreću i nebesko blaženstvo. Zapravo, ona je sve u svim svjetovima.

Stihovi na teluškom

Ljubav je životni dah svakog duhovnog djelovanja. Bez nje nema života. Trebate razumjeti načelo ljubavi i učiniti ga sastavnim dijelom svoga života. Mladić koji je malo prije govorio, rekao je: "Život je ljubav, uživaj u njemu. Život je san, ostvari ga." Što je san? Cijeli ljudski život je san. Sada je dan, vi sjedite ovdje i slušate Svamijev govor. Mislite da to nije san jer sve vidite svojim očima, čujete svojim

ušima, razmišljate svojim umom i doživljavate svojim srcem. Mislite kako je sve to vaše neposredno iskustvo. No, koliko dugo će to iskustvo trajati? Navečer, kada nakon večere pođete spavati, to iskustvo će nestati.

Isto tako, u vašim snovima doživljavate sreću i nesreću. No, koliko traje to iskustvo sreće i nesreće? Traje onoliko koliko traje san. Čim se probudite, vaš san postaje nestvaran, a iskustvo iz sna nestaje. Vaši noćni snovi tijekom dana ne postoje. Isto tako, dok spavate ne sjećate se vaših dnevnih iskustava. Znači, imate noćne i dnevne snove. Dnevni snovi ne postoje noću, a noćni se ne javljaju dok ste budni. No, vi ste prisutni i u jednima i u drugima. Obzirom da su vaša dnevna i noćna iskustva samo san, kaže se: "Život je san." Shvatite to. To je istinska religija. Religija znači spoznati i razumjeti nešto. Razumijevanje istine je prava religija.

U svemu, ljubav je najvažnija. Mudraci i prosvijetljeni pojedinci provodili su tešku pokoru u gustim šumama, u kojima su divlje zvijeri slobodno šetale uokolo. Ti mudraci nisu imali nikakvog oružja, nisu sa sobom nosili strijele, sablje, puške, niti bilo kakvo drugo oružje. Pa ipak, mudraci i divlje zvijeri živjeli su skladno zajedno. Niti su se oni bojali zvi-

jeri, niti su se zvijeri bojale njih. Koji je razlog tomu? Razlog je taj što su mudraci bili toliko puni ljubavi da su se, pod njihovim utjecajem, divlje zvijeri pretvarale u pitome životinje ispunjene ljubavlju. Dakle, kakvo god je društvo u kojem se nalazite, ono će na vas imati dobre ili loše učinke. Zato se kaže: "Reci mi s kim se družiš i reći ću ti kakav si." Kada ste u dobrom društvu, stječete dobre osobine. U svemu, najvažnija je ljubav. Ljubav je oblik Boga. Živite u ljubavi.

Sve aktivnosti provodite tako da Bog bude zadovoljan

U Italiji je živio poznati graditelj violina po imenu Antonio. Stekao je ugled i slavu izrađujući violine. No, trebalo mu je godinu dana da napravi jedan instrument. Prijatelji su mu govorili: "Antonio! Ti si kućedomaćin i glava obitelji. Ako napraviš samo jednu violinu godišnje, koliko ćeš na tome zaraditi? Kako ćeš prehraniti svoju obitelj? Kako ćeš svoj život

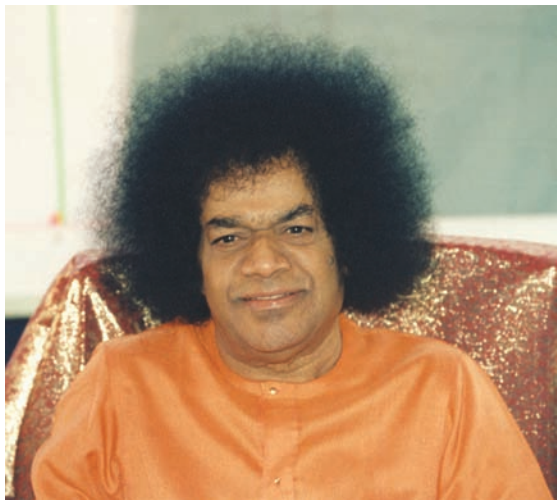
učiniti sretnim s tako malo novca?" Antonio je odgovorio: "Prijatelji moji! Bog je utjelovljeno savršenstvo. Zato i najmanji posao, koji čovjek obavlja, mora biti savršen.

Samo tada će Bog biti zadovoljan. Ja ne izrađujem violine radi zadovoljstva svoje obitelji, niti radi svoje rasonode. Izrađujem ih da bih ugodio Bogu koji je utjelovljenje savršenstva." Koji god posao čovjek obavlja, treba ga obaviti tako da Bog bude zadovoljan – *sarva karma bhagavad preetyartham*. Nema svrhe provoditi bilo koju duhovnu aktivnost bez unutarnjeg mira. Isto tako, ako vam nedostaje strpljivost, bilo koji oblik joge bit će samo fizička vježba koja vam neće donijeti mir uma. Ako nemate unutarnjeg mira, ponavljanje Božjeg imena bit će usiljeno i ne će biti ugodno Bogu. Sve što radite, radite tako da Bog bude zadovoljan. Dovoljno je obaviti i neki mali posao, ako je Bog pritom zadovoljan. On gleda kvalitetu, a ne kvantitetu. Samo jedna žlica kravljeg mlijeka bolja je od pune bačve magarećeg mlijeka.

Vi mislite da provodite ozbiljnu duhovnu vježbu i disciplinu. Sjedite u meditaciji čitav sat. Ali, tijekom toga sata meditacije, koliko dugo je vaš um miran? Ako vaš um nije miran ni jednu sekundu, čemu na takav način gubite vrijeme? Bilo koji posao radili, smatrajte da Bog radi kroz vas. To je najbolji i najlakši put. Zašto se izlažete tolikim poteškoćama, a zaobilazite ovaj lagani put? I posao koji obavljate u kućanstvu, za svoju obitelj, također Bog obavlja kroz vas. Po čemu to vidimo? Bog je stanovnik vašega srca. Samo zahvaljujući Njegovoj prisutnosti u vama, sposobni ste izvršiti sve poslove i zadatke. Vaše oči vide, a uši čuju jedino zbog Božje snage u vašoj nutrini. Zapravo, božanska sila upravlja svim vašim osjetilnim organima. Zato, bilo koji posao radili i bilo koji osjetilni organ koristili, u

Ono što vidite u vanjskom svijetu odraz je vaših vlastitih misli i osjećaja. Svi su utjelovljenja Boga. Njegovite taj osjećaj jedinstva s Bogom. Ništa na ovome svijetu nije jače od ljubavi. Ljubav ima snagu veću od atomske bombe, hidrogenske bombe ili bilo koje druge bombe. Ako u vama ima ljubavi, možete postići sve.

stvarnosti, sve to obavlja Bog. Za čiju ugodu i zadovoljstvo radite neki posao ili izvršavate neki zadatak? Možete reći da to radite za svoje osobno zadovoljstvo. Ali, na koga se odnosi to “ja” i “moje”? Jeste li vi tijelo? Niste. Ako ste tijelo, kako onda možete reći: “To je moje tijelo”? Ako mislite da ste um, kako možete reći: “To je moj um”? Kada kažete “moje tijelo, moj um”, na koga se odnosi to “moje”? Vi niste tijelo, vi niste um, vi ste gospodar. Tijelo, um i osjetila samo su instrumenti. Bog, u obliku najviše kozmičke svijesti, pokreće te instrumente i čini da oni djeluju. Ta svijest prisutna je u svakomu. Na ovome svijetu nema nikoga bez nje. Dakle, Bog je prisutan u svima u obliku svijesti. Čitav svijet prožet je Bogom – *īśavāsyam idam jagad*. Čitav je svijet Božja manifestacija. Bog se nalazi u nutrini svih bića, On je njihov gospodar – *īśvarah sarvabhūtānam*.

Ako pitate: “U kome se nalazi Bog, u kome On prebiva”? odgovor je: “On prebiva u svima.” Pa zašto Ga onda ne vidimo? Svatko od vas zna da ima puno različitih vrsta brojanica – *mālā*, na primjer: *tulasi mālā*, *rudrākṣa mālā* i *spatika mālā*. Napravljene su od sjemenki biljke *tulasi* /bosiljak/ ili *rudrākṣe* ili kristalnih

kuglica. Konac je isti u svima njima, ali može ga se vidjeti samo u kristalnoj brojanici – *spatika mālā*, dok je neprimjetan u brojanici od sjemenki *tulasi* ili *rudrākṣe*. Slično tomu, Bog, kao načelo *brahmana* – *brahmasūtra*, prisutan je u svima, ali možemo Ga vidjeti samo u onim srcima koja su čista i prozirna kao kristal – *spatika*. Zato, da biste shvatili Boga, trebate najprije pročistiti svoja srca. Samo oni, čija su srca čista, mogu Ga spoznati.

Oslobodite se želja, ljutnje i pohlepe

Čovjek provodi razne duhovne vježbe, poput izgovaranja Božjeg imena – *japa* i meditacije – *dhyāna*. Poduzima i fizičke vježbe, zauzimajući određene položaje tijela – *yogāsana* u nastojanju da se sjedini s Bogom. Ali, koji je smisao svega toga ako se ne možete osloboditi svojih loših osobina, zlih misli i podlog mentaliteta? Epovi *Rāmāyana* i *Mahābhārata* te djelo *Bhāgavatam*, glavni su izvori znanja za čovječanstvo. Što oni poučavaju? Pouča-

Koji god posao čovjek obavlja, treba ga obaviti tako da Bog bude zadovoljan – sarva karma bhagavad preetyartham. Nema svrhe provoditi bilo koju duhovnu aktivnost bez unutarnjeg mira. Isto tako, ako vam nedostaje strpljivost, bilo koji oblik joge bit će samo fizička vježba koja vam neće donijeti mir uma. Ako nemate unutarnjeg mira, ponavljanje Božjeg imena bit će usiljeno i ne će biti ugodno Bogu. Sve što radite, radite tako da Bog bude zadovoljan.

Jednom davno, Nārada je rekao Gospodu Višņu: “Uvijek dolazim na Tvoj daršan, ma gdje bio. Ali ponekad, kada sam u opasnosti, želim Te vidjeti odmah. Gdje je Tvoje glavno boravište, gdje Te, u slučaju hitne potrebe, mogu naći i prenijeti Ti poruku? Je li to na Vaikuṇṭhi, na Kāilasi ili na Svargi?” Višņu je odgovorio: “Nārada! Zapiši moju adresu. Ja stanujem tako gdje moji poklonici pjevaju u moju slavu.

vaju da čovjek u sebi ne smije gomilati i skrivati loše osobine kao što su požuda, ljutnja i pohlepa – *kāma*, *krodha*, *lobha*. *Rāvaṇa* nemoralna osobina – požuda (*kāma*) postala je osnovnom temom epa *Rāmāyana*. Isto tako, *Hiranyakaśipu*ov bijes potaknuo je pisanje djela *Bhāgavatam*, a *Duryodhanina* pohlepa dovela je do nastanka epa *Mahābhārata*. Zbog ljutnje i mržnje prema Bogu *Hiranyakaśipu* je bio lišen moći razlučivanja i sve je izgubio. Zbog svoje pohlepe, *Duryodhana* nije braći *Paṇḍava* htio dati ni malo zemlje, čak niti onoliko koliko stane na vrh igle. Kakva je bila njihova konačna sudbina? Što je *Rāvaṇa* na kraju postigao? Iako je imao sve moći, izgubio je kraljevstvo i čitav svoj rod, postavši žrtvom požude i svih vrsta želja – *kāma*. *Hiranyakaśipu*, pun bijesa prema Gospodu, izgubio je moć razlučivanja i, bez imalo samilosti, izložio vlastitog sina ne-

izrecivim patnjama. Što mu se konačno dogodilo? Bio je obdaren svim moćima i mogao je kontrolirati čak i pet elemenata. Usprkos tomu, došao je na zao glas i uništio samoga sebe zbog svojega bijesa. Čemu su služile sve moći koje je stekao? Na kraju nije postigao ništa. Zbog pohlepe, *Duryodhana* je u ratu pretrpio strašan poraz i izgubio svu svoju braću. Bio je ispunjen mržnjom prema braći *Paṇḍava* koji su bili utjelovljenja *dharme*. Pretvarao se da vjeruje u *Kṛṣṇu*, ali, zapravo, nije vjerovao. Čak je i zamrzio *Kṛṣṇu* koji je podržavao braću *Paṇḍave* koji su slijedili ispravnost. *Rāvaṇa*, *Hiranyakaśipu* i *Duryodhana* bili su ispunjeni mržnjom prema Bogu. Za one koji imaju takve zle osobine, vrata oslobođenja zauvijek su zatvorena. Loše osobine najveća su prepreka na putu oslobođenja – *mokṣa*. Što je *mokṣa*? Je li to dosizanje *Kailāse*, *Vaikuṇṭhe* ili *Svarge*, je li to dosizanje neba? Oslobođenje je napuštanje vezanosti, to je *moha kṣaya*. Kada postupno smanjujete vezanost, to vas sigurno vodi prema oslobođenju.

Jednom davno, *Nārada* je rekao Gospodu *Višņu*: “Uvijek dolazim na Tvoj daršan, ma gdje bio. Ali ponekad, kada sam u opasnosti, želim Te vidjeti odmah. Gdje je Tvoje glavno boravište, gdje Te, u slučaju hitne potrebe, mogu naći i prenijeti Ti poruku? Je li to na *Vaikuṇṭhi*, na *Kāilasi* ili na *Svargi*?” *Višņu* je odgovorio: “*Nārada*! Zapiši moju adresu. Ja stanujem tako gdje moji poklonici pjevaju u moju slavu. *Vaikuṇṭha*, *Kailāsa* i *Svarga* samo su moji područni uredi. Ali, tamo gdje moji ljubljani poklonici pjevaju o mojoj veličanstvenosti, Ja se tamo nastanjujem za stalno. Tamo je moje glavno sjedište. Na svim ostalim mjestima Ja sam poput kipa kojega ljudi nose u procesiji – *utsava vighrahā*. To su moja privremena boravišta.

Ali, tamo gdje moji poklonici pjevaju u moju slavu, boravam stalno i tamo me možeš uvijek naći.” Bog stanuje u svakom srcu. Zato nemojte pogrešno misliti da ste samo obični smrtnici. Svi su utjelovljenja Boga. Zbog vaše vezanosti za tijelo koje se sastoji od pet elemenata, mislite da ste samo smrtnici i uvažavate razlike koje proizlaze iz imena i lika. Zaboravite sve te razlike i spoznajte istinu. Promišljajte o vječnom božanskom načelu. Ne tratite svoj život u bavljenju svjetovnim, fizičkim i neduhovnim stvarima.

Ljubav je poklonikov ukras

Bog je personificirana ljubav. Sve je manifestacija Njegove ljubavi. Onaj tko ima oblik ima i svojstva. Ali, Bog nema oblika i zato nema ni svojstava. Ljubav je Bog, Bog je ljubav. Ljubav nema oblika. Ljubav je ljubav i to je sve. Ocean ima granice, nebo ima granice, ali ljubav nema granica.

U Karnataki je živjela poklonica imenom Mallamma. U jednoj od svojih skladbi pjevala je: “O, Bože! Lotos je ukras jezera. Bez lotosa jezero nema ljepote. Isto tako, kuće su ukrasi sela. Mjesec je ukras neba. Valovi su ukras oceana. A ljubav je ukras Tvojih poklonika. Nema ljepšeg ukrasa od Tvoje ljubavi.” Kao što ocean bez valova, nebo bez Mjeseca i jezero bez lotosa nema ljepote, tako ni život bez ljubavi nema smisla. Ljubav je čovjekov najljepši i najdragocjeniji ukras. Ljubav je Bog, živite u ljubavi. Volite sve. Ako drugi čovjek nema ljubavi, podijelite svoju ljubav s njim. Kao što sam vam već rekao, ljubav je poput igle na kompasu. Kamo god stavili kompas, igla će uvijek pokazivati prema sjeveru. Isto tako, sve što mislite, sve što želite i sve što činite treba biti usmjereno prema Bogu. Baš kao što zarađujete novac baveći se nekim

poslom, trgovinom ili bilo kojim drugim zanimanjem, isto tako trebate stjecati bogatstvo ljubavi u svakoj aktivnosti svakodnevnog života. Ljubav predstavlja puninu.

*Om pūrnamadah pūrnamidam
pūrnāt pūrnamudachyate
pūrnasya pūrnāmādāya
pūrnamevāvaśīṣyate*

Punina je ovo i punina je ono. Ako od punine oduzmemo puninu, ono što ostaje opet je punina.

Ljubav uvijek sadrži svojstvo punine. To svojstvo niti raste, niti se smanjuje. Bog se manifestira iz punine ljubavi. Tamo gdje je potpuna ljubav, Bog će se sigurno pojaviti.

Slijedite lagani put ljubavi

Nemate pojma kako je lagano doći do Boga. Teže je otrgnuti laticu cvijeta ili stisnuti kuglicu maslaca, nego stići do Boga. No, vi ne idete tim laganim putem. Razlog je vaše pogrešno shvaćanje. Misлите da je teško dosegnuti Boga jer je On negdje daleko od vas

Svi su utjelovljenja Boga. Zbog vaše vezanosti za tijelo koje se sastoji od pet elemenata, mislite da ste samo smrtnici i uvažavate razlike koje proizlaze iz imena i lika. Zaboravite sve te razlike i spoznajte istinu. Promišljajte o vječnom božanskom načelu. Ne tratite svoj život u bavljenju svjetovnim, fizičkim i neduhovnim stvarima.

i da treba provoditi tešku pokoru te poduzeti duboko duhovno preispitivanje da biste stigli do Njega. To pogrešno shvaćanje uzrok je vaše zablude. Kamo god pogledate, Bog je tamo. S rukama, nogama, očima, glavom, ustima i ušima koje su posvuda, On prožima čitav Svemir – *sarvatah panipadam tat sarvathokśi śiromukham sarvatah śruthimalloke sarvamavruthya tiśthati*.

Ima li potrebe tragati za nekim tko je posvuda i u svemu? Nema takve potrebe. Vi vidite svijet svojim fizičkim očima. I taj svijet je manifestacija Boga. Neznalica je onaj tko vidi, a ne prepoznaje stvarnost. Sve što vidite Božji je oblik. Sve glave koje vidite pripadaju kozmičkom obliku Boga. Vi vidite samo vanjska imena i oblike te ih smatrate nečim smrtnim. No, kada promijenite način gledanja, shvatit ćete da su svi božanski. Pogreška je u vašoj viziji, a ne u kreaciji. Koja god bila boja vaših naočala, svijet ćete vidjeti u toj boji. Ako svijet gledate s mržnjom, svuda ćete vidjeti mržnju. A ako ga gledate s ljubavlju, svuda ćete vidjeti ljubav. Kakve misli, takav rezultat. Postajete ono što mislite – *yad bhāvam tad bhavathi*. Ono što vidite u vanjskom svijetu odraz je vaših vlastitih misli i osjećaja. Svi su utjelovljenja Boga. Njeguajte taj osjećaj jedinstva s Bogom. Ništa na ovome svijetu nije jače od ljubavi. Ljubav ima snagu veću od atomske bombe, hidrogenske bombe ili bilo koje druge bombe. Ako u vama ima ljubavi, možete postići sve. Toliko vas se skupilo ovdje. Zašto ste došli? Došli ste zbog ljubavi. Svami jeva ljubav za vas i vaša ljubav za Svami jeva dovela vas je ovamo. Je li vam netko poslao pozivnicu? Nije. Ljubav je najjača povezujuća sila. Zato, jačajte ljubav, razgovarajte međusobno s ljubavlju, sve što radite, radite s ljubavlju i stalno promišljajte o načelu ljubavi. Nema lakšeg puta od toga. Mnogi ljudi za-

tvore oči, prebiru prstima po brojanici i misle da je to *japa*. U ruci drže brojanicu, a misli su im kod perača rublja ili kod brijača. Sjede u meditaciji, ali um im je u kuhinji čim osjete miris preprženog currya. Možete li to nazvati *japa* ili *dhyāna*? Prava *japa* je kada mislite da je Bog u vama i da ste vi Bog. Zatim, što je *dhyāna*? Prava *dhyāna* je kada mislite: „Ja sam Bog, Ja sam Bog – *aham brahmāsmi, aham brahmāsmi*.” Niti jedna *Veda* ne poučava put lakši od ovoga. Sve *Vede* objavljuju: „Ja sam Bog, To si Ti, Bog je vrhovna svijest i Ovaj *ātman* je Bog – *aham brahmāsmi, tat tvam asi, prajñānam brahmā, ayam ātma brahman*. Svijest, koja je prisutna u vama, jest Bog – *brahman*. Znači, sve je u vama. Velika vedska izreka – *mahāvākya*, kaže: „Ja sam *ātman* i *brahman* – *ayam ātma brahman*“. Ove riječi izražavaju i prenose istinu. No, učeni ljudi stvaraju u vama nejasnoću i slabe vašu vjeru pogrešnom interpretacijom ovih riječi. Ne dajte da vas to zbuni. Ne kvarite um varavim riječima. Slijedite put ljubavi. Najlakši, najsladi, najuzvišeniji i najsretniji put je ljubav, ljubav i samo ljubav.

Bhagavān je završio govor bhajanom: „*Prema mudita manase kaho*.”

Govor Bhagavāna Sri Sathya Sai Babe, održan 5. srpnja 1996. godine u Prasanthi Nilayamu.

VAŠE MISLI ODGOVORNE SU ZA VAŠU SREĆU I NESREĆU

*Onomu tko gaji loše misli, sve će poći po zlu.
Onaj tko gaji dobre misli, postat će plemenit čovjek.
A samo onaj koji postigne stanje bez misli, može živjeti u miru.
Ne zaboravite ovaj koristan savjet.*

Stihovi na teluškom

LJUDSKO BIĆE TREBA IMATI LJUDSKE OSOBINE

Lice je ogledalo uma. Sve vaše misli i osjećaji, bilo pozitivni ili negativni, poput sreće, tuge, tjeskobe, ljutnje, mržnje i slično, odražavaju se na vašem licu.

Loše misli uzrok su tuge

Čovjek ne bi trebao u sebi skupljati loše misli jer one izazivaju tugu i patnju. Misli o tomu kako ćemo nekoga povrijediti ili mu naškoditi na bilo koji način, ne će možda toj osobi nanijeti veliku štetu, ali će onome tko gaji takve misli sigurno jako naškoditi. Kada bacite kamenčić u izvor, to će izazvati mreškanje vode na cijeloj površini izvora. Isto tako, svaka misao koja se pojavi u vašem umu, izazvat će valove u cijelome umu, a oni će se dalje širiti po drugim dijelovima tijela. Na primjer, ako se u vašem umu pojavi neka zla misao, vaše oči vidjet će ono što nije dobro, vaše uši čut će ono što je loše, a vaš jezik govorit će o nevoljama i jadima. U skladu s tim, vaši organi akcije, vaše ruke i noge, činit će zla djela.

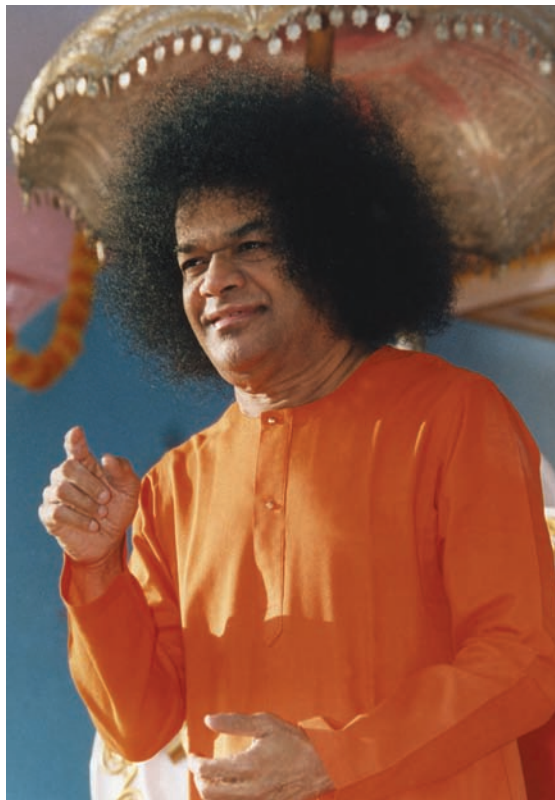
Koji je osnovni uzrok čovjekove nesreće? Osnovni uzrok su njegove loše misli. Sve

vrste nevolja pogađaju ga zbog loših misli. Zato, čim se u vašem umu pojavi neka misao, preispitajte se je li ona dobra ili loša. Ako je loša, odagnajte ju što dalje od sebe. S druge strane, dobre misli učinit će čovjeka svestim. Sve dobre misli, usmjerene prema bla-

Njeguajte ljubav u svom srcu i čuvajte ju kao najveće blago. Čovjek bez ljubavi je poput živog mrtvaca. Postanite utjelovljenja ljubavi. Ako srce ispunite ljubavlju, ona će se pobrinuti za sve ostalo. Ako sjemenku stavite u zemlju, iz nje će izrasti drvo s granama, grančicama, lišćem, cvjetovima i plodovima. A posadili ste samo jednu sjemenku. Odakle su se pojavile grane, grančice, lišće, cvjetovi i plodovi? Sve se to pojavilo iz sjemenke. Isto tako, posijete li sjeme ljubavi, ono će izrasti u stablo ljubavi. Tada će sve vaše misli i čitav vaš život biti prožeti ljubavlju.

Otiđete u trgovinu, kupite naranču i za to platite određenu svotu novca. Zatim ogulite narančinu koru, izvadite koštice i popijete samo sok. Hoćete li pojesti koru i koštice zato što ste izdvojili nešto novca za cijeli plod? Ne ćete. Kada bi pojeli narančinu koru, u ustima bi osjetili gorak okus. Iako ste platili čitav plod, odbacujete gorke dijelove i pijete samo sok. Slično tome, u životu trebate odbaciti ono što je štetno, a prihvatiti ono što je korisno i dobro. Odbacite loše misli, loše osobine, loše osjećaje i loša djela jer su oni poput kore i koštica naranče, koje ste morali baciti.

gostanju drugih ljudi i čitavog društva, učinit će čovjeka svecem – *sādhū*. Riječ *sādhū* ne odnosi se samo na osobu koja nosi narančastu odjeću. Plemenite osobine čine čovjeka uzvišenim i svetim. Kao što je gospod Kṛṣṇa objavio u Bhagavadgīti, Bog se utjelovljuje na Zemlji da bi zaštitio nevine i uništio zle. Svaki čovjek ima vrline. Da biste ih zaštitili, trebate gajiti dobre misli.

Gdje je mir? On se ne nalazi u vanjskom svijetu. Nema ga ni u svjetovnim predmetima niti pojavama, nema ga ni u svjetovnom obrazovanju niti u svjetovnim nastojanjima. On se pojavljuje iznutra. Kada osjećate mir? Osjećate ga kada je vaš um miran a sve vaše misli usmjerene prema Bogu. Vaše dobre misli izviru iz srca u kojem boravi Bog. Za dobro ili zlo koje doživljavate u životu nisu krivi drugi ljudi. Dobro ili zlo stvaraju vaše vlastite misli

i ništa drugo. Samo osoba slobodna od svih misli može živjeti u miru. Dakle, gajite dobre misli i kroz to postignite stanje u kojem ne će biti nikakvih misli. Kakve misli, takav rezultat – *jad bhāvam tad bhāvathi*. Sve je odraz unutarnjeg bića.

Razvijajte dobre misli

Jednom je Kṛṣṇa odlučio provjeriti čud Yudhiṣṭhira i Duryodhane. Najprije je pozvao Yudhiṣṭhiru i rekao mu: “Moram obaviti jedan zadatak. Za to mi je potrebna podla i beskarakterna osoba, koja nije odana istini i koja je zabrazdila u zlu. Možeš li mi pronaći takvu osobu? Zatim je pozvao Duryodhanu i rekao mu: “Duryodhana! Moram obaviti važan posao. Za to mi je potreban plemenit čovjek, iskren i čistoga srca, krepostan i pun vrlina.”

Obojica su odmah krenula izvršiti zadatak koji im je dao Kṛṣṇa. Yudhiṣṭhira je otišao na jednu stranu, a Duryodhana na drugu, u potrazi za osobama koje im je opisao Kṛṣṇa. Nakon nekog vremena Yudhiṣṭhira se vratio i ponizno rekao: “Gospode! U cijelom našem kraljevstvu nisam pronašao zlu osobu. Ja sam jedini koji ima neke loše osobine. Molim te, upotrijebi mene.” Nedugo zatim vratio se i Duryodhana i rekao: “Kṛṣṇa! U cijelom kraljevstvu nisam našao plemenitu osobu. Mislim da sam jedino ja takav. Reci mi o kakvom se zadatku radi i ja ću ga sigurno obaviti.”

U skladu s Duryodhaninim egoističnim nazorima svi su izgledali zli, a u skladu s poniznom naravi Yudhiṣṭhira svi su izgledali dobri. Dakle, kakva god da je boja naočala koje nosite, sve ćete vidjeti u toj boji. Ako je vaša predodžba obojena zlom, sve će vam izgledati zlo i pokvareno. Duryodhana je bio vrlo zao čovjek i njegov je um bio ispunjen zlom. S druge strane, Yudhiṣṭhira je bio oličenje vrlina. Bio je utjelovljenje istine i ispravnosti. Zato mu je svatko izgledao plemenit i dobar.

I da zaključim, možemo reći da su za pokvarenost i bezbožnost Duryodhane, kao i za plemenitost i dobrotu Yudhiṣṭhira bile presudne njihove misli. Čovjek neke ljude smatra zlima, a druge plemenitima i dobrima u skladu sa svojim mislima i osjećajima. Zapravo, u svijetu koji nas okružuje nema dobrih i zlih ljudi. Sve što oko sebe vidite kao dobro ili zlo, samo je reakcija, odraz i odjek vaših vlastitih misli. I stoga, za sve dobro ili zlo odgovorni ste vi, a ne netko drugi. Za vaše dobre ili loše misli sami ste odgovorni. Ne krivite druge.

Vaš um je svežanj misli. On upravlja vašim djelima, a ona vam donose sreću ili nesreću. I zato, ako su vaše misli pozitivne i dobre, vaš um također postaje dobar, a kada se to dogodi i vaše ponašanje postaje dobro. No, današ-

nji je čovjek krenuo pogrešnim putem. Drevni sveci i mudraci govorili su: “Um je uzrok čovjekovog ropstva i oslobođenja – *manah eva manuṣyanam karanam bandhamokṣayo.*”

Um je odgovoran za sve. Zato, prije svega, trebate pozitivno misliti. Zbog loše hrane koju jedete, pogrešnih navika i pogrešnih sklonosti, i vaše misli postaju iskvarene i izvitoperene. A one su odgovorne za sve vaše prednosti i nedostatke, za sve vaše dobre i loše strane. Zato, čim se u vašem umu pojavi neka misao, dajte si vremena i upitajte se: “Je li to dobra ili loša misao? Je li ispravna ili neispravna?” Žurba nipošto nije poželjna. Kaže se: “Žurba stvara gubitak, gubitak donosi brige i zato nemojte žuriti.” /Haste makes waste, waste makes worry. So, do not be in a hurry/. Budite uvijek mirni i staloženi i ništa ne činite u žurbi. Budite strpljivi. Ako u svakoj situaciji ostanete mirni i spokojni, možete doživjeti sve vrste zadovoljstva i sreće.

Čovjek je gospodar svoje sudbine

Vaša sudbina je onakva kakvu ste zaslužili. Već sam vam jednom objasnio značenje riječi *adriṣṭa*. *Adriṣṭa* je ono što se ne može vidjeti fizičkim očima niti fizičkim pogledom – *driṣṭi*.

Posij misao, požanji sklonost.

Posij sklonost, požanji naviku.

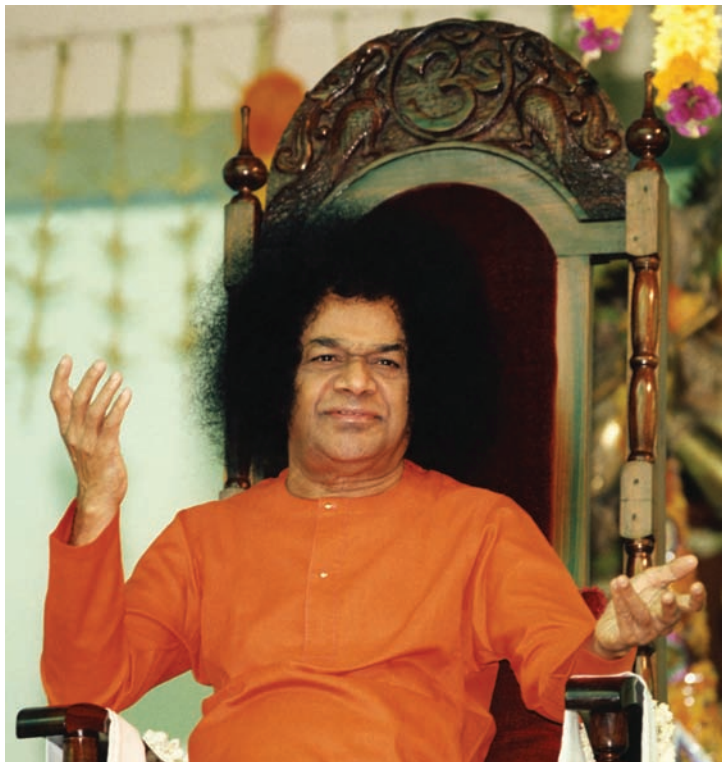
Posij naviku, požanji karakter.

Posij karakter, požanji sudbinu.

Dakle, vaša sudbina ovisi o vašim sklonostima i navikama. A one ovise o vašem načinu razmišljanja. Vaša djela određena su vašim mislima. Zbog toga su vaše misli odgovorne za vašu sreću i nesreću. Kakve su misli, takva je i ljudska priroda. Zato je najvažnije da svoje misli usmjerite u pravom smjeru. Ljudi na ovom svijetu optužuju jedni druge za

Ako danas osjećaš sreću zbog noći punog mjeseca – pūrṇima, sutra ćeš biti tužan zbog mračne noći mladog mjeseca – amāvasyā. I jedno i drugo je privremeno i nestalno. Zato je Gospod Kṛṣṇa govorio: "Obzirom da je svijet privremen i pun jada, neprestano promišljajte o Meni – anityam asukham lokam imam prapya bhajasva maam". Tko na ovome svijetu doživljava vječnu sreću i blaženstvo? Nitko. U jednom trenutku ste sretni, a u drugom se već utapate u žalosti. Dakle, mir i sreća trebaju doći iz vaše nutrine. Ne možete ih steći u vanjskom svijetu.

svoje patnje i nevolje. Misle da su drugi krivi za njihovu sreću ili nesreću. To je velika pogreška. Drugi nisu uzrok onoga što vam se u životu događa. Vaše misli su uzrok svega što vas pogađa. Kakva će biti vaša djela ovisi o tome kakve su vam misli i osjećaji. Na ispitu prolazite ako ste dovoljno učili. Ako niste uložili odgovarajući trud i napor, padate na ispitu.

Ako iskreno i od sveg srca prionete učenju, sigurno ćete proći. No, ako padnete, to je zbog nedovoljno učenja i premalo uloženog truda s vaše strane. Isto vrijedi za sva područja ljudskog djelovanja. Ako želite biti uspješni u svojim nastojanjima, trebate pustiti da u vašem umu niknu dobre misli, lišene sebičnosti i osobnog interesa.

Vaše misli i osjećaji trebaju odražavati vašu vlastitu prirodu. Za ljudsku prirodu koristi se riječ *svabhāva*. Sva znači *ātman*. Dakle, misli i osjećaji koji svoje korijene imaju u *ātmanu*, pokazuju vašu pravu prirodu. Isto tako, *svadharma*, osobna *dharma*, povezana je s *ātmanom*, a *paradharma* se odnosi na fizičko tijelo i osjetila. *Svabhāva* opisuje nečiju urođenu prirodu, a *prabhāva* označava svjetovnu prirodu pojedinca. *Svadharma* i *svabhāva* izviru iz srca u kojem boravi Bog – *hṛdaya*. One se ne mogu naučiti ni steći u vanjskom svijetu. Srce ispunjeno

svetim osjećajima doživljava beskrajno blaženstvo i božansku sreću. To vodi do nebeske opijenosti i do toga da čovjek zaboravlja samoga sebe. Zbog toga je mudrac Nārada govorio: “Dostigavši Jednog, čovjek postiže potpuno zadovoljstvo, ispunjenje, zanos i blaženstvo.”

Misli su te koje sve određuju. Trebali biste shvatiti: “Ja sam odgovoran za sve što mi se događa, moje misli me određuju i nitko drugi nije uzrok moje sreće ili nesreće.” Takav čovjek postaje plemenit i može donositi ispravne odluke. On pokazuje svoju urođenu prirodu i shvaća da je *ātman* izvor svega. Snaga *ātmana* potiče jezik da govori, uši da slušaju i oči da vide. Kada čovjek spozna da je *ātman* izvor svega, dolazi do stanja bez misli i postiže najviši mir. Što je mir? Čak ni ljudi koji se hrabro probijaju kroz život i pritom suočavaju sa svim vrstama teškoća, ne nalaze nužno mir. Čovjek se treba jednako odnositi prema sreći i nesreći, dobitku i gubitku, pobjedi i porazu. Samo u tom slučaju moguće je doživjeti mir. Sreća i nesreća privremene su i prolazne poput dana i noći. Obje dođu i prođu kao oblaci. Ni jedna od njih nije stalna. Ako danas osjećaš sreću zbog noći punog mjeseca – *pūrṇima*, sutra ćeš biti tužan zbog mračne noći mladog mjeseca – *amāvasyā*.

I jedno i drugo je privremeno i nestalno. Zato je Gospod Kṛṣṇa govorio: “Obzirom da je svijet privremen i pun jada, neprestano promišljajte o Meni – *anityam asukham lokam imam prapya bhajasva maam*”. Tko na ovome svijetu doživljava vječnu sreću i blaženstvo? Nitko. U jednom trenutku ste sretni, a u drugom se već utapate u žalosti. Dakle, mir i sreća trebaju doći iz vaše nutrine. Ne možete ih steći u vanjskom svijetu.

Svatko želi mir i govori: “Želim mir, želim mir”. Kada pitam bilo kojeg poklonika iz pre-

komorskih zemalja što želi, obično odgovori: “Ja želim mir”. Koliko riječi ima ta rečenica? Ima tri riječi. Ako izostavimo dvije riječi, “ja” i “želim”, koje znače ego i želju, ono što dobivamo je “mir”. Mir je uvijek u vama, s vama i oko vas. Ne možete ga naći u vanjskom svijetu. Tamo nalazite samo krhotine mira. /peace and pieces, igra riječi na engleskom jeziku koju koristi Svami – op. prev./ Mir je u vašoj nutrini. Vi ste utjelovljenja mira. Vi ste utjelovljenja istine. Vi ste utjelovljenja ljubavi. Vi ste utjelovljenja božanskosti. Mir možete osjetiti tek kada spoznate ovu istinu.

Svijet je manifestacija kozmičke svijesti

Čovjek je manifestacija tijela, uma i *ātmana*. Zato se kaže da vi niste jedna osoba, nego tri: ona za koju mislite da jeste, ona za koju drugi misle da jeste i ona koja vi stvarno jeste. Ona za koju vi mislite da jeste, povezana je s fizičkim tijelom. Ona za koju drugi misle da jeste, povezana je s umom. A ona osoba koja vi stvarno jeste, povezana je s *ātmanom*. Vi niste ni tijelo niti um. Vi ste utjelovljeni duh – *ātman*. Znanje o *ātmanu*, koji je vaše istinsko Sebstvo, možete steći samopožrtvovnošću, a na taj način možete iskusiti i božansku sreću, koja je vaša istinska urođena priroda – *svabhāva*. Slog *sva* simbolizira labuda – *haṃsa*, za kojeg se kaže da ima sposobnost razdvajanja mlijeka od vode. *Haṃsa gāyatrī* ili *so’ham* mantra daju onomu tko ih koristi u praksi sposobnost razlučivanja između Sebstva i ne-Sebstva. Vi sâmi ste *haṃsa*. No, kada spoznate svoje pravo Ja i steknete sposobnost razlikovanja Sebstva i ne-Sebstva, postajete ostvarena duša – *paramahaṃsa*.

Mnogi sveci dobili su počasni naziv *paramahaṃsa*, “vrhovni labud”, jer su stekli mudrost razlikovanja Sebstva i ne-Sebstva. Oni su utemeljeni u istinskom Sebstvu

i nisu vezani za tijelo. Razlikovanje *ātmana* i *anātmana*, polja – *kṣetra* i znalca polja – *kṣetrajña*, znak je ostvarene duše, “vrhovnog labuda” – *paramahansa*.

Čovjek se ne može potpuno odvojiti od svijeta i stvorene prirode. Ali se treba postupno odricati svojih fizičkih i svjetovnih nazora. Svijet – *jagat* spoj je prirode i Boga. Bog je uzrok, a priroda je posljedica. Riječ *jagat* označava onoga koji dolazi i odlazi. Ta se riječ sastoji od dva sloga: *ja* + *gat*. “*Ja*” znači doći, a “*gat*” znači otići. Dakle, *jagat* dolazi i odlazi. On je privremen, a ne stalan. Ništa na svijetu nije nepromjenjivo ni trajno. Ono što dođe vraća se tamo odakle je došlo. Zato za svijet kažemo da je nestvaran – *mithyā*. Ima puno riječi koje kao i *mithyā* opisuju nestvarnu prirodu svijeta. Čovjeku je nemoguće odreći se svega stvorenog. Zato on u Kreaciji treba vidjeti Boga. Fizički svijet nije ništa drugo nego izraz kozmičke svijesti. Ta svijest je uistinu Bog. Ljudska savjest je jedan aspekt svijesti. Savjest je ta koja omogućuje čovjeku da bude svjestan na fizičkoj i svjetovnoj razini. Savjest je svjedok, a svijest je znanje i svjesnost. Savjest, svijest i svjesnost međusobno su povezani. Oni pripadaju istoj obitelji.

Odbacite loše osobine i usvojite one dobre

Evo primjera za ono o čemu ću sada govoriti. Otiđete u trgovinu, kupite naranču i za to platite određenu svotu novca. Zatim ogulite narančinu koru, izvadite koštice i popijete samo sok. Hoćete li pojesti koru i koštice zato što ste izdvojili nešto novca za cijeli plod? Ne ćete. Kada bi pojeli narančinu koru, u ustima bi osjetili gorak okus. Iako ste platili čitav plod, odbacujete gorke dijelove i pijete samo sok. Slično tome, u životu trebate odbaciti ono što je štetno, a prihvatiti ono što je korisno i do-

bro. Odbacite loše misli, loše osobine, loše osjećaje i loša djela jer su oni poput kore i koštica naranče, koje ste morali baciti. Pa što onda trebate prihvatiti i isprobati?

Trebate prihvatiti ono što je slatko – *madhura*. Bog je utjelovljenje slatkoće. Njegov je govor sladak, Njegov pogled je sladak i sve u vezi Njega je slatko. Trebate upiti tu Njegovu slatkoću. Prihvatite sve što je dobro i slatko, a odbacite ono što je loše i gorko. Što čovjeka vodi na pogrešan put? Vode ga njegove loše osobine i zle misli. Svaki puta kada se u vašem umu pojavi loša ili zla misao, odmah ju otjerajte misleći: “Zle misli ne doliče ljudskom biću”. Podsjetite se: “Ja sam čovjek, nisam životinja”. Ljudsko biće treba imati ljudske osobine i ljudska svojstva. Mržnja, ljutnja, požuda, ljubomora i slično, životinjske su osobine. Upitajte se: “Koje su moje prirodne osobine?” Vaše prirodne osobine su istina, ispravnost, ljubav, nenasilnost, strpljivost, opraštanje i plemenito ponašanje. Zle i pokvarene misli nisu prirodne ni prirodene čovjeku.

Samilost je istinska vrijednost ljudskog bića i zato bi njome trebalo ispuniti čitav život. Rāma je bio primjer samilosti. Ta Njegova osobina znatno je doprinijela Njegovoj božanskoj slavi. Svako ljudsko biće treba u sebe upiti osobinu samilosti. Kada se to dogodi, nestat će tuga jer ona je posljedica čovjekovih loših osobina. Prije svega, ispunite svoje srce ljubavlju. Ako srce ispunite ljubavlju, iz vaših usta izlazit će samo riječi ljubavi i svakoga ćete gledati s ljubavlju. Kakva god da je voda koju stavljate u cisternu, ta ista voda teći će iz slavine. Zato:

Započnite dan s ljubavlju.

Ispunite dan ljubavlju.

Provedite dan s ljubavlju.

Završite dan s ljubavlju.

To je put do Boga.

Samilost je istinska vrijednost ljudskog bića i zato bi njome trebalo ispuniti čitav život. Rāma je bio primjer samilosti. Ta Njegova osobina znatno je doprinijela Njegovoj božanskoj slavi. Svako ljudsko biće treba u sebe upiti osobinu samilosti. Kada se to dogodi, nestat će tuga jer ona je posljedica čovjekovih loših osobina. Prije svega, ispunite svoje srce ljubavlju. Ako srce ispunite ljubavlju, iz vaših usta izlazit će samo riječi ljubavi i svakoga ćete gledati s ljubavlju.

*Janma dukham jara dukham,
Jaya dukham punah punah,
Antya kale maha dukham,
Thasmat jagratha jagratha.*

(stihovi na sanskrtu)

Nesreće ovoga svijeta ne će vas dotaknuti ako se sklonite pod stablo ljubavi. No, ptice loših osobina mogu ponekad doletjeti i sjesti na grane. Što trebate učiniti da biste odagnali te ptice? Trebate pljeskati rukama i pjevati bhajane kao što je: “*Rāma, Kṛṣṇa, Govinda, Nārāyana*”. To će otjerati ptice loših osobina i one će odletjeti.

Bhagavān je završio govor bhajanom: “*Hari bhajana binā sukha śānhi nahīn.*”

Dijelovi Bhagavānovog božanskog govora, održanog 6. srpnja 1996. godine u Prasanthi Nilayamu.

Njeguajte ljubav u svom srcu i čuvajte ju kao najveće blago. Čovjek bez ljubavi je poput živog mrtvaca. Postanite utjelovljenja ljubavi. Ako srce ispunite ljubavlju, ona će se pobrinuti za sve ostalo. Ako sjemenku stavite u zemlju, iz nje će izrasti drvo s granama, graničicama, lišćem, cvjetovima i plodovima.

A posadili ste samo jednu sjemenku. Odkle su se pojavile grane, graničice, lišće, cvjetovi i plodovi? Sve se to pojavilo iz sjemenke. Isto tako, posijete li sjeme ljubavi, ono će izrasti u stablo ljubavi. Tada će sve vaše misli i čitav vaš život biti prožeti ljubavlju. Kao što je govorio Ādi Śaṅkara, mnoge nevolje pogađaju čovjeka: “Rođenje je nevolja, starost također, obitelj je nevolja, a i smrt je strašan jad. Zato, budi oprezan! Budi oprezan!”

NEKA VJERA BUDE TEMELJ VAŠEG ŽIVOTA

U današnjem svijetu ljudi su postali slijepi jer su izgubili oči vjere.

Poriču postojanje Boga jer Ga ne mogu vidjeti.

Za njih Bog možda ne postoji, ali postoji za nas.

Izreka na teluškom

DUHOVNO PUTOVANJE ZAPOČINJE VJEROM, A ZAVRŠAVA BLAŽENSTVOM

Utjelovljenja ljubavi!

Od pradavnih vremena ljudi trate svoje dragocjeno vrijeme raspravljajući o postojanju i nepostojanju Boga. Iako Sunce sja, slijepa osoba ga ne može vidjeti. Isto tako, čovjek ne može vidjeti svijet ako zatvori oči. Znači li to da ne postoji Sunce i da ne postoji svijet? Ne. Sunce postoji, ali onaj tko nema oči ne može ga vidjeti. I svijet postoji, ali onaj tko zatvori oči ne može ga vidjeti. Nedostatak je u vašem načinu gledanja, a ne u Kreaciji.

Vjera je bitan element u svemu što radite

Vjera je sâma čovjekova bît. Bez nje on ne može obaviti ni najmanji zadatak. Kako bi čovjek mogao uspjeti u bilo kojem poslu ako nema vjere? Zapravo, ne može učiniti ni deset koraka ako ne vjeruje. U ovom velikom svijetu, vjera je bitna i za obavljanje malih stvari. Vjera je važna u mnogim područjima ljudskog djelovanja, a ne samo u stvarima povezanim s Bogom. Ona je bitna za čovjekov uspjeh u svim djelatnostima, bile one svjetovne, etičke, moralne, duhovne ili znanstvene. Vjera je temelj vaše ljubavi prema va-

šoj majci, vašem ocu, suprugu, supruzi i tako dalje. Čovjek ne će voljeti svoju majku ako ne vjeruje da je to njegova majka. Isto tako, muž ne će voljeti svoju ženu ako ne vjeruje da je to njegova žena. Majka ne može voljeti svoju vlastitu djecu ako ne vjeruje da su to njezina

Vjera je istina, istina je vjera. Vjera vodi do istine, istina vodi do mira. Mir vodi do sreće. Sreća je raj, tuga je pakao. Zato nikada ne budite tužni. Suočite se sa svakom situacijom s vjerom u srcu. S njom možete postići sve. Bez vjere ne možete postići ništa. Zato jačajte i produbljujte vjeru. To možete postići jedino ako promišljate o Bogu.

djeca. Čovjek može doživjeti božansku ljubav i uživati u blaženstvu koje ta ljubav donosi samo ako vjeruje. Bez toga ne može iskusiti ljubav, niti uživati u sreći i blaženstvu. Čovjek na ovome svijetu ne može živjeti bez vjere.

Danas mnogi ljudi u svijetu ne vjeruju u Boga. Ima i dosta onih koji se prave da ne vjeruju, iako vjeruju. Neki, koji vjeruju u Boga, ne izražavaju to javno jer ne žele na takav način steći političke probitke niti društveno povlađivanje. Ljudi pitaju: "Ako Bog postoji, zašto Ga ne možemo vidjeti? Vjerujete li vi u sve što vidite, a negirate li sve što ne možete vidjeti? Jutros je jedan student, koji studira menadžment i poslovno upravljanje, upitao: "Svami nam govori da trebamo svakoga voljeti. Zašto je to potrebno?" Postavio sam mu protupitanje: "Pitaš Me zašto trebaš svakoga voljeti. A Ja tebe pitam, zašto bi ikoga mrzio." Koji god bio razlog da mrzite druge, zbog istog razloga ih trebate i voljeti. Ljubav i mržnja su poput predmeta i njegovog odraza u ogledalu. Tamo gdje je mržnja, ima i ljubavi. Tamo gdje se javlja osjećaj odsutnosti, javlja se i istina o prisutnosti. Evo malog primjera. Je li Sai Baba prisutan na verandi ili nije? Ako kažete da je prisutan, na temelju čega to zaključuje-

Bog je manji od najmanjeg i veći od najvećeg. Iako je nevidljiv fizičkim očima, možete Ga osjetiti i doživjeti. Ružu možete vidjeti, ali njezin miris ne možete. Možete ga samo osjetiti. Miris nema oblik, ali ima ga ruža od koje taj miris potječe. Isto tako, ljubav nema oblik, ali ima ga majka koja vam daje tu ljubav. Tako i Ljubav, sreća, miris, sve to nema oblik, ali stvari ili osobe koje ih daju, imaju. Oblik je izvor bezobličnog svojstva. Zato je nerazumno tražiti direktnu potvrdu o Božjem postojanju. Mnoge su stvari izvan područja i izvan dosega neposrednih dokaza.

te? Vidite Njegov lik i kažete da je prisutan. Sada zamislite da nakon ovog govora uđem unutra. Ako vas netko tada upita: "Je li Sai Baba na verandi?" reći ćete: "Ne, nije tamo." Što to znači? To znači da je Sai Baba tamo, ali nije prisutan na verandi. Ako Sai Baba ne

postoji, onda se pitanje o Njegovoj prisutnosti ili odsutnosti uopće ne postavlja. Na isti način, ljudi negiraju ili prihvaćaju postojanje Boga, jer On je tamo. /Glasni pljesak/. Zato što Bog postoji, ljudi poriču njegovo postojanje. Kada stvarno ne bi bilo Boga, kako bi postojala riječ “Bog”? Upravo je sada Anil Kumar rekao: “Postoji Bog”. Prvi dio rečenice glasi “postoji” i označava istinu o Božjem postojanju. Kada kažemo “postoji”, sljedeće pitanje je: “Tko postoji”? To je Bog. Neki ljudi govore: “Bog ne postoji”. Prvi dio rečenice je riječ “Bog”, a drugi dio u sebi sadrži riječ “postoji”, što ukazuje na istinu o postojanju Boga. Riječ “ne” je samo mali dio u drugom dijelu rečenice. Čak i takva rečenica kakva je “Bog ne postoji”, sadrži u sebi afirmativnu riječ “postoji”. Ateisti kažu: “Boga nigdje nema” /God is nowhere./ Ta se rečenica sastoji od tri riječi. Prve dvije su “God is” – Bog jest. Ako razdvojite riječ „nowhere“ /nigdje/ na dva dijela, od “nowhere” dobijete “now here” što znači “sada tu”. /Glasni pljesak/. Dodavanjem slova “w” slogu “no” rečenica postaje afirmativna i glasi: “Bog je sada tu”. Oni koji vjeruju u Boga kažu: “Bog je sada tu.”, a oni koji ne vjeruju kažu: “Boga nigdje nema”. Vjera ili nepostojanje vjere osnova je za obje ove tvrdnje. Vjera je poput dva čovjekova oka. Na sličan način, sveti spisi – *śāstras* čovjekove su oči – *netras*. Kreacija – *srṣṭi* postoji jer čovjek ima vid – *drṣṭi*. Kakav je *drṣṭi*, takva je *srṣṭi*. Čovjek treba gledati Kreaciju onako kako ju opisuju sveti spisi. Postoji bliska povezanost između očiju – *netra* i svetih spisa – *śāstra*. Sveti spisi opisuju ono što oči vide, a oči vide ono što opisuju sveti spisi.

Tri koraka prema spoznaji Boga

Kao što sveti spisi kažu, na putu prema spoznaji Boga postoje tri koraka koje duhovni tražitelj treba učiniti. To su: čuti, vidjeti i doži-

vjeti – *jñātum*, *draṣṭum*, *praveṣṭum*. Najprije od nekoga čujete da se određeni prehrambeni proizvod može nabaviti na tržnici. To je *jñātum*. Slušanje je prvi korak. Zatim odete na tržnicu i vidite taj prehrambeni artikl. To je *draṣṭum*. Samo slušanjem i gledanjem ne ćete utažiti svoju glad. Ona će nestati tek kada pojedete taj komad hrane. To je *praveṣṭum*. Ta tri koraka odgovaraju slušanju, promišljanju i praktičnom djelovanju. Prvi je korak slušanje duhovne istine. Zatim dolazi promišljanje o njoj i, konačno, slijedi praktično djelovanje. To su tri vrlo važna koraka na duhovnom putu. U svakom području djelovanja slušanje – *śravaṇa*, najvažniji je korak. U hodu prema potpunoj predanosti Bogu, najprije dolazi slušanje. Potrebno je učiniti devet koraka: slušanje – *śravaṇa*, zajedničko pjevanje u slavu Boga – *kīrtana*, kontemplacija o Višnuiu – *viṣṇusmaraṇa*, služenje Njegovim lotosnim stopalima – *pādasevana*, pozdravljanje – *vandana*, štovanje – *arcana*, vjerno služenje – *dāśya*, prijateljstvo – *sneha* i potpuna predanost Bogu – *ātmanivedana*. Počinjete slušanjem i postupno dolazite do potpune predanosti – *ātmanivedana*, što označava kraj putovanja.

Om pūṇamadah pūṇamidam

Pūṇāt pūṇamudacyate

Pūṇasya pūṇamādāya

Pūṇamevāvaśiṣyate

Punina je ovo, punina je ono.

Kada puninu oduzmemo od punine, ono što ostaje opet je punina.

Završetkom putovanja zatvara se puni krug. Ako ostanete na pola puta, učinili ste polukrug. Kada dovršite puni krug, dolazite do točke od koje ste pošli. Ako je vaše putovanje nepotpuno, ono je nalik slovu ‘C’ u engleskoj abecedi: počinje u jednoj točki i završava u

drugo. Između te dvije točke prazan je prostor. On označava sumnju. Sumnja je poput duboke doline koju je nemoguće prijeći. Zato, oslobodite se sumnje i zaokružite putovanje. Vaše učenje abecede bit će potpuno samo ako počnete od slova 'A' i završite slovom 'Z'. Ali, ako počnete od 'A' i stanete kod 'S' ili bilo kojeg drugog slova u sredini abecede, vaše učenje bit će nepotpuno. Kada jednom počnete putovanje, nastavite dok ne stignete do cilja. Duhovno putovanje počinje vjerom, a završava blaženstvom.

Na putu predanosti koji se sastoji od devet koraka, počinjete slušanjem – *śravana*, a završavate potpunom predanošću Bogu – *ātmanivedana*. Mnogi ljudi, koji dolaze u Prasanthi Nilayam, nakon povratka u svoja sela, govore drugima: "Vidjeli smo Sathya Sai Babu u Prasanthi Nilayamu" i opisuju što su vidjeli. Nakon što to čuju i ostali su potaknuti da dođu ovamo. Prije nego što čuju nešto o Prasanthi Nilayamu, ljudi ne kupuju putne karte za dolazak ovamo. Dakle, slušanje – *śravana* prvi je korak u svemu što čovjek poduzima.

Božanskost se može jedino doživjeti

Na svakom duhovnom putu, vjera je prvi korak. Bez vjere život nema smisla. Vjera treba biti temelj života svakog čovjeka. Ali, neki ljudi nemaju vjere. Zašto biste bili zabrinuti za njih? To je njihova sudbina. Ne upuštajte se u raspravu s njima. Prepustite ih njihovoj sudbini.

*Onima koji kažu da, On će reći da.
Onima koji kažu ne, On će reći ne.
Tvoj jezik je taj koji govori da ili ne.
Za Saija sve je da, da, da.*

Stihovi na teluškom

Da ili ne koje izgovara vaš jezik povezani su s vama. Bog s tim nema ništa. Isti jezik koji kaže ne, kaže i da. Isti jezik izriče jedno i drugo. Čemu ćete povjerovati? Hoćete li vjerovati u "da" ili ćete vjerovati u "ne"? Kao što je govorio Jayadeva, jezik treba koristiti na posvećen način.

O jeziče, poznavatelju okusa!

Ti si vrlo svet.

Govori istinu na najugodniji način.

Neprestano izgovaraj Božja imena,

Govinda, Mādhava, Dāmodhara.

To je tvoja prva i najvažnija dužnost.

Stihovi na sanskrtu

Jezik je taj koji nam omogućuje izgovaranje i pjevanje Božjih imena, Govinda, Dāmodara, Mādhava. Ta sveta Božja imena plešu na jeziku. Jezik je poput pozornice na kojoj različiti karakteri u obliku lutaka izvode svoj ples. Dolazi kralj, dolazi kraljica, dolazi kraljeva vojna pratnja, a dolaze i sluga. Slično tomu, dolaze Rāma i Rāvaṇa. Dakle, jezik je pozornica za sve dobro i loše što čovjek govori i svi tipovi karaktera izvode na njemu svoj ples. On je samo svjedok i nema nikakve veze s plesom. Nijema osoba ne može govoriti. Kada jede slatku hranu, takva osoba može osjetiti njezinu slatkoću, ali ne može svoj doživljaj izraziti riječima. Isto tako, božanskost se može doživjeti, ali se ne može opisati. Ako netko zatraži da ju opišete, jedini odgovor bit će tišina. Nemojte gubiti vrijeme i energiju na nepotrebne rasprave. One dovode do neprijateljstva. Rasprave ne potiču ljubav.

Dakle, trebate jačati vjeru u Boga. Čista je ludost prepirati se o Njegovom postojanju ili nepostojanju. Zašto govorite da Bog ne postoji? Kažete, Bog ne postoji jer Ga ne možemo vidjeti. Zamislite osobu visoku dva metra, svijetle puti, ćelave glave, težine oko

60 kilograma. To su njezine fizičke osobine koje možete vidjeti. Otkrivaju li one istinu o toj osobi? Prava istina o njoj je ono što ne možete vidjeti svojim fizičkim očima. To su njezine vrline i njezine slabosti, poput suosjećanja, ljubavi, simpatije, mržnje, strpljivosti i slično. Obzirom da ne možete vidjeti ta svojstva, možete li reći da ih nema? Glupo je reći da ono što ne vidite ne postoji. Ta svojstva koja ne možete vidjeti određuju ljudskost te osobe, ili nepostojanje ljudskosti.

Bog prožima čitav svemir

*O, ljudska dušo!
Shvati tajnu ove
lutkarske predstave.
Tvoje nevidljive vrline i
slabosti tjeraju te
da iskušiš rezultate
vlastitih djela.*

Stihovi na teluškom

Fizičko tijelo nije odgovorno za vašu sreću ili nesreću. Vaša nevidljiva svojstva uzrok su jednog i drugog.

Stoga je glupo vjerovati svemu što vidite. Svuda oko vas je zrak, ali ga ne možete vidjeti. Hoćete li zato reći da zrak ne postoji? Zrak postoji, ali ga se ne može vidjeti. Toj istini mudrac Uddālaka poučavao je svoga sina Śvetaketu. Śvetaketu je pitao: "Oče! Gdje je Bog? *Vede* i sveti spisi kažu da On sve prožima." Uddālaka je rekao sinu: "Dragi moj! Tu

Postoje tri koraka koje duhovni tražitelj treba učiniti. To su: čuti, vidjeti i doživjeti – *jñātum*, *draṣṭum*, *praveṣṭum*. Najprije od nekoga čujete da se određeni prehrambeni proizvod može nabaviti na tržnici. To je *jñātum*. Slušanje je prvi korak. Zatim odete na tržnicu i vidite taj prehrambeni artikl. To je *draṣṭum*. Samo slušanjem i gledanjem ne ćete utažiti svoju glad. Ona će nestati tek kada pojedete taj komad hrane. To je *praveṣṭum*. Ta tri koraka odgovaraju slušanju, promišljanju i praktičnom djelovanju. Prvi je korak slušanje duhovne istine. Zatim dolazi promišljanje o njoj i, konačno, slijedi praktično djelovanje.

istinu ne može se objasniti riječima. Možeš ju spoznati jedino primjenom duhovne discipline i milošću duhovnog učitelja ili Boga. Pokazat ću ti to na jednom primjeru." Uddālaka je zatražio od sina da mu donese čašu vode i malo soli. Zatim mu je rekao da sol stavi u vodu i dobro promiješa. Kada je Śvetaketu to učinio, sol se potpuno rastopila. Sol u krutom

stanju, koju je Śvetaketu donio u ruci, više nije bila vidljiva. Oči koje su je prije vidjele, sada je više nisu mogle vidjeti. Znači li to da je sol nestala? Ne. Sol je i dalje bila tamo, ali se rastopila i sasvim pomiješala s vodom. Slično tomu, Bog postoji. On prožima čitav svemir na način da Ga fizičke oči ne mogu vidjeti. Dakako, Boga se može vidjeti očima mudrosti. Kada uzmete sol, možete ju vidjeti vašim fizičkim očima. No kada se rastopi u vodi, njezinu prisutnost možete doživjeti jedino očima mudrosti. Dakle, nesmotreno je tražiti direktnu potvrdu Božje prisutnosti. Tu morate uzeti u obzir indirektnu dokazu. Na taj je način Uddālaka objasnio načelo Božje sveprisutnosti i Božjeg prožimanja svega.

Tamo gdje gori vatra pojavljuje se i dim. Bez vatre nema dima. Isto tako, bez Boga ne može postojati svijet. Kako može postojati svijet bez Boga? To je nemoguće, potpuno nemoguće. Sve se događa prema Božjoj volji. Evo primjera. Kada se krava oteli, ona obliže tijelo teleta svojim jezikom i tako ga očisti. Istog trenutka kada je tijelo teleta čisto, ono stane na noge i ode do vimena sisati mlijeko. Tko je teletu pokazao vime i poučio ga da tamo ima mlijeka? Bog je sve to unaprijed odredio. Bez razumijevanja takvih suptilnih stvari, ljudi budalasto pokušavaju dokazati da nema Boga. Kada ne znate ni to koja će se sljedeća misao pojaviti u vašem umu, kako možete razumjeti Boga? Obzirom da ljudi ne slušaju dobre savjete, glupost je u porastu.

*O, čovječe! Poslušaj dobar savjet.
Ali ti ne mariš za dobre savjete,
već uživaš u nerazboritim djelima.
Ne znajući kako da se oslobodiš
svojih želja, postaješ njihov rob.
Oslobodi se želja i prestani mrziti.
Potraži utočište u Saiju i moli se Njemu.*

Stihovi na teluškom

Ne sumnjajte u postojanje Boga

Čovjek je nesposoban odvojiti se od svojih *vāsanā*. Što su *vāsane*? To su utisci djela iz njegovih prošlih života, dojmovi koji su preneseni u ovaj život. Ako vam kažem nešto o vašem prošlom životu, ne ćete vjerovati. Zašto bih Ja uopće brinuo o tome vjerujete li vi ili ne? Vjerovali ili ne, vaš prošli život utječe na vaš sadašnji život. Svatko ima prošlost, sadašnjost i budućnost. Bez prošlosti, kako može postojati sadašnjost? Sjeme sadašnjosti potječe od stabla prošlosti. Iz sjemena sadašnjosti, izrast će stablo budućnosti. Dakle, prošlost i budućnost su poput stabala, dok je sadašnjost poput sjemenke. Ogromno stablo skriveno je u malenoj sjemenki. *Vede* objavljuju: *brahman* je suptilniji od najsuptilnijeg i silniji od najsilnijeg – *anoraneeyam mahato maheeyan*. Bog je manji od najmanjeg i veći od najvećeg. Iako je nevidljiv fizičkim očima, možete Ga osjetiti i doživjeti. Ružu možete

Bog se nalazi svuda i u svemu, ali nije vidljiv fizičkim očima. Bog je sveobuhvatan. Prisutan je u obliku zraka i svih pet elemenata. Bog je opisan kao utjelovljenje zvuka, kretanja i nekretanja, utjelovljenje svjetla, govora, vječnog blaženstva, savršenstva, za-blude i bogatstva. Zvuk se ne može vidjeti, može ga se samo čuti. Oblik se može jedino vidjeti, ne može ga se čuti. Jezik može govoriti, ali ne može vidjeti. Na takav način, svakom elementu darovana je posebna moć.

vidjeti, ali njezin miris ne možete. Možete ga samo osjetiti. Miris nema oblik, ali ima ga ruža od koje taj miris potječe. Isto tako, ljubav nema oblik, ali ima ga majka koja vam daje tu ljubav.

Ljubav, sreća, miris, sve to nema oblik, ali stvari ili osobe koje ih daju, imaju. Oblik je izvor bezobličnog svojstva. Zato je nerazumno tražiti direktnu potvrdu o Božjem postojanju. Mnoge su stvari izvan područja i izvan dosega neposrednih dokaza.

Evo primjera. Možete li vidjeti svoje vlastite oči? Kako možete reći da imate oči ako ih ne možete vidjeti? Svoje oči možete vidjeti jedino tako da pred sebe stavite ogledalo. Kažete "moj um". Koji je oblik uma? Možete li vidjeti svoj um? Ako ga ne možete vidjeti, zašto vjerujete da ga imate? Isto tako, ne možete vidjeti Boga, ali glupo je sumnjati u Njegovo postojanje. Iako Bog nije vidljiv, On je temelj čitavog univerzuma. Vidite divovsko stablo. No, ono se nije moglo vidjeti dok je bilo u obliku sitne sjemenke. Iako je zrak sveprisutan i sve prožima, ne možete ga vidjeti. Isto tako, Bog se nalazi svuda i u svemu, ali nije vidljiv fizičkim očima. Bog je sveobuhvatan. Prisutan je u obliku zraka i svih pet elemenata. Bog je opisan kao utjelovljenje zvuka, kretanja i nekretanja, utjelovljenje svjetla, govora, vječnog blaženstva, savršenstva, zablude i bogatstva. Zvuk se ne može vidjeti, može ga se samo čuti. Oblik se može jedino vidjeti, ne može ga se čuti. Jezik može govoriti, ali ne može vidjeti. Na takav način, svakom elementu darovana je posebna moć.

Govoriti istinu lakše je nego govoriti laži

Krv se nalazi u svim dijelovima tijela. Kada liječnici traže pretragu krvi, u laboratoriju se uzima uzorak iz samo jednog dijela tijela,

Bog postoji, u to nema sumnje. Bez Boga ne bi bilo svijeta. Ako poričete postojanje Boga, poričete i svoje vlastito postojanje. Vaš ātman je vaš Bog. Trebate vjerovati u sebe i u Boga. Ako vam nedostaje vjera u Boga, znači da vam nedostaje i vjera u samoga sebe. Ako ne vjerujete u sebe, kako ćete vjerovati u Boga? Najprije vjerujte sebi.

a nalaz pokazuje je li tijelo bolesno ili nije. Nema potrebe uzimati krv iz svih dijelova tijela da bi se otkrila bolest. Iako se ista krv nalazi u svim tjelesnim organima, svaki organ obavlja svoju specifičnu funkciju. Možete li znati kakav okus ima *laḍḍū* ako ga samo držite u ruci? Ne možete. Saznat ćete kakav je njegov okus tek kada ga stavite na jezik. Obzirom da se ista krv nalazi u rukama i u jeziku, zašto onda ruke ne mogu osjetiti okus *laḍḍū*? Zato jer samo jezik ima moć osjeta i razlikovanja okusa. Slično tomu, iako je Bog sveprisutan i sve prožima, čovjek može doživjeti snagu božanskosti ovisno o svojoj sposobnosti. Bog postoji, u to nema sumnje. Bez Boga ne bi bilo svijeta. Ako poričete postojanje Boga, poričete i svoje vlastito postojanje. Vaš ātman je vaš Bog. Trebate vjerovati u sebe i u Boga. Ako vam nedostaje vjera u Boga, znači da vam nedostaje i vjera u samoga sebe. Ako ne vjerujete u sebe, kako ćete vjerovati u Boga? Najprije vjerujte sebi. To je

samopouzdanje. Vjera je za čovjeka vrlo važna. Ona je njegov životni dah. Ako vam nedostaje životni dah vjere, tada niste ništa bolji od mrtvaca. Tako dugo dok je u tijelu životni dah, ono je *Śiva* – dobro i sretno. Kada ga životni dah napusti, tijelo postaje mrtvo tijelo – *śava*. Dakle, čovjekov životni dah je *Śiva*, a tijelo lišeno tog daha je *śava*. Kada vidite kip *Śive* kojega je napravio kipar, zamišljate *Śivu* s rijekom Gaṅgom koja teče niz Njegove uvojke. Ne.

Vaš životni dah je *Śiva*. Svakom čovjeku darovan je životni dah. Bog je unutarnji stanovnik svih bića – *īśvarah sarva bhūtānām*. *Īśvara* se nalazi u svim bićima kao životni dah. Bog sve prožima. Moguće Ga je doživjeti i iskusiti.

Mladić koji je govorio malo prije spomenuo je vedsku izreku: “Govori istinu, slijedi ispravnost – *satyam vada dharmam cara*”. Rekao je da to nije lako provoditi u praksi. To je velika pogreška. Nema ništa lakše od toga. Doista je lako govoriti o događajima onako kako su se dogodili. Na primjer, kada kažete da je Svami danas došao u 16.00 sati i rano održao govor, to je istina. Kako je lako govoriti o nečemu onako kako je stvarno bilo. No, ako govorite neistinu, morate puno izmišljati da bi vam ljudi povjerovali. Da biste lagali, morate posegnuti za ružnim i neugodnim trikovima. Kako je teško izgovoriti laž, a kako je lako govoriti istinu. Pogrešno je misliti drugačije. Čini vam se da je govorenje istine teško zato jer ste se navikli govoriti neistine. Obzirom da ste stekli naviku laganja, nesposobni ste prepoznati važnost istine. Ta slabost je svuda prisutna i opterećuje svakoga na ovom svijetu. Evo primjera. Pretpostavite da je u vašem susjedstvu netko umro i vi odlazite tamo izraziti sućut obitelji. Ako im u toj situaciji kažete istinu, otprilike ovako: “Što je sad

ovo? Rođenje i smrt prirodni su za svakoga. Onaj tko je rođen, sigurno će i umrijeti”, ljudi u toj kući biti će jako ljuti na vas, i mislit će da ste osoba kamenog srca. No, ako umjesto toga pitate: “Kako je umro? Koji ga je liječnik liječio? Koje je lijekove uzimao? Kako je dugo bio u bolnici?”, obitelj će biti zadovoljna jer suosjećate s njima i dijelite njihovu tugu. No, to zadovoljstvo je privremeno. Istina je sljedeće: gdje je rođenje tamo je i smrt. Tko god je rođen mora i umrijeti. Sigurno ste primijetili da je na željezničkim vagonima uvijek naznačen i datum povratka. Nakon što stigne na odredište, vagon se mora vratiti do određenog datuma. Tijelo je poput željezničkog vagona. Iako se na njemu ne vidi datum povratka, ono se mora vratiti ugovorenog dana. Obzirom da se tijelo bezuvjetno mora vratiti do određenog datuma, zašto biste brinuli o tomu? Zašto biste bili tužni? Zabrinuti ste jer ste stekli naviku zabrinutosti. Pogrešno razmišljanje uzrok je tih briga. Ne vjerujete u istinu o vašoj stvarnosti. Vjera je istina, istina je vjera. Vjera vodi do istine, istina vodi do mira. Mir vodi do sreće. Sreća je raj, tuga je pakao. Zato nikada ne budite tužni. Suočite se sa svakom situacijom s vjerom u srcu. S njom možete postići sve. Bez vjere ne možete postići ništa. Zato jačajte i produbljujte vjeru. To možete postići jedino ako promišljate o Bogu.

Bhagavān je završio govor bhajanom: *Go-vinda hare, gopala hare*.

Dijelovi Bhagavānovog božanskog govora održanog 7. srpnja 1996. godine u Prasanthii Nilayamu.

STUDENTI SU BUDUĆI SPASITELJI OVE ZEMLJE

*Željezo zahrđa kada je u prašini, no kada dođe u doticaj s vatrom, hrđa nestaje.
Isto tako, na čovjeka utječu ljudi s kojima se druži.*

stihovi na teluškom

*Kada kišne kapi padnu na pijesak, on ih upije, kad padnu na glinu, ona postaje glatka i sjajna.
Isto tako, ljubav kojom poklonik voli Boga isijava s njegovog lica
ovisno o čistoći njegovog srca i njegovoj predanosti.*

stihovi na teluškom

NIKADA NE SKLAPAJTE PRIJATELJSTVA S ONIMA KOJI IMAJU LOŠ KARAKTER

Studenti, utjelovljenja Ljubavi!

Ljudski život, sam po sebi, uistinu je svet. No, taj život postaje dobar ili loš ovisno o društvu u kojemu se krećete. Ako se željezo nalazi u prašini, ono zahrđa. No, kada se to isto željezo stavi u vatru, ono omekša, pročisti se i počinje sjajiti.

Čestice prašine se u društvu vjetra podižu u zrak, no padaju natrag na tlo kada su pomiješane s kišnicom. Čestice prašine nemaju krila da bi letjele niti imaju noge da bi skakale. Njihov uzlet i pad događaju se zbog učinka vjetra. Vaše dobre ili loše karakterne osobine ovise o vrsti društva u kojem boravite.

*Dobro društvo vodi do nevezanosti,
nevezanost nas čini slobodnima od iluzije,
sloboda od iluzije vodi nas do
postojanosti uma,
a postojanost uma daje nam oslobođenje.*

sanskrtski stihovi

Društvo dobrih ljudi čovjeka čini plemenitim i božanskim

Društvo dobrih ljudi čini vas svetima i božanskima. S druge pak strane, loše društvo potiče loše osjećaje i loše misli koje vas tjeraju da činite loša djela. Stoga, za čovjeka je neophodno družiti se s dobrim ljudima i razvijati čovječnost. Dobro društvo može čovjeka uzdići na razinu božanskoga dok ga loše društvo može povući na razinu životinje. Životinjska razina nalazi se ispod, a božanska iznad ljudske razine. Dakle, ljudska razina nalazi se između njih dvije. Trebali biste se potruditi uzdići iznad ljudske razine. Za pad nije potreban nikakav napor. Postati loš jako je lako, no teško je postići višu razinu. Premda može biti teško, čovjek bi se ipak trebao potruditi postići višu razinu. No, nažalost, čovjek se danas kreće u lošem društvu zbog čega se njegovi dobri osjećaji pretvaraju u loše, a dobra djela u loša te, na kraju, njegov život postaje nesretan.

Studenti bi trebali imati dobre kvalitete. Sve što vide, govore i rade trebalo bi biti sveto. Stoga je neophodno da svoja srca, na prvome mjestu, ispunite ljubavlju prema Bogu. Vaše je srce poput velikog spremnika, a vaša su osjetila poput slavina. Ako srce ispunite vodom ljubavi, ista ta voda izlazit će na slavine vaših osjetila. Kakvo je vaše srce, takva su vaša djela. Stoga, kada srce ispunite ljubavlju, sva vaša djela bit će prožeta ljubavlju.

Njeguajte prijateljstvo samo s osobama dobroga karaktera

Vaše su misli uzrok svega. Stoga biste trebali imati samo plemenite, svete i čiste misli. No, današnji mladi njeguju loše misli, loše osjećaje i čine loša djela, te tako gube dragocjenu mladost. Kada se željezo nalazi u prašini, ono zahrđa i izgubi svoju snagu. Kada je stavljeno u doticaj s vatrom, prašina nestaje

te ono ponovno dobiva snagu. Kako bi ponovno vratilo snagu, željezo se mora riješiti prašine. Što je to prašina? Ništa drugo nego loši osjećaji u čovjeku koji nastaju zbog utjecaja lošeg društva. Kakvo je društvo ljudi s kojima se družite, takvi i vi postajete. Zbog lošeg društva nastaju različiti loši osjećaji. Kakvo je društvo, takvi i postajete. Stoga se kaže „*Reci mi s kim se družiš i reći ću ti kakav si*“. Nema ničeg lošeg u propitivanju je li osoba s kojom se želite sprijateljiti dobra ili loša.

Kada imate visoki status i dobar položaj u društvu, svi će vas pozdravljati: „Dobar dan, dobar dan!“ No, kada izgubite položaj u društvu i loše vam krene, svi će vas izbjegavati. To nije istinsko prijateljstvo. Što je istinsko prijateljstvo? Pravi je prijatelj onaj koji će vas, poput sjene, jednako slijediti kako u trenucima zadovoljstva tako i u trenucima bola, u trenucima kada ste dobitnik i onda kada ste gubitnik. Kada je spremnik ispunjen

vodom, na tisuće će žaba skočiti u njega. No, kada presuši, tamo se neće zateći niti jedna jedina žaba. Na isti način, kada imate visok položaj u društvu, svi će vas slijediti. No, u trenucima teškoća, nikoga neće biti uz vas. Takvo prijateljstvo nije istinsko. Pravi prijatelj ostaje uz vas u radosti i tuzi, u bogatstvu i siromaštvu. Prijateljstvo biste trebali sklapati samo s onim ljudima koji imaju takvo isprav-

no razlučivanje. Ne stvarajte prijateljstva sa svakim tko vas pozdravi. To je velika pogreška. Trebali biste poznavati obiteljske prilike, navike, ponašanje, disciplinu i druge kvalitete osobe s kojom želite biti prijatelj. Također biste trebali znati s kime se ta osoba druži te u kakvom se društvu kreće. Ako saznate da se kreće u lošem društvu, ne biste je trebali ni pogledati. Čak i ako vas pozdravi, trebali biste se maknuti od nje, jer takvo društvo može ugroziti čak i vaš život. No, danas, zbog utjecaja modernog obrazovanja, studenti sklapaju prijateljstva sa različitim tipovima ljudi. To se ne može nazvati istinskim prijateljstvom. Takva prijateljstva su prolazna poput oblaka i treba ih održavati samo do određenih granica.

Karakter je za studente jako važan. Student bez karaktera je poput živog mrtvaca. Nikada ne sklapajte prijateljstva s onima koji imaju loš karakter. Tko nema osobni neće imati ni društveni karakter. Kako osoba koja nema dobar društveni karakter može imati nacionalni? Stoga, najvažnije je imati dobar osobni karakter. Trebali biste razviti postojanu viziju i postojani um. Onoga tko ima kolebljiv um, poput viska što se njiše s jedne na drugu stranu, ne biste trebali ni pogledati. Takvi su studenti jako loši, s njima ne biste trebali biti bliski. Jer i vi ćete, uz njih, na kraju, postati loši. Sklapajte prijateljstva samo s onima koji su dobri. Kao što sam rekao, ako se željezo nalazi u prašini, ono gubi snagu. Željezo je vrlo čvrst i jak metal. No, kada je u prašini, gubi snagu. Stavljeno u vatru, postaje svjetlo i mekano. I s njega nestaju sve nakupljene nečistoće. Kada postane čisto i mekano, čekićem se može oblikovati u bilo koji oblik. Možemo napraviti krug ili polukrug ili bilo koji drugi oblik. Od željeza možemo napraviti mnoge instrumente. Dobro društvo

Poštujte i služite majku, oca, guru i starije. Bilo koja količina duhovne prakse ne može se smatrati sādhanom ukoliko ne poštujete starije i ukoliko ignorirate riječi svojih roditelja. Čak niti Bog neće prihvatiti takav oblik duhovne prakse. Ako povređujete živa bića i štujuete Boga, Bog neće biti zadovoljan. Najvažnije je imati ljubav prema svim živim bićima. Tek tada volite Boga. Bog je unutarnji stanovnik svih bića – īśvaraḥ sarvabhūtānām. Bog je prisutan u svim živim bićima. Plemenite ljude trebali biste poštivati kako se dolikuje, sa srcem ispunjenim svetim osjećajima.

je poput vatre koja čisti vaše srce odstranjujući iz njega nečistoće. Samo kada se vaše srce oslobodi svih nečistoća možete prevladati svu svoju tugu, žaljenje i jad. Sve dok u vašem srcu ima nečistoća, u vama ne može doći do transformacije.

Obrazovanje bi vas trebalo voditi prema cilju života

Svatko bi trebao proći kroz proces pročišćenja i oplemenjivanja – *saṁskaraṇa*. Koje je njegovo značenje? *Saṁskaraṇa* označava uklanjanje nečistoća i njegovanje dobrih osobina. Mnoga se hrana proizvodi u prirodnom obliku. Jedemo rižu i mnoge vrste mahunariki. No, ne jedemo ih sirove, u obliku u kojem su ubrane. Na primjer, kod neoljuštene

Mladost je jako važno i sveto razdoblje života. Zapravo, to su zlatne godine. Te bi godine trebale biti oslobođene od hrđe i prašine loših osobina. Studenti bi trebali imati dobre kvalitete. Sve što vide, govore i rade trebalo bi biti sveto. Stoga je neophodno da svoja srca, na prvome mjestu, ispunite ljubavlju prema Bogu. Vaše je srce poput velikog spremnika, a vaša su osjetila poput slavina. Ako srce ispunite vodom ljubavi, ista ta voda izlazit će na slavine vaših osjetila. Kakvo je vaše srce, takva su vaša djela. Stoga, kada srce ispunite ljubavlju, sva vaša djela bit će prožeta ljubavlju.

riže najprije treba odvojiti biljku od korova. Potom treba oljuštiti ljusku kako bismo dobili zrna riže. Nakon što smo iz klasa dobili zrna, treba ih staviti kuhati. Tek tada možemo jesti rižu. Na isti način, plemeniti metali poput zlata i srebra moraju se pročistiti. Ne mogu se koristiti u obliku u kojem su iskopani jer su pomiješani sa slojevima stijena i ostalim nečistoćama. Moraju se pročistiti vatrom ili na druge načine. Samo tako postaju čisti metali od kojih se može napraviti nakit. Stoga, pročišćavanje je potrebno za sve.

Ovo je tkanina. Ona je nastala iz cvijeta pamuka, pomiješanog sa sjemenkama. Ako želite načiniti tkaninu, morate odvojiti sjemenke od cvijeta pamuka te od njega načiniti pređu. Da bi pamuk postao tkanina, mora proći kroz mnogo procesa pročišćavanja i oplemenjivanja. Na isti način, kada čovjek prođe kroz proces pročišćavanja, može postići čistoću. Što god danas učite, samo je ograničeno znanje iz knjiga. Pročišćavanje se odnosi i

na učenje. Bez obzira na to koliko je netko visoko obrazovan, znanje je beskorisno bez pročišćenja.

Unatoč naobrazbi i inteligenciji, neznalica nije spoznao svoje Sebstvo a zla osoba ne želi se odreći loših osobina. Suvremeno obrazovanje vodi samo raspravljanju, a ne potpunju mudrosti.

stihovi na teluškom

Suvremeno obrazovanje priprema vas samo za dokazivanje. To nije svrha obrazovanja. Ono nije namijenjeno samo zato da biste napunili svoj želudac. Znanjem o poljoprivredi doći ćete do hrane, a kulturom do mudrosti. No, vi njegujete pogrešne misli i smatrate da je obrazovanje namijenjeno samo tomu da biste preživjeli. Obrazovanje ima dvostruku ulogu; jedna je uloga za život, a druga za preživljavanje. Osim što bi vam obrazovanje trebalo osigurati sredstva za život, trebalo bi vas voditi i prema cilju života.

Živjeti bez svrhe i tako dočekati kraj života, nije cilj života. Trebali biste živjeti idealnim životom i biti primjer kojeg će i ostali slijediti. Čovjek umire, ali njegovi ideali ostaju živjeti. Stoga biste svi trebali biti uzorni studenti. Idealni nikada ne umiru, oni su besmrtni. Buduće generacije trebale bi slijediti visoke ideale. Međutim, današnji čovjek ne zna što to znači uzoran život. On stekne visoku naobrazbu i postane egoističan, smatrajući sebe visoko školovanim čovjekom. Sve dok osobu muči ego, hvalisanje i ljubomora, nije ni od kakve koristi društvu, a niti će društvo poštovati nju. Budalastog čovjeka poštuju samo u njegovoj kući. Poglavicu sela poštuju samo u njegovom selu. Kralj je cijenjen samo u svome kraljevstvu. No, kulturnog čovjeka poštuju svugdje u svijetu. Stoga biste najprije treba-

li usvojiti kulturne vrijednosti i štititi indijsku kulturu. Kojoj god indijskoj državi pripadate, nje-nu biste kulturu trebali štititi. To je prava svrha obrazovanja.

Poštujte svoje roditelje i služite im

S drugima biste trebali održavati mirne odnose. Nema potrebe ikoga mrziti. No, trebali biste promišljeno odabirati prijatelje. Bolje je ne imati nijednog, nego biti prijatelj s onima koji imaju loš karakter. Njegu-jte prijateljstvo samo s dobrim osobama. Tko je dobra osoba? To je ona čije su misli, riječi i djela u skladu, to je plemenita osoba.

Za prijatelja biste trebali odabrati osobu čije su misli, riječi i djela u skladu. Osobi koja jedno misli, drugo govori, a treće radi ne biste uopće trebali prilaziti. Onaj, komu nedostaje sklad misli, riječi i djela, nije moralna osoba. Istinsko ljudsko biće je ono koje održava sklad misli, riječi i djela. Potrudite se postati takva osoba. Pravi predmet proučavanja čovječanstva je čovjek. No, u današnje vrijeme čovjek ne obraća pažnju na tako plemenite principe. Ne trudi se razumjeti osjećaje drugih. Evo primjera. Pretpostavimo da se u jarku ispred vas nalazi pas. Ako nastavite dalje svojim putem, ne obraćajući pažnju na psa, niti pas neće obraćati pažnju na vas. Neće ni ustati. No, ako mu priđete s ka-

Živjeti bez svrhe i tako dočekati kraj života, nije cilj života. Trebali biste živjeti idealnim životom i biti primjer kojeg će i ostali slijediti. Čovjek umire, ali njegovi ideali ostaju živjeti. Stoga biste svi trebali biti uzorni studenti. Ideali nikada ne umiru, oni su besmrtni. Buduće generacije trebale bi slijediti visoke ideale. Međutim, današnji čovjek ne zna što to znači uzoran život. On stekne visoku naobrazbu i postane egoističan, smatrajući sebe visoko školovanim čovjekom. Sve dok osobu muči ego, hvalisanje i ljubomora, nije ni od kakve koristi društvu, a niti će društvo poštovati nju.

menom u ruci, odmah će pobjeći. Pas može osjetiti čovjekove misli, a čovjek se danas niti ne trudi razumjeti misli i osjećaje drugih ljudi. Tako je današnji čovjek postao inferiorniji čak i od psa. Čovjek nije stvoren da bi postao pas nego da bi postao Bog (igra riječi u engleskom jeziku: dog–pas; god–Bog – op.

Blagoslovljeni ste rijetkom prilikom da imate ljudski život kojeg ste dobili kao rezultat zasluga iz mnogih prošlih života. Trebali biste biti sigurni da ovaj ljudski život ne ćete izgubiti krećući se krivim putem Čak i ako čovjek ne postigne razinu božanskog, trebao bi ostati barem na razini ljudskog bića i ne pasti na razinu životinje. Vrlo je važno da studenti to znaju. U svijetu vidite i dobro i loše. Trebali biste se pobrinuti da se krećete dobrom stazom, ne uznemirujući se zbog onoga što drugi čine. I najmanji vlastiti nedostatak smatrajte velikim, a istodobno, ne uvećavajte male nedostatke drugih. Najprije se riješite vlastitih nedostataka i njegujte vrline. Tek tada će u vama procvjetati čovječnost.

prev.). Ista tri slova tvore obje riječi, razlika je jedino u tome na koji način posložite slova. Ukoliko na prvo mjesto stavite slovo "d" slova postaju dog – pas; ukoliko na prvo mjesto stavite slovo "g" slova postaju God – Bog. To je razlučivanje kakvo bi duhovni tražitelj trebao razvijati. Provodite mnoge duhovne discipline poput meditacije, pokore, pjevanja Božjeg Imena, itd. No, to zapravo nisu prave duhovne discipline. Prava duhovna disciplina je znati Istinu.

*Niti pokorom, niti hodočašćem
niti proučavanjem svetih tekstova
niti putem jape ne možete prijeći
ocean života.*

*Možete ga prijeći samo služeći
pobožnima.*

sanskrtski stihovi

Trebali biste služiti plemenitim ljudima. Poštujte i služite majku, oca, gurua i starije. Bilo koja količina duhovne prakse ne može se smatrati *sādhana*om ukoliko ne poštujete starije i ukoliko ignorirate riječi svojih roditelja. Čak niti Bog neće prihvatiti takav oblik duhovne prakse. Ako povređujete živa bića i štujuete Boga, Bog ne će biti zadovoljan. Najvažnije je imati ljubav prema svim živim bićima. Tek tada volite Boga. Bog je unutarnji stanovnik svih bića – *īśvaraḥ sarvabhūtānām*. Bog je prisutan u svim živim bićima. Plemenite ljude trebali biste poštivati kako se dolikuje, sa srcem ispunjenim svetim osjećajima. U društvu bi se trebali jednako odnositi prema svima. No, zbog vašeg vlastitog dobra trebali biste slijediti određene principe. Bez discipline ne može biti dobrog života. S ljudima koji nemaju dobar karakter i dobre osobine ne biste trebali imati ništa. No, nema ničeg lošeg u poštivanju drugih. Koga god poštujete, to stiže do Boga.

Svrha obrazovanja je njegovanje vrlina

Studenti ne bi trebali razvijati odnose sa suprotnim spolom. Studenti su i mladići i djevojke. Niti jedni niti drugi ne bi se trebali družiti međusobno. Mladići i djevojke koji se međusobno družu te tako skrenu na pogrešan put, gori su od pasa. Oni time ne ispunjavaju očekivanja svojih roditelja. Na taj način život im uzalud prolazi, a rođenje postaje prokletstvo. Ne biste trebali živjeti tako beskoristan život. Kakvim biste životom trebali živjeti?

*Osoba koja ne koristi ruke
da bi štovala Boga,
koja ne pjeva u Njegovu slavu
sve dok je grlo ne zaboli,
koja nema suosjećanja i istine,
prokletstvo je za majčinu utrobu.*

stihovi na teluškom

Je li svrha rođenja takve osobe nanošenje bola majci? Koja je svrha njezinog obrazovanja? Svrha obrazovanja je njegovanje vrlina. To je bit cjelokupnog obrazovanja. Knjige sadrže mnogo znanja, no kakva korist od toga ako je glava puna nečistoće? Može li se to nazvati učenošću? Ne, ne. Najprije se treba te riješiti nečistih misli.

*Tek kad je glava prazna,
može se nečime napuniti.
No, ukoliko je već ispunjena trivijalnim
i svjetovnim stvarima,
ima li onda mjesta za bilo što drugo?
Kako je moguće glavu ispuniti nečim
svetim ako ona nije prazna?*

stihovi na teluškom

Ova je čaša puna vode. Kako možemo u nju uliti mlijeko? Najprije se čaša mora isprazniti, a potom se u nju može naliti mlijeko. Štoviše, ako ulijete mlijeko u vodu, upropastit ćete oboje. Njeguajte svete misli ljubavi i poštovanja prema svojim roditeljima: pokažite im zahvalnost i usrećite ih. Nema većeg grešnika od vas ako razočarate svoje roditelje i skrenete na krivi put. Ako napravite nešto takvo, kakva je svrha vašeg cjelokupnog školovanja? Život u prosjačenju bolji je od postizanja takve vrste obrazovanja. Stoga, steknite obrazovanje koje u vama razvija vrline.

*Sin bez karaktera, obrazovanje bez smisla,
ljudska rasa bez moralnosti,
čovjek bez mira izgledaju
kao noć bez mjeseca.*

stihovi na teluškom

Obrazovanje bi vas trebalo učiniti uzorom vrlina. Trebali biste postati idealni vođe ove zemlje. Zapravo, vi ste budući spasitelji ove zemlje. Ako mladež nacije pođe krivim putem, cijela je nacija osuđena na propast. Ako se na mladom stablu nalazi kvruga, ona će biti

i na starijem stablu. Budućnost zemlje ovisi o studentima. Studenti su temelj jedne države. Mladost je temelj za kuću života. To je razdoblje celibata – *brahmacārin* na kojem se gradi prvi kat domaćina – *gr̥hastha*. Na isti se način gradi kat povlačenja u osamu – *vānaprastha*, na temeljima prvoga kata. Gornji kat, razdoblje odricanja i isposništva – *saṃnyāsīn* gradi se na temeljima prvoga kata. Tako je kuća života višenamjenska zgrada. Ako temelji nisu čvrsti, cijela će se zgrada urušiti. Stoga, temelji trebaju biti čvrsti. Mladost je jako važno i sveto razdoblje života. Zapravo, to su zlatne godine. Te bi godine trebale biti oslobođene od hrđe i prašine loših osobina. Studenti bi trebali imati dobre kvalitete. Sve što vide, govore i rade trebalo bi biti sveto. Stoga je neophodno da svoja srca, na prvome mjestu, ispunite ljubavlju prema Bogu. Vaše je srce poput velikog spremnika, a vaša su osjetila poput slavina. Ako srce ispunite vodom ljubavi, ista ta voda izlazit će na slavine vaših osjetila. Kakvo je vaše srce, takva su vaša djela. Stoga, kada srce ispunite ljubavlju, sva vaša djela bit će prožeta ljubavlju.

Ne tratite dragocjeni ljudski život

Ako u zdenac bacite kamen, podići će se valovi. Kako daleko će valovi ići? Proširit će se po cijelome zdencu i doći do njegovih rubova. Na isti način, ako bacite kamen dobre ili loše misli u jezero vašeg uma, njegov utjecaj raširit će se po cijelome tijelu. Ako se radi o lošoj misli, tada će vam oči, uši i jezik vidjeti, čuti i govoriti sve što je loše. I vaše će ruke činiti loša djela, a noge će vas voditi na nepoželjna mjesta. Učinak misli raširit će se cijelim vašim bićem. Stoga je srce jako važno. No današnji studenti pažnju pridaju umjetnosti, a ne srcu (*heart* – srce; *art* – umjetnost; (*igra riječi na engleskom jeziku* – *op.prev.*). Srce je izvana;

umjetnost je iznutra. Umjetnost je svjetovna, srce je božansko. Umjetnost je povezana sa svjetovnim – *pravṛtti*, dok je srce povezano sa duhovnošću – *nivṛtti*. Princip duhovnosti uzvišen je i najsvetiji, a to je u *vedānti* opisano kao bez svojstava, neokaljano; konačno prebivalište, vječno, prosvjetljeno, slobodno i utjelovljenje svetosti. Za postizanje navedenoga trebali biste imati mentalnu čistoću. Dobra djela daju mentalnu čistoću. Sve što činimo trebalo bi pridonositi čistoći srca.

Bio jednom svetac po imenu Thiruthondar Alvar u državi Tamil Nadu koji je molio: “O, Bože! Štujem Te svom čistoćom svoga srca. S velikom mukom stekao sam ovaj ljudski život. Nije tako lako postići ga. On se može postići samo dobrim djelima kroz mnoge živote. Ne dopusti da mi ova zlatna prilika isklizne iz ruku.” Mīrā Bāi je također izražavala iste osjećaje. Molila je: “O, Giridhara! Zaronila sam duboko u ocean i pronašla ovaj biser ljudskog života. Molim Te, izlij svoju milost na mene kako mi ovaj biser ne bi iskliznuo iz

ruku i ponovno pao u ocean. Ako to izgubim, cijeli je moj život osuđen na propast.”

Blagoslovljeni ste rijetkom prilikom da imate ljudski život kojeg ste dobili kao rezultat zasluga iz mnogih prošlih života. Trebali biste biti sigurni da ovaj ljudski život ne ćete izgubiti krećući se krivim putem. Čak i ako čovjek ne postigne razinu božanskog, trebao bi ostati barem na razini ljudskog bića i ne pasti na razinu životinje. Vrlo je važno da studenti to znaju. U svijetu vidite i dobro i loše. Trebali biste se pobrinuti da se krećete dobrom stazom, ne uznemirujući se zbog onoga što drugi čine. I najmanji vlastiti nedostatak smatrajte velikim, a istodobno, ne uvećavajte male nedostatke drugih. Najprije se riješite vlastitih nedostataka i njegujte vrline. Tek tada će u vama procvjetati čovječnost.

(Bhagavān je završio govor pjevajući *bhajan* „*Madhura Madhura Murali Ghana Shyama*..“ i „*Subrahmanyam, Subrahmanyam*...”

O Gospode, uzmi moju ljubav i dopusti da ona poteče u punini predanosti Tebi.

O Gospode, uzmi moje ruke i neka one neprestano rade za Tebe.

O Gospode, uzmi moju dušu i dopusti da se slije u jedno s Tobom.

O Gospode, uzmi moj um i moje misli i neka one uvijek budu u suglasju s Tobom.

O Gospode, uzmi moje sve i dopusti da budem Tvoj instrument.

MIRNOĆA UMA ZNAK JE LJUDSKOG BIĆA

*Pravi poklonik je onaj čiji je um uravnotežen i miran i koji
jednako prihvaća sreću i nesreću, blagostanje i oskudicu, pohvalu i prijekor.*

Stihovi na teluškom

VJEŽBAJTE KONTROLU GOVORA, POGLEDA I SMIJEHA

Studenti, utjelovljenja ljubavi!

Na ovom svijetu zajedno postoje dobro i zlo, bogatstvo i siromaštvo, pohvala i prijekor. Nema žalosti bez radosti, a sama radost nema vrijednosti bez tuge. Sreća ne nastaje iz sreće – *na sukhat labhate sukham*. Ne možemo ju dobiti iz nje same. Sreća nastaje jedino iz tuge. Bogat čovjek već sutra može postati siromah. Isto tako, siromah jednoga dana može postati bogataš. Danas vas hvale, a sutra kritiziraju. Prihvaćanje pohvale i prijekora, sreće i nesreće, blagostanja i oskudice s jednakom mirnoćom uma, znak je istinskog ljudskog bića.

Razvijajte mirnoću i uravnoteženost uma

Gītā objavljuje to isto. Treba zadržati mirnoću uma i jednak odnos prema sreći i nesreći, dobitku i gubitku, pobjedi i porazu – *sukha-dukhe samekruthva labhalabhau jayajayau*. Kao ljudsko biće možete uživati u životu jedino ako staloženo i mirno prihvatite tugu i radost, dobitak i gubitak. Ako nema tuge, čovjek ne će imati mjerilo za radost. Zato izrazite dobrodošlicu žalosti ako želite doživjeti pravu radost.

*Zadovoljstvo i bol, dobro i zlo,
postoje istovremeno.*

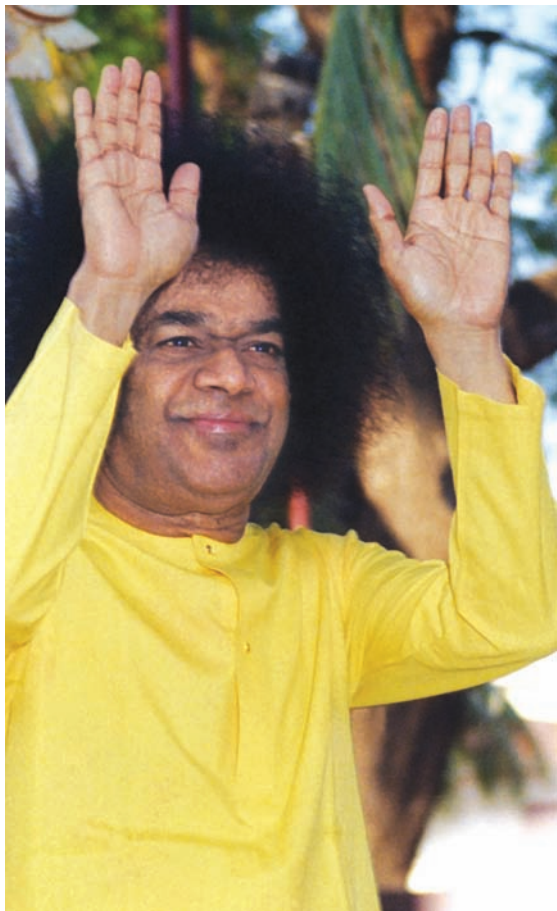
*Ne možete osjetiti jedno,
ako isključite ono drugo.*

*Zadovoljstvo se pojavljuje nakon što
teškoće dosegnu svoj vrhunac.*

Stihovi na teluškom

*Neprestano se prisjećajte Bož-
jeg imena i promišljajte o Njemu.
Na taj način zavrijedit ćete Nje-
govu ljubav. Kada se to dogodi
i kada postanete dostojni primiti
Božju ljubav, ničega se više ne
trebate bojati. Postići ćete sve
u životu. Zato razvijajte mirnoću
uma, na jednak način prihvaćaj-
te parove suprotnosti i zavrijedi-
te Božju milost.*

U svim područjima života, bilo da se radi o svjetovnom, fizičkom, moralnom ili duhovnom, čovjek može steći ugled jedino ako trpi i podnosi teškoće. Kralj Hariśchandra prihvatio je mnoge nevolje i patnje braneći istinu. Donio je čvrstu odluku: "Dogodilo se što mu drago, nikada ne ću odustati od istine." Žrtvovao je svoje kraljevstvo, prodao suprugu i sina, a sâm je postao sluga, zagovarajući i podržavajući istinu. Stekao je slavno ime Sathya Hariśchandra, nakon što je pretrpio ogromne teškoće, žalosti i patnje. Da je postupio drugačije, bio bi zapamćen kao Hariśchandra, a ne kao Sathya Hariśchandra. Sve je žrtvovao i stavio na oltar istine. To je primjer istinske odlučnosti.

U našem svakodnevnom životu ne bismo imali mjerilo za dan kada ne bi postojala noć i obrnuto. Vrlo je teško razumjeti ovu istinu i djelovati u skladu s njom.

Ljudi koji to ne razumiju, cijelo vrijeme žele samo sreću. Žive u zabludi da uvijek mogu biti sretni. Ali, to nije moguće. Najprije trebate razumjeti što zapravo znači sreća. Tek kada se umori od hodanja po jakom suncu, čovjek će znati cijeniti blagodat odmora u hladu i sjeni drvetu. Ljudi, koji pitaju zašto treba trpjeti i podnositi patnju, nemaju zdravog razuma. Student, koji je malo prije govorio, rekao je da suvremeno obrazovanje ne potiče razvoj zdravog zaključivanja. Ali, ne samo to. Ono

ne potiče niti usvajanje općeg znanja. Ustvari, u današnjem obrazovnom sustavu i zdrav razum i opće znanje spali su na niske grane. Tko će tražiti hranu kada nije gladan? Tko će kupiti klima uređaj kada nije vruće? Samo oni koji imaju zdrav razum i dobro opće obrazovanje mogu stvarno razumjeti vrijednost parova suprotnosti, poput sreće i nesreće, gubitka i dobitka, blagostanja i oskudice.

U svim područjima života, bilo da se radi o svjetovnom, fizičkom, moralnom ili duhovnom, čovjek može steći ugled jedino ako trpi i podnosi teškoće. Kralj *Hariśchandra* prihvatio je mnoge nevolje i patnje braneći istinu. Donio je čvrstu odluku: "Dogodilo se što mu dra-

go, nikada ne ću odustati od istine.” Žrtvovao je svoje kraljevstvo, prodao suprugu i sina, a sâm je postao sluga, zagovarajući i podržavajući istinu. Stekao je slavno ime *Sathya Hariśchandra*, nakon što je pretrpio ogromne teškoće, žalosti i patnje. Da je postupio drugačije, bio bi zapamćen kao *Hariśchandra*, a ne kao *Sathya Hariśchandra*. Sve je žrtvovao i stavio na oltar istine. To je primjer istinske odlučnosti.

Svatko bi trebao razvijati takvu nepokolebljivu odlučnost. Ne obazirući se na patnju, tugu, neprilike i teškoće, čovjek treba biti spreman žrtvovati i svoj život da bi postigao cilj. To je znak onoga koji nezaustavljivo slijedi put istine. Poznata vam je priča o sedmogodišnjem dječaku *Prahlādi*. On je neprestano prizivao ime Gospoda *Nārāyane* i molio Mu se. Njegov vlastiti otac podvrgao ga je neizrecivoj patnji i pokušao ga ubiti. No, *Prahlāda* se suočio s teškoćama i patnjom, hrabro i odlučno i, konačno, postigao pobjedu. Stekao je ugled jer je sve patnje podnosio s jednakom odlučnošću. Jesu li ga slomile teškoće? Je li bilo koja nevolja narušila njegovu odlučnost? Ne, ne. Pobijedio je usprkos svim preprekama i nesporazumima. Dakle, teškoće su sredstvo za postizanje ugleda i poštovanja, kao i istinske sreće. Ali, ljudi ih nimalo ne cijene. To je velika pogreška. Da bi shvatio tajnu ljudskog života, čovjek mora iskusiti i sreću i nesreću. Inače nikada ne će uživati u miru i zadovoljstvu. Pozdravite teškoće i nevolje, izrazite im dobrodošlicu. Samo tako ćete doživjeti trajno blaženstvo. Zadovoljstvo je interval između dviju patnji. Onaj tko razumije ovu istinu ne će biti ushićen srećom, ni pokunjen tugom. No, današnji su ljudi spremni narušiti svoj ugled zbog bezvrijednih i prolaznih zadovoljstva i sitnih dobitaka.

Da bi shvatio tajnu ljudskog života, čovjek mora iskusiti i sreću i nesreću. Inače nikada ne će uživati u miru i zadovoljstvu. Pozdravite teškoće i nevolje, izrazite im dobrodošlicu. Samo tako ćete doživjeti trajno blaženstvo. Zadovoljstvo je interval između dviju patnji. Onaj tko razumije ovu istinu ne će biti ushićen srećom, ni pokunjen tugom. No, današnji su ljudi spremni narušiti svoj ugled zbog bezvrijednih i prolaznih zadovoljstva i sitnih dobitaka.

Time se izlažu zlu glasu i sramoti. To može biti i zbog utjecaja kaliyuge. Nažalost, današnji čovjek juri za sitnim dobitcima i ne čini ništa da bi postigao trajnu sreću.

Time se izlažu zlu glasu i sramoti. To može biti i zbog utjecaja *kaliyuge*. Nažalost, današnji čovjek juri za sitnim dobitcima i ne čini ništa da bi postigao trajnu sreću. Evo primjera. Vlasnik autobusa s pedeset sjedala, koji vozi od sela do sela, prenatrpa vozilo sa 70 putnika da bi zaradio malo više novca. Na taj način može zaraditi dodatnih 20 rupija, ali ne shvaća da će gume, koje vrijede dvije tisuće rupija, biti oštećene zbog prevelike težine. Na sličan način čovjek narušava svoj dragocjeni ugled zbog sitnih i beznačajnih dobitaka.

Koristite osjetila na posvećen način

Kako se ljudi, a posebno mladež, trebaju ponašati da bi stekli ugled? Trebaju paziti kako koriste oči, uši i jezik i vježbati kontrolu nad njima. Nije pristojno gledati u sve i svakoga samo zato jer imate oči. Gledajte samo ono što trebate vidjeti. Grijech je gledati

u svakoga. Što postižete koristeći oči na nepristojan način? Muškarci pokušavaju uživati dobacujući ženama nemoralne poglede. Ali, ne razumiju kakvu si sramotu stvaraju zbog težnje za takvim niskim zadovoljstvima. Takvi ljudi ne mogu se uzdignute glave kretati u društvu. Trebate vidjeti samo ono što je potrebno da vidite. Nikada ne gledajte ono što je za vas nepotrebno. Vi ste još mladi i zato nemojte misliti drugačije od onoga što vam Svami kaže. Moja je dužnost da vas uputim u sve što vas čeka u svijetu i da vas povedem ispravnim putem. Zamislite mladog čovjeka od 25 godina, koji putuje sa svojom mladoš s sestrom, koja je u dobi od 20 godina. Iako su oni brat i sestra, gledajući njihove godine, ljudi mogu pomisliti da su muž i žena. I sami vidite kakav loš dojam mogu stvoriti ako putuju zajedno. Prema drevnoj tradiciji i kulturi Indije, mlada braća i sestre ne bi trebali putovati zajedno. Trebali bi izbjegavati zajednički odlazak u kino, na plažu ili u kupovinu. U takvim situacijama trebaju biti u pratnji svojih roditelja. U prošlosti, ljudi su se strogo držali ovih načela.

Pogledajte još jedan primjer. Čovjek u dobi od 60 godina i djevojka u dobi od 16 godina putuju zajedno. Ljudi će pomisliti da su to djed i unuka, iako oni to nisu. Kada mladi, brat i sestra, putuju zajedno, ljudi će o njima misliti na pogrešan način. S druge strane, kada stari čovjek ide s mladom djevojkom, imajući pritom nemoralne namjere, ljudi ih mogu smatrati djedom i unukom. Ne biste trebali sudjelovati u takvim situacijama. Ako je potrebno, možete putovati sami. No, ako baš morate ići s vašom mladom sestrom, povedite sa sobom vašu majku. Tako nas uči naša drevna kultura. Takva načela i njihova primjena u praksi dana su vam da biste zadržali ugled obitelji i dobar glas u društvu. Ali,

nažalost, pogledi mladeži danas su nemoralni i ispunjeni lošim namjerama. To nisu pogledi ljudskog bića, nego pogledi vrane koja nije mirna nego skače ovamo – onamo. Takvo ponašanje prirodno je za vranu jer ima dugačak kljun. Ali zašto vi gledate na sve strane kao vrana, iako nemate dugačak kljun?

Usmjerite pogled ravno pred sebe i uvijek gledajte naprijed. Takav pogled važan je za mlade. Nazivamo ga dobrim pogledom – *sunetra* i *sudaršana*. Kada to postignete, steći ćete velik ugled.

Vježbajte kontrolu govora, pogleda i smijeha

Trebali biste također znati kako na ispravan način koristiti vaš jezik. Studenti trebaju znati što i pred kim smiju govoriti, te kada se trebaju smijati, a kada ne. Nekad se počnete smijati čim vidite nešto smiješno. No, ne-

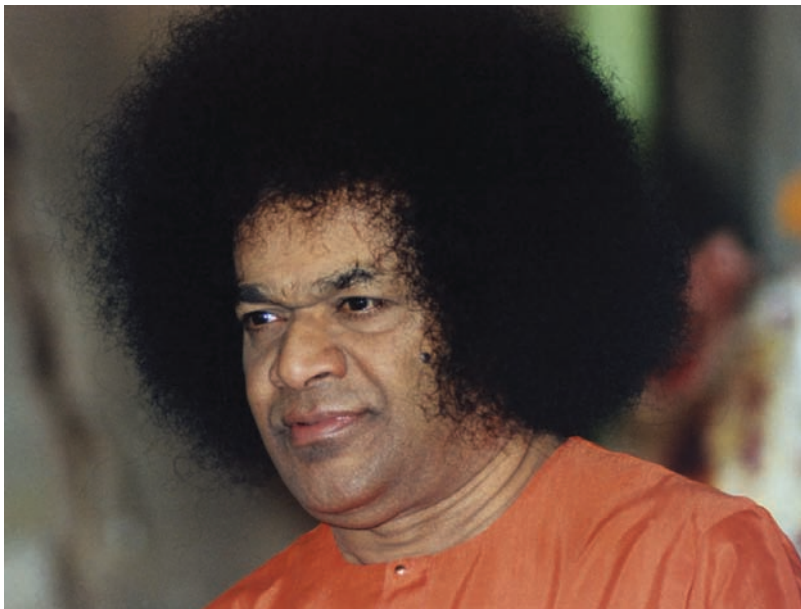
Kada idete posvećenim putem, Bog će se pobrinuti za vaše unapređenje. Ako u sebi razvijate ljudske vrijednosti i dobre osobine, ne trebate provoditi nikakvu drugu sādhanu da bi Mu ugodili. Bog će vas pozvati i reći: "Dragi moj, zadovoljan sam tvojim vrlinama. Dođi." Ne trebate Mu se čak ni moliti. Bog će vam osobno izraziti dobrodošlicu. Trebate poštovati Njegove zapovjedi, jačati vjeru i razvijati svete osjećaje. S druge strane, ako djelujete suprotno Njegovim očekivanjima i naredbama, Bog će vas vratiti natrag umjesto da vas unaprijedi.

umjestan smijeh može vam jako naškoditi.

Takav smijeh bio je glavni uzrok *Draupadīnih* nevolja. *Dharmaraja* je dao izgraditi prekrasnu palaču, koju je projektirao arhitekt *Maya*. Palača je zbog toga nazvana *Maya Sabha*. U njoj je bilo mnoštvo neobičnih i inovativnih arhitektonskih rješenja. Na primjer, izgledalo je da su vrata tamo gdje ih nije bilo, a tamo gdje su se stvarno nalazila, nije ih se moglo primijetiti jer su bila nevidljiva. Drveni pod bio je takav da je stvarao privid bazena punog vode, iako vode nije bilo, a tamo gdje je zaista bio bazen s vodom, površina je izgledala suha. *Duryodhana* je bio silno ljubomoran kada je ugledao prekrasnu palaču sagrađenu za braću *Pāṇḍave*. Ušavši unutra, nije vidio vrata tamo gdje su stvarno bila. Pojurio je prema naprijed, misleći da vrata nema, i tresnuo glavom u njih. No, nije se na to puno obazirao. Prepun ljubomore i oholosti, bahato je hodao palačom, gledajući na sve strane. Došao je do mjesta na kojem je vidio samo lijepi glatki pod, iako je tamo bio bazen pun vode. Naravno, pao je u vodu. U tom trenutku čuo je kako mu se netko glasno smije. Svakomu bi bilo zabavno

Kako se ljudi, a posebno mladež, trebaju ponašati da bi stekli ugled? Trebaju paziti kako koriste oči, uši i jezik i vježbati kontrolu nad njima. Nije pristojno gledati u sve i svakoga samo zato jer imate oči. Gledajte samo ono što trebate vidjeti. Grijeh je gledati u svakoga. Što postižete koristeći oči na nepristojan način? Muškarci pokušavaju uživati dobacujući ženama nemoralne poglede. Ali, ne razumiju kakvu si sramotu stvaraju zbog težnje za takvim niskim zadovoljstvima. Takvi ljudi ne mogu se uzdignute glave kretati u društvu. Trebate vidjeti samo ono što je potrebno da vidite. Nikada ne gledajte ono što je za vas nepotrebno.

promatrati taj prizor. Bile su to *Draupadīne* prijateljice, koje su se smijale *Duryodhani*, a ne *Draupadī*. Zapravo, u to vrijeme ona i nije bila tamo. No, čuvši svoje prijateljice kako se smiju, došla je pogledati što se zbiva. Na nesreću, *Duryodhana* ju je vidio kada je došla i pogrešno zaključio da se upravo ona smijala njegovoj neprilici. Zavjetovao se da će joj se

osvetiti za ovo poniženje i odlučio da će on poniziti *Draupadī* pred cijelim dvorom kako bi joj se svi mogli smijati. Stoga, trebate znati gdje se smijati, kada se smijati i na koji način se smijati.

Postoje dvije vrste smijeha, *hasan* i *prahasan*. *Hasan* znači blag i tih smiješak. *Prahasan* se odnosi na glasni smijeh, kojim se proizvodi zvuk ha, ha, ha, ha. To je vrlo loša navika. Zamislite dvojicu ili trojicu prijatelja, koji se, idući ulicom, glasno smiju. Razlog njihovog smijeha može biti bilo što, no žene koje prolaze pored njih mogu pomisliti da ih mladići ismijavaju. Zato se nemojte glasno smijati, barem dok hodate ulicom, pogotovo ako tamo ima žena. U svakom slučaju, ne ismijavajte žene i ne rugajte im se. U gradovima i većim mjestima ima muškaraca koji trate vrijeme zastajkujući pred dućanima.

Smiju se ženama i dosađuju im kada one idu u kupovinu. Ako se oni smiju tuđim ženama, zar se ista stvar ne će dogoditi i njihovim ženama kada krenu u trgovinu? Nitko ne može izbjeći reakciju, odraz i odjek svojih aktivnosti. Svatko mora pretrpjeti posljedice svojih djela. Ljudi, koji se upuštaju u takve loše postupke, udaljavaju se od Boga. Što je razlog tome? Razlog je to što ljudi, koji su na zlu glasu zbog svojih djela, nemaju mjesta u Božjoj blizini. Zato budite oprezni kada se smijete. To isto vrijedi i za vaš govor, vaše poglede i način na koji gledate druge. Trebate znati gdje i što smijete govoriti. Neki muškarci pjevaju nepristojne pjesme kada na ulici vide ženu. Je li vam Bog dao jezik za pjevanje takvih pjesama? Jezik je vrlo svet, a vi ga koristite na pogrešan način kada pjevate nepristojne pjesme. Takvim ponašanjem narušavate svoj ugled i sami se izlažete ruganju i ismijavanju. Zato, vježbajte kontrolu govora, pogleda i smijeha. Ako želite da vas u dru-

tvu poštuju, ponašajte se na doličan način. Ako je vaše ponašanje dobro, steći ćete velik ugled.

Poštujte Božje zapovjedi

Čovjek treba zadržati mirnoću uma i kada ga hvale i kada ga kude. Treba se jednako odnositi prema dobru i prema zlu. To je znak istinskog ljudskog bića. Samo takva osoba može se vinuti do božanskih visina. S druge strane, ako se ponaša suprotno ljudskoj prirodi, past će na životinjsku razinu. Što to znači? Znači da se kreće u obrnutom pravcu i zato pada s ljudske na životinjsku razinu. Čovjek se treba uvijek kretati prema naprijed i ostvarivati napredak. Nikad se ne treba vraćati natrag. Neki zaposlenici ne napreduju u službi i ne ostvaruju novčanu stimulaciju. Što je tomu razlog? Razlog su njihovi nedostaci. Unapređenje dobivaju kada se oslobode vlastitih propusta i nedostataka. Obzirom da i u malom uredu moraju proći kroz proces nagrađivanja ili uskraćivanja, ovisno o njihovom dobrom ili lošem ponašanju, kako tek predani trebaju biti da bi zaslužili Božju milost! Kada idete posvećenim putem, Bog će se pobrinuti za vaše unapređenje. Ako u sebi razvijate ljudske vrijednosti i dobre osobine, ne trebate provoditi nikakvu drugu *sādhānu* da bi Mu ugodili. Bog će vas pozvati i reći: "Dragi moj, zadovoljan sam tvojim vrlinama. Dođi." Ne trebate Mu se čak ni moliti. Bog će vam osobno izraziti dobrodošlicu. Trebate poštovati Njegove zapovjedi, jačati vjeru i razvijati svete osjećaje. S druge strane, ako djelujete suprotno Njegovim očekivanjima i naredbama, Bog će vas vratiti natrag umjesto da vas unaprijedi. *Sasanam vachanam iti sāstram*. Što je *sāstra*? To je sveti spis koji sadrži pravila i propise za ljudsko ponašanje. U njemu se kaže: "Ne gledaj ono što je loše, ne slu-

šaj ono što je loše, ne govori ono što je loše.
To nije dobro za tebe.”

*Ne gledaj zlo, gledaj ono što je dobro.
Ne slušaj zlo, slušaj ono što je dobro.
Ne govori zlo, govori ono što je dobro.
Ne misli zlo, misli samo dobro.
Ne čini zlo, čini samo dobro.
To je put do Boga.*

Stihovi na teluškom

To je kodeks ponašanja kojeg *śāstre* propisuju čovjeku. Kada slijedite ta načela, Bog će biti zadovoljan. Ako djelujete suprotno ovom kodeksu, udaljit ćete se od Boga. Ali, ne samo da ćete se udaljiti, nego vas Bog ne će htjeti ni pogledati u lice. Što je razlog tome? Razlog je to što ste prekršili Božje zapovjedi. Shodno tomu, izgubit ćete ugled, bogatstvo i poštovanje u društvu. Ako ne slijedite Njegove zapovjedi, kako vas On može privući bliže k Sebi? Zato najprije trebate steći dobre osobine. Potrudite se da steknete mirnoću uma. *Bhagavadgītā* objavljuje: “Smirenost uma prava je joga – *samattvam yogamuchyate*. I dalje: “Savršenstvo djelovanja je istinska joga – *yoga karmasu kausalam*.” Mnogi ljudi vas možda kritiziraju. No, to vas ne treba uznemiriti, kao što vas ni pohvala ne treba oduševiti. Ako pogreška nije u vama, zašto bi vas smetale tuđe kritike? Hrabro se suočite sa situacijom i razmišljajte ovako: “Pogreška nije u meni. Zašto bi me onda smetale kritike? Ja nisam ništa skrivio.” Da biste stekli takvu hrabrost i uvjerenje, trebate ići ispravnim putem. Ponekad se studenti glasno smiju. Da, neke situacije su zaista smiješne. Kada u igrokazu vidite neki smiješan prizor, prirodno je da prasnete u smijeh. U takvim prilikama i Ja se smijem. Dakako, kada smo u društvu, trebamo kontrolirati svoj smijeh.

Kakva hrana, takve misli

Za vrijeme *Mahābhārata* rata, *Bhīšma* je 56 dana ležao izboden strijelama. Kako mu se približavao kraj, *Kṛṣṇa* je jednog dana poveo sa sobom braću *Pāṇḍave* i pošao s njima *Bhīšmi* da ih poduči načelima *dharme*. Svima su bile poznate *Bhīšmina* veličina i mudrost. Brojni mudraci sjedili su na jednoj strani, a *Bhīšmini* rođaci na drugoj. Stotinu braće *Kaurava* već su bili mrtvi. Uništila ih je njihova opakost, razvratnost i bezbožnost. Poginuli su *Sakuni* i *Karna*. Došlo je petero braće *Pāṇḍava* i *Draupadi*. Stigao je i *Vidura*. *Draupadi* je svuda slijedila *Pāṇḍave*. Ni jedni ni drugi ne bi podnijeli razdvajanje. *Pāṇḍave* i *Draupadi* su s poštovanjem pozdravili *Bhīšmu*. *Draupadi* je uvijek iskazivala štovanje starijima. U stvari, ona je bila rođena iz vatre. I *Kṛṣṇa* je visoko cijenio njezine vrline. Kada bi ga netko upitao tko je najvjernija i najodanija žena – *pativrata*, on ne bi naveo imena svojih kraljica *Sathyabhame* i *Rukmini*. Rekao bi da je to *Draupadi*, koja je vjerno služila petorici svojih muževa. Ona je bila najveća *pativrata*. Kada su Ga pitali zašto je to tako, *Kṛṣṇa* bi odgovorio: “*Draupadi* poslušno izvršava zapovjedi svojih muževa. Ona nikada ni jednom od njih ne bi rekla da nema vremena poslužiti ga. Zadovoljna je svim što je dobila u životu. *Draupadi* je sjajan primjer čestitosti i čistoće i u tomu joj nema ravne.”

U to vrijeme *Bhīšma* je počeo podučavati *Pāṇḍave* načelima *dharme*. Rekao je: “*Dharmaraja*! Pobijedio si u ratu zahvaljujući *Kṛṣṇinoj* milosti. Što misliš tko je *Kṛṣṇa*? Misliš da je On tvoj prijatelj i rođak. No, u zabludi si kada tako misliš. On je izravna manifestacija Gospoda *Nārāyaṇe*. Nemoj da te zavede tvoj fizički odnos s Njim. I ne znaš koliko si sretan što možeš razgovarati s Bogom, šaliti se s

Draupadina pobožnost i osjećaj predanosti Kṛṣṇi bili su bez premca. I sam Bog je hvalio njezine vrline jer je sve teškoće podnosila s moralnom čvrstinom i unutrašnjom snagom. Nema potrebe da nastojite ugoditi ovoj ili onoj osobi. Ne tratite svoj život u jurnjavi za ostvarenjem malih i beznačajnih želja. Učinite iskreni napor da ugodite Bogu. Kada u tome uspijete i postanete Mu dragi, čitav svijet postat će vaš. Thyagaraja je govorio: "Oh, Rāmā! Ako steknem Tvoju milost – anugraha, svih devet planeta – navagraha bit će mi podređeni i služit će mi." U nastojanju da zavrijedite Božju milost, prihvatite na jednak način i s jednakom mirnoćom uma parove suprotnosti, poput zadovoljstva i boli, sreće i nesreće, pohvale i prijekora.

Njim i biti u Njegovoj blizini. To je tvoja velika sreća i blaženstvo."

Ova *Bhīṣmina* podučavanja čine dio *Mahābhārata* koji se zove *Śanṭhi Parva*. Ta podučavanja upućuju čovjeka kako se treba ponašati u određenoj situaciji, kako se sa svakom situacijom suočiti hrabro i samouvjerenom i kako živjeti svakodnevni život na ispravan način. Sva braća *Pāṇḍave* slušala su *Bhīṣmu* ponizno sagnute glave. No, *Draupadi* se nije mogla suzdržati i glasno se nasmijala. Njezin smijeh nije značio da ne poštuje *Bhīṣmu*. Bio je to izraz njezinih skrovitih misli i osjećaja. Dok je *Bhīṣma* izrazio svoje negodovanje fizičkim gestama, *Dharmaraja* ju je ošinio strogim pogledom. I *Arjuna* ju je pogledao s neodobravanjem, kao da hoće reći:

"Što je sad ovo? Ti nemaš pameti, a ne znaš se ni ponašati. Kako se usuđuješ smijati pred toliko ljudi?" Ali, *Bhīṣma* je shvatio unutar-nje značenje njezinog smijeha i rekao braći *Pāṇḍava*: "Stekli ste pogrešan dojam o *Draupadinom* smijehu. Ona je nadasve kreposna. Nitko u njoj ne može pronaći nikakav nedostatak. *Draupadi* se nije nasmijala bez razloga. Ja sam uzrok njezinog smijeha." Zatim je s ljubavlju pozvao *Draupadi* da mu priđe bliže i rekao: "Molim te, objasni svima razlog tvog smijeha, da bi saznali istinu i ispravili svoje pogrešno shvaćanje." Na to je *Draupadi* odgovorila: "Djede! Oduvijek sam cijenila Vaše riječi. Posvetili ste svoj život provođenju istine i ispravnosti. Pa, kako vam se onda u ovoj situaciji usuđujem smijati? Bili ste zapovjednik vojske *Kaurava*. Odgajali ste ih od najranijeg djetinjstva. Kako se moglo dogoditi da ih niste podučili važnosti istine i ispravnosti? S druge strane, o tomu podučavate moje muževe, koji su utjelovljenja tih vrлина. Tamo gdje ste trebali o tomu govoriti, niste to učinili, a ovdje gdje vaše podučavanje o istini i ispravnosti jedva da je potrebno, prenosite ga braći *Pāṇḍava*. Zbog toga nisam mogla obuzdati smijeh."

Na to je *Bhīṣma* odvratio: "Da, to je moja pogreška. Jeo sam hranu koju su mi donosila braća *Kaurave* i živio u njihovom društvu. Hrana koju sam jeo nije bila posvećena i zato su načela *dharma* u meni slabila, a grešne misli postale su važne. Sva zla i nečista krv istekla je iz mog tijela zahvaljujući *Arjuninim* strijelama. Moji zli osjećaji i loše misli nestale su s tom nečistom krvi. Sada u meni nastaju sveti osjećaji i svete misli. Oni mi omogućuju da braću *Pāṇḍave* podučavam načelu *dharma*. Zbog hrane koju su mi *Kaurave* donosili, a koja nije bila posvećena, nisam bio u stanju prenositi drugima ta sveta učenja."

Hrana koju jedete u velikoj mjeri utječe na vaš um. Iz hrane koja nije uravnotežena i sve-ta stvaraju se loše misli i loši osjećaji. *Bhīṣma* je bio velik mudrac. No, čak je i njegov um bio pod utjecajem nečiste hrane koju je jeo. Ka-kva hrana, takav um. Na taj način *Bhīṣma* je priznao svoju pogrešku i rekao svima da nije bilo ničeg nepriličnog u *Draupadinom* smije-hu. A mudraci, jogini i svi koji su se okupili oko njega spoznali su istinu da hrana koju čovjek jede ima velik utjecaj na njegov um. *Draupadi* je bila u pravu kada se nasmijala *Bhīṣminom* podučavanju jer je živjela živo-tom istine i ispravnosti. U stvari, ona je cijeli svoj život posvetila provođenju tih vrlina.

Zavrijedite Božju ljubav

Jednoga dana, za vrijeme progonstva bra-će *Pāṇḍava* u šumi, u njihov pustinjački dom došao je mudrac *Durvāsas* s tisuću svojih učenika i zatražio hranu. Rekao je da idu na kupanje u obližnju rijeku i da će se vratiti na ručak. *Pāṇḍave* su bili uznemireni i zabrinuti zbog velike količine hrane potrebne za toliko gostiju, jer ni sami nisu imali što jesti. Bojeći se *Durvāsasovih* psovki i prokletstva, *Draupa-di* se molila *Kṛṣṇi* da ih izbavi iz toga škripca. *Kṛṣṇa* se odmah pojavio i zatražio od *Drau-padi* nešto za jelo. Ona je odgovorila: “*Kṛṣṇa*, da smo u *Hastinapura*, ja bih ti sigurno pri-re-dila bogatu gozbu. Ali, jao! Živimo u šumi i jedemo korijenje i gomolje. U takvoj situaciji, što ti mogu ponuditi?” *Kṛṣṇa* joj je rekao neka pogleda u lonac koji je već oprala i vidi je li u njemu ostao makar najmanji komadić hrane. Učinila je kako joj je bilo rečeno i našla mali listić, koji se zalijepio za unutrašnjost lonca. *Kṛṣṇa* je pojeo taj listić. Istog trenutka nesta-la je glad *Durvāsasa* i njegovih učenika i oni su otišli ne uznemirujući više braću *Pāṇḍave*.

Tako ih je *Kṛṣṇa* spasio od *Durvāsasovog* prokletstva.

Kada je Bog zadovoljan s vama i čitav svijet bit će zadovoljan. Ako vas Bog odbaci i svijet će vas odbaciti. Čovjeka kojeg se Bog odre-kne nitko ne će prihvatiti. Ako vas Bog prihvati i svi drugi će učiniti isto. Stoga, kada je *Kṛṣṇa* utažio svoju glad, mudrac *Durvāsas* i njegovi učenici također su postali siti. Nakon kupanja u rijeci nisu se više vratili *Pāṇḍavama* tražeći hranu.

Draupadina pobožnost i osjećaj predanosti *Kṛṣṇi* bili su bez premca. I sam Bog je hva-lilo njezine vrline jer je sve teškoće podnosila s moralnom čvrstinom i unutrašnjom sna-gom. Nema potrebe da nastojite ugoditi ovoj ili onoj osobi. Ne tratite svoj život u jurnjavi za ostvarenjem malih i beznačajnih želja. Učinite iskreni napor da ugodite Bogu. Kada u tome uspijete i postanete Mu dragi, čitav svijet postat će vaš. *Thyagaraja* je govorio: “Oh, *Rāmā*! Ako steknem Tvoju milost – *anu-graha*, svih devet planeta – *navagraha* bit će mi podređeni i služiti će mi.” U nastojanju da zavrijedite Božju milost, prihvatite na jednak način i s jednakom mirnoćom uma parove suprotnosti, poput zadovoljstva i boli, sreće i nesreće, pohvale i prijekora.

Neprestano se prisjećajte Božjeg imena i promišljajte o Njemu. Na taj način zavrije-dit ćete Njegovu ljubav. Kada se to dogodi i kada postanete dostojni primiti Božju ljubav, ničega se više ne trebate bojati. Postići ćete sve u životu. Zato razvijajte mirnoću uma, na jednak način prihvaćajte parove suprotnosti i zavrijedite Božju milost.

Bhagavān je završio govor *bhajanom*:
“*Govinda, Govinda, Prabhu Giridari*”

SLIJEDITE RELIGIJU LJUBAVI

*Posuda napravljena od mjedi zveči, dok ona od zlata ne proizvodi nikakav zvuk.
Slično tome, samo se nepromišljena osoba prepušta raskoši i prividnom sjaju. Postoji li
ikakva potreba da istinski poklonik postane zabavljač koji privlači pažnju i stvara publicitet?*

Stihovi na teluškom

ODABERITE BOGA ZA UPRAVLJAČA VAŠE KOČIJE I ŽIVITE UZORNIM ŽIVOTOM

Današnji studenti teže za bogatstvom, prijateljstvima i visokim položajem u društvu, a ne za vrlinama. Studenti bi trebali biti skromni. Dobre osobine, dobra djela i dobro ponašanje obilježja su koja ih trebaju krasiti. Od njih se ne očekuje pompa ni parada. Ali nažalost, današnji studenti ponašaju se upravo suprotno svemu tome. Oni trate svoje vrijeme u lošem društvu, imaju loše misli i neprimjereno se ponašaju.

Postati svjestan je religija

Mjed i zlato izgledaju jednako. No, posuda od mjedi stvara znatno više buke od one izrađene od zlata. Studenti ne bi trebali biti zabavljači niti bi se trebali upuštati u nepotrebne razgovore. Uvijek govorite nježno i blago. Ne možete svakome učiniti uslugu, ali uvijek možete govoriti ljubazno i susretljivo. Govorite pristojno i s poštovanjem i ponašajte se dolično, kako i priliči uzornom studentu.

Čovjekov um – *mati*, sudbina – *gati*, društveni položaj – *sthit*i i bogatstvo – *sampati* darovi su od Boga. Kako ih treba koristiti? Najvažnije je razviti vrline jednakosti, ravnopravnosti, poštenja, sloge i prijateljstva. No, današnji čovjek pretvorio je svoj um – *mati* u

pokvaren i zao um – *durmat*i. Um je taj koji čovjeka čini dobrim ili lošim. Pogrešno korištenje uma čini čovjeka egoističnim. Sve religije – *mata* imaju porijeklo u umu – *mati*. On je izvor svih religija svijeta.

*Sve religije prenose samo dobra učenja.
Svatko bi trebao razumjeti ovu istinu i djelovati u skladu s njom.
Ako je um – mati dobar, kako bilo koja religija – mata može biti loša?
Poslušajte! O hrabri sinovi Indije.*

Stihovi na teluškom

Tajnoviti su putevi Gospodnji. Nitko ne može reći kada, gdje i kako će se nešto dogoditi. Obzirom da ste postigli ljudsko rođenje, trebate živjeti kao ljudska bića. Tada će Bog priznati sve vaše vrijednosti i zasluge. Da bi se to dogodilo, vaš um treba biti čist i sjajan poput ogledala. Posuda od mjedi jače zveči nego ona od zlata. Budite kao zlato. Ne služite se razmetanjem. Težite prema istinskoj sreći.

Sve religije svijeta poučavaju istu osnovnu istinu i potiču čovječanstvo da slijedi *dharma*. One uče čovjeka da poštuje majku, oca i učitelja. Potrebno je razvijati širokogrudnost i toleranciju, poštovati starije i steći ugled u društvu. Ako u drugim religijama vidite pogreške, one su prouzročene nedostacima vašeg vlastitog uma. Zato koristite svoj um na ispravan način. Što je stvarno značenje

*Onaj tko promišlja o vječnome Biću,
koje je sama mudrost, vladar svega,
koje je suptilnije od najsuptilnijeg, koje
održava kreaciju, čiji oblik nadilazi ljudsku
predodžbu, koje je sjajno kao sunce i
daleko izvan dohvata tame neznanja, taj
će uistinu stići do tog Vrhovnog Bića.*

Stihovi na sanskrtu

Riječ "*vid*" znači prosvjetljenje. Dakle, ono što prosvjetljuje čovjekov intelekt su znanje i obrazovanje - *vidyā*. Oni u čovjeku potiču sjaj ljudskosti. No, suvremeno obrazovanje stvara nemir umjesto da pridonosi čovjekovom uzdignuću. Kamo god pogledate vidite nemir. Današnji studenti su lijeni za učenje, ali su aktivni u raspravama i prepirkama.

Lijenost je gubitak, zaboravljanje i propadanje. Znanje je pobjeda, napredak i mir.

Zato ne dopustite da vas obuzme lijenost. Ona nije osobina dobrog studenta. Oni koji nisu zainteresirani za učenje prepuštaju se lijenosti, uludo trate svoje vrijeme, novac i energiju, i stvaraju veliku uznemirenost kod svojih roditelja.

religije? Postati svjestan, spoznati – to je religija. Slijedite religiju ljubavi. To sveto načelo poučavaju sve religije svijeta. Ako se čovjek i nije u stanju uzdići na razinu Boga, barem treba živjeti kao istinsko ljudsko biće. Onaj tko živi svoj život ponizno i skromno, pravo je ljudsko biće. Ovu istinu ističe i *Gītā*.

Kada čovjek živi životom ljudskog bića i kada se ponaša kao ljudsko biće, on može postati Bog. Tada će postati vječan poput zlata koje se ne mijenja protokom vremena. Ako posijete sjeme, ono će se nakon nekog vremena početi mijenjati. Ali ako u zemlji iskopate rupu i u nju stavite zlato, ono se ne će promijeniti bez obzira na to koliko dugo je zakopano. Ako ga stavite u vatru, ona ga ne će uništiti. Zapravo, sjati će još ljepšim sjajem. No, to se ne može reći za mjed. Isto tako, kada je ljudski um podvrgnut procesu pročišćenja, njegov sjaj se ne smanjuje. Što više, um postaje čišći i sjajniji.

Tko je pjesnik – *kavi*? Je li *kavi* ljudsko biće? Nije. Ljudi mogu sastaviti nekoliko riječi ili napisati par redaka koji se rimuju, i nazvati sebe pjesnicima. Ukoliko riječi nisu postojale od prije, kako bi ih oni mogli sastaviti? Riječi jesu postojale prije čovjeka, a Bog je taj koji ih je stvorio. U tom slučaju, koga stvarno možemo nazvati pjesnikom? Onaj tko poznaje prošlost, sadašnjost i budućnost istinski je pjesnik – *trikala darshana kavi*. Prema tome, jedino je Bog pravi pjesnik – *kavi*.

Što znači izraz *puranam*? On se ne odnosi na *purāṇe*, kao što su *Rāmāyaṇa* ili *Mahābhārata*. *Vede* opisuju ljudsko tijelo kao utvrdu odnosno grad – *puram*. Zbog toga se svijest koja prožima taj grad – *puram* naziva *puranam*. Ta božanska svijest svijetli u svakom pojedincu. Zato se izraz *puranam* odnosi na božanskost u čovjeku. Ta božanskost nije *vyaṣṭi svarupa*, nego *samaṣṭi svarupa*.

To znači da božanskost nije ograničena na pojedinca, nego je prirodjena svakome. Božanskost je jednako prisutna u svemu kao svijest. To je razlog zbog kojeg *Vede* kažu: “Bog je unutarnji stanovnik svih bića – *īśvarah sarvabhūtanām*.”

Na ovom svijetu postoje pravila i propisi koji određuju razne vrste kazni za počinjene pogreške i prijestupe. Moralni kodeks koji ljudima propisuje pravila ponašanja naziva se *śāstra* – *sasanam vachanam iti śāstram*. Kada kradljivac nešto ukrade, uhvati ga policija i odvede u zatvor. Međutim, pod ključem je samo njegovo tijelo. Nitko ne može utamničiti njegov um koji slobodno luta kamo god želi. Um može otići u kradljivčev dom, ili na tržnicu ili u prijateljevu kuću. Vladar može nadzirati samo tijela svojih podanika. On nema mogućnost nadziranja njihovih umova. Samo Bog može nadzirati um svakog pojedinca. Zato se riječ *anuśāsitarām* odnosi na Boga.

Čovjek treba živjeti kao ljudsko biće

Upaniśade opisuju Boga kao onoga koji sjaji blistavim sjajem i koji nadilazi tamu neznanja – *adityavarnam tamasa parastat*. On blista sjajem bilijuna sunaca i obasjava svačiji um i intelekt. Prosvijetljeni mudraci *vedskog* doba izjavili su: “Vidjeli smo Vrhovno Biće koje blista sjajem bilijuna sunaca i koje nadilazi tamu neznanja – *tamas*. Ti mudraci tvrdili su da su vidjeli Boga. Gdje su Ga vidjeli? Vidjeli su Ga iza i izvan tame. Što podrazumijeva riječ “tama”? Podrazumijeva neznanje. Mudraci nisu vidjeli Boga u ovom fizičkom i vanjskom svijetu, već u unutarnjem svijetu, na nebeskom svodu svojeg unutarnjeg bića. U svakom ljudskom biću Bog blista punim sjajem, koji je izvan dohvata tame neznanja.

Kada čovjek živi životom ljudskog bića i kada se ponaša kao ljudsko biće, on može postati Bog. Tada će postati vječan poput zlata koje se ne mijenja protokom vremena. Ako posijete sjeme, ono će se nakon nekog vremena početi mijenjati. Ali ako u zemlji iskopate rupu i u nju stavite zlato, ono se ne će promijeniti bez obzira na to koliko dugo je zakopano. Ako ga stavite u vatru, ona ga ne će uništiti. Zapravo, sjati će još ljepšim sjajem. No, to se ne može reći za mjed. Isto tako, kada je ljudski um podvrgnut procesu pročišćenja, njegov sjaj se ne smanjuje. Što više, um postaje čišći i sjajniji. Čovjek treba nastojati razumjeti prirodu svog uma. Kada gledate zlato i mjed, mogu vam izgledati slično. Ali ako ih stavite u vatru, vidjet ćete razliku. Slično tome, kuhinjska sol i kamfor mogu vam izgledati isto, ali kada ih stavite na jezik, osjetit ćete razliku. Zato se ljude ne smije procjenjivati prema njihovom vanjskom izgledu. Čovjek treba učiniti sve da bi živio životom koji dolikuje ljudskom rođenju. Danas vidite ljudska bića koja su to po izgledu, ali ih ne vidite na djelu.

*Onaj tko živi na ovom svijetu treba se najprije ponašati kao ljudsko biće.
Samo budala hvali tuđe pogreške.
Steknite znanje o ātmanu i imajte viziju ātmana. To je suština svega znanja.
To je učenje Veda.*

Stihovi na teluškom

Ovo su istine koje iznose *Vede*. One su cilj svih putovanja. Potpora su svim živim bićima i temelj su cijele kreacije. Čovjek treba uložiti napor da se ponaša kao istinsko ljudsko biće. Sve njegove misli, riječi i djela trebaju biti čisti i sveti. Čovjek treba razviti uzvišen karakter i njegovati osobine plemenitosti i dobrote, da bi zavrijedio i postigao sreću. Pravo obrazovanje bitno je za postizanje sreće.

Dopustite Bogu da vas vodi

Riječ "*vid*" znači prosvjetljenje. Dakle, ono što prosvjetljuje čovjekov intelekt su znanje i obrazovanje - *vidyā*. Oni u čovjeku potiču sjaj ljudskosti. No, suvremeno obrazovanje stvara nemir umjesto da pridonosi čovjekovom uzdignuću. Kamo god pogledate vidite nemir. Današnji studenti su lijeni za učenje, ali su aktivni u raspravama i prepirkama.

Lijenost je gubitak, zaboravljanje i propadanje. Znanje je pobjeda, napredak i mir.

Zato ne dopustite da vas obuzme lijenost. Ona nije osobina dobrog studenta. Oni koji nisu zainteresirani za učenje prepuštaju se lijenosti, uludo trate svoje vrijeme, novac i energiju, i stvaraju veliku uznemirenost kod svojih roditelja. Ako studenti sudjeluju u prosvjedima ili se nasilno ponašaju, roditelji su veoma zabrinuti za njihovi budućnost. Studenti trebaju roditeljima donijeti ugled. Trebaju shvatiti da su im roditelji darovali krv, tijelo i razum. Zato im trebaju biti zahvalni. Ne smiju u njima izazivati tjeskobu. I vi trebate postati takvi uzorni studenti. Ja studente od milja nazivam *bangaru* – zlato. Svi studenti trebaju postati zlato. Kakvo zlato? Čisto zlato najviše kakvoće. Ne zlato valjano u listiće, nego ono čisto. Kako možete postati čisto zlato? Tako što ćete njegovati čistoću srca i svetost misli, što ćete živjeti uzornim životom i primjenjivati u praksi sklad misli, riječi i djela – *trikārana sudhī*.

Rečeno je: "Pravi predmet proučavanja čovječanstva je čovjek." On treba njegovati vrline ljubaznosti, dobrote i suosjećanja. Samo tada ima pravo pripadati čovječanstvu. Vi niste samo pojedinačna ljudska bića, vi ste i dio čovječanstva. Danas ljudi koriste tu riječ bez razumijevanja njezinog pravog značenja. Čovjek se može uzdići do božanske razine jedi-

no ako u sebi razvija vrline. Bog nije negdje drugdje. Vi sami ste Bog. Ne razlikujete se od Njega ako vam je srce čisto. Bog je vječni upravljač koji je stalno prisutan u vašem srcu. On je upravljač, ali ne i vlasnik. Vi ste vlasnik. Gospod *Kṛṣṇa* se naziva *Parthasārathi*, jer je postao upravljač *Parthinih* bojnih kola. *Kṛṣṇa* je bio vozač, ali vlasnik je bio *Partha /Arjuna/*. Na isti način, kada steknete čistoću srca i svetost misli i osjećaja, Bog će postati upravljač vaših kola i povest će vas ispravnim putem. Zato odaberite Boga za svog upravljača, dopustite Mu da vas vodi i živite uzornim životom.

Služenje drugima je služenje Bogu

Prije približno 90 godina, u vrijeme Shirdi Babe, u mjestu Nanded živio je bogat čovjek imenom Wadia. Obzirom da je želio posjetiti Shirdi, zatražio je da mu Das Ganu pokaže put. Objasnio mu je da u životu ima sve osim djece. Rekao je: "Kakva korist od čitavog mog bogatstva kada nemam djece? Po prvi puta idem u Shirdi pa te molim, reci mi kako da tamo stignem." U istom selu živio je musliman dobra srca, kojeg su ljudi zvali Moulisaheb. Bio je nadničar /kuli/ i živio je vrlo teško ali uzorno. Za svakoga je imao dobru i ljubaznu riječ i mještanima je savjetovao da žive uzornim životom. On sam je najprije primjenjivao na sebi sve što je drugima savjetovao. Dogodilo se jednom da dugo nije mogao naći nikakav posao, pa nije imao što jesti. Zbog toga je postao vrlo slab. Nitko mu nije došao u pomoć. Jednoga dana dok je ležao na kolniku bogataš Wadia ugledao ga je u tom bijednom stanju. Nakon što je saznao da Moulisaheb nije već dugo ništa jeo, Wadia je naložio vlasniku gostionice da ga nahrani, a on će podmiriti račun. Moulisaheb je zahvalio Wadiji i izrazio zahvalnost Bogu.

Bog je vječni upravljač koji je stalno prisutan u vašem srcu. On je upravljač, ali ne i vlasnik. Vi ste vlasnik. Gospod *Kṛṣṇa* se naziva *Parthasārathi*, jer je postao upravljač *Parthinih* bojnih kola. *Kṛṣṇa* je bio vozač, ali vlasnik je bio *Partha /Arjuna/*. Na isti način, kada steknete čistoću srca i svetost misli i osjećaja, Bog će postati upravljač vaših kola i povest će vas ispravnim putem. Zato odaberite Boga za svog upravljača, dopustite Mu da vas vodi i živite uzornim životom.

Rekao je: "Bog je velik i jedino je utočište jadnima i bijednima."

Bog je vaše jedino utočište ma gdje se nalazili, u šumi, na nebu, u gradu ili selu, na vrhu planine ili usred morskih dubina.

Stihovi na teluškome

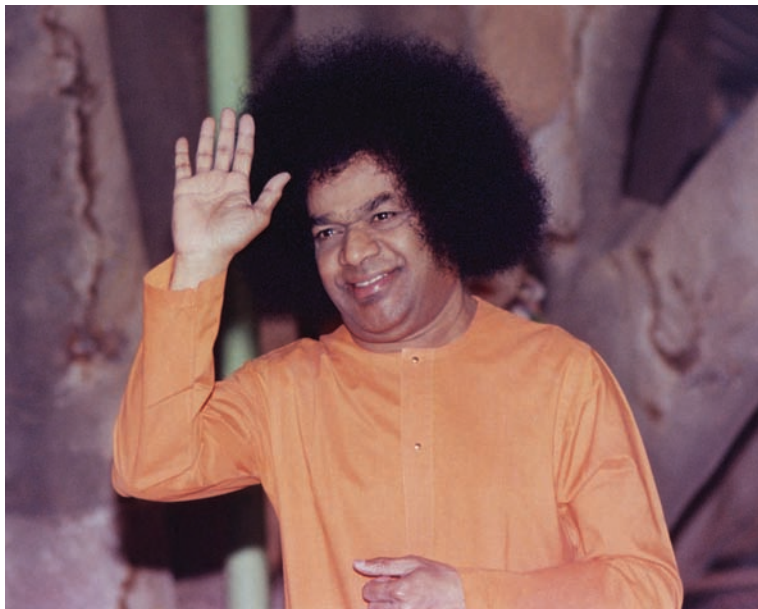
Nakon što mu je Das Ganu dao upute u vezi putovanja, Wadia je sa svojom suprugom posjetio Shirdi. Kada je došao Shirdi Babi da primi Njegov daršan, Baba je zatražio da mu dade pet rupija kao dar učitelju – *dakṣinā*. Obzirom da je bio bogat, Wadia je odmah posegnuo u džep i počeo vaditi novac. Nosio je dugačak kaput s velikim džepovima. U to doba nije bilo novčanica od pet, dvije ili jedne rupije. U modi je bio samo kovani novac. Kada je Babi ponudio kovanicu od pet rupija, Baba je rekao: "Wadia! Ne trebam od tebe 5 rupija. Daj mi samo jednu rupiju i dvije anne, jer si mi već dao tri rupije i 14 anna. Wadia nije razumio o čemu je riječ. Mislio je: "Lju-

di govore o Babi s velikim uvažavanjem. No, je li on stvarno uzvišen i plemenit ili je nagla i nepromišljena osoba? Kada sam ja to bio u Shirdiju prije ovog dolaska? Ovo je prvi puta da ga susrećem. Kako onda može reći da je od mene već dobio tri rupije i 14 anna? Kako je to moguće? Bilo kako bilo, dobio sam Njegov daršan." S takvim mislima dao je Babi jednu rupiju i dvije anne, i vratio se kući u Nanded.

Sljedećeg dana došao je k njemu Das Ganu i upitao: "Bio si u Shirdiju, zar ne? Kako je bilo? Što ti se dogodilo?" Wadia nije bio zadovoljan susretom sa Shirdi Babom. Rekao je Das Ganuu: "Baba mi se nije učinio velikim i uglednim čovjekom. Više mi je izgledao kao čudna i nerazumna osoba. Znam da i u takvim ljudima može postojati neka božanska moć. Ali ja ga ne mogu visoko cijiniti." Das Ganu je tražio da mu točno opiše što se dogodilo. Wadia je rekao: "Čim sam susreo Babu zatražio je od mene pet rupija kao *dakšinu*. Kada sam mu pružio novac rekao je da sam mu već dao tri rupije i 14 anna, pa mu sada dugujem samo jednu rupiju i dvije anne. Prije toga nisam vidio Babu. Kako mi je onda mogao to reći?"

Das Ganu je bio velik Babin poklonik. Promislio je o tome što je čuo i rekao sebi: "Baba

Sve religije svijeta poučavaju istu osnovnu istinu i potiču čovječanstvo da slijedi *dharmu*. One uče čovjeka da poštuje majku, oca i učitelja. Potrebno je razvijati širokogrudnost i toleranciju, poštovati starije i steći ugled u društvu. Ako u drugim religijama vidite pogreške, one su prouzročene nedostacima vašeg vlastitog uma. Zato koristite svoj um na ispravan način. Što je stvarno značenje religije? Postati svjestan, spoznati – to je religija. Slijedite religiju ljubavi. To sveto načelo poučavaju sve religije svijeta. Ako se čovjek i nije u stanju uzdići na razinu Boga, barem treba živjeti kao istinsko ljudsko biće. Onaj tko živi svoj život ponizno i skromno, pravo je ljudsko biće.

ništa ne kaže bez razloga. On je prisutan svuda i u svakom biću. Ako je Baba tako govorio, za to mora postojati razlog." Zatim je rekao Wadiji: "U tebi može postojati mana, ali u Babi ne može." Das Ganu je dalje pitao: "Jesi li prije odlaska nekome dao novac ili učinio neko milosrdno djelo? Wadia je odgovorio: "Tri dana prije posjeta Shirdiju, dok

sam se vozio kočijom, slučajno sam sreo Moulisaheba koji je ležao na kolniku u jednom stanju, jer dugo nije ništa jeo. Dao sam uputu vlasniku gostionice da nahrani Moulisaheba, a ja ću platiti račun.” Koliko si platio, pitao je Das Ganu. Wadia je poslao slugu u gostionicu i saznao da je račun iznosio tri rupije i 14 anna. Na to je Das Ganu rekao: “Vidiš, te tri rupije i 14 anna platio si Babi, a ne nekom drugom. Kome god služiš to stiže do Babe, jer služiš Njemu. Ništa se ne može dogoditi bez njegove volje.”

Niti vlat trave ne će zatreperiti bez Božanske volje. Čemu onda govoriti ovo ili ono? Bog se nalazi u svemu stvorenom, od mrava do Brahme. Ljudi koji ne razumiju ovu istinu ushićeni su i ponosni na svoju inteligenciju i znanje. Ali nitko, bez obzira na ugled i moć, ne može znati što ga čeka u budućnosti.

Stihovi na teluškom

Možete li reći što će se desiti sljedećeg trenutka? Sve je Stvoriteljeva božanska igra. Bog je prisutan u svemu. Kome god služite, služite Bogu. To je najvažnije načelo indijske kulture. Sve religije iznose ovu istinu. Das Ganu je rekao Wadiji: “Platio si tri rupije i 14 anna za Moulisaheba i taj iznos je stigao do Babe. Zato je On od tebe uzeo samo jednu rupiju i tri anne. Božji postupci su tako lijepi i tajnoviti. Stoga ne stvaraj pogrešne zaključke o Babi.” Wadia je bio iznenađen kada je to čuo. “Babino računanje je ispravno i besprijeorno. Zbog nedostatka vlastite pameti nisam odmah shvatio Njegovu važnost i veličinu”, mislio je u sebi.

Sljedećeg dana Wadia je, zajedno sa svojom suprugom, krenuo u Shirdi. Poveo je i Das Ganua. Kada sa sobom vodite ženu, uvijek ima nekih zastoja i zakašnjenja. Pri-

Ne ponavljajte Božje ime mehanički, poput kazetofona ili gramofona. Izgovarajte ga iz dubine srca i budite potpuno svjesni što izgovarate. Božje ime treba slaviti svim srcem, a ne samo usnama. Tada ćete postati čisto zlato. Provodite u djelo ono što govorite, a govorite samo ono što primjenjujete u praksi. To je osnovno načelo moralne čistoće. Kada u ranoj dobi steknete takvu čistoću, vaš put u budućnost postat će kraljevski put posut ružama.

je nego su Wadia i njegova supruga stigli u Shirdi, Das Ganu je požurio naprijed, došao prije njih, i otišao Babi. Baba ga je pitao: “Što je Wadia rekao? Koliko je novca dao za Moulisahebov obrok?” Upravo u to vrijeme stigao je i Wadia i čuo cijeli razgovor između Das Ganua i Babe. Shvativši Babino sveznanje, pao je pred Njegova stopala i zamolio za oprostjenje. Obzirom da je bio bogat, kupio je punu košaru voća, kao dar Babi. U košari je bilo i nekoliko banana. Baba je izvadio 4 banane, pozvao Wadijinu suprugu k sebi i dao joj banane. Ona ih je uzela i stavila u nepričvršćeni dio svog sarija. Baba joj je rekao: “Pojede sve ove banane. Nemoj ih dati nikom drugom. Imat ćeš četvero sinova.”

Prije nego je došao Babi, Wadia je obišao mnoge mudrace, askete, redovnike i astrologe. Astrolozi su bili sretni što su našli bogatog klijenta poput Wadije, jer su od njega izvukli puno novca. Naslušao se svega i svačega, od toga da mu ovaj ili onaj planet nije sklon, do toga da mu je neki planet osobito naklo-

njen. No, ništa od njihovih proročanstava nije se ostvarilo. Konačno, došao je Babi i primio Njegove blagoslove. Kao što je Baba rekao, sljedeće godine Wadia je bio blagoslovljen lijepim bucmastim sinčićem. Zajedno sa svojom suprugom odnio je dijete u Shirdi i stavio ga pred Babina stopala.

Slijedite načela indijske kulture

Tajnoviti su putevi Gospodnji. Nitko ne može reći kada, gdje i kako će se nešto dogoditi. Obzirom da ste postigli ljudsko rođenje, trebate živjeti kao ljudska bića. Tada će Bog priznati sve vaše vrijednosti i zasluge. Da bi se to dogodilo, vaš um treba biti čist i sjajan poput ogledala. Posuda od mjedi jače zveči nego ona od zlata. Budite kao zlato. Ne služite se razmetanjem. Težite prema istinskoj sreći. Nemojte postati neprirodna ljudska bića. Budite ljudi s dušom i srcem. Tada ćete postići sve u životu.

Studenti! Zbog utjecaja vaše životne dobi, ponekad možete učiniti neke pogreške. Jednom kada ih ispravite, pazite da ih ne ponovite. Ne smijete ponavljati iste pogreške cijelog života. Ponekad možete pogriješiti nesvjesno. No, kada uvidite vaše pogreške, nemojte ih više ponavljati. Budite svjesni onoga što činite. Promatrajte svoje postupke, vjeru i štovanje Boga s ispravnim razumijeva-

njem. Oprezno koračajte i gledajte što je pred vama, je li to trn, kamen ili kravlja balega, prije nego što učinite sljedeći korak. Ne činite pogreške koje proizlaze iz neznanja. Svetac *Thyagaraja* običavao je reći: "Oh ume, promišljaj o *Rāmi* s ispravnim razumijevanjem."

Pritom je mislio da Božje ime treba izgovarati svjesno, s uviđanjem i shvaćanjem što izgovaramo. Ne ponavljajte Božje ime mehanički, poput kazetofona ili gramofona. Izgovarajte ga iz dubine srca i budite potpuno svjesni što izgovarate. Božje ime treba slaviti svim srcem, a ne samo usnama. Tada ćete postati čisto zlato. Provodite u djelo ono što govorite, a govorite samo ono što primjenjujete u praksi. To je osnovno načelo moralne čistoće. Kada u ranoj dobi steknete takvu čistoću, vaš put u budućnost postat će kraljevski put posut ružama.

Studenti! Ne dajte maha razlikama koje se temelje na kasti i religiji. Smatrajte svakoga svojim bližnjim. Svi su vaša braća i sestre. Slijedite načelo bratstva ljudi i očinstva Boga. *Pomozi uvijek, ne povrijedi nikad.* To je temelj indijske kulture. Kada živite takvim svetim životom, postajete uzor ne samo u Indiji nego i u svim zemljama svijeta. Blagoslivljam vas da živite svetim životom i budete poput zlata.

Bhagavān je završio govor *bhajanom*: *Hari bhajana bina sukha śanthe nahin*

Imajte pred očima jasno postavljen glavni cilj, zadatak zbog kojeg ste došli u ovu školu. Ne udaljavajte se od njega, bez obzira na privlačnosti koje vas mame da se odvojite i skrenete s pravog puta. Upravlajte umom, pazite na ponašanje kako bi cilj mogao biti ostvaren. Ne dozvolite da briga o tijelu i o uzdržavanju obitelji ili zahtjevi za raskoši i vanjskim sjajem, preplave i nadjačaju zov Duha. Vrhovna stvarnost – Śiva, pojedinačna duša – jīva i vanjski svijet – prakṛti predstavljaju tri načela s kojima se susrećete. Pojedinačna duša treba koristiti vanjski svijet da bi stigla do Śive, koji je temeljna stvarnost jednog i drugog.

Baba

POMANJKANJE VRLINA UZROK JE NASILJA U SVIJETU

SVJETLOST JE ZNANJE, A TAMA NEZNANJE

Studenti!

Današnji je čovjek u stanju velike pomutnje. Riječ “Bog” tumači se na razne načine. Prema jednom od tih tumačenja Bog je onaj koji nadilazi vrijeme.

Bog je svjetlost

Stvarno značenje riječi “Bog” je svjetlost koja je prisutna u svim bićima. Stari narodi opisivali su Boga kao izvor svjetlosti, sjaja i blještavila koje se širi na sve strane. Svjetlost prelazi u tamu, a tama u svjetlost. To dvoje ne može postojati u isto vrijeme na istom mjestu. Svjetlost znači odsutnost tame – *abhāva*, a tama je nepostojanje svjetlosti. *Abhāva* znači nepostojanje, a riječ *bhāva* znači postojanje. Svjetlost je znanje, a tama je neznanje.

Riječ *bhāva* ima više značenja. Jedno od njih odnosi se na osjećaj koji je prisutan u vama dok se molite Bogu. Dakle, postoje četiri vrste molitvi: molitva Bogu iz dubine srca – *bhāva prarthana*, hvaljenje i štovanje Njegove božanske igre – *līlā prarthana*, opisivane Njegovih božanskih svojstava – *guṇa prarthana* i pjevanje u slavu Njegovog božanskog imena – *sankīrtana prarthana*. Čovjek može doživjeti božanskost ako slijedi bilo koji

od opisanih putova, jer je njegovo srce izvor sve ove četiri vrste molitvi.

Bog se ne nalazi u nekoj stranoj zemlji, On je u vama.

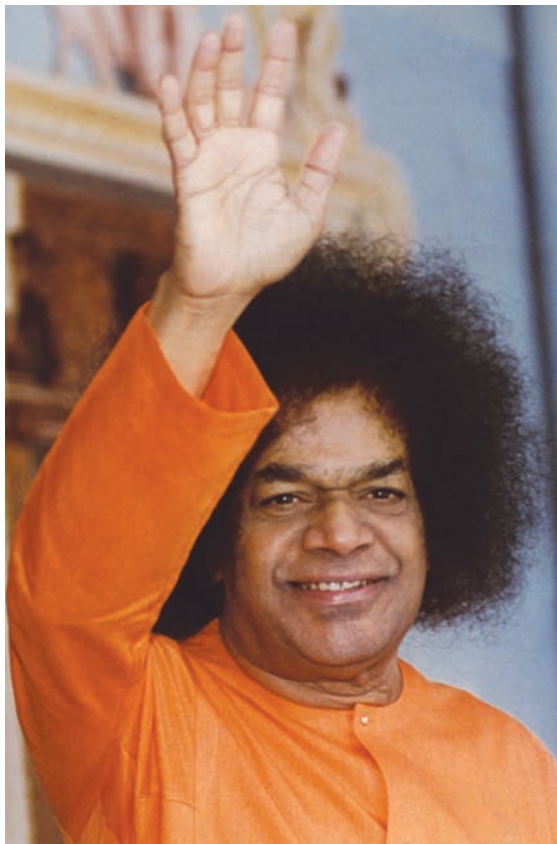
Niti grijeh nije negdje drugdje.

On je tamo gdje se čine zla djela.

Stihovi na teluškom

Sve u vezi Boga je slatko. Tulasidas je usporedio Božja stopala, ruke, oči i lice s lotosom. Zbog čega? Gdje lotos raste? Raste u mulju i uzdiže se na površinu vode. Mulj ga ne dotiče, kao ni voda na kojoj se nalazi. No, ni minutu ne može opstati bez mulja i vode. Slično tomu, vi ste rođeni iz mulja prošlih života, a živite u svijetu koji je poput vode. Baš kao lotos kojeg ne dotiču ni mulj niti voda i vi trebate živjeti tako da vas ne dotiču vaši prošli životi te da ste odvojeni od svijeta.

Što znači osama? Ljudi pogrešno shvaćaju tu riječ i pogrešno ju tumače. Neki misle da je osama sjedenje u sobi sa zatvorenim vratima i zamračenim prozorima, potpuno sâm. To nije osama, to je osamljenost. Drugi misle da je osama sjedenje ispod stabla u šumi ili život u planinskoj špilji. Ni to nije pravo značenje te riječi. Osama znači biti u zajedništvu s Bogom na svakom mjestu, u robnoj kući, na sastanku ili usred mnoštva ljudi. Gdje god se nalazili, vaš um treba biti usmjeren na Boga bez uznemiravanja svjetovnim i obiteljskim stvarima. Osama je potpuno zajedništvo između vas i Boga. Ništa ne smije odvlačiti vašu pažnju od Njega. To je stvarno značenje riječi osama.

Ni vrline niti grijesi ne postoje negdje daleko od vas. Oni su u vama. Sve je prisutno u ljudskom tijelu. *Ātmān*, koji se nalazi u tijelu – *deha*, naziva se stanovnikom toga tijela – *dehi*.

Naziva se i *śārīri* jer je prisutan u tijelu – *śārīra*. Dobio je i ime znalac polja – *kṣetrajña*, jer boravi u tijelu – *kṣetra*. Tijelo je hram, a stanovnik hrama je Bog – *deho devalāya proktho jīvo deva sanathana*. *Deha* je *devalāya*, a *jīva* je *deva*. Pokušajte razumjeti razliku između pojmova *jīva* i *deva*. Tijelo je osnova *jīve*, dok su um i *ātman* osnova *deve*. Jednostavnije rečeno, onaj tko je nestalan i kolebljiv je *jīva*, a onaj tko je stalan i nepromjenjiv je *deva*. Bog je uvijek stalan i nepromjenjiv. Pobjeđuje onaj koji je miran i postojan. Uvijek trebate biti postojani. To je istinski znak božanskosti. *Jīva* je onaj tko je nestalan i promjenjiv i koji se niže poput klatna na zidnom satu.

Život na svijetu je kratkotrajan i prolazan.

To isto vrijedi za mladost i bogatstvo.

Žena i djeca također nisu trajni.

Samo su istina i ugled nepromjenjivi.

Stihovi na sanskrtu

*asthiram jivanam loke,
asthiram yauvanam dhanam,
asthiram dara putradi,
satyam kirti dvayam sthiram.*

Sve što je svjetovno, prolazno je

Ljudsko tijelo, njegove razvojne faze, svjetovni predmeti, radost i žalost, sve je to prolazno. Mladost je također prolazna. Nema je ni na početku niti na kraju. Ona dolazi u sredini života i prolazi poput oblaka. Slično tomu, koliko dugo novac ostaje kod vas? On izmiče brzo kao vodena bujica pod nogama. Zamislite da imate novčanicu od sto rupija i ponosno kažete: "To je moja novčanica od

Gdje je Bog? On je svuda. Ne postoji mjesto na kojem Ga nema. Sve na ovom svijetu je manifestacija Boga. Zato nije potrebna neka posebna potraga za Njim. On blista u nama u obliku istine. Istina slijedi ispravnost. Tamo gdje su istina i ispravnost, tamo je i ljubav. A tamo gdje je ljubav, ne može postojati nasilje. Onaj tko u životu slijedi istinu, ispravnost, ljubav i mir, ne će biti nasilan.

sto rupija.” Na to će vam se novčanica nasmiјati i reći: “Budalo jedna! Koliko dugo mogu ostati kod tebe? Otidi u trgovinu i kupi nešto. Istog trenutka ću te napustiti. Ne namjeravam ostati s tobom zauvijek. Vidjela sam puno ljudi poput tebe. I moj je oblik oštećen jer su me mnogi držali u rukama kod plaćanja.” Svi oblici podložni su promjeni. I oblik tako čvrste stvari kao što je kamen promijenit će se upotrebom. Pogledajte kako je malen mrav. No, ako pažljivo promatrate, vidjet ćete da mravi ostavljaju trag čak i na tvrdoj površini ako neprekidno puze po njoj u koloni. Kada i čvrsta tvar poput kamena može izgubiti svoj oblik, što reći za novčanicu koja je napravljena od papira.

Sljedeći redak sanskrtskih stihova glasi: *asthiram dara putradi*, a znači: tvoja žena i djeca također su privremeni i prolazni. Kada su stigla vaša djeca? Jesu li došla s vama u trenutku vašeg rođenja? Nisu. Prije rođenja niste imali djecu, a ne ćete ih imati ni nakon smrti. Isto tako, prije rođenja niste imali ženu, a ne ćete ju imati ni nakon smrti.

Tek nakon vjenčanja možete reći: “Ovo je moja žena.” Isto tako, tek nakon rođenja vašeg sina možete reći: “Ovo je moj sin.” Prije braka, koga ste smatrali svojom ženom i svojim sinom? Nikoga. Zato i piše: *asthiram dara putradi*. Dakako, na svijetu su samo dvije stvari stalne i nepromjenjive. To su istina i ugled. Čovjekov ugled ne tamni ni nakon njegove smrti. Istina ostaje nepromijenjena u sva tri vremenska razdoblja – prošlosti, sadašnjosti i budućnosti – *trikalabadhyam satyam*. Ona je prisutna prije vašeg rođenja, tokom cijelog života i poslije vaše smrti. Ona je nepromjenjiva. Istina je jedna jedina – *ekameva advityam satyam*.

Osama je zajedništvo s Bogom

Što je to što nakon svega ostaje u čovjeku? To je jedino istina. Bog je utjelovljenje istine. Istina je Bog. Stoga se na nju možete osloniti. Ustvari, vi ste utjelovljenja istine. To nije neka novost koju treba ponovno otkriti. Istina će se očitovati u vama ako sjedite u potpunoj tišini i osami. Što znači osama? Ljudi pogrešno shvaćaju tu riječ i pogrešno ju tumače. Neki misle da je osama sjedenje u sobi sa zatvorenim vratima i zamračenim prozorima, potpuno sâm. To nije osama, to je osamljenost. Drugi misle da je osama sjedenje ispod stabla u šumi ili život u planinskoj špilji. Ni to nije pravo značenje te riječi. Osama znači biti u zajedništvu s Bogom na svakom mjestu, u robnoj kući, na sastanku ili usred mnoštva ljudi. Gdje god se nalazili, vaš um treba biti usmjeren na Boga bez uznemiravanja svjetovnim i obiteljskim stvarima. Osama je potpuno zajedništvo između vas i Boga. Ništa ne smije odvlačiti vašu pažnju od Njega. To je stvarno značenje riječi osama. Bez obzira na to što radite, putujete li autobusom, vla-

kom ili avionom, neka vaš um bude cijelo vrijeme usmjeren na Boga.

Dok meditirate ili promišljate o Bogu, ne dozvolite da bilo što uznemiruje vaš um, odvlači vašu pažnju ili izaziva rastresenost. Samo tada moći ćete doživjeti božansku svjetlost. Kada grane drveća u šumi stružu jedne o druge nastaje vatra. Isto tako, kada postoji čvrsto zajedništvo između čovjeka – *jīva* i Boga – *deva*, može se doživjeti svjetlo ljubavi. Velika je razlika između Božje ljubavi i one između muža i žene, roditelja i djece, braće i sestara. Svjetovna ljubav je promjenjiva, kratkotrajna, nestalna i prolazna. Ali ljubav između vas i Boga je stalna, nepromjenjiva i ne podliježe obmani. Onaj tko je obdaren takvim istinskim i vječnim načelom ljubavi, postići će sve vrste sreće i sve će biti pod njegovom kontrolom. Zato je *Thyagaraja* govorio: “Oh, *Rāmā*! Kada bih imao snagu Tvoje milosti, svih devet planeta bilo bi pod mojim nadzorom.” I *Purandaradasa* je običavao reći: “Čemu služe oči koje ne vide Boga? Čemu pogled koji nije usmjeren na Njega?”

Koristite osjetila da biste doživjeli Boga

Jednom se Kṛṣṇa pojavio pred Sūrdāsom kao mladi čuvar krava i upitao: “Gospodine, kuda idete?” Na to je Sūrdās upitao Njega: “Dragi moj, mogu li znati tko si ti?” Kṛṣṇa je odgovorio: “Ja sam čuvar krava.” To ima dva značenja. Jedno je čuvar krava koji ih vodi na pašu i čuva, a drugo je Gopala, zaštitnik krava. Gopala je i drugo ime za Kṛṣṇu. Gospod je ponovno upitao: “Kuda ideš?” Sūrdās je odgovorio: “Dragi moj, idem u Dvāraku.” Kṛṣṇa mu je na to rekao: “To nije put za Dvāraku. Dođi, pokazat ću ti.” Pitao je dalje: “Znaš li ti tko sam Ja zapravo? Sūrdās je odvratio: “Sâm si rekao da si čuvar krava.” Kṛṣṇa je

nastavio pitati: “Znaš li kakav sam ja čuvar krava? Ja sam Gopala. Ti cijelo vrijeme ideš prema Dvāraki da bi susreo Gopalu, a On je upravo sada pred tobom. Vratit ću ti vid tako da me možeš vidjeti.” /Sūrdās je bio veliki Kṛṣṇin poklonik, slijep od rođenja – op. prev./ Sūrdās je na to rekao: “Oh, Kṛṣṇa! Iako ljudi imaju oči, postali su slijepi jer ni ne pokušavaju vidjeti Tvoj prekrasni lik. Koliko je ljudi na svijetu koji imaju oči. Ali koja korist od toga? Koliko ih može vidjeti Tebe? Nitko. Zapravo, dovoljno je da ja imam oči koje Te mogu vidjeti. Ljudi imaju uši, ali su gluhi za melodiju tvoje čarobne frule. Je li itko čuo tvoj božanski instrument? Nitko ga nije čuo. Sada, kada je sâm Gospod sa mnom, zašto bih čeznuo za svjetovnim stvarima? Ne želim ništa od toga. Kada si Ti sa mnom, Ti koji si poput planine Meru, zašto bih tražio obične kovanice? /Meru – planina od zlata – op. prev./ Oh, Gopala! Ti nisi običan čuvar krava. Sada znam da si Ti Gospod Kṛṣṇa. Mogu zamisliti Tvoj prekrasni lik slušajući Tvoje slatke riječi.” Bog uvijek govori nježno i slatko.

*Njegove riječi, Njegove oči i
Njegovi pogledi tako su slatki.
On je Gospod slatkoće i miline
i milina sama.*

Stihovi na sanskrtu

*Vachanam madhuram,
nayanam madhuram,
vadanam madhuram, madhuradhipathe
akhilam madhuram.*

Živite u svijetu, ali ne budite vezani za njega

Sve u vezi Boga je slatko. *Tulsidas* je usporedio Božja stopala, ruke, oči i lice s lotosom. Zbog čega? Gdje lotos raste? Raste u mulju i uzdiže se na površinu vode. Mulj ga

ne dotiče, kao ni voda na kojoj se nalazi. No, ni minutu ne može opstati bez mulja i vode. Slično tomu, vi ste rođeni iz mulja prošlih života, a živite u svijetu koji je poput vode. Baš kao lotos kojeg ne dotiču ni mulj niti voda i vi trebate živjeti tako da vas ne dotiču vaši prošli životi te da ste odvojeni od svijeta. Ne biste smjeli biti zahvaćeno vodom *prapañce*.

Što je *prapañca*? *Pra* znači manifestirati, a *pañca* se odnosi na pet elemenata. Stoga je *prapañca* manifestacija pet elemenata. Tih pet elemenata nalazi se svuda, kamo god krenuli pa čak i ako odlučite krenuti na Mjesec. Bez njih ne možete postojati. Možete živjeti na ovom svijetu, ali nemojte biti vezani za njega. Žene stavljaju šminku na oči tako da boja ne dotiče očnu jabučicu. Ako jedete masnu i tešku hranu, kao što je palav ili kurma, vaš jezik ne će zbog toga postati ljepljiv. Na isti način, Ja živim na ovom svijetu, ali svijet Me ne dotiče. Ne pogađaju me dvojnosti poput sreće i nesreće, vezanosti i nevezanosti, jedinstva i odvojenosti. Moj odnos sa svima je na razini *ātmana*, a ne na fizičkoj ili mentalnoj razini. Čovjekov um je taj koji uspostavlja odnose sa svjetovnim stvarima. Zato usmjerite svoj um prema Bogu. To je stvarno značenje riječi osama.

Učinite svoje srce riznicom ljubavi i ispravnosti

Gdje je Bog? On je svuda. Ne postoji mjesto na kojem Ga nema. Sve na ovom svijetu je manifestacija Boga. Zato nije potrebna neka posebna potraga za Njim. On blista u nama u obliku istine. Istina slijedi ispravnost. Tamo gdje su istina i ispravnost, tamo je i ljubav. A tamo gdje je ljubav, ne može postojati nasilje. Onaj tko u životu slijedi istinu, ispravnost, ljubav i mir, ne će biti nasilan.

Dok meditirate ili promišljate o Bogu, ne dozvolite da bilo što uznemiruje vaš um, odvlači vašu pažnju ili izaziva rastresenost. Samo tada moći ćete doživjeti božansku svjetlost. Kada grane drveća u šumi stružu jedne o druge nastaje vatra. Isto tako, kada postoji čvrsto zajedništvo između čovjeka – jīva i Boga – deva, može se doživjeti svjetlo ljubavi. Velika je razlika između Božje ljubavi i one između muža i žene, roditelja i djece, braće i sestara. Svjetovna ljubav je promjenjiva, kratkotrajna, nestalna i prolazna. Ali ljubav između vas i Boga je stalna, nepromjenjiva i ne podliježe obmani. Onaj tko je obdaren takvim istinskim i vječnim načelom ljubavi, postići će sve vrste sreće i sve će biti pod njegovom kontrolom.

Zato, neka vaše srce postane riznica istine, ispravnosti, mira, ljubavi i nenasilja – *satya, dharma, śānhi, prema i ahimsa*. Neka vaš jezik uvijek govori istinu, neka vaše ruke čine ispravna djela, a srce neka vam bude ispunjeno ljubavlju. Tada će vašim umom zavladati mir. Sukladno tomu, u vašem životu ne će biti mjesta za nasilje. Zapravo, tamo gdje su *satya, dharma, śānhi, i prema* ne može se pojaviti nasilje. Otjerajte nasilje iz svojih misli. Zbog pomanjkanja ljudskih vrijednosti ima toliko nasilja u današnjem svijetu. Prije svega, trebate jačati ljubav. Kada ste ispunjeni ljubavlju možete postići sve. Zato nikada ne odustanite od ljubavi. U svim svojim govorima ističem važnost ljubavi i ispravnosti. Ne mogu održati govor bez naglašavanja te dvije vrijednosti. U stvari, ljubav i ispravnost zaista su Moj životni dah. Bez obzira na to koja je tema Mojih govora, ljubav i ispravnost zajedničke su svima njima.

Najvažnije učenje *Veda* jest: govori istinu, slijedi ispravnost – *satyam vada dharmam carā*. Čovjek treba bezuvjetno provoditi to dvoje u svom svakodnevnom životu. Studenti! Vi čitate puno knjiga i usavršavate se u različitim predmetima. Ali, koliko ste sposobni učiniti vaša srca riznicom ljubavi i istine? Sudjelujte u nesebičnom služenju! Radite *sevu*! Ali, koju vrstu *seve*? Onu koja razara vaš ego. Ne smije biti ni traga oholosti u vašem služenju. Mnogi poklonici traže od Mene: “Svami, daj mi snažan intelekt i odlučnost da slijedim ispravan put.” Po Mojemu mišljenju oni koji to traže uopće nisu poklonici.

Po svojoj prirodi vi već imate snažan intelekt, ali ga ne koristite. To nije kao bankovna transakcija u kojoj dajete i uzimate. Hrana vam je servirana na tanjuru. No, kako ćete utažiti glad ako ne jedete tu hranu? Snagu ćete steći tek kada ju pojedete. Ali vi ne jede-

Najvažnije učenje Veda jest: govori istinu, slijedi ispravnost – satyam vada dharmam carā. Čovjek treba bezuvjetno provoditi to dvoje u svom svakodnevnom životu. Studenti! Vi čitate puno knjiga i usavršavate se u različitim predmetima. Ali, koliko ste sposobni učiniti vaša srca riznicom ljubavi i istine? Sudjelujte u nesebičnom služenju! Radite sevu! Ali, koju vrstu seve? Onu koja razara vaš ego. Ne smije biti ni traga oholosti u vašem služenju.

te. Zbog toga nemate snage i sebe smatrate slabima i bespomoćnima.

Primijenite u praksi ono što čujete

Primijenite u praksi i iskusite sve ono što vas učim. Na koji način ljudi primjenjuju sve-ta učenja? Odlaze na posvećena mjesta i slušaju predavanja kao što su *Hari Katha ili Bhāgavata Pārāyaṇa*. Tako dugo dok slušaju osjećaju nevezanost, samoprijegor i sklonost odricanju. No, koliko traju ti osjećaji? Oni nestaju čim predavanje završi. Ne ostaju u njima ni toliko koliko je potrebno da stignu kući. Kakvu korist imaju ti ljudi od slušanja duhovnih predavanja? Oni samo slušaju, ali ništa ne primjenjuju u praksi. Dobrobit vam donosi jedino primjena onoga što slušate. Osjetiti okus hrane, utažiti glad i dobiti snagu možete samo tako da jedete hranu. Ako ne znate kakav je okus i nemate snage, znači da hranu niste pojeli. Ono što čujete trebate

upiti u sebe i primijeniti. Ali zbog učinka *ka-liyuge*, danas i odlazak na duhovne susrete postaje moda. Svuda vidite samo modu, a nigdje ne vidite samilost i milosrđe /fashion – compassion – igra riječi na engleskom, op. prev./ Kada u sebi razvijete samilost, ne će biti mjesta za modu. No, danas je i slušanje duhovnih predavanja samo po sebi postalo moda. Ako vas netko pita: “Gdje si bio?”, odgovorit ćete: “Bio sam na predavanju toga i toga.” Ako vas osoba pita dalje: “Što se tamo događalo?” reći ćete: “O, puno toga se događalo.” Ako vas sugovornik zatraži da mu kažete nešto od onoga što ste čuli, reći ćete da vam ništa nije ostalo u glavi. Pa onda, zbog čega ste išli na to predavanje?

Bio jednom jedan poslovni čovjek koji je svakodnevno odlazio na predavanja o mitološkim temama. Svećenik je u svojim predavanjima naglašavao važnost odricanja i poticao slušatelje da u sebi razviju tu vrednotu. U takvom ozračju prošlo je deset godina. Započinjući program posebnih duhovnih predavanja u trajanju od tjedan dana, svećenik je rekao poslovnom čovjeku: “Ovaj ciklus duhovnih predavanja trebao bi pohađati bez prekida sve do završetka. Nemoj izostati ni jedan dan. Ako uspješno završiš taj program steći ćeš velike dobrobiti i prednosti.” Dogodilo se da je poslovni čovjek morao hitno otići u susjedno selo zbog vrlo važnog posla. Pitao je svećenika može li na predavanje umjesto njega doći njegov sin na jedan dan. Svećenik mu je rekao: “Da, tvoj sin može doći i prisustvovati predavanju.” Kada se čovjek vratio kući, u glavi mu se pojavila misao: “U svojim govorima svećenik stavlja naglasak na duh odricanja. Kaže da je svijet privremen i prolazan, a to se odnosi i na bogatstvo i mladost.

Ako bi moj sin sve to slušao, moglo bi se dogoditi da u sebi razvije duh odricanja, da

Primijenite u praksi i iskusite sve ono što vas učim. Na koji način ljudi primjenjuju sveta učenja? Odlaze na posvećena mjesta i slušaju predavanja kao što su Hari Katha ili Bhāgavata Pārāyaṇa. Tako dugo dok slušaju osjećaju nevezanost, samoprijegor i sklonost odricanju. No, koliko traju ti osjećaji? Oni nestaju čim predavanje završi. Ne ostaju u njima ni toliko koliko je potrebno da stignu kući. Kakvu korist imaju ti ljudi od slušanja duhovnih predavanja? Oni samo slušaju, ali ništa ne primjenjuju u praksi. Dobrobit vam donosi jedino primjena onoga što slušate.

odustane od svega što je do sada radio i ode od kuće.” Kako je ta sumnja obuzela njegov um, drugog dana rano ujutro otišao je svećeniku i rekao: “Gospodine; vaša predavanja su jako dobra. No, kakva me sudbina čeka ako moj sin postane isposnik i napusti dom nakon slušanja tih predavanja?” Na to mu svećenik reče: “Ti dolaziš na moja predavanja zadnjih deset godina. Pa koliko si u sebi razvio duh odricanja? Zar misliš da će tvoj sin postati asket nakon samo jednog dana slušanja njihovih predavanja? Nije lako razviti u sebi duh odricanja.”

Ljudi godinama slušaju Moje govore. No, u njima nema ni najmanjeg napretka u nevezanosti ili predanosti. Tako dugo dok slušaju govor, sretni su. No, čim napuste mjesto na kojem sam govorio i izidu van, vraćaju se na početak. Koja je svrha slušanja govora tijekom tako dugog vremenskog razdoblja? Ja

držim govore svaki dan. Pritom ne osjećam nikakvu napetost ni napor, ali vi se osjećate umorno dok Me slušate. Ostaje li u vašem srcu zabilježeno barem jedno Moje predavanje? S druge strane, tražite od Mene: “Svami, želim ovo, želim ono. Učini za mene ovo, učini ono.” Kako to možete tražiti? Kako možete očekivati da ćete dobiti oslobođenje bez primjene onoga što vas učim? Zar vas nije sram stalno od Mene nešto tražiti? Kako imate obraza za takvo nešto? Koliko od Mojeg učenja primjenjujete u praksi? Prvo i osnovno je da razumijete što vam govorim. Već godinama slušate Moje riječi. Ali ne vidim nikakvo odustajanje od vaših svjetovnih zabava i jurnjave za zadovoljstvima. To se svaki dan nastavlja i povećava. I povrh svega, tražite od Mene da učinim ovo i ono! Radite onako kako vam kažem. Tada ću Ja učiniti sve za vas, bez da Me zovete i tražite. Ali vi ste junaci u traženju, a nule u praktičnoj primjeni!

Stanje današnjih poklonika je takvo da su uvijek spremni za jelo, a nikada za posao. Ne slijede upute koje im dajem. Prije svega, trebate se držati uputa i primijeniti u praksi barem jednu ili dvije. Primjena je vrlo važna. Svi sveti tekstovi, poput *Rāmāyane*, *Mahabharate*, *Bhagavate*, *Kurana* i *Biblije* napisani su zato da se provode u djelo, a ne samo zato da se proučavaju i čitaju - *pārāyaṇa*. U stvari, sveta učenja svih religija trebaju se provoditi u praksi, a ne samo studirati. Uočljivo je da

se ona danas nedovoljno primjenjuju. Mnogi ljudi samo čitaju svete tekstove. Koja je svrha čitanja *Rāmāyane* ili *Viṣṇusahasrāname* bez njihove praktične primjene? Takva *pārāyaṇa* jalov je posao. Koja je korist od njihovog čitanja ako ih ne primijenite u praksi? Mala žličica kravljeg mlijeka korisnija je od cijele bačve magarećeg. Dakle, praksa je najvažnija.

Nemojte previše govoriti, ne upuštajte se u to. Živite mirno. Ne stvarajte nepotrebne odnose. Nikada ne odustanite od ljubavi. Pomognite svima kojima je pomoć potrebna. Help ever, hurt never. Dovoljno je ako u životu primijenite ovo načelo. Uvijek govorite blago i nježno. Tada će vaš boravak u ašramu, slušanje Svamijevih govora i proučavanje svetih tekstova biti plodonosno. Ljudi žive u ašramu i stvaraju probleme sebi i drugima. Koja je svrha njihovog boravka u ašramu? U ašram dolazite zato jer se želite osloboditi vaših nevolja i briga. No, kada dođete ovamo stvarate sve vrste vezanosti. Ašram je mjesto gdje ne bi trebalo biti nikakvih problema – *śrama*. Zato, ako boravite u ašramu, neka vaš život bude slobodan od bilo kakvih teškoća i problema. Obzirom da svakodnevno držim govore i poučavam, događa se da neke stvari i ponovim. Činim to zato da o njima možete promišljati i primijeniti ih u životu.

Bhagavān je završio govor bhajanom: “*Rāmā jayam, Raghurāmā jayam.*”

Pobrinite se da nikakva prljavština ne naseli vaš um. To znači da se morate kretati u takvom društvu da izbjegnute nečistoću. Izmišljotine, nedisciplina, okrutnost, mržnja – sve su to nečistoće. Istina, mir, ljubav – to su čisti elementi. Udišete li njih, vaš će um biti oslobođen štetnih nečistoća, a vi ćete postati i mentalno osnaženi i fizički jaki.

Baba

DRŽITE SE ISTINE U SVIM OKOLNOSTIMA

*Ako je osjećaj koji prati neku aktivnost dobar, ishod će biti plodan i koristan.
Ako osjećaj nije čist, i rezultat će u skladu s tim biti negativan.*

Stihovi na teluškom

*Slon ne gubi svoju snagu niti veličanstvenost zato što psi laju na njega.
Isto tako, uzvišene duše nisu podložne kritikama ni izrugivanju zlih ljudi.*

Stihovi na teluškom

ISTINA JE IZVOR UGLEDA I POŠTOVANJA U DRUŠTVU

Studenti!

Danas u cijelom svijetu prevladavaju ljubomora i ego bez ikakvih granica. Ako neki student dobije odličnu ocjenu, ostali mu zavide i postaju ljubomorni. Isto tako, ako je netko zdrav i sretan, ostali su kivni i gledaju ga prijekim okom. Siromah je ljubomorani na imetak bogataša. Isto vrijedi za ptice i životinje. Ždralovi i čaplje rugaju se labudovima. Milozvučno pjevanje slavu za vranu je obično graktanje. Svjetovni ljudi su poput vrane. Zato se oni koji idu putem istine ne trebaju obazirati na ono što drugi govore. Trebaju nastojati živjeti ispravno i ići ispravnim putem.

Ne dajte se uznemiriti tuđim kritikama

Neometan lajanjem pasa slon nastavlja svoje veličanstveno kretanje prema naprijed. Pogledajte kakav je slon a kakvi su psi. To dvoje ne može se usporediti. Isto tako, slavuj nastavlja svoje ljupko pjevanje bez obzira na graktanje vrana. Prestaje li pjevati zato što

vrane grakću na njega? Ne. Na isti način ljudi mogu osjećati ljubomoru zbog vaše dobrote, napretka, blagostanja i čistoće. Na vama je da zadržite čistoću srca bez obzira na njih. Ne smijete biti potišteni ni tjeskobni zbog njihovih negativnih osjećaja i kritika.

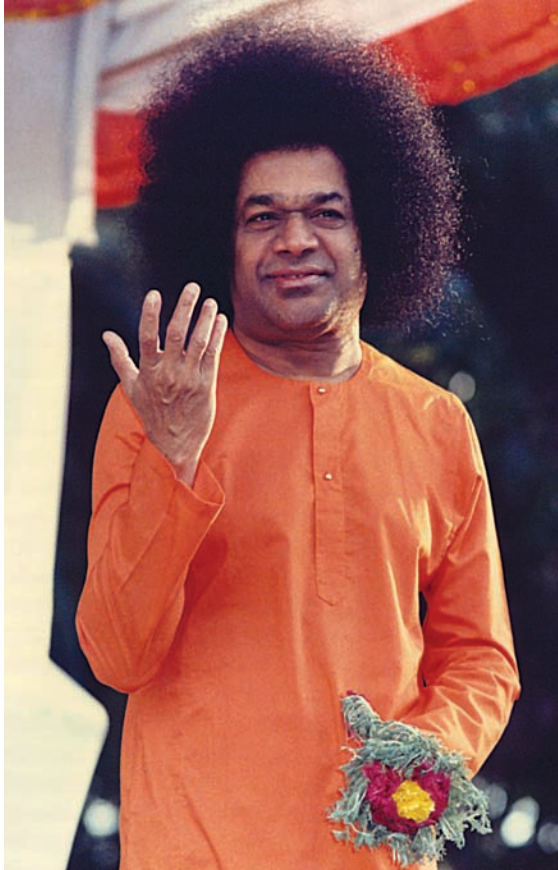
Ako su osjećaji koji prate neku aktivnost dobri, i rezultat će biti dobar. Zato učinite sve što možete da bi vaši osjećaji ostali čisti i nemojte ih mijenjati pod utjecajem drugih ljudi. Kakvi su osjećaji, takav je rezultat – *jad bhāvat – tad bhavati*. Kakva god da je priroda vaših djela, takav ćete plod ubrati. Boga zanimaju vaši unutarnji osjećaji, a ne ono što pokazujete prema van. No, svjetovni ljudi vide samo vaše vanjske aktivnosti i zato vam se mogu izrugivati. Bog je ljubitelj čistih osjećaja – *bhava priya*. Zadovoljan je vama ako su vaši osjećaji čisti. Morate držati svoje osjećaje čistima da biste spoznali božanskost koja sve prožima. Sva vaša djela ovise o vašim

mislima i osjećajima. Ona su odraz vašeg unutarnjeg bića. Sve što vidite u vanjskome svijetu samo je reakcija, odraz i odjek vaših misli i osjećaja. Zbog toga morate ispravno koristiti svoje tijelo, vrijeme i energiju, jer to pročišćava vaše unutarnje biće.

Ostavite po strani svjetovne osjećaje i razvijajte one božanske

Ljudi danas poduzimaju razne vrste duhovnih vježbi – *sādhana*. Što je to *sādhana*? Je li to ponavljanje Božjeg imena – *japa*, je li to meditacija – *dhyana* ili pjevanje u slavu Boga – *bhajan*? Nije. Sve su to samo pobožne aktivnosti. Istinska *sādhana* očituje se u napuštanju mana i nedostataka – *abhava*, i svega onoga što nije *ātman*, što nije Sebstvo. Svjetovne aktivnosti trebate obavljati s osjećajem nevezanosti. Usredotočite se na znalca polja – *kṣetrajña*, a ne na polje – *kṣetra*. To znači odbacivanje svjetovnih osjećaja i razvijanje onih božanskih. Napustite put svjetovnosti – *pravṛtti* i nastavite putem duhovnosti – *nivṛtti*. To je prava *sādhana*. Gledanje, slušanje, razmišljanje i vezivanje za ljude i stvari, sve su to svjetovne aktivnosti. Njih trebate nadići. To je znak duhovnosti – *nivṛtti*. Potrudite se shvatiti prirodu *nivṛtti*. Što je njezin izvor? O tome sam govorio našim studentima puno puta. *Aham* izvire iz *ātmana*. *Aham* znači "Ja". To je Božje ime. Svako ljudsko biće koristi riječ "ja" u svojim svjetovnim aktivnostima. Iz tog *ahama* rađa se um. Iz uma se rađa govor. Dakle, *aham* je sin *ātmana*, um je unuk, a govor je praunuk. Svi oni pripadaju istoj obitelji *ātmana* i imaju jedno zajedničko obilježje, a to je postojanje – svijest – blaženstvo, *sat – cit – ananda*. Sve troje, *aham*, um i govor sadrže u sebi kao prirodni dar *sat – cit – anandu*. U stvari, postojanje – svijest – blaženstvo su sveprožimajući. "S rukama, nogama, očima,

Ljudi danas poduzimaju razne vrste duhovnih vježbi – *sādhana*. Što je to *sādhana*? Je li to ponavljanje Božjeg imena – *japa*, je li to meditacija – *dhyana* ili pjevanje u slavu Boga – *bhajan*? Nije. Sve su to samo pobožne aktivnosti. Istinska *sādhana* očituje se u napuštanju mana i nedostataka – *abhava*, i svega onoga što nije *ātman*, što nije Sebstvo. Svjetovne aktivnosti trebate obavljati s osjećajem nevezanosti. Usredotočite se na znalca polja – *kṣetrajña*, a ne na polje – *kṣetra*. To znači odbacivanje svjetovnih osjećaja i razvijanje onih božanskih. Napustite put svjetovnosti – *pravṛtti* i nastavite putem duhovnosti – *nivṛtti*. To je prava *sādhana*.

glavom, ustima i ušima koji su posvuda, On prožima čitav svemir.” To je svojstvo Boga. Kada kažete da je Bog bez svojstava, odakle onda dolazi *sat – cit – ananda*?

Kao što vatra ima tri svojstva, a to su žarko–rumena boja, snaga da plamti i gori te vrućina i užarenost, tako i Bog ima tri svojstva: postojanje, svijest i blaženstvo – *sat – cit – ananda*. *Sat* je ono što vječno postoji.

To je čvrsto, stalno, nepromjenjivo, čisto i nesebično postojanje. Takvo je načelo *sat*. Iza njega dolazi *cit*. To je svijest. Odakle potječe *ananda*? Kombinacija *sat* i *cit* je *ananda*. Zbog toga svatko teži za srećom od rođenja do smrti. Studenti su sretni kada polože ispite. No, ta je sreća kratkog vijeka. Iza toga žele postići više stupnjeve obrazovanja. No, niti nakon završetka studija i stjecanja akademskih titula nisu sretni. Tada si žele osigurati posao. No, niti nakon pronalaženja posla nisu sretni. I tako cijeli život idu od jedne do druge želje i tome nema kraja. Zbog beskrajnih želja nisu u stanju postići trajnu sreću.

Na duhovnom putu najvažnije su vjera i ljubav

Svjetovna sreća je prolazna. Težnja prema takvoj sreći ne predstavlja ljudsku vrlinu.

Ne ponosite se svojim bogatstvom, potomstvom ni mladošću. Vrijeme ih u trenutku može uništiti.

Teluški stihovi

Sve se to mijenja i nestaje kroz kratko vrijeme. Ali vi mislite da je trajno i tratite svoj život u nastojanju da steknete ono što je svjetovno. Sve je to kao san. Dvorci i sjajne palače koje vidite u snu nisu više tamo kada se probudite. Isto tako, ono što vidite u budnom stanju nestaje u snu. Jedno je noćni san a drugo je onaj dnevni. I jedno i drugo su snovi u svojoj

biti. A vi ste prisutni i u jednim i u drugima. To znači da ste sveprisutni. To vječno načelo je u vašoj nutrini a ne izvan vas. Sreća koju dobivate od svjetovnih događaja, stvari i osoba nije trajna. Ona je poput oblaka koji prolaze. No, čovjek ju smatra stalnom i nepromjenjivom, i prolazi kroz mnoge teškoće da bi ju stekao. Da biste razumjeli istinu morate ići putem duhovnosti. Na tisuće ljudi kreću tim putem i provode duhovne vježbe. No, koliko ih je u stanju doživjeti blaženstvo? Provode duhovne vježbe godinama i ostare u tom procesu. Konačno, napuštaju svoja smrtna tijela bez ikakvog rezultata. Zašto je to tako? Zato jer im nedostaje čvrsta vjera. Štoviše, u njihovim srcima nema ni ljubavi. Rekao sam vam već puno puta da dva glavna načela podupiru ljestve duhovnosti. Načelo ljubavi podupire ih odozdo, a vjera ih drži odozgo. Samo onda kada imate ljubav i vjeru možete se penjati ljestvama duhovnosti i postići cilj svog života. Danas neki ljudi imaju ljubav ali ne i vjeru, a drugi imaju vjeru ali im nedostaje ljubav. Samo vjera nije dovoljna. Ljubav je također vrlo važna. Vjera i ljubav usko su međusobno povezane. Danas su umovi i srca mnogih duhovnih tražitelja puni negativnih misli.

Pa kako onda mogu postići pozitivne rezultate? Prije svega, moraju se osloboditi negativnih misli.

Čovjek može ispuniti svoju praznu glavu svime što želi.

No, je li moguće staviti u nju bilo što ako je već puna?

Kako ju ispuniti svetim mislima i osjećajima ako ju najprije ne ispraznimo?

Stihovi na teluškom

Prije ili kasnije svatko mora napustiti ovaj svijet. Ljudsko tijelo nije trajno. Čak su i plodovi naših djela privremeni i prolazni poput

oblaka. Zašto biste trpjeli toliko boli i patnje zbog tih prolaznih plodova? Ljudi ne nastoje stići do Boga koji je istinit i vječan. Oni stječu obrazovanje pogodno za gomilanje svjetovnog bogatstva – *bhukti* a ne za postizanje oslobođenja – *mukti*. Što nam to svjetovno obrazovanje može dati? Može nam dati jedino svjetovne dobitke, moć i društveni položaj. No, samo su dvije važne stvari kojima trebate težiti u ovom životu: jedna je istina a druga je ugled i dobar glas.

Život na ovom svijetu je prolazan.

Mladost i bogatstvo isto tako.

Ni žena ni djeca nisu zauvijek.

*Samo su istina i dobro ime stalni
i nepromjenjivi.*

Sanskrtski stihovi

Spoznajte jedinstvo u različitosti

Trebate steći ugled i dobar glas u društvu. Kako to možete postići? Samo tako da idete putem istine. Nema drugog načina. Istina je izvor poštovanja i ugleda. Zapravo, istina je Bog. Ona je sveprožimajuća. Svuda prodi- re i svuda se širi. Istina je sâm dah našeg života i naša hrana. Zato nas naša drevna kultura uči: "Govori istinu, govori ljubazno i ne izgovaraj istinu koju je neugodno čuti – *satyam bruyath priyam bruyath na bruyat satyamapriyam*." I dalje: "Govori istinu, slijedi ispravnost – *satyam vada dharmam carā*." Istinu i ispravnost trebate učiniti temeljem vašeg života. Ako u fizičkom svijetu želite steći ugled i dobar glas, i vaša djela trebaju biti dobra. Svijet će vam se diviti tako dugo dok ste bogati, dok imate zlata i ostalih svjetovnih vrijednosti. U stvari, što je to zbog čega vas ljudi poštuju? U zabludi ste ako mislite da poštuju vas. Ne. Oni ne poštuju vas nego vaše bogatstvo, visok položaj u društvu, vašu moć

Prije ili kasnije svatko mora napustiti ovaj svijet. Ljudsko tijelo nije trajno. Čak su i plodovi naših djela privremeni i prolazni poput oblaka. Zašto biste trpjeli toliko boli i patnje zbog tih prolaznih plodova? Ljudi ne nastoje stići do Boga koji je istinit i vječan. Oni stječu obrazovanje pogodno za gomilanje svjetovnog bogatstva – *bhukti* a ne za postizanje oslobođenja – *mukti*. Što nam to svjetovno obrazovanje može dati? Može nam dati jedino svjetovne dobitke, moć i društveni položaj. No, samo su dvije važne stvari kojima trebate težiti u ovom životu: jedna je istina a druga je ugled i dobar glas.

i intelektualne sposobnosti. Trebate zavrijediti poštovanje zbog vašeg dobrog karaktera. Jedino karakter donosi ugled i čast. Trebate imati dobar osobni karakter, ali i onaj nacionalni. Na prvom mjestu je osobni karakter. Kako netko može imati nacionalni karakter ako nema osobni? Ako držite do nacionalnog karaktera u povijesti ćete biti zapamćeni kao dobar čovjek.

Koje je pravo značenje riječi povijest? Njegova pripovijest je povijest. /*His story is history* – igra riječi koju koristi Svami – op. prev./ Ta se riječ odnosi na pripovijesti o životu *āvatāra* poput *Rāme* i *Kṛṣṇe*. Ne možete napisati priču o sebi i nazvati to poviješću. To bi bila uvreda za povijest. Pripovijest o Bogu prava je povijest. Ona pripovijest koja opisuje božanska svojstva *āvatāra* i ideale koje su oni postavili prava je povijest. Ne biste trebali ostati obični smrtnici. Trebali biste postati be-

Da biste razumjeli istinu morate ići putem duhovnosti. Na tisuće ljudi kreću tim putem i provode duhovne vježbe. No, koliko ih je u stanju doživjeti blaženstvo? Provode duhovne vježbe godinama i ostare u tom procesu. Konačno, napuštaju svoja smrtna tijela bez ikakvog rezultata. Zašto je to tako? Zato jer im nedostaje čvrsta vjera. Štoviše, u njihovim srcima nema ni ljubavi. Rekao sam vam već puno puta da dva glavna načela podupiru ljestve duhovnosti. Načelo ljubavi podupire ih odozdo, a vjera ih drži odozgo. Samo onda kada imate ljubav i vjeru možete se penjati ljestvama duhovnosti i postići cilj svog života.

smrtni i zaslužiti svoje mjesto u povijesti. Ne težite za svjetovnim dobicima koji su prolazni poput oblaka. Zar na ovom svijetu nema mnogo bogatih i visoko obrazovanih intelektualaca? No, ti takozvani intelektualci vide samo različitost u jedinstvu. Svijet treba ljude s vrlinama, ljude koji vide jedinstvo u različitosti, a ne pseudo intelektualce koji razdvajaju cjelinu u raznolikost. Samo oni koji vide cjelinu u različitosti mogu zauzeti visoko mjesto u povijesti. Zato shvatite načelo jedinstva u različitosti. Imena i oblici mogu se mijenjati i razlikovati ali načelo božanskosti je jedno te isto u svemu. To načelo božanskosti je istina. Kako doći do istine? Ona se ne može naučiti od učitelja niti iz knjiga. Ne može se kupiti u dućanu niti dobiti na poklon od prijatelja. Možete ju naučiti samo kroz vlastitu praksu

i iskustvo. Načelo istine smatrajte svojim ciljem u svakom trenutku života. To je istinska čovječnost. Pravi predmet proučavanja čovječanstva je čovjek.

Čovječnost se očituje u jedinstvu misli, riječi i djela – *trikāraṇa sudhī*. No, koliko se ljudi toga drže u današnje vrijeme? Koliko ih može iskusiti i doživjeti jedinstvo? Godinu za godinom oni provode duhovne vježbe. Pažljivo čitaju i proučavaju svete knjige kao što su *Rāmāyana*, *Bhagavatam* i *Mahābhārata*. Ali koja korist od toga! Pomaže li im to na bilo koji način, donosi li im to neku dobrobit? Stavite ruku na srce i pitajte se. Tada ćete znati istinu. Jeste li postigli i najmanji duhovi napredak? Niste. Koji je smisao takvog života, bez obzira koliko dugo trajao? Vaše srce je vaš svjedok. Pa, koja je onda svrha svih tih duhovnih vježbi, sudjelovanja u vjerskim okupljanjima i provođenju bogoštovnih obreda? Sve je to poput prženih sjemenki i zrnja koje otpuhne malo jači vjetar. To nije ono za čime trebate težiti. Kada postignete stvarni duhovni napredak vaše srce će to znati i bit će vam zahvalno. Tome trebate težiti, za to se trebate boriti.

Štitite istinu i ispravnost

Studenti! Sve što danas radite postalo je umjetno /artificial/. A trebali biste raditi iskreno i svim srcem. Umjetnost /art/ je izvana a srce je iznutra. Zato slijedite svoje srce. Nema svrhe oponašati druge. Mišljenja se razlikuju od osobe do osobe – *munde munde mathir bhinnah*. Ima toliko mišljenja koliko ima ljudi. Djela i njihovi rezultati također se mijenjaju od osobe do osobe. Obzirom da je to tako, čemu imitirati druge? Slijedite ono što vam nalaže srce. *Imitacija je ljudska, a kreacija božanska*. Kreacija izvire iz vašeg srca. Kada

slijedite srce sve vaše nedoumice će nestati. Napredovat ćete na duhovnom putu usprkos brojnim zaprekama na koje možete naići, i na kraju spoznat ćete istinu. To je ono što se naziva pamćenje istine odnosno prisjećanje na istinu – *satya smṛti*. Uronite cijeloga sebe u vibracije istine. Te su vibracije svuda prisutne, ali vi ih niste u stanju vidjeti. Samo zato što ih ne vidite, ne smijete poricati njihovo postojanje. Zrak je svuda oko vas, ali ga vaše oči ne mogu vidjeti. Možete li zbog toga reći da zrak ne postoji? Slično tome, božanske vibracije prisutne su u vama, iznad vas, ispod vas i oko vas. Morate se potruditi shvatiti to božansko načelo *ātmana*.

Mnogi rade duhovne vježbe, podvrgavaju se duhovnoj disciplini, idu na vjerske skupove i slušaju životopise svetaca i mudraca. No, nakon toga ništa ne ostaje u njihovim srcima. Kao što izdišemo zrak koji smo prethodno udahnuli, tako zaboravljamo i sve što smo čuli. Trebate upiti u sebe ono što je božansko, a odbaciti sve što je svjetovno. Ljudi danas provode razne duhovne aktivnosti, no kroz njih ne dolaze do pravog blaženstva niti božanske sreće – *ānanda*. Razlog je njihova vezanost za svijet. Svjetovno bogatstvo je privremeno i prolazno. Zato ga na kraju morate ostaviti. Ono što će uvijek ostati s vama, u vama i oko vas, i što će vas štiti je istina. To je sveti put kojeg trebate slijediti. Nema svrhe mehanički dozivati *Rāmā, Rāmā*. Vi ga dozivate samo usnama. To ne dolazi iz vašeg srca. I kazetofon i gramofon mogu beskonačno ponavljati Božje ime. Koja je korist od toga?

Mnogi ljudi govore o slobodnoj volji, slobodnoj volji, slobodnoj volji. No, nitko osim Boga nema slobodnu volju. Možete reći da imate slobodnu volju, ali zapravo ju nemate. Trebate iskoristiti svoju snagu volje i povezati vaše

Slijedite ono što vam nalaže srce. *Imitacija je ljudska, a kreacija božanska*. Kreacija izvire iz vašeg srca. Kada slijedite srce sve vaše nedoumice će nestati. Napredovat ćete na duhovnom putu usprkos brojnim zaprekama na koje možete naići, i na kraju spoznat ćete istinu. To je ono što se naziva pamćenje istine odnosno prisjećanje na istinu – *satya smṛti*. Uronite cijeloga sebe u vibracije istine.

srce s Bogom, ne vaše fizičko srce, nego ono duhovno. Ma gdje se nalazili i što god radili kontemplirajte o Bogu prirodno, kao što udišete i izdišete zrak. Taj proces udisanja i izdisanja nastavlja se kada spavate, radite ili se svađate s drugima. To je prirodni proces i ništa ga ne može omesti. Slično tome, trebate promišljati o božanskosti u bilo kojem obliku, bez obzira na to što trenutno radite. Težite tome da slijedite taj put, jer on je istinit, ispravan i vječan.

Studenti! Ono što danas trebate razvijati i jačati su istina i ispravnost – *satya* i *dharma*. Nisu potrebni neki posebni naponi da bi se zaštitio ovaj svijet. Zapravo, pojedinac to ne može učiniti. Samo istina i ispravnost mogu zaštititi svijet. Zato, ono što vi trebate štititi su *satya* i *dharma*. Ako vi štitite njih, one će zauzvat štititi svijet. Zapravo, smatrajte istinu i ispravnost svojim životnim dahom. Ako razarate *dharma*, ona će razoriti vas. No, današnji ljudi ne znaju što su *satya* i *dharma*. Istina ostaje nepromijenjena u sva tri vremenska razdoblja – prošlosti, sadašnjosti i budućnosti – *trikālabadhyam satyam*. Ona se ne mijenja. Ono što se s vremena na vrijeme mijenja je svjetovna istina – *niyam*. Ujutro ona je duhovnost – *yoga*, po danu je udovoljavanje željama osjetila – *bhoga*, a navečer je bolest – *roga*. Takva je priroda svjetovne istine. To zapravo uopće i nije istina.

Oslobodite se želja, ljutnje i pohlepe

Rāmāyana je ep u kojem se opisuje borba između *Rāme* i *Rāvaṇe*. *Rāvaṇa* je imao samo jednu manu koja ga je dovela do propasti, a to je bila želja – *kāma*. Slično tome, u epu *Mahābhārata* opisana je borba izazvana pohlepom *Duryodhane*, koja ga je dovela do pada i do smrti. Isto tako, u djelu *Bhāgavatam*

ispričana je priča o kralju *Hiranyakaśipu* koji je bio osuđen na propast zbog ljutnje i bijesa. Dakle, *Rāmāyana*, *Mahābhārata* i *Bhāgavatam* uče nas da ako u čovjeku postoji samo jedna zla osobina, to dovodi do ogromne štete i razaranja, i u konačnici do propasti i smrti. Što onda reći o sudbini današnjeg čovjeka koji ima u sebi sve ove tri loše osobine, to jest želju, ljutnju i pohlepu – *kāma*, *krodha* i *lobha*? Te tri zle osobine glavne su prepreke na putu prema Bogu. U stvari, kao što i *Gīta* kaže, to su troja glavna vrata koja vode u pakao. Onaj tko u sebi ima te tri loše osobine osuđen je na propast. Zato, ono što najprije trebate učiniti jest osloboditi se tih zlih osobina. Tada će vaš život postati vrijedan življenja, a vi ćete steći ugled i poštovanje u društvu. U suprotnom bit ćete osramoćeni i na zlu glasu. Na prvi pogled plod smokve može izgledati lijepo, no kada ga otvorite, unutra može biti pun kukaca. Isto tako, današnji čovjek blista izvana. Pravi se da je sretan. To je poput glume na filmu. To nije prava sreća. Prava sreća dolazi iz vašeg srca. Ona je ostvarenje životne svrhe i istinsko blaženstvo. Ona je vaše jedino pravo bogatstvo.

Tko je najsiromašniji čovjek na svijetu? Onaj tko ima puno želja. A tko je najbogatiji? Onaj tko ima puno zadovoljstva. Jedino zadovoljan čovjek može steći mir. No, tko je danas zadovoljan? Zapravo nitko. Ljudi imaju želje – *trišna*, a ne zadovoljstvo – *trupti*. Njihove se želje povećavaju svakog trenutka. Čovjek treba napustiti želje – *trišna* i slijediti *Kṛṣṇu*. Idući za *Kṛṣṇom* možete postići sve. Isto tako, oslobodit ćete se briga i teškoća kada slijedite *Rāmu*. Zato, pjevajte ime Gospodnje i slijedite Njegove zapovijedi. Ali, koliko vi slušate Božje zapovijedi? *Rāmā* je postavio ideal poštivanja zapovijedi svoga oca. No, koliko ljudi

danas slijedi ono što im kažu njihovi roditelji? *Rāmā* je bio utjelovljenje istine. Ali ono što ljudi danas slijede je neistina. Jednom godišnje izvode obred *Satyanārāyana vrata*, a ostali dio godine provedu u neistini – *asatya*. To nije dobro. Svuda, u svako vrijeme i u svim okolnostima promišljajte o Bogu – *sarvada sarva kaleshu sarvatra hari cintanam*. Ljudi se nimalo ne trude slijediti istinu. Svaki puta kada otvore usta iz njih izlazi neistina. Ne pokušavaju čak ni saznati što je *satya*.

Čovjek je utjelovljenje postojanja – svijesti – blaženstva, *sat – cit – ānanda*

Studenti! Nikada i ni pod koju cijenu ne odustajte od istine. Podržavajte ju i onda kada time riskirate svoj život. Istina je u vama, s vama, ona vas okružuje i štiti kao što očni kapak štiti oko. Kralj *Hariścandra* stekao je počasno ime *Satya Hariścandra* jer se beskompromisno držao istine. Koliko li je samo patnje morao podnijeti i koliko teškoća izdržati. Bio je prisiljen prodati čak i svoju suprugu i sina. Izgubio je kraljevstvo i postao čuvar groblja na kojem su spaljivana mrtva tijela. Usprkos tome ostao je miran i spokojan. Čvrsto se držao istine. Konačno, Bog se osobno pojavio pred njim i vratio mu sve što je izgubio. Osim toga, dodijelio mu je počasno ime *Satya Hariścandra*. *Vede* kažu: “O, djeco besmrtnosti, poslušajte! – *srnvanu visve amrutasya putrah*.” Čovjek mora zaslužiti naziv “sin besmrtnosti – *amruta putra*.” Vi ste *amruta putra* – sinovi besmrtnosti, a ne *anruta putra* – sinovi laži i neistine. Rođeni ste za istinu a ne za neistinu.

Bog je utjelovljenje istine a vi ste Njegovi potomci. Kao što vodeni mjehurići nastaju iz vode, tako sva ljudska bića izviru iz oceana postojanja – svijesti – blaženstva, *sat*

Bog je utjelovljenje istine a vi ste Njegovi potomci. Kao što vodeni mjehurići nastaju iz vode, tako sva ljudska bića izviru iz oceana postojanja – svijesti – blaženstva, *sat – cit – ānanda*. Svi su utjelovljenja tog božanskog načela. Svatko treba razumjeti ovu istinu. Ljudi ste jedino po obliku, ali u osnovi ste utjelovljenja *sat – cit – ānande*. Kada se takvi osjećaji duboko ukorijene u vašem srcu, kako li ćete biti sretni! Osjećaji ne smiju biti neprirodni niti usiljeni. Morate čvrsto vjerovati: “Ja sam utjelovljena istina – svijest – blaženstvo, *sat – cit – ānanda*. Tijelo, um i intelekt mogu nestati, ali ja sam besmrtno i vječno načelo jednote. Ja sam *ātman*.” Kada u tome postanete nepokolebljivi, postići ćete spoznaju Boga.

– *cit – ānanda*. Svi su utjelovljenja tog božanskog načela. Svatko treba razumjeti ovu istinu. Ljudi ste jedino po obliku, ali u osnovi ste utjelovljenja *sat – cit – ānande*. Kada se takvi osjećaji duboko ukorijene u vašem srcu, kako li ćete biti sretni! Osjećaji ne smiju biti neprirodni niti usiljeni. Morate čvrsto vjerovati: “Ja sam utjelovljena istina – svijest – blaženstvo, *sat – cit – ānanda*. Tijelo, um i intelekt mogu nestati, ali ja sam besmrtno i vječno načelo jednote. Ja sam *ātman*.” Kada u tome postanete nepokolebljivi, postići ćete spoznaju Boga. No, ljudi danas ne vjeruju takvim osjećajima. Pa kako onda mogu spoznati Boga? Zato vjerujte u sebe i vjerujte u Boga. Ako imate to dvoje, imat ćete sve. Budite neustrašivi. Ničega se ne bojte. Zašto biste se bojali kada je istina na vašoj strani. Istina se ničega ne boji. To je razlog zbog kojeg *Vede* kažu:

“Govori istinu, jer jedino ona pobjeđuje – *satyam vada satyameva jayate.*”

Do načela istine možete stići jedino ako idete putem ljubavi. Svi Moji govori počinju i završavaju s istinom i ljubavlju. Mogu govoriti ili ne govoriti o bilo čemu drugom, no uvijek se zadržim na istini i ljubavi. Nema Mog govora u kojem ne dotaknem te dvije teme. Razlog tomu je taj što su *satya* i *prema* istinski život svakog čovjeka. To dvoje je poput udisanja i izdisanja zraka. Kao što ne može živjeti bez disanja, čovjek ne može živjeti bez istine i ljubavi. *Satya* predstavlja proces udisanja – *so*, a *prema* proces izdisanja – *ham*. *Satya* i *prema* zajedno oblikuju besmrtnu *Soham* mantru, koja održava naš život.

Neka Bog postane stanovnik vašeg srca

Studenti! Razvijajte istinu i ljubav od vaše najranije dobi. Nikada ih ne zloupotrebljavajte. Držite se istine i slijedite ispravan put. No, ljudi iskrivljuju *satyu* i *premu* zbog svoje sebičnosti i osobnog interesa. Kralj *Satya Hariścandra* mogao se uspješno pridržavati istine jer je tada cijelo njegovo okruženje bilo čisto. Ništa ga nije moglo odvratiti od puta istine. No, poguban utjecaj *kaliyuge* je takav, da bi i *Hariścandra*, kada bi danas živio, podlegao utjecaju ljudi i govorio neistinu. Mnogi stvore čvrstu odluku da će govoriti istinu, no kada trebaju tu odluku provesti u djelo, odustaju i govore samo neistinu. To je zbog utjecaja *kaliyuge*. No, vi ne bi trebali postati žrtvom tog utjecaja. Neka vas istina u vašem srcu preplavi srećom i blaženstvom – *ānanda*. Ništa zato ako ne provodite duhovne vježbe. Dovoljno je da razvijate i jačate istinu i ljubav. Nasilje se ne će ugnijezditi tamo gdje su istina, ispravnost, ljubav i mir.

Danas je život pun straha a čovjek je zarobljen svjetovnim teškoćama. Cijela atmosfera puna je straha. Čovjek je preplašen i kada se nalazi u svojoj kući, i ne usuđuje se izaći van. Postoji li mjesto gdje nema straha? Straha nema u Božjoj blizini. Nema mjesta strahu kada je Bog ustoličen u vašem srcu. Zato najprije dopustite Bogu da se nastani u vama. Čovjek ima srce – *hridaya* zato da u njemu napravi mjesto za Boga i ne dopusti svjetovnim mislima da Mu zauzmu to mjesto. Bog je unutarnji stanovnik vašeg srca. I ne samo to. Bog je dao Svoju riječ: “Ja prebivam tamo gdje poklonici pjevaju Meni u slavu, *Nārāda*. Nalazite Ga svuda gdje se pjeva Njemu u slavu.

U onima koji se drže ovih ljudskih vrijednosti, nenasilje – *ahimsa* zablistati će u svom punom sjaju. Zbog pomanjkanja tih vrijednosti svijet je danas preplavljen nasiljem. Kamo god pogledate vidite nasilje, bilo da se radi o domu, obitelji, robnoj kući, vlaku, autobusu ili avionu.

Danas je život pun straha a čovjek je zarobljen svjetovnim teškoćama. Cijela atmosfera puna je straha. Čovjek je preplašen i kada se nalazi u svojoj kući, i ne usuđuje se izaći van. Postoji li mjesto gdje nema straha? Straha nema u Božjoj blizini. Nema mjesta strahu kada je Bog ustoličen u vašem srcu. Zato najprije dopustite Bogu da se nastani u vama. Čovjek ima srce – *hridaya* zato da u njemu napravi mjesto za Boga i ne dopusti svjetovnim mislima da Mu zauzmu to mjesto. Bog je unutarnji stanovnik vašeg srca. I ne samo to. Bog je dao Svoju riječ: “Ja prebi-

vam tamo gdje poklonici pjevaju Meni u slavu, *Nārāda*. Nalazite Ga svuda gdje se pjeva Njemu u slavu.

Studenti trebaju poznavati kulturno nasljeđe Indije

Studenti! Uvijek i u svim okolnostima govorite istinu. U početku bi radi toga mogli imati neugodnosti. Iskreno govoreći, tako je lako govoriti istinu. To ne iziskuje nikakav napor. No, ako želite lagati, morat ćete dobro promisliti i puno planirati. Govorenje neistine zahtijeva puno truda i izmišljanja. Čemu se izlagati tolikim neprilikama govoreći neistinu? Govorite istinu, to ne zahtijeva nikakav napor. To je lako kao otkidanje latica s cvijeta. Kako je lako govoriti o stvarima onakvima kakve one jesu! Ako vas netko upita: "Tko je danas prevodio?" možete odmah odgovoriti: "Anil Kumar." No, ako ne želite spomenuti ime Anila Kumara morat ćete puno smišljati i lagati. Zašto biste se izlagali tolikim teškoćama? Zašto ne reći istinu i izvijestiti o događajima onako kako ih vidite? Treba li vam ogledalo da biste vidjeli svoju narukvicu? Možete ju vidjeti i bez ogledala. No vaše oči ne mogu vidjeti vaše Sebstvo. Za to vam je potrebno treće oko. Treće oko je oko ljubavi. Sve možete vidjeti očima istine, ispravnosti i ljubavi.

Vježbanje yoge uključuje tri procesa: udisanje – *pūraka*, zadržavanje daha – *kumbhaka* i izdisanje – *recaka*. Postoje tri suptilna živčana kanala u sredini kralježnice, *īda*, *pingalā* i *suśumna*, kroz koje životna energija – *prana* teče tijelom. *Ida* je desni živčani kanal, *pingalā* je lijevi a *suśumna* je u sredini. Kada je Meera pjevala: "O ume, otiđi na obale *Gange* i *Yamune* – *calore ganga yamuna teer*", to se odnosilo na *īdu* i *pingalu*. *Ganga* i *Yamuna* su zapravo u vama. Ne treba vam

nikakva ulaznica niti prijevozno sredstvo da biste otišli na njihove obale. Vrlo je lako otići tamo. Sve što trebate učiniti je usmjeriti pogled prema sredini čela između obrva – *brumadhyā*. Tada će nestati sve vaše misli. To je mjesto na kojem se nalazi treće oko. Ali, ne možete vidjeti treće oko ako si razrežete čelo po sredini. U tom slučaju vidjet ćete samo kako vam curi krv. Treće oko ne može se pronaći na fizičkoj razini. Ono je na suprotnoj razini.

Boga se naziva *trinetra*, što znači: Onaj koji ima tri oka. Zašto je to tako? Čovjek ima dva oka s kojima vidi prošlost i sadašnjost, ali ne može vidjeti budućnost. Jedino Bog može vidjeti i budućnost. Naša drevna indijska kultura puna je takvih unutarnjih značenja. Kako je sveta, uzvišena, uzorna, plemenita i inspirativna naša indijska kultura. Studenti bi to trebali znati. Nažalost, oni ne znaju što je kultura. Eliot je proveo mnoga istraživanja o tome što je kultura i na kraju došao do zaključka: "Kultura je način života i životni put." Što to znači? Znači da nas to dvoje vodi prema cilju života. To je naša božanska i sveta baština. Zašto Indijci koji imaju tako bogatu kulturnu baštinu idu krivim putem? Od danas nadalje podupirite i promovirajte vašu kulturnu baštinu i idite ispravnim putem. To je moguće samo uz pomoć ljubavi.

Bhagavān je završio govor *bhajanom*:
"Prema mudita mana se kaho."

BOŽJA BLIZINA PRAVO JE BOGATSTVO

Kada ste upalili svjetlo u svom domu, ima li potrebe odlaziti u dom vašeg susjeda kako biste tamo upalili svjetlo? Kada zaboravite na Boga, zaboravit ćete i sebe, jer vi sami ste Bog.

Teluški stihovi

BOG NE DOLAZI NITI ODLAZI, ON JE STALNO PRISUTAN

Studenti!

Kultura Bhārate potvrđuje postojanje Boga koji sve prožima. U svijetu ne postoji entitet, bio živi ili neživi, koji nije božanski. Od kamena do dijamanta, od mrava do lava, od malene ptice do moćnog orla, od oblutka do planine, sve je božansko. To je razlog zašto su Bhāratijci štovali drveće, mravinjake, brežuljke, kamenje i tomu slično. Ljudi su danas zaboravili tu svetu tradiciju i takvo štovanje smatraju činom praznovjerja. Studenti današnjice također osuđuju tu drevnu tradiciju smatrajući ju nerazboritim činom.

Načelo istinskog Sebstva – ātman prisutno je u svima

Duboko je unutarnje značenje koje se veže uz svete tradicije Bhārate. Bhāratijci ne ograničavaju načelo ljubavi koje im je Bog darovao samo na ljudska bića. Oni dijele svoju ljubav sa svim bićima koja osjećaju i svim predmetima koji nemaju osjetila. Zato je *Thyāgarāja* pjevao: “O, *Rāma*! Svojim neposrednim i neokaljanim vidom ljubavi ti obuhvaćaš sva bića od mrava do Brahme, kao što su to činili *Śiva* i *Keśava*. Molim te, budi moj zaštitnik!”

Božanskost je sveprožimajuća. Nikada ne mislite da je Bog ovdje, a da tamo nije. Bhāratijci štuju čak i mali kamenčić koji leži uz put. Oni štuju čak i mravinjake u kojima žive zmije otrovnice. Ne postoji ništa na ovom

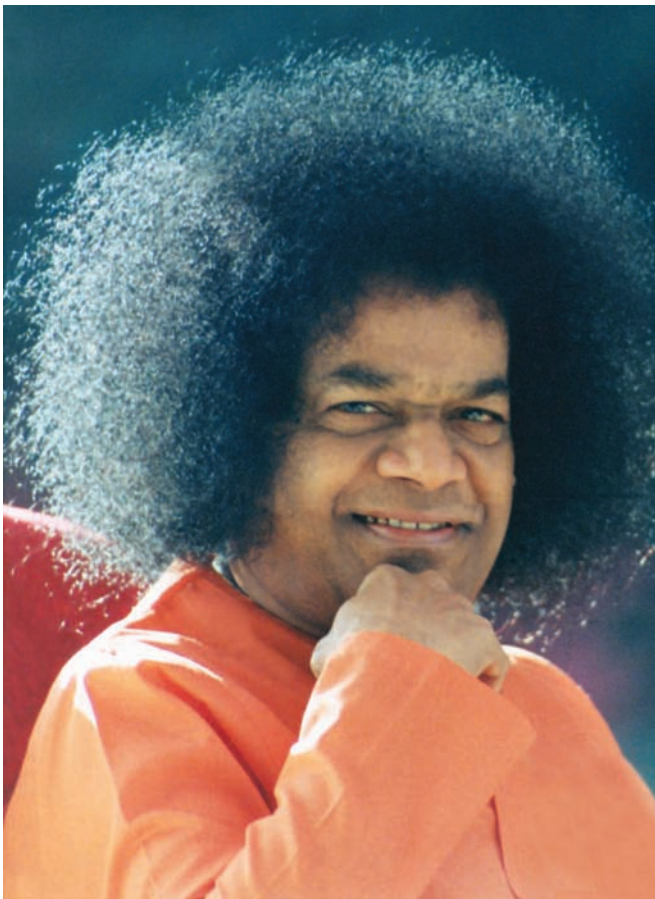
Gdje je Bog? Trebate čvrsto vjerovati da ste vi Bog. Tijelo je hram, a pojedinac – jīva je božanstvo. Dakle, vi ste Bog. Gdje biste drugdje mogli naći Boga osim u sebi? No, trebate ojačati tu vjeru. Samo tada osjetit ćete okus prave ljubavi i sreće. Ako šećer držite u ruci, ne ćete znati kakvog je okusa. Stavite ga na jezik i jedite. Tada ćete moći osjetiti njegovu slatkoću.

svijetu što Bhāratijci ne bi štovali. Oni iskazuju štovanje svakom brežuljku smatrajući ga svetom planinom *Govardhana* i svakom brdu kao da su Himalaye. Na taj način svaki brežuljak, svaki mravinjak, svako stablo, ptica i kamen za Bhāratijce predstavljaju predmet štovanja i obožavanja. Oni hrane mrave pripremajući im jelo od rižinog brašna te se brinu o njima s ljubavlju. Na taj je način ova sveta zemlja, Bhārata, stekla ugled i dobar glas kao zemlja suosjećanja i pokore. Nema veće nerazboritosti od smatranja takvih svetih tradicija kulture Bhārate pukim praznovjerjem.

Mnogi ljudi, koji žive u drugim zemljama, vjeruju da ne postoji načelo koje bi bilo veće od načela bratstva svih ljudi. Ipak, postoji načelo koje nadvisuje čak i načelo bratstva svih ljudi, a to je načelo jednote – *ekātmabhāva*, stanje u kojem se doživljava Sebstvo kao zbilja jednosti. Nema veće nerazboritosti od poricanja svete kulture Bhārate koja promiče istinu da je načelo istinskog Sebstva – *ātman* prisutno u svima. Sveta zemlja Bhārata je ta koja naglašava načelo jedinstva u različitosti i načelo društvene pravednosti. Od davnina Bhārata je dijelila svoje duhovno bogatstvo s drugim zemljama i zagovarala mir i napredak u svijetu. U današnje vrijeme ne bismo smjeli zaboraviti takve svete tradicije i božanske osjećaje povezane s kulturom Bhārate. Samo ljudi široke vizije mogu razumjeti tu istinu. Ljudima koji su uskogrudni to će se činiti nerazboritim.

Onaj tko je potpuno uronjen u vodu ne može govoriti. Isto tako, onaj tko je potpuno uronjen u Božju ljubav, ne može ju opisati. Jedino oni koji ostaju na površini mogu opisati tu ljubav na površan način. Onaj tko je sasvim uronjen u ocean predanosti, vjere i ljubavi za Boga bit će ispunjen blaženstvom. On ne će znati ništa drugo. Učenjaci, obrazovani ljudi i pjesnici koji tvrde da znadu što je božanskost, nalaze se na toj površnoj razini. Jer, onaj tko je sasvim uronjen u Božansko načelo, ne će biti sposoban o tome govoriti.

Slijedite duhovni put

Gdje se nalazi mjesto na kojem nema Boga? Koji predmet nije prožet božanskošću? Sve je Bog. *Brahman* je suptilniji od najsuptilnijega, veći od najvećega – *anor anīyān, mahato mahīyān*. Sve stvari u svijetu sazdane su od atoma. Postoji li znanstvenik koji bi mogao poreći postojanje božanskosti u svakom atomu univerzuma? Ako to poriče, tada on nije nikakav znanstvenik. U svakom atomu postoji božanski sjaj. Zato je *Ramdas* pjevao: *Načelo Rāme prožima cijeli univerzum*. U ovom svijetu ne postoji drugo načelo osim načela *Rāme*. Božansko ime *Rāme* je to koje daje blaženstvo. Zbog manjkavosti u današnjem sustavu obrazovanja studenti zaboravljaju to božansko načelo. Današnji sustav obrazovanja usredotočen je samo na svakodnevno življenje, a ne prosvjetljava intelekt.

Danas ne postoji strah od grijeha. Svakodnevno nailazimo na zločine i okrutno nasilje. Raširili su se do neopisivih razmjera. Predanost Bogu je iščezla. O, čovječe! Shvati da mir i sreću možeš steći samo izgovaranjem Božjeg imena.

teluški stihovi

O, čovječe! Nemoj se ponositi svojim obrazovanjem. Ako ne iskazuješ poštovanje Bogu i ne promišljaš predano o Njemu, sve tvoje obrazovanje postaje beskorisno.

teluški stihovi

O, čovječe! Naporno radiš i vodiš borbu tijekom života samo da bi napunio želudac. Stječeš raznovrsna znanja na mnogim poljima. Zapitaj se i istraži kakvu si to veliku sreću ostvario provodeći sve vrijeme od svitanja do sumraka u stjecanju svjetovnog znanja i zarađivanju bogatstva, dok zaboravljaš na Boga?

teluški stihovi

Među svim živim bićima, rođenje u ljudskom obliku je najdragocjenije. Nakon što ste ostvarili to dragocjeno rođenje kao čovjek, je li to ono što ste trebali ostvariti? Biste li trebali doseći tu vrstu zemaljske sreće u životu? Ne, ne. Svrha i cilj koje biste trebali ostvariti su drugačiji. Ono što biste trebali ostvariti istinska je sreća. Zaboravljajući takvu vječnu i trajnu sreću, vi težite za kratkotrajnom i prolaznom srećom. Nema sumnje da je svjetovno obrazovanje potrebno. To ne ću osporavati. Svjetovno obrazovanje namijenjeno je životu ovdje, dok je duhovno obrazovanje potrebno za život koji slijedi nakon toga. Međutim, svjetovno obrazovanje vodi samo do svjetovne aktivnosti – *pravṛtti*. Put koji biste trebali slijediti je put duhovnosti i povlačenja iz svjetovne aktivnosti – *nivṛtti*.

Sve što je vezano uz svjetovne aktivnosti privremeno je i prolazno, dok je sve povezano s duhovnošću istinsko i vечно. Zato biste trebali težiti ostvarenju sreće koja proizlazi iz slijeđenja puta duhovnosti. Nema sumnje da su knjige ispunjene znanjem. No, kakva je korist od njih ako vam je u glavi mulj? Do koje je mjere znanje iz knjiga korisno? Ako je vaša glava ispunjena prljavštinom, čak će i znanje koje je sadržano u knjigama postati beskorisno. Koji je razlog tomu? Razlog je povezan s lošim društvom. Kada ispunite svoju glavu znanjem koje je sadržano u knjigama, vaša će glava postati knjiga. Ono što biste trebali usvojiti nije znanje iz knjiga, već znanje iz glave. To je praktično znanje. Praktično znanje moguće je steći samo kada slijedite put duhovnosti.

Zasluga ovisi o vjeri

Kakve su misli takve su i posljedice – *yad bhāvat tad bhavati*, postajete ono što mislite. Kada su vaše misli, osjećaji i vjera posveće-

ni, ono što iz njih proizlazi isto će tako biti posvećeno. Nekada davno, pored ulaza u dom dobrostojećih obitelji postojala je niša u kojoj se nalazila mala upaljena svjetiljka. Stanovnici sela običavali bi dolaziti do te kuće da bi upalili svjetiljku na plamenu njihove svjetiljke. Ta je tradicija proistekla iz vjerovanja da, ako upale svoju svjetiljku na svjetiljci dobrostojeće obitelji, tada će i oni postati dobrostojeći. U skladu s tom tradicijom, *Yaśodā* je isto držala zapaljenu svjetiljku na vanjskom zidu kuće da bi pastirice iz sela mogle doći i upaliti svoju svjetiljku na njezinom plamenu. To je bilo u vrijeme kada je *Kṛṣṇa* napustio Gokulu i živio u Mathuri. Živjela je tamo i jedna tek udana pastirica imenom *Suguna* koja se nakon vjenčanja doselila u Repalle. Kada je čula za *Kṛṣṇine* božanske igre – *līlā* koje je izvodio u Repalli, bila je oduševljena i pomislila je kako nije imala sreće što je došla u Repalle, nakon što je *Kṛṣṇa* otišao u Mathuru. Osjećala se odbačenom i proklinjala je svoju sudbinu te je pomislila: 'Je li moguće promijeniti svoju sudbinu?' Nekada je njezina svekrva običavala odlaziti do *Yaśodine* kuće da bi upalila svoju svjetiljku. Dogodilo se da je svekrva završila u postelji svladana vrućicom. Sama je morala otići do *Yaśodine* kuće da bi upalila svjetiljku. Ta se prilika za nju pokazala sretnom. Bila je radosna zbog pomisli da će vidjeti mjesto na kojem je *Kṛṣṇa* živio i gdje se kretao. Prišla je *Yaśodinoj* kući čista srca i potpuno predana *Kṛṣṇi*. Doživljaj božanskosti više ovisi o vjeri nego o duhovnoj praksi ili obrazovanju. Na svijetu su živjeli mnogi učeni ljudi, jogini i osobe koje su provodile veliku pokoru i žrtvu. No, oni nisu mogli steći zaslugu koju je stekla *Suguna*. Od trenutka kada je kročila u Repalle, ona je cijelo vrijeme promišljala o *Kṛṣṇi*, misleći pri tome kako Ga nije imala sreće vidjeti.

Među svim živim bićima, rođenje u ljudskom obliku je najdragocjenije. Nakon što ste ostvarili to dragocjeno rođenje kao čovjek, je li to ono što ste trebali ostvariti? Biste li trebali doseći tu vrstu zemaljske sreće u životu? Ne, ne. Svrha i cilj koje biste trebali ostvariti su drugačiji. Ono što biste trebali ostvariti istinska je sreća. Zaboravljajući takvu vječnu i trajnu sreću, vi težite za kratkotrajnom i prolaznom srećom.

Kada je upalila svoju svjetiljku na plamenu svjetiljke koja se nalazila u *Yaśodinoj* kući, u plamenu je vidjela *Kṛṣṇu*. Toliko se oduševila da je pala u zanos i izgubila svijest o tijelu. Nije bila svjesna ni toga da joj je plamen opekao prste na ruci. Vidjevši to, *Yaśodā* je pritrčala i upitala: 'Gdje si ti, draga moja? Nisi čak niti svjesna da si opekla ruku! Jesi li zaspala? Zar se nisi dovoljno naspavala prošle noći?' Ostale pastirice, koje su došle upaliti svoje svjetiljke, promatrale su taj prizor. *Suguna* je vidjela *Kṛṣṇu* u plamenu cijelo vrijeme, što je dovelo do toga da je izgubila svijest o tijelu. Ostale su je pastirice okružile i upitale: 'Što je? Što to vidiš?' Kada je odvratila da vidi *Kṛṣṇu*, pastirice su počele plesati od radosti i pjevati:

'Naša Suguna vidjela je Kṛṣṇu u domu Nande,

On joj se ukazao u plamenu svjetiljke.'

teluški stihovi

Koju je vrstu duhovne vježbe provodila *Suguna*? Ona nije poznavala duhovne vježbe kao što su izgovaranje Božjeg imena – *japa* ili meditacija – *dhyāna*. Žene u to vrijeme nisu bile obrazovane. A to je, u stvari, za njih bila sreća. Da su stekle moderno obrazovanje ne bi bile u stanju steći takvo božansko blaženstvo. One su u to vrijeme bile potpuno usredotočene na božanskost. Ono na što su današnji studenti usredotočeni stalno je stjecanje znanja iz knjiga. Nakon što usvoje to znanje, usredotočuju se na polaganje ispita. Tijekom ispitnih rokova ispijaju nebrojene šalice čaja i kave da bi ostali budni tijekom noći. Na taj način uništavaju svoje zdravlje, a gube i sposobnost pamćenja. Na sličan način čovjek danas uništava moći koje su mu prirodene. Ljudi poput *Sugune* u tadašnje su se vrijeme usredotočili na *Kṛṣṇu* i vidjeli su Njega u svemu. Njihova čvrsta vjera učinila ih je dostojnima takvog viđenja. Dostojnost ovisi o vjeri i ni o čemu drugomu. Kako bismo se popeli na terasu nečije kuće, potrebno je da se poslužimo ljestvama. Ljestve moraju imati čvrsto uporište na oba kraja, pri dnu, a isto tako i pri vrhu. Ljubav je potpora pri dnu ljestava duhovnosti, dok ih vjera drži pri vrhu. Bez ljubavi i vjere nije moguće doseći duhovne visine. Istinska je duhovna vježba – *sādhana* razviti ljubav i vjeru.

Bog se u domu poklonika može pojaviti u bilo kojem obliku

U vrijeme Sai avatara iz Shirdija živio je jedan vatreni Babin poklonik imenom Hemadpant. Njegovo je drugo ime bilo Annasaheb Dabholkar. Uvijek je promišljao o Babi i stalno je ponavljao: 'Baba, Baba, Baba'. Jedne noći, oko tri sata, probudila ga je visoka osoba koja ga je blago udarila po leđima i kazala: 'Hemadpant! Sutra stižem u tvoj dom

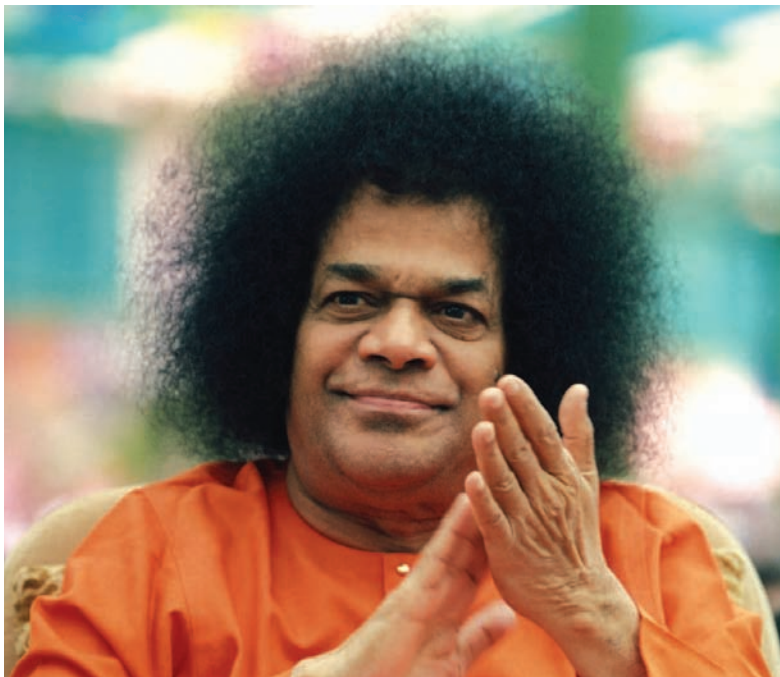
po hranu.' Nije bio siguran je li to što je vidio bio san ili stvarnost. Kada je primijetio da su vrata kuće otvorena, shvatio je da to nije bio san. Bio je ispunjen radošću i počeo je glasno vikati: 'Moj Baba je došao k meni i rekao mi da će sutra doći u moju kuću po hranu.' Čuvši to, njegova je žena ustala i upitala: 'Što ti se dogodilo? Jesi li sanjao? Jesi li poludio da tako glasno vičeš? Kako je moguće da će Baba doći sutra? Gdje je Shirdi, a gdje je naša kuća? To je sve samo tvoja mašta.' Hemadpant je na to odvratio svojoj ženi: 'O, ti nerazborita ženo! Za ime Boga, ne postoji ništa što bi bilo daleko ili blizu. Kako može postojati nešto kao što je dolazak i odlazak za Boga koji sve prožima? Bog niti dolazi niti odlazi, On je stalno prisutan. Oni koji su to zaslužili mogu Ga vidjeti bilo gdje. Međutim, oni koji to nisu zaslužili ne mogu Ga vidjeti. Sve ovisi o vjeri pojedinca.'

Hemadpant je rekao svojoj ženi: 'Baba će sutra doći u našu kuću. Zato ujutro pripremi odgovarajuću hranu.' Ona je bila jako sretna kada je to čula i rekla je: 'Ima li veće sreće za nas od toga što će Baba posjetiti našu kuću?' Ustala je ranom zorom, očistila je kuću i oprala posude te pripremila ukusna jela kao što je *vada* (jelo koje se priprema na jugu Indije), *payasam* (slatki puding) i druga. Okitila je kuću listovima manga i cvjetnim vijencima te čekala Babin dolazak. Bilo je već podne, 12.00 sati, ali od Babinje nije bilo ni traga ni glasa. Počeo ju je obuzimati nemir. Hemadpant ju je pokušao umiriti govoreći: 'Baba nikada neće iznevjeriti svoje obećanje. Baba je utjelovljenje Istine. On je istinski Gospod *Sathyanarayana*. Zato će Baba sigurno doći.' Bila su već dva sata, ali Baba još uvijek nije došao. Hemadpant nije znao što učiniti. U tom su trenutku dvije osobe došle do njihove kuće i rekle: 'Hemadpant! Izgledaš jako zauzet.

Možda očekuješ dolazak nekih rođaka. Zato si već pripremio hranu za njih. Čini se da nije prikladno da te ometamo u ovom trenutku. Vratit ćemo se kasnije. Ljubazno te molimo da uzmeš ovaj paket.' Hemadpant je uzeo paket i osobe su otišle. Kada je otvorio paket, u njemu je pronašao Babinu sliku. Približio je sliku svojoj glavi s izrazom štovanja i uzviknuo: 'O, dragi Baba! Ti si došao u moj dom u obliku ove slike!'

Predanost je neka vrsta ludila. Sai Baba je utjelovljenje postojanja, svijesti i blaženstva – *sat-cit-ānanda* koji otklanja vaše svjetovno ludilo i čini vas ludim za Bogom. Zašto vas čini ludim za Bogom? Samo zato da bi vas odvuкао od svjetovnog ludila. Ako se želite osloboditi vašeg svjetovnog ludila, trebali biste poludjeti za Bogom. Baba otire suze vaših svjetovnih briga i čini da počnete liti suze za Bogom. Hemadpant je stavio hranu pred Babinu sliku, sklopio oči i molio: 'Baba! Moraš pojesti ovu hranu.' Kada je otvorio oči, *vade* više nije bilo na tanjuru. Isto je tako mogao primijetiti tragove Babinih prstiju u riži koja je bila poslužena na tanjuru. S radošću je ustvrdio: 'Baba je pojeo hranu' i ponudio je blagoslovljenu hranu – *prasāda* svima. Baba je običavao na taj način čini-

Tko god se nalazi u Božjoj blizini bit će poštovan i cijenjen. Božja blizina istinsko je bogatstvo. Vaš ugled ovisi o tome koliko ste blizu Bogu. Ako se udaljite od Njega, nitko vas ne će ni pogledati u lice. Zapravo, vi ste uvijek u Božjoj blizini. Sve što vidite i kamo god pogledate, sâma je božanskost. Božansko načelo je sveprisutno. Bog niti dolazi niti odlazi. On je stalno tu.

ti zadovoljstvo svojim poklonicima. Nakon što bi obećao da će ih posjetiti u njihovom domu, došao bi k njima u stvarnom ili nekom drugom liku. Da bi omogućio poklonicima da spoznaju kako je Bog prisutan u svim bićima, dolazio bi u njihov dom u liku životinje kao što su bik, mačka, pas i slično te uzeo hranu koja Mu je bila namijenjena.

Bog je prisutan u svim bićima

Danas ja to više ne činim. Jednom kada obećam da ću doći u vašu kuću i prihvatiti vašu hranu, Ja ću doći i uzeti hranu. Rekao sam mnogim ljudima da ću po dolasku u Mumbai doći u njihovu kuću i tamo pojesti obrok. U skladu s time ja sam otišao u njihovu kuću i jeo hranu koju su Mi ponudili. Samo su tada oni bili sretni. Koji je razlog njihovo sreće? Ona je proizašla iz njihove ljubavi, vjere i osjećaja. Poklonici su nekada bili ispunjeni ljubavlju i potpunom vjerom. Danas su ljudi samo povremeno ispunjeni vjerom. Kada im Bog kaže da će doći u njihovu kuću, u tom su trenutku jako sretni. No, kasnije se u njima počinje radati sumnja hoće li Svami doći ili ne. Mogu pomisliti i da im je Svami neobavezno rekao da će doći, samo da bi udovoljio njihovoj težnji. Nikada nemojte dopustiti da dođe do takvih sumnji. Kada razvijete potpunu vjeru u Svamijeve riječi, one će se obistinuti. Božje su riječi božanske i poput božanskog nektara. One su uvijek istinite. Ako u vama nema vjere, one se neće obistinuti.

Zato razvijte čvrstu vjeru. Bez obzira na sve, nikada ne odbacujte svoju vjeru, ni pod kojim okolnostima. Vjera je vaš životni dah. U vrijeme kada sam bio *āvatar* Sai Baba u Shirdiju, neki ljudi nisu mogli razumjeti suprotno značenje Mojih riječi i Mojih djela. Oni bi dolazili Babi i žalili se: 'Baba! Mi Te čekamo zato što si obećao da ćeš doći. Zašto si nas razočarao? Zašto si nam priredio tolike brige i nevolje? Kakav smo to grijeh počinili?' Tada bi im Baba odgovarao: 'Vi ste ljudi zbilja smiješni. Ja sam došao u vašu kuću. Ali vi ste me otjerali štapom.' Ti bi se poklonici zapitali i rekli: 'Što, Baba! Bismo li ikada mogli počiniti takvo bogohuljenje i otjerati Te štapom?' Tada bi im Baba kazao da je došao

u njihovu kuću u liku crnog psa. Na taj način Baba predočuje istinu da je Bog prisutan u svim bićima.

Kada spazite štakora, pokušavate ga uhvatiti u stupicu ili ga ubiti štapom. Ali, kada vidite Gospoda Ganešu, vi Mu iskazujete poštovanje. Isto tako, kada spazite zmiju, pokušavate ju ubiti ili pozivate krotitelja zmija da ju uhvati. No, iskazujete joj poštovanje kada vidite da krasi Gospoda *Śivu*. Svatko tko se nađe u Božjoj blizini bit će štovan i poštovan. Božja blizina istinsko je blago. Vi ćete biti nagrađeni ovisno vašoj bliskosti s Bogom. Ako se udaljite od Boga, nitko vas nikada ne će pogledati u lice. Vi se stalno nalazite u Božjoj blizini. Sve što vidite, bilo gdje pogledali, posvuda je samo božanskost. Božansko načelo je sveprisutno, ono ne dolazi niti ne odlazi.

Blaženstvo je govor istinskog Božjeg poklonika

Jednom su prilikom *Pārvatī* i *Parameśvara* priredili natjecanje za svoje sinove, *Vināyaku* i *Subrahmanyu*. Rekli su im, tko se prvi vrati s puta oko svijeta bit će nagrađen. *Vināyaka* je imao velik trbuh i njegovo je vozilo bio miš. Zato su njegovi roditelji biti radoznali na koji će se način odlučiti natjecati sa *Subrahmanyom*. U međuvremenu se *Subrahmanya* popeo na svoje vozilo, pauna, i krenuo velikom brzinom. Međutim, *Vināyaka* je i dalje ostao tamo gdje je bio i čak se nije ni potrudio pozvati svoje vozilo, miša. Kada je primijetio da se *Subrahmanya* vraća nakon što je završio svoje putovanje oko svijeta, on je u krugu obišao oko *Pārvatī* i *Parameśvare* i objavio kako je on pobjednik utrke. *Pārvatī* je rekla: 'Što si ti umišljaš? Kakav je to trik? Tvoj se brat vratio nakon što je obišao svijet. On zaslužuje nagradu. Kako možeš tvrditi da si obišao svi-

jet nakon što si samo napravio krug oko nas?’ Ne radi se o tomu da *Pārvaṭī* i *Parameśvara* nisu bili svjesni te istine. Oni su priredili cijelu predstavu samo da bi pokazali svijetu da Bog sve prožima. Tada je *Vināyaka* rekao: ‘Majko! Nije li istina da ste vas dvoje prisutni u svemu što vidimo? Zato, ako u krugu obiđem oko vas, to je isto kao da sam obišao oko cijeloga svijeta.’

Kamo god pogledali, u univerzumu postoje samo dvije stvari – energija i materija, koje predstavljaju *Pārvaṭī* *Parameśvara*. *Vināyaka* je mogao osvojiti nagradu zahvaljujući svojoj inteligenciji. *Pārvaṭī* se zbog toga sažalila nad *Subrahmanyom* i dala mu voće kako ne bi bio razočaran nakon što se potrudio obići cijeli svijet. Rekla mu je: ‘Dragi moj! Ti si stigao prvi nakon što si napravio krug oko svijeta i obišao ga. Ali, *Vināyaka* je stigao prvi zato što je razumio unutarnje značenje Božjeg načela da je Bog posvuda.’ Kada se duboko preispitate, shvatit ćete unutarnje značenje povezano s Božanskim načelom. Onaj tko je cijeli uronjen u vodu ne može izgovoriti ni jednu riječ. Isto tako, onaj tko je uronjen u božansku ljubav ne može ju opisati. Samo oni koji ostaju na površini mogu je površno opisati. Onaj tko je potpuno uronjen u ocean predanosti, vjere i ljubavi za Boga, bit će ispunjen blaženstvom, ne će znati ni za što drugo. Učeni i obrazovani ljudi, pjesnici koji tvrde da poznaju Boga su, u stvari, oni koji se nalaze tek na razini površnosti. Oni koji su u potpunosti uronjeni u Božansko načelo ne će moći o njemu govoriti. Blaženstvo je Njegov govor i Njegov jezik. Ne postoji ništa što bi bilo više od toga. Velika je pogreška reći da ste u potrazi za Bogom. Postoji li potreba tražiti Boga koji sve prožima?

Postoji devet putova predanosti – slušanje o Božjoj slavi – *śravaṇa*, pjevanje Božjih ime-

na u slavu Stvoritelja – *kīrtana*, promišljanje o Višnuu – *viṣṇu smarana*, služenje Gospodovima lotosnim stopalima – *pādasevana*, obožavanje – *vandana*, obredno bogoštovlje – *arcana*, njegovanje odnosa gospodar-sluga – *dāśya*, prijateljstvo – *sneha*, posvećivanje i žrtvovanje sebe Bogu – *ātmanivendana*. Kaže se da ti putovi vode čovjeka do Boga. Ali, čovjek bi trebao spoznati da je on sâm Bog. U stvari, svatko je utjelovljenje božanskosti. Bog je taj koji je u potrazi za istinskim poklonikom.

Ja tražim i tražio sam istinsko ljudsko biće i istinskog poklonika onda i sada.

teluški stihovi

Čak i ptice i životinje iskazuju istinsku predanost. No, na žalost, kod ljudi na nju ne nailazimo. Ljudi imaju samo djelomičnu i povremenu predanost. Gdje je Bog? Trebali biste čvrsto vjerovati da ste vi sami Bog. Tijelo je hram, a pojedinac – *jīva* je božanstvo. Zato ste vi Bog. Gdje biste drugdje mogli pronaći Boga kada ste vi sami Bog? Trebali biste osnažiti vjeru u to. Tek ćete tada moći okusiti istinsku ljubav i blaženstvo. Kada šećer držite u ruci, ne ćete moći osjetiti njegovu slatkoću. Stavite ga na jezik i počnite jesti. Tek ćete tada moći osjetiti slatkoću.

Bhagavān je završio govor bhajanom ‘*Madhura Madhura Murali Ghanashyama...*’

Božanski govor Bhagavāna Sri Sathye Sai Babe,
održan 12. srpnja 1996. godine u Prasanthi Nilayamu

NĀMASMARANA JE NAJVEĆA SĀDHANĀ U KALIYUGI

*O, plemeniti čovječe! Baš kao što je moćna vojska život utvrde,
a čast i poštenje život žene, kao što je potpis život mjenice,
tako je istina sâm život govora.*

Teluški stihovi

**STRPLJIVO I USTRAJNO, ČISTOGA SRCA,
ŠTITITE I ČUVAJTE ČOVJEČNOST I ČOVJEKOLJUBLJE**

Zaboravljanje ovog načela dovodi do
zaboravljanja same čovječnosti

Studenti!

Kada trebate nešto reći, učinite to u skladu
sa zahtjevima vremena i okolnosti. Govorite
skromno i blago, na način koji nikoga ne će
povrijediti. Nikada ne koristite oštre i teške ri-
ječi. Osim toga, nemojte izreći neistinu samo
zato da biste nekomu ugodili. Sviđalo se to
drugima ili ne, držite se slova i duha istine.
Govorite s uvjerenjem. Samo tada će vas
poštovati u vašoj sredini. Zalažite se za po-
štovanje i obzirnost prema pojedincu, druš-
tvu, narodu i ljudskoj rasi u cjelini. Govor je
osnova svega toga. Zato ga smatrajte svojim
životnim dahom.

Istina je ukras govora

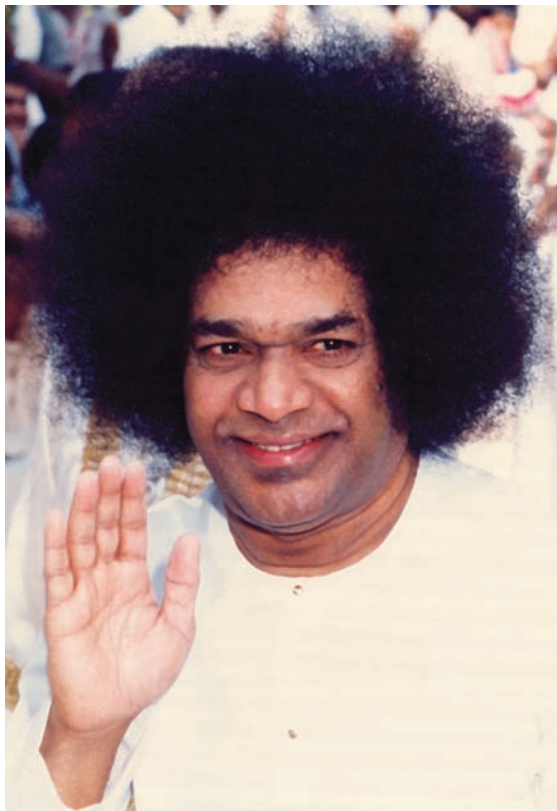
Znate li zašto vam je dan jezik? Je li to zato
da se bavite ogovaranjem? Ne, nije. Jezik
vam je dan da biste govorili istinu. Istina je
ukras govora kao što je milosrdno djelo je
ukras ruke. Dobro ponašanje je čovjekov
životni dah. No, čovjek koristi svoju sposob-
nost govora na proizvoljan i pogrešan način.

Izražava se licemjerno i neistinito i tako gubi
poštovanje u društvu. Što je čovjekov pravi
ukras? Njegov pravi ukras je istina. Sveti spi-
si kažu: "Govori istinu, govori ljubazno i ne
govori ono što je neugodno – *satyam bruyath
priyam bruyath na bruyath satyamapriyam.*"

*Mir krasi uzvišene duše. Istina
krasi čovjeka. Blaženstvo i sreća
krase Boga. Čovjek može posti-
ći najveću sreću kontemplirajući
o Bogu. Svjetovna i fizička sre-
ća prolazne su. One nisu stvar-
ne. Pod utjecajem ponosa, zbog
bogatstva i moći, i čovjek kreće
raznim stranputicama i odaje se
lošim navikama. No, bogatstvo
i moć prolazni su poput oblaka.
Bez obzira radi li se o fizičkoj sna-
zi, mentalnoj moći ili o velikom
bogatstvu, sve je to privremeno i
prolazno.*

Postoje tri osobine /3P/ koje čovjek treba njegovati da bi očuvao svoju čovječnost.

To su: čistoća /purity/, strpljivost /patience/ i ustrajnost /perseverance/. Ovo su tri bitne ljudske vrijednosti. Kada u sebi ostvarite čistoću, steći ćete istinu i ispravnost te doživjeti sreću svakodnevno ih primjenjujući u životu. Kada nježete strpljivost, vaše će ponašanje postati ispravno i nenasilno. Kada je ustrajnost vaša osobina, ostvarit ćete i sve ostale ljudske vrijednosti.

Drugo načelo glasi: "Govori istinu, djeluj ispravno – *satyam vada dharmam cara.*" Ta dva načela temelj su indijske kulture. Ako ih slijedite, pročistit ćete svoja srca i sebe u cjelini.

Mir krasi uzvišene duše. Istina krasi čovjeka. Blaženstvo i sreća krase Boga. Čovjek može postići najveću sreću kontemplirajući o Bogu. Svjetovna i fizička sreća prolazne su. One nisu stvarne. Pod utjecajem ponosa, zbog bogatstva i moći, čovjek kreće raznim stranputicama i odaje se lošim navikama. No, bogatstvo i moć prolazni su poput oblaka. Bez obzira radi li se o fizičkoj snazi, mentalnoj moći ili o velikom bogatstvu, sve je to privremeno i prolazno.

Netko može biti hrabar i odvažan i imati snažan intelekt, no sve će mu poći po zlu ako nije stekao Božju milost.

Karna je bio hrabar ratnik, no kakva ga je sudbina zadesila?

Teluški stihovi

Karna je imao fizičku snagu, snažan intelekt i moćno oružje. Zapravo, darovane su mu sve vrste moći. Bio je bolji od Arjune u svakom pogledu. Imao je vrline plemenitosti i velikodušnosti koje su nedostajale Arjuni. Bio je čovjek koji nikada ne bi prekršio danu riječ. Iako je bio obdaren svim tim vrlinama i duhom požrtvornosti, postao je jedan od četvorice zlih Kaurava /Duryodhna, Dussasana, Sakuni i Karna/, jer nije htio pogaziti obećanje koje je dao Duryodhani. *Reci mi s kim se družiš i reći ću ti kakav si.* Loše osobine ulaze u vas kada se družite s lošim ljudima. Isto tako, kada ste u dobrom društvu, upijate dobre osobine. Ugljen sjaji kao plamen kada dođe s njim u kontakt. *Kakvo je tvoje društvo, takav i ti postaješ.* Kakvo je brašno, takva je i pogača. Kakva je hrana, takva je i probava.

Želje i pohlepa uzrok su čovjekova pada

Studenti!

Ozljeda zadobivena padom može se izliječiti, ali rana nanesena oštrim riječima ne može nikada zacijeliti. Smatrajte istinu svojim životnim dahom. Kada govorite roditeljima, prijateljima i starijima, neka vaše riječi budu istinite.

Hanumān je bio Sugrivin glavni pomagač i izaslanik. Po Sugrivinoj naredbi pošao je susresti se s Rāmom i Lakšmaṇom. Rāmā je bio vrlo zadovoljan Hanumānovim blagim i ugodnim načinom govora. "Dragi brate, on je obdaren mirom, vrlinama i hrabrošću. Njegov se mir odražava u njegovu govoru. Njegove su vrline vidljive u njegovu ponašanju punom poštovanja, a njegova hrabrost očituje se u spretnosti kojom je u tren oka sišao s vrha planine Rishyamuka." Čovjekove dobre i loše osobine otkriva njegov govor. Sve što doživljava reakcija je, odjek i odraz njegovog govora.

Svima vam je poznato da je u današnjem svijetu široko rasprostranjena pokvarenost, bezbožnost, razuzdanost i nepravda. To je tako zbog utjecaja željeznog doba – *kaliyuga*. Čovjek je zaglibio u željama i pohlepi i ne može se pomaknuti s mjesta. Ima neviđeno mnoštvo želja. Nije loše željeti ono što mu je potrebno za svakodnevni život. Svi trebamo neke stvari da bismo održali dostojanstvo i ugled vlastite obitelji. Naša je dužnost čuvati čast, poštenje i blagostanje u društvu. Ugled društva je ugled cijele zemlje. Na prvom mjestu je pojedinac, zatim društvena zajednica i nakon toga nacija. Zato bi studenti najprije trebali izgrađivati dobar karakter. On čovjeku daje vrijednost i donosi poštovanje. Nakon toga trebate podupirati ugled i čast svoje obitelji.

U davnim vremenima ljudi su pridavali veliku važnost ugledu i dostojanstvu obitelji, kroz ženidbene i bračne veze. No, danas nitko ne vodi brigu o karakteru pojedinca ili ugledu obitelji. Prirodno je da čovjek ima plemenite želje, imajući na umu vlastiti karakter, ugled i čast obitelji te blagostanje društva.

Drugo, danas je čovjek opsjednut pohlepom. Nemoguće je uopće reći koliko je ljudi izgubilo živote zbog pohlepe. Kamo god pogledamo, vrline i prijateljstvo su u opadanju. Novac je čovjeku postao najvažniji. Mnogi ljudi zgrću veliko bogatstvo. No, kamo ono odlazi? Čemu služi? Što ljudi čine s tim bogatstvom? Troše li ga za neku korisnu stvar ili u dobrotvorne svrhe? Ulažu li stečeni novac u obrazovanje ili zdravstvenu zaštitu siromašnih? Ne, ne čine ništa od toga. Zar nije bilo mnogo kraljeva koji su stekli bogatstvo, ugled i čast? Gdje su oni sada? Kada su odlazili s ovoga svijeta, nisu mogli ponijeti sa sobom ni šaku pijeska. Dakako, nema ništa loše u zarađivanju novca koji vam je potreban za osnovne životne potrebe. No, vi mislite da je obrazovanje koje dobivate namijenjeno samo zarađivanju novca.

Možete se hvaliti da ste stekli veliko bogatstvo, no s njim ne možete ostvariti niti malo mira u sebi. Možete se hvaliti svojim visokim obrazovanjem, no ono vam ne može pomoći u ostvarenju niti malo mira u ovom svijetu.

Teluški stihovi

To je "veličina" suvremenog obrazovanja. Ono samo potiče rasprave i dokazivanje, što dovodi do porasta neprijateljstva, a ne mira. Zato nije dobro upuštati se u nadmudrivanje, dokazivanje ni nadmetanje argumentima.

Postoje tri osobine /3P/ koje čovjek treba njegovati da bi očuvao svoju čovječnost.

To su: čistoća /purity/, strpljivost /patience/ i ustrajnost /perseverance/. Ovo su tri bitne ljudske vrijednosti. Kada u sebi ostvarite čistoću, steći ćete istinu i ispravnost te doživjeti sreću svakodnevno ih primjenjujući u životu. Kada njegujete strpljivost, vaše će ponašanje postati ispravno i nenasilno. Kada je ustrajnost vaša osobina, ostvarit ćete i sve ostale ljudske vrijednosti. Ako ste ispunjeni ljubavlju i ispravnošću, nikada ne ćete posegnuti za nasiljem. Onaj tko je odan istini i miru, ne će se osjećati uznemiren ni u jednoj situaciji. Ako imate makar jednu od ove četiri ljudske vrijednosti, to jest istinu – *satya*, ispravnost – *dharma*, mir – *śānṭhi* i ljubav – *prema*, priklonit ćete se nenasilnosti – *ahimsā*. Za to nije potreban poseban napor. Dovoljno je imati bar jednu od ove četiri ljudske vrijednosti.

Zbog pomanjkanja straha od grijeha i ljubavi za Boga, u ljudskim bićima ljudskost je u opadanju. To je štetno i opasno za mir u svijetu.

Teluški stihovi

Netko može biti budala, glupan i idiot, bez imalo inteligencije ili intelektualnih sposobnosti, ali ako osjeća strah od grijeha, to je dovoljno. Možete imati veliko bogatstvo, puno zlata, mnoštvo svjetovnih posjeda i imanja, no ako vam nedostaje strah od grijeha, vi ste samo neznalica. Jednom je dječak Prahlaḍa rekao svomu ocu: “Zašto ubijaš nedužne ljude kao da su divlje zvijeri u šumi? Proводиš nasilje u svrhu proširenja svoga kraljevstva. Što dobivaš tim okrutnim ubojstvima velikog broja ljudi? To je nešto što ne smiješ činiti. Kako može netko, tko je postao rob svojih unutarnjih neprijatelja, pobijediti vanjske protivnike? U svojoj nutrini nosiš najveće neprijatelje. Koji su to? To su želja, pohlepa, bijes, gramzljivost, zabluda, duhovno neznanje, zavist, oholost i ljubomora. Obzirom da si se

Svima vam je poznato da je u današnjem svijetu široko rasprostranjena pokvarenost, bezbožnost, razuzdanost i nepravda. To je tako zbog utjecaja željeznog doba – kaliyuga. Čovjek je zaglibio u željama i pohlepi i ne može se pomaknuti s mjesta. Ima neviđeno mnoštvo želja. Nije loše željeti ono što mu je potrebno za svakodnevni život. Svi trebamo neke stvari da bismo održali dostojanstvo i ugled vlastite obitelji. Naša je dužnost čuvati čast, poštenje i blagostanje u društvu. Ugled društva je ugled cijele zemlje. Na prvom mjestu je pojedinac, zatim društvena zajednica i nakon toga nacija.

predao tim unutarnjim neprijateljima, ubijaš nedužne ljude oko sebe. To je veliki grijeh.” Prije svega, trebate uništiti svoje unutarnje neprijatelje, kao što su *kāma*, *krodha*, *dveṣa* i t d. Tek tada možete steći strah od grijeha. Što je uzrok sukoba i nemira koji danas vladaju u cijeloj zemlji? Uzrok je pomanjkanje straha od grijeha i ljubavi za Boga. Kamo god pogledate, vidite uznemirenost i neslaganje, bilo u šumi ili na vrhu brda, bilo u gradovima ili u selima. Svima vam je poznato da, ako na ruci imate samo jednu narukvicu, ona ne proizvodi zvuk. No, čim stavite još jednu, počnu zveckati. Slično tomu, gdje god se zajedno nađe dvoje ljudi, nastaju nemir i sukobi. Zbog utjecaja *kaliyuge* vrline poput strpljivosti, opraštanja, suosjećanja, prijateljstva, samilosti i dobrote, gotovo su nestale. Svuda caruju sebičnost i osobni interes.

Studenti bi danas trebali svečano obećati da će raditi za dobrobit društva, pridonositi

blagostanju domovine i brinuti o njezinoj zaštiti.

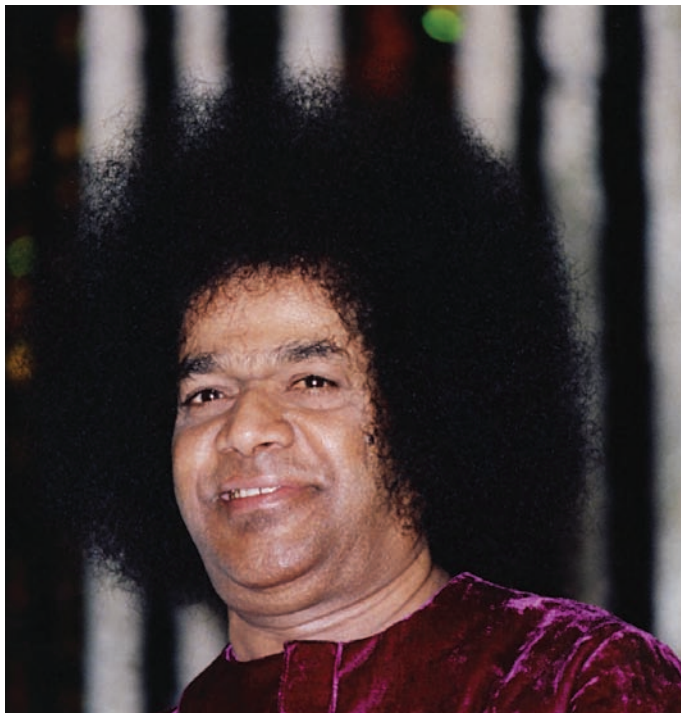
Tek tada će njihovo obrazovanje biti vrijedno muke i truda. Rođeni ste i odrasli u društvenoj zajednici. Pomoć i ohrabrenje koje dobivate od društva pridonose vašem napretku. Zato tom društvu trebate služiti i biti mu zahvalni.

Pomažite drugima onoliko koliko možete

Kada govorite lijepe i dobre riječi, drugi će vam vjerovati. Kralj Bali rekao je svom učitelju da nema većega grijeha od kršenja danog obećanja. Nije se obazirao na *guruov* savjet jer mu je istina bila najvažnija. Kada je *Vāmana* zatražio od Balija tri stope zemlje, njegov guru *Sukracharya* upozorio ga je rekavši: "Oh, Bali! On nije običan čovjek nego Gospod *Nārāyaṇa* osobno. Ako mu daš tri stope zemlje kako je tražio, postat ćeš siromah i beskućnik." Bali mu je odgovorio: "Učitelju, kada Bog osobno ispruži ruku i moli milostinju, kako to mogu odbiti? Tko sam ja da Mu to uskratim? Svakako ću ispuniti svoje obećanje. Ne marim kakva će biti moja sudbina. Velika je sreća da je moja ruka iznad Njegovog i da mogu ispuniti Njegovu molbu. Ima li veće sreće od toga?

Spreman sam učiniti sve da doživim to blaženstvo."

Vaša čast ovisi o tomu jeste li čovjek od riječi. Mladost je poput oblaka koji dolaze i prolaze. Nema je na početku, a neće je biti ni na kraju. Ona dolazi u sredini života i izmiče

Vaša čast ovisi o tomu jeste li čovjek od riječi. Mladost je poput oblaka koji dolaze i prolaze. Nema je na početku, a neće je biti ni na kraju. Ona dolazi u sredini života i izmiče brzo poput vodene bujice pod vašim nogama. Koliko dugo to može trajati? Ne trebate biti ponosni na svoju mladost jer je ona privremena i prolazna. Imajući u vidu budućnost i blagostanje društva, stvorite čvrstu i jasnu viziju i ostvarite mirnoću uma.

brzo poput vodene bujice pod vašim nogama. Koliko dugo to može trajati? Ne trebate biti ponosni na svoju mladost jer je ona privremena i prolazna. Imajući u vidu budućnost i blagostanje društva, stvorite čvrstu i jasnu viziju i ostvarite mirnoću uma. No, ne samo to.

Dužni ste svojim roditeljima osigurati ugled i čast. Oni naporno rade i podnose sve vrste teškoća da bi vama osigurali napredak i blagostanje. Njihova je jedina želja da vi dobro učite, da ste uspješni u životu i da vas ljudi cijene i poštuju. Zato učinite sve što možete da bi vaši roditelji bili mirni i sretni.

Usprkos stečenom obrazovanju, budalasta osoba ne će spoznati svoje istinsko Sebstvo. Što je zapravo sve to moderno obrazovanje? Ono daje samo znanje iz knjiga. S tim obrazovanjem ne možete steći ugled i časno ime. U društvu možete zaslužiti ugled jedino dobrim i poštenim djelima. Pokušajte ublažiti patnju vaših bližnjih. Pomozite im onoliko koliko možete. Ne trebate ići preko svojih mogućnosti samo zato jer vam je Svami rekao da u sebi razvijate duh požrtvornosti. Ne možete imati više vode od količine koja stane u posudu. Možete imati samo onoliko kolika je veličina posude. Ako želite više, morat ćete nabaviti veliki spremnik. To jest, morat ćete proširiti svoje srce. U tom slučaju proširit će se i vaši i osjećaji.

Studenti!

Kada vam se bilo koja misao pojavi u glavi, upotrijebite moć razlučivanja.

Preispitajte se je li ona dobra ili loša, je li ispravna ili pogrešna. Tek nakon toga djelujte u skladu sa zaključkom do kojega ste došli. Ništa ne poduzimajte u žurbi. Žurba nije korisna, ona donosi samo brige. Zato nemojte žuriti. Izdvojite vrijeme za preispitivanje samih sebe prije nego bilo što učinite. Dakako, to ne znači da trebate nepotrebno tratiti vrijeme. Vrijeme je Bog.

Danas je situacija u društvu takva da ljudi žele zloupotrijebiti i nečija dobra djela. Čak i kada im pomažete, pokušavaju vas povrijediti. No, bez obzira na to, trebate pomagati i onima koji vas povređuju i nanose vam bol.

Nema ništa posebno uzvišenog u pomaganju onima koji su pomogli vama. Plemenitost se sastoji u pomaganju onima koji su vas povrijedili i namjerno vam naudili.

Teluški stihovi

Kada nekome pomažete morate koristiti razlučivanje. Trebate razmišljati o tomu do koje mjere možete i trebate pomoći tome čovjeku. Već sam vam jednom ispričao priču koju ću sada ponoviti. Kada je Mohammad Ghori napao Prithvi Raja, ovaj ga je potpuno porazio. No, obzirom da je Prithvi Raj bio velikodušni vladar dobrog srca, oprostio je protivniku i pustio ga da ode nekažnjen. Kasnije je Mohammad Ghori ponovno napao Prithvi Raja i ovoga puta pobijedio. Zarobio je Prithvi Raja, bacio ga u tamnicu i dao oslijepiti. Nije imao milosti za vladara koji mu je prvi puta, nakon poraza, dozvolio da ode nekažnjen. I vi trebate biti oprezni s opraštanjem kada se radi o okrutnoj osobi. Bez sumnje, opraštanje je izuzetna vrlina, no učinit ćete više štete nego koristi ako tu vrlinu upotrijebite u odnosu na zlonamjernu i pakosnu osobu. Možete joj oprostiti jednom ili najviše dvaput. No, ne smijete oprostiti svaki puta kada vas povrijedi, jer ćete tada biti u velikoj opasnosti.

Dobri i korisni savjeti za kontrolu ljutnje

Uvijek imajte dobre misli i dobre osjećaje prema svima. Međutim, ponašajte se oprezno, u skladu sa zahtjevima vremena i situacije. Naučite govoriti nježno, blago, ugodno i ljubazno. To je radi vašeg vlastitog zadovoljstva, a ne radi drugih. No, katkada vas svlada bijes koji stvara veliku uznemirenost u vašem umu. U tom slučaju poduzmite sve što možete da se smirite. Ne reagirajte istoga trenutka kada osjetite napad bijesa.

U kaliyugi nema ničeg većeg ni važnijeg od pjevanja Božjeg imena. To je najbolji lijek za sve bolesti. Meditacija - dhyana, žrtva i žrtveni obred - yajna te obredno bogoštovlje uz recitiranje mantri i svetih imena - arcana, propisani su kao osnovni načini za postizanje oslobođenja u kṛtayugi, tretayugi i dvāparayugi, tim redom. Nāmasmaraṇa je najlakši put do oslobođenja u kaliyugi. Zato su ljudi rođeni u ovom vremenskom razdoblju - yuga sretniji od onih koji su živjeli u prethodne tri yuge. No, nažalost, ljudi današnjice nisu u stanju slijediti ni takav lagani put.

*Ljutita osoba ne će biti uspješna ni u jednom od svojih nastojanja.
Radit će pogrešne stvari, griješit će i svi će joj se rugati.
Napustit će ju rođaci i prijatelji.
Izgubit će stečeno bogatstvo i ugled.
Ljutnja i bijes potpuno će ju uništiti.*

Teluški stihovi

Studenti!

Postoje načini za kontrolu ljutnje. Evo nekih korisnih savjeta. Prvi je korak što brže se udaljiti s mjesta na kojem vas je ljutnja obuzela. Zatim popijte čašu hladne vode. Iza toga stanite pred ogledalo i pogledajte svoje lice. Vidjet ćete da vam je lice ružno i izobličeno od ljutnje. Izgledat ćete kao *Surpanakha*. Bit ćete ogorčeni zbog vašeg vlastitog bijesa i reći ćete sami sebi: "Sram me bilo! Nikada ne smijem dopustiti da me ljutnja tako obuzme." Ako se nakon toga vaša ljutnja ne smanji i ne nestane, otidite u kupaonicu, otvorite slavinu i

ispod nje stavite posudu za vodu. Kada voda počne curiti u posudu, oslušajte taj zvuk kao *śruti* – Božji glas iz nutrine i počnite pjevati Božje ime. Svi vaši grijesi bit će očišćeni i ne-stat će prilikom pjevanja u slavu Boga. Dobro je poduzeti i kratku šetnju, odnosno brzo hodanje. Svi ovi postupci djeluju kao lijek protiv ljutnje i stavljaju vaš bijes pod kontrolu.

Naši preci razvijali su svoje prirodne ljudske vrline koristeći takve metode. U davna vremena nije bilo pilula koje bi smanjile tjeskobu i umirile um. Danas, čim osjetite uznemirenost ili zabrinutost, liječnik vam propisuje razne medikamente. To su većinom sedativi koji vam pomažu da zaspate. Ne biste trebali steći naviku uzimanja takvih medikamenata. A koju bi pilulu svakako trebali uzeti? *Harer nama, harer nama, harer namaiva kevalam, kalau nasyeva, nasyeva, nasyeva gathyra-nyatha*. To znači: "Izgovaranje, recitiranje i pjevanje Božjeg imena jedini je put do oslobođenja u ovoj kaliyugi." Nema boljeg lijeka od *nāmasmaraṇa*. Zato se neprestano prisjećajte Božjeg imena. *Nāmasmaraṇa* će ukloniti sve vaše nemire i teškoće, i donijeti vam mir i zadovoljstvo. Što je najveća moć i snaga u kaliyugi?

O, plemeniti čovječe! Nema takvog razdoblja kao što je kaliyuga jer u tom razdoblju svatko može postići oslobođenje već samim pjevanjem Božjeg imena.

Sanskrtski stihovi

Pjevajte Božje ime i postignite blaženstvo

U kaliyugi nema ničeg većeg ni važnijeg od pjevanja Božjeg imena. To je najbolji lijek za sve bolesti. Meditacija - *dhyana*, žrtva i žrtveni obred - *yajna* te obredno bogoštovlje uz recitiranje mantri i svetih imena - *arcana*, propi-

sani su kao osnovni načini za postizanje oslobođenja u *kr̥tayugi*, *tretayugi* i *dvāparayugi*, tim redom. *Nāmasmaraṇa* je najlakši put do oslobođenja u *kaliyugi*. Zato su ljudi rođeni u ovom vremenskom razdoblju - *yuga* sretniji od onih koji su živjeli u prethodne tri *yuge*. No, nažalost, ljudi današnjice nisu u stanju slijediti ni takav lagani put.

Nesposobni ste mirno sjediti makar samo nekoliko minuta. Pa koju onda vrstu pokore možete obavljati? Ni jednu. To je nemoguće. Stoga potražite utočište u *nāmasmaraṇi*. Nema veće duhovne discipline od toga.

Ako neprestano pjevate Božje ime, to odnosi sve vaše loše osobine. Sâmi možete osjetiti kako postajete blaženi i sretni. To je razlog zbog kojeg se Boga opisuje kao ljubitelja pjesme i glazbe – *gāna lola* i *gāna priya*. Mudrac *Nārada* stalno je pjevao božansko ime Gospoda *Nārāyaṇe*. To je bio njegov glavni posao. Bog je bio ushićen slušajući njegovo pjevanje. U pjevanju ima toliko sreće i ljepote da to preplavljuje srce i svakoga dovodi u stanje ushićenja i zanosa. Zbog toga je pjevanje tako dragocjeno. Netko možda i ne zna sve glazbene nijanse, kao što su intonacija, ritam, melodija, akordi i slično, no svatko može pjevati svim srcem, osjećajno i s ljubavlju. Tri su načina na koja se može prizivati Božje ime. Možete moliti riječima: “Oh, *Rāmā*, molim te zaštititi me!” To isto možete izraziti u obliku poeme odnosno u stihovima. Međutim, to nije tako ugodno za slušanje. No, kada tu molitvu uputite Bogu u obliku bogostovne pjesme ili *bhājana* ona ulazi direktno u srce jer je puna slatkoće i blaženstva. Zato je *Nārada* neprestano pjevao božansko ime “*Nārāyaṇa*, *Nārāyaṇa*”.

Jednom je mudrac *Nārada* otišao Gospodu *Nārāyaṇi* i zamolio Ga da mu objasni djelotvornost *Rāminog* imena. “*Nārada*, gledaj,

na drvetu sjedi papiga. Otiđi k njoj i traži da samo jednom izgovori *Rāmino* ime” rekao je *Nārāyaṇa*. Poslušavši Gospodovu naredbu, *Nārada* je otišao papigi i zatražio da izgovori *Rāmino* ime. Istog trenutka kada je papiga to učinila, srušila se mrtva. *Nārada* se vratio *Nārāyaṇi* i rekao: “Oh, Gospode! Učinio sam kako si mi zapovijedio, no kada je papiga izgovorila *Rāmino* ime, odmah je izdahnula. Na to je *Nārāyaṇa* odgovorio: “*Nārada*, ne brini zbog papigine smrti. Upravo sada otelila se krava i donijela na svijet malo tele. Otiđi tamo i reci teletu da pjeva *Rāmino* ime.” *Nārada* se uplašio da i tek rođeno tele ne bi zadesila papigina sudbina. No ipak je, pokoravajući se *Nārāyaṇinoj* zapovjedi, zatražio od teleta da zapjeva *Rāmino* ime. Istog trenutka kada je tele to učinilo, srušilo se mrtvo.

Kada je *Nārada* o tome izvijestio *Nārāyanu*, On mu je naredio da ode u kraljevsku palaču, u kojoj se kralju upravo rodio sin i zatraži od malog princa da izgovori *Rāmino* božansko ime. *Nārada* je bio u potpunoj panici, no *Nārāyaṇa* je uporno zahtijevao da *Nārada* izvrši Njegovu naredbu. *Nārada* je konačno otišao u palaču i zamolio novorođenog princa da samo jednom izgovori *Rāmino* ime. Princ je pozdravio *Nāradu* i izvijestio ga da je čuvši *Rāmino* ime jedan jedini puta, bio preobražen iz papige u tele, a zatim iz teleta u ljudsko biće i to kao princ.

Zahvalio je *Nāradi* što mu je otkrio tajnu ponavljanja i pjevanja *Rāminog* imena. Dakle, Božje ime donosi ljudsko rođenje koje se smatra dragocjenim darom.

Bhagāvan je završio govor *bhajanom*: *Hare Rāma*, *Hare Rāma*, *Rāma Rāma*, *Hare Hare*.

ISPRAVNOST – DHARMA JE NAŠE PRAVO I TRAJNO VLASNIŠTVO

*Sva imena i likovi predstavljaju manifestaciju Vrhovnog Bića koje je
utjelovljenje mira i svega dobroga. To Biće je postojanje,
znanje, potpuno blaženstvo i nedvojnost.
Ono je istina, dobrota, ljepota – satyam śivam sundaram.*

Sanskritski stihovi

NIKADA, NI POD KOJIM UVJETIMA, NE NAPUŠTAJTE ISTINU

Sve što vidimo na ovom svijetu, bilo to živo ili neživo, predstavlja utjelovljenje mira. Fizički oblici svih živih bića utjelovljenja su ljepote. Bog, koji je utjelovljenje istine, dobrote i ljepote – *satyam śivam sundaram*, prisutan je u svim elementima i u svim živim bićima kao načelo jednote. Nekoliko stotina godina prije Kristovog rođenja to je isto govorio i Platon, koji je bio mentor Aristotelu. On je rekao da istina, dobrota i ljepota čine temelj svijeta.

Ljudska pohlepa upropaštava život

Istina je temelj svega. Istina ostaje nepromijenjena tijekom tri vremenska razdoblja – prošlosti, sadašnjosti i budućnosti – *trikālabadyam satyam*. Iako je čovjek obdaren vrlinama istine, dobrote i ljepote – *satyam śivam sundaram*, on nije u stanju spoznati svoju vlastitu istinu, ljepotu i dobrotu. Tek nakon što čovjek spozna načela istine, dobrote i ljepote, može razumjeti pravo značenje ljudskosti. Danas čovjek proučava svete tekstove kao što su *Vede*, svete legende – *purāṇa* i zbirke o načelima *brahmana* – *brahmasūtra*, epove *Rāmāyaṇu* i *Bhagavadgītu* te *Bibliju* i

Kur'an. Usprkos čitanju svih tih svetih tekstova i knjiga, čovjek ne uživa u miru zato što njihova učenja ne primjenjuje u životu. Puko čitanje svetih tekstova može se usporediti s

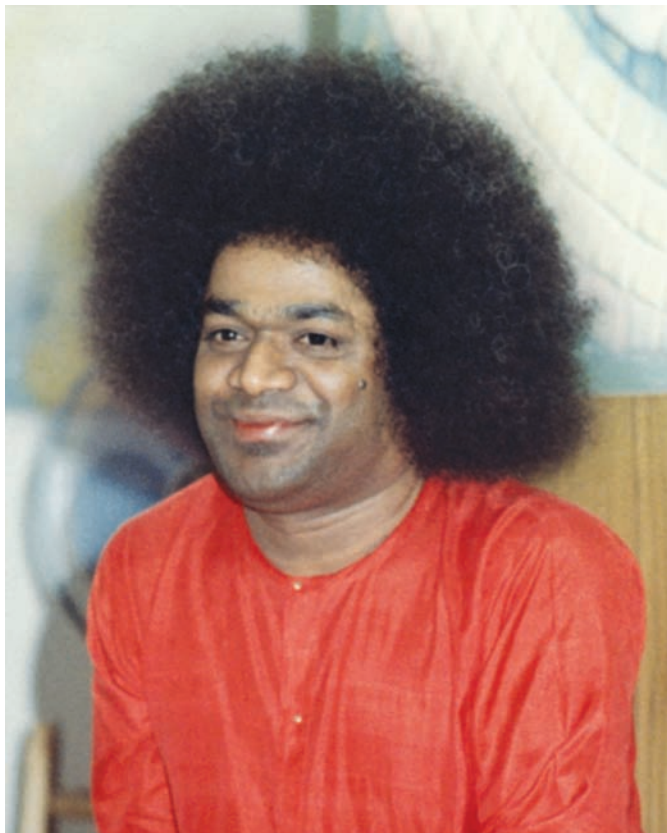
Istina je temelj svega. Istina ostaje nepromijenjena tijekom tri vremenska razdoblja – prošlosti, sadašnjosti i budućnosti – trikālabadyam satyam. Iako je čovjek obdaren vrlinama istine, dobrote i ljepote – satyam śivam sundaram, on nije u stanju spoznati svoju vlastitu istinu, ljepotu i dobrotu. Tek nakon što čovjek spozna načela istine, dobrote i ljepote, može razumjeti pravo značenje ljudskosti. Danas čovjek proučava svete tekstove kao što su Vede, svete legende – purāṇa i zbirke o načelima brahmana – brahmasūtra, epove Rāmāyaṇu i Bhagavadgītu te Bibliju i Kur'an. Usprkos čitanju svih tih svetih tekstova i knjiga, čovjek ne uživa u miru zato što njihova učenja ne primjenjuje u životu.

pijenjem sirutke. Njihova predana primjena u životu može se usporediti s uzimanjem vrhnja. Postoji li razlog zašto više volimo vrhnje od sirutke? Primjena predstavlja pravu snagu. Propovijedanje i školsko znanje bez primjene dovest će samo do pukog razmetanja. Važna je primjena, a ne samo propovijedanje.

Kakva je korist od čovjeka koji raspolaže ogromnim bogatstvom ako od njega ne može izvući nikakvu ugodu ili korist? Kada je u jezeru puno vode, pas može vodu samo lizati jezikom, ali ne i piti iz jezera. Slična je i sudbina škrtaca. Čovjek danas raspolaže raznim vrstama znanja, bogatstva i moći, ali koja je korist od svega toga? Pohlepa – čovjekova loša osobina, čini da su sve te stvari za njega beskorisne. Ljudska je pohlepa danas bezgranična zbog djelovanja željeznog doba – kaliyuga. Čovjek ne koristi svoje bogatstvo za sebe, ali ga niti ne dijeli s drugima. Nije važno ako ono što posjeduje ne dijeli s drugima, međutim, on ni druge ne može gledati kako su sretni. Čak ni životinje nisu toliko lude da bi nešto prikrivale, a nisu niti opake da bi krale. No, ti su nedostaci postali rašireni kod ljudi današnjice. Dok se ne oslobodimo tih nedostataka, duhovne vježbe kao što su molitva – japa, meditacija – dhyāna i bogoštovni obredi – pūjā nisu ni od kakve koristi. Štovanje bez ljubavi, predanost bez vjere nisu ni od kakve koristi. Ne morate vladati nikakvim znanjima, ne morate slušati o učenjima iz svetih knjiga i ne

Tako dugo dok je čovjek u zarobljeništvu svoga bogatstva, on ne uviđa stvarnost svijeta. On ju spoznaje tek kada sve izgubi. Što je to svijet? Što je život? Kako dugo će trajati? Što ste postigli tijekom svojega života? Sve su to samo oblaci koji plove nebom. Kada ste mladi, tada naporno radite kako biste stekli razne vrste znanja, da biste se mogli suočiti s brojnim izazovima koji vas čekaju u životu. Zadovoljstva mladosti su prolazna. Svi svjetovni odnosi kratkog su vijeka. Postoji samo jedno što je trajno, a to je ljubav za Boga. Ako ne zadobijete Božju ljubav, od kakve je koristi sve ostalo što ste stekli? Bez obzira na to koliko dugo živjeli, na kraju ćete ovaj svijet morati napustiti praznih ruku.

morate razumjeti njihovo unutarnje značenje, dovoljno je da imate ljubav i vjeru. Što je to što ćemo ponijeti sa sobom kada napustimo tijelo? Tijelo vam je potrebno kako biste mogli obavljati različite poslove i zato pribjegavate raznim neprivlačnim vježbama da biste održali tijelo i mogli se brinuti o svojoj obitelji.

Tko je pohlepan, ne će uspjeti ni u jednom svojem nastojanju.

Činit će grešna djela i svi će ga ismijavati.

Izgubit će sve bogatstvo i poštovanje.

Njegova će ga pohlepa potpuno upropastiti.

Teluški stihovi

Upotrijebite bogatstvo na ispravan način

Nalazimo se pod lošim utjecajem željeznog doba – *kaliyuga*. U tom je dobu pohlepa postala modom. Kod čovjeka ne nalazimo ni tragove požrtvornosti. Drevna kultura Bhārata objavila je: *besmrtnost se ne postiže radom, potomstvom ili bogatstvom, ostvaruje se samo žrtvovanjem.*

Kada se grešnik valja u bogatstvu, on ne pokazuje nikakvog obzira ili štovanja, čak ni prema Bogu. On spozna je istinu tek kada sve izgubi.

Teluški stihovi

Tako dugo dok je čovjek u zarobljeništvu svoga bogatstva, on ne uviđa stvarnost svijeta. On ju spozna je tek kada sve izgubi. Što je to svijet? Što je život? Kako dugo će trajati? Što ste postigli tijekom svojega života? Sve su to samo oblaci koji plove nebom. Kada ste mladi, tada naporno radite kako biste stekli razne vrste znanja, da biste se mogli suočiti s brojnim izazovima koji vas čekaju u životu. Zadovoljstva mladosti su prolazna. Svi svjetovni odnosi kratkog su vijeka. Postoji samo

jedno što je trajno, a to je ljubav za Boga. Ako ne zadobijete Božju ljubav, od kakve je koristi sve ostalo što ste stekli? Bez obzira na to koliko dugo živjeli, na kraju ćete ovaj svijet morati napustiti praznih ruku.

Tijelo je sazdano od pet elemenata i slabo je te je osuđeno na propadanje. Iako je predviđen životni vijek od sto godina, to se ne može prihvatiti sa sigurnošću. Svoje smrtno tijelo možemo napustiti u svakom trenutku, u djetinjstvu, mladosti ili u starosti. Smrt je sigurna. Zato, prije no što se tijelo izgubi, čovjek bi trebao učiniti sve da spozna svoju pravu prirodu.

Teluški stihovi

Nisu li živjeli kraljevi koji su posjedovali velika kraljevstva i bili ispunjeni ponosom i ohološću? Ali, gdje su oni sada? Trebali biste naporno raditi da biste zaradili dovoljno za životne potrebe, a da sebi ništa ne uskraćujete. Mi udišemo i izdišemo zrak. Mi uzimamo hranu, probavljamo ju i odbacujemo ono što je probavljeno. Slično tomu, čovjek ne bi trebao samo stjecati bogatstvo, već bi ga trebao i ispravno trošiti. Ne biste trebali samo stjecati i sakriti ono što steknete. Ono što biste trebali čuvati nije bogatstvo već ispravnost – *dharma*. Ispravnost je naše pravo i trajno vlasništvo. To je istina koju danas trebate spoznati.

U jednom su selu živjela dvojica braće koji su bili veliki škrtci. Iako su nagomilali ogromno bogatstvo, nisu potrošili ni novčića. Nisu čak ni jeli dovoljno hrane da bi bili siti. Svjetiljku nisu držali upaljenom duže od pet minuta kako ne bi potrošili previše ulja. Jednog je dana umro seljak koji je živio u susjednom selu, koje je bilo udaljeno deset kilometara. Kao što je u to vrijeme bio običaj, jedan od braće je trebao otići u to selo da bi izrazio sućut ožalošćenoj obitelji. Stariji je brat ustao rano ujutro da bi na put krenuo pješice jer,

kada bi se odvezao autobusom, morao bi potrošiti novac za kartu. Svojem mlađem bratu rekao je neka upali svjetiljku da bi mogao staviti odjeću u torbu. Čim je izišao iz kuće, mlađi je brat ugasio svjetiljku da ne bi trošio ulje.

Nakon što je prošao otprilike tri kilometra, stariji se brat vratio kući i pokucao na vrata. Mlađi je upitao: 'Tko kuca?' Stariji je brat odvratio: 'Ja sam, tvoj stariji brat.' Mlađi ga je upitao zašto se vratio. Stariji je brat rekao: 'Kada sam odlazio od kuće, nisam ti rekao da ugasiš svjetiljku. Zato sam se morao vratiti kako bih provjerio da svjetiljka više ne gori.' Na to mu je mlađi brat odvratio: 'Brate, misliš li da nemam nimalo pameti? Ugasio sam svjetiljku čim si izašao iz kuće. A ti si prohodao toliku udaljenost tamo i natrag da bi me na to podsjetio. Nisi li pomislio koliko si istrošio svoje sandale zbog tog nepotrebnog hodanja?' Tada je stariji brat rekao: 'Brate, nisam ja tako nerazuman kao što ti misliš. Ja sam skinuo sandale i stavio ih u zavežljaj koji sam stavio pod ruku i uputio se na put.'

Od kakve je koristi ako imate sandale, a ne nosite ih zbog svoje škrtosti? Od kakve je koristi bogatstvo i vlasništvo ako nismo u mogućnosti, zahvaljujući njima, ostvariti zadovoljstvo i ugodu? Trebali biste voditi udoban život, ali isto tako i život drugih učiniti ugodnim. Jer, u protivnom, kakva je korist od vašeg bogatstva?

Svoje znanje koristite da biste pomogli drugima

Vi stećete razne vrste znanja, ali svrha obrazovanja nije da biste samo osigurali dobar posao. Svoje bi znanje trebali koristiti za dobrobit društva i za napredak vašega sela. Stjecanje znanstvenih titula nije samo sebi

Svoje bi znanje trebali koristiti za dobrobit društva i za napredak vašega sela. Stjecanje znanstvenih titula nije samo sebi svrha. Studenti svoje znanstvene titule danas koriste kao posude za prošnju. Odlaze od jednog ureda do drugoga i mole za posao. Steknite obrazovanje koje će vam omogućiti samostalnost. Uključite se u aktivnosti koje će donijeti dobro i napredak vašem selu. Poučite svoje susjede o zdravlju i higijeni kako ne bi bili podložni bolestima. Naučite ih o važnosti čistoće i pomognite im da poboljšaju sustav odvodnje u selu. Podučite ih da obavljaju korisne poslove kao što je uzgoj povrća za vlastite potrebe. Podijelite svoje znanje s djecom u selu. U tomu je prava vrijednost vašeg obrazovanja.

svrha. Studenti svoje znanstvene titule danas koriste kao posude za prošnju. Odlaze od jednog ureda do drugoga i mole za posao. Steknite obrazovanje koje će vam omogućiti samostalnost. Uključite se u aktivnosti koje će donijeti dobro i napredak vašem selu. Poučite svoje susjede o zdravlju i higijeni kako ne bi bili podložni bolestima. Naučite ih o važnosti čistoće i pomognite im da poboljšaju sustav odvodnje u selu. Podučite ih da obavljaju korisne poslove kao što je uzgoj povrća za vlastite potrebe. Podijelite svoje znanje s djecom u selu. U tomu je prava vrijednost vašeg obrazovanja. Zasluge stječemo služenjem drugima, a grijeh činimo kada ih povređujemo. Hvalevrijedno je činiti dobro drugima, grijeh je drugomu činiti zlo— *paropakāra punyaya pāpaya parapīdana*. Svoje biste znanje trebali koristiti da biste pomogli drugima.

Jedinstvo je neophodno potrebno. Trebali biste primjenjivati načelo jedinstva. Samo tada ono može rasti i napredovati. Jedinstvo ne znači samo pozdravljanje sa 'zdravo, zdravo', već bi se ono trebalo odražavati u praksi. Trebali biste djelovati jedinstveno. U jedinstvu leži velika dobrobit. Zato bi studenti trebali razviti širokogrudne osjećaje i tolerantnost. Dopustite širenje srca kao središta osjećaja – hṛdaya. Gdje se nalazi srce koje je središte osjećaja u vašem tijelu? To nije fizičko srce koje se nalazi s lijeve strane grudnog koša. To nije ono što podrazumijeva srce kao središte osjećaja – hṛdaya. Srce kao središte osjećaja – hṛdaya prisutno je u cijelom tijelu. Ono nema ograničenja, ono sve prožima: rukama i stopalima, očima, glavom, ustima i ušima, prožimajući sve, Božansko načelo prožima cijeli univerzum – sarvatah pānīpāda tat sarvathokshi siromukham sarvatah śrutimalloke sarvamavruṭhya tishtati.

Studenti danas, čim steknu diplomu, odlaze u Zavod za zapošljavanje kako bi se prijavili. Oni koji su stekli visoko obrazovanje, prijavljuju se za posao u inozemstvu. To nije prava svrha vašeg obrazovanja. Prava je svrha da doprinesete razvoju sela. Vi ste rođeni, odrasli i školovali ste se u vašem selu. Sve što ste postigli u životu ostvarili ste tamo. Društvo vas je obdario raznovrsnim znanjima. Vi ste rođeni i odrasli u društvu i svoj život živite u društvu. Ne biste li trebali biti zahvalni društvu koje je toliko učinilo za vas? Na žalost, danas kod studenata ne nailazimo na takve širokogrudne osjećaje. Oni žive život usredotočeni na sebe i ono što ih zanima su samo oni i njihove obitelji. Ako provodite život koji je tako sebičan, tko će onda voditi brigu o mnoštvu drugih? Svi su djeca Božja. Svi su braća i sestre. Zato biste trebali težiti napretku svih. Radite na razvoju društva u suradnji s drugima i međusobnom uvažavanju, ne ostavljajući prostora bilo kakvim sukobima. Razvijte odlike obzirnosti i suosjećanja.

Jedinstvo je neophodno potrebno. Trebali biste primjenjivati načelo jedinstva. Samo tada ono može rasti i napredovati. Jedinstvo ne znači samo pozdravljanje sa 'zdravo, zdravo', već bi se ono trebalo odražavati u praksi. Trebali biste djelovati

jedinstveno. U jedinstvu leži velika dobrobit. Zato bi studenti trebali razviti širokogrudne osjećaje i tolerantnost. Dopustite širenje srca kao središta osjećaja – *hṛdaya*. Gdje se nalazi srce koje je središte osjećaja u vašem tijelu? To nije fizičko srce koje se nalazi s lijeve strane grudnog koša. To nije ono što podrazumijeva srce kao središte osjećaja – *hṛdaya*. Srce kao središte osjećaja – *hṛdaya* prisutno je u cijelom tijelu. Ono nema ograničenja, ono sve prožima: rukama i stopalima, očima, glavom, ustima i ušima, prožimajući sve, Božansko načelo prožima cijeli univerzum – *sarvatah pānīpāda tat sarvathokshi siro-mukham sarvatah śrutimalloke sarvamavru-thya tishtati*. Na taj način svatko, tko dolazi u prostor širenja vašeg srca kao središta osjećaja – *hṛdaya*, postaje vaš bližnji. Svoj biste život trebali živjeti s takvim osjećajem jedinstva i bratstva. Obrazovanje nije namijenjeno samo tome da biste zahvaljujući njemu mogli zarađivati za život, već mu je svrha da od vas stvori kulturnog pojedinca. Obrazovanje je proces pročišćenja. Kada steknete kulturu, tada ne će postojati bojazan čak ni za vaše životne potrebe. Možete svakoga dana izgovarati molitvu: ‘Ako štitiš ispravnost – *dharma*, tada će i ispravnost štititi tebe – *dharma rakṣāti rakṣitah*’. Kada ćete štititi ispravnost – *dharma*, ona će sama po sebi štititi vas. Zato biste trebali njegovati ispravnost – *dharma* u društvu. Kada usvojite ispravnost u selima, ona će se razviti u mjestima i gradovima.

Čovjek bi trebao razvijati čovječnost

Studenti!

Danas vidimo da se kulturna tradicija Indije njeguje do određene mjere samo u selima. U većim mjestima i gradovima ne nailazimo na njezine tragove. Samo u selima nailazimo

na vrline kao što su prijanjanje uz ispravnost – *dharma*, pravednost, suosjećanje i ljubav, koje su nestale i izgubile se u većim mjestima i gradovima. Iako u većim mjestima i gradovima postoje sudovi, banke, sveučilišta i mnoge druge ustanove, u njima prevladavaju nezakonitost, nepravda i poroci. S druge strane, u selima ne postoje nikakve slične ustanove, a ipak se ljudi pridržavaju moralnosti i etike. Čak i u plemenima koja žive daleko od društva, u šumama, njeguje se istina i ispravnost. U stvari, oni su ti koji održavaju našu kulturu. Nakon što steknu obrazovanje, što ljudi danas čine? Uništavaju kulturu, moralnost i etičnost u društvu. U stvari, oni uništavaju i samu čovječnost. Gdje je danas čovječnost? Tisuće godina su prošle otkako se čovjek rodio na ovoj Zemlji. Ali čovječnost u njemu tek se treba roditi. Na čovječnost ćete naići samo u teoriji, ali ne i u praksi. Kada će onda doći do procvata čovječnosti u čovjeku? Koliko je puta čovjek već bio rođen i koliko puta još treba biti rođen? U stvari, čovječnost bi se u čovjeku trebala roditi njegovim rođenjem. Kažemo da bismo trebali govoriti istinu. Ali, postoji li ijedna osoba koja govori istinu? Sve što čovjek danas govori je neistina. Sve što čini je nepravda. Kako je onda moguće da se u njemu rodi čovječnost? Čak i ptice i životinje slijede određena pravila. Oni imaju razlog i vrijeme za ono što čine. Ali čovjek nema ni razloga niti određeno vrijeme. Od kakve je onda koristi vaše obrazovanje? Zašto stjecati znanje od kojeg nema nikakve koristi? Stječite obrazovanje koje će donijeti dobrobit društvu, razvijajte bratske odnose među ljudima i učinite da čovječnost procvate u vama.

Danas među ljudima prevladava mržnja, a isto tako i između sela i među pokrajinama. Kako je onda moguće da ne postoji mržnja između jedne i druge zemlje? Vi razvijate

mržnju u svojoj vlastitoj pokrajini i u svojoj vlastitoj zemlji. Kako vas onda nije sram reći da neka zemlja napada vas samo iz mržnje? Prije svega, napravite reda u svojem vlastitom domu, selu, gradu, svojoj pokrajini. Ako niste u stanju otkloniti sukobe u vašem vlastitom domu, kako onda možete doprinijeti skladu između zemalja? Tko ste vi da biste ispravljali druge? Koja su vaša prava? Prije svega, dovedite u sklad odnose u vašem domu i razvijte čovječnost. Smatrajte sve ljude djecom Božjom. To je obrazovanje koje bi danas studenti trebali stjecati.

Nikada, ni pod kojim uvjetima, ne napuštajte istinu

Kamo god pogledate, ljudi danas teže samo za novcem. Zašto želite toliko novca? Što ćete s njim učiniti? Hoćete li ga upotrijebiti za dobrobit zemlje ili za pomoć ljudima koji su u potrebi? Hoćete li ga upotrijebiti za širenje obrazovanja? Hoćete li barem nahraniti prosjake? Ako se novac ne koristi za dobre namjene, nema od njega veće koristi nego od prašine. Ne biste trebali potratiti svoj život na gomilanje novca. Posvetite svoj život njegovanju suosjećanja i ljubavi u društvu. Upotrijebite novac da biste tijelo održali u dobrom stanju kako biste mogli provoditi ispravno djelovanje i sačuvati svoju čast.

Trebali biste biti spremni žrtvovati čak i svoj život za Boga. Držite se istine i slijedite ispravnost – *dharma*. To su dvije vrline koje bi čovjek trebao njegovati. *Vede* nas isto tako uče: 'Govori istinu, slijedi ispravnost – *satyam vada dharmam carā*'. Nikada ne napuštajte istinu, ni pod kojim uvjetima, čak ni po cijenu vlastitog života. Neka *Hariścandra* bude vaš uzor. Kada se suočio s nekom poteškoćom, njegova vjera u Boga i istinu nikada ga nije

napuštala. Na kraju, istina je bila ta koja ga je spasila, te se mogao vratiti u svoje kraljevstvo i svojem bogatstvu. Što je to što podržava istinu? To je ljubav. Zato, razvijte ljubav. Ali, nemojte ograničiti svoju ljubav na sebe i svoju obitelj. Ako mislite samo na sebe i svoju obitelj, bolje je da živite u šumi. S kojim pravom biste živjeli u vašem selu ili u društvu? Kada živite u društvu, trebate se brinuti i za njegovu dobrobit. Ako uvijek mislite samo na sebe i na svoju obitelj, a pripadate društvu, niste ništa bolji od osobe koja je oboljela od neizlječive bolesti. Razvijte jedinstvo i živite u skladu sa svima. Nemojte postati žrtvom napada sebičnosti i usredotočenosti samo na sebe. Težite dobrobiti svih i gledajte na patnje drugih kao da su vaše. Kada studenti razviju takve plemenite osjećaje, postat će budući spasitelji naroda. Trebali biste postati uzornim osobama te podržavati istinu – *satya* i ispravnost – *dharma* koje je Indija promicala od davnina.

Studenti!

Vi ste budući osloboditelji naroda. Vi ste budući vođe, pobornici i zagovaratelji istine. Zato, slijedite njezin put. No većina je danas krenula krivim putem. Zna li za što se ljudi danas zalažu? Čak i kada bi se *Hariścandra* danas rodio, natjerali bi ga da izgovori na stotine laži. To je zbog utjecaja željeznog doba – *kaliyuga*. To je razlog zašto danas ne možete naići na osobu kakva je bio *Hariścandra*. U strahu od današnjih lažnih pobornika istine i ispravnosti, *Hariścandre* su pobjegle u šume i brda! Istina – *satya* i ispravnost – *dharma* pobjegle su pred neistinom – *asatya* i neispravnošću – *adharma* koje su preuzele vlast. Što biste danas trebali učiniti da biste pročistili ovakvo ozračje koje prevladava u društvu? Kako je to moguće učiniti? To je moguće učiniti samo primjenom istine i isprav-

nosti. Samo govorenje o istini nije dovoljno. Morate ju primijeniti. Ono što je u vašem srcu treba se iskazati u govoru, a ono što je izgovoreno treba provesti u djelo. Student će ostati pravim studentom tako dugo dok slijedi put istine i ispravnosti. U odsutnosti istine i ispravnosti, student – *vidyārthin*, postat će tražitelj zadovoljstava – *viśayarthin*.

Bhagavān je otpjevao bhajan *Sathyam Jnanam Anantam Brahma* i nastavio govor.

Prihvatite nove studente kao svoju braću i sestre

Potrebno je naglasiti još jednu važnu stvar. Kada novi student dođe na Institut, trebali biste ga prihvatiti s ljubavlju i pažnjom i odnositi se prema njemu s većom brigom nego prema vlastitoj braći, kako biste mu pomogli da zaboravi svoje brige i tjeskobe. Nije bez razloga da naš Institut slovi kao uzoran u odnosu na način kako se odnosimo prema novim studentima, da se stariji studenti odnose prema njima kao prema braći i sestrama. Mnoge druge ustanove najveći dio pažnje posvećuju bogatim studentima koji njihovim ustanovama daju velike donacije. No, na našem Institutu ljubav je jedina donacija. Ja se posvećujem onima koji su puni ljubavi. Čuli ste dječaka koji je prije nekog vremena govorio na sanskrtu. On nema pomoć svojih roditelja. O njemu se brinu njegovi djed i baka. Mi primamo takve učenike i pomažemo im da uspiju u životu. I sami se možete uvjeriti kako se dječak u potpunosti oslobodio briga koje su ga morale u prošlosti tako da je čak naučio sanskrit i održao govor. Moja božanska volja – *saṅkalpa* je pružiti radost studentima kojima nedostaje ljubav njihovih roditelja i omogućiti im da zaborave svoje brige /glasni pljesak/. Ja to činim i tražim od vas da činite to isto.

Ako naidete na takvog studenta, pomognite mu koliko možete da napreduje u životu.

Vjerojatno ste upoznati s tim na koji način djeluju vanjske ustanove. Kada se novi student upiše na neku od vanjskih ustanova, mora proći kroz svojevrstan virtualni pakao i provjeru u obliku ispunjavanja različitih zahtjeva. Nemoćni da podnesu taj pritisak, da prođu provjeru i ispune postavljene zahtjeve, neki studenti napuštaju ustanove u vremenu kraćem od tjedan dana. Oni to nazivaju provjerom, ali Meni nije jasno koja je njezina svrha. U ime provjere oni studente podvrgavaju šikaniraju i mučenju kojima nema kraja. Je li to ono što bi trebali činiti stariji studenti? Oni bi se prema mlađima trebali odnositi kao prema vlastitoj braći i sestrama i pružiti im svu svoju ljubav i pažnju. Trebali bi im omogućiti da se osjećaju ugodno i pomoći im da se oslobode svih briga kako bi živjeli u ugodnom i mirnom ozračju. To je ono što Ja činim i od vas tražim da činite to isto /glasni pljesak/.

Obrazovanje nije namijenjeno samo tome da biste zahvaljujući njemu mogli zarađivati za život, već mu je svrha da od vas stvori kulturnog pojedinca. Obrazovanje je proces pročišćenja. Kada steknete kulturu, tada ne će postojati bojazan čak ni za vaše životne potrebe. Možete svakoga dana izgovarati molitvu: 'Ako štitiš ispravnost – dharma, tada će i ispravnost štititi tebe – dharmo rakṣāti rakṣitah'. Kada ćete štititi ispravnost – dharma, ona će sama po sebi štititi vas. Zato biste trebali njegovati ispravnost – dharma u društvu. Kada usvojite ispravnost u selima, ona će se razviti u mjestima i gradovima.

Na ovom Institutu mi ne samo da osiguravamo besplatno obrazovanje, već i dajemo stipendije onim studentima koji ih zaslužuju. Mi ne tražimo ni novčića u ime naknade za bavljenje športom, ispite, knjižnicu, laboratorij, poduku i tomu slično. Kada mi omogućavamo takvo uzorno i besplatno obrazovanje studentima, kako bi tek plemeniti i uzorni trebali biti studenti! Oni bi trebali postati uzorni mladići. Ako prosjak dođe na vaša vrata da bi prosio, trebali biste mu reći: 'Dragi moj, nije u redu da izlaz tražiš u prošnji. Zašto se spuštaš na tu razinu? Dođi, ja ću ti pokazati na koji način možeš zaraditi za svoj život.' Trebali biste pomoći takvim ljudima da postanu samostalni i da žive od svojih prihoda. Jednom prilikom kada je čovjek koji je bio gladan prišao Isusu, On mu je dao dvije ribe. No, kako je moguće svaki dan osiguravati hranu na takav način? Zato je Isus kupio mrežu i dao mu je rekavši: 'Ono što ti je potrebno za život stekni korištenjem ove mreže.' Naši bi studenti trebali slijediti taj primjer. Trebali bi pomagati onima kojima je pomoć potrebna na način da siromašni na dostojan način zasluže ono što im je potrebno za život.

Skromnost je obilježje studenta

Svi studenti na našem Institutu trebali bi živjeti poput braće i sestara i odnositi se prema svakome s ljubavlju. Trebali biste razviti takav pristup drugima. To je ono što bi naši studenti trebali danas naučiti. Ne bi smjeli dozvoliti da njima ovladaju ego i razmetanje. Trebali bi razviti ljubav i idealizam. To je način kako studenti mogu uspjeti u životu.

Postoje brojni primjeri u povijesti koji govore o tome kako su se obični ljudi uzdigli do visokih položaja zahvaljujući njihovim vrlinama i napornom radu. Bio jednom jedan čovjek koji

je prodavao novine i drugi koji je čistio cipele. Nakon što bi očistio cipele svojih mušterija, on bi im običavao reći: 'Bog Vas blagoslovio.' Bio je još jedan čovjek koji je zarađivao za život tako što bi pisao adrese na omotnicama. Čak su se i takve osobe mogle uzdići do visokih položaja, poput premijera Engleske, zato što su bile obdarene poniznošću i plemenitim osjećajima. Pogledajte samo koliko čovjek može postići u životu ako je ispunjen skromnošću i ljubavlju! Obrazovanje nije toliko važno. Jer, sve u svemu, što je to što čini moderno obrazovanje?

Obrazovanje daruje skromnost, skromnost daruje zaslugu, koja će vam zauzvrat darovati bogatstvo. Bogatstvo će vam pružiti materijalno i duhovno zadovoljstvo kada ga koristite na način da činite djela milosrđa i upotrebljavate ga na ispravan način.

Teluški stihovi

Skromnost je obilježje studenta. U stvari, to je krunski dragulj obrazovanja. Ako naiđete na takve ponizne studente, pomognite im koliko god možete kako bi oni zaboravili na sve svoje brige i doživjeli sreću. Kako je samo sretan bio ovaj dječak kada sam materijalizirao lančić za njega i stavio mu ga oko vrata! On čak ni ne osjeća gubitak svojih roditelja. I vi biste na takav način trebali pomagati drugima. Sve što Ja činim služi tomu da bih vam pokazao način na koji biste i vi trebali činiti. Uvijek postoji savršen sklad između Mojih misli, riječi i djela. To je razlog koji Mi daje pravo da vam sve to govorim. *Ispravan način proučavanja čovječanstva je proučavanje čovjeka.* Svi biste vi trebali živjeti kao ljudska bića, a ne kao životinje ili demoni. Nemojte postati srca kamenoga. Razvijte nježno srce koje će se rastopiti od suosjećanja nad patnjama drugih. Hvala.

RAZVIJTE VRLINE I PROMIŠLJAJTE O BOGU

*Onaj tko nema vrlina ne može se smatrati ljudskim bićem u punom smislu riječi.
Spoznajte da su djeca oplemenjena vrlinama istinsko bogatstvo naroda.*

teluški stihovi

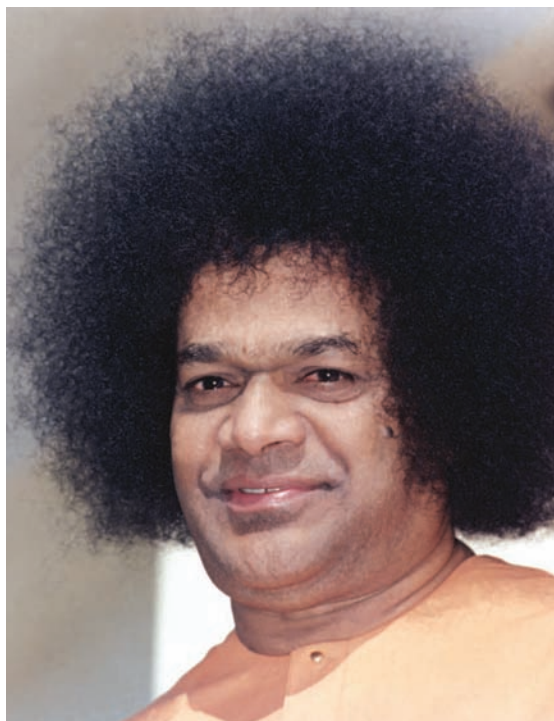
NE POSTOJI SVJETLOST KOJA BI SJAJILA JAČE OD SVJETLOSTI LJUBAVI

StudentiŠ

itelji Bhārate štovali su Boga izvođenjem svetih obreda kao što je paljenje svjetiljki i mirisnih štapića, ponuda posvećene hrane i tomu slično pred kipovima božanstava u skladu s drevnom kulturom ndije. Mladići i djevojke su, nažalost, danas zaboravili tu

svetu tradiciju i pogrešno vjeruju kako mogu ostvariti ispunjenje zahvaljujući svjetovnim stvarima. zgubili su sposobnost razlučivanja i ne znaju čemu bi trebali dati prvenstvo u životu. Zanemaruju svoje dužnosti i kreću krivim putom.

Svi vi pripadate istoj Sai organizaciji. Obrazujete se u Sai obrazovnim ustanovama. astete u Saijevoj ljubavi. e samo ovdje, već kamo god pošli, trebate izražavati to načelo ljubavi. Svjedočite ljubav svojim primjerom. ačin ponašanja, disciplina i postupci koje ste ovdje usvojili trebaju vas voditi kamo god pošli. Smatrat će vas dobrim mladićem i dobrim čovjekom tek kada je vaše ponašanje dobro i način postupanja primjeren.

Posvetite hranu tako što ćete ju ponuditi Bogu

judi koji slijede načela indijske kulture uzimat će hranu tek kada je posvećena – *pras da*, nakon što su ju ponudili Bogu, uz izgovaranje svetih stihova – *mantra* kao što su obredni zazivi koji se upotrebljavaju pri žrtvovanju bogovima *pr ṇ y sv h , apan y sv h , vy nay sv h , ud n y sv h i s manay sv h*. Time se slavi pet životnih načela i to: životna energija – *pr ṇa*, onaj koji se kreće prema donjim dijelovima tijela – *ap na*, jedan od životnih dahova – *vy na*, onaj koji se iz grla uspinje prema gore – *ud na*, dah koji smiruje – *s man*. zimažući hranu koja je na taj način posvećena razvijamo dobre misli, dobre osjećaje, dobre odlike i dobro ponašanje. rana koju uzimamo trebala je biti pripremljena uz poštovanje čistoće posuđa u kojemu je pripremljena – *p tra uddhi*, postupka kuhanja – *p ka uddhi* i hrane za kuhanje – *p dartha uddhi*. „ako je teško utvrditi je li hrana pripremljena uz poštovanje sva tri zahtjeva. Zato, kada hranu ponudimo Bogu uz izgovaranje mantre za prinos hrane na posvećenje *brahm rpanam*, ona postaje posvećena i poprima sva tri obilježja.

*Brahm parnam Brahma Havir
Brahm gnau Brahman Hutam
Brahmaiva ena Gantavyam
Brahma Karma Sam dhin*

Brahman je žlica kojom se daje hrana, kao i sama hrana.

On je žrtvena vatra, kao i onaj koji stavlja hranu u žrtvenu vatru.

Brahman je isto tako cilj onoga tko provodi čin prinošenja žrtve.

Prije nego što ju ponudimo Bogu, ono što smo pripremili samo je hrana. Nakon što ju

ponudimo Bogu ona se pročišćava od svih nečistoća i pretvara se u posvećenu hranu – *pras da*. zimanjem takve posvećene hrane nećemo steći nikakve mentalne nečistoće.

Mi Bogu nudimo hranu na čistom listu *pisanga* stablo iz porodice bananovca, op. prev. . Šanas bismo trebali preispitati koju vrstu hrane nudimo i komu ju nudimo. judsko je tijelo list *pisanga*, srce čovjeka sveta je posuda, dok su vrline, sveti osjećaji i dobro ponašanje namirnice od kojih će hrana biti pripremljena. < li, komu sve to nudimo? To nudimo demonima loših osobina, zlih osjećaja kao što su ljutnja, mržnja i zavist. Ostaci hrane koju su jeli ti demoni mržnje, ljutnje i zavisti nude se Bogu. To je razlog zbog čega su ljudi danas žrtve nemira, nevolja, tuge i patnje. Trebali biste se osloboditi loših osobina i ponuditi svoje vrline Bogu uz molitvu: O Bože, Ti boraviš u mojem srcu i Ti si utjelovljenje ljubavi, dobrote i suosjećanja. Nudim Ti slatki puding mojih vrlina. Molim Te, prihvati ga.

Počnite štovati Boga u mladosti

Mladost je kao sočan i ukusan voćni plod. Taj sladak i ukusan voćni plod trebali biste ponuditi Bogu. Nije moguće iskazivati štovanje Boga u starosti, nakon što odete u mirovinu, kada je vaše tijelo malaksalo, osjetilni organi polako gube svoju sposobnost, a um postaje slab. *Krenite rano, vozite polako i stignite na cilj sretno*. „oš u mladosti počnite s molitvama upućenima Bogu. < ko ne počnete provoditi posvećena djela kada su vaše žižice i mentalne sposobnosti velike, kada ćete? ‘ to možete učiniti kada vam osjetilni organi izgube svoju moć?

U trenutku kada su glasnici Boga smrti, Žame, stavili omču oko vašeg vrata i počeli vas polako odvlačiti govoreći ‘Dodji, pođimo’,

U trenutku kada vaša rodbina govori članovima vaše obitelji da vas odvedu iz kuće, tvrdeći da vam je došao kraj. U trenutku kada vaša žena i djeca počnu plakati i jadikovati. Kako u tom trenutku možete izgovarati Božje ime?

teluški stihovi

„e li u tom trenutku moguće provoditi bilo kakvu duhovnu praksu – s *dhan* ? Nije. Od izuzetne je važnosti da promišljate o Bogu, mislite na Njega svim srcem i otkupite svoj život dok ste još mladi, kada su vaši osjetilni organi u punoj snazi. Zašto ne štujete Boga kada su vaši žički organi i mentalne sposobnosti puni poleta i snage?

O, čovče, nemoj se ponositi svojom ljepotom, mladošću i izičkom snagom. Uskoro ćeš ostarjeti. Kosa će ti postati sijeda i koža će se naborati, a vid će izgubiti jasnoću. Djeca će vas ismijavati, nazivajući vas starim majmunom. iste ništa bolji od kožnate lutke. Pokušajte shvatiti tajnu koja se krije u toj predstavi kazališta lutaka.

teluški stihovi

Kako možete misliti na Boga kada ostari te i postanete slabašan starac? Trebali biste ponuditi mirisno cvijeće vašega uma i srca Bogu uz potpunu vjeru još u mladosti, kada vam je tijelo snažno a osjetilni organi u punoj snazi. To je istinska ponuda hrane koja se donosi božanstvu i stavlja na oltar – *naivedya* koju biste trebali ponuditi Bogu. Šanas ljudi ne prinose takve ponude. Nakon što njihova osjetila izgube snagu što je posljedica uživanja u raznovrsnim osjetilnim zadovoljstvima, oni ih nude Bogu kao da nude ostatke hrane. Postoji jedna poslovice koja govori nešto što se samo po sebi razumije: ‘„a nudim *Krṣṇi* sve brašno koje je vjetar otpuhnuo.’ ‘ to vam je još ostalo za ponuditi Bogu kada je moć svih vaših organa iscrpljena i nakon što ste

Bog je utjelovljenje ljubavi. Boga možete doživjeti samo putem ljubavi. Ije vam potrebna baklja, svjetiljka koja je sigurna na vjetru ili petrolejka da biste vidjeli mjesec koji svijetli, možete ga vidjeti zahvaljujući njegovom svjetlu. •sto tako, ako želite vidjeti utjelovljenje ljubavi, moguće Ga je vidjeti samo putem ljubavi. a ovom svijetu ne postoji svjetlost koja bi bila blistavija od ljubavi.

izgubili svoju žičku i mentalnu snagu? Zato biste trebali služiti Bogu kada je snaga vašeg tijela, uma i intelekta potpuna. Kada izgubite tu snagu u potrazi za osjetilnim zadovoljstvom tijekom mladosti, kakvo onda služenje možete ponuditi Bogu?

StudentiŠ

Prije svega, trebali biste razumjeti da je vaša mladost božanska i uzvišena. < ko se sada ne posvetite duhovnosti, nećete to moći učiniti kada ostarite. Šijete najprije puzi koristeći ruke i noge. Kada poraste, počne hodati na dvije noge. Kada ostari, hodat će na tri noge jer će mu za hodanje trebati pomoć štapa. ovjek bi trebao služiti i štovati Boga kada hoda na dvije noge, ne bi to trebao odlagati za stare dane kada, slikovito rečeno, počne hodati uz pomoć štapa, na tri noge. Kao što tijelo stoji samo na dvije noge, sva snaga i moć čovjeka ovise o istini – *satya* i ispravnom djelovanju – *dharma*. Trebali bi-

ste slijediti istinu i ispravnost te promišljati o Bogu koji je utjelovljenje istine i ispravnosti.

starosti vam je prilikom hoda potrebna pomoć još jedne noge, štapa. U toj životnoj dobi vaše tijelo postaje tako slabo da nećete imati snage čak ni držati štap. ' to možete učiniti u toj životnoj dobi? Zato iskoristite mladost na najbolji mogući način i nemojte potratiti ni jedan trenutak. *Vrijeme je Bog. raćenje vremena je traćenje života. nemojte nepotrebno gubiti vrijeme.*

Nemojte zlorabiti jezik

Šanas mladići i djevojke gube puno vremena. Postupaju s vremenom na pogrešan način i upuštaju se u isprazna ogovaranja. Ne njeguju plemenite osjećaje i ne govore riječi koje su lijepe, dobre i ugodne. Kakve samo riječi izgovaraju i kakve li samo pjesme pjevaju— Ne možete ni zamisliti do kakvog zgražanja dovodi slušanje riječi i pjesama mladića i djevojaka u vanjskom svijetu. Samo u Prasanthi Nila amu mladići i djevojke pridružuju se pjevanju bhajana i pjevaju u slavu Boga: ' ma, Kṛṣṇa, Govinda' i na taj način provode svoje vrijeme u stanju blaženstva. Šrugdje mladići i djevojke ne znaju vrijednost pjevanja Božjeg imena. Oni pjevaju pjesme bez puno smisla kao što je: ' hal hal Re Naujavan, hod Še Re Mere Kan – O mladiću, kreni dalje i ostavi me na miru'. ma li u tim riječima ikakvog smisla i značenja? Postoje i neke druge pjesme koje su smiješne kao što je: 'Šadada Šadada Šada Šada'. ' to je to 'Šadada'? Kakva je sramota i poniženje pjevati takve pjesme—„esmo li obdareni jezikom da bismo pjevali takve pjesme? Znaate li zašto vam je dan jezik? Šan vam je zato da bi na njemu moglo plesati Božje ime. Mi takav sveti jezik koristimo na pogrešan način.

- *aitanya* je uzdizao veličinu jezika.

O jeziče, ti koji prepoznaješ okusŠ i si jako svet. Govori istinu na najugodniji mogući način. Bez prestanka izgovaraj Božja imena Govinda, M dhava i D modara. o je tvoja prvenstvena dužnost.

sanskritski stihovi

„ezik ima mnoge važne osobine. On prepoznaje okus. Trebao bi govoriti istinu na ugodan način. Trebao bi izgovarati samo blage i ugodne riječi. Zašto biste uz pomoć jezika koji je tako svet izgovarali riječi koje nisu svete? Na žalost, ljudi danas svojem jeziku oduzimaju svetost govorenjem riječi koje nisu posvećene. Studenti bi trebali nadzirati svoj jezik. Svoj biste jezik trebali koristiti da pjeva u slavu Boga koji milinom topi srce, zaokuplja um i dovodi do toga da zaboravite na sebe. Kada netko pjeva u slavu Boga, svatko će uživati u njegovom pjevanju i glava će mu se kretati u ritmu glazbe, a da toga nije ni svjestan, bio on nevjernik, vjernik ili jedno i drugo. „ednom je prilikom dh pjevala:

e znam gdje si i što e prijeći da dođeš ovamo, o KṛṣṇaŠ zašto me odvajaš od Sebe? Zar nemaš suosjećanja prema ovoj svojoj poniznoj sluškinji?

teluški stihovi

Šok je dh tako pjevala, sve se su žene u epalli našle u stanju zanosu i blaženstva tako da su posude u kojima su nosile vodu na glavi pale na zemlju. dh se žalila Kṛṣṇi: 'Koja je svrha mogega života?'

a ne mogu pronaći utočište ni u komu drugomu osim u ebi. O Kṛṣṇa, ja nosim teret ovoga života samo zbog ebe. Moj um postaje nemiran ako ne vidim voje lice ozareno osmijehom. Barem mi se pojavi u snovima. e mogu živjeti ni trenutka bez ebe.

teluški stihovi

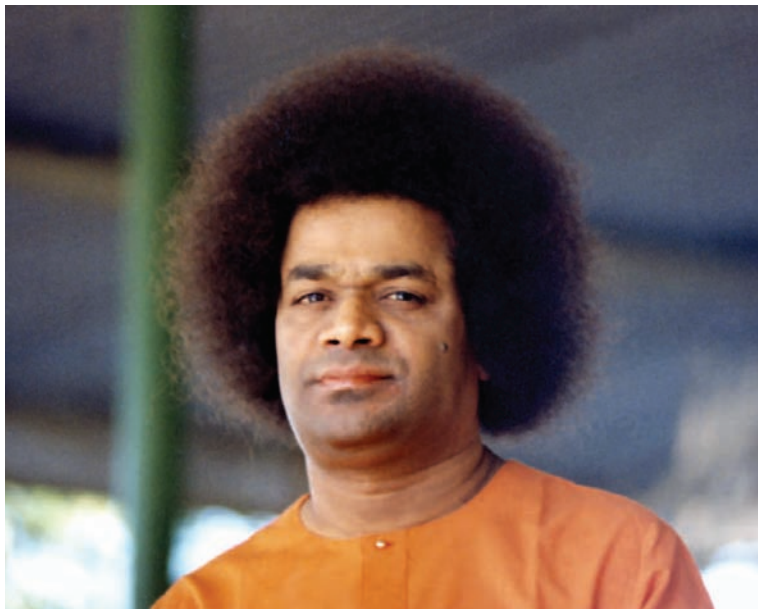

judi su u to vrijeme običavali upućivati molitve Bogu tako usrdno i čeznutljivo. Kada su pjevali *Kṛṣṇino* ime, osjećali su kao da im je teret uklonjen. Samo takva usrdna molitva može potaknuti i omekšati *Kṛṣṇino* srce. Ša-nas u svijetu nema ni traga predanosti. judi govore: božansko, božansko. No, u njima nema ničega božanskog, nailazimo samo na duboko uranjanje u svjetovnost. Trebali biste svoje vrijeme učiniti svetim tako da promišljate o Bogu i da pjevate Njegovo ime koje je poput nektara.

Pobjeda je u jedinstvu

Koja je svrha pjevanja bhajana? Kada se ljudi okupe i zajednički pjevaju u slavu Boga, to ima izuzetnu snagu. Skupno pjevanju pokrenuo je *Guru anak*, a temeljna je svrha bila stvoriti jedinstvo u različitosti. Pjevanje u zboru puno je djelotvornije od pojedinačnog pjevanja. Trebali biste slijediti tekovine drevne kulture i ponuditi posvećene osjećaje vašega srca Bogu.

Bog je utjelovljenje ljubavi. Boga možete doživjeti samo putem ljubavi. Nije vam potrebna baklja, svjetiljka koja je sigurna na vjetru ili petrolejka da biste vidjeli mjesec koji svijetli, možete ga vidjeti zahvaljujući njegovom svjetlu. sto tako, ako želite vidjeti utjelovljenje

Kao što tijelo stoji samo na dvije noge, sva snaga i moć čovjeka ovise o istini ž satya i ispravnom djelovanju ž dharma. rebali biste slijediti istinu i ispravnost te promišljati o Bogu koji je utjelovljenje istine i ispravnosti. U starosti vam je prilikom hoda potrebna pomoć još jedne noge, štapa. U toj životnoj dobi vaše tijelo postaje tako slabo da nećete imati snage čak ni držati štap. Što možete učiniti u toj životnoj dobi? Zato iskoristite mladost na najbolji mogući način i nemojte potratiti ni jedan trenutak. Vrijeme je Bog. raćenje vremena je traćenje života. emojte nepotrebno gubiti vrijeme.

ljubavi, moguće › a je vidjeti samo putem ljubavi. Na ovom svijetu ne postoji svjetlost koja bi bila blistavija od ljubavi.

Bhāgavatam do u detalje donosi priče o › ospodu *Kṛṣṇi*. Priče o › ospodu uništavaju sve grijeh.

Priče o Gospodu su zadivljujuće.

One pročišćuju živote ljudi u sva tri svijeta.

One su poput srpa koji će sasjeci povijuše koje nas vežu uz svijet.

One su poput dobrog prijatelja koji nam pomaže u trenucima potrebe.

One su poput utočišta za mudrace i svece koji provode pokoru u šumi.

teluški stihovi

Smatrajte ljubav svojom majkom, a istinu svojim ocem, suosjećanje svojom sestrom, a blaženstvo svojim bratom. Kada ste razvili takve vječne odnose, zašto razvijate nepotrebne svjetovne veze i odnose?

Možete se i sami uvjeriti da u jedinstvu postoji velika snaga. *Dharmaraja*, *Bh ma*, *Arjuna*, *akula* i *Sahadeva* bili su petorica braće. Mogli su izvojevati pobjedu samo zahvaljujući tomu što su bili jedinstveni. sto su tako *ma*, *akšmaṇa*, *Bharata* i *atru-ghna* očuvali jedinstvo u svim okolnostima. „edinstvo vodi do pobjede. S druge strane, nije bilo jedinstva između *Valija* i *ugrive*. Šo čega je to dovelo? ako je *Vali* bio obdaren izuzetnom snagom, na kraju ga je snašla zla kob i doživio je propast. Nije bilo jedinstva ni među trojicom braće - *vaṇe*, *Vibhishane* i *Kumbhakarne*. Zbog nejedinstva koje je vladalo među njima, *Vibhishana* je morao otići od svoje braće. Na kraju je *vaṇa*, zbog nejedinstva, izgubio svoje kraljevstvo i sve što je posjedovao. z jedinstvo možemo postići i ostvariti sve. Ruka ima pet prstiju. Kada tih pet prstiju djeluje jedinstveno, možemo obaviti bilo koji posao. Prije svega trebali biste nastojati očuvati jedinstvo.

StudentiŠ

Svi vi pripadate istoj Sai organizaciji. Obratite se u Sai obrazovnim ustanovama. Rastete u Saijevoj ljubavi. Ne samo ovdje, već

kamo god pošli, trebate izražavati to načelo ljubavi. Svjedočite ljubav svojim primjerom. Način ponašanja, disciplina i postupci koje ste ovdje usvojili trebaju vas voditi kamo god pošli. Smatrat će vas dobrim mladićem i dobrim čovjekom tek kada je vaše ponašanje dobro i način postupanja primjeren. Možete se nazvati poklonikom tek kada svoje dužnosti obavljate svim srcem. Svoje dužnosti vršite iskreno. Tek ćete tada postati istinski poklonici. S druge strane, ako provodite obredno štovanje kipova, a pri tome zanemaruje svoje dužnosti, može li se to nazvati predanošću? *Dužnost je Bog. ad je štovanje*. Studenti ne bi smjeli biti lijeni. Prvo što biste trebali učiniti je naučiti ono što ste prošli tijekom nastave. Za sport i zabavu odvojite samo svoje slobodno vrijeme. Promišljajte o Bogu i doživite blaženstvo. Kao što je hrana potrebna za tijelo, tako su i bhajani potrebni za um. Tijelo se može usporediti s kolima, a um s konjem koji vuče ta kola. Vi njegujete i uljepšavate tijelo kozmetičkim pripravcima i lijepom odjećom, dok istodobno ne osiguravate prikladnu hranu za um. Od kakve je koristi ukrašavanje kola kada konj nije dobio hranu? Takva se kola mogu samo izložiti u muzeju. Nisu prikladna ni za što drugo. Zato biste se, prije svega, trebali pobrinuti da konj bude snažan. To znači da biste trebali osnažiti um. ' to se podrazumijeva pod snaženjem uma? Trebali biste razviti dobre misli, dobre osjećaje, dobre osobine i dobro ponašanje.

Tijekom rata koji je opisan u *Mah bh rati*, kada je *Kṛṣṇa* poveo *Arjunina* bojna kola u sžmo središte bitke, *Arjuna* je pogledao prema vojsci *Kaurava*, okrenuo se prema *Kṛṣṇi* i sklopljenih ruku rekao:

O, Kṛṣṇa, kako ću podnijeti to da ću ubijati svoje prijatelje, rođake i djecu svojih predaka? • na samu pomisao da ću pogubiti toliko

mojih bližnjih vrti mi se u glavi. Vratimo se kući i nemojmo više ovdje gubiti vrijeme.

teluški stihovi

Arjuna je izgubio snagu uma nakon što ga je preplavio osjećaj vezanosti. Počeo je govoriti 'Moji ljudi, moji ljudi – na varu, na varu'. 'Na' u stvari znači 'ne'. Rekao je: 'O Kṛṣṇa, kako se mogu boriti protiv mojih starih znana-ca, prijatelja, rođaka i predaka?' Zbog svoje vezanosti postao je očajan i malodušan i nije se želio boriti. Tada ga je Kṛṣṇa prekorio rekavši: 'Nemaš li srama? Prije no što si došao ovamo, govorio si kao veliki junak. Nakon što si stigao na bojno polje, počeo si se ponašati kao kukavica. Sjećaš li se što si Mi rekao kada sam krenuo u mirovnu misiju na dvor Kaurava?'

Hoće li zli Kaurave odbaciti sve razlike i sprijateljiti se s nama?

Mogu li se sjeverni i južni pol spojiti?

Umjesto da gubiš vrijeme, zašto im ne ka-žeš da smo mi spremni za bitku?

Davati dobar savjet opakim ljudima isto je kao i bacati cvjetove jasmína u vatru.

Prekinimo ovaj mirovni govor.

teluški stihovi

Nisi li to rekao? Tada si Mi govorio: 'Zašto odgađaš početak bitke? Prestanimo razgovarati o tom mirovnom ugovoru. Mi smo spremni za bitku. Kako je sada, odjednom, tvoje srce ispunjeno vezanošću?' Vezanost je uzrok čovjekove propasti. Možete biti vezani, ali samo do određene mjere.

Ovdje ste došli kao mladi i živite u svetom ozračju. Trebali biste razviti dobre osobine, dobre misli i dobro ponašanje.

Bhagavān je završio govor bhajanom 'Go-vinda Gopala Prabhu Giridhari.

Budite mi odani i uzmite od mene snagu. Što prije s oduševljenjem ubrzate taj postupak davanja i primanja, brže ćete uspjeti i biti sretni. Dajte mi sve svoje tjeskobe, nevolje, teškoće i želje. Od mene zauzvrat uzmite radost, mir i moć uma. Za vrijeme ovog dolaska samo su duhovni tražitelji i čestiti ljudi moji rođaci i prijatelji koji primaju moju milost.

Sathya Sai Baba

LJUDSKOST CVJETA U SRCU PUNOM SUOSJEĆANJA

*Što mogu loša djelovanja kaliyuge učiniti čovjeku čije je srce ispunjeno suosjećanjem,
čiji je govor prožet istinom i čije je tijelo posvećeno služenju Bogu?*

Sanskrtski stihovi

*Bogu možete iskazivati štovanje raznim vrstama cvijeća, ali Njega takvo štovanje ne će zadovoljiti. Ako Mu ponudite lotos svojega srca, On će ga prihvatiti s puno ljubavi.
Nikada nemojte zaboraviti ovu veliku istinu.*

Teluški stihovi

MOLITE ZA DOBROBIT LJUDI KOJI PRIPADAJU SVIM RELIGIJAMA

Studenti!

Svima je poznato da su stanovnici Bhārata nudili razne vrste cvijeća Gospodu iskazujući Mu štovanje u skladu s drevnom tradicijom indijske kulture. Međutim, ljepota i miris tog cvijeća prolazne su prirode.

Ponudite Gospodu cvijet svoga srca

Postoji jedan cvijet koji ne će uvenuti ni izgubiti miris prolaskom vremena. Taj je cvijet drag Gospodu. To je cvijet vašega srca koji je uvijek ispunjen mirisom i ne podliježe nikakvim promjenama. Ponuda tog cvijeta predstavlja istinsku ponudu Gospodu.

Osam je cvjetova koji će usrećiti Gospoda.

Ponudite Mu cvjetove nenasilnosti i nadzora nad osjetilima, suosjećanja sa svim bićima, tolerancije i mira, pokore, meditacije i najviše od svega ljubavi.

To su cvjetovi koji su Gospodu dragi.

Sanskrtski stihovi

Među svim cvijećem najvažnije je suosjećanje sa svim bićima – *sarvabhūtā dayā*

puṣpa. Samo je čovjek obdaren vrlinom suosjećanja. To je cvijet koji biste trebali darovati Bogu. Bog je unutrašnji stanovnik svih bića – *īśvara sarvabhūtānam*. Imena i likovi mogu se razlikovati ali isti je Bog prisutan u svima. Zato biste trebali iskazivati suosjećanje prema svim bićima uz plemenit osjećaj da je Bog prisutan u svima. Tek ćete tada moći spoznati kako je sveobuhvatno i mirisno to suosjećanje sa svim bićima – *sarvabhūtā dayā puṣpa*. Ne biste trebali trošiti vrijeme na nabavu cvijeća koje će uvenuti i posušiti se u kratkom roku. Cvijet vašega srca je trajan, uvijek svjež i ispunjen mirisom a za njegovu nabavu ne trebate potrošiti ni novčića. To je pravi cvijet. Onaj tko razumije tajnu tog cvijeta je onaj koji je obdaren vrhovnom mudrošću – *paramajñānin*.

Primjenjujte ono što naučite

Jednom se mudrac Nārada uputio mudracu Sanat Kumaru i tražio od njega da mu dade istinsko znanje. Sanat Kumara je rekao

Nāradi: 'Ja sam spreman prenijeti ti istinsko i vječno znanje. Ali, kakve su tvoje sposobnosti?' Nārada mu je odvratio: 'Mogu izgovoriti u cijelosti četiri *Vede* i šest svetih spisa šāstra. Razumio sam unutarne značenje svake riječi navedene u njima. Mogu prepoznati tajnu djelovanja i njegove plodove. Za to sam sposoban.' Tada mu je Sanat Kumara rekao: 'Nārada, istina je da si proučio *Vede* i šāstre. No, koliko si od toga primijenio? Stekao bi istinsko znanje i trajnu sreću da si na djelu primijenio ono što si naučio.'

Čak i nakon što je stekao razne vrste znanja, mudrac Nārada nije mogao doživjeti trajnu radost i vječno blaženstvo.

Teluški stihovi

Zašto Nārada nije bio u stanju doživjeti radost usprkos tomu što je stekao razne vrste znanja? Je li radost u obrazovanju? Je li u čitanju knjiga? Ne. Radost je u primjeni. Ako cijeli svoj život provedete u čitanju knjiga, kada ćete primijeniti ono što ste pročitali i kada ćete doživjeti plodove onoga što ste primijenili? Ljudi uče tijekom cijeloga života. Ali ne primjenjuju ono što su naučili. Kako onda mogu doživjeti radost ako ne primjenjuju ništa od onoga što su naučili? Tek kada pojedete i probavite jelo koje ste skuhali bit ćete siti i zadovoljni.

Današnje je obrazovanje uglavnom ograničeno na stjecanje znanja iz knjiga. To znanje samo po sebi nije dovoljno, ono što je potrebno je

Da biste vodili uravnotežen život potrebno je obrazovanje i pročišćenje. Pročišćenje znači oslobađanje od loših osobina i razvijanje vrlina i dobrote. To je tajna pročišćenja. Oslobodit ćete se kušnji kada spoznate tu tajnu i počnete djelovati u skladu s njom. Tada ćete ostati mirni i ako se nađete u ozbiljnim nevoljama.

doživljaj primjene. Trebali biste primjenjivati barem mali djelić onoga što ste naučili i to doživjeti kao osobno iskustvo. Tek tada ćete osjetiti istinsku radost. Ljudi čitaju mnogo-brojne svete knjige. Svete knjige svih religija ističu istu istinu. Religijski tekstovi kao što su *Biblija*, *Kuran*, i *Bhagavadgīta* uče vas istim plemenitim načelima. Ali, koliko je onih koji primjenjuju ta načela? Ljudi mrze i ubijaju jedni druge zato što ne primjenjuju učenja koja su sadržana u svetim knjigama. Koji je razlog široko rasprostranjenoj ljutnji, mržnji i zavisti u svijetu? Razlog je taj što ljudi ne primjenjuju sveta učenja koja su naučili iz svetih tekstova i ne razumiju istinsko značenje tih učenja. Dovoljno je da primjenjujete barem jedno načelo iz jednog od svetih tekstova. Zato, počnite s primjenom korak po korak . Možete proučiti velik broj svetih spisa ali ako ne primjenjujete ono što ste naučili, vrijeme i energija koje ste uložili bit će izgubljeni.

Spoznajte jedinstvo u različitosti

Trebali biste suosjećati sa svim bićima i to je svijet kojeg trebate ponuditi Bogu. To je srž svih svetih tekstova. Načelo ātmana prisutno je u svima i isto je u svima. Spoznaja jedinstva u različitosti predstavlja znanje dok je viđenje različitosti u jedinstvu neznanje. Danas postoje brojni intelektualci koji vide različitost u jedinstvu a malen je broj plemenitih duša koje prepoznaju jedinstvo u različitosti. Trebali biste učiniti napor da spoznate jedinstvo u različitosti. Kako ćete to učiniti? Što je to načelo jedinstva koje leži u osnovi svega u ovome svijetu? Studenti koji proučavaju prirodne znanosti dobro su upoznati s time da je atom najsitnija čestica. Ne postoji ništa što nije sastavljeno od atoma. Ono što postoji u svijetu može se razlikovati po nazivu i obliku ali sve je to sazdano od atoma. Isto

Gdje je potrebno tražiti Boga? Vi Ga tražite kojekuda. A On se nalazi u vašem srcu. Tijelo je hram Božji a onaj tko boravi u njemu je Bog – deha devālayam prokto jivo deva sanātana. Tijelo je hram. Kakav hram? To je hram koji se kreće. Bog vas slijedi kamo god pošli. On je s vama, u vama, oko vas, ispod vas i iznad vas. Prije svega, trebali biste čvrsto vjerovati u tu vječnu istinu.

je načelo izneseno i u *Vedanti: Brahman* je suptilniji od najsuptilnijeg i veći od najvećeg – *anor anīyān mahato mahīyān*. Bog je manji od najmanjeg i veći od najvećeg. Stoga, kada razumijete što je atom, tada ćete razumjeti sve. To je temeljno učenje *Vedante*, istinsko značenje obrazovanja, cilj svih puteva i suština cjelokupnog duhovnog znanja. To je suosjećanje, ljubav i dobrota. Lišeno suosjećanja, ljudsko srce postalo je tvrdo kao kamen. Čak je i željezo moguće kovati i oblikovati, ali otopiti srce današnjeg čovjeka jako je teško. Moguće ga je smekšati samo uz pomoć ljubavi. Ne postoji ništa na ovome svijetu što ne bi bilo moguće rastopiti uz pomoć ljubavi. Zato bi svaki student i svaki pojedinac trebao ispuniti svoje srce ljubavlju. Nemojte zloupotrijebiti ljubav za osobne interese i osobna postignuća. U ljubavi učitelja, muža i žene pa čak i roditelja može se naći određena količina sebičnosti. Ali, u Božjoj ljubavi nema ni najmanjeg traga sebičnosti. Trebali biste postati dostojni te ljubavi. Kada se spusti sna-

žan pljusak, možete prikupiti nešto vode ako držite posudu okrenutu otvorom prema gore. Ako posudu okrenete naopako, dnom prema gore, nećete prikupiti ni kapljicu vode. Slično tome, Božja milost dostupna je svuda u velikim količinama. Ali vi ne držite posudu svojeg srca okrenutu na pravi način.

S vremena na vrijeme iz srca izviru razni osjećaji. Svi vi znate da oblaci, koji nastaju djelovanjem sunca, mogu zakloniti i samo sunce. Ako vodu ostavite neko vrijeme neupotrijebljenu, mahovina, koja se u njoj nalazi, prekrit će njezinu površinu. Mrena koja se navlači na oko onemogućava mu da vidi. Pepeo koji nastaje gorenjem vatre prekrit će vatru. Isto tako u čovjeku postoji suosjećanje, ali ako ga on ne primjenjuje ili ga zloupotrebljava, njegovo će neznanje zasjeniti samo suosjećanje i učiniti njegovo srce tvrdim poput kamena.

Bog nema lika ni obilježja ali On istodobno poprima sve likove i sva obilježja. U liku – *sākāra* postoji onaj koji je bezobličan – *nirākāra* a u onome koji je bezobličan postoji onaj koji je uobličen. Isto tako, u onome koji ima svojstva – *saguṇa* postoji onaj koji je bez svojstava – *nirguṇa* i obrnuto. Kocka leda ima oblik, ali se ne razlikuje od vode. Bez vode ne može biti leda. Kapljice vode se smrzavaju i tako nastaje led. Razlika između uobličenog i bezobličnog ista je kao i razlika između leda i vode.

Vaše bi vas obrazovanje trebalo dovesti do pročišćenja

U sjemenki biljke *til* nalazi se ulje, ali treba te znati kako ju prerađiti da biste dobili ulje. Možete li napraviti slatki sirup iz šećerne trske ako ju ne zdrobite i ne iscijedite iz nje sok? U šećernoj trski nalazi se slatki sok. Ako

ju zamolite: 'O, šećerna trsko, daj mi slatki sok', hoće li vam ga dati? Trebate ju zdrobiti, iscijediti slatki sok iz nje i staviti ga na vatru. Tek će tada nastati oblik slatkog sirupa. Ako razmišljate da ne biste trebali zdrobiti šećernu trsku jer ćete ju tim postupkom podvrgnuti velikim patnjama, kako onda možete iz nje napraviti slatki sirup? Sok iz šećerne trske će se isušiti ako ju odložite na nekoliko dana. Tada se njezin slatki sok ne će moći iskoristiti. Naše se tijelo može usporediti sa šećernom trskom. Kada je podvrgnuto poteškoćama, kušnjama i nevoljama iz njih će se razviti vrline suosjećanja, ljubavi i dobrote. To se naziva pročišćenje – *saṃskāra*. Slatkoća se javlja u čovjeku kada je podvrgnut procesu pročišćenja. To je razlog zašto je od davnina kultura Bhārata stavljala veliki naglasak na pročišćenje. Kada odete zlataru, dajete mu grumen zlata i molite da od njega napravi nakit. Što će on učiniti? On će ga staviti u vatru, udarati ga čekićem i izravnati uz pomoć stroja za obradu zlata. Tada će ga oblikovati i pretvoriti u lijepi nakit. Kada biste tražili od zlatara da zlato ne stavlja na vatru, da ga ne udara čekićem i ne ravna uz pomoć stroja, kako bi on od njega napravio nakit koji želite?

U *Bhagavadgīti* Arjuna je rekao *Kṛṣṇi*: 'O, *Kṛṣṇa*, ovaj je um jako nesiguran, nemiran i moćan.' Um je jako nesiguran i može prouzročiti mnoge opasnosti. Kada takav um ponudite Bogu i zamolite Ga da ga učini čistim, trebali biste prepustiti Božjoj odluci da učini ono što s njim želi učiniti. Ne biste trebali sumnjati u Njega. Ali, zbog utjecaja kaliyuge čovjek moli sljedeće: 'O, Bože, predajem Ti svoj um i lijepo Te molim da ga učiniš čistim, ne podvrgavajući ga nikakvim poteškoćama ni kušnjama.' Bog ne može uslišati takvu molitvu. Naporan rad dovest će do bogate nagrade. Radost se rađa samo iz teškoća. Nećete

uključiti ventilator ili kupiti klima uređaj sve dok ne postane vruće i sparno. Ako niste gladni ne ćete tražiti hranu. Isto tako, ne može biti radosti ako nema poteškoća. Čovjek se ne prisjeća Boga u trenucima radosti, ali želi da ga Bog spasi kada ga zarobe teškoće. Nitko ne želi Boga kada se sve odvija nesmetano. Ne samo to, već čovjek postaje sebičan kada ima sve što mu treba i kada uživa u ugodi i blagostanju.

Ugoda je samo razdoblje između dvije boli. Zato biste trebali biti spremni podnositi poteškoće i patnju. Tek tada čovjek može razviti vrline moralne čvrstine i odvažnosti i steći radost. Ljudskost će se rascvjetati u čovjeku tek kada postoji sklad između njegovog uma, ruku i govora. To je značenje stih koji sam vam rekao na početku. *Ono što bi ljudi trebali proučavati je čovjek.* Učite ono što trebate učiti, ali istodobno biste se trebali i pročišćavati. Vaše učenje ima vrijednost samo kada vodi do pročišćenja. Ptica ne može letjeti ako nema dva krila. I bicikl ima dva kotača. Možete voziti na jednom kotaču uz određenu vježbu u cirkusu, ali u svakodnevnom životu takva vožnja nije od koristi. Da biste vodili uravnotežen život potrebno je obrazovanje i pročišćenje. Pročišćenje znači oslobađanje od loših osobina i razvijanje vrlina i dobrote. To je tajna pročišćenja. Oslobodit ćete se kušnji kada spoznate tu tajnu i počnete djelovati u skladu s njom. Tada ćete ostati mirni i ako se nađete u ozbiljnim nevoljama.

Svete knjige svih religija ističu istu istinu. Religijski tekstovi kao što su Biblija, Kuran, i Bhagavadgita uče vas istim plemenitim načelima. Ali, koliko je onih koji primjenjuju ta načela? Ljudi mrze i ubijaju jedni druge zato što ne primjenjuju učenja koja su sadržana u svetim knjigama. Koji je razlog široko rasprostranjenoj ljutnji, mržnji i zavisti u svijetu? Razlog je taj što ljudi ne primjenjuju sveta učenja koja su naučili iz svetih tekstova i ne razumiju istinsko značenje tih učenja.

Pronađite svoje mjesto u srcima ljudi

Mladi bi danas trebali razviti postojanu viziju i nepokolebljiv um. Kako to postići? Tako da vaša vjera bude postojana. Vjera u koga? *Vjera u vas same, vjera u Boga. To je tajna veličine.* Kada nemate povjerenja u sebe, kako možete imati vjeru u Boga? Tko je Bog? Vi sami ste Bog. Ali, vi niste u stanju spoznati tu istinu. Gdje je potrebno tražiti Boga? Vi Ga tražite kojekuda. A On se nalazi u vašem srcu. Tijelo je hram Božji a onaj tko boravi u njemu je Bog – *deha devālayam prokto jivo deva sanātana.* Tijelo je hram. Ka-

kav hram? To je hram koji se kreće. Bog vas slijedi kamo god pošli. On je s vama, u vama, oko vas, ispod vas i iznad vas. Prije svega, trebali biste čvrsto vjerovati u tu vječnu istinu. Trebali biste se ponašati u skladu s vašom savješću. Primjenjujte barem jedno ili dva načela koja ste usvojili na putu duhovnosti. Umjesto da slušate beskonačne govore, bolje je da primjenjujete barem gram od onoga što ste čuli. To će izliječiti sve bolesti u vašem životu. Ako je vaša glava prazna, moguće ju je napuniti bilo čime. A vi ju punite nepoželjnim svjetovnim stvarima. Punite svoju glavu nepotrebnim informacijama o svim zemljama koje postoje na svijetu – Njemačkoj, Japanu, Rusiji i drugima, ali ne znate što biste trebali naučiti. Trebali biste ostaviti prostor za plemenite misli i ideale koji su vam potrebni u svakodnevnom životu.

Mnoge su se plemenite duše rodile na ovom svijetu i poticale velike ideale. Mnogi su ljudi bili visoko obrazovani, no njihova je imena moguće pronaći samo u povijesnim knjigama. Jedino su plemenite duše kao *Ramakrishna Paramahansa* našle svoje stalno mjesto u srcima ljudi. Imena učenih ljudi našla su svoje mjesto samo u knjigama, dok će imena plemenitih duša biti utisnuta u srca ljudi zauvijek. Što je to tako veliko u činjenici da ćete svoje ime naći u povijesnoj knjizi? Trebali biste pronaći svoje mjesto u srcima ljudi. Ljudi bi vas trebali hvaliti govoreći: 'O, kako je on velika duša' i provoditi ideale koje zastupate. Uz obrazovanje trebali biste stjecati i pročišćenje. Ljudi danas ne znaju što je to pročišćenje. Oni provode brojna istraživanja, ali ne znaju što pročišćenje stvarno znači. Eliot je opisao kulturu kao način života. Kakav je to način? Put koji vodi izravno do blaženstva pravi je način života. Koju biste vrstu odlika trebali razviti da biste to stekli?

Bog je utjelovljenje božanskog blaženstva, potpune mudrosti, izvan područja parova suprotnosti, koji se širi i sve prožima kao nebo, to je cilj koji je naveden u velikoj *vedskoj* izreci – *mahāvākya*: To si ti – *tat tvam asi*, jedan jedini, vječan, čist, nepromjenjiv, svjedok cjelokupnog djelovanja intelekta, izvan područja svih mentalnih stanja i triju svojstava prirode: uravnoteženosti – *sattva*, strastvenosti – *rajas* i tromosti – *tamas*.

Studenti bi trebali voditi uzoran život

Cijeli univerzum predstavlja kombinaciju triju promjenjivih svojstava prirode – guṇa, uravnoteženosti – *sattva*, strastvenosti – *rajas* i tromosti – *tamas*. Ljudsko tijelo također sadrži ta tri svojstva. Čovjek bi trebao nadići ta tri promjenjiva svojstva. Na violini postoje četiri žice uz pomoć kojih je moguće odsvirati četiri stotine vrsta tonova. Slično tome, i tri promjenjiva svojstva omogućuju nastajanje mnogih drugih svojstava. Studenti prirodnih znanosti upoznati su s činjenicom da je bijela boja kombinacija sedam drugih boja. Bijela boja predstavlja čistoću. Kombinacija sedam boja simbolizira jedinstvo. Jedinstvo vodi do čistoće, a čistoća vodi do božanskosti. Odjenut ćete bijelu odjeću koja simbolizira čistoću. U skladu s vašom odjećom, i vaše srce treba biti čisto, sveto i nesebično. Sve u svijetu predstavlja odraz unutarnjeg bića. Ono što je unutra odražava se prema van. Ako ne postoji sklad između onoga što mislite i što govorite, to će dovesti do obmane. Naši bi studenti trebali biti uzorni u svakom smislu. Trebali bi očuvati ugled ustanova koje pohađaju i biti ponos svojih roditelja. Vaši bi roditelji trebali biti ponosni na vas.

Dhṛtaraṣṭra je imao stotinu sinova, ali kakva je bila njegova konačna sudbina? Je li Śuka prošao patnju samo zato što nije imao sina?

Kakvog biste sina trebali željeti? Čak i samo jedan sin koji će vam biti na čast je dovoljan. Kada je samo jedan sin obdaren vrlinama, on će biti na čast cijeloj obitelji isto kao što grm jasmina širi miris po cijeloj šumi.

Kao što cvijet jasmina širi svoj miris posvuda naokolo, tako biste i vi trebali prenositi dobre odlike, dobre osjećaje i dobre misli svima onima s kojima dolazite u dodir. Nikada nemojte nikoga povrijediti i nikada ne oponašajte druge. *Slijedite svoju savjest. Pomognite uvijek, ne povrijedite nikad.* Ako poštujete ova tri načela, ne postoji ništa u tri svijeta što bi vas moglo poljuljati. Međutim, ta biste tri načela trebali slijediti uz čvrstu vjeru. Ako je vaš um nestalan kao klatno sata, ništa neće te moći postići.

Kralj Hariścandra dao je zavjet da neće skrenuti s puta istine čak ni po cijenu svojeg života. To je razlog zašto je i nakon tisuću godina ostao zapamćen kao Sathya Hariścandra. Je li tijelo jedino što nam je važno?

Ovo je tijelo podložno nečistoći i sklono oboljenju, podložno je promjeni s prolaskom vremena, ne može prijeći ocean svjetovnosti, rađanja i umiranja – saṃsāra. Nije ništa drugo već struktura složena od kostiju. O, ume! Nemoj biti u zabludi da je tijelo vječno. Umjesto toga nađi utočište pred Božanskim Lotosnim stopalima.

Teluški stihovi

Tijelo je kao vodeni mjehurić. Um je kao poludjeli majmun. Nemojte slijediti tijelo, nemojte slijediti um, slijedite savjest. Vaša je savjest vaš svjedok. Danas je um, ne samo studenata već i odraslih, nestalan kao um majmuna. To nije običan majmun, već poludjeli majmun. Zato biste uvijek prije nego što krenete nešto raditi trebali naći vremena i razlučiti je li to dobro ili loše, je li ispravno

Ugoda je samo razdoblje između dvije boli. Zato biste trebali biti spremni podnositi poteškoće i patnju. Tek tada čovjek može razviti vrline moralne čvrstine i odvažnosti i steći radost. Ljudskost će se rascvjetati u čovjeku tek kada postoji sklad između njegovog uma, ruku i govora. To je značenje stiha kojeg sam vam rekao na početku. Ono što bi ljudi trebali proučavati je čovjek.

ili neispravno. Nakon što ste dobro promislili učinite ono što je dobro. Nemojte žuriti. Žurba dovodi do propusta, propust dovodi do brige. Zato, nemojte žuriti. Promišljajte o Bogu smirenog uma, preispitajte je li ono što ćete učiniti ispravno ili neispravno, hoće li to drugima učiniti dobro ili će ih povrijediti. Na žalost, studenti danas nemaju takve plemenite osjećaje.

Ne biste trebali razmišljati na sebičan način. Pretpostavimo da netko moli: «O, Bože, vani pada jaka kiša uz munje i grmljavinu, neka grom udari nekog drugog a ne mene.» Takav pristup nije ispravan. Trebali biste moliti za dobrobit cijelog svijeta. Neka sva bića svih svjetova budu sretna – *samastā lokah sukhino bhavantu*. To je molitva koju izgovarate svakoga dana. Trebali biste moliti za dobrobit svih ljudi, svih religija i svih naroda. Studenti bi trebali učvrstiti vjeru u to da su sve religije i sve njihove i svete knjige izuzetno svete. Nemojte kritizirati ni jednu religiju zato što je cilj svih religija jedan te isti. Od bacite mržnju. Razvijte ljubav i suosjećanje i živite na ispravan način.

Bhagavān je svoj govor završio bhajanom *Hari Bhajan Bina Sukha Santhi Nahin*

NE RASIPAJTE PRIRODNA BOGATSTVA

*Obrazovanje koje vam pomaže da zaradite nešto novca i sastavite kraj s krajem,
ne može vam pomoći da razvijete moralne i duhovne vrijednosti.
Zapravo, ono uništava prirodne vrijednosti koje su čovjeku prirodene.*

Teluški stihovi

ZLOUPOTREBA NOVCA VELIKO JE ZLO

Istinsko obrazovanje je ono koje pridonosi moralnom, etičkom i duhovnom bogatstvu čovjeka. Ali, današnji studenti zaboravljaju na to etičko i sveto obrazovanje i pokušavaju steći ono koje će im pomoći napuniti želuce.

Kakvo djelo, takav rezultat

Od najmanjeg mrava do Brahme, sve je Božja kreacija. Kada gledamo tu prekrasnu, uzvišenu i veličanstvenu Kreaciju, ispunjeni smo srećom. Ljudska bića na ovome svijetu sastoje se od pet elemenata, pet životnih načela, pet omotača, i pet osjetila. Darovane su im sve vrste moći. Od jutra do mraka Bog daje čovjeku sve što je potrebno za njegovu radost i sreću. Ne postoji ništa što mu ne bi bilo dostupno. Bog je stvorio sve, od zrnca pijeska do dijamanta i pribavio sve vrste komfora i udobnosti za čovjekovo blagostanje. Dao mu je potpunu slobodu i stavio na raspolaganje čitavu Kreaciju. U ovom Univerzumu i ovom stvorenom svijetu, čovjek može bez straha uživati u svemu i ispuniti sve svoje želje bez ikakvih ograničenja.

Čovjek je slobodan ići bilo kojim putem i izvršiti bilo koje djelo. Dano mu je pravo da uživa u Božjoj Kreaciji. Za to ne treba tražiti Božje dopuštenje. Dakako, Bog je propisao i jedno pravilo. Možeš raditi sve što želiš, ali moraš se suočiti s posljedicama svojih djela,

Božja kreacija vrlo je sveta. Ne smijete ju zagađivati. Kako li su samo sveti elementi koje je Bog stvorio! No, danas je sve zagađeno, od zraka koji dišemo, hrane koju jedemo do vode koju pijemo i zvuka koji čujemo. Svim tim svetim elementima čovjek je oduzeo svetost. Zbog toga u današnjem svijetu ima toliko bolesti. Pravo ljudsko biće postupa s pet elemenata na posvećen način. Nikada ne rasipajte prirodna bogatstva.

bila ona dobra ili loša, sveta ili grešna. To je zakon Kreacije. Imajući u vidu taj zakon, čovjek treba odlučiti kojim putem će ići i kakva će djela činiti. Kako posiješ, tako ćeš i žeti. Ili, kakvo djelo, takav rezultat.

Ne gradite kule u zraku, ne mislite "učinit ću ovo, učinit ću ono, postići ću još toliko toga". Kakvo god sjeme posijali, takav plod ćete ubrati. Zar je moguće ubrati plod koji je različit od sjemena?

Teluški stihovi

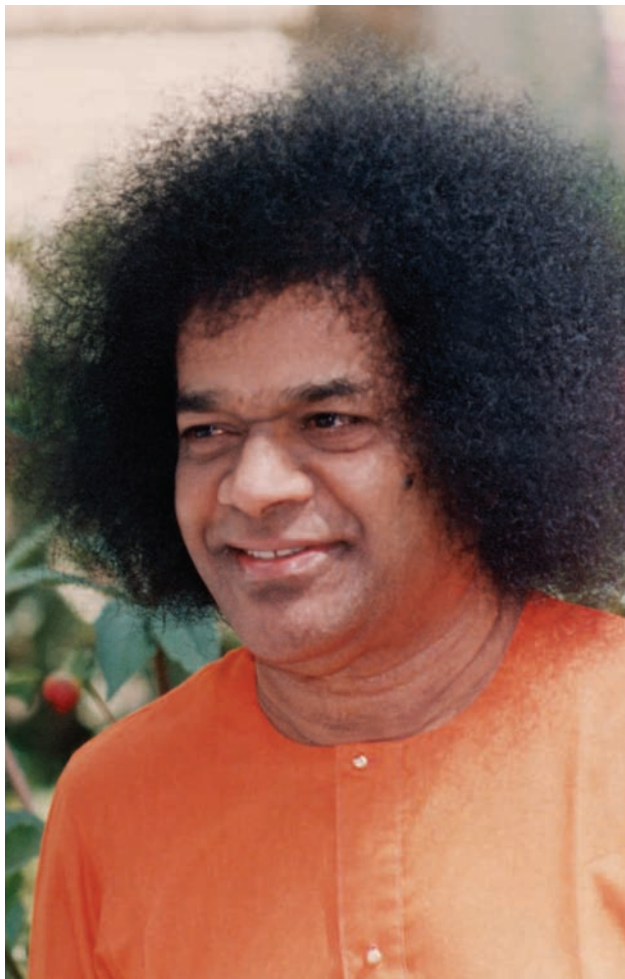
Vi sami trebate odlučiti što je dobro, a što zlo. Bog se u to ne upliće. Dao vam je slobodu odlučivanja. Ljudi posiju gorko sjeme i očekuju slatke plodove. Međutim, rezultat su gorki plodovi koje trebaju pojesti. Zbog toga se ljute i prigovaraju. Optužuju mene za njihovu patnju.

Teluški stihovi

Kada ljudi trpe bol kao posljedicu svojih loših djela, okrivljuju Boga. Kako možete kriviti Boga kada vam je On dao potpunu slobodu odlučivanja o tome što je dobro a što zlo? Kada koristite tu slobodu, primijenite razlučivanje, prije nego odlučite što je dobro a što zlo.

Kada se čovjek rodi, ne vidi se nika-kva ogrlica niti vijenac oko njegovog vrata. Nema dragulja ni bisera, a nema niti blistavog zlatnog nakita. Ne vidi se ogrlica od dragog kamenja, nema smaragda ni dijamanta. No, ipak postoji jedan nevidljiv lanac oko čovjekovog vrata. Brahma je nanizao posljedice njegovih prošlih djela u težak lanac i stavio mu ga oko vrata u trenutku rođenja.

Teluški stihovi

Današnji studenti troše puno novca. Trebali bi znati da njihovi roditelji taj novac teško zarađuju. Oni se muče radeći i često se odriču hrane da bi uštedjeli novac i poslali ga vama. Ima roditelja koji su imućni, sada ne govorim o njima. No, roditelji koji nisu imućni, teško se bore da biste vi bili sretni i imali sve što vam treba. Zato svaku paisu koju dobijete od svojih roditelja smatrajte kapljicom njihove krvi.

Bog se ne upliće u vašu slobodu da izaberete dobro ili zlo. Ali, ne možete pobjeći od posljedica vaših djela. To je uvjet kojega je Bog postavio. Oni koji razumiju ovu istinu i djeluju u skladu s njom, mogu postići sreću u životu. Prije nego krene u akciju, ma kako mala ona bila, čovjek treba imati na umu moralne, duhovne i etičke vrijednosti i, koristeći svoju moć razlučivanja, treba odlučiti hoće li učiniti neko djelo ili ne.

Činite dobra i plemenita djela

Živio jednom bogat čovjek sa svojim ostarjelim roditeljima. U ovo moderno vrijeme ljudi se ne odnose prema roditeljima s dužnim poštovanjem. Neki od njih misle da je ispravno poslati ih u ubožnicu kada ostare i postanu nemoćni. Taj bogati čovjek i njegova žena razmišljali su upravo na takav način. Napravili su malu sobu na verandi svoje kuće i u nju smjestili oba roditelja, smatrajući da bi ih oni uznemiravali i smetali ako bi bili smješteni u kući. Nakon nekog vremena bogatašu se rodio sin. Dječak je provodio vrijeme s bakom i djedom od jutra do večeri i slušao njihove poučne i moralne priče te vjerska učenja. Bogataš je pokušao spriječiti sina da odlazi baki i djedu jer je razmišljao ovako: "Što će se dogoditi mojem sinu ako će od bake i djeda stalno slušati moralne priče?" Svakodnevno je donosio roditeljima hranu na zemljanom tanjuru, no nije mu palo na pamet da ih pita kako su i trebaju li još nešto osim hrane. Njegov sin, koji je bio nježnog i osjetljivog srca, sve je to promatrao. Dječak je mislio: "Čija je imovina u kojoj žive moji roditelji, koji uživaju sve udobnosti i komfor? To je imovina moje bake i mogega djeda. Njihova je zasluga što su moji roditelji stekli ugled u društvu i što su na dobrom glasu. Kako je to nepravedno da s bakom i djedom loše postupaju, iako kori-

ste svu njihovu imovinu." Da bi poučio svoje roditelje, mali je dječak jednoga dana odnio zemljani tanjur i sakrio ga. Sljedećeg dana njegovi roditelji tražili su tanjur da bi na njemu odnijeli hranu ostarjelim roditeljima. Dječak ih je upitao: "Majko i oče, što tražite?" Odgovorili su: "Ne možemo ući u trag zemljanom tanjuru na koji stavljamo hranu za tvoju baku i djeda." Dječak je skupio hrabrost i rekao: "Ne trebate tražiti tanjur. Ja sam ga sakrio." Dječakov otac ljutito je upitao: "Zašto si to učinio?" Dječak je odgovorio: "Učinio sam to zato da bih vam na tom tanjuru mogao donositi hranu kada ostarite."

I sami vidite rezultat ovog lošeg djela dječakovih roditelja. Vaša djeca postupat će s vama onako kako vi postupate s vašim roditeljima. Ako razočarate prijatelja i vi ćete biti razočarani. Ako cijenite i poštujete svoju braću, oni će cijeniti i poštovati vas. Kakve misli, takav rezultat – *yad bhavam tad bhavati*. Ne možete pobjeći od posljedica vaših djela. Bog je stvorio ovaj prekrasni svijet i dao čovjeku slobodu da uživa u Njegovoj Kreaciji. Dao mu je i sve vrste moći. Bog se ne miješa u ono što radite. Možete činiti što god želite. Dakako, ako imate na umu da ćete se morati suočiti s posljedicama svojih djela, ne ćete se upuštati u zle i grešne aktivnosti. Svoje vrijeme posvetit ćete dobrim i plemenitim ciljevima.

Obrazovanje treba biti u službi društva

Modernom obrazovanju nedostaju moralne, etičke i duhovne vrijednosti. Današnji studenti ne razumiju što je moralnost. Etičke vrijednosti potpuno su zanemarene. Nitko ne zna kamo je nestala duhovnost. U takvoj situaciji, kakvu dobrobit možete imati od obrazovanja? Ono vam pomaže da osigurate posao i zaradite novac potreban za život. No, ono

ne hrani i ne potiče vrijednosti. Čemu stjecati obrazovanje koje ne usađuje vrijednosti? Zaboravite pomisao da ono služi samo stjecanju akademskih titula. Oslobodite se ropskog mentaliteta. Obrazujete se imajući na umu dobrobit i napredak vaše domovine.

Trebate shvatiti istinu da obrazovanje treba služiti društvu. Rođeni ste i odgojeni u društvu i završit ćete svoj život u njemu. Što je to što želite postići i čemu težite, zaboravljajući društvenu zajednicu koja je toliko učinila za vas? Posvetite čitavo vaše obrazovanje, inteligenciju i energiju služenju društvu.

Današnji čovjek razvija lukavost umjesto inteligencije. Lukavost je veliki čovjekov neprijatelj. Pokušajte ispravno upotrijebiti sve vaše snage. Poznato vam je s kakvim je sve poteškoćama suočeno suvremeno društvo. Ono propada. Licemjerni i nepošteni ljudi nalaze se na visokim položajima. Nema mjesta za one koji se drže istine, ispravnosti i poštenosti. No, za dobre ljude to je samo privremeno nazadovanje. Nakon svega, Bog će ih sigurno nagraditi. Zato nikada ne odustajte od istine i ispravnosti. To je učenje *Veda* koje ističu načelo: "Govori istinu, slijedi ispravnost – *sathyam vada dharmam charā*." Oni koji odustaju od istine i ispravnosti i kreću putem nepravde i nepoštenja, sigurno će se suočiti s posljedicama svojih djela.

Čovječe, ne ponosi se svojom ljepotom, mladošću i fizičkom snagom. Vrlo brzo ćeš ostarjeti. Kosa će ti postati sijeda, koža će se naborati, a vid oslabjeti. Djeca će ti se rugati i nazivati te starim majmunom. Nisi ništa bolji od kožnate lutke. Pokušaj razumjeti tajnu koja se krije iza ove lutkarske predstave.

Teluški stihovi

Što je ljepota? Što je mladost? Obje su prolazne kao oblaci na nebu. Dopustiti da vas

Prije nego što vaš život završi, trebate spoznati tko ste vi. Kamo god pogledate, ljudi pitaju jedni druge: "Tko si ti, tko si ti?" Ali, sebi ne postavljaju pitanje "Tko sam ja?" Koja je korist od svega znanja ako ne znate tko ste vi? Tijelo je poput vodenog mjehurića. Ali, vi niste tijelo. Um je sličan poludjelom majmunu. Ali, vi niste um. Pa onda, tko ste vi? Vi ste gospodar tijela i uma. Usprkos tome što ste gospodar, ako niste spoznali tu istinu, kako možete tvrditi da ste gospodar?

ponesu mladost i ljepota isto je kao pokušati prijeći rijeku u čamcu od kamenja. Ako to pokušate, izvjesno je da ćete se utopiti. Bolje je upotrijebiti čamac Božjeg imena koje će vas sigurno prevesti preko oceana svjetovnog života – *samsara*. Trebate živjeti svoj život tako što ćete ustrajati u primjeni načela istine i ispravnosti, razvijanju ljudskih vrijednosti, poštivanju roditelja, učitelja i starijih. Današnja djeca ne znaju što znači poštovati starije. Ako čujete oca i sina kako razgovaraju, pitat ćete se jesu li to zaista otac i sin. Djeci nedostaju ljubav i obzirnost koje bi trebali pružiti svojim roditeljima. Ako sin sjedi na sofi, on ne će ustati u znak poštovanja kada njegov otac uđe u sobu. Čak će ga osorno upitati: "Zašto si došao ovamo?" Zar je to poštovanje koje bi djeca trebala iskazati svojim roditeljima? Ako se tako ponašate, kako možete očekivati da će u budućnosti vaša djeca poštovati vas? Kakva hrana, takva probava. Kakvo brašno,

takav kolač. Trebate naučiti poštovati starije od vaše najranije dobi. Ne budite arogantni zato što ste obrazovani. Istinsko obrazovanje je ono koje uklanja ego i ljubomoru. Ne težite sjaju i glamuru. Živite skromno i ponizno i zaslužite poštovanje drugih.

Ja često kažem našim studentima: “Vaša hrana, vaša krv, vaša glava i vaš novac dar su vaših roditelja. Dakle, najprije njima iskazite zahvalnost.” Poštujte roditelje na prvom mjestu, jer su vas oni rodili i odgojili.

Bog je stvorio zemlju i vodu, no lončar je taj koji miješanjem od njih oblikuje lonce i tanjure. Bog je stvorio materiju i životnu silu – *jada* i *caitanya*. No, vaši roditelji spajaju to dvoje i daju vam oblik. Dakle, roditelji su vam dali ovo tijelo. Zato naši sveti spisi kažu: “Poštuj majku i oca kao Boga – *mātrdevobhava* *pitṛdevobhava*.” Roditelji nisu manje važni od Boga. Može postojati zao sin, no ne ćete naći zlu majku. Roditelji vas odgajaju s puno ljubavi. Uvijek se sjećajte njihove ljubavi i živite na ispravan način.

Živite svetim životom

Pogledajte ovaj svijet. Kako je prekrasan! Rođeni ste u tom prekrasnom svijetu, darovano vam je prekrasno tijelo i stoga je sramotno gajiti u srcu zle osjećaje. Uzmite na primjer ljudsko tijelo. Bog je to tijelo učinio lijepim i postavio organe i udove u skladnu proporciju. Vaša tjelesna visina, težina i sve ostalo složeno je na primjeren način. Na svijetu danas živi šest milijardi ljudi. Možete li među njima pronaći dvije osobe koje u svemu nalikuju jedna drugoj? Svatko ima svoj jedinstveni oblik. Kako li je tajnovita Božja Kreacija! Ako majka rodi blizance, ni oni nisu potpuno jednaki. I među njima ima razlika. Pozivam vas da pronađete dva pojedinca koji su u svakom

pogledu potpuno isti. Ako uspijete, dat ću vam sve što zaželite. No, ne trebate ići tako daleko. Pogledajte ovo stablo *nima* čija krošnja je prepuna lišća. Svaki list je različit. To je tajnovita i čudesna Božja Kreacija. Kako li je sramotno ako vaše ponašanje određuju zli osjećaji koje skrivate u srcu, a dio ste ove prekrasne i svete Božje Kreacije. Obzirom na to da u njoj živite, trebali biste imati svete misli i osjećaje. Nitko ne zna kada će nestati ovo tijelo.

Tijelo, sastavljeno od pet elemenata, slabo je i osuđeno na propadanje. Iako očekujete životni vijek od sto godina, to nije sasvim izvjesno.

Ovo smrtno tijelo možete napustiti u bilo koje vrijeme, u djetinjstvu, mladosti ili starosti. Samo smrt je sigurna.

Dakle, prije nego tijelo nestane, čovjek treba učiniti sve da spozna svoju pravu prirodu.

Teluški stihovi

Prije nego što vaš život završi, trebate spoznati tko ste vi. Kamo god pogledate, ljudi pitaju jedni druge: “Tko si ti, tko si ti?” Ali, sebi ne postavljaju pitanje “Tko sam ja?” Koja je korist od svega znanja ako ne znate tko ste vi? Tijelo je poput vodenog mjehurića. Ali, vi niste tijelo. Um je sličan poludjelom majmunu. Ali, vi niste um. Pa onda, tko ste vi? Vi ste gospodar tijela i uma. Usprkos tome što ste gospodar, ako niste spoznali tu istinu, kako možete tvrditi da ste gospodar? Riječ “gospodar” opisuje osobu koja ima autoritet i vlast i koja upravlja drugima. Ima puno ljudi koji su na mjestima s kojih mogu upravljati, na primjer, upravitelj pošte, šef željezničke stanice i slično. Neki ljudi nazivaju mene božanskim gospodarom. Iskreno govoreći, riječ “gospodar” ne bi se trebala koristiti za Boga, jer Bog je svačiji sluga. On je sve stvorio i uredio

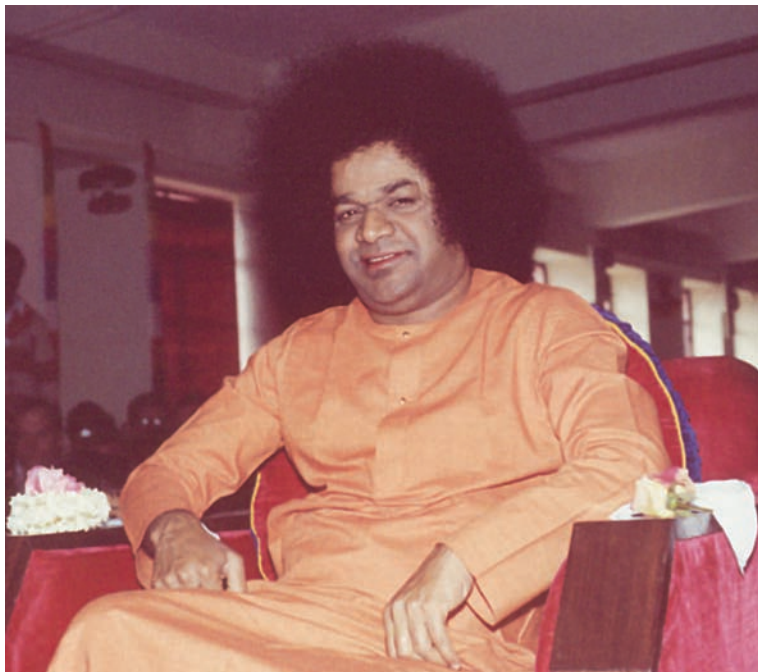

prema svom planu. Obzirom na to, nije ispravno zvati Ga gospodarom. On upravlja svijetom, ali nije gospodar. Slijedite savršeni plan koji je napravio Bog.

Ispravno koristite prirodna bogatstva

Božja kreacija vrlo je sveta. Ne smijete ju zagađivati. Kako li su samo sveti elementi koje je Bog stvorio! No, danas je sve zagađeno, od zraka koji dišemo, hrane koju jedemo do vode koju pijemo i zvuka koji čujemo. Svim tim svetim elementima čovjek je oduzeo svetost. Zbog toga u današnjem svijetu ima toliko bolesti. Pravo ljudsko biće postupa s pet elemenata na posvećen način. Nikada ne rasipajte prirodna bogatstva.

Prije nekog vremena dogodio se mali incident. Dok je razgovarao sa mnom u sobi za intervju, Śiva Śankar Sai, upravitelj našeg hostela za srednjoškolce, rekao mi je: "Svami, oči su ti pocrvenile". Odgovorio sam: "To je zbog moje vlastite pogreške. Ja ne rasipam vodu kao vi ljudi. Kada se vi umivate, ostavljate otvorenu slavinu i voda neprekidno curi. Dok sapunom perete lice, potrošite puno vode ako ostavite otvorenu sla-

Ne smijete trošiti novac kako vam se sviđa, samo zato jer su vam ga poslali roditelji. To je razlog zbog kojega uvijek naglašavam potrebu stavljanja stropa nad željama. Ne tratite vrijeme, jer tako tratite život. Ne bacajte hranu. Hrana je Bog. Ne rasipajte novac. Rasipanje novca je veliko zlo. Ne trošite energiju više nego što treba. Energija je Bog. Vi vidite, čujete, govorite, mirišete i radite, zahvaljujući božanskoj energiji. Ne smijete zloupotrebljavati tu energiju pogrešnim korištenjem osjetila. Ako božansku energiju koristite na plemenit i posvećen način, možete postati sveti kao Bog. No, ako rasipate tu energiju, postat ćete žrtva mnogih bolesti.

vinu. Ali, je ne postupam tako. Otvaram slavinu samo kada je potrebno i odmah ju zatvaram. Nakon što sam sapunom oprao lice, otvorio sam oči da bih vidio slavinu. U tom trenutku malo sapuna ušlo mi je u oči i zato su one pocrvenile. Ja

ne rasipam vodu, jer voda je Bog. I zrak je oblik Boga. Zato odmah isključim ventilator kada mi više nije potreban. Neki ljudi cijelu noć drže upaljeno svjetlo, iako im ne treba. Ja palim svjetlo onda kada mi treba i gasim ga ako mi više nije potrebno. To nije škrtost. Ja nisam škrtac. Ja sam utjelovljenje požrtvornosti. Ne volim bilo što rasipati. Koristite sve samo onoliko koliko vam treba. No, ljudi danas zloupotrebljavaju svih pet elemenata.

Nikada ne rasipajte novac

Još nešto želim naglasiti našim studentima. Današnji studenti troše puno novca. Trebali bi znati da njihovi roditelji taj novac teško zarađuju. Oni se muče radeći i često se odriču hrane da bi uštedjeli novac i poslali ga vama. Ima roditelja koji su imućni, sada ne govorim o njima. No, roditelji koji nisu imućni, teško se bore da biste vi bili sretni i imali sve što vam treba. Zato svaku *paisu* koju dobijete od svojih roditelja smatrajte kapljicom njihove krvi. Nikada ne razbacujte novac. Ako to činite, to je kao rasipanje krvi vaših roditelja. Potrošite onoliko novca koliko je potrebno. Ne budite rasipnici. No, koliko samo novca troše današnji studenti! To nije praksa u našem Institutu, ali u drugim ustanovama studenti troše puno novca na izbore u koledžu. Čovjek se pita jesu li to izbori u koledžu ili izbori za Parlament. Koliko traje mandat studentskog vođe? Treba li potrošiti toliko novca da bi netko bio izabran na tako kratko vrijeme? No, nije samo to problem. Kada studenti idu na piknik, troše i rasipaju puno novca. Idu na večere u najskuplje hotele. Kakva sramota! Takvo rasipanje novca vrlo je loše. Trebali bi misliti na financijsko stanje vaših roditelja i na vašu vlastitu budućnost. Ne smijete trošiti novac kako vam se sviđa, samo zato jer su vam ga poslali roditelji. To je razlog zbog

kojega uvijek naglašavam potrebu stavljanja stropa nad željama. Ne tratite vrijeme, jer tako tratite život. Ne bacajte hranu. Hrana je Bog. Ne rasipajte novac. Rasipanje novca je veliko zlo. Ne trošite energiju više nego što treba. Energija je Bog. Vi vidite, čujete, govorite, mirišete i radite, zahvaljujući božanskoj energiji. Ne smijete zloupotrebljavati tu energiju pogrešnim korištenjem osjetila. Ako božansku energiju koristite na plemenit i posvećen način, možete postati sveti kao Bog. No, ako rasipate tu energiju, postat ćete žrtva mnogih bolesti.

Koristite osjetila na posvećen način

I sami se možete uvjeriti da je svetost glavni izvor energije koju ima ovo tijelo. Znate li koliko je ono staro? Ima 70 godina i 6 mjeseci. Ali, kako sam snažan i krepak! I sada mogu brzo trčati i osvojiti prvo mjesto na utrci. Mladić od 16 godina ne može napraviti toliko posla kao ja. Svakoga dana primam puno pisama, osobno i poštom. Kada završe bhajani, vratim se u kuću i čitam sva ta pisma. Iako znam njihov sadržaj, čitam ih da bi poklonici bili zadovoljni. To traje do 15.45 sati kada ponovno izlazim među one koji me čekaju. Kakav mi je vid? Odlično vidim i na veliku udaljenost. To nije božanska snaga, to je moja prirođena snaga. Moja čistoća mi to omogućuje. Nemam problema s kratkovidnošću ili dalekovidnošću. Mogu čitati i najmanja slova. Sami zaključite kakav mi je sluh ako vam kažem da mogu čuti zvuk koji proizvodi kretanje mrava. Sva moja osjetila savršena su. Žao mi je kada vidim malo dijete koje nosi naočale. Danas djeca već u dobi od 6 ili 10 godina nose naočale. Koji je razlog tome? Nedostatak se nalazi u njihovoj krvi. Možete dugo živjeti ako osjetila koristite na posvećen način. Zato razvijajte svetost. Ja mogu oba-

Ne čitajte loše knjige

Što je ljepota? Što je mladost? Obje su prolazne kao oblaci na nebu. Dopustiti da vas ponesu mladost i ljepota isto je kao pokušati prijeći rijeku u čamcu od kamenja. Ako to pokušate, izvjesno je da ćete se utopiti. Bolje je upotrijebiti čamac Božjeg imena koje će vas sigurno prevesti preko oceana svjetovnog života – samsara. Trebate živjeti svoj život tako što ćete ustrajati u primjeni načela istine i ispravnosti, razvijanju ljudskih vrijednosti, poštivanju roditelja, učitelja i starijih.

viti više posla nego neki mladić. Imam veliku snagu zahvaljujući ispravnom korištenju mojih osjetila. To nije božanska moć niti nešto što sam stekao. To je moja prirodna snaga.

Iznenadit ćete se kada vam kažem što jedem. Ujutro jedem *ragi sankati* / kaša od raženog brašna s umakom od leće ili kikirikija – op. prev./ A vi jedete hranu kao što je *kurma*, *burma* i slično. Pitam se kako to uopće možete jesti i probaviti. Bez sumnje, djeca trebaju dobro jesti da bi se razvijalo njihovo tijelo. Ali, ne smijete jesti neumjereno. Danas ljudi ne jedu u određeno vrijeme, niti ostavljaju dovoljno vremena između obroka. Stalno nešto jedu i žvaču. Ručak im je popodne, a večera kasno navečer. U međuvremenu trpaju u želudac grickalice i napitke. Morate znati što trebate jesti, a što ne. Ne jedite sve i na svakom mjestu. Poštujte disciplinu obzirom na vaše prehrambene navike. Jednoga dana govorit ću vam o ispravnim navikama u vezi hrane. Kakva hrana, takva glava. Hrana, glava i Bog u međusobnom su odnosu.

Ne gubite vrijeme. Dobro učite. Neki mladići čitaju bezvrijedne romane koje stavljaju u svoje školske knjige. Drugima to izgleda kao da čitaju nastavno gradivo. No, oni skrivaju romane u koricama školskih knjiga. Kada im netko priđe, brzo ih sakriju zaklopivši korice. Nikada ne čitajte loše knjige. Kakva knjiga, takva glava. Danas su u prodaji mnoge loše knjige. Ljudi koji ih pišu upuštaju se u taj posao da bi zaradili novac. Pišu ih i zato jer postoje oni koji će ih kupiti. Ako ne želite kupiti lošu knjigu, oni koji ih pišu prestat će s pisanjem. Dakle, ne čitajte loše knjige, ne budite u lošem društvu, ne nosite ružnu i neukusnu odjeću. U Madrasu /Chennai/ vidio sam ljude u crnim i crvenim košuljama. Zapravo, to je izgledalo kao da na sebi imaju tepih. I životinje pobjegnu od straha kada vide takvu odjeću. Kako je elegantna i lijepa čista bijela odjeća! Kako je blaženo nositi ju! I naši mladići nose crne hlače i crne košulje kada putuju autobusom ili vlakom. Kažu mi: "Svami, nosimo takvu odjeću samo dok putujemo." Vidjevši ih kako su obučeni, ljudi mogu pomisliti da ti dečki putuju u Sabarimalu. Nemojte nositi nešto takvo. Nosite lijepu i urednu odjeću. Vaše tijelo, um i odjeća trebaju biti čisti i uredni. Na taj način razvijate čistoću.

Bhagavān je završio Svoj govor bhajanom:
"Ranga Vitthala, Panduranga Vitthala.

Zajedničko pjevanje Božjeg imena – *nāmasankīrtan* kraljevski je put za čovjekovo spasenje

Predanost Bogu temelj je za stjecanje znanja o Vrhovnom Biću. Ona je lijek za ozdravljenje od bolesti rađanja i umiranja. Predanost Bogu vodi čovjeka do znanja o vječnoj istini i daruje mu oslobođenje koje je krajnji cilj života.

Sanskrtski stihovi

NEIZMJERNA JE SNAGA U PJEVANJU BOŽJEG IMENA – *NĀMASANKĪRTAN*

Ljudi slijede različite puteve predanosti Bogu – *bhakti*, da bi zavrijedili Njegovu milost. Što znači *bhakti*? Ta riječ izvedena je iz korijena “*bhaj*”, što znači služenje – *sevā*. Ona se odnosi na načelo ljubavi. “*Bhaj*” ima i mnogo drugih značenja.

Pjevanje Božjeg imena donosi vječno blaženstvo

Poklonici slave Boga na četiri načina: pjevanjem o Božjim svojstvima i osobinama – *gunagāna*, pjevanjem o Božjim igrama – *līlāgāna*, iskazivanjem osjećaja – *bhāvagāna* i pjevanjem Božjeg imena – *nāmagāna*. Bog nema svojstava, On je *gunātīta*, onaj koji nadilazi sve osobine i svojstva. On je i *bhāvātīta*, onaj koji nadilazi misli. Ako Onome koji je bez svojstava pridajete svojstva i slavite ih, ne ćete postići potpuno zadovoljstvo. Zabluda je misliti da ćete ugoditi Bogu hvaleći Njegova svojstva i osobine. Zadovoljstvo koje proizlazi iz pjevanja o Božjim svojstvima – *gunasankīrtan* privremeno je. Iskreno govoreći, Bog nema svojstava ni osobina.

Mnogi poklonici hvale i uzdižu Božje značajke i moći ovako:

O, Bože Univerzuma! Ti si drag Lakṣmī, božici izobilja. Ti daruješ milost i zaštitu onima koji u Tebi traže utočište. Ti počivaš na zmiji ādiśeṣa, i utjelovljenje si obilja i blaženstva. Molim te oslobodi me svjetovnih vezanosti i daruj mi vječnu sreću.

Teluški stihovi

Bog nema svojstava, On je gunātīta, onaj koji nadilazi sve osobine i svojstva. On je i bhāvātīta, onaj koji nadilazi misli. Ako Onome koji je bez svojstava pridajete svojstva i slavite ih, ne ćete postići potpuno zadovoljstvo. Zabluda je misliti da ćete ugoditi Bogu hvaleći Njegova svojstva i osobine. Zadovoljstvo koje proizlazi iz pjevanja o Božjim svojstvima – gunasankīrtan privremeno je. Iskreno govoreći, Bog nema svojstava ni osobina.

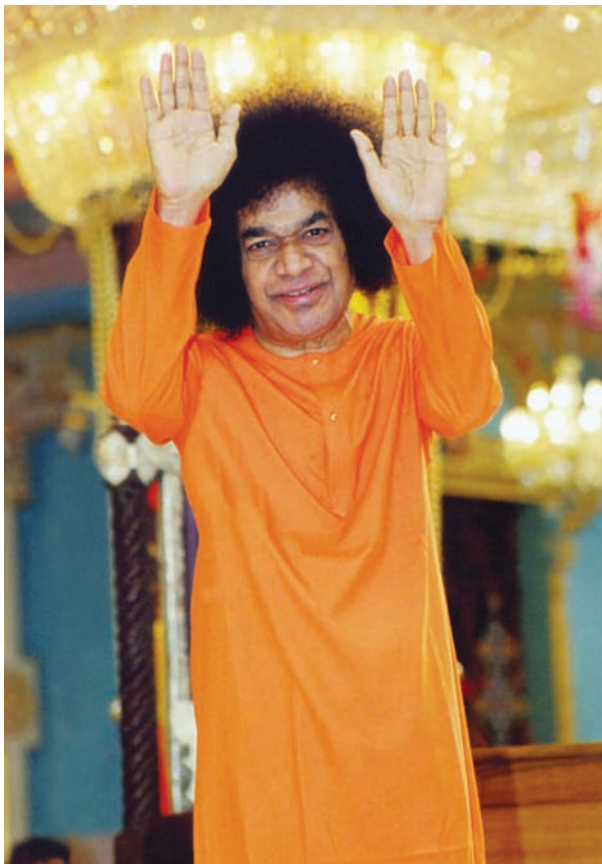

Ljudi slave Boga kao Onoga koji počiva na zmiji – šeša śayana /Višṇu/, zatim kao Onoga u čijem srcu prebiva Lakṣmī – srinivasa, te kao Onoga koji je sâmo blaženstvo – chidvilasa. Tko je Srinivasa? Tko je Chidvilasa? Čemu služi opisivanje Božjih svojstava? Poklonici koji to čine postižu samo privremeno zadovoljstvo. Slično tomu, mnogi poklonici poput Jayadeve i Guarange pjevali su o Gospodovim božanskim igrama – līla. Jayadeva i Guaranga, Mīrā i Sakkubai pokušavali su osjetiti zadovoljstvo pjevajući o božanskim igrama, sve dok konačno nisu shvatili da je čitav svijet Gospodova božanska igra. Cijela kreacija Njegova je igra. Kako se onda mogu izdvojiti samo neka Božja djela kao Njegove igre? Kada su shvatili ovu istinu, počeli su pjevati Ime Gospodnje – nāmasankīrtan i doživjeli blaženstvo. Skupno pjevanje Božjeg imena najviši je oblik predanosti koji čovjeka može dovesti do konačnog cilja života. Mīrā je čeznula za vizijom Kṛṣṇinog blaženog lika ovako:

Ljubljeni! Dođi i blagoslovi me viđenjem Tvoga lika. Bez Tebe, Kṛṣṇa, nema mi života. Danju ne osjećam glad, noću ne mogu spavati. Što da kažem kada nemam riječi? Dođi, o Gospode, i ublaži ovu vatru u mojem užarenom srcu.

Teluški stihovi

Konačno, Mīrā je spoznala da je dan Kṛṣṇa, da je noć Kṛṣṇa i da je sve Kṛṣṇa. On je vrijeme sâmo. Sve je Njegova božanska igra. Spoznavši tu istinu počela je osjećati Kṛṣṇu stanovnikom svoga srca – hṛdayavāsin. Rekla je: “O, Kṛṣṇa, moje srce Tvoj je hram.” Mnogi su poklonici izgubljeni u mislima o Bogu. Oni pjevaju:

Bog je prirodan svakom djeliću svemira. Čemu onda govoriti o glavnim i sporednim putevima, o malim i sporednim uličicama, kada je čitav univerzum Njegova božanska igra? Stoga, vi zbog vaše vlastite mašte i zamišljanja pjevate o Božjim svojstvima – guṇasankīrtana, o ljubavi prema Bogu – bhāvasankīrtana i o Božjim igrama – līlāsankīrtana. Od sva četiri tipa sankīrtana, najbolji i najviši je nāmasankīrtana, to jest pjevanje Božjeg imena. To je, zapravo, kraljevski put za čovjekovo spasenje. Kada se ljudi okupe i od sveg srca zajedno pjevaju Bogu, božanske vibracije, koje tako nastaju, šire se posvuda.

“Gospodine, Tvoje lice lijepo je poput mjeseca, a Tvojim lotosnim stopalima klanjaju se svi Bogovi. Drag si srcu božice Lakṣmī. Kamo god pogledam, vidim samo Tebe. Svuda si Ti, na glavnim i sporednim putevima moga života. Vidim Te kao unutarnjeg stanovnika u svim ljudima i kao utjelovljenje blaženstva. Ti daruješ milost onima koji traže utočište u Tebi. O, Govinda, darovatelju vječnog blaženstva, dođi brzo i spasi me.”

Teluški stihovi

Duhovno značenje Kṛṣṇinih božanskih igara

Bog je prirođen svakom djeliću svemira. Čemu onda govoriti o glavnim i sporednim putevima, o malim i sporednim uličicama, kada je čitav univerzum Njegova božanska igra? Stoga, vi zbog vaše vlastite mašte i zamišljanja pjevate o Božjim svojstvima – *guṇasankīrtana*, o ljubavi prema Bogu – *bhāvasankīrtana* i o Božjim igrama – *līlāsankīrtana*. Od sva četiri tipa *sankīrtana*, najbolji i najviši je *nāmasankīrtana*, to jest pjevanje Božjeg imena. To je, zapravo, kraljevski put za čovjekovo spasenje. Kada se ljudi okupe i od sveg srca zajedno pjevaju Bogu, božanske vibracije, koje tako nastaju, šire se posvuda.

Kada Bog poprimi lik, On uzima i ime. Dok izgovara ili pjeva ime, čovjek treba promišljati i o liku. To je izgovaranje imena uz meditaciju – *japa sahita dhyana*, odnosno meditacija uz pjevanje Božjeg imena – *dhyana sahita japa*.

Gopike nisu samo izgovarale, dozivale i pjevale Kṛṣṇino ime, već su bile i duboko privržene Njegovom liku. Sve na svijetu ima ime i oblik. Vezanost uz ime i lik dovođi do povećanja i rasta ega – *abhimāna*, te do sebičnosti i vezanosti uz “ja” i “moje”

– *mamakāra*. Neki ljudi se rugaju Kṛṣṇinim božanskim igrama, bez razumijevanja njihovog pravog značenja. Drugi, pak, kritiziraju Boga jer ne razumiju značenje i smisao Njegovih božanskih igara. Kada se Kṛṣṇa igrao i plesao s gopikama, bio je dijete u dobi od šest godina. Ima li mjesta za kritiziranje postupaka šestogodišnjeg dječaka? To kritiziranje plod je ljudske mašte. Jednom je Kṛṣṇa došao u gopikinu kuću i kucao na vrata u vrijeme kada se njezin muž odmarao u kući. Gopika nije odmah odgovorila na kućanje. No, Kṛṣṇa nije htio prestati niti utihniti. Nastavio je lupati po vratima, pa mu je gopika rekla: “Kṛṣṇa, dolazim. Čemu takva žurba? Strpi se, jer se moj muž odmara. Pričekaj malo!”

Usprkos pozivima gopike da prestane, Kṛṣṇa je nastavio kucati. Tada je ustao njezin muž i otvorio vrata. Bio je sretan što vidi dijete Kṛṣṇu i nije bio nimalo ljut. Uzeo je Kṛṣṇu na ruke i odnio ga u kuću. Vidjevši taj prizor, gopika je bila ushićena i mislila je: “Aha, i moje muž se promijenio. On Kṛṣṇi pruža ljubav i nježne osjećaje.” Potpuno uronivši u misli o Kṛṣṇi, izgubila je svijest o tijelu.

Gledajući na taj način, Kṛṣṇine igre izgledaju kao svjetovne – *pravṛtti*, no njihovo je pravo značenje duhovno – *nivṛtti*. Zapravo, sve Božje igre vode čovjeka od *pravṛtti* do *nivṛtti* – od svjetovnog do duhovnog. Pjevanjem o božanskim igrama – *līlā*, može se uživati u blaženstvu. Svatko je mogao osjetiti slatkoću i radost pjevanja o Božjoj slavi i blaženstvu. Kada poklonici rano ujutro u povorci idu kroz grad i pjevanjem slave Boga – *nagarasankīrtan*, pridružuju im se i oni koji ne znaju pjevati. Toliko je slatkoće u tom pjevanju! Slušajući božanski *sankīrtan* čovjek zaboravlja na sebe, bez obzira je

li teist, ateist, teist–ateist ili ateist–teist. Pjevanje u slavu Boga i uzdizanje Njegovog svetog imena očarava srca svih koji u tome sudjeluju. Zaneseni, oni zaboravljaju na sebe. Ali, ne samo to. Pjevanjem se mogu lijepo opisati sve Božje igre, osobine, svojstva i božanske moći. Pjevanje osvaja sva srca. To je kraljevski put za spasenje svih ljudi. Poklonici koji iskreno i od sveg srca pjevanjem slave Boga, pritom zaboravljajući na sebe, razvijaju potpunu ljubav za Njega. A Bog postaje sluga takvih gorljivih poklonika. Mnogi od njih svijetom šire istinu o božanskim moćima kroz svoje pjesme.

Ti nadilaziš svaki opis i svako ljudsko shvaćanje. Može li se uopće zamisliti Tvoja slava i divota? Čekam na Tvoju milost, o Gospode. Čuj moju molitvu i spasi me. Ti si oživio mrtvoga sina Tvojeg učitelja. Pobijedio si zmiju Kalyu, oslobodio Vasudevuu i Devaki, i spasio Draupadi od poniženja. Ispunio si Kucheline želje. Ružnu Kubju učinio si lijepom. Zaštitio si Pandave i spasio živote 16.000 gopika. Ti nadilaziš svaki opis i svako ljudsko shvaćanje. Kṛṣṇa, čak niti Brahma ne može opisati tvoju slavu i moć. Molim za Tvoju milost, o Kṛṣṇa!

Teluški stihovi

Boga se ne može opisati riječima, niti shvatiti umom. Zato Vede kažu: "Riječi, zajedno s umom, uzaludne su bez prihvaćanja božanskosti."

Važnost zajedničkog pjevanja

Zajedničko pjevanje Bogu – *samaṣṭi sankīrtan* ima snagu koja srce pretvara u prekrasan cvijet. Ono širi granice uma i raznosi božanske vibracije svuda po svijetu. Zato je zajedničko pjevanje najple-

Neizmjerena je snaga Božjeg imena. Ljudi mogu reći da Bog nema oblik, ali On ipak ima ime. Dakako, Božje ime nije samo Rāma, Kṛṣṇa, Govinda i slično. Riječ "Bog" također je Njegovo ime. Ljudi kažu da Bog nema imena niti lika, ali u ovom Univerzumu ne postoji ništa što nema ime i oblik. Čak i atom ima ime i oblik. Kako može mikrokozmos postati makrokozmos ako nema ime i oblik? Svaki pojedini oblik povezan je s imenom, a svakom imenu darovana je božanska snaga.

Dvojnost je priroda ovoga svijeta. Zbog nje ljudska bića ne mogu vidjeti istinsku stvarnost. Čovjek, čiji je um zahvaćen dvojnošću, napola je slijep. Toliko je podložan obmani da na isto pitanje jednom odgovara "da" a drugi puta "ne". Oni koji ponavljaju i pjevaju Božja imena mogu svladati dvojnost i spasiti se. To se odnosi i na božanska imena Isusa i Alaha. Zato bi čovjek trebao neprestano ponavljati Božje ime.

menitija i najuzvišenija duhovna praksa. Tu praksu započeo je *Guru Nanak*. On je uveo pjevanje kojem se svatko može pridružiti i pjevati zajedno s drugima. Samo kroz takav način pjevanja čovjek može postići oslobođenje. Veliki sveci kakvi su bili *Kabir Das*, *Tulsi Das* i *Ramdas* postigli su oslobođenje pjevajući Božje ime – *nāmasankīrtan*. Neizmijerna je snaga Božjeg imena. Ljudi mogu reći da Bog nema oblik, ali On ipak ima ime. Dakako, Božje ime nije samo *Rāma*, *Kṛṣṇa*, *Govinda* i slično. Riječ "Bog" također je Njegovo ime. Ljudi kažu da Bog nema imena niti lika, ali u ovom Univerzumu ne postoji ništa što nema ime i oblik. Čak i atom ima ime i oblik. Kako može mikrokozmos postati makrokozmos ako nema ime i oblik? Svaki pojedini oblik povezan je s imenom, a svakom imenu darovana je božanska snaga. To je razlog zbog kojeg Indijci štiju kamenje, drveće, ptice, pa čak i zmiје otrovnice. Oni vjeruju da božanskost prožima sve u ovom Univerzumu. Zbog toga mnogi od njih čine *pradakṣinu*, hodajući u krug gdje god im se pruži prilika, i tako poz-

dravljaju majku Zemlju. Postoji li mjesto gdje nema Zemlje? Ona je posvuda. Evo male priče.

Jednom je lisica posudila pet rupija od Zemlje. Kada se sljedećeg dana probudila, Zemlja ju je upitala: "Hoćeš li mi vratiti pet rupija ili ne?" Lisica je pokušala pobjeći od Zemlje i počela trčati. Trčala je dan i noć, i zaustavila se u jednoj udaljenoj šumi. Tu je mirno zaspala misleći: "Ovdje se mogu bezbrižno odmarati jer mi Zemlja više ne može dosađivati." No, kada se idućeg jutra probudila, Zemlja ju je upitala: "Što je? Kada ćeš mi konačno vratiti mojih pet rupija?" Zemlja je također oblik Boga, i svuda je prisutna kao Bog. Zato *Vede* kažu: "S rukama, nogama, očima, glavama, ustima i ušima On sve prožima." Bog ispunjava čitav Univerzum.

Pjevanje bilo kojeg Božjeg imena donosi blaženstvo

Jednom je majka Zemlja molila Gospoda Nārāyaṇu: "Svami, ja mogu podnijeti teret neograničenog broja grešnika, ali ne mogu podnijeti one koji ne pjevaju Tvoje ime. Zato Te molim, pokaži svima put oslobođenja posredstvom pjevanja Božjeg imena."

Valmiki je napisao ep *Rāmāyāna*, koji se sastoji od više tisuća stihova – šloka. Htio je jednako raspodijeliti stihove u sva tri svijeta – *loka*. Zato je svakom od tri svijeta dodijelio 3 333 333 stiha. Pri kraju raspodjele preostao je još jedan stih. Postavilo se pitanje kako razdijeliti jedan stih na tri dijela. Stih se sastojao od 32 slova. *Valmiki* je odlučio svakom svijetu dati po 10 slova. No, i nakon toga, dva slova ostala su neraspoređena. Kako razdijeliti dva slova na tri svijeta, pitao se *Valmiki*. Tada je *Viṣṇu* rekao majci Zemlji: "Nakon što je *Valmiki* raspodijelio tisuće stihova epa *Rāmāyaṇa* na sva tri svijeta, preostala su mu još dva

slova. Ta slova su *Rāmā, Kṛṣṇa, Hari, Hara, Śīva, Sai i td.*, a to je zajedničko vlasništvo sva tri svijeta. / glasni pljesak/ Ta dva slova znače jedinstvo u ovom svijetu, koji je inače obilježen dvojnošću.

Dvojnost je priroda ovoga svijeta. Zbog nje ljudska bića ne mogu vidjeti istinsku stvarnost. Čovjek, čiji je um zahvaćen dvojnošću, napola je slijep. Toliko je podložan obmani da na isto pitanje jednom odgovara “da” a drugi puta “ne”. Oni koji ponavljaju i pjevaju Božja imena mogu svladati dvojnost i spasiti se. To se odnosi i na božanska imena Isusa i Alaha. Zato bi čovjek trebao neprestano ponavljati Božje ime. *Thyagaraya* je pjevao ovako:

“ *O, Gospode! Kako da odlučim tko si Ti, jesi li Śīva ili Madhava? Slog “Ra” životna je snaga Mādhava mantr, dok je slog “Ma” životni dah Śīva mantr. Klanjam se Onomu čije je ime životna snaga i dah obje ove mantr.*”

Teluški stihovi

Mādhava mantra glasi: “*Om nāmo Nārāyaṇaja*” – klanjam se *Nārāyaṇi*, i slog “*Ra*” daje joj životnu snagu. Kada izostavimo slog “*Ra*” iz riječi *Nārāyaṇa*, ona postaje “*Nayana*”, što ima sasvim drugo značenje. Slično tomu, *Śīva mantra* glasi: “*Om namah*

Śivāya» – klanjam se *Śīvi*. Ako izostavimo slog “*Ma*” dobivamo “*naśivaya*” što znači nepovoljan, koban i nesretan. Međutim, kada spojite slogove “*Ra*” i “*Ma*”, od njih nastaje Božje ime *Rāma*, kojem se *Thyagaraja* klanjao i koje je štovao. Ne postoji nitko na ovome svijetu tko na ovaj ili onaj način ne izgovori Božje ime u svom životnom vijeku. Mnogi ljudi imaju djecu ili prijatelje koji nose božanska imena *Rāme, Kṛṣṇe* i slično.

Oni izgovaraju Božje ime kada ih dozivaju “*Dodī Rāma*” ili “*Dodī Kṛṣṇa*”. Bog ima bezbroj imena i oblika. Možete ponavljati, izgovarati ili pjevati bilo koje od Njegovih imena, i tako spasiti svoj život. Boga možete opisati na bezbroj načina. No, to će vam donijeti samo privremeno zadovoljstvo. Pjevanje Božjeg imena izvor je vječnog blaženstva. Ima li ljepše i slađe pokore – *tapas* od stalnog plesanja Božjeg imena na vašem jeziku? Jedino je to istinska pokora – *tapas* u najsvetijem smislu riječi, to je mjesto hodočašća – *tirtha* i istinski sveto mjesto – *kṣetra*. Zato *nāmasankīrtan* ima najveću važnost u čovjekovom životu. Izgovarajte, ponavljajte, recitirajte i pjevajte Božje ime bez prestanka i tako spasite svoj život.

Bhagavān je završio svoj govor Bhajanom: “*Hari bhajana bina sukha śānṭhi nahin*”.

ŠIRITE SVOJU LJUBAV I DOŽIVITE VJEČNO BLAŽENSTVO

*, čovječeŽiri načelo ljubavi čineći dobra djela i njeguj duh požrtvornosti.
buzdaj svoje demonske sklonosti, razvijaj božanske vrijednosti i živi uzornim životom.*

Teluški stihovi

LJUB J OTN N U O NO T

Obzirom da je rođen u ovom beskrajnom svemiru, velika je šteta da čovjek ima ograničeni um. Svemir je oblik Boga. Kako je Bog prirodan svakomu, čovjekovo srce treba se širiti kao i svemir. No, obzirom da je današnji čovjek zaboravio Boga i zapleo se u mrežu svjetovnog života, njegov um postao je ograničen a on sam postao je uskogrudan. Kada bi promišljao o Bogu koji sve prožima, njegov bi se um širio i postajao svestran i potpun. Na taj način čovjek bi proširio i svoje srce.

Čuvajte duhovno bogatstvo Indije

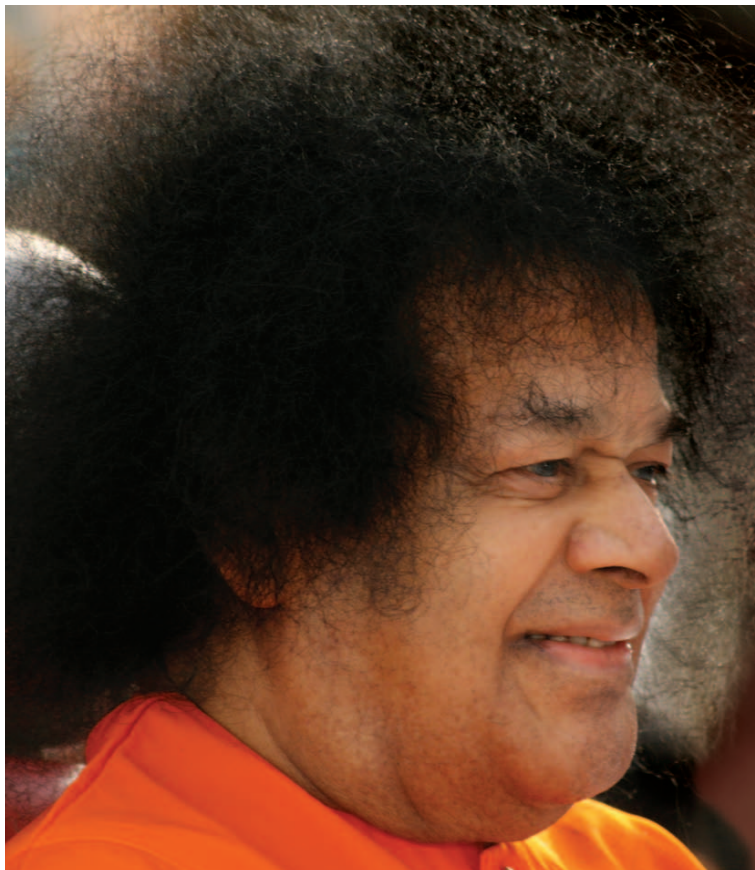
Umjesto da u društvu širi plemenite ideale, današnji čovjek promovira ograničenost i uskogrudnost. Svaki čovjekov čin treba poticati božanskost, svetost i toleranciju. Zato se kaže: tijelo Š beskraj < oblik < ravnog Bića ‘*viratsvarupa*, um Š beskraj < zlatni prostor svijesti ‘*hiranyagarbha*, ātman Š beskraj < *brahman*. “Ovijek je riznica velikih moći i duhovnog bogatstva. No, on ne prepoznaje te svoje beskrajne potencijale. Tek kada spo-

zna da je dio neizmjerne i vječne božanskosti moći će postaviti i poticati uzvišene ideale u društvu. Beskrajna božanska moć prisutna je u svakom ljudskom biću. Tri su aspekta te božanskosti: apsolutno stvarni aspekt ‘*paramarthika*, empirijski aspekt ‘*vyavaharika* i

*to dobivate kada njegujete i
jačate ljubav. Šobivate iskustvo
blaženstva. Onoliko koliko se
širi vaša ljubav, proporcionalno
tome širi se i vaše blaženstvo.
Ako ograničavate ljubav u sebi i
vaše blaženstvo postat će ogra-
ničeno. ...ato, ako hoćete doži-
vjeti i iskusiti vječno blaženstvo,
razvijajte ljubav. To više razvi-
jate ljubav prema Bogu, to više
postajete blaženi.*

Na što se odnosi riječ brahman Ta riječ odnosi se na božansko načelo koje sve prožima i koje se neprekidno širi. Brahman cijelo vrijeme nastavlja sa širenjem.

irenje ljubavi je život a sužavanje ljubavi je smrt. Šakle, unutar sebe trebate imati ljubav koja se širi. ..ato što je čovjek u svojoj b'ti božanski, a božanskost se neprestano širi, vaši postupci trebaju odražavati tu božanskost, a u vama se trebaju pojaviti božanske misli i osjećaji. No, današnjem čovjeku sve to nedostaje. ostao je ograničen i uskogrudan. a kako onda vaš mali i ograničeni um može shvatiti božanskost koja je u stalnom širenju

onaj koji je varav i prividan ' *pratibhasika*. Ta tri aspekta ne razlikuju se jedan od drugoga. Nema valova bez vode, kao što nema ni pjene bez valova. alovi su osnova pjene, a voda je osnova valova. oda je zajednička svima njima, oceanu, valovima i pjeni. Na sličan način božanskost je prisutna u *paramarthiki*, *vyavahariki* i *pratibhasiki*.

uhovnost bi trebala biti temelj svih čovjekovih svjetovnih aktivnosti. No, nažalost on danas smatra da su *paramarthika* i *vyavaharika* odvojene jedna od druge, kaže da nema povezanosti izme u duhovnosti i svjetovnog života. To je velika pogreška. vijet ne može postojati ako mu duhovnost nije u temelju. Zapravo, duhovnost je sastavni, bitni dio svjetovnosti. "ede su objavile istinu da je ista božanskost prisutna u *paramarthiki*, *vyavahariki* i *pratibhasiki*.

z generacije u generaciju ndija dijeli svoje duhovno bogatstvo s drugim zemljama i tako pridonosi svjetskom miru i sigurnosti. Od pradaavnih vremena ndija širi dalekosežnu istinu sadržanu u vedskoj izreci: "Neka sva bića u svim svjetovima budu sretna ' *sama sta lokah sukhino bhavantu*.

“Kraljevi, sveci i proroci sačuvali su duhovno bogatstvo ndije šireći takve svete ideale. vijet će doživjeti slom i rasulo ako ndija izgubi svoje duhovno bogatstvo. uhovnost je od presudne važnosti za sve narode. ri- je ili kasnije, svatko mora krenuti tim putem. Naši drevni kraljevi, mudraci, sveci i proroci i naše krijeposne žene pokazali su velik smisao za požrtvovnost u nastojanju da bi sačuvali plemenite ideale. Zapravo, svi su ndijci bili ujedinjeni u širenju tih ideala. No, danas svatko ide svojim putem. Jedinstvo se nigdje ne nazire. Kada u srcu nema jedinstva, u njega se uvlači neprijateljstvo. Zato trebate paziti da se to ne dogodi. Neprijateljstvu nije mjesto u srcu. rce današnjeg čovjeka lišeno je jedinstva i božanskosti. Ljudi žive neprirodnim životom. Zapravo, bez iskrene društvene komunikacije životi su im bezvrijedni.

Ne možete naći osobu koja ne osjeća že . sto tako nema čovjeka bez želja. No, že- lje trebaju biti svete. Kontemplacija o Bogu može utažiti čovjekovu svjetovnu i duhovnu že . oda duhovnosti može čovjeka osloboditi že i za željama. anas je u društvu vidljivo nepostojanje moralnih, duhovnih i društvenih vrijednosti. Bogatstvo i moć postali su jedina svrha i cilj. Kako bi čovjek trebao trošiti zara eni novac– Nema ništa loše u zara ivanju novca, no treba ga trošiti ispravno i pametno. uvremeno društvo je u previranju jer ljudi novac koji zarade ne troše na takav način.

Podržavajte i širite ljudske vrijednosti

“ ovjek bi trebao spoznati svoju uro enu božanskost i činiti sveta djela. Što je to što je danas izgubilo vrijednost– rijednost povrća i ogrjevnog drveta je porasla. Zapravo, vrijednost svega je porasla. Jedino se vrijed-

nost čovjeka smanjila. Zašto je to tako– “ o- vjek je izgubio vrijednost zbog pomanjkanja ljudskih vrijednosti u sebi. Na ovome svijetu ptice, životinje pa čak i insekti štite i čuvaju svoje vrijednosti tako što ispravno obavljaju svoje dužnosti. Jedino čovjek uništava svoje ljudske vrijednosti tako što djeluje suprotno čovječnosti.

U stvari, on nije u stanju shvatiti svoju vrijednost. reispituje i s mo postojanje ljudskih vrijednosti. rijednosti postoje u čovjeku od samog trenutka njegovog ro enja. li on je zaboravio na njih “ ovjek trči za sjenama svjetovnosti i živi neprirodnim životom. Njegova će se vrijednost mnogostruko povećati kada u sebi razvije ljudske vrijednosti.

Što je Kreacija ‘ s”š’i To je izraz Božje volje. rugo ime za Kreaciju je priroda ‘ prak”ti. “ ovjek je ro en da bi očuvao božanskost prirode. obio je ljudsko tijelo da bi se spasio i oslobodio od grijeha, razvijajući svoje izičke, metalne i duhovne snage te njegujući ljudske vrijednosti. Zato najprije treba ustrajati na zaštiti i očuvanju ljudskih vrijednosti. Me u njima, ljubav je na prvome mjestu. Zbog ljubavi čovjek je zavrijedio da ga se nazove pripadnikom čovječanstva. Ljubav je izuzetno važna za čovječanstvo. Bez ljubavi, istine i ispravnosti čovjek uopće nije ljudsko biće. Zapravo, u tom slučaju nije ništa bolji od mrtvacu.

Ljudi govore o *brahmacaryji*. Što to zapravo znači– Je li to život bez braka, ili je to zavjet celibata– Ne, nije. *Brahmacarya* znači da je čovjek stalno uronjen u načelo *brahmana*, u apsolutnu stvarnost, u najviše ebstvo. Usredotočite svoj um na *brahmana* u svako vrijeme, na svakome mjestu i u svim okolnostima. *Brahmac rin* je onaj koji neprestano promišlja o *brahmanu*, to je onaj koji bez prestanka slijedi Boga. Ovo se odnosi na duhovnu razinu. li, načelo *brahmana* trebali bi

slijediti i na svjetovnoj razini. aše ponašanje treba biti dolično, vaše navike i stil života trebaju biti sveti, a vaš govor istinit. čovjek koji živi svjetovnim životom može se zvati *brahmac rin* ako je njegov život svet. Bog je otac, a svi muškarci i žene ovoga svijeta Njegova su djeca. Zato bi svi trebali živjeti kao braća i sestre. Kada upijete u sebe takve osjećaje, moći ćete spoznati istinu i na svjetovnoj razini. Kao što je svježina zajednička morskoj pjeni, valovima i oceanu, tako i čovjek treba iskusiti božanskost u sva tri aspekta svoga života, u *paramarthiki*, *vyavahariki* i *pratibhasiki*, to jest na svjetovnoj i duhovnoj razini te onoj koja je varava i prividna.

Suosjećanje je obilježje čovječanstva

“ovjekov unutarnji instrument ‘*antah kara*—a, odnosno suptilni aspekt psihe, obuhvaća um ‘*manas*, intelekt ‘*buddhi*, ono što nazivamo *citta*, a to je sveukupna struktura uma, svijest i podsvijest, te osjećaj ega ‘*ahamkara*. Tek kada povežete um, intelekt, *cittu* i osjećaj ega s božanskim načelom *ātmana* moći ćete spoznati svoju ljudskost.

srce današnjeg čovjeka lišeno je suosjećanja i dobrote. To srce postalo je tako bešćutno da je čovjek spreman nanijeti neograničenu bol drugima, bez imalo samilosti i razumijevanja za njihovu patnju. aša srca treba biti dirnuta pri pogledu na patnje bližnjih. To je pravo suosjećanje. Jedino takva osoba zaslužuje da ju se nazove ljudskim bićem.

uosjećanje je obilježje i znak čovječanstva. Bez suosjećanja riječ čovječnost nema nikakvog smisla. Naše srce treba biti ispunjeno suosjećanjem u svako vrijeme i u svim okolnostima. U davnim vremenima stanovnici ndije provodili su i širili ova sveta načela. No, zbog čega je sada nastao zastoј, gdje je pogreška— anašnji ljudi samo govore o ovim

*Bog je izvor svega. n je zrok
• reakcije, državatelj i azaratelj
niverzuma. Sve je povezano s
Bogom. ..ato sve trebate sma
trati božanskim. Bog od vas želi
samo dvije stvari. To su istina i
ispravnost sathya i dharma.
ko imate njih dvije, imat ćete i
sve drugo. stini i ispravnosti bit
će pridodane i druge vrijednosti,
poput suosjećanja, dobrote i lju
bavi. Sve ostale nedjeljivi su dio
ove dvije.*

načelima ali ih ne primjenjuju. jedino primjenom u praksi možete doživjeti sreću. Nažalost, ova načela jedva da itko primjenjuje u svakodnevnom životu. ve što čovjek nauči čitajući svete tekstove ili slušajući duhovna predavanja treba najprije primijeniti u praksi i zatim podijeliti s drugima. ko baš i ne može primijeniti sva učenja, trebao bi barem neka od njih provoditi u praksi.

vo male priče. Jednom je kapetan broda morao hitno otići sa zapovjednog mjesta u jeku borbe. Rekao je svome sinu: Ostani ovdje na mojem mjestu dok se ne vratim.ž Neprijatelj je topovima ga ao brod koji se zapalio, a posada je svoje živote pokušala spasiti u čamcima za spašavanje i skakanjem u vodu. Neki od njih dotrčali su do dječaka i rekli mu neka napusti zapovjedno mjesto da bi spasio život. No, dječak je odgovorio: preman sam poginuti, ali ne ću se oglušiti o zapovijed moga oca. On mi je rekao neka

ostanem ovdje i ja ću se držati njegove riječi. Ž ako je već čitav brod bio u plamenu, dječak se nije maknuo sa zapovjednog mjesta, već je žrtvovao svoj život. Tako je primjerom pokazao da poštuje zapovijed svoga oca. Bio je to nitko drugi nego s m asabianca. vojom žrtvom stekao je velik ugled i slavu.

Važna je primjena u praksi, a ne samo govorenje

rijednost čovječnosti povećat će se tek kada čovjek počne provoditi u djelo barem neke od korisnih stvari koje nauči. “ ak i onda kada ljudi znaju da je nešto za njih dobro, oni to ne primjenjuju. druge strane, stalno drugima govore što je dobro. a, kada već govore o tome, zašto to ne primijene u svom životu– “ emu govoriti drugima o onome što s mi nisu iskreno i od sveg srca prihvatili– Takav način ponašanja je neprirodan, neistinit i suprotan čovječnosti. “ ini ono što govoriš i govori ono što misliš. Zbog nesklada misli, riječi i djela ljudi nisu sposobni iskusiti mir, usprkos sve većeg broja duhovnih organizacija. Odakle dolazi mir– Mir je u vašoj nutрини, njega ne možete steći u vanjskom svijetu. Kada slijedite put istine i ispravnosti, doživjet ćete mir. ko istinski vjerujete u Boga, ta vjera odražavat će se u vama kao mir. anas se ljudi pretvaraju da vjeruju u Boga, ali zapravo nemaju vjere. Zato su stalno ispunjeni nemirom. Oni riječi istina, ispravnost, mir i ljubav

• *ontemplacija o Bogu može utažiti čovjekovu svjetovnu i duhovnu žeš. “ oda duhovnosti može čovjeka osloboditi žeši za željama. Ša nas je u društvu vidljivo nepostojanje moralnih, duhovnih i društvenih vrijednosti. Bogatstvo i moć postali su jedina svrha i cilj. • ako bi čovjek trebao trošiti zarašeni novac Nema ništa loše u zarašivanju novca, no treba ga trošiti ispravno i pametno. Suvremeno društvo je u previranju jer ljudi novac koji zarade ne troše na takav način.*

ponavljaju poput papiga, no primjenjuju li u praksi makar jednu od tih vrijednosti— Koja je svrha toga što samo govore o ljudskim vrijednostima— Oni zapravo štete ugledu aiya.

ai će biti zadovoljan s vama ako u praksi primjenjujete barem jednu od ovih vrijednosti. nije ih teško primjenjivati. Kako je lako govoriti istinu i nazvati stvari njihovim pravim imenom vami pokazuje svoju maramicu. Lako je reći da u ruci držim maramicu. druge strane, kako bi bilo teško uvjeriti ljude da u ruci ne držim maramicu nego cvjetni vijenac. Reći tako nešto bila bi čista laž. rlo je lako govoriti istinu, a izuzetno je teško izgovoriti laž. No, čovjek je zaboravio ovaj lagani put i slijedi težak put neistine koji je pun zamki.

Odbacite svaku ograničenost

rlo je čudno vidjeti čovjekovu uskogrudnost i ograničenost, iako u svom srcu ' *h"daya* nosi božanskost koja se stalno širi. Kada koristim riječ srce ' *h"daya* ne mislim na izičko srce koje je smješteno u tijelu sastavljenom od pet elemenata. *H"daya* se odnosi na Boga koji sve prožima, kako je navedeno u *vedskoj* izreci: "Kozmičko Biće ima tisuće glava, očiju i nogu ' *sahasra seersha purusha sahasrak sha sahasra pad*." Na koga se to odnosi— Odnosi se na *Brahmu* koji ima tisuće glava, očiju i nogu. na što se odnosi riječ *brahman*— Ta riječ odnosi se na božansko načelo koje sve prožima i koje se neprekidno širi. *Brahman* cijelo vrijeme nastavlja sa širenjem.

Širenje ljubavi je život a *sužavanje ljubavi je smrt*. akle, unutar sebe trebate imati ljubav koja se širi. Zato što je čovjek u svojoj b ti božanski, a božanskost se neprestano širi, vaši postupci trebaju odražavati tu božanskost, a u vama se trebaju pojaviti božanske misli i osjećaji. No, današnjem čovjeku sve to ne-

dostaje. ostao je ograničen i uskogrudan.

a kako onda vaš mali i ograničeni um može shvatiti božanskost koja je u stalnom širenju—

Božanskost je beskrajna. Zato, kada slavimo Boga, kažemo: Klanjam se Onome koji je beskrajan ' *ananta r p ya namah*. U ovom nepreglednom Univerzumu Bog sve prožima i stalno se širi. On ispunjava sve, živo i neživo. Obzirom da je svuda prisutan, kažemo da je sveprisutan. To načelo sveprisutnosti poznato je kao *brahman*. i ste možda sposobni, a možda i niste, predočiti si to božansko načelo. ve ovisi o vašoj vjeri i o tome jeste li zavrijedili takvu viziju. ko je vaša vjera istinska i čvrsta, Boga možete vidjeti odmah. Bog niti silazi s neba niti odlazi bilo kuda. Za Njega nema dolaženja ni odlazjenja. On je svugdje. On je unutarnji stanovnik i unutarnji upravljač ' *antary min*. Što to zapravo znači— Znači da Bog boravi u srcu svakog bića.

ntar tman je drugi naziv za *antary min*. Me utim, obmana pojavnog svijeta ' *m y* koja nastaje iz Njega, prekriva a i skriva od vašeg pogleda. Oblaci koji potječu od sunca prekrivaju ga i zaklanjaju. Kažnjava li sunce oblake zbog toga— Ne. trpljivo pričekaite neko vrijeme. Oblaci će se razići i sunce će opet biti vidljivo. Bog je izvor svega. On je Uzrok Kreacije, Održavatelj i Razaratelj Univerzuma. ve je povezano s Bogom. Zato sve trebate smatrati božanskim. Bog od vas želi samo dvije stvari. To su istina i ispravnost ' *sathya* i *dharma*. ko imate njih dvije, imat ćete i sve drugo. stini i ispravnosti bit će pridodane i druge vrijednosti, poput suosjećanja, dobrote i ljubavi. ve ostale nedjeljivi su dio ove dvije. " ovjek treba biti suosjećajan. uosjećajnost je sinonim za ljubav. ko je vaše srce ispunjeno ljubavlju, u njemu nema mjesta za mržnju.

ko istinski vjerujete u Boga, ta vjera odražavat će se u vama kao mir. Šanas se ljudi pretvaraju da vjeruju u Boga, ali zapravo nemaju vjere. ...ato su stalno ispunjeni nemirom. ni riječi istina, ispravnost, mir i ljubav ponavljaju poput papiga, no pri mjenjuju li u praksi makar jednu od tih vrijednosti • oja je svrha toga što samo govore o ljudskim vrijednostima ni zapravo štete ugledu Saija. Sai će biti zado voljan s vama ako u praksi pri mjenjujete barem jednu od ovih vrijednosti.

Plemeniti ideali žive zauvijek

elja, ljutnja i pohlepa ‘ *k ma*, *krodha* i *lobha* tri su neprijatelja koji čovjeku nanose neizmjernu bol i patnju. elja ‘ *k ma* upropaštava vaša dobra djela, pohlepa ‘ *lobha* razara vašu predanost Bogu, a ljutnja ‘ *krodha* uništava vašu mudrost. Obzirom da je čovjek postao žrtvom vlastite želja, ljutnje i pohlepe, njegova su dobra djela, posvećenost Bogu i mudrost potpuno uništene. Zbog želja, pohlepe i ljutnje čovjek ne može upiti u sebe dobre misli i osjećaje, nije u stanju činiti dobra djela, sudjelovati u slavljenju i štovanju Boga, niti može sačuvati svoju mudrost. Zašto gajite u sebi te tri osobine koje su tako štetne– Morate ih se osloboditi “ uvijek može imati želje,

ali one ne smiju biti neograničene. Trebate ih ograničiti. a biste se oslobodili loših osobina, promišljajte o Bogu. U ovom beskrajnom vemiru čovjek treba imati srce široko poput oceana. To je istinski ž *anasarovar* sveto jezero podno planine • *ail* sa na imalaji ‘ op. prev. Onaj kome nedostaje široko srce, onaj tko je uskogrudan, ne može se nazvati ljudskim bićem.

roširite svoje misli i osjećaje, nemojte biti uskogrudni. Ne dopustite da vas to obuzme. vatko ima neki nedostatak i svatko čini pogreške. Ne pridajte im preveliku važnost. Nikada ne odustajte od ljubavi. ko je ljubav načelo koje vas vodi kroz život, možete postići sve. “ uvijek treba podržavati plemenite misli, a ne one podle i niske. Ilijedite visoko postavljene ideale i proširite viziju. “ ak i poslije čovjekove smrti njegovi će ideali nastaviti živjeti. Uzvišeni ideali žive zauvijek. Tijelo može izgubiti snagu i nestati, no ideali ne će nikada nestati. Zato oni trebaju biti sveti.

Utjelovljenja ljubavi

vatko od vas je riznica ljubavi. No, vi ograničavate tu ljubav. Nikada to nemojte činiti. Širite svoju ljubav sve više i više. aš život postat će onoliko uzoran koliko širite svoju ljubav i održavate ju svetom. Me u svim vrstama ljubavi najuzvišenija je ona prema Bogu.

Mi volimo majku, oca, brata i sestru, no to je ljubav na svjetovnoj i izičkoj razini. Ta ljubav je poput oblaka koji plove nebom, dolaze, prolaze i nestaju. No, Božja ljubav je stalna i neprolazna. Što dobivate kada negujete i jačate ljubav– obivate iskustvo blaženstva. Onoliko koliko se širi vaša ljubav, proporcionalno tome širi se i vaše blaženstvo. ko ograničavate ljubav u sebi i vaše blaženstvo postat će ograničeno. Zato, ako hoćete do-

živjeti i iskusiti vječno blaženstvo, razvijajte ljubav. Što više razvijate ljubav prema Bogu, to više postajete blaženi.

Bog je ljubav a ljubav je Bog. S Bogom se možete povezati jedino putem ljubavi. Jačajte ljubav i postignite uzvišeno stanje nedvojstva.

Teluški stihovi

Ljubav je jedna jedina. Kada jačate ljubav upijate u sebe načelo nedvojstva i stječete iskustvo jedinstva. "Rukama, nogama, oči-

ma, glavom, ustima i ušima koje su posvuda, On prožima čitav Univerzum." Taj Jedan prisutan je svuda. Njega trebate doseći. Možete stjecati svjetovno obrazovanje koje vam je potrebno za život u svijetu. No, trebate steći i duhovno obrazovanje. Ljubav je životna snaga duhovnosti. Zato, jačajte ljubav. Kada razvijate ljubav i suosjećanje, postižete najviše stanje božanskosti.

Bhagavān je završio govor bhajanom: "Hey Śiva Śankara Namami Śankara."

*Njegujte prijateljstvo s dobrima, suosjećajte s nesretnima,
podržavajte radost uspješnih i ne obazirite se na zlonamjerne.*

To je prokušani recept za spokojan i miran život.

Bog će blagosloviti takve ljude i nagraditi ih Svojom milošću.

Božje ime izgovoreno s iskrenom radošću ima velik utjecaj na čovjekov um.

Baba

Bhagavānov govor održan 24. srpnja 1996. godine

ISTINA – SATYA I ISPRAVNOST - DHARMA PRIRODNA SU OBILJEŽJA ČOVJEKA

Čovjek koji je lišen vrlina ljubavi prema bližnjemu, pravičnosti, istine, suosjećanja i moralnosti, čovjek bez dobrih misli i dobrog karaktera potpuno će se upropastiti od sada pa zauvijek. Teluški stihovi

ZASLUŽITE BOŽJU LJUBAV SLIJEDEĆI ISTINU – SATYA I ISPRAVNOST – DHARMA

Studenti su baštinici istine – *satya* i ispravnosti – *dharma* i na njima leži odgovornost da ih podržavaju i zagovaraju. Oni bi se trebali upustiti u uspostavljanje mira i napretka u društvu promicanjem istine i ispravnosti. Kako bi to mogli postići, studenti bi trebali biti širokogrudni. Vrijednost obrazovanja ne leži u pukom stjecanju knjiškog znanja. Obrazovanje je, u stvari, božanska svjetiljka koja raspršuje tamu neznanja.

Slijedite istinu i ispravnost

Istina je Bog. Bog je utjelovljenje istine i ispravnosti. Bog nije ništa drugo već istina i ispravnost. Postoje mnogi ljudi koji misle da ulažu napor kako bi promicali i širili istinu i ispravnost. Nešto možete širiti samo na mjestu gdje to već ne postoji. Kako možete širiti istinu i ispravnost kada su one prisutne posvuda? Zato nema potrebe za promicanjem i populariziranjem istine i ispravnosti. Ono što je potrebno to je njihovo slijeđenje i primjena.

Od čega je sastavljena riječ isptavnost – *dharma*? Korijen te riječi predstavlja '*dhrit*' što znači podupirati, zagovarati ili ne prekidati i podržavati. Onaj koji ne prekida i podržava postupa ispravno – *dharayati iti dharma*. Ispravnost je ona koja sve podupire i podržava. Cijeli svijet je podržan ispravnošću. Ispravnost povezuje cijeli univerzum u jedinstvenu cjelinu kojom upravlja. Istina i ispravnost ne odnose se na neku određenu osobu, određeno vremensko razdoblje ili jednu zemlju, one se odnose na sve ljude, sva vremena i sve zemlje.

Gospod Krišna objavljuje u Bhagavadgīti:

O, Arjuna! Uvijek kada dolazi do opadanja ispravnosti i porasta neispravnosti, Ja se utjelovljujem na zemlji.

Sanskrtski stihovi

Ispravnost nije moguće uništiti. Kada bi bila podložna uništenju, tada se ne bi mogla zvati ispravnost. U određenim vremenskim razdobljima može se činiti da je nestala kao posljedica opadanja njezine primjene od strane čovjeka. Kada tamni oblaci prekriju sunce, ljudi ga neko vrijeme ne mogu vidjeti. Ali ništa nikada ne može zaustaviti sunce da sjaji ili zauvijek prekinuti svjetlo koje stvara. Isto tako, sunce istine i sunčev sjaj ispravnosti nikada nije moguće uništiti.

Istina i ispravnost međusobno su povezane i ovisne kao Bog i priroda, materija i energija. Zato nije moguće odvojiti istinu od ispravnosti. Istina je, u stvari, temelj na kojemu leži prebivalište ispravnosti. Ne postoji opasnost ili prijetnja prebivalištu ispravnosti koje je izgrađeno na temeljima istine. Istina i ispravnost prirodna su obilježja čovjeka. Njegovanjem i primjenom istine i ispravnosti čovjek bi trebao sâm zaslužiti i zadobiti blaženstvo te ga podijeliti sa svijetom. Neki ljudi kažu kako je zvanje obilježje čovjeka – *puruša*. Danas je i velik broj žena zaposlen na raznim poslovima i imaju raznovrsna zvanja. Može li ih se zato nazivati muškarcima? Zato zvanje nije istinsko obilježje čovjeka. Njegova prava obilježja su istina i ispravnost. Čini li to što je netko odjenuo odijelo ili hlače i košulju da netko postane čovjekom – *puruša*? Ne, nikako. Pojam '*puruša*' određuje božansku svijest koja prožima cijelo tijelo – *pura* od glave do nožnih prstiju.

Istina i ispravnost su Bog sâm

Ispravnost je obilježje svih ljudskih bića. Međutim, sa svjetovne točke gledišta, postoje mnoga područja ispravnosti, kao što je ispravnost u životnoj dobi učenikog života – *brahmacarya*, obiteljskog života – *grhastha*, života u šumskoj osami – *vānaprastha* i isposništvu te napuštanju svjetovnih vezanosti – *samnyāsa*. Na taj se način ispravnost može razdijeliti ovisno o životnim razdobljima. No, to je sve samo svjetovna i iskustvena raspodjela ispravnosti. Ta se podjela odnosi na njezine vanjske vidove.

Koja je priroda unutarnjeg vida čovjekove ispravnosti? Oni čije su misli, riječi i djela u potpunom skladu plemeniti su, oni koji to ne uspijevaju postići su zli. To znači da bi čovjek trebao razviti jedinstvo misli, riječi i djela. To je istinska ispravnost svakog ljudskog bića. To se ne odnosi na raznovrsne iskustvene podjele ispravnosti, to se odnosi na život svih ljudskih bića. Međutim, ispravnost ptica i zvijeri drugačija je. Isto tako, elementi i stvari imaju svoju vlastitu ispravnost. Na primjer, ispravnost vatre je da gori, vode da teče, a šećera da bude sladak. Na taj su način svim stvarima dodijeljene njihove posebne ispravnosti još od vremena njihovog stvaranja. No, to se odnosi samo na svjetovnu i izvanjsku ispravnost. Unutarnja ispravnost istinska je i vječna te dolazi iz srca čovjeka. Međutim, ljudska bića trebaju primjenjivati i određene druge ispravnosti svjetovne prirode u odnosu na njihovo srce, govor, ruke i tomu slično. Što je to što lijepima čini vaše ruke, vrat, uši i druge dijelove tijela?

Ljubav prema bližnjemu istinski je nakit za ruke, istina je prava ogrlica, a slušanje svetih tekstova pravi je ukras za uši.

Sanskrtski stihovi

Je li vam potreban ljepši nakit od toga? To su vaši stalni ukrasi koji vas čine istinski lijepima. Ne postoji ništa ljepše od njih.

Čovjek bi trebao uložiti napor kako bi razvio i primjenjivao istinu i ispravnost i zahvaljujući tomu stekao sreću. Indijci su od davnina štitili istinu i ispravnost smatrajući ih za svoja dva oka. Kako biste trebali štovati istinu i ispravnost? Poštujte istinu i ispravnost kako svoju majku i oca. Poštujte svoju majku i oca kao Boga, kažu *Upanišade*. Zato su istina i ispravnost Bog *sâm*. Od davnina su nas naši preci učili da pridajemo važnost ispravnosti u svakom području ljudskog djelovanja. Ispravnost bi trebala biti vodilja u svemu što gledamo, slušamo, govorimo i činimo. Rečeno je: 'Ispravnost je temelj cjelokupnog svijeta. Cijeli je svijet – *jagat* prožet ispravnošću. Što određuje riječ '*jagat*'? Svijet nema neki poseban oblik. On je skupina svih ljudi. Riječ 'društvo' određuje naziv, ali ne i oblik. Kada se velik broj ljudi okupi i stvore skupinu, to se naziva društvo. Iako nema nekog oblika, ima svoja obilježja. Koja su temeljna obilježja društva? Istina i ispravnost temeljna su obilježja društva. Društvo osuđuje one koji ga ne prihvaćaju. Mi bacamo voće koje nema dobar okus. Isto tako, društvo ne prihvaća djelovanja koja ne doprinose njegovoj sreći.

Kao što je već bilo rečeno, istinska ispravnost izvire iz srca. Ako sjemenku stavite u lonac i zalijete ju, hoće li iz nje izrasti biljka? Ne, neće. Ne može izrasti u biljku. Potrebno ju je zasijati u zemlju. Tek tada će izrasti u biljku. Isto tako, ispravnost se ne razvija samo učenjem i propagiranjem. Biljku ispravnosti potrebno je uzgojiti u zemlji srca. Tek tada s nje možete ubrati plodove mira i napretka. Ljudi pripadaju raznim vjerama i svatko od njih promiče svoju vjeru. Što je to što vama predstavlja vrijednost? Kako možete donijeti odluku o tomu? Vi cijenite nešto ako to zadovoljava vašu savjest i ako to vaše srce odobrava. Istina je samo ono što dobiva odobrenje vaše savjesti. Vaša savjest je vaš gospodar. Vaš učitelj je vaš gospodar. Vaš duhovni učitelj – *guru* koji šapće mantru u vaše uho, isto je tako vaš gospodar. Vaša savjest je vaš gospodar. Slijedite gospodara. Prava mantra dolazi iz vašeg srca.

Mantra suradnje

Vaše je srce magijska formula – *tantra*, vaše tijelo je instrument – *yantra*, a osjećaji koji izviru iz vašeg srca su izgovorene mistične formule – *mantra*. Mantra 'To sam Ja – *so'ham*' izvire iz instrumenta - *yantra* vašeg tijela koristeći pri tomu magijsku formulu – *tantra* vašeg srca. Na taj ste način vi sami *tantra*, *yantra* i *mantra*. Postoji li veća mantra od toga? Kako li je samo koristan i dragocjen instrument – *yantra* tijelo!

Evo malog primjera. Na stablu vidite voćni plod. Što je to što vidi taj voćni plod? To su vaše oči koje vide taj plod. Poželite imati taj voćni plod čim ste ga ugledali. Voćni plod neće dospjeti u vaš želudac onoga trenutka kada ga vi poželite. Prvo vas vaše noge trebaju odvesti blizu stabla. Možete li doći u posjed voćnog ploda samo nakon što ste prišli stablu? Ne, nikako. Vi se saginjete, podižete kamen sa zemlje i, koristeći ruku, bacate kamen na voćni plod. Tek nakon što ga pogodite, voćni će plod pasti na zemlju. Nakon toga prsti vaše ruke podižu plod sa zemlje i vi ga stavljate u usta. Kada stigne do vašeg trbuha, probavna vatra pomaže da bude probavljen. Koji dio vašeg tijela obavlja posao vezan uz dovođenje voćnog ploda sa stabla u vaš želudac? Svi dijelovi tijela uključeni su u izvršavanje ovoga zadatka. Kada jedan od tih dijelova tijela ne bi obavio svoj zadatak, voćni plod sa stabla ne bi mogao stići do vašeg trbuha. Što radi želudac nakon što je dobio voćni plod zahvaljujući suradnji različitih dijelova tijela? On ne zadržava za sebe sve što je dobio. Korisne sastojke voćnog ploda raspoređuje po dijelovima tijela kako bi ih nahranio. Želudac predstavlja Boga. Bog se naziva božanskošću koja je prisutna u svakom dijelu tijela kao njegov sastavni dio – *angirasa*. Njegova se naklonost stječe izgovaranjem mantre kao pozdrava božanskosti koja je prisutna u svakom dijelu tijela – *angirasa namah*, zato što je Bog srž svega u svijetu.

Ispravnost nas na taj način uči suradnji. Na žalost, danas nigdje nije moguće vidjeti suradnju. Sve što možemo vidjeti je podjela i razjedinjenost. Ta razjedinjenost uzrok je nejedinstvu u obitelji, zemlji i svijetu. To je dovelo do neslaganja u društvu. Svi bi trebali biti jedno i svi bi trebali biti ujedinjeni. Jedinstvom je moguće ostvariti velike zadatke. No, ljudima danas manjka istine i ispravnosti. Ima mnogo ljudi koji se samo pretvaraju da provode djela u skladu s istinom i ispravnošću. Oni od istine i ispravnosti prave predstavu, dok je u stvarnosti samo svojataju.

Jedinstvo misli, riječi i djela prava je ispravnost

Tko može probuditi osobu, koja se samo pretvara da spava zatvorivši oči? Osobu koja stvarno spava, moguće je probuditi tako da ju se jednom ili dva puta dotakne. No, nitko ne može probuditi osobu koja se pretvara da spava. To je samo pretvaranje. Isto se tako čini da se ljudi danas pretvaraju da poučavaju i potiču istinu i ispravnost. Ono što je važno to je primjena. Sve svete knjige nisu namijenjene samo za obredno čitanje ili za promicanje onoga čemu uče. One su namijenjene da bi se primjenjivalo ono što je u njima zapisano. Poklonici i tražitelji na duhovnom putu, koji ne razumiju ovu istinu, obavljaju obred čitanja svetih tekstova ujutro i navečer iz navike.

Svi bi trebali pokušati primjenjivati istinu i ispravnost u životu. *Vede* objavljuju: 'Govori istinu, djeluj ispravno – *satyam vāda dharmam cara*.' Vi samo kažete "govori istinu" – *satyam vāda*, ali ju ne govorite. Vi samo ponavljate "djeluj ispravno" – *dharmam cara*, ali ne prijanjate uz ispravnost u

svojem svakodnevnom životu. Ono što govorite to ne činite, ono što činite razlikuje se od onoga što govorite. Kada jezik govori, ruke bi trebale činiti. Um bi isto tako trebao biti u skladu s govorom. Jedinstvo mišljenja, riječi i djela prava je ispravnost. Trebalo bi postojati jedinstvo misli, riječi i djela. Tamo gdje postoji jedinstvo, tamo je i čistoća. Tamo gdje postoji čistoća, tamo je i božanskost. Nažalost, jedinstvo i čistoću danas se nigdje ne može vidjeti. Kamo god pogledate jedino što možete vidjeti je neprijateljstvo. Zbog prevladavanja neprijateljstva cijeli je svijet danas u previranju. Ako njegujete istinu i ispravnost u svojem srcu, u njemu neće biti mjesta za neprijateljstvo.

Studenti!

Ako čvrsto usadite istinu i ispravnost u vašem srcu, tada nikakve loše sklonosti neće naći put do njega. S druge strane, ako u jednom trenutku u vašem srcu borave istina i ispravnost, a već drugog trenutka neispravnost – *adharmā* i neistina – *asatyā*, kako se možete nazivati ljudskim bićem? Koje je značenje odlike ljudskosti? Odlika ljudskosti predstavlja jedinstvo misli, riječi i djela. To je prava ispravnost čovjeka.

U vrijeme vjenčanja Sīte i Rāme, kralj Janaka zatražio je od Rāme da obeća da će dijeliti ispravnost – *dharma*, bogatstvo – *artha* i želju – *kāma* sa Sītom. Rama je razmišljao: 'Što znači ispravnost? Podrazumijeva li ona svjetovnu ispravnost ili unutarnju ispravnost? Ako se radi o svjetovnoj ispravnosti, moja sreća je njezina sreća, moje bogatstvo je njezino bogatstvo i ono što je meni drago i njoj je drago.' Rāma je dao obećanje Janaki i rekao: 'Ja prihvaćam sva načela svjetovne ispravnosti. Ali ne prihvaćam dijeliti s njom moju unutarnju ispravnost. To znači, ako ona postane prepreka u provođenju moje unutarnje ispravnosti, ja ću radije prionuti uz moju unutarnju ispravnost nego se prilagoditi njoj.' I tako, kada je peráč u kraljevstvu izrazio sumnju vezanu uz Sītu koja je provela deset mjeseci u zatočeništvu kod Rāvane na Lanki, Rāma je istog trenutka prognao Sītu iz kraljevstva. To znači da je Rāma napustio Sītu kada je ona postala prepreka u provođenju njegove unutarnje ispravnosti. Rāma se čvrsto držao vedske objave: 'Govori istinu – *satyam vāda*' cijelog svog života. Ne samo da se pridržavao riječi koju je dao, već se isto tako pridržavao i obećanja koje je njegov otac Daśaratha dao Kaikeyī. Rama je razmišljao na sljedeći način: 'Obećanje koje je dao moj otac Daśaratha, ne razlikuje se od obećanja koje sam dao ja.' Na taj je način slijedio istinu da je obećanje koje je dao njegov otac i njegovo vlastito obećanje. To je istinska ispravnost. Rāma je utjelovljenje ispravnosti. Kraljevstvo Rāme – *rāma rājya* u stvari je kraljevstvo nevezanosti – *tyāga rājya*. On uspostavlja načelo nevezanosti. Pomognite svakomu da stalno promišlja o Božjem imenu. To je ono što se podrazumijeva pod promišljanjem o Rāmi, stalno i u svakom trenutku. Rāma je posvuda. Pogrešno je misliti kako se Rāma nalazi na jednom mjestu, a ne i na nekom drugom.

Njegujte čistoću, strpljivost i ustrajnost

U Indiji gotovo da i ne postoji mjesto u kojemu ne bi postojao hram posvećen Rāmi. Ne postoji nitko tko ne bi bio svjestan Rāminog imena. Od davnina ljudi u Indiji njegovali su ljubav prema bližnjemu prijanjajući uz istinu i ispravnost u životu i osjećajući bliskost prema Rāmi. Za Rāmu se obično kaže: 'Onaj tko je mio i drag je Rāma.' Rāmina narav oduševljava svakoga. Nikada nemojte Rāmu smatrati samo sinom Daśarathe. Rāma je prisutan u svakom srcu. Ljudi obično kažu: 'Moj Ātmarāma to zna,' obraćajući se Rāmi kao svojem istinskom sebstvu – *ātman*. Istinsko Sebstvo – *ātman* je Rāmino ime. Isto načelo ātmana prisutno je u svakom srcu. Jako je važno da vi znate tu istinu i ponašate se u skladu s njom.

Nikada nemojte pogaziti obećanje koje ste dali. Što je više moguće radite samo ono što je u skladu s vašom savješću. To je pravi način življenja. Mudrac Vyasa napisao je 18 mitoloških tekstova – *purāna*. Svaki od njih je jako velik i opsežan. Kako je moguće da netko prouči svih 18 *purāna*, čak i ako tome posveti cijeli svoj život? Životni vijek ljudi u *kaliyugi* jako je kratak. U *dvāparayugi* životni je vijek bio puno duži. U vrijeme kada se vodio rat opisan u *Mahābhārati* Krišna je imao 76 godina, a Arjuna je imao 74 godine, dok je Bhīšma, koji je bio glavni zapovjednik Kaurava, bio star 112 godina. Pogledajte samo! U vrijeme *dvāparayuge* čovjeka od 70 godina smatralo se mladićem. Danas su čak i sedamnaestogodišnji mladići slabi poput staraca. Koji je razlog tomu? U ono je vrijeme srce ljudi bilo jako sveto zato što su njegovali tri **P** (u engleskom jeziku: **p**urity, **p**atience i **p**erseverance), odnosno čistoću, strpljivost i ustrajnost. Njegovanjem i primjenom ta tri načela oni su ostajali vječno mladi. Zato biste, umjesto učenja i propagiranja istine i ispravnosti, trebali raditi na njihovoj primjeni u životu. U *kaliyugi* je došlo do mnogih promjena. Mnogi ljudi dolaze u sukob s drugima kada se radi o izgradnji Božjeg hrama. Zašto bi trebalo biti sukoba i razlika u mišljenju prilikom izgradnje Božjeg hrama? Umjesto da se sukobljavate s onima koji žele izgraditi Božji hram, trebali biste ih podupirati. Život dobiva smisao ako se djeluje sa strpljenjem i ustrajnošću.

Zato, studenti, njegujte svete misli u svojem srcu. Pored promišljanja o Bogu učinite napor kako biste primjenjivali istinu i ispravnost u svojem životu. Kada zaslužite Božju ljubav, imat ćete sve u životu. Kako možete zaslužiti Božju ljubav? Možete ju zaslužiti samo primjenom istine i ispravnosti. Bog nije netko drugi. Istina je Bog. Riječ Bog ne razlikuje se od ispravnosti – *dharma*. *Dharma* je riječ na sanskrtu. Ljudi ju tumače na različite načine. *Vede*, sveti spisi – *śāstra*, epovi – *itihāsa* i mitološki tekstovi – *purāna* koriste riječ *dharma* u njezinom pravom smislu. Neki ljudi to nazivaju ispravnost ili ispravno djelovanje. Ali to nije njezino pravo značenje, već samo odraz njezinog pravog značenja. Pravo značenje *dharme* je: "ono što vaše srce ispunjava blaženstvom." Kaže se: „*Dharma* je obilježje čovjeka – *dharma puruša lakšana*.“ Ovdje se

riječ *puruša* ne odnosi samo na muškarca. Uključuje i ženu. Muški i ženski spol jedini su atributi po kojima se razlikuju jedno od drugoga, ali oni ne razlikuju jednog ātmana od drugog. Danas čak i žene odijevaju hlače i košulju. Možemo li ih zvati muškarcima samo zato što nose mušku odjeću? Ne, nikako. To nije ispravno. Zašto? Odjeća je samo ono čime se pokrivamo izvana. Život i smrt su isto takvi. Smrt je odjeća života, rekao je Isus. Tijelo je poput odjeće. Vi ne umirete kada umire tijelo. Nemojte pridavati važnost tijelu – *deha* stanovnik tijela – *dehi*, istinsko Sebstvo – *ātman* onaj je koji obilježava vašu stvarnost. Prepoznajte tu istinu i ostvarite potpuno zadovoljstvo u životu.

Otklonite sav nemir koji prevladava u društvu i uspostavite mir i dobrotu primjenom trostrukog sklada, jedinstva misli, riječi i djela – *trikārana sudhī*. Kamo god pogledali u ovom svijetu, jedino što možemo primijetiti je pomanjkanje zakona i reda. Kako biste oživjeli i uspostavili zakon i red u svijetu, provodite istinu i ispravnost. Smatrajući istinu i ispravnost za svoja dva oka, studenti bi trebali poticati dobrobit društva i naroda. To je danas temeljna odgovornost studenata.

(Bhagavān je završio svoj govor bhajanom „*Govinda Krishna Jai Gopala Krishna Jai...*“)

- Iz Bhagavānovoga govora održanog u Sai Kulwant dvorani 24. srpnja 1996. godine

BHAGAVĀNOV GOVOR ODRŽAN 26. SRPNJA 1996. GODINE VRLINE SU TEMELJ MIRA

Neće vam činiti dobro ako su vam riječi slatke, a u vašem umu postoji gorčina. To predstavlja mrlju na vašem karakteru. Cijenit će vas u svijetu samo ako živite život koji je oslobođen takvih manjkavosti. Slušajte, o hrabri sinovi Bhārata!

Stihovi na teluškom

TAMO GDJE POSTOJI SVETOST JAVLJA SE MIR

Utjelovljenja božanskog ātmana!

Čovjek današnjice živi život opterećen strahom i nemirom zato što nema sklada između misli i riječi. Svatko teži miru i ulaže vrijeme i energiju kako bi ga postigao. No, nitko se ne pita što mir stvarno znači, gdje ga je moguće pronaći i na koji način ga je moguće postići.

Čovjek gubi mir zbog utjecaja vezanosti – *rāga* i mržnje – *dveša*

Prije svega, pitanje koje si morate postaviti je želite li postići svjetovni mir ili unutarnji mir. Svjetovni je mir prolazne prirode i on dolazi i odlazi. Čovjek je u zabludi i misli kako je to pravi mir. Nije u stanju razumjeti kakva je priroda mira, kakva je njegova moć i kako je on istančan. Stanje u kojemu je čovjek oslobođen vezanosti i mržnje, predstavlja pravi mir. Tamo gdje postoje vezanost – *rāga* i mržnja – *dveša* ne može biti mira. Što je vrhovni mir – *praśānti*? 'Pra' znači rascvjetavanje. Stoga je rascvjetavanje unutarnjeg mira stanje oslobođeno od vezanosti i mržnje i predstavlja vrhovni mir. To je, u stvari, stanje unutarnjeg mira. Postoji li itko na ovom svijetu tko je doživio taj vrhovni mir? Kada preispitate tu činjenicu, spoznat ćete da je običnim smrtnicima jako teško doživjeti vrhovni mir oslobođen vezanosti i mržnje. Mir nije moguće steći izvana, on se mora pojaviti iz nutrine.

Kako možete ostvariti taj vrhovni mir? Da biste izvadili trn iz stopala, poslužiti ćete se drugim trnom. Dijamant je moguće rezati samo uz pomoć drugog dijamanta. Isto tako, mir je moguće ostvariti samo uz pomoć mira. Mnogo je ljudi na ovom svijetu koji uživaju u svim ugodama i blagodatima, a ipak nemaju mira i svakog trenutka strahuju od nečega. Koji je razlog tomu? Mogu li izvanjske ugone i blagodati podariti mir čovjeku? Može li se mir steći

bogatstvom, zlatom ili bilo kojom drugom vrstom svjetovnih stvari koje

posjedujemo? Kada bi bogatstvo i materijalne stvari koje posjedujemo mogle podariti mir, kako je onda moguće da su čak i oni koji su bogati obuzeti nemirom? Usprkos svim ugodama i pogodnostima, čovjek danas nije u stanju doživjeti mir zato što je ispunjen lošim mislima. Kada se zmija ušulja u vašu kuću, ispunit će vas strah i nemir. Ako je tomu tako, kako onda čovjek može steći mir kada su se otrovne zmije vezanosti i mržnje uvukle u njegovo srce? Nije moguće ostvariti trajni mir tako dugo dok se čovjek ne oslobodi vezanosti i mržnje. Mnogi ljudi imaju moć, položaj i bogatstvo. Usprkos svemu tomu oni ne mogu uživati u miru. Obuzeti su nemirom zato što im manjka snage volje i sposobnost da nadziru svoje loše osobine. Zato bi se, prije svega, čovjek trebao pobrinuti da loše osobine i loše misli ne dospiju u njegovo srce. U unutarnjem skrovištu njegova srca postoji trajni izvor mira. Ispod površine zemlje posvuda teče voda. Što je potrebno učiniti da bi se ta voda dovela na površinu? Potrebno je ukloniti sloj zemlje koji prekriva vodu tako da se taj sloj otkopa. Zemlja vezanosti i mržnje prekrila je mir u vama. Možete ga ostvariti samo kada uklonite tu 'zemlju'.

Pročistite svoj um kako biste doživjeli mir

Neki ljudi pogrešno misle da mogu ostvariti mir obavljanjem određenih bogoštovnih obreda – *pūjā* ili žrtvovanja. Oni isto tako misle da je dobrobit svijeta moguće ostvariti izvođenjem žrtvenih obreda – *yajña* ili prinošenjem žrtve – *yāga*. Mnogi izvođe žrtvene obrede i prinose žrtve za mir u svijetu. Ne kažem da je to loše. Dobro je izvoditi takve obrede. Međutim, mir u svijetu nije moguće ostvariti takvim izvanjskim duhovnim vježbama. Mir u svijetu moguće je ostvariti tek kada ste razvili unutarnji mir. Sve predstavlja odraz vašeg unutarnjeg bića. Mir će vladati u vašem domu kada ste i vi u stanju mira. Kako možete prenositi mir na druge ako ga sami nemate? Pogrešno je misliti da možete dobiti mir ili nemir od nekoga drugoga. Glad ćete utažiti tek nakon što pojedete hranu. Bolest ćete izliječiti tek nakon što uzmete lijek. Isto tako, svaki pojedinac može ostvariti mir tako da se oslobodi loših osobina.

Mir nije nešto što biste mogli naslijediti od vaših roditelja. Mir je jedino što ne možete razdijeliti i podijeliti. Mir se nalazi posvuda, ali čovjek treba učiniti napor da bi ga doživio. Mentalno zagađenje koje su vam nanijele loše osobine i pokvarene misli odgovorno je za vaš nemir i uzbuđenost. Čovjek koji je u stanju uzbuđenja ne može mirno spavati. Kako bi onda takav čovjek mogao doživjeti mir? Mir je božanski. Da bi se doživjela ta božanska odlika, potrebno je pročistiti srce. To znači da biste se trebali pobrinuti da ne dozvolite lošim osobinama da uđu u vaše srce. Razvijte snagu kojom ćete držati loše osobine pod nadzorom u svim prilikama. Bez obzira na poteškoće, probleme i neugodna stanja s kojima se suočavate, trebali biste razviti snagu da spriječite te loše osobine kako ne bi ušle u vaše srce. Koja je to snaga? To je ljubav. Kada razvijete snagu ljubavi, više neće postojati mogućnost da loše misli uđu u vaše

srce. Velika je vjerojatnost da će se zmije otrovnice uvući u tamnu prostoriju punu prtljage. Samo takve prostorije koje su ispunjene prtljagom i koje su u mraku, predstavljat će boravište za zmije otrovnice. Kada se prostorija očisti i osvijetli, nema mogućnosti da se zmije u nju uvuku. Isto tako biste i vi trebali osvijetliti svoje srce svjetlom ljubavi. Ne biste ga trebali pretrpati prtljagom želja. To je razlog zašto se kaže: *'Manje prtljage čini putovanje udobnijim'*.

Mir je u vama

Dragi studenti!

Riječ mir – *śānti* na teluškom sastoji se samo od dva sloga, ali je njezino značenje veliko. Vi izgovarate riječ *śānti* tri puta nakon bhajana ili molitve. Zašto ju izgovarate tri puta, a ne četiri puta ili dva puta? Izgovarate riječ *śānti* tri puta zato što želite mir na tri razine – fizičkoj, mentalnoj i duhovnoj. Ako ste postigli mir na mentalnoj razini, ali vam nije uspjelo ostvariti mir na fizičkoj razini, tada ne možete doživjeti potpuni mir. Unutarnje značenje izgovaranja riječi mir – *śānti* tri puta je molitva za mir na sve tri razine. Mir možete postići samo uz pomoć mira. Ako niste u miru, tada sjednite na neko tiho mjesto i ponavljajte *śānti śānti śānti* kao mantru. Nakon nekog vremena sigurno ćete postići mir. Isto tako, puno puta sam vam govorio, kada loše misli zaposjednu vaš um, podsjetite se: 'Ja nisam životinja, ja sam čovjek.' Tada vaše misli, koje su potaknute životinjskim porivima, nestaju, a razvijaju se plemenite misli. Kada vas obuzme ljutnja, podsjetite se: 'Ja nisam pas, ja sam čovjek.' Ljutnja je obilježje psa, a ne čovjeka. Kada se stalno podsjećate na to da niste pas, obilježja koja ima pas, pobjeći će od vas. Priroda uma je kolebljiva i to je razlog zašto nas ponekad obuzimaju neželjene misli. U tom trenutku podsjetite se: 'Ja nisam majmun, ja sam čovjek' i stalno to ponavljajte. Kada tako postupate, obilježja majmuna nestat će iz vas. Ljutnja, tvrdoglavost i slične osobine svojstvene su životinjama. Mir, suosjećanje, ljubav, snošljivost i slično osobine su svojstvene čovjeku. Kada razvijete ljudska obilježja, tada će životinjska obilježja sama po sebi nestati.

Sva se obilježja nalaze u čovjeku, ona ne dolaze niotkuda izvana. Neki ljudi misle kako će loše društvo dovesti do porasta loših misli. Loše će društvo utjecati na vas samo ako u vama već postoje sklonosti koje su loše. Ne postoje li dobre misli i dobri osjećaji i vani? Zašto oni ne ulaze u vaše srce? Oni ne ulaze u vaše srce zato jer u vama ne postoje dobre misli i dobra djela. To je razlog zašto je boravku u dobrom društvu – *satsanga* od davnina pridavano veliko značenje. Dobre misli i osjećaji razvit će se u vama samo ako se pridružite dobrom društvu. Uvijek negujte svete osjećaje. Što se podrazumijeva pod svetim osjećajima i mislima? Misli o Bogu su svete misli. Nije važno o kojemu imenu Boga promišljate. Bog je samo jedan. Jedan Bog ima mnoga imena. Ispunite svoje srce bilo kojim božanskim imenom. Tada neće biti prostora ostalim mislima da uđu u srce. Vaše je srce poput stolca za jednu osobu. Kada ga

jednom ispunite božanskom ljubavlju, nikakve loše misli ne mogu u njega ući. U životnoj dobi kada su mladi, studente opsjedaju raznovrsne misli. Za te loše misli nije odgovorno samo loše društvo. Za njih su odgovorne i hrana koju uzimate i navike koje ste usvojili. Razlog za takve misli je i vaša ludost. Što je to ludost? Vi sami ne znate što je dobro, a istovremeno slušate nekoga tko vam govori što je dobro. To je najveća ludost svojstvena čovjeku. Pokušajte upoznati sebe ili slušajte dobre savjete drugih. Ako ne činite ni jedno ni drugo, tada nema većeg luđaka od vas na svijetu. Ako ne znate što je dobro, tada to pokušajte saznati ili otidite do plemenitih duša koje vas mogu poučiti tomu što je dobro. Mir ćete postići samo takvim svetim postupanjem. Mir nije nešto što ćete doseći izvana, mir je nešto što ćete doživjeti u nutrini. Posvuda ispod zemljine površine nalazi se voda. Jeste li vi tu vodu tamo nalili? Ne. Ona je tamo već prirodno bila. Vodu ćete izvući iz zemlje tek nakon što uklonite sloj zemlje koji ju pokriva. Slično tomu i mir je već prisutan u vašemu srcu. Doživjet ćete ga tek kada uklonite sloj vezanosti i mržnje koji ga prekriva.

Mir je unutarnje bogatstvo čovjeka

Vezanost i mržnja odgovorni su za nemir i strah koji danas prevladavaju u svijetu. Nitko nije u stanju uživati u miru. Gdje je pogreška? Pogreška je u vama, a ne izvan vas. Vi ste sami uzrok nemira. Vaše loše misli odgovorne su za izostanak mira. Preispitajte se poniranjem u nutrinu i oslobodite se loših misli i osjećaja. Tada ćete sigurno postići mir. Mir predstavlja krunu plemenitih duša. Tamo gdje vlada sebičnost nećete naći mir. Ako uvidi da je osoba obuzeta vezanošću i mržnjom, mir joj se neće ni približiti. Isto kao što ćete i vi pobjeći kada spazite zmiju, tako će i mir pobjeći kada naiđe na osobu ispunjenu vezanošću i mržnjom. Tamo gdje prevladava svetost pojavljuje se mir. Mir je unutarnje bogatstvo svakoga čovjeka. Kada u sebi imate tako veliko bogatstvo, zašto biste trčali za nekim bogatstvom koje se nalazi vani? Ako u vašem domu već svijetli svjetiljka, zašto biste išli u kuće drugih ljudi da biste u njima upalili svoju svjetiljku? Ako na vašem ognjištu već gori vatra, zašto biste išli u kuću vašega susjeda da biste uzeli vatru? Vaš je mir u vama, nije potrebno da odlazite bilo komu u potrazi za njim. Kada se upustite u djelovanje koje će pročistiti vaš um, tada će mir postati vaše vlasništvo. Sve duhovne vježbe namijenjene su pročišćenju vašeg uma. Postići ćete mir tek kada vam um bude čist. Možete provoditi bilo koju duhovnu disciplinu kao što je ponavljanje Božjeg imena – *japa*, meditacija – *dhyāna* ili pjevanje u slavu Boga – *bhajana* ili promišljati o Bogu. Možete se i povezati s dobrim društvom. Namjena svih tih duhovnih vježbi je da vas do određene mjere odvuku od loših osobina. Ono što ćete ostvariti tim kratkotrajnim vježbama je samo kratkotrajan mir, ali ne i trajni mir. Ako želite postići trajni mir, tada biste se trebali uzdići na razinu božanskog ponavljajući: 'Ja sam ljudsko biće, ja bih trebao doseći božansku razinu. Od životinjske razine ja sam se uzdigao na razinu ljudskosti. Od ljudske razine ja

bih se trebao uzdignuti na božansku razinu.' Uvijek stremite prema višem, niži ciljevi nisu dovoljni za postizanje božanskosti.

Razvijte ljudske osobine

Ako živite svoj život u dvojstvu – *dvaita*, kako ćete doseći razinu kvalificiranog nedvojstva – *viśiṣṭādvaita*? Kada ste dosegli razinu kvalificiranog nedvojstva, kako ćete doći do razine nedvojnosti – *ādvaita*? Vi ste svi studenti. Pretpostavimo da se svi upišete u prvu godinu. Hoćete li biti sretni ostati u prvoj godini zauvijek? Ne. Sljedeće godine ćete upisati drugu godinu, zatim treću i tako dalje. Na taj način svake godine trebate upisati jednu razinu više. To je ispravan način u skladu sa sustavom i predstavlja istinsko napredovanje. Isto se odnosi i na duhovnost. Sada ste u stanju dvojstva – *dvaita* i govorite da se razlikujete od drugih. Od tog stanja dvojstva trebali biste dostići stanje kvalificiranog nedvojstva – *viśiṣṭādvaita* u kojem spoznajete da, iako su tijela drugih različita, svatko predstavlja vid Boga. Kada se oslobodite vezanosti za tijelo, postat ćete jedno s Bogom. To je nedvojnost – *ādvaita*. Tijela su poput sijalica. Sve one sjaje zahvaljujući jednoj te istoj električnoj struji. Ta je struja načelo istinskog Sebstva – *ātman*. Trebali biste spoznati načelo jednote. To je nedvojnost. Ne biste smjeli potratiti svoj život tako da ostanete na razini dvojnosti.

Ostvarite razinu ljubavi

Možete imati želje, ali one trebaju biti u okviru granica. Čemu vam služe želje? Služe vam da biste mogli obavljati svoje dužnosti. Ako ste kućedomaćin, tada biste trebali obavljati svoje dužnosti i odgovornosti u okviru obitelji. Ako ste student, tada je vaša dužnost da idete u školu, redovito pohađate nastavu, slušate vaše učitelje i dobro učite. Kada slijedite takvo ispravno djelovanje, dobit ćete dobre ocjene i moći ćete prijeći u viši razred. Slično tomu i na putu duhovnosti trebali biste slijediti ispravno djelovanje. Duhovno obrazovanje je istinsko obrazovanje, ja sam znanje o Sebstvu- *adhyātma vidyā vidyānam*. Različite vrste svjetovnog obrazovanja su poput malih rječica. Na kraju se sve rijeke slijevaju u ocean. Ocean je krajnje odredište svim rijekama. Ocean je cilj koji sve rijeke žele dostići. Možete naučiti sve vezano uz glazbu, književnost i umjetnost. No, krajnji je cilj svega što ste naučili da dobijete ljubav Boga, oceana božanske milosti.

Vi učite različite predmete kao što su fizika, kemija, matematika, biologija, engleski jezik i slično. Predmeti koje izučavate mogu biti različiti, ali jedan je mozak koji će ta znanja usvojiti. Kada vas pitam što studirate i koji su predmeti koje slušate, odgovarate FKM (fizika, kemija, matematika). Vi učite različite predmete da biste stekli znanstveni naslov. Isto tako, možete provoditi

raznovrsne duhovne vježbe, ali ono što biste na kraju trebali dostići je razina ljubavi.

Devet putova predanosti su sveti način ostvarenja mira. To su slušanje - *śravaṇa*, pjevanje - *kīrtana*, promišljanje o Višnuu - *viśnusmarana*, služenje Njegovim Lotosnim stopalima - *pādasevana*, obožavanje - *vandana*, obredno bogoštovlje - *arcana*, njegovanje odnosa gospodar-sluga - *dāśya*, prijateljstvo - *sneha*, potpuna predanost Bogu - *ātmanivedana*. Možete slijediti bilo koji od tih putova. Ako je moguće, možete ih slijediti sve. Tek tada ćete doseći mir. Razvijte božansku ljubav. Kada razvijete ljubav, oslobodit ćete se svjetovnoga nemira i nemira na fizičkoj razini. Svjetovni osjećaji dolaze i odlaze, kao oblaci koji plove nebom. Ali mir koji dolazi iz nutrine je trajan. Samo trajni mir je pravi mir. Mir koji dolazi i prolazi nije pravi. Zato težite ostvarenju trajnoga mira. Istina je trajna. Kako biste dosegli Boga, trebate slijediti to trajno načelo istine. Ako slijedite ono što nije trajno, nikuda nećete stići. Trebali biste težiti onomu što je istinsko i vječno. Tek tada ćete doseći istinsku i trajnu božanskost.

Duhovnost ne poznaje strah

Dragi studenti!

Nemojte samo govoriti o istini - *satya*, miru - *śānti*, ispravnosti - *dharma*, ljubavi - *prema* i nenasilnosti - *ahimsā*. Trebali biste probuditi te vrijednosti u vašem srcu. Ustanite, probudite se, uputite se do plemenitih ljudi i naučite od njih tajnu ostvarenja božanskosti. Trebali biste probuditi vrijednosti istine, ispravnosti i mira koje leže pohranjene u vašem srcu. Zašto one leže pohranjene? One leže pohranjene zato što ih ne koristite. S druge strane, vi koristite i dopuštate djelovanje svih vaših svjetovnih osjećaja i sklonosti. Budući da ne koristite te vrijednosti, one leže pohranjene. Upotrijebite ih. Tada će sve vaše svjetovne sklonosti biti potisnute i vrijednosti će biti probuđene.

Lav ne poznaje strah i veličanstveno hoda naokolo ne osvrćući se. To je razlog zašto ga nazivaju kraljem životinja. Duhovni je velikan neustrašiv poput lava. Onaj kojega obilježavaju svjetovne želje je poput ovce koja neprestano živi u strahu. Kao što vam je poznato, ovce slijepo slijede jedna drugu. Ako jedna ovca padne u bunar i ostale će ju slijediti. Vi biste trebali biti poput lava, a ne poput ovce. Nemojte dopustiti strahu da vas obuzme. Razvijte neustrašivost i hrabrost ne ostavljajući prostora za strah. Hrabrost - *dhīratva* je obilježje božanskosti - *daivatva*. Trebali biste nastojati i učiniti napor kako biste se uzdigli na razinu božanskosti. Nema potrebe da se ičega bojite. Strah nastaje samo kada kod vas postoji neka manjkavost.

*Tamo gdje je ispravnost, tamo je vrlina,
Tamo gdje je vrlina, tamo je disciplina,
Tamo gdje je disciplina, tamo je mir.*

S druge strane, tamo gdje postoji strah i nedostatak vrlina, tamo prevladava nemir – *āśānti*. Vrline su temelj mira. Trebali biste razviti vrline. To je razlog zašto su Hanumāna uzvisivali kao onoga koji je obdaren mirom – Santudu, koji je obdaren vrlinama – Gunavantudu, koji je obdaren vrijednostima – Balavantudu, Hanumāntudu. Koji je temelj svih tih vrijednosti kojima je on bio obdaren? Evo maloga primjera.

Jednom su prilikom majke mudraca Agastye, Hanumāna i Gospoda Rāme počele razgovarati o veličini svojih sinova. Najprije je Agastyina majka kazala: 'Znate li vi tko je moj sin? On je popio cijeli ocean jednim gutljajem. Takva je njegova veličina.' Čuvši to, Hanumānova majka je kazala: 'Tvoj je sin možda popio cijeli ocean, ali moj je sin prekoračio ocean u jednom koraku i stigao na Lanku.' Tada se majka Kausalya uplela i kazala Hanumānovoj majci: 'Tvoj je sin mogao prekoračiti ocean samo zahvaljujući snazi imena mogega sina.' Iz razgovora te tri majke jasno se razaznaje da je Bog najveći od svih. Mudrac Agastya je mogao popiti cijeli ocean zahvaljujući snazi Boga. Isto tako, snaga i moć Rāminog imena omogućila je Hanumānu da prijeđe ocean i stigne na Lanku. Zato biste, prije svega, trebali izgovarati Božje ime. Nema ničega što bi bilo moćnije od toga.

(Bhagavān je završio govor bhajanom '*Hari Hari Hari Hari Smarana Karo...*'))

- Iz Bhagavānovoga govora održanog u Sai Kulwant dvorani, Prasanthi Nilayam, 26. srpnja 1996. godine.

SANATHANA SARATHI SIJEČANJ 2013. GODINE

BHAGAVĀNOV GOVOR ODRŽAN 27. SRPNJA 1996. GODINE

MIR JE MOGUĆE POSTIĆI SAMO LJUBAVLJU

*Samo vrhovnom ljubavlju možete ostvariti vrhovnu sreću.
Ljubav vas oplemenjuje vrlinama istine, duhom požrtvornosti, mirom i
strpljivošću,
Bez ljubavi nema dobrobiti,
Poslušajte to, o hrabri sinovi Bhārate!*

Stihovi na teluškom

LJUBAV DAJE SJAJ ŽIVOTU

Studenti!

Ne postoji nitko na ovom svijetu tko ne bi znao za riječ ljubav. Cijeli Univerzum sastavljen je od ljubavi. Samo se ljubav može mjeriti s ljubavlju. Kako god se trudili, ne možemo ju izraziti riječima. Ljubav je izvan dosega uma i govora, isto kao i Brahman. Vede objavljuju: 'Zato riječi zajedno s umom odjekuju uzaludno bez razumijevanja Brahmana.' Mudrac Narada opisivao je ljubav kao 'ono što nije moguće izraziti riječima'. Nije jednostavno običnom smrtniku, koji vodi svjetovni život, razumjeti i ostvariti to transcendentno načelo ljubavi koje je izvan dosega uma i govora.

Spoznavajte ljubav putem ljubavi

Istinsku ljubav nalazimo samo kod Boga. Ona je poput kompasa koji koriste pomorci. Kamo god položili kompas, njezina će kazaljka uvijek pokazivati prema sjeveru. Slično tomu, načelo istinske i vječne ljubavi uvijek upućuje na Boga, bez obzira na okolnosti. Kao što ulje omogućuje da svjetiljka gori i širi svjetlost i sjaj, tako i ljubav daje sjaj životu. Ljudi danas smatraju svjetovnu ljubav istinskom ljubavlju. No, to nije ljubav, to se ne može nazvati ljubavlju. Ljubav između roditelja i djece ili žene i muža nije ništa drugo već vezanost – *anurāga*, to nije istinska ljubav. Svjetovna ljubav predstavlja samo fizičku vezanost i nije povezana sa Sebstvom. Možemo ju nazvati određenom vrstom privida i zablude – *moha*. Ljudi vole fizičko tijelo, položaj i moć. No, kako dugo sve to može trajati? Sve su te pojave kratkotrajne i prolazne tako da je i ljubav, povezana s njima, također privremena. Takva se ljubav ne može nazvati ljubavlju. Nažalost, čovjek trati svoj život smatrajući takvu ljubav

istinskom ljubavlju. Istinska ljubav je uzvišena, sveta, nesebična, oslobođena ega i puna blaženstva. Takvu božansku i uzvišenu ljubav moguće je razumjeti samo putem ljubavi. Prisjećanje, razmišljanje i promišljanje o svjetovnim i fizičkim vezama ne čini ljubav. Svi ti svjetovni odnosi nastaju i prestaju.

Istinska i vječna ljubav cvjeta u srcu. To nije nešto što izvire iz nečega, ona je sveprožimajuća i sveprisutna. Kako je onda moguće da čovjek nije u stanju prepoznati to načelo ljubavi koje se stalno širi u njegovom srcu? Ljudsko je srce postalo prazno, nečisto i zagađeno. Koji je razlog tomu? Razlog je taj što je čovjek svoje srce ispunio svjetovnim osjećajima koji nisu duhovne prirode. Zato u takvom srcu nema prostora koji bi istinska i vječna ljubav mogla pronaći. Prije svega, čovjek bi se trebao osloboditi svega što je svjetovno i prolazno. Tek će tada istinska ljubav procvasti u njegovom srcu i početi se širiti. To je ono što bi čovjek danas trebao znati. Čovjekova ljubav se stalno mijenja. Tijekom djetinjstva smatra da je krilo u kojem ga drži majka mjesto na kojemu se nalazi raj. Tijekom odrastanja i stjecanja svjetovnog obrazovanja čovjek zaboravlja ljubav svoje majke. Obrazovanje smatra najvažnijim od svega i svu svoju pozornost posvećuje obrazovanju. Nakon što se suoči s raznovrsnim nevoljama i poteškoćama, završava svoje obrazovanje i počinje raditi. Kada se oženi, preuzima ulogu kućedomaćina i njegova se pozornost usredotočuje s obrazovanja na obiteljski život. Kada mu se rode djeca, on svoju pozornost preusmjerava na gomilanje bogatstva. Tada bogatstvo počinje predstavljati jedini cilj koji je potrebno ostvariti u životu. Pošto se suoči s mnogim teškoćama, gubitcima i patnjama u stjecanju bogatstva, čovjek postaje nezadovoljan životom i počinje tražiti Boga. Na taj način njegovo se usredotočenje stalno prebacuje s jedne stvari na drugu, tijekom cijeloga života. Kako je moguće takvu kratkotrajnu i prolaznu ljubav nazvati istinskom ljubavlju? Ta ljubav nije beskrajna, vječna i nepromjenjiva ljubav istinskoga Sebstva – *ātman*.

Božanska ljubav je nepromjenjiva, dok je svjetovna ljubav podložna stalnoj promjeni i puna je privida i zablude – *bhrama*. Tako dugo dok postoji utjecaj zablude, čovjek neće moći doživjeti Vrhovno biće, Brahmu. Tek nakon što uspijete održavati svoje srce postojanim i svetim, možete postići istinsku i vječnu ljubav. Sve što je moguće vidjeti podložno je uništenju. Sve što je prostim okom moguće vidjeti osuđeno je na propast i nestanak, prije ili kasnije. Sve ono što nestaje i propada ne može se nazvati istinom. Istinska ljubav je ona koja ne nestaje, koja je prisutna u unutarnjem biću i pročišćava unutarnje osjećaje. Istinska ljubav samo daje a nikada ne prima. Poznajete li nekoga na ovom svijetu tko samo daje? Čak ni otac nije spreman dati vlasništvo svojem vlastitom sinu. Ako su prilike takve, kako možete očekivati da će ljudi s drugima dijeliti ono što posjeduju? Samo je Bog obdaren tom vrlinom stalnog davanja. Takva bezuvjetna ljubav povezuje se samo s božanskošću. U stvari, ta božanska ljubav izvire iz svakoga srca i prožima cijelo biće, od vrha glave do nožnih prstiju. Čovjek može doživjeti tu ljubav u svakoj stanici i u svakomu

atomu svojega tijela. Ali, nažalost, kako je ljudsko srce onečišćeno, on ne pronalazi izvor ljubavi koja izvire iz njega. On je cijelo vrijeme zaokupljen ispunjavanjem fizičkih i svjetovnih želja. Zato je potrebno da se čovjek oslobodi svjetovnih želja. Čak ni svijet neće prihvatiti osobu koja je lišena ljubavi. Srce koje je lišeno ljubavi nije ništa bolje od tijela koje je lišeno života. Ljubav je život. Ljubav je Bog. Prije svega, čovjek bi trebao prepoznati to načelo ljubavi.

Duhovna vježba pročišćuje srce

Svako učenje koji ste poslušali ili pročitali trebali biste upiti u svoje srce. Jednom je duhovni učitelj – *guru* pozvao svoje učenike i rekao im: 'Dragi moji! Ja vam svima dajem slatkiš. Nemojte dozvoliti da ga napadnu mravi, muhe, komarci, mačke ili štakori.' Mnogi su se učenici trudili zaštititi ga na razne načine. No, samo ga je jedan učenik pojeo, probavio i dobio snagu od njega. Koje je unutarnje značenje takvoga postupanja? Nije dovoljno ako ste samo sačuvali božanska učenja u knjigama, trebali biste u svoje srce upiti ta učenja ispunjena nektarom, probaviti ih i proživjeti. Tek ćete tada moći steći snagu i sreću koje iz njih izvire. Trebali biste pohraniti u svojem srcu sva sveta učenja koja ste čuli, pročitali i razumjeli. Sve što ste pohranili u svoje srce, trebali biste primjenjivati u svojem životu. Tek ćete tada doživjeti ispunjenje. Samo jedenje nije dovoljno, potrebno je i probaviti ono što smo pojeli. Isto tako, samo slušanje i čitanje nije dovoljno, ono što ste čuli ili pročitali trebali biste primijeniti i iskusiti u svakodnevnom životu.

Pastirice – *gopikā* su cijelo vrijeme upućivale molitve Kršni:

O, Krišna, zasviraj svoju milozvučnu flautu i posij sjemenje ljubavi u pustinju srdaca koja nisu ispunjena ljubavlju. Neka kiša ljubavi padne na zemlju i neka rijeke ljubavi poteku.

Stihovi na teluškom

Zbog pomanjkanja ljubavi čovjekovo je srce postalo neplodno i pusto, kao neobrađena njiva.

Pijesak će upiti kišu koja padne na njega, ali kišne će kapi postati slatke ako padnu u glinenu posudu. Međutim, kada kišna kap padne na ljušturu oštrige, pretvorit će se u biser i blistavo zasjati. Isto tako, predanost sjaji u čovjek, ovisno o njegovim zaslugama.

Stihovi na teluškom

Bilo da se radi o svjetovnom, znanstvenom ili duhovnom putu, željeni ćete rezultat postići samo ako vam je srce čisto. Sve su duhovne vježbe

namijenjene da bi se pročistilo srce. Svatko bi trebao težiti tomu da spozna ovo sveto načelo ljubavi. Ljubav ne podrazumijeva prirodu, ona je izvan područja prirode. Ljubav nije sadržana u prirodi, dok je priroda sadržana u ljubavi. Isto tako, nije ljubav ta koja je sadržana u Univerzumu već je Univerzum taj koji je sadržan u ljubavi. Kada uzmem ovaj rupčić u ruku, što to znači? To znači da je moja ruka veća od rupčića. Ali, kada biste kazali da je ljubav sadržana u ovom Univerzumu, to bi značilo da je univerzum veći od ljubavi. No, u stvarnosti tome nije tako. Stvarnost je da je ljubav veća od univerzuma. Ljubav nije podložna ovom pojavnom svijetu, ovaj je vidljivi svijet sam pod nadzorom ljubavi. Stvaranje, održavanje, razaranje, vrijeme, uzrok i posljedica, sve je to sadržano u ljubavi. Osim ljubavi, sve ostalo u ovom svijetu je fizičko i brzo prolazi. Kako će dugo trajati ovo tijelo? Ono je privremeno. Ljubav koja je vezana uz ovo netrajno tijelo isto je tako trenutačna i prolazna. Samo su načela istinskog Sebstva – *ātman*, Brahme i srca kao sjedišta osjećaja – *hridaya* istinska i vječna. Prvenstvena je dužnost čovjeka prepoznati ovo istinsko i vječno načelo ljubavi.

Čista ljubav nije ništa drugo već istinsko Sebstvo – *ātman*

Današnji nas svijet podsjeća na osobu koja je bolesna i koja pati od neke neizlječive bolesti. Kamo god pogledali vidjet ćete samo nemir i uzbuđenost. Kamo god pošli nailazite na nepravdu, izdaju i zla djela. Sve je to suprotno načelu ljubavi. Samo je ljubav ta koja je istinska, trajna, koja sve prožima i samo ljubav donosi blaženstvo svima. Zato, ako želite doživjeti trajno blaženstvo, to je moguće postići samo putem ljubavi. Ljubav je načelo koje ujedinjuje tijelo, um i duh. Svjetovna ljubav povezana je s tijelom, umom i, u određenoj mjeri, s intelektom. No, ātmička ljubav nadilazi tijelo, um i intelekt. Što je istinsko Sebstvo – *ātman*? Ono nema oblika. Ono se izražava kao blaženstvo. U stvari, ljubav koja je sveta, čista, nesebična, bez obilježja, oslobođena ega i bez oblika nije ništa drugo već istinsko Sebstvo – *ātman*. Takvu ljubav moguće je jedino iskusiti. Uzmimo na primjer šećer. Kako on izgleda? Izgleda kao bijeli pijesak. No, ako upitate kakav je oblik slatkoće, nitko vam neće moći dati točan odgovor. Slatkoća nema oblika, moguće ju je osjetiti i doživjeti samo kušanjem. U ovom svijetu doživljavamo ljubav na razne načine. Ipak, istinska i vječna ljubav prirođena je svjetovnoj ljubavi. Ono što je prolazno uskoro će nestati, a ono što je vječno prirođena je stvarnost. Načelo ljubavi trebali biste preispitati s više strana. Istinska ljubav povezana je s unutarnjim Sebstvom, dok je svjetovna ljubav povezana s tijelom, umom i intelektom. Kao posljedicu spajanja i razdvajanja, svjetovna nam ljubav donosi radost ili tugu. Čak i ako se radi o ljubavi prema Bogu, ona će nam uzrokovati patnju kada se osjećamo odvojenima od Njega. No, kada razvijemo ātmičku ljubav, tada nećemo osjećati tugu, čak ni kada smo odvojeni od Njega.

Ostvarite mir putem ljubavi

Postoje četiri vrste ljubavi – ljubav u kojoj se žrtvuje osobni interes – *svārtha prema*, ljubav koja smiruje - *sāmanjasa prema*, uzvišena ljubav – *parārtha prema* i ljubav u kojoj vlada ispravnost - *yathartha prema*.

Ljubav u kojoj se žrtvuje osobni interes – *svārtha prema* može se usporediti s električnom žaruljom u sobi. Njezino je svjetlo ograničeno samo na prostor te sobe, ne može svoju svjetlost širiti dalje od zidova sobe.

Ljubav koja smiruje - *sāmanyasa prema* može se usporediti s mjesečevom svjetlošću koja je prisutna posvuda, ali nije tako sjajna.

No, uzvišena ljubav – *parārtha prema* jest poput sunčeve svjetlosti koja je jako blistava. Međutim, ta svjetlost nije trajna jer, nakon što sunce zađe, više ga ne možemo vidjeti i mislimo da ga nema. U stvarnosti, sunce niti zalazi, niti izlazi. Isto tako je pogrešno reći da se Bog utjelovljuje na Zemlji samo kada ispravnost – *dharma* nestane s lica Zemlje. Ispravnost – *dharma* nikada ne nestaje.

O, Arjuna! Uvijek kada dolazi do opadanja ispravnosti – dharma i kada raste neispravnost – ādharma, Ja se pojavljujem na zemlji.

Stihovi na sanskrtu

Ovdje opadanje ispravnosti – *dharma* ne znači njezino nestajanje, već opadanje u njezinoj primjeni. Što znači *glanir bhāvātī*? To znači da ispravnost – *dharma* nije vidljiva. Ali, to ne znači da je ona prestala postojati. Kada Sunce zađe, mi mislimo da ga nema. Činjenica je da Sunce postoji, samo ga mi ne možemo vidjeti jer je vidljivo s druge strane svijeta. Isto tako, ispravnost – *dharma* postaje nevidljiva pa ljudi misle da je prestala postojati.

Četvrta vrsta ljubavi je ljubav u kojoj prevladava ispravnost - *yathartha prema*. Ona je prisutna na svim mjestima i izvan njih, cijelo vrijeme i u svim okolnostima. To je ono što *Vede* opisuju kao: 'Taj sveprožimajući Bog prisutan je unutra i izvana.' *Yathartha prema* osvjetljava unutarnji i vanjski svijet na isti način. Ta ātmička ljubav niti dolazi niti odlazi, ne povećava se niti se smanjuje. Ona nikada ne nestaje, ona je vječna. Trebali biste pokušati doživjeti tu ljubav. Nije potrebno da se upuštate u potragu za njom. Ne možete ju dobiti na poklon od drugih, niti ju negdje možete kupiti ili nabaviti. Ona je prisutna u vama i u svemu oko vas. Opisana je ovako: 'S rukama, nogama, očima, glavom, ustima i ušima kojima sve prožima, On ispunjava cijeli Univerzum.' Kada doživite to vječno i besmrtno načelo ljubavi, doživjet ćete mir na sve tri razine – fizičkoj, mentalnoj i duhovnoj. Mir možete ostvariti samo putem ljubavi.

Postoji molitva koja opisuje Gospoda Višnu: 'Gospod Višnu, koji ima cvijet lotosa koji izlazi iz Njegovog pupka, leži na zmiji sa tisuću glava - *ādišeša*.' Koje je unutarnje značenje ovoga opisa? Iako Gospod Višnu leži na

zmiji s tisuću glava, uvijek je smiren. Kako je moguće očuvati to stanje mira? On je u stanju doživjeti mir zato što je uspio svladati zmiju s tisuću glava. Čovjek je danas smjestio zmiju svjetovnih želja na svoju glavu. To je razlog zašto ga stalno progoni strah. Zato je potrebno da se želje i sklonosti prema materijalnom drže pod nadzorom. Gdje boravi Gospod Nārāyana? On boravi u srcu svakoga pojedinca. Zato u srcu ne bi trebalo biti mjesta za želje. Što je to što stvara i privlači želje? To je um. Um je taj koji se upušta u sve vrste neprilika. Zato biste, prije svega, trebali okrenuti svoj um prema srcu. Kako je to moguće učiniti? To je moguće učiniti samo uz pomoć ljubavi. Ne postoji ni jedan drugi način da se to ostvari. Svi će se ostali putovi pokazati bezuspješnim pred smicalicama koje provodi um. Um nam se čini kao da sve prožima. To je razlog zašto Vede objavljuju: 'Um je temelj cjelokupnog svijeta – *manomhūlam idam jagat.*' Um je podložen svijetu, dok je svijet podložen ljubavi. Kada slijedite učitelja, odnosno put ljubavi, tada možete osvojiti cijeli svijet.

Svjetovne veze predstavljaju ropstvo

Śugriva je predlagao mnoge načine kako svladati Vālīja. Njegov ministar Hanumān nije bio samo običan ministar. Imao je izuzetnu inteligenciju. Upotrijebio je svu svoju inteligenciju i preispitivao kako se može svladati Vālīja. Shvatio je da je potrebno sprijateljiti se s nekim tko je snažniji od Vālīja kako bi ga mogli svladati. Nije imalo smisla udruživati se s nekim čije su moći manje od moći koje ima Vālī. To je razlog zašto je Śugriva podvrgnuo Rāmu ispitivanju kako bi utvrdio je li njegova snaga veća od snage Vālīja. Obzirom da je Rāma dokazao da njegova moć višestruko nadmašuje moć Vālīja, odmah se sprijateljio s Rāmom. On je čvrsto vjerovao da će uz Rāminu pomoć bez poteškoća savladati Vālīja.

Jednom je Rāvana otišao Vālīju da bi ga izazvao na dvoboj. Vālī je bio u molitvi koja se obavlja u svitanje i u sumrak – *sandhyāvandana*. Kako bi osigurao nesmetano obavljanje molitve, stavio je Rāvanu ispod svoje ruke i nastavio izvoditi obred. Takva je bila moć Vālīja, koji je mogao držati moćnog Rāvanu pod svojom rukom i potisnuti njegov ego.

Vibhishana je pretrpio mnoge patnje i nevolje zbog ljubavi prema Rāmi. Ljubav prema Rāmi dala mu je izuzetnu snagu. Tijekom borbe između Rāme i Rāvane, Rāma i Lakšmana poubijali su većinu ratnika, zloduha i demona – *rākṣāsa*, a među njima i Kumbhakarnu i hrabre Rāvanine sinove. Kada su pomislili da je preostao samo Rāvana i da je još samo njega trebalo svladati, moćni demoni – *rākṣāsa* pojavili su se na bojnopolju. Vibhishana je rekao Rāmi: 'Ako možeš svladati njega, tada s lakoćom možeš osvojiti i Lanku. On je puno moćniji od Rāvane.' Rāma se upustio u žestoku bitku s njim koja je trajala dugo vremena, ali ga nije mogao savladati. Bio je umoran. Primijetivši to, Vibhishana je savjetovao Rāmu iz pozadine: 'Rāma, nije vrijeme za predaju i

opuštanje. Ako budeš i dalje oklijevao postat će nemoguće da ga svladaš. Govorim ti to samo zbog moje velike ljubavi prema Tebi.'

Potaknut Vibhishaninim savjetom, Rāma se nastavio boriti i na kraju je ubio demona. Kada je moćni rākṣasa pao na zemlju, Vibhishana se zajedno s njim istoga trenutka onesvijestio. Nakon što je prošlo neko vrijeme, ustao je izgovarajući Rāmino ime. Pokajao se i rekao: 'Svami, ovo je moja slabost. Sramim se. Nakon što sam ispunio svoje srce tvojom ljubavlju, nije bilo primjereno s moje strane da pokažem takvu slabost.' Rāma ga je upitao: 'Zašto si se onda onesvijestio? Koji je bio razlog?' Vibhishana je odgovorio: 'Svami, taj moćni ratnik bio je moj sin. Onesvijestio sam se zbog tuge koja me obuzela zbog fizičke vezanosti.'

Kao što vidite, Vibhishana je bio spreman žrtvovati život svojega vlastitoga sina za Rāminu pobjedu. Tada je Rāma upitao Vibhishanu: 'Vibhishana, zašto si to učinio? Nije li pogrešno to što si učinio? Trebao si mi na samom početku reći da je on tvoj sin.' Tada mu je Vibhishana odgovorio: 'Svami, bez obzira na to tko on bio, on je došao ratovati protiv tebe. U ratu nema mjesta razmišljanju o fizičkim odnosima i vezanostima '

Odnosi koji nas stavljaju u ulogu majke, oca, brata, sestre i prijatelja nisu stvarni. Kuća i bogatstvo isto su tako prividni. Zato, budite na oprezu, čuvajte se!

Stihovi na sanskrtu

'Uzimamo li u obzir fizičke odnose i vezanosti tijekom rata? Ako bilo tko od onih s kojima smo u nekim odnosima dođe ratovati protiv nas, trebamo se prema njemu odnositi kao prema našem neprijatelju, a ne kao prema nekom s kim smo u određenoj vezi. Neovisno o tomu radilo se o ocu ili majci, prijatelju ili rođaku, o bilo komu se radilo, ako su protiv Boga, ne bismo trebali biti ni na koji način povezani s njima. Ja sam se predao tebi i ja sam tvoj sluga. Zato moram težiti tvojoj pobjedi. Sve svjetovne vezanosti su privremene i prolazne te nestaju poput vodenih mjehurića. U jednom trenutku oni će prestati. Samo je tvoja ljubav istinska i vječna.' S takvim dubokim izrazima ljubavi prema Rāmi Vibhishana je uložio veliki napor za njegovu pobjedu. Trebala bi postojati nerazdvojna veza ljubavi između vas i Boga. Bez obzira na to koliko vrijednosti pridavali svjetovnim odnosima, oni samo predstavljaju ropstvo. Odnosi stvoreni iz neznanja – *tamas* jesu poput željeznih lanaca, odnosi stvoreni iz strasti – *rajas* jesu poput bakrenih lanaca dok su odnosi stvoreni iz uravnoteženosti i mudrosti – *sattva* poput zlatnih lanaca. Bez obzira na to radilo se o željeznom, bakrenom ili zlatnom lancu, lanac i dalje ostaje lanac i on vas vezuje. Kovine kao što su željezo, bakar ili zlato imaju određenu vrijednost, dok vezanost nema nikakve vrijednosti. Ne bi trebalo imati nikakve vezanosti, čak i ako se radi o vezanosti nastaloj iz uravnoteženosti i mudrosti – *sattva*. Trebali bismo težiti samo za Rāminom ljubavlju koja je čista i neokaljana. Vibhishana je to božansko načelo

ljubavi promicao svojim vlastitim primjerom. On je bio uravnotežen i mudar – *sattva* prijatelj Rāme, dok je Śugriva bio njegov prijatelj iz strasti – *rajas*, a Jambavan je bio njegov prijatelj iz neznanja – *tamas*. Iako je Vibhishana pripadao plemenu *rākṣāsa*, on se predao Rāmi s čistim i uravnoteženim osjećajima – *sattva*. Sjaj ljubavi pronaći ćete samo u takvim čistim i uravnoteženim osjećajima. Takvu svetu ljubav nije moguće mjeriti, nije ju moguće opisati. Ne postoji jezik koji ju može izraziti.

Ljubav nije nešto što je palo s neba ni izronilo iz zemlje, niti je stiglo iz podzemnog svijeta. Kada se rasprši neznanje, ljubav se rascvjetava u srcu. To je učenje svih svetih tekstova.

Stihovi na sanskrtu

Zaslužite neprocjenjivo blago ljubavi

Ljubav se ne rađa ni ne umire. Ona je uvijek prisutna. Ona sjaji u srcu kada su svi svjetovni osjećaji uklonjeni iz njega. To je temeljno učenje Veda. Tu ljubav nije moguće opisati. Nārada je koristio mnoge pridjeve kako bi opisao ljubav, ali ju ipak nije u potpunosti mogao opisati. Rekao je: 'Nakon što ju dostigne, čovjek ostvaruje potpuno zadovoljstvo, ispunjenost, zanos i blaženstvo.' Ljubav je poput dragog kamena. Nitko ne može odrediti njegovu vrijednost. Mira je pjevala: 'Ja sam pronašla dragulj Božjega imena.' Gdje je moguće pronaći taj dragulj? Na kojoj ga je tržnici moguće vidjeti? Čak se ni običan dragi kamen ne izlaže vani. Samo se ribe izlažu i prodaju na otvorenoj tržnici. Dragulji se drže na sigurnom, u metalnom sefu i pokazuju samo onima koji ih mogu kupiti. Gdje je moguće pronaći dragulje ljubavi? Ne možete ih kupiti na tržnici kao neku drugu robu. Dragulje ljubavi moguće je nabaviti samo kod Boga koji je utjelovljenje ljubavi. Moguće ih je nabaviti na tržnici ljubavi i u trgovini ljubavlju. Bog je jedini vlasnik te ljubavi. Moguće ju je dobiti samo od Njega. Moguće je procijeniti vrijednost svih dragulja u svijetu, ali nitko ne može odrediti vrijednost dragulja ljubavi. Nemoguće je opisati to veličanstveno, vječno, sveto i neprocjenjivo načelo ljubavi. Zato nemojte podcjenjivati ljubav i nemojte ju smatrati nekom običnom stvari i zbog toga ju izgubiti. Jednom, kada je izgubljena, više ju nikada nećete ponovno naći.

Nakon što ste došli u Saijevu blizinu, nemojte odbaciti ovu zlatnu priliku, već ju iskoristite na najbolji mogući način. Ako propustite ovu priliku da služite Lotosnim stopalima Gospoda iz Parhtija, više ju nikada nećete dobiti. On u vama razvija predanost, daje vam snagu i na kraju vam daruje oslobođenje. Ne obraćajte pažnju na zle riječi koje drugi izgovaraju. Dodite k Njemu i primite Njegovu ljubav.

Teluški stihovi

(Bhagavān je završio govor bhajanom '*Prema Mudita Manase Kaho...*')

LJUBAV JE PRAVI OBLIK BOGA

BHAGAVĀNOV GOVOR ODRŽAN 29. SRPNJA 1996. GODINE

Svjetovni život je prolazan. Isto tako, prolazni su i mladost i bogatstvo. Žena i djeca također nisu trajni. Jedino su istina i ugled vječni.

Sanskrtski stihovi

NIKADA NEMOJTE TRAŽITI POGREŠKE DRUGIH

Ljudski je život prolazan i ne traje dugo kao što se neće dugo održati ni mjehurić na vodi. Mladost i bogatstvo isto tako ne traju vječno i možemo ih usporediti s oblacima koji plove nebom. Čak ni odnosi koje razvijamo tijekom svjetovnog života nisu trajni. Jedino što je trajno i vječno na ovom svijetu to su istina, ispravnost i dobar ugled.

Nitko ne donosi sa sobom nikakvo bogatstvo kada se rodi iz utrobe svoje majke, a isto tako nikakvo bogatstvo neće ponijeti sa sobom kada krene s ovoga svijeta. Čak i milijunaš jede običnu hranu, ne može jesti zlato. Netko može nagomilati bogatstvo i osjećati ponos zbog toga, no sve to nagomilano bogatstvo neće ponijeti sa sobom u trenutku smrti. Ako krenete skrivati svoje bogatstvo ili ga ulažete u banku, a da pri tome ne činite nikakvo djelo milosrđa, tko zna što će se s tim bogatstvom dogoditi kada napustite ovaj svijet?

Teluški stihovi

Vrline su vaš najljepši ures

Od rođenja do smrti čovjek se upušta u razna djelovanja ne bi li, zahvaljujući njima stekao radost, ali na kraju ipak napušta ovaj svijet praznih ruku. Kako u posljednje vrijeme dolazi do porasta zla, nepravde i neprimjerenog ponašanja, svijet se suočava s brojnim nevoljama. Štoviše, svijet se nalazi na rubu katastrofe uzrokovane takvim demonskim sklonostima. Na toj prekretnici samo studenti imaju sposobnosti obnoviti mir i red u svijetu.

Jedino su oni u stanju osigurati mir i sigurnost, ne samo u Indiji, već i u cijelom svijetu. Uslijed utjecaja željeznog doba - *kali yuga*, ispravnost – *dharma* je u Indiji u sve većem opadanju. Ja se nadam da će mladi muškarci i žene donijeti odluku da uklone zle sile kojima vlada božica Kālī, osnažiti istinu i ispravnost i oživjeti drevne tradicije Bhārate, koja je svojevremeno bila riznica velikog duhovnog bogatstva.

Studenti!

Kada zaostajete u studiju, vaši će roditelji biti tužni. No, majka Indija bit će tisuću puta tužnija ako ne napredujete na putu moralnosti, etike i duhovnosti. To biste uvijek trebali imati na umu. Svi ljudi koji su stariji od vas ili koji su vođe, isto su tako jednom bili studenti kao što ste i vi. Današnji studenti sutra će biti građani, stariji i vođe. Isto tako kao što vi očekujete od vaših starijih i vođa da budu uzori, tako biste se i vi trebali ponašati na uzoran način i spoznati koji su vaši snovi i težnje. Mladi danas oponašaju kulturu koja dolazi iz inozemstva. Kada slušate što govore, promatrate kako se ponašaju i odijevaju, čini vam se kao da se pokušavaju ukrasiti posuđenim nakitom. Kako vam dugo može pružati radost ukrašavanje posuđenim nakitom? Umjesto toga, trebali biste težiti stjecanju dragulja vrlina i biti radosni jer ste se njima ukrasili.

Studenti!

Samo zbog mode vi se ponašate na način koji je iskrivljen. Slijepo slijedite mušice i pomodnosti hirovitog uma. To nije kultura Bhārate. Kako dugo možete slijediti tradiciju i način ponašanja iz drugih zemalja? Nemojte biti ovisni o uvezenoj kulturi. Slijedite svetu kulturu Bhārate jer je to zemlja vrlina i zasluga – *punya bhūmi*, zemlja duhovnosti – *yoga bhūmi* i zemlja ispravnog djelovanja – *karma bhūmi*. Vaša je sreća što su se mnoge plemenite duše i utjelovljenja Boga – *avatāra* rodili u ovoj svetoj zemlji kako bi očuvali i osnažili njezinu prvobitnu i drevnu kulturu. Bhārata je poznata kao zemlja u kojoj su rođeni milosrđe i požrtvovnost. Dobro je poznata po svojim vrlinama ljubavi,

suosjećanja i požrtvornosti. Tolerancija i empatija bili su glavni ciljevi koje su ljudi u Bhārati težili ostvariti. No, kamo su danas iz ove zemlje, Bhārate, nestale sve te plemenite osobine?

Sebičnost uzrokuje sukobe i rasprave

Tijekom 14- godišnjeg progona *Pāndava* u šumu, jednoga je dana *Krišna* posjetio njihovo pustinjačko utočište. Kako nije zatekao preostalu četvoricu braće u njihovom boravištu, upitao je *Dharmaraju*: „Gdje su tvoja braća?“ Srce *Dharmaraje* uvijek je bilo ispunjeno osjećajima ispravnosti. U svakom trenutku i u svim prilikama njegov je um bio usredotočen na Boga. Činjenica je da su svi *Pāndave* bili utjelovljenja mira i ispravnosti. Takvi *Pāndave* plemenitih srca bili su napadani i povređivani od strane *Kaurava* na mnogo načina. Ne obraćajući pozornost na svu zlobu i pokvarenost *Kaurava*, *Pāndave* su i dalje nastavile slijediti put istine i ispravnosti. Odgovarajući na pitanje koje mu je postavio *Krišna*, *Dharmaraja* je odvratio: „*Krišna*! Stotinu moje braće je u Hastinapuru, a ostala četvorica otišla su u šumu kako bi obavila neki posao.“

Pretvarajući se da je iznenađen odgovorom koji mu je dao *Dharmaraja*, *Krišna* je rekao: „Jesi li ti izgubio razum? Nije li istina da ti imaš samo četvoricu braće? To što mi govoriš da je stotinu tvoje braće u Hastinapuru nema nikakvog smisla.“ Tada mu je *Dharmaraja* rekao: „Nisu li *Kaurave* moja braća? Tako dugo dok među nama postoji jedinstvo, ljubav, tolerancija i empatija, nas 105 smo braća. Svi smo mi kao jedno kada je potrebno suočiti se s vanjskim neprijateljem. No, kada među nama dođe do određenih razlika, nas petoro stojimo za sebe, dok je njih stotinu odvojeno.“

Trebali biste razumjeti unutarnje značenje ove tvrdnje u odnosu na okolnosti koje danas prevladavaju u svijetu. Uslijed izostanka jedinstva i sve više sukoba i podijeljenosti u današnjem svijetu, svaka stranka i zajednica djeluje sama za sebe. Svatko slijedi svoje sebične interese. Kao posljedica toga, unutar svake pojedine

stranke dolazi do podjela i mnogih struja, a i unutar zajednice dolazi do mnogih podjela. Pojedinci se razlikuju, ali božansko načelo istinskog Sebstva – *ātman* isto je u svima. Zbog pomanjkanja jedinstva u društvu, ova je *kali yuga* postala doba sukoba – *kālaha yuga*. Svakim danom sve je veći broj sukoba. Među pojedincima nema ni traga empatije ili tolerancije. Vlada mržnja između ljudi, jednog i drugog sela, jednog i drugog okruga, među državama. U takvim okolnostima kako mogu u svijetu vladati mir i sigurnost? Brojne su razlike koje danas prevladavaju čak i u obitelji. Kolika je samo snaga u jedinstvu! No, nažalost, ljudi razaraju jedinstvo. Kao posljedica toga ljudskost je potpuno iščezla iz čovjeka.

Tulsidas je zagovarao načelo jedinstva

Dok je zapisivao *Rāmāyanu*, *Tulsidas* je u potpunosti uronio u promišljanje o *Rāmi* i zapisao je rečenicu: „Sveto ime *Rāme* predstavlja vatru, sunce i mjesec – *hetu krisanu bhanu himakar ko*.“ U stvari, on to nije zapisao. Kada je otvorio oči, otkrio je da su te riječi već bile zapisane. „*Krisanu*“ znači vatra, „*bhanu*“ znači sunce, a „*himakar*“ znači mjesec. Značenje ove tvrdnje je: „O, *Rāma*! Ti si utjelovljenje vatre, sunca i mjeseca.“

Bez sunca, mjeseca i vatre svijet ne može postojati. Bili vi vjernik ili nevjernik, vjernik-nevjernik ili nevjernik-vjernik, redovnik, tražitelj ugone ili isposnik, nitko ne može poreći tu činjenicu. U stvari, vatra, sunce i mjesec izravne su manifestacije božanskosti. Što oni čine? Postoje tri temeljna razloga zbog kojih se čovjek rađa. Jedan je neznanje, drugi je grijeh, a treći je zla sudbina. Vatra znanja potrebna je kako bi raspršila tamu neznanja. I ne samo to, vatra znanja pretvorit će vaše grijehe u pepeo. Sunce razara tamu privida i patnje. Kada sjaji sunce, tada nestaje tama. Mjesec će ublažiti patnju uzrokovanu zlom sudbinom. On će također uništiti vaše grijehe.

Očito je da postoji velika razlika između sunca i mjeseca, ali isto tako među njima postoji i bliska veza. Mjesec ne sjaji svojom

vlastitom svjetlošću, on sjaji zahvaljujući svjetlosti sunca. Sunčeva je svjetlost blistava i topla, dok je mjesечеva svjetlost hladna i nije tako blistava. Svjetlost je ista, samo što je s jedne strane topla, dok je na drugoj strani hladna. Naš intelekt simbolizira sunce, dok um simbolizira mjesec. To je razlog zašto *Vede* objavljuju: „Mjesec je rođen iz uma, a sunce je rođeno iz očiju Vrhovnog Bića.“ Um je odraz mjeseca, a isto tako mjesec je odraz uma. Sunce je izvor snage svjetlosti u našim očima i simbolizira snagu našeg intelekta. Gdje je vatra? Ona je prisutna u našem želucu u vidu probavne vatre – *jathar agni*. Ona je isto tako prisutna i kao vatra zle sudbine – *tāpa agni* i vatra grijeha – *pāpa agni*. Studenti to jako dobro znaju. Oni izgovaraju sveti stih „*Brahmārpanam Brahma Havir*“ prije uzimanja hrane. Većina njih ne zna gdje *Brahma* stoluje. Oni mehanički izgovaraju taj sveti stih jer su navikli da je to uobičajeni način postupanja u hostelu. No, Bog nam daje odgovor iz nutrine: „Ja sam prisutan u svim bićima u obliku probavne vatre. Nije vam potrebno sumnjati i preispitivati gdje Ja točno boravim. Ja sam prisutan u vašem želucu u obliku probavne snage i probavljam hranu koju jedete te vam iz nje dajem potrebne hranjive tvari.“ Postoji još jedan primjer koji će nam objasniti značenje tvrdnje koju je dao *Tulsidas*: „Sveto ime *Rāme* predstavlja vatru, sunce i mjesec – *hetu krisanu bhanu himakar ko*.“ U božanskom imenu *Rāme*, „*Ra*“ znači „*Tat*“, „*Aa*“ predstavlja „*Asi*“, dok „*Ma*“ određuje „*Tvam*“. Kada se „*Tat tvam asi*“ spoje, dobivamo veliku *vedsku* izreku – *mahāvākya* : To si ti – *tat tvam asi*. Ona znači da ste vi i Ja jedno. To je načelo jednote kojemu je *Tulsidas* učio svijet. Mnoge su plemenite duše rođene u ovoj zemlji *Bhārati* kako bi poučavale o tomu načelu jednote i usadile božanskost u srce svakog pojedinca. Da biste razumjeli to uzvišeno načelo, trebali biste usaditi nenasilje u svoje srce. Kada razvijete duh nenasilnosti, tada ćete moći promatrati cijeli svijet kao manifestaciju *Rāme*.

Oslobodite se svojih loših osobina i spoznajte načelo istinskog Sebstva – ātman

Nemojte potratiti svoj život zanemarujući Boga samo zbog trenutačnih zadovoljstava. Koji je razlog da niste u stanju spoznati tu istinu? Svaki je student i svaki čovjek obdaren znanjem. No, oni ne koriste svoju sposobnost razlučivanja da bi svoje znanje primijenili na ispravan način. To je razlog zbog kojega se čovjek danas našao u jadnom stanju. On trati ovaj sveti, dugi i plemeniti život u potrazi za kratkotrajnim zadovoljstvima. *Adi Śankara* je zato upozoravao:

*„Nemojte biti ponosni na svoje bogatstvo, potomstvo i mladost.
Plima vremena može ih uništiti u trenutku.“*

Tijelo je podložno stalnim promjenama i život može napustiti tijelo u svakom trenutku. Zašto razvijate vezanosti za takvo tijelo koje je netrajno i tako tratite svoj život. Oslobodite se loših osobina, opakih misli i zlih namjera. Vježbajte nenasilnost – *ahimsā*. Koje je značenje nenasilnosti? Nenasilnost – *ahimsā* znači ne povređivati druge mislima, riječima i djelima. Nikada nemojte dopustiti da se izgubi jedinstvo misli, riječi i djela, čak ni na trenutak. Tak kada ćete paziti na jedinstvo misli, riječi i djela u svemu što činite, u vama će se razvijati božanski osjećaji. Načelo nenasilnosti vrlo je istančano. Većina ljudi ne razumije ispravno značenje nenasilnosti. Čak i uzimanje hrane u mjeri većoj no što je to potrebno predstavlja nasilje. Zašto? Zato što nanosite povredu sebi pretjeranim uzimanjem hrane. Čak i nepotrebno govorenje dovodi do upuštanja u nasilje. Govorite samo onoliko koliko je potrebno. To je nenasilnost – *ahimsā*. Kada na pogrešan način koristite talente kojima vas je obdario Bog, sve vaše bogatstvo, moć i položaj postat će besmisleni. Zato što ste se upleli u mrežu beznačajnih svjetovnih težnji, niste u stanju spoznati bezgranično načelo istinskog Sebstva – *ātman*.

Nitko ne može izbjeći posljedice loših djela

Rāvana nije oskudijevao u bogatstvu. Štoviše, cijela je *Lanka* bila izrađena od zlata. Ništa na svijetu nije mu nedostajalo. Bio je obdaren fizičkom snagom, moći koju pruža bogatstvo i imao je veliku vojsku. Stekao je i veliku moć provođenjem pokore. Usprkos svemu tomu izgubio je sve uslijed svojih putenih sklonosti. *Hanumān* se povezao s demonima da bi ušao u *Rāvanin* dvor i da bi ga poučio lekciju. Kada su ga demoni upitali: „Tko si ti?“, on je odvratio na najponizniji i najuljudniji način: „Ja sam *Rāmin* sluga.“ Prije toga demoni nisu na *Lanki* vidjeli niti jednog majmuna. Sve do tada niti jedan majmun nije stupio na tlo *Lanke*. To je razlog zašto su demoni, potaknuti znatiželjom, počeli izlaziti iz svojih kuća da bi vidjeli *Hanumāna*. *Hanuman* je bio obdaren izuzetnim vrlinama i vrijednostima, no usprkos tomu povezao se s demonima da bi *Rāvani* ukazao na put dobrote. Razmišljao je na sljedeći način: „Meni nije moguće doći na *Rāvanin* dvor sve dok me demoni ne uhvate i ne odvedu k njemu. Kada se s *Rāvanom* suočim licem u lice, imat ću priliku izravno razgovarati s njim i pokazati mu put koji je ispravan.“

Demoni su konopcima vezali *Hanumānu* ruke i noge i odnijeli ga na *Rāvanin* dvor. *Hanumān* je primijetio kako *Rāvana* sjedi na povišenom postolju, dok je on stajao ispred tog postolja. Pomislio je kako to predstavlja uvredu Gospodu *Rāmi* jer je njegov sluga na nižem položaju, dok se njegov protivnik nalazi na povišenom položaju. Zato je pronašao mjesto za sjedenje na položaju koji je bio viši od onoga na kojemu se smjestio *Rāvana* i to tako da je produžio svoj rep i namotao ga. *Rāvana* ga je upitao: „O, majmune! Ti si uništio naš vrt. Zašto si došao ovamo?“ Tada je *Hanumān* rekao *Rāvani*: „Dopustio sam tvojemu sinu Indrajitu da me uhvati, s određenim razlogom, a taj je razlog to da bih tebe poučio lekciji. O, ti opako stvorenje! Pošto te je zaslijepila pohota, ti si nanio neopisivu patnju *Sīti*, koja je Majka Univerzuma. Ti uništavaš svoj život svojim opakim mislima. Što se dogodilo s tvojom moći koju si stekao pokorom? Od kakve je koristi tvoj

život ako ne možeš nadzirati svoj um i osjetila? Kakav bi kralj trebao biti? Onaj koji ne može nadzirati svoja osjetila, ne može se nazivati kraljem. Pravi bi kralj trebao biti uzor i steći dobar ugled. Ti si počinio najveći mogući grijeh.“ Ne mogavši podnijeti uvredu, *Rāvana* se razbjesnio. Zapovjedio je svojim vojnicima da zapale *Hanumānov* rep jer su majmuni privrženi svom repu. Démoni su obično nerazboriti i neuki. Ne mogu predvidjeti posljedice svojih djela. *Hanumān* je rekao *Rāvani*:

O ti opaki Rāvana! Ja ti želim dati lekciju.

Ova Lanka više ne pripada tebi.

Poslušaj moje riječi s posebnom pažnjom.

Ti si upotrijebio svoju sposobnost razlučivanja i počinio grijeh.

Zato ćeš uskoro umrijeti.

O, ti opaki Rāvana! Ja ti želim dati lekciju...

Sītā je Majka Univerzuma i ona je isto tako i tvoja majka.

Ti si oteo Majku Univerzuma i počinio veliki grijeh.

Gospod Rāma će posjeći sve tvoje glave jednom strelicom.

O, ti opaki Rāvana! Ja ti želim dati lekciju...

Jesi li znao da je to što si učinio grešno djelo od kojega si se mogao

Uzdržati?

Tvoji su vojnici zapalili moj rep s kojim ću ja zapaliti sve palače i zgrade

na Lanki i nakon toga ću se mirno povući.

O, ti opaki Rāvana! Ja ti želim dati lekciju...

Dozvolio sam Indrajitu da me uhvati jer sam želio vidjeti tvoj dvor i tvojih

deset glava.

Zašto ti to moram stalno ponavljati?

Ti si izgubio svoje pravo na život.

O, ti opaki Rāvana! Ja ti želim dati lekciju...

Teluški stihovi

Nitko ne može izbjeći posljedice svojih djela.

Svatko se mora suočiti s posljedicama svojih djelovanja, bez obzira na to kakve one bile. Nitko ne zna što ga čeka u budućnosti. Jedino je sigurno da svatko treba snositi posljedice svojih djelovanja. Čak je i moćni Rāma podnosio bol zbog odvojenosti od svoje družice Sīte i plakao kao i svaki drugi čovjek. Čak su i moćni Pāndave morali otići u progonstvo i živjeti u šumi.

Teluški stihovi

Dobra će djela uroditi dobrim plodovima, dok će loša djela donijeti loše plodove. Zato biste uvijek trebali provoditi dobra djela. Kakvo je djelo, takve će biti i posljedice; nagon za podrigivanjem ovisit će o hrani koju jedemo; kakvo je brašno, takav će biti i kruh. Neka djelovanja donose trenutačne plodove, dok će nekima trebati nekoliko dana ili nekoliko mjeseci ili čak nekoliko godina ili nekoliko vremenskih razdoblja – *yuga* da bi donijela plodove. Na primjer, kada prst porežete nožem, krv će odmah poteći. U ovom su slučaju djelovanje i njegova posljedica istodobni. Isti je slučaj kada se poskliznete i padnete penjući se uz stube, istoga ćete trenutka doživjeti lom kosti. Pad i lom događaju se u istomu trenutku. Međutim, hrani koju ste pojeli treba barem dva do tri sata kako bi se probavila. U ovom slučaju dolazi do razmaka od dva do tri sata između djelovanja i njegovih plodova. Kada posijete sjemenku u zemlju, ona neće istog trenutka izniknuti u izdanak, trebat će joj dva do tri dana. Nakon toga će mladici trebati nekoliko godina da bi izrasla u stablo i urodila plodovima. Ne možete ubrati plodove odmah nakon što ste posijali sjemenku. Za to će trebati nekoliko godina. Isto tako, svako djelovanje čovjeka donijet će plodove ili za nekoliko trenutaka ili za nekoliko sati ili za nekoliko dana ili za nekoliko godina ili za nekoliko vremenskih razdoblja. No, postoji način da bi se izbjegle posljedice djelovanja. Kada razvijete istinsku ljubav za Boga, tada možete izbjeći svaku vrstu patnje. Kako biste zaslužili Božju ljubav, trebali biste

razumjeti da je Bog onaj koji boravi u svim bićima i ponašati se u skladu s tim.

Bog stoluje u svakom srcu

Čovjek bi trebao spoznati istinu da je Bog onaj koji boravi u svakom srcu – *sarva hrdayavāsin*. Postoje razlike u likovima i imenima pojedinaca, ali pet elemenata od kojih su sazdana isti su kod svih. Tu biste istinu čvrsto trebali usaditi u svoje srce. Kako biste spoznali to načelo jednote, trebali biste provoditi ispravno preispitivanje. Nemojte misliti da postoje mnogi bogovi. Isto tako, nemojte tražiti razliku među pojedincima. Svi su jedno, Bog je jedan. „Jedan Bog ima mnoga imena – *ek prabhu ke anek nāman*.“ Isti se Bog manifestira pod različitim imenima i u različitim oblicima. Bog je svjetlost. Da biste doživjeli tu svjetlost, znanje Brahmana – *brahmajñāna* biste trebali provoditi raznovrsnim vježbama. Pogledajte ovu žarulju. Što je potrebno da bi ona zasvijetlila? Trebate ju žicom spojiti na izvor električne struje. No, samo spajanje žicom na izvor električne struje nije dovoljno. Da bi žarulja zasvijetlila, trebate omogućiti struji da proteče žicom. Istina i ljubav prave su božanske moći. *Istina je Bog, ljubav je Bog, živite u ljubavi*. Bog je jedan jedini, „bez drugoga“ – *ekam advitīya*. Kada električna struja istine poteče žicom ispravnosti i dođe do žarulje koja predstavlja mir, tada ćemo dobiti svjetlost ljubavi (*glasni pljesak*). Jedinstvo istine, ispravnosti i mira dovodi do svjetla ljubavi. Ljubav je pravi oblik Boga. Uobičajene fizičke veze ne mogu se nazvati ljubavlju. Istinska se ljubav izražava od srca srcu.

Utjelovljenja ljubavi!

Bez obzira na to što činili, uvijek biste na umu trebali imati dvije stvari. Bog je istina i smrt je sigurna. Nitko ne može izbjeći smrt. Što je onda to što biste uvijek trebali imati na umu? Nikada ne tražite pogreške u drugima. Odnosite se prema velikim manjkavostima drugih kao da su male, a prema svojim malim

nedostacima kao da su veliki. Samo tada nećete počiniti velike pogreške.

Studenti!

U životu biste trebali slijediti plemeniti put. Pokušajte doživjeti božanskost čak i u svakodnevnim stvarima. Dvije su stvari koje biste morali zaboraviti: Prvo - trebali biste zaboraviti povredu koju su vam nanijeli drugi. Ako ju ne zaboravite i uzmete k srcu, razvit ćete osvetu. Drugo - trebali biste zaboraviti dobro koje ste učinili drugima. U protivnom ćete razviti očekivanje zahvalnosti od onih kojima ste pomogli. Tek kada zaboravite te dvije stvari, razvit ćete čistoću kojom ćete moći doživjeti istinsko Sebstvo – *ātman* i zadobiti Božju milost.

Putokazi na duhovnom putu

Vi mislite kako provodite neku veliku duhovnu disciplinu ako provodite meditaciju – *dhyāna*, pokoru – *tapas* i vježbu – *yoga*. Sve su te vježbe povezane samo s tijelom i umom koji nisu trajne prirode. Kako onda mogu posljedice takvih vježbi biti trajne? I one su netrajne. Možete se upitati: „U koju su svrhu onda te duhovne vježbe bile propisane?“ Te su duhovne vježbe poput putokaza na vašem duhovnom putovanju koji vas usmjeravaju na pravi put. Kako napredujete, putem nailazite na putokaze koji vam pokazuju koji je smjer puta što vodi u *Dharmavaram*, kojim smjerom krenuti za *Penukondu*, *Bengaluru* se nalazi u onom smjeru i tako dalje. Slično tomu molitva, meditacija, pokora, vježba i tomu slično samo vam ukazuju na put, ali one nisu odredište. Kada vidite putokaz, nećete sjesti ispod njega, već ćete se uputiti u smjeru u kojemu vas on upućuje. Uz pomoć tih „putokaza“ trebali biste se kretati na putu prema Bogu. Gdje je Bog? Njegove ruke i stopala su posvuda – *sarvatah pānīpāda*. Kamo god pogledali, On je tamo. Kada ustrajete u provođenju tih duhovnih vježbi, na kraju ćete spoznati tu istinu. Vaša vezanost za tijelo predstavlja veliki teret koji vas ometa u spoznaji te istine. Vezanost za tijelo dovodi i do

mnogih drugih vezanosti. Zato biste postupno trebali smanjiti svoju vezanost za tijelo i želje. Takvim je pristupom *Hanumān* postao drag sluga Gospodu *Rāmi*. Na kraju je spoznao da je on jedno s *Rāmom*. Svaka pora njegovog tijela bila je ispunjena *Rāminim* božanskim imenom. Spoznao je da se ne razlikuje od *Rāme* i da se *Rāma* ne razlikuje od njega.

Jednom je prilikom *Rāma* postavio pitanje *Hanumānu*: „Na koji se način ti odnosiš prema meni?’ *Hanumān* je odgovorio: 'Svami, ja sam Tvoj sluga na fizičkoj razini, Tvoj odraz na mentalnoj razini, ali na *atmičkoj* razini Ti i ja smo Jedno. Moje tijelo i um su oni koji ometaju spoznaju jednote s Tobom.“ Vi to možete jako dobro razumjeti. Vi gradite zgradu u kojoj će biti spavaća soba, kupaoonica, kuhinja, radna soba, blagovaonica i smočnica. Sve te prostorije čine se odvojenima jedna od druge. Zašto? Zato što se među njima nalaze mnogi zidovi. Kada porušite zidove, dobit ćete samo jednu veliku prostoriju. Isto tako, zbog zidova vezanosti za tijelo pronalazite različitosti posvuda naokolo. Kada odbacite vezanost za tijelo, sve postaje jedno.

Ljudsko je tijelo poput utvrde, koja je okružena sa sedam zidova. U njezinom središtu nalazi se vrt. Onaj tko promatra utvrdi izvana, ne zna kako ući u vrt, koji predstavlja načelo ātmana. Jedini način kako doći do vrta je izgovaranjem Božjeg imena – nāmasmarana, jer to uklanja tamu neznanja i ukazuje na pravi put.

Svjetlost istinskog Sebstva – ātman sjaji zahvaljujući stijenju istine i ulju ispravnosti. Kada ta svjetlost izblijedi, vaše bogatstvo, vaši bližnji i sve što posjedujete na svijetu neće vas slijediti.

Svjetovni je život poput stabla, a težnje čovjeka za osjetilnim zadovoljstvima konopci su kojima je čovjek vezan za stablo. Čovjek će biti oslobođen te vezanosti kada razvije osjećaj nevezanosti i započne voditi duhovni život.

Teluški stihovi

Razvijte težnju da volite Boga

Kako vaše želje rastu, tako će opadati vaša sreća. Zato smanjite svoje želje i razvijte ljubav za Boga. Kako će se vaša ljubav za Boga povećavati, tako će rasti i vaša sreća. Kolika je vaša ljubav za Boga, takva će biti i vaša sreća. Isto tako, ako vaša ljubav za Boga počne opadati, vaša će se sreća smanjivati. Istinska sreća ne leži u težnji da se ostvare svjetovne želje. Dat ću vam jedan mali primjer. Možete započeti s provođenjem tih vježbi već večeras ili sutra ujutro. Ako popijete šest šalica čaja i popušite dvadeset cigareta na dan, vaša će sposobnost razumijevanja - *prāṇāśakti* početi opadati. Vaša snaga volje ovisi o djelovanju koje provodite. Od sutra pa nadalje popit ćete samo dvije šalice čaja i popušiti samo pet cigareta na dan. Nakon deset dana trebali biste se zadovoljiti samo s jednom šalicom i jednom cigaretom. Nakon toga u potpunosti prestajete piti čaj i pušiti. I sami ćete primijetiti kako će snaga vašeg intelekta procvasti. Vaša sposobnost pamćenja isto tako će se povećati. Kako rastu vaše želje, tako opada snaga vašeg pamćenja i može doći do toga da izgubite sposobnost koncentracije. Kada smanjite svoje želje, tada će i moć vaše koncentracije porasti. Prihvatite izreku: '*Manje prtljage učinit će putovanje ugodnijim i ljepšim.*' Smanjite prtljagu želja. Tek tada možete ostvariti istinsku sreću. Postoji samo jedna želja koju biste trebali razvijati, a to je želja za Bogom. Jedino ona može vam podariti mir.

Bhagavān je Svoj govor završio bhajanom „*Prema Mudita Manase Kaho*“...

**SVI SU UTJELOVLJENJA NAJVIŠEG
SEBSTVA – BRAHMAN**
BHAGAVĀNOV GOVOR ODRŽAN 30. SRPNJA 1996. GODINE

*Zvijezde su Brahman, sunce je Brahman,
Mjesec je Brahman, voda je Brahman,
Nebo je Brahman, raj – Vaikuntha je Brahman,
Majka je Brahman, otac je Brahman,
Sve bogatstvo je Brahman, ljubav je Brahman,
Živa bića su Brahman, duša pojedinca je Brahman,
Stvoritelj je Brahman, zaštitnik je Brahman,
Razaratelj je Brahman, kućanica je Brahman,
Djelovanje – karma je Brahman, fizičko tijelo – kāya je Brahman,
Priroda – prakrti je Brahman, životni dah – prāna je Brahman,
Sve je Brahman, ovaj skup ljudi je Brahman,
Sai , koji objavljuje tu istinu, isto tako je Brahman.*
Teluški stihovi

*Stablo, koje je izraslo iz zemlje, po svojoj je prirodi istovjetno toj
zemlji.
Isto tako, stvorenje rođeno od Brahmana, ne može se razlikovati
od Brahmana.
No, golom oku ono se čini različitim.
To je tajna ovoga svijeta.*
Teluški stihovi

UVIJEK NJEGUJTE BOŽANSKE OSJEĆAJE

Utjelovljenja Brahmana!

Kada se sjemenka posije u zemlju, ona će izniknuti u mladicu i s vremenom će izrasti u veliko stablo. Na tom će nam stablu grane, grančice, cvjetovi, listovi i plodovi izgledati kao da se međusobno razlikuju. Štoviše, svako od njih ima posebnu svrhu. No, sve su to različiti oblici zemlje iz koje su potekli. Grane, grančice, listovi,

cvjetovi i plodovi u svojoj su osnovi različiti oblici jedne te iste zemlje.

Sve predstavlja manifestaciju najvišeg Sebstva – *Brahman*

Kada u sumrak iz daljine ugleda konopac, čovjeku se učini da je zmija i od straha počne vikati. Uskoro stiže druga osoba i uvjerava ga da se ne radi o zmiji već o konopcu. U trenutku kada sazna istinu da se radi o konopcu, a ne o zmiji, njegov strah nestaje. Konopac je bio prije no što ga je ugledao, konopac je bio kada ga je pogreškom smatrao zmijom i ostao je samo konopac kada je, na kraju, saznao istinu. Konopac simbolizira najviše Sebstvo – *Brahman* kojega, u svojoj zabludi, čovjek pogreškom poistovjećuje s prirodom. On spoznaje istinu kada osoba koja vlada istinskim znanjem – *jñānin* dolazi i govori mu da to nije priroda već manifestacija samoga *Brahmana*. Sve što opažamo u vidljivom svijetu nije ništa drugo već *Brahman*. Ljudi u svojem neznanju misle: „Gdje je *Brahman*, a gdje smo mi? Mi smo obični smrtnici, dok je *Brahman* svemoguć, sveprisutan i sveznajuć.“ Pogrešno je tako govoriti. I vi ste uistinu sveprisutni, svemogući i sveznajući *Brahman*. No, uslijed svjetovnog izgleda koji je stvorio privid, vi mislite da ste obični smrtnici. Vi težite tomu da vidite Boga misleći da se On od vas razlikuje. Sve što vidite oko sebe, sve što doživljavate je *Brahman*. No, ipak, vi još uvijek želite vidjeti *Brahmana*. Nerazuman je onaj tko vidi, a ipak ne prepoznaje stvarnost. Kako je to veliki privid! No, nitko ne vjeruje lako u tu istinu.

Na oceanu se stvaraju beskrajni valovi. Kretanjem valova stvara se morska pjena. Kada vi to promatrate, čini vam se da se ocean, valovi i morska pjena međusobno razlikuju. U stvarnosti je to troje jedno te isto. I ocean, kao i valovi, ima ista obilježja hladnoće i vlažnosti. Kao što postoji bliska i nerazdvojna veza između oceana i valova, ista vrsta povezanosti postoji između pojedinačnih duša – *jīvas* i *Brahmana*. Iz beskrajnog i neizmjernog oceana bitka – svijesti – blaženstva – *sat-cit-ānanda* izranjaju bezbrojna živa bića

poput valova. Dok je *Brahman* utjelovljenje istine, mudrosti i vječnosti – *satyam jñānam anantam*, čovjek je utjelovljenje bitka – svijesti – blaženstva – *sat-cit-ānanda*.

Onaj tko poznaje Brahmana postaje Brahman

Utjelovljenja božanskog ātmana!

Boja stakala na naočalama koje nosite određuje boju u kojoj ćete vidjeti sve naokolo. Isto tako, kada svoj pogled ispuniti ljubavlju, sve što je stvoreno izgledat će vam božansko. Kakvi su osjećaji, takvi će biti i ishodi, postajete ono što mislite – *yad bhāvat tad bhavati*. U svijetu koji vidite pronalazite različitosti, no u stvarnosti razlike ne postoje. Zato biste trebali učiniti napor i spoznati to božansko načelo jedinstva. I *Brahman* i privid – *māyā* svojstveni su svakom pojedincu. Pārvatī i Parameśvara ne razlikuju se jedno od drugoga. Pārvatī simbolizira povjerenje – *śraddhā*, a Īśvara vjeru, sve postojeće – *viśva*.

Svaki je čovjek obdaren povjerenjem i vjerom. Isto su tako privid – *māyā* i *Brahman* prisutni u svakom pojedincu. Na taj je način svaki čovjek utjelovljenje božanskog para u jednom tijelu – *ardhanariśvara*, sastavljen od dijelova Božanske energije – *śakti* i Dobre – *śiva*. Trebali biste preispitati što je *Brahman*, a što je privid – *māyā*. Čovjek je kombinacija bitka – svijesti – blaženstva – *sat-cit-ānanda*, imena i oblika. Bitak – svijest – blaženstvo – *sat-cit-ānanda* određuju *Brahmana*, dok ime i oblik određuju privid – *māyā*. To ime i oblik vidljivi su golim okom, što predstavlja uzrok prividu.

Voda oceana stvara valove zbog djelovanja vjetra. Bez pomoći vjetra ne bi bilo valova. Isto kao što se na oceanu stvaraju valovi zbog djelovanja vjetra, valovi pojedinca nastaju u oceanu bitka – svijesti – blaženstva – *sat-cit-ānanda* pod utjecajem djelovanja privida – *māyā*. Vjetar je privid, pojedinci su valovi, a ocean je bitak – svijest – blaženstvo – *sat-cit-ānanda*. Stoga, čovjek koji je potekao iz bitka – svijesti – blaženstva – *sat-cit-ānanda*, isto je tako i utjelovljenje bitka – svijesti – blaženstva. Kada prepoznate

tu istinu, vi postajete božanski, kao što je navedeno u vedskoj objavi: „Onaj tko poznaje Brahmana i sâm postaje Brahman – *brahmavid brahmaiva bhāvatī*. Danas, vi ste poneseni različitostima imena i oblika. Razmišljate o različitosti i doživljavate različitost. Načelo bitka – svijesti – blaženstva povezano je s prividom. Međutim, taj privid postupno nestaje. Ista snaga koja razdvaja valove od oceana, ponovno će ih sjediniti u ocean. Sve što nastaje iz oceana s oceanom će se i sjediniti. Samo ime i oblik imaju rođenje i smrt, no *Brahman* ne poznaje ni rođenje niti smrt. To je razlog zbog kojega Brahman predstavlja beskrajnost. On nema kraja. U svemu što vidite prisutan je *Brahman*. Ne postoji ništa u ovom svijetu što ne bi bilo *Brahman*. Cijeli svemir je Brahman. Zbog ograničenja vašeg intelekta i razumijevanja vi niste u stanju razumjeti ovo vječno i beskrajno načelo. Isto tako kao što od konopca stvarate zmiju, na isti način stvarate različitost među bićima u jedinstvu *Brahmana* i na taj se način podvrgavate patnji.

Svi ste vi utjelovljenja Brahmana. Ne biste se trebali omalovažavati govoreći da ste samo ljudsko biće temeljeno na razlikama koje čine ime i oblik. Vidjeti različitost u jedinstvu znak je neznanja. Ne biti u stanju razumjeti istinu također je neznanje. Znanje leži u spoznaji istine. Znanje i neznanje nisu istodobno prisutni u knjigama. Sve je u ovom svijetu prožeto znanjem – *sarvam jñānamāyām*. Svaki pojedinac, svako društvo obdareno je znanjem. To znanje predstavlja sâm oblik Boga. To je istina. To je razlog zašto se kaže: „Brahman je utjelovljenje istine, mudrosti i vječnosti – *satyam jñānam anantam brahman*.“

Privid - *māyā* ne lovi vas, vi lovite privid

Zrak se nalazi svuda, no vi ga ne možete vidjeti svojim očima ili uhvatiti svojom rukom. Međutim, ne možete poreći njegovo postojanje samo zato što ga ne možete vidjeti ili držati. Bez zraka ne bismo mogli preživjeti. Taj se zrak može usporediti s prividom – *māyā*. Vi mislite da je privid štetan za vas, no u stvarnosti privid

nikoga ne povređuje. Ljudi upućuju kritike prividu govoreći da ih drži čvrsto u svojim šapama i muči ih. No, kako može privid uhvatiti bilo koga? On nema ni ruke ni noge. Vi imate ruke i noge. Zato ste vi ti koji ste uhvatili privid, a nije privid uhvatio vas. Umjesto da lovite privid, trebali biste loviti *Brahmana*. Vjetar privida je taj koji stvara valove različitih bića u oceanu *Brahmana*. U stvari, privid – *māyā* odgovoran je za sve što je stvoreno.

Čovjek je rođen i odrastao u prividu, ali toliko je nerazuman da ne razumije što je to privid. Život je privid, svjetovne vezanosti su privid, obitelj je privid pa čak i smrt predstavlja privid. Znajući u potpunosti da je život ispunjen prividom, čovjek ipak biva uhvaćen u privid. Kako je to neobično!

Teluški stihovi

Čovjekovo neznanje temeljni je razlog što biva uhvaćen u privid. Koji je temeljni uzrok toga neznanja? Temeljni uzrok neznanja su djelovanja provedena s vezanošću. Iz toga djelovanja – *karma* čovjek ostvaruje rođenje – *janma*, a rođenje pobuđuje stvaranje zablude – *bhrama*, koje će postupno dovesti do neznanja. Djelovanje – *karma* predstavlja temelj svega. Kakvo je vaše djelovanje, takve će biti i njegove posljedice.

*O, čovječe, je li moguće pobjeći
posljedicama djelovanja?*

*Možete proučavati svete spise i štovati obiteljska božanstva,
možete otići u šumu i provoditi strogu pokoru,
ali nije moguće pobjeći od posljedica vaših djela.*

*Dobit ćete samo onoliko koliko vaš čamac može ponijeti,
bez obzira na to uronili ga u malo jezero ili u duboki ocean.*

Teluški stihovi

Dobro ili zlo ovisi o načinu vašega mišljenja. Vi ste uvijek ispunjeni vanjskim i svjetovnim mislima i osjećajima. Od trenutka kada ujutro ustanete iz kreveta, vi sve svoje vrijeme provodite u svjetovnim aktivnostima. Pogrešno je misliti da je za ljudsko biće

prirodno da vodi takav život. Trebali biste odbaciti svjetovnost – *pravrtti* i krenuti na put duhovnosti – *nivrtti*. Vi provodite različite vrste duhovnih vježbi da biste dosegli *Brahmana*. U stvari, *Brahmana* nije moguće doseći takvim vježbama. Samo kroz preispitivanje možete razumjeti načelo *Brahmana*. Upotrijebite svoj osjećaj za razlučivanje i preispitujte. Čak i preispitivanje nije prikladan izraz u ovom smislu. Vi se možete raspitivati o nečemu što se ne nalazi pored vas. Zašto biste se trebali raspitivati o nečemu što je posvuda? *Brahman* je prisutan u vama, s vama i oko vas. Zašto biste se o tomu trebali preispitivati? To je znak neznanja. Sve duhovne vježbe provode se samo za mentalno zadovoljstvo.

Um je poput cvijeta lotosa. Velika tamna buba *madhukara* slijeće na cvijet lotosa, ulazi u njega i pije nektar. Kako se održava cvijet lotosa? Održava se samo uz pomoć *madhukare*. Kako ćete to razumjeti? Razdvojite riječ „*madhukara*“ na dva dijela, na „*madhu*“ i „*kara*“. „*Madhu*“ znači voda, a „*kara*“ zrake sunca. Sunčeve zrake odozgo, a voda odozdo osiguravaju ono što je potrebno za život cvijeta lotosa. Isto kao što pčela - *bhramara* (*madhukara*) ulazi u cvijet lotosa, tako i zabluda – *bhrama* ulazi u lotos uma. Ova zabluda potiče želju. Želja je uzrok vaše radosti i tuge. Nemojte poticati težnje vašeg uma. Kada slijedite hirovitosti svojeg uma, bit ćete žrtva privida – *māyā*.

Onaj tko slijedi hirovitosti uma, postat će gori od životinje i uništiti sebe. Kada slijedite ono što vam govori intelekt, postajete Bog na Zemlji.

Teluški stihovi

Zato, nemojte slijediti um, slijedite intelekt. Um predstavlja splet pozitivnih i negativnih misli. On nema nikakvog oblika. (Bhagavān je pokazao svoj rupčić.) Što je ovo? To je komad tkanine. To nije komad tkanine već niz niti isprepletenih međusobno. To isto tako nije niz niti već pamuk. Kada to preispitujete primjenjujući

postupak negacije, spoznat ćete da želje nisu ništa drugo nego privid.

Trebali biste razumjeti ovo suptilno načelo. Vi govorite: „Moje tijelo, moj um – *na deha na manas*.“ Što to znači? Ovdje „na“ znači ne. Iz toga proizlazi da *na deha na manas* znači ja nisam tijelo. Ja nisam um. Isto tako, ako duboko uronite u preispitivanje, spoznat ćete da ja nisam intelekt – *buddhi*, ja nisam osjetila – *indrya*, ja nisam ništa od toga. Tko sam onda ja? Ja sam ja.

Postoje četiri velike vedske izreke – *mahāvākya* u četiri Vede:

„Brahman je najuzvišenija mudrost – *prajñānam brahmā*“, „Ja sam Brahman – *aham brahmāsmi*“, „To si ti – *tat tvam asi*“ i „Ovo istinsko Sebstvo – *ātman* je Brahman – *ayam ātma brahmā*“. Iako ove vedske izreke prenose najveću istinu, one govore o dvojnosti. U stvari, cjelokupne Vede izražavaju samo dvojnost. Gdje je onda moguće pronaći nedvojnost – *advaita*? Svrha je Veda da pouče čovjeka što bi trebao doseći u ovom svijetu, kako može ostvariti sreću, koji je put koji bi trebao slijediti, kako bi se trebao ponašati kada kao mladi čovjek živi u celibatu i posvećuje se proučavanju svetih tekstova – *brahmacarya*, obiteljski čovjek – *grhastha*, pustinjač u šumskoj osami – *vānaprastha* i čovjek koji se odrekao svjetovnoga života – *samnyāsin*. To je sve čemu Vede uče. Stoga, Vede govore samo o dvojnosti. No, Vedanta, bît Veda sadržan u Upanišadama, uči o nedvojnosti. Upanišade čine Vedantu.

Upanišade ne podupiru tvrdnju „Ja sam Brahman – *aham brahmāsmi*“ kao krajnju istinu zato što ona govori o dva entiteta, odnosno: ja i Brahman. Kada postoje dva entiteta, to postaje dvojnost, a ne nedvojnost. Bog je sveprožimajuć, ali čovjek, uslijed svojega neznanja, nije u stanju spoznati tu istinu i postaje žrtvom mnogih vrsta patnje.

Samo je Bog istinski učitelj – *guru*

Kažete da je danas *gurupūrnimā*. No, u stvarnosti, to nije ispravan naziv ove svete proslave. Neki lažni učitelji – *guru*, da bi dobili neko priznanje od svojih učenika, vjerojatno su ovoj svečanosti

dali naziv *Guru Pūrnimā*. Pravi naziv ove svečanosti je *Vyāsa Pūrnimā* zato jer je to rođendan mudraca *Vyāse*. Na ovaj je dan on složio Vede u četiri dijela i dao im nazive: *Rg Veda*, *Sāma Veda*, *Yajur Veda* i *Atharva Veda*. On je isto tako i autor osamnaest svetih hinduističkih tekstova u stihovima, koji sadrže legende o bogovima i junacima – *purāna*. Međutim, tijekom vremena, naziv *Vyāsa Pūrnimā* promijenjen je u *Guru Pūrnimā*. Mudrac *Vyāsa* vladao je velikim znanjem. Obično ljudsko biće ne može, u okviru svojega života, proučiti beskrajne Vede. Zato je on odvojio stihove – *rg* od Veda i nazvao ih *Rg Veda*. Stihovi – *rg* svete su formule – *mantra*, koje štite čovjeka kada ih izgovara uporno i s predanošću. To znači promišljanje o onomu što se čuje i provođenje toga u djelo. On je odvojio sve obredne prozne izreke – *yajus* koje su korisne za izvođenje vedskih žrtvenih obreda – *yajña* i prinošenja žrtve – *yāga* i nazvao ih *Yajur Veda*. On je objedinio sve što je slično – *sama* iz Veda i nazvao to *Sama Veda* jer je to ono što se odnosi na glazbu i literaturu. Na kraju, objedinio je sve svete formule – *mantra* koje se odnose na zaštitu i zdravlje i nazvao to *Atharva Veda*. Budući da je učinio veliku dobrobit za čovječanstvo rasporedivši Vede na takav način, on se smatra duhovnim učiteljem – *guru*. Na koledžima ćete naići na velik broj učitelja od kojih svaki predaje određeni predmet kao što su kemija, matematika, biologija i slično. Isto tako, na području duhovnosti, onaj tko prenosi duhovna učenja, smatra se duhovnim učiteljem – *guru*. Koje je unutarnje značenje pojma „guru“? Onaj tko raspršuje tamu neznanja je *guru*. Ne samo to, pojam „guru“ ima još jedno značenje. Onaj koji je bez obilježja i bez lika, istinski je guru. Samo je Brahman taj koji je izvan područja obilježja i lika. Zato je on jedini istinski *guru*. Avatari nikomu ne daju duhovnu pouku – *mantropadeśa* i nikoga ne iniciraju u mantru. Gdje je potreba za poučavanjem – *upadeśa* mantri ako ste utemeljeni u Sebstvu – *svadeśa*? Vi sami ste Brahman. Gdje je potreba da vi imate posebnu duhovnu pouku – *mantropadeśa*? Samo oni koji ne spoznaju tu istinu, daju duhovnu pouku – *mantropadeśa*. Takvi gurui u zamjenu dobivaju duhovnu pouku od svojih vlastitih

učitelja. U stvari, istinski *guru* je onaj koji nema nikakvog drugog gurua. Samo je Bog istinski *guru*.

Gurur Brahmā Gurur Višnur
Gurur Devo Maheśvarah
Gurur Sākṣāt Param Brahma
Tasmai Śri Gurave Namah

Guru je Brahmā, guru je Višnu, guru je Gospod Śiva. Guru je uistinu najuzvišeniji brahman - *parabrahman*. Klanjam se tom presvetom guruu.

U današnje vrijeme ljude se uči da je guru Brahma, da je guru Višnu, da je guru Śiva. Ne, ne. Ti današnji gurui nisu Brahma, Višnu i Maheśvara. Tko je onda guru? Sām Brahma je guru, sām Višnu je guru i sām Śiva je guru. Brahma, Višnu i Maheśvara predstavljaju tri obilježja, odnosno obilježje strasti – *rajas*, obilježje smirenosti – *sattva* i obilježje lijenosti – *tamas*. U stvari, cijeli je svijet sastavljen od triju promjenjivih svojstava prirode – *guna*. Svako ljudsko biće obdareno je s ta tri obilježja. Brahma, Višnu i Maheśvara prisutni su u svačijem srcu u obliku ta tri promjenjiva svojstva prirode. Do sada Brahmu, Višnua i Maheśvaru nitko nije uspio vidjeti svojim fizičkim očima. Tko je vaš guru? Vi ste sami vaš guru. Vaš je um vaš guru. U trenutku kada spoznate tu istinu, neće biti potrebe da imate bilo kojega drugoga gurua. Odbacujući tako lagani put, ljudi trate svoj život slijedeći krive putove uslijed svojega nerazumijevanja i sumnji. Takozvani gurui današnjice daju mantru svojim učenicima i traže od njih da štuju gurua. Ne bih želio nikoga kritizirati, ali istina vam treba biti razotkrivena. Oni šapnu mantru u uho učenika, a nakon toga ispruže ruku da bi dobili novac kao ponudu guruu – *guru dakṣinā*. To nije ponašanje prikladno za gurua.

Što je ponuda guruu – *guru dakṣinā*? Istinska ponuda guruu je znati da ste vi sami guru. Vi ste guru, vi ste Brahma, vi ste božanska moć, sve je u vama. To je razlog zašto vam s vremena na

vrijeme govorim o značenju svete vedske molitve kojom se traži samoprosvjetljenje - *gāyatrī mantre. Om, Bhūr Bhuvah Suvah*...Ljudi misle da to troje određuje tri različita svijeta, odnosno zemaljski, materijalni svijet – *bhūrloka*, svemir (*antarikśa*) - *bhūvarloka* i nebeski (*svarga*) svijet – *suvarloka*. Razlog za takvo pogrešno mišljenje danas je u tomu što ne postoje veliki znalci koji bi bili u stanju raspršiti sumnje ljudi dajući im pravo značenje. *Bhu* se odnosi na *bhūrloka*, materijalni svijet. To predstavlja materijalizaciju. *Bhuvah* je životna snaga koja čini da materijalni svijet vibrira. Zato ona predstavlja vibraciju. *Suvah* predstavlja znanje koje je navedeno u vedskoj objavi „Najuzvišenija mudrost je Bog – *prajñānam brahmā*“. To se naziva radijacija. Materijalizacija, vibracija i radijacija, sve je to troje u nama. To nije prisutno negdje drugdje, u nekom drugom svijetu.

Slijedite me

Nije potrebno činiti ništa drugo ako provodite dobra djela i činite dobro drugima. Kakav bi trebao biti vaš pristup kada pomažete drugima? Trebali biste imati osjećaj da je onaj tko pomaže Brahman, a onaj kojemu se pomaže isto tako je Brahman. To je razlog zašto u Indiji – *bhārata* ljudi koriste izraz *daridra nārāyana sevā* dok hrane siromašne ljude. Gospod Nārāyana ima dva oblika, jedan je Daridra Nārāyana – siromašan, a drugi je Lakṣmī Nārāyana – bogat. Lakṣmī Nārāyana ne oskudijeva u bogatstvu. Ima puno ljudi koji mu služe. No, Daridra Nārāyana nema ni bogatstvo, niti ljude koji bi mu pomagali. Vi biste trebali pomagati tim ljudima i dopustiti im da i oni postanu Lakṣmī Nārāyana. To je razlog zašto uvijek ponavljam „Pomogni uvijek, ne povrijedi nikada“, što predstavlja suštinu osamnaest purāna. Pomažite svakomu. Pomaganje drugima dovodi do toga da pomažete sebi. Sve što činite drugima, vratit će se vama, mnogostruko. To je razlog zašto Vede objavljuju: „Koga god pozdravili, pozdrav stiže do Boga – *sarva jīva namaskāra keśava prātigachchati*“. Koje je

unutarnje značenje ove objave? Unutarnje značenje je da su svi Brahman. Onaj tko šalje pozdrave je Brahman i onaj tko ih prima isto je tako Brahman.

Utjelovljenja ljubavi!

Nakon što ste dugo vremena išli krivim putem, vaš se život pretvorio u košmar zbog mnogih sumnji i nevjerica. Vi niste u stanju prosuditi što je ispravno, a što je pogrešno. Razlog je taj što vi mislite da ste odvojeni pojedinac – *vyašti*. No, u stvarnosti, vi niste pojedinac – *vyašti*, već ste dio društva – *samašti*. Međutim, društvo – *samašti* je dio svega stvorenoga – *sršti*, što nije ništa drugo već manifestacija Stvoritelja – *paramešti*. Na taj ste način vi sami Stvoritelj. Zato su svi utjelovljenja Boga. Nitko nije ni veći niti manji od drugoga. Možete pomisliti kako ćete steći moći kojima raspolaže Svami. Slijedite me. Sigurno ćete biti obdareni takvim božanskim moćima. U stvari, sve su te moći već prisutne u vama. Ali vi toga niste svjesni. Svi vi želite blaženstvo. su te moći već prisutne u vama. Ali vi toga niste svjesni. Svi vi želite blaženstvo. Ako slijedite mene, uvijek ćete biti u stanju blaženstva. U stvari, blaženstvo je u vama, s vama, oko vas, iznad vas i ispod vas. Vi ste utjelovljenja blaženstva. Zašto biste tražili blaženstvo negdje vani kada je ono već prisutno u vama? Vi živite u zabludi misleći da vam sreću mogu donijeti svjetovne stvari. U ovom svijetu nema sreće. Sve je u vama. Sve je odraz vašeg unutarnjeg bića. Vi ste utjelovljenje Brahmana. Smatrajte sebe Brahmanom. Uvijek živite tako da ste stalno svjesni: „Ja sam Brahman, ja sam Brahman.“ Kada razvijete tu svijest, vi ćete postati Brahman.

Kada usmjerite fotoaparatus prema meni i pritisnete okidač, na filmu u fotoaparatu dobit ćete moju fotografiju. Vaše je tijelo fotoaparatus, vaš um je objektiv s lećom, vaši osjećaji su film, a vaš intelekt – *buddhi* je okidač. Kada usmjerite objektiv svojega uma prema Bogu uz potpuno usredotočenje i pritisnete okidač intelekta – *buddhi*, Bog će se manifestirati u vama. Tada će vaš uvid postati božanski uvid i vi ćete postati božansko biće. Svami vam uvijek

savjetuje: „Dragi moji, učinite ovo, nemojte činiti ono“. Zašto? To nije zbog mene, to je samo zato da bih vas učinio božanskim. To je samo zato da bih vas poučio putu Brahmana i da bih vaš život učinio uzornim i božanskim. Svatko bi trebao postati uzorna osoba. Isto tako kao što je Bog vječni svjedok, vi biste trebali postati to isto. Nikomu nije moguće razumjeti božansku tajnu koja je sakrivena iza vela privida – *māyā*. Vi vidite samo posljedicu, ali uzrok je sakriven vašem pogledu. Da biste razumjeli povezanost između uzroka i posljedice, trebali biste slijediti put predanosti. Posvetite svoj život razvijajući predanost.

Utjelovljenja ljubavi!

Kako će sretan biti čovjek ako je svijet čist, svet i ispunjen božanskim osjećajima? Prema nikomu nećete izražavati mržnju. Spoznat ćete da kritiziranje drugih dovodi do kritiziranja Boga. Koga god kritizirali, kritika stiže do Boga. Smatrajte Boga svojim jedinim guruom. Ustvari, On je guru svih gurua – *gurur guruh*. Zašto biste brinuli o bilo čemu kada imate tako dobroga gurua?

Kada se drvo koje ispunjava želje – kalpavrkša nalazi pred vama, zašto težite za beznačajnim stvarima?

Kada je krava koja ispunjava želje – *kāmadhenu* uz vas, čemu potreba da se kupi krava? Teluški stihovi

Kada su drvo želja i krava koja ispunjava želje pored vas, zašto biste trebali pružati ruke pred drugima i tražiti njihovu pomoć? Svi su djeca Božja. Svi su vidovi Boga. Svi su utjelovljenja Boga.

Gospod Krišna objavio je istu istinu u Gīti: „Svako biće je dio mojega vječnoga Sebstva – *mamaivamšo jīvaloke jīva bhūtah*.“

Ne postoji ništa u ovom svijetu što nije Brahman. To je razlog zbog kojega Bhagavadgītā objavljuje: „Njegove ruke i stopala su posvuda – *sarvatah panipadam*.“ Znanstvenici govore kako je sve sačinjeno od atoma, nema nijednoga mjesta gdje ne bi bilo atoma. Vedanta objavljuje istu istinu kada kaže: „Brahman je suptilniji od najsuptilnijega, veći od najvećega – *anor anīyan, mahato mahīyān*.“ Kao što su atomi posvuda, isto tako je i Brahman sveprožimajući.

Utjelovljenja ljubavi!

Nema potrebe misliti ni o čemu drugomu. Uvijek imajte božanske osjećaje. Nema ničega većeg od toga. Imat ćete sve kada imate božanske osjećaje i na kraju ćete steći božanskost. Sva imena i svi likovi pripadaju istom Bogu. Jedan Bog ima mnoga imena. Postoje mnogi slatkiši kao što su Mysore Pak, Gulab Jamun, Burfi i drugi, no isti je šećer prisutan u svima njima i osigurava im slatkoću. Ljudi mogu osjetiti različite okuse, a slatkiši mogu imati različite nazive, no ne postoji razlika u slatkoći šećera. Samo zabluda uma stvara razlike, no, u božanskosti nema razlike. Čovjek je utjelovljenje Boga. Riječ „sve“ – *viśva* ima važno značenje koje je s tim povezano. *Viśva*, u stvari, znači onaj tko ima nebrojeno mnogo nogu i nebrojeno mnogo ruku. To je razlog zašto se kaže: „Cijeli je univerzum utjelovljenje Gospoda Višnua – *viśva viśnu svarūpa*.“ Nikada ne biste smjeli stvoriti prostor za nastajanje razlika.

Isti se Gospod štuje pod različitim imenima i likovima

U ovoj prigodi obilježavanja Guru Pūrnime želio bih vam reći nešto jako važno. Zbog razlika vi sebe dovodite u zabludu i postajete žrtvom neznanja. Dat ću vam jedan mali primjer. Vi smatrate Višnua kao onoga koji vitla školjkom – *śankha*, diskom – *cakra*, žezlom – *gadā* i lotosom – *padma*. Koje je unutarnje značenje toga? Postoji osam obilježja božanskosti: utjelovljenje zvuka – *śabda brahmamayi*, pokretnost i nepokretnost – *carācaramayi*, svjetlost – *jyotirmayi*, govor – *vangmayi*, vječno blaženstvo – *nityānandamayi*, savršenstvo – *paratparamayi*, privid – *māyāmayi* i bogatstvo – *śrīmayi*. U ovom slučaju, školjka Višnua simbolizira utjelovljenje zvuka – *śabda brahmamayi*, disk određuje vrijeme, žezlo predstavlja moć i lotos predstavlja srce. Zato je Gospod vladar vremena, zvuka, svih moći i srca svih bića. To je unutarnje značenje opisivanja Gospoda Višnua kao onoga koji nosi školjku, disk, žezlo i lotos. Poklonici u svojoj nevinosti

prihvaćaju doslovno značenje tih obilježja bez razumijevanja njihovog unutarnjeg značenja.

Dat ću vam jedan primjer. Vaišnaviti štiju Gospoda Nārāyanu, dok Šaiviti štiju Gospoda Śivu i izgovaraju *Śiva pañcākṣarī* mantru, koja se sastoji od pet slogova. I jedni i drugi odlaze u Tirupati da bi dobili daršan Gospoda od sedam brežuljaka. Vaišnaviti ga štiju kao Venkataramana (Venkata je sveto brdo u južnoj Indiji ponad grada Tirupatija, 80 kilometara od Madrasa, na čijemu se vrhu nalazi hram posvećen Višnuu (Kršni)), dok ga Šaiviti štiju kao Venkatešvaru (Gospoda iz Venkate - jedno od Višnuovih imena, božanstvo koje se štije u svetištu Tirumala – sveto brdo iznad grada Tirupatija i veliko svetište Višnua). Razlikuju se samo imena, no, Gospod kojega oni obožavaju, jedan je te isti. *Ramana* znači onaj koji razveseljava. To je ime koje koriste Vaišnaviti. Ime koje koriste Šaiviti, Īsvara znači onaj koji vlada svim vrstama bogatstva. Kao plod svoje mašte poklonici dodjeljuju imena kao što su Venkataramana ili Venkatešvara radi osobnoga zadovoljstva. Gospod Īsvara se opisuje kao *paśupati*, što znači gospodar životinja i bića. Prema vaišnavitizmu pojam *paśupati* istovjetan je pojmu *gopāla*, što znači zaštitnik i čuvar krava. I *gopāla* i *paśupati* su jedno te isto. Budući da Gospod Krišna voli krave, On se opisuje kao zaštitnik i čuvar krava – *gopāla*. U ovom slučaju i krave i životinje – *paśu* predstavljaju sva živa bića. Śiva se smatra onim koji vitla malim bubnjem – *damaru* i kopljem s tri zupca – *triśūla* koji simboliziraju zvuk i vrijeme. Isto tako, kao što školjka kod Višnua, tako i bubanj kod Śive predstavlja zvuk. Isto tako, koplje s tri zuba kod Śive i disk kod Višnua simboliziraju da su oni gospodari vremena. Jedinstvo triju vremenskih razdoblja, prošlosti, sadašnjosti i budućnosti simbolizira koplje s tri zuba kod Śive. Na taj način istoga Gospoda štiju različiti ljudi pod različitim imenima. U vezi s tim ne biste kod nikoga trebali pronalaziti nikakvu pogrešku.

Nikada ne tražite razlike među religijama

Poštujte sve religije. Dat ću vam jedan mali primjer. Studenti to mogu dobro razumjeti. Glazbeni instrument, koji se zove *vīṇā*, ima velik broj žica. Svaka od tih žica stvara određeni zvuk. Kada samo jedna od žica nije ugođena, glazba neće biti po volji slušatelja. Žica je mnogo, ali *vīṇā* je jedna. Glazba će biti ugodna uhu samo onda kada se sve žice skladno ugone u zajedništvu. Narod je poput instrumenta *vīṇā*, dok su različite religije poput njezinih žica. Tek kada postoji jedinstvo i sklad među različitim religijama, može postojati mir i sklad u zemlji. Trebali biste razviti vjeru u načelo jedinstva.

Shirdi Sai Baba običavao je tražiti prilog – *dakṣinā* u iznosu od dvije rupije od poklonika koji bi k njemu dolazili na daršan. U ovom slučaju dvije rupije simboliziraju vjeru i predanost. One su kao dva korijena koji su iznikli iz iste sjemenke. Tek kada se ta dva korijena udruže, iz sjemenke može izniknuti mladica. Kada su korjenčići odvojeni, mladica ne može rasti. Isto tako, nepokolebljiva vjera – *śraddhā* i predanost – *bhakti* trebali bi se udružiti u zajedništvu kao dva korijena sjemenke. Samo tada možete dobiti mladicu sreće. Nikada nemojte tražiti razlike među religijama.

Religije su mnoge, ali cilj je jedan.

Odjeće je mnogo, ali pređa je jedna.

Nakita je mnogo, ali zlato je jedno.

Krava je mnogo, ali mlijeko je jedno.

Bića je mnogo, ali dah je jedan.

Kasta je mnogo, ali čovječanstvo je jedno.

Bića je mnogo, ali istinsko Sebstvo –ātman je jedno.

Cvijeća je mnogo, ali štovanje je jedno.

Teluški stihovi

Vi iskazujete štovanje kipovima prinošenjem različitih vrsta cvijeća kao što su jasmin, ruža i neven. Ima li ikakve razlike u

štovanju? Štovanje je isto. Sve su razlike stvorene iz zablude – *bhrānti*, koja proizlazi iz uma. Zato odbacite privid – *bhrānti* i razvijte načelo Brahmana – *brahmatattva*. Svi su utjelovljenja Brahmana, svi su utjelovljenja Boga. Svatko će se, na kraju, sjediniti s Bogom. Razvijte takav širokogrudni i otvoreni pristup. Nemojte naglašavati razlike kao što su „Ja sam različit, ti si različit i svi ostali su različiti“. Ljudi govore o bratstvu svih ljudi i očinstvu Boga. Što znači to bratstvo svih ljudi kada se jedan brat bori protiv drugoga i odlazi na Vrhovni sud da bi razriješio spor vezan uz vlasništvo? Danas ne nailazite na jedinstvo čak ni među rođenom braćom. Zato biste se trebali izdići iznad toga načela bratstva svih ljudi i razviti osjećaj jednote – *ekātmabhāva*. Isto istinsko Sebstvo – ātman prisutno je u vama, meni i svakomu drugomu. Jednom, kada to spoznate, više nećete zamjećivati nikakve razlike. Međutim, to nije ni lako niti jednostavno. No, stalno i ustrajno vježbanje pomoći će vam da spoznate tu jednotu. Hodanje, govorenje, čitanje, pisanje i jedenje - sve to usvajamo vježbanjem. Isto tako, svoje istinsko Sebstvo možete spoznati samo ustrajnim vježbanjem. Kada slijedite Božje zapovijedi, sasvim ćete sigurno ostvariti božanskost. Prihvatite i primjenjujte ono što sveti tekstovi propisuju kao božanske zapovijedi. Ostvarite Božju ljubav. Tada ćete moći ostvariti sve.

(Bhagavān je završio svoj govor bhajanom „*Prema Mudita Manase Kaho...*“)

POTRAŽITE GURUA U SEBI

30. srpnja 1996.

*Sve su zvijezde brahman.
I Sunce je brahman.
Mjesec je brahman.
Majka je brahman, otac je brahman.
Rođenje je brahman, jelo je brahman, smrt je brahman.
Sve je djelovanje brahman, tijelo je brahman.
Cijela je priroda brahman.
Život je brahman, ovaj je skup brahman.
Sai koji izjavljuje ovu istinu je brahman.*

(teluška pjesma)

*Stablo koje izrasta iz zemlje vraća se zemlji.
Pojedinačno biće koje nastaje iz brahmana vraća se brahmanu.
Nije lako spoznati tu istinu - to je tajna ove čudesne Kreacije.*

(teluška pjesma)

Utjelovljenja *brahmana*!

Kada se sjeme zasije u zemlju, iz njega nikne mladica koja kroz određeno vrijeme izraste u veliko stablo. Na tom se stablu sve - grane, lišće, cvijeće i plodovi - čini različitim jedno od drugoga. Štoviše, svaki se dio koristi u različite svrhe. No svi su ti dijelovi stabla tek različiti oblici blata iz kojega su potekli.

Kada čovjek izdaleka ugleda konopac i pomisli da je to zmija, prestraši se. Doći će drugi čovjek i uvjeriti ga da nije riječ o zmiji, već o konopcu. Onog trenutka kada shvati da ono čega se plašio nije bila zmija već konopac, strah nestaje. A sve to vrijeme, konopac je bio samo konopac.

Jednako tako neuki čovjek zamjenjuje tvari svijet s *brahmanom*, sve dok mu mudar čovjek ne otkrije da je ono što je on smatrao prirodom, zapravo *brahman*.

Sve što čovjek vidi u cijeloj Kreaciji, očitovanje je *brahmana*. Neki ljudi izjavljuju: "Gdje je *brahman* i što smo mi, beznačajna ljudska bića?"

Kako se mi možemo izjednačiti sa sveobuhvatnim *brahmanom*?" Takvo razmišljanje nije ispravno. Vi ste taj svemoćni, sveprožimajući *brahman*. Zbog svojeg svjetovnog stava, vi ne prepoznajete Stvarnost. Vi se odjeljujete od Boga. Sve što vidite jest *brahman*. Tragati za Bogom kao za nečim različitim od sebe jest obmana. No, do te istine čovjek ne dolazi lako.

Promatrajući ocean, svi vam se bezbrojni valovi i njihova pjena čine odvojenima jedni od drugih. No, oni su zapravo jedno. Voda u valovima i u pjeni iz istog je oceana i istih je svojstava.

BOG I UNIVERZUM

Jednako tako, iz beskrajnog oceana bitka-svijesti-blaženstva, rađaju se poput valova bezbrojna živa bića. Dok je Bog u stanju istine-mudrosti-beskraja, čovjek je u stanju bitka-svijesti-blaženstva.

Utljelovljenja božanskog *ātmana*! Kada svoje gledanje ispunite ljubavlju, sve stvoreno će vam izgledati božansko.

Vama kreacija izgleda kao očitovanje različitosti koja zapravo ne postoji. Nitko ne ulaže napor da otkrije božansko jedinstvo koje je u svoj toj različitosti.

PRIVID I BOG

Svakome je ljudskome biću urođen božanski princip i princip privida. Kako to treba shvatiti? Bitak-svijest-blaženstvo jest božansko u čovjeku. Imena i oblici koje čovjek uočava, izrazi su principa privida.

Na oceanu vjetar uzrokuje nastanak valova; na oceanu bitka-svijesti-blaženstva vjetar privida stvara bezbrojna živa bića. Stoga su pojedinačna bića koja su izronila iz oceana bitka-svijesti-blaženstva, očitovanje Boga.

Bog je svugdje. No zbog svojeg neznanja, čovjek je plijen mnogih nevolja. Evo primjera!

VYĀSĀ PŪRṆIMĀ

Današnji se dan opisuje kao Dan učitelja - *gurupūrṇimā*. No to nije točno. Dan je dobio ime po nekim "učiteljima" koji su htjeli stvoriti prigodu za primanje darova od svojih učenika. Ispravni je naziv za taj dan *vyāsa pūrṇimā*. Vyāsa se rodio na današnji dan punog Mjeseca. Na taj je dan dovršio sistematizaciju četiriju Veda. Na taj je dan završio pisanje osamnaest *purana*. No, tijekom vremena, *vyāsa pūrṇimā* zamijenjen je imenom *gurupūrṇimā*.

Istinsko značenje izraza *guru* jest "onaj koji rastjeruje mrak neznanja". Drugo je značenje tog izraza "onaj koji je s one strane obilježja i oblika, naime najviše Sebstvo (*brahman*)". Kad se to Sebstvo nalazi u vama, čemu tražiti nekoga da vas podučava? Učitelj koji podučava druge i sam je imao učitelja. Onaj koji iznad sebe nema "*gurua*", istinski je *guru*. Sanskrtski stih koji uznosi *gurua* kao Brahmu, Višṇua i Maheśvaru i kao Parabrahmana, krivo se tumači. Pravilan je onaj pristup koji Brahmu, Višṇua i Maheśvaru smatra *guruima*. Tri svojstva (*guṇa*) simboliziraju tu trojicu: Brahṁā je *rajas*, Višṇu je *sattva*, a Śiva je *tamas*. Sve što je stvoreno sastavljeno je od triju *guṇa*. Ta tri svojstva postoje u čovjeku. Trojstvo je predstavljeno u obliku triju *guṇa* u svakome ljudskome srcu.

VI STE SVOJ VLASTITI GURU

Stoga, vi ste sami sebi *guru*. Nema potrebe da tražite *gurua* drugdje. Takozvani *guru*i današnjice nastoje dati neke mantre i primiti darove kao ponude *guruu* na dan *gurupūrṇime*. Mantra se šapne u uho, a dlan se ispruži da bi se primio dar. To se događa danas, i ne može se smatrati istinskim obilježjem *gurua*.

Vi ste sami sebi *guru*. Sve su moći u vama. Na to upućuje *gāyatrī mantra*.

Vi morate sve vrijeme osjećati svoju urođenu božansku prirodu koja je prisutna u svima. Kada pomažete ili hranite potrebite, morate osjećati da Bog u vama hrani Boga u drugima.

SLIJEDITE SVAMIJA

Utjelovljenja božanskog *ātmana*! Zbog osjećaja odvojenosti, vi već godinama slijedite pogrešne putove. Istina je da ste vi dio kolektivnoga. To je kolektivno dio svega stvorenoga, kojeg prožima sveobuhvatna božanska energija. Onaj koji nadilazi tu energiju, najviše je Sve-sebstvo. Kao utjelovljenja Boga, vi ste sve to. Morate napredovati od pojedinca do spoznaje Sve-sebstva.

Svi su očitovanje Boga. Možda se pitate možete li zadobiti moć koju Svami ima. Slijedite me. Sigurno ćete zadobiti tu moć. Ta vam je moć urođena, a vi je niste svjesni. Želite iskusiti blaženstvo. Ako uistinu slijedite Svamija, otkrit ćete to blaženstvo u sebi. No to nije sve. To ćete blaženstvo naći svuda oko sebe, kamo god pošli. Ali nećete ga naći u tvarnome svijetu. Ono je isključivo u vama. Smatrajte sebe Bogom, uvijek i u svim situacijama. Tako ćete postati jedno s Bogom.

Okrenite um Bogu i osjetit ćete blaženstvo koje dolazi od Boga. To je razlog zašto vam Svami s vremena na vrijeme daje savjete o tome što trebate raditi, a što trebate izbjegavati. To ne radim zbog sebe, već za vaše dobro, da vas natjeram da slijedite put Bogospoznaje, da vas podučim o najvišoj istini, o *brahmanu*, i da bih vaš sveti život učinio savršenim.

Svaki bi čovjek trebao težiti da postane savršeno ljudsko biće. To znači da bi svatko trebao svjedočiti svoju božanskost. Zamislite kako bi svi bili sretni kada bi cijeli svijet bio ispunjen tim čistim, uzvišenim i svetim idealom.

Spoznajte da je Bog vaš učitelj. Bog je učitelj nad učiteljima. Kada imate takvoga sveprožimajućega *gurua*, čemu žudjeti za *guruima* niže vrste?

Svi su djeca Božja. Svi su utjelovljenje Boga, kao što stoji u Gīti. Višņu se opisuje kao Gospod koji u svojim četirima rukama drži školjku, kotač, žezlo i lotos koji predstavljaju snagu zvuka, kotač vremena, božansku moć i srce u kojemu boravi Gospod.

Ima određene naivnosti u načinu na koji vaišnaviti i saiviti obožavaju isto božanstvo Venkaṭeśvaru. Vaišnaviti Ga slave kao Venkaṭaramana, a saiviti Ga

slave kao Venkaṭeśvaru. I jedni i drugi koristeći različita imena nalaze posebno zadovoljstvo, iako je Gospod kojega štiju isti. Imena su različita, ali Gospod je jedan. Śiva se naziva Paśupati (gospodar goveda). Kṛṣṇa se štije kao Gopāla (čuvar krava). Simboli Śive i Višṇua imaju zajedničko obilježje. U štovanju Gospoda nema mjesta sektaškim različitostima.

Studenti trebaju učiti lekciju od glazbenog instrumenta poput lutnje (*vīṇā*). Lutnja ima različite žice koje proizvode različite vibracije. Ali ako su te vibracije u neskladu, glazba vrijeđa uho. Kao što u sviranju lutnje treba postići sklad, tako treba biti sklada među ljudima zemlje u kojoj se propovijedaju različite vjere.

NEPOKOLEBLJIVA VJERA I LJUBAV SPRAM BOGA

Shirdi Baba običavao je od svojih sljedbenika tražiti dvije rupije. Te su dvije rupije simbolizirale nepokolebljivu vjeru i ljubav spram Boga. To su osobine koje je On očekivao od sljedbenika. Kombinacija tih dviju osobina bitna je za duhovni napredak. Tek će se tada pojaviti blaženstvo, kao što iz sjemena nikne biljka.

Od danas odbacite sve različitosti i usredotočite se na spoznaju *brahmana* (Sve-sebstva). Svi su utjelovljenja *brahmana*. S vremenom, svi će shvatiti tu istinu odbacujući uskogrudne razlike. Ustrajnim provođenjem vjere i ljubavi razvijte osjećaj duhovnoga jedinstva. Taj će osjećaj rasti ako djelujete po Svamijevim uputama. Osnovno je sredstvo ljubav za Boga.

Bhagavān je svoj govor završio *bhajanom*

Prema mudhita manase kaho...

BHAGAVĀNOV GOVOR ODRŽAN 1. KOLOVOZA
1996. GODINE

BLAŽENSTVO JE VAŠ PRAVI OBLIK

Brahmini koji promiču istine objavljene u Vedama i svetim spisima – śāstra

Kraljevi koji su spremni žrtvovati svoje tijelo za spas i sigurnost naroda,

Poslovni ljudi – vaiśya koji obavljaju svoj posao etično i moralno, Plemeniti ratari koji vode sretan život obrađujući polja da bi uzgojili ljetinu,

Svi bi trebali promišljati o Božanskom imenu ne gubeći vrijeme i tako posvetiti svoj život.

Teluški stihovi

**SVE JE IZRONILO IZ OCEANA POSTOJANJA, SVIJESTI
I BLAŽENSTVA – SACCIDĀNANDA**

Studenti!

Isto kao što pomaganje – *tāraka*, istraživanje prirode svijesti, materije i njezinih svojstava – *sāṅkhya* i povlačenje uma – *amanaska* čine tri vrste duhovne prakse – *yoga* kao što je to opisano u *Vedanti*, isto tako postoje tri glavna pristupa povezana s onim što čini istinu, a to su: najviši cilj, apsolutna stvarnost – *paramārtha*, praktična stvarnost koja je primjenjiva – *vyāvahārika* i svjetovne aktivnosti ili prividna stvarnost – *pratibhāsika*. Apsolutna stvarnost -*paramārtha* može se usporediti s oceanom, praktična stvarnost – *vyāvahārika* je poput valova oceana, dok je prividna stvarnost – *pratibhāsika* morska pjena koju stvaraju valovi. Kada ne bi bilo oceana, ne bi bilo ni valova, a bez valova nema ni morske pjene. Kada bismo analizu proveli do kraja, došli bismo do zaključka da voda predstavlja temelj za sve troje – ocean, valove i morsku pjenu. Zato stvarnost – *paramārtha*, praktičnu

stvarnost – *vyāvahārika* i prividnu stvarnost – *pratibhāsika* ne biste trebali smatrati kao međusobno odvojene. One su tako usko povezane kao božansko trojstvo, kao tri promjenjiva svojstva prirode, odnosno smirenost i uravnoteženost – *sattva*, strastvenost – *rajas* i tromost – *tamas* i kao tri vremenska razdoblja.

*Jedan list bilve i tri latice
Ponuđeni trookom Gospodu Štvi,
Koji je utjelovljenje triju promjenjivih svojstava prirode –
guna
Koji u svojoj ruci drži trozub,
Uništava grijehe nagomilane tijekom tri rođenja.*

Brahman je prisutan u svemu što je stvoreno

Najviše Sebstvo – *Brahman* jedinstvo je tih triju načela. Apsolutna stvarnost – *paramārtha* određuje istinsko Sebstvo – *ātman*, dok praktična stvarnost – *vyāvahārika* određuje ja – *aham*. Neki ljudi, zbog svojega neznanja, misle da su istinsko Sebstvo – *ātman* i ja – *aham* međusobno odvojeni. U stvari, istinsko Sebstvo – *ātman* jest poput oceana, dok je ja – *aham* poput valova. Kada svoj pogled okrenete prema unutra i počnete preispitivati, spoznat ćete da je to dvoje jedno te isto. Valovi se ne razlikuju od oceana. Isto kao što se vatra nalazi u drvu, ulje u sjemenki sezama, šećer u šećernoj trski, tako je i praktična stvarnost – *vyāvahārika* sadržana u apsolutnoj stvarnosti – *paramārtha*. Bez oceana ne može biti valova kao što ne može biti sina bez oca. Isto tako, nema praktične stvarnosti – *vyāvahārika* bez apsolutne stvarnosti – *paramārtha*.

Boga se štuje kao Bhavaya Namah. Što znači riječ *bhava* u vedantinskom načinu izražavanja? Znači „Vrhovno Biće čiji je oblik ovaj vidljivi svijet.“ Gospod *Višnu* je uzrok, a svijet je posljedica. Cijela Kreacija je igra uzroka i posljedice. Bog se utjelovljuje u različitim likovima u ovom svijetu da bi predstavio jedinstvo svih imena i svih likova. Isto kao što paun izgleda prekrasno sa svojim šarenim perjem, božansko načelo *Višnua* čini

se najljepšim u mnoštvu oblika svega što je stvoreno. To je navedeno u vedskoj objavi: „Najviše biće s tisuću glava, s tisuću očiju i tisuću stopala – *sahasraśirśa puruṣa sahasrākṣa sahasrāpāda*.“ Kozmički oblik Gospoda sastoji se od tisuća glava i tisuća očiju. To znači da je svatko utjelovljenje *Višnua*. Bog ima i drugo ime, a to je *Kutastha* koje znači da On prožima svako biće u svemu stvorenom. Isto kao što su valovi, morska pjena i ocean jedno te isto, slično tomu, stvaranje, održavanje i razaranje predstavljaju tri nerazdvojna vida božanskosti.

Sve je izronilo iz oceana postojanja, svijesti i blaženstva – *saccidānanda*. Kada spoznate tu istinu, izvor blaženstva poteći će iz vašeg dubokog i lijepog jezera uma – *mānasarovara*. Blaženstvo – *ānanda* nastaje kada se postojanje – *sat* i svijest – *cit* ujedine. *Sat* znači istina, *cit* znači znanje. Kada se oni udruže, tada pružaju iskustvo blaženstva. *Sat* – postojanje jest poput šećera koji daje slatkoću svemu s čime se pomiješa. Kada ga stavite u kavu, ona postaje slatka, kada ga stavite u čaj on postaje sladak, a kada ga stavite u vodu ona se pretvara u slatki sirup. To ukazuje da je slatkoća trajna. To je razlog zašto ga se opisuje kao *sat* ili postojanje što znači nepromjenjivo i vječno. *Cit* – svijest određuje uzvišeno i najviše božansko znanje – *prajñāna*, stalnu integriranu svjesnost koja se u *Vedanti* opisuje kao: „Najviša mudrost je Bog – *prajñānam brahmā*“, *Brahman* je Najviša svijest. Najviše božansko znanje – *prajñāna* predstavlja život svakog bića, a voda predstavlja osnovu života. Zato se svijest – *cit* uspoređuje s vodom. Kada su šećer i voda razdvojeni, šećer je šećer, a voda je voda. Kada se pomiješaju, dobivamo slatki sirup. Isto tako, kada se postojanje – *sat* i svijest – *cit* ujedine, kao rezultat dobivamo blaženstvo. Blaženstvo je vaš pravi oblik. Postojanje – *sat* nije ništa drugo već načelo istinskog Sebstva – *ātman* koje je vječno. Bez načela istinskog Sebstva – *ātman* svijet ne bi postojao.

U *Vedanti* vjera ima veliko značenje

Možete napisati lijepu pjesmu i ispisati ju krasopisom na posebnom papiru, uložiti ju u blistavu omotnicu i poslati. Papir je skupocjen, slova su prekrasna, pjesma je uzvišena, omotnica je privlačna, a i adresa je ispravno napisana. No, pismo ne stiže na upućenu adresu. Koji je razlog? Razlog je da niste na omotnicu nalijepili potrebnu poštansku marku. Pjevate bhajane odgovarajućom melodijom – *rāga* i ritmom – *tāla*. Melodija i glazba mogu biti privlačni, ali ne dopiru do Boga ili Mu ne pružaju ugodu ako nemate samopouzdanja. *Povjerenje u sebe, povjerenje u Boga, to je tajna veličine.* To je ono što biste danas trebali znati.

Od kakve je koristi poslati omotnicu s prekrasnom pjesmom ispisanom lijepim rukopisom ako na omotnicu ne prilijepite poštansku marku povjerenja. To je razlog zašto *Vedanta* polaže izuzetnu važnost na pouzdanje – *viśva* * i nepokolebljivu vjeru – *śraddhā*. Ljubav predstavlja temelj za oboje. Kada imate ljubavi, tada imate i nepokolebljivu vjeru – *śraddhā*, a kada imate nepokolebljivu vjeru tada imate i pouzdanje – *viśva*. Isto kao što se morska pjena, valovi i ocean međusobno ne razlikuju, nepokolebljiva vjera – *śraddhā*, pouzdanje – *viśva* i ljubav – *prema* nerazdvojni su i međusobno ovisni. To troje predstavlja temelj Vedante.

Vedanta isto tako govori o tri načela: slobodna volja – *svecchā*, volja drugih – *parechā* i božanska volja – *daivacchā*. Što znači slobodna volja – *svecchā*? Studenti danas misle da slobodna volja znači da mogu govoriti, kretati se i ponašati se na način kako žele. To nije unutarnje značenje slobodne volje. *Svecchā* znači *swa* + *ichchha*. *Swa* znači Sebstvo – *ātman*, dok *ichchha* znači želja. Istinska slobodna volja – *svecchā* znači slijediti upute Sebstva. *Bhagavadgīta* objašnjava dva načina ispravnoga postupanja: vlastita dužnost – *svadharma* i uzvišena dužnost – *paradharma*. Što je vlastita dužnost – *svadharma*? Ljudi misle kako je vlastita dužnost – *svadharma* vezana uz njihovu kastu i religiju kao što su

kṣatriya dharma**, *brāhmaṇa dharma* ***, *vaiśya dharma* **** i tomu slično.

---

* *viśva* – u *Vedanti* najniži stupanj svijesti povezan sa stanjem jave u kojemu se opaža tek grubo, fizičko tijelo i običan svijet vanjskih objekata

** *kṣatriya dharma* – ispravno postupanje u skladu s drugom od četiriju kasta u tradicionalnoj hinduističkoj podjeli društva kojemu pripadaju ratnici, vitezovi, vojskovođe, političari, dužnosnici uprave, kneževi i kraljevi, zaštitnici zakona i pravde, reda i poretka, naroda i države, etike i morala

*** *brāhmaṇa dharma* – ispravno postupanje pripadnika indijskog društva prve od četiriju kasta u koju spadaju svećenici, filozofi, učenjaci i duhovni vođe

No, to nije pravo značenje vlastite dužnosti – *svadharma*. „*Swa*“ znači istinsko *Sebstvo* – *ātman*. Zato je božanska ispravnost – *ātmadharmā*, ispravnost temeljena na *ātmanu* vlastita dužnost – *svadharma*, dok je ispravnost povezana s tijelom – *dehadharma* uzvišena dužnost – *paradharmā*. Isto tako, postoji riječ od jednog slova „*I*“ i riječ od tri slova „*eye*“. (U engleskom jeziku to se jednako čita, nap. prev.). Riječ od jednog slova, „*I*“, predstavlja istinsko *Sebstvo* – *ātman*, dok riječ od tri slova, „*eye*“, predstavlja tijelo. Bez tijela nije moguće spoznati istinsko *Sebstvo* – *ātman*, a bez istinskog *Sebstva* tijelo ne može postojati. Zato se jedinstvo istinskog *Sebstva* – *ātman*, pojedinačne duše i tijela naziva objedinjavanje triju vidova – *triputi* ili *trikuta*. Tako Vedanta objašnjava najdublje istine na jednostavan i istančani način.

Slobodna volja - *svecchā* znači misliti, donijeti odluku i djelovati s punim povjerenjem, *sām* i biti spreman suočiti se s posljedicama svim srcem, bile one ugodna ili bol, radost ili tuga. Volja drugih - *parecchā* znači provoditi djelovanje uz poticaj ili pod pritiskom drugih. To nije nešto što biste učinili sami od sebe. To je nešto što činite pod utjecajem drugih, No, kada se trebate suočiti s posljedicama toga djelovanja, ne biste se trebali žaliti

govoreći: „To nije nešto što sam učinio zato što sam želio, to sam učinio zato što sam bio prisiljen na to.“ Drugi vas ne mogu primorati da učinite nešto ukoliko vi tomu niste skloni. Kako mogu drugi utjecati na vas, ohrabrivati vas da nešto učinite ili vas primorati da to učinite? Njihovo ohrabrivanje samo snaži sklonost koju posjedujete. Zato biste trebali biti spremni suočiti se s posljedicama bez ikakvog žaljenja i bez optuživanja drugih.

Treće je božanska volja - *daivacchā*. To znači da se prepustimo Božjoj volji i činimo dobra djela bez ikakvih očekivanja plodova djelovanja. To nije posljedica djelovanja koja ste vi izveli sami od sebe ili zbog toga što su vas drugi ohrabivali da ih činite. Trebali biste prihvatiti sve što dođe kao Božju volju. U stvari, sve što se dogodi u skladu s Božjom voljom, činit će vam samo dobro. Bilo koje djelovanje koje provodite predajući se Božjoj volji, podarit će vam mir, sreću, ispunjenje i pobjedu. No, ljudi danas ne razumiju značenje podređivanja Božjoj volji.

*Ljudi ne provode djela koja će ih učiniti zaslužnima
Već žele uživati u njihovim plodovima
Upuštaju se u djelovanja koja su grijeh
A istodobno žele izbjeći njihove posljedice*

Sanskrtski

stihovi

**** vaiśia dharma – ispravno postupanje treće kaste koju čine seljaci, obrtnici, trgovci; njihova je uloga „izmjena tvari“ u društvenom organizmu, cirkuliranje i razmjena svih stvari potrebnih društvu

**Čovjek je utjelovljenje postojanja, svijesti i blaženstva –
*saccidānanda***

Ljudi nisu spremni suočiti se s posljedicama svojih grješnih djela, ali uvijek su u prvim redovima kada se takva djela provode.

Zašto se upuštate u grješna djela kada se ne želite suočiti s njihovim posljedicama? Nema sumnje da će posljedice loših djela koja činite isto tako biti loše. Ljudi žele uživati u plodovima djela koja im donose zasluge, ali nisu spremni provoditi takva sveta djela. Oni teže za jednom stvari, a provode djela koja su u potpunoj suprotnosti s tim. Sva bi vaša djelovanja trebala biti u skladu s onim što želite. Nakon što ste učinili djelo koje je grješno, trebali biste biti spremni suočiti se s njegovim posljedicama. Ako dotaknete plamen, svjesno ili nesvjesno, opeći ćete se. Ponekad ćete dotaknuti plamen nesvjesno, ali on se neće sažaliti nad vama i poštedjeti vas. Isto tako, svidjelo vam se to ili ne, morat ćete se suočiti s posljedicama vaših djelovanja. To je istina djelovanja – *vyavahāra*, način na koji ona djeluje i prirodni zaključak. No, istina najuzvišenijeg cilja – *paramārtha* drugačija je od te istine. Kada dostignete razinu najuzvišenijeg cilja – *paramārtha*, nećete se opeći čak ni kada dotaknete plamen. Kako je to moguće? To se događa zahvaljujući Božjoj volji. Ponekad će vas Bog sam upozoriti i spriječiti da dotaknete plamen. Vatra je jedan od pet elemenata, a isto tako je jedan od vidova božanskosti.

Svatko koristi riječ „ja – *aham*“, dok govori o sebi. Trebali biste preispitati odakle taj ja – *aham* vuče korijen. Ja – *aham* rođen je iz istinskog Sebstva – *ātman*. Misao – *sankalpa* rađa se iz ja – *aham* i govora – *vāk*, iz božanske volje – *sankalpa*. Zato je „ja – *aham*“ sin istinskog Sebstva – *ātman*, misao – *sankalpa* njegov je unuk, dok je govor njegov praunuk. Na taj način istinsko Sebstvo – *ātman*, ja – *aham*, misao – *sankalpa* i govor – *vāk* pripadaju istoj obitelji. Prema tome, ja – *aham*, misao – *sankalpa* i govor – *vāk* imaju isto obilježje kao i istinsko Sebstvo – *ātman*. Koje je to obilježje? To obilježje je postojanje, svijest i blaženstvo – *saccidānanda* koje je jednako dostupno „sinu“, „unuku“ i „praunuku“. U stvari, ono u potpunosti prožima svu trojicu. Čovjek nikada ne može reći da mu je uskraćeno blaženstvo jer je blaženstvo istinsko pravo čovjeka. Čovjek teži za tim da bude trajan i vječan. To je priroda blaženstva – *cit*, mudrosti i najvišeg božanskog znanja – *prajñāna*, koji su prisutni u njemu. Zato nije

potrebno da se čovjek negdje drugdje upušta u potragu za postojanjem, svijesti i blaženstvom – *saccidānanda*. On sâm je utjelovljenje postojanja, svijesti i blaženstva – *saccidānanda*. On pati zato što ne zna tu istinu.

Studenti!

Usvojite praktično znanje i raspršite privid – *māyā*

Ispričat ću vam kratku priču koja će vam to objasniti. Pretpostavimo da se odvija vjenčanje. Obitelj i gosti mladoženje te obitelj i gosti mladenke okupljaju se u dvije različite kuće. Neki se uljez počinje ponašati kao posrednik između dviju skupina. On odlazi u dom mladenke i počinje im prijetiti: „Što je to? Vi ne poslužujete čak ni kavu niti piće s vremena na vrijeme. Mislili smo da ćete proslaviti ovo vjenčanje u velikom stilu, ali vi ste iznevjerili naša očekivanja. Ne iskazujete zaslužen poštovanje obitelji i gostima mladoženje.“ Nakon nekog vremena odlazi u društvo obitelji i gostiju mladoženje i počinje im govoriti: „Što je to? Vi ne odlazite uzimati hranu iako vam se stalno nudi. Hrana se ohladila. Trebali biste odmah otići poslužiti se hranom.“ Obitelj i gosti mladoženje pomislili su kako je ta osoba netko stariji tko je došao iz društva obitelji i gostiju mladenke. Isto tako, obitelj i gosti mladenke pomislili su kako se radi o nekom mladoženjinom bliskom rođaku. Obje skupine neko su vrijeme podnosile njegovo neprimjereno ponašanje, ali kada je prevršio granice, počele su se pitati tko je ta osoba. Kada je netko iz doma mladoženje otišao u dom mladenke upitati tko je ta osoba, odgovorili su mu da ne znaju tko je to. Obitelj mladenke dobila je isti odgovor od obitelji mladoženje kada je pokušala utvrditi o komu se radi. Kada su se međusobno počeli razgovarati i savjetovati, uljez je shvatio da je ugrožen i tiho je nestao sa scene.

Isto tako, privid – *māyā* ponekad prelazi na stranu istinskog Sebstva – *ātman*, a ponekad na stranu prirode i na taj način stvara zabunu kod čovjeka. Kada počnete preispitivati vezu između

istinskog Sebstva – *ātman* i ne-Sebtva, onoga što je prolazno i kratkotrajno – *anātman*, onoga što nije Sebstvo, koristeći moć razlučivanja, zabluda koju je stvorio privid – *māyā* će nestati. Čovjek danas ne preispituje što je istinsko Sebstvo – *ātman*, što je ne-Sebstvo – *anātman*, što je svjetovno, a što ne pripada svijetu. To je razlog zbog kojega čovjek postaje žrtvom privida. Kako bi mogao provesti takvo preispitivanje, čovjek bi trebao vladati pravom vrstom znanja.

Postoje četiri vrste znanja. Svi učenici ljudi znaju da sve ono što su naučili proučavanjem knjiga predstavlja samo znanje iz knjiga koje, s prolaskom vremena, postaje površno znanje. Usporedno sa znanjem iz knjiga trebali biste stjecati i opće znanje kao i znanje razlučivanja. Pored toga, ne biste se smjeli ograničavati na individualno razlučivanje, trebali biste vježbati temeljno razlučivanje. Tek nakon što steknete znanje razlučivanja, imat ćete i praktično znanje. Praktično znanje je istinsko znanje. Trebali biste težiti za tim da steknete istinsko znanje. Kada se upustite u preispitivanje na taj način, tada ćete na kraju spoznati istinu.

Vedanta govori o dvije vrste oslobođenja: oslobođenje koje je stečeno tijekom života – *jīvanmukta* i ono koje je stečeno oslobađanjem od vezanosti za tijelo – *videhamukta*. Onaj koji je stekao oslobođenje još tijekom života – *jīvanmukta* sve smatra manifestacijom Boga i doživljava jedinstvo prošlosti, sadašnjosti i budućnosti. Prošlost je stablo od kojega dobivamo sjemenku sadašnjosti koja će izrasti u stablo budućnosti. Tako da je prošlost stablo, budućnost je stablo, dok je sadašnjost sjemenka. To je troje, u stvari, jedno te isto. Bez stabla prošlosti ne možemo uzgojiti sjemenku sadašnjosti a bez sjemenke sadašnjosti ne možemo dobiti stablo budućnosti. Onaj tko spoznaje jedinstvo tri razdoblja vremena, stekao je oslobođenje tijekom života – *jīvanmukta*. On se jednako odnosi prema sreći i tuzi, pohvali i pokudi, napretku i nesreći. On zna da je sve prolazno poput oblaka koji plove nebom i da ništa nije vječno. On nema nikakvih briga zato što je njegov um

usredotočen na načelo jedinstva. Samo takva osoba smatra se oslobođenom još tijekom života – *jīvanmukta*.

Tko je onda onaj koji je oslobođen vezanosti za tijelo – *videhamukta*? Sva obilježja koja su prisutna kod onoga tko je oslobođen tijekom života – *jīvanmukta* prisutna su i kod onoga koji je oslobođen vezanosti za tijelo – *videhamukta*. *Jīvanmukta* je svjestan svoga tijela, dok *videhamukta* nije svjestan svoga tijela. On ne osjeća muke koje uzrokuju žeđ ili glad. Kralj Janaka nije imao svijest o tijelu tako da su ga zvali i *Videha*. Tako dugo dok je netko svjestan svoga tijela, osuđen je na to da doživljava radost i tugu. Onaj tko nije vezan uz tijelo, oslobođen je svih vrsta vezanosti. To je stanje povlačenja uma u kojemu je čovjek lišen umnih i osjetilnih opažanja – *amanaska*, stanje u kojemu nema uma. Kada nema uma, kako onda mogu postojati misli? Ovo je komad tkanine. Izrađen je od nīti koje su ispredene od pamuka. Bez pamuka ne bi bilo niti, a bez nīti ne bi bilo tkanine. Misli su poput pamuka, želje su nīti, a um je tkanina. Um nije ništa drugo već splet želja. Tamo gdje nema želja, ne može biti ni uma. To je stanje u kojemu je čovjek lišen umnih i osjetilnih opažanja, u kojemu nema uma – *amanaska*.

Čovjek je postao žrtvom privida – māyā koji ima 25 aspekata. Kada otkrijete tajnu tih 25 aspekata, tada će privid – māyā nestati.
Teluški stihovi

Kojih je to 25 aspekata? Pet osjetila (vid, sluh, opip, miris i okus) – *jñānandriya*, pet organa djelovanja i osjetila (govor, držanje, kretanje, izlučivanje i rađanje) – *karmendriya*, pet životnih dahova – *prana*, pet omotača – *kośa* što ukupno čini 20 aspekata. Tome treba pridodati um – *manas*, intelekt koji ima sposobnost razlučivanja – *buddhi*, misao – *citta*, ego – *ahankāra* te pojedinačna duša. Tako dobijemo ukupno 25 aspekata. Ono što je sastavljeno od tih 25 aspekata, naziva se *pinda*. Što znači *pinda*? Tijelo sâmo je *pinda*. *Vedanta* govori o *anda*, *pinda* i *brahmanda*. Oni koji su rođeni iz jajeta, nazivaju se *andaja*, dok se oni koji su

rođeni iz utrobe majke nazivaju *pindaja*. Kozmos koji prožima sve, naziva se *brahmānda*. No, postoji potka koja objedinjuje *andu*, *pindu* i *brahmandu*. Slično tomu, postoji jedinstvo između pojedinačne duše – *jīva*, Boga – *Īśvara* i prirode – *prakṛti*.

Uronite um u istinsko Sebstvo - *ātman*

Načelo *Rāme* također predstavlja to jedinstvo. „*Rā*“ predstavlja istinsko Sebstvo – *ātman*, dok „*ma*“ predstavlja privid – *māyā*. Kada se istinsko Sebstvo – *ātman* i privid - *māyā* spoje, oni predstavljaju načelo *Rāme*. Ljudi izgovaraju *Rāmīno* ime pjevajući *Rām*, *Rām*, *Rām*. No, ne bismo to trebali činiti mehanički. Um bi trebao biti uronjen u promišljanje o *Rāmi*. To znači da bi um trebao biti uronjen u načelo istinskog Sebstva – *ātman*. To je istinsko ponavljanje – *japa Rāminog* imena. To je istinsko načelo koje izbavlja i oslobađa – *tāraka*.

*Sve dok se ne sklonimo pod velom zaborava,
U stanjima budnosti, spavanja ili dubokog sna,
Stalno bismo trebali biti svjesni mantrе so'ham
Što bi nam trebalo omogućiti da spoznamo pravu prirodu
Sebstva – ātmatattva.*

Teluški stihovi

Načelo koje izbavlja i oslobađa – *tāraka*, određuje jedinstvo triju stanja, odnosno stanje budnosti – *jāgrat*, stanje sna – *svapna* i stanje dubokog sna bez snova – *suṣupti*. Nije dovoljno ako samo pjevate *Rām*, *Rām*, *Rām* bez razumijevanja načela koje izbavlja i oslobađa – *tāraka*. Trebali biste uroniti um u istinsko Sebstvo – *ātman*. U čaši je voda, a vi ste u ruci donijeli malu količinu šećera. Stavite šećer u vodu i dobro promiješajte. Šećer će se rastopiti i nestati. Šećer koji ste donijeli u vlastitoj ruci, više ne postoji. Šećer koji ste vidjeli vlastitim očima, sada je postao nevidljiv. Kamo je nestao? Kada stavite kapljicu vode na jezik, uvidjet ćete da je šećer prisutan u svakoj kapljici.

Studenti to znaju. Ovdje je čaša i vi ste u nju ulili voćni sok. Čaša će samo držati sok, ali neće znati kakvog je okusa. Vi u čašu stavljate slamčicu i pijete. Sok dolazi do usta kroz slamčicu, ali slamčica ne može znati kakvog je okusa. Tek kada sok stigne do jezika, možemo znati kakvog je okusa. Naše je tijelo čaša, božanskost je sok koji se nalazi u čaši. Bog se nalazi u obliku suštine – *rasa vai sah*. Bog prožima tijelo u obliku suštine. No, tijelo toga nije svjesno. Naša su osjetila poput slamčice koja ne može doživjeti božanskost. Intelikt – *buddhi* je poput jezika koji doživljava okus božanskosti. Jezik uživa u okusu soka, ali ga ne zadržava za sebe. On ga šalje u probavni sustav. Probavni sustav ne doživljava slatkoću soka. On odvaja otpadne tvari od soka i dostavlja njegovu svetu suštinu svim udovima tijela. Prije nego što uzmemo hranu, kada ju ponudimo Bogu izgovaranjem molitve „*Brahmāparnam...*“, On odgovara iz nutrine:

*Ja sam prisutan u svim bićima u obliku probavne vatre.
Ujedinjen s udahom – prana i izdahom – apana
Ja sam taj koji izgara četiri vrste hrane.*

Sanskrtski stihovi

Bog je jedan, cilj je jedan

Bog kaže: „O, ti, neznalico jedna! Ja sam prisutan u tvojemu trbuhu u obliku koji pripada svim ljudima, u obliku sveprožimajućeg Duha i boga vatre – *vaiśvānara* i probavljam hranu koju jedeš te šaljem njene korisne sastojke cijelom tijelu.“ Kada preispitujete učenja *Vedante*, razumjet ćete da postoji jedinstvo između svega što je stvoreno. Bog je jedan jedini – *eka eva advitīya brahma*. Vedanta nedvosmisleno i odrješito objavljuje da je božanskost jedna, ne postoje dvije. Da je božanskost jedna ona ne objavljuje blagim riječima. Ona na čvrst i jasan način objavljuje da je božanskost jedna, da ne postoje dvije. Ona propovijeda i promiče ovu istinu cijelom svijetu, na jasan i nedvosmislen način. Bog, Allah, Isus, Rāma, Īśvara, Višnu, svi su

Jedno. Iranci govore da je Zaratustra najviši, Sikhi dodjeljuju najviše mjesto Guru Nanaku, poklonici Rāme i Kršne uzdižu njih kao najveće. Na taj način poklonici daju različita imena i oblike Bogu, u skladu sa svojim sklonostima i osjećajima, ali Bog je jedan.

Ovisno o ukusu, ljudi traže slatkiše kao što su Burfi, Jilebi ili Mysore Pak. U svim tim oblicima slatkiša šećer je isti. Istina je jedna, ali su je mudraci opisivali kao da ih je mnogo – *ekam sath viprāh bahudhā vadanti*. Možete pripisati bilo koje ime i lik Bogu, ali Bog je jedan, cilj je jedan. Zato ne biste trebali kritizirati pripadnike bilo koje vjere. Ne postoji razlika između jedne i druge vjere. Sve su Jedno. Tek kada spoznate to jedinstvo u različitosti, možete doživjeti blaženstvo.

*Mnogo je bića, ali dah je jedan,
Mnogo je zvijezda, ali nebo je jedno,
Mnogo je naroda, ali Zemlja je jedna
Mnoštvo je nakita, ali zlato je jedno.*

Tu biste istinu trebali jasno razumjeti. Nemojte stvarati podjele samo na temelju toga što vam se sviđa i što vam se ne sviđa neka određena religija. Kada prepoznate jedinstvo i počnete ga primjenjivati, tada ćete sasvim sigurno doživjeti jedinstvo. Kada svaki posao obavljate s osjećajem „Ja sam Bog, ja sam Bog“, na kraju ćete i postati Bog. Postajete ono što mislite. Zato se nemojte baviti nepotrebnim mislima i nemojte se upuštati u nepoželjne razgovore. Nemojte povrijediti osjećaje drugih ljudi. Nemojte nikomu stvarati nevolje.

Studenti!

Od 5. /kolovoza/ pa nadalje počinje vrijeme ispita. Želio bih na neko vrijeme prestati s ovim svakodnevnim održavanjem govora da biste imali slobodnog vremena pripremati se za ispite. Prava svrha vašeg dolaska ovamo je da učite. Niste došli ovamo

kako biste naučili *Vedantu*. Zato se usredotočite na učenje. Tek ćete tada biti u stanju ispuniti cilj zbog kojega ste došli ovamo. Vaši su vas roditelji poslali ovamo s velikim očekivanjima. Vaša je dužnost da ta njihova očekivanja ispunite. Oni su pravi oblici Boga. Poštujte vašu majku i vašega oca kao Boga – *mātrdevobhava pitrdevobhava*. Usredotočite svoj um na svrhu boravka ovdje. Svami će biti sretan ako ćete dobro učiti. Nemojte odlaziti u sobe drugih i upuštati se u nepotrebne razgovore. Usredotočite se na učenje kako biste dobili dobru ocjenu. Pridonesite ugledu Instituta i usrećite vaše roditelje. Ispunite zadatak zbog kojega ste došli ovamo i vratite se sretni kući.

(Bhagavān je svoj govor završio bhajanom „*Hari Bhajan Bina Sukha Santhi Nahi...*“)

- Iz Bhagavānovoga govora održanog u Sai Kulwant dvorani 1. kolovoza 1996. godine

Uvijek budite zahvalni Bogu

Govor Bhagavana Sri Sathya Sai Babe održan 17. kolovoza 1996. godine u
Prasanthi Nilayamu

Danas nema straha od grijeha. Zla djela i nečovječni postupci postali su svakodnevna pojava. Njihova okrutnost ne može se opisati. Odanost Bogu je nestala. O, čovječe! Shvati da mir i sreću možeš postići samo slaveći Božje ime.

Teluški stihovi

Jedino predanost uzdiže čovjeka na najvišu razinu i liječi ga od bolesti svjetovnosti. Samo predanost potiče čežnju za Bogom i vodi čovjeka prema oslobođenju.

Sanskrtski stihovi

Ako su pojedinci dobri i društvo će biti dobro

Utjelovljenja ljubavi!

Predanost Bogu kraljevski je put prema oslobođenju. To je božanski lijek za bolest rađanja i umiranja i za sve svjetovne i tjelesne brige. Nema boljega puta od predanosti koja čovjeka vodi do spoznaje Boga.

Stalno pjevajte Božje ime

Indija je božanska i sveta zemlja koja cijelomu svijetu prenosi znanje Vedante sadržano u Upanišadama. Kada bi Indijci ispunili svoja srca potpunom vjerom u sljedeće objave Upanišada: Čitav je svemir prožet Bogom (*iśavasyam idam sarvam*) i Bog prožima sav svijet (*iśavasyam idam jagad*), Indija bi bila oslobođena svih problema.

Bog sve prožima i svuda se širi. Svaki pojedinac koji u to nepokolebljivo vjeruje bit će slobodan od svih briga. Čovjek treba u sebe upiti istinu koja je sadržana u četiri velike vedske izreke (*mahavakya*) koje se nalaze u Upanišadama: To si ti (*tat tvam asi*), ja sam Bog (*aham brahmasmi*), sve na ovom svijetu je Bog (*sarvam kalvidam brahma*) i ovo Sebstvo je Bog (*ayam atma*

brahma). Čitav je svijet uronjen u božansku svijest Brahmana koja se neprestano širi.

Brahman je sinonim za *OMKAR (AUM)*. To je velika mistična formula (*mahamantra*) koju su izgovarali drevni mudraci i sveci Indije. Kao što riječ BOG ima tri slova i AUM se sastoji od tri slova. U *treta yugi*, Ramina tri brata, Lakšmana, Bharata i Šatrugna predstavljala su A, U, M, a sâm Rama bio je utjelovljenje riječi OMKAR. Atmičko načelo koje je predstavljao Rama označavalo je jedinstvo ta tri slova. Rama je onaj koji donosi radost (*ramayati iti rama*).

Ako razmotrimo riječ *nama* (ime), sa stajališta numerologije, otkrit ćemo veliku istinu. Riječ *nama* kombinacija je triju slova. Prema numerologiji, vrijednost *na* je 0, vrijednost *aa* je 2, a vrijednost *ma* je 5. Kada zbrojite 0, 2 i 5 dobijete 7. Ramino božansko ime također daje broj 7. Taj broj ima veliku važnost jer označava 7 glazbenih nota, sedam boja, sedam oceana i sedam velikih mudraca (*riši*). To je i razlog zbog kojega se priređuje svečanost sedmodnevnog pjevanja Božjeg imena (*nama saptaha*).

Izražavanje zahvalnosti samo po sebi je molitva

Boga se opisuje kao utjelovljenje zvuka, pokretnosti i nepokretnosti, utjelovljenje svjetla, vječnog blaženstva, savršenstva, kozmičke iluzije i bogatstva. Zašto čovjek treba ponavljati Božje ime? Zašto se treba moliti Bogu? Pa zar nije vaša dužnost izraziti zahvalnost Bogu koji je stvorio ovaj beskrajni svijet i sva živa bića i snabdio ih hranom koju jedu, zrakom koji dišu i vodom koju piju? I ne samo to. On je osigurao sve što živa bića trebaju za vrijeme njihovog kratkog boravka na Zemlji. Ako vam rupčić padne na pod, netko ga podigne i dade vam ga, vi mu zahvalite. I za takvu malu pomoć vi se zahvaljujete. Zar onda nije vaša dužnost zahvaljivati Bogu koji vam je dao tako mnogo? Izražavanje zahvalnosti samo po sebi je molitva. Što molitva čini? Ona budi u čovjeku unutarnju božanskost koja je nemjerljiva,

nevidljiva i transcendentalna. S tim u vezi u Upanišadama postoji opomena koja kaže: "O, ljudi! Ustanite, probudite se, postanite svjesni. Idite plemenitim ljudima i naučite od njih tajnu kako dostići božanskost." Dakle, Upanišade opominju čovjeka da ustane i probudi se iz dubokog sna neznanja.

Darovi koje Bog prihvaća

Čovjek je stalno u potrazi za srećom. A zapravo, cijeli njegov život ispunjen je njome. Ona je posvuda. Pa odakle onda potreba za traženjem sreće?

Čovjek traži sreću u vanjskom svijetu jer je zaboravio svoje istinsko Sebstvo. To je čisto neznanje. Sreća koju tražite nalazi se u vama. Sretni možete biti jedino kada svim srcem volite Boga. Voljeti Boga svim srcem i doživjeti Njegovu božanskost, to je predanost. Molitva je potrebna da bi se razvila ljubav spram Boga. Istinska molitva dolazi iz srca, a ne samo s usana. Ravana je neprestano ponavljao Šivinu mantru od pet slogova (*pañcākharī mantra*): "*Om namah śivāya*" i provodio intenzivnu pokoru. Ali nije bilo promjene u njegovim demonskim osobinama. Koji je bio razlog tomu? Razlog je bio taj što njegova molitva nije dolazila iz srca. Imala je sebične motive. Kako bi onda mogao doživjeti Božju ljubav?

Jedino ako vi nekom nešto dadete, zaslužujete primiti nešto za uzvrat. Kada idete u dućan kupiti rupčić, prodavač će vam ga dati tek kada mu platite deset rupija. Ako ne platite deset rupija, nećete dobiti rupčić. Isto tako i Bogu trebate nešto ponuditi. Prorektor je u svomu govoru spomenuo učenja Upanišada. Bog od vas ne očekuje nikakve svjetovne stvari. Što je to što Mu trebate dati? Rukmini se ovako molila Krišni:

Netko ti može ponuditi list, cvijet, plod ili vodu.

No, ako je istina da daruješ Sebe onomu tko ti je predan,

Oh, Krišna! Bi li bio zadovoljan ovim tulasi listom?

Teluški stihovi

Što ovdje znači list? To nije list bosiljka ili bilve, svetog jabukovog drveta. Ne trebate ići u potragu za bilvom da biste njezin list ponudili Bogu. Vaše tijelo je list koji Mu trebate darovati. Koji cvijet trebate darovati Bogu? Cvijet vašeg srca. Taj cvijet trebate darovati Bogu. Isto tako, darujte plod vašeg uma, a ne neki običan voćni plod. Što činite kada Bogu ponudite cvijeće? Ne štujete Gospoda tako da stavljate pred Njega sve vrste cvijeća. Prije nego što Mu ponudite cvijet vašeg srca, trebate pročistiti srce od mikroba želja, ljutnje, pohlepe, zablude, oholosti, zavisti i ljubomore (*kāma, krodha, lobha, moha, mada, mātsarya*). Slično tomu, koju vrstu voća trebate ponuditi Bogu? On ne očekuje od vas da mu ponudite voće koje raste na drveću. Trebate Mu ponuditi zreli plod vašeg uma koji je ispunjen slatkoćom ljubavi. Zatim, kakvu vodu trebate ponuditi Bogu? To nije voda iz slavine, ni iz Gange, niti iz bilo koje druge rijeke. Bogu trebate ponuditi suze sreće i radosti. Mogli ste vidjeti ljude kako plaču kada su ispunjeni velikom srećom. *Naara* na sanskrtu znači voda, a *nayana* znači oči. Voda (*naara*) koja teče iz očiju (*nayana*) treba biti ponuđena Bogu (*Narayana*). Suze ne treba liti zbog svijeta. One trebaju teći samo za Boga.

Mislite da ste Brahman i postat ćete Brahman

Božanskost prožima cijelo čovječanstvo. To je suština dviju *mahavakyi*: "*aham brahmasmi*" i "*ayam atma brahma*". Njihovo je značenje: "Ja sam Atman" i „ovo Sebstvo je Bog.“ Ako neprestano promišljate o istini da ste vi Bog (*brahman*), postajete Bog (*brahman*). Onaj tko spozna Boga i sam postaje Bog (*brahmavid brahmaiva bhavati*). Ovo tijelo je polje (*kṣetra*), a znalac polja (*kṣetrajna*) u njegovoj je nutrini. Ne može postojati polje (*kṣetra*) bez znalca polja (*kṣetrajna*). Slično tomu, ne može postojati hram u kojemu neka Božjeg lika. Koja je svrha električne žice bez struje, škole bez učitelja i svetišta bez Božjeg lika kojemu je svetište posvećeno? Hoće li itko štovati Boga u hramu u kojemu nema Božjeg lika? Postoji li igdje škola bez učitelja? Bog je u vama, u

vašoj nutrini. Trebate Mu ponuditi svoje srce ispunjeno slatkoćom ljubavi. To je istinska molitva.

Isto tako i bhajan trebate pjevati srcem punim ljubavi. On nije povezan samo s visinom glasa, tonom, ritmom i melodijom (*śruti, laya, rāga, tāla*). Kada pjeva bhajan, pjevač ne bi smio misliti samo na melodiju pjesme koju pjeva. To nije ispravno. Istinska sreća postiže se jedino potpunim uranjanjem u bhajan. Uživanje u sreći možemo osjetiti na dva načina: pojedinačnim pjevanjem u slavu Boga (*kirtana*) ili zajedničkim pjevanjem (*sankirtana*).

Pojedinačno pjevanje u slavu Boga (*kirtana*) može u sebi sadržavati element sebičnosti. Pjevač može pjevati da bi zaslužio uvažavanje, poštovanje, počast ili dobar glas. U tom slučaju pjevačeva glavna briga može biti melodija, ritam, ljepota zvuka, visina tona, glazbena mjera, ali ne i osjećaj (*bhava*). S druge strane, zajedničko pjevanje u slavu Boga donosi sreću svima. Kako? Tako što se pjeva radi ispunjenja životne svrhe i težnje. Zajedničkim pjevanjem (*sankirtana*) fokus nije samo na glasu ili ljudima koji su došli sudjelovati. Trebali biste pjevati slobodno i iskreno, srca ispunjenog ljubavlju za Boga. Kada pjevate da biste ugodili Bogu, vaša će pjesma automatski biti ugodna za slušanje. Ime vaše domovine Indije (*Bharata*) također nosi u sebi harmoniju osjećaja (*bhava*), melodije (*rāga*) i ritma (*tāla*). *Bha* znači *bhava*, *ra* znači *rāga* i *ta* znači *tāla*. Isto tako, sve vaše aktivnosti trebaju odražavati jedinstvo misli, riječi i djela. Pjevanje treba imati vezu sa srcem. Nema svrhe samo ponavljati Ram, Ram, Ram poput magnetofona. Pjevanje treba biti povezano s osjećajem koji dolazi iz srca. Jedino tako može se stvoriti sklad između vašega govora i srca, a to vodi do trostrukog sklada misli, riječi i djela (*trikarana sudhi*). Zapravo, sklad misli, riječi i djela trebao bi postojati u svemu što radite u životu. Jedino tada srce Gospoda bit će ganuto i On će prosuti na vas svoju milost. Uvijek pjevajte tako da zavrijedite Božju ljubav i milost, a ne zato da biste stekli uvažavanje i divljenje drugih. Ispunite svoj um takvim plemenitim mislima.

Isti ātman prisutan je u svima

Brojni su problemi s kojima se danas suočava svijet. Kamo god pogledate, vidite nemir, sukobe i kaos. Koji je razlog tomu? Razlog je beskrajna sebičnost današnjeg čovjeka. On je zaboravio svoju čovječnost, odustao je od ljudskih vrijednosti i ne opterećuje se time dolikuje li njegovo ponašanje njegovom ljudskom rođenju. Dakle, izgubio je svoje vrijednosti. Danas sve osim čovjeka ima vrijednost. Pa ipak, čovjek je najdragocjeniji u cijeloj Kreaciji. Zato bi trebao živjeti kao ljudsko biće.

Tko daje vrijednost dijamantima i zlatu? Samo čovjek. Bez čovjeka zlato i dijamanti nemaju vrijednosti. No, on koji određuje vrijednost svemu tomu, izgubio je svoju vlastitu vrijednost. Ljudi su dragocjeniji od svega bogatstva svijeta. Studenti bi trebali razumjeti ovu istinu i ponašati se u skladu s njom. Zlato i dijamanti postižu vrijednost samo zahvaljujući čovjeku. U gradu s velikim brojem stanovnika vrijednost kvadratnog metra zemljišta je vrlo visoka. S druge strane, u šumi možete kupiti mnogo jutara zemlje za istu cijenu. Zbog čega je to tako? Zbog toga što ljudi ne žive u šumi. Zemljište dobiva vrijednost samo kada je nastanjeno ljudima. Ne zaboravite ovu istinu. Uvijek imajte na umu da ste vi vrlo vrijedni. Vi niste jeftini, vi ste glavni, najvažniji. /Igra riječi: cheap - chief, op. prev./

Uvijek se sjećajte velike vedske izreke: "Ja sam Bog (*aham brahmasmi*).". Ako mislite da ste samo vi Bog, to je znak ega. Uvijek biste trebali misliti da je ātman koji je u vama, prisutan u svima. Obzirom na ovu istinu poštuju te i cijenite druge. Ovu istinu objavio je Gospod Krišna u Bhagavadgiti kada je rekao: "Ja sam ātman prisutan u tebi, a ti si ātman prisutan u Meni. Nema razlike između tvog i Mog ātmana."

Zamislite da se na jednom mjestu nalazi stotinu zemljanih posuda, stotinu posuda od mjedi, stotinu njih od bronce te posude od mnogih drugih metala. U svima njima vidi se odsjaj sunca. Posude mogu biti različite, ali odsjaj u svima njima je jedan te isti. Isto se tako ātman zrcali u jezeru vašeg uma koji se nalazi u posudi

ljudskog tijela. Kada je um kolebljiv i vrluda, izgleda kao da je i njegov odraz nestalan i kolebljiv.

Ali, zapravo, ātman je nepokolebljiv. Um je taj koji se koleba. Zbog nestalne prirode vašega uma mislite da je i ātman nestalan. No, ātman je nepromjenjiv. On je bez svojstava, čist, konačno utočište, vječan, prosvijetljen, obasjan, slobodan i utjelovljenje svetosti. Kakvo li je ogromno neznanje pridavati nestalnost takvom atmičkom načelu. To načelo se ne kreće, ne mijenja se ni ne nestaje. Ono je slatko, ugodno, privlačno, poput božanskog nektara i puno blaženstva. Obzirom na to da niste sposobni razumjeti načelo ātmana, čeznete za svjetovnim stvarima.

Održavajte svoje tijelo čistim i svetim

Ljudsko tijelo je osnova za spoznaju Boga. Ono je poput automobila. Svoje životno putovanje morate ostvariti uz pomoć tog vozila. U njemu samo putujete, ali niste sâm automobil. Međutim, vi se poistovjećujete s tim vozilom. To je velika pogreška. U automobilu se nalazi vozač. On ima kontrolu nad volanom, papučicom gasa i kvačilom. *Dharma, artha, kama i mokša* četiri su gume tog automobila. Samopouzdanje je zrak u gumama. Um je volan, intelekt je ručka za paljenje motora, želudac je motor, hrana je benzin, a međuobrok je ulje. Kojim god putem želiš krenuti, moraš usmjeriti volan svoga uma u tom pravcu. Gume su izvana, no volan je u rukama vozača. Jedino kada se zrak samopouzdanja nalazi u gumama, automobil se može kretati bez teškoća.

Studenti!

Automobil vašeg tijela ne bi se trebao kretati cestom na proizvoljan način dok putujete kroz život. Trebate biti svjesni zavoja i nizbrdica na koje možete naići na cesti. Slično tomu, trebali biste koristiti razlučivanje i istražiti kako se ponašati u društvu u određenim situacijama, obzirom na vašu dob. Trebali biste znati kako se ponizno ponašati pred starijima, kako poštovati vaše učitelje, kako voljeti vaše roditelje, kako obavljati dužnosti

obzirom na vaše zvanje, kako se moliti Bogu. Automobil može brзом cestom voziti bez opasnosti jedino kada koristite razlučivanje. Za održavanje dobrog zdravlja najvažnija je hrana. Trebate steći potrebnu snagu i sposobnost. Nikad ne zanemarite tijelo jer se životno putovanje odvija uz njegovu pomoć. Tijelo je vrlo sveto. Boga možete spoznati jedino uz pomoć tijela.

Tijelo je poput hrama, kočije i polja. Krišna je rekao: " Spoznaj me i kao znalca polja." Kaže se: "Tijelo je hram, a stanovnik hrama je Bog." Održavajte hram svoga tijela čistim i svetim. Onoliko koliko ga održavate čistim i svetim, toliko ćete biti bliži Bogu. Ponudite svoje tijelo Bogu. Koji god posao radili, smatrajte to Božjim poslom. Kamo god putujete, mislite da putujete prema Bogu. Zašto je to potrebno? Gospod Višnu prožima cijeli Svemir (*visvam višnumayam*). " Sve na ovom svijetu je oblik Boga. Ne postoji mjesto gdje nema Boga i nema lika koji nije Njegov. Zbog toga *Bhagavadgita* objavljuje: " Rukama, nogama, očima, glavom, ustima i ušima koji su posvuda, On prožima čitav Univerzum." Sve je Bog.

Utjelovljenja ljubavi!

Tako dugo dok primjećujete da ste vi pojedinačna duša (*jiva*), a da je Bog (*deva*) različit od vas, tako dugo *jiva* je *jiva*, a *deva* je *deva*. Čvrsto vjerujte da su *jiva* i *deva* jedno te isto. Ne primjećujte nikakvu razliku između pojedinačne duše i Boga. Gubite mir jer mislite o takvim razlikama. Čvrsto vjerujte da je Sebstvo zbilja jednosti (*ekatmabhava*). Obavljajte sve vaše svjetovne dužnosti. U tomu nema ništa loše. Kada obavljate svoje dužnosti s božanskim osjećajima, tada nema mjesta za nedostatke. Kada mislite da je Bog u vama, nikada nećete učiniti pogrešku ili pribjeći upotrebi sile s namjerom da nekoga povrijedite. Koji je razlog tomu? Razlog je to što je Bog utjelovljenje ljubavi (*daivam premasvarupa*). Tamo gdje je ljubav, ne može biti nasilja. Mržnja ulazi u srce u kojemu nema ljubavi. Mržnja je ta koja vas vodi na pogrešan put.

Zavrijedite Božju milost

Studenti!

Skupljajte osjećaje jedinstva, sklada i ljubavi u svomu srcu kao najveće blago. Kada osjećate jedinstvo, u vašem srcu pojavit će se čistoća. Ako nema jedinstva, u srce će ući osjećaj neprijateljstva. Kako biste spriječili da vas svlada neprijateljstvo, trebate se kretati od jedinstva do čistoće i od čistoće do božanskosti. Ali, nažalost, danas nema ni jedinstva, ni čistoće niti božanskosti. Među zajednicama u društvu nalazite samo neprijateljstvo. Kakvo je zlo neprijateljstvo! Komu god da se rugate ili od njega pravite budalu, to dolazi do Boga. Pozdravite svakoga s dobrodošlicom jer Bog je u svima. Čovjek može dostići božanskost samo kroz doživljaj jedinstva s Bogom. Ako to zaboravi, postaje životinja. Čovjek se razvio iz životinje. Ne bi se trebao kretati unatrag i ponovno postati životinja. Treba se kretati naprijed i postati božanski. Živite svetim životom i postanite uzorni studenti. U današnjem svijetu žive mnogi koji su postali robovi novca, moći, ega, imena i slave. Naši studenti trebali bi postati robovi ideala. Trebali bi postati uzorni mladići. To je ono što trebaju naučiti. Koje ideale trebaju slijediti? Trebaju slijediti one ideale koji će ih učiniti čistima i jakim. Trebaju pomagati drugima i razveseliti ih. Ako zasluže ugled i dobro ime time što su postali uzorni studenti, to je dovoljno. Njihovi roditelji bit će sretni, a društvo će imati koristi. Kada su pojedinci dobri i društvo će postati dobro.

Studenti!

Već od vaše rane mladosti trebate razvijati moralnu, etičku i duhovnu snagu i postati uzorni studenti. Pomozi uvijek, ne povrijedi nikad. To je suština svih Purana. Svijetu možete služiti jedino ako poštujete ovo načelo. Na taj način ćete ne samo pribaviti ugled vašoj obitelji, već i pokazati taj ideal cijelomu svijetu. Smatrajte da je svijet manifestacija Boga. Pokušajte otkriti kako možete zaslužiti Božju ljubav. Oh, Bože, spasi me! To nije molitva koju biste trebali upućivati Bogu. Trebate moliti za Božju

ljubav i milost. Kada steknete Božju ljubav, ništa vam više ne će nedostajati.

Zbog toga je Thyagaraja govorio: "Rama, ako sam zavrijedio Tvoju milost (*anugraha*), zar mi može nauditi devet planeta (*navagraha*)? Tulsidas je pjevao: "Čemu služe oči koje ne uživaju gledajući Ramin božanski lik?" Govorio je: "Ja sam bogalj (*angaheena*)."
Kada imaš ruke, noge i sve ostale dijelove tijela, kako možeš reći da si bogalj?", pitao je Bog. Tulsidas je odgovorio: "Imam ruke, ali nisam u stanju služiti Tebi. To je isto kao da ih nemam. Imam oči, ali ne mogu Te vidjeti. Zbog toga sam slijep." Upotrijebite sve svoje udove da biste obavljali Božji posao i doživite Božansko blaženstvo. U tomu je vrijednost, plemenitost, uzvišenost i veličina ljudskog rođenja. Zato je Tyagaraja pjevao:

„Dodi u moj dom, o hrabri i blagi
iz plemena Raghu. Pozdravljam te.
Oh, Dašarathin sine, dodi i spasi me,
jer više ne mogu podnijeti odvojenost
od Tebe. „

Teluški stihovi

Tyagaraja se Rami obraćao prisno i jednostavno, pozivajući Ga u svoj dom jer Ga je smatrao svojim starim prijateljem. Što je unutarne značenje tog čina? Na duhovnom putu Bogu se obraćate u jednini, a ne u množini, jer Bog je vaš stari prijatelj. Kada se obraćate starom prijatelju, koristite jednostavne izraze i prijateljski način govora kao: dodi ovamo, idi tamo (*raa, para*). No, kada vam u kuću dolazi novi prijatelj, poštujuete pristojnost i držite se formalnosti pa kažete: "Molim vas udite, izvolite sjesti" i slično. Tako dugo dok se držite pristojnosti i formalnosti, jedan drugomu ostat ćete novi i nepoznati. Među vama ne će biti prisnosti. No, kada vam je netko stari prijatelj, bit ćete slobodni i bez formalnosti. Zato se kaže:

Cilj mudrosti je sloboda,
Cilj kulture je savršenstvo,
Cilj znanja je ljubav,
Cilj obrazovanja je karakter.

Smatrajte Boga kao svog najbližeg. To je pravo prijateljstvo. Bog nije različit od vas, niti ste vi različiti od Njega. Oboje ste jedno te isto. Istina je jedna, no mudri ju nazivaju različitim imenima (*ekam sat viprah bahudha vadanti*). Na ovom svijetu žive milijuni i milijuni ljudi, no svi su jedno. Ako postavite pitanje je li veći broj 1 ili broj 9, čak i nepismen čovjek reći će da je veći broj 9. Ali, u duhovnoj matematici to nije točno. Broj 1 veći je od broja 9. $1+1+1+1+1+1+1+1+1$ postaje 9. Jedan je junak, a svijet je nula. Junak postaje nula ako zaboravi Boga. Zato trebate postati junaci, a ne nule. Težite tomu da iskusite Božju ljubav i postanete junaci.

(Bhagavan je govor završio bhajanom *prema mudita manase kaho...*)

PUTOVI BOŽJI – SILAZAK ŠANKARE

Prasanthi Nilayam, Sai Kulwant Mandap, 7.9.1996.

Glina je jedna tvar, no od nje je moguće napraviti čitav niz predmeta različitih imena i oblika. Isto tako, od istog zlata je moguće napraviti različiti nakit. Jednako bijelo mlijeko dobit ćemo od krava različitih boja. Vrhovno Sebstvo je jedno, no boravi u bezbrojnim tijelima različitih imena i oblika.

Pogledate li kozmičku scenu, vidjet ćete da su iz iste tvari nastali svi mogući predmeti različitih oblika. Na primjer, iz iste sjemenke izraste stablo sa svim svojim granama, grančicama, listovima, cvjetovima i plodovima. Sve te različite stvari razlikuju se po obliku, imenu i upotrebi, no sve one potječu iz iste sjemenke.

“Jedan je odlučio postati mnoštvo” – *"eko 'ham bahuḥ syām"*. Tu su umiješana tri činitelja. Kod pravljenja lonca, lončar je uzrok, a lonac je posljedica. Osnova za pravljenje lonca je glina. Lonac se može i razbiti, no glina ostaje ista. Iz trajne tvari, gline, lončar pravi lonac. Sudbina lonca ne utječe na lončara. I glina u loncu također ostaje nepromijenjena.

Ista se analogija može primijeniti i na zlato, zlatara i zlatni nakit.

Po istoj analogiji, Bog je nepromjenjivi stvaratelj koji stvara bezbrojne predmete u kreaciji koji su podložni promjeni imena i oblika. Treba ispravno shvatiti odnose između tri navedena entiteta. Lončar ne može napraviti lonac bez gline. No lonac ne može nastati ako ima gline, ali nema lončara. Potrebni su i lončar i glina da bi nastao lonac.

Pet Božjih oblika

Stvaratelj je *nimitakārana* ili bezgranični uzrok stvaranja. Tijela su poput lonaca. Ona služe raznim svrhama i izvor su radosti. Tijela su, kao i lonci, prolazna. Kad im vrijeme istekne, ona se raspadnu. No Stvaratelj je trajan. Elementi od kojih se sastoje tijela ostaju. Samo su tijela nestala. Tijela je moguće dobro ili loše upotrijebiti.

Bog ima pet imena. Prvo je *Paranāma*. Drugo je *Vyūhanāma*. Treće je *Vibhavanāma*. Četvrto je *Antarātmanāma*. I peto je *Arcananāma*. Bog u kozmosu funkcionira u tih pet imena.

Paranāma se odnosi na Božje boravište *Vaikunthu*. *Vaikuntha* znači ono što je nepromjenljivo. Tu Vrhovni Gospod boravi pod imenom *Paranāma*.

Nitko ne može ući u to Božje boravište. Bog tu boravi kao sjaj. On vidi sve. No, On nije vidljiv nikome i nitko ne može vidjeti Njegov lik.

Drugo ime je *Vyūhanāma*. To se ime odnosi na Boga koji počiva na zmiji sklopčanoj na oceanu mlijeka. Boga u tome liku mogu vidjeti samo *deve* ili niža božanstva.

Samo oni koji imaju posebne moći mogu tu vidjeti Boga. Obična bića to ne

mogu. No, Bog u svome *Vyūha* obliku¹ ispunjava želje *deva*. Poznata vam je priča o Hiranyakaśipu. On je na razne načine maltretirao *deve*. Stoga su oni otišli do Božjeg počivališta na oceanu mlijeka i molili Ga za pomoć. Kao odgovor na njihove molitve Bog se pristao utjeloviti na zemlji.

Različiti ljudski oblici u kojima se Bog utjelovljuje

Treće je *Vibhavanāma*². Ono se odnosi na različite ljudske oblike u kojima se Bog utjelovljuje na zemlji, kao što su *avatāre* Rāme i Krišne, kako bi zaštitili dobre i kaznili zle, te ih usmjerili na pravi put. Inkarnacije koje se obožavaju kao Deset Avatara spadaju u tu kategoriju *Vibhavanāma*. U tom obliku Bog očituje odnos između Boga i poklonika.

Četvrto je *Antarātmanāma*³. Bog u tome obliku prožima svaki djelić ljudskog bića kao duh koji boravi u njemu. Taj duh je Božanski.

Peto je *Arcananāma*⁴. To se odnosi na lik u kojem se Boga može štovati, slaviti i obožavati kako bi se osiguralo Njegovu milost.

Čovjek kroz eone

Božji *avatāri* očitovali su se u tim različitim oblicima kroz eone i eone vremena. To za današnju djecu može biti zapanjujuće. Na primjer, u *Kṛta yugi* smatrali bi ih nevjerojatnim i zadivljujućim. U to su vrijeme ljudska bića živjela stotinama godina. Štoviše, njihova tijela nisu bila tako mala kao danas. Bili su to gigantski likovi s rukama dugim šest stopa (180 cm). Kakvim su životom živjeli? U *Kṛta yugi* život je ostajao u tijelu dok god su kosti bile cijele. Svi drugi dijelovi tijela mogli su se dezintegrirati, no život bi ostajao u kosturu.

U *Treta yugi* visina ljudskih bića se smanjila. I dugovječnost se smanjila. Život je trajao dok god su postojali mišići i meso.

U *Dvāpara yugi* život je trajao dok god je krv cirkulirala tijelom. Kao što vjerojatno znate, Bhišma je ležao na ležaju od strijela kojima je izranjavan za vrijeme rata na Kurukšetri. Dok god je u njegovu tijelu bilo krvi, živio je. Život mu je tako ranjenom potrajao 56 dana.

U današnjoj *Kali yugi* život traje dok god ima hrane u tijelu. Bez hrane, čovjek ne može preživjeti.

U *Kṛta* i *Treta yugi* ljudi su imali blizak odnos s Bogom. Hrana nije bila tako važna. U *Dvāpara yugi* postala je važna glava.

U *Kṛta* i *Treta yugi* najvažnija je bila *dharma*. “Svijet (kozmos) se temelji na *dharmi*” – “*dharmamūlam idam jagat*”. U *Dvāpara yugi* je počeo pad i najvažniji je postao imetak. “Svijet se temelji na bogatstvu” – “*dhanamūlam idam jagat*”. I rat između Kaurava i Pandava vodio se oko prava na imovinu.

¹ *Vyūha* – pomak, premještanje; smetenost; vojni poredak, trupe u borbenom poretku; skupina, gomila, mnoštvo; *Puruṣottama*na četverostrukost kao: *Vāsudeva*, *Samkaršana*, *Pradyumna* i *Aniruddha*.

² *Vibhāva* – snaga, dostojanstvo, veličanstvenost; oslobođenje, izbavljenje.

³ *Antarātman* – unutarnji *ātman*, unutarnje sebstvo.

⁴ *Arcana* – poštovan, štovan; obredna molitva, Božja služba, prinošenje (žrtvenih) darova Božjem liku (slici ili statui).

U *Kali yugi* ni *dharma* ni *dhana* (bogatstvo) nisu tako važni kao *dayā* (samilost). Upravo zbog odsustva samilosti svijet je danas pogođen tolikim nevoljama.

Śankarin advent

U ranim stoljećima ovog *Kali* doba prevladavajuće su religije bile Budizam i Jainizam. U to se vrijeme bračnom paru Śivaguruu i Aryambi u selu Kāladi u Kerali rodilo dijete. U to su se vrijeme često vodili ratovi među kraljevima raznih teritorija. Ti su ratovi uzrokovali mržnju među ljudima različitih regija. Nestao je osjećaj nacionalnog jedinstva. S nestankom jedinstva pojavile su se i mnoge loše navade. Neistina, nepravda, nepoštenje i neprilično ponašanje postale su svakodnevna pojava. No ni to nije sve, nego su čak i učenici *pāṇḍiti*, odn. pismoznanci i intelektualci tog vremena počeli tumačiti Vede na izopačene načine. Samo lice svetih spisa bilo je zaprljano, tako da je bila potkopana i vjera ljudi u Vede i svete spise.

U takvim vremenima Bog ili božanski nadahnuti svetac ili mesija silazi na zemlju kako bi preobratio zle i obnovio vladavinu *dharme*. Takve su inkarnacije poznate kao *arcananāma* ili likovi Božji. U tome *arcananāma* liku, manifestacije se smatralo *aṁśāvatāri* ili djelomičnim Božjim inkarnacijama, tj. manifestacijama nekih Božjih aspekata.

Vibhāvāvatāri kao Rāma i Krišna su *pūrṇāvatāri* ili potpune Božje manifestacije. *Arcaṇāvatāri* su *aṁśāvatāri* ili djelomične Božje manifestacije. Takvi se *avatāri* utjelovljuju s vremena na vrijeme, ne samo u Indiji, nego i u drugim zemljama.

Isus je prvo objavio da je "glasnik Božji". Tko su ti glasnici? Postoje dvije vrste glasnika: *yamadhūta* i *avadhūta*. *Yamadhūta* su glasnici koji povređuju ljude, dok su *avadhūta* oni koji ih štite. Isus je pripadao ovoj drugoj kategoriji. S vremenom je shvatio svoju unutarnju božanskost. Tada je objavio: "Ja sam sin Božji". Time je objavio svoje pravo na udio u svim Božjim osobinama. Kad je stekao sve Božje osobine, objavio je: "Ja i moj Otac smo jedno".

Ista tri stupnja napretka mogu se vidjeti i u objavama Zoroastera (Zaratustre). Prvo je objavio: "Ja sam u svjetlu". Potom je rekao: "Svjetlo je u meni". I na kraju: "Ja sam svjetlo". Te se objave mogu usporediti s tri sustava indijske filozofije: Dualizmom, Kvalificiranim (uvjetnim) nedualizmom i Nedualizmom (*dvaita*, *viśiṣṭādvaita* i *advaita*). Šireći doktrinu nedualizma, Śankara je sebe smatrao slugom Božjim.

Śankara i njegov guru

Śankarin otac Śivaguru preminuo je dok je Śankari bilo svega tri godine. U tom kontekstu je zanimljivo vidjeti kako Bog djeluje. Deset dana prije smrti Śivaguru je imao viziju sjajne svjetlosti. Ta mu je svjetlost prenijela sljedeću poruku: "Obavi *upanayanu* (inicijaciju) svoga sina". I tako je Śivaguru požurio

organizirati *upanayanu* za svoga trogodišnjeg sina. Mališan je počeo recitirati Gāyatrī mantru.

Pošto je Śivaguru preminuo, shrvana majka posvetila se podizanju sina. Odvela ga je *guruu* koji je dječaka naučio sve vrste znanja iz svetih tekstova. Kad mu je bilo 16 godina, Śankara je završio učenje četiriju Veda i šest filozofskih sustava. Inače za takav studij nije dovoljno ni 50 godina. Śankara je bio čudo od djeteta. Mogao je shvatiti bilo što odmah nakon prvog objašnjenja. I njegov *guru* je bio zapanjen dječakovom genijalnošću.

U međuvremenu je majka postala nestrpljiva u pogledu dječakovog vjenčanja i razgovarala je o tome s *guruom*. Dječak se u potpunosti protivio vjenčanju. “Ja hoću biti *samnyāsin* (isposnik)”, govorio je. “Hoću svoje tijelo, um i sve drugo posvetiti Bogu. Sve su to Božji darovi i ja sam sebe predao Bogu.”

Kako je Śankara dobio *samnyāsu*

Majka je zbog toga bila duboko potresena. Jednoga je dan išla na rijeku po vodu. Mladi Śankara ju je pratio usrdno moleći: “Majko! Molim te, dopusti mi da prihvatim *samnyāsu*!” Ona se nije složila. Kad se pošla u okupati rijeci, Śankara je skočio u rijeku i plivajući neko vrijeme nizvodno, podigao je jednu ruku i povikao: “Majko! Uhvatio me krokodil! Dopusti mi barem sada da postanem *samnyāsin*!” Majka mu je odgovorila: “Ako te prihvaćanje *samnyāse* može spasiti od krokodila, onda to učini, tako da ostaneš živ!” Śankara je tada izišao iz rijeke i rekao majci: “U oceanu *samsāre* sam skoro bio udavljen od krokodila u obliku žene. Kad si mi dopustila da postanem *samnyāsin*, oslobodila si me ralja tog krokodila. Nitko ne može oženiti *samnyāsina*.”

Samnyāsa nije samo promjena boje odjeće. To je u stvari promjena čovjekovih osobina.

Śankara se s poštovanjem ispružio pred svojom majkom i zamolio je za dopuštenje da ode i započne svoj život isposnika. Tada je od njega zatražila da joj obeća da će je doći vidjeti u njenim zadnjim trenucima.

Trijumfalni pohod po svim svetištima u zemlji

Śankara je krenuo na svoje lutanje, posjećujući sva svetišta u zemlji. Sva su putovanja morala biti obavljena pješice. Išao je na sve skupove učenih pismoznanaca i pobjeđivao ih u debatama. Širio je doktrinu *advaita*. Objavio je: “Tijela su različita, oblici su različiti, no unutarne Sebstvo je samo jedno. Bog je prisutan u svima kao što je slatki sok prisutan u šećernoj trski, bez obzira iz koje ga stabljike uzeli.”

Imao je i dvoboj s Mandana Mishrom, zastupnikom *Karmasiddhānte* (doktrine djelovanja) i pobijedio ga u raspi.

Tako je Śankara obišao cijelu zemlju, od Kašmira do Kanyākumarija, i to nekoliko puta. Uvjerio je učenjake u istinu Nedvojnosti. “Sebstvo je samo jedno, bez drugoga” – “*ekam eva advitīyam*”.

Ādi Śankara je uspio uvjeriti sve učene pismoznance (*pāndite*) u istinu *advaita*. Ljudi su zavarani mnoštvom imena i oblika. No temelj sveg tog mnoštva je jedan Bog. Ništa ne može postojati bez temelja. To je činjenica koju priznaju sve vjere. Bog je jedan i cilj je jedan. Nije lako shvatiti doktrinu *advaita*. To treba učenicima objasniti na jednostavan i shvatljiv način.

Śankara je preminuo u ranoj dobi od svega 32 godine. No izvršio je misiju zbog koje je došao. Prije smrti je sakupio pet *lingi* i postavio ih u pet različitih svetišta: Pūri, Dvāraka, Śringeri, Benares i Kānci. U Kānciju je postavio *yoga lingu*. Jedan od velikih svećenika bio je i Sureśa, kako se zvao nitko drugi do Mandana Mishra prije nego je primio *samnyāsu*.

Tako, prokazujući glupost i šireći osjećaj duhovnog jedinstva među ljudima, Ādi Śankara je po cijeloj zemlji širio sklad. Nažalost, neki njegovi učenici počeli su iskrivljavati Śankarino učenje i svoja vlastita gledišta pripisivati Śankari. Na kraju su se učenici posvađali i zauzeli suprotna stajališta.

Isto tako su se i između jedanaest Kristovih učenika pojavile razlike i oni su se razišli. Samo je Matej ostao vjeran Isusu. On je širio evanđelje (Radosnu vijest). Petar je bio prvi među Isusovim učenicima. No, zanijekao je Krista kad su ga vlasti ispitivale.

Poslije Śankare došao je Ramanuja, koji je objavio izmijenjenu verziju Śankarinog nedualizma. Potom je došao Madvācārya, koji je izložio koncept dualizma. No, o njihovim ću doktrinama govoriti u narednim govorima.

VELIČANSTVENA SAGA O ŠANKARI

Prasanthi Nilayam, Sai Kulwant Mandap, 7.9.1996.

*Kada se grana drveta neprekidno
trlja o drugu granu, pojavi se vatra.
Stalnim bućkanjem mlaćenice nastaje maslac,
iz kojeg se dobiva maslo (ghī).
Stalnim istraživanjem sebe, čovjek spoznaje Boga koji je u njemu.
(Pjesma na teluškom)*

"Ustrajnošću se postiže sve" kaže teluška poslovice. *Gīta* tumači kako se stalnim vježbanjem postiže mudrost koja konačno vodi do oslobođenja (*thyāga*). U životu se svako djelovanje temelji na vježbanju. Stoga je i za ostvarenje božanskog neophodna stalna vježba. Puko ponavljanje imena Božjeg nije dostatno. Odanost Bogu izražava se služenjem društvu. Svako služenje usmjereno na dobrobit društva postaje služenje Bogu.

"*Sebstvo boravi u bezbrojnom mnoštvu tijela, kao što se maslac 'skriva' u mlijeku, ulje u sjemenkama sezama, miris u cvijeću, slatki sok u voću i vatra u drvetu.*" (Sanskrtski stih). To je istina koju je objavila *vedānta*. Danas, suvremena mladost, ne uviđajući ovu istinu, svoje živote trati na različite načine.

Ādi Śankara je pokazao da je osnova svih oblika, imena, kvaliteta, jedna temeljna istina, koja je sama po sebi stvarna i nepromjenljiva. Ovo je učenje *advaita* ili nedualnosti (jednote). Iz jedne sjemenke manga izrasta stablo s granama, lišćem, cvijećem i plodovima, i svi ti dijelovi razlikuju se po obliku i po načinu upotrebe. Ali, ogromno mnoštvo stvari nastalih iz sjemenke, svoje postojanje duguju isključivo sjemenu iz kojeg je izraslo stablo. Ovu istinu je u *Gīti* objavio Krišna rekavši: *Bijam mām sarvabhūthānām* – "Ja sam sjeme od kojeg sve potječe". Sve što postoji u Univerzumu manifestacija je Jednog Boga.

Jučer sam ispričao kako je Ādi Śankara, u ranoj dobi prihvatio isposništvo (*samnyāsa*) i došao svom guruu Govindi. Govindin učitelj bio je Gaudapāda. Gaudapāda je isticao stihove (*ṛg*) iz *R̥gveda* koji objavljuju jednotu božanskog. Śankara je naučavanje primio od Govinde i do svoje četrnaeste godine usvojio učenje svih *Veda* i *śāstra*. Iskrena potraga za znanjem vodi u potpuno razumijevanje (*jñāna*).

RASPRAVA S UČITELJEM

Jednog dana kako bi provjerio Śankarino poznavanje svetih spisa Govinda je Śankaru uključio u filozofsku raspravu. Bila je to rasprava između učitelja i učenika. Śankara je bio ispunjen poniznošću i poštovanjem prema guruu. Dakle, prije no što su započeli raspravu on se poklonio učitelju i zamolio dozvolu da raspravlja s njim. S guruovim dopuštenjem započeo je s iznenađujućom vještinom svoje izlaganje i srušio, s primjerenim poznavanjem svetih spisa,

učiteljeve tvrdnje. Izložio je svoje gledište u suglasju s autoritetima *Veda* i s primjerenim osvrtom na svjetovno razumijevanje pokazao kako se unutrašnji (*nivṛtti*) put može uskladiti s vanjskim (*pravṛtti*) putem.

PODUKA PANDITIMA

Śankaru je duboko uznemirivalo ponašanje tadašnjih velikih poznavalaca *Veda* koji su bili više zaokupljeni zarađivanjem novca svojim poznavanjem svetih spisa, nego postizanjem duhovne mudrosti na osnovi svojeg znanja. Zaboravili su da znanje ne treba služiti za materijalnu dobit. Čak i danas mnogi studenti obrazovanje smatraju sredstvom zarađivanja za život. Takvo razmišljanje je potpuno neispravno. Čovjek mora raditi za život. Znanju treba težiti u cilju postizanja mudrosti. Śankara je želio promijeniti tadašnji stav o svrsi poznavanja svetih spisa.

*Kakva je korist od sakupljanja različitih znanja
ukoliko čovjek ne misli o Bogu
i ne koristi ruke za iskazivanje ljubavi prema Njemu.
Takva su znanja potpuno beskorisna.*

(Pjesma na teluškom)

Śankara je bio jako žalostan zbog takvog ponašanja pismoznanaca. Njegov učitelj Govinda uočio je Śankarinu tugu. Gaudapāda, Govindin guru, također je bio nezadovoljan takvom situacijom. Obojica su bili ponosni na plemenite osjećaje mladog Śankare. Isto tako, obojica su znali da je Śankara najpozvaniji da primijeni sveto učenje *Veda* kako bi se suzbile prevladavajuće bezbožne i nemoralne tendencije u društvu. Pozvali su Śankaru i rekli mu: "Dijete! Više nema nikakve potrebe da se ovdje zadržavaš. Sutra kreni u Kāsi (Varanasi ili Benares). U Kāsiju trebaš susresti velike *pandite* i širiti učenje po cijelom svijetu. Nitko drugi ne može provesti taj zadatak."

Današnji studenti moraju biti svjesni da su oni najmoćnija oruđa za ispravljanje sveg zla koje bijesni našim suvremenim društvom.

PUTOVANJE U KĀSI

S dopuštenjem dvojice učitelja, Śankara je krenuo prema Kāsiju. U to vrijeme nije bilo suvremenih sredstava prijevoza. Śankara je morao propješačiti cijeli put do Benaresa. Šesnaestogodišnji mladić okupio je svoje sljedbenike i krenuo prema Kāsiju. Putujući susreo je *pandita* koji je sjedeći ispod drveta 'bubao' gramatička pravila. U tom trenutku Śankara je počeo skladati poznati sveti napjev *Bhaja Govindam*. (Svami je izrecitirao početnu strofu napjeva *Bhaja Govindam*). "*Ti, tupoglavi čovječe! Zašto se mučiš s pravilima gramatike? Ona te neće spasiti kada ti smrt zakuca na vrata. Radije štuj Govindu!*" U smrtnom času ništa i nitko neće poći za dušom koja napušta tijelo. Jedino će vas sjećanje na ime Gospodnje pratiti cijelo vrijeme. Śankara je savjetovao *pandita* da pjeva

ime Gospodina, umjesto da napamet uči gramatička pravila.

Nakon ove poduke, Śankara je praćen svojim sljedbenicima nastavio prema Kāsiju. Śankarino učenje prihvaćalo je sve više ljudi. U svetom gradu Benaresu, tamošnji pismoznanci, *panditi* pripremali su svoj veliki skup.

ŚANKARA I PISMOZNANCI

Svečano odjeveno, okupilo se veliko mnoštvo poznavalaca svetih spisa. Skup je bio prilika za njihovo razmetanje. Śankara je došao jednostavno odjeven, na sebi je imao skromni *dhoti* koji je sezao do koljena, a ramena je ogrnuo ručnikom. Promatrajući ga, *panditima* se učinilo da je riječ o šali. Pojedini od njih su zamijetili: "On čak nema ni *rudrākṣamālu* (brojanicu). Jedan *pandit* bi trebao izgledati impozantno. Što nam uopće ovaj mladac može reći?" Obratili su mu se riječima: "Čuli smo da si vrstan poznavalac *Veda* i *śāstra*, autoritet za gramatiku i logiku, te poznati tumač *advaita* doktrine.

Na to je Śankara otpjevao napjeve *Bhaja Govindam*, ukazujući na prolaznost materijalnog bogatstva i savjetujući svima da napuste svjetovne želje. Tumačio je kako bi *panditi* trebali biti ravnovjesnog uma i kako bi se, kao rezultata svojeg djelovanja, trebali odreći želje za bogatstvom. "Odrecite se žeđi za novcem i pobudite žeđ za Bogom", objavio je Śankara na sav glas. Tada je dao veličanstveno tumačenje metafizike *advaita*.

Svi nazočni *panditi* i njihovi sljedbenici bili su zapanjeni nastupom mladog Śankare. Shvatili su da on nije samo veliki učitelj, već i onaj koji svoje učenje potvrđuje načinom života. Jedinstvo misli, riječi i djela oznaka je stvarne veličine. Śankara je bio sâmo utjelovljenje jedinstva i čistoće u mislima, riječima i djelovanju.

Mnogi *panditi* su prišli i obasuli Śankaru pitanjima. On je savršenom lakoćom davao odgovore. Śankara je ustvrdio da *advaita* znači jednotu duha, a svjesnost ove jednote istinska je mudrost (*jñāna*). "Samo duhovna mudrost prava je mudrost. Današnji *panditi* ovo još ne uviđaju", ustvrdio je Śankara.

TUMAČENJE ADVAITE

"Iako imena i oblika može biti mnogo, Sebstvo je samo jedno", naglasio je Śankara. Sebstvo obitava u srcima svih. Savjetovao je *panditima* da očiste svoja srca i počnu slijediti uputstva savjesti. Śankara je objasnio da se religije mogu razlikovati, ali da je Bog samo jedan.

Śankara je zahtijevao od *pandita* da budu zadovoljni i skromnim prihodima umjesto da čeznu za bogatstvom. Beskrajno znanje i beznačajne želje ne idu skupa.

DUŽNOST STUDENATA

Studenti bi trebali shvatiti da je mladi momak rođen u Kāladi donio slavu

Kerali i Bharati (Indiji). Oni trebaju razvijati ljudske vrednote kao što su ljubav, suosjećanje, ispravnost i istina, te postati istinskim ljudima. Svaki student bi, poput Šankare, trebao težiti savršenom životu.

U ovom kontekstu, htio bih napomenuti da Šankara u *Bhaja Govindam* preporuča odricanje od svih svjetovnih vezanosti. Ljudi bi mogli pomisliti da Svami svoje studente upućuje u nesvjetovna učenja. To me ne brine, jer ono što govorim je Istina. Postiže li se oslobođenje lako? Ne. Ljudi koji o tome slušaju već godinama, nisu se promijenili niti malo. Vrlo je nerealno misliti da će jedan jedini govor izazvati veliku promjenu. Samo nekolicina sretnih iskusi takav preobražaj. Ako se u ma i kome potakne stvarno samoodricanje, tada je to uistinu najveći blagoslov.

Blizina Boga potaknut će dušu na odricanje, čak i ako toga niste posve svjesni. U takvom odricanju nalazi se ispunjenje. I život vam je iskupljen.

(Bagavan je završio govor *bhajanom*: *Śiva, Śiva, Śiva, Śiva Anarādāna*)

VEDA I VEDĀNTA

Prasanthi Nilayam, Sai Kulwant Mandap, 8.9.1996.

*Netko može ovladati Vedama
ili biti svestrani pisac,
ali, bez čistoće uma
poći će pogrešnim putem.
Poslušaj stoga, o, sine Bhārate
taj dobar savjet!*

Utjelovljenja ljubavi!

Na temelju citata iz svetih tekstova Śankara je propagirao stajalište da su *Vede* promicale *dvaitu* (dualizam, dvojstvo) dok je *Vedānta* promicala *advaitu* (nedualizam, nedvojstvo). Razlika između *Veda* i *Vedānte* nalik je razlikama između raznih organa unutar istog tijela. Oči, uši, ruke i noge su različiti dijelovi tijela. Pojedinač je jedan od udova zajednice. Zajednica je jedan od udova čovječanstva. Čovječanstvo je dio prirode ili pojavnoga svijeta. Priroda je jedan od udova *paramātmāna* (najvišeg Sebstva). U Kāsiju (Vāranāsi), okupljeno mnoštvo ondašnjih pismoznanaca vodilo je žestoke rasprave oko različitih filozofskih tema. Śankara, kojeg je spektakl jako zabavljao primijetio je: "*Vādhe, vādhe vardhathe vairam*" – "Mržnja raste s kontroverzama". Neprestane prepirke mogu rezultirati samo gorčinom među njenim sudionicima. Tvrdoglavo argumentiranje nije ispravan način razgovora o duhovnosti.

Dualizam *Veda*

Čovjeku je suđeno da svakoga dana rješava životne probleme i nikada se neće osloboditi briga. One ga salijeću bez prestanka, od kolijevke do groba. Jedini način da ih se riješi jest razvijanje ljubavi prema Bogu. Ljubav je najdjelotvorniji lijek za sve bolesti.

Vede, međutim, ne pridaju toj ljubavi dovoljan značaj. One se više usredotočuju na težnju (*āśaya*) nego na iskustvo, znanje izvedeno iz vlastitog doživljaja (*anubhava*). Postoji bezbroj Vedskih znalaca koji bez prestanka pjevaju *Vede*, ali sve je to na pukoj verbalnoj razini i nitko od njih se ne zamara njihovim aktivnim prakticiranjem. Taj stav Śankara opisuje kao *dvaitu*. Sve *Vedske mantr*e su u obliku molitvi za ispunjenje želja (ja hoću ovo, ja hoću ono). Želja je u korijenu dualizma. Želja nastaje zbog osjećaja da postoji "drugi". Onaj koji nešto želi i objekt želje dvije su potpuno međusobno odvojene stvari. Istinski nedualizam gasi tu odvojenost sjedinjavanjem subjekta i objekta. Dualizam postoji kada je objekt koji je predmet želje, npr. maramica, odvojen od onoga koji tu maramicu želi.

Nedualizam se jedino može spoznati iskustvom

Nedualizam je stanje svijesti koje se ne da opisati riječima već se jedino može spoznati iskustvom. *Advaitin* se da usporediti sa nijemim čovjekom koji je uživao u izvrsnom ručku, ali nije u stanju opisati okus hrane koju je blagovao. Dva su načina dokazivanja postojanja svega, izravnim opažanjem (*prathyakṣam*) i neizravnim, posrednim opažanjem (*parokṣam*). Blaženstvo koje se dobije *advaitskom* svjesnošću neopisivo je i njega se jedino može iskusiti a nikako opisati ili objasniti. U tom smislu, ako ne postoji posredni dokaz (*parokṣam*) bespredmetno je govoriti o izravnom opažanju (*prathyakṣam*). Nažalost, današnji se ljudi vezuju samo uz izravno opažanje i jedva da obraćaju pažnju na posredni dokaz. To nije ispravan stav. Na primjer, netko vidi ledeni blok. On izgleda čvrst iako se, ustvari, sav sastoji od vode koja je tekućina. Tako, voda na čije se prisustvo ukazuje neizravno, čini bit čvrstog ledenog bloka koji se može vidjeti izravnim opažanjem. Dakle, može se uočiti da ono što neizravno opažamo jest bit ili srž onoga što doživljavamo i opažamo kao izravno.

Sukladno tome, za ovaj pojavni, vidljivi univerzum nevidljiv je Bog. Ne shvaćajući ovu istinu ljudi se povode *Vedskom* koncepcijom dualizma umjesto da prepoznaju istinu *vedāntističkog* učenja nedualizma.

Čovjekov je prožeo svoj život svjetovnim događanjima. Śankara je posvetio svoj život s ciljem da čovječanstvu ukaže na onaj kudikamo životniji, unutarnji put. Njegov mu je učitelj Gaudapāda pružio svu moguću pomoć i potporu. Bez obzira na svoje mlade godine, Śankara je pokazivao veliku moć razlučivanja i vrlo snažna uvjerenja. U svojoj dobi od 16 godina bio je u stanju uvjeriti časne *pandite* Kāsija u vrijednost učenja *advaite*.

Što je *advaita*? *Advaita* je jednost, jednota svega. Sveti su spisi objavili da je kozmos prožet Bogom. Želja poklonika je ta koja je uzrokom da se Bog štuje u raznim likovima i pod raznim imenima što je razlogom pojave raznih (religioznih) oblika i sljedbi.

Oblik i supstanca

Jedan je dobro stojeći poklonik, ispunjen dualističkim osjećajima, obožavao Krišnin lik. Zaželio je svoje bogoštovlje činiti redovito pred kipom Krišne. Za dvadeset novčića je od zlatara kupio zlatan Krišnin kip. Također je kupio zlatnu kravu koja će pristajati uz kip. Kupio je i zlatnog pauna i zlatnu posudu za obredno kupanje kipa (*abhiṣeka*), oboje jednake težine kao što je bio Krišnin kip.

Svakog je dana izvodio *abhiṣeku* te uživao u štovanju Krišne. No, dogodilo se tako da je vremenom njegovo bogatstvo okopnjelo i neimaština je pokucala na njegova vrata. On je skupio sve svoje zlatne predmete koje je koristio za bogoštovlje i pošao ih prodati nekom bogatašu. Sva četiri predmeta su izvagana i svaki od njih je vrijedio 60.000 rupija. Stari poklonik nije mogao podnijeti spoznaju da njegov ljubljani kip Krišne vrijedi jednako kao krava, paun ili posuda. Govorio je da bi za Krišnin kip trebao dobiti više novaca. Na to mu kupac kaže:

"Gospodine, za vas je Krišnin lik dragocjeniji od ostalih. Međutim, za mene je jedino težina važna, ne lik."

Ono što se danas događa u svijetu jest to da su ljudi vezani uz vrijednost izvanjskih likova a ne uz božansku supstancu koja je svojstvena svakom od njih. Pet elemenata koji tvore svako biće su božanske. Osim tih elemenata ne postoji šesti element. Ljudi si umišljaju da postoji šesti element kojega onda uzaludno traže.

Ta suluda želja je uzrokom većine ljudskih bijeda. Želje su neizbježne ali za njih trebaju postojati granice. U priči o Midi njemu se ostvarila molitva te je zadobio sposobnost da se sve što dotakne pretvara u zlato. No, ubrzo je shvatio da nije u stanju ni jesti jer se sva hrana koju bi dotakao pretvarala u zlato. Ponovno je molio svog dobrog duha da povuče natrag blagoslov kojim ga je obdario.

Iz ove priče je razvidno kakve su pogibeljne posljedice nezasićenih želja. Oni koji djeluju sukladno božanskim uputama bit će sretni i prosperitetni.

Šankara je, stoga, upozorio čovjeka protiv bezumne trke za bogatstvom i opomenuo ga na smanjivanje njegovih želja. (Svami je otpjevao telušku pjesmu: "Svatko dobije bogatstva sukladno njegovim zaslugama (*kanna*). Stoga, budite zadovoljni onim što dobijete.")

Kontrolirajte svoje želje

Kontrolirajte svoje želje. Njeguajte ljubav spram Boga. Ta ljubav će vam priskrbiti sve što je sukladno vašim potrebama. Nema potrebe da bilo što od Boga molite. "Nije li On Šabari dao sve što joj je potrebno bez da ga je ona išta molila? Nije li On blagoslovio Jatāyu Svojom milošću?" Daśaratha je toliko dugo molio za to da mu sin izvede posljednje obrede. Međutim, to se nije dogodilo, ali je zato Jatāyu, ptica, imala tu privilegiju da je primila zadnje obrede na Rāminim rukama. Jatāyu je zadobila oslobođenje nakon što joj je Rāma ukapao nekoliko spasonosnih kapi u kljun. Šabari je sa silnom čežnjom čekala Rāmin dolazak i učinila sve potrebne pripreme za njegovu dobrodošlicu. Priredila mu je najslađe voće. Šabarina intenzivna predanost Rāmi bila je nagrađena.

Bog udjeljuje svoju milost svakome prema njegovim zaslugama. Božje obilježje je milost (*anugraha*) a ne ljutnja (*āgraha*). Međutim poklonici naginju tome da sude o Božjim putovima sukladno vlastitim predrasudama. Čovjek stoji ispred ogledala i u njemu vidi odraz svojih raspoloženja.

Nemoguće je uteći *karmi*

Nitko nije u stanju uteći posljedicama svojih djela bez obzira koliki trud ulagao na to da im utekne. (Svami je otpjevao pjesmu čiji je refren glasio: "O, čovječe, je li moguće pobjeći *karmi*?" - "*karma dhātha vasamā, nānā?*") Kakve su vam akcije takve su i reakcije.

U kozmičkom kontekstu priroda je ogledalo. Bog je gledatelj. Sve što se odražava u prirodi je božansko. Postoji samo Jedan. Objekt i njegov odraz se

pojavljaju jedino stoga što postoji ogledalo. Kada nema ogledala nema ni odraza. U tome leži misterij koji se odnosi na prirodu i Božja čudesa. Slava Božja je neopisivo čarobna i raznolična.

Božja aritmetika se razlikuje od ljudske. Na primjer, kad se ispred vas nalazi ogledalo imate tri entiteta: sebe, ogledalo i svoj odraz. Kada uklonite ogledalo, sukladno uobičajenoj aritmetici, tri manje jedan bi trebalo biti dva. Međutim kada sklonite ogledalo ostajete samo vi. Tri minus jedan postaje jedan!

Mnogi ljudi misle i mnogi ljudi govore: "Novac čini mnogo, mnogo stvari". Ali ja vam kažem: "Novac čini mnogo zla".

Jedino onda kada će shvatiti razliku između svjetovne točke gledišta i Božje točke gledišta, ljudi će naučiti ispravno koristiti novac.

"Vi i ja smo jedno"

To je jasno određeni smisao Šankarina nedualizma. Šankara uspostavlja odnos između iskustava svakodnevnog života i *ekathvam* učenja (duhovna jednota). Bog je jedan, ali ga se štuje u različitim likovima i pod različitim imenima. Allah, Isus, Buddha, Zoroaster, Rāma, Hari ili Hara – svi su isto. Šankara nije odobravao da Boga opisuju kao oca, majku ili sl. Odnos između Boga i čovjeka je jednota. "Vi i ja smo jedno". To je srž učenja *advaita*. Svjesnost o jednoti, prema Šankari, pruža neizmjernu radost.

Do tog iskustvo se ne dolazi lako. Pojedinač mora biti intenzivni tragatelj i uz to prakticirati duhovnu disciplinu (*samskāra*¹). Pročišćenje duha zahvaljujući *samskārama* vodi u iskustvo jednote s Bogom. Kakav li je sretnik onaj koji stekne takvo iskustvo! Nitko ne može biti veći sretnik od njega.

Onaj koji stekne to iskustvo je Gospodar Univerzuma. Kao svoj (self) Gospodar on je Gospodar kozmosa. Taj *ātman* je prisutan u svakoj ćeliji ljudskog tijela. Kada se shvati ta božanski slatka istina čovjek prestaje lutati za prolaznim stvarima. Stoga, svatko bi trebao čeznuti za tom slatkoćom, trajnim *ātmičkim* blaženstvom.

Šankara je uložio silno pregnuće da pronese poruku *advaita* cijelom zemljom svakom čovjeku bez obzira bio on kralj ili seljak, znalac ili potpuna neznalica.

Obećanje majci

Šankara je svojoj majci dao čvrsto obećanje da će joj doći u njenim posljednjim trenucima i obaviti joj posljednje obrede. Kako je bio čisto i veoma osjećajno biće, pazio je da održi zadanu riječ. Za one čista srca zadana riječ je zakon i, štoviše, što god izreknu to se i ostvaruje.

Bog odabire vrijeme i situaciju kada će izliti svoju milost i prenijeti svoju poruku. Jedan predah rata na Kurukšetri Krišna je odabrao za pravi trenutak da utješi Arjunu, iskuša snagu njegove vjere i ocijeni zaslužuje li on primiti poruku *Gīte*.

---

¹ *samskāra* – voljni motiv, unutarnji poriv koji potiče na djelovanje; aktivni izraz htijenja, volje, želja; obredi koji prate Indijce od začeca do poslije smrti, slični sakramentima u kršćanstvu

ŚANKARIN POZIV MLADIMA

Prasanthi Nilayam, Sai Kulwant Mandap, 9.9.1996.

*Pa što ako neumnici omalovažavaju plemenite duše?
Gubi li moćni slon išta od svoje veličanstvenosti ako na njega laju psi?*

Utjelovljenja božanskog ātmana!

Svi predmeti koje vidite na svijetu imaju neku vrstu boje. Mi mislimo da im te boje prirodno pripadaju. Tome nije tako. U stvari boje su samo odraz našeg vlastitog pogleda. Gledamo li u nebo ono nam se čini plavo. Gledamo li u ocean on nam se čini modar. Mi kažemo da je nebo plavo a ocean modar. To nije točno. Niti je nebo plavo niti je ocean modar. Prostranstvo neba te dubina oceana stvaraju taj dojam plavetnila. Kada u dlanove zgrabite malo morske vode i pogledate u nju vidjet ćete da je potpuno bezbojna. Niti traga od one modre boje koja vas tako privlači.

Jednako tako, dobro i zlo zavise o nečijim mislima i osjećajima. Prava boja bilo kojeg predmeta ne da se vidjeti, a isto tako nije nam vidljiva ni njihova stvarna forma.

Električnu energiju dobivamo iz hidroelektrana. Električnu struju nismo u stanju vidjeti iako nam je kroz bezbroj načina na koju je koristimo itekako očigledna. Na isti način, sva bića, svi živi stvorovi proistječu iz *ātmičkog* principa. Ali, taj princip nije vidljiv. Jedino što možemo vidjeti jesu bića koja nastaju iz tog principa te njihovo ponašanje, dobro ili loše.

Ispunjeno obećanje

Nakon što je uspješno predstavio svoje *advaitističko* učenje u svetom gradu Kāsiu gdje se okupio skup velikih pismoznanaca, Śankara koji se nalazio na tom skupu, na trenutak je sklopio oči i u tom času mu se ukazala vizija njegove majke koja je bila u velikoj tjeskobi. Istoga je trenutka raspustio skup i otputio se u Kāladi. K majci je stigao u njenim posljednjim trenucima, i kao što joj je bio obećao nakapao joj je usne *thulasi*¹ vodom i time bio odriješen svojih obveza prema njoj.

U to vrijeme, ljudi u Kāladiju nisu s odobravanjem gledali na to što radi Śankara. Naime, prema njihovom viđenju, onaj koji se prihvatio isposništva i postao *samnyāsa*, ne bi se trebao vraćati na stanje kućedomaćina i izvoditi obrede. *Samnyāsa* podrazumijeva odricanje od svih želja. Tumačenje ortodoksnih *pandita* je bilo da osoba koja je jednom prihvatila *samnyāsu* ne smije izvoditi posljednje obrede svojoj majci ili ocu jer je to dužnost kućedomaćina.

Da studenti bolje razumiju sve implikacije tog događaja objasnit ću što pojam

---

¹ *thulasi* - bosiljak

samnyāsa znači. Prije nego netko prihvati *samnyāsu* izvodi se *viraja homa*. Ona simbolizira smrt osobe, odnosno, osoba ostavlja iza sebe sve svjetovne veze i ulazi u novi život prihvaćajući novo obličje i novu odjeću. Napušta stari lik i odriče se prijašnjeg imena. Osoba dobiva novo ime sukladno asketskom redu. Uz ime se lijepi i dodatak *ānanda*, iako su tek rijetki iskusili pravu *ānandu*! Poslije prolaska kroz tu ceremoniju gdje više ima mjesta za majku ili oca?

Svamijev posjet Hrishikeshu

U tom kontekstu prisjetio bih se jednog događaja koji se zbio za vrijeme mog putovanja sa Burugula Rāmakrishna Raom, tadašnjim guvernerom države Utthar Pradesh. On je bio dobar poklonik i vrlo je dobro poznao mnogo jezika. Bio je vrlo inteligentna osoba. Odlučio je poduzeti put u Badhrināth i Kedhārānāth "u društvu samoga Boga (Bhagavāna Babe)". Saznavši da Svami putuje za Badhrināth, Njegovoj se grupi pridružilo gotovo dvije stotine poklonika. Rāmakrishna Rao i njegova supruga su bili veoma čisti i pobožni ljudi. Svakoga bi dana jeli tek pošto bi Svami i onih 200 poklonika završili svoj obrok. Takva je bila njihova devocija! Kad bi poklonici sjeli jesti, Rāmakrishna Rao bi osobno svima njima podijelio vodu. Ne bi dozvolio nikome od svoje pratnje ili ostalih da obavljaju tu službu. Običavao je govoriti: "Ja sam Svamijev sluga, a ne guverner".

Rāmakrishna Rao je prije toga bio Glavni ministar države Andhra Pradesh u Hyderabadu. Kad je u to vrijeme Svami odlazio tamo tisuće ljudi je stajalo u redu za daršan u Malakpetu. Volonteri su morali silom poguravati ljude u redu da bi se uštedjelo na vremenu.

Želim predložiti studentima da shvate kakvo nježno srce je imao Rāmakrishna Rao. On je stao u red. Prišao mu je Generalni inspektor tamošnje policije i preklinjao ga da izađe iz reda i slobodno prođe dalje. Rāmakrishna Rao nije htio ni čuti za to: "Politički, ja mogu biti Glavni ministar, ali duhovno ja sam prosti poklonik! Ja nisam nikakav veliki poklonik". Takav je pobožni duh imao Rāmakrishna Rao!

Svami i Śivānanda

Svi smo stigli u Hrishikesh. Rāmakrishna Rao je sve priredio za boravak cijeloga društva u velikoj gostinjskoj kući i susjednim kolibama. Istovremeno, u istu kuću je stigao Svami Śivānanda sa grupom svojih poklonika. Zamolili su Svamija da sutradan posjeti Śivānandu u njegovom ašramu i rekli su mu da je toga dana, igrom slučaja, bio i Śivānandin sedamdeseti rođendan. Svami je na to primijetio: "To neće biti Śivānandin sedamdeseti rođendan već Kuppusvamijev rođendan. Naime, prije nego će kao asketa uzeti ime Śivānanda, njegovo je ime bilo Kuppusvami. On je bio doktor. Taj Kuppusvami je odlučio prestati postojati kad je postao *samnyāsa*. Tek tada je prihvatio ime Śivānanda.

To je bilo prije dvadeset i šest godina i stoga je Svami, kao Śivānanda, star samo dvadeset i šest godina. Sedamdeseti je rođendan Kuppusvamijev, a tek dvadeset i šesti Śivānandin!" Śivānanda je na to rekao: "Svami! Nitko mi dosada nije rekao tu istinu i na tako moćan način".

Ovo je tijelo staro sedamdeset godina. Ljudi opažaju samo fizičko tijelo ali ne opažaju temelj, srž od kojeg se ono sastoji. Tu istinu mogu razumjeti samo božanske osobe poput *avatāra* i nitko drugi. Od trenutka rođenja do kraja ovog tijela ono će nositi jedno ime i jedno obličje.

Ljudi koji propovijedaju *advaitu* često se prisjećaju svojeg *pre-samnyāsinskog* života i nastavljaju o njemu razmišljati tijekom svog života isposnika.

Običaj kremiranja u stražnjim dvorištima kuća u Kerali

Śankara se suočio sa teškom situacijom. Nitko mu u selu nije imao volje pomoći. Morao je obaviti pogreb svoje majke. Mjesni je *Nambūdhiri brahmin* naredio da nitko ne smije taknuti tijelo jer su tumačili da je Śankara postupao protivno naputcima iz svetih knjiga.

Posve bespomoćan, Śankara je sam nosio tijelo u stražnje dvorište kuće i kremirao ga. Ono što je Śankara tada učinio prakticira se u Kāladi do današnjeg dana. Kada starci preminu njihova se tijela spaljuju u stražnjim dvorištima njihovih kuća. Ne postoji posebno spaljivalište za njih.

Podete li u Keralu primijetiti ćete da sve kuće gledaju na cestu dok su im stražnja dvorišta otvoreni prostori. Svatko tko u njih kroči morao bi obaviti obredno kupanje za pročišćavanje. I tako je Śankara ispunio obećanje dano svojoj majci.

Śankara je potom otišao za Kāsi. Bio je u dubokoj boli zbog svega što su ljudi u Kāladi bili učinili protiv njega. On je propješačio cijeli put do Kāsija sa štapom u jednoj ruci i uljanom svjetiljkom u drugoj da mu noću osvjetljava put.

Savjet mladima

Gledajući mladiće i djevojke koje je susretao na svom putu, Śankara je obratio pažnju svojih učenika na to da su ti mladi više zabavljeni oko osjetilnih užitaka nego oko istraživanja *ātmana*. Žalosno je da su ljudi vezani uz tijelo koje je ustvari posuda puna nečistih stvari. Potpuno su zatravljeni izvanjskom fizičkom privlačnošću tijela. Koje li sramote! Koje li žalosti da ljudi mogu biti toliko vezani uz to netrajno tijelo! Koliko dugo mladost može potrajati? Na tragu toga Śankara je podučavao ljude o prolaznosti čulnih užitaka.

Njegova je poruka bila upozorenje mladima da budu veoma obazrivi u životu koji vode. Trebali bi odustati od vezanosti uz tijelo. U tom kontekstu, želio bih vam ispričati priču o princu koji je htio oženiti trgovčevu kćer zbog njezine ljepote. Djevojka koja je bila odana Bogu i željela ostati sama, osmislila je plan kako osloboditi princa njegove slijepe zanesenosti. Poslala mu je glas da pristaje na udaju ako će je htjeti prihvatiti nakon što prođe tjedan dana. Tijekom te

sedmice dana uzimala je svu silu purgativa, te na kraju sakupila produkt svojih čišćenja u jednu posudu. Pošla je na susret s princem. Tijekom tog tjedna je bila toliko oslabjela i omršavjela da njenom mladenačkom šarmu više nije bilo ni traga. Princu je kazala da se sva ljepota koju je vidio u njoj sada nalazi u posudi koju je donijela. Princ je shvatio lekciju te isto tako odlučio ostati samac i posvetio se služenju Bogu.

U tom smislu i Śankara je gledao kako odvratiti umove ljudi podalje od čulnih zadovoljstava prema pobožnim mislima. On nije zvao sve mladiće da postanu *samnyāsini*. Poticao ih je na vršenje svojih obveza i posvećivanje svojih tijela na službu Bogu. Propovijedao je istinu, prakticirao ju i pustio da se širi svijetom.

Mladi ljudi današnjice postali su robovi svojih osjetila i ponašaju se nisko poput životinja.

Śankara je naglašavao da je svjetovni život poput prizora na sceni. Prizori dolaze i odlaze, ali prizorište ostaje. Objavio je: "Sebstvo je stvarno. Svijet je privid" – "*sarvam sathyam, jagath mithya*". I još: "Univerzum je prožet Bogom" – "*sarvam viśnumayam jagath*". Kad su ga pismoznanci upozorili na kontradiktornost tih dviju objava, Śankara je odgovorio: "Svjetovni je život prividan jer bez prestanka dolazi i odlazi". Ovaj se svjetovni život živi poput promjenjivih prizora na stalnom prizorištu. U tom procesu svijet i Bog postaju jedno kao da postoji jednota između prizorišta i prizora na njemu. To je temelj za objavu: "*Sarvam viśnumayam jagath*". I *Upaniśadska* objava govori da je cijeli kozmos boravište Boga.

Advaita i svjetovne dužnosti

To je bio nedualizam kojeg je propovijedao Śankara. Shvaćajte Boga kao temelj i živite svoje živote prepoznajući njihovu netrajnost. Bez Boga ne bi postojao kozmos. Stoga, na čovjeku je da shvati jedan božanski *ātmički* princip koji je prisutan u svim bićima. On se može nazivati raznim imenima. Vječni Bog nema rođenja i nema imena.

(Svami je opisao Śankarinu uspješnu raspravu sa Mandana Mishrom i njegovom ženom Ūbhayabhārathi. Kasnije su oboje odabrali put *samnyāse*. Poslije toga Śankara je otišao u Kašmir.)

Śankarino pokajanje u Kašmiru

Vladar Kašmira je bio veliki pokrovitelj pismoznanaca. Śankara ih je htio poraziti u raspravama. U trenutku kad je Śankara ušao u Kašmir, vrata hrama Kanaka-dhurga su se zatvorila. Sva nastojanja da ih se otvori pokazala su se bezuspješna. Svi su *panditi* pošli u hram da bi molili Božicu. Kao odgovor na njihove molitve Božica je progovorila moćnim glasom: "Śankara je veliki učitelj (*acārya*). Ali on pati od jedne boljke. Jedino kada se ta boljka ukloni ova će se vrata otvoriti". Śankara je potom zapjevao slavopjev Śivi. Shvatio je tada da je počinio grešku tijekom rasprave sa Ūbhayabhārathi, Mishrinom ženom, kada je

ušao u mrtvo tijelo kralja u Kāsiju, s ciljem da prikupi određena iskustva. Da bi okajao to zastranjenje odlučio se na *tapas*, na jedanaestodnevni post, bez hrane i vode. Dvanaesti dan vrata hrama su se otvorila sama od sebe. To pokazuje Śankarinu moć rasuđivanja i pokore.

Govornici prije mene, Krishnamurthy i Sandipan Chatterjee govorili su o *premi* (ljubavi) te pozvali studente da njeguju ljubav. Koju vrstu ljubavi bi trebali razvijati? Śankara je dao odgovor na to. Ljubav bi trebala izvirati iz *ātmana*. Prava molitva treba rasti iz duše a ne iz tijela. Ta ljubav je Bog. Živite u ljubavi.

Razvijajte nevezanost

Śankara je mladim ljudima neprestance propovijedao učenje o nevezanosti iz razloga što je shvatio da se vezanosti razvijane kroz mnoge živote ne mogu izbrisati slušanjem jednog ili dva govora. Bio je tako neki trgovac koji se uplašio da će mu se u sinu razviti averzija prema svijetu bude li slušao govor *pandita* u kojem se veliča odricanje. *Pandit* ga je uvjerio da jednodnevni govor zasigurno neće preobratiti sina jer cijeli niz govora nije imao nimalo utjecaja na njega, njegova oca. Kako postoji potreba za stalnom čistoćom u svakodnevnom životu, trud oko duhovnog pročišćenja trebao bi biti trajan. Na taj način je Śankara mladima propovijedao filozofiju odricanja i nevezanosti. Studenti bi se trebali čvrsto držati Boga kao jedinog oslonca i istinskog prijatelja. Imate li postojanu vjeru, Bog će vam se osobno objaviti. To je istina, istina i ništa drugo nego istina.

Danas tek nekolicina *pandita* propovijeda *advaitu*, a od njih ju tek neki prakticiraju. *Advaita* se mora živjeti, a ne samo ponavljati puste riječi! Shvatite istinu: "*Sathyam, jñānam, anantham Brahma!*" – "*Vječni je Apsolut istina, mudrost i beskraji!*"

POBIJEDITE VEZANOSTI

Sai Kulwant Mandap, 10.9.1996.

*Kojom li se samo vještinom jezik
kreće ustima, a da ga zubi ne uspijevaju dohvatiti!?
Jednako tako se treba ponašati i čovjek
da bi izbjegao pogibelnosti života.*

Nemoj zaboraviti ove dobre riječi, o, čovječe!

Šankara je na postojanje čovjeka u ovome svijetu gledao kao na glumca na pozornici koji igra svoju ulogu rađajući se, rastući i umirući.

*Ljudski život je poput kapljice vode
koja bez prestanka treperi na lotosovoj latici.*

*Ispunjen je jadom i tugom.
Oslobodi se vezanosti za taj život
i započni štovati Govindu,
o, čovječe bez mudrosti!*

(Pjesma na teluškom)

Ljudski život je poput kuće ispunjene mnoštvom prostorija u obličju želja. Želje i razočarenja su svakodnevna pojava. Sumnje razuzdano bujaju. Strahovi muče čovjeka i vrebaju ga kamo god pošao. On je uhvaćen u labirint nevolja i kako iz svega toga izići? Čak i sreća za koju mu se čini da je u životu ima, popraćena je strahom. Kako se osloboditi straha? Gdje nema vezanosti, nema ni straha. Kako prevladati to stanje? Samo u zajedništvu s Bogom.

Šankara je poticao čovjeka da odagna strah njegovanjem nevezanosti (*vairāgya*) i stremljenjem prema Sebstvu (*ātman*). Samo kroz samoostvarenje može se razumjeti prava priroda straha. Radost i tuga, dobitak i gubitak, svjetlo i tama suprotstavljeni su parovi u kojima odsustvo jednoga ukazuje na postojanje njegove suprotnosti. Za oboje, korijenski uzrok je *ātman*. Sve stvari izviru iz *ātmana*. Ovdje je cvijet. On ima mnogo latica. Mi vidimo da su latice odvojene jedna od druge. Ali, sve latice izlaze iz jedne jedine stapke. Stapka je sjedište *ātmana* iz kojih izlaze latice. Nama se čini da je cvijet jedan predmet. Cvijet je jedan, ali latica je mnogo. Latice izlaze iz jedne stapke.

Ocean, valovi i pjena

Ista se analogija može primijeniti na bezbroj valova koji se uzdižu iz oceana. Valova je mnogo i oni su međusobno odvojeni. Ali, svi oni su od iste tvari kao i ocean. Na vrhovima valova stvara se pjena koja ima jednaka svojstva kao val i ocean, razlikuje ih samo ime i oblik. Svo troje tvore ocean i mogu poslužiti kao primjer tri vrste dokazivanja u logici: izravnog opažanja (*prathyakṣam*), neizravnog, posrednog opažanja (*parokṣam*) i izvođenje zaključaka (*anumānam*). Oni tvore logički temelj *advaita* ili terminološki: *tripuṭhi* (tri u jednom) *ātmički* princip. U ljudima, "tri u jednom" ćemo naći u jedinstvu tijela, uma i *ātmana*. Tijelo funkcionira utemeljeno na umu. Um je utemeljen na *ātmanu*. *Ātman* je

temelj svega pa tako i čovječanstva. To je doktrina *advaita*.

Zanemarujući tu istinu i jureći za bezbrojnim prolaznostima vidljivoga svijeta, ljudi na koncu (ipak) dođu do ostvarenja *ātmičkog* principa.

Siddhārthino otkriće

Nakon dugog vremena kralj Shuddhodhana je konačno dobio sina, i dao mu ime Siddhārtha. On je neprestano držao Siddhārthu unutar palače tako da dječak nije imao pojma o patnjama svijeta izvan njenih zidina. Jednom je prilikom Shuddhodhana upoznao svog sina s jednim velikim *panditom* koji je stigao u palaču. *Pandit* je bio vidovit pa je rekao kralju: "Shuddhodhana! Ovaj će momak postati isposnik. Čak štoviše, postat će veliki i mudri učitelj ljudi." Shuddhodhana je, čuvši to, postao vrlo uznemiren.

U strahu da će princ razviti potpunu nevezanost (*vairāgya*) bude li izašao iz palače, dobro je pazio da on iz nje ne izlazi. Kralj ga je oženio kad je ovaj napunio osamnaest godina te ga okrunio za prijestolonasljednika. Poslije svoje krunidbe kao Yuvarāja, Siddhārtha je poželio obići svoje kraljevstvo, jer je za vladara besmisleno da sam sebe ograniči na boravak isključivo unutar palače. Želio je znati kako ostali ljudi žive, stoga je želio proputovati zemljom. Usprkos svojoj uplašenosti, kralj se složio s prinčevim željama jer, mislio je, on je sada u braku i neprimjereno bi bilo da utekne.

Starost, bolest i smrt

Siddhārtha se popeo na svoja kola i otputio se iz dvora. Prvo što je ugledao bila je jedna starica zgurena od godina, koja se uz pomoć štapa teškom mukom vukla niz cestu. On upita svog vozara: "Kakvo je to strano biće koje se vuče putem?" "Gospodaru! Kad netko ostari, leđa mu se poviju i on postaje nemoćan. To je jedna stara žena." Princ upita: "Događa li se to svima kao posljedica starosti?" Vozar odgovori: "To je neizbježno. Takav je zakon prirode."

Kola nastave putem. Podno jednog stabla sjedio je neki bolestan čovjek neprestano kašljući i jadikujući. Princ upita što se događa s tim čovjekom ispod drveta. Vozar pojasni: "Ljudsko tijelo je podložno raznim bolestima. Taj čovjek pati od žestoke boljetice. Nitko ne može predvidjeti kad se netko može razboljeti." Princ i to primi na znanje.

Kola krenuše dalje. Četvorica ljudi su nosila nečije mrtvo tijelo na nosilima. Princ upita što to ona četvorica nose na nosilima. Vozar odgovori: "To je mrtvo tijelo." "Što je mrtvo tijelo?", upita princ. "Mrtvo tijelo je tijelo bez života". "Što je s nama?", nastavi princ. "Mi smo *śivam* (živi)." Princ upita: "Gube li svi svoj život?" "Da. Smrt je neizbježna, prije ili kasnije." Kad je princ to čuo ispusti mač koji je držao u ruci i vrati se u palaču.

Tu večer nije mogao ni jesti. Pošao je u postelju, ali nije mogao usnuti. Pored njega su mirno spavali njegova žena Yashodhara i njihov mali sin. On ih je pažljivo promatrao. Umom mu bljesnu misao: "Sve je patnja." (*sarvam dukham*)

Zatim objavi: "Sve je ispunjeno strahom." (*sarvam bhayam, bhayam, bhayam*)
Potom: "Sve je prolazno, prolazno, prolazno." (*sarvam anīthyam, anīthyam, anīthyam*) I na kraju: "Sve je praznina." (*sarvam śūnyam, śūnyam, śūnyam*).
Izustivši te objave, napusti palaču.

Kakvo je to bilo golemo odricanje! Mi gledamo nebrojeno bolesnih osoba, starih ljudi i mrtvih tjelesa. Koliko nâs obuzme osjećaj odricanja poslije takvih scena? Jedino je Siddhārtha imao takve osjećaje. Da bi se steklo takvo vladanje nad osjetilima (poput odustajanja od svih vezanosti), potrebna je Božja milost.

Jithendriyino kraljevstvo

Slično ovome, neki je princ pošao u šumu u lov. Osjetivši se umoran i žedan, on pođe do jednog ašrama da se odmori i napije vode. Pustinjač koji je tamo živio upita princa tko je i što ga donosi u njegov ašram. On odgovori: "Moje je ime Jithendriya. Ja dolazim iz Jithendriyina kraljevstva. Trebao bih malo vode za piti." Pustinjač mu ponudi vode i zamoli ga neka sjedne. On je želio saznati je li je ovaj stranac od onih koji žive sukladno značenju imena kojega nose. (Ime Jithendriya znači: "onaj koji je pobijedio svoja osjetila".) Postoje mnoge osobe koje nose imena poput npr. Dharmaraju, ali (svojim životom) samo lažu svoja imena.

Pustinjač zamoli princa da mu da svoju kraljevsku odjeću, a odjene njegovu pustinjačku. On uzme prinčevu odjeću, popraska ju crvenom bojom i otputi se do Jithendriyina kraljevstva. Na kraljevskoj kapiji straža s poštovanjem pozdravi pustinjaka i upita ga za razlog njegova dolaska. On im objasni da je princ u šumi poginuo od divlje zvijeri te da je on donio njegovu odjeću. Zamoli stražu da prenesu tu poruku kralju. Stražar se na to nasmije i upita: "Tko je slobodan od smrti? Svatko tko je rođen mora umrijeti. Rođenje i smrt idu skupa." Postoji praksa na željeznici da na svaki vagon bojom napišu datum kada se on mora vratiti u radionicu na popravak i ponovno bojanje. Jednako tako, svatko ima, iako očima nevidljiv, upisan datum povratka.

Nehaj prema smrti

Saslušavši stražareve riječi pustinjač se sam otputi kralju. On mu priopći da mu je sin umro i stade plakati. Dok je *samnyāsa* cvilio, kralj se smijao: "Ti nosiš narančastu pustinjačku odjeću, ali tvoje riječi su neprikladne za onoga koji se odrekao svega. Zašto plačeš? To nije stvar za jad ili brigu. U sumrak se stotine ptica vraća na stablo da bi se odmorile. Sljedeće jutro one će opet odletjeti. Koja je veza između različitih ptica? Jednako tako, na stablu moje obitelji, ptice poput žene i djece odmore se na trenutak i odu. Nitko ne može reći kada i gdje će tko od njih otići. Nema razloga za žalost zbog njihova odlaska. To je zakon prirode." Pustinjač je bio uvjeren da je kralj čovjek bez srca. Stoga, on pođe do kraljice siguran da će ona, kao majka, zaplakati nad smrću svoga sina. On joj reče: "Majko! Tvoj sin je mrtav. Ovdje je njegova odjeća." I ona se nasmije: "O, *saddhu*!

Ti si jedan od onih koji su se odrekli svega na svijetu. Kako možeš gajiti bilo kakvu brigu oko prolaznih stvari? Život je poput karavansaraja u kojem putnici nakratko zastanu a potom krenu dalje. Svatko od nas ima svoje vrijeme za odlazak. Nema mjesta žalovanju kada netko napusti svijet".

Pustinjak tada pođe do prinčeve žene da provjeri hoće li se bar ona ponašati drugačije. On joj prenese vijesti oko smrti njenog muža. Ona primijeti: "Kad pada kiša, lišće otpada s drveća. Kada je poplava, dogodi se da dva komada drveta na trenutak plutaju zajedno i onda se opet razdvoje. U ovom oceanu života i ja sam jedan takav komadić drveta. Princ je drugi. Našli smo se zajedno i sada smo opet razdvojeni. Čemu se tome čuditi ili kukati nad time, jer povod takvim osjećajima je podjednako vezanost ili posesivnost. Događaje same po sebi ne valja kriviti. Na njima je da se moraju dogoditi. Zašto se brinuti oko njih?"

Istinska nevezanost

Pustinjak je shvatio da je ono što je princ kazao o svojem kraljevstvu potpuna istina. Sada je odlučio iskušati i princa samoga. Vratio se do ašrama i izjavio pred princem: "O, prinče! Tvoje su kraljevstvo pokorili osvajači a tvoj otac i majka su u zatvoru. Moraš smjesta poći i osloboditi kraljevstvo te osloboditi svoje roditelje. Spremi se za rat."

Princ odgovori: "Sve što se dogodilo, dogodilo se sukladno Božjoj volji. Ja to kraljevstvo nisam donio sa sobom kad sam se rodio. Hoću li ga ponijeti sa sobom kada umrem? Čemu da pokrećem rat da bih ga ponovno zadobio?"

To nije moje kraljevstvo. Moje je kraljevstvo, kraljevstvo *ātmana*, i ja se trudim osvijestiti ga. To je Kraljevstvo nebesko - njega si ja gledam osigurati. Ono se ne može zadobiti pokretanjem rata. Ono se može osvojiti samo ljubavlju. Ostala me kraljevstva ne zanimaju".

Budi dosljedan svojoj ulozi

Na to se *samnyāsīn* prostre ispred princa i priznade: "Mi smo stavili na se odjeću odricatelja, ali ne posjedujemo nijednu njegovu odliku. A koliko mnogo kućedomaćina vode živote oslobođene svjetovnih vezanosti?"

Ispričat ću vam drugu priču da bih vam pokazao kako, bez obzira koju ulogu netko igra u životu, treba joj biti dosljedan. Jednom se neki glumac pojavio pred kraljem i cijelim njegovim dvorom pod krinkom Śankarācārye i stao kreštavim glasom deklamirati stihove o nestvarnosti svih ljudskih odnosa i o prolaznosti ljudskih posjedovanja. Glumac je pružio takvo snažno tumačenje *advaita* da je kralj naredio svojem rizničaru da nagradi glumca punim pladnjem zlatnika. Ali, glumac odlučno odbije govoreći da mu je nedostojno primiti ponuđeni dar u ulozi Śankarācārye. Isti se glumac sutradan ispred kralja pojavi u ulozi prekrasnog plesača te izvede izvanredno lijepu plesnu točku. Kralj je bio toliko oduševljen plesom da je opet naredio svojem rizničaru da nagradi plesača

pladnjem zlatnika. Ovaj puta plesač odbije primiti nagradu s obrazloženjem da je ona premalena za ono što je pokazao. Rizničar koji je uočio da je plesač ona ista osoba koja je jučer glumila Šankaru, upita glumca koji je razlog njegovog odbijanja pladnja punog zlatnika jučer i traženja bogatije nagrade danas. Glumac mu objasni da je razlog odbijanja bio sukladan njegovoj jučerašnjoj ulozi isposnika. Međutim, u ulozi plesača slobodno je tražiti veću nagradu, jer za plesače je normalno da traže novaca što više mogu dobiti.

Šankarin poziv čovječanstvu

Šankarācārya poziva čovječanstvo da osvijesti činjenicu da kao ljudska bića trebamo njegovati ljudske vrijednosti i provoditi ih u život. U suprotnom, postajemo nedosljedni svojoj ulozi u životu. Šankara je obilazio zemlju potičući ljude ka duhovnom životu i savjetujući ih da se oslobode svojih životinjskih sklonosti. Njegovi učenici su prigrlili srž Šankarinih učenja i postali vrsni u širenju *advaita*. Vremenom je doktrina *advaita* zavládala cijelom zemljom Bhārat. Ipak, kasnije je ta doktrina opet izgubila na utjecaju.

Studenti! Ne tražim od vas da svi postanete *samnyāse* i da se odreknete svega. Ono što ja tražim od vas da činite jest da ispunjavate svoje obveze, učvrstite svoju vjeru u Boga i osvijestite da postoji jedna temeljna Stvarnost koja se nalazi u srži svih stvari. Kada to osvijestite, u vama će se nevezanost razviti sama od sebe. Nevezanost se ne stiče na silu. Kako ljubav prema Bogu raste, ravnodušnost prema svjetovnim stvarima se razvija prirodno.

Bhagavan je zaključio svoj božanski govor bhajanom: *Bhaja Govindam! Bhaja Govindam!*

Štovanje Gospodovih stopala

03. listopada. 1996.

Utjelovljenja božanske ljubavi!

Živjeti kao čovjek je najuzvišenije, najvrjednije i najdragocjenije. Roditi se kao čovjek, a ne poznavati tajnu prebivališta ljudskog tijela te unutrašnje značenje rođenja i života za čovjeka je vrlo nesretna okolnost. Cilj ljudskog života je spoznaja vlastitog Sebstva. Čovjek još ne poznaje svoju pravu stvarnost i dopušta da bude uhvaćen u mreže prolaznih, svjetovnih užitaka i tako postaje žrtvom raznih poteškoća, patnji i gubitaka. Vidoviti su ljudi (*mahāṛṣi*) od davnine poučavali i širili znanje o devet načina predanosti za obraćenje i oslobođenje čovječanstva. Bilo kojim od tih devet načina čovjek može izmijeniti svoj život nabolje i iskusiti blaženstvo: *śravaṇa* - slušanje o Bogu, *kīrtana* - pjevanje u slavu Božju, *viśṇusmarana* - stalno prisjećanje na Boga, *pādasevana* - služenje Gospodovim stopalima, *vandana* - iskazivanje hvale Bogu; *arcana* - obredno štovanje, *sneha* - prijateljski, blizak odnos s Bogom, *ātmanivedana* - posvećivanje samog sebe *Bogu*.

Najjednostavniji put, koji je najmanje popločen preprekama kako biste doživjeli sreću dolaska u Božju blizinu, iskusili tu blizinu, obradovali se tom ogromnom božanskom blagu, jest da slavite božansku krasotu i stalno spominjete Njegovo ime, (*nāmasmarana*) stalno samo Božje ime... ništa drugo. U ovoj *kali yugi* ne postoji ni jedan laganiji put od ovog, tj. od stalnog prisjećanja božanskog imena.

Za učene kao i za neuke, za mudre i glupe, za sve je ovaj put najjednostavniji i svatko ga treba slijediti. Čovjek je zaboravio svoje podrijetlo. Zaboravio je da potječe iz stare obitelji vidovitih i mudraca. On dopušta da ga očaravaju i zavode svjetovne i prolazne stvari i na taj način potrači život.

I Bog si postavlja pitanje: "Tko Mi je drag? Tko voli Mene? Onaj koji je bez želja i zlih namjera, Meni je veoma drag. Onaj tko Mene voli, nema želja ni požuda."

Danas, ustvari, nema nikoga na svijetu tko je bez želja. Svaki čovjek ima naklonosti i odbojnosti pa je izbirljiv. Kratkotrajna je svaka radost koju doživimo osjetilima. Sva su osjetilna zadovoljstva prolazna. Takva zadovoljstva ne traju dugo, već samo trenutak, a toliki su se ljudi ipak vezali uz te želje. Postoji transcendentni princip koji je iznad osjetila, a to je najbolji put (*śreyomārga*), put što ga čine želje za dobrim. Sve su želje svakog bića svijeta potaknute jednom od ovih dviju mogućnosti. Svaka radnja, koju činimo s nakanom da se dopadne Bogu i da Bog bude zadovoljan njome, jest *śreyoas*, tj. ono što je najbolje.

Svaku radnju koju započnemo, trebamo obaviti s vjerom da je to Božje djelo. Ako djelujemo s takvim osjećajem, oslobodit ćemo se želja i požuda - a to je *anapekṣa* (stanje bez ikakvih očekivanja). Ono što je učinjeno bez vlastita interesa, bez sebičnosti, sve ono što se čini samo iz ljubavi prema Bogu, kako

bismo Ga usrećili i spoznali, sadržano je u ovom nazivu *anapekša*. Praktički je nemoguće biti potpuno bez želja i namjera. Mora postojati želja, namjera ili poticaj, ali ono što radimo mora se sviđati Bogu. Sve ono što je nastalo takvim poticajem spada u *anapekšu*.

Tad dolazi ono drugo, a to je *śuci*, čistoća. Odnosi se na vanjsku i unutrašnju čistoću. Vanjsku čistoću možda nije uvijek moguće ostvariti, ali unutrašnja čistoća mora postojati. Bog želi čistoću srca, tj. čistu svijest (*cittaśuddi*). Ova je čistoća važna u svemu što činimo. Čaša možda nije sasvim čista izvana, ali ako je čista iznutra, možemo je napuniti vodom i upotrijebiti bez posljedica. Što dakle želi Bog? Unutrašnju čistoću! To je druga osobina. Onaj tko nema želja i posjeduje unutrašnju čistoću, vrijedan je Božje ljubavi.

Treće je *dakša*. Što to znači? To je sposobnost zaključivanja, posjedovanje odlučnosti. To je odlučnost da se neprekidno misli na Boga. U svako vrijeme i pod svim okolnostima čovjek treba služiti nesebično, a da ne očekuje bilo kakvu nagradu za svoj rad. To treba biti njegova čvrsta odluka. Onaj tko se uvijek, pod bilo kakvim okolnostima, bez obzira na zapreke neprekidno pouzda u Boga, taj je vrijedan Božje ljubavi. Ta odlučnost uključuje i to da čovjek ne dopusti da ga shrva nesreća i bol, kao što ga ni sreća ne bi smjela previše ponijeti. On uvijek ostaje u potrazi za istinom i neosjetljiv je na sve što se događa - to je prava odlučnost. Za one koji su takvi Bog kaže: "Oni su Mi posebno bliski i dragi!"

Što je četvrto? Prvi je bez želja, drugi posjeduje unutrašnju čistoću, treći je odlučan, a četvrti spokojan, opušten (*udāsīna*). *Anapekša* znači da u svemu postoji osnovno načelo jedinstva. Odlučnošću ćete dobiti rastojanje od vezanosti i obiteljskih odnosa. To znači da možete biti svjedokom svega što se događa, a da ne stvorite vezanost za bilo što ili bilo koga. Bez obzira je li riječ o dobrom ili lošem, slavi ili položaju, o ovom svijetu ili nekom drugom, čovjek ostaje nepristran, on je samo svjedok. To se tiče kako društvenih tako i obiteljskih odnosa. Nemojte nikad usmjeravati svoj um na politiku ili svjetovne želje. To znači nepristranost (*udāsīnata*). To znači ostati nepristran, u svojoj nutрини spokojan, i sve primati ne vezujući se za to. Bez obzira odobrava li ti neka grupa ljudi, ili te neka druga ponižava, bilo da te hvale ili grde - to te se ne dotiče. Ti ne dopuštaš da na tebe utječu ni nečije poštivanje ni nečije pogrde, već si u svojim mislima usmjeren isključivo na Boga. "Takva osoba Mi je najmilija", rekao je Kṛṣṇa. Takva nevezanost treba postati temelj naše svakodnevice kako bismo ostvarili naša duhovna nastojanja.

Što dolazi kao peto? Trebamo se pobrinuti da ne ostane nimalo prostora za ego (*ahaṅkāra*) ili želje za posjedovanjem (*mamakāra*). Nemojte razmišljati ovako: "Želim uživati plodove svog rada." Nemojte očekivati rezultate svog rada kao ni nagradu. Čovjek ne treba biti ponosan i razmišljati: "To sam ja učinio, to sam ja izvršio!" Ne smiju postojati nikakvi osjećaji ega, kao ni osjećaji "ja" i "moj". "Sve je Tvoje. Postoji li uopće 'moje'?" Meni ništa ne pripada, ja ništa nemam" - na taj način trebamo sve, svaku radnju i svaku misao prinositi Bogu. Samo onaj koji tako postupa može prepoznati i spoznati božansko, milostivo uvijek novo stanje, stanje prebivanja u Bogu (*daivata*).

Sva su vaša duhovna provođenja i duhovni naponi danas usmjereni na dosegnuće Boga. Boga ne trebate dosegnuti jer ste Ga trenutkom svog rođenja već dosegli. “*Jantunām narajanma durlabham* - od svih oblika postojanja najteže je zadobiti ljudski život.”

Svako je ljudsko biće Božje biće. Dakle, Boga ne trebate posebno doseći. Trebate samo prepoznati istinu, pravu stvarnost i prema tomu se odgovarajuće odnositi. Prije nego je potrebno da uvijek imate u svijesti da je Bog u vama i da se odgovarajuće tomu trebate ponašati. Dakle... gdje je Bog? On nije negdje vani, u svijetu, nije u hramovima, na svetim mjestima ili mjestima hodočašća - Bog ima samo JEDNO prebivalište, a to je u vašem srcu. Tamo je Bog. Bog je u svemu stvorenom. Bog je u svakom biću. U srcu svakog bića sja Bog.

Zaboravljate da je Bog u vama. Posjećivati svetišta i očekivati da ćete tamo naći Boga, ukazuje na veliko neznanje. Bog vam je tako blizu, bliže je vama nego ičemu drugom. Pa ipak, trebate raditi ono što je Bogu drago. Kad god nešto radite, razmišljajte kako to radite za Boga, i kako Mu služite. *Upaniśade* kažu: “Kad god nekog pozdravite, pozdravili ste Boga. Nekoga odbiti ili isključiti, znači odbiti ili isključiti Boga.

“Dobro” ili “loše” vam donose posljedice vaših vlastitih djela. Vi to označavate neodređenim (nejasnim) izrazom kao “griješ” ili “zasluga” (*pāpa* i *puṇya*). Griješ nije negdje daleko od vas, nije u nekoj “drugoj zemlji”, a jednako tako to nije ni dobro, nagrada za dobra djela. Sve to ovisi samo o načinu ponašanja pojedinca. Dobro i loše, nagradu i kaznu stječete sami svojim djelima. Zbog toga trebate činiti dobro i truditi se svim svojim snagama spoznati Boga, svoju vlastitu božanskost.

Da biste činili dobro, podvrgavate se raznim duhovnim vježbama. Jedna takva vježba je npr. i štovanje *pādukā*. Izložiti božanske sandale s otiscima božanskih stopala na obredno štovanje kao božansku sliku i priliku nije neko novo otkriće, nova metoda. Još od *ṛtayege*, prvog doba, radili su to ṛṣiji, vidovnjaci i mudraci i radovali se tome, a to su iskustvo dalje davali svijetu. Predanost Gospodovim lotosnim stopalima, davala im je odlučnost da uspješno izvrše svoje asketske vježbe (*tapas*). Ali, to nije sve. Filozofija *dakṣināmurti* podučava prije svega štovanje božanskih *pādukā* kao i Učitelja (*guru*). I Sankarācārya je na taj način dao zavjet štovanja otisaka božanskih stopala.

(Svami je citirao jedan stih iz hvalospjeva Śivi koji je komponirao Śankarācārya.) Stih završava ovim riječima: “Zato se utječem Tvojim božanskim stopalima, vječni, milostivi, sveznajući Bože. Moja sva sreća ovisi o predanosti Tvojim božanskim stopalima. Tvoja stopala su u mom srcu, a ne negdje na *Kailaśi*, *Vaikuṇṭhi* ili na nebu. Nebo, *Vaikuṇṭha*, *Kailaśa* samo su imena. Ne postoji to nebo. To je nebo samo i jedino vaše srce. Vaše srce je jedino nebo. Vaše je srce *Kailaśa*. Ono što vi nazivate *Vaikuṇṭha* jest u vama, to je srce, a u njemu je sve sadržano. Cijeli svijet, cjelokupna Kreacija nalaze se u srcu.

Kad su zamolili Rāmu da se vrati u *Ayodhyu*, rekao je: “Ne”. Bharata Ga nije odustajao moliti i želio je da se Rāma svakako vrati. Rāma je isto tako ostao pri svojoj odluci. Ali Rāma i Bharata su braća. Rāma je posjedovao veliku

odlučnost, ali njegov je mlađi brat pokazivao istu upornost. Vasištha je jasno vidio da ni jedan od njih dvojice neće odustati pa je rekao: “Bharata, Rāma je otišao u šumu jer je poslušao nalog svog oca. Nije primjereno da ga moliš da se vrati. Bolje da postavimo Njegove sandale na prijestolje u *Ayodhyi*. Te će *pāduke* vladati carstvom.”

To je bio pametan plan. Bharata je uzeo Rāmine sandale, *pāduke*, sa sobom u *Ayodhyu* i postavio ih je na prijestolje.

Od davnine postoji u *Bhārati* (Indiji) običaj šovanja Gospodovih stopala na razne načine: u obliku *pādasevā* (služenje lotosnim stopalima), *pādapūjā* (obredno šovanje Gospodovih stopala) i *pādapraśiṭha* (ostavljanje otisaka Gospodovih stopala na sandale, ili stavljanje rupca kao Božjeg simbola za obredno šovanje). Od pamtivijeka je Indija, iz generacije u generaciju, sve do danas prenosila to načelo duhovnog bogatstva svijetu i živjela ga. Današnji su Indijci zaboravili svoju svetu, staru kulturu. Prije, kad bi učenici završili s učenjem do nogu Učiteljevih (*guru*) i trebali zasnovati obitelj, uzeli su na oproštaju sandale svog Učitelja, koje su zauvijek bile postavljene i čašćene u njihovoj kući. Na taj su se način sjećali Učitelja i Njegovih svetih osobina te je tako cijela kuća bila prožeta Njegovim osobinama.

Sve ovo odnosi se, međutim, na izvanjske veze i odnose. Što je to prava, stvarna veza? Ispravno se postupanje sastoji u tome da *pāduke* nosite u srcu. Za početak je dobro izvoditi to izvanjsko šovanje, ali završiti trebate na potpuno duhovnoj razini *ātmana*. Sve se ovo odnosi na put djelovanja (*karmamārga*). Ako kročite tim putem djelovanja, trebate ispuniti svoja srca predanošću i, konačno, putem znanja (*jñānamārga*) doseći oslobođenje. Jedino vas taj put mudrosti može dovesti do oslobođenja. Ne smijete sve svoje vrijeme do kraja života provesti samo u tjelesnim, svjetovnim aktivnostima.

Isto tako kao što učenici idu iz nižeg razreda u viši, tako i vi trebate napredovati stepenicu po stepenicu. Morate poznavati bit ovih triju putova: *karmamārga*, *bhaktimārga*, *jñānamārga*. Prosječan čovjek uvijek slijedi samo put djelovanja. Ovo tijelo ste dobili kako biste kroz njega bili aktivni. Čovječanstvo je vezano uz djelovanje. Tijelo nam služi kako bismo obavili sav posao vezan uz život u svijetu. Pri tom moramo spoznati božanskost uma. Na početku svatko kreće putem djelovanja (*karmamārga*). Moramo voditi računa da radimo samo ono što se sviđa Bogu, koliko god je to moguće. Što bi se sviđalo Bogu ili Ga razveselilo? Mislite kod svega što činite: “Činim to da bi se dopalo Bogu.” Najprije razmislite o tome hoće li ono što želite učiniti Boga razveseliti ili ne. Budite u svojoj nutrini zadovoljni (s onim što ćete učiniti). Unutrašnje ispunjenje i zadovoljstvo je važno. Prema tome, najprije trebate istražiti, a tek tada djelovati. Što god radili, činite to čista srca. Ne treba nikad činiti nešto na što vas drugi žele prisiliti. Nemojte nikad popustiti pred izvanjskim pritiskom, pritiskom drugih. Činite samo ono za što ste potaknuti u svojoj nutrini, a ne ono na što ste potaknuti izvana.

Što se tiče *pādukā*, naš Subramaniam Chettiar ima mnogo iskustva s time. U svojim godinama on više nema snage za velika putovanja. Samo zahvaljujući

njegovoj vjeri, povjerenju i predanosti moguće mu je sve ovo raditi. Što god netko rekao o *pādukāma* i bez obzira što se događalo, nemojte nikad dopustiti da to utječe na vas. Tko poznaje tajne ovog puta, ići će njime i približiti se Bogu. Ako želimo biti bliski Bogu trebamo svaku svoju radnju ispuniti ljubavlju. Nikad ne smijemo postupati protiv *dharme* (ispravno djelovanje). Ovo su dva osnovna načela indijske kulture: "Govori istinu i djeluj u skladu s *dharmom* (*satyam vada, dharmam cara*).” Trebate se držati istine i nikad ne napustiti *dharmu*. U svemu što činite trebate misliti na ovo dvoje: na istinu i ispravno djelovanje.

Svaki čovjek koji zasniva obitelj treba brinuti o četiri životna cilja: *dharma*, *artha*, *kāma*, *mokša*, a to su ispravno djelovanje, blagostanje, ispunjenje želja i oslobođenje. Od ovih je četiriju ciljeva, *dharma* je prva. Ona odgovara nogama. Cijelo se tijelo oslanja isključivo na *dharmu*. Bez nogu tijelo ne bi moglo uspravno stajati. Na *dharmu* (noge) nadovezuju se stegna, to je *artha*, blagostanje. Trbuh je *kāma*, požuda, ispunjenje želja. Sve što radite, radite isključivo zbog trbuha i želuca. Trbuh ovisi o snazi ramena i ruku. Snaga ramena označava kšatrije, borbenost i vladarsku moć. Svi ovi životni ciljevi ovise o *dharmi*.

U današnje ste vrijeme zaboravili početak, naime *dharmu*. Isto tako ste zaboravili završetak, *mokšu*, oslobođenje. Samo se bavite *arthom* i *kāmom*. Što vam to vrijedi? Trebamo se osloniti na Gospodova stopala, na *dharmu*, a ne smijemo zaboraviti ni na glavu, na oslobođenje, samo to je važno. Na taj način izrazit će se božanska priroda; a to je Bog (*brahman*). *Brahmanosya mukham asīt*, njegovo lice je brahman. To je moć razlučivanja. Na koji je način brahman (svećenik znanja) predstavljen u našem tijelu? Naše lice je brahman (svećenik znanja), to je stanje apsoluta, to je Bog kao bezoblična stvarnost (*brahmatattva*). Glava je Bog (*brahman*), ona simbolizira oslobođenje (*mokša*).

Kad se govori o nogama, trebate se prisjetiti da se noge odnose na *dharmu*. Blagostanje i želje (*artha* i *kāma*) treba staviti u odnos s *dharmom*, i na taj način dostići cilj, naime oslobođenje (*mokša*). Oslobođenje (*mokša*) ne možemo negdje naći. *Mokša* je *moha kṣayam* tj. uništenje zasljepljenosti, vezanosti za tijelo. Morate se truditi da se riješite te vezanosti. Koja vrsta vezanosti je ipak potrebna? Vezanost uz Boga je ono za čim trebate žudjeti. U svakom pogledu trebate željeti Boga. Ako stalno želimo Boga, tad će sve ono što radimo i veseliti Boga. Stoga bogoštovanje (*pūjā*) treba izvoditi samo s tako uzvišenim, svetim mislima. Štovanje (*pūjā*) stopala ne smije biti izvršeno na umjetan, površan način. Drevna indijska kultura ima veze sa srcem, a ne s nečim umjetnim. Ništa umjetno. Sve misli i svi osjećaji trebaju doći iz srca, a ne smiju biti prisilni. Bez obzira koje je vrste vaša duhovna praksa, vaša *sādhana*, ona treba obradovati Gospoda. Jedino je to pravo značenje *anapekṣe*.

Nemoguće je potpuno bez želja živjeti u ovom svijetu. Postoje neki, koji to, doduše, izjavljuju, ali nitko to ne može. Možete o tome razgovarati tisuću puta, ali to ne možete ni jedan jedini put provesti u praksu. Lako je to reći, ali je vrlo teško provoditi u život. To je teško sprovesti u život čak i (starom i mudrom) djedu, kao što je to bilo i njegovom djedu. Lako je nešto izjaviti, ali jako je teško

to isto učiniti. Zato u životu trebate dokazati ono što govorite. Tek kroz djela dokazujemo koliku imamo snagu. Baš je to djelovanje danas najvažnije. Ne bismo smjeli biti ljudi samo izvanjskim izgledom, već bismo svojim djelima trebali dokazati svoju ljudskost. Danas ujutro dok su se pjevale *mantrae* topila su se sva srca. Čak je i onaj koji ne razumije jezik bio duboko dirnut. Naš je *pandit* pjevao vrlo jasno. Moram otvoreno reći da sam putovao kroz mnoge indijske države, kroz Tamil Nadu, Kerala, Uttar Pradesh, i nigdje se sanskrt ne izgovara jasno i ispravno. Ovaj *pandit*, međutim, pjeva savršenom jasnoćom. Svako slovo on pjeva tako da to dira srce. Stoga ga i svatko s lakoćom može pratiti.

Kad je Ramakrishna Rao bio guverner Kerale, putovao je s nama u Badrinath. Tamo je živio jedan stručnjak za sanskrt, jedan "nambudiri pandit". To znači da je bio veoma upućen u sanskrt. Dok je *pandit* pjevao, držao je Ramakrishna Rao uši pokrivene rukama da bi na kraju povikao: "Svećeniče, ti ubijaš našu majku, naš sanskrt!" Svećenik je pjevao ovako: (Svami zapjeva sa stakatom, brzo i s izobličenim izgovorom) "*Santakāram, bhujangaśayanam, padmanābham.*" A ovako je trebalo biti: (Svami zapjeva vrlo meko, polako, s jasnim izgovorom svakog slova i s osjećajem). Ne ovako: (Baba zapjeva još jednom na radost sviju ono "pogrešno" recitiranje). Jeste li vidjeli što se može nanijeti sanskrtu!? Ali ovaj svećenik iz Tamil Nadua ima razgovjetan i jasan izgovor. Ustvari, on to čini bolje nego *pandit* u Andhra Pradeshu. S ovakvim svećenikom bit će našem Subramaniamu mnogo lakše u obavljanju svoje velika zadaće.

Prizor kojem smo prisustvovali danas ujutro bio je vrlo radostan. Sve što se događalo i kako se događalo bilo je izraz neba, bilo je nebo, bila je to *svarga* (nebo) i *Vaikuṇṭha* (Višnuovo nebo). Nisu svi bili veseli zbog programa, ne, već je svatko sam za sebe osjećao duboku sreću. Svatko je sam za sebe ostao u tišini i bio je usredotočen na bogoštovanje (*pūjā*). Svećenik je i objasnio svaku riječ. Takve *pandite* danas jedva možemo pronaći: one koji stvarno podučavaju, koji objašnjavaju značenje i koji svoj nauk provode u djelo. To je ono što manjka Indiji u ovo vrijeme. Nitko ne razmišlja o boljitku i napretku društva. Čovjek samo čuje izjave: "Dužnost je Bog", a svi i dalje rade po starom. Ovaj *pandit*, međutim, nije takav. On je objasnio značenje svake pojedine riječi tako da je to ganulo svačije srce. Na taj je način naveo sve prisutne da dobro i ispravno izvrše bogoštovanje. Ovakvi su ljudi primjer za izreku: "*Yad bhāvam tad bhavati* - kako osjećaš i misliš takav ćeš postati." Kakav učitelj, takav učenik. Kakav Gospod, takva Kreacija.

A sad nešto o našem dr. Gadiju. Vi ga svi znadete. Njegov djed je bio Kaka Dixit u Shirdiju (jedan poznati sljedbenik Shirdi Babe). On nikad nije vidio svog djeda. Povezanost s tom obitelji postoji i dalje sa sadašnjim *Avatarom*. Sin Kaka Dixita je živio sa svojom ženom trideset godina kod mene u Brindavanu. Kaka Dixit mu je pokazao svoj dnevnik i rekao: "Dixit, ti trebaš ostati u Babinoj blizini." On je zapisao: "Bez obzira koji se problemi pojave na putu, nikad ne napuštaj Babu!" Tako je Gadia došao k meni. Poslao sam ga u bolnicu Manipal u Bangaloru da tamo studira medicinu. Kad je završio studij, želio se nastaniti u Bangaloru, ali ja sam rekao: "Nemoj ostati ovdje, već idi u London!" Tako

postoji jedna duboka povezanost između *Bhagavāna* i Gadijeve obitelji: s ocem, djedom i pradjedom. Na taj je način svatko od vas povezan sa mnom. Bez te stare povezanosti ne može nitko doći ovamo. Vi o tome ništa ne znate, ali ja znam sve. Ta veza postoji već kroz više života. Na razini *ātmana* smo povezani još od početka vremena. Ta je povezanost s *ātmanom* vječna. Ona je neprolazna i vječna. Takve duboke veze nikad se ne smiju napustiti. Trebate se vratiti svom postanku. To kaže i *Bhāgavatapurāṇa*: “Sasvim je prirodno da se sva živa bića vraćaju na mjesta odakle su potekla.” Potekli ste iz *ātmana* i tamo se trebate vratiti. Do tada nemojte propustiti, za vrijeme vašeg boravka na Zemlji, ni jednu dužnost vezanu uz tijelo.

Vi zaboravljate odakle ste došli. Tražite nove putove. Mnogi dolaze k meni i mole me: “Gospode, pokaži mi put”. Ja vam ništa ne trebam pokazivati. Idite istim putem kojim ste došli. Odakle ste došli? Vi ne dolazite iz Maduraija ili Salema. Vi niste došli iz Madrasa ili Maduraija. Vaše tijelo došlo je odatle, ali vi ste došli iz *ātmana*. Vi niste tijelo. Vi niste um (*manas*). Vi niste intelekt (*buddhi*). Vi govorite: “Moj um, moj intelekt”, a time kažete zapravo “ne um, ne intelekt.” (Na teluškom je *na*=moj, a na sanskrtu znači *na*=ne). Vedānta kaže: “*neti, neti, neti*” (doslovno *na iti* = ne to), a to znači “to ne, to ne”. Vi niste tijelo, niste um, niste misao, niste intelekt i niste osjetila, vi ste jedino i isključivo *ātman*. Vi ste djeca besmrtnosti (*amṛtaputra*). Onaj tko je dijete besmrtnosti (*amṛta*), ne može željeti neistinu (*anṛta*). Kako se stječe besmrtnost? Ona se stječe samo iskorjenjivanjem nemoralna. (Removal of *immorality* is the only way to *immortality*.)

Stoga se moramo riješiti loših navika kao što su pohlepa, mržnja i zavist - tada ćemo steći besmrtnost. Samo vas vaše loše osobine razdvajaju od Boga. Ako se riješite tih loših osobina, tada ste Bogu uvijek sasvim blizu. Morate se sve više lišavati životinjskih osobina i razvijati božanske osobine. Istina, ispravnost, pravednost, moral, neokaljanost, iskrenost, požrtvornost - to su božanske osobine koje trebaju rasti u vama. Požuda, bijes, lakomost, zaslijepljenost, ponos i zavist - te osobine pripadaju u vaše životinjsko područje. Nažalost, čovjek vrlo brzo poprima ove životinjske osobine. Ljutnja i bijes obilježja su psa. Kad vas obuzima bijes, izgovorite: “Ja nisam pas, ja sam čovjek!” Ponavljajte to tako dugo dok vas ne napuste te životinjske osobine. Ponekad imamo majmunske navike i osobine i to ne navike i osobine normalnog, već ludog majmuna. Tad trebate razmišljati: “Ja nisam majmun, ja sam čovjek!” To trebate ponavljati i tad će vas te životinjske osobine napustiti. Ne morate činiti neku drugu duhovnu praksu (*sādhana*). Nije potrebno ponavljati Božje ime (*japa*), izvoditi asketske vježbe (*tapas*) ili meditaciju. Sve leži u istraživanju. Najprije treba obaviti ispitivanje. Što se pod tim podrazumijeva? “Što je istina, a što neistina? Što je ispravno a što je neispravno?”

Kad počnete istraživati i razlikovati što je prolazno, a što trajno, tada kročite putem istine (*satyamārga*). Rođen si kao čovjek. Zbog svojih zasluga u prošlom životu mogao si biti rođen kao čovjek. Rodivši se kao čovjek, ako stvarno to ne iskoristiš, što ti tada znači ova prilika da si čovjek? Uvijek - i u budućnosti -trebaš

se roditi samo kao čovjek. Zapravo, dovoljno je roditi se samo jednom. Nemojte priželjkivati ponovno rođenje.

Mali primjer: U rukama su vam današnje novine. Vi ih pročitate od početka do kraja. Hoćete li te iste novine sutra čitati još jednom? Danas su novine nove, a sutra su već stari papir. Sutra ćete čitati nove, dnevne novine. Je li svrha postojanja da se uvijek iznova koristi već prije ugažena staza, da se uvijek opetovano čita isto, da se ponovno doživljavaju iste stvari, da se uvijek iznova rodite i da uvijek ponovno radite isto? Je li to stvarno ono što uvijek iznova želite? Uvijek se iznova roditi i umrijeti, roditi se i umrijeti? Pobrinite se da se više nikad ne rodite! Toj svrsi i tom cilju služe svi obredi i bogoštovanje kao *tapas*, *pūjā*, *japa*, *vrata* (*vrata* = način života, zavjet, slijeđenje discipline). Vi ste dakle ovdje. Vaš je sadašnji život veliki poklon sreće. To je veliki poklon kog ste zadobili na temelju zasluga iz prošlih života. Takav ljudski život ne smije biti potraćen. Iskoristite svaku sekundu za značajne stvari, pokažite se dostojnima ovog poklona.

Kroz predanost Gospodovim stopalima, kroz grupno bogoštovanje i pojedinačno obožavanje stopala želite doseći Boga. Vi trebate imati čvrstu vjeru da je Bog s vama kad kod sebe imate *pāduke*. Kad dođete ovamo, u hram, cipele ostavljate vani. Vi i vaše sandale su dvije različite stvari. S Gospodovim je sandalama drukčije. Nikada i nigdje ne možete odvojiti Njega od *pāduka*. Ako *pāduke* izložite u sobi, tada je Bog u toj sobi. S tako uzvišenim i svetim mislima trebate uvijek imati osjećaj ove vječne istine. Bog je nepromjenjiv i postojan. "On je uvijek čisto, budno, slobodno, nevino utjelovljenje, bez osobina i grešaka, vječan i ustrajan - *nirguṇa*, *nirañjana*, *sanātana*, *niketana*, *nitya śuddha*, *buddha*, *mukta*, *nirmala svarūpi*". To je spoznaja vaših usana, ali se ne ponašate odgovarajuće tome. Trebate djelovati u skladu s vašim riječima. To je značenje rečenice: "Pravi cilj studija o čovječanstvu je čovjek. (The proper study of mankind is man.)"

Misli, riječi i djela moraju biti potpuno tročlano jedinstvo. To trebate naučiti danas. Dobre i svete misli i osjećaje, koje njeguje vaš um, usne trebaju znati oblikovati, a ono što usta kažu, trebaju izvesti vaše ruke. To se u Vedānti zove *trikaraṇaśuddhi* - čistoća tri organa djelovanja. Bez *trikaraṇaśuddhi* ne možete doseći savršenstvo mudrosti (*jñanasiddhi*). Svako bogoštovanje, obredi, zavjeti, itd. trebaju služiti samo zadobivanju čistoće srca (*cittaśuddhi*) i oplemenjivanju svijesti. Ta čistoća srca i svijesti služi usavršavanju mudrosti.

Utjelovljenja božanske ljubavi!

Zasluge koje ste sakupili u mnogim prijašnjim životima omogućuju vam ići ovim putem jednakosti s Bogom (*sadṛśamārga*). Koliki je broj stanovnika što žive u Indiji? Koliki broj njih koristi ovu priliku? Jedva poneki. Koliki su samo željeli sada doći ovamo, ali su tad ipak odustali. Nastojte ovaj sveti poklon, koji vam je danas dodijeljen, ovu veliku priliku zadržati i pohraniti u sebi. Vrlo je teško dobiti takvu priliku, zato je posvetite, iskoristite i najbolje upotrijebite. Još će se mnogo toga veličanstvenog dogoditi, na primjer 1998. godine, kao što je

to već dr. Gadia spomenuo. Naš Subramaniam Chettiar treba tada biti u najboljem zdravlju. On je spreman, ali njegove tjelesne snage nisu dovoljne. Ako će imati snažnu volju, tad će mu njegove dobre misli dati svu potrebnu snagu. I naš se svećenik (*pandit*) treba čvrsto odlučiti. *Pandit* treba navješćivati i širiti znanje o dubokom značenju filozofije *pādukā*, i tako oslobađati ljude njihove unutarnje tame i neznanja. (Baba poziva jednog za drugim k sebi - Subramaniamu i *panditu* i za obojicu materijalizira zlatne narukvice.)

Sathya Sai Babin govor povodom *Pādukā* festivala, Prasanthi Nilayam 03.listopada.1996.

ISPUNITE SVOJA SRCA LJUBAVLJU

BOŽANSKI GOVOR ODRŽAN 23. 11. 1996. GODINE (RODENDAN)

Ako je netko vrlo obrazovan čovjek
Ili vladar koji živi u svom dvoru
Ili junak koji je izvojevao velike pobjede
Ili siromah shrvan siromaštvom
Bez ljubavi u svom srcu on je nitko i ništa
Poklonik ispunjen ljubavlju je dostojan poštovanja

Od kakve su koristi ljudi u Indiji (*bharat*)
Koji mogu učiniti da kamenje pjeva od radosti
Koji se mogu igrati glavama svojih neprijatelja
Ljudi koji mogu provoditi svoju silu širom zemlje,
Ukoliko nisu svjesni
Naricanja potlačenih
Kada će oni odgovoriti
Na plač siromašnih?

Utljelovljenja ljubavi!

Kozmos je ispunjen ljubavlju. Ljubav je ispravnost. Ljubav je istina. Univerzum se temelji na ljubavi. Nakon što se upleo u prolazna zadovoljstva svjetovnog života, čovjek zaboravlja ovo vrhovno načelo ljubavi.

Koji je tomu razlog? Sebičnost je porasla, a nesebičnost je u opadanju. Uskogrudnost se posvuda proširila. Širokogrudnost se polako gubi. Želje postaju sve brojnije. Ideali blijede. U ljudskom životu prevladava sebičnost i osobni interesi.

Drevni mudraci su požrtvovnost (*thyaga*) podigli na prijestolje i uzdigli ju na najvišu razinu. Oni su obožavali ispravnost. Danas su ti uzvišeni ideali u Indiji (*bharat*) zaboravljeni. Kao posljedica toga, zemlja je potresana raznim vrstama nevolja.

Srce bez ljubavi je poput groblja. Ljubav predstavlja postojanje božanskosti. Ona je prisutna u svemu. Ona je temelj ljudskog jedinstva. Tek kada sebičnost nestane i kada poraste vjera u božansko, dostići će se jedinstvo svih ljudi.

Zbog toga bi svako ljudsko biće trebalo ispuniti svoje srce ljubavlju.

Bog je ljubav, ljubav je Bog
Ljubav je povezana s ljubavlju
Kada je netko ispunjen ljubavlju
On je pripravan za jedinstvo s Bogom

Od presudne je važnosti da svatko spozna i provodi u djelo ovo načelo ljubavi. Svo je vrijeme ljubav postojala među dobrima i među zlima, u šumi ili u dvorcu,

u vezanosti ili u nevezanosti, u nečijem načinu ponašanja kao i u njegovom govoru, u umu isto kao i u djelovanju. Ona prevladava posvuda.

Najmoćnije oružje, kojim se mogu danas uništiti sile zla koje neobuzdano vladaju svijetom, je ljubav. Nažalost, ljudi ne slijede pravi put kako bi ostvarili tu svetu ljubav.

Ljubav je sjemenka ljubavi. Ona je također njezine grane, cvjetovi i plodovi. Kako bismo mogli uživati u plodovima ljubavi, moramo ljubav provoditi u djelo.

Umjesto da nastoji spoznati pravu prirodu ljubavi, čovjek je zaokupljen postizanjem bogatstva i moći. Nema sumnje da su bogatstvo i moć potrebni, ali u okviru određenih granica. Kada se prostrani ocean izlije iz svog korita, kažnjen je zbog takvog načina ponašanja. Ljudsko tijelo i um bit će zdravi samo ukoliko se hrana uzima u okviru granica. Pretjerano uzimanje hrane uzrokuje različite poremećaje.

Svime na svijetu upravljaju ograničenja, koja su namijenjena za određenu svrhu. Međutim, ljubav nema nikakvih granica. "Ljubav je izvan granica moći i riječi (*anirvachaneeyam prema*)", izjavljuje mudrac Narada.

Protok ljubavi je voda koja svakome osigurava život. Na koji je način moguće osigurati tu ljubav? Ne putem izgovaranja Božjeg imena (*japa*) ili meditacije ili proučavanja svetih tekstova. Bog se ne nalazi u *Vedama* ili *puranama*. Bog se nalazi u srcu i tamo bi ga trebalo potražiti. Ljudi bi trebali zatvoriti svoja usta i otvoriti svoja srca. Tek će tada osjetiti božanski blagoslov.

Danas je ljubav gotovo u potpunosti protjerana. Tamo gdje bi trebala prevladavati ljubav, zagospodarila je mržnja. Puka ljubomora je zauzela mjesto suosjećanja. Čovjek može iskusiti pravu sreću samo kada prave vrijednosti zauzimaju mjesto koje im pripada.

Preobrazite cijeli svoj život u priču o ljubavi. Tada vam ništa neće nedostajati kako biste bili sretni. Svo bogatstvo i položaj će vam biti podareni. Ljubav pobjeđuje sve.

Kakva je priroda te ljubavi? Kada se molite Bogu, trebali biste imati osjećaj potpune predanosti. Ukoliko zaista težite tome da spoznate Boga, ukoliko ste gladni i žedni Boga, tada biste trebali njegovati i razvijati tu ljubav koja sve prožima. Samo izražavanje želje nije dovoljno. Trebali biste nastojati osjetiti jedinstvo s božanskim. Ukoliko je vaše srce ispunjeno sebičnošću, kako onda samo pukom željom možete iskusiti jedinstvo s božanskošću?

Danas postoje razne vrste ljubavi. One su povezane sa sviješću o tijelu, a ne sa sviješću o sebstvu koje je njezin temelj. Duhovna ljubav započinje konceptom: "Ja sam tvoj sluga (*daasoham*)", a dosiže svoj vrhunac u: "Atma i ja smo jedno (*soham*)". *Soham* je izraz božanskog jedinstva.

Ta atma je brahma. To je ljubav. To je istina. To je ispravnost.

Čovjek je zaokupljen ostvarenjem četiri cilja u ljudskom životu: ispravnosti, bogatstva, osjetilnih želja i oslobođenja (*purushtaarta: dharma, artha, kama, moksha*). Ali, postoji i peti cilj: ljubav. Samo kada se postigne ljubav, svijet će

postati rajem na zemlji.

Tamo gdje prevladava ljubav, neće postojati mjesto za mržnju ili zavist. Ljubav ne može imati nikakve veze s lošim mislima ili djelima. Ljubav bi trebala biti postojana i nepokolebljiva. Ukoliko netko ide od jednog 'svamija' do drugog, od jednog oblika štovanja do drugog, on nikada neće spoznati ljubav božanskoga. "Jedna riječ, jedan put" - to bi trebao biti put.

Danas su se ovdje okupile tisuće ljudi. Što ih je ovdje okupilo sve zajedno? Ljubav je glavni uzrok. Bez ljubavi svega bi nekolicina vas došla iz tako udaljenih mjesta. Kako se ta ljubav izražava? To je međuodnos primanja i davanja. Morate primiti ljubav Božju. Isto tako vi morate pružiti vašu ljubav. Ali, obje te ljubavi su jedna te ista ljubav. Božja ljubav se odražava u vašim tijelima. To je značenje navoda iz Gite: "Dio mene prisutan je u svakome u kozmosu."

Taj božanski element u vama ne smije se zloupotrijebiti. Potrebno ga je upotrijebiti tako da podari dobro drugima. Božansko načelo ljubavi se ne koristi s uskogrudnim poticajima. Od davnina su mudraci objeručke prihvaćali to načelo. Narada je objavio: "Nakon što je ostvarila božansku ljubav (*parama prema*), osoba postaje savršena, besmrtna i spokojna (*yallabdhavaa pumaan siddho bhavathi, amrutho bhavathi, triptho bhavathi*)". On je božansku ljubav smatrao višom od svega. Isto kao što bez šećera niti jedan slatkiš neće imati slatkoće, tako i bez ljubavi ništa u životu ne može biti od neke vrijednosti. Vaše je srce po svojoj prirodi ispunjeno ljubavlju. Ali, vi zanemarujete tu blagodat i nastojite ostvariti bezvrijedna postignuća. Vaša istinska hrana će proizaći iz te božanske ljubavi, a ne iz bezvrijednih zadovoljstava.

Svaka stanica u ljudskom tijelu ispunjena je ljubavlju. Ta mikrokozmička ljubav je ona koja ispunja cijeli kozmos.

Ne postoji potreba da se upuštate u potragu za ljubavlju bilo gdje drugdje. Ona se nalazi u vama. Čovjek sve što čini je u nastojanju da bi nagomilao bogatstvo. Istovjetan napor potreban je kako bi se ostvarilo bogatstvo ljubavi. Ljudi danas ulažu svoje zalihe ljubavi i žalosti u vrijedne poduhvate. Umjesto toga trebali bi uložiti svu svoju ljubav u božansku banku predanosti. Ovaj polog ne samo da je siguran, već će mnogostruko oploditi u smislu blaženstva. Vaše je srce banka u koju je potrebno uložiti vašu ljubav spram Boga. Ulaganje bilo gdje drugdje nije sigurno. Novčani polozi imaju opasnost da budu izgubljeni. Ali polog u vašem srcu je siguran od bilo koje vrsti krađe ili gubitka. Osigurajte svoj ulog tako da ga 'zaštite' unutar svojeg srca. Tamo je on potpuno siguran, iako nema nikakvih okova, vrata ili ključeva. Ta ljubav ima osobine i oblik vječnog nektara (*amritasvarupa*). Nektar pruža ugodu samo osjetilu okusa. Ali, božanska ljubav podaruje vječno blaženstvo, koje je slađe od nektara. Svatko bi se trebao odlučiti da ostvari tu ljubav okusa nektara.

Danas je vaša najviša dužnost da ustoličite požrtvovanje (*thyaga*). Samo kada požrtvovanje vlada, ljubav će doći na svoje. Sve vaše prikrivene odlike će se tada izraziti. Postići ćete uspjeh u svemu što poduzimate. Kada ljubav postane vladajuće načelo, nestat će tuga i razočarenje. To je razlog zbog kojeg *Vede*

objavljaju kako je požrtvovanje samo ključ za postizanje besmrtnog blaženstva. "Bog je ljubav. Kako se onda možete nadati spoznaji Boga bez ljubavi?" (teluška pjesma). Na koji način izraziti tu ljubav koja je u vama? Svoje ruke morate zaposliti tako da plješću kada se pjeva ime Rame, Krišne i drugih. Izgovarajte imena Gospoda svojim usnama. Ukoliko zaista želite spoznati Boga, morate se uvijek prisjećati imena Gospodnjeg, kao što je to činio Prahlada: "*Om namo Narayana*". Pjevajte u slavu Gospoda kao što su to činile Radha i Mira. Štujte Gospoda kao što su to činili Jayadeva, Gauranga i Tukaram. Plačite od predanosti ispred lika Gospodnjeg kao što je to činio Ram Krišna Paramahansa. Tada ćete spoznati Gospoda. Ljudi prolijevaju suze zbog beznačajnih stvari, ali neće pustiti ni najmanju suzu zbog Gospoda.

Postoje dvije vrste suza: suze radosnice i suze tuge. Suze, koje biste trebali prolijevati za Gospoda su suze radosnice. Kada su Krišnu vrednovali tako što su ga mjerili na vazi, svo blago i dragulji Sathyabhame nisu bili dovoljno teški kako bi prevagnuli. Tada je došla Rukmini i izjavila da će puko izgovaranje imena Krišne izravnati vagu. Ako tome dodamo ponudu u obliku lista, cvijeta ili malo vode, vaga će prevagnuti na štetu Krišne. Govoreći tako, ona je položila list biljke tulsi na zdjelicu vage. I tako je vaga prevagnula. List biljke tulsi nosio je u sebi svu težinu Rukminine bezgranične ljubavi spram Krišne. Svo bogatstvo i blago Sathyabhame nije bilo od nikakve vrijednosti. Ali, Rukminino zazivanje imena Krišninog i dar u obliku lista biljke tulsi pružen s ljubavlju koja ispunja njezino srce prevagnula je vagu i Krišnu na njoj. Takva je snaga Božjeg imena i dara koji je ispunjen ljubavlju, kojeg podarujemo Gospodu. Gospoda nije moguće prikloniti na svoju stranu bogatstvom ili učenošću, snagom ili položajem, samo ga ljubav može pokrenuti.

Ukoliko želite pridobiti Gospoda, morate podariti svoju ljubav i samo ljubav. Danas je, nažalost, ljubav postala rijetkošću. Čak i materijalni oblik ljubavi polako nestaje. Ali, Božja ljubav je bezgranična. Bez obzira na to na koji način ga volite, on vam odgovara istom mjerom. Ali bez ljubavi, vi nemate pravo tražiti njegovu ljubav. Ispunjeni lošim osjećajima i mislima, ukoliko se molite čistom i neokaljanom Gospodu, kako možete očekivati osvojiti njegovu milost. Ukoliko sačuvate svoju čistoću barem u vašem hramu, možete ostvariti barem mali djelić božanske ljubavi.

Postoji velik broj sposobnih tumača duhovnosti. Ali, od kakve su koristi njihova predavanja ukoliko ne provode u djelo ono što propovijedaju.

Utjelovljenja božanskosti! Ukoliko ste stvarno ispunjeni predanošću, izrazite svoju ljubav spram Boga koji je samo utjelovljenje ljubavi. Ukoliko ste zaista gladni i žedni Boga, sudjelujte u božanskoj ljubavi kako biste utolili svoju glad i utažili žeđ.

Božanska ljubav je jedina nagrada za sve vaše nevolje i jade koji proizlaze iz neispunjenih želja i neispunjenih težnji. Božja je ljubav poput svjetionika i zvijezde vodilje. Ona ukazuje na pravi put. Usmjerite čamac svog života prema svjetioniku Božje ljubavi. Tada ćete morati pristati na obalu blaženstva.

Nije vam potrebna neka naročita vrsta pokore ili meditacije. Meditirajte o ljubavi. Ispunite svoj um ljubavlju. Čak i kada obavljate svoje svakodnevne dužnosti, smatrajte ih svojim darom božanskome. Bog je sveprisutan. U svemu i u svakome biću vidite Boga. Neka ljubav raste u vašem srcu kao što se i mjesec postupno ispunja i raste. Božanska ljubav neće se mijenjati kao što to čini mjesec. Neka takva postojana ljubav bude pohranjena u vašem srcu. Kao što je Tukaram rekao: "Rama u srcu i ruke na djelu (*dilme ram, haathme kaam*)".

Dužnost je svakoga - od danas pa nadalje - da njeguje istinsku, neokaljanu ljubav. S božanskom ljubavlju možete bilo što. Bez te ljubavi samo ćete još dublje uroniti u jad i patnju.

Neka vam budistička molitva bude vodilja. Prvo potražite zaštitu u svom intelektu (*buddam saranam hachchaami*). Zatim taj intelekt usmjerite na služenje društvu (*sangham saranam gachchaami*). Tada ćete pronaći utočište u blaženstvu (*anadnam saranam gachchaami*).

Ali nemojte se rastati od svoje prirode (*sarvam vishnumayam jagath*). Kozmos je prožet božanskošću. Zbog toga prepoznajte božanskost čak i u svojim neprijateljima. Njegovo srce je sklono tome da se promijeni. Kada volite čak i onoga tko vas je povrijedio, on je također sklon tome da se promijeni. Nemojte dopustiti svojoj ljubavi da se na bilo koji način utječe na nju.

Kada se ljudi mole Bogu, ponekad se mogu javiti sumnje, koje nas uznemiruju u očekivanju na koji će način Gospod odgovoriti. Takve su se sumnje rodile čak i u Radhinom umu. Ali, sve su se sumnje rasplnule kada je spoznala kako je cijeli univerzum palača u kojoj boravi Bog i ne postoji potreba da bi se neka vrata držala otvorenim ili zatvorenim. Sve što je bilo potrebno bila je potpuna predanost Bogu. Tajnovito značenje pjesama svetaca i poklonika kao što su bile Radha i Mira trebalo bi ispravno razumjeti. (Bhagavan je otpjevao Mirin bhajan "Chalore man" kako bi objasnio ezoterično značenje te pjesme).

Bog je bio ushićen poklonikovom pjesmom, koja je potekla iz srca. On je postao jedno sa svojim poklonikom. Niti jedan drugi oblik štovanja nema istovjetno djelovanje kao što ga ima pjevanje koje potiče iz srca u slavu Boga. Dovoljno je čak i ako sami pjevate (Bhagavan je to predočio tako što je zapjevao uvodne stihove pjesme "Rama kaapadu", kako skladna melodija molitve može potaknuti svačije srce). Neka glazba bude putovnica, koja će vam omogućiti da se stopite s božanskim. Glazba je dar Božji. Samo oni koji su obdareni lijepim glasom mogu pjevati slatko, privlačno i očaravajuće. Ovdje je s nama M. S. Subbalakshmi. Od svoje mladosti ona se posvetila glazbi, koja je ispunila njezino srce. Tu vrstu produhovljene glazbe ne može nitko postići. To je moguće samo uz pomoć Božje milosti.

Kada pjevate javno, možete mnogima pružiti zadovoljstvo i ushit, ali ukoliko to ne možete učiniti, možete pjevati sami. To će ozariti vaše srce i ispuniti ga slatkoćom. Uronite u sav posao koji obavljate s ljubavlju. Sve što činite smatrajte kao čin ljubavi podaren Bogu. Čak i prema poteškoćama, koje mogu naići, odnosite se kao prema daru koji stiže od Boga. Kada obolite od malarije morate

uzimati gorkasti pripravak kinina. Ali, to je lijek za vašu bolest. Isto tako, kada vas snađu zlo i nevolja, odnosite se prema njima kao prema lijeku koji će vam činiti dobro. Zlato je potrebno pretopiti i kovati kako bi se iz njega izradio nakit. Dragulj je potrebno izrezati kako bi zabljesnuo punim sjajem. Isto tako sve nevolje i poteškoće u životu služe kako bi pročistile osobu. Ljubav bi vas trebala učiniti sposobnima da prihvatite čak i poteškoće jer su one namijenjene za vaše osobno dobro.

Danas ovo tijelo ulazi u svoju sedamdesetiprvu godinu. Ovo tijelo je izgrađeno od pet elemenata i u biti je nepostojano. Nemojte tijelu pridavati veliku važnost. Usvojite načelo ljubavi koje vam je podareno. Moj cijeli život je ispunjen ljubavlju. Ja nikada nikome nisam prouzročio nikakvu patnju. Nikada nisam nikoga povrijedio. Koji je razlog tomu? To je moja ljubav koja druge preobražava. Meni je sada 71 godina. Ali nitko ne može znati kakvo je moje stanje. Ponekad mogu djelovati kao da sam ljut, ali ljutnja ne potiče iz srca već je ograničena na govor. Od glave do pete ja sam ispunjen samo ljubavlju. To je ona vrsta ljubavi koja je privukla cijeli svijet.

Ja ništa ne želim. Ja posjedujem tri 'P'. Prvo je *purity* (čistoća), drugo je *patience* (strpljivost) a treće je *perseverance* (ustrajnost). To troje osiguralo je moj odnos prema svijetu. Onima, koji su se ovdje okupili, nisu bile odaslane nikakve pozivnice. Jedino ih je Svamijeva ljubav privukla sve, poput magneta. Neki se mogu zapitati zbog čega oni nisu privučeni od strane Svamija ukoliko je taj magnet tako moćan. Razlog tomu je što su te osobe poput hrđavog komada željeza, kojeg niti jedan magnet ne može privući. Neka otklone hrđu i prašinu i tada će ih magnet privući. Njihova mržnja i želje, njihova zavist i pohlepa su hrđa i prašina koja ih pokriva. Ukoliko se očistite od njih, bez obzira na to gdje bili, biti ćete moji i ja ću biti vaš. Bespomoćni i napušteni, bez obzira na to gdje bili, Sai brine o svima. Potaknite svetu ljubav u vašim srcima. Ta ljubav ne samo da će spasiti vaš život već će podariti i dobrobit svima oko vas.

Ne trebate ponuditi ništa više osim ljubavi. U Prasanthi Nilayamu nisu dozvoljeni nikakvi darovi. Ulaz je dozvoljen jedino i samo ljubavi.

Bhagavan je završio svoj posvećeni govor bhajanom "*Prema muditha mana se kaho*" u kojem mu se mnoštvo sa zadovoljstvom pridružilo.

Iz Bhagavanova govora održanog 23. studenog 1996. u Sai Kulwant Mandapu.

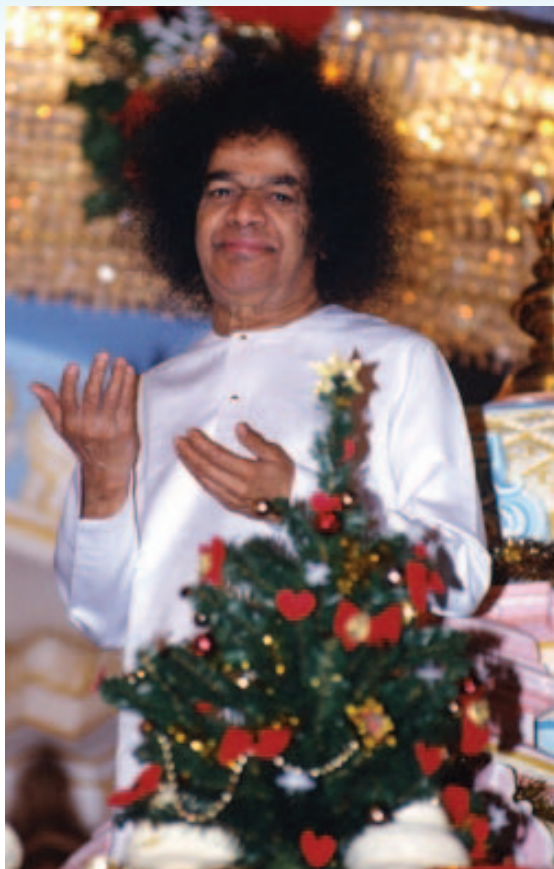
Božićni govor
Bhagavāna Sri Sathya Sai Babe
Prasanthi Nilayam, 25.12.1996.

Ovaj fizički život nije trajan već je privremen. Mladost kao i bogatstvo su nestalni, prolaze poput oblaka. Žena, djeca, odnosi i prijatelji također se mijenjaju i nestaju kao magla, kao munja. U ljudskom životu dvoje je trajno: dobro ponašanje, iskreno ponašanje i ugled. U ovome svijetu namijenjenom ljudskoj dobrobiti, u cilju temeljite promjene čovječanstva nastale su mnoge religije.

Višnuisti su običavali govoriti da je Bog Višņu najveći, dok su šivaisti rekli da je Šiva najveći. Oni koji slijede tu školu tvrde da je Gaṇapati jedini Bog, dok obrazovani tvrde da je *śārādā* najviše božanstvo. Muslimani tvrde da je Alah najmoćniji, dok kršćani govore da je to Krist. Budisti kažu da je to bog Buddha, a đainisti da je *Mahāvīra* najveći. Parsi kažu da je Zoroaster najveći, dok sikhi kažu da je Nanak najveći. Babini poklonici kažu da je Sai Baba Bog, a Židovi govore da su svi jednaki. U svim religijama postoji Bog. Taj Bog je Istina, taj Bog je Ispravnost, taj Bog je Mir, taj Bog je Ljubav.

Utjelovljenja Ljubavi!

Najvažnije je shvatiti da je namjera svake religije da unese duh jedinstva u ovaj svijet različitosti kako bismo živjeli idealan život. Bit svih religija i sažetak svih svetih tekstova kao i cilj različitih putovanja je isti. No, u ime religije srljamo u sukobe i borbe zbog sebičnosti, predrasuda i osobnog interesa. Sve religije uče dobrim stvarima, upravljenih nama samima i našem razumu. Ako nam je um dobar, koja je religija loša?

Najvažnije je shvatiti da je namjera svake religije da unese duh jedinstva na ovaj svijet različitosti kako bismo živjeli idealan život. Bit svih religija i sažetak svih svetih tekstova kao i cilj različitih putovanja je isti.

O, sinovi Bhārata, poslušajte: mjerilo i glavni principi svih religija su moralnost, integritet, milosrđe, ispravnost, istina, tradicija, strpljivost i nenasilje. Sve religije prihvatile su ove principe istine. Drevne religije zaboravile su ovaj glavni princip jedinstva i tako podržavale različitosti što je imalo za posljedicu potpuno izumiranje ljudskih vrijednosti. U ljudskom životu najvažnije je spoznati duhovno jedinstvo u toj božanskosti.

350 g. pr.n.e. živjeli su Židovi. Među Židovima postojale su različite religije poput islama i kršćanstva. Svi ljudi u toj zemlji bili su Židovi. Ta zemlja je mjesto rođenja obiju religija – islama i kršćanstva. Hebrejski je jezik bio vrlo ugledan i istaknut. Taj je jezik više-manje jednak našem sanskrtu. Hebrejski jezik sadrži mnoge ideje cjelokupnog čovječanstva. U to vrijeme ljudi koji su vjerovali u Boga imali su svete misli i um su potpuno usredotočili na Boga. Drugih misli nisu imali. Napravili su likove, zakone, imena i započeli štovati te kipove. Ta su božanstva samo odraz njihove mašte i štovali su ih punim srcem i dušom.

Postojao je čovjek imenom Ibrahim. Jozeph pripada tom potomstvu. Jozeph tada, Josip danas. Mnogi su tada bili drvodjelci i na taj način zarađivali za život. U tome mjestu živjela je žena imenom Maria. Maria tada, Marija danas. Oni su imali apsolutnu vjeru u Boga. Usredotočili su se na obiteljsko božanstvo Ibrahim i kontemplirali o tajnama stvaranja.

Kršćanstvo ne postoji samo 2000 godina; ono je postojalo i prije Krista, 350 g. pr.n.e. Tamo je božanstvo objašnjeno vrlo jasno. Vjerovalo se da je Bog stvorio cijeli svijet u šest dana: prvoga dana stvorena je briljantna svjetlost. Drugoga dana stvoreni su vjetar i oblaci. Trećeg dana stvoreni su sunce, mjesec i zvijezde. Četvrtog dana stvorena je

zemlja i ocean. Petog dana stvorene su ribe i ptice. Šestog dana životinje i ljudska bića. To su glavna stvorenja na ovome svijetu. U ime *sabhurude* sedmoga dana Bog se odmarao. Taj dan naziva se nedjelja. Nedjelja je dan kada su se molili Bogu. Tog dana kršćani odlaze u crkve i mole.

Kako je vrijeme prolazilo Bog je poželio da Jozeph i Maria imaju dijete. Jesu/Isus mu je bilo ime. Koje je značenje tog imena? „Je“ - znači „Jedan“ , „su“ - znači „onaj koji je svet“. Svetost je ta koja je Jedno. Židovi su imali potpunu vjeru u to da je Bog jedan koji je svet.

Kako se ime Isusovo širilo u druge krajeve, počele su se javljati sumnje. U svojim ranim godinama Isus je izgubio oca. Kako bi pomogao majci u potpunom razumijevanju izjave „majka je Bog i otac je Bog“, Isus je počeo služiti. Služenje roditeljima uistinu je ideal. Zašto? Krv, hrana i razum darovi su roditelja. Stoga bismo trebali iskazati zahvalnost roditeljima. Tako je Isus započeo podučavanje mladih da trebaju biti zahvalni svojim roditeljima.

U jedanaestoj godini Isus je krenuo u Jeruzalem. Majka je zbog toga bila jako zabrinuta. Tamo, u hramovima, bilo je mnogo divljih napada. Vladalo je nasilje, ali Isus je spriječio nasilje i podučio da Bog prebiva u svakome. Rekao je: „O, ljudi, ako ne možete pomoći, budite tiho. Nikada nikome ne učinite štetu.“ Pomogni uvijek, ne povrijedi nikad. To je bila njegova poruka: pomogni uvijek, ne povrijedi nikad. To je bit svih religija, to upotpunjuje sve religije. Ovo učenje namijenjeno je cjelokupnom čovječanstvu. Isus je također pomagao bolesnima i potrebitima. Pribavljao je hranu gladnima. Gledajući njegova dobra djela netko ga je prozvao Sinom Božjim.

različitih skupina, one su čak pokušale nauditi Isusu: Rimljani na jednoj strani, kršćani na drugoj strani. Sve razlike temeljile su se na nasilju, a to je vodilo u ludilo. Zbog vezanosti pripadajućoj skupini, prirodno, nastajale su borbe i sukobi. Religijska pripadnost vodi k egu. To je dovelo do zbrke u tumačenju da li je ono što je Isus rekao točno ili pogrešno. Isus je izjavio prvo da je Sin Božji. Rekao je: "Ja sam glasnik Boga. Ne samo ja ovdje, svi ste vi Božji glasnici, jer svako ljudsko biće Božji je glasnik." No, čovjek je zaboravio tu istinu i danas misli da je gospodar. No, Isus je širio samo tu istinu. Prva izjava glasi – ja sam Božji glasnik. Druga izjava je – ja sam Sin Božji. Sin Boga – ukazuje na bliskost. Ukazuje na bliski odnos između Njegovog Oca i Sina. Kako

Kasnije, kako je vrijeme odmicalo, ostao je samo naziv – Sin Božji. To je također dokaz da postoji Otac, Bog iznad.

Ime i slava Isusa Krista ubrzo su se proširile. Tamo, u to vrijeme, postoje dvije škole misli: prva skupina – rimski katolici. Postoji i druga skupina unutar te skupine. Ta skupina nosi naziv - protestanti. Budući da su protestirali, nazvani su protestanti. Dakle, među Židovima postoje ove dvije skupine: katolici i protestanti. Razlika u mišljenjima rasla je iz dana u dan. Različitost mišljenja bila je usmjerena i prema Isusu pa mu je život bio u opasnosti. Židovi u Jeruzalemu nisu dopustili Isusu ulazak u grad. Tako su sve više rasli religijski sukobi i borbe.

Tamo je tada postojalo 250 različitih škola misli. One su također monopolizirane od izvjesnih zemalja. Budući da je bilo mnogo

je napredovao tijekom duhovnog nastojanja i prakse, Isus je izjavio – Ja i moj Otac smo Jedno. Napokon dolazi Sveti Duh. Ovo su principi koji su prisutni u svim religijama.

Hinduizam zagovara sljedeće troje: dualizam, kvalificirani ne-dualizam i ne-dualizam. Koncept Parsa otkriva isto: ja sam u Svjetlu, Svjetlost je u meni, ja jesam Svjetlost.

Isus je žrtvovao svoje tijelo kako bi uspostavio i ujedinio sve škole mišljenja. Danas ne razumijemo jasno tu filozofiju i dajemo prednost podjelama te tako potpuno uništavamo, spaljujemo ljudske vrijednosti i kvalitete. U današnje vrijeme slavimo rođendane velikih ljudi no ne slijedimo njihove zapovijedi. Nema ništa velikoga u proslavi rođendana. Trebali bismo biti odlučni provesti u djelo, prakticirati njihova učenja i ideale.

Učenjaci su istraživali valjanost Isusove izjave. Sakupili su sve gradivo, tekstove koji su nastali prije 1530. Sve to sakupljeno je u jednoj knjizi u Engleskoj. Rusi su napravili malu knjigu i sigurno je čuvali u blizini Crnog mora. U toj sićušnoj knjizi sve je napisano. (Svami je zamahnuo rukom i u njoj se pojavila knjižica). Ovo je knjiga. Ovo su papiri koje vidite. Na knjizi se nalazi križ. Papiri također dokazuju da je postojao proces ujedinjenja svih religija. Sve što se nalazi ovdje, ne nalazi se nigdje drugdje u Bibliji. Ovo je jedna posve nova priča o Isusu. Nije svakome dano spoznati božansko. Da bismo spoznali božansko, trebamo razvijati božanske misli. Ovdje se nalazi traka za označavanje stranica. Svako područje sadrži tekst iz svih religija.

Najvažniji stih, sloka iz *Bhagavadgīte* nalazi se na markeru za knjigu.

Bit svih religija je ista. Predanost je glavna dužnost svakoga. Predanost znači osjećaj jedinstva – ja i Bog smo Jedno. Zašto? Zato što je cjelina, Jedan, prisutan i u meni i u tebi. Tijela su različita, tijela su poput balona, poput vodenih mjehurića. Jedna struja protječe kroz sve žarulje. Postoje razlike u boji, voltaži, ali struja, božansko načelo je jedno. Ova knjiga sadrži važnu izreku: jedan čovjek predstavlja mnoge, a jedan Bog prisutan je u svakome.

Nikada ne slijedite razlike temeljene na različitosti tijela. Nema temelja za taj koncept. Vezanost za tijelo odgovorna je za sukobe. Nikada ne vjerujte da je tijelo trajno. Tijelo je poput vodenog mjehurića, a um je poput ludog majmuna. Ne slijedite um, ne slijedite tijelo, slijedite savjest. To je glavni princip ovog teksta. Stoga bismo trebali slijediti našu savjest. U kulturi Indije, to se naziva *cit*.

Tri su aspekta: *sat*, *cit*, *ānanda*. Sva tri aspekta nalaze se u nama. Moramo

Nikada ne slijedite razlike temeljene na različitosti tijela. Nema temelja za taj koncept. Vezanost za tijelo odgovorna je za sukobe. Nikada ne vjerujte da je tijelo trajno. Tijelo je poput vodenog mjehurića, a um je poput ludog majmuna. Ne slijedite um, ne slijedite tijelo, slijedite savjest.

spoznati tu istinu. Čitamo knjige, učimo iz njih o velikanima u povijesti no, zapravo ne istražujemo da li su uistinu veliki. Nema drugih osoba većih od vas. No, vi ne znate svoju vlastitu vrijednost. Slon nije svjestan svoje snage, pa se pokorava goniču slonova.

Čitav svemir je u vama. Sve je u vašoj moći. To se naziva slobodna volja. Ona nije nešto odvojeno. To je Božansko Sebstvo, Duh. Božansko se naziva slobodna volja. Zaboravljamo ovaj temeljni princip, oslanjamo se na tijelo, um i inteligenciju.

Utjelovljenja Ljubavi!

Da biste postigli božansko, da biste pronašli božansko unutar sebe, ako želite spoznati Sebe, trebali biste razvijati čistu ljubav. U toj vezanosti ljubavlju, povezani ste sa svime.

To je veza ljubavi. Premda u kršćanstvu postoji 250 škola i podjela, sve one promiču princip Isusa. Čak i u današnje vrijeme nailazimo na muškarce i žene koji evangeliziraju. No, postoji promicanje, *prācāra*, ali nema prakse djelovanja, *ācāra*. Prakticiranje je vrlo važno. Možete promicati, ali to neće biti trajno. Vježbajte Istinu. To je

Samo između vas i Boga postoji odnos ljubavi. To je prava Ljubav. Prije rođenja, tu je Ljubav. Nakon smrti, tu je Ljubav. Tijekom života, tu je Ljubav. Ta je Ljubav nedjeljiva i postoji u sva tri vremenska razdoblja. Božansku Ljubav trebamo razvijati. Vezanost koja se našla na putu života zapravo je poput prolaznog oblaka. Zaboravili smo božansko – to je najveća glupost čovječanstva danas. Zbog stanja vezanosti, zaboravili smo naše pravo stanje.

najvažnije. Kada vježbate i uživate, drugi će vas slijediti. Kada jedno govorite, a drugačije radite, nitko vam neće vjerovati. Čak i ako ne promičete, nego ako samo prakticirate, to je dovoljno. U današnje vrijeme najvažnija stvar je djelovanje.

Bhagavān često ponavlja svojim studentima: postoji pet vrsta znanja. Zbog utjecaja *kaliyuge* povećava se knjiško znanje. Knjiško znanje jest površno znanje. No, znanje s kojim se rodimo, velika je nula, zajednički smisao je nula. Postoji razlikovanje, ali to razlikovanje znanja nije ni u kojem slučaju temeljno razlikovanje. Kada vježbate temeljno razlikovanje razvijate praktični život. Što je ovdje temeljno? Trebali biste razviti osjećaj da je jedan Bog prisutan u svakome. Isto božansko prisutno je u svemu. Isto božansko prisutno je u svakome. Budući da je današnji čovjek vezan za tijelo koje je poput vodenog mjehurića, zaboravio je na trajnu vezu s Bogom. Sebičan zbog

sebičnosti. Upravo sebičnost ubija ljudske kvalitete. Kako biste razvili čovječnost trebate razvijati jednousmjerenost.

Važno je razumjeti taj princip jedinstva kao religiju. Koje je značenje religije? Spoznati – to je značenje religije.

Što to trebate spoznati? Trebate shvatiti što ste vi? Tko sam Ja? Da li sam Ja tijelo? Ne. Jesam li um? Ne. Jesam li intelekt? Ne. Jesam li osjećaji? Ne. Ništa od toga. Ovo tijelo je moje tijelo. Kada kažete „moje tijelo“, tko je to – moj? Ovo je maramica. Maramica je odvojena od mene. Kada kažete „moje tijelo“, tada je tijelo odvojeno od vas. Pa, tko ste vi? Kada istražujete na takav način, shvatit ćete da su tijelo, um, intelekt i osjećaji samo vaši instrumenti, a vi ste gospodar. Supruga, djeca, prijatelji, odnosi, sve to jest poput prolaznih oblaka na nebu. Prije vjenčanja, tko je supruga, a tko suprug? Prije rođenja tko je sin, a tko majka? Sve je to samo stvorena vezanost. To nije ljubav, to nije ljubav, to nije ljubav. To je samo vezanost.

Samo između vas i Boga postoji odnos ljubavi. To je prava Ljubav. Prije rođenja, tu je Ljubav. Nakon smrti, tu je Ljubav. Tijekom života, tu je Ljubav. Ta je Ljubav nedjeljiva i postoji u sva tri vremenska razdoblja. Božansku Ljubav trebamo razvijati. Vezanost koja se našla na putu života zapravo je poput prolaznog oblaka. Zaboravili smo božansko – to je najveća glupost čovječanstva danas. Zbog stanja vezanosti, zaboravili smo naše pravo stanje. Izvršavajte svoje dužnosti; dužnost je Bog, rad je štovanje. S takva dva osjećaja, izvršavajte iskreno svoje dužnosti. Ne izvršavajte dužnosti iz vezanosti. Darovano vam je tijelo, darovano vam je vrijeme kako biste mogli djelovati. Stoga, shvatite vrijeme, tijelo, dužnosti i odgovornosti. Isus je znao ovu temeljnu istinu.

Majka Marija predana je poklonica. Uvijek je učila i promišljala o Bogu. Jednog je dana majka sjedila na vrhu planine osjećajući veliku tugu zbog smrti svog supruga. Tako je sjedila dvanaest dana. „Kakva je priroda vezanost?“ – pitala se. Da li ju je sama stvorila? No, to nije dar od Boga. Ta vezanost nije Božji dar. Blaženstvo je dar od Boga. Božji dar je mir. Božji

dar je Istina. To su Božji darovi. Sve ostalo je poput prolaznih oblaka. Nema supruge, nema obitelji, nema bogatstva ...Veza tijela je ta koja zapravo govori o tome tko je majka, a tko sin. Budalast misli da je vezan za majku. Misli da je od majke; on nije od majke, nego je kroz majku. To je važno. Svi mi smo došli **kroz** majku, ali smo **od** Boga.

Ovu istinu moramo jasno razumjeti. Svi smo božja djeca. Bratstvo čovjeka i očinstvo Boga! Postupno postaju ujedinjeni. Sin ima pravo na očevo vlasništvo. A tako je i s borbom za to pravo. To je glavni duhovni put kojim bismo trebali putovati sve bliže i bliže Bogu. To je duhovni put, *sādhana*. Duhovni put ne sastoji se u držanju talismana u ruci niti u sjedenju u meditaciji. Sve je to gubljenje vremena. Vi samo mislite da meditirate. O komu meditirate? Mislite li da ste odvojeni od Boga? Kada kažete da meditirate o Bogu to znači da ste zapravo odvojeni od Njega. Kada pjevate Njegovo ime, vaše ime drugačije je od Njegovog imena. To stvara osjećaj odvojenosti. Takva odvojenost ne bi trebala postojati. Ne bi trebalo biti vezanosti.

Postoji samo jednousmjereno jedništvo. Bog boravi u mom srcu. Gdje je Bog?

Zapravo, ako ne postoji božanska misao, onda ne postoji srce, *hrdaya*, onda je to kamen. Onda je to kamen *hr-daya* – onaj koji je suosjećajan. Kada nema suosjećanja, to je samo kamen. Stoga, trebamo razvijati suosjećanje. To je Isusov princip. Ljubav, Ljubav, Ljubav. Ljubav je Bog, živite u Ljubavi. Započnite dan Ljubavlju, ispunite dan Ljubavlju, provedite dan u Ljubavi, završite dan u Ljubavi, to je put k Bogu. Stoga bismo stalno trebali živjeti u Ljubavi. Takav je drag Bogu, a ovdje ova knjiga sadrži izreku da je on drag meni, Bogu. Onaj tko je ispunjen Ljubavlju, Božji je prijatelj. A današnji prijatelji ponašaju se na proturječan način. Ako je novac u džepu, a otac na uglednom položaju, takva će osoba imati stotine prijatelja. No, ako je džep prazan, a otac izgubio položaj nitko takvoj osobi neće reći niti zbogom. Da li je to prijateljstvo? Bog nije takav. Bog je uvijek s vama, u vama, oko vas. Trebali biste imati takvog prijatelja. Zapravo, pravi prijatelj je samo Bog. Bog je trajni prijatelj.

Sva su svjetovna zadovoljstva i udobnosti poput prolaznih oblaka. Koliko dugo traju? Ovdje ima mnogo poklonika iz stranih zemalja koji su ovamo došli po prvi puta.

Temeljni princip ne bismo trebali mijenjati unatoč našim postignućima. U vrijeme rođenja, čovjek je dijete. Nakon deset godina, nazivamo ga dječakom. U tridesetoj godini to je muškarac. Nakon sedamdeset i pete godine nazivamo ga djedom. Ali osoba je ista. Radi se o razlici u dobi i o razlici u nazivu. To je temeljna istina. Potpuno ista osoba bila je dijete, dječak, muškarac i djed. U početku Bog ima oblik. U trenucima teškoća molimo Mu se. Ponekad molimo za novac, bogatstvo. Tada On postaje onaj koji pita. Na isti način trebali bismo uspostaviti intimni odnos sa Bogom.

Mala priča:

Bogati je čovjek imao četiri supruge. Prva supruga bila je vrlo duhovna. Druga supruga je bolesna. Treća supruga čita mnogo dobrih knjiga. Četvrta supruga je moderna žena: voli modu, moderne sarije, moderni nakit. Taj bogati čovjek otišao je poslovno u Ameriku. No, nije na vrijeme uspio dovršiti posao pa je odgodio povratak. Napisao je četiri pisma svojim suprugama. Rekao je: "Vraćam se sljedeći tjedan. Napišite mi što želite da vam donesem." U poodmaklim godinama želio je biti osjećajan. Četvrta supruga, moderna, željela je da joj suprug donese najnovije sarije i nakit. Treća supruga željela je knjige, biografije plemenitih ljudi. Druga supruga rekla je da je bolesna i da ne može više podnositi bol; neka joj donese najnovije lijekove. Prva supruga je rekla: „Ne želim ništa. Dovoljno je ako se ti sigurno vratiš meni.“ Suprug se vratio. Najnovije sarije i najmoderniji nakit dao je četvrtoj supruzi. Nove knjige dao je trećoj supruzi. Drugoj je supruzi donio najnovije lijekove. A onda je ostao kod svoje prve supruge. Sve tri supruge bile su jako ljute na njega. „Zašto si ostao kod nje, a nisi kod nas?“

Duhovni put ne sastoji se u držanju talismana u ruci niti u sjedenju u meditaciji. Sve je to gubljenje vremena. Vi samo mislite da meditirate. O komu meditirate? Misлите li da ste odvojeni od Boga? Kada kažete da meditirate o Bogu to znači da ste zapravo odvojeni od Njega. Kada pjevate Njegovo ime, vaše ime drugačije je od Njegovog imena. To stvara osjećaj odvojenosti. Takva odvojenost ne bi trebala postojati. Ne bi trebalo biti vezanosti.

Tako je teško živjeti s jednom suprugom. Preko svake mjere je život sa dvije supruge. Tri žene odgovorne su za Ramino izgnanstvo. Četiri supruge – nepodnošljivo!

Sve tri supruge započele su svađu s njime. Tada je rekao: „Dao sam vam što ste tražile. Željela si sarije i nakit, ti si željela dobre knjige, ti lijekove, a ti si željela mene. Budući da si me ti željela, ostao sam sa tobom.“

Bog djeluje na sličan način. Ako netko moli: "O, Bože, želim bogatstvo i udobnosti.", Bog će mu ih i dati. Ako netko moli Boga za mudrost, Bog će ga zasigurno naučiti mudrosti. Bog je također sagradio Superspecijalističku bolnicu za one koji su bolesni. No, oni koji mole: „O, Bože, želim samo Tebe!“, On će im biti vrlo blizu. To su četiri pristupa Bogu. Štogod poželite, Bog će vam dati. Ali, to nije zapravo važno. Bog je važan. Ako uza se imate Boga, imate i sve. Istinsko bogatstvo jest Bog. Istinsko zdravlje

je Bog. Trebali bismo učiniti svaki napor da bismo Mu bili što bliži. Budući da smo od Boga, Njemu se i vraćamo. Toliko je mnoštvo vas okupljenih ovdje! Odakle dolazite? Pripadate različitim zemljama diljem svijeta, a opet, tu ste. Premda ste u blaženstvu, kada jednom potrošite sav novac kojeg ste ponijeli, morate se vratiti. Kada viza istekne, morate se vratiti. Nije moguće biti stalno ovdje. Na isti način, Bog nije samo privremeno tu. Trebali biste imati trajnu vizu. Božja Milost jest trajna viza. A nju možete dobiti kroz Ljubav, Ljubav, Ljubav. Kada imate Ljubav, imate trajnu vizu.

Utjelovljenja Ljubavi!

U svakome od vas postoji ljubav. Razvijate je, dijelite je s drugima! Tu ljubav iskustveno doživljavate s ljudima. Ta ljubav je dvosmjerna: daje i prima. Ako volimo, nije potrebno nigdje ići. Mnogi budalasti tako djeluju, idu posvuda, tražeći onog i ovog svamija. Ne morate nigdje ići. Imajte potpunu vjeru u vašeg Boga. Ne mijenjajte vjeru iz dana u dan. Ne mijenjajte svoju usredotočenost. Slijedite jedan put, vjerujte u jednog Boga. To je duh ljubavi.

(Bhagavān je otpjevao Prema Mudite Mana Se Kaho...)

Udruženje djevojaka bivših studentica kampusa iz Anantapura služile su društvu s osjećajem – služenje čovjeku jest služenje Bogu. Čak i nakon ulaska u brak i osnivanja obitelji u inozemstvu, došle su ovdje zajedno sa svojim supruzima. One su donijele ne samo promjenu na osobnoj razini, nego i promjenu u svojim supruzima dovевši ih ovdje. Mnogi studenti misle o informaciji, ali transformacije nema. Transformacija je vrlo važna. Ona će se dogoditi samo kroz služenje. Najbolji način da volite Boga jest da volite sve i služite svima. Bivše studentice služile su posljednjih petnaestak godina i

njihov se broj povećava. Mogu biti bilo gdje, one sudjeluju u aktivnostima Sai organizacije. Ljubav nema granica. Ljubav nema rođenja. Ljubav ne umire.

(Bhagavān je otpjevao „Love is my form“)

Ljubav je Moj oblik (Love is my form) – Moj lik odgovara svakome koji tako misli.

Ljubav je Moj oblik (Love is my form) – trebali biste reći: ljubav je moj oblik - vaš vlastiti oblik.

Moj oblik je Ljubav, Istina je moj dah (My form is Love, truth is my breath) – to biste trebali reći sebi i tada ćete razumjeti Bhagavānov temeljni princip.

Ljubav je moj oblik (Love is my form) – trebali biste misliti da je Ljubav oblik Boga.

Moj život je moja poruka (My life is my message), dakle, vi ste glasnici.

Da biste bili glasnici, promijenite svoj život u skladu s time. Za Ljubav ne postoji niti rođenje niti umiranje. Svamijevo učenje trebali biste usmjeriti k samome sebi tako da ste jedno sa Svamijem. Na to se misli izrekom: *tat tvam asi; aham brahmāsi* – ja sam *brahman*. Ista temeljna istina nalazi se u svim svetim tekstovima.

Nemojte mrziti niti jednu religiju. Ne ismijavajte niti jednu religiju. Ne tražite razlike tvrdeći da je vaša religija bolja. Budite jednaki sa svima. Svi su jedno. Dijelite, širite ovu istinu diljem svijeta. Čineći tako, istinski služite. Upravo služenje će vas dovesti bliže čamcu. U ovom oceanu života, uz pomoć čamca steknite blizinu.

Prevela: Sandra Kebler

izvornik:

<http://radiosai.org/program/SearchProgramme.php>

MAJČINSKA LJUBAV I BOŽANSKA MILOST

Utjelovljenja ljubavi!

Na svijetu nema tako plemenite osobine kao što ljubav. Ona je mudrost. Ona je ispravnost. Ona je bogatstvo. Ona je istina. Sve je prožeto ljubavlju. Sve u kozmosu niče iz ljubavi, sve raste pomoću ljubavi i sve se s njom stapa.

Svako je ljudsko biće rođeno iz majčinog krila. Ono je odnjegovano majčinskom ljubavlju te zahvaljujući njoj uživa u mnogim stvarima u životu. Zahvaljujući njenoj ljubavi uživa svu sreću života. Stoga, nema veće božanskosti nego što je majka. No, ta se božanskost odnosi samo na tijelo.

Čovjek treba shvatiti istinu da hrana koja održava njegovo tijelo proistječe od sunca. Sunce pomaže svoj hrani da raste. Zato, bez sunca čovjek ne bi imao hrane da se održi na životu. Pojam "*sathyam*" (istina) se sastoji od tri sloga koji označavaju: život, hranu i sunce. Iz toga slijedi da je istina prirođena čovjeku. Zbog toga njegov život treba biti utemeljen u istini. Nažalost, čovjek današnjice svoj život živi odvojeno od istine. Posljedica toga jest što je postao plijenom nebrojenih nevolja. Izgubio je mir. Mukama i bolima kojima je izložen nema kraja.

Čovjek treba shvatiti znakovitost ljubavi i istine koji su od životne važnosti za ljudski opstanak. Majka predstavlja te dvije temeljne kakvoće.

MAJČINSKO NADAHNUĆE

Rāma je dosegao bogospoznaju zato što je bio sin Kausalye. Lava i Kusa (braća blizanci, djeca Sīte i Rāme, op. prev.) postala su djeca-junaci zbog svoje velike majke Sīte Devi. Plemenite misli majki stvaraju veličinu njihove djece. Majci se može dogoditi da stvori krivu prosudbu o nekim drugim stvarima, međutim, ona je nepogrešiva u neprestanim nastojanjima oko dobrobiti svog djeteta. Stoga, kao primarna dužnost svakog sina mora biti ljubav prema majci. Nakon toga slijedi ljubav prema ocu i poštovanje prema učitelju. Majka se brine o tijelu djeteta. Otac dijete štiti. Učitelj mu usađuje znanje i mudrost. Svo to troje su od najviše potrebe za čovjekov opstanak i uspjeh na svijetu.

BLAGOSLOVLJENI SINOVI

Mnogi veliki ljudi počeli su činiti plemenita djela tek nakon što su stekli blagoslove svojih majki. Primjerice, Sanat Kumara je krenuo u bitku protiv demona Tarakasure tek pošto je dobio blagoslov Gowri, svoje majke. Isto tako, Parasurama je dobio majčine blagoslove prije no što je krenuo u borbu protiv svojih neprijatelja. I Vinatha je blagoslovila svog sina Garudu. Svaka je majka na sličan način blagoslovila svoga sina govoreći: "Neka te uvijek štiti Śri Rāma." ("*Śri Rāma rakaśa.*")

Zahvaljujući blagoslovima svojih majki, žena velikih svetaca, mnogo je ljudi bilo u stanju činiti junačka djela. Śankaracarya je poučavao da su sinovi, koji nisu dobili blagoslove svojih majki, patili od različitih nedaća u svojem životu. Ali mnogi od sinova su bili oslobođeni ponovnih rađanja jer su stekli majčin blagoslov.

Mnogo je velikih duša uznosilo veličinu i moć majki. Da bi im bilo dobro na zemlji, prvenstvena dužnost djece jest osigurati si blagoslov majki.

Međutim, prema Vedama duhovna dužnost čovjeka je drugačija. Tu, u čovjekovom srcu ima mjesta samo za ljubav Boga. Mora postojati neophodna naklonost prema majci i poštovanje prema ocu. Ali roditelji i učitelj su prolazni. Čak su i prijatelji netrajni. Jedino je u Bogu trajna sigurnost i jedino za Boga treba u srcu biti mjesta.

SVETOST TIJELA

Ljudsko tijelo stječe svoju svetost iz činjenice da je ono prebivalište Božje. Gīta smatra tijelo svetim poljem (*kṣetra*) i unutarnjeg božanskog prebivaoca kao *kṣetrajnu*. Zbog te svetosti tijela, ono se mora ispravno koristiti kao božansko oruđe.

Čovjek treba razvijati vjeru u Boga. Bez te vjere život će biti besmislen. Bez milosti Božje čovjek neće imati niti sreće niti zadovoljstva u životu. Ljudi su danas previše uronjeni u svjetovne poslove. To rezultira odsustvom mira u njihovom umu. Oni mogu mir imati jedino iz uzvišenog utjelovljenja mira – Boga. Božja ljubav treba osigurati ponavljanjem Njegovog imena. Stoga, trebali bi biti zahvalni svojim majkama koje su vam podarile tijelo kojim možete izgovarati, pjevati Božje ime. Veličinu Božjeg imena ilustrirat ću vam slijedećom zgodom.

TRI MAJKE I RĀMA

Jednom je Anjana, čiji je sin Hanuman bio veliki Rāmin poklonik, pošla do Rāmine majke Kausalye. Kausalya nije poznavala Anjanu, te ju je slatkim glasom upitala tko je ona. Anjana je bila ponosna na svog srčanog sina. Odgovorila je: "Majko! Ti nisi još čula za mene? Ja sam Hanumanova majka, majka onoga koji je jednim skokom preskočio ocean. Kako to da nisi čula za onoga koji je učinio takav podvig? Boraveći ovdje u palači nisi li čula za moga sina?"

Kausalya odgovori mekim glasom: "Draga majko! Sada znam. Hanuman je zaista veliki junak".

Dok su njih dvije tako razgovarale pride im majka sveca Agasthye. Kausalya sad nju ljubazno upita tko je ona. Ova odgovori: "Ja sam Agasthyina majka. Zar ne znaš da je moj sin u jednom gutljaju popio cijeli ocean preko kojeg je sâm Hanuman preskočio? Da li si svjesna da sam ja majka tako pobožnog sveca?"

Na to se Kausalya obrati naizmjenice jednoj pa drugoj ženi: "Ono što je vašim sinovima omogućilo da izvrše takve izvanredne podvige, jednom da preskoči

ocean a drugome da popije ocean u jednom gutljaju, jest ime mogega sina. Zato što su se spominjali imena moga sina mogli su učiniti takva čudesna djela."

U tom trenutku na scenu stiže Rāma. On je odmah shvatio u čemu se to te tri žene ne mogu složiti. U Rāme nije bilo ni oholosti niti samoljublja. Njegovo je srce bilo čisto i slobodno od sebičnosti. Svojoj je majci kazao: "Majko, nije moje ime omogućilo Hanumanu i Agasthyi da izvedu onakva velika junaštva. Ime "Rāma" ste nadjenuli mome tijelu. Međutim, veličanstvenost sâmog imena Rāme je to koje je omogućilo Hanumanu da preskoči ocean, a Agasthyi da ga u jednom gutljaju popije. Moć imena jest u korijenu njihovih postignuća."

Snaga Gospodova imena je neizmjerena. Kako god da je majka velika, ako sin ne posjeduje Božju milost, on neće biti u stanju postići ništa značajno, veliko. Iz toga razloga majke neprestance mole Gospoda da izlije svoju milost na njihovu djecu.

ADI ŚANKARINA VELIKA MUKA

Evo vam i drugog primjera, iz života Adi Śankare. On je rođen u Kaladi u Kerali. Kad je imao četiri godine, njegova mu je majka, Aryamba, rekla: "Sine, tvoj otac je vrlo pobožna osoba i on štuje Gospoda sukladno propisanim obredima. Ti moraš slijediti njegov primjer. Ti imaš veliku sreću. I ja sam neprestano predana Bogu. Rođen kao moj sin ti se trebaš vladati na takav način da stekneš veliko ime i slavu te time i meni priskrbiš dobro ime. Slijedi i djeluj na primjeru svojega oca. Majka je ona koja stvara sina plemenitim i slavim. Plemeniti sinovi su ti koji donose slavu svojim majkama. Stoga, imaj to uvijek na pameti i ugledaj se na oca."

Śankarin je otac bio dugogodišnji, postojani štovatelj *Devi* (Rajarajeśvari). Običavao je svakoga dana obredno božici nuditi mlijeko. Poslije svršetka svoje *puje* i nuđenja mlijeka božici, običavao ostatak mlijeka kao *prasadam* podijeliti sinu, ženi i ostalima. Jednog je dana, kad je Śankara imao jedva šest, otac morao otići poslom u susjedno selo. Rekao je sinu: "Sine, majka ne može izvoditi obred koji ja izvodim. Stoga, danas ćeš ga ti izvesti."

Pošto je otac otišao, dječak je slijedio očeve naputke. On napuni posudicu mlijekom, stavi je ispred lika božice Rajarajeśvari i stane moliti: "Majko! Prihvati ovo mlijeko koje ti nudim." Tako je molio neko vrijeme kad primijeti da je mlijeko ostalo nedirnuto. Spopao ga je veliki jad. Zaplakao je: "O, majko! Kakvo sam li ja to zlodjelo učinio? Kad moj otac nudi mlijeko ti ga obično uzmeš. Zašto ga ne uzimaš kad ti ga ja nudim?" Bio je očajan jer je držao da je greška do njega. Postao je tjeskoban. Nastavio je u agoniji: "Majko! Ne budeš li uzela mlijeko ja ću skončati svoj život. Ja sam osramotio svojega oca. Ja ću, također, biti krivac stoga što nisam ispunio nalog svoje majke. Ako ne mogu udovoljiti svojim roditeljima, kakva je korist od moga života?"

DEVI ODGOVARA

U velikoj boli se sve predanije molio božici.

Ganuta nevinim, usrdnim molbama dječaka, Rajaraješvari se stvori pred njim. Ona mu reče: "Dijete! Budi sretan. Ja sam beskrajno zadovoljna tvojom predanošću. Popit ću mlijeko." Rekavši tako, ona iskapi svo mlijeko koje je bilo ponuđeno u posudici.

Dječak je ostade bez daha ugledavši potpuno praznu posudu.

"O majko!", zaplakao je, "Popila si svo mlijeko! Što mi je ostalo za podijeliti kao *prasadam*? Moja će majka pomisliti da sam ga ja sveg popio. Ja joj moram dati *prasadam*. I moj otac, također, ima običaj podijeliti kao *prasadam* nešto mlijeka i ostalima. Zato te molim stvori nešto mlijeka u posudi."

Kako se, jednom popijeno mlijeko opet može ponovno stvoriti? Može li rijeka koja se jednom stopi s oceanom vratiti? Može li se jednom pojedena jabuka opet stvoriti?

Božica objasni dječaku da je nemoguće opet stvoriti mlijeko koje je jednom popijeno.

Dječak je bio u dubokom očaju i mučile su ga misli kako će svojoj majci donijeti loše ime. Usljedila je molitva: "Majko! Molim te daj mi samo malo mlijeka". Odgovarajući na molitve malenog dječaka božica mu na kraju podari mlijeko iz svojih grudi.

To mlijeko je posjedovalo svetu moć koje je u kasnijim godinama omogućilo Šankari da postane vrstan poznavalac svih svetih spisa i stekne neprolaznu slavu kao veliki i od svih poštovan duhovni učitelj. S lakoćom je ovladao poznavanjem svih Veda. Tome je imao zahvaliti milosti božanske majke i ljubavi i blagoslovima njegove rođene majke. Kad je netko blagoslovljen ljubavlju i milošću, (*prema* i *anugraha*) on se iz čovjeka preobražava u Boga.

Zato, svaka osoba, bio muškarac ili žena, treba štovati roditelje, ustoličiti Boga u srcu i postojano mu upućivati svoje molitve. Dužnost je svakoga djeteta da svojom dobrotom roditeljima priskrbi dobro ime. Plemenito vladanje Lave i Kuse donijelo je slavu njihovoj majci Sīti. Tijekom sukoba Lave i Kuse protiv Rāme, Lava je naciljao jednu strijelu prema Rāmi uz molitvu: "Ako je moja majka Janaki (Sītā), *Sadhvi* (uzvišeno plemenita žena) neka ova strelica oduzme Rāmi svijest." I zaista, Rāma je ostao bez svijesti kad ga je strijela pogodila. Gledajte što se dogodilo! I sama pomisao posvećena majci podarila je tako veliku snagu njegovoj strijeli!

To pokazuje da, kada istodobno štuju svoju majku i čeznete za milošću Božjom, majčini blagoslovi postaju još moćniji.

Danas su u svijetu takve majke rijetke. Mnoge su majke zabrinute za budućnost svojih sinova ako ovi slijede ispravan put. (One su u strahu da takva djeca neće biti uspješna u životu.) U davna vremena majke su razmišljale drugačije. One bi bile neizmjereno sretne kada bi vidjele da su imaju bogobojaznu djecu. Sreću im je donosilo uvjerenje: "Moj će sin biti dobar čovjek. Steći će dobro ime".

RODITELJSKA DUŽNOST

Čak i danas, u ovoj svetoj zemlji Bharat, roditelji trebaju učiniti sve kako bi podizali djecu na ispravan način. Djeca pak trebaju štovati svoje roditelje koji se brinu o njihovim tjelesnim potrebama. Također, potrebno im je shvatiti što duguju i Bogu koji je temelj sveg života. Osvijestivši tu dvostruku obvezu – prema majkama i prema Bogu – živjet će životom ispunjenim smislom. To su stvari veće i od života samoga. Najuzvišenije postignuće jest bogospoznaja. To je summum bonum (*lat.* najveće dobro, op. prev.) ljudskog života. To je bila lekcija kojom je Aryamba učila Šankaru. Ona ga je uvjeravala: "Kada stekneš sigurnost Devine milosti, što ti još u životu može nedostajati? Proslavit ćeš cijelu svoju zemlju."

Postići slavno ime, međutim, nije sve. Šankara je živio u stanju neprekinuta blaženstva. U svom kratkom životu od 32 godine, uspio je postići nevjerojatne stvari. Sve zbog milosti Devi.

(Bhagavan je zaključio Svoj govor bhajanom: "*Om Sri Ram! Jai Ram! Jai Jai Ram!*")

*Govor Bhagavāna Sri Sathya Sai Babe, održan na
svečanom otvaranju Prve Svjetske konferencije mladih,
16. srpnja 1997.*

**Utjelovljenja ljubavi, mladići i djevojke, građani
budućeg svijeta!**

U ovome golemom svijetu ljudsko je tijelo nešto najplemenitije i najuzvišenije. Kad se ono jednom izgubi, izgubljeno je zauvijek. Sve se ostalo uz malo truda može zadobiti natrag, primjerice, novac, bogatstvo, prijatelj ili supruga. Svjesnim izgrađivanjem karaktera i vještina tijelo postaje uzvišeno i uistinu ljudsko.

Na mladima leži velika odgovornost. O vama mladima ovisi dobrobit, napredak i blagostanje svijeta. Budete li se ustrajno pridržavali visokih etičkih i moralnih načela, svijet će se izmijeniti nabolje.

Ljudski je život podložen zakonima vremena. Od malene je koristi žaliti za proteklim danima. Oni nam se nikada neće vratiti. Kad joj se voda ulijeva u ocean, moćna rijeka Yamuna prestaje biti ona ista. Hrana koju jednom prežvačete i probavite, ne može poprimiti prvotni oblik. Poput vode što se isparava dok sunce izlazi, ljudski se životni vijek velikom brzinom gasi. Upravo je žalosno što današnja mladež ovo zanemaruje i troši svoje vrijeme ne obazirući se na ozbiljne posljedice koje to za sobom povlači. Ljudski se život može prispodobiti velikom satu čije tri kazaljke označavaju godine, mjesece i dane. Čovjek silno uživa u hitroj smjeni tih kazaljki. Minute nestaju u satima, sati u danima, a dani u mjesecima i godinama i time se priča završava. Ovo protjecanje sati, dana, mjeseci i godina, o kojemu se rijetko razmišlja, smanjuje čovjekov životni vijek, te je po tome nalik na posmrtno zvono. Prije negoli bude prekasno, preispitajmo svoj život i shvatimo smisao ljudskog postojanja. *Našim je životima prirođena božanskost. Moramo ispravno iskoristiti vrijeme i spoznati tu božanskost.*

Ne uspijemo li u tome, vrijeme, a i sam život, uzalud je potrošeno.

Životinjski porivi te ljudske slabosti, kao što su srdžba, požuda i pohlepa, upravljaju ljudskim životom. One čovjeka priječe da spozna važnost tijela što mu ga je Bog poklonio. On se nastavlja suludo ponašati upropaštavajući tako svoj imutak, položaj i sudbinu. Odaje se porocima i prepušta lošim navikama te se srozava do životinjske razine. To ne bi smjelo biti tako. Sav svoj imutak, položaj i sudbinu čovjek bi trebao ispravno koristiti kako bi mogao postati istinsko ljudsko, čak i božansko biće.

Tijelo je oruđe kao i svaki drugi materijal. Njegovom ispravnom uporabom spoznajmo mu vrijednost. Nožem se može sjeći povrće ili voće, no taj isti nož može poslužiti da se nekomu prereže grlo. Za ovu veliku degeneraciju odgovoran je ljudski um. Iz čovjekova uma izvire njegova sudbina, položaj i imutak. Vođen umom, čovjek se danas bori ne bi li steko imutak ne vodeći pritom računa o važnijem imutku koji već ima. Da bi spoznao ovu veliku istinu, mora preobraziti um.

U *vedānti* se ova uloga uma kao uzročnika svega dobroga i lošega u životu spominje u glasovitoj uzrečici: "Kakav um, takav položaj." Čovjekovo ponašanje, dakle ovisi o njegovim mislima i osjećajima, upravo kao što novine upijaju miris stvari s kojima dođu u doticaj. Čita li novine radi vijesti, čovjek se ne obazire na njihov miris. No ako se u njih nešto umota, one će poprimiti miris onoga što sadržavaju, miris jasmína, *pakode* ili sušene ribe. *Vedānta*, dakle, pojašnjava da *nam karakter i ponašanje ovise o mislima i osjećajima*.

Posij djelo, uberi sklonost,
posij sklonost, uberi naviku,
posij naviku, uberi karakter,
posij karakter, uberi sudbinu.

Ovisno o prirodi svojih misli i djela, možemo uljepšati ili upropastiti svoju sudbinu. Stoga bi nam misli i djela trebali

biti uzvišeni. Jedino se na taj način može osigurati sveopća dobrobit u svijetu. Zemlja koja ima mladiće i djevojke savršena zdravlja i karaktera doživjet će u svom životu ovakvu preobrazbu u uzvišenost i dostojanstvo.

U današnjem su svijetu bijeda, strah i nemir posvuda rasprostranjeni, stoga su *dobri mladi ljudi rijetkost*. Ni oružje ni atomske bombe neće zaštititi zemlju. *Jedino nas mladi ljudi savršena karaktera mogu uvesti u novo doba.*

Stoga bi mladi trebali imati sveto srce i čist um te nesebično služiti. *Trebali bi se pridružiti društvu dobrih ljudi (satsanga).* Sat znači božanskost, odnosno nepromjenljiv bitak. Sanga znači druženje. Društvo dobrih ljudi pomoći će nam da odagnamo svu životnu gorčinu i počnemo sve više osjećati slatkoću. Takvo će nam druženje pomoći da se oslobodimo svih grijeha i opačina.

Glavni uzrok svih nedaća s kojima se danas suočavamo jest odsutnost dviju temeljnih vrijednosti. To su strah od grijeha (*papabhiti*) i ljubav prema Bogu (*daivapriti*). Stoga bismo ovo dvoje trebali negovati.

Zatim slijedi naš dug društvu. Rođeni smo u društvu i u njemu rastemo. Sva su naša postignuća, ime i ugled darovi društva. Svoju zahvalnost ovom dobročinitelju trebali bismo izraziti nesebičnim služenjem. Čovjeku je tijelo i darovano kako bi posvećeno služio društvu. Čak one koji danas obavljaju takozvanu društveno korisnu službu motivira osobna korist te stjecanje imena i slave. Nesebičnosti ni traga.

Među ljudima na visokim položajima u vladi, poslovnom svijetu, politici nema duha požrtvornosti. Sva su srca onečišćena i tvrda kao kamen. Postala su okrutna i gruba. Ova onečišćenost zahvaća sve osobe na vlasti i prenosi se u srca roditelja, intelektualaca i učitelja. Svi se oni ponose svojim intelektom, ali su zaboravili da se čovječnošću treba ponositi. Njihovo ponašanje ne odražava ono što oni doista jesu. Najsigurniji lijek protiv ovog nedostatka osviještenosti jesu strah od grijeha i ljubav prema Bogu.

Kad jednom zavolimo Boga, zavoljet ćemo i svijet. Čak kad nas drugi povrijede, trebali bismo biti strpljivi i trpeljivi.

Cijeli je svijet jedna obitelj, jedna kuća. Svi su ljudi braća i sestre. To je bratstvo ljudi i očinstvo Boga. Trebali bismo iskusiti ovaj duh jednosti. Kad ga svi iskuse, neće više biti povređivanja. Zubi koji okružuju nježan jezik često ga povrijede, no pri tom i ne pomišljamo na to da zube kaznimo, jer su i jezik i zubi dijelovi iste cijeline. Jednako bi tako i **mladi ljudi trebali njegovati duh praštanja**. Čak i kad ih drugi optuže ili povrijede, trebali bi imati strpljenja da zaborave i oprostite. U mladosti, kad je krv uzavrela, posebice je lako prepustiti se srdžbi. Ali to nije ljudsko svojstvo. Trebali bismo razviti mir i strpljivost. *Trpeljivost je najviša istina, praštanje je najveća dharma, a strpljivost je Veda.* Provođenje trpeljivosti, praštanja ili nenasilja u svakodnevnom životu pruža beskrajnu sreću.

Srdžba, požuda, pohlepa i slično nisu ljudske, već životinjska osobine. Samo životinje potiču strah u drugima, zbog toga se i same boje. Čovjek bi trebao nadići ovo dvoje. *Mladost je najbolje vrijeme za njegovanje ispravne neustrašivosti. Nikad ne stvarajte strah u drugima i nikad se nikoga ne bojte.*

Njegujte ljubav prema Bogu i strah od grijeha. *Jedino je ljubav prema Bogu istinska ljubav.* Sve ostale, kao što su majčinska, očinska, bratska i rodbinska ljubav, svjetovne su ljubavi i u sebi sadržavaju sebičnost. Bog je nesebičan od glave do pete. Strah od grijeha vodi k ljubavi prema Bogu. Što je grijeh? Prema indijskoj kulturi, služenjem drugima stječemo zasluge, a povređivanje drugih jest grijeh.

Uvijek pomози, nikad ne povrijedi. Grijeh se rađa iz presnažne svijesti o tijelu, odnosno iz poistovjećivanja sebe s tijelom te želje za ugađanjem njegovim prohtjevima. To vodi sebičnosti i izvjesnim štetnim posljedicama.

Sanskartski pojam *paropakāra* sadrži ove tri riječi: *para*, *upa* i *kāra*. *Para* znači *ātman*, *upa* znači blizina, a *kāra* provođenje toga u djelo. Istinski zaslužno djelo, istinska vrlina, leži, dakle, u približavanju *ātmanu*. Slično tome, *parapīdana* se može protumačiti kao zaboravljanje *ātmana* ili božanskosti. Zaslužno je djelo biti svjestan božanskosti, a zaboraviti ju jest grijeh. Razvijemo li potpunu vjeru u

prisutnost Boga u svima, u nama se neće naći mjesta za mržnju. *Zato je njegovanje ljubavi prema Bogu najsigurniji način da nadiđemo ljubomoru, ego i mržnju, koji su se raširili među mladima.*

Ego je neizlječiva bolest od koje svi pate. Razlike možda postoje u njegovoj jakosti ili količini, ali ne u kakvoći. Još nijedna medicinska škola nije pronašla lijek protiv njega. Ego se rađa iz neznanja o vlastitoj istinskoj prirodi. Da bismo ga uništili, trebamo shvatiti kako je, u odnosu na svemir, ljudski život u biti sićušan. Sâm je svijet tek omalen globus. Indija je zemlja na njemu, Andhra Pradesh mala pokrajina, Anantapur okrug, a Prashanti Nilayam gradić u tom okrugu. Ovim postupkom stupnjevite redukcije, mjesto pojedinca u svemiru može se svesti na beznačajnu točkicu.

Gledamo li kroz prizmu duhovnosti, cijeli je svijet ispunjen božanskom energijom. Sve je božansko i Bog je u svemu. Kad jednom prepoznamo jedinstvo Boga u svima, koga ćemo smatrati velikim, a koga malenim? Žarulje mogu biti različita oblika, ali je struja koja ih osvjetljava jedna te ista. Bilo da vas svijet hvali ili kudi, nikada se ne biste smjeli mijenjati. Steknite postojanost stalnim prisjećanjem na Boga u sebi. *Nikad ne zaboravite dobro, nikad ne zaboravite Boga.*

Zemlje ovog svijeta s nadom očekuju od svojih mladih ljudi da ih štite i podižu im ugled. Neka vam ponašanje bude sveto. Upravo je na to Indulah Shah mislio kad je rekao da je Svamijev život Svamijeva poruka. Sve što Svami govori jesu ideali, a od ideala nikad ne bismo smjeli odustati. Zbog svojih želja postajemo slijepi za ideale. Postajemo sebični zaboravljajući na duhovnost i domoljublje. Naši su se stari mudraci i vođe zalagali za provođenje istine, ispravnosti, pravde i požrtvornosti. Sve vrijeme uživali su mir i sigurnost.

Zato, mladi, negujte ove osobine – istinu, ispravnost, pravednost i požrtvornost -kako biste ostvarili ciljeve svoje zemlje. Nedostatak ovih ideala doveo je do tjeskobe i nesreće. Čvrsto odlučite da ćete popraviti ovo stanje usvajanjem ljudskih vrijednosti. Ustoličite požrtvornost u

svojim srcima, okrunite se pravednošću, opremite se mačem istine. To je istinske oružje kojim ćete štiti svoje tijelo, kao i svoju zemlju.

Mladi, čvrsto odlučite da ćete spoznati svrhu života. Ako je čaša prazna, možete je napuniti čime želite. Zato ispraznite svoju glavu od svih nečistoća i prljavština. Ispunite je duhovnošću. Okanite se poroka i odagnajte loše misli. Pročistite srce i um. Gdje god bili, posvetite se služenju. Bhagavan na to misli kad kaže: "Ruke u društvu, a glava u šumi".

Razvijte postojanu viziju i nepokolebljiv um i primjetit ćete da će se božanskost automatski očitovati. Onaj tko spozna *brahmana* (Apsolut) postaje *brahman*. Kad se zaokupite božanskim mislima, postajete božanski. Životinjske i demonske misli pretvaraju vas pak u pravog demona. Svi znaju da je danas ozračje ispunjeno porocima i zlim mislima. To ne pogoduje očitovanju ljudske prirode.

Uzmimo jedan primjer iz *Rāmāyane* koji će nam pomoći da shvatimo što je prava čovjekova priroda.

Rāma i Rāvana bili su jednako visoko obrazovani. U čemu je onda razlika među njima? Razlika leži u njihovu nastojanju. *Jedan je nastojao biti dobar, a drugi velik.* Velika je razlika između dobrote i veličine. No čini se da nitko ne zna, ili se bar ne trudi da sazna što je dobrota. Plemenit je i dobar onaj tko u Bogu pronađe ljudsku prirodu i kakvoću te božanskost u čovjeku. Danas ima mnogo velikih ljudi, ali od kakve je to koristi?

Rāma je bio dobar, a Rāvana velik. Rāvana je mnogo čitao i radio silnu pokoru, ali nije usvajao stečeno znanje. Patio je od loše probave i neznanja. Ovo je dovelo do svih drugih poroka čijim je plijenom lako postao. Nije bio u stanju obuzdati svoju želju. Sav svoj rod odveo je u propast. Izgubio je kraljevstvo (*rājya*) jer nije mogao obuzdati svoju vezanost (*rāga*). Kad postane žrtvom svojih želja, vezanosti i misli, čovjek se pretvara u demona. Rāma se, s druge strane, posvetio provođenju istine i ispravnosti. Zato je postao dobar. Rāmu štiju i nakon što su već tisuće godina

prošle od vremena u kojem je živio. On je očitovao božanskost u ljudskom biću. To je dobrota.

Otkriti čovjeka u Bogu nije veliko postignuće. To je vaša želja ili mašta. To je odraz, odjek vaše želje. Otkrijte Boga u čovjeku. To je istinska dobrota. Trebali bismo nastojati biti dobri, a ne veliki. Vaše fizičke moći, bogatstvo, naobrazba i položaj nisu dugovječni. Čovjeka na vlasti poštuju tako dugo dok je na vlasti. Stoga, nema smisla nastojati biti velik. *Nastojte biti dobri.* To pak iziskuje izniman napor. Biti dobar znači biti ispravan i pun pravednosti, voljeti Boga i vjerovati u Njega, voljeti sve i služiti svima. Kao prvi korak u tom smjeru, njegujte dobre misli i dobre osjećaje te činite dobra djela.

Mladi, današnji je dan obilježilo svečano otvaranje Svjetske konferencije mladih. Ja sam vam uglavnom predočio okosnicu programa. Trebali biste do pojedinosti raspraviti svoj program rada i točan pregled aktivnosti. Pri razradi pojedinosti trebali biste uvijek i postojano držati na umu temelj svega. *Vjera u Boga jest temelj, a izgovaranje Božjeg imena i pjevanje u Njegovu slavu najsigurniji je put do božanskosti. Zapjevajmo zato u slavu Božju sa zanosom i ljubavlju.*

ULOGA SAI MLADIH U SVJETSKOJ KRIZI

*Kad izgubite imetak, možete ga nanovo steći.
Izgubljena prijatelja možete nadomjestiti.
Izgubljenu suprugu možete nadomjestiti.
Izgubljenu zemlju možete nanovo zadobiti.
Ali prohujalo vrijeme ne možete nadoknaditi.*

Utjelovljenja ljubavi! Mladići i djevojke! Budući građani svijeta!

Kada čovjek izgubi imetak, može ga ponovno steći. Izgubi li prijatelja, može naći drugoga. Umre li mu žena, može se ponovno oženiti. Izgubi li zemlju, može je ponovno zadobiti. Ali, izgubi li vrijeme, ne može ga vratiti.

U ovome nepreglednom Svemiru, od svih mnogobrojnih vrsta živih bića, čovjek je najviše i najplemenitije biće. On je uzvišeno biće. Pun je dobrih osobina. Izgubi li čovjek te odlike ljudskosti, nije ih lako ponovno zadobiti.

Mladići i djevojke! Napredak i dobrobit svijeta ovise o ponašanju mladih. Tek kada ćete se vi dobro ponašati, ovaj će svijet imati idealnu budućnost.

Noć, koja je protekla, nikako se ne da se prizvati natrag. Voda rijeke Yamune, kada se jednom stopi s oceanom, ne može se vratiti. Voće koje ste pojeli i probavili, ne može se obnoviti. Čovjek svoje dane provodi besciljno, posve nesvjestan što ga čeka u budućnosti. Nije svjestan toga da tijekom vremena neprestano izjeda njegov životni vijek.

Život je poput golema sata. Tri njegove kazaljke pokazuju brzinu kojom prolaze dani, mjeseci i godine. Čovjek se veseli kretanju kazaljki, ali ne shvaća da ga svaki njihov pokret podsjeća da mu je životni vijek sve kraći. Stoga, prije negoli kucne posljednji čas, svaki čovjek treba shvatiti koje su mu dužnosti i pobrinuti se da preostalo vrijeme provede valjano.

Koji je osnovni uzrok čovjekova rođenja na ovome svijetu? Koje su mu dužnosti? Nitko ne nastoji spoznati božanskost koja je čovjeku urođena. Mladići i djevojke danas rasipaju dobar dio svoga vremena ne shvaćajući dragocjenost ljudskog života.

OD LJUDSKOGA KA BOŽANSKOME

Dva su svojstva čovjeka: jedno je životinjska priroda, drugo, ljudskost. Na žalost, čovjek se kocka svojom ljudskošću tako što postaje plijenom šest neprijatelja - požude, ljutnje, pohlepe, zavisti i ostalih - te zlorabi svoje Bogom dane sposobnosti. Time se spušta na razinu životinje. S druge strane, čovjek svoj um, položaj i sposobnosti treba koristiti tako da postane krjepostan, treba slijediti put ispravnosti i nastojati se uzdići od ljudskoga ka božanskom. Sve što postoji u svijetu valja upotrebljavati na pravi način, a ne zloupotrebljavati. Nož se može upotrijebiti da se njime reže povrće ili da se nekom prereže vrat. Kako će se nož koristiti, ovisi o čovjeku koji se njime služi. Njegovo mentalno stanje treba

biti ispravno. Čovjekovo je ponašanje vezano za njegove misli i osjećaje. Srce je po svojoj prirodi čisto. Ali, naše ga misli mogu onečistiti ili održavati čistim. Čovjek svojim mislima i djelima može oplemeniti ili upropastiti svoju sudbinu.

Danas u cijelome svijetu vladaju patnja, nemir, metež i nered. Zemlja u kojoj ima plemenitih ljudi, nužno će biti mirna i sretna. Zašto se neka zemlja nalazi u jadnom stanju? Razlog je tomu odsustnost muškaraca i žena uzvišena karaktera. Da bismo zaštitili svoju domovinu, nisu toliko važni oružje, projektili i atomske bombe. Od svega su važniji muškarci i žene beprijekornih vrlina.

Hoće li svijet nepredovati ili nazadovati ovisi o karakteru mladeži - mladića i djevojaka. Prema tome, mladići i djevojke trebaju imati čista srca i nesebično služiti svojoj zemlji. Trebaju biti u društvu dobrih i pobožnih.

Time što su izgubili strah od grijeha i ne njeguju ljubav prema Bogu, ljudi su izgubili osnovno obilježje čovječnosti. To je dovelo do toga nestanka mira u svijetu.

SLUŽENJE DRUŠTVU

Svatko treba shvatiti koliko duguje društvu u kojem je rođen i od kojega je dobio toliko dobrobiti. Mladi ljudi trebaju promisliti o tome kakvu zahvalnost trebaju pokazati društvu koje im je dalo toliko toga. Kako služite društvu?

Svaki čovjek treba pokazati zahvalnost društvu tako što će mu nesebično služiti. Sa tom je svrhom stvorena Organizacija nesebičnog služenja. No čak se i ovdje Organizacija nesebičnog služenja koristi za promicanje ugleda pojedinaca, a ne za služenje radi služenja sama.

Tijelo vam je dano da biste služili društvu. Danas, gdje god se okrenete, u upravi, u poslovnome svijetu, u politici ili na drugim područjima, nigdje nema duha požrtvornosti. Posvuda vlada ozračje prožeto nečistoćom. Ta se prljavština mora odstraniti. Danas nečistoća zahvaća ljude na vlasti, roditelje, prosvjetne djelatnike i intelektualce. Oni koji se razmeću svojom naobrazbom, nemaju poniznosti koja je obilježje istinske naobraženosti. Ljudi cijeli svijet trebaju smatrati domom jedne jedine obitelji. Kada prevlada duh jednosti, nestat će i sklonost da se naškodi drugima. Trebate oprostiti čak i onima koji su vas povrijedili. Mladi trebaju negovati uzdržanost.

Uzdržanost je najuzvišenija čovjekova moralna vrlina.

Utjelovljenja ljubavi!

Čovjek treba biti oslobođen straha. Životinje pobuđuju strah, ptice su mu podložne. Ali, čovjek ne bi smio uzrokovati strah u drugima niti bi se sam nečega trebao bojati. Mladići i djevojke današnjice trebaju razvijati neustrašivost kao svoju vodeću odliku. Trebate se bojati samo jedne stvari: grijeha. Bog je jedino biće koje valja voljeti. Svi su drugi oblici ljubavi prolazni i sebični. Ljubav prema Bogu je nesebična je i vječna.

Bog ne traži ništa od vas. On je posve nesebičan. Želite li zadobiti ugled u društvu, morate razviti ljubav prema Bogu. Stoga morate stalno biti u strahu od

grijeha. Što je to grijeh? Grijeh obuhvaća sve djelatnosti koje su motivirane sebičnošću, koja je posljedica shvaćanja da su u životu najvažniji tijelo i osjetilni užici. Zasluga proizlazi iz svih djela, koja čovjeka približuju Bogu. Grijeh je povrjeđivanje ili zaboravljanje Boga. Prepoznati božanskost u svakome, način je na koji možete steći zasluge.

Mladi su ljudi izgubili osjećaj za uzdržanost i time postali plijenom mnogih loših osobina poput ljutnje i zavisti. Trebaju znati da je danas većina mladih ljudi u raznim stupnjevima zaražena bolešću zvanom sebičnost (*ahaṅkāra*). A to je uzrok svih bolesti na ovome svijetu. Taj egoizam nema stvarne osnove jer pojedinac je tek beznačajna čestica u golemome Svemiru. Egoizam se rađa iz neznanja. Neznanja će nestati kada čovjek shvati da je cijeli Univerzum prožet božanskim i da pripada božanskom. Svi trebaju činiti dobro i nikad ne smiju zaboraviti Boga. Tako se svladava egoizam.

Povlastica je i dužnost mladih muškaraca i žena promicanje dobrobiti, napretka i mira u svijetu. Preobrazite sva svoja djela u svete dužnosti. Iskusite ljubav prema Bogu. To je smisao Svamijeve izreke: "Moj je život moja poruka." Držite se ideala koje vam je Svami postavio.

Danas su ljudi skloni zaboraviti ideale i radije imaju želje. Sebičnost je raširenija od domoljublja. To treba promijeniti. Nikad ne zaboravljajte svoju domovinu. Upamtite da su naši preci požrtvovnost ustoličili kao najvišu moralnu vrlinu. Zalagali su se za pravdu i istinu. Stoga su uživali mir.

Čovječanstvom danas hara strah zato što nema požrtvovnosti, ispravnost se ne cijeni, a istina je postala rijetkost. Mladi ljudi trebaju ustoličiti požrtvovnost u srcu, nositi krunu pravednosti na glavi i mač istine u rukama. Ta su oružja potrebna da bi se obranila zemlja.

Mladi ljudi trebaju razmotriti istinsku svrhu života. Trebaju se osloboditi svih nečistoća u srcu.

Čista srca valja im se uputiti u služenje u svako doba i posvuda. "Ruke u društvu, glava u šumi." Od danas razvijajte nepokolebljiv um i postojane ideale. To je način da pobožanstvimo svijet.

DOBROTA JE VRJEDNIJA OD VELIČINE

Ljudi bi trebali uočiti razliku između "veličine" i "dobrote". Većina roditelja želi da im djeca budu veliki ljudi, ali zapravo nemaju pravu predodžbu o tome što zapravo znači biti velik. Može biti da oni žele da im djeca dobiju visoku naobrazbu, dobar posao i steknu velik imetak. Čini li to čovjeka velikim? Ne. Onaj tko vidi ljudsko u Bogu, čovjek je. Ali, onaj tko u čovjeku vidi Boga, dobar je čovjek. Obilježje je dobrote vidjeti božanskost u svakom čovjeku.

Nema koristi od stjecanja veličine bez dobrote. Trebate težiti za dobrotom, a ne za veličinom.

U ovoj zemlji (Indiji, nap. prev.) danas ima mnogo "velikih" ljudi. Kakvu korist

ima zemlja od njih? Rāvaṇa je bio vrlo obrazovana osoba. I Rāma je bio jednako tako naobrazovan. Ali, Rāma je bio mnogo više od toga. Bio je dobar čovjek. Rāvaṇa je činio strahovite pokore i ovladao je golemim znanjem. Ishod toga bilo je neznanje proizišlo iz nepravilnog prihvatanja znanja. Ne mogavši upravljati svojim željama, Rāvaṇa je donio propast svojem plemenu i svojem kraljevstvu. Sva njegova učenost nije ga spasila od vlastitih zlih osobina, koje su ga uništile. Svi bi trebali njegovati samo jednu želju, želju da se zadobije milost Božja.

Rāma je bio odan istini i ispravnosti. Stoga je postao dobar čovjek, a ne tek velik čovjek. Tisućama godina poslije, samo njegovo ime još uvijek pobuđuje divljenje. Rāma je očitovao božanskost u ljudskom biću. To je obilježje dobrote. Vidjeti ljudskost u Rāmi nije ništa osobito. Budući da ste i sami ljudsko biće, uočavate ljudske odlike i u drugima. Ono što morate uočiti jest božanskost u ljudskim bićima.

Morate shvatiti da je veličina koju čine moć, položaj ili imetak, prolazna. Tako stečena veličina gubi se s gubitkom moći i položaja. Ali, dobrota se uvijek poštuje. Stoga svoj život posvetite dobroti. Što je dobrota? To je življenje prema *dharmi* (pravilima ispravna ponašanja) i pravednosti, dobrota i ljubav prema svima i njegovanje vjere u Boga. Pomagati potrebitima i uzdizati jadne, sve je to dobrota.

Mladići i djevojke! Danas vam je, prigodom svečanosti otvaranja, predložena tek okvirna slika zadataka, koji su pred vama. U danima koji slijede, razmotrit ćete pojedinosti koje se tiču dužnosti koje ste došli ispuniti i programe aktivnosti kojih ćete se prihvatiti. Temeljno je za sve duhovne tragatelje ponavljanje imena Božjeg. Tako možete doživjeti Boga. Ime trebate ponavljati s ljubavlju.

Bhagavan je svoj govor završio bhajanom *Prema mudita mana se kaho, Rāma, Rāma, Rām!*

SRI SATHYA SAI BABIN GOVOR ODRŽAN PRIGODOM
PADUKA FESTIVALA
23. rujna 1997. godine

Utjelovljenja ljubavi!

Kad se čovjek odrekne svoga ega, on postaje vrijedan ljubavi. Sebičan čovjek ne može zahtijevati ljubav drugih. Može biti utjecajan, imati visok položaj u društvu ili biti vrlo inteligentan. No, čak ga ni vlastita žena ni djeca neće voljeti. Kad jednom odbaci svoj ego, osigurao je sebi univerzalnu ljubav.

Odbacivanjem ljutnje, čovjek će se osloboditi i patnje. Svi se ljudi žele osloboditi patnje. Poduzimaju mnoge duhovne zadatke kao što su pokore (*yagas*) i žrtvene obrede (*yajñās*) da se oslobode patnje. Ali ni jedan od tih napora nije čovjeku od koristi dok je god u prevlasti ljutnje. Rāvaṇa je bio veliki štovatelj Boga. Bio je utjelovljenje vrline i hrabrosti, mogao je osvojiti cijeli svijet. Ali, patio je zato što je bio pun srdžbe. Srdit čovjek nikad ne može biti u ni u čemu uspješan. Nailazit će na nebrojene probleme i doći će na loš glas.

Želja šteti postizanju blagostanja. Čovjek s pretjeranom željom zaboravlja na samog sebe te postaje arogantan i poludi. Božica blagostanja Lakṣmī nikada neće biti uz njega. No, kad jednom počne primjenjivati strop nad željama, sve će ga bogatstvo slijediti.

Pohlepa i sreća nikad ne idu skupa. Duryodana i Duchasana su izolirane od zadovoljstva. Da bismo bili sretni, moramo se osloboditi pohlepe i razvijati duh požrtvornosti. Tako se pokazalo kako se mora odbaciti ego, srdžba, želja i pohlepa da bi se iskusila istinska sreća.

Ova je čaša puna vode. Da je napunimo mlijekom, prvo je moramo isprazniti, izliti vodu iz nje. Isto je tako i s ljudskim umom koji je ispunjen egom, srdžbom, željom i pohlepom te drugim sličnim slabostima. Prvo se um mora isprazniti da se zatim napuni duhovnim znanjem.

Vrijeme prohuji poput divljeg vjetra. Čovjekov se životni vijek smanjuje poput leda koji se topi. Čovjek živi nesvjestan cilja svoga života te umire prije negoli ga spozna. On je prisiljen na patnju i nemir, uglavnom zato što ne uviđa vrijednost i svrhu života. Sve na ovom svijetu ima svoju vrijednost. Isto tako i ljudski život. Povlastica je roditi se kao ljudsko biće. Svaki bi čovjek trebao nastojati spoznati i ostvariti svrhu života. Sramotno je potratiti ga ne ostvarivši njegovu svrhu.

Bog je jedan, ali se očituje u različitim oblicima i imenima. Sveti tekstovi objavljuju da je istina jedna, ali znanstvenici je objašnjavaju na različite načine. Samo je jedno Sunce, ali njegov odraz u različitim posudama ispunjenim vodom izgleda drugačiji što ovisi o materijalu iz kojeg je posuda napravljena – od zlata, srebra, mjedi, gline ili drveta. Slično tomu Bog poprima različita imena i oblike – Rāme, Kṛšṇe, Govinde, Nārāyaṇe i Saija – ovisno o vašim osjećajima i stavovima. Imena i oblika je mnogo, ali Bog je jedan.

Isti Bog prebiva u svakom ljudskom tijelu. On je unutarnji stanovnik, vozač, dok je tijelo Njegovo vozilo.

Ljudski se život isto tako može objasniti kroz usporedbu s automobilom. Automobil ima četiri kotača i zračnice. Ljudski život ima četiri cilja koji se nazivaju *puruṣārta* – ispravnost (*dharma*), bogatstvo (*artha*), želja (*kāma*) i oslobođenje (*mokṣa*). Zračnice su ispunjene zrakom, a ljudski život vjerom. Kotačima upravlja upravljač, a ljudskim životom um. Ljudski se intelekt može usporediti s ključem koji pokreće, želudac s motorom, a hrana s gorivom.

Ljudsko je tijelo vozilo, a Bog je vozač koji njime upravlja. Kada to spoznamo, stići ćemo na odredište, do ispunjenja našeg života.

Doktor Gadhia je u svom govoru objasnio značenje *bhur bhuvah suvaha*. *Bhur* je *bhūloka*, *bhuvah* je *bhuvarloka* i *suvaha* je *suvarloka*. To nisu tri odvojena područja. Oni su u nama. *Bhur* – zemlja i ljudsko tijelo predstavljaju materijalizaciju. Tijelo se sastoji od vapna, olova i sapuna, no oni nemaju nikakve vrijednosti. Sljedeće je područje *bhuvah*. Da bi tijelo moglo djelovati, potrebna mu je energija ili snaga. To je vibracija. I treće je područje *suvaha*. Život je izvor energije i povezan je s njom. To je zračenje. Dakle, materijalizacija, vibracija i zračenje su vidovi koji predstavljaju tijelo. Svi su oni sveprožimajući i međusobno povezani. Mi zaboravljamo njihovu veličinu i njihovu povezanost, ravnamo se prema vanjskim utjecajima te stoga patimo.

Zamislimo da se za potrebe opskrbe sela vodom kopa zdenac. Moraju se postaviti cijevi koje će povezivati zdenac s glavnim spremnikom, a spremnik s mjestima na kojim će se voda uzimati. Zamislite da je na svečano otvorenje izvora pitke vode pozvan ministar. Ispod zlatne slavine postavljena je srebrna posuda. Ministar otvara slavinu, ali voda ne teče. To je zbog toga što slavina nije povezana sa spremnikom.

Isto tako mnogi od nas već dugo pjevaju u slavu Boga a da nisu upoznali povezanost tih pjesama i osjećaja. To će biti besplodna vježba. Rāvaṇa je tisućama puta obilazio oko Śivinog hrama i pjevao Njegovo ime. No, to je bila više mehanička vježba i nije bila povezana s osjećajima u njegovom srcu. Zato je i dalje ostao zloduh. *Hṛ + daya = Hṛdaya*. Srce je sjedište suosjećanja. Ali, Rāvaṇino je srce bilo grubo i tvrdo poput kamena. Oni koji ne pjevaju u slavu Boga svim srcem, svojim djelovanjem podsjećaju na Rāvaṇu.

Morali bismo ispuniti svoja srca božanskom ljubavlju. Jedino čemu bismo morali težiti jest da postanemo vrijedni primatelji Božje ljubavi. Ako molimo za materijalne dobiti i dalje ćemo biti vezani za izvanjske stvari. Da bismo iskupili naše živote, moramo se okrenuti prema unutra i promijeniti naše osjećaje. Nije dovoljno ako promijenimo našu osobnost. Naš bi se um trebao promijeniti.

Prije nekoliko dana Bhagavān je ispričao priču o Ramanandi Thirti. On je odlučio postati isposnik. Smjestio se na planini Citrakūta i počeo propovijedati svoja duhovna načela. Njegova su učenja bila toliko privlačna da su ga mnogi iz obližnjih pokrajina dolazili slušati. Jednom je na velikom skupu bila prisutna i njegova žena. Kada ju je Ramananda ugledao, skrenuo je pogled s nje. Na kraju predavanja ona mu reče: “Došla sam k tebi jer te smatram plemenitom dušom i isposnikom. Ali izgleda da se tvoji osjećaji nisu izmijenili jer me još uvijek promatraš kao svoju ženu.” Ramananda je uvidio svoju pogrešku i odlučio se na temeljitu mentalnu promjenu kako bi bio dostojan svoje uloge isposnika.

Duhovna nastojanja tijekom cijeloga života mogu biti beskorisna ako nas nisu dovela do promjene u našim unutarnjim osjećajima. Kakva je korist od sjedenja na skupovima poput ovoga ako sa zabrinutošću sad razmišljate o svojoj obitelji? Morate svoj um usmjeriti na Boga, tada će se ispuniti vaša duhovna nastojanja.

Morate ispravno disciplinirati vaša osjetila jer će u protivnom ona stalno ostati vezana uz stvari izvanjskoga svijeta. Naš je um moćan slon. Božje biste ime trebali koristiti poput čvrstog čeličnog štapa (*ankush*) kako biste um imali pod nadzorom. Morali bismo čvrsto vjerovati u djelotvornost Božjeg imena. Jednom imate vjere, a drugi put nemate. Kada udišete zrak, živite, a kad ga izdahnate umirete. To činite dnevno 21.600 puta. To nije ispravan način življenja. Morali biste voditi savršen život koji je u skladu s preporukama danim u

svetim tekstovima, zaslužiti svačije divljenje i zadovoljiti sebe.

Sve su patnje kroz koje prolazite beskorisne ako se zadovoljavate tek običnim načinom života. Ne, vi samo težite da vodite istinski ljudski život. U svemu što činite neka vam savjest bude vodič. Morate uspostaviti ravnotežu misli, riječi i djela. Kada vršite neki obred ili pjevate Božje ime, činite to punim srcem. Dok pružate ruku nudeći cvijeće Bogu, umu dopuštate da luta naokolo. To nije istinska molitva.

Zato štujte Gospodova stopala (*paduka*) s potpunom usredotočenošću. Bharata je od Śrī Rāme primio sandale, otišao u selo, sagradio kolibu i tamo štovao božanske sandale s iskrenom posvećenošću punih četrnaest godina. To je bilo njegovo nastojanje da spozna cilj i svrhu života. Takva će nastojanja sigurno biti okrunjena oslobođenjem.

Sve što se događa Božja je volja. I dobro i loše Božji su darovi. No, širokogrudnost će vam donijeti pozitivne rezultate.

Anamacārya je pjevao o tome kako je način na koji čovjek živi važniji od toga koliko dugo živi. Božja će se milost očitovati ovisno o vašim nastojanjima. Mala posuda ne može u sebe primiti svu vodu Gange. Možete sa sobom ponijeti onoliko vode kolika je zapremina posude koju nosite. Stoga će vaše razumijevanje božanskosti biti u skladu sa širokogrudnošću. Um je sveprožimajući i može se proširiti do veličine univerzuma.

Iako um luta svijetom uokolo, nije naučio njegovu tajnu. On razmišlja o stvorenome, a ne o Stvoritelju. Vi uočavate raznolikost Kreacije i u tome se gubite. Kakva korist od toga? Odlazite u razna mjesta hodočašća kao što su: Badrinath, Kedarnath, Amarnath, Turupatti, Puttaparthi, itd. Na takva se hodočašća ide radi mentalnog zadovoljenja. Ona ne dovode do ostvarenja istine. Dakle, odbacite um ili ga se oslobodite. Ostvarit ćete blaženstvo. Mislite samo na ono što biste trebali postići i na ništa drugo. U Mahābhārati ima jedna epizoda koja to ilustrira. Dronācārya je bio učitelj prinčevima Paṇḍavama i Kauravama. Nakon što ih je neko vrijeme poučavao želio je provjeriti vještine što ih je svaki od njih stekao o onome što ih je on naučio. Jednog je dana odlučio provjeriti njihovu vještinu u streljaštvu. Privezao je pticu na granu drveta. Pitao je Duryodanu što vidi. On je odgovorio: "Vidim drvo, grane, listove, nebo i sve ostalo."

Svima je postavljeno isto pitanje i svi su uglavnom dali isti odgovor. Došao je red i na Arjunu. On je rekao: "Osim ptice ne vidim ništa

drugo.” Ta usredotočenost na metu donijela mu je sve počasti u životu. Dakle, usredotočite se na ono što želite. Ostvarenje Boga je vaš cilj. Bog je utjelovljenje ljubavi. Kad razvijete ljubav u sebi, onda ćete Ga naći. On je s vama, u vama, oko vas, iznad i ispod vas. On je ovdje, ondje i posvuda. Dakle, ne morate nikuda ići da biste Ga tražili.

Razvijajući viziju ljubavi, moći ćete Ga vidjeti. Da biste ubrali dobru ljetinu, morate imati dovoljno kiše i posijati sjeme. Jedno bez drugoga neće rezultirati dobrim urodom. Potrebno je oboje zajedno. Isto tako, posijte sjemenke Božjeg imena i zalijevajte ih kišom ljubavi za bogoostvarenje. Gopike su pjevale: “Naša su srca mrtva bez ljubavi. O, Kṛṣṇa, posadi mladice ljubavi, zalijevaj ih kišom ljubavi.” Srca Gopika su bila čista i postojana.

Molile su: “O Kṛṣṇa, pjevaj nam svojim slatkim riječima. Razgovaraj s nama i učini nas sretnima. Izvuci samu srž *Veda* i pretvori je u milozvučnu glazbu svoje frule.” Ove su riječi prepune simbolike. Naše je tijelo frula. Ono ima devet otvora poput rupa na fruli. Kada ih jednom punim srcem ponudimo Bogu, možemo postati Njegova podatna frula na koju će On moći svojim dahom proizvesti zvukove koji bodre dušu.

Kada bi svaki pojedinac tako pristupao onda bi cijelo društvo bilo ugođeno i stvaralo nježnu glazbu. Drugim riječima, svi bi iskusili ispunjenje života. Bog je čovjeku dao tijelo da služi drugima. Služenje je najvažnije od svega. Voli sve. Služi svima. Bogu. Morali bismo služiti svima, bez osjećaja sklonosti ili nesklonosti. Prirodno je za nas kao ljudska bića da smo nekome skloni, a nekome ne. Ali to bismo morali promijeniti. Čak i ako nas netko mrzi, ne bismo mu smjeli nauditi. Trebali bismo uzvratiti ljubavlju i obratiti mu se kao prijatelju. Tada će nestati njegova mržnja. Stakvom vrstom ljubavi možemo preobraziti naš um. Izgovaranje Božjih imena, pjevanje *bhajana* i hvalospjeva, te štovanje, trebalo bi dovesti do promjene u našim srcima.

Tyagarāja može poslužiti kao dobar primjer potpune ljubavi prema Bogu. On se prema Rāmi odnosio kao prema prisnom prijatelju. Samo s prisnim prijateljem možemo biti neusiljeni i ne moramo mu se obraćati s “Vi”.

Nakon dugog izbivanja, našavši Rāmin kip u rijeci Cauvri, iz Tyagarāja je provalilo zanosno pjevanje u znak dobrodošlice. Dakle, za njega je Rāma dugogodišnji prijatelj. Bog je vaš jedini istinski prijatelj. Drugi će prijatelji razmišljati o vašem novcu ili položaju. No, Bog

razmišlja o vašoj svetosti i ljubavi. Vaš odnos s Bogom je unutrašnji.

Nema potrebe tražiti Ga u izvanjskom svijetu. Okrenite se prema unutra, tamo ćete Ga pronaći. Zapravo, sve je prikriveno u vama. Cijeli je svemir jedna velika tema za razgovor, vaše srce je vaš učitelj, a svemoćno je vrijeme vaš odgojitelj. Ako luč stavite ispred sebe, ugledat ćete osobu prema kojoj usmjeravate svjetlost. Ako je okrenete prema sebi, moći ćete se prepoznati. Tako dugo dok je vaš pogled usmjeren na izvanjsko, vidjet ćete svijet. Jednom kad ga usmjerite unutra, prepoznat ćete sve unutar sebe.

Kozmički oblik božanskosti je sâm ljudsko biće. Takvo moćno biće smatra sebe slabim. Posvetimo sebe te učinimo svaki dio našeg tijela svetim. Tulsidas je prosvjedovao kod Rāme tvrdeći da ga je On učinio bogaljem. Njegovi su učenici bili iznenađeni takvim samoocrnjivanjem jer su smatrali da su svi udovi njihovog učitelja bili u odličnom stanju. Tulsidas im je objasnio: "Imam ruke, ali ne mogu služiti Rāmi. Imam oči, ali Ga ne mogu vidjeti. Uzalud imam uši, ali mi nisu ni od kakve koristi. Ne slušaju milozvučnu glazbu i svete Božje riječi. Zato sam bogalj."

Takvim snažnim unutarnjim osjećajima istinski štovatelj prilazi Bogu sa svom svojom poniznošću. Zbog utjecaja *kali*-doba mnogi sebe proglašavaju velikim štovateljima. Čak je i svetac Thyagarāja patio od tog privida. U trenutku očaja povikao je kako je njegova ljubav za Boga (*bhakti*) ili Božja energija (*śakti*) nepotpuna. Mislio je da se inače Rāma ne bi ukazao pred njim,. Daljnjim je preispitivanjem postao siguran u svoju odanost. Morao se svađati sâm sa sobom dok se nije uvjerio da nema granica Rāminim moćima. S Njegovim je blagoslovima majmun mogao prijeći veliki ocean i boriti se s planinom. Božica Lakṣmī uvijek Mu služi. Inteligentni Lakṣmana i Bharata uvijek su Mu služili s velikom predanošću. To mu je preispitivanje omogućilo da spozna ludost jer je sumnjao u moć svoga Gospoda pa Ga je molio za oprost.

U teškim trenucima čovjek postaje slab. Može biti slab u drugom pogledu, ali nikada ne bi smio biti slab u svojoj vjeri u Boga. Morao bi se oduprijeti iskušenjima i nastaviti sa snažnom vjerom kao istinsko biće. Tada će biti pobjedonosan i postat će primatelj božanske moći.

Utjelovljenja ljubavi! Sve više i više razvijajte vjeru u Boga. Vjera u materijalne stvari će vas iznevjeriti. Ali, vaša će vam vjera u Boga pomoći da prijedete ocean života i postanete primjer drugima.

Vi svi kažete da ste Saijevi poklonici, no ja zapravo nemam poklonika. Ako ćemo pravo – ja sam vaš poklonik.

Utjelovljenja ljubavi!

Vi niste ni vrlina, ni grijeh;
ni užitak, ni patnja;
ni sveta riječ, ni hodočašće;
ni Veda, ni žrtva.
Niste ni užitak, ni uživatelj,
nego ste utjelovljenje vječnog
blaženstva, znanja i dobrote
(*ānanda, cit i Śiva*).

Zavedeni ste formom i zbog neznanja vidite mnoštvo imena i oblika. Svatko, bio to siromah ili princ, neznalica ili prosvjetljena duša, muškarac ili žena, dijete ili odrastao, svatko upotrebljava riječ JA. To nije ništa drugo do *ātma-tattva*, atmički princip. Sveti spisi nazivaju ga *hridaya*, srce, ili *ātman*, sebstvo. Srce je središte samilosti. Svi su utjelovljenja dobrote i samilosti.

Kad bi to svatko shvatio, svijet bi živio u blagostanju. No, iako kažete *lokāḥ samastāḥ sukhino bhavantu*, zaboravljate temeljno načelo, a to je JA. Nitko se ne može predstaviti bez tog JA. I ptice i životinje rekle bi "ja sam krava", "ja sam koza", "ja sam pas", "ja sam vrana", kad bi mogle govoriti.

Taj JA je kozmičko načelo i cijeli svijet počiva na njemu. Sve što postoji na svijetu označava se s JA. No budući da čovjek misli da je tijelo, on se poistovjećuje s tijelom i rezultat toga je *ahamkāra*, ego.

Cijeli svijet pun je dvojnosti – jedno je OVO, a drugo je JA. Kažete "ovo je platno", "ovo je stol", "ovo je dvorana", itd. Ta riječ ukazuje na postojanje nekog predmeta. Svako ime i oblik predstavljeni su s OVO. Onaj koji gleda je vidjelac, *driṣṭa*, a ono što gleda je predmet viđenja, *driṣya*.

Kad vidite žarulju kako svijetli, vi mislite da je žarulja ta koja daje svjetlost. Ali nije, nego je električna struja ta koja daje svjetlost. Tijelo je poput žarulje, a *caitanya*, svijest, životna je sila. Ako upitam dječaka – "Kad si stigao?", on će reći da je stigao dvadeset prvog i da je razlog njegova posjeta prisustvovanje skupštini dvadeset drugog. Tu se on prema svojem tijelu odnosi kao prema "sebi". Ali kad povrijedi nogu kaže "noga mi je povrijeđena". U jednom slučaju, vaše tijelo za vas predstavlja JA, a u drugom pak kažete "moje tijelo". U stvari, JA predstavlja *ātmana*, sebstvo, i zapravo su sebstvo, srce i istina sinonimi. Imena samo služe tome da omoguće komunikaciju identifikaciju. I Rāma i Krišna su samo imena dana tijelu. Prvo od svih imena je JA. Čak je i *Bhagavān*, Bog, u početku JA. Zato Vede i kažu *aham brahmāsmi*, "ja sam *brahman*".

Prvo dolazi JA, odn. *ātman*, a tek potom *brahman*. Mi nikako da shvatimo tu temeljnu istinu, da je JA osnovni pojam, prvobitna riječ.

(Nadalje je tokom govora Baba rekao:)

Možete kazati "Istina je Bog. Ono što je svagdje prisutno je Istina koja je nepromjenljiva za sva vremena." S jedne strane imate ljubav, s druge mržnju. I jedna i druga su odraz vaših osjećaja. Trebate vježbati samoispitivanje. Shvatite da ste vječni *ātman*. Tamni oblaci nastaju djelovanjem sunčevog svjetla. Ono zagrijava vodu oceana koja isparava i sakuplja se u oblake koji onda sakriju sunce. Isto tako i neznanje je u vama i vi ga trebate rastjerati. Sunce predstavlja *ātman*, a mjesec um. Na blistavom sjaju sunca mjesec je beznačajan. Tek kad sunca nema, mjesec svijetli. Tako trebate kontrolirati um, okrećući ga prema *ātmanu* koji je JA. Zaboravite princip tijela i uma i držite se principa JA. Možda ćete upitati: "Ali mi smo porodični ljudi. Kako da odbacimo ženu i djecu?" Ali ja nikad nisam tražio da odbacite svoje dužnosti prema obitelji.

Vršite svoju dužnost nudeći je kao žrtvu Bogu.

... ..

Vi svi kažete da ste Saijevi poklonici, no ja zapravo nemam poklonika. Ako ćemo pravo – ja sam vaš poklonik.

U AŠRAMU

Ljudi, kad dođu u Prasanthi Nilayam, idu naokolo od kuće do kuće kao mačke i štakori. Izbjegavajte takvo traženje prijatelja i društva. Usredotočite se na duhovnu *sādhana*. Zašto nepotrebno razgovarate s drugima? Neka vam vrijeme provedeno ovdje bude sveto. Osjetite božanske vibracije koje vladaju ovdje i prizivajte ih u sjećanje i razmišljajte o njima kad se vratite kući. Krava pase kad naiđe na sočnu, zelenu travu, a po povratku u štalu preživa to što je popasla. Čovjek gubi mnogo vremena brbljajući i naklapajući, trošeći pritom mnogo energije.

Zbog koga ste došli ovamo? Uspostavite odnos samo s Bogom. Radite za dobro drugih koliko najviše možete. Mnogi ljudi čitaju hrpe knjiga i puno pričaju. Čemu? To je kao da nabrajate nazive slatkiša i kolača. No znat ćete kakvog su okusa samo kad ih budete jeli. Samo kad provodite u praksi makar malo od onoga što ste pročitali, zaista vršite *sādhana*.

Nema koristi od čitanja brda knjiga i opterećivanja mozga. Nema koristi od ponavljanja Božjeg imena usnama. Trebate Boga smjestiti u srce. Ako samo ponavljate imena Rāme i Krišne, bez provođenja u praksi njihovih ideala, to je obični ekshibicionizam. Nemojte zapitkivati druge "Tko si ti?" Radije upitajte sebe "Tko sam ja?"

Izbjegavajte loše društvo. Družite se s dobrima i pobožnima. Činite neprekidno dobra djela. Uvijek mislite na Boga. Postat ćete dobri slijedeći te savjete i držeći se načela: "Pomozi uvijek! Ne povrijedi nikad!"

Bhagavan baš i ne voli ovakve pompozne rođendanske proslave. Ja to prihvaćam samo vama za veselje. Ja nemam želja za sebe. Sve što činim je za

vas. Svatko od vas pripada meni i ja pripadam vama. Trebate steći dobru reputaciju i iskusiti božanskost.

Htio bih vam dati pet temeljnih načela koja trebate slijediti, nadzirući pritom svoje želje:

- Prvo je: "Ne bacajte novac!" Zloupotreba novca je zlo. Ne trebate bacati novac kupujući mnogo fotografija. Dovoljna vam je jedna koju ćete štovati, i ništa više.

- Drugo je: "Ne bacajte hranu!" Hrana je Bog. Vaše je tijelo nastalo iz hrane koju su pojeli vaši roditelji. Ona je dragocjena.

- Treće je: "Ne trošite vrijeme!" Vrijeme je Bog. Kaže se: kala kalaya – "Traćenje vremena je traćenje života!"

- Četvrto je: "Ne razbacujte se energijom!" I energija je Bog. Gledanje, slušanje, razmišljanje, govorenje – sve su to aktivnosti koje troše energiju. Svedite sve to na apsolutni minimum.

- Peto je: "Ne zaboravite Boga!" Uvijek i svagdje mislite na Boga. On je u vama, oko vas i s vama. Srce je vaš hram. Kad shvatite princip ātmana, nećete više morati tako često dolaziti ovamo.

Ne trošite ni ljubav. Ljubav je život. Bez ljubavi, čovjek je samo beživotno tijelo.

Nemojte nastojati sklopiti nova prijateljstva dok ste ovdje. Možete upasti u loše društvo. A za to ste si sami krivi. Recite samo: "Hello, How are you, Good-bye" i nastavite svojim putem. I to je sve.

Nemojte misliti da sve znate. Često preispitujte sami sebe i štitite se na taj način. To je nužno da biste zadržali samopouzdanje.

Trebate živjeti u miru, držeći se granica. Kao Saijevi sljedbenici, trebate drugima služiti kao idealni primjer. Ako steknete dobru reputaciju, to je za vaše dobro, a ne za moje.

SNAGA GOSPODOVA IMENA

Bez obzira je li opisan kao kozmička svijest (*caitanya*),
znalac koji boravi u tijelu (*kṣetrajña*),
kao vrhunska mudrost (*jñāna*),
ego ili kao vrhovni Gospod (Īśvara),
kao Višņu ili Brahmā,
kao prvobitna energija,
božansko blaženstvo (*ānanda*),
kao najuzvišenije duhovno stanje (*paramapada*),
kao *ātman* ili kao *saccidānanda*,
sve su to različita imena i oblici vrhovnog Sebstva koje je bezimeno.
Gospod (Hari) prožima Univerzum
u Univerzumu ne postoji ništa u čemu nema Boga.

Utjelovljenja ljubavi!

Svaki čovjek traga za blaženstvom i teži blaženom životu. Bio on znanstvenik, umjetnik, osoba na vlasti ili na nekom važnom položaju, on čezne za blaženstvom. Svaki čovjek, od zore do mraka, traži blaženstvo. Kultura i tradicija drevne Indije (*bhāratiya*) objavila je veličanstvenost tog blaženstva (*ānanda*). No, čovjek je okružen s dva zaslona – svjetovnim i duhovnim. Njegova je vizija pod utjecajem materijalističkog i duhovnog gledišta. U nemogućnosti da to dvoje dovede u ravnotežu, čovjek ih smatra različitim jedno od drugoga. Njihovo jedinstvo predstavlja istinsko načelo *ātmana*.

Ako smatra materijalni, fizički svijet jedinom stvarnošću, čovjek se gubi u želji za materijalnim predmetima. No, ako u potpunosti istražuje istinu o tim materijalnim predmetima, uvidjet će da oni uopće nisu stvarni. Njihova je stvarnost samo trenutna i kratkotrajna. Oni nemaju obilježje trajne stvarnosti i ne pružaju trajno blaženstvo. Da bi ostvario to blaženstvo, čovjek mora učiniti potreban napor.

Traganje za blaženstvom

Bitak-svijest-blaženstvo (*saccidānanda*) prožima cijeli Univerzum. Svako živo biće, a ne samo čovjek, od mrava pa nadalje, u potrazi je za blaženstvom. Za sva stvorenja, blaženstvo je životni dah.

Sveti se tekstovi bave pitanjem blaženstva na različite načine. Načelo *saccidānande* proglasili su temeljnim. Činjenicu da Univerzum postoji potvrđuju brojne osobe. Ali, slijep čovjek nije svjestan njegova postojanja. No, slušajući što drugi govore o svijetu i on vjeruje u njegovo postojanje. Ali, nije svjestan njegovog postojanja iz vlastitog iskustva.

Danas ljudi govore o bitku-svijesti-blaženstvu (*saccidānanda*) kao o stvarnosti nakon što su čuli navode iz *Veda*, *purāṇa* i drugih svetih tekstova. Takve osobe nemaju vlastito iskustvo bitka-svijesti-blaženstva (*saccidānanda*). Čak i učenici ljudi koji su tumačili taj pojam uglavnom su mu se približili kroz naučeno iz knjiga, ali nemaju izravno iskustvo.

Svaki bi čovjek morao tragati za značenjem načela bitak-svjest-blaženstvo (*saccidānanda*). Samo će tada ostvariti svoje istinsko Sebstvo. Zbog obmane koju stvara izvanjski svijet, čovjek misli da je načelo *saccidānande* različito od njega. Taj osjećaj proizlazi iz njegove vezanosti za tijelo. Svatko bi trebao pronaći odgovor na pitanje "Tko sam ja?" Kada se pronađe odgovor na to pitanje, više neće trebati razumjeti što je *saccidānanda*.

Dokle god se čovjek poistovjećuje s tijelom i njegovim tjelesnim obilježjima bit će u potrazi za bitkom-svijesti-blaženstvom (*saccidānanda*). Kada otkrije istinsku prirodu svog "JA", neće više tragati ni za čim drugim. Shvatit će da je on utjelovljenje tog načela.

Svaki je pojedinac utjelovljenje bitka-svijesti-blaženstva. *Sat* – Bog; *cit* – pojedinačno sebstvo (*jīva*). Jedinstvo Boga (*sat*) i pojedinačnog sebstva (*cit*) jest blaženstvo (*ānanda*).

Mentalne bolesti

Ljudsko je tijelo plijen mnogim bolestima. Čovjek na sve njih gleda kao na tjelesne bolesti, ali sve se one ne odnose na tijelo. Bolesti koje su samo tjelesne mogu se liječiti lijekovima. No, većina bolesti današnjeg svijeta ima svoj uzrok u umu. Kada um skrene s ispravnog puta, to stvara reakcije u tijelu i uzrokuje različite bolesti. Glavni uzrok mnogim ljudskim bolestima ukorijenjen je u umu.

Um i tijelo su u međusobnom odnosu. Negativan je utjecaj uma na tijelo. Ta negativnost je neprijatelj iskustva blaženstva.

Loše misli i osjećaji nastaju u umu. Istovremeno postoje dobre misli i dobri osjećaji. Čovjek je dobrog zdravlja tek kad iskorijeni loše misli i osjećaje. Mnoge bolesti nastaju iz misli kojima je um ispunjen. Loše misli uzrokuju probavne smetnje, utječu na srce, uzrokuju promjene krvnog tlaka; brige su uzrok mnogim mentalnim bolestima. Uzroci šećerne bolesti i bolesti pluća su mentalne prirode.

Vidovi oslobođenja

Svaki čovjek traga za oslobođenjem (*mukti*). Zbog čega? Zar zbog tijela? Zbog uma, intelekta ili osjetila? Kada čovjek istraži ova pitanja, otkrit će da se odgovor nalazi na početku. Oslobođenje se mora osigurati za um, intelekt i osjetila. Čovjek se najprije mora osloboditi hirova uma. Oslobođenje od bolesti jedna je vrst oslobođenja. Čovjek gubi mir uma zbog raznih briga. Oslobođenje od takvog stanja i osiguranje mira uma jest druga vrsta oslobođenja (*mukti*). Uzimanje hrane zbog smirivanja gladi još je jedna vrsta oslobođenja. Oslobođenje od iskušenja i problema svakodnevnog života sljedeći je vid oslobođenja. Sve ove vrste oslobođenja čovjek mora postići još za svoga života. Pogrešno je zamišljati da je oslobođenje stanje koje se zadobije nakon smrti.

Različite vrste oslobođenja koje se danas moraju postići, odnose se na fizičko tijelo. Ti problemi postoje sve dok je čovjek vezan za tijelo. Svi oni proizlaze od negativnih misli.

Oslobođenje za kojim se mora tragati jest mir uma. Ako je postignut mir, sve

se ostalo lako stječe. Kako uspostaviti mir? Živeći pobožnim životom.

Snaga ljubavi

Svi su oblici štovanja beskorisni ako je čovjekovo srce ispunjeno "negativnim" osjećajima, a um "negativnim" mislima. Sve što se izvršava osjetilnim organima – očima, ušima, jezikom itd. nije čisto, ako je um ispunjen "negativnim" mislima. Šest čovjekovih loših osobina – požuda, ljutnja, pohlepa, obmana, ponos i zavist – njegovi su duboko ukorijenjeni neprijatelji. Za oslobođenje od tih loših osobina i uspostavljanje dobrih, jedini je način njegovanje načela ljubavi (*prematattva*). Kada je čovjekovo srce ispunjeno ljubavlju, sve što on učini bit će "pozitivno". Sva dobra djela proizlaze iz ljubavi. *Saccidānanda* izvire iz ljubavi. Suosjećanje i ljubaznost rađaju se iz ljubavi. Sve uzvišene ljudske vrijednosti imaju svoje izвориšte u ljubavi. Kada je čovjek ispunjen ljubavlju, ne treba nikakve druge duhovne vježbe ni obrede.

Načelo *ātmana* jest osnova tijelu. Sve djelatnosti u životu moraju biti povezane s tim načelom. Čovjek mora odbaciti vezanost za prolazna svjetovna zadovoljstva i slijediti ono što je vrijedno i vječno.

Pet ovojnica

Kada se čovjek stalno podsjeća na to da je utjelovljenje bitka-svijesti-blaženstva (*saccidānanda*), s vremenom će i iskusiti to blaženstvo (*ānanda*). Čovjek je ovijen s pet ovojnica – *annamayakoša*, *prāṇamayakoša*, *manamayakoša*, *viññānamayakoša* i *ānandamayakoša*. Prva je ovojnica gruba, a svaka je sljedeća suptilnija od prethodne. Čovjek mora napredovati od grube do najsuptilnije ovojnice blaženstva. Ovojnica *annamaya* je tijelo koje je prolazno, no sve dok čovjek živi mora čuvati zdravlje tijela. Dužnosti koje se odnose na fizičko tijelo moraju se izvršavati. Ono što tijelu omogućava kretanje jesu vibracije koje dolaze iz životne ovojnice (*prāṇamayakoša*) a koje su pod nadzorom zračenja iz uma (*manamayakoša*). Iznad uma se nalazi ovojnica koja je odgovorna za "trajnu, potpunu svijest" u čovjeku (*viññānamayakoša*). Kada dosegne to stanje, čovjek može nastaviti svoj put prema blaženstvu (*ānanda*) bez mnogo napora, i to će iskustvo biti spontano.

Iz ovoga mora biti jasno da je čovjek dobio čovječnost da bi se uzdigao do svoje božanske sudbine, a ne da živi raskalašeno u svjetovnim zadovoljstvima i bijedi. Time će pokazati svoju uzvišenost nad zvijerima i pticama.

Svetost blagdana

Svi su drevni indijski (*bhāratiya*) blagdani namijenjeni da bi čovjeka vodili k Bogu. Namjera im je da ljude podsjećaju na Boga. Na žalost, danas, umjesto da razmišljaju o Bogu, ljudi se predaju blagdanskoj gozbi. Blagdane treba posvetiti kontemplaciji o Bogu i iskustvu božanskosti.

Danas slavimo *śivarātri*. *Śivarātri* znači "sveta noć". Barem bi na današnji dan čovjek morao ponavljati Šivino ime cijelu noć. Barem jedan dan u godini pjevajte Gospodovo ime. Od poklonika se očekuje da ovu noć, budni, pjevajući, ponavljaju sveto Šivino ime. Beskorisno je biti budan na bilo koji drugi način.

Probdjeti noć recitirajući Gospodovo ime, znači posvetiti svoj život. U *Gīti* je *sthitaprajña* opisan kao onaj koji ostaje budan dok drugi spavaju i komu dan, kada su drugi budni, služi kao noć. Unutarnje značenje toga jest da je ostvarena osoba koja se nalazi u stanju neprekidne potpune svjesnosti (*sthitaprajña*), onaj koji kontemplira o Bogu dok drugi zaboravljaju na Njega.

Najvažnija stvar o kojoj svi danas moraju promišljati jest kako se osloboditi loših misli iz uma. Šest glavnih čovjekovih neprijatelja, šest poroka, naselili su se u ljudskom srcu. U njemu nema mjesta za ljubav i ljubaznost. Najvažniji je zadatak ispuniti srce ljubavlju. Tada će se promijeniti ljudski život i svako će djelo biti prožeto ljubavlju. Ta je ljubav "pozitivna" i čovjek mora njegovati pozitivne osobine. Da bi bio ljudsko biće čovjek mora razvijati pozitivne odlike kao što su suosjećanje i strpljivost.

Danas se ljudski život trati na osjetilna zadovoljstva, a ona su po prirodi negativna. Umjesto toga, čovjek bi se trebao baviti pozitivnim željama, koje su prirodne za ljudska bića. Svaku želju i svako djelo ispunite božanskošću.

Svjetovne težnje koje prate čovjeka tijekom mnogih života, moraju dati mjesta božanskim težnjama barem u ovom životu. Mnogi nisu svjesni božanskih moći koje se nalaze u njima samima. Oni mogu činiti dobra ili loša djela. Čineći dobra djela iskusit će blaženstvo. Uvijek pomози, nikad ne povrijedi!

Bhagavānov primjer

Svatko treba nastojati očitovati blaženstvo koje mu je prirođeno, njegujući svoju prirodu punu ljubavi. Mir leži u blaženstvu. Svi trebate znati jednu stvar. Iako sam sedamdeset dvije godine u ovom tijelu, nikada nisam imao niti jednu negativnu misao. Zbog toga nikada nisam bolovao. Uvijek sam u stanju blaženstva. No, ponekad, da bih ispravio druge, koristim grube riječi. To nisu "negativne" riječi. Ispunjene su ljubavlju. Ako ispituјete moje srce, činit će vam se da sliči čeličnoj lopti. No sa svjetovne točke gledišta, ono će biti meko poput maslaca. Nikakva bolest ne može taknuti moje srce. Bez prestanka sam u poslu, od trenutka buđenja do vremena kad idem na počinak. Sastajem se s poklonicima, uzimam pisma od njih, dajem im intervjuе i pružam radost, na sve načine i to svima. Svugdje u uredu ljudi imaju tјedne odmоре. Ali ja nemam nikakvog odmora. (smijeh) Uvijek sam aktivan, bilo da sam ovdje ili negdje drugdje. Možete li mi pokazati nekoga tko je neprestano aktivan sedamdeset dvije godine? (smijeh) Nikada nisam poželio niti dan odmora, nikad nisam umoran. Kako je to moguće? To je zato što nemam negativnih misli. Nisam vezan za tijelo. Ovo tijelo postoji samo radi vas. Kada ste vezani za tijelo treba vam odmor. Sve što učinim ili kažem, sve je to zbog vas, ne zbog mene.

Gospod traži ljubav svojih poklonika

Ljudi moraju voditi život temeljen na prepoznavanju te istine. Samo jednu stvar tražim od svih vas. Ispunite svoja srca ljubavlju. Ponudite tu ljubav meni. Od nikoga ništa ne tražim, dovoljno je da njegujete ljubav i dijelite je s drugima. Samo kad ste sretni možete druge učiniti sretnima. Što je sreća? To je jedinstvo s Bogom. Ponavljanjem Božjeg imena iskusit ćete tu sreću.

Dobra i sveta djela poput štovanja, molitve (*japa*) i meditacije korisna su za posvećivanje vremena. Ali ona nisu sama sebi cilj, prožeta su svjetovnošću. No, ono što je potrebno su "pozitivna" djela posvećena Bogu. Tada ćete se osloboditi bolesti. Samo s čistim mislima možete biti zdravi i krjeposni.

Nemojte nikomu željeti zlo. Ja nikoga ne mrzim, zato nitko ne mrzi mene. Svi su za mene bića ispunjena ljubavlju. Želim da svi budu blaženi. Svi dolaze k meni zbog univerzalnog osjećaja koji imam u sebi. Da sam, suprotno tomu, sebičan, bi li ljudi iz svih krajeva svijeta dolazili ovamo? Ja sam potpuno nesebičan, od glave do pete. U meni nema ni traga sebičnosti. Ako i zapazite sličan osjećaj, to je zbog vas, a ne zbog mene. Ja nemam želja, osim da svi u cijelom svijetu budu sretni. (smijeh) Svi bi trebali postati dobri, svi bi trebali biti ispunjeni ljubavlju i blaženstvom. Zar mi treba nešto više?

Ljubav i vjera

Čovjek zaslužuje da uživa u miru i blaženstvu, ali se ne trudi dovoljno da ih stekne. Steći će ih ako njeguje ljubav i vjeru. Bez toga dvoga, njegovi napori neće uroditi plodom, kao što ni pisma bez markice i pravilne adrese neće stići na odredište.

S ljubavlju i vjerom u Svamija, možete izvršiti bilo koji zadatak koji ste poduzeli. Pridržavajte se triju maksima: ljubav za Boga, strah od grijeha, moralnost u društvu. Da biste produbili ljubav za Boga morate vidjeti je li Bog zadovoljan sa svakim vašim djelom ili nije. Kada Mu udovoljite nećete se bojati grijeha. Kada je prisutno to dvoje, moralnost u društvu će prirodno uslijediti.

Sve bolesti današnjeg svijeta nastaju zato što ne postoji strah od grijeha i što nema ljubavi za Boga. Nepoštovanje ljudskih vrijednosti potkopava svjetski mir.

Kada se iz dubine srca ponavlja Gospodovo ime, ono postaje slatka glazba Kršćnine svirale, koja je začarala čak i krave iz Brindavana. Melodija koja teče iz poklonikova srca pruža neizrecivo blaženstvo.

Bhagavānova ljubav za sve

Ljubav i vjera su osnovni principi za iskupljenje ljudskog života. Moj je život moja poruka. Ja imam ljubavi za sve. Sklon sam čak i onima koji griješe i onima koji me ne vole. Nikomu ne želim zlo zbog svoje ljubavi za sve. I zato me cijeli svijet voli. Glavni razlog moje ljubavi je moje povjerenje u svakoga (*viśvāsa*). Temelj povjerenju je odanost kojim se slijedi put istine. Božanskost je temelj prijanjanja uz istinu. Tako je ta božanskost glavni izvor univerzalne ljubavi. Svi moraju njegovati univerzalno bratstvo iz kojega će se roditi božanskost. Tada će se čovječanstvo očitovati u svoj svojoj veličajnosti, a čovjek će se ponašati kao savršeno ljudsko biće.

Utjelovljenja ljubavi!

Pokušajte razumjeti moje načelo ljubavi. Često vam se obraćam riječima: "Utjelovljenja božanskog Sebstva". Istinska utjelovljenja božanskosti bit ćete tek onda kad razvijete božansku ljubav. Jedino biće na ovom svijetu dostojno ljubavi jest Bog. Svi drugi su samo prolazne vezanosti. Na ovaj sveti *śivarātri* dan,

produbite ljubav za božanskost i iskupite svoje živote. Očitujte tu božanskost u sebi. Bez prekida ponavljajte Božje ime. Svako djelo činite s ljubavlju. To je najviša duhovna disciplina (*sādhana*). Put ljubavi promijenit će svijet. Ljubav je Bog. Istina je Bog. Mir je Bog. To je poruka blagdana *śivarātri*. Kad shvatite sve to, posvetite sva svoja djela Bogu i prionite uz nesebično služenje ljudima da biste iskupili svoje živote.

Bhagavān je završio predavanje bhajanom: "*Śiva, Śiva, Śiva anarāda*."

(Iz Bhagavānova predavanja u Sai Kulwant Hallu, 25. veljače 1998., navečer)

SAKKUBAI – PORUKA ODANOSTI

26. veljače 1998. godine

Bog je iz Istine stvorio svemir;
Istina održava svemir;
Bez veličanstvenosti Istine, može li išta uspjeti?
To je temeljna Istina i svi se držite nje!

Istina vrijedi za sva vremena –prošlost, sadašnjost i budućnost. Ta istina štiti i održava život.

Mora se ispravno razumjeti unutarnje se značenje istine (*satya*). *Sat+e+ya=satya*. *Sat* znači život. *E* znači hrana (*anna*). *Ya* znači sunce (*sūrya*). Hrana se dobiva od Sunca i održava život. Za očuvanje života najbitnija je hrana. *Bhikṣānam deharakṣaṇārtham*. (Gospod daje hranu kao dar da bi zaštitio tijelo). Ako se zaboravi ta osnovna istina, nedostajat će hrane za ljude. Kad hrane nema dovoljno, život počinje propadati. Zato cjelokupni opstanak svijeta ovisi o Suncu.

Značenje pojma "*satya*" može se promatrati i s drugog ugla. *Sa*, *ta* i *ya* su tri sloga te riječi. Kad se čitaju obrnuto dobijemo *ya*, *ta*, *sa*. To bi značilo da kroz disciplinu samokontrole (*yama*) i pridržavanje moralnih navika (*niyama*) i drugih, kada se vrši pokora (*tapas*), pojedinac može iskusiti sâmo utjelovljenje istine – *satya*! To znači da se nadzorom nad osjetilima (*yama*, *niyama* itd.), mora vršiti pokora (*tapas*) da bi se ostvarila Istina.

"*Tapas*" znači jedinstvo triju *guṇa* (*sattva*, *rajas*, *tamas*). Neravnoteža tih triju svojstava rezultira neznanjem, tamom neznanja (*tamas*).

Potpuno jedinstvo osjećaja u srcu, izgovorenih riječi i učinjenih djela predstavlja jedinstvo triju aktivnih načela u čovjeku.

Osjećaji su vezani uz misli. Samo kad su misli dobre i osjećaji mogu biti čisti i sveti. Čisti rezultati proizlaze iz čistih misli. Evo priče koja to pokazuje:

Sakkubai i Namadeva

Jednom se Sakkubai požalila svecu Namadevi da joj netko krade kolačiće od kravlje balege* koje je svakog dana pripravljala. Namadeva ju je upitao: "Kako prepoznaješ one koje ti napraviš?" Ona je odgovorila: "Uvijek pjevam Gospodovo ime ma što činila. Oni koje ja oblikujem nose u sebi osobinu imena koje pjevam." Otrčala je do svoje kuće i donijela još balege koju je oblikovala. Prinijela ju je Namadevovom uhu. Iz njega se čulo Božje ime: "Raṅga! Raṅga! Pāṇḍuraṅga!"

Namadeva je čuo te riječi što su stalno odzvanjale iz balege i pitao se je li to moguće? Čak su i veliki ljudi toga vremena mogli posumnjati u tako što.

---

* U cijeloj se Indiji od kravlje balege pripremaju tzv. "kolačići" koji se u domaćinstvu koriste kao gorivo, to jest za paljenje i održavanje vatre

Zamolio je Sakkubai da oblikuje drugi kolačić od balege. Ona ju je donijela i oblikovala je u plosnati kolačić dok je pjevušila: "Raṅga! Raṅga! Pāṇḍuraṅga!" Namadeva je provjerio kolačić držeći ga blizu uha. Opet je čuo riječi: "Raṅga! Raṅga! Pāṇḍuraṅga!" koje su odzvanjale iz balege.

Shvatio je da je moć Gospodova imena iznad svih procjena. Čovjekove misli ostaju zauvijek, nadživljujući svako ljudsko postojanje.

Prije ovoga, Namadeva je bio poznat kao Vamadeva. Od toga dana, pjevao je Gospodovo ime. Namadeva je bio mlađi brat Jnanadeve. Namadeva je uvijek bio u blaženstvu pjevajući Gospodovo ime.

Ponavljanjem Gospodova imena može se riješiti svaki teški zadatak. Čovjek postaje ono što misli (*yad bhāvam tad bhavati*). Zbog toga ljudi moraju vidjeti jesu li njihove misli čiste i dobre. Ljudski je život odraz čovjekovih misli. Kada se pita što je najbitnije za čovjeka, općeniti je odgovor: život. Netko drugi će tvrditi da je bogatstvo najvažnije. No, Sakkubai nije tako mislila. Ona je tvrdila da je za svakoga najbitnije Gospodovo ime. Božje ime promiče ugled osobe.

Valovi misli

U kontekstu ovoga, trebalo bi pravilno razumijevati važnost misli. Misli koje dolaze iz uma ispunjavaju okružje energetskim valovima. Poput radio-valova, misli su posvuda prisutne. U Puttaparthiju možemo slušati emisiju emitiranu iz Delhija. Kako su radio-valovi stigli iz Delhija? Ulazeći u eter.

Jednako su tako valovi misli moćni i sveti. Zato naše misli moraju biti uzvišene i svete. Nikakva loša ideja ne bi smjela utjecati na njih. Loše misli neminovno vode do loših djela. Kada okrutne misli uđu u um, čovjek se ponaša poput okrutne životinje. Suprotno tomu, ako ima dobre misli ispunjene ljubavlju, one ga ispunjavaju božanskošću i zbog njih čini dobra i sveta djela.

Zato bi se srce svakog čovjeka trebalo ispuniti ljubavlju, suosjećanjem i ljubaznošću.

Kada loše misli ispune um, čak i prividno dobra djela imaju loše posljedice. Stoga je osnovna stvar učiniti misli dobrima i svetima. Na žalost, danas, zbog utjecaja *kali* doba, čovjekove su misli zalutale i on loše živi. Ljudi bi morali shvatiti da nema većeg blaženstva od čistoga života. Pjevanjem Gospodova imena čovjek može prijeći ocean teškoća. Božje je ime čamac kojim se prelazi ocean svjetovnog postojanja.

U riječi *satya*, *ya* se odnosi na Sunce (*sūrya*). Sunce je održavatelj života na Zemlji. Isto tako ono je božanstvo koje vlada vašom vizijom. Ako je vaša vizija sveta i vaš će život biti svet.

Jedno od značenja riječi *satya* jest *brahman*. Istina je Bog. Ništa na svijetu ne postoji gdje Istina nije prisutna. Danas ljudi zaboravljaju veličinu Istine i žive životom temeljenim na neistini. Posljedica je toga sveopća glad.

U davna vremena, život ljudi se temeljio na neprestanom ponavljanju Gospodova imena. Snaga Gospodova imena se mogla uočiti u činjenici da je

čak i kravlja balega što ju je Sakkubai oblikovala dok je pjevala Gospodovo ime, odjekivala imenom Raṅga.

Pjevajte Gospodovo ime

Svatko se mora prisjećati i pjevati Gospodovo ime bez obzira što radi. Božanskost prožima Svemir. Zato je ona prisutna u svemu što vidite, kažete ili činite. No božanskost nije lako uočljiva i nije je lako doseći. Ne biste zbog toga trebali misliti da Bog ne postoji. Zrak nije vidljiv ni opipljiv, no, može li se nijekati njegovo postojanje? Bez zraka se ne može živjeti ni trenutka, on je tek jedan od pet elemenata. Svih su pet elemenata neophodni za život. Oni čine osnovu Univerzuma. Sâmo njihovo postojanje ukazuje na Božju moć. Kako može itko poricati Božje postojanje? Bog ne znači neki osobit oblik, svi su oblici Njegovi.

Saccidānanda se u čovjeku očituje kao najviše blaženstvo – božansko blaženstvo. To je blaženstvo prisutno u čovjeku kao njegova duhovna srž. Čovjek ne treba trčati za beznačajnim zadovoljstvima kada u sebi ima to vječno blaženstvo. On će ga doživjeti tek kad se riješi vezanosti za tijelo, nastalo obmanom i neznanjem.

Kršnin odgovor na Sakkubainu predanost

Sakkubai je bila jedna od onih koja je spoznala tu istinu i stalno kontemplirala o Gospodovom imenu. Uočivši dubinu njezine predanosti, Kršṇa je poprimio njezin lik, a nju poslao u Pandaripur. Tu možete vidjeti veličinu Bhagavānove ljubavi prema pokloniku. Poprimivši lik poklonika, Gospod je obavio sve njezine kućanske poslove i omogućio joj da ode u Pandaripur. Bog pazi da poklonik ne bude izložen klevetama. On se pobrinuo da nitko ne uperi prst u Sakkubai zbog njezine odstnosti iz kuće. On sâm je poprimio njezin lik i obavio sve kućanske poslove. Sakkubai je otišla u Pandaripur i tamo se stopila s Gospodom.

Neizmijerna je snaga vjere. Uz vjeru se može izvršiti svaki težak zadatak. Ta se istina ne može pojmiti u svjetovnim okvirima.

Mora se znati da je pjevanje Gospodova imena vrlo sveto i djelotvorno. Ono služi za uklanjanje nečistoća, promiče dobre i svete misli. Kada je srce ispunjeno istinom i ljubavlju, "pozitivne" misli spontano nadolaze.

Nema koristi ako se Rāmino ili Kršṇino ime ponavlja samo jednon godišnje. Koliko često jedete da biste održali tijelo? Zar um ne treba isto tako hraniti? Kontemplacija o Bogu je hrana za um. Nahriniti trbuh, a izgladnjati um isto je što i ukrasiti kočiju, a izgladnjati konja. Da bi se kočija tijela kretala, neophodno je nahraniti konja uma.

Za tijelo se iskreno brinemo na nebrojne načine. I um se mora hraniti na osobit način. Nitko ne zamjećuje važnost pjevanja Božjeg imena. Nitko ne može nikoga lišiti koristi koju ono pruža. Posjedujući tu vrijednu mogućnost, čovjek ne

smije pogriješiti da je u potpunosti ne iskoristi. Toliko se trudite da steknete bogatstvo. Trudite li se na isti način da iskusite Boga? Ne biste li trebali nešto vremena iskoristiti na razmišljanje o Bogu?

Hodajući cestom, čovjek možda gleda hram i učini neke geste štovanja. Koja je korist od njih? Štovanje treba dolaziti iz srca. Mislite o Bogu u vašem umu i ponudite Mu svoje štovanje u tišini. Sakkubai je bila primjer svijetu zbog svoje duboke predanosti Bogu. Čak je i Namadeva postao njezin učenik nakon što je vidio njezinu uzornu predanost. Počeo je stalno pjevati Gospodovo ime. Shvatio je da ljudi koji ponavljaju Gospodovo ime čine to da bi doživjeli Boga.

Božanska mudrost (*jñāna*) i prizivanje Božjeg imena (*nāmasmaraṇa*)

Jednom su Namadeva i Jnanadeva pošli u šumu. Za Jnanadevu sve je bilo očitovanje božanske mudrosti (*jñāna*). Vjerovao je da se znanjem sve može steći. Dok su tako hodali šumom, ožednjeli su i ugledali zapušteni zdenac. Voda je bila duboko na dnu zdenca, Jnanadeva se pretvorio u pticu, odletio na dno i ispio vodu te tako ugasio žeđ. Jnanadeva je mogao poprimiti bilo koji oblik zbog svoje duhovne moći. Namadeva je rekao: "Ja ne trebam uzimati nikakav lik. Moj je Bog u meni. Njegovu blizinu mogu osigurati iako ne idem k Njemu." Rekavši to, sjeo je pod drvo i počeo ponavljati Gospodovo ime. Voda u zdencu se uzdigla i preplavila tako da je Namadeva lako mogao utažiti svoju žeđ.

Istinski poklonik mora dovesti Boga k sebi, a ne ići k Njemu. Ako je ispunjen ljubavlju prema Bogu, ta će Ga ljubav privući k njemu.

Kozmički magnetizam

Svijet je pun magnetske snage. Cvijet koji vas privlači ima tu magnetsku snagu. Vezanost između muža i žene jest jedna vrsta magnetske snage. Magnetska privlačnost je osnova svih ljudskih odnosa. Med u cvijetu je magnet koji privlači pčelu.

Sve u sebi ima magnetsku snagu privlačnosti. Božanska je ljubav najsnažniji magnet u Univerzumu. Snaga Kṛṣṇine ljubavi snažno je privlačila gopike k Njemu. Tvrdile su da ih Kṛṣṇa privlači bez obzira koji oblik izabrao da bi se očitovao – cvijet ili drvo, planinu ili ocean. Da biste se stopili s božanskošću, možete uzeti bilo koji lik ili pribjeći bilo kojem sredstvu. Bog poprima mnogo oblika već prema potrebi pojedine situacije. Ne možete Ga ograničiti na neko određeno mjesto. Svi oblici i imena su Njegovi. Zato, bez obzira koje se ime ili lik štuje, Njegova je stvarnost jedna i ista. Nekima je Bog drag u liku Īśvare koji je prekriven svetim pepelom (*vibhūti*). Ali, *vibhūti* ne znači samo pepeo. On označava sve svete osobine božanskosti. Odnosi se na sve Božje moći. Īśvara znači onaj koji je riznica svega dragocjenoga. Zato nije moguće izmjeriti i definirati Njegove osobine.

Ta se beskrajna božanskost može spoznati samo ljubavlju jer je ona svemoguća. Ljubav poklonika prema Gospodu je poput ljubavi djeteta prema majci. Ta je veza ljubavi nerazrješiva.

Ono što *śivarātri* poručuje jest da poklonik mora njegovati dobre i svete misli. Poklonici moraju biti ispunjeni dobrim mislima, moraju težiti da postanu jedno s Bogom i to tako da odražavaju svoju urođenu božanskost. Ako stalno pjevate Božje ime, Boga ćete s vremenom spoznati.

Bez obzira na sve što čovjek možda ima , on pati od nedostatka mira i blaženstva. To dvoje može dati samo Bog. Samo za to čovjek mora moliti Boga i za ništa drugo, jer mu samo Bog to može pružiti. Kad se to osigura sve će ostalo stići samo po sebi, milošću Božjom. Ljudi moraju čeznuti za Bogom. Sve su ostale želje beskorisne.

Bhagavān je završio govor *bhajanom* "*Prema mudita manase kaho Rāma Rāma Rām!*"

SLAVA ŽENSKOG RODA

Kodaikanal, 19. travanj 1998.

U ovoj zemlji Bharat rođena je Savitri, krjeposna žena, koja sa borila sa Yamom, bogom smrti i koja je oživjela svojeg muža. U ovoj zemlji Bharat rođena je i Chandramathi, uzor vrline, koja je trpjela užasne muke svoga muža Harischandre. Sita, odana Ramina supruga i božanska kći majke zemlje, koja je dokazala svoju nevinost izlazeći iz vatre nepovrijeđena, rođena je u ovoj zemlji Bharat. Damayanthi, također žena nedirnute čistoće i krijeposti, koja je stajala uz svoga muža Nala kroz dobro i zlo, rođena je u ovoj zemlji Bharat.

Utjelovljenja ljubavi!

Ova zemlja Bharat je zemlja svetosti i krijeposti. Ona je rodila velike žene koje su pronijele slavu zemlje Bharat kao nacije herojskih žena.

Od pradavnih vremena vladajuće božanstvo Gayatri mantre, Gayatri Devi, bila je štovana kao majka Veda koje sadrže najstarije i najvjerodostojnije tekstove mudrosti.

Gayatri mantra potječe iz ove svete zemlje. Slava ove mantre proširila se cijelim svijetom. Ljudi ove zemlje štovali su Gayatri na nekoliko načina i time iskupili svoje živote.

Gayatri je bila obožavana u četiri oblika: 1.) *Sathyavathi*, 2.) *Angavathi*, 3.) *Anyavathi*, 4.) *Nidhanavathi*

Sva četiri oblika su jednako sveta i iznose bezgraničnu Božju milost.

Prvi oblik - *Sathyavathi* označava postojanje Atmana (Sebstva) u svakom biću baš kao što se maslac nalazi u svakoj kapi mlijeka. Ovo objavljuje "*ekatma sarvabhutantaratma*" (Jedan Atman prisutan je u svim bićima). Postoji jedna istina (*sath*) o kojoj se mudro govori na različite načine.

Drugi oblik je *Angavathi* koji označava pet elemenata prisutnih u svim bićima te također pet osjetila - sluha, dodira, vida, okusa i mirisa. Ne postoji ništa na svijetu što nije sastavljeno od pet elemenata. Ova *Angavathi* je *pancha bhuta svarupa* ili utjelovljenje pet osnovnih elemenata.

Treći oblik je *Anyavathi* koji se odnosi na svojstva različitih oblika božanskog. Npr. Gospod Šiva je povezan sa trozubcem, sa tri oka itd.

Višnu je uvijek opisan na način da ima školjku, kolut, žezlo, itd. Mi ga zovemo “*sankhachakragadapani*”. Ganapathi se prepoznaje po slonovskom licu i velikom trbuhu. On je prvi kojeg treba obožavati u svim ritualima. Sarasvathi je opisana kao jedno sa “*vinom*” u ruci kroz koju ona podučava božanski princip zvuka *nadabrahma*. Tako *Anyavathi* označava različite sastavne dijelove božanskih oblika.

Četvrti oblik *Nidhanavathi*, poučava devet oblika obožavanja boga, tj. slušanje (*śravanam*), pjevanje o slavi Božjoj (*keerthanam*), razmišljanje o Božjim imenima (*smaranam*), služenje (*padasevanam*), prostraciju (*vandanam*), molitvu (*archanam*), uslužnost (*dasyam*), blagonaklonost (*sakhyam*) i predanost (*atmanivedanam*).

Svijet je simboliziran sa ta četiri oblika Gayatri. To je razlog zašto je svijet opisan kao priroda (*prakriti*) u ženskom obliku (*sthri*). Mi se odnosimo prema rodnoj zemlji kao prema Majci Zemlji.

ŽENE DRŽE VRLINE

Zemlja Bharat je uvijek smatrala da žene imaju veliku ulogu kao nositeljice društvenih vrlina. U spominjanju imena božanskih parova kao Višnu i Lakšmī, Śiva i Pārvati, suprugino ime je bilo na prvom mjestu kao Lakšmī Narayana. Uma Maheśvara pokazuje koju važnost su Bharate davali ženama.

Ljudi obično govore o ženama kao o slabijem spolu. Ali Bharate se ne slažu sa tim. Žena koja se brine za dom igra glavnu ulogu u nošenju dobrog imena i slave svom domu. Ne samo u odnosu na pojedinačne domove, već i za dobro ime cijele države i svijeta, žene igraju glavnu ulogu.

Od pradavnih vremena žene su imale važnu ulogu u društvu.

Sveti tekstovi pripisuju ženama sedam vrlina: istinu (*sathya*), ljubav (*prema*), ispravnost (*dharma*), mir (*santhi*), strpljivost (*sahana*), blaženstvo (*ananda*) i duhovnost (*svanubhuti*).

Žena u domu bila je štovana kao “*grihalakṣmī*”, božica blagostanja u kući. Kada je njen muž suočen sa poteškoćama, žena odmah podijeli teret s njim i spremna je sve učiniti, proći svaku patnju ili čak žrtvovati svoj život za dobrobit svoga muža i obitelj.

To je žena koja stoji iza dobrog imena svojega doma. Žena je utjelovljenje žrtve. Premda se muškarac može također žrtvovati, to će

biti sa tragom sebičnosti, dok je ženska žrtva u potpunosti nesebična. Stoga, moramo biti ponosni na naše žene.

VISOKI POLOŽAJ ŽENA U PRADAVNOJ INDIJI

Ako su kultura i moralnost Bharata preživjele unatoč dugom razdoblju strane vladavine, to je, u nemaloj mjeri, poradi hrabrosti i snage žena te nacije.

Kao što je prethodna govornica Dr. Geetha Reddy istakla, žene blistaju kao vojnici s oružjima istine i ispravnosti (*sathya i dharma*).

One obično ne lažu. Bit će prilika kada će neke od njih to činiti ne znajući.

Žene slijede vedske upute - govori istinu i čini ispravno. Jednom je kralj Janaka vodio raspravu koja se ticala najprikladnije osobe koja će imati čast da mu bude učitelj. Iako je bilo velikih mudraca i obrazovanih znanstvenika kao Yajnavalkya u skupštini, on je zaključio da je Gargi najprikladnija osoba od koje će primiti znanje. Ovo je primjer koji dokazuje kako su žene bile visoko štovane od pradavnih vremena od običnih ljudi i od kraljeva. Iako su žene bile tako štovane u pradavna vremena, posljednjih godina pao je njihov položaj te im čak askete osporavaju dolično priznanje. Npr. kada je mudrac Mathanga htio primiti veliku poklonicu Sabari u svoj ašram, mnogi od njegovih učenika (koji su provodili samoodricanje) su se usprotivili. Ali plemeniti Mathanga prepoznao je izuzetnu vrijednost Sabarinih vrлина, iskrene odanosti i predanosti prema potrazi za oslobođenjem i primio ju je u svoj ašram. Ona je na kraju dokazala svijetu koliko je bila odana Rami i kako je postigla oslobođenje iskrenim štovanjem Rame kroz učenje mudraca Mathange.

ULOGA ŽENA U DOMU I DRUŠTVU

Zbog lošeg utjecaja modernog odgoja i obrazovanja ljudi smatraju žene igračkama i skloni su smatrati ih lutkama. Žena ima obećavajuće i plemenite kvalitete. Ali muškarci ih smatraju kuharicama ograničenima na kuhinju i četiri kućna zida. Ono što oni zaboravljaju je da žena ne samo da upravlja porodičnim poslovima već se brine o zdravlju i udobnosti svih članova kućanstva.

Vlada je sad počela dijeliti počasne titule: *padmashri*, *padmabhusham*, itd. svojim odabranim građanima. Ali žene su imale još štovanije i vrednije titule: *grihalakṣmī* (božice kućnog blagostanja), *dharmapathni* (odane žene), *ardhangi* (bolje polovice), itd. One su imale te titule zbog njihovih dobrih kvaliteta i požrtvornosti.

Postavljaju se pitanja poput - tko će se brinuti o kući ako žene odu u ured i tko će učiti njenu djecu ako one same odu učiti tuđu djecu u školu, itd. Neki kažu da, premda žene rade kako bi riješile financijske probleme, mogu joj se pojaviti još veći problemi. Ali u modernom svijetu potrebno je da žene dijele teret uzdržavanja obitelji zajedno sa svojim muževima te tako žene trebaju također pohađati studije koliko je moguće i uzimati odgovarajuće poslove kako bi podijelile teret uzdržavanja porodice. Bit će sebično ako ih muškarci spriječe da idu na posao za koji su stekle potrebne kvalifikacije. Žene mogu same kontrolirati cijeli svijet sa svojim naslijeđenim vrlinama ljubavi i požrtvornosti (*prema bhava i thyaga bhava*).

Ljutnja je strana ženama, a raširenija je u muškaraca. Iako ima slučajeve kada si žena daje oduška ljutnji, takve situacije su daleko rjeđe nego kod muškaraca.

Savitri se borila s Bogom smrti (Yama) i uspjela je vratiti svog muža u život. Možete li pronaći koji primjer u svetim spisima ili u povijesti gdje je muž bio spreman žrtvovati se za svoju ženu? Ako je žena umrla, muž je spreman drugi put se oženiti. Takve nepoštene stvari prema ženama se stalno događaju u svijetu. Stoga je odlučeno slaviti Dan žena (Mahila Day) ne samo 19-og studenog, već svakog 19-og u mjesecu.

Žene sljedbenice u Sai pokretu sudjeluju s entuzijazmom u velikom broju aktivnosti služenja kao što je pomaganje ženama slabijeg materijalnog stanja u učenju korisnih zanimanja npr. šivanja itd., tako da mogu zaraditi nešto novaca za obitelj i ujedno korisno utrošiti vrijeme. Ako se takve aktivnosti prošire po čitavoj zemlji, zemlja će napredovati. Takav sveti rad je karakterističan za negdašnju kulturu naše zemlje. Žene su zaštitnici naše pradašnje kulture. Kultura znači oplemenjivanje. Žene su donositelji svjetla oplemenjivanja i rade mukotrpno za oslobođenje naroda.

Geetha Reddy govorila je o poduhvatima velikih žena na bojnopolju kao što je Rani iz Jhansija (Rani of Jhansi) koja se borila u

strašnoj bitci i radije se odrekla svog života, nego da se predala neprijateljima kada je bila nadvladana. Živjela je prema učenju Veda da se jedino žrtvom moće postići oslobođenje. Iako i u ovom Kali razdoblju postoje iznimni slučajevi gdje žene ne slijede istinu (*sathya*) i ispravnost (*dharma*), većinom ipak žive prema tim idealima. Međutim, one nisu ohrabrivane da pokažu svoje mogućnosti. Čak i u obitelji suočene su s preprekama i suprostavljanjima. Ako se ženama oda priznanje i hrabrost, one će blistati na svim područjima i slavno služiti kući, domovini i čitavom svijetu doprinoseći tako dobrobiti cijeloga čovječanstva.

Nema sumnje, nekolicina žena nema tako dobre kvalitete. Ali u svakom društvu to je neizbježno. Uzmite npr. plod naranče. Da biste uživali u soku, trebate odstraniti gorke dijelove, vanjsku koru i sjemenke. Štoviše, plod ljudskog života ima mnogo gorkije dijelove kao vanjsku koru. Trebate ju ukloniti i iskorijeniti sjemenke loše kvalitete tako da možete osjetiti slatki sok koji je unutra.

Ako muškarac slijedi primjer žene, usvojiti će svete i požrtvovne kvalitete i svijet će se sigurno poboljšati. Kaže se "muškarac se prepozna po svom poslu" (*udhyogam puruša lakṣaṇam*) kao da samo muškarci mogu raditi. To je pogrešno. Žene također rade sve vrste poslova jednako kao i muškarci. Zapravo, žene rade s više iskrenosti i posvećenosti. Nedavno je Svami upitao direktora Indijske telefonske industrije kada je on došao vidjeti Svamija, o postotku žena zaposlenih u industriji. On je odgovorio da 99% zaposlenih su žene i dodao je da žene naprave 10 puta bolji posao nego muškarci. One ne prestaju s radom sve dok dodijeljen posao nije gotov. Žene imaju bolju radnu kulturu nego muškarci. Nigdje, ni u jednom svetom tekstu nije izjavljeno da žene trebaju samo kuhati i ne raditi posao koji rade muškarci.

Zapravo bi muškarac morao naučiti kuhanje i vođenje domaćinstva kako bi pomogao ženi kada je to potrebno. Svijest je život. Svijest znači cjelovito znanje, a ne djelomično. Takvim entuzijazmom su žene ispunjene. Muškarci se trebaju potruditi sve naučiti. Žene imaju skrivenu snagu svojstvenu njima. Trebate ih ohrabrivati da pokažu svoje talente. (Svami je ispričao kako je zapovjednik vojske držao sve svoje sepoje (*sepoys*, istočnoindijski vojnik, op. pr.), u strahu pred njim, a on je strepio pred svojim ženom kada bi došao kući. Slično, ravnatelj jednog visokog učilišta pred kojim studenti osjećaju strah,

manji je od makovog zrna dok pokušava svojoj ženi objasniti zašto je zakasnio kući.

BOG NE PRAVI RAZLIKE

Općenito, izraz "Puruša" se uzima za označavanje muškaraca na temelju tjelesne prilike. To nije ispravno. On predstavlja Sebstvo (Atma) ili svjesnost (Chaitanya) u čitavom tijelu, od glave do nožnog prsta. *Purušartas* (glavni ciljevi života) su naime, ispravnost (*dharma*), bogatstvo mudrosti (*artha*), čežnja za Bogom (*kama*) i oslobođenje (*mokša*). To se ne odnosi samo na muškarce. To se odnosi na oba spola.

Zapravo, žene istinski slijede ispravnost (*dharma*), dok muškarci djeluju sebično. Onaj tko ostvaruje božanstvenost je Puruša. *Svadharm*a označava *atmadharmu*, a ne *dharmu* koja se odnosi (samo) na tijelo. To je objašnjeno u Bhagavatgiti. To je ideal koji se slijedi od pamtivyjeka.

Artha ne znači samo bogatstvo ili novac. Ona znači bogatstvo mudrosti. I muškarci i žene imaju pravo na iskustvo nedvojnosti (jednote) što je istinska mudrost.

Kama je čežnja ne za svjetovne stvari, već za Bogom.

Mokša je četvrti cilj života. Čežnja za oslobođenjem (*mokša*) je zajednička svima, i muškarcima i ženama. *Mokša* je *moha kšaya* ili odbacivanje tjelesne vezanosti. Ako slijedite savjest, a ne osjetila ili um, možete napredovati prema oslobođenju.

Da bi se učilo o oštroumnosti svetih tekstova i ohrabrivalo žene da igraju svoju ulogu u društvu, devetnaesti u mjesecu je određen kao Dan žena (Mahila Day). Ispravno djelovanje (*dharma*) može se ostvariti zauzimanjem njihovog položaja u društvu i obnavljanjem njihove nekadašnje slave.

Ali muškarci također imaju jednaka prava i oni trebaju značajno sudjelovati u tome i truditi se te će tako zemlja napredovati. Čak ako muškarci ne sudjeluju aktivno, oni trebaju u najmanju ruku pustiti žene da rade bez njihovog ometanja.

Krišna je izjavio u Giti: tko mene štuje isključivši sve ostalo - ja tražim bogatstvo takvog nepokolebljivog sljedbenika (*ananyaschinthayantho maam ye janah paryupasathe - thesam*

nithyabhiyukthanam yogakšemam vahamyaham). To je poštovanje prema jednom i svima bez ikakvih razlika. Svatko treba njegovati sličan osjećaj univerzalnosti. Božanstvo je sveprisutno. Razlike bazirane na kasti, vjeri, spolu ili nacionalnosti moraju se ukloniti. Bog ne čini razlike. Također trebate prakticirati princip jednakosti. Bog je svugdje. Ne možete ga ograničiti na vaše uske okvire kao da je On ograničen samo na oblik sadržan u vašem malom okviru slike. Glupo je tako razmišljati. On ima tisuću imena i oblika. Kada štujete tisuću imena Gospoda, spominjete svako od tisuću imena i ponudite cvijet. Svi su ponuđeni toj jednoj slici, a ne tisućama slika. Svi se odnose na jednoga Boga. Možete reći Alah, Isus, Rama ili Krišna, itd. Ali svi se odnose samo na jednoga Boga. Ako kažete da je oblik koji štujete jedini Bog, ograničavate Beskrajnost u uski konačni bit.

Trebate odustati od vjerskih razlika. Postoji samo jedna religija, to je ljubav. Postoji samo jedna kasta, to je čovječanstvo. Postoj samo jedan jezik, to je srce. Pričao sam ranije o četiri djela Gayatri i pet elemenata. Svi su božanski. Ne postoje kaste ili vjera ili neka druga razlika. Ako shvatite jednotu, postići ćete čistoću i božanstvenost. Vi to zaboravljate i uzgajate osjećaje neprijateljstva i zajedništva. Bog ne radi takve razlike prema zajednici, nacionalnosti ili spolu. U davna vremena ljudi nisu radili takve razlike. Ne ostavljate prostora za takve osjećaje. Bog je jedan i svatko u ovom svijetu ima jednako pravo uživati njegovu milost.

Bhagavan je završio svoje predavanje s bhajanom "Bhajana Bina Sukha Santi Nahin"

Buddha Purnima, Brindavan, 11.05.1998.god.

BIT BUDDHINOG UČENJA

*Nebeski je svod ukras Božji,
zvijezde su Njegove oči,
melodija Njegova smijeha ispunja Univerzum.
(pjesma)*

Ima mnogo onih koji u Boga ne vjeruju i koji su si upropastili život, ali nema niti jednog koji je vjerovao i kojem je život propao.

Utjelovljenja Ljubavi!

U drevna vremena mnogo je duhovnih tražitelja prolazilo putom potrage za poznavanjem Sebstva, proučavalo svete spise i posjećivalo sveta mjesta ne bi li stekli iskustvo božanskosti. Međutim, nisu uspijevali steći mudrost za kojom su tragali. Pa čak kada su i prepoznali razliku između živoga i neživoga nije im uspijevalo zadobiti duhovno prosvjetljenje. Istinsko prosvjetljenje je postignuto kad se osvijesti identitet, istovjetnost Jednog i mnogostrukog (*vyakthi* i *samasthi*). Usprkos vremenu koje je prošlo, čovjeku ne polazi za rukom prepoznati svoju (istinsku) stvarnost. Znanje o Sebstvu ne može se zadobiti proučavanjem svetih tekstova ili od učitelja ili po milosti velikih ljudi. *Brahmana* se ne može vidjeti u vanjskom svijetu. On se može iskusiti jedino u vlastitom srcu. Znak je neznanja tražiti Sebstvo u izvanjskom svijetu.

TRAŽITE SEBSTVO U SEBI

Buddha je tijekom 26 godina tražio spoznaju Sebstva proučavajući svete spise, odlazeći svecima i mudracima te slušajući njihova učenja. Na kraju je shvatio da na taj način neće iskusiti stvarnost već je spoznao da se znanje o Sebstvu može steći samo unutarnjom potragom. Prestao je sa izvanjskim traženjem i postupno je stekao znanje o Sebstvu iznutra. Tada je obznanio:

*Buddham śāranam gacchāmi
Sangham śāranam gacchāmi
Dharmam śāranam gacchāmi
(Tražim utočište u Buddhi, sanghi i dharmi)*

Kroz svoje je prosvjetljenje otkrio važnost *dharme* te je zahtijevao je da se na njoj utemeljuje društvena zajednica. Buddha je osvijestio da se samospoznaja ne može steći ni kroz tešku pokoru ni molitvu niti kroz surova samoodricanja. Prije svog odlaska, Buddha je naglasio važnost razvijanja dobre vizije (*samyag dristi*). Dobra vizija vodi ka dobrim mislima, govoru i djelima.

Sljedeće što je izričito naglasio jest druženje s dobrim ljudima. Druženje s dobrima vodi k djelima dobrote. Četiri pravila koja valja slijediti su: njegujte dobro društvo, izbjegavajte druženje sa zlim osobama, uvijek činite hvalevrijedna

djela i razlučite što je prolazno, a što je trajno.

Dobro društvo ne podrazumijeva samo puko druženje s dobrim ljudima. "Sath" se odnosi na Boga. Ono što se traži jest želja za druženjem s Bogom koji je izvor sveg blaženstva. Kad su nečije misli usredotočene na Boga, misli, govor i djela postaju sveta (*samyag bhava*, *samyag sravana* i *samyag kriya*). To dovodi i ka čistoći unutarnjih osjetila. Čistoća misli, riječi i djela sredstva su pomoću kojih se spoznaje Bog. Ta trostruka čistoća srž je čovječnosti.

Buddha je spoznao tu istinu i iskusio je blaženstvo. Njegova je majka, Mayadevi umrla devet dana nakon porođaja. Poslije majčine smrti, o Buddhi se brinula njegova pomajka Gautami. Ona je njegovala Buddhu s bezgraničnom ljubavlju. Zbog te ljubavi kojom ga je obasipala on ju je neprestano zazivao pa su ga na kraju po njoj prozvali Gautama.

Buddha se potpuno predao svojoj unutarnjoj potrazi za iskustvom stvarnosti jer je otkrio da mu sveti tekstovi i učitelji nisu od koristi.

PORAZ TUGE

Mnoštvo je onih koji u svijetu propovijedaju duhovnost, ali nitko od njih nije ništa iskusio. Kakva je korist od proučavanja knjiga bez osobne prakse ili iskustva. Svatko treba učiniti svoju savjest svojim učiteljem. Kako se vrijeme *nirvane* bližilo, Buddha opazi kako njegov polubrat Ananda lije suze. On zagrlj Anandu te mu kaže: "Eto, sve do danas, svijet nije prepoznao stvarnost. Tisuće je onih koji tuguju kad gledaju umirućega. Ali se ne žele potruditi pogledati kakvo se iskustvo krije u smrti. Ja o tome znam istinu i ja se stapam s tom istinom. Zbog toga zaista nije potrebno liti suze. A i ti se žalostiš nad uzvišenim stanjem koje mi je tako blizu. Nijedno ljudsko biće ne bi trebalo plakati u trenutku smrti druge osobe. Suze pripadaju Bogu i mogu se prolijevati samo za Njega, a ne za nekim trivijalnostima. Ti trebaš liti suze radosnice. Tuga nije ispravno stanje za čovjeka. Zato, nemoj tužan plakati."

Evo i jedan primjer iz običnog života. Hodajući kroz gužvu nekog sajma, ugledate nekoga kako plače. Vi ćete zastati i upitati ga: "Zašto plačeš?" I drugi prolaznik će ga upitati isto. Ako tim istim sajmom prolazi netko nasmijan i izvrsno raspoložen, nitko neće zastati i pitati ga za njegovu sreću. Za sreću se smatra da je to normalno stanje čovjeka. On neprestano teži za tim stanjem. Tuga mu je odbojna. Znak je slabosti ako čovjek popusti pa ga obuzima jad. Onaj koji se prepušta biti plijenom bola i jada kroz mnoge živote, uvijek iznova će tonuti u tugu. Za onoga koji ima čvrstu vjeru u Boga neće biti uzroka za tugu. Oni koji popuštaju da ih obuzima tuga nisu razumijeli božanski princip. Bog je jedan. On se ljudima prikazuje u različitim imenima i oblicima. Ako ljudi ne uspiju spoznati da je Bog jedno, bit će podložni raznim nevoljama. Oni štiju Boga kao Alaha, Buddhu, Rāmu, Krišnu, Isusa, itd. Ta su im imena dana kad su sišli na ovaj svijet i ona im nisu urođena. Imena imaju prolazno značenje.

Sve ono što je vezano uz tijelo, privremeno je i prolazno. Čovjek treba tražiti neprolazno blaženstvo. "Sreća je u jedinstvu s Bogom."

ČOVJEKOVE ZVIJEZDE VODILJE

Buddha je propisao pet obveza: dobra vizija, dobre misli, slušanje dobrih stvari, dobar govor, dobra djela. Tih pet obveza tvori istinsku *sadhanu* (duhovnu praksu). Čovjek zlorabi talente koje mu je dao Bog. On slobodno popušta pred šest glavnih poroka kao što su požuda, ljutnja i pohlepa. To nisu božanski darovi. Oni se podupiru i njeguju kroz hranu koju čovjek jede. To su životinjske osobine kojih se čovjek treba otresti. Ljudi trebaju govoriti istinu te izbjegavati neprijatan govor pa bila to i istina. Cjelokupan ljudski život treba biti utemeljen na istini.

Kultura *Bharata* pridaje izričito značenje postavci: "Govori istinu; djeluj ispravno". Međutim, govor istine je uzvišena vrlina za sve ljude ma gdje se oni nalazili. Istina se mora podupirati bez obzira na okolnosti. Istina je Božje utjelovljenje. Ispravnost vam treba biti bliska poput vaše sjene. Od onoga trenutka kad vam istina i ispravnost postanu vaše zvijezde vodilje bit ćete kadri postići sve u životu. Sve moći su prirodene tim dvjema vrlinama. Čovjek može ostvariti blaženstvo jedino onda ako svoju viziju okrene u sebe. Jedino bliskost s Bogom osigurava sreću. Ona se ne može steći nigdje drugdje ni od koga drugoga.

Znak je neznanja očekivati da će vam neka druga osoba dati sreću. Buddha se žalostio da su ljudi podložni takvom neznanju. On je prakticirao mnogobrojne duhovne vježbe te je došao do određenih odluka. Odlučio je otići u Gayu te iskusiti blaženstvo na svoj način. U sebi je otkrio izvor blaženstva. Spoznao je da se ono ne može steći izvana. Svačije je ljudsko srce prebivalište Božje. Zato svatko se treba dobro o njem brinuti i njegovati ga kao izvorište božanskog blaženstva.

Njegujte svete osjećaje

Kako se Buddhina učenja nisu ispravno provodila, budizam je skoro nestao iz ove zemlje. Nestanak prijeti svim onim religijama gdje se oni koji ju propovijedaju u svojem svakodnevnom životu ne primjenjuju to što propovijedaju. Ljudi se moraju pridržavati onoga što propovijedaju. Ljudi trebaju živjeti po istinama u koje vjeruju, a ne djelovati protivno učenjima koja uče.

Na nesreću, današnji čovjek ima samo izvanjsku viziju. Takva vizija je karakteristična za životinje. Vi morate svoju viziju učiniti svetom njenim okretanjem prema unutra. Tada ćete se moći osloboditi životinjskih osobina i svoj život učiniti božanskijim. Stoga, razvijajte u sebi dobre osjećaje. U svim srcima živi božanski prebivatelj. Neka vam budu uznositi uзор svi oni koji gaje božanske osjećaje. Takvim je ljudima potrebna potpora. Božanski se osjećaji pojavljuju u ljudima jedino kao posljedica dobrih djela učinjena u brojnim (prošlim) životima. Jedino posvećeno srce može doživjeti Boga. Odanost bilo čemu što nije Bog jalov je posao. Svjetovna imovina dolazi i gubi se. Ali, božanskost dolazi i raste.

Utjelovljenja ljubavi,

Svi ste vi ovamo stigli iz različitih dijelova svijeta. Došli ste da biste iskusili radost sudjelujući u svetkovini *Buddha purnime*. Nije bilo potrebe da prevaljujete tako dugi put iz vaših udaljenih mjesta boravka. *Buddhi* predstavlja intelekt. Intelekt se mora pravilno koristiti. Tako ćete moći shvatiti što se pod budizmom podrazumijeva. Ljudi govore o duhovnim vježbama i uzaludno troše svoje živote. Sva ta nastojanja su traćenje vremena. Dovoljno je razvijati svete osjećaje. Najviša *sadhana* sastoji se u odbacivanju, oslobađanju od loših misli te njegovanju dobrih kvaliteta. Koji god hodočasnički centar posjetite nastojte se riješiti svoji loših sklonosti. Umjesto njih razvijte dobrotu.

Put k Bogu

Ljudi govore o *nirvani*. Ona je jednaka *mokši* ili oslobođenju. Vaš cilj mora biti to oslobođenje. *Nirvana* podrazumijeva iskustvo blaženstva u posljednjim trenucima vašega života. Čovjek to ne shvaća pa ne zna što treba tražiti, a što odbaciti.

Ima tri stvari koje se moraju učiniti u životu. Trebate se potruditi činiti dobro onima koji su vas povrijedili. Morate zaboraviti zlo koje vam je netko nanio i zaboraviti, također, dobro koje ste nekome učinili. Pa tako trebate zaboraviti ono što treba biti zaboravljeno, a zapamtiti stvari koje zahtijevaju da budu upamćene. Koje su to stvari koje treba zapamtiti? Dobro koje su vam drugi učinili. Vi se tog dobra morate sjećati kao nečeg svetog. Morate svojim dobročiniteljima iskazati svoju zahvalnost.

Neka se sva vaša djela pokoravaju ispravnosti, *dharmi*. Što god radili, radite na taj način da bude posvećeno Bogu.

Ne gledajte što je zlo – gledajte što je dobro.

Ne slušajte što je zlo – slušajte što je dobro.

Ne govorite što je zlo – govorite što je dobro.

Ne razmišljajte što je zlo – razmišljajte što je dobro.

Ne činite što je zlo – činite što je dobro.

TO JE PUT DO BOGA.

To je srž Buddhinog učenja. Ako se kroz svoja osjetila prepuštate lošim težnjama, kako ćete steći mir? Mir može doći samo iz srca (duhovnog srca - *hridaya*) ispunjenog samilošću.

Utjelovljenja ljubavi!

Bog prebiva u svakom od nas u obličju ljubavi.

(Bhagavan je zaključio svoj govor bhajanom: "Prema mudhita manase kaho Rama Rama Ram".)

ZAUZDAJTE SVOJ EGO

*Sarvarūpadharam śāntam
Sarvanāmadharam śivam
Saccidānandam advaitam
Satyam śivam sundaram*

*Mir održava sve oblike
Dobrota sva imena
Istina, dobrota i ljepota
su u temelju nedvojnosti
koja je bitak, svijest i blaženstvo*

Utjelovljenja ljubavi!

Nigdje na ovome svijetu nećete naći mir i sreću. Iako je sam čovjek utjelovljenje mira i ljubavi, on ih ne osjeća. Makar nosi te svete osobine u sebi, čovjek, zaveden iluzijom, ne može shvatiti tu istinu. Kao posljedica, čovjek je postao žrtvom svih mogućih nevolja. Da biste osjetili božansku silu i našli mir i sreću, ne morate ih tražiti naokolo. Da biste prepoznali svoje istinsko Sebstvo, morate spoznati svoj stvarni identitet.

Što je to što skriva istinu od čovjeka? Samo um. Oblaci, koji nastaju djelovanjem sunca, sakriju i samo sunce. Kad puhne vjetar i rastjera oblake, sunce se opet pojavi. Kao što oblaci skrivaju sunce, tako i um skriva *ātmana* iz kojega je nastao.

Utjelovljenja ljubavi! Ni jedno drugo biće nema božansku moć kakva se nalazi u čovjeku. No on naprosto ne može pojmiti tu božansku moć latentnu u sebi. Kako da to sazna? Kad jednom razvijete prijateljstvo s Bogom, spoznat ćete sve svoje moći. Gītā opisuje Boga kao *suhṛd*, što znači - onaj koji je apsolutno nesebičan, koji ne očekuje ništa za uzvrat, koji nikog ne povrjeđuje i koji je utjelovljenje ljubavi. Čovjek obično očekuje nagradu za pomoć koju pruži. No Bog (jedini) smatra dobrobit čovječanstva svojom srećom i ne očekuje baš ništa.

Želje su bezgranične

Za nemir su krive loše osobine, kao što su: mržnja, srdžba i želje. Najgori čovjekov neprijatelj su želje. Na ovome svijetu, današnji neprijatelj može vam sutra postati prijatelj i obratno, današnji prijatelj - sutrašnji neprijatelj. No u Gīti se kaže da želje uvijek ostaju čovjekovi neprijatelji. Zato ih čovjek mora držati pod kontrolom. Želje ne samo da mogu uništiti ljude, nego i bogove poput Indre i Candre. Čovjek nikad ne može zadovoljiti svoje želje. Vedānta želje uspoređuje s vatrom i oceanom. Vatru je nemoguće zadovoljiti, koliko god drveta u nju bacili. Gītā je vatru nazvala *anala*, što znači: ono što se nikad ne može zadovoljiti i što uvijek traži još i još. Isto je i s oceanom. On prihvaća sve svoje utoke, sve rijeke i opet ostaje isti. Kod oceana i vatre nema ni traga zadovoljenju. Zato se bezgranične želje uspoređuju s njima.

Ljubav za Boga i svjetski mir

Cijeli svijet je jedna velika knjiga - dobro je proučite. Priroda je najbolji učitelj. Na svijetu ima toliko toga što treba saznati. No Boga nećete pronaći "kopajući" po knjigama ili samo kroz *sādhana*. Onaj koji neprestano čita knjige i sam postane knjiga. Sadržaj knjige sprema se u glavu. Čitanje knjiga samo produbljuje vaše sumnje. Što ste inteligentniji, to ste sumnjičaviji. Prava *sādhanā* je razvijanje suosjećajnosti. Tek kad budete živjeli životom punim suosjećanja, moći ćete vidjeti Boga, utjelovljenje suosjećajnosti.

Utjelovljenja ljubavi! Još od najdavnijih vremena Bharat (Indija), šireći poruku duhovnosti, predstavlja mir i sigurnost za čitav svijet. Trebate raditi za mir i blagostanje zemlje. Što god radite, radite to za dobrobit društva. Sveopći mir ovisi o miru u društvu, a mir u društvu o miru pojedinca. Tako su pojedinac, društvo i svijet međusobno povezani i međusobno ovisni. No čovjek se danas brine samo za sebe, a ne za društvo.

Danas sve veći broj ljudi govori o miru, a zapravo u društvu izazivaju nemir. Makar su obdareni inteligencijom, postupci su im izopačeni. Kako pomoći takvim ljudima? Jedini način je da im otvorimo "oko ljubavi". Samo kroz "oko ljubavi" možemo dobiti viziju svjetskog mira. Kako ćete ostvariti svjetski mir, ako ne radite za dobro društva? To naprosto nije moguće. Sve bogatstvo i blagostanje ovog svijeta ne mogu vam donijeti istinsku sreću. Ljudi kažu - Amerika je zemlja blagostanja. Što im vrijedi svo to obilje, kad nemaju mir uma (duševni mir - op. prev.). Bharatiye su utjelovljenja mira. Oni možda nemaju svu tu udobnost, no zato imaju ljubav za Boga.

*"Kad bi čovjek samo dio vremena
koji troši na djecu, prijatelje i svjetovna zadovoljstva;
na stjecanje bogatstva, moći, imena i slave,
potrošio na kontemplaciju o Božjim Lotosovim Stopalima,
mogao bi izbjeći i moćna vrata pakla,
boravište Yame, boga smrti."
(pjesma na sanskrtu)*

Bog, jedini spasitelj

Nekad su kraljevi pravedno vladali svojim kraljevstvima. Samo ime kralja Balijsa ulijevalo je ljudima strahopoštovanje. No Bali je bio utjelovljenje samilosti. Bio je gorljivi poklonik Gospoda Višņua i držao se načela ispravnosti. Bog ga je volio zbog tih triju svetih osobina. Dovoljno je da imate *Višņu bhakti*, predanost Gospodu Višņuu. Samo vas predanost može osloboditi patnje. Prahlāda (Balijsav djed - op. prev.) je uvijek ponavljao Božje ime:

*"Nārāyan bhaja Nārāyan,
Nārāyan bhaja Nārāyan, Nārāyan.
Tan man rañjana bhava bhaya bhañjana
asura nikhandana Nārāyan."*

*Štujemo Nārāyanu
koji daje radost i tijelu i umu
koji otklanja bol od sujetovnog
postojanja
i koji uništava demone*

Unatoč svim nastojanjima (njegova zlog oca) da ga strmoglavi s planine, utopi u moru, baci pod noge divljim slonovima, da ga da ujesti od zmija otrovnica, Prahlāda je samo nastavio ponavljati Nārāyanino ime. Samo mu je Božje ime pomoglo da nadvlada sve te opasnosti i muke. Samo će vam predanost pomoći da zaboravite sve svoje probleme i osjetite blaženstvo. Sakkubai, velika poklonica Gospoda Kṛṣṇe, neprekidno je ponavljala Njegovo ime kako bi prevladala nevolje koje su joj radili njezin muž i svekrva. Gora Kumbar zaboravio je sve svoje brige pjevajući Božje ime. Tolika je moć Božjeg imena!

Ono što čovjeku danas treba je blaženstvo. *Duḥkha nivṛtti*, *ānanda prāpti* - ublažavanje patnji i postizanje blaženstva, trebao bi biti jedini čovjekov cilj. Da bi to postigao, čovjek se mora sprijateljiti s Bogom. Vi imate mnogo prijatelja na ovom svijetu. No svi će vam oni reći samo: "Zdravo! Kako si? Zbogom!" i ništa više. Bog nije takav. On je uvijek s vama, u vama, oko vas, iznad vas i ispod vas. Time što se udaljava od Boga, koji mu je istinski i vječni prijatelj, čovjek se izlaže patnji. Danas čovjek trči za novcem i moći i ne misli na Boga. No koliko traju novac i moć? Dođu i prođu. Na to je mislio Śaṅkarācārya kad je rekao: "Novac, moć i mladost su trenutačni i neće dugo potrajati. Zato:

*"Bhaja Govindam, bhaja Govindam,
Govindam bhaja mūda mathe.
Samprāpte sannhite kāle,
nahin, nahin rakṣati dhukrun karane."*

To jest "Tvoja te učenost na kraju neće spasiti. Zato, pjevaj ime Božje!" Tako je pjevao Ādi Śaṅkara. Bog je jedino utočište i samo vas On na kraju može spasiti. Zato, razvijajte vjeru u Boga. On je vaš jedini Spasitelj.

Kralj Bali i njegov ego

Sav taj svijet koji vidite očima samo je očigledna istina. Sve to što vidite je *pravṛtti*, vanjsko, no ono ima svoj temelj, a to je *nivṛtti*, unutarnje. Nevidljivo korijenje je temelj stablu koje je vidljivo. Nevidljivi temelji leže ispod zgrade koja je vidljiva. Vi danas brinete samo o zgradi (tijelu), a ne i o njenom temelju. Tijelo je hram Božji. No kakva je njegova priroda?

*"Ono je puno prljavštine i bolesti.
Ono ne može preći ocean saīsāre.
Zato, o čovječe, nikad nemoj misliti da je tijelo trajno.
Predaj se Božjim Lotosovim Stopalima."*

(pjesma na teluškom)

A kako će dugo tijelo trajati?

*"Tijelo je poput vodenog mjehurića;
um je poput ludog majmuna.
Zato ne slijedi tijelo;
ne slijedi um -
slijedi savjest."*

(pjesma na teluškom)

To je načelo *ātmana*. No čovjek čini upravo suprotno - slijedi tijelo i um, a odbacuje savjest. Nema sumnje da su za ovo zemaljsko putovanje tijelo i um nužni, no ne trebate im pridavati preveliku važnost.

Kralj Bali provodio je sve posvećene prakse, no imao je dvije loše osobine - ego i ponos. I Arjuna je gajio takve osjećaje u vrijeme rata iz Mahābhārata. On je svoje obraćanje Krišni započeo prefiksom *sva*, što je trebalo značiti *svārtha* i *svajana*, ja i moji ljudi. To se zove *moha*, vezanost. Sve dok čovjek ne odbaci *mohu*, vezanost, neće postići *mokšu*, oslobođenje. Ni vaša naobrazba, ni vaš posao neće vas na kraju slijediti. Sve su to samo prolazni oblaci. Zato je u Gīti rečeno: "*Anityam asukham lokam idam prāpya bhajasva mām.*" - "Budući da je svijet privremen i ispunjen patnjom, misli neprekidno na Boga." Bog je vječan. Svoj život u ovom privremenom svijetu trebate živjeti s Bogom u srcu.

Jednom je kralj Bali priredio *yajñu*, žrtvenu svečanost, pod nazivom *Sarvajīt*. Toj je *yajñi* prisustvovao i Gospod Vāmana ("patuljak" - jedan od 10 Višṇuovih avatara). Kralj Bali ga je pozdravio i iskazao mu dužno poštovanje. Vāmana do tada ništa nije tražio. On je, zapravo, smišljao kako da zauzda ego kralja Balijsa. Ljudi svaki posao unaprijed planiraju. No Božji plan nije neki obični plan. Bog uvijek misli unaprijed i tako i planira. Tako je Vāmana došao Baliju s molbom da mu daruje tri stope zemlje. No Balijev guru Śukrācārya opomenuo ga je da ne da Vāmani to što traži, jer je znao tko Vāmana uistinu jest i zašto je zapravo došao. Bali mu je na to odgovorio: "Guruji! Ruka onoga koji daje uvijek je iznad ruke onoga koji prima. Pa kad sâm Bog dolazi k meni tražeći nešto od mene i Njegova će ruka biti ispod moje. Meni je to dovoljno." Ovdje se jasno vidi Balijev ego.

Koje je unutarnje značenje procesa udisanja i izdisanja, odn. "*so'ham*"? "*So*" znači "to", odn. Bog, a "*aham*" znači "ja". Smisao i suština toga je da trebamo u

sebe udahom primiti Boga (*so*), a izdahom izbaciti ego (*ham*). To se zove *haîsa gāyatrī*. Taj se proces udisanja i izdisanja svakodnevno ponavlja 21600 puta. To znači da toliko puta u sebe primamo Boga, a izbacujemo ego. Dok god u sebi imate ego, nećete biti sretni. Kralj Bali je bez sumnje bio veliki vjernik, no bio je i egoističan. A egoizam je loša osobina za vjernika. Ego možete nadvladati samo uz pomoć ljubavi, mira, poniznosti i hrabrosti.

Bog je sišao na svijet da bi uništio Balihev ego i proširio ljubav cijelim svijetom. Baliju je darovana povlastica da se svake godine na ovaj dan smije vratiti i posjetiti svoje podanike. Taj se dan slavi kao Onam. Bio on kralj, ili bilo što drugo, čovjek može dosegnuti Boga samo kroz ljubav.

Slijedite svoju savjest

U ovoj dvorani upaljene su mnoge svjetiljke. Neki slušaju, a neki drijemaju. No to ne utječe na svjetlo. Ono je svjedok. Isto tako na danjem svjetlu neki čine dobro, a neki zlo. No vaša djela ne utječu na Sunce. Vaša loša djela ne mogu nikad naškoditi Bogu. No isto tako Ga ni vaša dobra djela ne mogu usrećiti. Bilo da je u pitanju dobro ili zlo, vi ćete posljedice svojih djela morati požnjati sami. Bog je "Utjelovljenje svjetlosti". On nema ništa s vašim dobrom ili zlom. On je samo svjedok. On je prisutan u svačijoj savjesti. Zato vam uvijek iznova govorim:

Follow the master,
Face the devil,
Fight to the end,
Finish the game.

Slijedi gospodara,
suoči se s đavlom,
bori se do kraja,
završi igru.

Tko je vaš gospodar? Savjest. Savjest je vaš gospodar. Zato, slijedite svoju savjest do kraja života. Ne predajte se na pola puta. Kad jednom imate ljubav u srcu, možete postići bilo što. Ne biste nikoga smjeli mrziti. Volite i one koji mrze vas. To će izazvati transformaciju u njihovom srcu. Srce se na sanskrtu kaže *hṛdaya* - *hṛ*+*daya*. *Dayā* znači suosjećanje. To znači da srce mora biti puno suosjećanja. I čovječanstvo se na engleskom naziva *mankind* - *man* (čovjek)+*kind* (dobroćiv). Dakle, čovjek treba imati suosjećanje u srcu. No danas nema *compassion*, suosjećanja, nego samo *fashion*, moda. Dok god je tu moda, nema mjesta za suosjećanje, jer je *hṛdaya*, srce, sjedište za jednoga, a ne dvosjed ili trosjed.

"Život je igra - igrati!" Teškoće, radosti i patnje, dobici i gubici dolaze i odlaze kao oblaci. Sam sanskrtski naziv za svijet - *jagat*, znači - ono što dolazi i odlazi. Samo je Bog trajan, sve je drugo prolazno. No mi se držimo tog promjenljivog svijeta, zaboravljajući Boga. I zato patimo.

Utjelovljenja ljubavi! Bog nije odvojen od vas. On je u vama. No vi Ga

udaljujete od sebe. Iz vatre nastaje pepeo koji prekrije i samu vatru. Ako otpuhnete pepeo, ugledat ćete vatru. Isto tako postoji i božanska vatra u vama, pokrivena pepelom svjetovnih želja. Da biste vidjeli Boga, ne trebaju vam nikakve duhovne prakse. Sve što trebate učiniti je - otpuhnuti neznanje. Bog vam je bliži i od vlastite majke. A vi se udaljujete od Njega. To je neznanje. Da biste se riješili tog neznanja, morate razvijati ljubav.

Vi ste Bog - to je učenje svih religija. Krist je na početku rekao - "Ja sam glasnik Božji." Između glasnika i njegova gospodara uvijek postoji razmak. Poslije nekog vremena, Krist je rekao - "Ja sam sin Božji." Ovdje je odnos prema Bogu već uznapredovao. Za nekoliko godina, Krist je rekao - "Ja i moj Otac smo Jedno." I tada silazi Duh Sveti.

To je ono što se u filozofiji Bharatiya opisuje kao "*dvaita*" - dualizam, "*viśiṣṭādvaita*" - kvalificirani ne-dualizam, "*advaita*" - ne-dualizam i "*turiya*" stanje (napuštanje relativne svijesti i uranjanje u Sebstvo, u apsolutnu tišinu, apsolutnu stvarnost, u *ātmana* - op. prev.). I u zoroastrizmu se kaže - "Ja sam u Svjetlu; Svjetlo je u meni; ja sam Svjetlo." Morate biti svjesni istine da ste Bog. Vi ste, po obliku, ljudsko biće, no uistinu ste Bog. Niste tijelo, um, osjetila, intelekt, nego naprosto - Vi. Kad kažem - "ovo je moja maramica" - to znači da je maramica različita od mene. Isto tako, kad kažete - "ovo je moje tijelo" - to znači da je tijelo različito od vas. Pa tko onda jeste? Ako su tijelo, um i osjetila vaši instrumenti, tada ste vi Gospodar. Zato "*master the mind and be a Mastermind*" - zagospodarite svojim umom i budite Um nad umovima. Shvatite tu istinu i ponašajte se u skladu s njom. Tada uopće nećete patiti. Kad vam je teško, mislite sve više i više na Boga - kao Prahlāda. Trebate sve više i više voliti Boga. Ljubav nema granica. Ljubav nitko ne može opisati. Ljubav je Bog - živite u ljubavi. Vi ste utjelovljenja ljubavi. A ipak patite zbog svoje vezanosti za tijelo.

Konj i kola

Što je ovo tijelo? Ovo tijelo je privremeno i može nestati svakog trena. Smrt može doći u bilo kom trenutku, bilo u djetinjstvu, mladosti ili starosti. Zašto onda pridajete toliku važnost tome prolaznom tijelu? Dok god ste živi (dakle u tijelu), morate tijelo održavati u dobrom stanju. Ono je poput kola kojima krećete na put. A um je poput konja. Čovjek danas drži konja iza kola i zato se kreće u suprotnom smjeru. Konj mora uvijek biti ispred kola, odn. prvo um pa tek onda tijelo. No ljudi danas neprestano hrane samo tijelo, a ne i um, zbog čega konj postaje sve slabiji, a kola sve teža. I kako onda da tako slabi konj vuče tako teška kola? Kao što tri puta dnevno hranite svoje tijelo, tako morate hraniti i um. Molitva, meditacija ili ponavljanje (pjevanje) Božjeg imena su hrana za vaš um. Gāyatrī mantra počinje sa - "*Om Bhūr Bhuvah Svah...*" "*Bhūr*" znači "materijalizacija", odn. tijelo; "*Bhuvah*" znači "vibracija", odn. životna sila; "*Svah*" znači "radijacija", odn. zračenje *prajñāne*, mudrosti. To se troje nalazi u nama. Tome se podučava djecu prilikom *upanayana* ceremonije (duhovne

inicijacije u Gāyatrī mantru). Danas su takva sveta učenja zaboravljena.

Nekad se sve to provodilo u praksi - danas je praksu zamijenila moda. Samo kroz praksu čovjek može postići sreću. Treba nam praktična znanost, a ne učeni govori s visoka. Jer, svi su ti učeni govori samo plod knjiškog znanja, od kojeg nemamo koristi. Treba nam praktično znanje. Predanost bez prakse je beskorisna.

Utljelovljenja ljubavi! Ako u tročlanoj obitelji nema jedinstva među njenim članovima, vladat će nemir. Isto tako, ako nema jedinstva naših misli, riječi i djela, nama će u potpunosti ovladati nemir. Zato moramo uskladiti to troje. Neprestano ponavljajte Ime, bilo koje Ime. Mislite uvijek: "Ja sam Bog. Ja sam Bog." I postat ćete Bog. Što mislite, to i postajete. Na sanskrtu se to kaže: "*Brahmavid brahmaiva bhavati*", odn. poznavalac Boga i sam postaje Bog.

Odricanje i opraštanje

Svi su predani, svi su iskreni, ali nema žrtve. "*Bali*" znači žrtva. Kralj Bali mogao je postići božanstvenost kroz svoju predanost i žrtvu. U Bharati su se rađali ljudi velike žrtve, kao kralj Bali i kralj Śibi. Golub, kojega je progonio orao, potražio je utočište kod kralja Śibija. Śibi mu je pružio zaštitu. Na to mu je orao prigovorio da mu je time uskratio plijen koji mu pripada. Tada mu je Śibi rekao: "O, orle! Dat ću ti mesa s mog vlastitog tijela u istoj količini kao što bi bio ovaj golub." I počne otkidati komade vlastita mesa. Toliku je žrtvu učinio za malenog goluba. Takvih je kraljeva u zemlji Bhārata bilo mnogo. Trebate slijediti primjer tako plemenitih duša. Bhārata je od najdavnijih vremena bila središte sveg duhovnog bogatstva, šireći evanđelje mira, sreće i sigurnosti širom cijelog ostalog svijeta.

Um nije ništa drugo, do mnoštvo želja. Ako izvučete niti, platno će nestati. Isto tako, ako uklonite želje, jednu po jednu, um će prestati postojati. U stara vremena to se nazivalo *tyāga*, žrtva ili odricanje. Danas toliko ljudi govore "*tyāga*", odricanje, a zapravo misle "*bhoga*", užici, a posljedica je "*roga*", bolest. Zato, da biste se riješili *roge*, bolesti, morate razvijati *tyāgu*, odricanje i ljubav prema Bogu.

Započnite dan s ljubavlju

Ispunite dan ljubavlju

Provedite dan s ljubavlju

Završite dan s ljubavlju.

To je put ka Bogu

Utjelovljenja ljubavi!

Kralj Bali služio je narodu Kerale i žrtvovao sve pa i svoje tijelo. Zato je stekao tako uzvišeni, drugima nedostižan položaj. Predanost ljudi Kerale nema premca. Svojedobno se Keralu smatralo komunističkom pokrajinom, no ljudi su i tada, kao i sada, masovno odlazili u hram Padmanabha Svamija. Ustali bi rano u jutro, okupali se, nanijeli sandalovu pastu na čelo i pomolili se. Ništa se nije promijenilo u njihovoj posvećenosti Bogu. Stranke mogu nastajati i nestajati, no "*Hridaya party*", "stranka Duhovnog Srca", je vječna.

Musliman treba postati pravi Musliman, Kršćanin pravi Kršćanin, a Hindu pravi Hindu. Trebate razviti potpunu vjeru u svoju religiju i živjeti uzornim životom. To su istinski *bhakti* i *mukti*, predanost i oslobođenje.

Da biste postigli *mukti*, provodite u praksi sljedeća načela: zaboravite svako zlo koje su vam nanijeli drugi i svaku pomoć koju ste vi pružili drugima. Tako ćete ostvariti mir u srcu. Ako vam je netko nanio zlo, ne budite osvetoljubivi. Ako vam je netko povrijedio osjećaje, najbolji način da izbjegnute patnju je da oprostite i zaboravite. Opraštanje je jako važno. Ono je Istina, ono je *dharm*a, ono je Veda, ono je nenasilje, ono je sreća, ono je sâmo nebo. Opraštanje je sve, u svim svjetovima. Zato razvijajte i njegujte tu svetu osobinu opraštanja. To je moguće postići samo razvijanjem ljubavi prema Bogu.

PORUKA SA SVEČANOSTI DASARE

Bhagavanovo obećanje poklonicima 29. rujna 1998.

Punar Vittham Punar Mitram Punar Bhārya Punar Yaśah
Yāvat Sarvam Punar Labhyam Na Śarīram Punah Punah

Ako čovjek izgubi novac, može ga nadoknaditi. Ako izgubi jednog prijatelja, može steći drugog. Ako izgubi ženu, može se ponovo oženiti. Ako izgubi vlasništvo nad zemljom, može steći drugu zemlju, ali ne može vratiti tijelo kad ga jednom izgubi.

Utjelovljenja Božje ljubavi! Tijelo je glavni instrument za svaku duhovnu djelatnost i za sve vrste životnih napora. Od svih živih bića na ovome svijetu, ljudski je život najvrjedniji i najsvetiji. Velika je sreća odjenuti tu odjeću ljudskog tijela. Međutim, u tijelu se nalazi um koji je tajanstven. Svi su svjesni njegovog prisustva, no nitko ne može predvidjeti njegove mušice. Iako nema noge, brži je i od vjetra, i od svjetlosti. On ne umire, nema određen životni vijek i uvijek ostaje mlad. Čovjek se može rađati ponovno i ponovno, ali prati ga uvijek isti um. Kad jednom shvatite prirodu uma, moći ćete shvatiti i svoje istinsko Sebstvo.

Sav svijet je jedna zgrada i cijelo čovječanstvo je jedna obitelj. Ne postoji raznolikost. Živimo pod istim nebom, koračamo istom zemljom, dišemo isti zrak i pijemo istu vodu. Zato je glupo isticati različitost, kad je jedno temeljni princip.

Kakvu biste *sādhānu*, duhovnu disciplinu, trebali poduzeti? Morate pročistiti svoje tijelo, um i govor. Kako pročistiti tijelo? Nije dovoljno ako se ono opere sapunom i vodom – to je samo vanjska čistoća. Treba ga pročistiti dobrim mislima, dobrim riječima i dobrim djelima, koja su bitna za put prema unutra, k sebi. Koji god posao obavljali, činite to s najsvetijim osjećajima. Odvratite tijelo od svih ne-svetih aktivnosti, koristite ga samo u dobre svrhe.

Kako ćete pročistiti um? Pročistit ćete ga kontrolom osjetila. Koristite deset osjetila samo u svete svrhe.

**“Ne vidi zlo, vidi samo dobro
Ne slušaj zlo, slušaj samo dobro
Ne misli zlo, misli samo dobro
Ne govori zlo, govori samo dobro
Ne čini zlo, čini samo dobro
To je put do Boga.”**

Sagara je ovako molio: “O Gospode, primi moje srce koje si mi dao. Ne mogu ponuditi ništa drugo. Nudim ti sve što si mi dao”.

Da biste pročistili osjetila, trebate ih koristiti na sveti način. Čistoća osjetila je čistoća uma. Um je gospodar osjetila. No, ako hoćete da vam um bude čist, morate imati čista osjetila. Kako da pročistite govor? Tako da govorite istinu, slijedite dharmu i njegujete ljubav i mir.

Kad se rodi ljudsko tijelo, prati ga i *aham*, “ja”. Izvor *ahama* je *ātman*, dakle *aham* je *ātmanov* sin. Iz *ahama* je rođen um, pa je prema tome um *ātmanov* unuk. Iz uma potječe govor, pa je govor *ātmanov* praunuk. Ukratko, *ātman*, *aham*, um i govor pripadaju istoj obitelji. Zato znajte da je “ja” u vama dragi Božji sin, um je Božji unuk, a govor praunuk. Kad shvatite da vaš *aham*, um i govor pripadaju Božjoj obitelji i kad se počnete vladati u skladu s tim, vaš će život biti posvećen.

Čovjeku je teško kontrolirati osjetila. Zahvaljujući modernom odgojno-obrazovnom sustavu i visokoj inteligenciji, postao je rob svojih osjetila. Kako je nesposoban kontrolirati svoj um, živi u strahu i zabludi. Odakle taj strah? Gdje ima pogrešaka, ima i straha. Koju je to pogrešku učinio čovjek? Zaboravio je da je “ja” u njemu sin Božji. Zaboravio je da je njegov um unuk Božji, a govor praunuk Božji. Budući da je zaboravio svoj odnos s Bogom, preplašen je i zabrinut.

Zahvaljujući napretku na polju znanosti i tehnologije, ljudske su vrijednosti izgubljene, a um je zagađen. S jedne strane – znanost je napredovala, no s druge strane – svetost osjetila je nazadovala. Čovjek je sretan gledajući napredak znanosti i tehnologije, no ne shvaća koliko se udaljio od Boga.

Ljudski je život postao površan. Nema ni traga ljubavi u njegovim mislima i u njegovu odnosu prema drugima. Čak je i odnos između majke i djeteta postao površan. Kad danas sin razgovara s majkom, to je samo površna razmjena riječi, a ne i istinska ljubav. Studenti žive površno, ne kontrolirajući svoja osjetila. Čak i životinje imaju određenu kontrolu nad osjetilima, ali ne i današnja mladež. To možemo zahvaliti “napretku” u modernom obrazovanju. Ne kažem da obrazovanje ne bi trebalo napredovati – pa i ja sâm sam osnovao Sveučilište. Ja samo kažem da zajedno s obrazovanjem studenti moraju steći i dobar karakter. Možete li knjiško znanje nazvati obrazovanjem? Možete li sve one koji znaju čitati i pisati nazvati obrazovanima? Možete li sve one koji uz ime stavljaju i akademske naslove nazvati obrazovanima? Ako je naobrazba samo sredstvo za preživljavanje, zar ptice i zvijeri ne žive? Obrazovanje je za život, a ne za preživljavanje. Morate učiti kako biste saznali svrhu života. Ne smijete se zadovoljiti samo knjiškim i površnim znanjem, nego morate steći i praktično znanje. Da biste ga stekli, tražite u sebi.

Morate shvatiti moj ideal. Kad jednom kažem da ste moji, nikad vas više neću napustiti. Vi možete zaboraviti mene, ali ja nikad neću zaboraviti vas. Možda ćete me mrziti, ali ja neću mrziti vas. Na cijelom ovom svijetu ja nemam neprijatelja, niti prema ikome osjećam antipatiju. Uvijek održim svoje obećanje. Uvijek sam spreman zaštititi, nikad se ne povlačim. No mnogi se pitaju – kako to da iako ih je Svami prihvatio kao svoje, ipak imaju problema? Zašto moraju trpjeti? No, to nije moja greška. Ja uvijek držim obećanje. Oni trpe zato što su zaboravili svoje obećanje i izgubili svoju svetost. Ja nikad ne gazim svoju riječ niti sam uzrok nečije patnje. Ja ću do zadnjeg trenutka, biti s vama, u vama, ispod vas, iznad vas. Mnogi se ni ne trude shvatiti tu istinu. Ne ispituju razlog svoje patnje. Glavni joj je uzrok promjena u njihovom srcu. Za to je odgovoran kolebljiv um i njihova

nezahvalnost. Prethodni govornik, Ravi, rekao je da vam je Bog bliži i od majke. Premda ih obasipam s mnogo više ljubavi nego njihove vlastite majke, neki ljudi ne pokazuju zahvalnost. Ne očekujem ja vašu zahvalnost, ali ako ja izvršavam svoju dužnost, onda i vi na svojoj razini morate izvršavati svoju.

Neki ljudi okrivljuju Boga za svoje patnje, zanemarujući pritom vlastite nedostatke. Oni tvrde da Bog ne drži svoja obećanja. No Bog nikad ne krši svoju riječ. Samo što čovjek tu istinu ne razumije. Utonuo u fizičko i svjetovno, okrivljuje Boga za svoju muku. Bog nikad neće uzrokovati bilo čije patnje. Ali, svatko se mora suočiti s posljedicama svojih djela. Svaka akcija ima svoju reakciju. Ona može uslijediti odmah ili poslije nekoliko sati, dana, mjeseci, godina, ili čak i nekoliko života. Na primjer – kad porežete prst, on odmah počne krvariti; kad padnete sa stepenica, nešto ćete slomiti. U oba slučaja reakcije su trenutačne. Hrani koju pojedete treba najmanje dva sata da se probavi. Sjemenki treba nekoliko godina da izraste u stablo i donese plod. Bila ona dobra ili loša, ne možete izbjeći posljedice svojih djela. Možete se onda pitati – zašto uopće moliti Boga? Boga treba moliti ne za ublažavanje patnji, već za mir uma. Kad jednom postignete mir uma, svi će vaši problemi nestati. Možete čak izbjeći i posljedice vaših djela, ako imate milost Božju. Po isteku roka, lijek gubi svoju djelotvornost. Isto tako, kad steknete Božju milost, posljedice vaših djela neće više djelovati na vas. Da biste postigli da posljedicama vaših djela prođe rok trajanja, najvažnija je molitva. Morate moliti svim srcem.

Vaše je srce Božje sjedište. Zato mislite na Boga koji se nalazi u vama. Ne očekujte sreću u vanjskom svijetu. Blaženstvo se ne nalazi u materijalnom svijetu, već u vama. Zato, kad ga potražite u sebi, naći ćete ga.

Utelovljenja ljubavi! Nikad ne okrivljujte Boga za svoje teškoće. Što god da se događa, molite ga. To vam je dužnost. Dok god imate osjećaj da ste odvojeni od Njega, morate ga moliti. Kad spoznate da ste s Njim jedno, molitva vam više nije potrebna.

Vaše disanje daje vam pouku. Kad udišete, proizvodite zvuk “so”, a kad izdišete proizvodite zvuk “ham”. To se ponavlja 21.600 puta na dan. “So” se odnosi na Boga, a “ham” na ego, što znači da morate udahnuti Boga i izdahnuti ego (*ahamkāra*). To je važan životni princip. Mi udišemo kisik i izdišemo ugljični dioksid. Bog je poput kisika koji održava život, a ego je poput ugljičnog dioksida koji je opasan po zdravlje. Ego je veoma loša osobina i morate ga izbaciti.

U vašem svakodnevnom životu, znajući ili ne znajući, činite pogreške. Održavate čistim samo svoje fizičko tijelo, no ne činite ništa da saznate kako pročititi um i govor. Loše smatrate dobrim, a dobro lošim. Trebate se potruditi i saznati što je dobro, a što loše. Svako služenje učinjeno za dobrobit društva je dobro. Vi ste član društva. Zato i vaša dobrobit ovisi o dobrobiti društva. Zemlja će napredovati ako je društvo dobro. Izuzetno je važna i osobna molitva i obiteljska molitva i molitva cijele zajednice.

Vede su objavile: “Neka čitav svijet bude sretan. Od davnina Indija (*bharata*) je propagirala duhovnu disciplinu u drugim zemljama, osiguravajući tako mir i sigurnost cijelom čovječanstvu. Trebate gajiti tako širokogrudne osjećaje. Vaša

ljubav treba biti velika poput oceana. Dok su Isusa razapinjali, ljudi oko njega su plakali. U tom je trenutku neki nadzemaljski glas rekao: "Svi su jedno, dragi moj sine! Budi jednak prema svima." Istu stvar poučava i kultura Indije (*bharata*) kad želi dobro cijelom svijetu. Nažalost, kako vrijeme prolazi, sve se više širi sebičnost i vlastiti interes.

Prema indijskoj kulturi *uttarāyana* se smatra veoma svetom. Veliki ratnik Bhišma, ležeći na postelji od strijela, čekao je 56 dana dolazak *uttarāyane*, da odbaci svoj smrtni omotač. Za vrijeme *uttarāyane* Sunce putuje prema sjeveru. Što to znači? Na sjeveru se nalazi Himācala (Himalaje) koja se smatra boravištem Īšvare. No, ako je Īšvara sveprožimajući, kako ga možemo ograničiti na Himācalu? Kakvo je značenje te izjave? Riječ *himācala* nastala je od dvije riječi – *hima* + *acala*. *Hima* znači ono što je bijelo poput snijega. *Acala* znači ono što je čvrsto i nepokolebljivo. Koje je to mjesto na koje se odnosi taj opis? To je čisto srce u kojem je Īšvara ustoličen. Rečeno je: "Īšvara sarvabhūtanam", što znači da Bog (Īšvara) prebiva u svim bićima. Dakle, da biste vidjeli Boga, ne morate nikuda ići, samo usmjerite pogled prema unutra, u sebe. Nepostojano i nečisto srce ne može se nazvati *himācala*. Samo srce koje je čisto, sveto, neokaljano i postojano može se nazvati *himācala*.

Među današnjim studentima nema ni traga duhovnog razmišljanja. Ako ni sami roditelji i učitelji nisu shvatili važnost duhovnosti, kako možemo optuživati studente? Najprije roditelji moraju naučiti svoju djecu da se svakodnevno mole Bogu. Ali, današnji roditelji se ni sami ne mole Bogu. Čim dođu iz ureda, odlaze u klubove i provode vrijeme u kartanju i piću. Naravno, djeca slijede njihov primjer. U nekim se obiteljima roditelji svađaju pred djecom, što je veoma štetan običaj. Ako postoji bilo kakva razlika u mišljenju između roditelja, oni je trebaju riješiti u odsutnosti svoje djece. Djeca se ne mogu koncentrirati na učenje, ako ih ometaju obiteljski problemi. Zato roditelji nikad ne smiju o njima raspravljati pred djecom. Ima roditelja koji su loš primjer svojoj djeci jer govore neistinu. Na primjer, kad telefonom nazove neka neželjena osoba, oni upućuju svoju djecu da kažu kako nisu kod kuće. Tako i djecu ohrabruju da lažu.

Neka su djeca poput čistog zlata tako dugo dok su ovdje. Kad odu na školske praznike, njihovi se umovi zaprljaju. No, neka ostaju ista. A neka se djeca vrate mnogo prije početka školske godine kako bi vrijeme proveli sa Svamijem. Urođena kultura, stečena kao rezultat djela iz prošlih života, je to što oblikuje naše ponašanje.

Studenti! Utjelovljenja ljubavi! Trebate nastojati saznati što je Bog. U ovom dobu znanosti, neki ljudi govore kako nema Boga. Ali Bog je uvijek tu. Ništa drugo i ne postoji. "Yath driśyam tannaśyam" – "Sve što je vidljivo oku mora nestati". Samo je Bog vječan.

U ljudskom je životu najdragocjenije vrijeme. Zloupotreba vremena je zlo. "Vrijeme je Bog, ne trošite ga uzalud." Veoma sam žalostan kad vidim kako gubite vrijeme. Ja uvijek kažem: "Moj je život moja poruka." Nikad ne gubim ni trenutka. Vi mislite da nakon jela Svami odlazi na spavanje. Ali, ustvari, ja ni ne znam što je to spavanje. Ja nikad ne spavam. Kao što znate, ja uzimam

vaša pisma. Neka od njih vidim odmah. Vrijeme provodim na najsvetiji način. Ali ne zahtijevam ništa. Nije mi potrebno ništa u sva tri svijeta. Ne trebam ništa za sebe. Ipak obavljam neke aktivnosti od zore do mraka kako bih vam dao primjer. Od vrha glave do nožnog prsta u meni nema ni trunke sebičnosti. Možete u to vjerovati ili ne! Svoje vrijeme uvijek trošim na druge. Ja uvijek dajem i nikad ne primam. Ja tražim samo jedno - čistu ljubav. Spreman sam dati i svoj život za one koji mi daruju svoju čistu ljubav. Vi ne možete shvatiti moj rad. Mogu ga shvatiti samo oni koji se žrtvuju. Uvijek se nečim bavim, radim ovo ili ono. Čak i dok se odmaram, radim. Moram otići na počinak zbog drugih. Inače se ni oni ne bi odmarali. Da njih usmjerim na odmor i ja se odmaram. Što je moj odmor? Rad za moje poklonike, to je moj odmor.

Prethodni govornik Narsimhamurthy spomenuo je ovaj događaj. Jednoga dana iznenada sam napustio ovo tijelo. Gangadhar Shetty i Narsimhamurthy iznenadili su se. Samo su njih dvojica bili unutra, drugi nisu mogli ući. Rekao sam im: "Postoji jedna udovica koja uvijek misli na Svamija. Ima dvoje djece. Nakon muževe smrti uzela je neki mali posao da uzdržava obitelj. Pretrpjela je srčani napad. Gubitak muža i nemogućnost da uzdržava obitelj učinili su je depresivnom. Kako novca nije bilo dovoljno, uzela je neki posao s pola radnog vremena. Ali svakog je trenutka iskreno izgovarala "Sai Ram, Sai Ram, Sai Ram ...". U takvoj situaciji doživjela je srčani napad. Zapravo, trebala je umrijeti. Stoga sam taj srčani napad preuzeo na sebe. Sedam dugih dana nisam se pojavljivao. Uzeo sam na sebe sve njezine patnje i bolove i izliječio je. Nakon tri dana poslala mi je brzojav: "Svami, došao Si i zaštitio mene i moju djecu." Ona nije znala da sam njezine tegobe preuzeo na sebe. Nakon tjedan dana došla je ovamo s djecom.

Spreman sam učiniti sve za one čija je vjera nepokolebljiva, čija je ljubav čista. Ali veoma je teško naći takve poklonike. No ipak, ima ih nekoliko. Kad ne bi bilo plemenitih ljudi, kako biste na tom svijetu uopće vidjeli svjetlost dana? Mnogo je svetih ljudi u ovoj zemlji, kao i u svijetu. Ne ograničavajte duhovnost na Indiju. ona je prisutna posvuda. Zapravo, ima je više u drugim zemljama nego u Indiji. Mnogi Indijci ne znaju što su "Brahmasutre*", "Upaniśade" i "Bhagavādgīta*". Ali stranci su Bhagavādgītu naučili napamet. U Italiji živi poklonica koja je "Brahmasutru" naučila napamet. Ona zna pjevati "Rudram*". Izgradila je zgradu koja se prostire na 25 jutara zemlje i nazvala je "Mother Sai". Čvrsto vjerujući da će Svami sigurno posjetiti to mjesto, izgradila je i prostranu dvoranu poput Poornachandre, kako bi se tamo mogli održavati javni susreti. Osigurala je i neke sobe za smještaj studenata koji prate Svamija. Zna li kako jasno pjevaju Vede djeca iz stranih zemalja koja idu u našu osnovnu školu! To je rezultat boravka u dobrom društvu. Ako je društvo dobro i budućnost djece će biti dobra. "Reci mi u kakvom si društvu pa ću ti reći tko si." Postajete onakvi kakvo vam je društvo. Stoga, kamo god išli, tražite dobro društvo.

Pročistite svoje srce i um. Govorite uvijek istinu na lak i prihvatljiv način. To je duhovni put koji morate prihvatiti. Ljudi se mogu pitati zašto treba meditirati i pjevati bhajane. Zato što su to dobre djelatnosti. Dobre su sve djelatnosti koje

posvećuju vrijeme Bogu, ali Boga one ne zanimaju. Što trebate učiniti da usrećite Boga? Trebate uposliti svoje tijelo dobrim djelima. Ispunite um dobrim mislima i govorite nježno i tiho. Samo su takve djelatnosti ugodne Bogu. Indijci to nazivaju *trikāraṇaśuddhi*, jedinstvo misli, riječi i djela. Studenti trebaju, s posvećenim osjećajima, poduzimati svete djelatnosti i živjeti uzorno. To studente posebno učim.

Ovi studenti, koji ovdje studiraju, trebaju preobraziti tisuće studenata "vani". Nije dovoljno da samo propovijedate, najprije provedite u djelo to što propovijedate. Samo će tada vaš studij na ovom Sveučilištu ispuniti svoju svrhu. Mi od vas ne uzimamo ni novčića. Školovanje je besplatno. Kako možete izraziti svoju zahvalnost ovom Sveučilištu? Podijelite s drugima sve što ste ovdje naučili. To je prava zahvalnost. Radite svoj posao; brinite se za svoje roditelje; ispunite srca božanstvenošću. Kad je u spremniku voda čista, takva izlazi i iz slavina. Vaše je srce poput spremnika, a sva su osjetila poput slavina. Zato, ispunite srca ljubavlju i osjetite ljubav. Blagoslivljam studente i očekujem od njih da pođu tim putem ljubavi i žive uzorno. Time završavam svoj govor.

RASPRŠITE MRAK NEZNANJA

U ovoj izuzetno svetoj zemlji Indiji (*bharata*) najveće je bogatstvo strpljivost.

Od svih rituala najvažnije je prijanjati uz istinu i poštenje,
a najsladi od svih osjećaja je ljubav za majku i domovinu.

U ovoj zemlji karakter je važniji od samog života.

Takvi sveti principi potpuno su zaboravljeni.

U ime slobode ljudi žive izopačeno, oponašajući zapadnjačku kulturu.

Upravo kao što snažni slon nije svjestan svoje vlastite snage, Indijci (*bharatiya*) nisu svjesni veličine
vlastite kulture.

(teluška pjesma)

Mjesec nam daje svjetlost noću,

danju to čini Sunce dok sjaji svim svojim sjajem.

Dharma je ta koja osvjetljava sva tri svijeta, u sva tri vremenska razdoblja.

Tako i dobar sin osvjetljava cijeli svoj rod.

(sanskrtski stih)

Utljelovljenja ljubavi!

Svi indijski blagdani imaju svoje unutarnje, božansko značenje. U Indiji (*bharata*) oni se slave kako bi dokazali neprestanu prisutnost Božju u čovječanstvu. Za njega, današnji blagdan, blagdan svjetlosti (*dīpāvalī**) ima sveto unutarnje značenje. Nijedan drugi element na ovom svijetu nije tako važan poput svjetlosti. Svjetlost nam pokazuje put raspršujući tminu. Zahvaljujući svjetlosti čovjek može obavljati svoje dnevne dužnosti.

Plamen svjetlosti ima dvije značajne kvalitete – raspršuje tminu i neprestano teži uvis. Čak ako se svjetiljka drži u dnu ponora, njezin je plamen uvijek usmjeren uvis. U drevna vremena vjerovalo se da uspravan smjer plamena pokazuje put do mudrosti i put do Boga. Međutim, vanjska svjetlost može raspršiti samo vanjsku tminu, ali ne i tamu čovjekova neznanja. Kad je Hanuman zapalio Lanku, premda je bilo svjetla svuda naokolo, Ravanino srce bilo je ispunjeno tminom. Ravana nije bio običan čovjek, on je pripadao lozi Brahme. Bio je brat Kubere, boga bogatstva. Imao je veoma moćnog brata Kumbhakarnu. Njegov je sin Indrajit pobijedio silnog Indru, kralja bogova. Bio je majstor četiriju *Veda* i šest *śāstri*. Tako moćan i visoko obrazovan, Ravana se nije mogao osloboditi tame neznanja.

Neznanje je uzrok umiranja i rađanja. Onaj koji ne zna rađa se uvijek iznova (*punarapi jananam punarapi maranam*). Ali za onoga koji je mudar nema ni rađanja ni umiranja.

---

* *dīpāvalī* – blagdan svjetlosti koji se prema indijskom kalendaru slavi krajem mjeseca *āśvīne* i početkom *kārttike* (listopad-studen) u čast Krišnine pobjede nad demonom Narakom i oslobođenja 16.000 zarobljenih princeza; toga se dana sve kuće ukrašavaju cijelim nizovima (*āvalī*) svjetiljki (*dīpa*); upaljene svjetiljke simboliziraju svjetlost ljubavi koja tinja u svim bićima.

Bog se ni ne rađa niti umire.
On je vječan, nema ni početka ni kraja.
Njegov je oblik *atman*, svjetlost mudrosti (*jnana jyotis*)
(teluška pjesma)

Želite li upaliti svjetiljku, trebate prikladnu posudu. Morate je napuniti uljem i staviti stijenj. Potrebne su vam šibice da upalite stijenj. Tek kad imate sve te četiri potrebne stvari, možete upaliti svjetiljku. Ta svjetiljka raspršuje vanjsku tminu. Da bi se raspršila tmina neznanja, morate posjedovati vrlinu odricanja (*vairagya*), to jest morate imati prikladnu posudu. Morate imati ljubavi, to je ulje, jednousmjerenu koncentraciju – stijenj i duhovno znanje (*tattvajnana*) – to su šibice. Svjetiljku mudrosti možete upaliti kad posjedujete sve te četiri stvari.

Odricanje (*vairagya*) je imperativ svakog duhovnog tražitelja. Ono ne znači napustiti ženu i djecu i nastaviti živjeti pustinjačkim životom. Napustiti loše osobine – to je pravo odricanje. To je pravo prinošenje žrtve (*tyaga*) i *yoga*. Stoga najprije i prije svega njegujte nevezanost. No i ona mora biti unutar određenih granica jer potpuna nevezanost vodi u opasnost. Nemoguće je živjeti u ovom svijetu i odreći se svega. Stoga živite razumno.

Jednom su gopike molile Krišnu: “O, Krišna, tvoja te majka pokušava uhvatiti da te kazni za tvoje nepodopštine. Ne moraš trčati amo-tamo da se sakriješ. Postoji mjesto izvan dohvata tvoje majke, to je naše srce. Ono je ispunjeno tamom neznanja. Zato uđi u njega i otjeraj tu tamu.”

Kakvo je unutarnje značenje blagdana *dīpāvalī*? Glavni grad kraljevstva kojim je vladao Narakasura bio je poznat kao *prāgjyotiśapuram*. Ime se sastoji od četiri sloga: *prāg*, *jyoti*, *śa* i *puram*. *Prāg* znači prije, *jyoti* znači svjetlost, *śa* se odnosi na zaboravljivost, *puram* je grad. Unutarnje značenje toga imena jest da su stanovnici toga grada zaboravili drevnu i vječnu svjetlost (*atmajyoti*). Narakasura je potpuno zaboravio princip *atmana*, poistovjećivao se s tijelom živeći u tmini neznanja. Čovjek mora razviti vezanost za Sebstvo, a ne vezanost za tijelo. Vezanost za tijelo glavni je uzrok svih patnji. Onaj koji putuje prema neznanju je “*naraka*”^{*}, a onaj koji putuje prema mudrosti je “*nara*”, čovjek. Da bi se putovalo putem mudrosti, potrebno je njegovati svete misli i svete riječi te činiti sveta djela.

Bog ne voli osobno ubiti opake. Stoga je Krišna napravio osobit plan kako ubiti Narakasuru. Budući da je ovaj bio i fizički i mentalno neobično jak, Krišna ga je odlučio postupno oslabiti izazivajući u njemu povremene napade bijesa. *Modus operandi* je bio ovaj – izazivati Narakasuru i kad ovaj prepun bijesa pomisli da ga se sigurno dočepao naglo se povući. Ljutnja je glavni uzrok tome da čovjek gubi svoju fizičku i mentalnu snagu. Jedan napad ljutnje uzrokuje gubitak energije koju ju je netko nakupio kroz hranu u tri mjeseca. Kad je Naraksura izgubio svu svoju snagu zbog svoje ljutnje, Krišna je uredio tako da ga je na kraju ubila Sathyabhama^{*}. Bog ima svoj vlastiti osobiti plan za sve jer

^{*} *naraka* – doslovno podzemni svijet, mjesto patnji gdje se ubiru plodovi karme.

^{*} Sathyabhāmā – kći Satrājita, jedna od osam Krišninih žena.

On je gospodar svega*.

Narakasura je počinio mnoge zločine u svom životu. Zatočio je na tisuće žena i mučio ih. Bilo je šesnaest tisuća gopika koje nisu mogle ni živjeti ni umrijeti. Takvo je žalosno bilo njihovo stanje. Kad je Narakasura bio ubijen, Krišna ih je oslobodio iz zatvora te tražio od njih da se vrate svaka svom domu te žive mirnim životom. No, sve su gopike pale ničice pred Krišnina stopala i preklinjale ga kako im je nemoguće nastaviti živjeti časno u svojim domovima nakon što su bile zarobljenice Narakasure. Rekle su da je Krišna njihovo jedino utočište te ga zamolile da im bude zaštitnik. On je pristao preuzeti odgovornost i štititi ih. U Krišninu čast one su ovako pjevale:

“O, Krišna, nemoguće je tvoju veličanstvenost opisati riječima. Čak ni Brahma, Stvoritelj, ne može to shvatiti. Čeznuli smo za tvojom božanskom milošću. Saslušaj naše molitve i štiti nas. Ti si oslobodio Devakī i Vāsudevū* iz zatvora, spasio si čast Draupadi i zaštitio Pāndave. Otklonio si siromaštvo od Kucele, ružnu Kubju pretvorio si u predivnu ženu. Spasio si šesnaest tisuća gopika iz zatvora.

(teluška pjesma)

Neznanje je uzrok patnji, promatra li se samo izvanjski svijet, a ne princip *ātmana*. Ljudsko je biće poput mosta između vidljivoga i nevidljivoga. Ono što je vidljivo iščeznut će. Važna je nepromjenjiva i vječna mudrost, a ne prolazni svijet.

Nakon smrti Narakasure svi oni koji su trpjeli pod njim bili su presretni. Provođeci do tada život u tami, i vanjskoj i unutarnjoj, proslavili su taj događaj upalivši svjetiljke. Paljenje svjetiljki je vrlo znakovito. Plamen jedne svjetiljke može upaliti cijeli niz svjetiljki. Ta jedna svjetiljka simbolizira vrhovni sjaj (*paramajyotis*), dok druge simboliziraju svjetlost individualnog sebstva (*jīvanajyotis*). Dipāvālī se proslavlja zato da cijeli svijet podučiti toj istini. Ljudi slave taj blagdan paljenjem vatrometa što označava pobjedu dobra nad zlim.

Unutarnje značenje na koje ukazuju indijski blagdani treba ispravno razumjeti. Svakoga dana blagdani rano ujutro ljudi obave sveto kupanje te oblače novu odjeću, čiste svoje kuće i okolicu. Tako nam blagdani ukazuju na važnost unutarnje i vanjske čistoće. Vede kažu: “Bog je prisutan unutra kao i vani.” Zato čovjek mora biti čist iznutra kao i izvana. Voda pomaže da tijelo održavate čistim. Ali ljubav pročišćuje vaše srce. Blagdane trebate slaviti potpuno shvaćajući njihovo unutarnje značenje.

Budući da čovjekovo srce nije čisto, postao je uzrokom svih nemira u svijetu. Koji je razlog patnje? Nečist um! Nikad ne okrivljujte svijet za svoju patnju, okrivljujte sebe. “Kakav osjećaj, takvo iskustvo (*yad bhavam tat bhavathi*)”. Ako je vaše srce čisto, svuda ćete nalaziti čistoću. Stoga je bitna čistoća srca. Samo

---

* igra riječi u engleskom: Bog ima “*master plan*” – osobit, “majstorski” plan za sve jer je “*master of everything*” – gospodar svega.

* Devakī i Vāsudeva – Krišnini roditelji, majka i otac.

tada možete postići mudrost: Ako nemate te čistoće, uronit ćete u neznanje i nemir.

Neznanje dovodi do patnje. Mi ne znamo što je neznanje. Moramo saznati ono što ne znamo. To je prava *sādhana*. Samo svojim trudem čovjek može postići sve. Čak i mali mrav može prevaliti velike udaljenosti ako se potrudi, no ptica se neće ni pomaknuti ni centimetra ako ne uloži napor. Čovjek može sve postići ako se potrudi. Sposoban je putovati stotine tisuća kilometara u svemir, trošeći milijune rupija. Ali ne čini nikakav napor da otputuje bar pola centimetra u svoje srce. Poduzima svemirsko putovanje uz pomoć stroja (*yantra*). Ali, važna je *mantra*, a ne *yantra*. Hiranyakašipu je mogao stići čak na sjevernu zvijezdu uz pomoć *yantra*, ali kakva mu korist bila od toga? Dijete Prahlada osvojio je milost Božju uz pomoć *mantra*. Moć Hiranyakašipua odnosila se na *yantra*, dok se Prahladina snaga odnosila na *mantra*. *Yantra* može pogriješiti, ali *mantra* ne može.

Yantra, *mantra* i *tantra* – sve to troje latentno je u ljudskom biću. *Mantru* “so’ham” ponavljamo 21.600 puta tijekom dana. *So’ham* znači – ja sam Bog. Nema bolje *mantra* od ove. Ljudsko je tijelo *yantra* (stroj, instrument). Tko je odgovoran što srce udara? Tko je odgovoran za probavu i cirkulaciju krvi u tijelu? Maleno oko može vidjeti zvijezde što su milijunima milja udaljene. Bubnjić u uhu koji je veoma malen, može primiti zvukove iz velikih udaljenosti. “Televizija i telefon” su u tijelu. Kad ste obdareni s tako moćnom *yantram*, tijelom i svetom *mantram* – “so’ham”, sramota je ako ne činite ništa za spas vašega života. Srce (*hrdaya*) je *tantra*, “so’ham” je *mantra*, a tijelo je *yantra*. Premda sve to troje postoji u čovjeku, on i dalje sve to traži izvan sebe.

Čovjek je zatvoren u pet omotača (koša): *annamayakoša*, *pranamayakoša*, *manomayakoša*, *vijnanamayakoša* i *anandamayakoša*. Fizičko je tijelo omotač osnovan na hrani (*annamayakoša*). Suptilniji od njega je omotač životnog daha (*pranamayakoša*), a još je suptilniji omotač uma (*manomayakoša*). Danas je čovjek stigao samo do razine uma. U trenutku kad učini pomak do razine omotača mudrosti (*vijnanamayakoša*), doživjet će blaženstvo (*anandamayakoša*). To je nedvojstveno blaženstvo. Bog je samo Jedan, a ne dva (*ekam evadvitiam brahma*). To je princip *ātmana*. Upravo kao što ista struja protječe raznim žaruljama, isti *ātman* postoji u svim bićima. Kultura Indije govori o toj jedinstvenosti u različitosti. Nažalost, u modernom dobu na jedinstvo se gleda kao na različitost. Ta pogreška uzrok je ljudske patnje.

Naroda ima mnogo, ali Zemlja je jedna.

Bića ima mnogo, ali dah je jedan.

Zvijezda ima mnogo, ali nebo je jedno.

Dragulja ima mnogo, ali zlato je jedno.

Kad jednom shvatite to osnovno jedinstvo, razumjet ćete božanski princip. Ne smijete nikoga mrziti. Mrzite vlastitu ljutnju, ne sukobljavajte se s drugima. Sukobite se sa svojim lošim osobinama, napustite ih. Kako je to moguće? To će biti moguće samo onda ako se predate Bogu.

Mārkaṇḍeya* je bio sin Mrukandua. Trebao je živjeti samo šesnaest godina, ali nije to znao. Jednoga je dana našao svoje roditelje veoma snuždene. Kad ih je upitao za razlog rekli su mu da se približava njegov kraj. Čuvši to, Mārkaṇḍeya je odmah otrčao do hrama gospoda Šive, zagrlio je *lingu* i počeo ponavljati Šivino ime. Kad se pojavio bog smrti i bacio svoju omču, čak se Īśvara uhvatio u nju jer se Mārkaṇḍeya čvrsto držao *linge*. Tada se Īśvara objavio i spalio boga smrti do pepela.

To znači, kad se jednom ujedinite s Bogom, ne dolazi u obzir odvajanje. Kako se dogodi ta sjedinjenost? Evo primjera. Kad ugljen i vatru stavite na odvojena mjesta, oni će ostati onakvi kakvi jesu. Samo kad ugljen dođe u dodir s vatrom i kad se raspiro, on postaje vatra. Slično tomu, kad ste blizu i kad ste dragi Bogu, postat ćete Bog. To je u *vedānti* zapisano: “Znalac *brahmana* postaje sam *brahman* (*brahma vid brahmaiva bhavati*)”. Za to vam nije potrebna nikakva *sādhana*. Dovoljno je da imate potpunu i čistu ljubav.

Sve svjetovne *sādhane* postoje samo zato da se vrijeme posveti Bogu. Vrijeme je Bog. Ne gubite vrijeme. Budite sretni. To je *sādhana* kojom se trebate baviti. Ne budite nikada uskogrudni. Širenje ljubavi je život, sužavanje ljubavi je smrt. Širenje ljubavi je moguće samo onda ako volite Boga. Bog vam može dati svašta, posjedujete li ljubav. Ne postoji ništa što On ne može dati. Bog je uvijek spreman dati sebe.

“Tražite i dobit ćete, kucajte i otvorit će vam se.” Ali čovjek ne traži, ne kuca. On traži samo demone i kuca na vrata pakla. Prizivajte Boga svim srcem, kucajte na vrata oslobođenja. Vezanost (*moha*) se mora smanjiti kako bi se postiglo oslobođenje (*mokṣa*). Za smanjivanje vezanosti veoma je važno odricanje. Bhadracala Ramdas je usporedio ljudski život s upaljenom svjetiljkom u jednoj od svojih pjesama i rekao – “kad ulje života iscuri, nitko ne slijedi onoga tko odlazi”. Nemojte ovisiti o ovom prolaznom svijetu. Ovisite samo o Bogu. Bog je temelj svega. Ako se potpuno oslanjate na Boga, postići ćete sve. No, jer se oslanjate na materijalni svijet (*pādartha*), zaboravljate duhovno znanje (*parārtha*) i stvarnost (*yathārtha*). Svo vaše materijalno i svjetovno znanje nije ni od kakve koristi na polju duhovnosti. Napustite materijalističko razmišljanje. Njeguajte duhovno znanje.

Molite se Bogu i govoreći: “Iz tame vodi nas u svjetlost (*tamaso mā jyotir gamaya*), iz smrti vodi nas u besmrtnost (*mrityor mā amritam gamaya*). “Koji je put do besmrtnosti? Odbacivanje nemoralnosti jedini je put do besmrtnosti. Napustite sve loše osobine kao što su strast, ljutnja, pohlepa i druge te ustoličite Boga u svom srcu. Učinite kako kažem.

---

* Mārkaṇḍeya - ime drevnog mudraca, slvnog autora Mārkaṇḍeyapurāṇe, bio je poznat po strogosti svojih pokora i dugovječnosti.

Neki ljudi ne slušaju dobre riječi
premda su izgovorene s punim srcem.
Oni neprestano obraćaju pozornost samo na loše riječi.
Mogu li me takvi ljudi ikad spoznati?
Kakva je korist od sve njihove obrazovanosti?
(teluška pjesma)

Rāvana je bio majstor svih 64 vrsti znanja, ali nije mogao primiti Božju milost. Budući da nije svoje znanje primjenjivao u djelo, patio je od “loše probave”. To je imalo za posljedicu bolest osjetilnih želja. I Rāma je svladao 64 vrsti znanja, ali ih je primjenjivao na djelu. Rāvana se zanimao samo za vlastito uzdizanje, dok je Rāmu zanimalo samo provođenje naučenoga u djelo.

Život bez znanja o Sebstvu je beskoristan, upravo kao stablo bez korijena i ploda, a plod bez soka. Ako ne znate svoj pravi identitet, kakve imate koristi što ste se rodili kao ljudsko biće? Upoznajte sebe i sve ćete znati. To je najsvetija pouka svih blagdana. Razmišljajte o Bogu. Neprestana kontemplacija o Njemu oslobodit će vas svih zabrinutosti.

SLUŽITE DRUŠTVU

*Bharata ima ljude koji bi mogli poučavati
čak i drevne mudrace o biti svetih spisa;
ljude koji su žrtvovali svoje živote za duhovno uzdizanje društva;
ljude koji imaju iznimnu moć upravljanja.
Bharata ima mnoge takve vrijedne ljude.
No koja je korist od tih ljudi u Bharati ako nisu svjesni jauka potlačenih?
Kada će odgovoriti na krikove siromašnih koji kidaju srce?*

(teluška pjesma)

Studenti! Probudite se i ustanite, nemojte stati dok ne dosegnete cilj. Sada su najpotrebniji ljudi koji svojom vrlinom i hrabrošću u životnoj borbi postavljaju ideale, a ne oni koji slijede tjelesna, prolazna i netrajna zadovoljstva.

Studenti! Ispitajte ideju idealnog odgoja što su ga zagovarali drevni mudraci. Oni su uzvisili ispravnost i istinu i dragocjenima smatrali vrlinu i hrabrost. Trebali biste se ugledati u takve ljude koji su se trudili pridonijeti slavi kulture Bharate. Vi ste zapravo istinski nasljednici njezine kulturne baštine. Morate odlučiti da ćete se držati *dharme* i raditi za dobrobit društva.

U zadnjih su dvjesto godina znanost i tehnologija napredovali golemim koracima, no taj napredak nije pratila svetost. On je potaknuo razvoj ljudske civilizacije, ali ne i razvoj unutar čovjeka. Odsutnost ljudskih vrijednosti vodi opadanju duhovnosti. Njeguajte snažnu vjeru da vam je tijelo darovano kako biste živjeli u duhu ljudskih vrijednosti. Bharatijci od davnina zagovaraju mir, uzdržanost i opraštanje. Proučite li povijest Bharate, otkrit ćete da su nju mnogi osvajali i pljačkali njezina bogatstva, ali ona sama nikada nije napala ni jednu zemlju. Bharatijci su božanstvo i čistoću uvijek smatrali najvrednijima. U takvoj svetoj zemlji pravda i ispravnost prepušteni su propasti, a posljedice su toga kušnje, uzbune i nemir velikih razmjera.

Obrazovanje ne znači puko knjiško znanje. Usvojeno znanje treba provesti u praksu i podijeliti s ostalima u zajednici. Znači li da ste obrazovani ako znate čitati i pisati? Znači li da ste obrazovani ako imate diplomu? Ako je obrazovanje samo za život, zar ptice i zvijeri ne žive? Na svijetu su milijuni obrazovanih muškaraca i žena, no kakvu korist od toga imaju njihove zemlje? Nikakvu. Oni se koriste svojim obrazovanjem samo iz sebičnih razloga.

Uttjelovljenja ljubavi! Mladići i djevojke!

Odbacite sebičnost i svoje interese i služite društvu.

*Vječne i neprolazne vrijednosti nestale su bez traga.
Dobrodušnost se među muškarcima i ženama gubi.
Drevna se arijska mudrost uludo rasipa.
Zapadnjačko obrazovanje uzima maha.*

(teluška pjesma)

Bharatijsko obrazovanje uči čovjeka da teži idealima i samostalnosti. Ono u njega usađuje osjećaj požrtvornosti. Ako se nazivate djecom Bharate, trebali biste na umu imati dobrobit svoje majke domovine. Suvremeno obrazovanje uvećava inteligenciju, ali ne daje širinu gledanja. Studenti postaju tvrda srca. Istinsko je obrazovanje ono koje vas čini suosjećajnima. Rodoljublje oplemenjeno požrtvovnošću i pobožnost oplemenjena ljubavlju trebaju postati sastavnim dijelom vašega života. Istinsko obrazovanje čini vas poniznima. Poniznost pruža osjećaj vrijednosti koja vam osigurava bogatstvo, božanskost i pobožnost.

U ovoj svetoj zemlji Bharati naše je najveće bogatstvo uzdržanost.

Od svih rituala, najuzvišeniji je život u skladu s istinom i moralnošću.

Od svih najsladših osjećaja, najveći je osjećaj materinska ljubav.

U ovoj se zemlji odbacuje nacionalni ideal da je čast vrednija od života.

Kakva šteta što su ljudi pali pod utjecaj stranih običaja!

Što kazati o jadu Bharate? Poput je slona nesujesna svoje snage.

Bharatijci su danas postali poslušni.

(teluška pjesma)

Od davnina je Bharata predstavljala ideal drugim zemljama. Danas smo, na žalost, svjedoci drukčijega stanja. U svakoj ulici i svakom selu nalazimo obrazovne ustanove. Kakva je korist od njih? Baš nikakva. Odsutna je glavna značajka studenta: nema poniznosti.

Nažao se čini onima koji pomažu.

Nema osjećaja zahvalnosti.

Učitelji su predmet poruge.

To je napredak suvremenog obrazovanja.

(teluška pjesma)

Da biste ostvarili cilj obrazovanja, služite društvu. Očistite svoju zemlju od zla. Istinsko je obrazovanje ono koje će čovjeka učiniti potpunom osobom. Tek kada se preobrazite u potpuno ljudsko biće, ostvarit će se cilj obrazovanja.

Studenti! Iskoristite obrazovanje koje ste stekli najbolje što možete. Poštujte starije i budite ideal čovječanstvu. Neka vaše ponašanje bude u skladu s vašim diplomama. Nema ničega velikoga u dobivanju dobrih ocjena. Ali pazite da na vas nemaju primjedbe (igra riječi: engl. 'mark' = ocjena, 'remark' = primjedba) U današnjem sustavu obrazovanja student prolazi ako postigne 35 posto pozitivnih rezultata. A što je s ostalih 65 posto? Kako se uspješnom može nazvati osoba koja riješi 35 od 100 zadataka? Treba postići 100 posto uspjeha. To je istinsko obrazovanje. Stjecanje visokih ocjena nije cilj obrazovanja. Obrazovanje služi proširivanju shvaćanja. Obrazovanje i sposobnost razlučivanja trebaju ići ruku pod ruku. Blagostanje naroda ovisi o postignutom napretku na području obrazovanja. Budućnost naroda počiva na njegovim studentima.

Moralne i etičke vrednote mogu se naći samo u knjigama.

Srce je postalo sjedište loših osobina.

Djela se čine isključivo iz sebičnih pobuda.

To je napredak suvremenog obrazovanja.

(teluška pjesma)

Primljeno obrazovanje treba pretvoriti u djelo. Postat ćete idealni kad svoje znanje provedete u djelo.

Studenti! Kao što sam mnogo puta rekao, znanje možemo razvrstati u pet kategorija: knjiško znanje, površno znanje, opće znanje, sposobnost razlučivanja i praktično znanje. Opće znanje i zdrav razum iznimno su važni. Postavite ideal tako da koristite praktično znanje i slijedite četiri naputka (engl. četiri 'F' prema engl. riječima 'follow', 'face', 'fight' i 'finish'). Najprije slijedite gospodara. Tko je vaš gospodar? Savjest je vaš gospodar. Slijedite dakle, svoju savjest. Drugi naputak je da se suočite s đavolom. Treći je da se borite do kraja, a četvrti da dovršite igru. Igrajte igru života u istinskom sportskom duhu. Studentima nedostaje samopouzdanje. Pouzdanje u samoga sebe vrlo je bitno. Nedostatak pouzdanja u sebe vodi depresiji. Danas je 90 posto ljudi pogođeno tom bolešću. Depresija vodi slabljenju uma. Čovjek slaba uma ne može spoznati *ātmana*. Ako se pouzdajete u sebe, nikada nećete biti slaba uma.

Bharata je pohranila mnoga bogatstva za vas. U čemu se sastoji to bogatstvo? Ono je u duhu požrtvornosti koji se stječe služenjem društvu. Ne rasipajte vrijeme. Ljudsko je društvo određeno djelovanjem. Čovjeku je tijelo darovano da bi činio ispravna djela, a ne samo jeo, pio i zabavljao se. Do posljednjeg daha služite drugima. Bit svih osamnaest purana može se sažeti u jednoj rečenici: *Pomozi uvijek, ne povrijedi nikad*. Postavite ideal koji pomaže drugima i svima izaziva radost.

Studenti! Ljudsko je rođenje najrjeđe od svih. Ljudski život trebaju odlikovati poštenje, dobra djela i dobre odlike. Treba ga posvetiti služenju društvu, a ne gomilanju bogatstva. Obrazovanje služi životu, ono nije sredstvo zarađivanja za život. Ne treba žudjeti za novcem. Ako svoje obrazovanje koristite ispravno, novac će doći sam od sebe. Današnje obrazovne ustanove poprimile su poslovan karakter.

Novac je postao našim Bogom.

Oholost je postala našom vjerom.

Sebičnost zauzima najviše mjesto u čovječjem umu.

Egoizam je postao modom.

Pohlepa je postala našom ljepotom.

Ispravnost više ne postoji.

Suosjećanje se izgubilo.

Moralnog žara više nema.

Dvoličnost je postala sujetlom našega života.

Ljubav i ljubaznost bolesni su.

Moderno je obrazovanje čovjeka zaslijepilo požudom.

Život je postao teretom.

Um je zastranio.

Ne oklijevajte jer to vodi katastrofi.

Dovedite moralnost i obrazovanje u slatki sklad.

Živite dostojni dobra glasa koji uživaju djeca Bharate.

(teluška pjesma)

Moralne vrline trebaju biti temelj svakoga čovjekova djela. Samo ako posjedujete moralne i etičke vrijednosti, možete se nazivati djecom Bharate.

Utjelovljenja ljubavi!

Još od davnih vremena moto su Bharate riječi: *Lokāh samastāh sukhino bhavantu* - *Neka cijeli svijet bude sretan*. Donesite odluku da ćete oživjeti i pomladiti nekadašnju slavu Bharate. Zagovarajte te plemenite ideale u svakom selu, u svakoj ulici i svakoj kući. Držite se načela jedinstva u svakom svom djelu. Vjerujte u bratstvo čovjeka i očinstvo Boga. Ne budite ljubomorni ni na koga. Ljubomora je neizlječiva bolest. Čovjeka će neizbježno hvaliti i kuditi. Samo stablo koje donosi plod, biva gađano kamenjem. Isto tako jedino se dobri ljudi suočavaju s problemima. Ne pridajte važnost tim kušnjama i potresima. Stablo će pozdraviti kamen koji ga gađa jer je svjesno toga da je čovjek prepoznao njegovu vrijednost. Slično tomu, čovjek ne bi trebao biti nesretan kada ga netko kudi. Dvojnosti poput zadovoljstva i patnje primajte jednako. Njeguajte tu širinu uma. Božanstvo cvjeta u ljudima takvih svetih osobina. Svi su utjelovljenja Boga. Krišna je rekao: "Svi su iskre moje božanskosti." Ne smatrajte se pukim smrtnicima. Imajte čvrstu vjeru da ste božanske prirode. Tek ćete tada moći raditi na emancipaciji ove zemlje i tako joj se vratiti njezinu ulogu u čiteljice svijeta.

Prorektor sveučilišta naveo je stihove iz Taittiriya Upanišade: *"Poštuj svoju majku, oca, učitelja i gosta poput Boga."* To se učenje kao залог davalo u davna vremena učenicima koji su završavali školu. Taj nekadašnji blagoslov danas nazivamo činom podjela diploma.

Obrazovanje je sâm oblik božanstva. Riječ obrazovanje (engl. riječ "education") dolazi od korijena riječi "educare" što znači iznijeti iz čega ili izvući iz čega. Ima dva aspekta - onaj koji se odnosi na glavu i onaj koji se odnosi na srce. Ono što dolazi iz glave jest izvanjsko (*pravritti*), a ono što proizlazi iz srca jest unutarnje (*nivritti*). Ako glava nije ispražnjena (od zla), ne može se ispuniti dobrim. Suvremeno se obrazovanje obraća glavi, no istinsko se obrazovanje obraća srcu. Svete osobine poput suosjećanja, istine, uzdržanosti i ljubavi, potječu iz srca. Evo malog primjera. Tjelesne osobine poput visine, težine i puti mogu se lako uočiti, ali istodobno ima bezbroj osobina koje se ne vide, primjerice, suosjećanje, ljubav i istina. Ako vidite nečije tjelesne osobine, ne znači da poznajete njegovu istinsku osobnost.

Znanstvena postignuća do kojih je došao Hiranyakašipu, uvelike nadmašuju postignuća suvremenih znanstvenika. On je mogao doći čak do polarne zvijezde, dok su današnji znanstvenici putovali samo do mjeseca. Prahlāda, njegov sin, upozoravao ga je: "Oče, pobijedio si sve svjetove ali ne i svoja osjetila." Isto je osjećanje izrazio i britanski premijer Churchill kada je rekao da je čovjek svladao sve osim sebe. Čovjek poznaje sve osim samoga sebe. Kada ga je jedan zapadnjak upitao zašto je zamišljen, Ghandi je odgovorio da razmišlja o suvremenom obrazovanju koje ljudsko srce čini tvrdim poput kamena. Obrazovanje treba srce ispuniti ljubavlju i suosjećanjem. Voda se sastoji od dva dijela vodika i jednog dijela kisika. Nije veličina u tome da se voda stvori, već da se svi podjednako njome koriste. Svi imaju isto pravo da se njome služe. Danas se svi bore za svoja prava, a što je s njihovim odgovornostima? Studenti! Ne morate se boriti za svoja prava. Obavljajte svoje dužnosti, a prava će sama doći. Obavljajte svoje dužnosti - dužnost je Bog, a rad je bogoštovlje. Koje je vaše pravo? Vaše je pravo da ljude činite sretnima. Služite svima i činite druge sretnima i ne očekujte ništa za uzvrat. Služenje je Bog. Najbolje ćete ljubiti Boga tako da volite i služite svima. Govorite blago i tiho. Ljudima se ne može uvijek udovoljiti, ali im se uvijek možete ljubazno obratiti. To je bit svete bharatijske mudrosti. Obrazovanje ne znači znati dječje pjesmice (u izvorniku su stihovi poznate engleske dječje pjesme "Twinkle, twinkle little star"). To je umjetno obrazovanje. Istinsko znanje Bharate potiče duhovnost i ljudske vrijednosti.

Studenti! Zagovarajte ideale zbiljskog obrazovanja u cijelom svijetu. Sve žrtvujte istini i uvijek kročite tim svetim putem. Istina je Bog, ljubav je Bog, živite u ljubavi, živite u istini. Prožmite se tim načelima. Kada krenete putem ljubavi i istine, steći ćete svo bogatstvo i mudrost. Budite ustrajni i nemojte pokleknuti. Studenti naših učilišta trebaju živjeti u duhu tih ideala i tako svojim školama pribaviti dobar glas. U ovoj se zemlji ni jedna ustanova ne može usporediti s našima. Svagdje su na svim razinama školovanja poslovni interesi pretekli obrazovne ciljeve. No naše se učilište temelji na duhu požrtvornosti. Njeguje tu svetu osobinu. Ponudite svojim bližnjima obrazovanje besplatno. Vede kažu da se besmrtnost može steći jedino putem požrtvornosti, a ne preko bogatstva, potomstva ili djela. Budite spremni za žrtvovanje. U tome leži istinska joga. Prije svega, svoje roditelje učinite sretnima, a zatim usrećite sve druge i budite im uzor. U Vedama se kaže:

Neka nas Gospodin štiti i hrani! Neka se umnaža naša inteligencija i urline dok radimo zajedno! Živimo u prijateljstvu i bez sukoba!

Želim da živite u duhu tih ideala i da ih zagovarate. Na kraju primite moj blagoslov.

Iz Bhagavanova govora održanoga u dvorani Sai Kulwant u Prasanthi Nilayamu,

22. studenoga 1998. godine

ISPUNITE SRCA PLEENITIM OSJEĆAJIMA

*Naša je domovina svijetu dala
Plemenite duše koje su se proslavile na svim kontinentima.
To je zemlja koja je istjerala strane vladare i ostvarila slobodu.
Bharata je poznata po svojoj učenosti.
To je sveta zemlja koja je bila primjer
u glazbi, književnosti i svetom nauku.
Vi koji ste rođeni u ovoj zemlji poznatoj po svojoj likovnoj umjetnosti i
prirodnim ljepotama, o, poklonici!
Vaša je dužnost njegovati slavu i napredak domovine.*

(teluška pjesma)

*Bog je blistaviji od sunca,
Čišći od najbjelijega snijega,
Finiji od zraka,
Svojestven svim živim bićima.
Božanstvenost prožima mikrokozmos i makrokozmos.
Bog nije vezan, premda se nalazi u svemu.
Vi ste u Brahmanu i Brahman je u vama.
Vi i Brahman ste zapravo jedno.
Što drugo reći?*

(teluška pjesma)

Utjelovljenja ljubavi,

Bharata je rodno mjesto duhovnosti, ispravnosti, milosrđa, nenasilja i mira. Nigdje drugdje ljudi ne slijede te vrline kao u Bharati. U Bharati su se rodila sedmorica mudraca i rođen je prvi od pjesnika, Valmiki. To je sveta zemlja kojom je vladao Rāma, sâmo utjelovljenje *dharme*. U toj je zemlji Krišna ispjevao Nebesku pjesmu, Bhagavadgītu. To je zemlja u kojoj je obznanjeno jedinstvo pojedinačne i kozmičke duše. Nema zemlje poput Bharate, zemlje svetosti, ispravnosti i mira. Istina prožima zrak Bharate. Suosjećanjem je ispunjena prašina Bharate. Ljubavlju je ispunjena Ganga Bharate. Uzdržljivost prebiva u srcima ljudi ove zemlje. Te plemenite, božanske i jedinstvene osobine očituju se samo u Bharati.

Božanska snaga privlačenja

Bog je svemoćam i sveprožimajući. Uistinu sve jest Brahman. I znanost i duhovnost govore o istoj istini. Postojanje Boga znanost može vidjeti u obliku strujnih, magnetskih, laserskih, toplinskih i svjetlosnih valova te radiovalova koji se posvuda šire. To je izravan dokaz o postojanju Boga. Božanstvenost se nalazi u hrani koju jedete, vodi koju pijete i zraku koji udišete. Na ovome svijetu nema mjesta bez magnetizma. Što je magnet? Magnet nije samo ono što privlači željezo, sve na ovome svijetu prožeto je magnetizmom. Majka je magnet za dijete, i obratno. Tako se privlače i muž i žena. Trava je magnet za kravu. Cvijet je magnet za pčelu. Kada tako gledamo na svijet, očito je da svime vlada načelo

magnetizma. U Vedānti je rečeno da je ono što privlači načelo Rāme. Magnetska moć djeluje poput veze između onoga što se očituje i onoga što se ne očituje. Filozofi to nazivaju božanskom moći privlačenja, a znanstvenici biokozmičkom ili vrhunskom moći. Tako znanstvenici i proučavatelji Vedānte istu božansku moć vide u različitim oblicima i nazivaju je različitim imenima.

U ovom vidljivom prolaznom svijetu mnogo je tajanstvenih moći koje čovjek ne poznaje. O njima se govori kao o transcendentnim i skrivenim moćima, ne mogu ih svi razmjeti. Svako je živo biće obdareno božanskom moći. Stoga vam se Ja uvijek obraćam kao utjelovljenjima božanske atme. Liječnici ne mogu razumjeti tajne i nepoznanice ljudskoga tijela. Uzmite, primjerice, jezik. Na jeziku se nalazi 40 000 okusnih pupoljaka. 25 000 pupoljaka služi kao osjet topline na jeziku. Oko, koje jedva da je 2 i pol centrimetra veliko, može prepoznati 13 milijuna vrsta svjetlosnih zraka. U vašem su tijelu milijuni i milijuni stanica. Svaka je stanica božanska i u njoj je sadržan čitav čovjek. Ne izaziva li to veliko strahopoštovanje? Tko je to stvorio? Transcendentna moć Boga.

Iskustvo sveprisutne božanstvenosti

Glupo je misliti da božanstvenost ne postoji. Oni koji ne mogu razumjeti tu transcendentnu moć, poriču postojanje Boga. Nemojte se zavaravati da znate ono što uistinu ne znate. Nitko nema pravo poricati postojanje Boga. Mišljenja se mogu razlikovati. Svatko ima svoju vjeru.

*“Ne” je odgovor onima koji kažu “ne”,
“Da” je odgovor onima koji kažu “da”,
“Ne” i “da” pripadaju vama,
Ali za Saija je to uvijek “da”, “da”, “da”.*

(teluška pjesma)

Ljudi vole poreći postojanje svega što je bezoblično. Činjenica da su radiovalovi nevidljivi, ne znači da ne postoje. Program koji emitira radiopostaja Delhi može se čuti svagdje, ako se radio podesi na tu frekvenciju. Ljudsko se tijelo može usporediti s radiom. Treba ga podesiti na bezobličnog Boga kako bi Ga se doživjelo. Ljudsko je tijelo kompjutor s mnoštvom skrivenih tajni. Um je poput televizora. Na njemu se mogu pokazati mnoga imena i oblici. Tijelo je generator. Bit svega ovoga u tome je da su sve moći latentne u čovjeku. Einstein je pokazao da se tvar može pretvoriti u energiju, a energija u tvar. Energija je sveprožimajuća. Newton je rekao da se energija ne može ni stvoriti ni uništiti. Ipak, energija se može pretvarati iz jednog oblika u drugi. Filozofi su to objasnili na razne načine.

*Bog se ne rađa i ne umire,
On nema početka ni kraja
On je svagdje prisutan
On je vječni svjedok.*

(teluška pjesma)

Suvremeni znanstvenici ne mogu razmjeti tu istinu. Ono što znaju i razumiju, tek je djelić cjeline. Što je svjesnost? To je potpuno razumijevanje. Potpuno razumjeti znači znati i doživjeti sveprisutnost Boga.

Premijer Vajpayee, koji je malo prije govorio, spomenuo je velik napor koji ljudi ulažu kako bi postigli oslobođenje od ciklusa rađanja i smrti (*mokša*). Koje je značenje tog oslobođenja? Potpuna nevezanost jest oslobođenje. Zrak se miješa sa zrakom, vatra se miješa s vatrom i voda se lako miješa s vodom. Slično tome, Bog je sâm oblik svjetlosti. Vi sami postanite svjetlost. Postat ćete jedno s kozmičkom svjetlošću. Bog nema lika. Da biste se spojili s bezobličnim Bogom, trebate se prestati poistovjećivati s tijelom. Koncentrirajte se na načelo *ātmana*. Ako ste stalno vezani za tijelo, kako ćete ostvariti *ātmana*, kozmičko načelo? Stoga se usredotočite na *ātmana*. Tek tada vaša će se svijest spojiti s kozmičkom sviješću. To spajanje s Bogom naziva se *sayujya*.

Isti *ātman* prebiva u svim bićima. Postoji samo Jedan kojemu se daju različita imena i oblici. Postoji samo Jedan. Nula dobiva na vrijednosti kada se jedan nalazi ispred nje. Svijet, život, sunce, mjesec, nebo i sve ostalo jest nula . Samo je Jedan Heroj, odnosno Bog. Čovjek koji je po svojoj prirodi božanski, postaje nula ako zaboravlja Boga.

Utjelovljenja ljubavi,

Bog nije odvojen od vas. Vi ste Bog. Istražite i shvatite tu istinu. Ako cijeli život provedete u ispitivanju i istraživanju, kad ćete to onda provesti u djelo? Pojedinci se mogu razlikovati po imenu, obličju i osobinama, ali *ātman* je uvijek isti, nepromjenljiv. Voda se na različitim jezicima naziva različitim imenima - “neeru” na teluškom, “pani” na hindiju, “tanni” na tamilskom, a “vari” na sanskrtu. Imena mogu biti različita, ali je voda ista. Slično tome, Bog ima različita imena i oblike, ali atmičko načelo ostaje isto. Taj je *ātman* zajednički svima i svemu, a naziva se savješću, što potječe iz svijesti. Svi trebaju priznati tu činjenicu - teisti, ateisti, teisti-ateisti i ateisti-teisti. Bez obzira na to radi li se o onima koji se odaju ovozemaljskim zadovoljstvima, o bolesnima, onima smirena uma, onima koji su nevezani ili onima koji su vezani, atmički je princip isti u svima.

Tijelo se može usporediti s balonom u boji. Baloni mogu biti različite boje i veličine, ali je zrak u njima jedan te isti. Isti se zrak nalazi i izvan balona. Zrak u balonu može se usporediti sa savješću, a zrak koji se nalazi posvuda sa sviješću. Ako balon napunimo s previše zraka, on će se na kraju raspuknuti, a zrak koji je u njemu (savjest), spojiti će se sa zrakom koji je izvana (sviješću). Poput toga, proširite svoju ljubav kako bi se raspukao balon vezanosti vašeg tijela, a savjest koja je u njemu spojila sa sviješću koja je izvana. Razlika između savjesti i svijesti samo je u količini, ne u kakvoći.

Moć privlačenja jest božanstvenost. Evo malog primjera: tisuće se ljudi danas ovdje okupilo. Tko vas je pozvao? Je li vam netko poslao pozivnice? Nije. Kako to da ste onda došli ovamo? Učinili ste to zbog svoje ljubavi prema

Svamiju. Nitko vas ovamo nije doveo silom. Svi vi to znate. Na političke skupove ljudi se dovoze kamionima. Premda uvijek iznova od vas tražim da ne dođete, vi ipak dolazite ovamo. Privlačnost koja se zasniva na ljubavi jest božanstvenost. To je božanski magnet.

Ispričat ću vam nešto slično iz Ramayane. Janaka je odlučio svoju kćer Sītu dati za ženu onome koji bude mogao podići Šivin luk (*Śiva dhanus*) kao što je to mogla ona. Budući da je Sīta bila kći Majke zemlje, imala je u sebi magnetsku moć koja joj je omogućila da bez muke podigne Šivin luk. Jedino je Rāma, božanski magnet, mogao podići taj luk i napeti ga. Taj božanski magnet nalazi se u svima i u svemu, razlika je samo u intenzitetu. Taj se intenzitet može razviti jedino ljubavlju. Njeguajte osjećaj jedinstva, osjećaj da smo Ja i vi jedno. Osjetite blaženstvo tog jedinstva. Bog je u vama. Vi ste Bog. Kada prepoznate tu istinu, neće biti mjesta za sumnju.

Pohvala i pokuda odrazi su unutarnjeg bića. Vrli čovjek nikada ne kritizira druge. Samo se zli ljudi upuštaju u nešto tako loše. Boja koju vidite ovisi o boji koju imaju vaše naočale. Nosite naočale ljubavi i vidjet ćete ljubav posvuda oko sebe. Greška je u vašem gledanju, a ne u onome što je stvoreno. Ne pridajte važnost kritiziranju. Ako vas netko naglas kritizira, te optužbe nestaju u zraku. Ako vas optužuje u sebi, to se njemu vraća. Kritizira li vaše tijelo? Tijelo je inertno. Kritizira li atmu? Isti *ātman* prebiva u obojici pa se to svodi na kritiziranje samoga sebe. Onaj tko to shvaća, istinski je tražitelj istine. Čovjek ne prepoznaje stotine mana koje su u njemu. Ali je zato sklon upozoravati na najbeznačajnije greške u drugima. Najprije ispravite sami sebe. Jedino tako možete pročistiti svoj um. Stoga se potrudite da vaše misli budu svete.

Čovjek u sebi ima toliko raznih moći. Kada sam bio u istočnoj Africi, dr. Patel, veliki poklonik, darovao mi je željeznu četku. Kada češljam kosu, četka je automatski privlači. To su vidjeli čak i studenti. Danas to činim javno kako biste razumjeli postojanje božanske magnetske moći u meni. Ta je moć privukla sve vas koji ste ovdje. Moja je ljubav moja najznačajnija osobina.

*“Ljubav je moj lik,
Istina je moj dah,
Blaženstvo je moja hrana.
Moj je život moja poruka,
Proširenje je moj život.
Nema objašnjenja za ljubav,
Nema posebnog razdoblja godine za ljubav,
Nema rođenja i nema smrti.”*

(pjesma “Love is my form”)

Ljubav živi kroz davanje

Božanska se moć ne rađa i ne umire. Ne osjećam se bolje kada me hvale, niti sam žalostan kada me kude. Smirena uma prihvaćam te dvojnosti života. Sretan sam i u zadovoljstvu i u boli. U meni je samo ljubav. Moja ljubav živi kroz mnoga

i mnoga davanja. Ona nikada ne prima. To je razlika između moje ljubavi i ovozemaljske ljubavi koja vjeruje samo u primanje. Stoga se moja ljubav uvijek proširuje. Mala sjemenka postaje golemo stablo s mnoštvom grana i plodova. A oni potječu iz sjemenke. Jednako je tako sve nastalo iz ljubavi. Ljubav je Bog, živite u ljubavi. Razvijajte ljubav. Volite sve punim srcem. Tek onda kada budete iskazivali ljubav, ostvarit ćete samospoznaju.

Najprije razvijte samopouzdanje. To je osnova. Samozadovoljstvo je zid. Požrtvovnost je krov. Samospoznaja je kuća (života). Sve je sadržano u Sebstvu. Sebstvo označava *ātman*, Duh. Duhovno ćete znanje zadobiti uz pomoć tog atmičkog načela. Bezgranična je moć u duhovnosti. Moć ljubavi mnogo je snažnija od moći atomske bombe. Preobražuje i one koji mrze. Razvijte tako svetu ljubav. Tek će tada biti sklada među Bharatijcima. Chavan, koji je malo prije govorio, spomenuo je da nasilje vlada posvuda. Za to su odgovorne zle misli ljudi. Kada čovjek razvije ljubav, u ovom društvu neće biti mjesta za mržnju. Stoga uvijek nanovo ponavljam studentima:

*Počnite dan s ljubavlju,
Ispunite dan ljubavlju,
Provedite dan s ljubavlju,
Završite dan s ljubavlju,
To je put ka Bogu.*

Bog je prvobitan uzrok stvaranju, organizaciji i razaranju. Ista božanska moć poprima različita imena i oblike. Imamo, primjerice, samo jednog premijera države Andra Pradesh. Svakim resorom vlada ministar kojega izravno nadzire premijer. Slično tome, čitav se svijet zasniva na tri osnovne djelatnosti: na stvaranju, organizaciji i na razaranju. Stvaranjem vlada Brahmā, organizacijom Višnu, a razaranjem Śiva. Ta razdioba moći nužna je za ispravno djelovanje svijeta. Zajednička osnova za to troje jest Bog. Riječ Bog, "God" na engleskom jeziku, sastoji se od tri slova - slova "G", slova "O" i slova "D". "G" označava stvaranje (od engl. riječi "generation"), "O" označava organizaciju (od engl. riječi "organisation"), a "D" označava destrukciju, razaranje (od engl. riječi "destruction"). Bog se sastoji od ta tri vida - Brahme, Višnua i Mahešvare.

Nitko ne može reći da Bog ne postoji. Ako tko to tvrdi, recite mu da nema prava dovesti u pitanje vaše uvjerenje. Bog može ne postojati za one koji poriču njegovo postojanje, ali on postoji za one koji u njega vjeruju. Netko može reći "Bog nije nigdje" (engl. = "God is nowhere"). (Napomena prevodioca: slijedi igra riječi na engleskom jeziku). Englesku riječ "nowhere" (nigdje) razdvojite na "now" i "here". Dobit ćete rečenicu "God is now here" - Bog je sada ovdje. Radi se samo o tvorbi riječi.)

Shvatite božanski princip

Čovjek rasipa svoj život svojom uskogrudnošću. Vodi brigu samo o sebi i o svoj obitelji. Tu se radi o sažimanju ljubavi. Na cijeli svijet gledajte kao na jednu

obitelj. To je proširenje ljubavi. Različite su zemlje poput raznih soba u kući svijeta. Na sve one koji žive u tim sobama gledajte kao na svoju braću i sestre. Kada razvijete takav odnos s drugim ljudima, nikoga nećete mrziti.

Utjelovljenja ljubavi!

Pokušajte razumjeti načelo božanstvenosti. U ovome svijetu nema nikoga drugoga osim Boga. Neki kažu da se svijet sastoji od materije i od energije. Istinski govoreći, postoji samo energija, nema materije. Bilo koja materija koju vidite, nakon nekog će vremena biti preobražena u energiju. (Pokazujući svoj rupčić, Bhagavan kaže:) Ovo je materijal koji se sastoji od niti. Niti se dobivaju iz pamuka. I tako su pamuk, niti i materijal jedno te isto. Poput toga, ime i lik mogu biti različiti, ali samo je jedno osnovno načelo, a to je Bog. Danas mnogi kritiziraju one koji čine dobro, a malo njih samih čini nešto dobro.

Studenti! Mladići i djevojke!

Vi ste osloboditelji Bharate i svijeta. Vi ste vođe i čuvari budućnosti. Razvijte osobine vodstva. *Neka cijeli svijet bude sretan - Lokāḥ samastāḥ sukhino bhavantu.* Vajpayee je rekao da biste trebali težiti dobrobiti za sva živa bića. Svi bi trebali biti zdravi i sretni. To je moj istinski rođendan. Mnogi mi ljudi žele "Sretan rođendan". Prenesite te želje onima koji nisu sretni. Čemu to željeti meni kad sam Ja uvijek sretan?

Prahlada je rekao da se otac veseli samo kada mu sin stekne dobar glas u društvu, a ne na dan sinova rođenja. Tko je čovjek, *manava*? *Manava* je sâm utjelovljenje Boga. "*Ma*" znači neznanje, "*Na*" znači bez, a "*Va*" znači ponašati se. Tako *manava* znači: onaj koji se ponaša u skladu s oslobođenošću od neznanja. Vi ste utjelovljena svijest. Djelujte u skladu s imenom koje nosite. Nije dovoljno ako ste dobili ime po Thyagaraji (nap. prev. - svetac i pjesnik s juga Indije) ili Rāmi: trebali biste živjeti u skladu s njihovim idealima.

Božanska se moć nalazi u hrani koju uzimate. Svaki bi se student trebao ispravno hraniti. Jako su zdravi sokovi od naranče, rajčice, limuna i jabuke jer u njima ima puno kiseline. Lisnato povrće sadrži vitamine i željezo pa stoga ima veliku prehrambenu vrijednost. Tijelo treba biti zdravo. Možete se prihvatiti bilo kojega zadatka kad imate zdravo tijelo.

Moja rođendanska poruka

Ne tražite Boga izvan sebe. Bog se nalazi u svakom djeliću i u svakoj dlaci vašega tijela. Stoga je Sita ponudila svoju bisernu ogrlicu kao zalog svoje zahvalnosti. Hanuman je zagrizao bisere i odbacio ih jer nisu odzvanjali imenom Rāme. Na Sitin upit o razlogu takva postupka, Hanuman je odgovorio: "Ti sudiš po vrijednosti bisera, a ja slušam sveti zvuk Gospodnjeg imena. Dragulj bez imena Rāme, meni vrijedi koliko i kamen." Božanstvenost prožima svaku stanicu, svaku dlaku Bharatijaca. Zbog toga su se mnogi stranci poput Maxa Muellera željeli roditi i umrijeti u ovoj svetoj zemlji. Kad ste se već rodili u ovoj svetoj zemlji joge i odricanja (*tyāga*), šteta je ako se ne pridržavate tih svetih

vrijednosti. Vodite život istinskih Bharatijaca. Budite ideal drugima i učinite sve sretnima. To je moja rođendanska poruka.

To je rođendan ovoga tijela. Istinu govoreći, ja nemam rođendana. Budući da ste se svi vi ovdje okupili, Ja ovaj dan slavim kao rođendan. Taj rođendan meni nije važan. Dan kada svi vi budete sretni, bit će moj istinski rođendan. Ja ništa ne želim. Bit ću sretan kada usvojite ljubav (*prema*), odricanje (*tyāga*) i jogu i tako doživite božanstvenost. Želim da svi živite idealan život u miru i sigurnosti. Na ovaj povoljan dan ispunite svoja srca plemenitim osjećajima i spominjite ime Gospodnje.

Bhagavan je svoj govor završio pjesmom “Prema mudita manase kaho ...

DUŽNOST JE BOG, RAD JE ŠTOVANJE

Utjelovljenja Ljubavi!

Tako dugo dok je čovjek sebičan, nitko ga neće voljeti, čak ni njegova žena i djeca, iako će se možda pretvarati da ga vole. Tako dugo dok je netko ljut, patnja je neizbježna. Zadovoljstvo izbjegava onoga koji je pun želja. Onaj koji je pohlepan ne može ni u čemu uživati. Ego, ljutnja, želja i pohlepa su glavni uzroci nespokojstva.

Čovjek misli da su sreća i spokoj rezultat duhovne prakse, ali u stvarnosti to nije tako. Um je glavni uzrok radosti i patnje. Zato pobijedite um. To će vas dovesti do stanja staloženosti, kad ćete se prema dvojnostima odnositi podjednako. Vedānta objavljuje: "Um je uzrok i ropstva i oslobođenja." Kad jednom budete mogli kontrolirati um, uzdignut ćete se iznad dvojnosti patnje i sreće. Prihvatite patnju jednako kao što prihvaćate sreću. Sreća koja izvire iz zadovoljstva zanemariva je u usporedbi sa srećom koja je posljedica teškoća. Prošlost je puna primjera koji ovu tvrdnju mogu posvjedočiti. Svi plemeniti i uzorni ljudi morali su trpjeti velike muke prije nego što su okusili sreću. Sreća proizlazi jedino iz teškoća, ali čovjek želi samo sreću, a ne i teškoće. To je u potpunoj suprotnosti s principima duhovnosti.

Čovjek želi dobre rezultate, ali ne čini dobra djela. Ne želi ubirati plodove svojih loših djela, a ipak se upušta u nepoželjne aktivnosti.

Preporuča mu se devet putova odanosti kako bi iskusio božanstvenost koja je u njemu latentna. To su: slušanje, pjevanje, prisjećanje na Boga, služenje Bogu, obožavanje, štovanje Boga, spremnost na služenje, prijateljstvo, predanost volji Božjoj. Ljubav je životni dah svih ovih oblika odanosti.

Kako čovjek može dosegnuti princip *brahmana*? *Brahman* znači: sveprožimajući kozmički princip. Prema Puranama, *Brahmā* je nastao iz pupka Višua. Tko je Višnu? On je taj sveprožimajući. Višnu i *Brahmā* su sinonimi za *ātmana*. Riječ *ātman* izvedena je iz korijena riječi 'ahas' što znači 'dan'. *Ahas* raspršuje tamu neznanja. Stoga je Kozmički oblik opisan kao Blistavi, Sjajni. *Brahman* nije ograničen nekim posebnim imenom i oblikom. Za njega se također kaže da je sveprožimajući (*brhat*). Da bi stigao do Blistavoga, čovjek treba slijediti istinu. "Sve što je vidljivo sigurno će propasti."

Novac, mladost, žena i djeca - sve je to privremeno. Samo su istina i slava vječni. Stoga se za *brahmana* kaže da je istina (*satya*). Mudrost (*jñāna*) pojavila se iz istine. Istina i mudrost su sveprožimajuće. Zato Vede objavljuju: "Bog je istina, mudrost i beskonačnost." Utjelovljenje istine može se upoznati samo idući putem istine. Istina nadilazi vrijeme – prošlost, sadašnjost i budućnost.

Zašto se Bog utjelovljuje? Kako bi omogućio čovjeku da shvati i osjeti svoju latentnu božanstvenost i jedinstvo u različitosti. Bit duhovnosti leži u viđenju jedinstva u različitosti. To je cilj ljudskog života. *Ātman* je isti u svima, bez obzira

na njihovo ime, zemlju i način života. *Ātman* je savjest koja prožima tijelo od glave do pete. Cilj duhovnosti je shvatiti da je jedan te isti *ātman* u svemu. Zbog vezanosti za tijelo, čovjek zaboravlja svoju urođenu božanstvenost i vidi različitost u jednoti. To je zbog neznanja. Bog se utjelovljuje da bi ljude poučio važnosti jedinstva u različitosti. Krišna je izjavio: "Ja boravim u svim bićima." Tijelo možemo usporediti sa zrcalom. Ovo zrcalo (tijelo) napravljeno je od gline. Ovo tijelo, napravljeno od gline (*mrinmaya*), treba se transformirati u onoga koji ima svijest (*cinmaya*). Da bi se to postiglo, nije potrebna nikava tehnika. Jer zapravo – onaj koji ima svijest (*cinmaya*), već se nalazi u onome što je napravljeno od gline (*mrinmaya*). Ali vi ne ulažete nikakav napor da biste shvatili svoju pravu prirodu. Pepeo pokriva žeravicu. Žeravica je vidljiva samo kad se pepeo otpuhne. Isto tako se i *ātman*, koji je urođen čovjeku, može vidjeti samo kad se pjevanjem Božjeg imena otpuhne pepeo ljutnje, ega, želje i vezanosti za tijelo.

Vežanost za tijelo pojačava čovjekov ego. Uspjeh izmiče onome koji je sebičan. Nesebičnost je prava čovječnost. Kad se čovjek rodi nema u sebi ni trunčice ega, već ego raste zajedno s čovjekom. Osjećaji 'ja' i 'moje' odgovorni su za čovjekovu vezanost. Uživat ćete u blaženstvu tek kad se oslobodite ega i vezanosti. Blaženstvo se ne može postići niti jednom drugom duhovnom disciplinom. Duhovne discipline daju samo privremeno mentalno zadovoljstvo. Samo je svijest o *ātmanu* stvarna i vječna.

Kao što je naglasio Bozzani (prethodni govornik), svaki bi se pojedinac trebao pitati: "Tko sam ja?" Umjesto toga, svi pitaju: "Tko si ti?" – što je pitanje koje zahtijeva samo informaciju. Ništa se ne postiže dobivanjem takve informacije. Ono što je danas potrebno jest transformacija, koja se postiže kad se čovjek pita: "Tko sam ja?" Kad jednom znate odgovor na to pitanje, ne trebate poduzimati nikakvu duhovnu disciplinu. To je moguće samo kada kontrolirate svoj um. Mudrac Patanjali zapisao je isto to: "Kontroliranje misli i vlastitih grešaka prava je joga." Joga ne znači tjelesnu vježbu, već ujedinjenje s *ātmanom*. Nema veće sreće nego biti jedno s *ātmanom*. Ali danas nitko ne poduzima napor da dosegne konačni cilj života – *ātman*. Osjetila su iznad tijela, um je iznad osjetila, intelekt je iznad uma, a *ātman* je iznad intelekta. No čovjek ne doseže ni razinu intelekta. On dosegne samo razinu uma. Kako nije u stanju kontrolirati svoj um i osjetila, čovjeka obuzima zbunjenost i depresija i kao rezultat - zaboravlja princip *ātmana*.

Tijelo, koje je sastavljeno od pet elemenata, je prolazno i može nestati svakog trenutka. Vežanost za tijelo donosi vezanost za novac. Danas ljudi cijene obrazovanje i novac više nego bilo što drugo. Sami po sebi, novac i obrazovanje nisu loši. Dobro i loše pojavljuje se tek njihovom upotrebom. Sama po sebi voda je bezbojna i preuzima boju posude u koju se ulije. Sličan je slučaj i s novcem i obrazovanjem – njihova vrijednost ovisi o prirodi osobe koja ih je stekla. Dobro i loše samo su odraz čovjekova unutarnjeg bića, oni ne postoje u ljudima izvan njega. Greška je u viđenju, a ne u svijetu. Pročistite dakle svoje viđenje i posvetite Bogu svoje srce. Samo tada možete iskusiti jedinstvo u različitosti.

Primio sam pisma od delegata ove konferencije u kojima traže razjašnjenja

nekih svojih sumnji. Što je glavni uzrok sumnje? Odsutnost potpune vjere. Isus je imao učenika Tomu koji je sumnjao u sve što je vidio i s pravom je nazvan "nevjerni Toma". Na duhovnom putu sumnje se povremeno pojavljuju čak i kad čovjek ima vjeru u Boga.

Jedna od sumnji je ova: **"Je li Isus doista objavio da je on istina i put i da nema nikoga iznad njega?"**

Istražite tu istinu sami. Isus nikad nije bio egocentričan. Nikada nije objavio da je on istina, put, spasitelj i otkupitelj. To je djelo sastavljača (kompilatora) Biblije, koje je dovelo do pogrešnog navoda. Danas postoji pet stotina različitih verzija Biblije. Luka, Petar i Toma bili su među nekolicinom prvih apostola.

Jedan sakupljač poreza zabilježio je razgovor između Isusa i ribara. Prilikom jednog od tih razgovora, Isus je uvjeravao ribare da će se on brinuti o njima, ali ni jednog trenutka nije egocentrično spomenuo da je on njihova jedina i konačna zaštita. On je to učinio samo da bi povećao njihovo povjerenje i pokrenuo ih na akciju. Mnogi učenjaci (teolozi) to pogrešno tumače, te Isusa smatraju jedinim otkupiteljem koji će ih zaštititi od svih poteškoća.

U vrijeme Isusovog božanskog rođenja, tri mudra čovjeka došla su ga vidjeti u jaslama. Gledajući dijete Isusa, jedan je od njih primijetio: "Izgleda kao Božji glasnik." Drugi je uzviknuo: "Dijete izgleda kao Sin Božji." Treći se nije složio ni s jednim, zaključivši da su Isus i Bog jedno te isto.

Isus je bio pun suosjećanja pri pogledu na krotke i ožalošćene. Pavao se od samog početka u svemu suprotstavljao Isusu. Jednom mu se Isus pojavio u snu i upitao ga: "Što sam ti ja učinio? Zašto me toliko napadaš?" To je ponukalo Pavla da duboko razmisli i shvati da ga je zaslijepilo vlastito neznanje i ego. Od tada je postao Isusov vatreni sljedbenik. U svim su vremenima napredne duše bile napadane. Ljudi su uvijek grijeshili kada se radilo o dobru i zlu. Kad bismo samo razumjeli istinu u Bibliji, zaključili bismo da Isus nije ni u čemu pogriješio. On je uvijek nastojao ljude dovesti do božanske svijesti.

Dok su ga razapinjali na križ, Isus je molio: "Oče, koji sam grijeh počinio? Zašto moram ovako patiti?" Isus nikada nije tvrdio da je povezan s Bogom ni kao glasnik, ni kao sin Božji. Takva je interpretacija napravljena samo da bi ljudi shvatili svoju vlastitu povezanost s Bogom. Dok je majka Marija plačući stajala ispod križa, začuo se nebeski glas: "Svi su jedno, dragi moj sine - odnosi se jednako prema svima." Iz ovoga se može zaključiti da je odnos između Isusa i Boga bio kao odnos između sina i oca.

Isus nikada nije egocentrično objavio da je on put, istina i jedini način da se stigne do Boga. Pa svako je 'Utljelovljenje' objavilo tu Istinu. Krišna je to rekao u Bhagavadgiti: "Svi su iskre Moje božanstvenosti." – "Usmjeri svoj um na Mene, izvodi obrede posvećene Meni. Slušaj Mene. Ako svoj um čvrsto vežeš za Mene, sigurno ćeš shvatiti Mene." Samo Avatar može tako uvjeravati, ističući atmički princip. Isus to nikada nije rekao. Zato je bio smatran Božjim glasnikom.

U Bhagavadgiti Krišna je objavio: "Ja sam zaštitnik svih, Ja sam osnova svega, Stvoritelj svega i osnova četiri *varne*." Što je *varna*? *Varna* znači boju, ali je riječ pogrešno shvaćena kao kasta. "Ja sam stvorio sve ljude, svih četiriju boja

kože”, rekao je Krišna. Zato ne pravite nikakvu razliku na osnovu boje kože. Te su četiri boje: crna, žuta, bijela i crvena. Crnci i Indijci su tamne puti, Japanci i Britanci su bijeli, dok su Kinezi žuti, a Rusi crveni. To, što je Bog objavio, je široko, a ne uskogrudno. Ne prepuštajte se uskogrudnim mislima.

Možete biti kršćanin, musliman, hindus ili zaratustrijanac, ali iznad svega smatrajte sebe Božjim djetetom. U početku su čak i Rimljani bili Židovi, a ne kršćani. Tek nakon pojave Isusa počeo se koristiti termin kršćanstvo. Isus je rekao da je on ‘*persona*’, što znači da je Božanska iskra. To su Englezi preveli kao ‘*person*’, osoba, dok Indijci za to imaju izraz ‘*puruša*’. Tako je riječ ‘*puruša*’, odnosno ‘*persona*’, nastala iz rimskog jezika. ‘*Persona*’ znači svetost. Budući da čovjek u sebi nosi urođenu božanstvenost, naziva se osoba (*persona*). To se u hinduizmu - u puranama, vedama, šāstrama i itihāsama naziva ‘*puruša*’. Sve su to razna imena za jednog Boga, prisutnog u svemu. Mi vidimo jednog Boga, prisutnog u različitim oblicima. Ali danas trebamo shvatiti jedinstvo u različitosti i vidjeti na taj način. Smatrajte to glavnim ciljem Sathya Sai organizacije. Ne smijete poticati mržnju ili različitosti bilo koje vrste. Postoji samo Jedan koji je prisutan u svemu. Nastojite li shvatiti ovu istinu, tada će to samo po sebi biti duhovnost u praksi. Praksa je važnija od izjava.

Ispred mene su dva mikrofona i još jedan ispred prevoditelja. Riječi koje izlaze iz tih mikrofona su različite, no temeljni princip zvuka je isti. Isto tako moramo vidjeti Boga u raznim imenima i likovima. Riječi koje izranjaju iz srca su šireći, neograničeni govor. Neki ljudi govore samo s usana, tek toliko da zadovolje formu. Takve su riječi stišćući, ograničeni govor, koji je isto što i smrt. Ljudi koji tako govore nisu uspostavili vezu između svojih riječi i srca. Kad se sve što je u srcu izrazi govorom, takav se govor naziva širećim govorom. Oni koji govore iz srca govore istinu, a oni, čiji govor ne izlazi iz srca, govore neistinu, samo da zadovolje formu. Vaše riječi moraju izvirati iz srca. To je moguće samo ako imate potpuno povjerenje u Sebstvo. Onaj koji je potpuno uvjeren, ne ostavlja mjesta nikakvoj sumnji.

Traženje odgovora na pitanje: “Da li to što vrijedi za druge, vrijedi i za mene?” također je dio potrage za istinom. Netko se može zapitati - zašto je uopće potrebna potraga za istinom, kad je ona sveprožimajuća. U svakom je ljudskom biću prisutan dvojni aspekt istine i neistine, ispravnosti i neispravnosti, nenasilja i nasilja. Evo jednog primjera. Recimo da imamo 24-karatno zlato i počnemo mu dodavati bakar, pa srebro i na kraju aluminij i mjed. Kako mi zlatu dodajemo nove metale, tako se njegova prava priroda mijenja i ono gubi svoju vrijednost. Danas se i čovjek isto tako mijenja. Kao dijete je čist. Kad se počne družiti s drugima, tada počne upoznavati nasilje i nenasilje, ispravnost i neispravnost, istinu i neistinu. To je glavni uzrok za krug rađanja i umiranja. Kad ste jedno sa Sebstvom, tada nema ni rađanja ni umiranja. Vezanost za tijelo, obrazovanost i novac, svode Sebstvo na sadašnje čovjekovo stanje i on tako zaboravlja svoju pravu prirodu. Treba se pročistiti kroz proces pročišćavanja (*samskāra*), pomoću kojeg će se osloboditi svih loših osobina i povratiti svoju blistavu prvobitnu čistoću.

Čovjek je stekao loše osobine kao što su ljubomora, mržnja i ego. Sljedbenici i oni koji tome teže lako postaju plijen ljubomore i ega. Zahvaljujući takvim sklonostima, čovjek uništava i samu svoju ljudsku prirodu. Morate ustrajno čuvati svoju vjeru, a ne je kvariti svojim lošim sklonostima. Trebate birati dobro društvo i bježati od lošeg. Loše je društvo štetno.

Bježite od lošeg društva, pridružite se dobrom, činite dobra djela i danju i noću i razmišljajte o trajnom i netrajnom.

Neki vam, zbog svojih riječi i djela, mogu izgledati veoma pobožno, no ako pogledate njihovo ponašanje, ono je zapravo loše. Ne vjerujte takvim ljudima i ne ugrožavajte svoju čistoću. Ovakvo nečisto zlato se širi. No vi morate postati čisto zlato. Čak i mala količina čistog zlata bolja je od brda nečistog. Kvaliteta treba biti iznad kvantiteta. Pola hektara plodne zemlje bolje je od deset hektara neplodne.

*Slijedite svoju savjest, svog učitelja,
Suočite se sa zlom,
Borite se do kraja,
Završite igru!
To je cilj ljudskog života.*

Zato što prihvaćate i slijedite riječi onih čije misli, riječi i djela nisu u skladu, lako zaboravljate svog Svamija (gospodara, učitelja), vaše istinsko Sebstvo. Slijedite svoju savjest. Ja nikad nikog ni na što ne prisiljavam. Zašto? Zato što čovjek mora slijediti naredbe svog vlastitog izvora - svoje savjesti. Sila (force) odnosi se na nešto nametnuto izvana. Izvor (source) odnosi se na *ātmana* koji je zapravo ljubav. Zato njegujte ljubav.

Ovo je odgovor na prvo pitanje - o Isusu. On nikada nije rekao da je jedino On Spasitelj, da je jedino On Istina. Rekao je da su svi utjelovljenja Istine i Čistoće, da su svi djeca Božja. Njegovo je učenje bilo zasnovano na takvom širokom načinu razmišljanja. On je naglašavao da se moramo uzdržavati od povređivanja drugih.

Drugo pitanje je bilo: **“Zašto se Svami pojavljuje u snovima samo nekih, a ne svih ljudi?”**

Naivno je razmišljati tako. Ne možete imati snove kad i kakve hoćete. Vi razmišljate o mnogim ljudima, no da li se svi oni pojavljuju u vašim snovima? Ne. Pogrešno je misliti da Svami ne suosjeća s vama zato što se ne pojavljuje u vašim snovima. Svami suosjeća sa svima. Snovi nisu ništa drugo do odraz podsvjesnog uma. Svamijevo pojavljivanje u snovima jako je povoljno. Sad ću vam objasniti razne vrste snova. Koji put vas progone noćne more, a koji put vas snovi ispunjavaju srećom. Svi se ti snovi pojavljuju zato, što su se nakupili u vašoj podsvijesti. Dobro je da se to izražava kroz snove. Snovi su odraz, reakcija i odjek onoga što je u vama. No to se ne odnosi na snove u kojima se pojavljuje Svami. Svami se pojavljuje u snovima samo kad On to hoće, a ne kad vi to hoćete. Muslimanski glazbenik koji je nastupio jučer nije me prije imao prilike

vidjeti. Upitao sam ga: “Sine, sjećaš li se automobilske nesreće u Americi i kako sam se u istom trenutku pojavio pred tobom?” Čuvši to (otkriće), on je uskliknuo: “O, moj Bože!” i zaplakao od radosti. Te iste noći pojavio sam se u njegovom snu i rekao mu da dođe u Puttaparthi na proslavu rođendana. To se i dogodilo - on je jučer stigao ovamo.

Ima i zbrkanih snova u kojima vaši osjećaji igraju aktivnu ulogu. Vi možete vidjeti Svamija, no u isto vrijeme vaši su osjećaji zbrkani i izazivaju u vama zbunjenost. U jednom se trenutku vidite u Puttaparthiju, u slijedećem u Americi i tako redom. Ti snovi nisu Svamijeva volja, već su posljedice vaše loše probave i loše hrane. Snovi koje ja izazivam vrlo su jasni i ne ostavljaju mjesta zbunjenosti ili sumnji. Ja dolazim k vama i saopćavam vam ono što želim, na najizravniji način.

Treće pitanje je bilo: **“Svatko se bavi nekom duhovnom praksom, no ja ne mogu jer nemam vremena, zato što sam zaokupljen tolikim aktivnostima. Ne mogu misliti na Svamija, niti sudjelovati u aktivnostima služenja. Kako da to riješim?”**

Velika je greška misliti na takav način. Nije potrebno neko posebno vrijeme i mjesto da biste mislili na Svamija. Izvršavajte predano svoje dužnosti, s uvjerenjem da je sve Svamijev rad. *‘Rad je štovanje, dužnost je Bog.’* Nije potrebno neprestano sjediti i pjevati “Sai Ram”. Radite sve s osjećajem da time trebate udovoljiti Bogu. To je najveća *sādhana*. Umjesto da gubite vrijeme na meditaciju bez koncentracije, radije se prihvatite nekog svog kućanskog posla. Ljudsko je društvo određeno karmom (aktivnošću). Karma ne znači čistiti ceste ili služiti bolesnima. I vaše disanje, treptanje očima, jedenje, spavanje, čitanje - može se nazvati karmom. Život bez karme je nemoguć ma i na trenutak. Život će biti posvećen samo kad sve činite da biste ugodili Bogu. Nemojte praviti nikakvu razliku između sebe i Boga, između Njegovog rada i vašeg rada. Radite s uvjerenjem da ste vi i Bog jedno. Tada će i najmanji posao postati veličanstven. Veličina se nalazi u malim stvarima. Nema sumnje da su čišćenje putova i posjeti bolnicama dobra djela, no ona sama po sebi ne čine služenje. Izvršavanje dužnosti na ispravan način je prava *sādhana*. Ako u ime duhovne prakse ili *sādhane* zanemarujete svoju dužnost, te ako vaš rad ne odgovara plaći koju primete, tada varate poslodavca. Pravo služenje nalazi se u ispravnom izvršavanju dužnosti. Tako se služiti može i na poslu. Svaki rad, kojeg se prihvatite bez razmišljanja je li to osobni ili Božji rad, postaje služenje. Nikad se ne izvlačite na nedostatak vremena.

Evo jedne male priče: Neki je vjernik želio znati koliko će živjeti, kako bi odvojio dovoljno vremena za duhovnu disciplinu. Molio je Gospoda da mu dopusti saznati svoj životni vijek. Bog mu odgovori da mu je dano 80 godina života. Vjernik je bio sretan, ali nastavi: “Od 80 godina koje mi pripadaju, 20 – 25 godina već sam potrošio na učenje i igru. Slijedećih 25 godina provesti ću u domaćinskim aktivnostima. Narednih 30 godina potrošit ću na planiranje svoje budućnosti i budućnosti svoje djece. I tako sam ostao bez vremena za duhovnu disciplinu. Zato, o, Gospode, daj mi još 20 godina, tako da mogu misliti na

Tebe i spoznati Te.” Bog se nasmije i reče: “O, ludi čovječe! Zar ti treba 20 godina da me spoznaš? Dvije sekunde dovoljne su za to. Koliko je potrebno da se upali svjetlo? Ni sekundu. Ako ti i dodijelim još 20 godina, kako bi mogao punim srcem misliti na Mene, čime mi jamčiš da to vrijeme nećeš potrošiti na nešto drugo? To je samo tvoja lijenost. *‘U utrci pobjeđuju polagani i ustrajni.’* I sekunda provedena u tihoj kontemplaciji o Meni, dovest će te k Meni.”

Vrijeme je Bog, ne gubite vrijeme. Izgubljeno vrijeme je izgubljen život. Ispravno korištenje vremena je istinska duhovna disciplina. Smatrajte vrijeme Božjim oblikom i posvetit ćete svoj život. Neki ljudi žale se kako nemaju dovoljno vremena za razmišljanje o Bogu. Tko god se slaže s ovim gledište, naprosto je lijen. Kad jednom odbacite lijenost, možete s lakoćom krenuti putem svetosti. *‘Lijenost je hrđa i prašina, spoznaja je najviše dobro.’*

Evo četvrtog pitanja: **“Budući da smo u stranoj zemlji, nemamo mogućnosti obavljati Svamijev rad i zato želimo doći u Indiju i sudjelovati punim srcem u Svamijevim aktivnostima.”**

To je drugi znak lijenosti. Može li biti razlike između strane zemlje i domovine kad je u pitanju služenje? Bog je sveprisutan. Služenje ne gubi na značenju, služili vi tamo ili ovdje. Krajnje je sebično doći u Prasanthi Nilayam da biste se uključili u aktivnosti služenja. Kad odete u mirovinu, možete doći i služiti u Prasanthi Nilayamu. No, sad imate obveze prema djeci i njihovom obrazovanju i karijeri. Ako dođete ovamo, a ne pobrinite se za djecu, početak će nakon nekog vremena osjećati nezadovoljstvo. Zato ne dolazite sada. Bolje da ostanete tamo gdje jeste i služite tamo. Svami ni od koga ne očekuje nikakvo služenje. Mnogi od mojih dječaka su ovdje. Ali ja svoj posao obavljam sam. Svi bi htjeli služiti meni. Nekolicina sretnika i ima tu priliku. No drugi se zbog toga ne bi trebali osjećati obeshrabreno. Izvršavajte svoju dužnost. To je služenje samo po sebi. Ja imam 73 godine. Moje oči, ruke, noge, su u savršenom stanju. Ja sam izvršavam svoje dužnosti. Zato, služite nesposobnima i slabima. To neka bude vaše služenje Svamiju. Možda mislite da Svamija muče bolovi u nogama jer mnogo hoda naokolo. Ali, kažem vam, niti sam ikada patio, niti ću ikada patiti. Jedino kad preuzmem tuđu patnju na sebe, može izgledati kao da patim. Inače, ovo tijelo ne poznaje patnju. Povremeno pozovem dr. Alreju da provjeri moj krvni tlak. On uvijek ponavlja: “Svami, normalan je, savršeno normalan! 120/80.” Ali moj krvni tlak je u stvari 117/78. Onda tražim da provjeri moj puls. On je uvijek 68, savršeno normalan. Bez obzira koliko dugo govorio ili hodao, moj se tlak ne povećava. Kako je sveto ovo tijelo! A sve to zahvaljujući kombinaciji čistoće, strpljivosti i ustrajnosti (3P). Nitko od vas ne treba nikad služiti meni. Izvršavajte svoje dužnosti i brinite o dobrobiti svojih obitelji.

Peto pitanje: **“Kako da se riješimo duga posljedica naših djela?”**

Vi posljedice smatrate dugovima. Ma kako posljedice bile bolne, lako ih je ukloniti uz pomoć ljubavi. Ništa nije veće od ljubavi. Volite Boga cijelim svojim srcem i sve će posljedice vaših djela biti poništene. Ako se to i ne dogodi, ne biste smjeli misliti drukčije. Ako ste molili svim srcem, to će se i dogoditi. Neki, u sobi za molitvu, počnu izgovarati “Sai Ram”. Odjednom im um odluta do

perača odjeće i počnu razmišljati je li donio njihovu odjeću. Ako zaista izgovarate ime Božje punim srcem, kako to da mislite na perača? Neki drugi sjede u meditaciji, ali im pažnju lako odvuče miris iz kuhinje. Ako je vaša duhovna praksa takva, kako se to može nazvati molitvom Bogu? Sve svoje duhovne discipline vi prakticirate s lutajućim mislima. Vršite ih usredotočeno. Tada ćete sigurno ubrati i plodove! Možete prakticirati bilo koju duhovnu disciplinu, ali volite svim srcem. Ljubav briše sve vrste bolesti i djeluje kao lijek za sve nedaće. Kao prvo, trebate razviti Ljubav. To je moguće samo ako vjerujete da je Bog utjelovljenje Ljubavi. Kako ćete gajiti ljubav, ako ne vjerujete da je Bog utjelovljenje Ljubavi?

Ljubav je savršeni lijek. Ako biljku stavite u limenku i zalijevate je, ona će nakon nekog vremena uginuti. Ali ako istu biljku posadite u zemlju i zalijevate je, ona će izrasti u lijepo stablo. Isto tako, Božje ime i lik trebate posaditi u tlo svog srca i zalijevati ga vodom ljubavi. To će sigurno dati dobre rezultate. Ako gajite ljubav, ne trebaju vam nikakva druga nastojanja.

Šesto pitanje je jako čudno: **“U našoj sobi za molitvu imamo slike Rame, Krišne, Išvare i Isusa. Među njima držimo i Svamijevu fotografiju. Je li to u redu?”**

Kad se jednom uvjerite da je Bog sveprisutan, zašto biste se trebali bojati držati bilo koju fotografiju? Možete štovati Ramu, Išvaru, Isusa, Allaha, Zaratustru ili Saija, no shvatite da su svi jedno. Često navodim ovaj primjer: U Indiji ima raznih vrsta kolača, kao što su: godum halva, badam kheer, gulab jamoon, laddu, mysore pak... Iako su im imena i oblici različiti, šećer u svima je isti. Možete štovati Ramu, Išvaru, Višnu, Allaha, Isusa ili Saija, ali trebate pritom znati da je strujanje božanstvenosti u svima isto. Tada razlike između imena i likova više neće utjecati na vas. Ako vam se neki Božji likovi ne sviđaju, zamijenite ih onima koji vam se sviđaju. Ako vam se Saijeve ili Ramine slike ne sviđaju, uklonite ih. Ali to i tako nije važno. Važno je da prepoznate jedinstvo u božanstvenosti.

Evo jedne priče. Neki se student spremao za ispit. Bio je slab u matematici. Budući da je ispit bio slijedeći dan, pomolio se Svamiju i otišao na ispit. Pao je iz matematike. Zato je uklonio Svamijevu sliku s oltara i spremio je u ladicu. Slijedećeg dana išao je na drugi dio ispita iz matematike. Toga dana molio se pred Raminom slikom. Prošao je još gore. Trećeg dana išao je na završni ispit. Pomislio je da bi možda Božanska Majka mogla biti milostivija od drugih. Donio je njenu sliku i pomolio se. Toga dana nije čak razumio ni pitanja na ispitu. Kad je došao kući, i tu je sliku spremio u ladicu. Četvrtog dana išao je na drugi dio završnog ispita. Sjetivši se da Vināyaka uklanja sve prepreke, donio je mirisne štapiće i kokosov orah, te cvjetnim vijencem okitio njegov kip. Kad je zapalio štapiće, njihov se dim počeo kretati prema ladici u kojoj su bile uklonjene slike. Tada je pomislio: “Donio sam mirisne štapiće za Vinayaku. Zašto bi oni koji su me izneverili – Rāma, Sai Baba i Devi – uživali u njihovom mirisu?” Ušao je u kuću i vratio se s komadom tkanine kojim je prekrio nos Sai Babe, Rame i Božanske Majke. Kad se uvjerio da ugodni mirisi neće doprijeti do njih, sjeo je za

molitvu. U tom su se trenutku pojavili Sai Baba, Rāma i Božanska Majka. Zaprepastio se i upitao ih: “Kako to da se niste pojavili kad sam vam se obraćao molitvom, nego ste došli sad, kad sam vas kaznio?” Tada je Sai Baba odgovorio: “Sine, do danas si me svodio na sliku. No danas si povjerovao da je ova fotografija živo biće i pokrio si me tkaninom preko nosa, tako da miomiris ne dopre do mene. Slika ti neće pomoći. Slika ostaje slika. Možeš štovati sliku kao Boga, ali ne i Boga kao sliku. Danas si povjerovao da je slika sam Bog i pokrio si je tkaninom. Zato sam se pojavio pred tobom.” Danas izvodite sve vrste obreda vjerujući da je Bog slika. Tek kad u slici vidite Božji lik, sve će vaše želje biti ispunjene. Nije važno koji lik štujete i koje Ime ponavljate. Shvatite da su svi oblici i sva imena Njegova. Nema ničeg lošeg ni u jednom Imenu. Sva Imena pripadaju likovima istog Boga. Možete štovati kao Boga čak i svoje roditelje.

Matridevo bhava
Pitridevo bhava
Acaryadevo bhava
Atithidevo bhava

Štuj majku kao Boga
Štuj oca kao Boga
Štuj učitelja kao Boga
Štuj gosta kao Boga

Ako se toga držite, kako onda možete praviti razliku između raznih Božjih oblika? Nikad ne sumnjajte u Boga. Bog je Bog. Nikad ne dovodite u pitanje i ne kritizirate ime ili lik Božji. Uzmite bilo koju sliku i ponavljajte bilo koje Ime. Bog je jedan, Istina je jedna. *‘Istinit je jedan, ali ga mudri nazivaju mnogim imenima.’* Ne mijenjajte slike. Izaberite jednu i štujte ju.

Sedmo pitanje: “Uvjetno govoreći, kojom vrstom sādhanе bi Svami bio zadovoljan? Spreman sam učiniti kako mi kaže. ”

Samo je jedan odgovor na to pitanje. Ne preporučan ni jednu posebnu sādhanu. Smatrajte sve ljude utjelovljenjima Božjim. Vjerujte da je Bog u svima. To me najviše raduje. Savladajte se i ne činite ono što drugima pričinjava bol, makar to vas možda i usrećuje. Činite drugima ono što činite sebi. *‘Pomozi uvijek, ne povrijedi nikad.’* Ne štetite nikome, ne povređujte nikoga. Ne gajite loše osjećaje prema nikome. Makar vas ljudi i vrijeđati, nemojte ih prestati voljeti. To Svami očekuje od vas. Mnogi ljudi ne štuju Svamija. Neki ga štuju, a neki napadaju. Mene ne dira ni jedno ni drugo. Uopće se ne obazirem na to. I dalje volim sve. Svatko mora podnositi posljedice svojih djela.

*“Tko može znati kad i gdje je moćni Rama zaplakao poput obična
čovjeka*

zbog svoje odvojenosti od Site.

*U drevna vremena braća Pandave morala su živjeti u šumi
i hraniti se lišćem i korijenjem.*

Tko može predvidjeti vrijeme i način djelovanja posljedica svojih djela?

Sigurno je jedino da ćete posljedice morati snositi. ”

(pjesma)

Ako ste činili dobro, požnjet ćete dobre rezultate, a ako ste činili loše, požnjet ćete loše. Za početak shvatite to pravilo i vladajte se u skladu s njim. Ja nikoga ne mrzim i ni u koga ne sumnjam. Volim i one koji ne vjeruju u mene. To je u mojoj prirodi. Neki su skloni sumnjati u moju moć jer im vjerujem, makar oni meni ne vjeruju. To je pogrešno razmišljanje. Moja je ljubav ista za sve. Ja želim da svi budu ispunjeni blaženstvom.

Voda je bezbojna, no ona poprima boju boce u kojoj se nalazi. Dobro i zlo su u vama, a ne u meni i nikada neće ni biti u meni. Ja sam uvijek za načelo: *lokāh samastāh sukhino bhavantu* - 'Neka sav svijet bude sretan.' Čak i ako ćete me mrziti, ja ću vas voljeti. To je moja priroda, moja Božanska narav. Možete me danas štovati, a sutra napadati - i obratno. Čovjek, dok je pijan, govori jedno, a kad je trijezan, drugo. Kad ste snažno opijeni svjetovnim željama, um vam šeće s jedne strane na drugu. Ali onaj koji je ispunjen čistom ljubavlju ostaje u svim uvjetima isti.

Vi možete zaboraviti mene, ali ja nikad neću zaboraviti vas. Ja sam uvijek s vama, u vama, oko vas i iznad vas. Ljudi koji su u Božjoj blizini posebno su sretni. To je vrhunac zasluga stečenih u mnogim životima, no ne i u ovom. Stoga ne trošite energiju razmišljajući o tome što se Svamiju sviđa, a što mu se ne sviđa? Ne lupajte time glavu. Meni se sviđa sve što učinite čistog srca. Ja želim samo vaše čisto srce. S čistom ljubavlju u srcu možete se prihvatiti bilo kakvog služenja. Vjerujte u potpunosti Svamijevim riječima i doslovce izvršavajte njegove naredbe. Ja nikad nikog ne vodim krivo. Što god da vam kažem, to je za vaše dobro. Što god da vam kažem ili učinim, to je dobro za vas, a ne za mene. Ja ništa ne radim za sebe. Sve što radim, radim za vas. U svakom slučaju, nemojte ni pomisliti da vas ne volim. Sretni su oni koji imaju priliku činiti sveta djela u neposrednoj Božjoj blizini. No, oni koji nemaju takvu priliku, ne bi smjeli biti ljubomorni jer su drugi nešto dobili, a oni nisu. Najzloćudnija od svih bolesti je ljubomora. Rak se može izliječiti, ali ljubomora ne. Rak se može ukloniti, ali za ljubomoru nema nikakvog lijeka. Ljubomora će do te mjere natjerati čovjeka u očaj, da će se naprosto 'istopiti' u njemu.

Utjelovljenja ljubavi!

Članovi Sai organizacije moraju razviti širokogrudan način gledanja, ne smiju ostavljati naikakvog prostora ljubomori, mržnji i egu. Smatrajte sve svojom braćom i sestrama i služeći, uronite u blaženstvo. Danas ste odlučili učiniti neke promjene u obrazovnom sustavu. Odgoj je jako važan. Njega niti mogu ukrasti kradljivci, niti ga može spaliti vatra, niti se može smanjiti kad se podijeli s drugima. Odgoj i obrazovanje uvijek raste. Podijelite tu vječnu mudrost sa svima. Provodite u djelo sve što ste naučili. Učite djecu vrlinama. Recite im: "Sinko, ne uči zbog novca. Bogatstvo, prijateljstvo i fizička snaga su jako važni u svjetovnom životu. Ali novac je danas tu, a sutra ga nema. 'Novac dolazi i odlazi.' I prijatelj se u jedan dan može pretvoriti u neprijatelja. Danas si jak, a već sutra možeš postati slab. No tvoje te vrline nikad neće napustiti. Razvijaj

takav trajni karakter, koji te neće jednog dana napustiti. Njegov svete vrline. ”

Uđite u društvo s plemenitim vrlinama. Pomozite svakom. Zna li zašto imate ruke? Možda zato da njima jedete? Ne, već da pomažete drugima. Milosrđe je ukras za ruku. Zna li zašto imate grlo? Ne zato da pjevate pjesmuljke iz filmova; ne zato da prekoravate ili kritizirate druge, već da izgovarate ime Božje. To je najljepša ogrlica. Nosite je i posvetite njome svoje grlo. Zna li zašto vam je dana inteligencija? Da postanete sebični? Ne, već zato da razmišljate kako da najbolje kontemplirate o Bogu, kako da stignete do Njega i iskusite ga. Čovjek mora iskoristiti svaki dio svog tijela i sva osjetila za takve svete aktivnosti.

Utjelovljenja ljubavi!

Ovdje su se okupili predstavnici iz 180 zemalja svijeta. Svi oni zauzimaju istaknute položaje. Budu li išli pravim putem, mogu oblikovati na tisuće ljudi. Ako jedan dužnosnik skrene, mnogi će poći krivim putem. *‘Pomozi uvijek, ne povrijedi nikad.’* Budite dobri, činite dobro i budite uzor. Tada će svi slijediti uzorni put. Ako ljudima samo pričate, a ne provodite to u djelo, neće od toga biti nikakve koristi. Ako i ne možete sve provesti u djelo, provedite bar nešto, jednu ili dvije stvari. To će biti dovoljno. Ja čak i ne želim da slijedite sva učenja.

Budite uzorni članovi Sathya Sai organizacije i donesite svojoj zemlji odgovarajući napredak i razvoj i preobrazite je. Nije mi stalo da se uzdiže moje ime. Ne tražim za sebe nikakav ugled ni slavu. Da sam to htio, cijeli bi mi svijet već bio pod nogama. Ali ja to ne želim. Ja samo želim pomoći vama. Njegužite osjećaj za služenje među sobom. Gajite plemenite misli.

Goldstein je rekao da Svami uvijek daje, a nikad ništa ne uzima. Istina je, ne tražim ništa, osim jedne stvari - vašu ljubav. Ne želim ništa drugo. Dat ću vam sve što tražite, a za sebe želim samo jedno – ljubav. Zato, dajte mi svoju ljubav i dobiti ćete sve. Trudite se oko preobrazbe i razvoja obrazovnog sustava. Članovi organizacije mogu među sobom raspravljati i učiniti ono što smatraju dobrim. Ne trebaju čekati naredbe iz središnjice. Zapravo, središnjica bi trebala biti sretna kad sazna za takvu inicijativu. Što bi me moglo više obradovati od vijesti da se kod vas ne prave razlike, da nema ljubomore i međusobne borbe, da se ponašate kao braća i sestre. Radite u skladu sa Svamijevim idealima. To raduje Svamija. Sreća se nalazi u jedinstvu s Bogom. To je prava sreća. Ne možete naći sreću kroz svjetovna zadovoljstva.

Bez obzira na sve razlike, trebate se udružiti i primiti se služenja. Ne grupirajte se u odvojene grupe. Shvatite da bol, što je nanosite drugima, pogađa mene. Kad ste ujedinjeni, ja sam neizmjereno sretan. Ako susretnete nekoga koga ste možda mrzili, pozdravite ga s ljubavlju. To je prava pokora, meditacija, molitva i *sādhana*.

Treba davati i primati ljubav zbog ljubavi same. Ako to budete činili, cijela će zemlja postati sretna. Nama je dano da doživimo takvu radost, kakve još nikad do sad nije bilo.

Kad pozdravljate druge, činite to punim srcem. Neka ne bude nikakvog nesklada u vašim mislima, riječima i djelima. Govorite nježno, s osmijehom. To raduje svakoga. Neka vas vodi moto – *‘Dobro raspoloženje, sretno lice, sretan*

razgovor i sretan posao.’ Zaboravite razlike među sobom i živite u sadašnjosti. Nije to obična sadašnjost (present), nego sveprisutnost (omnipresent).

Razvijajte jedinstvo. U njemu je golema snaga. U jedinstvu ćete se moći razvijati ne samo vi, nego i vaša zemlja. Samo ljubav donosi jedinstvo. Tako ste govorili i raspravljali u protekla četiri dana. Klonite se svake mržnje. Pročistite se. Budite sretni. Vratite se kući sretni.

Ovo ovdje je kao neka velika radionica. Vaše je tijelo došlo ovamo kao kakav automobil. Istrošile su mu se osovine, motor, kočnice, opruge, sjedala... Kad se preobraženi vratite kući, ljudi će primijetiti da ste se promijenili i oponašati vas. Ja vas sve ovo učim iz ljubavi, tako da i vi razvijete ljubav.

Bhagavan je govor završio bhajanom “Hari bhajana bina. . . ”

ŠIRITE BOŽANSKU PORUKU LJUBAVI SVI SU LJUDI GLASNICI BOŽJI

*Obožavan od Muslimana kao Allah
Od Kršćana kao Jehova
Od Vaišnava kao lotosooki Gospod
Od Šaivita kao Šambho
Onaj koji podaruje zdravlje i bogatstvo
Neka bude slavljen kao vrhovno sveopće Sebstvo.
(stihovi na teluškom)*

Ljudi mogu štovati Boga pod raznim imenima i likovima, no isti Bog odgovara na svačije molitve.

Utjelovljenja ljubavi!

Svi su svjesni činjenice da je ljudski život izuzetno dragocjen, plemenit i svet. Imajući u vidu opće dobro, bivše učenice Sri Sathya Sai instituta za visoko obrazovanje iz Anantapura poduzimaju mnoga djela služenja nazivajući sebe "Glasnicama Sathya Saija". Prvo i najvažnije što čovjek mora razumjeti jest značenje naziva "glasnik". Svako je ljudsko biće glasnik Božji. Svi su na ovome svijetu rođeni Božjom voljom. Samo neprestano istraživanje otkrit će razlog zbog kojega je Bog poslao svoje glasnike u svijet.

*Čovjekova prvenstvena dužnost je
da tok rijeke božanske ljubavi usmjeri prema svima.
Čovjek se nije rodio da živi sam za sebe.
Tek kad posveti život služenju društvu
čovjek će se oplemeniti i postati zadovoljan sa sobom.
Bog je čovjeka poslao na ovaj svijet da djeluje i širi ovu poruku.
Od kakve je koristi ljudski život ako čovjek ostane poput
komada gline koji ne služi društvu?*

Kad se već rodio kao ljudsko biće, čovjek mora spoznati Boga u sebi. Dužnost svakog pojedinca, kao glasnika Božjeg, je da sprovodi u djelo i širi načela istine, ljubavi i mira, da doživi blaženstvo i podijeli ga s drugima. Onaj koji širi ideje o prolaznosti, svjetovnosti i kratkotrajnosti ne može se zvati glasnikom Božjim.

Kad se rodio Isus, došla su ga posjetiti tri arapska kralja. Bili su presretni vidjevši novorođeno djetesce. Na odlasku, prvi je kralj rekao Mariji: "Majko, rodila si dijete koje voli Boga." Drugi je kralj rekao: "Majko, rodila si dijete koje će Bog voljeti." Treći kralj je rekao: "Majko, tvoje se dijete ne razlikuje od Boga. Oboje su jedno te isto." Kad jednom shvatimo unutarnje značenje ovih triju izreka, saznat ćemo istinu. Onaj koji voli Boga je glasnik Božji, onaj koga Bog voli je Sin Božji, a onaj koji shvaća načelo jednote postaje jedno s Bogom.

Danas malo ljudi širi Božju poruku. Većina radi upravo suprotno. Kao primatelj Božje ljubavi, čovjek bi isto to načelo trebao prenositi i svojim

bližnjima. To je ono što je Isus objavio napuštajući svoj smrtni omotač: "Svi su jedno, dragi moj sine. Odnosi se prema svima jednako." Odbacite tjelesnu vezanost. Tijelu je suđeno da se mijenja i na koncu nestane. Bog je utjelovljenje istine. Istina je ono što se ne mijenja u sva tri vremena. Čovjek mora slijediti put istine da bi širio načelo istine i božanske ljubavi. Bog voli one koji slijede put istine. Isus je širio božansku poruku ljubavi jer ga je Bog volio. On je rekao: "Smrt je odjeća života." Tijelo je poput vodenog mjehurića. Ono je samo odjeća pojedinačne duše. Zato, rekao je, čovjek mora odbaciti tjelesnu vezanost i razvijati vezanost za duh. Kultura Indije objavljuje: "*Deho Devalaya Prokto Jīvo Deva Sanātanah*" – "Drevno i vječno božanstvo uzima ljudski lik da pokaže čovjeku put istine". Kao što je sin zakoniti nasljednik očeve imovine, tako i čovjek polaže isto pravo na Božju imovinu ljubavi, istine, strpljivosti, mira i suosjećanja. Načelo ljubavi je najviše. Ljubav je temeljno načelo svih ljudskih vrijednosti. Ljubav je Bog, živite u ljubavi.

Svako ljudsko biće je glasnik Božji. Čovjek ne smije tratiti svoj život samo na hranu, piće i spavanje. Čineći to, on sramoti samu ljudsku prirodu. Svako ljudsko djelo trebalo bi odražavati božansku poruku. Nažalost, to nije tako s čovjekom današnjice. Neki ljudi tvrde da su posvetili svoj život Božjoj misiji. Ali u stvarnosti nije tako.

Svi troše svoje dragocjeno vrijeme na potragu za materijalnim. Nema ničeg lošeg u učenju, radu i zarađivanju novca, ako se to čini u pravom duhu, na dobrobit cijelog društva. Vidite mnoge ljude kako trpe. Na koji način im pomažete? Isus se u Jeruzalemu suprotstavio prinošenju životinjske žrtve. Zato se morao suočiti s iskušenjima i nevoljama. Ljudi koji pomažu drugima često su u opasnosti. Životne suprotnosti, kao što su patnja i radost, idu ruku pod ruku.

*Patnja i radost postoje zajedno,
nije ih moguće razdvojiti.
Radost ne postoji odvojeno.
Plod patnje je radost.*

(stihovi na teluškom)

Ovoj poruci istine trebalo bi poučiti cijeli svijet. Bez patnje, čovjek ne shvaća vrijednost radosti. Vrijednost svjetla možemo shvatiti samo kad je mrak. To je bilo Isusovo učenje. Čovjek mora nadvladati teškoće da bi bio uspješan u životu. Usrećite one koji pate. Smatrajte svaku djelatnost Božjim radom. Od samog rođenja čovjek proživljava patnju i radost. Ali ne može shvatiti da je sreća u patnji. Koja vrsta sreće? Odnosi li se ona na tijelo ili na um? Ne, ona se odnosi na *ātman*, sebstvo.

Mir je bitan za čovjeka na sve tri razine – razini tijela, uma i *ātmana*. Zbog toga se *śānti* ili mir pjeva tri puta. Čovjek može ostvariti mir na te tri razine samo tako da razvija ljubav prema Bogu. Onaj tko nema ljubavi za Boga, nikad neće steći mir. Sva su svjetovna zadovoljstva prolazna i trenutna. Isti osjećaj nalazimo i kod Śankaracaryje:

Mā Kuru Dhana Jana Yauvana Garvam
Harathi Nimeshāth Kālah Sarvam

“Ne ponosite se svojom mladošću, potomstvom i bogatstvom jer su oni trenutačni.”

Što je sreća? Znači li to sjediti u sobi sa zračnim hlađenjem ili uživati u ukusnoj hrani? To donosi sreću samo na fizičkoj i mentalnoj razini, no ne i na razini *ātmana*. Prava sreća povezana je s *ātmanom*. Ne bojte se teškoća, one su tek prolazni oblaci. Ne kolebajte se. Slijedite srce, koje je postojano i nepokolebljivo. Za čovjeka je bitno jedinstvo glave, srca i ruku. To je pravo objašnjenje zašto se kršćani križaju. Ustoličite Boga u svom srcu, razmišljajte o Njemu, činite dobra djela. Smatrajte svaku djelatnost Božjim radom i postupajte shodno tome. Služenje (*seva*) nije samo hranjenje siromašnih i dijeljenje odjeće potrebitima. Čovjek uz to mora gajiti i ljubav koja je vječna. Sva naša djela, od zore do mraka, moraju biti prožeta ljubavlju.

*Počnite dan s ljubavlju,
Ispunite dan ljubavlju,
Završite dan s ljubavlju,
to je put ka Bogu.*

Malo je onih koji javno obznanjuju ovu poruku. Nije dovoljno nazvati sebe glasnikom. Morate širiti božansku poruku. Sretni su oni koji se drže Njegovih riječi. Slušali vas ljudi ili ne, vršite svoju dužnost šireći Njegovu poruku.

Mnogi ljudi nazivaju sebe posvećenima, ne shvaćajući pritom značenje pojma posvećenost. Posvećenost ne znači obavljanje obreda i rituala. Prava posvećenost leži u izvršavanju Božjih zapovijedi i širenju Njegove poruke. Usprikoš bezbrojnim mukama kralj Hariścandra nikad nije skrenuo s puta istine. Čovjek mora štovati Boga i u trenucima patnje, i u trenucima радости. Nažalost, zbog djelovanja *kali* doba, ljudi štuju Boga kad je sve dobro, a osuđuju Ga kad su očajni. Kad je bilo odlučeno da sve Isusove sljedbenike treba zajedno s njim razapeti na križ, čak su i njegovi najbliži apostoli, Petar, Matej i Pavao odbili priznati da su njegovi sljedbenici. Je li to pravi sljedbenik? Čovjek mora biti spreman žrtvovati sve za Boga i Njegovu poruku. Ni pod kojim uvjetima ne prekršite Božju zapovijed. To je odlučnost. Odlučnost će prerasti u požrtvornost, a ona vodi u besmrtnost.

Na Karmana Na Prajaya Dhanena
Thyagenaike Amṛtatva Manasuhu

“Ni djela, ni potomstvo, ni bogatstvo, već samo požrtvornost donosi besmrtnost.”

Ako izgubite novac ili zdravlje, možete ih ponovo steći, no ako izgubite karakter, izgubili ste sve. Danas se ljudi silno trude da steknu bogatstvo i sreću, zaboravljajući pritom karakter. Istina i Božja ljubav su istinsko bogatstvo. Slijedite li ozbiljno put istine, nećete naići ni na kakve poteškoće. Kako možete očekivati od Boga da vas štiti i obasipa svojom milošću, ako se ne držite istine? Prava posvećenost leži u prihvaćanju radosti i patnje s jednakim spokojstvom. Takve Božje poruke trebate širiti. Istinska poruka je poruka ljubavi. Dijelite ljubav sa svima.

Nema većeg blaga od ljubavi. Jednom se Ivanu u snu pojavio anđeo i pružio mu knjigu da je pročita i provari njezin sadržaj. Ovdje "variti" znači primjeniti u praksi suštinu onoga što piše u knjizi. Vālmiki je opisao Rāvaṇu kao ludu, iako je savladao 64 vrste znanja, jer nije primjenjivao u praksi ono što je naučio. Rāma je pak prakticirao ono što je naučio.

Vedānta kaže: "Poznavalac *brahmana* i sam postaje *brahman*." Ivan je u svakom pogledu sličio Isusu, jer je neprestano razmišljao o Njemu. "Što misliš, to i postaješ." Ako neprestano mislite na Boga, poprimite ćete i Njegov lik. Prahlāda nikad nije odustajao od Božjeg imena, čak ni u najtežim trenucima. Budući da se potpuno predao Gospodu Nārāyaṇi, bio je zaštićen. Kad su ga bacili u ocean, valovi su poprimili lik Nārāyaṇe. Kad su ga gurnuli s vrha planine, dočekao ga Nārāyaṇa svojim rukama, a kad su ga ujedale otrovne zmiје, otrov je postao nektar. Nikad ne tugujte kad vas pritisnu teškoće. Bog vam nikad neće nametnuti patnju koju nećete moći izdržati. On iskušava svoje poklonike na razne načine. Kušnja je Božji znak. Nikad se ne bojte kušnje. Budite spremni žrtvovati i svoj život za Boga. Samo će vas tada Bog štititi.

U početku je Pavao mrzio Isusa. Tada mu se Isus pojavio u snu i s ljubavlju ga upitao: "Pavao, što sam ti ja učinio? Zašto me osuđuješ? Sve tvoje patnje posljedica su tvojih vlastitih djela. Nisam ti ja kriv za njih." Tada je Pavao doživio preobrazbu i postao svetac. Tako je Isus preobrazio mnoge grešnike u svece. Štujte Isusa slijedeći njegove ideale. Isus je ukazivao na tri stupnja. Prvi je: "Ja sam glasnik Božji." On je želio širiti Božju poruku. Drugi je: "Ja sam sin Božji." Sin ima pravo tražiti očevo vlasništvo. Što je Božje vlasništvo? Istina, ljubav, strpljivost, mir i pravednost. Zato čovjek mora nastojati steći te osobine. Mora provesti, iskusiti i širiti te vrline. Samo tako će zaslužiti naziv sin Božji.

Treći stupanj je: "Ja i moj otac smo jedno." Taj se stupanj postiže kad se shvati načelo jednote. Kad je Isus postigao taj stupanj, više nije patio. Bio je uvijek blažen i spreman na sve. Čak i dok su ga pribijali na križ, on se smiješio, jer je znao da nije tijelo. Tijelu je suđeno da nestane, no njegov stanar niti se rađa, niti umire. Istinu govoreći, stanar je sam Bog. Isus je shvatio da je tijelo samo odjeća, a On njegov stanar.

Morate čvrsto vjerovati da ste Božji glasnici. Širite Svamijevu poruku po cijelom svijetu. Nekima će se svidjeti, a nekima neće. Ne brinite o tome što drugi kažu, bilo to "da" ili "ne". "Ne" i "da" vrijedi samo za vas, no za Saija je sve "da, da, da". Bog nema mane. Sve Božje riječi i sva Božja djela su savršena. Vi vidite tek odraz, reakciju i odjek vaših osjećaja, a oni su psihičke naravi. Bog

uvijek daje samo dobro. Shvatite i iskusite tu istinu.

Matej je bio sakupljač poreza. On se družio s ribarima i ispitivao ih kako su stekli vjeru u Isusa. Toma je sumnjao u Isusove božanske osobine. Takvih nevjernih Toma ima sve više u ovom *kali* dobu. Ne družite se s takvim ljudima. Bog je kao vatra, a vi ste kao ugljen. Kad ugljen dođe u dodir s vatrom, postane s njom jedno. Isto tako, kad dođete u dodir s Bogom, postanete s Njim jedno. Vjerujte Bogu u potpunosti.

Utjelovljenja ljubavi!

Svi su Božji glasnici; svi su utjelovljenja ljubavi. Nema nikoga bez ljubavi. No vi je zloupotrebljavate skrećući je u pravcu svjetovnih odnosa. Nema sumnje da se morate brinuti za svoju ženu i djecu. Ali to ne može biti sve. Vrijednost ima samo Bog. Nula dobiva vrijednost tek kad pred nju stavite Jedan. Mjesec je nula, Sunce je nula, svijet je nula (zero). Samo Bog je junak (hero). Sve postaje "zero" ako nedostaje ovaj "Hero". I junak (hero) postaje nula (zero) ako zaboravi Boga. Zato vjerujte u potpunosti u tog "Heroja", odn. Boga. Nikad ne ostavljajte prostora bilo kakvoj sumnji. Tada morate uspjeti. Isus je živio i širio ovu istinu.

Naziv Božić nastao je u latinskom, jeziku Rimljana. Zapravo, Božić pada u ožujku, a ne u prosincu. No kako je u prosincu veoma hladno, ljudi se drže kuće, pa su to vrijeme iskoristili za proslavu Božića. A Isus se zapravo rodio u ožujku. No kako je vrijeme protjecalo, tako se tu činjenicu krivo prikazivalo i tumačilo u Bibliji. Koliko glava, toliko mišljenja! Svatko je tumačio Bibliju na svoj način. Neki su pisali da se Isus nije nikad ni rodio. Neki da je na križu bio raspet Isusov brat, a ne Isus koji je u to vrijeme bio u Japanu. Sve su to izmišljotine. Isus je Istina!

Kad je Isus bio mali dječak, roditelji su ga povelili u Jeruzalem na sajam. Poslije nekog vremena, ne našavši svog sina uz sebe, njegova majka Marija pomislila je da se izgubio u gomili i panično ga je tražila. Na poslijetku ga je našla kako veoma pažljivo sluša propovijed svećenika u hramu. Taj ju je prizor podsjetio na proročanske riječi jednoga od arapskih kraljeva, koji je posjetio Isusa u vrijeme njegova rođenja, da će on voljeti Boga. Zagrlila ga je čvrsto sa suzama radosnicama u očima. Isus joj je rekao: "Majko, mogla si me naći u Božjem društvu, no ti si me tražila negdje drugdje. Ja Božju blizinu smatram svojim najvećim blagom." U ovim je riječima duboka poruka. Čovjek traga za Bogom, ne znajući da je On sveprožimajući. On je utjelovljenje ljubavi i možete Ga doseći samo kroz ljubav. Kad shvatite da ste s Bogom, da živite za Boga, da potječete od Boga, svagdje ćete naći Boga. Učvrstite taj osjećaj da je Bog u vama, s vama, iznad vas, ispod vas i svuda oko vas. Pa kako onda da tragate za Bogom, kad je sveprisutan? Svetac Tyāgārāja izrazio je iste osjećaje u pjesmi: "O, Gospode Rāma, gdje da Te tražim? Ti si moje jedino utočište! Ne mogu živjeti bez Tebe!" Govoreći to bacio se u rijeku. Na svoju radost, u rijeci je našao Rāmin kip. "O, Rāma, Ti si tako velik i milosrdan! Ti si uvijek sa mnom! Ne shvaćajući tu istinu, potrošio sam cijeli svoj život u potpunom neznanju." Tako je veličao Rāmu na mnoge načine, te izrazio svoje osjećaje u pjesmi: "O, Gospode, molim Te, dođi u moje prebivalište." Samo gorljivi poklonik može razumjeti i

doživjeti blaženstvo sjedinjenja s Bogom. Šećer je gorkog okusa za onoga koji boluje od malarije. Greška je u njegovu jeziku, a ne u šećeru. Tako je i s onim koji je uronjen u svjetovne želje. On ne može doživjeti slatkoću Boga. Čvrsto vjerujte u sljedeće: “Bog je u meni, sa mnom, oko mene i iza mene.” Budete li ovako razmišljali, postići ćete božanske osobine. Nikad se ne prepuštajte pomisli da ste odvojeni od Boga.

Kad sam jučer “glasnicama” dijelio sarije, one su zahvaljivale govoreći: “Hvala, Svami.” Ja sam ih ukorio: “Ne zahvaljujte mi. Ja nisam treća osoba. Zahvaljujete li svojoj majci koja vam daje hranu svaki dan? Možete zahvaliti strancu od koga primite neku uslugu. Ali ja nisam stranac.” Zato Svamiju nikad ne govorite hvala. Smatrajte Svamija svojim. Samo tada ćete Mu imati pravo pristupiti. Ja od vas ne tražim ništa za sebe, niti govorim ili činim išta zbog sebe. Ne želim ništa osim jednoga – vašu Ljubav. No čak ni ona nije vaše vlasništvo. I ona je moje vlasništvo. Ljubav se ne može ni na koji način zaraditi, ona je dar Božji. Darujte taj dar ljubavi Bogu. Samo ćete tada biti zadovoljni sa sobom. To je vaša dužnost. Naši preci su nekad molili:

O, Gospode, nudim Ti svoje srce koje si mi Ti darovao.

Nudim Ti ono čime si me Ti obdario.

Što Ti drugo mogu ponuditi?

Milostivo prihvati moje ponizne i usrdne pozdrave.

(stihovi na teluškom)

Osoba s tako plemenitim osjećajima istinski je poklonik, onaj požrtvovni. No onaj koji uzdiže vlastitu predanost, a isključuje druge, sebičan je. Nikad ne ostavljajte prostora egu. Veliki Božji poklonici, kao što su bili Tukārām, Rāmdas i Tyāgārāja, morali su se suočiti s mnogim mukama i patnjama prije nego što su osvojili Božju milost. Teškoće su sastavni dio života velikih Božjih sljedbenika. Bog stavlja svoje poklonike na kušnju kako bi im vjera u Njega ojačala i pročistila im srca. Da biste očistili zarđalu posudu, morate uložiti mnogo truda. Teškoće su potrebne da biste očistili posudu vašeg srca.

Kad su Tyāgārāji oduzeli Rāminu sliku bio je veoma tužan. Posumnjao je čak u božanskost Gospoda Rāme. “Ili Ti nemaš moć da riješiš moje probleme, ili meni nedostaje posvećenosti? Ali ja sigurno jesam posvećen – dakle Ti si taj kome nedostaje moć.” Nastavio je tako uzdizati vlastitu posvećenost i postao je egoističan. No kad je sjeo u meditaciju, mudrost se spusti na njega. Shvatio je ludost svojih sumnji u Rāminu božanskost. Sjetio se da bez milosti Gospoda Rāme nijedan majmun ne bi prešao ocean. Kad bi Rāmi nedostajala moć, bi li ga Lakšmana štovao? A Lakšmi, božica bogatstva, sigurno Ga ne bi služila, niti bi Ga izuzetno inteligentni Bharata dočekao riječima: “O, Rāma, Tvoja je moć doista ogromna. Samo zahvaljujući svome neznanju i zloći posumnjao sam u Tvoju božanskost.” Tada Ga je zamolio za oprost i predao Mu se.

Kad pročistite svoje srce i potpuno se predate Bogu, On se trenutno objavljuje, ne oklijevajući ni trenutka. To se potvrdilo i u slučaju Rāmdasa. Kad

se potpuno predao Gospodu, Rāma i Lakšmana su preobučeni otišli kralju Thanīši i u ime Rāmdasa platili porez. Na pitanje tko su, odgovorili su da su njegove sluge. Tako saznajemo da Bog postaje sluga svog poklonika kad Mu se ovaj potpuno preda. To je moć posvećenosti.

Mnogo je prepreka na tom putu. Neki ljudi okrivljuju, osuđuju i prekoravaju Boga kad im je teško. No svatko mora snositi posljedice svojih djela. Bog nema ništa s tim. On je čist, nedirnut i svet. Neka ljudi govore što hoće, no vi budite tihi i mirni. Ne upuštajte se u nepotrebne rasprave. One samo izazivaju neprijateljstvo. Govorite tiho i slatko, s osmijehom na licu. To će umiriti kritičare. Osmjeh je najbolji odgovor na kritiku. Dok je Pavao neprestano napadao Isusa, Isus mu je prišao s mnogo ljubavi i nasmiješio mu se. Slatkoća Isusova nektarskog osmijeha preobrazila je Pavlovo otrovno srce. Budite uvijek radosni pa i u vrijeme nevolja. Budite uvijek nasmiješena lica. Nemojte izgledati kao da ste popili ricinusovo ulje. "Sreća je jedinstvo s Bogom."

Utjelovljenja ljubavi!

Ovdje svake godine slavimo Božić. Pravi se Božić slavi samo u Prasanthi Nilayamu, gdje se zajedno okupe ljudi svih vjera. Inače obično hindusi slave svoje blagdane, muslimani svoje, kršćani svoje i tako dalje... samo se u Prasanthi Nilayamu okupljaju ljudi svih vjera – hindusi, muslimani, kršćani, parsi i drugi – da slave Božić. Prasanthi Nilayam simbolizira jedinstvo svih vjera. Drugdje ljudi piju, jedu nevegetarijansku hranu i vesele se u ime Božića. Ali Božić u Prasanthi Nilayamu slavi se u svetoj atmosferi. Božić u Prasanthi Nilayamu je sveti dan (holy day) a ne praznik (holiday). Provodite u praksi sve što ste ovdje naučili, pa i kad se vratite u svoje zemlje. Ojačajte osjećaj da ste glasnici Božji i širite božansku poruku na daleko i široko. To je vaša prvenstvena dužnost. Nema većeg služenja od tog. Trudite se za dobrobit cijelog svijeta. Svijet je poput velike zgrade, a zemlje su poput soba u njoj. Nemojte uskogrudno misliti kako samo vaša zemlja treba biti sretna. Budite širokogrudni. Molite se za dobrobit svih naroda. S tom mišlju, ljudi su nekad molili: "Neka cijeli svijet bude sretan (*lokāh samastāh sukhino bhavantu*)" Njeguajte ljubav, to je prava *sādhana*.

Jučer su djeca prikazala veličanstvenu dramu u kojoj je bila opisana moć ljubavi. Ljubav može preobraziti čak i zle. Samo je pitanje vremena kad će se zli preobraziti. Budite strpljivi. Razvijajte ljubav sve više i više. Nitko ne može shvatiti Svamijevu božanskost i svetost. Prije dvadeset godina kad se Božić prvi put slavio u Prasanthi Nilayamu, ispjevao sam pjesmu:

Love is My form, Truth is My breath, Bliss is My food;
My life is My message, expansion is My life,
No season for Love, no reason for Love;
No Birth; No death...

“Ljubav je moj lik, istina je moj dah, blaženstvo je moja hrana.
Moj život je moja poruka, širenje je moj život,
nema određenog vremena za ljubav, nema razloga za ljubav,
nema ni rađanja ni umiranja ...”

Ako vas itko zapita da mu pričate o Sai Babi, otpjevajte mu tu pjesmu. Ona će prenijeti cijelu poruku. Recite mu da je ljubav Njegov lik, a Njegov je život Njegova poruka. Razvijajte osjećaj bratstva ljudi i očinstva Boga.

Bhagavan je govor završio bhajanom “Prema mudita manase kaho ...”

Božanski govor
Bhagavana Sri Sathya Sai Babe
14. siječnja 1999.

BOŽJA OTKRIVENJA

Ako se sve vaše ambicije ne ostvare,
ne budite pokolebani ili potišteni.
Ostvaren jest onaj koji je radostan
unatoč svim nedaćama.
(Teluška pjesma)

Utjelovljenja Ljubavi! Studenti i studentice!

Ekamsena sthitham jagat! - cijeli se univerzum temelji na jednom dijelu božanskosti! Kao što sunčevih zraka nema bez sunca, tako i svijet ne može postojati bez božanskosti, praiskonske osnove. Ovdje na ovome stolu vidite cvijet, čašu, mikrofon i maramicu.

Riječ "je" označava postojanje ovih stvari. Naglasak je na riječi "je". Ovdje je slika, tamo je lonac, a ondje je osoba. Riječ "je" potvrđuje njihovo postojanje. Ovo objašnjava princip božanskosti. Snaga (*śakti*), božanske igre (*līlā*) i Božji sjaj nemaju granica.

Pet elemenata održava i štiti svijet. Zemlja, prvi element, osnova je planinama i brdima, rijekama i oceanima, selima i gradovima, džunglama i šumama. Možete li zamisliti beskrajnu snagu Zemlje koja sve to drži i podupire. Zemlja je obdarena golemom snagom. Znanstvenici su otkrili da se Zemlja okreće. To je istina. Logički rečeno, rijeke, oceani, planine, sela i gradovi trebali bi također rotirati kao Zemlja, koja je osnova. U stvarnosti to nije tako. Samo se Zemlja okreće. Željeznička pruga temelj je vlaku koji se kreće. Kada bi se i pruga kretala, u kakvom bi položaju bili putnici? Iz ovoga se može zaključiti da je pruga temelj (*ādhāra*) na koji se vlak oslanja (*ādheya*). Stol je tjemelj (*ādhāra*) na, kojem je mikrofon (*ādheya*). Potrudite se shvatiti odnos između temelja tj. potpornja (*ādhāra*) i onoga što on podupire (*ādheya*). Zemlja, koja je spremište svih snaga (električne, magnetske itd.) jest temelj i potporanj i štiti sve što se na njoj nalazi. Nema te snage koja nije prisutna u Zemlji i zbog toga ona može biti potporanj svim bićima.

Voda, vidljiva i nevidljiva, drugi je element koji je prisutan posvuda na Zemlji. Ona održava princip života čovječanstva, održava život na Zemlji i odgovorna je za evoluciju.

Treći element, vatra (*āgni*), također sve prožima. U ljudskom tijelu vatra je prisutna u obliku *jatarāgni* i održava njegovu temperaturu na 98,4 stupnja Fahrenheita (37 Celzijevih stupnjeva). Čak i u oceanu ima vatre koja se naziva *badabāgni*. I u stablu ima vatre. Kad dvije grane tarete jednu o drugu, izazovete

vatru. Ona je prisutna čak i u kamenu. Kad se dva kamena taru jedan o drugi, nastaje vatra. Istraživanjem se može otkriti da nema mjesta gdje nema vatre.

Slično tomu, četvrti i peti element, zrak (*vayu*) i eter (*ākāśa*) također sve prožimaju. *Ākāśa* je osnova svega. Iz etera potječe zvuk. U stvari, svi ostali elementi imaju podrijetlo u *ākāśi*. Možemo zaključiti da se božanska snaga, koja je sveprisutna i svemoćna, nalazi u svih pet elemenata. Ako je pet elemenata tako moćno, kolika je tek moć samoga Boga! Pet elemenata u biti su božanski i nalaze se u čovjeku, no on je u potrazi za božanskom snagom koju smatra da je prisutna negdje drugdje. Te snage za Boga su beznačajne jer On je svjestan prošlosti, sadašnjosti i budućnosti. Stoga pokušajte shvatiti prirodu Boga koja je sveprisutna, svemoćna i sveznajuća.

Cijeli je svijet konglomerat pet elemenata. Kada bi nedostajao samo jedan od njih, svijet ne bi mogao postojati. Bez obzira na to vidite li ih ili ne, oni su svuda prisutni. Evo primjera. Premda je zrak nevidljiv i ne može se dodirnuti, on sve prožima. Slično tomu, božanskost je nevidljiva i nedodirljiva, pa ipak je sveprisutna. Ako čovjek ne ostvari božanskost u sebi, on postaje egoističan i smatra da su sva njegova postignuća rezultat njegova obrazovanja, inteligencije i tjelesne odvažnosti. No, zapravo je božanskost ta koja štiti i čuva čovjeka na svakom koraku od majčine utrobe pa do groba. Nitko nema moć da sam sebe štiti. Samo božanska snaga i božanska volja omogućuju čovjeku da se zaštiti. Jedino Bog ima slobodnu volju i nitko drugi.

Što god Bog kaže ili čini za dobrobit je čovječanstva. Bog je nesebičan. U Njemu nema ni traga sebičnosti. Kakvu korist ima Sunce od svoga izlaska i zalaska? Nikakvu. Izlazak i zalazak Sunca za dobrobit su čovječanstva i omogućuju čovjeku da obavlja svoje dužnosti tijekom dana, a odmara se noću. Slično tomu, svako je Božje djelo za dobrobit čovječanstva, a ne za Njegovu osobnu korist.

Kao što je Narasimhamurti rekao, Kasturi me jednom nagovarao da ne zanemarim svoje tijelo kad spašavam poklonika. Odgovorio sam da je ovo tijelo došlo zbog poklonikâ i da će biti korišteno za njihovu dobrobit. Vezanost za tijelo ljudska je osobina, a potpuna nevezanost je božanska. Vezanost za tijelo odgovorna je za svu patnju i nevolju. Budući da nije vezan za tijelo, On ne pridaje nikakvu važnost patnji Svoga tijela. Jednom kad On uzme tijelo, mnoge stvari vezane uz to tijelo moraju se dogoditi. A što god se dogodi, za dobrobit je cijeloga svijeta.

Studenti, i mladići i djevojke, veoma su dobri. Oni sudjeluju u studentskim ili sportskim aktivnostima sa željom da udovolje Svamiju i učine Ga sretnim. Toga sam veoma svjestan. No, oni se ne pitaju što Ga uistinu zadovoljava i čini sretnim. Hoće li Svami biti zadovoljan ako svoju smionost pokazujete time što

velikom brzinom jurite na motorima i skaćete kroz vatreni обруč? Hoće li Svami biti zadovoljan ako svoju hrabrost dokazujete vratolomnim akrobacijama na motorima preskaćući 10-20 ljudi koji leže na zemlji? Ja sam zadovoljan kada ste sigurni i zdravi, a publika zadovoljna i sretna vašom predstavom. Blagoslovljen je onaj koji se ponaša tako da ne povrijedi ni sebe ni druge. Trebate biti sigurni i zaštićeni, a istodobno se okaniti aktivnosti koje izazivaju strah u drugima. To je ono što ja želim. Zadovoljan sam onim što iskazujete i svjedočite (*nidaršana*), a ne ekshibicionizmom (*pradaršana*). Čak i maleno djelo učinjeno sa srcem punim ljubavi mene zadovoljava.

Veoma sam svjestan da se brzo približava godina, *pramādi**. Siječanj je prvi mjesec nove godine. Ako doživite sreću na njezinu početku, bit ćete sretni cijele godine. *Krenite rano, vozite polako i stignite sigurno.*

Vraćajući se iz Bangalorea u prosincu, dao sam uputu ravnatelju koledža da mladiće ne dovodi na športski susret. Oni su si moje riječi protumačili na različite načine. Možda ima više razloga (*kāraṇa*), no ono što mene zanima jest akcija (*kāra*). Kad sam se ovamo vratio, rekao sam prodekanu da se ne protivim sudjelovanju mladića u raznim športovima kao što su badminton, tenis, odbojka itd. U isto sam ga vrijeme upozorio da se pobrine da se tijekom programa koji je određen za 11. siječnja nitko ne ozlijedi, ni od sudionika ni od publike. Studenti imaju nježna srca, prepuna uzvišenih osjećaja i ljubavi za Svamija. Planirali su različite programe s namjerom da mi udovolje. Bio sam svjestan predstojeće opasnosti. No studenti nisu prihvatili moje riječi. Osjećao sam da ih u takvoj situaciji nema smisla savjetovati. Samo kad se suoče s posljedicama zbog neizvršavanja mojih zapovijedi, shvatit će vrijednost mojih riječi. Do ovoga trenutka nitko nije bio svjestan što se točno dogodilo 11. siječnja ujutro. Govorili su da je športski susret bio velik uspjeh. Ja sam također sretan kada ste vi uspješni. Studenti su iznimno dobro izveli svoj program. Svaki je pridonio uspjehu ovog događaja svojim, sposobnostima i mogućnostima. Tog jutra, kada sam ušao na stadion, opazio sam dva teretna automobila i odmah sam vidio opasnost koja je vrebala. Preko njih su bile postavljene velike skele. Mladići su na njima planirali izvesti nekoliko akrobatskih točaka. Znao sam da jedna šipka nije bila pravilno učvršćena i da će popustiti. Kad bi se to dogodilo, mladić bi zadobio ozljedu glave i prijelom kralježnice. Želio sam ga spasiti i odlučio sam preuzeti to na sebe.

Prije toga jedan je mladić slomio kralježnicu i bio je primljen u bolnicu Manipal u Bangaloreu. Nisam želio da se takav događaj ponovi. Jednom kad se kralježnica slomi, nemoguće ju je ispraviti. Odmah sam se pobrinuo da ambulantna kola prebace mladića u bolnicu u Bangalore i dao sam 10000 rupija za podmirenje neposrednih izdataka. Osigurao sam da ga prati naš liječnik. Roditelji su plakali od zahvalnosti kad su saznali za ljubav kojom je

---

* *pramādi* – (1) mnoštvo opasnosti u koje čovjeka dovodi robovanje svojim osjetilima; (Sathya Sai speaks VI, str.215); (op. ur.)

(2) opsjene, prijevarnosti koje postojano vode (čovjeka) u opasnosti. "Držite li zmiju misleći da je uže onda ste zasigurno u velikoj nevolji. Čovjek danas smatra svoje tijelo zbiljnim, ne znajući da je ono (nezbiljno) poput vodenog mjehurića koje će sigurno prsnuti bilo kada, bilo gdje."- Baba (Indian Culture & Spirituality, str. 83.) (op. ur.)

Svami obasuo njihova sina. Liječnik je rekao da mladić neće moći sjediti niti ležati jer mu je kralježnica teško ozlijeđena. Ja sam mu pak rekao: "Ne gaji zle slutnje. Učini kako sam ti rekao." Dogodilo se čudo. Kad je stigao u bolnicu mladić je već mogao sjediti. Ušao je u bolnicu i sjeo na krevet. Ponovno mu se vratio osjet u svim udovima koji su do tada bili neosjetljivi. Više nije bilo nikakve opasnosti. Bio je zaštićen mojim bezgraničnim blagoslovom i milošću. Svi bi studenti trebali biti sigurni i zaštićeni. Uzastopno ponavljam da su oni moje bogatstvo. Smatram njihovu dobrobit svojom dobrobiti i njihovu sreću svojom srećom. Nikada ne mislim na svoju sreću i svoju udobnost. Moja je jedina briga da studenti ne budu razočarani i da ne upadaju u neprilike. Dan prije toga rekao sam četvorici mladića da budu oko kočije i da budno paze. Oni su doista puni ljubavi i predanosti za Svamija, no primijetio sam da nijedan od njih nije bio na svom mjestu. Nikoga ne treba okrivljavati. Nitko nije to učinio namjerno. Svami je sam životni dah studenata.

Zatražio sam da se vozilo zaustavi. Stariji poklonik vozio je kočiju sa svom ozbiljnošću, ljubavi i predanosti. U skladu s mojom naredbom zaustavio je vozilo. Upravo kad sam se spremao nešto reći prodekanu vozač je slučajno pritisnuo kvačilo umjesto kočnicu. Zbog toga naglog trzaja pao sam na kočiju. Zadobio sam ozljede na glavi i ruci, a kralježnica je bila teško ozlijeđena. Ono što je trebalo zadesiti mladiće ja sam preuzeo na sebe. Mnogo je muškaraca i žena sjedilo na galeriji no pobrinuo sam se da nitko ne opazi moje ozljede. Pretvarao sam se kao da se nije ništa dogodilo. Prodekan se zabrinuo misleći da Svami neće moći ustati. Znao sam da bi svako daljnje odgađanje prouzročilo nemir u umovima poklonika. Stoga sam odmah ustao zaboravljajući bol i počeo rukama blagoslivljati poklonike. Bol je bila vrlo jaka, a posjekotina na ruci tako duboka kao da je bila od noža. Ali rukav moje odjeće koji je prekrivao ranu ostao je netaknut. Ovaj vam događaj daje letimičan pogled na bezgraničnu Božju moć.

Našao sam se u teškoj situaciji. Morao sam se popeti na podij, ali tako da nitko ne opazi moje ozljede. Htio sam da ih nitko ne primijeti kako se ne bi zabrinuli. Popeo sam se na podij i sjeo na svoje mjesto. U međuvremenu dhoti ispod moje odjeće natopio se krvlju. Zabrinut da bi poklonici mogli to vidjeti otišao sam diskretno u kupaonicu. Ručnici koje sam ondje našao nisu bili dovoljni da upiju krv koja je curila. Nisam želio ostaviti zakrvavljene ručnike u kupaonici da ih netko ne bi primijetio. Unatoč jakoj boli oprao sam ih sapunom, ocijedio i stavio ih sušiti. Ni pod kojim okolnostima nisam želio otkriti svoju patnju, bol i muku. Neki su mladići željeli znati zašto tako često odlazim u kupaonicu. Odgovorio sam: "Zašto se brinete? To je moja stvar." Obično idem u kupaonicu samo dva puta na dan, ujutro i navečer. Budući da je rana obilno krvarila, morao sam u kratkom vremenu ići u kupaonicu 5-6 puta. U međuvremenu dva su studenta došla i zamolila da se podigne zastava. Kada sam se digao sa stolice, osjećao sam se kao da sam pod električnim udarom. Razmišljajući o tom događaju, najrađe bih se sam sebi smijao. Nisam mogao čvrsto stajati. Pomislio sam da ne bih smio biti zaveden vezanošću za tijelo i s osmjehom sam pošao naprijed da podignem zastavu. Tada sam upalio

svjetiljku. Našao sam se u nezgodnoj situaciji jer ni u jednom položaju nisam mogao udobno sjediti. Kad potičem poklonike da napuste vezanost za tijelo, mogu im poslužiti za primjer. Govoreći tako sam sebi, ponašao sam se u skladu sa svojim riječima.

Učenici osnovne škole izveli su program iznimno dobro i željeli su se slikati sa mnom. Popustivši njihovoj molbi sišao sam do njih i slikao se s njima jer ih nisam želio razočarati. Kasnije sam morao još pet puta silaziti na igralište kako bih se slikao s ostalim studentima.

Na taj sam se način odvezao od tijela. Ono je bilo potpuno neosjetljivo. Ništa nisam osjećao ni u jednom dijelu tijela. U glavi mi se vrtjelo. No, odlučio sam usrećiti ih bez obzira na to što će se dogoditi s tijelom. Odlučio sam to zadržati za sebe. Zabrinut da bi se pri povratku na podij mogli vidjeti tragovi krvi, popeo sam se stubama i uputio ravno na svoje mjesto. Može li ljudsko biće biti na javnom skupu tako dugo i sakriti tako velike ozljede od publike? Ne, ne može. Sjedio sam stolcu pet dugih sati. Ovo govorim zato da bi studenti i poklonici mogli razumjeti božansku prirodu. Nitko u mojoj situaciji ne bi mogao sjediti ni trenutka niti bi mogao napraviti ijedan korak. Činilo se kao da električni udar razdire moje tijelo. Udar uzrokuje električna struja, no kako sam Ja sâm ta struja, kako se može reći da sam bio pod udarom?

U takvom stanju pratio sam cijeli program, a zatim se vratio u mandir. Slijedili su me članovi Središnjeg vijeća. Oni nisu bili svjesni što mi se dogodilo. Stariji se poklonik ispričavao za ono što se dogodilo. No ja sam mu rekao: "Zašto se brineš o onome što je prošlo? Prošlost je prošlost. Ja sam sretan. Ne brini se za mene." Tada su svi ručali. Nakon ručka rana je opet počela krvariti. Svi su me studenti vani čekali kako bismo se slikali. I opet sam morao u kupaonicu da isperem krv. Primijetivši to, Indulal Shah je vrisnuo: "Svami, što je to?" Rekao sam mu s puno ljubavi: "Indulal Shah, ono što se moralo dogoditi tijelu, dogodilo se", i pokazao sam mu ozljede. Svi su počeli plakati kao u agoniji. Primijetili su posvuda krv. Rekao sam da im ubuduće više neću otkriti ništa ako svoju žalost budu izražavali na takav način. Nitko nije znao ništa do moga dolaska u mandir. Slično ovome događaju preuzimao sam na sebe u različitim razdobljima neizrecive patnje studenata i poklonika kako bi ih zaštitio. Za ovu nezgodu nitko nije odgovoran. Možete kriviti ovoga ili onoga, no za ovo nitko nije odgovoran. Što se moralo dogoditi, dogodilo se. I to je sve.

Bol i zadovoljstvo koji su vam dosuđeni
morate iskusiti čak i da se sakrijete u
gustu šumu. Kada vrijeme dođe, vaše će
tijelo propasti unatoč najvećemu oprezu.
(Teluška poslovice)

Čak i moćni vladari koji su poduzimali sve mjere opreza morali su napustiti svoje tijelo u određeni čas. Što se mora dogoditi, dogodit će se. Čovjek se ne bi trebao tomu pretjerano opirati.

Godina *pramādi* brzo se približava. Opasnosti će biti na svim područjima - političkom, obrazovnom i drugim. Ovo je pokazatelj nadolazećih opasnosti. Nitko se ne treba brinuti za moju dobrobit jer ja mogu učiniti sve. Evo primjera. Tijekom rata, opisanog u epu "Mahabharata" Kṛṣṇa je bio Arjunin vozač. Sve strijele koje su bile upravljene na Arjuna Kṛṣṇa je usmjeravao na sebe i tako ga štitio. Sve su strijele ranjavale Kṛṣṇu i On je obilno krvario. Kako je bio Arjunin vozač Kṛṣṇa je od njega dobivao upute kamo treba voziti kočiju. U ono vrijeme nije bilo pokazivača smjera na vozilima kao danas. Stoga je Arjuna morao svojom željeznom čizmom pritisnuti dio pokraj Kṛṣṇina desnoga oka kako bi Mu dao znak da kočijom skrene desno. Jednako tako, morao je pritisnuti dio pokraj Njegova lijevoga oka kako bi Kṛṣṇa okrenuo kočiju na lijevo. Zbog toga je Kṛṣṇino lice krvarilo. Cijelo Njegovo tijelo bilo je natopljeno krvlju. No, na to se nitko nije obazirao jer je bilo ratno vrijeme i svi su bili zaposleni obavljanjem svojih dužnosti. Uz to, Kṛṣṇa se u kočiji nalazio mnogo niže od Arjuna pa se moglo vidjeti samo Arjuna a ne i Kṛṣṇu. Kṛṣṇa je štitio Arjuna kako je i obećao. Kada su prije rata Arjuna i Duryodhana došli Kṛṣṇi tražeći pomoć, Duryodhana je izabrao Kṛṣṇinu snažnu vojsku koja je imala 700 000 vojnika, dok je Arjuna dao prednost Kṛṣṇi a ne vojsci. Na to je Kṛṣṇa rekao: "Arjuna, ne boj se. Vojska se može usporediti s vagonima vlaka u kojem sam ja lokomotiva. Vagoni se mogu kretati samo ako ih ona vuče. Stoga se ne brini, Arjuna, lokomotiva je s tobom." Arjuna je odgovorio: "Kṛṣṇa, dovoljno je da si Ti sa mnom." Sve opasnosti koje su trebale snaći Arjuna Kṛṣṇa je preuzeo na sebe. Mnogo se takvih događaja kojima je Bog zaštitio svoje poklonike zbilo u svim razdobljima.

Stoga, što god se dogodilo ovih dana bila je samo moja volja. Ni studenti ni vozač nisu za to odgovorni. Svaki su dan studenti zapitkivali zašto tako sporo hodam. Rekao sam: "Nemam dovoljno prostora za trčanje. Da imam, trčao bih." Razgovarao sam s njima s osmijehom na licu. Pričam ovu epizodu samo zato da potvrdim do koje sam mjere spreman ići da bih zaštitio svoje poklonike koji se pokoravaju mojim zapovijedima. Kada sam se vratio u mandir, pozvao sam ona četiri mladića. Vidjeli su ozljede i bili su žalosni. Ukorio sam ih što me nisu poslušali. Upitao sam ih: "Zašto niste bili ondje u vrijeme kada sam vam naredio? Da ste me poslušali ovo se ne bi dogodilo." Rekao sam im da ne budu zbog toga žalosni.

I tako, sve opasnosti koje su se morale ove godine dogoditi već su se dogodile. Stoga slijedite božansku zapovijed, budite sigurni i zaštićeni te opravdajte ugled ove ustanove i učinite svoje roditelje sretnima.

Sutrašnji dan označava početak svete *Uttarayāne* (Sunce započinje svoje polugodišnje putovanje prema sjeveru). Taj je sveti trenutak čekao Bishma dugih 56 dana ležeći na ležaju od strelica da bi napustio svoj smrtni omotač. Sutra Sunce počinje svoje putovanje prema sjeveru i to je veoma povoljno. U davnim vremenima ljudi su pjevali pjesme kojima se opisuje dolazak *sankrantija* *.

---

* *sankranti* – znači "sveta promjena"; Sankranti se događa svakog mjeseca kako se Sunce kreće iz jedne zodijačke kuće u drugu.

Sunce je izgledalo spokojno i mirno,
dan je postao kraći.
Studen vjetar puhao je snažno,
polja su bila prepuna zlatna uroda.
Ratari su se radovali noćnom pjevanju
sa sjajnim mjesecom.
Pupoljci su procvali poput bisernih vijenaca
na obalama rijeka.
Ratari su doma donijeli
nova sazrela zrnja
pozdravljajući dolazak
radosnog blagdana *sankrantija*.
(*Teluška pjesma*)

Ono što ja želim dogodit će se i ništa ne može stati na moj put. Želio bih spomenuti još nešto. Prošle godine, 10. studenog, sakupile su se sve žene da proslave "Dan žena". Rekle su: "Svami, nosimo sarije koje si nam Ti darovao i doživljavamo blaženstvo Tvoje božanske prisutnosti. Što možemo učiniti da Ti izrazimo svoju zahvalnost? Molimo Te, daj nam priliku da Ti služimo." Ja sam odgovorio: "Ne trebate ništa činiti, već uvijek budite sretni. To je dovoljno." No, neke od njih zamolile su me da im pružim priliku da nabave hranu za članove sevadala koji dolaze u velikom broju iz različitih krajeva zemlje da služe u Prasanthi Nilayamu. Uvjeravao sam ih da sam već to poželio i da će se to ubrzo ostvariti. Želim da članovi sevadala imaju dobru i potpuno besplatnu hranu cijelu godinu. Za to sve već sam se pobrinuo. Dao sam namjestiti hale za spavanje (shed). Sve potrebno, poput plinskih cilindara, kuhinjskih potrepština, tanjura, žlica, riže, dala itd. već je nabavljeno. Nitko toga nije svjestan. SATHYA SAI JE TIHI RADNIK. Od sutra pa nadalje za članove sevadala hrana će biti besplatna. Tada sam sazvao članove Središnjeg vijeća i upitao ih što rade. "Koja je korist od zauzimanja visokih položaja ako svoje dužnosti ne obavljate čestito?" Ljudi svih zvanja i iz različitih slojeva društva svake godine dolaze služiti kao članovi sevadala. Ja im mogu dati besplatnu hranu, no tko će snositi njihove putne troškove? Svaki dan cijena željezničke karte raste. Nekad je 20 rupija bilo dovoljno da se stigne do Madrasa, no danas čak ni 200 rupija nije dovoljno. Naredio sam im da odu u upravu željeznice kako bi dobili putnički popust za članove sevadala. Ja govorim umiljato, no istodobno sam ozbiljan kada je u pitanju neispunjavanje dužnosti. Rekao sam im: "Ili to sredite ili se povucite." Članovi Središnjeg vijeća pregovarali su s predstavnicima željeznice i dobili su putnički popust za članove sevadala. Čovjek kreće u akciju samo onda kada mu se strogo naredi. Predstavnici željeznice bili su veoma sretni. Zahvalili su mi rekavši: "Svami, sretni smo što smo dobili priliku služiti Tvojim poklonicima." I ne samo to. Kako bi se omogućilo da članovi sevadala i poklonici stignu u Prasanthi Nilayam bez ikakvih teškoća Središnja Vlada je odobrila 500 milijuna

rupija za izgradnju željezničke postaje blizu benzinskog skladišta. Imat ćemo vlakove koji će povezivati Penukundu, Dharmavaram i Prasanthi Nilayam. Pije nekoliko dana službenici željeznice imali su sastanak u Delhiju i donijeli su zaključak da bi svatko trebao udobno stići u Prasanthi Nilayam za Svamijev 75. rođendan. Svatko će se moći ukrcati u vlak u Bombayu, Madrasu, Delhiju, Hyderabadu kako bi stigao u Prasanthi Nilayam.

Jednom davno ovaj je Puttaparthi bio maleno selo s jedva stotinu ljudi. Tko bi se nadao da će u tako kratkom vremenu u tako malome selu biti izgrađeno sveučilište, aerodrom, superspecijalistička bolnica i željeznička postaja? Sve se to dogodilo tijekom života *avatara* kakvog još nije bilo u povijesti čovječanstva. U vrijeme niti jednog drugog *avatara* nisu bili postignuti takvi veličanstveni rezultati u tako kratkom vremenu. Mnogo će se čudesnih stvari još dogoditi. Danas me možete vidjeti u neposrednoj blizini, no nakon nekog vremena moći ćete me vidjeti samo s udaljenosti od nekoliko milja.

Stoga iskoristite božansku blizinu Saija. Kada
jednom izgubite ovu dragocjenu priliku da služite
Lotosovim stopalima, nikada je više nećete
zadobiti. Sai podaruje predanost, moć i
konačno oslobođenje. Nikada se ne povodite
za riječima drugih ljudi. Upamtite to i spasite se.
(Teluška pjesma)

Preuzeo sam na sebe ovu patnju za vaše dobro, kao odgovor na vaše molitve odlučio sam se izliječiti, opet za vaše dobro. Ne brinite se. Sada je Svami sto posto savršeno, savršeno, savršeno.

Slijedite Svamijeve zapovijedi, steknite ugled, osigurajte dobre ocjene i budite uzor ostatku svijeta. To je ono što ja želim. Što se tiče volontera trudimo se da osiguramo primjeren smještaj za poklonike izgradnjom još stotinu hala za spavanje (shed). Da bi se osigurao smještaj za strance zakupljen je na brežuljku pogodan komad zemlje od 150 ari. Za 75. rođendan tko zna gdje će tko biti smješten! No, ako imate Svamijevu milost, vi pripadate Svamiju gdje god bili. Svami je uvijek s vama. Nikada nemojte misliti da će se Svami udaljiti od vas. Imajte čvrstu vjeru u Svamija.

Ubuduće moći ćete bez zapreka upravljati svojim športskim programima. Sljedeće godine možete organizirati športske susrete veće od ovoga. Neću postavljati zapreke vašim aktivnostima, no na određeni način morate slijediti moje zapovijedi. To je za vaše dobro, a ne za moje. Budite sigurni i zaštićeni i vodite idealan duhovni život. Danas posvuda prevladava nemir, tjeskoba i zabrinutost. Duhovnost je jedino rješenje za sve bolesti društva. Zbog pomanjkanja duhovnosti čovjek je podložan depresiji i bolestima. Bolesti su proizvod uma, a ne tijela. Nedostatak mira u umu rezultira depresijom koja pak vodi bolesti. Razvijajte tjelesnu snagu, imajte vjeru u Boga, iskusite blaženstvo i podijelite ga s vašim bližnjima. Ma što se zbilo, nikada ne napuštajte duhovnost.

Samo predanost Bogu štiti Bharat, ništa drugo. Budite daleko od životinjskih osobina, razvijajte ljudske osobine i budite jedno s Bogom. Kako možete shvatiti božanskost ako niste u stanju shvatiti važnost ljudskih vrijednosti? Najprije ih provodite i onda će se božanskost u vama očitovati. Držite se duhovnoga puta i idite na sve četiri strane zemlje propagirajući duhovne ideale. Težite dobrobiti cijeloga svijeta.

Bhagavan je završio Svoj božanski govor bhajanom "Govinda, Kṛṣṇa Jai, Gopala Kṛṣṇa Jai..."

(Božanski govor što ga je Bhagavān Śrī Sathya Sai Baba održao 14. veljače 1999. godine.)

NJEGUJTE BOŽANSKU LJUBAV

Onaj tko ubire plodove ljubavi s polja svoga srca istinski je kršćanin, sikh, hinduist i muliman. Zapravo, onaj tko neguje ljubav u svom srcu istinsko je ljudsko biće.

(Teluška pjesma)

Utjelovljenja ljubavi!

Ljubav je čovjekov životni dah. Ljubav je svijest koja se nalazi u svim bićima. Ljubav je cilj ljudskog života. Ljudski život je prožet ljubavlju. Nesposoban shvatiti vječni princip ljubavi, čovjek je opterećen tjelesnim, svjetovnim brigama i nevoljama.

U svakom čovjeku postoji princip zlatnog jajeta, zlatne jezgre (*hiranygarbha* [☸]). *Hiranya* znači zlato. Kad se zlato pomiješa s drugim metalima poput bakra, srebra, mjedi, ono gubi svoje blještavilo, vrijednost i identitet. Po tom spajanju nemoguće je utvrditi radi li se o zlatu, srebru, mjedi ili bakru. Slično tomu ljudsko srce (*hīranmāyā*) gubi svoj sjaj, vrijednost i identitet zbog svoje povezanosti sa svjetovnim željama (*viśayavāśahā*). Stoga, nemoguće je utvrditi je li netko ljudsko biće ili životinja, vrag ili demon. Danas uopće nema ljubavi u ljudskim bićima. Život lišen ljubavi demonski je život. Može li se netko zvati ljudskim bićem ako ima osobine vraga, demona ili divlje zvijeri? On živi životom demona nesvjestan puta istine, ispravnosti, mira i ljubavi.

Bog nije stvorio stvorenja kao što su đavoli ili zli duhovi. Ta je stvorenja stvorio čovjek. Evo malog primjera. U vrijeme dok su braća Paṇḍave bili u izgnanstvu, Kṛṣṇa ih je posjetio da vidi kako su. Proveo je noć s njima. Paṇḍave su morali trpjeti neizrecive muke u vrijeme svoga progonstva. Budući da je Draupadī bila s njima, braća su se izmjenjivala na straži svakog sata tijekom svake noći. I Kṛṣṇa se ponudio bdjeti jedan sat.

[☸] U originalu "golden womb" (womb, engl. – maternica; krilo (*fig.*)).

hiranygarbha – Zlatna maternica, iz kojeg je izašla cjelokupna kreacija u beskonačno davnoj prošlosti. Imanentni Princip koji se svojevolumino manifestirao i multiplicirao. Prauzrok. Božanska osobnost immanentna u svakom fizičkom tijelu. (Sathya Sai speaks VII; gitavāhīni str. 216, jñanavāhīni 27, (op. ur.)

Dharmarāja se začudio: "Ti, koji si zaštitnik cijelog univerzuma, što znači Tvoja ponuda da jedan sat vršiš dužnost stražara kako bi nas zaštitio?" No, istovremeno je upozoravao Kṛṣṇu riječima: "Kṛṣṇa, čuvaj se zloduha koji se nalazi u blizini. Moja braća i ja susretali smo ga svake noći. U mnogim nas je prilikama pokušao napasti. Stoga Te molimo da odustaneš od svoga plana. Tako i tako si došao samo vidjeti kako smo. Nije s naše strane ispravno da Ti dopustimo da se izlažeš opasnosti. Zato se, molimo Te, odmaraj."

Kṛṣṇa je odgovorio: "Dharmarāja, jesi li tako razumio moju božanskost? S jedne me strane veličaš kao zaštitnika cijelog univerzuma, a s druge se strane bojiš da se ne mogu zaštititi. Zabrinut si da bi mi demon mogao nauditi. Budi uvjeren da me nikakav demon ne može ni dodirnuti. Zato dopusti i meni da vam se pridružim u obavljanju dužnosti stražarenja."

Nakon što je proveo sat vremena na dužnosti, Kṛṣṇa je sjeo na stijenu te se u sebi stao smijuljiti. Slijedio je red na Arjuna da čuva stražu. Ovaj je dojurio do Kṛṣṇe pun straha da ga nije možda napao demon. Kad je ugledao Kṛṣṇu kako se smiješi, Arjuna je pao pred Njegova stopala i upitao Ga je li to znači da je pobijedio demona.

A Kṛṣṇa mu je odgovorio: "Arjuna, ja nikad nisam stvorio nikakvog demona niti zloduha. Kako se onda u šumi mogu pojaviti demoni koji ne postoje? Demon o kojem ti govoriš nije uopće demon, već je to samo odraz loših osobina u tebi - loših osobina poput mržnje, ljutnje i ljubomore. Ljutnja se u tebi manifestira kao demon. Njegova se moć povećava u srazmjeru s jačinom ljutnje u tebi. Loše osobine u čovjeku pravi su demoni koji ga danas zabrinjavaju. Čovjek pogrešno misli da demoni postoje te su odgovorni za njegovu muku. Sve su to samo izmišljotine i psihološki strahovi. Zapravo, ljudi su ti koji nanose jedan drugome patnju; demona kao takvog nema. U ovoj kreaciji nema ni demona ni zlih duhova."

Arjuna je shvatio istinu Kṛṣṇinih riječi i od tada nije više susreo nijednog demona. Bio Mu je zahvalan što Mu je otvorio oči. Poklonio Mu se i izrazio svoju zahvalnost. Dobro i zlo čovjekova su vlastita kreacija.

Nakon što se Buddha svega odrekao, putovao je nadaleko i naširoko. Ljudi su bili zapanjeni njegovim sjajnim i prelijepim likom. Zaljubivši se u njegovo blještavilo, prišla mu je žena imenom Ambaśali i reče mu: "O, veliki čovječe izgledaš poput princa u toj narančastoj

odjeći. Smijem li znati razlog zbog kojega носиš odjeću te boje odricanja u tako mladim godinama?"

Buddha odgovori da je stupio na put odricanja kako bi našao rješenja tri problema. "Ovo tijelo koje je sada mlado i lijepo jednom mora ostarjeti, postat će podložno bolestima i naposljetku će isčeznuti. Želim saznati uzrok starosti, bolesti i smrti."

Zadivljena njegovom odlučnom potragom za istinom, pozva ga k sebi na objed. Uskoro je za to saznalo cijelo selo. Seljaci su počeli salijetati Buddhu sa zahtjevom da odbije njezin poziv iz razloga što je ona žena lošeg morala.

Buddha je strpljivo salušao sve njihove optužbe, nasmiješio se i priupitao seoskog poglavara: "Tvrdiš li i ti da je ona žena lošeg karaktera?"

Poglavar je odgovorio: "Ne jedanput već tisuću puta ću potvrditi Ambašalin loš karakter. Molim Te, ne posjećuj njezinu kuću."

Buddha uhvati poglavara za njegovu desnu ruku te ga zamoli da zaplješće. Poglavar reče da to ne može učiniti jer mu on drži jednu ruku, a nitko ne može pljeskati jednom rukom.

Buddha mu na to odgovori: "Isto tako ni sâma Ambašali ne bi bila loša da u selu nema muškaraca lošeg karatktera. Kad bi svi muškarci u selu bili dobri, ta se žena nebi okrenula lošem. Za njen loš karakter odgovorni su oni i njihov novac." Potom je želio saznati ima li među okupljenima ikoga bez trunca zla u sebi kako bi mogao u njegovoj kući objedovati. Nitko se nije oglasio. Buddha reče: "Kad ima tako mnogo loših ljudi u selu, nije u redu upirati prstom u jednu ženu. Ona je postala loša zbog lošeg društva." Zato se kaže: "Reci mi s kim si pa ću ti reći tko si."

Shvativši svoju ludost, ljudi su pali pred Buddhina stopala i zamolili ga za oprost. Od tada su Ambašali prihvatili kao svoju. Nadahnuta Buddhinim učenjem i ona je stupila na put odricanja te počela živjeti pobožnim životom.

Nitko drugi ne snosi odgovornost za dobro ili zlo u vama. Svatko je sâm odgovoran za vlastito dobro i zlo. Tko je dobar, a tko je loš? Najprije uklonite zlo u sebi. Budite u društvu dobrih ljudi. Grijeh je upirati prstom na druge dok se brdo zla nalazi u vama. Isti je osjećaj odražavao Isus.

Danas čovjek ni ne pokušava prepoznati nebrojene pogreške u sebi, umjesto toga preuveličava i najmanje pogreške drugih. Zapravo,

pogreške u drugima traži s tisuću očiju. To je to bijedno stanje u kojem se danas nalazi čovjek. Izgubio je svoj pravi identitet jer je dopustio da u njegovo srce uđu loše osobine. Više se zanima za pronalaženje pogrešaka nego dobra u drugima. Istinsko ljudsko biće vidi samo dobro u drugima.

Onaj tko uzgaja ljubav na polju svog srca pravi je kršćanin, sikh, hindus ili musliman. Nažalost, danas nitko ne sije sjeme ljubavi u svom srcu. Kako onda možete očekivati žetvu ljubavi? Kako možete nekoga zvati pravim hindusom ako nema ljubavi u njemu? Kad su k meni došli članovi društva "Viśva hindu pariśad" tražio sam da mi kažu značenje riječi "hindu". Bilo je mnogo odgovora. Jedan je rekao da se ta riječ odnosi na osobu koja ima razvijen osjećaj sućuti i ispravnosti. Zamolio sam ih neka mi na engleskom slovkaju riječ "hindu". Oni su to i učinili: "h-i-n-d-u". Onda sam im ja rekao:

H - označava humanost

I - individualnost

N – nacionalnost

D - božanskost (divinity)

U - jedinstvo (unity)

(oduševljenje prisutnih)

Pravi hindus je onaj koji utjelovljuje te aspekte u sebi. Ljubav je glavno načelo u svim tim aspektima. Pravi hinduis, musliman ili kršćanin mora biti utjelovljenje ljubavi. Muslimani se mole: "Allah ho akbar" - što znači – "Bog je Najveći". Islam znači mir. Stoga, pravi je musliman onaj koji živi s mirom. Mir izvire iz srca punog ljubavi. Stoga, temelj svake kaste, rase, vjeroispovijesti ili religije jest ljubav. Ljubav je dobrostivost (*śiva, mangala*). Ljubav nikoga ne povrjeđuje.

To nepovrjeđivanje potvrđuje riječ "*śiva*". Čovjek lišen ljubavi je "*śava*" – truplo. Onaj ispunjen ljubavlju jest utjelovljenje dobrostivosti (*śivasvarūpa*).

Danas slavimo *śivarātri*. Što to znači? *Rātri* (noć) asocira na tamu. U Vedama je rečeno: "Mjesec je glavno božanstvo uma." Stoga um mora biti čist i neokaljan (*candrama mānaso jathaha, caksho sūryo ajāyatha*).

Svaki izrijek vedānte ima neizmjernu važnost. Ako se shvate pogrešno, zavladat će zbrka. Danas postoji običaj žrtvovanja nevinih, prostodušnih životinja poput koza i ovaca, a u ime prinošenja žrtava i žrtvenih obreda (*yagna* i *jāga*). Jednog dana jedna je plemenita duša primijetila kako vode neke životinje u dugoj procesiji. Na svoj upit, doznao je da ih vode do žrtvenog oltara. Upita vlasnika životinja kakva će se korist steći od njihova žrtvovanja. Dobio je odgovor da će životinje time steći oslobođenje. Na to je plemeniti čovjek rekao: "O, čovječe, tvoja majka, otac, žena i sin - svi oni čeznu za oslobođenjem. Zašto onda njih ne žrtvuješ i na taj im način ne ispuniš želju? Zašto ne daruješ oslobođenje ljudima koji teže za njim već ga daješ prostodušnim životinjama koje pojma nemaju što oslobođenje znači. Vjeruješ li čvrsto da žrtvovanje oslobađa žrtvovanoga, zašto ne žrtvuješ roditelje svoje, ženu si i djecu?"

Danas neki zagovaraju potrebu za *bhajanima*, milosrđem i služenjem bližnjima govoreći kako to donosi oslobođenje (*mokšu*). Ako doista vjeruju u ono što govore, zašto ne provode u djelo ono što propovijedaju? Lako je propovijedati, teško je provoditi to u djelo. Potpuna nevezanost jest oslobođenje.

Vezanost vodi u patnju. Stoga ponajprije napustite vezanost. Ako se u doba prije vjenčanja djevojka i ozbiljnije razboli, njezin se mladić neće odveć zabrinuti. No, ako nakon vjenčanja ona dobije i blagu groznicu, mladić će se veoma zabrinuti. Koji je razlog tomu? Vezanost. Prije vjenčavanja nije bilo čvrste veze između to dvoje. No, nakon vjenčanja mladić osjeća: "Ona je moja žena". Ta vezanost uzrokom je njegove patnje. Koliko se više bližite vezanosti, toliko se više odmičete od oslobođenja. Morate vezanost držati u određenim granicama.

Onaj koji je do grla uronjen u vodu može govoriti, ali onaj koji je u vodu potpuno uronjen, ne može. Jednako tako, onaj tko je potpuno uronio u božanskost neće biti sposoban pronaći prikladnu riječ da opiše Božju slavu. Samo oni koji Boga shvaćaju djelomice,

pokušavaju ga na razne načine opisati. Trebate potpuno uroniti u božanske osjećaje i čistu ljubav. Budući da danas nema ljubavi, među ljudima, selima, državama i zemljama prevladaju sukobi.

Vedānta kaže: "Upoznaj sebe". Čovjek koji slijedi vanjski put (*pravṛti mārga*) zanima se sakupljanjem obavijesti o drugima i njihovim putovima. On neprestano druge zapitkuje: "Tko si ti? Odakle dolaziš?" i slično. Onaj koji korača unutarnjim putem (*nivṛti mārga*) gleda unutar sebe pita: "Tko sam ja? Odakle dolazim?" Unutarnji put je po svojoj naravi pozitivan, dok je vanjski negativan. Kako možete očekivati pozitivne rezultate kad vam je srce prepuno negativnih osjećaja? Izvanjsko je odraz unutarnjega. Požnjet ćete ono što ste posijali. Jedete li krastavac kako možete očekivati okus manga? Stoga, da biste polučili pozitivne rezultate, srce morate ispuniti pozitivnim osjećajima. Ljubav, mir i suosjećanje koji potječu iz srca, po svojoj prirodi, su pozitivni. Sve negativne misli proizvela je glava. Znanost i tehnologija povezani su s glavom. Danas je tehnologija postala "opsjenologija" jer se kreće ukorak s glavom, visokom inteligencijom, ali leđa okrenutih pozitivnim osobinama.

Iako je današnji čovjek stekao sve oblike znanja, ipak o sebi još ne zna ništa. I pored te stečevine, čovjek se svojim jadnim umom ne može odreći svojih zlih osobina. Sve mu to svjetovno znanje služi samo kao podrška neumjerenom dokazivanju u raspravama, ali ne dovodi do putpune svjesnosti.

Nakon svega, čovjek mora umrijeti premda je stekao svo svjetovno znanje. Zato proučavajte ono što vam donosi besmrtnost.

(Teluška pjesma)

Koliko danas usvajanje svjetovnog znanja raste, toliko plemenite osobine u srcima opadaju. Koja je korist od deset jutara neplodne zemlje? I maleni komad plodne zemlje bolji je od deset jutara neplodne. Radije negujte ma i jednu plemenitu osobinu koja vam izvire iz srca umjesto deset onih koje vam izviru iz glave. Sve misli koje izviru iz glave su beskorisne. Većina aktivnosti znanstvenika ima svoj temelj u njihovim glavama, više nego u srcima. Studenti veoma dobro znaju činjenicu da je Newton bio onaj koji je otkrio postojanje sile gravitacije. Kao rezultat prekomjerne ovisnosti o glavi, posljednjih pet godina svojega života je morao provesti u umobolnici. Zato ne

naprežite previše svoju glavu. Danas studenti provedu najveći dio svog vremena u učenju.

Putujući automobilom mnogo sam puta primijetio malenu djecu kako na leđima nose teški tovar knjiga. Možete si zamisliti nevolje te male djece koja moraju puniti glavu bezbrojnim podacima sadržanih u tim knjigama. Kao rezultat, njihova se nježna srca zagađuju nepotrebnim informacijama. Zato, vaše učenje mora imati svoje granice. Samo tada ćete moći zadržati svoju inteligenciju i sposobnost pamćenja. Osjećaji koji izviru iz srca su besmrtni i slatki poput nektara. No, koristite li bar jedan od njih?

Bit će dovoljno ako možete njegovati mir. Svaki dan, po završetku pjevanja bhajana, tri puta ponavljate "mir" (*śānti*). Ali u vama nema ni traga miru. Ako osoba koja pjeva pored vas izazove u vama čak i najmanji nemir, počinje vas "živcirati" i vaš ton ponavljanja riječi "mir", zbog vaše ljutnje, postane oštar. Tako, za samog ponavljanja riječi *śānti* u vama nema ni traga miru. Kako onda očekujete iskustvo mira ako ne gajite ljubav na polju svoga srca? Umjesto njegovanja ljubavi vi gajite zle osobine ljubomore i mržnje. Kritizira li vas tko, ne uzimajte to k srcu, smatrajte da je to za vaše dobro. Najgori od svih grijehova jest tražiti pogreške u drugima. Najprije ispravite svoje pogreške i prihvatite dobro u drugima.

Ne ubirete li plodove ljubavi u svome srcu tada niste ni pravi kršćanin, ni pravi sikh, ni pravi hindus niti pravi musliman. Vi ste demon u ljudskom obličju. Kad razvijete ljubav u srcu, tada postajete uistinu Bog. Dakle, na temelju svojih osjećaja postajete ili Bog ili demon.

Ne tražite pogreške u drugima. Buddhu su mnogi kritizirali kad je prihvatio Ambašalin poziv. Ona sâma nije bila odgovorna za svoj loš karakter. Bilo je mnogo onih koji su je u lošem podržavali.

Za svaki čin grijeha, uglavnom je odgovorno pet osoba: jedna koja grijeh čini, jedna koja mu je uzrok, jedna koja ohrabruje čin grijeha, jedna koja pokazuje putove i opravdanje za čin grijeha i ona koja je svjedok grijeha. Svih pet će se morati suočiti s posljedicama.

Kad su Duryodhana i Duśśāsana pred cijelim dvorom ponižavali Draupadi, stariji su, poput Bhīšme i Droṇe bili samo gledatelji. Nisu se suprotstavili gnusnom činu Duryodhane. U kontekstu s tim je Vidura istakao da neće samo grješnik, već i ostale četiri osobe, spomenute u prethodnom ulomku, skončati u paklu. Budući da je Bhīšma, mudrac,

bio samo šutljivi gledatelj Draupadina ponižavanja, morao je 65 dana ležati naboden na bezbroj strijela. Da je spriječio Draupadino ponižavanje ne bi morao toliko patiti.

Prilično je teško reći kako čovjek stiče zasluge ili grijehe. Da bi izbjegao biti grješnikom, on mora stupiti na put duhovnosti. Svjesno ili nesvjesno, čovjek griješi. Posljedica toga je patnja. Nesposoban je ući u trag osnovnim uzrocima svoje patnje. Zato, činite dobra djela. Njeguajte svete osjećaje. Služite svoje bližnje.

Taj put vodi do bogoodanosti. Bogoodanost ne znači izvoditi obrede štovanja te Bogu nuditi cvijeće. U štovanje se jedino ubraja dobro djelo. U sebi čovjek mora imati dobre misli. Ako činite dobra djela s lošim namjerama, nećete biti iskupljeni. Na primjer, netko ponudi milijun rupija u dobrotvorne svrhe, ali pojavi se netko drugi tko će priložiti milijun i pol rupija no sa jedinim ciljem da privuče pozornost javnosti. U stvari taj nije trebao dati ni deset rupija. Takvi su ljudi junaci za javnost, a u praksi su bijednici. Mora postojati jedinstvo misli, riječi i djela. "Naučite voljeti čovječanstvo voleći čovjeka." Tu je pravo čovjekoljublje.

Uttjelovljenja ljubavi!

Kako biste dosegli oslobođenje trebate žeti žetvu ljubavi na polju svoga srca. Natapajte to polje ljubavlju. Voda čovjeku znači život. Kako ćete učiniti svoj život svetim ako ne možete ni vodu osigurati onima koji žedaju? Voda je božanska. Na sanskrtu se voda kaže – *nāra*; oko se kaže – *nayana*. Dakle, voda (*nāra*) što izlazi iz oka (*nayana*) treba biti posvećena samo Bogu (*nārāyana*). Treba liti samo suze radosnice, a ne suze tuge. Kada se liju suze radosnice? Samo kad ste uspješni u svojim nastojanjima.

Svi to znate. Na ovom skupu su prisutni mnogi ljudi iz pokrajina Mahaboob Nagar i Medak. Svami je pristao da te dvije pokrajine snabdije pitkom vodom. Mnogi ljudi koji su došli iz ta dva područja nikad prije nisu vidjeli Svamija. Njihovoj radosti nije bilo kraja kad su osjetili ljubav i milost kojom ih Svami obasuo. Muškarci i žene, mladi i stari, bili su prepuni zanosa. Svaki tjedan mnogo ljudi iz tih krajeva dolaze k Svamiju izraziti svoju zahvalnost. Svi morate "zaroniti" u takve svete aktivnosti zbog dobra cjelokupnog čovječanstva.

Mudrac Vyasa je rekao: "Uvijek pomozite, nikad ne povrijeđujte (*paropakāra paunyāuya pāpāya parapīdana*)." Ako možete, pomozite drugima. Nemojte ih nikad povrijediti. Nikad ne

upotrebljavajte grube riječi i ne vrijeđajte osjećaje vaših bližnjih. Nanesete li nekome bol danas, deseterostruka će vam se patnja vratiti u budućnosti.

Śivarātri ćete proslaviti u pravom duhu samo onda ako napustite svoje loše osobine i njegujete božansku ljubav. Nije dovoljno samo ostati budan, neprestano morate kontemplirati o Bogu. Većina ljudi kaže da su se držali bdijenja (*jāgarana*) u Śivinoj noći (*śivarātri*) kartajući se. Možemo li ribarevo napeto i usredotočeno iščekivanje ribe kako bi je uhvatio u mrežu zvati meditacijom? Ako se netko posvadio sa ženom pa mu ova ne da jesti, možemo li njegovo uzdržavanje od uzimanja hrane nazvati postom? Ne. Slično tomu, pridržavanje svetog bdijenja u Śivinoj noći (*śivarātri*) ne znači cijelu noć kartati se. Ovu noć provedite u pjevanju Božjeg imena, koristite to vrijeme za dobra djela.

Ne gubite dragocjeno vrijeme u beskorisnom brbljanju. Umjesto toga poduzmite aktivnosti služenja sirotinji i potrebitima u selima i sirotinjskim područjima. Osigurajte im osnovne životne potrepštine kao što su hrana i odjeća. To se ubraja u najveću službu služenja. Ja to radim još od djetinjstva. Kad bi se netko pojavio na pragu i zatražio milodar, ukućani bi rekli: "ne sada, ne sada". Ali ja bih kradomice darivao milodar. Ako bi netko trebao odjeću, ja bih je nabavio.

Majka ovoga fizičkog tijela (*griham ammāyi*) često se znala sjetiti i prepričavati sve te zgode. Vjerovali ili ne, imao sam tada samo jednu odjeću koju sam koristio cijele godine. Svaki dan kad sam se vratio iz škole, zaogrnuo bih se ručnikom i oprao svoju jedinu odjeću, stavljao je sušiti i tada je izravnavao koristeći kutiju sa žeravicom kao glačalo. Kad bih dobio novu odjeću, staru bih darivao siromašnima i potrebitima.

Otac ovoga fizičkog tijela (*griham abbayi*) nikad me nije prekoravao ni tukao. Pozdravljao bi me govoreći: "Ti se onaj koji čini velike žrtve (*maha thyagi*). Nama je nemoguće da budemo poput tebe." Nježno bi me oslovljavao – "filozof (*vedānthi*)".

Isti je slučaj bio s majkom. Ona se brinula za mene s mnogo ljubavi i naklonosti. Ljudi su običavali padati joj pred stopala, izlijevati pred nju svoje priče pune jada i preklinjati je da njihov slučaj preporuči kod mene. No ja sam je nježno odbijao savjetujući joj da se ne brine o problemima drugih. Unatoč toga, ona ja nastavljala s time uvjeravajući me: "Svami, kakva je korist od toga što sam se rodila kao ljudsko biće

ako ne pomažem ljudima u nevolji. Ja iskreno vjerujem da će oni biti oslobođeni patnje ako njihove probleme i osjećaje iznesem pred tebe. Stoga neću to prestati raditi čak ako se ti usprotiviš ili me budeš prekoravao." Tako su roditelji ovoga fizičkog tijela živjeli veoma pobožno i bili posvećeni Bogu. Cijela je porodica imala koristi od toga.

Njeguajte dobre osobine, nemojte popuštati lošim osobinama tako što ćete se družiti s lošim društvom. U ovom vlaku života, mlađi putnici imaju dug put pred sobom. Starijima se može dogoditi da će se iskrcati već na sljedećoj stanici, ali pred svima vama je još dug put prije no što stignete na odredište. Prije svega morate imati povjerenja u sebe. Danas ljudi pate zbog toga što ne vjeruju u sebe. Imate li potpunu vjeru u Boga, bit ćete sposobni savladati sve teškoće. Možda na vašem putu bude neprilika, ali ne dajte da vas one nepotrebno uznemiruju. Sa svim nevoljama morate se suočiti neustrašivo i s pouzdanjem u sebe. Tek tada ćete postići pravu sreću.

Nikad ne okrivljajte Boga za svoje poteškoće. Morate se suočiti s posljedicama svojih djela bile one dobre ili loše. Milošću Božjom čak će se i zlo pretvoriti u dobro. Zato, sve više razvijajte vjeru u Boga. Vi vjerujete svom prijatelju kojeg niste susreli godinama, ali ne vjerujete Bogu koji je s vama, u vama i oko vas u svakom trenutku cijelog vašeg života. Vjerujete svom peraču odjeće (*dhobi*) i povjeravate mu svoju skupocjenu odjeću. S povjerenjem saginjete glavu pred britvom brijača ili s povjerenjem stavljate svoj život u ruke vozača, ali ne vjerujete sveprisutnom, svemogućem i sveznajućem Bogu.

Zašto ne možete sagnuti glavu pred Bogom? Ima zlih ljudi koji osuđuju one što se klanjaju Bogu. Takvima se nikada neće pružiti sretna prilika da se klanjaju pred Bogom.

Jednoga se dana kralj Bhoja u društvu svog ministra, kočijom uputio u neko selo. Na putu je naišao na budističkog svećenika koji mu je dolazio ususret. Odmah je sišao s kočije te mu izrazio svoje štovanje položivši glavu na njegova stopala. Ministru se nije svidjelo to što kralj radi te mu reče: "O, kralju, kako možeš svoju cijenjenu glavu polagati na stopala tog običnog redovnika". Kralj je pričekao prigodu da mu dade odgovor. Jednoga je dana pozvao ministra te mu dao po jednu glavu ovce, koze, krave i čovjeka te ga zamolio da ih pođe na tržnicu prodati. Ministar uspije prodati glave svih životinja, ali ne i ljudsku. Vratio se kralju i rekao: "Kralju, nitko nije bio voljan kupiti ovu ljudsku glavu". Tada da mu kralj uzvрати: "Ministre, sjećaš li se onoga

dana kad si mi prigovarao što sam pao pred stopala onom budističkom svećeniku rekavši mi kako je moja glava od najveće vrijednosti. Shvaćaš li bar sada vrijednost ljudske glave lišene života?" Treba se pokloniti pred plemenitim dušama dok je čovjek živ jer čak ni grabežljivci ni psi ne cijene ljudsku glavu nakon smrti.

Samopovjerenje se ne može kupiti niti steći učenjem. Ono se temelji na zaslugama. Da bi stekli te zasluge razvijajte božanske misli. Zapravo, vi ste najsretniji ljudi, kako bi inače samo vas nekolicina došla ovamo pored milijuna ljudi koji su na svijetu? Iskoristite na najbolji način ovu zlatnu priliku. Slijedite božanski put. Imate li vjeru u Boga, On će vas štititi od svih nesreća. On je uvijek s vama, u vama, iznad vas, pokraj vas, oko vas.

Ne popuštajte lošim osjećajima i mislima. Ne kritizirajte nikoga. Svjedoci ste dobro poznate činjenice kako se svakodnevno na novinskim stupcima međusobno sukobljavaju različite stranke. Jedna stranka kritizira drugu i traži joj mane. Time samo nagomilavaju grijehe. Zato ja ne čitam novine. Zašto bih se bavio svime time? Ljudi rasipaju tako mnogo novca kupujući takve novine. To je jedno ludilo. Radije pročitajte dobru knjigu. Nema goreg grijeha od klevetanja.

Utljelovljenja ljubavi!

Kao što je istaknuo prorektor u svom govoru, ranijih sam godina prigodom *śivarātrija* iz ovog tijela stvarao *ātmaliṅgu*. Izranjanje liṅge (*liṅgodbhava*) se obično događalo na svaki *śivarātri*. Da bi mogli biti svjedocima tog svetog događaja, tisuće bi se ljudi natisnulo u maloj dvorani. Znalo je biti i divlje jurnjave koja je imala za posljedicu povrede poklonika pa sam prestao javno pokazivati izranjanje liṅge (*liṅgodbhava*). Za to postoji određen čas. Ono se može dogoditi bilo kojeg trenutka između 8 i 10 sati navečer. To se događa u točno određeno vrijeme bez obzira gdje se ja nalazio. Ono se mora dogoditi. Prirodno je da se dogodi i ove Śivine noći. Oni koji su sretni biti svjedocima izranjanja te svete liṅge (*liṅgodbhava*) oslobođeni su svih grijeha. Mora se vidjeti kako ona izranja. No, neki ljudi neće to moći vidjeti iako će sjediti blizu. Prisustvovanje izranjanju liṅge (*liṅgodbhava*) je od iznimne važnosti. Kad se ona jednom pojavi, svi će je moći vidjeti i to ima svojih vrijednosti. Ima tako mnogo važnih aspekata vezanih uz taj znakoviti događaj.

Imat ćete beskrajnu korist ako ostanete budni i pjevate o Božjoj veličanstvenosti bar ove noći. Mjesec je glavno božanstvo uma. Mjesec

ima 16 faza (*kalā*). Na *śivarātri* 15 faza je već uronilo u Boga i ostala je još samo jedna. Neprestanim prisjećanjem na Boga i ova šesnaesta će u Njega uroniti. Zar ne možete bar ovu jednu jedinu noć u godini provesti pjevajući u slavu Božju? Posvetite ovu noć sudjelujući u pjevanju *bhajana*. Blaženstvo koje pri tom doživite, slatkoću Božjeg imena, sreću što izvire iz Božjeg lika, ne, to se nigdje drugdje ne može doživjeti. Sve je moguće samo putem ljubavi. Zato, njegujte ljubav i posvetite svoj život Bogu.

(Bhagavān je Svoj božanski govor zaključio bhajanom: "Bhajana binā sukha śānti nahīn...")

PRINCIP HIRANYGARBHE

(Božanski govor što ga je Bhagavān Śrī Sathya Sai Baba održao 15. veljače 1999. godine.)

*Ostvarena duša je onaj tko zaboravlja prošlost,
ne brine za budućnost
i obavlja svoje dužnosti u sadašnjosti.*
(Teluška pjesma)

Utjelovljenja ljubavi!

Prošlost je prošlost, budućnost je neizvjesna, samo je sadašnjost u vašim rukama. Najvažnija čovjekova dužnost jest da živi u sadašnjosti i dijeli svoju radost sa svojim bližnjima. Zapravo, ljudsko biće najsretnije je među svim živim bićima. Ako se usporedi sa cijelim kozmosom, čovjek je sićušan poput atoma, a ipak je sposoban shvatiti važnost i grandioznost veličanstvene Božje kreacije. On postiže besmrtnost shvaćanjem jedinstva između mikrokozmosa i makrokozmosa. Kako sam spominjao jučer, onaj tko ubire plodove ljubavi s polja svoga srca istinski je kršćanin, sikh, hindus ili muliman. Ustvari, samo takav se može zvati istinskim ljudskim bićem na Zemlji. Čovjek ne može postojati bez ljubavi. Ovaj Princip ljubavi je Princip *hiranygarbhe*. *Hiranygarbha*[⌘] je smještena na desnoj strani ljudskog tijela dok je fizičko srce na lijevoj. Fizičko srce na lijevoj strani mora se prije ili kasnije napustiti, dok je *hiranygarbha* uvijek na desnoj strani i ona je besmrtna, vječna i sveobuhvatna. Ona nije prisutna samo u ljudskim bićima već ona postoji i u pticama, zvijerima i svim drugim živim stvorovima. Vede su objavile "*īśvara sarvabhūtanām*", "Bog je prisutan u svim bićima"; "*īśavāsyam idam jagat*", "Bog prožima cijeli kozmos". Ljubav je ta koja izvire iz te *hiranye*. Tri principa - reakcija, odjek i odraz, također potiču iz *hiranygarbhe*. Nesposoban da prepozna svoj pravi identitet, čovjek trati svoj život u potrazi za privremenim, plitkim, prolaznim i kratkotrajnim svjetovnim zadovoljstvima.

Kao što sam vam jučer rekao, kad se zlato pomiješa s drugim metalima poput bakra, srebra, mjedi, ono gubi svoje blještavilo, vrijednost i identitet. Isto tako i srce, koje možemo usporediti sa zlatom, gubi svoje blještavilo, vrijednost i identitet kad se stopi s "metalima" svjetovnih želja. U tome se krije sadašnje loše stanje u kojem se nalazi svijet. Čovjek se ponaša poput demona, zloduha i zvijeri jer je zaboravio svoju božansku prirodu. Božanska ljubav izvire iz *hiranygarbhe*. Božanska ljubav živi u davanju i praštanju, dok sebična ljubav od dobivanja i zaboravljanja. Takva božanska ljubav čovjeku je prijeko potrebna.

Evo malog primjera koji će to oslikati. Nakon što je Rāvana bio ubijen u borbi, Hanuman je pošao do Sīte da joj priopći dobru vijest. Sītā je bila presretna te

---

[⌘] pored objašnjenja za *hiranygarbhu* uz prethodni, večernji govor ovdje treba nadodati da se u raznim Svamijevim govorima vezanim uz Princip *hiranygarbhe* ona, *hiranygarbha*, opisuje još i kao "zlatno jaje", "zlatna jezgra" i, što na ovom mjestu u ovom govoru vrlo dobro pristaje – "zlatno srce" (op. ur.)

stala ovako veličati Hanumana:

"O, Hanumane, smioni junače, ti si ušao u grad Lanku unatoč svim nedaćama. Ti si veličanstven, jednim si skokom preskočio ocean. Ti si krunski dragulj svoga majmunskoga plemena koji si Rāmi prenio vijest o mjestu gdje je zatočena Sītā."

No, Hanumana se uopće nije dojmio niti jedan naslov kojim ga je veličala Sītā. Sītā je nastavljala: "O, Hanumane, nikada nisam vidjela nekoga s više vrlina od tebe. Nitko na ovom svijetu nije ti snagom ravan". Sītā ga je počastila i titulama onoga koji je svemoćan (*balavanta*) i onoga koji posjeduje sve dobre osobine (*guṇavānta*). Hanumanu se ništa od toga nije dopadalo. Na posljetcu, Sītā ga blagoslovi riječima: "Neka Rāmina ljubav bude vječno s tobom i neka vječno bude ustoličen u tvome srcu." Tek tada Hanuman poskoči od radosti i reče: "O, majko, na ovome svijetu nema ništa veće od Božje ljubavi. Ne čeznem ni za jednim počasnim naslovom. Molim jedino za Rāminu ljubav. Bez ljubavi Gospoda Rāme za mene nema sreće makar imao cijeli svijet pod svojom vlašću. Moj život nalazi svoje ispunjenje jedino u primanju Njegove ljubavi."

Takvo svemoćno biće poput Hanumana, jedino za čime čezne jest Rāmina ljubav. Ljubav je sve. Odličnost čovjeka počiva u nježnoj ljubavi u njemu, u govoru i djelovanju punom ljubavi. Na tome se temelji izreka: "Naučite voljeti čovječanstvo voleći čovjeka"

Jednom, neki učeni čovjek (*pāndita*) prišao je Buddhi te ga stao izazivati želeći se s njim nadmudrivati. Uvjeti za raspravu su bili sljedeći: ako on izgubi, slijedit će Buddhu skupa sa svojih tri tisuće učenika i doživotno ga služiti. Izgubi li Buddha, bit će obvezan služiti *pāndita*.

Buddha sa smiješkom reče:

"Istinski učeni čovjek jest onaj koji uvijek na sve gleda sa ravnovjesnim osjećajima (*pāndita samadarśin*). Pravi *pāndit* ne radi razlike između dvojnosti života kao što su: bol i zadovoljstvo, radost i tuga. Za čovjeka punog ljutnje i sebičnosti se ne može reći da je *pāndit*. U hodočasničkim središtima Haridwaru, Rišikešu, Badrinathu i Amarnathu možete susresti *pande* koji ljudima daju *mantr*e koje podaruju oslobođenje dušama koje odlaze. No, *pande* se ne mogu zvati *pānditima*.

Danas na svijetu ima mnogo ljudi koji su proučili mnoštvo svetih tekstova. Ali saznanje o Sebstvu se ne može steći pukom učenošću ili sjedenjem uz guruova stopala. Mnogo je onih koji prolaze kroz debele knjižurine, ali ima li itko da provodi u djelo bar jednu poruku učenja? Učenost lišena primjene je beskorisna.

Bhagavadgītā objavljuje: "Tko je pjesnik (*kavi*)? Pjesnik je onaj koji zna prošlost, sadašnjost i budućnost, a ne onaj koji se samo vješto igra riječima." To znači da je samo Bog istinski pjesnik. Kakvo je unutarne značenje riječi *purāna*? *Pura* označava tijelo. *Purānom* se naziva božanski princip koji je u tijelu u stalnom pokretu, od vrha glave do nožnoga prsta. Potom dolazi onaj koji je stekao nadzor nad umom (*anuśāsītā*); možete strpati u zatvor nekoga tko je počinio neko zlodjelo, ali ne možete spriječiti njegov um da putuje posvuda po svijetu. Nitko na tom svijetu ne može nadzirati um. Samo je Bog znan kao onaj

koji ima vlast nad umom (*anuśāsītā*).“ Objasnivši to na taj način, Buddha je ušutkao *pāṇḍita* i savjetovao mu da napusti vanjski sjaj i želju za isticanjem, ponos i sebičnost. Posavjetovao ga je da ne podliježe svjetovnom znanju i opomenuo ga da je bolje da stječe božanska znanja i potpuno se preda Bogu.

Buddha mu još pripomene: "Već se odavno bavim duhovnom praksom, proučio sam razne svete tekstove u potrazi za znanjem. Na posljetku sam shvatio da je za stjecanje spoznaje Sebstva potrebno zagospodariti osjetilima. Pet osjetila dar su Božji. Ispravno ih koristi. Samo tada ćeš spoznati Sebstvo. Kakve svrhe ima čitanje svetih tekstova i poduzimanje duhovnih praksi bez ispravnog korištenja pet osjetila? Ja imam vlast nad svojih pet osjetila, izveo sam ih na pravi put, posljedica toga moje je iskustvo blaženstva."

Buddha je postigao *nirvanu* kontrolom nad svojih pet osjetila te njihovim ispravnim korištenjem. Što je *nirvana*? To nije ništa drugo, već uranjanje u blaženstvo. Vodeni se mjehurić rađa u vodi, voda ga održava te na posljetku on se stapa s njom. Jednako tako, ljudsko je biće rođeno u blaženstvu, blaženstvo ga održava i na koncu ono se stapa s blaženstvom. Blaženstvo se može doživjeti samo nadzorom nad pet osjetila. To je prava *sādhana*. Nije dovoljno samo ponavljati Gospodovo ime. Ponajprije treba imati kontrolu osjetila. U vrijeme postizanja *nirvane*, Buddha je ugledao svoga nećaka imenom Ānanda kako proljeva suze. Privuče ga bliže k sebi te mu reče: "Ānanda, sukladno svojem imenu, ti moraš doživjeti blaženstvo (*ānanda*). Nikad ne smiješ roniti suze žalosti. Ti si utjelovljenje *ānande*. Svi smo mi božanska utjelovljenja." Izgovorivši to, Buddha položi svoju ruku na Ānandu i ode u *nirvanu*. Svatko onaj koji razumije tu istinu, moći će doživjeti blaženstvo i postići božanskost. Kad je postizanje oslobođenja tako lako i jednostavno, zašto se vi za njega toliko mučite? To samo znači da se uopće ne trudite razumjeti istinu. Svoje srce od zlata miješate sa raznim "metalima" svjetovnih želja što za posljedicu ima da je ono postalo nečisto i izgubilo svoj istinski identitet koji je blaženstvo.

U drevna se vremena govorilo da blaženstvo leži u osvješćivanju svog istinskog obličja, Principa *ātmana*. Ispravno korištenje osjetila dovest će vas do spoznaje *ātmana*. Mudrac Patañjali je rekao: "Kontrola nad osjetilima istinska je joga (*yogaha cittauritti nirodhaha*)". Nema veće *sādhane* od toga. Sve duhovne prakse, poput ponavljanja Gospodova imena (*japa*) i pokore (*tapas*) neće biti ni od kakve koristi ako nemate kontrolu nad osjetilima. Možda smatrate da je ljudskom biću nemoguće kontrolirati osjetila. Ovdje se pod kontrolom ne misli na potpuni prestanak djelovanja osjetila. Vršite svoje dužnosti. Ali što god da radite, radite to s mišlju, osjećajem hoće li se to dopasti Bogu. Kad jednom steknete taj osjećaj, sva će vaša osjetila prirodno doći pod nadzor.

Utjelovljenja ljubavi!

Vi smatrate da je potpuna predanost Bogu (*arpita*) vrlo teška. Ali prema mom mišljenju, nema ništa lakšega od toga. Potpuna predanost Bogu je mnogo jednostavnija i lakša od, primjerice, izrade ogrlice od cvijeća ili trganja latica sa cvijeća. Vama je to teško jer nemate čvrstu ni postojanu vjeru u Boga. Bog jest. Nema mjesta bez Boga. Nema mjesta u kojem Njega nema. Svi i svatko je

utjelovljenje Božje. Imate li potpunu vjeru u tu istinu bit ćete lišeni svih teškoća. Ako je vaša vjera manjkava, bit će vam teško postići bilo što.

Utjelovljenja ljubavi!

Vjerujte u Boga i ljubite Ga. Ljubav je Bog. Sve će vam polaziti za rukom ako ćete imati u Boga. Svaka zadaća, kako god izgledala teška, moći će se riješiti Božjom milošću. Tako se to događalo u Hanumanovom slučaju. Rāminom milošću preskočio je ocean, stigao do Lanke te pronašao mjesto gdje je bila zatočena Sītā. Vratio se Rāmi i opisao mu neizrecivu Sītinu patnju: "O, Rāma, molim Te poslušaj me što ću Ti reći. Vidio sam Majku Sītu okruženu demonima kako drhti poput preplašene ptice u krletci." Kad su to čuli, Rāma i Lakšmaṇa su odmah zgrabili svoje lukove i strijele. Rāma je rekao: "Ne mogu podnijeti Sītinu patnju. Ne gubimo ni trenutka. Pođimo na Lanku". Rāma nije tako reagirao zbog vezanosti za svoju suprugu. Sītā simbolizira prirodu (*prakṛti*). Bog ne može podnijeti patnje Prirode. Kako bi ublažio patnje Prirode, Rāma je odlučio odmah poći na Lanku.

Ispravnost (*dharma*), bogatstvo (*artha*), želja (*kāma*) i oslobođenje (*mokṣa*) smatraju se za četiri cilja ljudskoga života (*puruṣārtha*). Zapravo su to četiri stupnja ljudskoga života - mladenačko doba (*brahmacarya*), zrelo doba (*grihastha*), povlačenje u šumu, u sebe (*vānaprastha*) i odricanje od svih vezanosti (*samnyāsa*). Ovi stupnjevi samo terminološki ne odgovaraju *puruṣārthi* (ciljevima čovjekova života). Danas ljudi pogrešno misle da se termin *puruṣa* odnosi samo na muškarca, a ne i na ženu. Ali *puruṣa* zapravo znači - *ātman* ili svijest (*caitanya*) ili životni dah (*prāṇa*) ili individualna duša (*jīvin*). Za *ātmana*, zapravo, ne postoji podjela po spolu, na muški ili ženski rod. Zato, *puruṣārtha* znači *ātma dharma* ili *dharma* Principa svijesti ili *dharma* Principa života. To je istinska, prava *puruṣārtha*, prvenstveni cilj ljudskog života. Ne razumijevajući pravo značenje pojma *puruṣārtha*, ljudi govore o jednoj *dharmi* za muškarce te o drugoj *dharmi* za žene. Sjedinjenost s Bogom (*sāyujā*) je istinska *ātma dharma* i istinska *puruṣārtha*.

Drugi cilj je bogatstvo (*artha*). Ono se ne odnosi na novac ili zlato. Zarađivanje, sticanje novca ili zlata nije cilj života. Novac dolazi i odlazi. Mudrost je pravo bogatstvo. Prava mudrost znači - vidjeti jedinstvo u različitosti (*advaita darśana jñāna*). Čovjek treba steći to bogatstvo mudrosti.

Treći cilj je želja (*kāma*). To se ne odnosi na senzualne želje. Treba imati želju za oslobođenjem (*mokṣa kāma*), treba posjedovati želju za razumjevanjem Principa *ātmana* i doseći božanstvenost. To su glavni ciljevi ljudskoga života. Svaka riječ u vedānti ima mnogo značenja koja su povezana s time. Razni ljudi tumače to na različite načine. Ono što danas ljudi shvaćaju pod četiri cilja ljudskog života odnosi se na *dharmu* četiri životna stupnja - mladenačko doba (*brahmacarya*), zrelo doba (*grihastha*), povlačenje u osamu (*vānaprastha*) i odricanje od svih vezanosti (*samnyāsa*). Ti stupnjevi ne odgovaraju duhovnoj *dharmi* (*ādhyātmika dharma*). Duhovna *dharma* je istinska *dharma*. Samo ona može donijeti oslobođenje. Što je oslobođenje? To nije samo puko stizanje do Boga. Vaše misli, riječi i djela trebaju biti jedno s Bogom. Rijeke Ganga,

Godavari i Saraswathi imaju razna imena i oblik tokova, ali kad se jednom stope s oceanom, gube svoje ime, oblik i okus te postaju jedno s oceanom. Slično tomu, kad se jednom stopite s Bogom nestat će razlike između vas i Njega. Doživjeti takvo nedvojstvo pravi je cilj ljudskoga života.

Utjelovljenja ljubavi, legenda kaže da je Šiva, da bi spasio svijet, progutao otrov (*hālahala*). Izgubio je na čas svijest i pao. Posljedica toga je bila silna vrućina koja je pogodila svijet. Da bi se rashladio Šiva je stvorio Himalaje. Potom ih je stavio na svoj trbuh gdje su one upile svu vrućinu iz Njegova tijela i On je ustao. Taj se događaj slavi kao *śivarātri*. No, to je samo svjetovna interpretacija. Istinu govoreći, cijeli svijet postoji u Šivi. Bog se ne rađa niti ne umire. Tijelo može biti podložno promjenama, ali božanski princip ostaje isti. Ljubav nikad ne podliježe nikakvim promjenama. Ona uvijek ostaje ljubav. Slatkoća je osobina šećera. Ona se ne mijenja bilo da se šećer dodaje kavi, čaju, vodi ili pudingu od riže. Ono što ostaje nepromijenjeno je bitak (*sat*). Taj je bitak (*sat*) u vama, a ljubav je njegova slatkoća. Tu ljubav morate usmjeriti prema Bogu (*viśveśvara*), a ne prema pojavnom svijetu (*viśaya*). Bitak (*sat*) se može usporediti sa šećerom, a svijest (*cit*, *caitanya*) s vodom. Kad se šećer doda vodi, ona postaje sirup. Jednako tako, kad se bitak (*sat*) i svijest (*cit*) sjedine, posljedica toga jest blaženstvo (*ānanda*). Bitak (*sat*) se odnosi na *ātmana*, a svijest (*cit*) na tijelo. *Ātman* je praiskonski čovjek (*puruśa*), a tijelo je priroda (*prakṛti*) - ženski princip. Sjedinjenje praiskonskog čovjeka (*puruśa*) i prirode (*prakṛti*) je ljudski život. Stoga, svako je ljudsko biće pola muškarac, a pola žena (*ardhanarīśvara*). Šivin princip (*śivathatva*) širi poruku jedinstva prirode (*prakṛti*) i čovjeka (*puruśa*). Zaboravivši taj princip čovjek sebe smatra da je ovo fizičko tijelo sastavljeno samo od krvi, mesa i otpadnih tvari. Naravno da se od toga tijelo sastoji, ali ne smije se zaboraviti da je ono prožeto božanskim. Za ostvarenje ideala na ovome svijetu tijelo je veoma važno.

Utjelovljenja ljubavi!

Bio jednom neki duhovni tražitelj koji je običavao ponavljati mantru *śivo' ham* (ja sam Šiva) kako mu je naredio njegov *guru*. Jednoga dana netko ga upita za značenje te mantre koju je ponavljao. On objasni da mantra *śivo' ham* znači "ja sam Šiva". Ali kad su ga pitali što je s Parvatī, kakav je njegov odnos prema Parvatī, on se udari po obrazima i uzviknu poput velikog grješnika: "*Aparādhham! Aparādhham!*" (Bogohulni!). Da je doista imao vjeru u mantru koju je ponavljao, sigurno bi rekao: "I Parvatī je dio moga bića." No, on to nije mogao reći jer je bio vezan za tijelo. Vezanost za tijelo vodi k dvojstvu zbog kojega čovjek pati.

Īśvara (Bog) i Parvatī prisutni su u svakom pojedinom čovjeku. Sjedinjenost ova dva aspekta tvori čovječanstvo (*mānavatatva*). *Mānava* se odnosi na ljudsko biće. "*Mā*" znači "ne", "*nava*" znači "nov". Dakle, čovječanstvo nije nešto novo već je drevno i vječno. Ali vi niste kadri shvatiti tu istinu. U riječi "*mānava*" (čovjek) tri su sloga: *mā-na-va*. "*Mā*" znači "obmana" (*maya*), "*na*" znači "bez", "*va*" znači "ponašati se" (*varthincuta*). Istinsko je ljudsko biće onaj čovjek čije ponašanje nije pod utjecajem obmane, *maya*. No, danas čovjek djeluje na potpuno suprotan način. Eto, bar od danas se potrudite razumjeti istinu.

Pokušajte svoje tijelo (*deha*) i domovinu (*deśa*) usporediti kao tijelo i njegov odraz. Upravo kao što se brinete o svojem tijelu i branite ga, tako, također, imajte na umu i dobrobit svoje nacije. Shvatite istinsko značenje *śivarātri*ja.

(Bhagavān stvara *Hiranyagarbha lingam* iz svojih usta te ga pokazuje poklonicima. I potom nastavlja...)

Ovo je prisutno u svačijem duhovnom srcu (*hṛdaya*) i nalazi se na desnoj strani tijela. Cijelo tijelo je prožeto Principom *hiranyagarbhe*. On poprima oblik onda kad ja to zaželim. Svatko onaj tko je vidio kako ova *liṅga* izranja, neće se više radati. Bilo je potrebno vidjeti je kako izranja. Da biste svoje živote učinili svetima, s vremena na vrijeme vam se moraju pokazivati takva sveta očitovanja. Samo tako ćete shvatiti božansko porijeklo čovječanstva. Ova *liṅga* se ne može razbiti čak i ako se velikom snagom s visine baci na tlo. Ona je besmrtna (*amṛtātva*). Ona je napromjenjiva. Takvu manifestaciju nećete vidjeti nigdje drugdje na svijetu. Samo božanska osoba može je izvesti.

(Nakon otpjevanog *bhajana* "*Śiva, Śiva, Śiva, Śiva anarāda*" Bhagavān je nastavio...)

Zadnjih dvadeset godina poklonici nisu imali povlasticu biti svjedokom izranjanja *liṅge* (*lingodbhava*). Razlog je taj što se na tisuće poklonika običavalo okupljati u Poornachandra dvorani da vide taj veličanstveni događaj. Budući da Poornachandra dvorana ne može primiti toliko mnoštvo ljudi, događale su se divlje jurnjave. Zbog toga su poklonici doživljavali mnoge neugodnosti. Da bi se to izbjeglo, s (javnim) izranjanjem *liṅge* (*lingodbhava*) se prekinulo. Osim ove, izranjale su tri vrste *liṅge* - *bhūr*, *bhuvah* i *suvaha*. *Liṅga* - *bhur* se odnosila na materijalizaciju (tijelo), *bhuvah* na vibraciju (*prana*) a *suvaha* na radijaciju (*ātmān*). Često kažem da vi niste jedna osoba, već tri: "jedna za koju mislite da jeste (fizičko tijelo), druga za koju ostali misle da jeste (mentalno tijelo) i treća koja doista jeste (*ātmān*)". Svakog *śivarātri*ja izronit će sve tri *liṅge*. Čak su i sada ostale *liṅge* počele izranjati, ali sam ih ja zaustavio jer vam imam toliko stvari za reći. U budućnosti ćete biti svjedoci još mnogim božanskim očitovanjima. Znajte da se to blaženstvo može iskusiti samo u blizini Boga i nigdje drugdje.

Nemojte se dati zavarati time što ja govorim, smijem se, hodam ili jedem poput vas. Ne dajte se zavarati dojmovima koji se odnose na tijelo. Sva moja djela su nesebična, nesebična, nesebična. U meni nema ni traga sebičnosti. Imajte čvrstu vjeru u tu istinu. Imate li potpunu vjeru, ma gdje se nalazili, sve će vam želje biti ispunjene, bez da to zatražite. Trpe samo oni koji nemaju potpune vjere. Razvijajte samopovjerenje. To je prva *sādhana* koju morate poduzeti.

Istinu govoreći, svi ste vi veliki sretnici. Danas je ponedjeljak (*somavāram*), dan veoma drag Bogu, *somaśekari* (*īśvara*). Zato se Śiva veliča kao *somaśvara* i *somaśekara*. I ovo tijelo je rođeno u ponedjeljak. U svakom Śivinom hramu ponedjeljkom se uvijek izvode posebne molitve. Hanumān se štuje utorkom (*mangalavāram*). Kad je Rāvana bio ubijen na bojnom polju, Hanumān je

pohitao do Sīte da joj priopći dobre vijesti. Sīta je bila presretna i blagoslovljala je Hanumāna bujicom riječi: "Hanumāne, ne znam koji je danas dan, ali jer si mi donio tako dugo očekivanu dobru vijest (*mangalakara vārtha*), neka se taj dan nazove *mangalvāra* i neka se tebe štuje na taj dan."

U *treta yugi* nisu postojala imena za dane kao ponedjeljak i utorak. Ti su nazivi novijeg datuma. U kulturi Indije (*bharata*) svaki termin ima svoje unutarnje značenje. Ali sami Indijci (*bharatīya*) se uopće ne trude da ih razumiju i nastavljaju koračati pogrešnim putem. Važna je kultura, a ne društveni sloj, kasta. Kultura se mora njegovati.

Utjelovljenja ljubavi! Spoznajte istinu da je ljubav *ātman*, a *ātman* je ljubav.

ĪŚVARAMMIN DAN

Kodaikanal, 06. 05 1999.

ŽENE KAO SIMBOL ŽRTVE

*Rāmīna božanstvenost procijetala je pod Kusalyinom brigom punom ljubavi;
Lava i Kuša mogli su postati moćni i slavni zahvaljujući svojoj plemenitoj i časnoj majci Sīti;
Ljubav i briga Jijabai učinila je od Śivajia velikog ratnika;
Hranjen ljubavlju svoje majke Putlibai, Gandhi je postao mahātma;
Ima li na svijetu ikoga tko se za vas može brinuti kao vaša majka?
Amma je prva riječ koju čovjek nauči u životu,
a prvo slovo riječi amma je ujedno i prvo slovo abecede.*

(Stihovi na teluškome)

Utjelovljenja ljubavi!

Na ovome svijetu ima mnogo vrsta odnosa, no ni jedan nije ravan odnosu majke i djeteta. Zbog te se prisne veze s majkom i vlastitu zemlju naziva majkom domovinom, a vlastiti jezik materinjim jezikom. Među roditeljima, prvo mjesto pripada majci, a tek drugo ocu. Ne samo u svakodnevnom životu, nego i na duhovnom polju, majkama i ženama se iskazuje najveće poštovanje. Na primjer, kad spominjemo imena božanskih parova kao recimo: Sītā-Rāma, Rādhā-Kriṣṇa, Lakṣmī-Nārāyaṇa, itd., imena božica dolaze prva. Koje je unutarne značenje toga? Majka predstavlja Prirodu, koja je očitovani vid Boga. Isto su tako i tijelo i *ātman*, stvorenje i Stvoritelj, usko povezani. Tijelo ne može funkcionirati bez *ātmana*, a *ātman* se ne može spoznati bez tijela.

Bhagavadgītā se odnosi i na *svadharmu* i na *paradharmu*. *Sva* se odnosi na *ātmana*, a *para* na tijelo. No ljudi danas pogrešno misle da se *svadharma* odnosi na *dharmu* vlastite kaste ili zajednice, kao što su: *brāhmaṇa*, *kṣatriya*, *vaiśya* i *śūdra* (četiri indijske kaste). *Svadharmu* je *ātmadharma*. Slog *sa* označava Boga. No odnosi se i na četiri stanja kao što su: *sālokya* (razmišljanje o Bogu), *sāmīpya* (blizina Boga), *sārūpya* (istovjetnost s Bogom) i *sayujya* (stapanje s Bogom). Čovjek danas sve svoje aktivnosti čini s vjerom u vanjski svijet. No sve što je fizičko i vanjsko je privremeno. Samo je *ātman* trajan i vječan. Zapravo je *ātman* prava majka. Nije u redu da zaboravljate tu Božansku Majku.

Majka je čovjekov prvi Bog

Majci je dana najveća važnost u čovjekovom životu. Može postojati zao sin, ali ne i zla majka. Zbog majčinih plemenitih osjećaja sinovi postaju čestiti i inteligentni te stječu visoke položaje, ugled i slavu. Vede objavljuju: “*Mātridevo bhava, pitridevo bhava, ācāryadevo bhava, atithidevo bhava*”, odn. “Štuj majku kao Boga, štuj oca kao Boga, štuj učitelja kao Boga, štuj gosta kao Boga.” Majka je ta koja vas hrani i njeguje. Ona je ta koja zna što najviše volite i koja zadovoljava sve vaše potrebe. Zato trebate biti vječno zahvalni svojoj majci. Iako Rāmu, Kriṣṇu, Śivu i Viṣṇua ne možete vidjeti, vi ih štujete jer vjerujete

svetim spisima i starijima. Ali kako to da zaboravljate svoje roditelje koji su zaslužni za vaš napredak u životu? Najprije morate iskazati zahvalnost svojim roditeljima, morate ih voljeti i poštovati. Vaša krv, hrana, glava, novac – sve su to darovi vaših roditelja. Vi te darove ne primete direktno od Boga. Sve što se odnosi na Boga samo je indirektno iskustvo. Samo roditelje direktno vidite i osjećate njihovu ljubav. Zato smatrajte svoje roditelje Bogom. Bog će biti zadovoljan i ukazat će vam se samo kad volite i poštujete svoje roditelje.

Djeca mogu shvatiti značenje riječi "lisica" ili "pas" tek kad vide njihove slike. Isto tako, tek kad vidi roditelje, čovjek može shvatiti postojanje Boga. Tek kad volite i poštujete svoje roditelje, možete shvatiti i ljubav Božanskih Roditelja. To je ono što vam često govorim – ako shvaćate "Ja" princip u sebi, tada ćete shvatiti taj "Ja" u svakome. *Vyašti*, odn. pojedinac, pojavio se iz *samašti*, odn. društva, *samašti* iz *srišti*, odn. Kreacije, a *srišti* iz *paramešti*, odn. Stvoritelja. Tek kad shvatite načelo stvaranja, možete shvatiti i Stvoritelja.

Majka je ta koja vas uči sveta načela kao što su: ljubav, suosjećanje, strpljivost, snošljivost i žrtvovanje. Majka vam pokazuje oca, otac vas vodi učitelju, a učitelj vas usmjerava ka Bogu. Zbog toga, između majke, oca, učitelja i Boga, majka dolazi prva.

Žena je utjelovljenje vrlina

Kad je Hanumān otišao na Lanku u potrazi za Majkom Sītom, našao ju je kako okružena demonima sjedi pod stablom u Aśokavani. Hanumān je bio tužan videći Sītu kojoj su demoni neprestano dodijavali. Vratio se natrag Rāmi i rekao mu: "*Gospode Rāma, vidio sam Majku Sītu kojoj neprestano dodijavaju i plaše je demoni s uperenim oštrim bodežima. Tresla se od straha kao papiga u kavezu.*" (Stihovi na teluškom) Čuvši to, Rāma i Lakšmana se s vojskom *vānara* (majmuna) smjesta zapute prema Lanki, zapodjenu bitku s Rāvanom i ubiju ga. Na Rāminu zapovijed, Hanumān ode k Majci Sīti i priopći joj radosne vijesti. Potom je zamoli za dozvolu da kazni demone koji su je okruživali i koji su je stavili na velike muke. Sītā mu reče: "O Hanumāne, podanikova je dužnost da izvršava kraljeve naredbe. Kao što ti slušaš zapovijedi Gospoda Rāme, tako su i ovi demoni slušali zapovijedi svoga kralja. Nije to njihova greška. Oni su postupali po kraljevim uputama. Stoga bi bilo nepravedno kazniti ove demone. Ja zapravo i nisam patila zbog njih, nego zbog odvojenosti od Śrī Rāme." Rekavši to, ispriča mu sljedeću priču:

Jednom, u šumi, lovac, kojeg je progonio tigar, osjeti umor i popne se na stablo. No na vrhu stabla sjedio je medvjed. Tigar, koji se nije mogao popeti na drvo, čekao je dolje. Bio je jako gladan pa je čekao da se dočepa lovca. Zamolio je medvjeda da gurne lovca dolje, tako da ga može ubiti i utažiti glad. Medvjed to odbije, rekavši da je lovac njegov gost i da je njegova moralna dužnost pružiti gostoprimstvo gostu. No tigar je nastavio čekati pod drvetom. Poslije nekog vremena medvjed zadrijema. Primijetivši to, tigar se obrati lovcu: "O čovče, jako sam gladan. Svejedno mi je hoću li pojesti tebe ili medvjeda. Kad utažim

glad, otići ću. Medvjed drijema. Zato ga odmah gurni dolje i ja ću pojesti njega, a tebe ću poštedjeti.” Čovjek nije imao morala čak ni koliko jedan medvjed. Pomislio je kako će, ako žrtvuje medvjeda kao mamac, izbjeći tigrove ralje. I tako poćini nećasno djelo i gurne medvjeda dolje. No sreća je htjela da se medvjed, dok je padao, uhvati za granu, popne natrag i spasi od tigra. Tada mu tigar reće: “O medvjede, nikad ne smiješ vjerovati ljudskim bićima. Ovaj ti je lovac pokušao nauditi, iako si prema njemu bio dovoljno ljubazan da mu pružiš utočište i zaštititiš ga. Zato smjesta tu nezahvalnu hulju gurni dolje i ja ću ga proždrijeti.” No medvjed mu odgovori: “Ja sam samo izvršio svoju dužnost. Svatko se mora suoćiti s posljedicama svojih vlastitih djela. Ja mu neću nauditi samo zato što je on pokušao nauditi meni.”

Isprićavši ovu priću, Sītā reće: “Bez sumnje, ovi su me demoni stavili na teške muke, ne znajući što je istina i što je *dharma*. No, kako sam ja supruća Gospoda Rāme, ne mogu se spustiti na njihovu razinu i traćiti osvetu. Ja ne želim nauditi nikome.” Hanumān joj na to odgovori: “O Majko, naravno da si ti, supruća Gospoda Rāme, širokogrudna i plemenita srca. Ta ti si utjelovljenje *dhar*me! Ja sam pogriješio pomislivši da bi mi ti dopustila da kaznim ove bespomoćne demone.” Tada mu Sītā reće: “Hanumāne, ne samo ja, nego sve žene obdarene su plemenitim osobinama kao što su suosjećanje i ljubav.”

Postoji izreka na teluškom koja kaže da dom odražava osobine domaćice. Žene, uz nekoliko iznimaka, nikad ne zastranjuju s puta istine i pravednosti, pa ni kad su suoćene s opasnošću. Dok prosjak stoji na kućnom pragu, prućajući ruke za milostinjom, muž će ga možda i otjerati, no gazdarica će mu uvijek nešto dati. Kad se između oca i sina zapodjene rasprava oko imovine, majka će uvijek nastojati smiriti sina dobrim savjetom. Majka će uvijek moliti za sinovljevu dobrobit, ma gdje bio. Tu i tamo se može naljutiti ili imati drugaćije mišljenje, no te su razlike kao prolazni oblaci. Čovjek ne smije zanemariti svoje roditelje povodeći se za svojim mušićavim umom.

Īśvaramma, boćanska majka

Īśvaramma, majka ovog fizićkog tijela, prvo je, kad je roćena, kršćena imenom Namagiriamma. No kad se udala, Kondama Raju, djed ovog fizićkog tijela, koji je bio *jñānin*, mudar ćovjek i blagoslovljen vidovitošću, počeo ju je zvati Īśvaramma, majka Īśvare, Boga. On je bio štovatelj Venkāvadhūte. Bio je glava ujednijene obitelji. Imao je dva sina. Stariji sin, Pedda Venkama Raju, bio je otac ovog fizićkog tijela. Njegov mlađi sin bio je Chinna Venkama Raju. S njim su živjela i dva sina njegova pokojnog brata, Subba Raju i Venkatrama Raju. Jednog dana, budući su se pojavile neke razlike u mišljenjima, odlućeno je da se imanje podijeli. U to je vrijeme ovo tijelo imalo osam godina. Konadama Raju je rekao da ne želi ništa od imanja i da ga podijele među sobom. Svaki od ćetvorice braće zamolio ga je da ostatak života provede s njim. No Kondama Raju im je rekao: “Ne želim ostati s vama. Od vas ništa ne traćim. Sve što sam stekao podijelite među sobom. No dajte mi samo jedno – Sathyu! Ako je on sa

mnom, ne treba mi ništa drugo.” Tada me je pitao bih li ja htio biti s njim? Ja sam odmah pristao. Obojica smo stanovali u maloj sobi. Ja bih ustajao rano ujutro, oprao suđe i skuhao obrok za obojicu. Pošto bih pripremio hranu, odjurio bih u Bukkapatnam u školu. Zvono za objed oglasilo bi se u jedan. Tada bih otrčao natrag u Puttaparthi, servirao mu ručak, ručao i sam i ponovo odjurio u školu na popodnevnu nastavu. Bio sam točan i u školi, i kod kuće. Kondama Raju, mudar kakav je već bio, uvijek je čeznuo za mnom. Jednog je dana pozvao k sebi svog sina Peddu Venkama Rajua i rekao mu da svojoj ženi promijeni ime u Īśvaramma. Rekao mu je to jer je osjetio božanski poticaj iznutra. Htio je time objaviti da je ona majka Īśvare, samog Boga. No Pedda Venkama Raju nije shvatio unutarnji smisao tog imena. Naprosto je bespogovorno poslušao zapovijed svog oca i ženi promijenio ime u Īśvaramma.

Posljednja želja Kondama Rajua

Novi *mandir* izgrađen je prije no što je Kondama Raju napustio svoje smrtno tijelo. Živio je 116 godina. No, i u tako dubokoj starosti, oči i noge dobro su ga služile. Tako bi svaki dan pješačio od starog do novog *mandira*, bez štapa. Ja bih mu govorio: “Zašto pješačiš tako daleko? Na putu bi se mogle naći krave i bivoli. Mogao bi si barem pomoći štapom.” On bi na to odgovarao da su mu noge u odličnom stanju i da mu ne treba štap. Bio je Svamijev gorljivi poklonik. Znao bi doći k meni rano ujutro, u pet. Videći ga u daljini kako dolazi, pokrio bih se dekom praveći se da spavam. On bi došao tiho, dignuo deku, dotaknuo mi stopala i vratio se. Dolazio bi rano ujutro, jer nije htio da ga itko vidi kako mi dodiruje stopala. Malo ga je brinulo što bi seljani mislili da vide 116 godišnjeg djeda kako dodiruje stopala svome unuku.

Jedne sam ga večeri otišao vidjeti u Puttaparthi. On je za to vrijeme sjedio na krevetu, duboko utonuo u pjevanje balade koja je opisivala Rāmino jadikovanje nad Lakšmaninom pogibijom na bojnom polju. Ta mu je epizoda iz Rāmāyane bila posebno draga. Rāma je jadikovao: “Na ovome svijetu mogao bih naći drugu majku poput Kausalye, ženu poput Sīte, ali sigurno ne i brata poput Lakšmane.” To si je pjevurio kad sam ušao u njegovu sobu. Rekao sam mu: “Djede, što radiš?” On je uskliknuo: “Oh Svami! Došao si!” i bacio mi se na stopala. Rekao mi je: “Svami, ja sam potpuno svjestan da ti nisi obično dijete, nego sam Īśvara. Rođen si u našoj porodici da nas sve iskupiš. No, molim te, ispuni mi jednu malu želju. Daśaratha nije imao tu sreću da u času svoje smrti popije vodu iz Rāminih božanskih ruku. No Jatayu¹ je bio te sreće da primi takav čin milosti u svojim posljednjim trenucima. Svami, neka i ja budem te sreće da dobijem gutljaj vode iz tvojih božanskih ruku kad mi dođe kraj.” Obećao sam mu da ću mu sigurno ispuniti želju.

Idući sam ga tjedan opet otišao vidjeti poslije posjete Subbaminioj kući.

---

¹ Jatayu je bio orao koji je vidio kako Rāvana odvozi otetu Situ svojom letjelicom i u pokušaju da je spasi, zadobio smrtnu ozljedu. No uspio je još živ dočekati Rāmu i prvi mu ispričati što se dogodilo – da je Sītā oteta. Potom je izdahnuo na Rāminim rukama. Op. prev.

Kondama Raju je znao da dolazim k njemu. Smjesta je pozvao Īśvarammu i rekao joj: "Neću još dugo živjeti. Znajući da mi se bliži kraj, Bog mi dolazi udijeliti svoju milost." Ona mu odvrati naivnim pitanjem: "Gdje je Bog? Kako znate da dolazi?" Tada joj Kondama Raju reče: "O luda ženo, još uvijek si u zabludi zbog svojih majčinskih osjećaja prema sinu! Gledaj, Bog stiže!" Rekavši to, pokaže na mene koji sam upravo ulazio u kuću. I ona je bila svjesna moje božanstvenosti, no ponijeli bi je majčinski osjećaji prema meni. Isto je bilo i s Yaśodom – iako je vidjela svih 14 svjetova u Krišnininim ustima, mislila je da je to samo san ili priviđenje.

Kondama Raju je rekao Īśvarammi da Svami ne jede slatkiše. Od rođenja do danas nisam ni taknuo slatkiše. Zašto? Kad bih jeo slatkiše, tisuće poklonika počele bi mi donositi slatkiše. Ne jedem ni voće. Mlijeko i mliječne proizvode ni ne dotičem. Živim vrlo jednostavnim životom. Jedem samo kašu od ragija i chutney od kikirikija. I Kondama Raju je volio tu hranu. Govorio bi: "Sathya, daj mi isto što i ti jedeš." Rano ujutro bih pripremio ukusnu kašu od ragija, chutney od kikirikija i kari od zelenog lišća. Cijeloj ulici se sviđala moja kuhinja. Koji put bih na povratku iz Bukkapatnama našao ljude u groznici kako stoje u redu pred kućom, čekajući da se vratim. Kondama Raju bi mi rekao da svi čekaju da dobiju od mene papreni *rasam* (sos), jer im on olakšava muke. Ja bih smjesta pripremio papreni *rasam* i dao svakom po čašu. Oni bi zbog toga bili jako sretni i kasnije bi mi zahvaljivali govoreći: "Tvoj papreni *rasam* nam je puno pomogao."

U to je vrijeme bio običaj da u vrijeme proslava, kao što su *sankranti*, *yugadi* i sl., perači, brijači, itd., dođu pred kuću po hranu. Kod nas u kući nije bilo nikoga osim Kondama Rajua i mene. Stoga sam morao skuhati hrane za mnogo ljudi. Īśvaramma, Venkamma i Parvathamma (Svamijeva majka i sestre) skuhale bi kod kuće u vrijeme proslava razne poslastice, uključujući i slatke purije. Kad su one mogle pripremiti purije, zašto ih ne bih i ja pripremio djedu? I tako bih i ja pripremio slatke purije i to ne samo za djeda, nego i za perače, brijače i ostale. Jednom takvom zgodom došao nas je posjetiti, baš u vrijeme ručka, Pedda Venkama Raju (Svamijev otac). Kondama Raju ga pozove na ručak jer – bio je praznik. Pedda Venkama Raju je ručao s nama i zaključio da je hrana bila odlična. Potom je otišao kući i izgrdio Īśvarammu i Venkammu što i njihova jela nisu tako ukusna. Rekao je: "Pogledajte Sathyu – kakav odličan kuhar! Zašto i vi ne znate kuhati tako dobro kao Sathya?" Od idućeg ih je dana počeo slati k meni, tražeći da mu donesu što god bih ja skuhao. Dolazile bi i žalile se da zbog mogeg kuhanja kod kuće trpe prijekore.

Kad mi je bilo devet godina, Seshama Raju, stariji brat ovog tijela, odlučio me je povesti sa sobom u Kamalapur u školu. Smatrao je da s Kondama Rajuom samo tratim vrijeme. Djed se tome usprotivio, rekavši da ja ne trebam nikakve škole. No, stvari su krenule putem kojim su morale.

Kad je sagrađen Prasanthi Nilayam, jedan dan sam otišao vidjeti Kondama Rajua. Zamolio je Īśvarammu da donese čašu vode. Rekao joj je: "Bog me je došao uzeti k sebi. Obećao mi je da će mi svojim božanskim rukama sipati vodu

u usta prije no što napustim ovo tijelo. Došao je ispuniti svoje obećanje.” Zbunjena njegovim zahtjevom, Īśvaramma mu reče: “Niste bolesni, nemate ni gripu, ni prehladu – zašto mislite da vam je došao kraj?” Tada joj Kondama Raju reče: “Smrt dolazi Božjom voljom. Kao što nema razloga za rođenje, tako nema razloga ni za smrt. To je istina svih istina.” Īśvaramma se nije htjela s njim prepirati. Donijela mu je čašu vode kako je htio. On je sjeo na pod, a meni je rekao da sjednem na rub kreveta. Naslonio je glavu na moja koljena i rekao: “Svami, molim te poslušaj moju molitvu.” Īśvaramma je sve to gledala i mislila – kako to da toliko voli i cijeni svog mladog unuka? Kondama Raju reče: “Kao što znaš, imao sam mali posao kako bih sastavio kraj s krajem. Možda sam nekome ostao dužan koji novčić. Molim te blagoslovi me, tako da nikome ne ostanem dužan poslije smrti.” Rekao sam: “Neka bude tako” i počeo mu sipati vodu u usta. I dok je pio – izdahnuo je. Želja mu se ispunila. Prije no što je napustio svoje smrtno tijelo rekao je Īśvarammi da se ne da obmanuti svojom tjelesnom vezanošću. Rekao joj je: “Tjelesni odnos je privremen, dok je atmički odnos vječan. Zato, odbaci tjelesnu vezanost i veži se za *ātmana*”.

Tri želje dviju plemenitih majki

Od tog dana, Īśvaramma više nije ostajala kod kuće – počela je boraviti u Prasanthi Nilayamu. Svakoga bi dana, i ujutro i navečer, dolazila gore i razgovarala sa Svamijem. I ona je vrlo dobro shvaćala moju božanstvenost. Kad bih se pred njom pojavio u liku Gospoda Śive, pitala bi me: “Što je ovo, Svami? Zašto si stavio te zmije oko vrata?” ja bih se pravio naivan: “Pa nemam nikakvih zmija na sebi.” Ona bi se okrenula, govoreći: “Gle, tu unutra ima zmija.” No kasnije, kad ne bi našla ni jednu zmiju, ispričala bi se. Tako je u mnogim prilikama doživjela iskustvo moje božanstvenosti. Isto je bilo i s Kausalyom i Yaśodom. Iako su znale da su im sinovi božanski, zavela bi ih njihova majčinska ljubav prema njima. Majke su izuzetno plemenite i pune vrlina. Njihova se plemenitost ne da opisati riječima. Nije važno hoćete li sakupiti svjetovno bogatstvo, ali je važno da steknete bogatstvo blagoslova svoje majke. Samo tako će vam život biti ispunjen.

Ishvar Chandra Vidyasagar bio je plemenita duša. Bio je rođen u siromašnoj obitelji. Živio je sa svojom ostarjelom majkom. Znao je biti jako tužan gledajući svoju majku u starim i poderanim sarijima. Kad je završio školovanje, zaposlio se i počeo zarađivati. Jednog je dana sjeo uz majku i rekao: “Majko, molim te, reci mi ako imaš kakvih želja. Sad kad sam počeo zarađivati, u mogućnosti sam da ti ih ispunim.” Ona mu reče: “Sine, ja nemam nikakvih želja. Meni je dovoljno to što ti živiš plemenitim životom.” Uskoro je dobio bolji posao i počeo zarađivati tisuće rupija. I opet je upitao majku da li ima kakvih želja. Ona mu reče da ima tri želje i da neće imati mira dok se one ne ispune. “Naše selo je malo i u njemu ima mnogo djece koja trate svoje živote time što ne idu u školu. Zato, molim te, napravi im malu školu od novca koji si zaradio.” Na želju svoje majke, Vidyasagar sagradi u selu školu. Tada upita majku koja je njena druga želja?

“Našim suseljanima nedostaje medicinska njega. Nema nikoga tko bi brinuo o njima kad dobiju groznicu, prehladu ili kašalj. Zato, sagradi im malu bolnicu.” Vidyasagar sagradi i bolnicu. Poslije nekog vremena upita majku koja je njena treća želja? “Seljani nemaju pitke vode. Napadaju ih mnoge bolesti zato što piju zagađenu vodu.” On smjesta dade iskopati nekoliko bunara i tako opskrbi seljane pitkom vodom.

Kako je vrijeme prolazilo, tako se širila Vidyasagarova slava i ugled. Bio je dobar govornik. Govori mu se nisu temeljili na knjiškom znanju, nego na svakodnevnim stvarima koje su ljudima bile bliske. Stoga su se ljudi okupljali u velikom broju da bi ga čuli. Bio je vrlo jednostavan i skroman čovjek. Jednom je tako otišao govoriti na skup u jednom selu. Popeo se na vlak, noseći mali kovčeg. Istim je vlakom putovao i jedan indijski časnik koji je išao prisustvovati istom tom skupu. Nosio je malu ručnu torbu. Nikad prije nije vidio Vidyasagara. Čim je sišao s vlaka, počeo je dozivati kulija (nosača). Vidjevši to, Vidyasagar mu priđe i upita ga gdje mu je prtljaga. Ovaj mu pokaže svoju ručnu torbu. Tada mu Vidyasagar reče: “Zašto biste se razbacivali novcem? Zar vam treba kuli da vam nosi ručnu torbu? Dajte, ja ću vam je ponijeti.” I uzme nositi časnikovu torbu. Kad su stigli na odredište, časnik ga upita koliko mu je dužan? Vidyasagar mu reče: “Ja ne želim vaš novac. Učinio sam to kao *sevu*.” I oficir se pridruži skupu na kojem se očekivalo Vidyasagarov govor. Ostao je zapanjen, kad je vidio čovjeka koji mu je nosio torbu kako se penje za govornicu. Koja skromnost?! Koja poniznost?! mislio je srameći se.

Ishvar Chandra Vidyasagar potrošio je svu svoju zaradu ispunjavajući želje svojoj majci. I Īśvaramma je imala slične želje. Jednom mi je rekla: “Svami, naš Puttaparthi je malo selo. Kako nema škole, naša djeca su prisiljena daleko pješačiti da bi pohađala školu u nekom od susjednih sela. Znam da si ti ocean milosrđa. Molim te – sagradi malu školu u našem selu.” Pitao sam je gdje hoće da se podigne škola? Rekla je da ima komad zemlje iza svoje kuće. Neka tamo podignu školu. Sagradio sam školu prema njenoj želji. Iako je to bila mala škola, njeno je otvorenje bilo veliki događaj kojemu su prisustvovali mnogi poklonici. Drugi dan mi je Īśvaramma rekla kako je jako sretna zbog tog otvorenja i da ima još jednu želju. Htjela je da u selu bude sagrađena i bolnica. Rekla je: “Svami, ne bih te htjela uvaliti u nevolju. Budeš li ti u nevolji, cijeli će svijet biti u nevolji. Budeš li ti sretan, cijeli će svijet biti sretan. Zato, ako te to čini sretnim – sagradi malu bolnicu.” Po njenoj želji, dao sam sagraditi malu bolnicu. Bejawada Gopal Reddy, tada vrlo ugledna osoba, pozvan je da je otvori.

Otvorenje je bilo veličanstveno. Prisustvovala su mu tisuće ljudi iz susjednih sela. Īśvaramma nije mogla ni zamisliti da će to biti tako veliki događaj. Drugi dan je došla i rekla mi: “Svami, sad mogu i umrijeti. Više nemam briga. Ti si ispunio sve moje želje i uvelike ublažio patnje seljana.” Rekao sam joj: “Ako imaš još kakvu želju, reci.” Ona mi oklijevajući odgovori da ima još jednu želju. “Ti znaš da se naša rijeka Chithravathi za vrijeme kišne sezone izlijeva iz korita. No ljeti potpuno presuši i ljudi nemaju pitke vode. Zato, molim te, daj u selu iskopati nekoliko bunara.” Rekao sam joj da se neću zaustaviti samo na tih

nekoliko malih bunara, nego da ću i cijelom okrugu Rayalaseema osigurati pitku vodu. Īśvaramma reče: “Ne znam za Rayalaseemu, ali bit ću zadovoljna da naše selo dobije pitku vodu.”

Jednom u vrijeme Śivaratrija, pošto sam završio svoj govor, *linge* su bile spremne da se pojave iz mojih usta. Sav u bolovima, sjeo sam u stolac. Videći kako se mučim, Īśvaramma se digne iz mnoštva, pride mi i reče: “Svami, zašto se toliko mučiš? Dođi unutra, dođi unutra.” Rekao sam da ne idem unutra. Ona je plakala i pokušavala me nagovoriti, no nisam se pomaknuo ni za milimetar. Ne mogavši me više gledati kako se mučim, ona ode unutra. Čim se makla, pojavi se *hiranyagarbha linga*. Razlegne se gromoglasni pljesak. Čuvši to, ona se vrati natrag. Do tada je *linga* već izišla i ja sam je pokazivao okupljenima. Svi su se digli kako bi je vidjeli, tako da je Īśvaramma nije mogla vidjeti. Drugi dan me zamolila da joj pokažem *lingu*. Rekao sam joj da sam je nekome dao. No ona reče: “Svami, ja je nisam vidjela. Hoću je vidjeti.” Rekao sam joj da će je u budućnosti i onako vidjeti. Ona na to odgovori: “Neću ti praviti probleme” i ode. Nikad mi nije pravila probleme. Kad god bi me za nešto zamolila, odmah bi me pitala da li mi to pravi neki problem. Sve poklonike koji su dolazili usrdno bi molila da Svamiju ne prave probleme. Uvijek bi se jako zabrinula kad bi neki ministar dolazio na moj *darśan*. U to su vrijeme prilike bile takve, da bi se seljani bojali i policajca s crvenom kapom. Zato se Īśvaramma jako bojala ministara, misleći da bi mi mogli na neki način naškoditi. To se sve događalo samo zbog njene neizmjerne ljubavi prema meni. U tome je veličina majčinske ljubavi. Zbog toga je mogla živjeti ispunjenim i mirnim životom. Da bi se ti sveti ideali širili, današnji se dan slavi kao Īśvarammin dan. Time želim naglasiti da svatko od vas treba usrećiti svoju majku. Kad je vaša majka sretna i Svami je sretan.

Žrtvujte sve za Boga

Svatko treba voljeti i poštovati svoje roditelje. No, ako i jedan odnos ili veza postane prepreka na vašem putu ka Bogu, nije pogrešno ako ga prekinete. Evo malog primjera: Mīrā je bila supruga maharaje od Chittora. Stalno bi sjedila u Krišninom hramu, potpuno utonula u pjevanje Njegova imena. Jednog je dana u hram došao kralj Akbar, donoseći gospodu Krišni zlatnu ogrlicu. Mīrā ju je prihvatila i stavila je oko vrata Krišninog kipa. No Akbar je bio maharajin neprijatelj, i kad je maharaja saznao da je Mīrā primila ogrlicu za Krišnu iz ruku njegova neprijatelja Akbara, pobjesnio je. Shvatio je to kao uvredu i izbacio je iz hrama. Mīrā je bila jako tužna. Vrane krenu graktati na kukavicu kad počne pjevati, no to kukavicu neće odvratiti od pjevanja. Svjetovni ljudi su poput vrana. Pričaju što im se sviđa, no plemenite duše se ne daju smesti time što drugi pričaju. Tako je i Mīrā bila u dilemi – da li napustiti Krišnu ili muža? Odlučila je da neće napustiti Krišnu ni po cijenu života. Tada je napisala pismo Tulsidasu, moleći ga za savjet. Tulsidas joj odgovori: “Sa svjetovnog stanovišta, moraš poštovati svog oca, majku, učitelja i muža. No kad je u pitanju Bog, sve je drugo sporedno. Samo je Bog važan. Bharata je zbog Gospoda Rāme napustio svoju

majku Kaikeyi. Prahlāda se zbog Gospoda Nārāyane odrekao svog oca Hiranyakaśipua. Kralj Bālī je zbog Boga napustio svog učitelja Sukracharyu. Zato nema greške ako napustiš muža zbog Krišne.” Prihvativši Tulsidasov savjet, Mīrā je napustila muža. Pjevala je: “*O ume, idi do obala svetih rijeka Gange i Yamune, čije čiste vode hlade i pročišćuju tijelo.*” (*Pjesma na hindiju*) Te dvije rijeke predstavljaju glavne živce – *Idu* i *Pingalu*, koji se sastaju između obrva. Počela je pjevati Krišni u slavu i krenula prema Brindāvanu.

Ima mnogo takvih velikih poklonika koji su žrtvovali sve za Boga. Žene simbolički predstavljaju žrtvu. Vede objavljuju: “Ni bogatstvom, ni potomstvom, ni dobrim djelima, nego samo žrtvom možeš postići besmrtnost.” Treba biti spreman sve žrtvovati za Boga. Ali žrtvu ne smijete napraviti iz sebičnih motiva ili za vlastito zadovoljstvo.

Bhagavadgītā kaže da žena ima sedam dobrih osobina, dok ih muškarac ima samo tri. Zato nikad nemojte s visoka gledati na žene. One su pune vrlina. One su samo utjelovljenje Prirode. Neke žene misle da bi uživale veću slobodu da su rođene kao muškarci. No to nije točno. Zapravo su žene jače od muškaraca. Sa svom svetošću u srcu, poštujte žene i budite poštovani. Poštujte svoju majku i slušajte je. Majka štiti svoju djecu na mnogo načina. Pa čak i kad umre, ona se vraća i pomaže vam na razne načine. Nikad nemojte ne poštovati ili razočarati svoju majku. Nemojte povrijediti njene osjećaje. Nastojite joj udovoljiti na svaki način. Samo tako će sjeme predanosti proklijati u vama. Svatko se mora držati izreke – *mātridevo bhava*, odn. poštuju majku kao Boga i to i u doslovnom i u prenesenom smislu i time zaslužiti majčinu ljubav.

(Bhagavān je govor zaključio bhajanom “*Pibare Rāma rasam...*”)

KONTROLIRAJTE SVOJA OSJETILA

Ako netko izgubi novac, neka ne brine, može ga opet steći.

Ako odu prijatelji, mogu se steći drugi.

Ostane li netko bez supruge, može se opet oženiti.

Izgubi li netko jedan komad zemlje, može kupiti drugi.

Sve to može se ponovno steći,

ali ako je tijelo izgubljeno nitko ga ne može vratiti natrag.

(Stihovi na sanskrtu)

Utjelovljenja ljubavi!

Ako je izgubljen imetak, *ništa* nije izgubljeno. Ako je izgubljeno zdravlje, *nešto* je izgubljeno. Ako je izgubljen karakter, *sve* je izgubljeno. To je učenje indijske (*bharat*) kulture. Ali za današnjeg čovjeka, *sve* je izgubljeno ako ostane bez imetka, *nešto* je izgubljeno ako izgubi zdravlje, a *ništa* nije izgubljeno ako ostane bez karaktera. Od pamtivijeka, Indijci (*bharate*) pristajali su uz principe duhovnosti te su tako zadobivali blaženstvo i dijelili ga sa ostatkom svijeta. Planinski lanac Himalaja čini sjevernu indijsku granicu. "*Hima*" znači *čist* i *svet*. Planine simboliziraju *postojanost*. Čistoća, *svetost* i *postojanost* su značajke *bharata*. Tri vječne rijeke: Ganga, Yamuna i Saraswathi (podzemna) teku ovom zemljom. Njih tri simboliziraju trostruki put *rada*, *bogoštovlja* i *mudrosti* kroz koje čovjek može doseći Boga. Sveti tekstovi Rāmāyane, Mahabharate i Bhagavate postavljaju pred čovječanstvo najplemenitije ideale. Koje je unutarne značenje riječi "*bharat*"? "*Bha*" znači svjetlo, sjaj i božanskost. Stoga, *bharate* su ti koji šire svjetlo i sjaj mudrosti. Indijski sveti spisi poput *Bhagavadgīte*, *upanišada* i *Brahmasūtri* sjaje i bliješte pokazujući čovjeku put k Bogu.

Duhovnost započinje s vjerom

Buddha je rođen u ovoj svetoj zemlji Indiji (*bharat*). On je svijetu donio objavu: "Nenasilje je veće od *dharme*" (*ahimsā paramo dharma*). Nekoliko je godina provodio pokoru, susreo mnogo plemenitih duša, čuo mnoga duhovna predavanja i proučio različite svete spise. No, to Ga nije zadovoljilo. Čovjek teži k blaženstvu ali, kako ga doseći? Gdje je vjera tu je ljubav. Gdje je ljubav tu je mir. Gdje je mir tu je istina. Gdje je istina tu je Bog. Gdje je Bog tu je blaženstvo. Put duhovnosti započinje vjerom, a završava blaženstvom. Blaženstvo se ne može doseći preko materijalističkih zadovoljstava ili svjetovnih ljudi. Ono se može iskusiti jedino ako se pravilno iskoriste svih pet osjetila.

Čovjek danas čita svete knjige da bi zadobio blaženstvo, ali sve te knjige sadržavaju svoja vlastita ograničenja. Nitko ne može zadobiti beskrajno blaženstvo proučavajući te (ograničavajuće) svete spise. Mora se proučavati bezgranična, vječna knjiga da bi se iskusi bezgranično blaženstvo. Sām svijet je

takva bezgranična knjiga. Ima tako mnogo stvari za naučiti od tog svijeta. Tko su vaši prijatelji? Ne, to nisu vaši školski ili sobni kolege. Samo Bog je vaš istinski i vječni prijatelj. (*Oduševljeno odobravanje slušateljstva*). Samo pomoću tog prijatelja bit ćete kadri proučiti tu vječnu knjigu – svijet. Kad se netko prihvati studiranja te beskrajne knjige morat će provesti u praksu pet važnih Buddhinih učenja. Ona su: *samyak drišti* (ispravan pogled), *samyak bhavam* (ispravan osjećaj), *samyak sravanam* (ispravno slušanje), *samyak vak* (ispravan govor) i *samyak karma* (ispravno djelovanje). Istinsko ljudsko biće je onaj koji slijedi put istine. Istina, krjepost i požrtvornost svima trebaju biti životni put. Buddha je rekao: *buddham śaranam gacchāmi, sangham śaranam gacchāmi i dharmam śaranam gacchāmi*. To znači da *buddhi* (intelekt) treba slijediti put *dharme*, a *dharma* se treba njegovati i unaprjeđivati u društvu, zajednici. Jedino će tada zemlja napredovati. To je, također i unutarne značenje imena **SAI**. **S** označava "duhovnu promjenu" (spiritual change), **A** označava "promjenu prema zajedništvu" (association (social) change) i **I** označava "individualnu promjenu" (individual change). Ljudski um će postati čist i svet jedino onda kada se provedu u život ove tri promjene.

Čovjekovi životni principi

Božanskost je latentna u svakome. Ali današnji čovjek zaboravlja svoju božansku narav te dozvoljava biti zaveden svjetovnim, prolaznim zadovoljstvima. *Sathya, dharma, śānti, prema i ahimsa* su pet istinskih čovjekovih životnih principa. Oni su kao pet ljudskih životnih dahova (*panca prāṇa*) imenom: *prāṇa, apana, vyana, udana i samana*. Izgubi li čovjek *sathyu* to se smatra kao da je izgubio dio svog životnog daha. Kada izgubi četiri životna principa *sathyu, dharmu, śānti i premu*, on je izgubio četiri dijela svog životnog daha i to rezultira suočavanjem sa patnjama i nasiljem sa svih strana. Tko je odgovoran za to? Čovjek (si) je sâm krivac za to. Buddha je rekao da je nenasilje najveća dharma. Ljubav će cvasti samo tamo gdje se prakticira nenasilje. Kada će se njegovati ljubav tada će nastupiti i mir u svijetu. Kada bude mir na svijetu čovjek će potpuno prirodno slijediti put *dharme*. Kada bude slijedio put *dharme* on će doseći Istinu. Eto, zato je primarna dužnost svakoga čovjeka slijediti te životne principe.

Buddha je putovao od sela do sela održavajući duhovne govore. Jednog dana, u nekom selu, vrlo umoran, zamoli jednog od svojih učenika da se obrati mnoštvu. On uđe u kuću da se odmori. Učenik započne svoj govor: "Na ovom svijetu nikada nije bilo, niti će u budućnosti biti, većeg duhovnog učitelja nego što je naš gospodar Buddha". Okupljeni su to popratili gromoglasnim pljeskom. Čuvši to, Buddha izađe iz kuće. Jedan mu učenik objasni čemu ljudi tako oduševljeno plješću. Buddha se nasmije i pozove k sebi onog učenika govornika. "Koliko ti imaš godina?", upita ga. Učenik mu odgovori da je star trideset i pet godina. "Koliko si do sada posjetio kraljevstva?", pita ga dalje Buddha. Ovaj odgovori da je posjetio samo dva kraljevstva. Na to će mu

Buddha: "Star si trideset i pet godina i posjetio si samo dva kraljevstva. Ti još pojma nemaš što se u stvari zbiva sada i kako onda možeš išta govoriti o prošlosti i o budućnosti? Besmisleno je govoriti da se nikada prije nije rodio gospodar poput Buddhe niti će se takav u budućnosti opet roditi. Mnogo se *Avatara* i svetih ljudi rodilo u ovoj svetoj zemlji Indiji (*bharat*). Mnogo više će se, također, *Avatara* i plemenitih duša roditi ovdje u budućnosti. U ovome svijetu i sada ima mnogo plemenitih duša i ja im svima odajem svoje duboko štovanje". Tako je Buddha ukorio svojega učenika. Veoma je budalasto da se čovjek skromnoga znanja ponaša poput učenoga čovjeka.

Nitko ne može procijeniti svetost i veličinu ove zemlje Indije (*bharat*). Zvati se Indijcem već je samo po sebi velika odlika i čast. (*Oduševljenje prisutnih*). Kako netko može običnim riječima opisati tako veliku dobrobit i sreću za Indijce (*bharate*) da se Gospod osobno nekoliko puta utjelovio u toj svetoj zemlji sa ciljem da čovječanstvu pokaže put k Bogu? Mnogo je svetaca, mudraca i trapljenika rođeno u ovoj svetoj zemlji. Neusporediva je svetost i slava Indije (*bharat*). Zato je Buddha odabrao ovu zemlju za svoju domovinu.

Prvo, kontrolirajte svoj pogled i jezik

Priča o Buddhi je krajnje uzvišena i sveta. Putovao je posvuda u potrazi za istinom i sve je posvećivao. Rekao je: "*Dharmam śaranam gacchāmi*" (tražim utočište u *dharmi*). Svatko treba prakticirati, promicati i iskusiti *dharmu*. Ali, danas *dharma* se zanemaruje. Ljudi misle da je sve u novcu. Baš kao što se Zemlja okreće oko Sunca tako se i ljudi vrte oko novca. "*Neki ljudi se služe najpokvarenijim načinima u stjecanju novca. Jedan drugoga mogu prevariti, međutim, mogu li prevariti Boga? Kad-tad će sigurno požnjati plodove svojih nedjela.*" (*Stihovi na teluškom*). To je bilo i Buddhino učenje. Važan je karakter, ne novac. Blaženstvo se može steći jedino kroz kontrolu osjetila, a ne pomoću pokore, *jape* ili meditacije. Također, oslobođenje nećete postići niti trapljenjem niti udublјivanjem u svete spise, niti uronјavanjem u svete rijeke. Samo služeći svetim dušama može se prijeći ocean *samsāre*. Ne postoji lakši put ka miru i blaženstvu od ovladavanja svojih vlastitih osjetila.

Ali, čovjek ovog doba odustaje od tog lakog puta i žudi za osjetilnim zadovolјstvima koja mu zauzvrat pružaju samo jad i bijedu. Čak i ptice i zvijeri uživaju u osjetilnim zadovolјstvima. Sreća koju donose takva zadovolјstva nikakva je sreća. Zato, prvo i osnovno jest da čovjek nastoji kontrolirati svoja osjetila. To je moguće samo onda kada se ispravno koristi pogled i jezik. Jednom kada se pod kontrolu stavi pogled onda će lakše biti kontrolirati ostala osjetila. Ali opet, današnji čovjek to ne radi već gleda stvari koje uopće ne bi trebao gledati. Štoga da čovjek gleda to mu se utiskuje u srce. Zato, razvijajte sveto gledanje. Ljudsko oko ima moć primanja 4 milijuna svjetlosnih zraka. Ali ta moć može biti uništena zbog neispravnog gledanja jer gledajući pogrešne stvari rasipate tu nevjerojatnu sposobnost primanja svjetlosnih zraka koju oko ima. Tako, i na jeziku postoji 3 milijuna okusnih pupolјaka. A njih pak uništavate

lošim govorenjem. Stoga, na prvome mjestu, gledanje i jezik treba držati pod kontrolom. U suprotnom, čovjek gubi svoju ljudskost i upropaštava si život. Usporedo s ispravnim gledanjem i govorom treba se kultivirati ispravno slušanje. Upusti li se tkogod u vašem prisustvu u loše priče odmah napustite to mjesto. Ispravno gledanje pruža dvostruku korist. Ono jača snagu volje i povećava moć primanja svjetlosnih zraka u očima. Shvaćajući tu istinu, Buddha je učinio dodatni napor da ovlada svojim osjetilima. Meditacija i pokora daju samo privremenu sreću. Stalna se sreća stiče samo kontrolom nad osjetilima. Buddha je bio princ prijestolonasljednik i imao je vlast nad cijelim kraljevstvom, ali žrtvovao je sve to da bi se posvetio naporu stjecanja kontrole nad vlastitim osjetilima. Tek nakon toga je mogao iskusiti blaženstvo i postići *nirvanu*.

Razumijevanje principa ljubavi

Čovjek može zadobiti beskrajnu moć kroz ljubav Božju. Čovjek današnjice ni ne pokušava shvatiti princip ljubavi. Ljudska ljubav je sićušna poput atoma usporedimo li ju sa božanskom ljubavi koja je beskrajna, vječna i slatka poput nektara. Glupost je i neznanje u ljudi koji drže da znaju sve, a da istovremeno ne razumiju princip ljubavi. Oni trebaju sve gledati očima ljubavi, slušati ušima ljubavi i njegovati osjećaje pune ljubavi.

Nikakve posebne koristi čovjeku neće donijeti provođenje duhovne *sādhane* ako u njega nema jedinstva misli, riječi i djela. Jedinstvo toga troja tvori ljudskost. Što znači riječ "čovjek" (engl. MAN)? M označava da se treba odreći *maye*, A označava stjecanje vizije *atme* i N se odnosi na postizanje *nirvane*. Čovjek se mora odreći materijalističkih zadovoljstava ako želi postići oslobođenje. Što je *mokša* (oslobođenje)? *Mokša* je oslobađanje od *mohe*, vezanosti. Ali čovjek je danas do grla uronjen u tjelesne vezanosti. On može postići oslobođenje samo ako razvije vezanost prema *atmi*.

"Ljudskost u čovjeku opada zbog pomanjkanja straha od grijeha i ljubavi prema Bogu. To je korijenski uzrok svih nemira u svijetu." (Pjesma na teluškom).

Čovjek mora razviti ljubav prema Bogu i strah prema grijehu. Jedino će tada biti moralnosti u društvu.

Utjelovljenja ljubavi!

Vi možete slaviti bilo koji od vjerskih praznika, prakticirati bilo koju vrstu duhovnih vježbi, ali sve vam to ništa neće vrijediti nema li božanskih osjećaja u vašim srcima. Ne gledajte stvari koje nisu svete. Neka vaš pogled bude zauzet božanskim osjećajima. Jedino kada ćete njegovati plemenite kvalitete tada ćete shvatiti i iskusiti svete principe: *Brahman* je imanentan u svemu (*sarvam khalvidam Brahma*), *Višnu* prožima cijeli Univerzum (*Višvam višnumayam*), Bog je unutarnji stanovnik svih bića (*Īśvara sarvabhūtānam*).

Pojedinac, društvo, Kreacija i Kreator

Rijeka treba teći unutar svojih obala inače će poplaviti sela uz nju nanoseći im neizrecive patnje. Slično tome, ljudski život kojeg možemo usporediti s rijekom, treba za svoje čvrste obale imati slijedeća dva načela – "jedino onaj sa postojanom vjerom može postići mudrost" (*sraddhavan labhate jñānam*) i "oni koji su prepuni sumnji propadaju" (*samsayatma vinaśyati*). Jedino će se tada vaša rijeka života uliti u ocean milosti. Ne teče li rijeka vašeg života unutar svojih obala, ne samo da tratite svoj život već ugrožavate živote i onih oko sebe. Onaj koji sumnja u Boga ne može imati Njegovu milost. Onaj koji nema iskrene namjere neće napredovati u svom životu. Čovjek pun iskrenosti će na najbolji način iskoristiti i najmanju priliku koja mu se pruži. Izrazimo li to slikovito, on će uspjeti i najmanju žeravicu raspiriti u veliki oganj. S druge strane, onaj kojem nedostaje ispravnosti, iskrenih namjera, neće uspjeti raspiriti vatru pa da ima gomilu živih žeravica. Takav će i živu žeravicu pretvoriti u hladan pepeo svojim letargičnim pokušajima. U svim stvarima koje se tiču duhovnosti trebali biste imati krajnje iskrene i čvrste namjere.

Silno se trudite da steknete svjetovno znanje. Sate i sate provodite usredotočujući se na to. Koje koristi imate od toga? Stječete to znanje samo zato da bi si napunili trbuhe. Ali, čak se i takvo znanje može upotrijebiti za dobrobit društva. Morate se riješiti sebičnosti i težiti za sveopćom srećom. "*Neka svi ljudi svijeta budu sretni!*" (*lokāḥ samastāḥ sukhino bhavantu*). To bi vam trebala biti i molitva i inspiracija. To je istinska duhovna praksa. *Vyaṣṭi* znači *pojedinaac*, *samaṣṭi* znači *društvo*, *zajednica*. Dakle, vi trebate napredovati od *vyaṣṭi* do *samaṣṭi*, od *samaṣṭi* do *sruṣṭi* (Kreacija) i na koncu stopiti se sa *Parameṣṭi* (Bogom) odnosno, trebate postići jedinstvo pojedinca, društva, Kreacije i Kreatora. Dobrobit društvu može donijeti samo duhovna transformacija. **S**, prvo slovo u imenu SAI, označava *služenje*, **A** označava *štovanje* (*adoration*), **I** označava *mudrost* (*illumination*).

Čovjek danas ne uspijeva shvatiti svetost i svrhu ljudskog rođenja. Rodivši se kao čovjek morate se potruditi iskusiti blaženstvo. Vi to možda i želite, ali ne poduzimate sav potreban napor. Držite li naopako posudu nećete u nju uspjeti uhvatiti ni kap vode bez obzira koliko jako padala kiša. To će vam uspjeti jedino ako pravilno okrenete posudu. Dakle, želite li doseći božanskost morat ćete prakticirati *dharmu*. To je značenje načela "*dharmam śaranam gacchāmi*". Ali, to mora voditi i dobrobiti svih (*sangham śaranam gacchāmi*). To su unutarinja značenja Buddhinih učenja.

Jednoga dana uđe Buddha u pratnji svojih učenika u neko selo. Njemu pristupi neka žena te ga zamoli da prezalogaji nešto u njenoj kući. On ju blagoslovi i prihvati njen poziv. Vidjevši to, pristupi seoski starješina okružen mnoštvom seljana. On ga stade opominjati: "O, Buddha, ti si veliki mudrac i odrekao si se svega. Pazi, ona je žena na lošem glasu i nije u redu da jedeš u njenoj kući". Buddha se nasmije i zamoli ga da mu priđe bliže. Kad ovaj to učini Buddha ga uhvati za jednu ruku i zatraži od njega neka pokuša pljesnuti rukama.

Seoski starješina mu odgovori da je nemoguće pljesnuti samo s jednom slobodnom rukom. Na to Buddha reče: "Istina, pljesnuti je moguće samo s obje ruke. Jednako tako, ni ova žena sama po sebi ne bi došla na loš glas da u ovome selu nije bilo muškaraca lošeg karaktera. Muškarci ovoga sela su glavnim uzrokom i njenoga lošega karaktera". Čuvši to, seljani su shvatili svoju glupost, te pali ničice pred Buddhina stopala moleći ga za oprost. Kroz svoja učenja Buddha je ulijevao svetost i mudrost u ljude. Njegova su učenja bila uzvišeno sveta i duboka unutarnjeg značenja.

Razvijajte prijateljstvo s Istinom

Buddhina majka, Mayadevi je umrla kad je on bio star samo osam dana. Dalje ga je odnjegovala njegova pomajka Gautami, zbog koje je i dobio ime Gautama, iako su mu po rođenju dali ime Siddhartha. Ime Buddha je stekao i po njem postao poznat kasnije jer je razvio intelekt (*buddhi*) i moć razlučivanja. Postoje dvije vrste razlučivanja: individualno razlučivanje i temeljno, fundamentalno razlučivanje. Individualno razlučivanje izvire iz sebičnosti dok fundamentalno razlučivanje brine za dobrobit, kako pojedinca tako i svih ostalih. Trebate odbaciti individualno i prigrliti samo fundamentalno razlučivanje. Tome je Buddha podučio Anandu (polubrata, Gautamina sina), prije no što će doseći *nirvanu*. Kad je Buddha bio na pragu dosizanja *nirvane*, Ananda je stao liti suze tuge. Buddha ga stade tješiti govoreći mu: "Ananda, zašto si nesretan zbog mogeg odlaska u *nirvanu*? Za tim stanjem *nirvane* ja čeznem mnogo dugih godina. Zašto liješ te tužne suze kada ja upravo proživljavam najviše blaženstvo?" Ananda je razumio tu poruku istine i nastavio je slijediti Buddhina učenja. Na koncu je i on postigao *nirvanu*. Istinski je ideal drugima pružiti praktično znanje *dharme*. Svatko treba biti junak u praksi, a ne u pustom propovijedanju. To je bio Buddhin ideal. Svi *Avatari* i plemenite duše upravljaju svojim životima na krajnje uzoran način pomažući tako ljudima da iskuse božanskost. Buddha je rekao: "O čovječe, ne trebaš posvuda tražiti Boga. Ti sâm si Bog." *Bhagavadgīta*, *upanišade* i *vede* također odražavaju isti princip. *Vede* objavljuju: "*Tat tvam asi*" – "Ti si To". Današnji čovjek ujutro meditira kao yogi, tijekom dana obilno jede kao *bhogi* (tragatelj zadovoljstava), a noću spava kao *rogi* (bolesnik). Ne biste trebali na taj način živjeti svoje živote. Trebate sve vrijeme biti yogi (*sathatham yoginah*). Isto tako, sve vrijeme trebate biti ispunjeni božanskim osjećajima. Što god da tko radi treba to raditi tako da ugodí Bogu (*sarva karma bhagavad prītyartham*). Bog transcendirá prostor i vrijeme. Sve je *Brahman* (*sarvam khalvidam Brahma*).

Da bi se razumjela ta istina moraju se njegovati *sadgune*. *Sadgune* ne označavaju samo vrline, dobra svojstva. *Sat* znači Bitak (koji jest, op. prev.), ono što je stalno. Dakle, *Sadgune* podrazumijevaju posjedovanje božanskih osjećaja. Slično tome, riječ *satsanga* znači "biti u društvu s Bogom", a ne samo "biti u društvu dobrih ljudi". Bog je u nama. To je *sat*. Treba razvijati prijateljstvo sa *sat*. To je istinska *satsanga* i istinsko prijateljstvo. Nikada se ne oslanjajte na

svjetovna prijateljstva. Svjetovni prijatelji dolaze i odlaze. Samo prijateljstvo s Bogom jest istinsko i vječno. Bog je vaš istinski prijatelj, svijet je učilište, a srce (*hridaya*) učitelj. Vaš će život naći ispunjenje onda kada shvatite tu istinu i počnete ju prakticirati. Svi svjetovni *guru*i nisu *guru*i u pravom smislu te riječi. Kako ih se može zvati *guruima* ako vam ne mogu kazati koji je cilj života. Vaš um će postati vaš *guru* kad jednom shvatite njegovu misteriju.

Utjelovljenja ljubavi!

Možete Ga zvati bilo kojim imenom: Isus, Buddha, Allah, Rāma, Krišna... – Bog je jedan jedini. Jedan Bog ima mnogo imena (*ek prabhu ke anek nām*). Ako ćete razumjeti tu istinu, shvatit ćete da je sve Bog. Štovanje pojedinca jednako vrijedi kao da štujete Boga (*sarva jīva namaskāra keśava prathigatchhathi*). Život će vam biti posvećen samo kada ćete njegovati takve široke osjećaje. Ne dopustite da u vas prodre i tračak sumnje u Boga. Sve takve sumnje su samo tlapnje i nikada im nemojte podleći. Slijedite samo božanske osjećaje.

*Slijedi Gospodara (svoju savjest)
Suoči se s Vragom (zlom)
Bori se do kraja
Završi igru¹*

To neka bude cilj vašega života.

Utjelovljenja ljubavi!

Ovdje se danas, prepuno pobožnosti i posvećenosti, okupilo mnoštvo poklonika iz Hong Konga, Japana, Tajlanda i mnogih drugih zemalja. Istinu govoreći, njihova srca su veoma sveta. Iako ovdje nemaju baš previše udoban smještaj, sve to smatraju svojom *sādhanom*. Prema svemu se odnose s dobrodušnošću i osjećaju se blaženo. Njihova pobožnost je istinska pobožnost. Na putu duhovnosti morate razviti takvu moć razlučivanja kojom ćete se moći uspješno suočiti sa svim ograničenjima koja vam se nađu na tom putu. Moć razlučivanja je istinsko trpljenje, pokora (*tapas*). Lišite li se razlučivanja *tapas* postaje *tamas* (tromost, lijenost). "*Predodređeni ste da nešto postignete i ne posustajete sve dok ne postignete to što tražite. Želite li nešto, ne odustajte dok vam se želja ne ostvari. Imate li neka pitanja, nemojte stati dok ne dobijete odgovore na ta pitanja. Morate nesebično i uporno moliti Boga, sve dok Ga ne uspijete privoljeti da vam ispuni vaš zahtjev. Odustajanje na pola puta nije odlika pravog štovatelja.*" (*Pjesma na teluškom*).

Njegujte duh požrtvornosti i budite spremni suočiti se s bilo kojom teškoćom. Sreća se ne može postići kroz sreću (*na sukthath labyathe sukham*). Drevni

---

¹ (4F - Follow the Master (*Dharma, righteousness/Conscience*); Face the Devil (*artha, mammon*); Fight to the End (*Kāma, desire*); Finish the Game (attain *Moksha*, Liberation; op. prev.)

mudraci i vidioci morali su proći kroz mnogobrojne teškoće. Morali su živjeti u šumama hraneći se lišćem i gomoljima. Jedino na taj način poslije svih tih patnji bili su u stanju vidjeti Boga. Oni su potom svijetu donijeli objavu: "O ljudi, vidjeli smo Boga koji se nalazi iza tame neznanja i sjaji blještavije od tisuću sunaca", (*vedahametham puruṣam mahānatham āditya varnam tamasah parasthath*). I još su nešto objavili: "On je sveprožimajući. Mi Ga nismo ugledali nigdje vani već unutar sebe. I vi ćete Ga također vidjeti ako okrenete svoju viziju unutar sebe".

U cilju postizanja božanskosti trebate živjeti duhovnu disciplinu (*sādhana*). Koju vrstu *sādhane*? Ne trpljenje ili meditaciju. Morate kontrolirati svoja osjetila. Manje pričajte, a više radite. Jedino će tada svaki pojedinac, zajednica i zemlja kao takva napredovati. Ne rasipajte vrijeme. Vrijeme je Bog. Traćenje vremena je traćenje života. *Upaniṣade* su objavile da je život uzvišen, svet i jedinstven. Zato, posvećujte svoj život kontemplirajući na Boga. Posvetite sve svoje aktivnosti Bogu. Jedino tako ćete zadobiti mir.

Bhagavān je zaključio Svoj govor *bhajanima* " *Hari Bhajana Binā Sukha Śānti Nahīn...*, *Prema Mudita Mana Se Kaho... i Pibare Rāma Rasam...*"

26. 06. 1999.

Ljudske vrijednosti i odgoj

*Što može loše djelovanje kali doba učiniti čovjeku
čije je srce ispunjeno samilošću,
čija je svaka riječ istinita
i čije je tijelo posvećeno služenju drugih.
(Stihovi na sanskrtu)*

Ljudske vrijednosti

Čovjek mora ispuniti svoje srce samilošću, uvijek govoriti istinu te svoje tijelo posvetiti dobrobiti društva. Misao, riječ i djelo uvijek moraju biti posvećeni Bogu. Srce, neokaljano željom i ljutnjom, jezik neokaljan neistinom i tijelo neoskvrnuto nasiljem – to su istinske ljudske vrijednosti. Zbog toga što nedostaje tih ljudskih vrijednosti zemlja se danas suočava s poteškoćama. Roditelji i učitelji moraju uzeti u obzir činjenicu da samo studenti mogu obnoviti istinsku veličinu Bhārata koja je nekad bila riznica duhovnosti, ali je sada postala boravištem svjetovnih i prolaznih zadovoljstava. Kao što se roditelji ražaloste kad vide da njihova djeca zaostaju u učenju, tako se i majka Indija osjeća tužnom kad vidi da njezinoj djeci nedostaje moral i etičke vrijednosti. Sjetite se da su svi oni koje danas cijenite kao idealne građane i plemenite duše jednom i sami bili studenti. Nikad ne zaboravite da su današnji studenti budući građani i vođe ove zemlje.

Kultura i ljudske vrijednosti

Vrijednost pojedinca ovisi o njegovoj kulturi. Prava kultura znači napustiti loše misli i loša djela te njegovati svete misli i plemenita djela. Zemlja nije tek komad zemljišta već je to skupina građana. Da bi zemlja mogla napredovati, građani moraju njegovati moral, etičke i duhovne vrijednosti. No građani i vođe naroda ne mogu to činiti nisu li i sami vježbali te vrijednosti još od djetinjstva. Život postaje beznačajan ako čovjek već od svojih ranih dana ne prijanja uz ispravno djelovanje. Današnji studenti nisu sposobni oplemeniti svoj život. Zato roditelji i učitelji moraju odigrati aktivnu ulogu u oblikovanju njihovih života. Prije svega moraju istraživati na koji način da se studenti oslobode svojih loših sklonosti. Kao što stijena postaje vrijedna divljenja i štovanja kad je isklesana u prekrasni kip, tako će i studenti postati idealni građani ako ćemo ih odgajati u ispravnom okruženju. Učitelji i roditelji odgovorni su za dobro i zlo u studentima. Ali, na žalost, nisu shvatili svoju ulogu u oblikovanju njihovih života.

Što su odgoj i obrazovanje

Što je *vidyā*? Riječ je izvedena iz korijena riječi *vid* koji znači *znati*. *Vidyā* u engleskom jeziku ima naziv *education*. Taj naziv potječe od latinske riječi *educare* što znači *izmamiti, izvući*. Riječ *educare* ima dva aspekta, svjetovni i duhovni. Svjetovni pruža latentno znanje koje pripada fizičkom svijetu. Duhovni aspekt objavljuje urođenu božanskost u čovjeku. Stoga su oba, i svjetovni i duhovni aspekt riječi “education” bitni, bez njih ljudski život nema vrijednosti. No duhovnost ne nalazi nikakvo mjesto u modernom odgojno-obrazovnom sustavu. Ističe se samo njegov svjetovni aspekt. Kao što su ptici potrebna dva krila da se uzdigne visoko na nebo, a kolima dva kotača da se kreću, tako su i dva aspekta – odgojni i obrazovni – potrebni kako bi čovjek postigao svoj cilj u životu. Duhovni odgoj je potreban za život dok je svjetovno obrazovanje potrebno da bi se preživjelo. Samo kad je čovjek opremljen s ta dva aspekta – odgojnim i obrazovnim, zaslužuje poštovanje i obožavanje u društvu. Posjedovanje ta dva aspekta donijet će vam ne samo poštovanje i pohvalu već ćete biti i zadovoljni sa sobom. Svjetovno obrazovanje odnosi se na glavu i prolazno je. Čitanje, pisanje, briga kako da se preživi te sticanje imena i slave – sve je to posljedica svjetovnog obrazovanja. Svjetovno obrazovanje čini čovjeka poznatim, dok ga duhovni odgoj čini dobrim. Duhovni se odgoj odnosi na srce, na izvor svetih osobina poput samilosti, trpeljivosti, istinoljubivosti i ljubavi. Danas roditelji očekuju od djece da nastave više studije, da umnože bogatstvo te da postanu poznati. Samo mali broj roditelja želi da njihova djeca budu dobra. Dobrota je trajna, a slava prolazna. Dobrota stvara temelj za duhovni život. Postoje desetine i desetine milijuna ljudi koji su postali poznati jer su nagomilali bogatstvo, ali kakav je njihov doprinos društvu? Apsolutno nikakav! Zato težite da budete dobri, a ne poznati.

Današnji studenti putuju svijetom radi materijalnog obrazovanja, a ne shvaćaju činjenicu da se u njima nalazi srce, izvor istinskog odgoja. Istinski odgoj je onaj koji čovjeka čini savršenim. Roditelji su prvi učitelji. Oni djeci moraju pokazati put do dobrote. Čovjek ne postaje dobar jednostavno zato što je visoko obrazovan. Svjetovno obrazovanje donosi samo bogatstvo (*artha*) i sebičnost (*svārtha*). Takvo je obrazovanje odgovorno za čovjekov pad. Svjetovno obrazovanje (*bhautika parajñāna*) usmjereno je na informaciju dok je duhovno znanje usmjereno na transformaciju. Pod utjecajem obrazovanja usmjerenog na informaciju čovjek postaje “computer” (stroj), dok pod utjecajem odgoja usmjerenog na transformaciju, postaje “composer” (stvaratelj).

Propadanje ljudskih vrijednosti

Danas propadaju moralne, etičke i duhovne vrijednosti. U današnjim studentima nema ni traga tim vrijednostima. Oni ne poštuju ni svoje roditelje, ni društvo. Kako onda mogu očekivati da će njihova djeca poštovati njih? Naša drevna kultura poručuje – “Poštuj majku, oca i učitelja kao Boga.” Poštuj i budi

poštovan. Sprovodi u djelo ono što ćeš podučavati. Stvaratelj je onaj koji provodi u djelo to što podučava.

Ašramski odgoj naspram gradskom obrazovanju

U epu *Mahābhārata* postojao je kralj imenom Dusyantha. Rođen i odgojen u palači bio je sklon svjetovnim i materijalnim težnjama. S druge strane, njegov sin Bharata, rođen i odgojen u ašramu mudraca Kanve, bio je riznica moralnih, duhovnih i etičkih vrijednosti. To jasno pokazuje razliku između gradskog obrazovanja i ašramskog odgoja. Ašramski odgoj uključuje sve plemenite vrijednosti u čovjeku. Bharata je postao izvor svih vrлина jer je dobio idealan odgoj već od svog djetinjstva. To mu je omogućilo da živi mirno i sigurno. Zato se kaže: “Kreni rano, vozi polako i stigni sigurno.”

Ljudske vrijednosti i *prāṇa*

Pet ljudskih vrijednosti – istina (*satya*), ispravnost (*dharma*), mir (*śānti*), ljubav (*prema*) i nenasilje (*ahiṃsā*) mogu se usporediti s pet čovjekovih životnih dahova (*pancaprāṇah*):

prāṇa – životni dah smješten u srcu;

āpaṇa – životni dah smješten ispod pupka, funkcija mu je izlučivanje;

vyāna – životni dah koji prožima cijelo tijelo;

ūdāna – životni dah smješten u grlu, upravlja umom i

samāna – životni dah smješten u pupku, zadužen za cirkulaciju.

Pravo ljudsko biće je ono koje provodi u djelo tih pet ljudskih vrijednosti. Danas čovjek ne govori istinu bojeći se posljedica, ne sprovodi *dharmu* jer ne zna što ona zapravo znači.

Nikad ne napuštajte ljudske vrijednosti, ni pod kojim uvjetima. Izgubiti bilo koju od njih jednako je činu samoubojstva. Ako ne govorite istinu, gubite jedan od svojih životnih principa. Istina je vaš *ātman*. Stoga do zadnjeg daha podržavajte istinu. Kultura Bhārata vas uči: “*Satyam vada dharmam cara*” – “Govori istinu i postupaj ispravno”. Te su vrijednosti iste za sve. Na cijelom svijetu ljudi mole za mir. Kako ga postići? Jedino *satyom* i *dharmom*, istinom i ispravnošću. Danas čovjek živi životom u kojem nema istine i *dharme* i zato u njemu vlada nemir (*aśānti*) pa se kao posljedica javlja nedostatak ljubavi. Odsutnost tih četiriju vrijednosti (istine, ispravnosti, mira i ljubavi) tjera čovjeka da pribjegava nasilju. Nasilje se proširilo posvuda – kod kuće, na poslu, na tržnici. Čovjek je bez tih pet principa postao živi leš. U njega treba uliti život, pri čemu je bitna vjera u Boga. “Gdje ima vjere ima i ljubavi. Gdje ima ljubavi ima i mira. Gdje vlada mir, tamo je i istina. Gdje je istina tamo je i Bog, a gdje je Bog tu je i blaženstvo.” Ljudski život mora započeti s vjerom, a završiti s blaženstvom.

Vjera obnavlja čovjeka

Danas čak između roditelja i djece, muža i žene nedostaje međusobnog povjerenja. Ljubav koju pokazuju samo je umjetna. Kako ljubav može prevladati u takvim uvjetima? Čovjek treba imati iskrenu vjeru kako bi mogao doživjeti istinsku ljubav. Što god da radite, činite to bez ikakvih sumnji. Ispunite srce samilošću. Kad je srce puno ljubavi, sva će djela biti natopljena ljubavlju. Jumsai je u svome govoru spomenuo EHV (Education in Human Values – Odgoj u duhu ljudskih vrijednosti) i nazvao ga 3HV. Prvo H je “heart” – srce, drugo je “head” – glava, a treće “hand” – ruka. Sklad srca, glave i ruke simbolizira istinski ljudski život. "Plemenita duša je onaj čije su misli, riječi i djela u savršenom skladu (*manasyekam vacasyekam karmanyekam mahātmanam*). Zao čovjek je onaj čije su misli, riječi i djela u neskladu (*manasyekam vacasyekam karmanyekam durātmanam*).“ I sama riječ *hṛdaya* (srce) ukazuje na suosjećanje (*daya*). Stoga srce mora biti puno suosjećanja. Kad u srcu vlada ljubav, sve što izgovorite bit će istina. Ljubav u govoru je istina, ljubav u djelovanju je *dharma*, ljubav u mislima je mir, a ljubav u razumijevanju je nenasilje (*ahiṃsā*). Dakle, ljubav je temeljni princip istine, ispravnosti, mira i nenasilja.

Učitelji i gurui

U drevna vremena učitelja su nazivali *ācārya*, onaj koji provodi u djelo ono što propovijeda. Danas se učitelje ne može tako nazivati jer se ne drže onoga što podučavaju. Današnji su učitelji vješti u držanju govora, dok su drevni učitelji bili vješti u praktičnom znanju. Kako studenti mogu slijediti savjete svojih učitelja kad oni sami ne provode u djelo to što propovijedaju? Ako krava pase na polju, možemo li očekivati da će je tele samo gledati? Naravno, i ono će je slijediti. Odnos između učitelja i studenta trebao bi biti poput odnosa između krave i njezina teleta. To znači da bi se učitelji trebali odnositi prema studentima kao prema vlastitoj djeci. Ali danas ne postoji takav odnos među njima. I jedni i drugi postali su opsjednuti novcem. Zbog toga studenti ne poštuju svoje učitelje, a oni nemaju ljubavi za svoje studente.

Odgoj i obrazovanje samo za novac

U mnogim odgojno-obrazovnim ustanovama mjesta se dodjeljuju onima koji mogu platiti velike svote novca. Sustav maksimalnog broja učenika korumpirao je područje odgoja i obrazovanja. Da se zaustavi taj strašni trend, odgoj i obrazovanje trebaju biti besplatni. Svatko ima jednako pravo na odgoj i obrazovanje jer to je Božji dar. To nitko nema pravo prodavati. Budući da i vlada ohrabruje komercijalizaciju odgojno-obrazovnih ustanova, taj je sustav postao potpuno korumpiran. Odgoj i obrazovanje trebali bi voditi do uzvišenosti, a ne do uznemirenosti. Danas se novcem može kupiti ispit, posao, ocjene pa čak i

akademski naslov. Liječnička mjesta spremno se nude kandidatima koji mogu platiti iznos od dva ili tri milijuna rupija. Kako bi zaradili novac što su ga platili za mjesto liječnika, oni sada traže prekomjerne svote od svojih pacijenata. Isti je slučaj s inženjerima. Čak i za upis u prvi razred osnovne škole neke ustanove traže dvadeset do dvadeset pet tisuća rupija. Moderni odgoj i obrazovanje učinili su od čovjeka prosjaka (*beggar*). No on bi trebao postati "*bigger*" (veći), a ne "*beggar*" (prosjak). Ne govorim to zbog osjećaja ponosa, ali Sathya Sai institut je jedina ustanova koja nudi besplatni odgoj i obrazovanje. Jumsai je rekao da bi trebalo osnivati sve više takvih ustanova. To je lijepo čuti, no morate paziti da odgoj i obrazovanje u njima budu potpuno besplatni. Samo tako možemo oblikovati studente da postanu uzorni građani. Sve svoje znanje učitelji moraju iskreno podijeliti sa svojim učenicima. Moraju ga provesti u djelo prije no što ga počnu predavati. To očekujem od učitelja. Odgoj i obrazovanje koji se steknu plaćanjem velikih novčanih svota u vidu donacija nisu uopće pravi odgoj i obrazovanje. Samo ljudi koji posjeduju "oprani" novac poslužiti će se takvim nepoštenim načinom da steknu akademski naslov. "*Do (for the) nation*" – "Učinite nešto za narod", to je prava donacija. Iskoristite svoje obrazovanje za dobrobit društva i naroda. Podijelite svoje znanje s drugima. Nije potrebno da zbog toga postanete učitelj. Možda ima nekoliko siromašnih učenika u vašoj blizini. Otvorite za njih posebne večernje razrede. Danas se ljudi bore za novac i imetak od rane zore do mraka. Služe se nepoštenim sredstvima kako bi zaradili koju rupiju. Ne smijete živjeti samo radi novca. Bolje je umrijeti nego živjeti samo radi novca. Ako ga imate u izobilju, pomozite drugima, pobrinite se da siromašnima osigurate besplatni odgoj i obrazovanje i liječničku skrb. U Zambiji živi poklonik imenom Victor Kanu koji je sada ovdje. On je u Zambiji osnovao Sathya Sai školu koju pohađaju mnoga siromašna djeca. I on i njegova žena podučavaju djecu s mnogo ljubavi i pažnje. (Tada je Bhagavān upitao gospodina Victora Kanua, koji je sjedio u blizini, koliko učenika ima u njihovoj školi, a on je odgovorio da ima 520 djece). Oni svoj toj djeci daju Svamijevo učenje o ljudskim vrijednostima. Njihova će škola ubrzo prerasti u koledž.

Na svijetu ima mnogo jako bogatih ljudi. No oni nemaju duh požrtvornosti kojim bi pomogli takvim svetim ustanovama. Neki od njih i sudjeluju svojim malim doprinosima, no rade to da bi stekli ugled i slavu. Očekuju da se njihova imena pojave napisana zlatnim slovima. Sathya Sai škole ne postoje zbog ugleda i slave. Ispričati ću vam jedan mali događaj u vezi s tim. Jednom prilikom kad sam trebao govoriti jednom skupu, neki je čovjek ugasio ventilator. Upitao sam ga: "Zašto si ugasio ventilator? Trebamo ga sada. Ovdje je veoma vruće." On je odgovorio da ga je on darovao i da je njegovo ime napisano na ventilatoru. Ako ne bude ugašen, neće se vidjeti njegovo ime.

Indijski odgoj i obrazovanje i ljudske vrijednosti

U drevnoj indijskoj kulturi poznata je uzrečica: "Besmrtnost se ne može postići ni bogatstvom, ni potomstvom, ni dobrim djelima, nego samo požrtvovnošću."

Sve aktivnosti i obredi što ih vršite moraju biti posvećeni dobrobiti cijeloga društva. Sva svoja djela trebate posvetiti napretku zemlje. Samo požrtvornost donosi besmrtnost. Sudjelujte u svakom dobrom djelu prema vlastitim mogućnostima. Odaberite nekoliko studenata koji to zaslužuju i osigurajte im besplatno školovanje. Ne školujte se radi svjetovnog napretka, već zato da ostvarite ideal, da doživite sreću i podijelite je s drugima. Svi pretpostavljeni, oni koji se bave odgojem i obrazovanjem, svi bogati ljudi i studenti trebali bi se sjediniti i težiti napretku na polju odgoja i obrazovanja. Kao što konac povezuje cvjetove raznih boja u vijenac, tako bi ljubav i požrtvornost trebale povezivati sve vas. Cvjetovi mogu i uvenuti, no konac će ostati isti. Vaša se tijela mogu usporediti s cvjetovima. Dijete s vremenom postaje odrastao čovjek, čovjek postaje otac, a otac djed. No osjećaj ljubavi u njemu se ne mijenja, on je istinski i vječan.

Čak i životinje pomažu jedne drugima, samo čovjek ne. Krava uzima travu i daje mlijeko. Čovjek koristi to sveto mlijeko i čini loša djela. Duh požrtvornosti koji nalazimo čak i kod krave, danas ne nalazimo kod čovjeka.

*Kakva korist od svega odgoja i obrazovanja što ga je
čovjek stekao ako se ne može odreći svojih loših osobina?
Sve svjetovno obrazovanje dovest će ga samo do uzaludnih
dokazivanja, ali ne i do potpune mudrosti. Ono vam ne može
pomoći da izbjegnute pandžama smrti. Stoga steknite ono
znanje koje će vas učiniti besmrtnima.
(Stihovi na teluškom)*

Odgoj i obrazovanje moraju vam pomoći da razvijete svete osobine. Svjetovno obrazovanje je negativno dok je duhovni odgoj pozitivan. Kakve koristi imate od žarulje ako nemate struju? Svjetovno je znanje poput žarulje, dok je duhovno znanje poput struje. Oboje je potrebno za čovjekov napredak i za napredak svijeta u cjelini. Ispravno koristite znanje što ste ga stekli. Roditelji se moraju aktivno zanimati za školovanje svoje djece. Nemojte željeti da vam sin postane slavan čovjek. Molite se umjesto toga da postane dobar čovjek. Studenti moraju imati karakter Bharate.

Dobri i poznati ljudi

Ako čitate svete tekstove **Rāmāyane**, **Bhāgavate** i **Mahābhārate**, shvatit ćete loše djelovanje želje, ljutnje i pohlepe. U **Rāmāyaṇi** Rāma simbolizira dobrotu, a Rāvana slavu. Premda su Rāma i Rāvana bili jednako obrazovani u svim vrstama znanja, Rāvana nije mogao ispravno upotrijebiti svoje znanje jer nije imao kontrolu nad svojim osjetilima. S druge strane, Rāma je ovladao svojim osjetilima te je žrtvovao sve radi istine. **Rāmāyaṇa** je poznata kao priča o Rāmi (*rāmacaritra*), a priča o Rāvani je priča o želji (*kāmacaritra*)

Bhāgavata govori o posljedicama s kojima se čovjek mora suočiti ako postane žrtva ljutnje. I Hiranyakṣa i Hiranyakaśipu bili su veoma moćni, ali su na poslijetku propali zbog svoje ljutnje na Boga. Hiranyakaśipu je bio poznat znanstvenik. Danas je čovjek stigao samo do Mjeseca, a Hiranyakaśipu je mogao doseći zvijezde. Ali uništila ga je njegova ljutnja.

U **Mahābhārati** Duryodhana i Dussassana simboliziraju pohlepu, negativnu snagu. S druge strane, braća Pāṇḍava predstavljaju pozitivnu snagu. Oni su se u svim uvjetima pridržavali *dharma*. Isto tako, u **Bhāgavati** Hiranyakaśipu simbolizira negativnu snagu, a Prahlāda pozitivnu. Dakle, kamo god da pogledate, nalazite da pozitivno i negativno, dobro i zlo stoje jedno uz drugo. Prihvatite dobro, odbacite zlo i zaslužite ugled.

Metoda i način

Učitelji, u tri protekla dana sudjelovali ste na ovom skupu. Svi vi imate plemenite ideale, ali morate pronaći ispravan način da ih provedete u djelo. Shvatite da je važan karakter, a ne novac.

Studenti, želim da postanete uzorni vođe. Iskoristite svoju naobrazbu da služite siromašnima. Za siromašnu djecu osnivajte besplatne razrede, podijelite s njima svoje udžbenike. Samo će se tako uspostaviti “bratstvo ljudi i očinstvo Boga”.

Kao što sam vam ranije rekao, riječ **educare** ima dva aspekta, jedan je vanjski (*pravṛtti*), a drugi unutarnji (*nivṛtti*). Bog je stanovnik srca (*hrdayavāsin*). Stoga je sve što potječe iz srca božanska osobina. Neka sve vaše misli, riječi i djela izviru iz vašeg srca. Činite dobro, budite dobri i vidite dobro. To je put do Boga. Prihvatite i radost i patnju kao Božje darove. Da biste se izliječili od malarije, morate progutati gorki lijek. Isto tako, čovjek se treba suočiti s teškoćama da bi postigao sreću. Zato se kaže da je radost samo predah između dviju patnji. Kao što svjetlost nema vrijednosti bez tame, tako ni radost nema vrijednosti bez patnje.

Studenti, služite društvu na najbolji način. Naravno, morate raditi i zaraditi za život. Ali ne budite pohlepni za novcem. Budite zadovoljni onim što ste dobili. Aleksandar Veliki osvojio je mnoga kraljevstva i zgrnuo veliko bogatstvo. Kad mu se bližio kraj, shvatio je da ne može ponijeti sa sobom ni novčić. Tražio je od svojih ministara da drže njegove dvije ruke podignute iznad glave za vrijeme sprovađa kako bi ljudi shvatili da čak i moćni vladar poput Aleksandra Velikog mora napustiti svijet praznih ruku. Svatko mora napustiti svijet praznih ruku. I milijunaš mora jesti običnu hranu, ne može se hraniti zlatom. Stoga budite zadovoljni time da zadovoljite svoje osnovne potrebe za hranom, odjećom i stanom. Radite svoj posao ispravno, a u svoje slobodno vrijeme služite bližnjima. Razvijajte vjeru u Boga. Ako nemate vjere u Boga, nećete se bojati grijeha i postat ćete demon. Zato je veoma važno da se bojite grijeha i volite Boga. Postoji li to dvoje, bit ćete uspješni u svim svojim nastojanjima. Smatrajte svako dobro djelo Božjim djelom.

Utjelovljenja ljubavi, napustite želju da odete u inozemstvo nakon završetka studija. Služite svojoj domovini. Gospod Rāma je rekao: "Majka i domovina veće su i od neba." Stoga radite za svoju domovinu i služite siromašnima. Najbolji način da volite Boga jest da volite sve i služite svima, ali služite samo onda kad je to potrebno. Rođeni ste da doživite ljubav. Vaš je život pun ljubavi. Ali vi niste sposobni razumjeti taj princip ljubavi. Na ovome svijetu nema ničeg većeg od ljubavi. Ljubav je Bog, zato živite u ljubavi.

(Bhagavān je završio Svoj govor *bhajanima*: "*bhava bhaya harana*" i "*satyam jñānam anāntam brahmā*")

KIŠA LJUBAVI U NAŠIM SRCIMA

Prasanthi Nilayam, 28. 07. 1999

*Ako pogledamo malo bolje, otkrit ćemo da
ništa na ovome svijetu nije ravno ljubavi,
bilo to milosrđe, sveti obredi, pokora, mudrost i čistoća,
ili pridržavanje istine i sanāthana dharme.*

(Stihovi na teluškom)

Utjelovljenja ljubavi!

Glavni cilj ljudskog života je steći znanje o sebstvu. To je istinska *puruṣārtha*, istinski životni cilj. Ljudski život bit će ispunjen ako ostvarite taj cilj. Sposobnost razlučivanja trajnog od prolaznog, kontrola nad unutarnjim i vanjskim osjetilima, žudnja za oslobođenjem i put ispitivanja – to četvero (četiri dobre osobine) ovise o posvećenosti. Riječ *bhakti*, posvećenost, (izvedena iz korijena *bhaj*) znači: čista, neokaljana i nesebična ljubav prema Bogu.

Njegujte ljubav, osjetite blaženstvo

Ni jedna druga vrлина na ovome svijetu nije veća od ljubavi. Ljubav je istina, ljubav je ispravnost, ljubav je bogatstvo. Ovaj svijet potekao je iz ljubavi, održava ga ljubav i na koncu će se stopiti s ljubavlju. Svaki atom potječe iz ljubavi. Na svijetu postoje mnoge sile kao što su atomska, magnetsko polje itd., no sve ih nadvisuje snaga ljubavi. Život bez vjere i ljubavi besmislen je i beskoristan. Ljubav je za čovjeka život. Ona je sve na ovome svijetu. I pet (osnovnih) elemenata izronili su iz ljubavi. Ljubav je to što blistavo sjaji u svakome. No čovjek, nesposoban shvatiti značenje ljubavi, pripisuje joj fizičke odnose. Ljubav majke prema djetetu naziva se *vātsalya*, naklonost. Ljubav između muža i žene je *moha*, zaljubljenost. Ljubav između prijatelja i rođaka je *anurāga*, vezanost. Ljubav prema materijalnim predmetima je *icchā*, želja. Potpuna ljubav, usmjerena prema Bogu, naziva se *bhakti*, predanost, posvećenost. Samo je ljubav to što obuhvaća i prožima cijeli svijet. Nitko ne može ni trenutka živjeti bez ljubavi – ni ljudi, ni životinje, ni ptice, ni kukci. Ta je ljubav oblik samoga Boga. No čovjek danas zloupotrebljava tu svetu ljubav usmjeravajući je prema prolaznome svijetu. Nikad ne podcjenjujte snagu ljubavi. Naši drevni *ṛṣī* (mudraci), živeći u samoći duboko u gusnoj šumi, mogli su živjeti u suglasju čak i s divljim zvijerima samo zahvaljujući snazi svoje ljubavi. Nema ničega na svijetu što ljubav ne bi mogla postići. Ona može rastopiti i najtvrdi kamen. Kad se sjedini načelo ljubavi svih ljudskih bića, nastaje kozmička ljubav, *viśvaprema*. Želite li utažiti svoju žeđ za ljubavlju? Žudite za Njegovom milošću i štujte Ga. Da biste postigli blaženstvo, sve više i više razvijajte ljubav. Što više razvijate ljubav, to je veće vaše blaženstvo. Blaženstvo (*ānanda*) nije moguće ostvariti bez ljubavi. Zapravo, ljubav uzima oblik blaženstva. Hiraṇyakaśipu je pokušao sve, ne bi li svog sina Prahlādu odvratio od Božjeg puta. No Prahlāda nikad nije prestao

ponavljati Božje ime Nārāyaṇa. Jednog dana Hiranyaśipu, na poticaj mudraca Nārade, pozove Prahlādu i upita ga: “Sine, što si do sada naučio?” Prahlāda mu odgovori pjevajući stihove u slavu Nārāyaṇe:

*nārāyaṇa param brahma
nārāyaṇa param prema
nārāyaṇa param tapaḥ
sarvam nārāyaṇa samaḥ*

On mu reče: “Oče, neprekidno ponavljanje imena Gospoda Nārāyaṇe je moja pokora (*tapas*). Ljubav prema Gospodu Nārāyaṇi je moje bogatstvo. Ne postoji ništa uzvišenije od toga. Ljubav je sve.” I vi, kao i Prahlāda, uvijek pjevajte Božje ime. Sveci poput Jayadeve, Gauraṅge, Tukārāma i Ramakrishne Paramahamse gorljivo su se molili Bogu i žudjeli za Njegovom ljubavlju. Vapite za Bogom kao što su vapile Sakkubhai i Mīrā, ne mogavši podnijeti bol odvojenosti. Samo zahvaljujući tako jakoj čežnji uspjele su Ga vidjeti i dobiti Njegovu milost. No zbog utjecaja *kali* doba, ljudi bi htjeli dobiti Božju milost bez ulaganja ikakvog napora. Zloća, patnje i nasilje su u porastu jer je ljubav prema Bogu u opadanju. Pretvorite sve svoje loše osobine, kao što su ljubomora i srdžba, u ljubav. Smatrajte sve što se događa na ovome svijetu činom ljubavi.

Ljubav vodi u besmrtnost

Bog je stvoritelj ovog svijeta. On je božanstvo akcije (*karmādhyaśa*). Ne možete imati stol ako nema stolara koji će ga napraviti, niti možete podići kuću bez zidara. Tako za sve postoji stvoritelj. Sve što vidite – i pokretno i nepokretno – stvorio je Bog. Zbog toga Ga se slavi kao *karmādhyaśu*. On vlada svakom aktivnošću. Danas se duhovni tragatelji prihvaćaju raznih *sādhana* kao što su: meditacija, pokora, *joga* i pjevanje vedskih himni. Sve te duhovne vježbe mora prožimati ljubav, ili će one biti samo puko traćenje vremena. Nikakvo dobro ne proizlazi iz pjevanja mantri, ako to nije spojeno s osjećajem ljubavi. Vede objavljuju: “Ni bogatstvo, ni potomstvo, ni dobra djela ne mogu donijeti besmrtnost. Nju se može steći samo žrtvom.” Besmrtnost nije ništa drugo do ljubav. Ljubav je nektar. Ona je beskrajna i samo blaženstvo. Ljudi se danas uopće ne trude shvatiti to načelo ljubavi. Samo moć ljubavi može poništiti kletvu ili grijeh. Samo ljubav može ukloniti sve gorke osjećaje i povećati slatkoću života.

Od svakog ljudskog bića očekuje se da svijetu bude prijatelj i da mu želi svako dobro. No čovjeku danas nedostaje taj osjećaj prijateljstva i ljubavi. Kao što pčela i iz gorkog cvijeta srće nektar, tako i čovjek mora biti u stanju i u zlu vidjeti dobro. Morate biti u stanju crpiti vodu sreće i iz vrela patnje. To je istinska vrijednost ljubavi. Radost je samo stanka između dviju patnji. Radost i patnja stoje jedna kraj druge (koegzistiraju) u samoj Božjoj kreaciji. Uzmimo na primjer kako je Bog napravio ljudsko tijelo. Sjajno i lijepo lice dobilo je odozgo tamnu

kosu. No ona zapravo dodatno uljepšava lice. Isto tako i radost ima vrijednost samo kad je povezana s patnjom. Dobro i zlo su istovremeno prisutni u svemu. No danas čovjeka ne privlači dobro – on u svemu vidi samo zlo.

Nevjerojatna brzina ljubavi

Svaka aktivnost je pod Božjim nadzorom. Zemlja se vrti oko sebe brzinom od osamnaest i pol milja u sekundi. Treba joj godinu dana da obiđe oko Sunca. Svjetlost putuje nevjerojatnom brzinom od 186.284 milje u sekundi i treba joj 220 milijardi godina da obiđe svemir. Prema *Viśnusahasranāmastotri* cijeli univerzum je oblik samog Viṣṇua (*viśvam Viṣṇusvarūpam*). Kad bi čovjek mogao putovati i brzinom svjetlosti, trebalo bi mu 220 milijardi godina da obiđe oko Gospoda Viṣṇua (Sveprožimajućeg). Tko može živjeti tako dugo? Zbog loših posljedica *kali* doba, čovjek danas ne može proživjeti ni svojih sto godina, a kamoli 220 milijardi godina?!

No, je li moguće obići *Viśvasvarūpu* (Boga u obliku univerzuma) u sekundi? Ljubav je ta koja to čini mogućim. Brzina ljubavi je tolika da može obići univerzum u sekundi. Moguće je izračunati brzinu svjetlosti, no ne i brzinu ljubavi. A čovjek je oko te transcendentalne i beskrajne ljubavi postavio prepreke i koristi je u potpuno beznačajne svrhe. To je razlog što je svijet danas postao tako kaotičan. Za pomanjkanje mira i sigurnosti ljudi mogu navoditi brojne razloge. No glavni je razlog to što čovjek u sebi ne može razviti ljubav. On i ne pokušava shvatiti prisutnost te beskrajne, besmrtno i neizmjerne, poput nektara slatke ljubavi u sebi. Neka vaše misli, riječi i djela budu prožete ljubavlju. Neka vam život bude ispunjen ljubavlju. Ne treba vam ništa drugo da biste vidjeli Boga (*sākṣātkāra*). Ljubav je Bog. Živite u ljubavi.

Božja milost je istinsko bogatstvo

Danas ljubav ne nalazi mjesta u ljudskom srcu, jer je ono postalo skrovište želja. Gdje je vjera, tu je i ljubav. Zato razvijajte vjeru u Boga. Jučer me je netko upitao kako razviti vjeru? Moj je odgovor bio: vjera je način života! Ona je za čovjeka prirodna. Već i sama misao “Ja jesam” ukazuje na vjeru. “Ja jesam” znači: ja postojim. Jesam (postojanje) samo po sebi znači vjeru. Bez vjere u svoje postojanje ne biste ni trenutka mogli živjeti na svijetu. Gdje je ljubav, tu je i mir. Gdje je mir, tu je i istina. Gdje je istina, tu je i Bog.

Istinoljubivost, požrtvornost i ispravnost čine ljudskost. Istinoljubivost je *nīti*, moral. *Dharma*, ispravnost, je *rīti*, kodeks ponašanja. A požrtvornost je *khyāti*, ugled. Kombinacija to troje je *mānavajāti*, ljudska vrsta. (Pljesak) Ne može se nekoga smatrati ljudskim bićem samo na osnovi oblika (forme), nego na osnovi toga drži li se istine i *dhar-me* i njeguje li duh požrtvornosti.

*Predočite si jedinstvo među svim bićima
i ponašajte se sa suosjećanjem u srcu.
Pomislite bar jednom s jakom čežnjom na Boga.
(stihovi na teluškom)*

Samo tako možete dobiti viziju Boga. Bog postoji, no ne možete Ga vidjeti golim okom. Možete Ga vidjeti samo kad se riješite svjetovnog privida. A u kakvom je stanju današnji čovjek?

*On je sav sretan kad ima bogatstvo
i sav nesretan kad ga izgubi.
On uživa u pompi i pokazivanju
i pritom gubi sve.
Služi se sumnjivim sredstvima.
Kao što se Zemlja vrti oko Sunca,
tako se on vrti oko novca.
(stihovi na teluškom)*

Novac nije važan. Božja milost je istinsko bogatstvo. Steknite nju i stekli ste sve. Važan je karakter, a ne bogatstvo. No čovjek trati vlastiti život žudeći za bogatstvom. Novac je bez sumnje potreban, no treba ga držati unutar određenih granica. Trošite vrijeme na služenje drugima. Volite svoje bližnje. Predajte se Bogu. Ništa ne može nadmašiti Božju ljubav. Cijeli svijet je prožet ljubavlju. Vede objavljuju: "Bog je sveprožimajući!" Sva imena i oblici su Njegovi. Imena i oblici mogu biti različiti, no *ātman* je u svima isti. Shvatite jedinstvo svih bića. To će uroditi univerzalnom ljubavlju. Svijet je zgrada u kojoj svi pripadaju kasti čovječanstva. U toj zgradi treba vladati jedinstvo.

Neka vam um blista kao puni mjesec

Utjelovljenja ljubavi!
Danas je *gurupūrnima*. Što to znači?

*gurur brahma gurur viṣṇur
gurur devo maheśvaraḥ
gurur sākṣāt parabrahma
tasmai śrī gurave namaḥ*

Trojstvo Brahme, Višṇua i Maheśvare je u nama. Zbog toga vam često govorim da niste jedan, nego trojica. To je i značenje *bhūr bhuvaḥ svaḥ*, triju riječi u Gāyatrī mantri. *Bhūr* predstavlja *bhūrloku* ili zemlju. Zemlja se sastoji od tvari. Stoga se ljudsko tijelo, koje se također sastoji od tvari, naziva *bhūrloka*. To se, također, može smatrati materijalizacijom. *Bhuvaḥ* predstavlja životnu silu ili

prāṇu. Ta je životna sila to što pokreće tijelo. Ona je poznata kao vibracija. *Svaḥ* predstavlja mudrost. Ona je poznata kao radijacija ili zračenje. Vede objavljuju: “*Prajñānam brahma*.” Ta *prajñāna* nije ništa drugo do zračenje. Ljudsko biće je kombinacija materijalizacije, vibracije i radijacije. Ne trebate Boga tražiti vani – okrenite pogled prema unutra. Tu ćete naći Boga.

Gurupūrnima

Danas je dan punog mjeseca. Vede kažu: “Mjesec je božanstvo uma.” *Pūrṇimā* u pravom smislu riječi je onoga dana kad je um ispunjen čistom ljubavlju. Neka vam um sjajno blista – kao mjesec na dan punog mjeseca. To je moguće samo kad svoj um ispunite ljubavlju.

Moneta za Božju banku

Utjelovljenja ljubavi!

Danas ljudi polažu novac u banku. Tako i vi moć svojih osjetila, uma i mudrosti položite u Božju banku. Tamo se nikad neće umanjiti ili oslabiti, nego će zauvijek nastaviti rasti i bit će vam vraćeni kad vam budu trebali. Njeguajte i čuvajte tu svetu ljubav. Nikad ne popuštajte mržnji. Sve što vam se događa smatrajte dobrim za sebe. U novinama vidite da indijska vojska vodi sukobe na granici. No, što god se događalo, dobro je za Indiju u tom smislu što su Kinezi, Amerikanci i Rusi postali prema njoj prijateljski raspoloženi i što je u međunarodnoj zajednici stekla dobar ugled. Miroljubiva priroda Indije je ta koja je to omogućila.

Oružje i Bhārat (Indija)

Jednom, dok sam bio u Bombaju, tadašnji čelnik Bharatiya Vidya Bhavana, Munshi, organizirao je konferenciju intelektualaca. Zamolio me je da im se obratim. Jedan od prisutnih upitao me je: “Svami, Amerika i Rusija proizvode sve više oružja, a Indija u tome daleko zaostaje. Zar ne bi i Indija trebala proizvoditi oružje?” Odgovorio sam mu: “Dragi moj, ono što je Bhāratu (Indiji) danas potrebno nije oružje i ratovanje. Potrebno joj je pridržavanje *dharme*. *Dharma rakṣati rakṣitaḥ* – *dharma* čuva onoga koji čuva nju. Ne bismo trebali bacati novac u proizvodnju oružja. Neke zemlje troše puno novca na obranu i kao posljedica toga ljudi u tim zemljama gladuju. Samo Božja ljubav i milost, a ne oružje, mogu zaštititi narod. Mogli ste vidjeti u Mahābhārati kako Bhīma, Arjuna, Nakula i Sahadeva bespogovorno izvršavaju zapovijedi Dharmaje, utjelovljenja *dharme*. Tako se i Indija, Amerika i Rusija mogu usporediti s Dharmajom, Arjunom i Bhīmom. Kao što Arjuna i Bhīma slušaju Dharmaju, tako će se i Amerika i Rusija ugledati u Indiju ako se bude držala *dharme*. Ono što je Indiji potrebno je *satyāśtra* i *dharmāśtra*, oružje (*aśtra*) istine i ispravnosti.

Obje se nalaze u načelu ljubavi. Kao što golemo stablo potječe iz malene sjemenke, tako i cijeli univerzum potječe iz ljubavi. Snaga ljubavi može okrenuti nebo u zemlju i zemlju u nebo.

Glazbeni koledž u Prasanthi Nilayamu

Utjelovljenja ljubavi!

Nema ničega na ovome svijetu što ne biste mogli postići s ljubavlju. Ja sam za to najbolji primjer. Moje najveće bogatstvo je ljubav. Ja volim svakoga. No ne želim ništa osim ljubavi. Evo malog primjera: mnogi dolaze ovamo na studije. No to obrazovanje ne čini nikakvo dobro svijetu. Svi ti predmeti, kao fizika, kemija, biologija itd., pomažu samo zarađivanju za život. No ni jedan od njih ne privlači ljudsko srce kao glazba. Glazba privlači čak i Boga. Jednom je Nārada upitao Višṇua: “Svami, ti imaš mnoge podružnice kao što su Vaikuṇṭha, Kailāsa i Svarga. No ja bih htio znati adresu Tvog središnjeg ureda, tako da Te mogu kontaktirati bez odgađanja.” Višṇu mu odgovori: “*Madbhaktāḥ yatra tiṣṭhāmi nārada*” – “Gdje god Moji poklonici pjevaju Meni u slavu, tamo ćeš Me naći, Nārada.” Zbog toga se Boga naziva *gānapriya* i *gānalola*, odn. ljubitelj glazbe.

Zato sam odlučio ovdje osnovati glazbeni koledž. No nisam o tome nikome ništa govorio. Obično ne govorim o svojim planovima. Sve što hoću, to se i dogodi. Prošli tjedan došao je ovamo jedan poklonik iz Indonezije i molio me da ovdje osnujem glazbeni koledž za koji je, kako je rekao, spreman donirati sto milijuna rupija. Kultura Bhārata je u njegovoj glazbi. Važna je i moderna glazba. No uz svjetovnu glazbu, treba poticati i *harikathe*, odn. pjevanje priča u Bogu. Glazba igra važnu ulogu u njegovanju indijske kulture. Izgradnja ovog koledža započet će idućeg mjeseca, odn. u mjesecu *śrāvaṇa* (srpanj-kolovoz). Sad smo u mjesecu *āśāḍha* (lipanj-srpanj) u kojemu se, prema tradiciji, ne započinje nikakva gradnja. Zbog toga sam početak gradnje odgodio za idući mjesec.

Superspecijalistička bolnica u Bangaloreu

Prošli mjesec, dok sam bio u Bangaloreu, jedan dan mi je došao premijer Karnatake, Patel, i rekao: “Svami, vi ste podigli superspecijalističku bolnicu u Prasanthi Nilayamu, koja je od neizmjerne važnosti za siromašne. No bolesti jednako pogađaju i bogate i siromašne, u gradu i na selu. Za ljude Bangalorea bilo bi od velike pomoći kad biste bili tako dobri da i tu podignete jednu superspecijalističku bolnicu.” Ja sam se samo nasmiješio i nisam ništa odgovorio. Već idući tjedan ovamo su došli premijer, ministar financija, ministar prihoda i mnogi drugi velikodostojnici, s dokumentima o registraciji 70 jutara zemlje. Zemljište se nalazi uz informatički i tehnološki park. Oni daju vodu i struju. Ako ste se spremni upuštati u plemenite poduhvate, cijeli svijet će vas podržati. I jedan američki poklonik, imenom Sinclair, također je došao priložiti donaciju od nekoliko desetaka milijuna rupija za ovu novu bolnicu. Prije je dao

nekoliko desetaka milijuna rupija i za superspecijalističku bolnicu u Prasanthi Nilayamu. Nisam o ovom projektu govorio nikom drugom, jer bi se inače na nas sručio pravi zlatni pljusak.

Na svijetu ima mnogo ljudi spremnih na žrtvu. No ja od nikog ništa ne tražim. Kad bih zatražio, novac bi pljuštao kao kiša. Ali ja se ne želim profanirati traženjem. Ne biste nikada smjeli sumnjati hoće li ovaj dobar poduhvat uroditi plodom. Još će se mnoge stvari događati u budućnosti.

Obrazovanje ljubavi

Ispunite svoja srca ljubavlju. Ne postoji blago, *dharma* ili meditacija veća od ljubavi. Očekujem da svi vi živite u jedinstvu kao braća i sestre. Postanete li utjelovljenja ljubavi, postat ćete božanski. *Brahmavid brahmaiva bhavati* – onaj koji upozna *brahmana* i sam postaje *brahman*.

Studenti su putnici na dugome putu, koji putuju ovim vlakom zvanim društvo. Svi će stariji uskoro nestati. Zato je najviša dužnost studenata da razviju svetu ljubav. Glavno obrazovanje koje pruža naš Institut je samo ljubav. Nemojte voljeti Boga zbog svjetovnih želja. Volite Ga iz duhovnih pobuda. Gopike su molile Krišnu:

*Daj da slušamo zvuk Tvoje božanske glazbe,
tako da sjeme ljubavi proklija u polju našeg srca
koje je zbog odsustva ljubavi postalo pusto.
Neka kiša ljubavi pljušti u našim srcima
i neka rijeka ljubavi teče kroz njih.*

(stihovi na teluškom)

Ja svima vama pružam besplatno školovanje i besplatnu zdravstvenu zaštitu, a od vas za uzvrat očekujem samo jedno, a to je ljubav. Razvijajte ljubav. To je sve što tražim od vas. Hoću da se zavjetujete da ćete od danas živjeti životom prožetim ljubavlju.

PREPOZNAJTE PRINCIP "JA"

Utjelovljenja ljubavi!

U kojem god od sva tri svijeta da je um aktivan oni tada za njega postoje. Tamo gdje uma nema, tamo ništa i ne postoji. On je glavni uzročnik ljudske patnje i bijede. U svrhu ovladavanja umom, čovjek mora zauzdati svoje želje.

Priroda je utjelovljena nesebičnost

Stabla zorno pokazuju sveti princip jednakog odnosa prema svima jer pružaju sklonište svakome bez obzira na njegov društveni status, religiju ili nacionalnost. Moćne planine postojano odolijevaju hladnoći, kiši i vrućini, te od njih čovjek može učiti kako ne treba biti prekomjerno vezan za tijelo. Ptice su zadovoljne svime što toga dana mogu naći za jelo. One ne sakupljaju hranu "za poslije" i time nas podučavaju svetoj pouci da ne brinemo za budućnost. Smrt nam kazuje poruku da je tijelo prolazno te da su osjećaji "ja" i "moje" ništa drugo nego jedna iluzija. Priroda je jedino učilište koje daje čovjeku istinsku mudrost i uči ga da je Bog jedini istinski duhovni učitelj (sadguru).

(Stihovi na teluškom)

Priroda je savršeni primjer cijelom čovječanstvu kako u životu primijeniti duh odricanja, žrtvovanja i voditi duhovan život. "Svijet je prolazan i pun je bijede stoga kontemplirajte na Boga" (*anithyam asukham lokam imam prapya bhajasva mām*). Kad je tome tako zašto čovjek nije sposoban gajiti duh požrtvornosti? Bez obzira što je svjestan istine da je tijelo prolazno on je još uvijek sputan željama. Obzirom da željama nema kraja i on je izložen patnjama bez kraja. Da bi se oslobodio tog jadnog stanja trebao bi se ugledati na primjere koje mu pruža priroda. Od pradavnih vremena u ovoj svetoj zemlji *Bharat* mnogi sveci, vidici a također i kraljevi promicali su duh žrtvovanja kao i princip duhovnosti pokazujući čovječanstvu put mira i sigurnosti. Bali je jedan od takvih kraljeva koji je promicao duh odricanja i žrtvovanja svojim osobnim primjerom. Poduzimao je i brojne svete žrtvene obrede kao što su *yajñe* i *yāge*. Čak je odbacio savjet svojega gurua Sukracharye koji ga je pokušao odvratiti od toga da održi svoju riječ zadanu (Gospodu) Vamani. Rekao mu je da nema većeg grijeha nego uzmaći pred vlastitim zadanim obećanjem te da će, bez obzira na posljedice, ostati kod svoje riječi date Vamani.

Neka intelekt kontrolira um

Zemlja *Bharat* u kojoj su rođeni takvi plemeniti kraljevi te je bila zemlja žrtve, duhovnosti i mira sada je postala mjestom nepravde, neistine i nemira. Nitko se ne bi trebao uznositi svojim tijelom jer će ono prije ili kasnije nestati. Samo je princip *ātmana* istinit i vječan. Stoga bi svoje živote trebali živjeti imajući pred očima taj, *ātmički* princip, a ne plitka materijalistička, svjetovna zadovoljstva. Priroda je obdarena s dva aspekta. Na jedan se gleda svjetovnim a drugi duhovnim očima. Sve što vidite, čujete ili mislite vezano je uz fizički svijet. Nemanifestirani princip *ātmana* temelj je manifestirane prirode. Ovdje vidite građevinu (Mandir). Vi možete vidjeti njezinu veličinu i ljepotu, ali ne i njezine temelje. Tijelo možemo usporediti s građevinom, a um s njegovim temeljem. I baš kao što građevina počiva na svojim temeljima tako i tijelo počiva na umu kao svojem temelju. Ako je um postojan, onda je i tijelo postojano i mirno, i obrnuto. Postignućem ljudskog rođenja morate shvatiti prirodu tijela, uma, intelekta i osjetila, a sve u svrhu njihova pravilna korištenja.

Prije no što ćete početi voziti auto morate znati gdje se nalaze papučice kočnica, kvačila i gasa te kako ih ispravno koristiti. Naše je tijelo auto, um je upravljač, oči su farovi, srce je motor, trbuh je rezervoar za gorivo, a četiri cilja ljudskog života: *dharma*, *ārtha*, *kāma*, *mokša* su četiri kotača. Kotači koji se nalaze van auta pod kontrolom su upravljača koji je unutar njega. Isto tako i um je "upravljač" koji upravlja smjerom kojim se kreće ljudski život. Stoga, upotrijebite sve svoje snage da shvatite prirodu uma. Um nastavlja postojati čak i nakon smrti. Čistoća čovjeka zavisi od čistoće njegova uma i ako je on pokvaren bit će pokvaren i sav njegov život.

Iako je um današnjeg čovjeka veoma ukaljan lošim mislima, on želi živjeti u miru i sreći. Ali kako može očekivati takav željeni dobar život bez odbacivanja loših misli? Takav, svjetovni mir i sreća kojim živi netrajni su. Postoji činjenica, a ta je da se istinska sreća ne nalazi u izvanjskom svijetu već je ona unutar čovjeka. Um je uzrokom svega, i dobrog i lošeg i sreće i jada. Vede objavljuju: "um je odgovoran za oboje, i za ropstvo i za slobodu čovjeka" (*manah eva manushyanam karanam bandhamokṣayo*). Ako čovjek slijedi diktate koje mu nalaže um, postaje gori od životinje i na koncu si upropaštava život. Svoj će život učiniti svetim jedino ako će slijediti diktate svojeg intelekta (*buddhi*). Onaj koji slijedi mušićavi um neće nikada biti miran i postojan u životu. Kako postići trajnu sreću? Prvo i osnovno jest da čovjek mora svoj um učiniti postojanim i svetim. Prije poduzimanja bilo kojeg djelovanja treba razlučiti da li će to djelo biti dobro ili loše, ispravno ili pogrešno. Ali danas, on svoju moć razlučivanja (*viveka*) koristi isključivo da bi polučio neki sebični cilj. To je individualno razlučivanje. Ono što je danas potrebno jest fundamentalno razlučivanje, to jest, ono koje je utemeljeno na svetim principima kao što su: istina, ljubav i

pravednost. Ta istina je Bog, ljubav je Bog. Zato, živite u ljubavi. Istina je jedna i ista za sve zemlje i za sva vremenska razdoblja. Ljubav izvire iz srca (*hridaya*). Um ćete moći staviti pod kontrolu onoga trena kad steknete potpunu vjeru u tu istinu i koju ćete onda bezuvjetno slijediti.

Dakle, primarni napor čovjeka jest da stavi pod kontrolu svoj um. To je neostvarivo sve dok se ne zauzdaju želje. Međutim, čovjek današnjice je pun prekomjernih želja. Nema sumnje da trebate imati želja, ali one trebaju biti unutar određenih granica. Danas su čak i isposnici (*saīnyāsin*), poput običnih ljudi izgubili vlast nad svojim željama. Ašrami im brzo rastu, ali njihove želje rastu još više i brže. Zašto netko ima takve neobuzdane želje? Adi Śankara je objavio: "Ne oholite se svojim bogatstvom, potomstvom ili mladošću jer nenadani obrat sreće to sve može uništiti u jednom trenu" (*ma kuru dhana jana yauvana garvam, harathi nimeshath kalah sarvam*). Mladost i imetak su prolazni poput oblaka koji plove nebom. Morate držati um pod kontrolom i djelovati prikladno svakoj određenoj situaciji. Upravo ste slušali pjevača koji je otpjevao Thyagarajinu pjesmu: "*Samayāniki thagu mātālādene*". Thyagaraja je razumio što je istina i ljubio je Boga. Međutim, kada stigne razdoblje velikih nevolja niste sposobni svoj um držati pod kontrolom i čak štoviše, u svojoj slabosti počinjete Boga kriviti za svoje neprilike. Ni Thyagaraja nije bio iznimka. Kada, suočen sa životnim teškoćama, više nije mogao podnositi patnje, za njih je počeo okrivljavati Rāmu govoreći: "O Rāma, moja predanost Tebi (*bhakti*) veoma je snažna, ali Tvoja moć (*śakti*) kojom bi me trebao zaštititi je preslaba". No, kad se potom okrenuo duboko u sebe i stao tražiti uzroke svojih nevolja shvatio je svoju pogrešku i stao se iskreno kajati za ono što je tako nepromišljeno rekao Rāmi. Zapjevao je:

"O Rāma, da Ti nisi moćan zar bi običan majmun bio u stanju preskočiti golemi ocean? Bi li Majka Lakṣmī, božica obilja postala Tvoja supruga? Bi li Te Lakṣmana toliko obožavao i bi li Ti inteligentni Bharata služio? Kako da svojim ograničenim umom pojmem i razumijem veličinu i uzvišenost Tvoje božanske moći?"
(Pjesma na teluškom)

Morali bi imati veoma "širok" um da bi razumjeli beskrajnog Boga. Danas je čovjek postao tako "uskoga" uma da je dignuo ruke od ideala (*asayalu*) i sada vodi život sa jedinom svrhom da udovolji svojim željama (*asalu*). Trebate živjeti svoje živote ispunivši ih svetim osjećajima. Odbacite osjećaje vezane uz svijet. Imajte bezuvjetnu vjeru u Boga. Takvom ćete vjerom postići sve.

Sathya (istina) dharma (ispravnost) i thyaga (žrtva) sačinjavaju ljudskost. Sathya je *nīthi* (moralnost), dharma je *rīthi* (kodeks ispravnog vladanja) a thyaga je *khyathi* (ugled). Kombinacija tog troje jest *mānava jathi* (ljudska rasa). Ali ništa od svega toga nećete naći u današnjem čovjeku, pa tako možete susresti samo osobe koje liče na ljude (*akara manava*) ali ne i ljude koji to stvarno jesu (*achara manava*). Hirovi čovjekova uma su ti koji mu ne daju ni časka mira. Ali

um mu je prijeko potreban jer samo onaj koji ima um je čovjek (*manava*) dok onaj koji ga je lišen to nije. Zato, čovjek mora živjeti potpuno svjestan svoje božanskosti u sebi. Nažalost, mnogo je onih koji čak ne vjeruju da Bog uopće postoji. Gdje je On? Bog je svugdje, On je sveprožimajući.

*sarvata pani padam that
sarvathokshi siromukham
saravata srutimalloke
sarvamavruthya thisthati*

(Svojim rukama, stopalima, ustima, glavom i ušima (Bog) ispunja sve. On prožima cjelokupni Univerzum.)

Utjelovljenja ljubavi!

Više od fizičke snage čovjeku je potrebna snaga uma. Čovjek treba imati kontrolu nad svojim emocijama i držati ih pod nadzorom u teškim vremenima.

*Život je izazov, suočite se s njim.
Život je igra, igrajte je.
Život je san, ostvarite ga.
Život je ljubav, uživajte u njoj.*

U čovjeku lišenom ljubavi nema života. Ljubav, ljubav, ljubav. Ljubav je sve. Živite u ljubavi. Ljubav živi u davanju i praštanju, sebičnost živi od primanja i zaboravljanja.

Iskustvo jednote je istinska mudrost

Trenutna svjetska populacija broji oko šest milijardi ljudi, ali princip "ja" je jedan i jednak u svakome. Svatko sebe, bilo žena ili muškarac oslovljava sa "ja". Tko na svijetu poznaje baš svakog pojedinog od tih šest milijardi ljudi? Jednom kad shvatite princip "ja" poznavat ćete svakoga od njih. Ovdje možete vidjeti kako svijetle brojne sijalice, ali kroz sve njih teče ista struja. Jednako tako i princip "ja" je jednak u svakome. Umjesto da postavljate pitanja "tko si ti?", pitajte sebe "tko sam ja?". Tek kad upoznate sebe upoznat ćete sve.

Što je uzrokom sukoba i nemira u svijetu? Jedan od glavnih uzroka tome jest nedostatak prepoznavanja principa jednote. Ako vas tkogod kritizira nemojte se uzbuđivati. Zapamtite da je isti *ātmicki* princip jednako prisutan u obojici od vas. Netko tko okrivljava nekoga i onaj kojeg se okrivljava nisu dva različita entiteta. Ako shvatite tu istinu nestat će i nemiri. Jednom kad se u svijetu prepozna princip jednote njime će zavladatai kraljevstvo mira i spokoja. Jednako tako, Bog i Njegov štovatelj nisu odvojeni jedan od drugoga. Onaj koji čini bogoštovlje i

onaj kojem se čini to bogoštovlje, jedno su te isto. Kada štovatelj štuje Boga on ustvari štuje sebe. "Isti *ātman* prisutan je u svakome" (*ekatma sarvabhuthantaratma*). Taj princip jednote je Brahma. Gledajući jednotu kao mnogostrukost jest *bhrama* ili *bhranthi* (privid, iluzija). Ta, *bhrama*, ona je odgovorna za nemir u svijetu. Smisao istinske duhovne prakse jest promicanje tog duha jednote. Nema veće duhovne discipline (*sādhana*) od toga. Koju god *sādhana* da provodite, provodite ju s ljubavlju i tada ćete biti oslobođeni ljutnje ili ljubomore. Tek tada, kada usvojite te kvalitete moći ćete razumjeti vedske izreke: "Bog jest u svim bićima" (*īśvara sarvabhutanam*) i "Sve je istinski Brahman" (*sarvam khalvidam brahma*). "Niti bogatstvo, niti dobro rodoslovlje, niti dobra djela neće vam osigurati besmrtnost već se ona može doseći jedino žrtvom" (*na karmana na prajaya dhanena thyagenaikena amrutathvamanasu*). Ljudi vas poštuju cijelo ono vrijeme dok ste na nekom visokom položaju u društvu. Ali nitko na vas više neće obraćati pažnju kad izgubite visoki položaj i moć. Vede nazivaju ljudska bića *amrutasya puthra* – sinovi besmrtnosti. Treba živjeti sukladno tom naslovu jer vi ste sinovi besmrtnosti (*amrutasya puthra*), a ne sinovi neistine i laži (*anrutasya puthra*).

U fizičkom tijelu (*mrinmaya*) se nalazi svjesnost (*chinmaya*). Ta svjesnost je istinska mudrost. Vede o njoj govore kao o "neprestanoj potpunoj svjesnosti" (*prajnanam brahma*). Ta neprestana potpuna svjesnost čini da tijelo, um i intelekt djeluju. Sve četiri velike vedske izreke, *mahāvākye*, poimence: *prajnanam brahma*, *ayamatma brahma*, *aham brahmasmi* i *tattvamasi* govore o toj neprestanoj potpunoj svjesnosti. Shvatite istinu da ste vi Bog. Možete si vi misliti koliko hoćete da ste odvojeni od Svamija, ali činjenica je da vi i Ja nismo odvojeni. "Ja sam vaš, a vi ste Moji", "Vi i ja smo jedno" (*oduševljeno odobravanje slušateljstva*). Shvatite tu istinu i sukladno njoj djelujte. "Iskustvo jednote istinska je mudrost" (*abheda darshanam jnanam*). Postoji samo **jedan**, nema *drugoga*. Nastavite li (živjeti) tako da svatko sebi dodjeljuje broj 1, zbroj (jedinica) će se neprestano uvećavati. U drugu ruku, ako se milijuni "ja"-ova zbrajaju tako da se svaki "ja" pribraja bilo kojem drugom "ja", uvijek ostaje samo jedno i jedino "ja". To "ja" jest Bog. Jednom, kad ćete razumjeti tu istinu, shvatit ćete da ste svi božanska utjelovljenja. Bit Vedante je sadržana u te četiri *mahāvākye*.

Vizija Boga kroz ljubav

Svi vi ste došli iz Kerale. Vjerojatno ste čuli argumente mnogih ateista da ne vjeruju u Božje postojanje stoga jer Ga se ne može vidjeti. Gdje, primjerice, možete pronaći nešto, a da nema oblika? Zrak. Ne može se poreći postojanje zraka zbog toga što ga se ne može vidjeti. Isto tako, ne možete nijekati postojanje Boga. Bog postoji iako Ga ne možete vidjeti. Sva imena i oblici Njegovi su. Jednom kad razvijete vjeru u tu istinu, razvit ćete i ljubav prema Bogu.

Kad je Krišna morao otići u Mathuru Gopike nisu mogle podnositi bol odvojenosti od Njega. Tek nakon duboke potrage i promišljanja shvatile su da ne postoji odvojenosti između njih i Krišne jer je On prisutan na svakome mjestu u svakom trenutku. Onaj koji je otišao u Mathuru nije bio "Krišna" već Njegovo tijelo. Shvativši tu istinu zapjevale su pjesmu: "*O, Krišna hoćemo li Te ikada razumjeti? Ti si najmanji među najmanjem i najveći među najvećima? Ti si prisutan u svih 8,4 milijuna vrsta*". Nitko ne može tvrditi da je Bog "ovdje" a ne "tamo". On je svugdje. Svoj odraz u ogledalu možete vidjeti jedino onda ako je na njegovoj drugoj strani nanesen sloj određene kemikalije. Jednako tako nanesite sloj kemikalije ljubavi na svoje srce (*hridaya*) da bi mogli vidjeti Božji odraz. Ispunite svoja srca ljubavlju pa tako u njima više neće biti mjesta za zle osobine poput ljubomore, ljutnje ili mržnje. Vosak se topi približite li ga toplini. Srce se isto tako poput voska topi kada tople zrake ljubavi padnu na nj.

Priča o Prahlādi je izravni dokaz za to. On je neprestance svom svojom ljubavlju prizivao ime *Nārāyaṇe* pa čak i onda kad je bio suočen sa bezbrojnim smrtnim opasnostima. Pokušavali su ga ubiti bacajući ga s vrha planine, gurajući ga u dubine mora. Gurnuli su ga pod noge krda golemih slonova, pustili su da ga izgrizu zmiје otrovnice. Ali on ni na jedan trenutak nije prestao prizivati *Nārāyaṇino* ime. Prahlādina ljubav je topila Božje srce i On ga je uvijek došao spasiti u pravi čas. Istinsko bogoštovlje leži u stanju spokojstva bez obzira ide li vam dobro ili ne. Prahlādin primjer to potvrđuje jer nije ni zapomagao niti bio ustrašen kad se našao licem u lice s najstrašnijim patnjama. Imao je apsolutnu vjeru da je Bog s njim. Tamo gdje se pjeva ili priziva Božje ime nema mjesta za kuknjavu ili strah jer je Bog sigurno tamo. "Svatko bi trebao ostati spokojnoga, neuznemirenoga uma, bilo u sreći ili tuzi, dobitku ili gubitku, pobjedi ili porazu" (*sukhadukhe samekruthva labhalabhau jayajayau*). Takvo spokojstvo se jedino može doseći ljubavlju.

Utjelovljenja ljubavi!

Sve je utjelovljena ljubav. Ljubav je fundamentalna sila. Jednom, kad u sebi razvijete ljubav nećete više nikoga mrziti. Danas je posvuda mržnja u porastu. Ego je temeljni uzrok mržnji. Odrecite se ega i imat ćete viziju *ātmana*. Sve to može se postići jedino ljubavlju. Neka vas ljubav vodi u životu. Nema većeg bogoštovlja od toga.

Bhagavān je zaključio svoj božanski govor bhajanima: "*Prema muditha manase kaho... Hari bhajana bina i Subrahmanyam, Subrahmanyam*".

ISTINA IZRANJA IZ MUDROSTI

*Jīva je Śiva i Śiva je jīva.
Onaj koji vidi istovjetnost između to dvoje
je Ostvareni.
(stihovi na sanskr̥tu)*

Onaj koji je shvatio istinu da su Śiva (Bog) i *jīva* (pojedinaac) jedno te isto, istinski je *brahmajñānin*, odn. onaj koji je spoznao *brahmana*. Između Śive i *jīve* nema razlike, jer je isti božanski atmički princip prisutan u oboje. Onaj koji je shvatio tu istinu, istinsko je ljudsko biće. Shvaćanje te istine je svrha ljudskog života. Čovjeka se ne može nazvati ljudskim bićem samo na osnovi njegovog fizičkog lika. Ljudski život je najuzvišeniji i čovjek mora razmišljati kako da živi na primjereni način. Čovjeka se naziva "*mānava*", što znači "nije nov". No on ima i drugo ime – "*pārtha*", što znači "*prithvī putra*", odn. sin Majke Zemlje. Sve sile prisutne u zemlji, prisutne su i u čovjeku. Nitko ne može vidjeti sile koje latentno leže u zemlji. No kroz duboko poniranje i istraživanje, čovjek može shvatiti prisutnost tih sila. Te su sile beskonačne, nedokučive i neotkrivene. Naravno da čovjek, koji je rođen od te zemlje, ima sve te sile (odn. moći) u sebi.

Iskrivljeni intelekt uništava čovjeka

U Mahābhārati se kaže da su Pāndave (petorica braće) proveli 12 godina u izgnanstvu (*āraṇyavāsa*) i 1 godinu inkognito (*ajñātavāsa*), to jest, živjeli su među ljudima ne otkrivajući tko su. Isto tako, iako su u čovjeku prisutne beskrajne sile (odn. moći), one nisu otkrivene. One su poznate pod nazivom *atīta śakti* ili transcendentalne sile ili moći. One su po svojoj naravi psihičke, pa su ih znanstvenici tako i nazvali. Tako je čovjek zapravo spremište silnih i raznovrsnih energija, kao recimo svjetlosne energije, električne energije, zračeće energije (radijacije) i, iznad svega, energije sebstva (*ātmaśakti*). No da bi do njih dopro, čovjeku nije dovoljno jesti, piti, kretati se, smijati ili činiti bilo što slično. Iako je blagoslovljen takvim moćima (silama), čovjek zaboravlja svoju latentnu božanstvenost i živi poput životinje. Razlog za to je iskrivljenost njegova *buddhija*, odn. intelekta ili inteligencije. U starim epovima, kao što su Rāmāyana, Mahābhārata i Bhagavata, ima mnogo primjera koji to ilustriraju.

Krišna je otišao u Hastināpur (prijestolnicu Kaurava) kao izaslanik, da pokuša postići kompromis između Kaurava i Pāndava. No Duryodhana, zbog iskrivljenosti svog *buddhija* (intelekta), nije uopće mario za Krišnine savjete. Iako je znao što je *dharma*, nije ju primjenjivao u praksi. I što mu se na kraju dogodilo? Uništio je sam sebe. Isto je bilo i s Rāvanom. Iako je bio čovjek velike pokore i mudrosti, nije mario za dobre savjete svoje žene Mandodarī, kao ni za učenja Narade i drugih svetaca i mudraca. Na kraju je i on upropastio vlastiti

život. Isto bi se moglo reći i za Hiranyakašipua. On je bio veliki znanstvenik. Današnji znanstvenici mogu dosegnuti najdalje do mjeseca, no on je mogao zaći iza sunca i zvijezda. Ni tako veliki znanstvenik nije se pridržavao *dharme* i na kraju je doživio propast. I Vali je, kad su ga mudraci upitali zašto je vlastitog brata Sugriva protjerao iz kraljevstva, dao iskrivljenu verziju istine, uvećavši Sugrvinu grešku i umanjivši vlastitu. I opet je razlog bio njegov iskrivljeni *buddhi*. U Mahābhārati je Amba svu krivicu za svoju sudbinu prebacila na Bhišmu, zanemariivši vlastitu glupost, i zamrzila ga zbog toga. Isto je tako (mudrac) Viśvāmitra razvio neprijateljstvo prema (mudracu) Vasišthi, iako ovaj ništa nije bio kriv. Tako ni veliki znanstvenici ne mogu dokučiti stvarnost i shvatiti razliku između istine i neistine zbog nedostatka sposobnosti razlučivanja. Današnji čovjek istinu drži za neistinu, *dharmu* za *adharma* i obratno. Još od pradavnih vremena Bharata (Indija) je davala apsolutno prvenstvo *satyi*, *dharmi* i *nyāyi*, odn. istini, ispravnosti i pravdi. Iako zna što su istina i ispravnost, suvremeni čovjek ih se ne pridržava zbog iskrivljenosti svog *buddhija*. Suvremeno društvo nije u stanju zaštititi *dharmu* i spriječiti nepravdu. I ne samo to! Čovjek je zaboravio što je istina, tako da iskrivljuje i značenje same *dharme*. On postavlja različite kontradiktorne definicije *satye* i *dharme*. Možemo li krivicu za to pripisati samoj *satyi* i *dharmi*? Ne. Greška je u načinu na koji se koristi *buddhi*. Zato i molimo Boga da nam prosvijetli intelekt, kao što stoji u Gāyatrī mantri.

Iskrena molitva zaslužuje Božju milost

Ganapati je utjelovljenje *buddhija* i *jñāne*, odn. inteligencije i mudrosti. Istina izranja iz mudrosti i na poslijetku vodi u *ānandu*, odn. blaženstvo. To je učenje Ganapatija. Gdje nema istine, tu ne može biti ni blaženstva. “*Trikāla badhyam satyam*” – “Istina je nepromjenjiva u sva tri vremena.” I *dharma* je također nepromjenjiva u sva tri vremena. Uputa iz Veda glasi: “*Satyam vada dharmam cara*” – “Govori istinu i postupaj ispravno.” No, tko mari za tu izreku? Danas ljudi istinu (pogrešno) tumače kao ono što se može izraziti, vidjeti, čuti i doživjeti pomoću osjetila. Isto se tako pogrešno tumači i *dharma*. To su zapravo *prakṛtasatya* i *prakṛtadharma*, odn. svjetovna istina i svjetovna *dharma*. To se odnosi na vanjski put ili *pravṛttimargu*. Unutarnji put ili *nivṛttimarga* odnosi se na temeljnu istinu i temeljnu ispravnost, odn. *mūladharasatya* i *mūladharadharma*. No čini se da danas nitko ne mari za to, a praksu da i ne spominjemo. “*Vedokhilo dharma mūlam*” – “Veda je sam temelj *dharme*.”

Bog je utjelovljenje *satye* i *dharme*. Stoga, što god Bog kaže je *satya* i što god učini je *dharma*. Čovjekova prvenstvena dužnost je da posluša Božje zapovijedi. Neposluh Božjim zapovijedima znači kršenje temeljnih načela *satye* i *dharme*. Istina je Bog. Svijetom danas vlada nered jer se ne poštuje i ne slijedi načela *satye* i *dharme*. Čovjek se ponosi svojom *medhāśakti*, odn. inteligencijom. No veličina nije u pukom posjedovanju inteligencije. Nju treba pretvoriti u znanje i iskustvo, u vještinu. Samo tako će se uspostaviti ravnoteža u

ljudskom životu. Čovjek će steći mudrost samo kad svoju inteligenciju pretvori u vještinu. No zbog utjecaja *kali* doba, umjesto da svoju inteligenciju pretvori u vještinu (skill), čovjek odbacuje ono 's' na početku, pa ispada 'kill', odnosno ubija je. Kao posljedica toga, njegov se *buddhi* iskrivljuje i u njegovom životu dolazi do neravnoteže.

Bez obzira na okolnosti, čovjek nikad ne smije zanemariti Božju zapovijed. Ako to učini, posljedice će biti katastrofalne.

*Je li moguće, o čovječe, da izbjegneš posljedice svojih djela?
Možeš biti veliki učenjak, štovati svoje porodično božanstvo,
ili čak i otići u šumu i vršiti strogu pokoru,
pa ipak se moraš suočiti s posljedicama svojih djela.
Svejedno je hoćeš li svoju posudu uroniti u malo jezero ili veliki ocean
jer će količina vode koju njome možeš zgrabiti ovisiti isključivo o veličini
posude –
ne možeš očekivati da je bude više.
Isto tako, dobivaš ono što zaslužuješ.
Možeš naučiti narančastu haljinu i okrenuti brojanicu bezbroj puta,
no svejedno se moraš suočiti s posljedicama svojih djela.
Pa ipak, dobiješ li Božju milost, možeš nadvladati posljedice
bilo kakve karme, odn. djela.
(pjesma na teluškom)*

Sunčevo svjetlo omogućuje čovjeku da vrši razne djelatnosti. Pa ipak, sunce ostaje netaknuto čovjekovim djelima. Ono je samo svjedok. Tako je i Bog vječni svjedok. On je neditnut onime što se događa na sve strane. Oblaci, koji svoje postojanje zahvaljuju suncu, zakrivaju i samo sunce. No to ni najmanje ne umanjuje sunčev sjaj. Isto tako ni Bog ne gubi ništa ako mu se čovjek, koji mu duguje vlastito postojanje, izruguje. Čovjek će u svakom slučaju požnjeti posljedice svojih djela. One ne utječu na Boga. Kao što oblaci potječu od sunca, tako i *manas*, *buddhi* i *citta*, odn. um, intelekt i svijest, potječu od *ātmana*. Um je odgovoran za sve patnje, kao i za ponovno rođenje. Zato um trebate okrenuti prema Bogu, da biste izbjegli taj krug rađanja i umiranja.

Čovjek može nadvladati loše posljedice svojih djela tako što će um okrenuti ka Bogu. Božjom milošću će i brda grijeha nestati poput magle. Svaka akcija mora izazvati reakciju. Božja milost može vam pomoći da izbjegnute posljedice vlastite karme. Zapravo, čovjek može iznova ispisati vlastitu sudbinu ako dobije Božju milost, kao što je bio slučaj s Markandeyom. Njemu je bilo dano samo 16 godina života. No on to nije znao sve do noći uoči svog 16. rođendana. Te je noći svoje roditelje našao tužne i nesretne. Tada je saznao da mu je došao kraj i da je to uzrok njihove tuge. Kad je to čuo, otišao je u Īśvarin hram, zagrlio *Śivalingu* i intenzivno molio. U zakazani čas pojavi se Yama, bog smrti, i namakne mu svoju omču oko vrata. No, kako je Markandeya čvrsto zagrlio *lingu*, tako je omča uhvatila i nju. Na to se pojavi Īśvara i prekori Yamu: "Kako

se usuđuješ Meni namaknuti omču?” i prokune Yamu na smrt, a zadovoljan Markandeyinom predanošću, blagoslovi ga darom besmrtnosti. To samo hoće reći da kroz iskrenu molitvu možete zadobiti Božju milost koja vam pomaže da postignete bilo što. Bog nije odvojen od vas. On se nalazi u vašem tijelu. Tijelo je hram Božji.

Univerzum je Božja kreacija

Newton je htio znati je li se Kreacija pojavila sama od sebe ili je time upravljala neka nevidljiva sila. Godinama je vršio intenzivna istraživanja kako bi saznao istinu. Na posljetku je odustao od svih znanstvenih eksperimenata i okrenuo se prema unutra. Nakon devet dana shvatio je da postoji “Božja ruka” koja je odgovorna za sveukupno stvaranje, održavanje i poništenje. I drugi znanstvenici, poput Einsteina, Schrödingera i drugih, došli su do istog zaključka. Mnogi suvremeni ugledni znanstvenici također nastoje saznati istinu o Božjem stvaralačkom principu univerzuma. Oni nisu svjesni magnetske i električne sile kao sila prisutnih u ljudskom tijelu koje je zapravo mali generator. Probavna vatra (*jatarāgni*) je izvor toplinske energije u tijelu. Prije no što počnete jesti, pjevate sljedeće stihove:

*Brahmārpanam Brahma Havir
Brahmāgnau Brahmanā Hutam
Brahmaiva Tena Gantavyam
Brahma Karma Samādhinā*

Brahman je žrtveni prinos (*arpanam*), *brahman* je žrtva ljevanica (*havir*) koju u vatri *brahmana* (*brahmāgnau*) žrtvuje (*hutam*) *brahman* (*brahmanā*). *Brahmana* uistinu (*brahmaiva*) mora dosegnuti (*gantavyam*) onaj (*tena*) koji je u svome djelovanju usredotočen na *brahmana* (*brahma karma samādhinā*).

Smjesta vam iznutra dolazi sljedeći odgovor:

*Aham Vaiśvānaro Bhūtvā
Prāninām Dehamāśritah
Prānāpāna Samāyuktah
Pacāmyannam Caturvidham*

Postavši (*bhūtvā*) probavna vatra (*vaiśvānaro*) koja boravi (*āśritah*) u tijelu (*deham*) živih bića (*prāninām*), povezana s (*samāyuktah*) udisanjem i izdisanjem (*prānāpāna*), ja (*aham*) probavljam (*pacāmi*) sve četiri vrste (*caturvidham*) hrane (*annam*).

Bog koji je prisutan u vama u obliku probavne vatre (*vaiśvānara*) vari četiri vrste hrane koju konzumirate. *Jatarāgni* (probavna vatra) je poput generatora i ona je zadužena za proizvodnju električne energije u tijelu. Ljudsko tijelo je smjesa različitih energija – toplinske, svjetlosne, zvučne, električne, itd. Nažalost, takove božanske moći tijela čovjek troši na traženje svjetovnih zadovoljstava.

Ne biste trebali čeznuti za zadovoljstvima, nego strpljivo podnositi sve što vam dolazi, jer je sve što vam se u životu događa dobro za vas. Nemojte se nikad dati obeshrabriti kad se suočite s teškoćama i patnjama u životu. Čvrsto vjerujte u moć *ātmana*. Onaj tko shvati snagu *ātmana* ne pati. Panacea (univerzalni lijek) za sve patnje je pjevanje Božjeg imena. Čvrsto vjerujte da ste Bog. Nikad nemojte (pogrešno) misliti da je Bog gospodar, a vi Njegov rob. Vi nemate gospodara – vi ste gospodar. “Master the mind and be a Mastermind” – svladajte vlastiti um i budite Super-um. Nikad ne zaboravljajte Božje ime; nikad se ne udaljavajte od Božje ljubavi; nikad ne napuštajte istinu i nikad ne zaboravljajte *dharmu*. S nepomućenom usredotočenošću razmišljajte o Bogu. Ništa drugo na ovome svijetu nije važno. Mnogi žive u zabludi da su, nagomilavši bogatstvo, postigli nešto veliko u životu, no oni ne shvaćaju da će s ovog svijeta morati otići praznih ruku. Ne dajte se prevariti tom zabludom. Ne tratite život na nju. Shvatite razliku između *brahme* i *bhrame*, odn. između Boga i zablude. Načelo jednote u različitosti je *brahma*, a vidjeti različitost u jednoj je *bhrama*, zabluda.

*Naroda je mnogo, no zemlja je jedna.
Zvijezda je mnogo, no nebo je jedno.
Nakita ja mnogo, no zlato je jedno.
Krava je mnogo, no mlijeko je jedno*

Tko je Ganapati?

Evo kako ćete vidjeti jedinstvo u različitosti. Pokušajte shvatiti značenje imena Ganapati, Vināyaka i Vighneśvara. Vi sami ste Ganapati. Svi ste jutros čuli Susheelu kako pjeva pjesmu “*Adugaduguna Gudi Undhi*” (Na svakom koraku je hram). Samo naše tijelo je hram Božji. “*Deho devālaya prokto jīvo deva sanātana*”, odn. “Tijelo je hram, a stanovnik je Bog.” *Jīvanajyoti* ili svjetlo života koje se nalazi u tijelu, zapravo je *paramajyoti*, odn. najviše svjetlo. To svjetlo nije podložno promjeni i ne može se iscrpiti. Tijelu je suđeno da nestane, prije ili poslije. Tijelo umire, ali ne i um. Stoga um treba staviti pod nadzor. To je istinska *sādhanā*. Nećete imati nikakvih problema ako um predate (kao žrtvu) Bogu. Um je jako nemiran. On ni trenutka ne miruje. Zato ga uvijek treba zaposliti. Samo tako ga je moguće nadzirati. A čime zaposliti um? Neka bude stražar na ulazu u vaše nosnice. Neka pazi što u nos ulazi i što iz njega izlazi. Udišete “so”, a izdišete “ham”. “So” simbolizira ono što je dobro (Boga), a “ham” predstavlja ono što je loše (ego). Tako će um shvatiti da Boga treba unijeti, a ego izbaciti. Um je poput ludog majmuna. Ako nije nečim zaposlen, skače na sve strane kako mu dođe. Jedini način da zaposlite majmuna je da ga

natjerate da se penje gore-dolje po stupu. Isto tako treba i um zaposliti ponavljanjem *so'ham* mantr.

Tko je Ganapati? On je *adhipati* ili gospodar svih *gana*, odn. 'trupa': pet osjetila, pet elemenata i pet životnih omotača. Ljudsko se tijelo sastoji od pet omotača ili *koša*: omotača hrane (*annamayakoša*), omotača životne sile (*prānamayakoša*), mentalnog omotača (*manomayakoša*), omotača mudrosti (*vijñānamayakoša*) i omotača blaženstva (*ānadamayakoša*). No čovjek napreduje samo do mentalne razine (omotača). Ne uspijeva se uspeti dalje, do omotača mudrosti i blaženstva. Kako je Ganapati gospodar svih pet omotača, čovjek treba potražiti utočište u njemu, kako bi dospio u stanje blaženstva.

Slon je poznat po svojoj inteligenciji. Za Ganapatija se, zato što je izuzetno inteligentan, kaže da ima slonovsku glavu. No Ganapati je poznat i kao Vināyaka, odn. onaj koji nema *nayaka* ili gospodara. On je gospodar duhovnih postignuća (*siddhi*) i intelekta (*buddhi*). Stoga se čovjek, da bi stekao *siddhi* i *buddhi*, treba moliti Vināyaki. Da biste stekli Vināyakinu milost, morate svoju inteligenciju koristiti na ispravan način. Morate se maknuti iz lošeg društva i potražiti dobro društvo. Samo tako ćete ispuniti životnu svrhu. Vrlo često upozoravam učenike i studente da time što se kreću u lošem društvu postaju robovi. Morate biti gospodari, a ne robovi. Svi znate što se dogodilo Kaikeyi kad je slušala svoju sluškinju Mantharu. Dok joj je inteligencija bila zasjenjena, ona je vjerovala riječima zle sluškinje. Onome čiji je intelekt izvrnut, istina se čini kao neistina i obratno. Zahvaljujući lošem društvu, um se zagađuje. Zato već od najranije mladosti

*“bježite od lošeg društva,
družite se s dobrima,
činite samo ispravna djela i danju i noću
i istražujte što je trajno, a što prolazno.”*
(stihovi na sanskr̥tu)

Ne treba stvarati nepotrebne veze. Vaše saobraćanje s drugima treba biti ograničeno na osnovnu uljudnost “Dobar dan. Kako ste?” itd.

Utjelovljenja ljubavi!

Vi ste pod pogrešnim dojmom da je danas Vināyakin rođendan. No on nema ni rođenja ni smrti, ni početka ni kraja. On je vječni svjedok. Ovaj život je privremen. Zato ga trebate prožeti duhovnošću. Sve svetkovine u Bharati (Indiji) imaju duboko unutarnje značenje. One su izuzetno svete. Svrha svetkovina nije samo pripremanje i konzumiranje biranih jela. Njihova je svrha da nas podsjetu na Boga. U dane svetkovina ukrašavate svoje domove svežnjevima zelenog lišća i odijevate novu odjeću, odbacujući staru. Isto tako biste trebali odbaciti i svoje trule navike i njegovati svjež i svete ideje. Trebali biste u novi život stupiti s uzvišenim osobinama. Nikad ne kršite Božje zapovijedi. Ako to ipak učinite, tada ćete se upropastiti kao i Rāvana i Hiranyakaśipu. Oni su razvili mržnju prema Bogu i na kraju se susreli s vlastitim prokletstvom. Nikad ne sumnjajte u Božje postojanje. On je svagdje. *“Ek prabhu ke anek nām”* – “Jedan je Bog koji ima

mного imena.” Nikad Ga ne zaboravljajte. Razmišljajte neprekidno o Njemu. To je glavna svrha ljudskog života.

Što biste to trebali ponuditi kao žrtvu Vināyaki na ovaj *Vināyakacaturthi* dan? Ljudi danas troše mnogo novca na razno voće i jela koja nude Bogu kao žrtvu. No svi su ti žrtveni darovi samo ritual. Na kraju ih ljudi sami pojedu. Iz tih darova ne proizlazi nikakvo dobro. *Pattra*, *pušpa*, *phala*, *toya* odn. list, cvijet, plod i voda – to su četiri stvari koje trebate prinijeti kao žrtvu Bogu. Ovdje list (*pattra*) predstavlja tijelo. To tijelo može uvenuti u svakom trenutku. Zato nikad ne stvarajte vezanost za tijelo. Radije ga ponudite kao žrtvu Bogu. Cvijet (*pušpa*) predstavlja srce (*hṛdaya*), cvijet koji nikad ne vene. Um se može usporediti s plodom (*phala*), a voda (*toya*) predstavlja suze radosnice. Sve to treba ponuditi Bogu kao žrtvu. To je žrtva kakvu Bog očekuje. Nadam se da ćete ovo što je rečeno provesti u praksi i tako posvetiti svoje živote. Sve vas blagoslivljam i ovime zaključujem svoj govor.

(Bhagavān je govor zaključio *bhajanima*: “*Hari bhajana binā...*” i “*Pibare Rāma rasam...*”)

14. 10. 1999

PROVODITE U DJELA BHAGAVĀNOVA UČENJA

*Iako su Vede klasificirane da bi ljudima
bilo lakše proučavati ih i iskusiti ih,
oni na njih uopće ne obraćaju pažnju.*

Sebičnost je danas postala čovjekov glavni pokretač u svemu što čini. Um mu je ispunjen željama svih vrsta, a nasilje je postalo načinom života. On trati svoj život ne nalazeći mu pravi razlog. Potpuno je zastranio s puta *dharme* i *preme*. Želje su mu prešle sve granice i definitivno ga odvede u bijedu. Čovjek je u stanju posvemašnje konfuzije jer nije u stanju shvatiti pravi smisao života.

Provodite u djelo Bhagavānova učenja

Držim vam govore već punih 60 godina, ali vi se niste potrudili provesti u djelo čak ni mrvicu od učenja koja čujete u njima. Studenti su poput zlata. Srca su im prepuna svetih osjećaja pa bi i njihovo ponašanje trebalo biti u suglasju s takvim osjećajima. Čovjek propada ako mu ponašanje ne slijedi put ispravnosti. Ali, ne samo studenti, niti učitelji i službenici također ne ispunjavaju ono što se od njih očekuje. Stanje je isto u slučaju Organizacije i njenih sastavnih dijelova. Bez sumnje, oni jako vole Svamija, ali takvu veliku ljubav ne pokazuju kad se radi o zahvalnosti i duhovnoj praksi (*sādhana*). Prilično je iznenađujuće, čak i Meni, da se u posljednjih nekoliko dana osjećam kao da nikada nisam ništa ni govorio. Obzirom da nema vidljivih naznaka ikakve promjene u vama, mislim, da nema smisla nastavljati govoriti vam. S obzirom na to, odlučio sam Sebe ograničiti na nekoliko riječi. Što očekujete od Mene da vam govorim? Već sam vas podučio svemu što je trebalo naučiti. Tome se nema više što pridodati. Boli Me kada vidim da su sva Moja učenja otišla u vjetar i da je slatkoća mojih riječi vama postala bezukusna.

Ego danas raste među poklonicima. Postaju sve veći i veći razmetljivci. Svijetu se prikazuju "velikim osobama" pružajući pogrešan primjer svima ostalima. Nema nikakve koristi od znanja i iskustva koje su stekli ili iskusili. Nisu u stanju prepoznati da ih njihov ego vuče u propast. Oni niti slijede ideale koje je pred njih stavio Svami niti su Mu zahvalni za ljubav i milost koju izlijeva na njih.

Shvatite duboke istine sadržane u Vedama

Od pradavnih vremena Vede podučavaju dubokim istinama. One čine temelj za mirno i napredno društvo. Termin "Veda" ukazuje na 'mudrost', 'razlučivanje' i 'bitak'. Mnogo je ljudi koji pjevaju Vede od jutra do mraka, ali niti jedan od njih se nije potrudio shvatiti sadržajnost i znakovitost koju one posjeduju. Koja je korist od takvog njihova pjevanja? Mnogo ljudi pohađaju učilišta za Vede da bi ih tamo proučavali, ali oni to čine jedino u ime novca, imena i slave.

Mudrac Vyasa je uvidio da je nemoguće za čovjeka da prouči neizmjerne Vede u svojem vremenski ograničenom životu. Zbog toga je on klasificirao zbornik tekstova koje su činile Vede u četiri osnovne zbirke: *Ṛg*, *Sāma*, *Yajur* i *Atharva Vede*. *Yajur Veda* je dalje podijeljena na *Krišna Yajur Vede* i *Shukla Yajur Vede*. Veoma velika količina tema sadržanih u Vedama razvrstana je nadalje, zavisno od teme, pod raznim drugim imenima kao *śruti*, *trayī*, *svādhyāya*, *nigama* i *agama*, itd. Svako ime bremenito je dubokim unutarnjim značenjem. Svaka od Veda se sastoji od tri dijela: *mantri*, *brāhmaṇa* i *upanišada*, uključujući i *āraṇyake*. *Mantre* su himne u slavu bogova, a *brāhmaṇe* se bave izvođenjem žrtvenih obreda – *yajñi* i *yāga*. *Āraṇyake* sadržavaju *mantr*e koje su pjevali i prakticirali šumski pustinjaci (*vānaprastha*).

Iako su Vede klasificirane da bi ljudima bilo lakše proučavati ih i iskusiti ih, oni na njih uopće ne obraćaju pažnju. Žalosno je da nitko ne pridaje primjerenu važnost Vedama koje su prepune svetosti i dubokih istina. Kao rezultat toga, indijska kultura propada. Ljudi iz drugih zemalja shvatili su vrijednost Veda više od samih Indijaca. Japanci i Nijemci, primjerice, vrlo su pomno proučavali *Atharva Vede* s ciljem da unaprijede svoju proizvodnju oružja i streljiva. *Bhārate* (Indijci) se, nažalost, ne trude shvatiti njihovu veličinu i grandioznost. Upropaštavaju si živote u nastojanjima da si pod svaku cijenu ostvare materijalističke želje. Oni čak i duhovne prakse poduzimaju iz jedinog razloga da ispune svoje svjetovne ambicije. Oni idu svjetovnim, 'vanjskim putom' (*pravṛttimārga*) slijede duhovni, 'unutarnji put' *pravṛttimārga*. Ovu svetu kulturu mogu unaprijeđivati jedino oni koji razviju čvrstu i postojanu vjeru u Boga.

Pogrešan koncept obrazovanja

Moderan čovjek hoće da mu netko drugi u tren oka sve 'servira na pladnju' a da on sam uloži što manje vlastitog truda. Nije pripravan uložiti ni najmanji napor ni podnijeti ni najmanju poteškoću. Isto tako ljudi nisu danas pripravi prihvatiti istinu već se zanose neistinom. To je nalik situaciji u kojoj oni odbijaju piti mlijeko koje im se dostavlja na kućni prag, ali im nije teško 'potegnuti' na dalek put ne bi li se dočepali zabranjenog alkohola.

Koje je značenje obrazovanja? Smisao obrazovanja jest u upoznavanju samoga sebe, a ne u zgrtanju bogatstava. Bez obzira na stečeno obrazovanje, ljudi u svojoj uskogrudnosti nisu u stanju odreći se svojih pokvarenih osobina. Moderno obrazovanje vodi jedino u pusto umovanje, nikako ne u sveobuhvatnu mudrost. Ako sâmi odrasli kroče pogrešnim putovima, vrlo je izgledno da će i mladi poći njihovim stopama. Moderan čovjek živi u uvjerenju da je vrhunski obrazovan, ali je u stvari potpuna neznalica. U svojoj nesposobnosti da shvati značenje obrazovanja on ga koristi jedino u svrhu da bi zarađivao za život. On proučava raznu duhovnu literaturu, pridružuje se brojnim duhovnim organizacijama, ali ne ulaže ni najmanjega truda da primjeni u život bar nešto od svetih učenja. Nema grijeha gorega od toga. Sve je u redu ako se pogreška učini iz neznanja, ali namjerno počinjene greške ubrajaju se u veliki grijeh. Iako

je potpuno svjestan što je dobro a što loše, on nije u stanju činiti dobro a odreći se zla. To je razlog zašto je čovjek nesposoban napredovati na polju duhovnosti.

Od pradavnih je vremena sedmodnevni obred prinošenja žrtve zvan *vedapurušasaptāhajñānayaajña* imao duboko duhovno značenje. *Yajña* znači žrtveni obred. U ovoj žrtvi (*yajña*) morate žrtvovati svoje iskvarene misli, loše osjećaje i zle sklonosti te razviti plemenite osobine. Prije započinjanja ovog žrtvenog obreda pali se vatra na način da se jedan komad snažno trlja o drugi dok se ne pojavi vatra. Donji komad drva se može usporediti sa majkom, a gornji sa ocem. Vatra koja se pojavi je sin koji upali i roditelje same. Vi morate razumjeti misteriju i unutarnje značenje takvih pojmova sadržanih u Vedama.

Prvo zaslužite, a onda poželite

Studenti!

Mnogi od vas osjećaju se loše misleći da je Svami ljut na vas i da neće razgovarati s vama. U meni nema ni tračka ljutnje ili nenaklonosti prema vama ili starijima. Svoje studente cijenim kao svoj vlastiti život. U tom slučaju kako bih se na njih mogao ljutiti? Ali ne želim govoriti bilo kome jer ne želim da moje riječi budu obezvrjeđivane. Osjećam da je bolje uopće ne govoriti nego govoriti u vjetar. Nema svrhe osjećati se loše zbog toga što Svami ne razgovara s vama. Potrudite se, pokažite se vrijedni toga da Svami govori s vama. Ja vas podučavam cijelo vrijeme, u nebrojenim prilikama, ali jeste li učinili ikakav pošten pokušaj da provedete u život bar ijedno od mojih učenja? Pošto se ne odričete svojih loših sklonosti poput mržnje, ljubomore, razmetljivosti kako možete očekivati da Svami razgovara s vama? Mržnja je čovjekov najveći neprijatelj. Razmetljivost uzdiže ego što za uzvratnu posljedicu ima propadanje ljudskosti. Ljubav je zajedničko dobro svih i svakoga. Sreću i mir možete doseći jedino razvijajući ljubav. Danas, međutim, ljubav je u opadanju, a mržnja u usponu. Mržnju pronalazimo unutar članova iste obitelji, unutar studenata istog koledža i među prebivateljima istog ašrama.

Što je ašram? To je mjesto u kojem nema nevolja (*šrama*). Ali vi ašram preobraćujete u tegobno mjesto! Vi nemate prava ostati u ašramu ako ne slušate Svamijeve naloge i ne shvatite njegovu ljubav i božanskost. Nema vam nikakve koristi od pukog bivanja ovdje ako ne provodite u život Svamijeva učenja. Bolje je da vam više ništa ne govorim ako ne provodite u praksu ono što vam kažem. U stvari, prekomorski poklonici bolje razumiju Svamijevu ljubav. Oni padaju u zanos ako s njima Svami progovori samo jednom, za razliku od vas, koji ne želite shvatiti vrijednost obilja ljubavi i milosti kojom vas neprestance kupam iz dana u dan. Vi tratite svoje vrijeme prepuštajući se glupostima poput ocrnjivanja i klevetanja jedan drugoga. Klevetanje je najgori grijeh. Ne kritizirajte niti grдите druge. Upanišade objavljuju iznimnu čovjekovu vrijednost. Ali on gubi svu svoju vrijednost, poštovanje i čast svojim pogrešnim djelovanjem. Za takvu degradaciju isključivo si je sam kriv.

Evo jednog primjera. Vi me svi štujete. Ali *ātman* u meni je isti *ātman* koji je u

vama pa tako, vaše štovanje mene podrazumijeva da *ātman* štuje sam sebe. Ako se netko prepusti kritiziranju drugih, on to čini stoga što se smatra odvojenim od njih i ne shvaća jedinstvo *ātmana*. *Ātman* ne kritizira sam sebe. Želite li biti bliski i dragi Svamiju razvijajte princip ljubavi. Sve vaše *mantr*e koje ponavljate i bogoštovlje koje činite su zaludu ako sebi dopuštate da vas obuzmu loše osobine poput mržnje, ljubomore, razmetljivosti i pompoznosti.

Gargina mudrost

Utjelovljenja ljubavi!

Volite svakoga upravo onako kako volite Svamija jer je Svami prisutan u svima i svakome. Jedna je te ista božanskost prisutna u svim bićima. Bog je unutarnji stanovnik svih bića (*īśvara sarvabhūtāna*). Onaj koji shvati tu istinu u stanju je postići sve u životu. Jednom, kralj Janaka je izvodio veliki žrtveni obred (*yajña*). Njoj su bili prisutni veliki učenjaci, podjednako i muški i ženski, poput Yajnavakye, Gargi, Narade i drugih. Kralj je pozvao skup da mu upute pitanje koje god žele. Gargi je zanimalo je li i ženama dopušteno pitati. Janaka je bio utjelovljenje mudrosti. Rekao je: "Znanje o nedvojnosti je istinska mudrost (*advaita darśana jñāna*). Kad se radi o istinskoj mudrosti tada nema nikakve razlike između muškaraca i žena, stoga, svatko je slobodan postaviti pitanje." Potom Gargi upita Yajnavalkyu: "Spremate se otići s kravama koje vam je darovao kralj. Možete to učiniti nakon što mi odgovorite na moja pitanja. Prvo pitanje je: 'Što je temelj svih stvari u ovom Univerzumu?'" Svi su tamo prisutni učenjaci bili zapanjeni time kako se jedna žena usuđuje postaviti tako drsko pitanje Yajnavalkyi. "Nebo (*ākāśa*) je temeljem svega što postoji", odgovori on. Ona potom upita: "Što je to što je iznad neba, i što ispunja i prožima Zemlju?" Yajnavalkya odgovori: "Supstanca koja prožima sve to jest jedino *ākāśa*". U istom tonu svi prisutni stanu među sobom raspravljati krajnji izvor *ākāśe* i zaključiti da se *ākāśom* ne može imenovati samo ono što iznad naših glava. Tada im Gargi pojasni jedinstvenost principa zvuka definirajući *ākāśu* kao *sabda brahman*¹. Također je objasnila da je *ākāśa* temelj Suncu (*sūrya*) i svemu u Univerzumu te da Sunce izvire iz Prirode (*prakṛti*²). Eto, tako je Gargi sudjelovala u raspravi i sve prisutne zadivila svojom mudrošću i razlučivanjem.

Poznato je da se Nārada volio prepirati. Ustao je i upitao Gargi: "Poštovana damo, koji je vaš životni cilj?" Ona odgovori: "Moja jedina želja jest doseći Boga". "To je nemoguće", reče Nārada. "Zašto?", upita Gargi. On odgovori: "Mokša ili dosizanje Boga nije dosuđeno neudanim ženama". Gargi reče: "Jedina razlika među ljudima počiva u njihovim tijelima i umovima dok je *ātman* jednak u svima". "U onom trenutku kad se udate postići ćete mokšu", nastavi Nārada. "To je nemoguće, jer sam se ja već sva potpuno predala Gospodu. Pa zar u tom slučaju, zaista nemam mogućnosti postići mokšu?", reče Gargi. Obzirom da se ovoj prepirki nije nazirao kraj, umiješao se kralj Janaka: "Majko, udajte se. Što

1 *ākāśa* – prostor, eter; najfiniji od svih pet elemenata, prožima sav Univerzum i omogućuje prijenos zvuka; fizički predstavlja sveprisutnost Jednoga Boga.

2 *prakṛti* – priroda, stvaralačka energija; izvršna moć prirode; pramaterija, ono iz čega se sastoji Univerzum.

time gubite?" Ona je trenutak razmišljala prebivši u mislima što o svemu tome kažu *upanišade* i *śāstre*, te progovori: "Onda dobro, udat ću se na jedan dan". Čak je i Nārada bio osupnut time što bi taj jednodnevni brak imao značiti. Gargi reče: "Brak je brak, trajao on jedan dan ili stotinu godina. Zato, ja ću se udati na jedan dan. Tko ga je od vas spreman prihvatiti?" Jedan od prisutnih mudraca po imenu Sringi pristade. I dok se pjevala prigodna mantra (*tadeva lagnam, sudinam tadeva, tarabalam candrabalam tadeva, vidyabalam daivabalam tadeva*), mudrac joj je svezao vjenčani uzao. Gargi ga je odmah potom prekinula i odbacila te istoga časa dosegla konačno oslobođenje (*mokša*). Tako je Gargi postigla svoj cilj bez da se ogriješila o bilo koji svoj zavjet ili nalog zapisan u *śāstrama*. Oglasi se kralj Janaka: "Gargi, cijeli je tvoj život bio usmjeren i posvećen ispunjavanju Božje volje i zbog toga ti mokša nije mogla izmaknuti. Ona je bila tvoja neizbježna sudbina. Ti si doista veliki mudrac. Stoga će me tvoje ruke danas okruniti za kralja". Gargi mu na to objasni *dharmu* osobe koja je za to zadužena na njegovom dvoru te mu objasni da su takve svjetovne stvari privremene i netrajne.

Bezbroj se takvih uzvišenih žena rodilo u ovoj svetoj zemlji Bharat. Nesreća je da si ljudi rođeni u toj svetoj zemlji dopuštaju spuštati na tako niske grane. Za takva stanja osnovni su uzroci ego i vezanost. Što god vam ja govorim nije poradi mene već za vaše dobro i to mnogi od vas to ne shvaćaju. Oholost svojim vlastitim stupnjem obrazovanja glavni je uzrok za takvo stanje neznanja. Obrazovani bi ljudi trebali biti ponizni. Obrazovanje čovjeku udjeljuje poniznost, a poniznost mu udjeljuje dostojnost, vrijednost štovanja. Onaj koji je vrijedan štovanja, stječe bogatstvo. Ako ga upotrijebi za provođenje *dharme*, sigurno postiže istinsku sreću. I svi, prije ili kasnije, kroz istinsko obrazovanje ovdje možete ostvariti vaš životni cilj.

Prvo se oslobodite ega. Njeguajte poniznost. Poštujte starije. Govorite slatko. Budete li provodili u djelo te vrline, Svami će uvijek biti s vama i uvijek vas voditi. Vi ne znate, ali mnoge će se čudesne stvari dogoditi u vrlo bliskoj budućnosti. Vi ćete biti oduševljeni što ćete vidjeti, čuti i osjetiti ta božanska događanja. Nemojte propustiti tu svetu priliku koja je pred vama. Propustite li ju sada ona vam se više nikada neće pružiti, a ako ju dobro iskoristite, nećete nikada požaliti. Čuvajte te svete misli u svom srcu, poštujte roditelje, slušajte starije i učinite svoje živote punim smisla. To vam je svima moj blagoslov. Tim blagoslovom došao sam do kraja svog govora.

(Bhagavān je govor zaključio *bhajanom*: "*Hari bhajana binā...*")

SLUŽITE S LJUBAVLJU

Onaj tko provodi i promiče ideale kao što su dobrota, moralnost i istina, taj je mlad u pravom smislu te riječi. Zapravo, samo takvi ljudi su tvoji najbolji prijatelji, a isto tako i moji najbolji prijatelji.

(Pjesma na teluškom)

Utjelovljenja ljubavi!

Dobrota znači dobro ponašanje, dobro postupanje, dobru disciplinu i dobar karakter. Istina, ispravnost, mir, ljubav i nenasilje pravih je pet životnih načela (*pañcaprāṇa*) čovjeka. Ljudski je život putovanje od 'ja' do 'mi'. Ovo putovanje je istančano i cilj je vrlo blizu, ali čovjek se mnogo puta ponovno rađa kako bi stigao na kraj puta. Zbog čega mu je potrebno tako dugo vremena i suočavanja s poteškoćama kako bi se dostigao cilj koji je tako blizu? Mladi današnjice čine sve što je u njihovoj moći kako bi saznali sve što se događa u svijetu, ali ne čine niti najmanjeg napora kako bi razumjeli temeljnu istinu ljudskoga života. Nikakva dobrobit neće proizaći iz pribavljanja takvih informacija, koje vas neće dovesti do cilja vašega života. Postoje tisuće intelektualaca, obrazovanih ljudi i uvaženih predavača diljem svijeta. Ali sve svjetovno znanje i vještine bit će puko rasipanje ako ne upoznamo sebe. Prvenstvena dužnost čovjeka je spoznati tko on zapravo jest.

Ako u ovom svijetu izgubimo novac, ne bismo zbog toga trebali brinuti, jer ga je moguće ponovno zaraditi. Ako izgubimo prijatelja, možemo naći drugoga. Ako izgubimo suprugu, možemo se ponovno oženiti. Ako izgubimo komad zemlje, možemo kupiti drugi. Ali ovo tijelo, nakon što ga jednom izgubimo, ono je izgubljeno zauvijek.

(sankrtski sveti stih)

Čovjek je postigao sve u životu, ali nema ljudskih vrijednosti, što uzrokuje gubitak pet životnih načela. Kao posljedica toga, on je postao živo truplo. Vjera u Boga je vrlo bitna za čovjeka. Možete postaviti pitanje tko je Bog i gdje je Bog? Istina je Bog. Istina je jedna i ista za svakoga, bez obzira na kastu, porijeklo, religiju, jezik, nacionalu pripadnost ili ideologiju. Nema veće ispravnosti od prijanjanja uz istinu (*satyam nāsti paro dharmah*). Ova temeljna istina je Bog. Slično tomu i ljubav je Bog. Zbog toga, živite u ljubavi. Prava ljubav se odnosi na srce, a ne na tijelo. "Srce srcu, a ne tijelo tijelu." Tijelo je poput vodenog mjehurića, um je poput poludjelog majmuna. Zbog toga nemojte slijediti tijelo, nemojte slijediti um. Slijedite savjest. Samo tada možete iskusiti istinu.

Mladi muškarci i žene!

Vaš život je dugo putovanje, a vaše želje su prtljaga. "Što manje prtljage, to više udobnosti i putovanje se pretvara u zadovoljstvo." Zbog toga ograničite svoje želje. Rođenje u ljudskom obliku vam je podareno kako biste služili drugima, a ne da biste samo jeli, pili, spavali i zabavljali se. Najbolji način kako se voli Boga je voljeti sve i služiti svima. Čovjekova prvenstvena dužnost je da

služi svojim bližnjima i čini ih sretnima. Vaš će život biti otkupljen samo ako se uključite u služenje društvu. Najviši oblik duhovne discipline (*sādhana*) je da pretočimo svoju ljubav u služenje. To je prava predanost. Dječak iz Kerale koji je nešto ranije govorio spomenuo je različite bolesti koje napadaju tijelo. Postoje mnogi primjeri u prošlosti kada su čak i moćni kraljevi morali podnositi bolne muke unatoč tome što su imali pristup najopremljenijim liječilištima i najboljim liječnicima. Liječnici sami po sebi ne mogu izliječiti bolest. Ono što je potrebno je Božja milost. Nema smisla štititi tijelo ako ne ustrajete u moralnosti. Zbog toga je potrebno provoditi život ispunjen istinom i ljubavlju. Ljubav mladih današnjice je usiljena. Oni pozdravljaju jedni druge izgovarajući 'zdravo', ali u njima odjekuje praznina (igra riječi u engleskom jeziku - hello i hollow). Njihov je život postao neprirodan poput kazališne predstave.

Čovjek se može uzdići do razine božanskosti samo ako slijedi put služenja. Kada čovjek nije u stanju razumjeti ljudskost, kako onda može razumjeti božanskost? Prvo upoznajte sebe. Ljudski je život plemenit, zbog toga što je sam po sebi božanski. Zapravo, čovjek i Bog nisu dvije odvojene cjeline, oni su jedno i isto. Istina je jedna, ali učenjaci je nazivaju različitim imenima (*ekam sat viprah bahudhā vadanti*). Vaš će život biti otkupljen jednom kada spoznate tu istinu. Ova božanska snaga svojstvena čovjeku ne može se pronaći niti u jednom drugom biću. Čovjek, nesposoban da spozna svoju božansku prirodu, upušta se u različite duhovne vježbe kao što su pokora, meditacija i disciplina (yoga).

Svako duhovno nastojanje koje nije ispunjeno ljubavlju puko je gubljenje vremena. Ljubav u govoru je istina, ljubav na djelu je ispravnost. Zato, na početku razvijte ljubav. Požuda, pohlepa, mržnja, ljubomora, ljutnja i ponos su odlike svojstvene životinjama. Te odlike su posljedica loših primjesa u hrani koju uzimamo. Njih je čovjek sam razvio. Te loše osobine su krivac što je čovjek zaboravio svoju božansku prirodu.

Čovjek bi trebao na ispravan način koristiti svoj intelekt, položaj i bogatstvo. Bogatstvo u ovom smislu ne podrazumijeva svjetovna blaga. Ono se odnosi na snagu osjetila. Tu je snagu potrebno koristiti kako bi se služilo društvu. Niti putem pokore, niti odlaskom na hodočašće niti proučavanjem svetih rukopisa ne može se prijeći ocean rađanja i umiranja (*saṁsāra*). Samo putem služenja moguće je postići otkupljenje. Riječi *sevā* i *prema* su kratke, sastavljene su samo od dva sloga, ali u sebi pohranjuju beskrajnu snagu.

Prvo preispitaj sebe i spoznaj tko stvarno jesi. Upoznaj sebe i tada ćeš spoznati sve. Budući da su mnogi od vas novopridošli, to je vrijedno napomenuti. Kada kažete: "Ovo je moja maramica," to znači da je maramica odvojena od vas. Slično tomu, kada kažete: "Ovo je moje tijelo, moj um, moj intelekt," to znači da ste vi odvojeni od svega toga. Tada će se prirodno pojaviti pitanje: "Tko sam ja?" Razmislite o tomu. Tijelo, um i intelekt samo su instrumenti. Poistovjećivanje sebe s tim instrumentima nema smisla. Vi ste gospodar. Zagospodarite svojim umom i budite onaj koji vlada svime (igra riječi u engleskom jeziku - master your mind i mastermind). Nikada ne biste smjeli postati rob svojeg tijela, uma i osjetila. Zapravo, oni bi trebali biti pod vašom kontrolom, a ne da oni vas kontroliraju.

Jedna od govornica ponovila je Svamijeve riječi: "Moj rad je moja poruka." Ona je također spomenula i Njegovu izjavu: "Vaš život je moja poruka." Trebali biste jasno razumjeti značenje tih izjava. Proglašavanje da je vaš život Svamijeva poruka s jedne strane, a istodobno s druge strane uranjanje u loše aktivnosti i neispravna djelovanja je izdaja. To predstavlja 'vašu' poruku, a ne moju poruku. Vi možete izjaviti kako je vaš život Svamijeva poruka tek kada ste stupili na put istine i ispravnosti, usadili mir u vaše srce i prionuli uz nenasilje.

Sve što vidite vani odraz je unutarnjeg bića. Dobro i loše ne postoje vani, oni su samo odraz onoga što je u vama. Nitko nema pravo suditi druge. Odbacite ono što je loše u vama i posvuda oko vas pronalazit ćete samo ono što je dobro. Kakva je boja naočala koje ste stavili, takva će biti i boja svijeta. Pogreška leži u očima promatrača, a ne u promatranome.

Srce je mjesto u kojem prebiva Bog. Zbog toga bi iz njega trebali izranjati samo plemeniti osjećaji. Ako u vama postoje bilo kakve loše odlike, to prestaje biti ljudsko srce. To je onda uistinu srce životinje. Ako se ponašate razuzdano, tada ste pas, a ne čovjek. Ponašajte se na način koji je primjeren vašem ljudskom rođenju. Kada ste ljuti, tada se podsjetite: "Ja nisam pas, ja sam čovjek." Kada vaš um počne lutati, tada si stalno ponavljajte: "Ja nisam majmun, ja sam čovjek." Nikada nemojte pre nagliti. To dovodi do gubitka. Gubitak uzrokuje brige. Zbog toga nemojte žuriti. Odvojite vrijeme i smireno razmislite. Sve te loše odlike mogu se odstraniti razvijanjem dobrih misli i osjećaja. To je lijek za sve bolesti.

Jedino su mladi muškarci i žene u stanju iskorijeniti nemir u društvu. Pretjerane želje su temeljni uzrok čovjekove patnje. Zbog toga svoje želje držite pod nadzorom. Predano izvršavajte svoje studentske dužnosti. Učite dobro i postignite visoke ocjene. Poštujte svoje roditelje i služite im. Uvijek imajte na umu dobrobit cjelokupnog društva i naroda. Zaslužite dobar glas u društvu. Nemojte osjećati ponos zbog svog obrazovanja. Sve vaše obrazovanje ne služi ničemu ako ga ne upotrijebite za dobrobit društva. Obrazovanje koje ste primili od zajednice trebate posvetiti zajednici putem služenja. Cilj obrazovanja ne leži samo u tome da bi se postigli određeni znanstveni stupnjevi, osigurao dobar posao i nagomilalo bogatstvo. Služenje je zaštitni znak onoga tko je obrazovan. Nema sumnje da je novac potreban, ali uz određena ograničenja. Pretjerane količine novca prouzrokuju da mnogo toga krene pogrešnim putem. Novac dolazi i odlazi, dok moralnost dolazi i raste.

Kao prvo i najvažnije učinite napor kako biste spoznali svoju pravu prirodu. Razlika između Boga i čovjeka je vrlo istančana. Tako dugo dok ne razumijete istinu, ostajete ljudsko biće. Jednom kada je spoznate, vi ste Bog. Služenje je najbolji način kako biste spoznali svoju prirodenu božanskost. Služenje bi trebalo poslužiti osobnom zadovoljstvu, a ne stjecanju imena i slave. Prije nego što počnete služiti drugima, služite sebi tako da učinite svoj um širokim i čistim. Oslobodite se uskogrudnih osjećaja 'ja' i 'moje' i proširite svoju ljubav na sve i svakoga. Ljubav je snaga koja povezuje cijeli svijet u jednu obitelj. Želio bih da razvijete tu ljubav i da živite poput braće i sestara. Ovo tijelo je bilo uključeno u služenje od svog rođenja. Slično tomu i vi biste trebali provesti svoj život u

služenju drugima. To je moja poruka. Ja provodim u djelo sve ono što propovijedam. Ja volim i služim sve i potičem vas da učinite isto tako, ali vi niste u stanju razumjeti moju ljubav, zbog toga što su vaši osjećaji uskogrudni. To je vaša pogriješka, a ne moja. Danas je u porastu broj sukoba i ne postoji pravo razumijevanje i sposobnost prilagodbe među ljudima. Prilagodba će biti moguća samo kada će postojati pravo razumijevanje.

Od trenutka rođenja jedino je ljubav ta koja postoji u vama. Uživajte u blaženstvu ljubavi i podijelite je s drugima. Nedostatak ljubavi temeljni je uzrok svih nemira u svijetu. Razvijte ljubav i prionite uz istinu. Istina ne znači opisivanje onoga što ste vidjeli, čuli ili učinili onakvim kakvo je to bilo. Istina je ono što je nepromjenjivo u sva tri područja vremena.

Isto kao što mijenjate svoju odjeću, jednoga dana, prije ili kasnije, trebat ćete promijeniti i svoje tijelo. To je razlog zbog kojeg se kaže 'smrt je odjeća života'. Onaj tko je odgovoran za rođenje, također je odgovoran i za smrt. Ovo tijelo je poput prolaznog oblaka. Tako dugo dok u tijelu postoji život, upotrijebite ga za služenje drugima. Uključite se u služenje sve do posljednjeg daha. Služenje čovjeku je služenje Bogu. Uspostavite nadzor nad svojim osjetilima, jer će bez toga sve vaše služenje biti uzaludno.

Svi ste se vi ovdje okupili a da za to niste dobili nikakvu pozivnicu. Vaša ljubav za Bhagavāna i Bhagavānova ljubav za vas doveli su vas ovamo. Ako u vašem srcu postoji ljubav, nikada nećete dospjeti ni u kakve poteškoće. Vaša bi se ljubav trebala proširiti na sve i svakoga, ne bi trebala biti ograničena samo na vaše prijatelje i obitelj. Recite mi s kim se družite i ja ću vam reći tko ste. Vi postajete onakvim kakvo je vaše društvo. Kako možete biti dobri ako se neprestano nalazite u društvu loših ljudi?

Svi ste vi ispunjeni vrlinama i plemeniti. Učinite sve što je u vašoj moći kako biste povećali tu dobrotu. Pobjegnite od lošeg društva i loših osjećaja. Njeguajte plemenite odlike. Razvijte širokogrudne osjećaje da su svi vaša braća i sestre. Gospod Kṛṣṇa je rekao u Bhagavad Gīti: "Svi su iskre moje božanskosti (*mamaivāṇśo jīvaloke jīvabhūtāḥ sanātanaḥ*).” Isto kao što se Sunce odražava u različitim posudama koje su ispunjene vodom, tako ćete pronaći odraz Boga u svakome. Sve na što nailazite u ovom svijetu je odraz, reakcija i odjek. Nemojte dopustiti da vas oni zavedu. Težite za time da dosegnete stvarnost. Kako biste iskusili stvarnost, odrecite se vezanosti koje se odnose na tijelo.

Božanskost je prisutna u svakome, ali vi ne činite nikakav napor kako biste je spoznali zbog toga što ste duboko uronili u svjetovne stvari. Vi ste utjelovljenja čistog, neokaljanog, istinskog i vječnog ātmana. Iskusite tu stvarnost. Sve što je povezano sa svijetom samo je odraz, a ne stvarnost. Izvršite sve svoje dužnosti imajući u vidu tu istinu. Pomozite uvijek, nemojte nikada povrijediti. To je sama bit svih Veda i svetih rukopisa kao što su Biblija, Bhagavad Gītā i Kuran. Svi ti sveti rukopisi govore o istoj temeljnoj istini. Pogriješno je podržavati razlike temeljene na religiji. Postoji samo jedna religija, religija ljubavi. Postoji samo jedna kasta, kasta čovječanstva. Postoji samo jedan jezik, jezik srca. Putujte od 'ja' do 'mi' putem služenja. Ja ću vam reći kako to provesti u dogledno vrijeme.

Postoje milijuni ljudi na ovom svijetu, ali samo vi, nekolicina sretnika imate

zlatnu priliku doći ovamo. Iskoristite tu priliku na najbolji mogući način i podijelite tu radost sa svakime. Služite cijelom svijetu. Spoznajte tu istinu da ste rođeni kako biste služili u društvu. Nemojte voditi sebičan život gomilajući bogatstvo. Nemojte se zadovoljavati samo time da napunite svoj želudac, shvatite da postoje milijuni onih koji su negdje vani, a koji su gladni i pate. Vaš će život biti posvećen samo kada budete pomagali siromašnima, bolesnima i potlačenima. To je istinska duhovnost. To bi trebao biti vaš način življenja. Kako biste stekli neko svjetovno zvanje, potrebno je izučavati različite predmete. Ali u duhovnosti postoji samo jedan predmet, a to je ljubav. Zato razvijte ljubav i uključite se u aktivnosti služenja. Budući da ste mladi, u vama se mogu pojaviti neke sumnje. Ja ću ih sve raspršiti. Nemojte stvoriti prostor za mržnju, ljubomoru i hvalisanje. Budite ponizan poklonik i pružajte ponizno služenje. To je istinska ljudska odlika.

Bhagavān je završio svoj govor bhajanom '*Prema Mudita Manase Kaho...*'

TRAŽITE BOGA U SEBI

*Nema većeg učitelja od savjesti. Nema većeg učitelja od vremena.
Svijet je uistinu najveći udžbenik. Bog je jedini pravi prijatelj.
(Pjesma na teluškom)*

Mladi muškarci i žene, budući građani svijeta!

Budućnost svijeta, dobro ili zlo ovisi o vašem ponašanju. Zemljom će vladati sigurnost, pouzdanost, mir i napredak samo ako je vaše ponašanje dobro. Ono što je svijetu danas potrebno nisu bogatstvo i materijalna dobra, već muškarci i žene plemenitog karaktera. Zemlja je osuđena na propadanje ako ponašanje mladih muškaraca i žena nije na ispravnom putu.

Istinsko ljudsko biće je ono koje prijanja istini (*satya*), ispravnosti (*dharma*) i požrtvornosti (*tyāga*). Istina je moralnost (*nīti*), ispravnost je postupak (*rīti*), a požrtvornost je slava (*khyāti*). To troje čini ljudsku vrstu (*manavajāti*). Ljudska je vrsta proistekla iz istine.

*Sve stvoreno je poteklo iz istine i na kraju će se stopiti u istini. Ne postoji mjesto ne kojem istina ne bi postojala. Spoznajte tu čistu i neokaljanu istinu.
(Pjesma na teluškom)*

Na tome se temelji ono što su drevni sveci i vidioci govorili: 'Govori istinu, govori ljubazno, nikada nemoj govoriti istinu koja nije ugodna (*satyam brūyāt priyam brūyāt na brūyāt satyamapriyam*). Govorenje istine (*satyam brūyāt*) odnosi se na moralne vrijednosti. Ljudska rasa (*mānavajāti*) ne može preživjeti bez moralnosti (*nīti*). Danas je cijeli svijet uronjen u probleme i previranja prouzročene nepravdom, neistinom i neispravnošću. Samo su mladi muškarci i žene u stanju obnoviti ljudske vrijednosti koje su u opadanju. Samo kada prionete uz moralnost može postojati jednakost, bratstvo i sloboda u društvu. Kako bi se održala moralnost, mora se prionuti uz istinu. To je razlog zbog kojeg treba govoriti istinu (*satyam brūyāt*). To je prvenstvena dužnost čovjeka. Druga dužnost je govoriti ugodno (*priyam brūyāt*), a odnosi se na dharmičke vrijednosti. Temelji se na onome o čemu govori Bhagavad Gītā: 'Govori istinu na ugodan i koristan način. Vaš govor ne bi trebao u drugima poticati porive i osjećaje (*anudvegakaram vākyam satyam priyahitam ca yat*)'. I kao treće, nemojte govoriti istinu koja nije ugodna (*na brūyāt satyamapriyam*), a odnosi se na duhovne vrijednosti. Trebalo bi prijanjati uz ta načela kako bi se napredovalo na duhovnom putu.

Utljelovljenja ljubavi!

Planinski lanac Himalaya (*Himācala*) tvori indijsku granicu na njezinom sjeveru. Koje je unutarnje značenje *Himācale*? *Hima* znači led, koji predstavlja

čistoću i mir. *Acala* predstavlja onoga tko je postojan. Tako da *Himācala* predstavlja čistoću, mir i postojanost. Rijeke koje vječno teku - Ganga, Yamuna i Sarasvati predstavljaju stalni optok krvi u ljudskom tijelu. Veliki spjevovi, nastali u ovoj zemlji, *Rāmāyaṇa*, *Mābhārata* i *Bhāgavata* izražavaju samu bit ljudske prirode. Nekoga se može nazvati Indijcem (*Bhāratīya*) u pravom smislu riječi samo onda ako provodi u djelo ideale koje Indija (*Bhārata*) predstavlja. U riječi *Bhārata*, *bha* se osnosi na osjećaje (*bhāva*), *ra* se odnosi na zvuk (*rāga*), dok *ta* predstavlja ritam (*tāla*). Indijci (*Bhāratīya*) su oni koji štuju Boga dovodeći u sklad osjećaje, zvuk i ritam. *Bhā* također znači sjaj, tako da su Indijci i oni koji su u potrazi za božanskim sjajem. Trebali biste biti ponosni na činjenicu da ste Indijci. Ne postoji veća odlika od toga. Indija (*Bhārata*) je zemlja koja promiče duhovno znanje ostalom dijelu svijeta i želi dobrobit cijelom svijetu: "Neka cijeli svijet bude sretan (*lokāḥ samastāḥ sukhino bhavantu*)!!!"

Svi ste vi jedno, bez obzira na zemlju kojoj pripadate. Žarulje mogu biti različite, ali električna struja je jedna. Slično tome, zemlje, tijela i osjećaji mogu biti različiti, ali načelo *ātmana* je jedno i isto u svima. Zbog toga odbacite sve razlike koje se temelje na kasti, religiji ili nacionalnosti i širite poruku jedinstva. Postoje mnogi narodi, ali zemlja je samo jedna. Postoji mnogo vrsta nakita, ali zlato je samo jedno. Postoji velik broj zvijezda, ali nebo je samo jedno. Postoji velik broj krava, ali mlijeko je samo jedno. Postoje mnoga tijela, ali dah je samo jedan. Blaženstvo možete osjetiti samo kada služite imajući na umu jedinstvo svih bića.

Vi ste rođeni u ljubavi, odrasli u ljubavi i stopit ćete se u ljubavi. Pet elemenata (*pañcabhūta*) utjelovljenje su nesebičnosti. Sunce održava sve stvoreno podajući svjetlost i život. Stabla prihvataju otrovni ugljični dioksid i podaruju nam kisik potreban za život. Majka zemlja uči nas strpljenju i požrtvornosti. Svi ti elementi pomažu čovječanstvu bez ikakvih očekivanja za uzvratom. Ne postoji veći primjer nesebične ljubavi od prirode. Šteta je što čovjek, nakon što je rođen i odrastao u prirodi, ne usvaja uzore koje mu priroda pruža, nego vodi život ispunjen sebičnošću i vlastitim interesima. Mladi bi trebali odlučiti da iskorijene sebičnost i vlastite interese kako od njih ne bi ostalo ni najmanjeg traga.

Isus je rekao: 'Svi su jedno, moj dragi sine, budi kao i svi drugi.' Svi su rođeni od iste majke zemlje, dišu isti zrak i piju istu vodu. Ako je to tako, zbog čega bi uopće trebale postojati razlike? Izbjegavajte sve razlike i živite u jedinstvu. Spoznajte jedinstvo u različitosti i ponašajte se u skladu s time. Možete otići u sela, služiti potrebite i poduzeti različite programe razvoja ruralnih područja. Ali čineći to, vi ne provodite neko veliko služenje. Zapravo, to je vaša dužnost. Vi ste rođeni kako biste služili. Zbog toga provedite svoj život služeći drugima. Nemojte težiti za moći i položajem. Onaj tko nije ponizni sluga (*sevaka*) ne može postati vođom (*nayaka*). Samo istinski ponizni sluga može postati pravim vođom. Ljudi pogriješno vjeruju da molitva (*japa*), pokora (*tapas*) i meditacija (*dhyāna*) čine duhovnu vježbu. Oni ulaze u meditaciju ne znajući što ona predstavlja! Oni osjećaju da meditiraju o Bogu ne znajući tko Bog jest! Oni izgovaraju imena Rame, Kṛšṇe, Isusa, Alaha i Zaratustre kao Bogova i meditiraju o njima, a da pri

tome nisu svjesni činjenice kako su svi oni utjelovljenja Boga. Oni koncentraciju pogrešno smatraju meditacijom. Koncentracija je povezana s osjetilima, dok je meditacija iznad područja osjetila. Meditaciju ne bi trebalo vezati uz određeno mjesto i vrijeme. To je način življenja. Sve što je učinjeno u duhu ljubavi predstavlja meditaciju. Sjedenje satima u položaju za meditaciju, a da se pri tome ne izražava ljubav za ostala biće uopće nije meditacija. Prava duhovna praksa leži u tome da se udruže ruke sa svima ostalima u zajednici i da se zajednički radi na napredovanju cjelokupnog društva. Ljubav je Bog, živite u ljubavi. Srce lišeno ljubavi je poput opustošene zemlje. Sva bi djelovanja trebala biti prožeta ljubavlju. Isto kao što je nemoguće da tek rođeno dijete pohađa predavanja kako bi steklo akademski naslov, također je nemoguće doseći istog trenutka vrhunsko stanje ljubavi. Neophodno je prije toga provoditi duhovnu praksu (*pravṛtti*) sve dok nam se vizija ne okrene prema unutra (*nivṛtti*). Sva svoja djelovanja provodite s duhovnim predznakom. Ne postoji veća duhovna vježba od prianjanja uz načela istine i ljubavi. Istina i ljubav sinonimi su za Boga. Bez njih nema nikakvog smisla upuštati se u bilo kakvu duhovnu vježbu.

Mladi muškarci i žene!

Smatrajte ljubav i požrtvornost svojim životnim dahom. Nadzirite svoja osjetila. Nadzor nad osjetilima je neophodan za napredovanje u bilo kojoj duhovnoj vježbi. Čovječanstvo se može uzdići do božanskosti putem nadzora nad osjetilima. Ljutnja je odlika svojstvena psu. Majmun je poznat po svojoj kolebljivoj prirodi. Kada ste ljuti, tada se podsjetite: 'Ja nisam pas, ja sam čovjek.' Slično tomu, kada vam um počne lutati, tada ustrajno ponavljajte: 'Ja nisam majmun, ja sam čovjek.' Istina, ispravnost, mir, ljubav i nenasilje istinske su ljudske vrijednosti. Te vrijednosti predstavljaju pet načela u čovjeku - *prāṇa*, *apāna*, *vyāna*, *udāna* i *samāna*. Gubljenje bilo koje od tih vrijednosti dovodi do gubljenja samoga života. Svaka od vrijednosti ne može postojati bez drugih. Danas je čovjek postao živuće truplo jer je izgubio sve te vrijednosti. Razvijte vjeru u te vrijednosti, oslonite se na njih i iskusite blaženstvo koje iz njih proizlazi.

Gdje je vjera, tamo je i ljubav,
Gdje je ljubav, tamo je i mir,
Gdje je mir, tamo je i istina,
Gdje je istina, tamo je i Bog,
Gdje je Bog, tamo je i blaženstvo.

Danas svatko teži za time da dostigne blaženstvo. Za to je potrebna vjera. Blaženstvo nije lako postići. Blaženstvo je *brahman* koji je postojan, čist, vječan i izvan svih dvojnosti. Čovjek ne može doseći to vrhovno blaženstvo ako ne odbaci loše odlike. Srce je Božji oltar. Nemojte ga okaljati lošim mislima i osjećajima.

Osobno nastojanje od velike je važnosti kako bi se postigao uspjeh u bilo kojem ljudskom nastojanju. Čak i najmanje aktivnosti poput branja cvijeća ili ploda sa stabla voćke zahtijeva suradnju i usklađeno djelovanje različitih dijelova tijela - očiju, ruku, nogu i tako dalje. Tijelo nam je podareno kako bismo mogli

provoditi ispravna djelovanja i na taj način postavili uzor u društvu, a ne da bismo samo spavali, jeli, pili i zabavljali se. Bog je obdario čovjeka sa svim sposobnostima, ali čovjek nije u stanju spoznati svoj urođeni potencijal.

Uvijek kada se upustite u neko djelovanje, imajte na umu i dobrobit drugih. Nemojte provoditi svoj život u sebičnosti. Razmišljajte u okvirima zajedničke dobrobiti, a ne samo dobrobiti za pojedinca. Često se duhovne vježbe poput molitve ili meditacije provode sa sebičnim porivom. Umjesto toga, bolje je izgovarati Božje ime i služiti društvu. To će podariti dobrobit kako pojedincu, tako i cijelom društvu. To je ono što čini pravu duhovnu disciplinu (*sādhana*). Bez obzira na to koga služili, služite s osjećajem kao da služite Boga.

Pogled na mrtvo tijelo, bolesnu osobu, ostarjelu i iscrpljenu osobu bio je dovoljan Buddhi da se promijeni i dosegne nirvanu, zbog toga što je njegovo srce bilo ispunjeno sućuti. Iako nailazite na mnoga mrtva tijela, stare i bolesne, žalosno je što to u vama ne izaziva nikakvu promjenu. Nažalost, vaše je srce postalo tvrdo poput kamena - ravnodušno na patnje drugih. Kako bi se postiglo oslobođenje ili nirvana, trebalo bi se poistovjetiti sa drugima i učiniti napor kako bi se ublažila njihova patnja.

Kao što je počasni rektor spomenuo u svom govoru: "Pognite tijelo, suspregnite osjetila i zauzdajte um." (igra riječi u engleskom jeziku: "**bend** the body, **mend** the senses, **end** the mind") Um neće doći do izražaja kada su osjetila pod nadzorom. Um je moguće suspregnuti kada se prihvate plemenite misli. Danas je svijet u stanju nereda zbog toga što su ljudske misli izmakle nadzoru.

*Čovječe, preispitaj se kakvu si to veliku sreću ostvario zaboravljajući na Boga i bezgranično rasipajući sve svoje znanje i energiju u sastavljanje kraja s krajem od svitanja do sumraka.
(Pjesma na teluškom)*

Bez obzira na to što činili, sve je Božji posao. Na primjer, postupak udisanja i izdisanja je sam po sebi duhovna vježba. Postupak udisanja povezan je sa zvukom 'so' (to), a izdisanja sa zvukom 'ham' (ja). 'So'ham' znači 'to sam ja (Bog)'. 'So' predstavlja božanskost, a 'aham' predstavlja ego (*ahaṅkāra*). Na taj nas način 'so'ham' upućuje na lekciju o tome kako bismo trebali udisati, odnosno usvajati samo ono što je dobro (*phala*), a ono što je nečisto (*mala*) odbacivati. Postupak udisanja i izdisanja ponavlja se 21 600 puta na dan. To znači da vas vaš unutarnji glas podsjeća 21 600 puta dnevno kako ste vi Bog. Nažalost, vi ne prihvaćate tu poruku. Potrebno je razumjeti činjenicu kako nam je Bog podario ovo tijelo. Nemojte Boga ograničavati samo ne prostor vašeg svetišta. Bog je vaš životni dah.

Isto kao što su ruke, oči, uši, nos i tako dalje dijelovi tijela, slično tomu su i ljudska bića dijelovi društva. Društvo je dio prirode, a priroda je bio Boga. Zbog toga možete izvesti zaključak kako postoji bliska veza između pojedinca i Boga. Kada je moguće povezati beživotne predmete kao što je na primjer telefon, zar

ne bi trebalo biti moguće povezati ljudsko biće s Bogom? Prva od te dvije veze je umjetno stvorena, dok je druga veza srca sa srcem. Postoje dvije vrste telefonskih poziva - jedan na koji može odgovoriti bilo tko (kada pozovete određeni telefonski broj) i drugi koji je namijenjen određenoj osobi, takozvani osobni poziv, na koji treba odgovoriti osoba kojoj je poziv namijenjen. Slično tome, vaše bi veze trebale biti izravno s Bogom, poput osobnog poziva, a ne sa svime i svakime, kao što je slučaj poziva određenog telefonskog broja. Ako imate iskreni osjećaj da želite doseći Boga, tada će Bog sam doći i razgovarati s vama. Ne možete očekivati od Boga da vam se javi ako ste pozvali samo 'neki' broj. Poziv na broj istovjetan je negativnim mislima. Zbog toga odbacite negativne misli i razvijte pozitivne osjećaje.

Tijelo, um, osjetila i intelekt, svi su oni negativne prirode. Samo je savjest pozitivne prirode. Isto kao što mikrofon neće raditi ako nije spojen na pojačalo i struju, slično tome ni tijelo, um, osjetila i intelekt neće djelovati ako nisu povezani sa savješću. Savjest koja postoji u svakome je jedna te ista, isto kao što je ista i električna energija koja protječe kroz različite žarulje. Svi su jedno, budite isti kao i svi drugi. Zbog toga, nemojte mrziti, povrijediti ili kritizirati bilo koga. Onaj tko se ponaša tako da ne povređuje druge i ne brine se zbog toga da bi nešto takvog mogao učiniti, plemenit je. Prava duhovna disciplina (*sādhana*) jest u tome da svaki posao koji obavljamo smatramo Božjim poslom, a ne samo obavljanje molitve ili meditacije. Bog sve prožima. Na tome se temelji ono što je objavljeno u Vedama: 'Svojim rukama, nogama, očima, ustima i ušima koja sve prožimaju, Bog ispunjava cijeli univerzum (*sarvataḥ pāṇi pādāṃ tat sarvatokṣi śiromukhaṃ sarvataḥ śrutimalloke sarvamāvṛtya tiṣṭhati*).' Svakoga možete prevariti, ali Boga ne. On vas uvijek gleda. On je vječni svjedok. On je prisutan u vama, isto kao je sposobnost gledanja prisutna u vašem oku. Čak se niti najtanja vlat trave ne može pomaknuti bez njegove volje. Suludo je dopustiti da vas ponese osjećaj kako ste vi taj koji nešto čini. Zbog toga nemojte osjećati ponos zbog svojih postignuća. Razvijte sveti osjećaj kako je Bog taj koji čini, ali i onaj koji u tome uživa. Sve smatrajte Božjom voljom. Sve što vam se dogodi, bio to dobitak ili gubitak, bol ili zadovoljstvo, čvrsto vjerujte kako je to dobro za vas. Kada se osoba koja je oboljela od malarije obrati liječniku, on će joj dati gorki lijek na bazi kinina. Ako ne popije taj gorki lijek, ne može izliječiti groznicu. Slično tome, budite čvrsto uvjereni kako su teškoće i patnje načini i sredstva putem kojih vas Bog pročišćava. Postoji razlog kao pozadina svega što Bog čini. Bez razumijevanja načela uzroka i posljedice, ljudi okrivljuju Boga za svoje patnje. Spoznajte istinu kako ste vi ti koji ste odgovorni za bol ili zadovoljstvo koji vas snalaze. Nemojte se osjećati tužnima ako vas netko kritizira, jer kritiziranje drugih dovodi do kritiziranja sebe samih jer isti je *ātman* prisutan u svima. Poistovjetite se s *ātmanom*, a ne s tijelom koje je poput mjehurića na vodi. Ako vas netko udari, nemojte mu uzvratiti istom mjerom. Isto načelo *ātmana* postoji u oboje. Bog je taj koji udara, ali isto tako i onaj koji biva udaren. Cjelokupno stvaranje je Božja monodrama. Zbog toga nemojte nikoga mrziti. Volite sve.

Sve što vam govorim za vaše je dobro te kako bih u vama osvijestio

božanskost. Sva moja učenja i djelovanja nose u sebi duboko unutarnje značenje. Studenti u našim koledžima nose bijelu odjeću kao svoju uniformu. Koje je unutarnje značenje toga? Bijela boja predstavlja čistoću. Slično tome, kada vidite nekoga odjevenog u odjeću oker boje, to vas podsjeća na odricanje. To služi kako bi vam prenijelo poruku da biste trebali biti čisti i oslobođeni od svih vezanosti. Samo tada možete doseći božanskost.

Kao mladi, vi imate jako puno želja, koje vam uzrokuju fizičku, a isto tako i duhovnu napetost. Želje su poput prtljage koju nosimo na životnom putu. "Manje prtljage znači veću udobnost i pretvara putovanje u zadovoljstvo." Vaše je odredište područje vrhovnog mira, odnosno oslobođenje. Zašto se onda opterećujete 'teškom prtljagom' kada ste krenuli put vrhovnog mira? Budite zadovoljni s najmanjim mogućim potrebama za hranom, odjećom i skloništem. Hrana je potrebna kako bi se održalo vaše tijelo, a odjeća kako bi vas zaštitila od hladnoće (*bhikṣaṇam deharaḥśārtham vastram śīta nivāraṇam*). Mladi današnjice su zadivljeni lijepom odjećom i odijevaju se napadno. Mladi, a naročito žene, ne bi se trebali upuštati u pomodno odijevanje. Odjeća koju nosite trebala bi biti dobra i nenapadna. Nemojte oponašati kulturu koja se prikazuje u filmovima. Oponašanje je životinjske prirode, dok je stvaranje božansko. Nadzor nad željama vodi do nadzora nad osjetilima, koji nas posljedično dovodi do božanskosti. Svetac Patañjali je rekao: "Nadzor nad hirovima uma je disciplina (*yoga*), a dozvoljavanje osjetilima da lutaju svojim putem je bolest (*roga*). Ljudi današnjice su postali bolesnici (*rogin*), zbog nedostatka osjećaja kontrole. Trebali biste postati disciplinirani (*yogin*), a ne bolesnik (*rogin*). Disciplina se ne postiže svjetovnim zadovoljstvima (*bhoga*), već putem požrtvornosti (*tyāga*). Jednom kada postignete disciplinu, nikada vas neće snaći bolest." Disciplina ne podrazumijeva provođenje života poput isposnika u šumi. Neki ljudi poistovjećuju s disciplinom tjelesne vježbe kao na primjer sjedenje prekriženih nogu, stajanje na jednoj nozi i slično. Prava disciplina leži u ujedinjavanju vaše ljubavi s božanskom. Bog od vas ništa ne želi. On nikada ne ustraje na tome da provodite meditaciju ili disciplinu. On jedino želi da ispunite vaša srca načelima ljubavi i požrtvornosti. Ako poštujete njegove zapovjedi iskreno i predano, On će se pobrinuti za sve vaše potrebe, bez da vi to zatražite. Životi Šabari i ptice Jatayu predstavljaju dokaz toj istini.

"O ume, ništa ne traži.
Ako zatražiš, izvršenje će biti odgođeno.
Nemoj tražiti i uskoro će ti biti podareno.
Nije li On podario svoju milost
Šabari, koja nikada nije ništa tražila?
Nije li On bio taj koji je izveo posljednji obred
Za Jatayu i podario mu oslobođenje,
A da nije za to bio zamoljen?"

Zbog toga nije potrebno Boga moliti ni za što. Ako imate čistoću srca, On će se sam pobrinuti za vas, isto kao što se i majka brine za potrebe djeteta, a da to ono od nje ne 'traži'. Budite poput djeteta i Božanska Majka će se pobrinuti za vas. To je potpuna predanost. Sve prepustite Majčinoj volji. Nemojte tražiti bezvrijedne stvari osim ako ne želite izgubiti Njezinu blizinu. Onaj koji traži hranu biti će upućen u kuhinju, ali majka će sama nahraniti dijete koje ne može zatražiti. Samo oni kojima vlada ego i koji su zaokupljeni svjetovnim životom će tražiti. Ali oni koji su se predali volji Božanske Majke poput djeteta, vodit će miran život.

Vjerojatno ste primijetili kako plesačica izvodi brze pokrete svojim rukama i nogama za vrijeme plesa, ali njezina pozornost je sve vrijeme usmjerena na ritam. Slično tome, vaš bi um uvijek trebao biti usmjeren na Boga dok obavljate svoje dužnosti. Vjerojatno ste čuli priču o Rani Jhansi Lakshmibhai. Ona je imala malo dijete. Kada više nije imala drugog izbora nego se uputiti na bojno polje, zavezala je svoje dijete na leđa, uzela mač i vodila žestoku bitku s neprijateljima, jašući na konju. Ali sve to vrijeme, ono što je prvo bilo u njezinom umu bila je dobrobit njezinog djeteta. Slično tome, trebali biste obavljati svjetovne dužnosti koje su vam povjerene, ali istodobno bi vaš um trebao uvijek biti usmjeren na Boga. To je značenje izreke: 'Ruke u društvu, glava u šumi.' Nije potrebno provoditi neku određenu duhovnu disciplinu (*sādhana*). Sve što činite, sve je to ponuda Bogu.

Kako biste osigurali svete misli odrecite se poroka kao što je uzimanje hrane koja nije vegetarijanska, pušenje i trovanje alkoholom. Nemojte rasipati hranu, novac, vrijeme i energiju. Jedite onoliko koliko možete, ali nemojte rasipati, jer milijuni pate zbog nedostatka hrane. Dobro vam je poznato u kakvim su se teškim prilikama našli žitelji Orisse nakon što je snažni ciklon poharao njihovu državu! Na nekim mjestima ljudi se otimaju čak i za zalogaj hrane. Vama možda nije poznata vrijednost hrane, ali oni je znaju jako dobro. Zbog toga nemojte rasipati hranu. Hrana je Bog.

Slično tome, nemojte rasipati novac. Neki studenti troše velike količine novca hraneći se u hotelima, kartajući ili kockajući. Zloupotreba novca je zlo. Sav svoj posao obavljajte sami. Nemojte ovisiti o drugima. Uvijek kada imate vremena sami operite svoje rublje. Zbog čega dajete svoje rublje praljama kada ga sami možete oprati. Nemate pravo rasipati novac vaših očeva.

Vrijeme je Bog. To je razlog zašto se Bog štuje kao onaj koji jest vrijeme (*kālāya namaḥ*), ali i kao onaj tko je bezvremen (*kālākālāya namaḥ*). Štuje ga se kao vrijeme koje svojim protokom obuzdava oholost (*kālādarpadamanāya namaḥ*) i kao onog tko je izvan vremena (*kālāyatītāya namaḥ*). Izgubljenost vremena je izgubljen život. Nemojte rasipati vrijeme u potrazi za svjetovnim zadovoljstvima. Umjesto toga iskusite božanskost izgovarajući Njegovo ime.

Nemojte rasipati energiju, jer energija je Bog. Danas studenti rasipaju velike količine energije gledanjem onoga što nije sveto, lošim mislima, slušanjem loših stvari i pretjeranim govorenjem. Naše je tijelo moguće usporediti s radio prijamnikom. Ako je radio stalno uključen, tada se baterije brzo istroše. Slično

tome, ako se vi upuštate u prekomjerne razgovore, gubit ćete velike količine energije. To je razlog zbog kojeg su drevni sveci i vidioci običavali održavati zavjet tišine. Zato štedite energiju poštujući zavjet tišine barem jedan dan u tjednu. Običavam reći studentima - govorite manje i radite više. Samo se tada razvija prikrivena energija. Samo to je bio razlog zbog kojeg su sveci i vidioci provodili različite duhovne discipline. Jednom kada se razvije prikrivena energija, vaša će sposobnost pamćenja, a isto tako i sposobnost koncentracije, porasti. Neki studenti ne uspijevaju postići uspjeh na ispitima jer se ne uspijevaju koncentrirati niti za trenutak. Oni su sve vrijeme zaokupljeni slušanjem vijesti na radiju, komentara o odigranim utakmicama kriketa i tome slično, dok istovremeno u ruci drže udžbenik! Uz takva ometanja i odvlačenje pozornosti, kako bi im bilo moguće da se usredotoče i zadrže nešto u svom pamćenju?

U davnim su se vremenima studenti školovali u gurukulama. Studenti su se u potpunosti morali oslanjati na svoju sposobnost pamćenja i koncentracije kako bi stekli znanje, zbog toga što nije bilo papira, olovaka i tome slično kako bi pribilježili ono čemu su učitelji poučavali. Njihovo učenje se sastojalo samo od slušanja učitelja, ali unatoč tome oni su uspijevali postići visoko obrazovanje. Iako studenti danas imaju na raspolaganju i papir i olovke, ne uspijevaju napredovati u svom učenju, jer im nedostaje koncentracija i snaga pamćenja.

Mladi muškarci i žene!

Vi postajete božanskima jednom kada ste osigurali svoje fizičke, mentalne i duhovne snage. Dopustite svojem tijelu da bude zaokupljeno dobrim djelima, svom umu da se bavi plemenitim mislima i intelektu da se stopi s božanskim. Tijelo, um i intelekt samo su instrumenti. Spoznajte načelo koje te instrumente potiče na djelovanje. Današnji je sustav obrazovanja postao usmjeren na računala. Posvuda je zavladao ludilo za računalima. Vi niste računalo. Vi ste skladatelj. Na kraju, što je to što čini bit računala? Računalo radi ono za što ste ga vi programirali. Ono ne radi samo od sebe. Mozak kojeg nam je Bog podario pravo je računalo. Iskoristite ga na ispravan način. Nažalost, ljudi današnjice u velikoj mjeri ovise o stroju isključujući pri tomu mozak kojeg mu je podario Bog. Prilike su se pogoršale do te mjere da ljudi ovise o džepnim računalima čak i za obavljanje najjednostavnijih računskih operacija. Trebali biste se oslanjati na sebe. Prihvaćajte pomoć samo od Boga, ni od koga drugoga. Njegovo je djelovanje namijenjeno samo tome da pomaže drugima. Oponašajte ga. Pomozite uvijek, nikada nikoga nemojte povrijediti. Svetac Vyasa je rekao: 'Pomaganje drugima je zasluga, pozljeđivanje drugih je grijeh (*paropakārah punyāya pāpāya parapīdanam*).' To je sama bit svih svetih rukopisa. Nemojte stvarati prostor za nesporazume i svađe među vama. Jedinstvo je najveća snaga. Zbog toga je rad jedinstvo. "Tamo gdje je jedinstvo, tamo je i čistoća. Tamo gdje je čistoća, tamo je božanskost." Ako imate čistoću srca, Bog će zasigurno ispuniti vaše želje. Na primjer, ako vam je potrebna olovka, usrdno molite Boga. Olovka će se na kraju ipak pojaviti u vašem džepu. Ne postoji ništa što ne biste mogli postići čistoćom svojega srca. Nije moguće razumjeti Boga. Kada niste u stanju spoznati svoje pravo sebstvo, kako onda možete spoznati Boga? Neki je

dan Uma Bharati spomenuo kako ljudi dolaze ovamo kako bi spoznali Boga. Prvo pokušajte spoznati sebe. Nitko nikada ne može spoznati mene.

Karakter je od najveće važnosti za duhovno napredovanje pojedinca. Svetac Kaṇva je utemeljio gurukulu u namjeri da poučava prijatelje u ašramu. Śakuntala je bila jedna od tih prijateljica koja je odrasla u ljubavi i skrbi sveca Kaṇve. Jednoga je dana kralj Duśyanta posjetio Kaṇvin ašram. Tamo je upoznao Śakuntalu i oženio ju. Njima se rodio sin Bharata. Budući da je bio rođen i odrastao u kraljevskoj palači, kralj Duśyanta je bio sklon svjetovnim zavodoljstvima. S druge strane, njegov sin Bharata, koji je bio rođen i odrastao u Kaṇvinom ašramu, bio je riznica moralnih, duhovnih i etičkih vrijednosti. Odgoj u ašramu usađuje u čovjeka sve plemenite vrijednosti. Bharata je postao uzorom svih vrijednosti zbog toga što je primio uzorno obrazovanje od svog djetinjstva. S druge strane, Duśyanta je raspolagao svjetovnim i materijalnim bogatstvom. On je bio moćni vladar. Kakva je bila korist od svega onoga što je on posjedovao, kada nije imao karaktera? To vrlo zorno prikazuje razliku između odgoja u urbanoj sredini i odgoja u okrilju ašrama. Odgoj u urbanoj sredini povezan je s teškoćama (*śrama*), dok je odgoj u ašramu bez ikakvih teškoća (*āśrama*). Nema ništa lošega u tome da se upišete na studije na koledžu u gradu, pod uvjetom da uvijek imate na umu svrhu i cilj obrazovanja. Ne bi trebalo razvijati nepotrebne veze koje će vas skretati sa zacrtanog puta. Vaš karakter ovisi o okruženju u kojem se nalazite. U davna su vremena ljudi smatrali da:

“Ako je izgubljeno bogatstvo, ništa nije izgubljeno,
Ako je izgubljeno zdravlje, nešto je izgubljeno,
Ako je izgubljen karakter, sve je izgubljeno.”

Suprotno tome, mladi današnjice smatraju da ako je izgubljeno bogatstvo, sve je izgubljeno, a ako je izgubljen karakter da ništa nije izgubljeno.

Čini mi se da vas zamaram time što vam previše govorim. Mogu vam govoriti dugo koliko želim, ali vas ne bih htio zaokupljati nepotrebnim govorom. Sjetite se da ste vi budući lučonoše Sri Sathya Sai Organizacije. Stariji članovi Organizacije danas mogu biti već u godinama i imati svoje preokupacije. Mladi bi trebali preuzeti inicijativu i povesti Organizaciju zauzevši svoje mjesto na čelu. Organizacija u svakoj zemlji trebala bi imati svojega mladog vođu koji bi trebao preuzeti najvažnije odgovornosti. Nastojite se držati podalje od politike. Radite za dobrobit i napredak društva. To je najveća duhovna disciplina (*sādhana*).

Neka vaše ponašanje bude primjerom bez obzira na to gdje se našli. Dok ste u Prasanthi Nilayamu vi vodite uzoran život. Nastavite to činiti čak i nakon što ste napustili ovo mjesto. Uvijek budite uronjeni u božanskost, a ne opijenost (igra riječi u engleskom jeziku - **divine** i **deep vine**). Samo oni koji su uronjeni u božanskost meni su dragi i moji su dragi prijatelji. Ako želite biti Svamijevi dragi prijatelji, ponašajte se na božanski način. Tada neće biti potrebno dolaziti ovamo, jer ću ja doći k vama, bez obzira na to gdje bili. *Ja ću doći tamo, ja ću doći tamo, bez obzira na to gdje vi bili. Ja sam s vama, u vama, oko vas i iza*

vas. Ja nisam odvojen od vas. Ja i vi smo jedno.

(Bhagavān je otpjevao dva bhajana - '*Pibare Rama Rasam...*' i '*Vahe Guru, Vahe Guru...*' a poklonici su mu se zaneseno pridružili u zboru)

Vahe Guru znači da postoji samo jedan guru, a on je Bog. On je cilj. Nemojte lutati ovamo i onamo od jednog gurua do drugoga. Bez obzira na okolnosti, čvrsto se priklonite jednom guruu. *Guru Brahmā Guru Višnur Guru Devo Maheśvaraḥ...* Bog je vaš pravi guru. Možete ga zvati bilo kojim imenom. U riječi guru '*gu*' znači onaj bez obilježja (*guṇātīta*) dok '*ru*' znači onaj bez oblika (*rūparahita*). Tako da je guru bez oblika i bez obilježja. Zbog toga je Bog vaš pravi guru. Kada ste došli ovamo potrošivši puno novca i energije, provedite u djelo sve ono što ste ovdje naučili. Jednom kada se vratite u zemlje iz kojih ste došli, podijelite iskustvo i radost sa vašim mladim prijateljima. Samo će tada svrha sudjelovanja na konferenciji biti ispunjena. Služite svoje bližnje i posvetite svoje živote.

Niti putem pokore, niti odlaženjem na hodočašća, niti proučavanjem svetih rukopisa ne može se prijeći ocean rađanja i umiranja (*samsara*). Samo putem služenja moguće je ostvariti otkupljenje (sankrtski sveti stih). Služite, ne očekujući priznanje. To je *niškāmayoga*. Nikakva se dobrobit neće pripisati vama ukoliko očekujete priznanje za služenje koje ste izvršili u raznim selima. Nemojte se hvalisati time kako ste služili u brojnim selima. Radite u tišini i Bog će sigurno na vas prosuti svoju milost. Vrlo sam sretan što ste ovdje podnijeli mnoge neudobnosti s ljubavlju i strpljenjem nakon što ste prevalili velike razdaljine da biste došli ovamo. Možda ovdje niste imali priliku jesti hranu na kakvu ste navikli ili kakvu ste željeli. No, to nije važno, ono što je važno je dobra glava, koja će vas povesti do Boga. Trebali biste jesti kako biste živjeli, a ne živjeti kako biste jeli.

Utjelovljenja ljubavi!

Nadam se da ćete proživjeti sretan i uzoran život, ja vas sve blagoslivljam i time završavam svoj govor.

Govor što ga je Sri Sathya Sai Baba održao na svoj 74. rođendan, 23. studenog 1999.

BOŽANSTVENOST PROŽIMA ČITAV KOZMOS

Utljelovljenja ljubavi!

Vede, izvorište svih duhovnih načela, od davnina su prosvjećivale cijeli svijet iz ove svete zemlje Bharate (Indije). Vede su oblik Boga. Božanstvenost je prisutna u svemu – i živom, i neživom. *Anoranīyan Mahatomahīyan* (manji o najmanjem i veći od najvećeg) – od mikrokozmosa do makrokozmosa, cijeli univerzum prožet je božanstvenošću. Ovaj kozmos (*viśva*) je Božji oblik. Od jutra do mraka smo u dodiru s tim Božjim oblikom, a ipak toga nismo svjesni. Sve što vam oči vide je Bog, a ipak to ne shvaćate. I svi zvukovi su isto tako prožeti božanstvenošću. I vaše misli su Božji oblici. I blaženstvo koje se širi iz srca je također božansko. Kako je samo glupo tražiti Boga negdje drugdje, kad je sve što možemo vidjeti, čuti, doživjeti i uživati – božansko! Boga u obliku svijeta vidite u svakom trenutku. No, zato što vam nedostaju božanski osjećaji, vi Boga vidite kao svijet, umjesto da svijet vidite kao Boga. Kad jednom shvatite da je '*viśvam Viśnu svarūpam*' (univerzum je oblik Višnua, odn. Boga), sigurno ćete moći vidjeti svijet kao Boga. '*Yad bhāvam tad bhāvati*' (što misliš to i postaješ).

Božanstvenost prožima čitav kozmos. Nemojte misliti da je Bog na jednom mjestu prisutan, a na drugom nije. On je svagdje. Gdje god da ga tražite, On je tu. No morate odbaciti svjetovne misli i osjećaje. Tek ćete tada moći shvatiti i iskusiti vedsku izreku '*sarvam viśnumayam jagat*' (sve je prožeto Bogom). Nemojte ograničavati Boga na neko određeno ime i oblik. On postoji u svim bićima i oblicima kao atmički ili duhovni princip. Zapravo je Božja moć to što čini da vidite, čujete, govorite, osjećate i uživate. Stoga se možete upitati – jesu li onda i brige, teškoće i nevolje također božanske? Naravno! I one su oblik Boga. Evo malog primjera: Gospod Nārāyana je štitio Prahlađu koji je neprekidno ponavljao Njegovo ime i mislio na Njega. No istovremeno je bio i bog smrti, Yama, za Hiranyakaśipua (Prahlađinog oca) koji nije bio svjestan Boga i živio je svjetovnim životom. Dakle – Bog i Yama su jedno te isto. On se samo ponaša u skladu s vašim mislima i osjećajima. I u najgorim ljudima postoji nešto dobro. Ta dobrota je aspekt božanstvenosti u njima. U Upaniśadama se kaže '*Īśvarah sarva bhūtānām*' (Bog je u svim bićima); '*Īśāvāsyam idam jagat*' (Bog prožima cijeli kozmos). Ne dajte da vas zbune izrazi kao što su *ātman*, *brahman*, *Īśvara*, *Viśnu*, itd. Sve su to sinonimi za jednu te istu božanstvenost.

Izraz *bhagavān* znači 'božanstvenost'. Koji je unutarnji smisao te riječi? Slog *bha* znači 'sjaj', *ga* znači 'daje', a *vān* znači 'onaj koji može'. Tako dakle *bhagavān* znači – 'onaj koji može svjetlost i sjaj širiti svijetom'. Ta je božanstvenost latentna u vama. *Ātman* ili duhovni princip isti je u svima, bilo da je u pitanju *yogi*, *bhogi* (tražitelj užitaka) ili *virāgi* (onaj koji je bez strasti, koji se odrekao). On je jednako prisutan i u teistu i u ateistu. No vi ne možete

prepoznati tu sveprožimajuću božanstvenost. Vi se prihvaćate svih mogućih duhovnih praksa, ograničavajući Boga na određeno ime kojem dajete prvenstvo. No duhovne prakse moraju probuditi svijest da je Bog sveprožimajuć. Kao što vam je vatra potrebna sve dok se riža ne skuha, tako su vam i duhovne prakse potrebne sve dok ne spoznate božanstvenost koja vam je urođena. Ako i posijete sjeme, kako možete očekivati žetvu ako nema kiše? A ako i ima kiše, ne možete očekivati žetvu bez sjetve. Isto tako, potreban je i ljudski napor i Božja milost da biste uspjeli u bilo kojem poduhvatu. Iako se maslac nalazi u mlijeku, ne možete ga vidjeti ako ne oberete vrhnje i ne bućkate ga. Isto tako, iako je Bog sveprožimajući, ne možete ga iskusiti bez odgovarajućeg napora. Ljudski napor može se usporediti s bućkanjem mlijeka. Kad se maslac jednom bućkanjem izdvoji iz mlijeka, više se neće s njime pomiješati. Ako maslac kušate, čitavo vaše biće će ga osjetiti. Isto tako ćete postati jedno s Bogom kad Ga jednom osjetite.

Prije nego što počnete jesti, hranu posvetite *brahmanu*, pjevajući sljedeći stih iz Bhagavadgite (pog. IV, stih 24):

**Brahmārpanam Brahma Havir
Brahmāgnau Brahmanā Hutam
Brahmaiva Tena Gantavyam
Brahma Karma Samādhinā**

Gdje je *brahman*? U vama. Zato odmah iznutra dobivate i odgovor (pog. XV, stih 14):

**Aham Vaiśvānaro Bhūtvā
Prāninām Dehamāśritah
Prānāpāna Samāyuktah
Pacāmyannam Caturvidham**

Bog je prisutan u vam u obliku *vaiśvānare*. On probavlja hranu koju jedete i raspodjeljuje njene sokove po čitavom tijelu. Bog u vama naziva se Vaiśvānara, a sveprožimajuća božanstvenost naziva se Višnu. Poklonici, već prema vlastitom osjećaju, daju Bogu razna imena, no Bog je samo jedan. Štujte Ga s osjećajem da nije odvojen od vas. On je u vama. On je utjelovljenje ljubavi. On će se očitovati iznutra samo kad razvijete čistu i nesebičnu ljubav. Duhovna praksa bez načela ljubavi je beskorisna. Neki ljudi satima sjede u meditaciji, ali ne mogu doživjeti božanstvenost jer im je um nemiran. Umjesto da tako trate vrijeme, bilo bi im bolje da rade nešto korisno. Bog je utjelovljenje vremena. Zato ne tratite vrijeme. '*Sarvadā sarvakāleśu sarvatra haricintanam*' – misli na Boga na svakom mjestu, u svakom trenutku i u svim okolnostima. Čista i nesebična ljubav je jedini način da doprete do božanstvenosti. Ispunjenje svjetovnih želja donijet će vam samo privremenu sreću. Zato, zauzdajte svoje želje. Vaš je cilj trajno i vječno blaženstvo. Ono je u vama i možete doprijeti do njega samo kroz ljubav.

Svaka stanica u vašem tijelu sadrži podatke o cijelom vašem biću. Zapravo, svaka stanica u vašem tijelu sadrži cijeli vaš oblik. U vašem tijelu nalaze se milijarde stanica. I dok je vaš lik sadržan u svakoj stanici i svakom organu u mikrokozmosu, vaše je tijelo vaš makrokozmički oblik. Isto tako je i svatko od

vas kozmički oblik Boga (*viśvavirātsvarūpa*). Potpuno prihvatanje te stvarnosti zahtijeva određeni napor.

Idete u selo vidjeti prijatelja, no ne znate njegovu adresu. Kako ćete ga naći ako ne znate njegovu točnu adresu? Evo još jednog primjera: Mnogi ljudi su se danas okupili ovdje. Želite se naći s određenim momkom. Kažete da ima hlače, jaknu i lijepu frizuru. No to nije dovoljno informacija da biste ga i našli, jer u mnoštvu ih ima toliko koji odgovaraju tom opisu. No ako s podija zazovete njegovo ime, recimo Ramakrišna, on će smjesta skočiti iz mase. Ime je to što vas vodi obliku. Zato su drevni sveci i mudraci započeli s *nāmacintanom*, neprekidnom kontemplacijom o Božjem imenu, kako bi postigli unutarnje viđenje Boga. Poduzimali su brojne duhovne prakse s potpunom predanošću i žarom. Ne odbacujte taj napor kao besmislen.

Neki dan govorio sam o imenu Bhavānī-Śankara. Bhavānī simbolizira revnost, a Śankara vjeru. U životu možete postići bilo što, ako imate revnosti i vjere. Kako je ovaj svijet oblik Bhavānī-Śankare, naziva ga se androgini (muško-ženskim) ili *ardhanarīśvara*. Na temelju toga se gospođama obraćamo sa '*Śrīmati*', a gospodi sa '*Śrī*'. Drevni mudraci su rekli '*śraddhāvān labhate jñānam*' – mudrost se može postići jedino usrdnom vjerom. Trebate vjeru smatrati svojim životnim dahom.

Bog ima mnogo imena i oblika. Sambhartā i Bhartā su dva takva Božja imena. Sambhartā je onaj koji sve stvara, koristeći se prirodom kao sredstvom, dok je Bhartā onaj koji održava i štiti stvoreno. Ljudi koji govore teluški koriste izraz *bhartā* za muža. No *bhartā* zapravo znači gospodar, hranitelj (održavatelj) i zaštitnik.

Vi danas tratite svoje vrijeme ne ulažući nikakav napor da spoznate božanstvenost. Od 24 sata, koliko traje dan, trebali biste 6 sati potrošiti na svoj posao, 6 sati na služenje društvu, 6 sati na spavanje i preostalih 6 sati na duhovnu praksu (kao što je *japa*, *dhyāna* i *yoga*). Neki ljudi kažu da nemaju vremena misliti na Boga, a svi zajedno troše sate i sate na svjetovna pitanja. Život postaje besmislen kad ne mislite na Boga. Tijelo vam je darovano da biste vrijeme iskoristili na ispravan način. Svoje tijelo posvećujete samo kad ga koristite za svete aktivnosti. Trebate shvatiti odnos između *kāya*, *kāla* i *kartavya* – tijela, vremena i odgovornosti. Ne tratite ni trenutak! Ramakrišna Paramahansa kontemplirao je o božanskoj Majci i danju i noću. Prije no što bi pošao u krevet osjećao bi tugu jer je prošao još jedan dan bez daršana božanske Majke. Razmišljao bi: "Možda moje srce još nije dovoljno sazrelo da zasluži Božju milost. Što ti vrijedi ako pojedeš nezreo plod? Zato se trebam truditi da mi srce sazrije i tada ga ponuditi Majci. To je istinska duhovna praksa u svojoj suptilnoj suštini.

Učenik ili student ne može prijeći u viši razred ako se ne podvrgne ispitima. Čovjek ne može dobiti posao ako ne prođe na testu i razgovoru. Isto tako i Bog testira poklonika (vjernika) za njegovo dobro i napredak. Test je Njegovo kušanje. I Narada, koji uvijek pjeva u slavu Gospoda Nārāyane, bio je od istog tog Gospoda podvrgnut testu. Upitao ga je: "Narada, jesi li pokušao shvatiti

tajnu Moje kreacije? Stvorio sam pet elemenata. Cijeli ovaj kozmos sastoji se od tih pet elemenata. Koji je od tih elemenata najvažniji?” Narada mu odgovori: “Najvažnija je voda jer su tri četvrtine Zemlje pokrivene vodom. Zemlja čini samo jednu četvrtinu Zemljine površine.” Na to Nārāyana primijeti: “Ali mudrac Agastya popio je cijeli ocean u jednom gutljaju. Je li onda veći Agastya ili voda?” Narada mu odgovori: “U pravu si, moj Gospode, Agastya je veći od vode.” Nārāyana ga zatim upita: “No taj isti Agastya je samo majušna zvijezda u prostoru (*akaśi*). Je li onda veća ta zvijezda ili prostor?” Narada odgovori: “Veći je prostor.” Gospod se složi i reče: “Tvoje shvaćanje je ispravno. Uistinu je prostor veći. No u svojoj inkarnaciji kao Vāmana (avatar dječak), Gospod je od kralja Bālīja zatražio poklon veličine tri koraka. I kad je krenuo uzeti svoja tri koraka, Vāmana je poprimio oblik Trivikrame i pokrio prvim korakom cijelu zemlju. Drugim korakom pokrio je sav prostor između zemlje i neba, tako da više nije bilo mjesta za treći korak. Kralj Bālī morao je ponuditi svoju glavu za treći korak. No, je li onda veći Bog ili nebo?” Narada odgovori: “Svami, kad je samo Njegovo stopalo pokrilo cijelo nebo, koliko tek veći mora biti čitav Njegov lik?! Naravno da je Bog veći.” Nārāyana će na to: “No Bog, koji obavlja čitav kozmos, zatvoren je u srcu svoga *bhakte* (poklonika, vjernika). Je li onda veće vjernikovo srce ili Bog?” Narada odgovori: “Zaista, veće je *bhaktino* srce.” Nārāyana će na to: “Ja sam stanovnik tvoga srca. Ja sam zatvorenik u tvome srcu. Ja nemam slobode i moram ići u skladu sa željama Mojih *bhakta*.” No nitko ne može odlučiti o obvezama i aktivnostima Boga. Takva pitanja o aktivnostima Boga su besmislena. Kad je sve prožeto Bogom, što bi to moglo biti što On nije u stanju?

Za Boga nema ograničenja u pogledu vremena, mjesta, udaljenosti ili složenosti. Ne postoji stvorenje koje bi Boga moglo ograničiti ili ga na nešto prisiliti. Bog je krajnje nesebičan. Sve su Njegove aktivnosti svete, činile se one vama ugodnima ili neugodnima. Studenti su koji put zbunjeni. Oni misle: “Ako je Svami Bog, hoće li učiniti ovako ili onako?” Kako biste vi mogli odlučivati o tome što Bog treba učiniti? Nitko nema pravo dovoditi u pitanje Božju moć. Samo On odlučuje o tome treba li nešto nagraditi ili kazniti, zaštititi ili uništiti.

“Bog se utjelovljuje iz ere u eru, kad god je dharma (ispravnost) u opadanju, kako bi uništio zlo i zaštitio ispravno.”

Bhagavadgītā

Satya, istina, treba biti uzdignuta, a *asatya*, neistina, treba biti uništena. *Dharmu*, ispravnost (pravdu), treba štititi, a *adharmu*, neispravnost (nepravdu), treba uništiti.

Odete, recimo, na tržnicu i kupite mango. Nećete valjda pojesti i ljusku i košticu samo zato što ste platili cijeli mango? Isto tako morate uzeti samo ono što je dobro, a odbaciti ono što je za otpad. U ljudskoj je prirodi da prihvaća dobro i zdravo, a odbacuje otpad.

Svamijevo tijelo je ljudsko. Isto tako su i vaša. Kako tumačimo načelo

advaita, nedvojnosti ili jedinstva? Postoje tri oblika načela jedinstva: jedinstvo supstancije (*biti*), jedinstvo materije i jedinstvo akcije. Ovaj komad platna (Svami uzme maramicu) je pojedinačni entitet. Sastoji se od niti. Niti su napravljene od pamuka. Kad sve to izatkate, dobijete komad platna. Ako pak materijal razatkate, platno, niti i pamuk će se razići. Kad se tako materija kombinira u različitim oblicima, napravi se jednostavan predmet. To je jedna vrsta jedinstva – materijalno jedinstvo. Dok su imena i oblici različiti, pet elemenata u svim tijelima su isti i prožeti su s pet osjeta – *śabda* (zvuk), *sparśa* (dodir), *rūpa* (oblik), *rasa* (okus) i *gandha* (miris) – kao i s pet životnih načela (ili dahova) – *prāna*, *apāna*, *viāna*, *udāna* i *samāna*. To je isto u svima vama. Bez obzira gdje ste, vaše se tijelo sastoji od samo pet elemenata. Ne postoji šesti element.

“Ovo je tijelo septička jama, prepuna bolesti, koja se neprestano mijenja.

Kako da ono pređe ocean samsāre?

O ume, ovo je tijelo očito prolazno.

Vežite svoj um čvrsto uz Božja stopala i predajte im se.”

Kad se pet elemenata odvoji od tijela, ono gubi svoj identitet. Kad ga život jednom napusti, tijelo je još dobro jedino za ukop ili spaljivanje. Elementi se razdvajaju i vraćaju svom izvornom obliku. Zato prije nego što vam tijelo nestane, potrudite se da doživite božanstvenost u sebi. Samo pomoću tijela možete iskusiti božanstvenost. Zato se o tijelu morate primjereno brinuti. Tijelo je *karmakṣetra*, središte svih aktivnosti, srce je *dharmakṣetra*, središte ispravnosti, a božanstvenost je *brahmakṣetra*. Božanstvenost ustoličena u srcu je *brahmakṣetra*. Stoga, da biste shvatili čistu *brahmakṣetru*, morate počistiti svoju *dharmakṣetru*, to jest srce. *Karmakṣetra* i *dharmakṣetra* nalaze se u istom tijelu. Zbog toga Bhagavadgītā počinje s: “*Dharmakṣetre kurukṣetre...*” Sve misli koje se javljaju u umu odnose se i na *karmakṣetru* (ili *kurukṣetru*). Tako se sve aktivnosti, *karma* i *dharma*, vrše na istom polju tijela (*kṣetra* = polje), što uključuje i *dharmakṣetru* i *karmakṣetru*. Bog intervenira i razdvaja *dharmakṣetru* i *karmakṣetru* (*kurukṣetru*). Oštrouman čovjek u stanju je razlikovati *dharmu* i *karmu*.

Nema na svijetu ničeg lakšeg od dostizanja Boga. Vi se suočavate s teškoćama i osjećate se odbačenima zato što ne shvaćate tu istinu. Sinoć ste mogli vidjeti dramu koju su izveli učenici, u kojoj jedan poslovni čovjek plače zato što ne može dobiti poslovnu dozvolu od vlasti. Umjesto da ronite suze zbog takvih ovozemaljskih tričarija, radije čeznite za vizijom Boga.

Jednom je Vivekananda upitao Ramakrišnu Paramahamsu je li vidio Boga? Ramakrišna mu spremno odgovori: “Da, vidio sam Boga. Vidio sam ga kao što ti vidiš mene i kao što ja vidim tebe.” “Kako to da ga ja ne mogu vidjeti?” upita Narendra (Vivekananda). Ramakrišna mu na to odgovori: “Plačeš za obitelji, patiš zbog svog posla i imovine, no plačeš li i čezneš ikad za vizijom Boga? Učini to i sigurno ćeš i vidjeti Boga! Ja svo vrijeme čeznem jedino za vizijom Boga. I zato i vidim Boga cijelo vrijeme u svakome.” Svrhu svojeg rođenja trebamo

ostvariti žrtvovanjem svega. Zato Vede kažu: '*Na karmāna, na prajāya, dhanena tyāgenaikena amṛtatvamanusuhu*' – ni djelima, ni potomstvom, ni bogatstvom, nego samo žrtvom možete si osigurati besmrtnost.

Udišemo. Ako ne izdahnemo, pluća neće moći ispravno raditi. Jedemo. Ako ne izbacimo izmet, zaboljet će nas trbuh. Isto je i s krvožilnim sustavom. Krv svaki dan prevlači ogroman put. Ako ju na bilo kojem dijelu tog puta nešto zablokira, stvori se ugrušak. Protok krvi omogućuje uklanjanje svih toksičnih tvari koje stvara tijelo i pomaže da ih se izbaci iz tijela. Bez odbacivanja nezdravih tvari iz tijela, dobro zdravlje nije moguće. Tako se u žrtvi nalazi i zadovoljstvo. Zapravo, žrtva donosi blaženstvo. Današnji praktični čovjek dovodi u pitanje korisnost žrtve. Čovjek je tako sebičan, da odbija dati i ščicu hrane gladnom prosjaku. A kolika je samo radost kad možete nahraniti nekoga tko je gladan! Zar ne osjećate radost kad su gladni nahranjeni? Ljudskim društvom hara uskogrudna sebičnost.

Jednom su u Mumbaju (Indulal Shah, Dr. Keki i Svami išli iz Dharmakšetre (ašram u Mumbaju) u grad. Prišao nam je jedan prosjak. Indulal Shah dao mu je novčanicu od dvije rupije. Prosjak mu je baci natrag rekavši kako to nije dosta ni za štrucu kruha. Prosjak koji bez žaljenja može odbaciti dvije rupije?! U takvom je stanju današnje društvo. Novac je izgubio svoju osnovnu vrijednost. Ma što novac – i ljudski život ima vrlo malu vrijednost u današnjem društvu. Ljudi se silno trude da zgrnu bogatstvo, udobnost i sreću, riskirajući i vlastiti život. A kad netko strada u nekoj nesreći ili katastrofi, vlada da nekoliko rupija za izgubljeni život. Zar život vrijedi samo nekoliko rupija? Zar je postao tako jeftin? Ne! Ljudski život vrijedi daleko više! Kad je tijelo mrtvo, životni princip nije potpuno izgubljen.

Ljudi u svemu traže prečice, pa čak i u duhovnosti. No zapravo postoji prečica do Boga. Nema potrebe da lutate amo-tamo. Bog se nalazi u vašem srcu. Okrenite pogled prema unutra i odmah ćete ugledati Boga. To je najlakši put. Gdje je Bog? Budite potpuno uvjereni da je Bog u vama. Ako ćete sami sebe podsjećati da ste dio Boga, sigurno ćete i sami postati božanstveni. S druge strane, ako mislite da ste nešto odvojeno od Boga, zauvijek ćete ostati daleko od Njega. Nema potrebe da napuštate svoje zvanje. Nastavite obavljati svoje dužnosti u društvu, no nikad ne zaboravite da ste u suštini božanski. Sam Bog intervenira kad su njegovi poklonici (vjernici) u nevolji prilikom obavljanja svojih dužnosti u društvu. Svi znate priče o Gora Kumbharu i Kabiru – kad su bili suočeni s nemogućim zadacima, Bog im je pomogao kroz osobu koja je završila njihov posao pravljenja lonaca, odn. tkanja. Bog može uzeti oblik koji hoće. Zato je poznat kao *virāt svarūpa*. Puruša Sukta u Rig Vedi, dok opisuje *virāt svarūpu*, kaže: '*Sahasra sīraśa puruśaha sahasrākśa sahasra pāth*' - *virāt puruśa* ima bezbroj udova.

Postanite vrijedni Njegove ljubavi i možete postići bilo što. To je moguće samo kroz nesebičnu ljubav. Sam po sebi, 'ja' je odvojen od ljubavi. Ljubav je u stvari nesebičnost. Njegujući takvu nesebičnu ljubav i sami postajete božanski i ta je božanstvenost neprekidna. Zato je rečeno '*Advaita darśanam jñānam*' –

viđenje jednog istinska je mudrost. Njeguajte vjeru i učinite je čvrstom. Vjera vam se ne smije kolebati. Ako dozvolite i malo kolebanje, vjerojatno ćete izgubiti svu vjeru koju imate. Čvrsta vjera donosi kao rezultat postizanje *brahmānande*, božanskog blaženstva. Sreća koju osjećate tijelom je *dehānanda*, ljudska sreća. Radost koju osjećate umom je *cittānanda*, intelektualno zadovoljstvo. Kad potisnete um, osjetite radost u srcu. Radost koju osjećate u srcu je *cidānanda* i ona je neizmjereno veća od radosti uma. Isto tako je i *cittānanda*, intelektualno zadovoljstvo, jača od *dehānande*, fizičke sreće. Mi bezrazložno gubimo priliku za postizanje blaženstva. Trebate se kroz te razine sreće penjati korak po korak, sve dok ne dosegnete božansko blaženstvo. Na taj način svoje osobno blaženstvo uranjate u univerzalno blaženstvo božanskog blaženstva koje je besmrtno. Trebate doživjeti to blaženstvo koje je isto što i *saccidānanda*. *Sat* je postojanje, koje je vječno. *Cit* je apsolutno znanje, odn. sveznanje. Kad se to dvoje sjedini, ostvari se apsolutno blaženstvo. Kako su *sat*, *cit* i *ānanda* prisutni u svakom pojedincu, kaže se da je Bog prisutan u svakome u obliku *saccidānande*. Stoga ne morate vršiti nikakvu *sādhānu*, odn. ako već slijedite neku duhovnu praksu, ne morate je ni odbacivati. No u svakom slučaju, predajte svoje srce Bogu. To se naziva *śaranāgati*, potpuna predaja.

Jednom je Lakšmana rekao Rāmi da mu je sve što ima – bogatstvo, obitelj, posjedi i samo njegovo tjelesno služenje – na raspolaganju. Rāma mu odgovori: “Ne trebam ja to. Što će meni sve to? Samo pročisti svoje misli, riječi i djela – i srce. To će ti donijeti doživljaj samog neba.” Kaže se da je sreća samo nebo. A sreća se postiže kontrolom vlastitih osjetila. Dakle, možete dosegnuti samo nebo uz pomoć kontrole osjetila. Mnogi ljudi kažu da osjećaju samo nebo u Prasanthi Nilayamu. No koliko će ta sreća uistinu trajati? Nestati će čim napustite ovo mjesto. Pravo nebo je u vama. To se opisuje kao besmrtnost. Na što se misli pod pojmom besmrtnost? Tijelo je smrtno, no životni princip je besmrtan. Ako želite postići tu razinu besmrtnosti, morate svu svoju ljubav pružiti Bogu. To mora biti bezuvjetna ljubav. Ne smije joj se postavljati nikakve uvjete. To se može usporediti sa slučajem kad dođete zlataru i zatražite od njega da vam od vašeg grumena zlata napravi zlatni ukras. Na vama je samo da mu ostavite zlato, uz uvjet da težina i izgled budu prema vašoj narudžbi. No nemate se pravo miješati u način na koji će on od vašeg grumena napraviti zlatni nakit. Ako ga počnete gnjaviti s time da ga ne smije topiti na vatri ili lupati čekićem, kako očekujete da vam napravi to što tražite? Isto tako, ako svoje srce predate Bogu uz uvjete i ograničenja, kako očekujete da postignete blaženstvo koje tražite? Kad se jednom potpuno predate, Bog će vam podariti blaženstvo koje zaslužujete. Što On s njim u međuvremenu radi, Njegova je stvar. Ljubav prepuna uvjeta završiti će jednim stanjem – i vašeg tijela i vašeg uma. Zato se molite Bogu s bezuvjetnom predanošću. Kad je i onako sve što imate – vaše tijelo, um i intelekt – već Njegovo, kakvog smisla ima postavljati bilo kakve uvjete?

Budite neustrašivi. Živite bez straha koji vas uznemiruje. Ne ravnajte se prema mišljenjima i savjetima drugih oko sebe i ne dajte se navesti na djela koja nisu u

skladu s vašom savješću. Ima ih koji kod kuće pobožno stavljaju znak *vibhūtija* na čelo, a obrišu ga čim izađu van. Ima i onih koji se srame reći da idu u Prasanthi Nilayam pa kažu prijateljima da idu u Anantapur. Zašto bi vas bilo briga što oni misle? Je li možda loše doći ovamo? Ima toliko loših stvari koje radite bez ikakvog straha pa zašto biste se onda bojali reći da idete vidjeti Bhagavāna? Čovjek se nikad ne smije bojati reći da vjeruje u Boga. Istupite hrabro. Ovih dana ljudi se boje ili stide provoditi svoje kulturne običaje i duhovne prakse, a i činiti dobra djela.

(Svami pjeva pjesmu na teluškom '*Bhayam, bhayam...*' – strah, strah..., opisujući sudbinu onih koji su stalno puni straha.)

Odbacite strah i živite svoj život u blaženstvu. Zapletenost u svjetovni život učinila vas je strašljivima i zaboravili ste na duhovni način života. Blaženstvo koje doživljavate dok ste s Bogom je neizrecivo, neopisivo. Riječi i misli vraćaju vam se kao potpuno ništavne, u nemogućnosti da njima opišete to iskustvo. U takvom božanskom blaženstvu trebali biste živjeti svoj svakodnevni život. To je istinski ljudski život. Budući da ste rođeni kao ljudsko biće, ne biste trebali tratiti svoj život živeći poput životinje. Jest, piti, spavati, razmnožavati se, itd. – to je zajedničko i ljudima i životinjama. A što čovjeka razlikuje od drugih živih bića? Čovjek je jedino živo biće obdareno sposobnošću da postigne mudrost. Čovjek bet mudrosti nije bolji od životinje. Živeći na ljudskoj razini, čovjek treba stremiti dosezanju božanske razine. Postoji nekoliko razina življenja. Najniža je demonska, zatim životinjska, pa ljudska i konačno božanska. Kad vam je takav božanski život na dohvat ruke, zašto biste se bojali? Budite neustrašivi u tome i ne dajte vašem društvu da vas zavede.

Neki dan vam je Bhagavān govorio o knjigama koje trebate proučavati. Zapravo, jedina knjiga vrijedna proučavanja je sam svijet. To je jedina knjiga u kojoj ćete naći sve što vam treba. Kad čitanje te knjige jednom završite – odbacite je!

U pogledu duhovnosti važna su tri načela. To su:

Ne vjerujte u svoje tijelo, jer ne znate što mu se svakog trena može dogoditi.

Ne vjerujte u vanjski svijet.

Nikad ne odbacujte vjeru u Boga.

Kad jednom budete svjesni tih triju načela, moći ćete postići bilo što. Poruka koju vam Svami danas upućuje je da je Svami vi i da ste vi Svami. Zapravo, Svami uopće nije odvojen od vas.

Tko vas je pozvao ovamo? Svi ste vi došli iz ljubavi prema Svamiju. Samo iz te ljubavi okupile su se ovdje tolike tisuće ljudi. Tu je Bhagavān – spreman da bude odnesen! Nosite ga sa sobom kako god hoćete. Onima koji ga vole svim srcem, Bhagavān pripada u potpunosti. Sve što Bhagavān od vas traži je vaša iskrena, bezuvjetna ljubav. Shvatite tu istinu i živite život ispunjen ljubavlju. Primite to kao Svamijev poklon. Ne mrzite nikoga. Mrziti drugoga je isto što i mrziti samog

Boga. Predajte cijelo svoje biće i vlasništvo Bogu. Uživajte u nepomućenom božanskom blaženstvu.

Učenici! Studenti!

Učite marljivo. Postignite dobre rezultate na ispitima. Nađite dobar posao u svome zvanju i služite majci domovini. Svami nema namjeru nikome braniti da se bavi bilo kojim poslom, ili da se vjenča, ili da ide van na studije ili na rad. Idite kamo hoćete. Radite svaki posao koji vam bude dodijeljen, ali nikad ne zaboravite Boga! Što god da radite s Bogom u srcu, meni je drago. Zaboraviti Boga isto je što i zaboraviti sebe.

Onaj koji luta tražeći Boga je budala. Ima li ikoga na svijetu tko bi lutao tražeći sebe? Zamislite da nekog upitate: "Gdje sam ja?" – strpali bi vas u ludnicu! Kad ste vi sami božanstvenost i kad je božanstvenost u vašem vlastitom sebstvu – gdje je tu potreba za ikakvim traženjem? Traženje Boga je izraz koji su izmislili sterilni učenjaci. Nema razloga za takvu potragu. Možete tražiti svjetovne stvari, ali ne idite tražiti Boga jer je On svuda. Ako vjerujete u to, naprosto ga morate vidjeti i sigurno ćete uživati u blaženstvu. Ojačajte svoju vjeru.

(Bhagavān je govor završio bhajanom '*Hari bhajana binā sukha śanti nahin*')